

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

رسالت
علیهما الصلوات
والتسلیمات

www.ghaemiyeh.com
www.ghaemiyeh.org
www.ghaemiyeh.net
www.ghaemiyeh.ir

بانك احاديث

اهل بيت عليهم السلام

با موضوع:

اخلاقي

جلد (۸)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بانک احادیث اهل بیت (ع)

نویسنده:

واحد تحقیقات مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

ناشر چاپی:

مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵ فهرست
۲۸۶ بانک احادیث اهل بیت (ع) جلد ۸ - (اخلاقی)
۲۸۶ مشخصات کتاب
۲۸۶ اخلاقی
۲۸۶ فضایل اخلاقی
۲۸۶ حدیث ۱
۲۸۶ حدیث ۲
۲۸۶ حدیث ۳
۲۸۶ حدیث ۴
۲۸۶ حدیث ۵
۲۸۷ حدیث ۶
۲۸۷ حدیث ۷
۲۸۷ حدیث ۸
۲۸۷ حدیث ۹
۲۸۷ حدیث ۱۰
۲۸۷ حدیث ۱۱
۲۸۷ حدیث ۱۲
۲۸۷ حدیث ۱۳
۲۸۸ حدیث ۱۴
۲۸۸ حدیث ۱۵
۲۸۸ حدیث ۱۶
۲۸۸ حدیث ۱۷
۲۸۸ حدیث ۱۸

۲۸۸	حدیث ۱۹
۲۸۸	حدیث ۲۰
۲۸۸	حدیث ۲۱
۲۸۹	حدیث ۲۲
۲۸۹	حدیث ۲۳
۲۸۹	حدیث ۲۴
۲۸۹	حدیث ۲۵
۲۸۹	حدیث ۲۶
۲۸۹	حدیث ۲۷
۲۸۹	حدیث ۲۸
۲۸۹	حدیث ۲۹
۲۹۰	حدیث ۳۰
۲۹۰	حدیث ۳۱
۲۹۰	حدیث ۳۲
۲۹۰	حدیث ۳۳
۲۹۰	حدیث ۳۴
۲۹۰	حدیث ۳۵
۲۹۰	حدیث ۳۶
۲۹۱	حدیث ۳۷
۲۹۱	حدیث ۳۸
۲۹۱	حدیث ۳۹
۲۹۱	حدیث ۴۰
۲۹۱	حدیث ۴۱
۲۹۱	حدیث ۴۲

۲۹۱	حدیث ۴۳
۲۹۱	حدیث ۴۴
۲۹۱	حدیث ۴۵
۲۹۲	حدیث ۴۶
۲۹۲	حدیث ۴۷
۲۹۲	حدیث ۴۸
۲۹۲	حدیث ۴۹
۲۹۲	حدیث ۵۰
۲۹۲	حدیث ۵۱
۲۹۲	حدیث ۵۲
۲۹۲	حدیث ۵۳
۲۹۳	حدیث ۵۴
۲۹۳	حدیث ۵۵
۲۹۳	حدیث ۵۶
۲۹۳	حدیث ۵۷
۲۹۳	حدیث ۵۸
۲۹۳	حدیث ۵۹
۲۹۳	حدیث ۶۰
۲۹۳	حدیث ۶۱
۲۹۴	حدیث ۶۲
۲۹۴	حدیث ۶۳
۲۹۴	حدیث ۶۴
۲۹۴	حدیث ۶۵
۲۹۴	حدیث ۶۶

۲۹۴	حدیث ۶۷
۲۹۴	حدیث ۶۸
۲۹۴	حدیث ۶۹
۲۹۵	حدیث ۷۰
۲۹۵	حدیث ۷۱
۲۹۵	حدیث ۷۲
۲۹۵	حدیث ۷۳
۲۹۵	حدیث ۷۴
۲۹۵	حدیث ۷۵
۲۹۵	حدیث ۷۶
۲۹۶	حدیث ۷۷
۲۹۶	حدیث ۷۸
۲۹۶	حدیث ۷۹
۲۹۶	حدیث ۸۰
۲۹۶	حدیث ۸۱
۲۹۶	حدیث ۸۲
۲۹۶	حدیث ۸۳
۲۹۶	حدیث ۸۴
۲۹۷	حدیث ۸۵
۲۹۷	حدیث ۸۶
۲۹۷	حدیث ۸۷
۲۹۷	حدیث ۸۸
۲۹۷	حدیث ۸۹
۲۹۷	حدیث ۹۰

۲۹۷	حدیث ۹۱
۲۹۷	حدیث ۹۲
۲۹۸	حدیث ۹۳
۲۹۸	حدیث ۹۴
۲۹۸	حدیث ۹۵
۲۹۸	حدیث ۹۶
۲۹۸	حدیث ۹۷
۲۹۸	حدیث ۹۸
۲۹۸	حدیث ۹۹
۲۹۹	حدیث ۱۰۰
۲۹۹	حدیث ۱۰۱
۲۹۹	حدیث ۱۰۲
۲۹۹	حدیث ۱۰۳
۲۹۹	حدیث ۱۰۴
۲۹۹	حدیث ۱۰۵
۲۹۹	حدیث ۱۰۶
۳۰۰	حدیث ۱۰۷
۳۰۰	حدیث ۱۰۸
۳۰۰	حدیث ۱۰۹
۳۰۰	حدیث ۱۱۰
۳۰۰	حدیث ۱۱۱
۳۰۰	حدیث ۱۱۲
۳۰۰	حدیث ۱۱۳
۳۰۱	حدیث ۱۱۴

۳۰۱	حدیث ۱۱۵
۳۰۱	حدیث ۱۱۶
۳۰۱	حدیث ۱۱۷
۳۰۱	حدیث ۱۱۸
۳۰۱	حدیث ۱۱۹
۳۰۲	حدیث ۱۲۰
۳۰۲	حدیث ۱۲۱
۳۰۲	حدیث ۱۲۲
۳۰۲	حدیث ۱۲۳
۳۰۲	حدیث ۱۲۴
۳۰۲	حدیث ۱۲۵
۳۰۲	حدیث ۱۲۶
۳۰۲	حدیث ۱۲۷
۳۰۳	حدیث ۱۲۸
۳۰۳	حدیث ۱۲۹
۳۰۳	حدیث ۱۳۰
۳۰۳	حدیث ۱۳۱
۳۰۳	حدیث ۱۳۲
۳۰۳	حدیث ۱۳۳
۳۰۳	حدیث ۱۳۴
۳۰۳	حدیث ۱۳۵
۳۰۴	حدیث ۱۳۶
۳۰۴	حدیث ۱۳۷
۳۰۴	حدیث ۱۳۸

۳۰۴	حدیث ۱۳۹
۳۰۴	حدیث ۱۴۰
۳۰۴	حدیث ۱۴۱
۳۰۴	حدیث ۱۴۲
۳۰۴	حدیث ۱۴۳
۳۰۵	حدیث ۱۴۴
۳۰۵	حدیث ۱۴۵
۳۰۵	حدیث ۱۴۶
۳۰۵	حدیث ۱۴۷
۳۰۵	حدیث ۱۴۸
۳۰۵	حدیث ۱۴۹
۳۰۵	حدیث ۱۵۰
۳۰۵	حدیث ۱۵۱
۳۰۶	حدیث ۱۵۲
۳۰۶	حدیث ۱۵۳
۳۰۶	حدیث ۱۵۴
۳۰۶	حدیث ۱۵۵
۳۰۶	حدیث ۱۵۶
۳۰۶	حدیث ۱۵۷
۳۰۶	حدیث ۱۵۸
۳۰۶	حدیث ۱۵۹
۳۰۷	حدیث ۱۶۰
۳۰۷	حدیث ۱۶۱
۳۰۷	حدیث ۱۶۲

۳۰۷	حدیث ۱۶۳
۳۰۷	حدیث ۱۶۴
۳۰۷	حدیث ۱۶۵
۳۰۷	حدیث ۱۶۶
۳۰۷	حدیث ۱۶۷
۳۰۸	حدیث ۱۶۸
۳۰۸	حدیث ۱۶۹
۳۰۸	حدیث ۱۷۰
۳۰۸	حدیث ۱۷۱
۳۰۸	حدیث ۱۷۲
۳۰۸	حدیث ۱۷۳
۳۰۸	حدیث ۱۷۴
۳۰۸	حدیث ۱۷۵
۳۰۸	حدیث ۱۷۶
۳۰۹	حدیث ۱۷۷
۳۰۹	حدیث ۱۷۸
۳۰۹	حدیث ۱۷۹
۳۰۹	حدیث ۱۸۰
۳۰۹	حدیث ۱۸۱
۳۰۹	حدیث ۱۸۲
۳۰۹	حدیث ۱۸۳
۳۰۹	حدیث ۱۸۴
۳۱۰	حدیث ۱۸۵
۳۱۰	حدیث ۱۸۶

۳۱۰	حدیث ۱۸۷
۳۱۰	حدیث ۱۸۸
۳۱۰	حدیث ۱۸۹
۳۱۰	حدیث ۱۹۰
۳۱۰	حدیث ۱۹۱
۳۱۰	حدیث ۱۹۲
۳۱۰	حدیث ۱۹۳
۳۱۱	حدیث ۱۹۴
۳۱۱	حدیث ۱۹۵
۳۱۱	حدیث ۱۹۶
۳۱۱	حدیث ۱۹۷
۳۱۱	حدیث ۱۹۸
۳۱۱	حدیث ۱۹۹
۳۱۱	حدیث ۲۰۰
۳۱۱	حدیث ۲۰۱
۳۱۱	حدیث ۲۰۲
۳۱۲	حدیث ۲۰۳
۳۱۲	حدیث ۲۰۴
۳۱۲	حدیث ۲۰۵
۳۱۲	حدیث ۲۰۶
۳۱۲	حدیث ۲۰۷
۳۱۲	حدیث ۲۰۸
۳۱۲	حدیث ۲۰۹
۳۱۲	حدیث ۲۱۰

۳۱۳	حدیث ۲۱۱
۳۱۳	حدیث ۲۱۲
۳۱۳	حدیث ۲۱۳
۳۱۳	حدیث ۲۱۴
۳۱۳	حدیث ۲۱۵
۳۱۳	حدیث ۲۱۶
۳۱۳	حدیث ۲۱۷
۳۱۳	حدیث ۲۱۸
۳۱۳	حدیث ۲۱۹
۳۱۳	حدیث ۲۲۰
۳۱۴	حدیث ۲۲۱
۳۱۴	حدیث ۲۲۲
۳۱۴	حدیث ۲۲۳
۳۱۴	حدیث ۲۲۴
۳۱۴	حدیث ۲۲۵
۳۱۴	حدیث ۲۲۶
۳۱۴	حدیث ۲۲۷
۳۱۵	حدیث ۲۲۸
۳۱۵	حدیث ۲۲۹
۳۱۵	حدیث ۲۳۰
۳۱۵	حدیث ۲۳۱
۳۱۵	حدیث ۲۳۲
۳۱۵	حدیث ۲۳۳
۳۱۵	حدیث ۲۳۴

حدیث ۲۳۵.....	۳۱۶
حدیث ۲۳۶.....	۳۱۶
حدیث ۲۳۷.....	۳۱۶
حدیث ۲۳۸.....	۳۱۶
حدیث ۲۳۹.....	۳۱۶
حدیث ۲۴۰.....	۳۱۶
حدیث ۲۴۱.....	۳۱۶
حدیث ۲۴۲.....	۳۱۶
حدیث ۲۴۳.....	۳۱۶
حدیث ۲۴۴.....	۳۱۷
حدیث ۲۴۵.....	۳۱۷
حدیث ۲۴۶.....	۳۱۷
حدیث ۲۴۷.....	۳۱۷
حدیث ۲۴۸.....	۳۱۷
حدیث ۲۴۹.....	۳۱۷
حدیث ۲۵۰.....	۳۱۷
حدیث ۲۵۱.....	۳۱۷
حدیث ۲۵۲.....	۳۱۸
حدیث ۲۵۳.....	۳۱۸
حدیث ۲۵۴.....	۳۱۸
حدیث ۲۵۵.....	۳۱۸
حدیث ۲۵۶.....	۳۱۸
حدیث ۲۵۷.....	۳۱۸
حدیث ۲۵۸.....	۳۱۸

۳۱۸	حدیث ۲۵۹
۳۱۹	حدیث ۲۶۰
۳۱۹	حدیث ۲۶۱
۳۱۹	حدیث ۲۶۲
۳۱۹	حدیث ۲۶۳
۳۱۹	حدیث ۲۶۴
۳۱۹	حدیث ۲۶۵
۳۱۹	حدیث ۲۶۶
۳۱۹	حدیث ۲۶۷
۳۲۰	حدیث ۲۶۸
۳۲۰	حدیث ۲۶۹
۳۲۰	حدیث ۲۷۰
۳۲۰	حدیث ۲۷۱
۳۲۰	حدیث ۲۷۲
۳۲۰	حدیث ۲۷۳
۳۲۰	حدیث ۲۷۴
۳۲۰	حدیث ۲۷۵
۳۲۱	حدیث ۲۷۶
۳۲۱	حدیث ۲۷۷
۳۲۱	حدیث ۲۷۸
۳۲۱	حدیث ۲۷۹
۳۲۱	حدیث ۲۸۰
۳۲۱	حدیث ۲۸۱
۳۲۱	حدیث ۲۸۲

۳۲۱	حدیث ۲۸۳
۳۲۲	حدیث ۲۸۴
۳۲۲	حدیث ۲۸۵
۳۲۲	حدیث ۲۸۶
۳۲۲	حدیث ۲۸۷
۳۲۲	حدیث ۲۸۸
۳۲۲	حدیث ۲۸۹
۳۲۲	حدیث ۲۹۰
۳۲۲	حدیث ۲۹۱
۳۲۲	حدیث ۲۹۲
۳۲۳	حدیث ۲۹۳
۳۲۳	حدیث ۲۹۴
۳۲۳	حدیث ۲۹۵
۳۲۳	حدیث ۲۹۶
۳۲۳	حدیث ۲۹۷
۳۲۳	حدیث ۲۹۸
۳۲۳	حدیث ۲۹۹
۳۲۴	حدیث ۳۰۰
۳۲۴	حدیث ۳۰۱
۳۲۴	حدیث ۳۰۲
۳۲۴	حدیث ۳۰۳
۳۲۴	حدیث ۳۰۴
۳۲۴	حدیث ۳۰۵
۳۲۴	حدیث ۳۰۶

۳۲۴	حدیث ۳۰۷
۳۲۴	حدیث ۳۰۸
۳۲۵	حدیث ۳۰۹
۳۲۵	حدیث ۳۱۰
۳۲۵	حدیث ۳۱۱
۳۲۵	حدیث ۳۱۲
۳۲۵	حدیث ۳۱۳
۳۲۵	حدیث ۳۱۴
۳۲۵	حدیث ۳۱۵
۳۲۵	حدیث ۳۱۶
۳۲۶	حدیث ۳۱۷
۳۲۶	حدیث ۳۱۸
۳۲۶	حدیث ۳۱۹
۳۲۶	حدیث ۳۲۰
۳۲۶	حدیث ۳۲۱
۳۲۶	حدیث ۳۲۲
۳۲۶	حدیث ۳۲۳
۳۲۶	حدیث ۳۲۴
۳۲۶	حدیث ۳۲۵
۳۲۷	حدیث ۳۲۶
۳۲۷	حدیث ۳۲۷
۳۲۷	حدیث ۳۲۸
۳۲۷	حدیث ۳۲۹
۳۲۷	حدیث ۳۳۰

۳۲۷	حدیث ۳۳۱
۳۲۷	حدیث ۳۳۲
۳۲۷	حدیث ۳۳۳
۳۲۷	حدیث ۳۳۴
۳۲۸	حدیث ۳۳۵
۳۲۸	حدیث ۳۳۶
۳۲۸	حدیث ۳۳۷
۳۲۸	حدیث ۳۳۸
۳۲۸	حدیث ۳۳۹
۳۲۸	حدیث ۳۴۰
۳۲۸	حدیث ۳۴۱
۳۲۹	حدیث ۳۴۲
۳۲۹	حدیث ۳۴۳
۳۲۹	حدیث ۳۴۴
۳۲۹	حدیث ۳۴۵
۳۲۹	حدیث ۳۴۶
۳۲۹	حدیث ۳۴۷
۳۳۰	حدیث ۳۴۸
۳۳۰	حدیث ۳۴۹
۳۳۰	حدیث ۳۵۰
۳۳۰	حدیث ۳۵۱
۳۳۰	حدیث ۳۵۲
۳۳۰	حدیث ۳۵۳
۳۳۰	حدیث ۳۵۴

۳۳۰	حدیث ۳۵۵
۳۳۱	حدیث ۳۵۶
۳۳۱	حدیث ۳۵۷
۳۳۱	حدیث ۳۵۸
۳۳۱	حدیث ۳۵۹
۳۳۱	حدیث ۳۶۰
۳۳۱	حدیث ۳۶۱
۳۳۱	حدیث ۳۶۲
۳۳۱	حدیث ۳۶۳
۳۳۲	حدیث ۳۶۴
۳۳۲	حدیث ۳۶۵
۳۳۲	حدیث ۳۶۶
۳۳۲	حدیث ۳۶۷
۳۳۲	حدیث ۳۶۸
۳۳۲	حدیث ۳۶۹
۳۳۲	حدیث ۳۷۰
۳۳۲	حدیث ۳۷۱
۳۳۳	حدیث ۳۷۲
۳۳۳	حدیث ۳۷۳
۳۳۳	حدیث ۳۷۴
۳۳۳	حدیث ۳۷۵
۳۳۳	حدیث ۳۷۶
۳۳۳	حدیث ۳۷۷
۳۳۳	حدیث ۳۷۸

۳۳۴	حدیث ۳۷۹
۳۳۴	حدیث ۳۸۰
۳۳۴	حدیث ۳۸۱
۳۳۴	حدیث ۳۸۲
۳۳۴	حدیث ۳۸۳
۳۳۴	حدیث ۳۸۴
۳۳۴	حدیث ۳۸۵
۳۳۴	حدیث ۳۸۶
۳۳۵	حدیث ۳۸۷
۳۳۵	حدیث ۳۸۸
۳۳۵	حدیث ۳۸۹
۳۳۵	حدیث ۳۹۰
۳۳۵	حدیث ۳۹۱
۳۳۵	حدیث ۳۹۲
۳۳۵	حدیث ۳۹۳
۳۳۶	حدیث ۳۹۴
۳۳۶	حدیث ۳۹۵
۳۳۶	حدیث ۳۹۶
۳۳۶	حدیث ۳۹۷
۳۳۶	حدیث ۳۹۸
۳۳۶	حدیث ۳۹۹
۳۳۶	حدیث ۴۰۰
۳۳۶	حدیث ۴۰۱
۳۳۷	حدیث ۴۰۲

۳۳۷	حدیث ۴۰۳
۳۳۷	حدیث ۴۰۴
۳۳۷	حدیث ۴۰۵
۳۳۷	حدیث ۴۰۶
۳۳۷	حدیث ۴۰۷
۳۳۷	حدیث ۴۰۸
۳۳۸	حدیث ۴۰۹
۳۳۸	حدیث ۴۱۰
۳۳۸	حدیث ۴۱۱
۳۳۸	حدیث ۴۱۲
۳۳۸	حدیث ۴۱۳
۳۳۸	حدیث ۴۱۴
۳۳۸	حدیث ۴۱۵
۳۳۸	حدیث ۴۱۶
۳۳۹	حدیث ۴۱۷
۳۳۹	حدیث ۴۱۸
۳۳۹	حدیث ۴۱۹
۳۳۹	حدیث ۴۲۰
۳۳۹	حدیث ۴۲۱
۳۳۹	حدیث ۴۲۲
۳۳۹	حدیث ۴۲۳
۳۴۰	حدیث ۴۲۴
۳۴۰	حدیث ۴۲۵
۳۴۰	حدیث ۴۲۶

۳۴۰	حدیث ۴۲۷
۳۴۰	حدیث ۴۲۸
۳۴۰	حدیث ۴۲۹
۳۴۰	حدیث ۴۳۰
۳۴۰	حدیث ۴۳۱
۳۴۰	حدیث ۴۳۲
۳۴۱	حدیث ۴۳۳
۳۴۱	حدیث ۴۳۴
۳۴۱	حدیث ۴۳۵
۳۴۱	حدیث ۴۳۶
۳۴۱	حدیث ۴۳۷
۳۴۱	حدیث ۴۳۸
۳۴۱	حدیث ۴۳۹
۳۴۱	حدیث ۴۴۰
۳۴۱	حدیث ۴۴۱
۳۴۱	حدیث ۴۴۲
۳۴۲	حدیث ۴۴۳
۳۴۲	حدیث ۴۴۴
۳۴۲	حدیث ۴۴۵
۳۴۲	حدیث ۴۴۶
۳۴۲	حدیث ۴۴۷
۳۴۲	حدیث ۴۴۸
۳۴۲	حدیث ۴۴۹
۳۴۲	حدیث ۴۵۰

۳۴۲	حدیث ۴۵۱
۳۴۲	حدیث ۴۵۲
۳۴۳	حدیث ۴۵۳
۳۴۳	حدیث ۴۵۴
۳۴۳	حدیث ۴۵۵
۳۴۳	حدیث ۴۵۶
۳۴۳	حدیث ۴۵۷
۳۴۳	حدیث ۴۵۸
۳۴۳	حدیث ۴۵۹
۳۴۳	حدیث ۴۶۰
۳۴۳	حدیث ۴۶۱
۳۴۳	حدیث ۴۶۲
۳۴۳	حدیث ۴۶۳
۳۴۴	حدیث ۴۶۴
۳۴۴	حدیث ۴۶۵
۳۴۴	حدیث ۴۶۶
۳۴۴	حدیث ۴۶۷
۳۴۴	حدیث ۴۶۸
۳۴۴	حدیث ۴۶۹
۳۴۴	حدیث ۴۷۰
۳۴۵	حدیث ۴۷۱
۳۴۵	حدیث ۴۷۲
۳۴۵	حدیث ۴۷۳
۳۴۵	حدیث ۴۷۴

۳۴۵	حدیث ۴۷۵
۳۴۵	حدیث ۴۷۶
۳۴۵	حدیث ۴۷۷
۳۴۵	حدیث ۴۷۸
۳۴۶	حدیث ۴۷۹
۳۴۶	حدیث ۴۸۰
۳۴۶	حدیث ۴۸۱
۳۴۶	حدیث ۴۸۲
۳۴۶	حدیث ۴۸۳
۳۴۶	حدیث ۴۸۴
۳۴۶	حدیث ۴۸۵
۳۴۶	حدیث ۴۸۶
۳۴۷	حدیث ۴۸۷
۳۴۷	حدیث ۴۸۸
۳۴۷	حدیث ۴۸۹
۳۴۷	حدیث ۴۹۰
۳۴۷	حدیث ۴۹۱
۳۴۷	حدیث ۴۹۲
۳۴۷	حدیث ۴۹۳
۳۴۸	حدیث ۴۹۴
۳۴۸	حدیث ۴۹۵
۳۴۸	حدیث ۴۹۶
۳۴۸	حدیث ۴۹۷
۳۴۸	حدیث ۴۹۸

۳۴۸	حدیث ۴۹۹
۳۴۸	حدیث ۵۰۰
۳۴۸	حدیث ۵۰۱
۳۴۹	حدیث ۵۰۲
۳۴۹	حدیث ۵۰۳
۳۴۹	حدیث ۵۰۴
۳۴۹	حدیث ۵۰۵
۳۴۹	حدیث ۵۰۶
۳۴۹	حدیث ۵۰۷
۳۴۹	حدیث ۵۰۸
۳۵۰	حدیث ۵۰۹
۳۵۰	حدیث ۵۱۰
۳۵۰	حدیث ۵۱۱
۳۵۰	حدیث ۵۱۲
۳۵۰	حدیث ۵۱۳
۳۵۰	حدیث ۵۱۴
۳۵۰	حدیث ۵۱۵
۳۵۰	حدیث ۵۱۶
۳۵۱	حدیث ۵۱۷
۳۵۱	حدیث ۵۱۸
۳۵۱	حدیث ۵۱۹
۳۵۱	حدیث ۵۲۰
۳۵۱	حدیث ۵۲۱
۳۵۱	حدیث ۵۲۲

۳۵۱	حدیث ۵۲۳
۳۵۲	حدیث ۵۲۴
۳۵۲	حدیث ۵۲۵
۳۵۲	حدیث ۵۲۶
۳۵۲	حدیث ۵۲۷
۳۵۲	حدیث ۵۲۸
۳۵۲	حدیث ۵۲۹
۳۵۲	حدیث ۵۳۰
۳۵۲	حدیث ۵۳۱
۳۵۳	حدیث ۵۳۲
۳۵۳	حدیث ۵۳۳
۳۵۳	حدیث ۵۳۴
۳۵۳	حدیث ۵۳۵
۳۵۳	حدیث ۵۳۶
۳۵۳	حدیث ۵۳۷
۳۵۳	حدیث ۵۳۸
۳۵۴	حدیث ۵۳۹
۳۵۴	حدیث ۵۴۰
۳۵۴	حدیث ۵۴۱
۳۵۴	حدیث ۵۴۲
۳۵۴	حدیث ۵۴۳
۳۵۴	حدیث ۵۴۴
۳۵۴	حدیث ۵۴۵
۳۵۴	حدیث ۵۴۶

۳۵۵	حدیث ۵۴۷
۳۵۵	حدیث ۵۴۸
۳۵۵	حدیث ۵۴۹
۳۵۵	حدیث ۵۵۰
۳۵۵	حدیث ۵۵۱
۳۵۵	حدیث ۵۵۲
۳۵۵	حدیث ۵۵۳
۳۵۵	حدیث ۵۵۴
۳۵۵	حدیث ۵۵۵
۳۵۵	حدیث ۵۵۶
۳۵۶	حدیث ۵۵۷
۳۵۶	حدیث ۵۵۸
۳۵۶	حدیث ۵۵۹
۳۵۶	حدیث ۵۶۰
۳۵۶	حدیث ۵۶۱
۳۵۶	حدیث ۵۶۲
۳۵۶	حدیث ۵۶۳
۳۵۶	حدیث ۵۶۴
۳۵۶	حدیث ۵۶۵
۳۵۷	حدیث ۵۶۶
۳۵۷	حدیث ۵۶۷
۳۵۷	حدیث ۵۶۸
۳۵۷	حدیث ۵۶۹
۳۵۷	حدیث ۵۷۰

۳۵۷	حدیث ۵۷۱
۳۵۷	حدیث ۵۷۲
۳۵۷	حدیث ۵۷۳
۳۵۷	حدیث ۵۷۴
۳۵۷	حدیث ۵۷۵
۳۵۷	حدیث ۵۷۶
۳۵۸	حدیث ۵۷۷
۳۵۸	حدیث ۵۷۸
۳۵۸	حدیث ۵۷۹
۳۵۸	حدیث ۵۸۰
۳۵۸	حدیث ۵۸۱
۳۵۸	حدیث ۵۸۲
۳۵۸	حدیث ۵۸۳
۳۵۸	حدیث ۵۸۴
۳۵۸	حدیث ۵۸۵
۳۵۸	حدیث ۵۸۶
۳۵۹	حدیث ۵۸۷
۳۵۹	حدیث ۵۸۸
۳۵۹	حدیث ۵۸۹
۳۵۹	حدیث ۵۹۰
۳۵۹	حدیث ۵۹۱
۳۵۹	حدیث ۵۹۲
۳۵۹	حدیث ۵۹۳
۳۵۹	حدیث ۵۹۴

۳۵۹	حدیث ۵۹۵
۳۵۹	حدیث ۵۹۶
۳۶۰	حدیث ۵۹۷
۳۶۰	حدیث ۵۹۸
۳۶۰	حدیث ۵۹۹
۳۶۰	حدیث ۶۰۰
۳۶۰	حدیث ۶۰۱
۳۶۰	حدیث ۶۰۲
۳۶۰	حدیث ۶۰۳
۳۶۰	حدیث ۶۰۴
۳۶۰	حدیث ۶۰۵
۳۶۱	حدیث ۶۰۶
۳۶۱	حدیث ۶۰۷
۳۶۱	حدیث ۶۰۸
۳۶۱	حدیث ۶۰۹
۳۶۱	حدیث ۶۱۰
۳۶۱	حدیث ۶۱۱
۳۶۱	حدیث ۶۱۲
۳۶۱	حدیث ۶۱۳
۳۶۱	حدیث ۶۱۴
۳۶۱	حدیث ۶۱۵
۳۶۲	حدیث ۶۱۶
۳۶۲	حدیث ۶۱۷
۳۶۲	حدیث ۶۱۸

۳۶۲	حدیث ۶۱۹
۳۶۲	حدیث ۶۲۰
۳۶۲	حدیث ۶۲۱
۳۶۲	حدیث ۶۲۲
۳۶۲	حدیث ۶۲۳
۳۶۲	حدیث ۶۲۴
۳۶۲	حدیث ۶۲۵
۳۶۳	حدیث ۶۲۶
۳۶۳	حدیث ۶۲۷
۳۶۳	حدیث ۶۲۸
۳۶۳	حدیث ۶۲۹
۳۶۳	حدیث ۶۳۰
۳۶۳	حدیث ۶۳۱
۳۶۳	حدیث ۶۳۲
۳۶۳	حدیث ۶۳۳
۳۶۳	حدیث ۶۳۴
۳۶۳	حدیث ۶۳۵
۳۶۴	حدیث ۶۳۶
۳۶۴	حدیث ۶۳۷
۳۶۴	حدیث ۶۳۸
۳۶۴	حدیث ۶۳۹
۳۶۴	حدیث ۶۴۰
۳۶۴	حدیث ۶۴۱
۳۶۴	حدیث ۶۴۲

۳۶۴	حدیث ۶۴۳
۳۶۴	حدیث ۶۴۴
۳۶۴	حدیث ۶۴۵
۳۶۵	حدیث ۶۴۶
۳۶۵	حدیث ۶۴۷
۳۶۵	حدیث ۶۴۸
۳۶۵	حدیث ۶۴۹
۳۶۵	حدیث ۶۵۰
۳۶۵	حدیث ۶۵۱
۳۶۵	حدیث ۶۵۲
۳۶۵	حدیث ۶۵۳
۳۶۵	حدیث ۶۵۴
۳۶۶	حدیث ۶۵۵
۳۶۶	حدیث ۶۵۶
۳۶۶	حدیث ۶۵۷
۳۶۶	حدیث ۶۵۸
۳۶۶	حدیث ۶۵۹
۳۶۶	حدیث ۶۶۰
۳۶۶	حدیث ۶۶۱
۳۶۶	حدیث ۶۶۲
۳۶۶	حدیث ۶۶۳
۳۶۶	حدیث ۶۶۴
۳۶۷	حدیث ۶۶۵
۳۶۷	حدیث ۶۶۶

۳۶۷	حدیث ۶۶۷
۳۶۷	حدیث ۶۶۸
۳۶۷	حدیث ۶۶۹
۳۶۷	حدیث ۶۷۰
۳۶۷	حدیث ۶۷۱
۳۶۷	حدیث ۶۷۲
۳۶۷	حدیث ۶۷۳
۳۶۷	حدیث ۶۷۴
۳۶۷	حدیث ۶۷۵
۳۶۸	حدیث ۶۷۶
۳۶۸	حدیث ۶۷۷
۳۶۸	حدیث ۶۷۸
۳۶۸	حدیث ۶۷۹
۳۶۸	حدیث ۶۸۰
۳۶۸	حدیث ۶۸۱
۳۶۸	حدیث ۶۸۲
۳۶۸	حدیث ۶۸۳
۳۶۸	حدیث ۶۸۴
۳۶۸	حدیث ۶۸۵
۳۶۹	حدیث ۶۸۶
۳۶۹	حدیث ۶۸۷
۳۶۹	حدیث ۶۸۸
۳۶۹	حدیث ۶۸۹
۳۶۹	حدیث ۶۹۰

۳۶۹	حدیث ۶۹۱
۳۶۹	حدیث ۶۹۲
۳۶۹	حدیث ۶۹۳
۳۶۹	حدیث ۶۹۴
۳۶۹	حدیث ۶۹۵
۳۷۰	حدیث ۶۹۶
۳۷۰	حدیث ۶۹۷
۳۷۰	حدیث ۶۹۸
۳۷۰	حدیث ۶۹۹
۳۷۰	حدیث ۷۰۰
۳۷۰	حدیث ۷۰۱
۳۷۰	حدیث ۷۰۲
۳۷۰	حدیث ۷۰۳
۳۷۱	حدیث ۷۰۴
۳۷۱	حدیث ۷۰۵
۳۷۱	حدیث ۷۰۶
۳۷۱	حدیث ۷۰۷
۳۷۱	حدیث ۷۰۸
۳۷۱	حدیث ۷۰۹
۳۷۲	حدیث ۷۱۰
۳۷۲	حدیث ۷۱۱
۳۷۲	حدیث ۷۱۲
۳۷۲	حدیث ۷۱۳
۳۷۲	حدیث ۷۱۴

۳۷۲	حدیث ۷۱۵
۳۷۳	حدیث ۷۱۶
۳۷۳	حدیث ۷۱۷
۳۷۳	حدیث ۷۱۸
۳۷۳	حدیث ۷۱۹
۳۷۳	حدیث ۷۲۰
۳۷۳	حدیث ۷۲۱
۳۷۳	حدیث ۷۲۲
۳۷۴	حدیث ۷۲۳
۳۷۴	حدیث ۷۲۴
۳۷۴	حدیث ۷۲۵
۳۷۴	حدیث ۷۲۶
۳۷۴	حدیث ۷۲۷
۳۷۴	حدیث ۷۲۸
۳۷۴	حدیث ۷۲۹
۳۷۴	حدیث ۷۳۰
۳۷۵	حدیث ۷۳۱
۳۷۵	حدیث ۷۳۲
۳۷۵	حدیث ۷۳۳
۳۷۵	حدیث ۷۳۴
۳۷۵	حدیث ۷۳۵
۳۷۵	حدیث ۷۳۶
۳۷۵	حدیث ۷۳۷
۳۷۵	حدیث ۷۳۸

۳۷۵	حدیث ۷۳۹
۳۷۶	حدیث ۷۴۰
۳۷۶	حدیث ۷۴۱
۳۷۶	حدیث ۷۴۲
۳۷۶	حدیث ۷۴۳
۳۷۶	حدیث ۷۴۴
۳۷۶	حدیث ۷۴۵
۳۷۶	حدیث ۷۴۶
۳۷۷	حدیث ۷۴۷
۳۷۷	حدیث ۷۴۸
۳۷۷	حدیث ۷۴۹
۳۷۷	حدیث ۷۵۰
۳۷۷	حدیث ۷۵۱
۳۷۷	حدیث ۷۵۲
۳۷۸	حدیث ۷۵۳
۳۷۸	حدیث ۷۵۴
۳۷۸	حدیث ۷۵۵
۳۷۸	حدیث ۷۵۶
۳۷۸	حدیث ۷۵۷
۳۷۸	حدیث ۷۵۸
۳۷۸	حدیث ۷۵۹
۳۷۹	حدیث ۷۶۰
۳۷۹	حدیث ۷۶۱
۳۷۹	حدیث ۷۶۲

۳۷۹	حدیث ۷۶۳
۳۷۹	حدیث ۷۶۴
۳۷۹	حدیث ۷۶۵
۳۷۹	حدیث ۷۶۶
۳۷۹	حدیث ۷۶۷
۳۷۹	حدیث ۷۶۸
۳۸۰	حدیث ۷۶۹
۳۸۰	حدیث ۷۷۰
۳۸۰	حدیث ۷۷۱
۳۸۰	حدیث ۷۷۲
۳۸۰	حدیث ۷۷۳
۳۸۰	حدیث ۷۷۴
۳۸۰	حدیث ۷۷۵
۳۸۰	حدیث ۷۷۶
۳۸۱	حدیث ۷۷۷
۳۸۱	حدیث ۷۷۸
۳۸۱	حدیث ۷۷۹
۳۸۱	حدیث ۷۸۰
۳۸۱	حدیث ۷۸۱
۳۸۱	حدیث ۷۸۲
۳۸۱	حدیث ۷۸۳
۳۸۱	حدیث ۷۸۴
۳۸۲	حدیث ۷۸۵
۳۸۲	حدیث ۷۸۶

۳۸۲	حدیث ۷۸۷
۳۸۲	حدیث ۷۸۸
۳۸۲	حدیث ۷۸۹
۳۸۲	حدیث ۷۹۰
۳۸۲	حدیث ۷۹۱
۳۸۳	حدیث ۷۹۲
۳۸۳	حدیث ۷۹۳
۳۸۳	حدیث ۷۹۴
۳۸۳	حدیث ۷۹۵
۳۸۳	حدیث ۷۹۶
۳۸۳	حدیث ۷۹۷
۳۸۳	حدیث ۷۹۸
۳۸۳	حدیث ۷۹۹
۳۸۳	حدیث ۸۰۰
۳۸۴	حدیث ۸۰۱
۳۸۴	حدیث ۸۰۲
۳۸۴	حدیث ۸۰۳
۳۸۴	حدیث ۸۰۴
۳۸۴	حدیث ۸۰۵
۳۸۴	حدیث ۸۰۶
۳۸۴	حدیث ۸۰۷
۳۸۴	حدیث ۸۰۸
۳۸۵	حدیث ۸۰۹
۳۸۵	حدیث ۸۱۰

۳۸۵	حدیث ۸۱۱
۳۸۵	حدیث ۸۱۲
۳۸۵	حدیث ۸۱۳
۳۸۵	حدیث ۸۱۴
۳۸۵	حدیث ۸۱۵
۳۸۵	حدیث ۸۱۶
۳۸۶	حدیث ۸۱۷
۳۸۶	حدیث ۸۱۸
۳۸۶	حدیث ۸۱۹
۳۸۶	حدیث ۸۲۰
۳۸۶	حدیث ۸۲۱
۳۸۶	حدیث ۸۲۲
۳۸۶	حدیث ۸۲۳
۳۸۶	حدیث ۸۲۴
۳۸۷	حدیث ۸۲۵
۳۸۷	حدیث ۸۲۶
۳۸۷	حدیث ۸۲۷
۳۸۷	حدیث ۸۲۸
۳۸۷	حدیث ۸۲۹
۳۸۷	حدیث ۸۳۰
۳۸۷	حدیث ۸۳۱
۳۸۷	حدیث ۸۳۲
۳۸۸	حدیث ۸۳۳
۳۸۸	حدیث ۸۳۴

۳۸۸	حدیث ۸۳۵
۳۸۸	حدیث ۸۳۶
۳۸۸	حدیث ۸۳۷
۳۸۸	حدیث ۸۳۸
۳۸۸	حدیث ۸۳۹
۳۸۸	حدیث ۸۴۰
۳۸۹	حدیث ۸۴۱
۳۸۹	حدیث ۸۴۲
۳۸۹	حدیث ۸۴۳
۳۸۹	حدیث ۸۴۴
۳۸۹	حدیث ۸۴۵
۳۸۹	حدیث ۸۴۶
۳۸۹	حدیث ۸۴۷
۳۸۹	حدیث ۸۴۸
۳۸۹	حدیث ۸۴۹
۳۹۰	حدیث ۸۵۰
۳۹۰	حدیث ۸۵۱
۳۹۰	حدیث ۸۵۲
۳۹۰	حدیث ۸۵۳
۳۹۰	حدیث ۸۵۴
۳۹۰	حدیث ۸۵۵
۳۹۰	حدیث ۸۵۶
۳۹۰	حدیث ۸۵۷
۳۹۱	حدیث ۸۵۸

۳۹۱	حدیث ۸۵۹
۳۹۱	حدیث ۸۶۰
۳۹۱	حدیث ۸۶۱
۳۹۱	حدیث ۸۶۲
۳۹۱	حدیث ۸۶۳
۳۹۱	حدیث ۸۶۴
۳۹۱	حدیث ۸۶۵
۳۹۲	حدیث ۸۶۶
۳۹۲	حدیث ۸۶۷
۳۹۲	حدیث ۸۶۸
۳۹۲	حدیث ۸۶۹
۳۹۲	حدیث ۸۷۰
۳۹۲	حدیث ۸۷۱
۳۹۲	حدیث ۸۷۲
۳۹۲	حدیث ۸۷۳
۳۹۲	حدیث ۸۷۴
۳۹۳	حدیث ۸۷۵
۳۹۳	حدیث ۸۷۶
۳۹۳	حدیث ۸۷۷
۳۹۳	حدیث ۸۷۸
۳۹۳	حدیث ۸۷۹
۳۹۳	حدیث ۸۸۰
۳۹۳	حدیث ۸۸۱
۳۹۳	حدیث ۸۸۲

۳۹۳	حدیث ۸۸۳
۳۹۴	حدیث ۸۸۴
۳۹۴	حدیث ۸۸۵
۳۹۴	حدیث ۸۸۶
۳۹۴	حدیث ۸۸۷
۳۹۴	حدیث ۸۸۸
۳۹۴	حدیث ۸۸۹
۳۹۴	حدیث ۸۹۰
۳۹۴	حدیث ۸۹۱
۳۹۴	حدیث ۸۹۲
۳۹۵	حدیث ۸۹۳
۳۹۵	حدیث ۸۹۴
۳۹۵	حدیث ۸۹۵
۳۹۵	حدیث ۸۹۶
۳۹۵	حدیث ۸۹۷
۳۹۵	حدیث ۸۹۸
۳۹۶	حدیث ۸۹۹
۳۹۶	حدیث ۹۰۰
۳۹۶	حدیث ۹۰۱
۳۹۶	حدیث ۹۰۲
۳۹۶	حدیث ۹۰۳
۳۹۶	حدیث ۹۰۴
۳۹۶	حدیث ۹۰۵
۳۹۶	حدیث ۹۰۶

۳۹۷	حدیث ۹۰۷
۳۹۷	حدیث ۹۰۸
۳۹۷	حدیث ۹۰۹
۳۹۷	رذایل اخلاقی
۳۹۷	حدیث ۱
۳۹۷	حدیث ۲
۳۹۷	حدیث ۳
۳۹۷	حدیث ۴
۳۹۷	حدیث ۵
۳۹۸	حدیث ۶
۳۹۸	حدیث ۷
۳۹۸	حدیث ۸
۳۹۸	حدیث ۹
۳۹۸	حدیث ۱۰
۳۹۸	حدیث ۱۱
۳۹۸	حدیث ۱۲
۳۹۹	حدیث ۱۳
۳۹۹	حدیث ۱۴
۳۹۹	حدیث ۱۵
۳۹۹	حدیث ۱۶
۳۹۹	حدیث ۱۷
۳۹۹	حدیث ۱۸
۳۹۹	حدیث ۱۹
۳۹۹	حدیث ۲۰

۴۰۰	حدیث ۲۱
۴۰۰	حدیث ۲۲
۴۰۰	حدیث ۲۳
۴۰۰	حدیث ۲۴
۴۰۰	حدیث ۲۵
۴۰۰	حدیث ۲۶
۴۰۱	حدیث ۲۷
۴۰۱	حدیث ۲۸
۴۰۱	حدیث ۲۹
۴۰۱	حدیث ۳۰
۴۰۱	حدیث ۳۱
۴۰۱	حدیث ۳۲
۴۰۱	حدیث ۳۳
۴۰۱	حدیث ۳۴
۴۰۲	حدیث ۳۵
۴۰۲	حدیث ۳۶
۴۰۲	حدیث ۳۷
۴۰۲	حدیث ۳۸
۴۰۲	حدیث ۳۹
۴۰۲	حدیث ۴۰
۴۰۲	حدیث ۴۱
۴۰۲	حدیث ۴۲
۴۰۳	حدیث ۴۳
۴۰۳	حدیث ۴۴

۴۰۳	حدیث ۴۵
۴۰۳	حدیث ۴۶
۴۰۳	حدیث ۴۷
۴۰۳	حدیث ۴۸
۴۰۳	حدیث ۴۹
۴۰۴	حدیث ۵۰
۴۰۴	حدیث ۵۱
۴۰۴	حدیث ۵۲
۴۰۴	حدیث ۵۳
۴۰۴	حدیث ۵۴
۴۰۴	حدیث ۵۵
۴۰۴	حدیث ۵۶
۴۰۴	حدیث ۵۷
۴۰۵	حدیث ۵۸
۴۰۵	حدیث ۵۹
۴۰۵	حدیث ۶۰
۴۰۵	حدیث ۶۱
۴۰۵	حدیث ۶۲
۴۰۶	حدیث ۶۳
۴۰۶	حدیث ۶۴
۴۰۶	حدیث ۶۵
۴۰۶	حدیث ۶۶
۴۰۶	حدیث ۶۷
۴۰۶	حدیث ۶۸

۴۰۶	حدیث ۶۹
۴۰۶	حدیث ۷۰
۴۰۷	حدیث ۷۱
۴۰۷	حدیث ۷۲
۴۰۷	حدیث ۷۳
۴۰۷	حدیث ۷۴
۴۰۷	حدیث ۷۵
۴۰۷	حدیث ۷۶
۴۰۸	حدیث ۷۷
۴۰۸	حدیث ۷۸
۴۰۸	حدیث ۷۹
۴۰۸	حدیث ۸۰
۴۰۸	حدیث ۸۱
۴۰۸	حدیث ۸۲
۴۰۸	حدیث ۸۳
۴۰۹	حدیث ۸۴
۴۰۹	حدیث ۸۵
۴۰۹	حدیث ۸۶
۴۰۹	حدیث ۸۷
۴۰۹	حدیث ۸۸
۴۰۹	حدیث ۸۹
۴۰۹	حدیث ۹۰
۴۰۹	حدیث ۹۱
۴۱۰	حدیث ۹۲

۴۱۰	حدیث ۹۳
۴۱۰	حدیث ۹۴
۴۱۰	حدیث ۹۵
۴۱۰	حدیث ۹۶
۴۱۰	حدیث ۹۷
۴۱۰	حدیث ۹۸
۴۱۰	حدیث ۹۹
۴۱۱	حدیث ۱۰۰
۴۱۱	حدیث ۱۰۱
۴۱۱	حدیث ۱۰۲
۴۱۱	حدیث ۱۰۳
۴۱۱	حدیث ۱۰۴
۴۱۱	حدیث ۱۰۵
۴۱۱	حدیث ۱۰۶
۴۱۱	حدیث ۱۰۷
۴۱۲	حدیث ۱۰۸
۴۱۲	حدیث ۱۰۹
۴۱۲	حدیث ۱۱۰
۴۱۲	حدیث ۱۱۱
۴۱۲	حدیث ۱۱۲
۴۱۲	حدیث ۱۱۳
۴۱۲	حدیث ۱۱۴
۴۱۲	حدیث ۱۱۵
۴۱۳	حدیث ۱۱۶

۴۱۳	حدیث ۱۱۷
۴۱۳	حدیث ۱۱۸
۴۱۳	حدیث ۱۱۹
۴۱۳	حدیث ۱۲۰
۴۱۳	حدیث ۱۲۱
۴۱۳	حدیث ۱۲۲
۴۱۳	حدیث ۱۲۳
۴۱۴	حدیث ۱۲۴
۴۱۴	حدیث ۱۲۵
۴۱۴	حدیث ۱۲۶
۴۱۴	حدیث ۱۲۷
۴۱۴	حدیث ۱۲۸
۴۱۴	حدیث ۱۲۹
۴۱۴	حدیث ۱۳۰
۴۱۵	حدیث ۱۳۱
۴۱۵	حدیث ۱۳۲
۴۱۵	حدیث ۱۳۳
۴۱۵	حدیث ۱۳۴
۴۱۵	حدیث ۱۳۵
۴۱۵	حدیث ۱۳۶
۴۱۵	حدیث ۱۳۷
۴۱۶	حدیث ۱۳۸
۴۱۶	حدیث ۱۳۹
۴۱۶	حدیث ۱۴۰

۴۱۶	حدیث ۱۴۱
۴۱۶	حدیث ۱۴۲
۴۱۶	حدیث ۱۴۳
۴۱۶	حدیث ۱۴۴
۴۱۷	حدیث ۱۴۵
۴۱۷	حدیث ۱۴۶
۴۱۷	حدیث ۱۴۷
۴۱۷	حدیث ۱۴۸
۴۱۷	حدیث ۱۴۹
۴۱۷	حدیث ۱۵۰
۴۱۷	حدیث ۱۵۱
۴۱۷	حدیث ۱۵۲
۴۱۸	حدیث ۱۵۳
۴۱۸	حدیث ۱۵۴
۴۱۸	حدیث ۱۵۵
۴۱۸	حدیث ۱۵۶
۴۱۸	حدیث ۱۵۷
۴۱۸	حدیث ۱۵۸
۴۱۸	حدیث ۱۵۹
۴۱۹	حدیث ۱۶۰
۴۱۹	حدیث ۱۶۱
۴۱۹	حدیث ۱۶۲
۴۱۹	حدیث ۱۶۳
۴۱۹	حدیث ۱۶۴

۴۱۹	حدیث ۱۶۵
۴۱۹	حدیث ۱۶۶
۴۲۰	حدیث ۱۶۷
۴۲۰	حدیث ۱۶۸
۴۲۰	حدیث ۱۶۹
۴۲۰	حدیث ۱۷۰
۴۲۰	حدیث ۱۷۱
۴۲۰	حدیث ۱۷۲
۴۲۰	حدیث ۱۷۳
۴۲۰	حدیث ۱۷۴
۴۲۱	حدیث ۱۷۵
۴۲۱	حدیث ۱۷۶
۴۲۱	حدیث ۱۷۷
۴۲۱	حدیث ۱۷۸
۴۲۱	حدیث ۱۷۹
۴۲۱	حدیث ۱۸۰
۴۲۱	حدیث ۱۸۱
۴۲۲	حدیث ۱۸۲
۴۲۲	حدیث ۱۸۳
۴۲۲	حدیث ۱۸۴
۴۲۲	حدیث ۱۸۵
۴۲۲	حدیث ۱۸۶
۴۲۲	حدیث ۱۸۷
۴۲۲	حدیث ۱۸۸

۴۲۳	حدیث ۱۸۹
۴۲۳	حدیث ۱۹۰
۴۲۳	حدیث ۱۹۱
۴۲۳	حدیث ۱۹۲
۴۲۳	حدیث ۱۹۳
۴۲۳	حدیث ۱۹۴
۴۲۳	حدیث ۱۹۵
۴۲۳	حدیث ۱۹۶
۴۲۴	حدیث ۱۹۷
۴۲۴	حدیث ۱۹۸
۴۲۴	حدیث ۱۹۹
۴۲۴	حدیث ۲۰۰
۴۲۴	حدیث ۲۰۱
۴۲۴	حدیث ۲۰۲
۴۲۵	حدیث ۲۰۳
۴۲۵	حدیث ۲۰۴
۴۲۵	حدیث ۲۰۵
۴۲۵	حدیث ۲۰۶
۴۲۵	حدیث ۲۰۷
۴۲۵	حدیث ۲۰۸
۴۲۶	حدیث ۲۰۹
۴۲۶	حدیث ۲۱۰
۴۲۶	حدیث ۲۱۱
۴۲۶	حدیث ۲۱۲

۴۲۶	حدیث ۲۱۳
۴۲۶	حدیث ۲۱۴
۴۲۶	حدیث ۲۱۵
۴۲۷	حدیث ۲۱۶
۴۲۷	حدیث ۲۱۷
۴۲۷	حدیث ۲۱۸
۴۲۷	حدیث ۲۱۹
۴۲۷	حدیث ۲۲۰
۴۲۷	حدیث ۲۲۱
۴۲۷	حدیث ۲۲۲
۴۲۸	حدیث ۲۲۳
۴۲۸	حدیث ۲۲۴
۴۲۸	حدیث ۲۲۵
۴۲۸	حدیث ۲۲۶
۴۲۸	حدیث ۲۲۷
۴۲۸	حدیث ۲۲۸
۴۲۸	حدیث ۲۲۹
۴۲۹	حدیث ۲۳۰
۴۲۹	حدیث ۲۳۱
۴۲۹	حدیث ۲۳۲
۴۲۹	حدیث ۲۳۳
۴۲۹	حدیث ۲۳۴
۴۲۹	حدیث ۲۳۵
۴۲۹	حدیث ۲۳۶

۴۳۰	حدیث ۲۳۷
۴۳۰	حدیث ۲۳۸
۴۳۰	حدیث ۲۳۹
۴۳۰	حدیث ۲۴۰
۴۳۰	حدیث ۲۴۱
۴۳۰	حدیث ۲۴۲
۴۳۱	حدیث ۲۴۳
۴۳۱	حدیث ۲۴۴
۴۳۱	حدیث ۲۴۵
۴۳۱	حدیث ۲۴۶
۴۳۱	حدیث ۲۴۷
۴۳۱	حدیث ۲۴۸
۴۳۱	حدیث ۲۴۹
۴۳۲	حدیث ۲۵۰
۴۳۲	حدیث ۲۵۱
۴۳۲	حدیث ۲۵۲
۴۳۲	حدیث ۲۵۳
۴۳۲	حدیث ۲۵۴
۴۳۲	حدیث ۲۵۵
۴۳۳	حدیث ۲۵۶
۴۳۳	حدیث ۲۵۷
۴۳۳	حدیث ۲۵۸
۴۳۳	حدیث ۲۵۹
۴۳۳	حدیث ۲۶۰

۴۳۳	حدیث ۲۶۱
۴۳۴	حدیث ۲۶۲
۴۳۴	حدیث ۲۶۳
۴۳۴	حدیث ۲۶۴
۴۳۴	حدیث ۲۶۵
۴۳۴	حدیث ۲۶۶
۴۳۴	حدیث ۲۶۷
۴۳۴	حدیث ۲۶۸
۴۳۴	حدیث ۲۶۹
۴۳۴	حدیث ۲۷۰
۴۳۵	حدیث ۲۷۱
۴۳۵	حدیث ۲۷۲
۴۳۵	حدیث ۲۷۳
۴۳۵	حدیث ۲۷۴
۴۳۵	حدیث ۲۷۵
۴۳۵	حدیث ۲۷۶
۴۳۵	حدیث ۲۷۷
۴۳۵	حدیث ۲۷۸
۴۳۶	حدیث ۲۷۹
۴۳۶	حدیث ۲۸۰
۴۳۶	حدیث ۲۸۱
۴۳۶	حدیث ۲۸۲
۴۳۶	حدیث ۲۸۳
۴۳۶	حدیث ۲۸۴

۴۳۶	حدیث ۲۸۵
۴۳۶	حدیث ۲۸۶
۴۳۷	حدیث ۲۸۷
۴۳۷	حدیث ۲۸۸
۴۳۷	حدیث ۲۸۹
۴۳۷	حدیث ۲۹۰
۴۳۷	حدیث ۲۹۱
۴۳۷	حدیث ۲۹۲
۴۳۸	حدیث ۲۹۳
۴۳۸	حدیث ۲۹۴
۴۳۸	حدیث ۲۹۵
۴۳۸	حدیث ۲۹۶
۴۳۸	حدیث ۲۹۷
۴۳۸	حدیث ۲۹۸
۴۳۸	حدیث ۲۹۹
۴۳۹	حدیث ۳۰۰
۴۳۹	حدیث ۳۰۱
۴۳۹	حدیث ۳۰۲
۴۳۹	حدیث ۳۰۳
۴۳۹	حدیث ۳۰۴
۴۴۰	حدیث ۳۰۵
۴۴۰	حدیث ۳۰۶
۴۴۰	حدیث ۳۰۷
۴۴۰	حدیث ۳۰۸

۴۴۰	حدیث ۳۰۹
۴۴۰	حدیث ۳۱۰
۴۴۰	حدیث ۳۱۱
۴۴۰	حدیث ۳۱۲
۴۴۱	حدیث ۳۱۳
۴۴۱	حدیث ۳۱۴
۴۴۱	حدیث ۳۱۵
۴۴۱	حدیث ۳۱۶
۴۴۱	حدیث ۳۱۷
۴۴۱	حدیث ۳۱۸
۴۴۲	حدیث ۳۱۹
۴۴۲	حدیث ۳۲۰
۴۴۲	حدیث ۳۲۱
۴۴۲	حدیث ۳۲۲
۴۴۲	حدیث ۳۲۳
۴۴۲	حدیث ۳۲۴
۴۴۲	حدیث ۳۲۵
۴۴۳	حدیث ۳۲۶
۴۴۳	حدیث ۳۲۷
۴۴۳	حدیث ۳۲۸
۴۴۳	حدیث ۳۲۹
۴۴۳	حدیث ۳۳۰
۴۴۳	حدیث ۳۳۱
۴۴۳	حدیث ۳۳۲

۴۴۳	حدیث ۳۳۳
۴۴۳	حدیث ۳۳۴
۴۴۴	حدیث ۳۳۵
۴۴۴	حدیث ۳۳۶
۴۴۴	حدیث ۳۳۷
۴۴۴	حدیث ۳۳۸
۴۴۴	حدیث ۳۳۹
۴۴۴	حدیث ۳۴۰
۴۴۴	حدیث ۳۴۱
۴۴۴	حدیث ۳۴۲
۴۴۵	حدیث ۳۴۳
۴۴۵	حدیث ۳۴۴
۴۴۵	حدیث ۳۴۵
۴۴۵	حدیث ۳۴۶
۴۴۵	حدیث ۳۴۷
۴۴۵	حدیث ۳۴۸
۴۴۵	حدیث ۳۴۹
۴۴۵	حدیث ۳۵۰
۴۴۶	حدیث ۳۵۱
۴۴۶	حدیث ۳۵۲
۴۴۶	حدیث ۳۵۳
۴۴۶	حدیث ۳۵۴
۴۴۶	حدیث ۳۵۵
۴۴۶	حدیث ۳۵۶

۴۴۷	حدیث ۳۵۷
۴۴۷	حدیث ۳۵۸
۴۴۷	حدیث ۳۵۹
۴۴۷	حدیث ۳۶۰
۴۴۷	حدیث ۳۶۱
۴۴۷	حدیث ۳۶۲
۴۴۷	حدیث ۳۶۳
۴۴۸	حدیث ۳۶۴
۴۴۸	حدیث ۳۶۵
۴۴۸	حدیث ۳۶۶
۴۴۸	حدیث ۳۶۷
۴۴۸	حدیث ۳۶۸
۴۴۸	حدیث ۳۶۹
۴۴۸	حدیث ۳۷۰
۴۴۹	حدیث ۳۷۱
۴۴۹	حدیث ۳۷۲
۴۴۹	حدیث ۳۷۳
۴۴۹	حدیث ۳۷۴
۴۴۹	حدیث ۳۷۵
۴۴۹	حدیث ۳۷۶
۴۴۹	حدیث ۳۷۷
۴۵۰	حدیث ۳۷۸
۴۵۰	حدیث ۳۷۹
۴۵۰	حدیث ۳۸۰

۴۵۰	حدیث ۳۸۱
۴۵۰	حدیث ۳۸۲
۴۵۰	حدیث ۳۸۳
۴۵۰	حدیث ۳۸۴
۴۵۱	حدیث ۳۸۵
۴۵۱	حدیث ۳۸۶
۴۵۱	حدیث ۳۸۷
۴۵۱	حدیث ۳۸۸
۴۵۱	حدیث ۳۸۹
۴۵۱	حدیث ۳۹۰
۴۵۱	حدیث ۳۹۱
۴۵۲	حدیث ۳۹۲
۴۵۲	حدیث ۳۹۳
۴۵۲	حدیث ۳۹۴
۴۵۲	حدیث ۳۹۵
۴۵۲	حدیث ۳۹۶
۴۵۲	حدیث ۳۹۷
۴۵۲	حدیث ۳۹۸
۴۵۲	حدیث ۳۹۹
۴۵۳	حدیث ۴۰۰
۴۵۳	حدیث ۴۰۱
۴۵۳	حدیث ۴۰۲
۴۵۳	حدیث ۴۰۳
۴۵۳	حدیث ۴۰۴

۴۵۳	حدیث ۴۰۵
۴۵۳	حدیث ۴۰۶
۴۵۴	حدیث ۴۰۷
۴۵۴	حدیث ۴۰۸
۴۵۴	حدیث ۴۰۹
۴۵۴	حدیث ۴۱۰
۴۵۴	حدیث ۴۱۱
۴۵۴	حدیث ۴۱۲
۴۵۴	حدیث ۴۱۳
۴۵۴	حدیث ۴۱۴
۴۵۴	حدیث ۴۱۵
۴۵۵	حدیث ۴۱۶
۴۵۵	حدیث ۴۱۷
۴۵۵	حدیث ۴۱۸
۴۵۵	حدیث ۴۱۹
۴۵۵	حدیث ۴۲۰
۴۵۵	حدیث ۴۲۱
۴۵۵	حدیث ۴۲۲
۴۵۶	حدیث ۴۲۳
۴۵۶	حدیث ۴۲۴
۴۵۶	حدیث ۴۲۵
۴۵۶	حدیث ۴۲۶
۴۵۶	حدیث ۴۲۷
۴۵۶	حدیث ۴۲۸

۴۵۶	حدیث ۴۲۹
۴۵۷	حدیث ۴۳۰
۴۵۷	حدیث ۴۳۱
۴۵۷	حدیث ۴۳۲
۴۵۷	حدیث ۴۳۳
۴۵۷	حدیث ۴۳۴
۴۵۷	حدیث ۴۳۵
۴۵۸	حدیث ۴۳۶
۴۵۸	حدیث ۴۳۷
۴۵۸	حدیث ۴۳۸
۴۵۸	حدیث ۴۳۹
۴۵۸	حدیث ۴۴۰
۴۵۸	حدیث ۴۴۱
۴۵۸	حدیث ۴۴۲
۴۵۸	حدیث ۴۴۳
۴۵۹	حدیث ۴۴۴
۴۵۹	حدیث ۴۴۵
۴۵۹	حدیث ۴۴۶
۴۵۹	حدیث ۴۴۷
۴۵۹	حدیث ۴۴۸
۴۵۹	حدیث ۴۴۹
۴۵۹	حدیث ۴۵۰
۴۵۹	حدیث ۴۵۱
۴۵۹	حدیث ۴۵۲

۴۶۰	حدیث ۴۵۳
۴۶۰	حدیث ۴۵۴
۴۶۰	حدیث ۴۵۵
۴۶۰	حدیث ۴۵۶
۴۶۰	حدیث ۴۵۷
۴۶۰	حدیث ۴۵۸
۴۶۰	حدیث ۴۵۹
۴۶۰	حدیث ۴۶۰
۴۶۱	حدیث ۴۶۱
۴۶۱	حدیث ۴۶۲
۴۶۱	حدیث ۴۶۳
۴۶۱	حدیث ۴۶۴
۴۶۱	حدیث ۴۶۵
۴۶۱	حدیث ۴۶۶
۴۶۱	حدیث ۴۶۷
۴۶۱	حدیث ۴۶۸
۴۶۲	حدیث ۴۶۹
۴۶۲	حدیث ۴۷۰
۴۶۲	حدیث ۴۷۱
۴۶۲	حدیث ۴۷۲
۴۶۲	حدیث ۴۷۳
۴۶۲	حدیث ۴۷۴
۴۶۲	حدیث ۴۷۵
۴۶۲	حدیث ۴۷۶

۴۶۳	حدیث ۴۷۷
۴۶۳	حدیث ۴۷۸
۴۶۳	حدیث ۴۷۹
۴۶۳	حدیث ۴۸۰
۴۶۳	حدیث ۴۸۱
۴۶۳	حدیث ۴۸۲
۴۶۳	حدیث ۴۸۳
۴۶۳	حدیث ۴۸۴
۴۶۴	حدیث ۴۸۵
۴۶۴	حدیث ۴۸۶
۴۶۴	حدیث ۴۸۷
۴۶۴	حدیث ۴۸۸
۴۶۴	حدیث ۴۸۹
۴۶۴	حدیث ۴۹۰
۴۶۴	حدیث ۴۹۱
۴۶۴	حدیث ۴۹۲
۴۶۵	حدیث ۴۹۳
۴۶۵	حدیث ۴۹۴
۴۶۵	حدیث ۴۹۵
۴۶۵	حدیث ۴۹۶
۴۶۵	حدیث ۴۹۷
۴۶۵	حدیث ۴۹۸
۴۶۵	حدیث ۴۹۹
۴۶۵	حدیث ۵۰۰

۴۶۶	حدیث ۵۰۱
۴۶۶	حدیث ۵۰۲
۴۶۶	حدیث ۵۰۳
۴۶۶	حدیث ۵۰۴
۴۶۶	حدیث ۵۰۵
۴۶۶	حدیث ۵۰۶
۴۶۶	حدیث ۵۰۷
۴۶۶	حدیث ۵۰۸
۴۶۶	حدیث ۵۰۹
۴۶۷	حدیث ۵۱۰
۴۶۷	حدیث ۵۱۱
۴۶۷	حدیث ۵۱۲
۴۶۷	حدیث ۵۱۳
۴۶۷	حدیث ۵۱۴
۴۶۷	حدیث ۵۱۵
۴۶۷	حدیث ۵۱۶
۴۶۸	حدیث ۵۱۷
۴۶۸	حدیث ۵۱۸
۴۶۸	حدیث ۵۱۹
۴۶۸	حدیث ۵۲۰
۴۶۸	حدیث ۵۲۱
۴۶۸	حدیث ۵۲۲
۴۶۸	حدیث ۵۲۳
۴۶۸	حدیث ۵۲۴

۴۶۹	حدیث ۵۲۵
۴۶۹	حدیث ۵۲۶
۴۶۹	حدیث ۵۲۷
۴۶۹	حدیث ۵۲۸
۴۶۹	حدیث ۵۲۹
۴۶۹	حدیث ۵۳۰
۴۶۹	حدیث ۵۳۱
۴۶۹	حدیث ۵۳۲
۴۷۰	حدیث ۵۳۳
۴۷۰	حدیث ۵۳۴
۴۷۰	حدیث ۵۳۵
۴۷۰	حدیث ۵۳۶
۴۷۰	حدیث ۵۳۷
۴۷۰	حدیث ۵۳۸
۴۷۰	حدیث ۵۳۹
۴۷۰	حدیث ۵۴۰
۴۷۱	حدیث ۵۴۱
۴۷۱	حدیث ۵۴۲
۴۷۱	حدیث ۵۴۳
۴۷۱	حدیث ۵۴۴
۴۷۱	حدیث ۵۴۵
۴۷۱	حدیث ۵۴۶
۴۷۱	حدیث ۵۴۷
۴۷۱	حدیث ۵۴۸

۴۷۱	حدیث ۵۴۹
۴۷۲	حدیث ۵۵۰
۴۷۲	حدیث ۵۵۱
۴۷۲	حدیث ۵۵۲
۴۷۲	حدیث ۵۵۳
۴۷۲	حدیث ۵۵۴
۴۷۲	حدیث ۵۵۵
۴۷۳	حدیث ۵۵۶
۴۷۳	حدیث ۵۵۷
۴۷۳	حدیث ۵۵۸
۴۷۳	حدیث ۵۵۹
۴۷۳	حدیث ۵۶۰
۴۷۳	حدیث ۵۶۱
۴۷۳	حدیث ۵۶۲
۴۷۴	حدیث ۵۶۳
۴۷۴	حدیث ۵۶۴
۴۷۴	حدیث ۵۶۵
۴۷۴	حدیث ۵۶۶
۴۷۴	حدیث ۵۶۷
۴۷۴	حدیث ۵۶۸
۴۷۴	حدیث ۵۶۹
۴۷۴	حدیث ۵۷۰
۴۷۴	حدیث ۵۷۱
۴۷۵	حدیث ۵۷۲

۴۷۵	حدیث ۵۷۳
۴۷۵	حدیث ۵۷۴
۴۷۵	حدیث ۵۷۵
۴۷۵	حدیث ۵۷۶
۴۷۵	حدیث ۵۷۷
۴۷۵	حدیث ۵۷۸
۴۷۵	حدیث ۵۷۹
۴۷۶	حدیث ۵۸۰
۴۷۶	حدیث ۵۸۱
۴۷۶	حدیث ۵۸۲
۴۷۶	حدیث ۵۸۳
۴۷۶	حدیث ۵۸۴
۴۷۶	حدیث ۵۸۵
۴۷۶	حدیث ۵۸۶
۴۷۶	حدیث ۵۸۷
۴۷۶	حدیث ۵۸۸
۴۷۷	حدیث ۵۸۹
۴۷۷	حدیث ۵۹۰
۴۷۷	حدیث ۵۹۱
۴۷۷	حدیث ۵۹۲
۴۷۷	حدیث ۵۹۳
۴۷۷	حدیث ۵۹۴
۴۷۷	حدیث ۵۹۵
۴۷۷	حدیث ۵۹۶

۴۷۸	حدیث ۵۹۷
۴۷۸	حدیث ۵۹۸
۴۷۸	حدیث ۵۹۹
۴۷۸	حدیث ۶۰۰
۴۷۸	حدیث ۶۰۱
۴۷۸	حدیث ۶۰۲
۴۷۸	حدیث ۶۰۳
۴۷۸	حدیث ۶۰۴
۴۷۹	حدیث ۶۰۵
۴۷۹	حدیث ۶۰۶
۴۷۹	حدیث ۶۰۷
۴۷۹	حدیث ۶۰۸
۴۷۹	حدیث ۶۰۹
۴۷۹	حدیث ۶۱۰
۴۷۹	حدیث ۶۱۱
۴۷۹	حدیث ۶۱۲
۴۷۹	حدیث ۶۱۳
۴۸۰	حدیث ۶۱۴
۴۸۰	حدیث ۶۱۵
۴۸۰	حدیث ۶۱۶
۴۸۰	حدیث ۶۱۷
۴۸۰	حدیث ۶۱۸
۴۸۰	حدیث ۶۱۹
۴۸۰	حدیث ۶۲۰

۴۸۰	حدیث ۶۲۱
۴۸۱	حدیث ۶۲۲
۴۸۱	حدیث ۶۲۳
۴۸۱	حدیث ۶۲۴
۴۸۱	حدیث ۶۲۵
۴۸۱	حدیث ۶۲۶
۴۸۱	حدیث ۶۲۷
۴۸۱	حدیث ۶۲۸
۴۸۱	حدیث ۶۲۹
۴۸۲	حدیث ۶۳۰
۴۸۲	حدیث ۶۳۱
۴۸۲	حدیث ۶۳۲
۴۸۲	حدیث ۶۳۳
۴۸۲	حدیث ۶۳۴
۴۸۲	حدیث ۶۳۵
۴۸۲	حدیث ۶۳۶
۴۸۲	حدیث ۶۳۷
۴۸۳	حدیث ۶۳۸
۴۸۳	حدیث ۶۳۹
۴۸۳	حدیث ۶۴۰
۴۸۳	حدیث ۶۴۱
۴۸۳	حدیث ۶۴۲
۴۸۳	حدیث ۶۴۳
۴۸۳	حدیث ۶۴۴

۴۸۳	حدیث ۶۴۵
۴۸۳	حدیث ۶۴۶
۴۸۴	حدیث ۶۴۷
۴۸۴	حدیث ۶۴۸
۴۸۴	حدیث ۶۴۹
۴۸۴	حدیث ۶۵۰
۴۸۴	حدیث ۶۵۱
۴۸۴	حدیث ۶۵۲
۴۸۴	حدیث ۶۵۳
۴۸۴	حدیث ۶۵۴
۴۸۵	حدیث ۶۵۵
۴۸۵	حدیث ۶۵۶
۴۸۵	حدیث ۶۵۷
۴۸۵	حدیث ۶۵۸
۴۸۵	حدیث ۶۵۹
۴۸۵	حدیث ۶۶۰
۴۸۵	حدیث ۶۶۱
۴۸۶	حدیث ۶۶۲
۴۸۶	حدیث ۶۶۳
۴۸۶	حدیث ۶۶۴
۴۸۶	حدیث ۶۶۵
۴۸۶	حدیث ۶۶۶
۴۸۶	حدیث ۶۶۷
۴۸۶	حدیث ۶۶۸

۴۸۷	حدیث ۶۶۹
۴۸۷	حدیث ۶۷۰
۴۸۷	حدیث ۶۷۱
۴۸۷	حدیث ۶۷۲
۴۸۷	حدیث ۶۷۳
۴۸۷	حدیث ۶۷۴
۴۸۷	حدیث ۶۷۵
۴۸۷	حدیث ۶۷۶
۴۸۸	حدیث ۶۷۷
۴۸۸	حدیث ۶۷۸
۴۸۸	حدیث ۶۷۹
۴۸۸	حدیث ۶۸۰
۴۸۸	حدیث ۶۸۱
۴۸۸	حدیث ۶۸۲
۴۸۸	حدیث ۶۸۳
۴۸۸	حدیث ۶۸۴
۴۸۸	حدیث ۶۸۵
۴۸۹	حدیث ۶۸۶
۴۸۹	حدیث ۶۸۷
۴۸۹	حدیث ۶۸۸
۴۸۹	حدیث ۶۸۹
۴۸۹	حدیث ۶۹۰
۴۸۹	حدیث ۶۹۱
۴۸۹	حدیث ۶۹۲

۴۹۰	حدیث ۶۹۳
۴۹۰	حدیث ۶۹۴
۴۹۰	حدیث ۶۹۵
۴۹۰	حدیث ۶۹۶
۴۹۰	حدیث ۶۹۷
۴۹۰	حدیث ۶۹۸
۴۹۰	حدیث ۶۹۹
۴۹۰	حدیث ۷۰۰
۴۹۱	حدیث ۷۰۱
۴۹۱	حدیث ۷۰۲
۴۹۱	حدیث ۷۰۳
۴۹۱	حدیث ۷۰۴
۴۹۱	حدیث ۷۰۵
۴۹۱	حدیث ۷۰۶
۴۹۱	حدیث ۷۰۷
۴۹۲	حدیث ۷۰۸
۴۹۲	حدیث ۷۰۹
۴۹۲	حدیث ۷۱۰
۴۹۲	حدیث ۷۱۱
۴۹۲	حدیث ۷۱۲
۴۹۲	حدیث ۷۱۳
۴۹۲	حدیث ۷۱۴
۴۹۲	حدیث ۷۱۵
۴۹۳	حدیث ۷۱۶

۴۹۳	حدیث ۷۱۷
۴۹۳	حدیث ۷۱۸
۴۹۳	حدیث ۷۱۹
۴۹۳	حدیث ۷۲۰
۴۹۳	حدیث ۷۲۱
۴۹۳	حدیث ۷۲۲
۴۹۳	حدیث ۷۲۳
۴۹۳	حدیث ۷۲۴
۴۹۳	حدیث ۷۲۵
۴۹۴	حدیث ۷۲۶
۴۹۴	حدیث ۷۲۷
۴۹۴	حدیث ۷۲۸
۴۹۴	حدیث ۷۲۹
۴۹۴	حدیث ۷۳۰
۴۹۴	حدیث ۷۳۱
۴۹۴	حدیث ۷۳۲
۴۹۵	حدیث ۷۳۳
۴۹۵	حدیث ۷۳۴
۴۹۵	حدیث ۷۳۵
۴۹۵	حدیث ۷۳۶
۴۹۵	حدیث ۷۳۷
۴۹۵	حدیث ۷۳۸
۴۹۵	حدیث ۷۳۹
۴۹۶	حدیث ۷۴۰

۴۹۶	حدیث ۷۴۱
۴۹۶	حدیث ۷۴۲
۴۹۶	حدیث ۷۴۳
۴۹۶	حدیث ۷۴۴
۴۹۶	حدیث ۷۴۵
۴۹۶	حدیث ۷۴۶
۴۹۷	حدیث ۷۴۷
۴۹۷	حدیث ۷۴۸
۴۹۷	حدیث ۷۴۹
۴۹۷	حدیث ۷۵۰
۴۹۷	حدیث ۷۵۱
۴۹۷	حدیث ۷۵۲
۴۹۷	حدیث ۷۵۳
۴۹۷	حدیث ۷۵۴
۴۹۸	حدیث ۷۵۵
۴۹۸	حدیث ۷۵۶
۴۹۸	حدیث ۷۵۷
۴۹۸	حدیث ۷۵۸
۴۹۸	حدیث ۷۵۹
۴۹۸	حدیث ۷۶۰
۴۹۸	حدیث ۷۶۱
۴۹۹	حدیث ۷۶۲
۴۹۹	حدیث ۷۶۳
۴۹۹	حدیث ۷۶۴

۴۹۹	حدیث ۷۶۵
۴۹۹	حدیث ۷۶۶
۴۹۹	حدیث ۷۶۷
۴۹۹	حدیث ۷۶۸
۴۹۹	حدیث ۷۶۹
۵۰۰	حدیث ۷۷۰
۵۰۰	حدیث ۷۷۱
۵۰۰	حدیث ۷۷۲
۵۰۰	حدیث ۷۷۳
۵۰۰	حدیث ۷۷۴
۵۰۰	حدیث ۷۷۵
۵۰۰	حدیث ۷۷۶
۵۰۰	حدیث ۷۷۷
۵۰۰	حدیث ۷۷۸
۵۰۱	حدیث ۷۷۹
۵۰۱	حدیث ۷۸۰
۵۰۱	حدیث ۷۸۱
۵۰۱	حدیث ۷۸۲
۵۰۱	حدیث ۷۸۳
۵۰۱	حدیث ۷۸۴
۵۰۱	حدیث ۷۸۵
۵۰۱	حدیث ۷۸۶
۵۰۱	حدیث ۷۸۷
۵۰۱	حدیث ۷۸۸

۵۰۲	حدیث ۷۸۹
۵۰۲	حدیث ۷۹۰
۵۰۲	حدیث ۷۹۱
۵۰۲	حدیث ۷۹۲
۵۰۲	حدیث ۷۹۳
۵۰۲	حدیث ۷۹۴
۵۰۲	حدیث ۷۹۵
۵۰۲	حدیث ۷۹۶
۵۰۲	حدیث ۷۹۷
۵۰۲	حدیث ۷۹۸
۵۰۳	حدیث ۷۹۹
۵۰۳	حدیث ۸۰۰
۵۰۳	حدیث ۸۰۱
۵۰۳	حدیث ۸۰۲
۵۰۳	حدیث ۸۰۳
۵۰۳	حدیث ۸۰۴
۵۰۳	حدیث ۸۰۵
۵۰۳	حدیث ۸۰۶
۵۰۳	حدیث ۸۰۷
۵۰۳	حدیث ۸۰۸
۵۰۴	حدیث ۸۰۹
۵۰۴	حدیث ۸۱۰
۵۰۴	حدیث ۸۱۱
۵۰۴	حدیث ۸۱۲

۵۰۴	حدیث ۸۱۳
۵۰۴	حدیث ۸۱۴
۵۰۴	حدیث ۸۱۵
۵۰۴	حدیث ۸۱۶
۵۰۴	حدیث ۸۱۷
۵۰۴	حدیث ۸۱۸
۵۰۵	حدیث ۸۱۹
۵۰۵	حدیث ۸۲۰
۵۰۵	حدیث ۸۲۱
۵۰۵	حدیث ۸۲۲
۵۰۵	حدیث ۸۲۳
۵۰۵	حدیث ۸۲۴
۵۰۵	حدیث ۸۲۵
۵۰۵	حدیث ۸۲۶
۵۰۵	حدیث ۸۲۷
۵۰۶	حدیث ۸۲۸
۵۰۶	حدیث ۸۲۹
۵۰۶	حدیث ۸۳۰
۵۰۶	حدیث ۸۳۱
۵۰۶	حدیث ۸۳۲
۵۰۶	حدیث ۸۳۳
۵۰۶	حدیث ۸۳۴
۵۰۶	حدیث ۸۳۵
۵۰۶	حدیث ۸۳۶

۵۰۷	حدیث ۸۳۷
۵۰۷	حدیث ۸۳۸
۵۰۷	حدیث ۸۳۹
۵۰۷	حدیث ۸۴۰
۵۰۷	حدیث ۸۴۱
۵۰۷	حدیث ۸۴۲
۵۰۷	حدیث ۸۴۳
۵۰۷	حدیث ۸۴۴
۵۰۷	حدیث ۸۴۵
۵۰۷	حدیث ۸۴۶
۵۰۸	حدیث ۸۴۷
۵۰۸	حدیث ۸۴۸
۵۰۸	حدیث ۸۴۹
۵۰۸	حدیث ۸۵۰
۵۰۸	حدیث ۸۵۱
۵۰۸	حدیث ۸۵۲
۵۰۸	حدیث ۸۵۳
۵۰۸	حدیث ۸۵۴
۵۰۸	حدیث ۸۵۵
۵۰۸	حدیث ۸۵۶
۵۰۸	حدیث ۸۵۷
۵۰۹	حدیث ۸۵۸
۵۰۹	حدیث ۸۵۹
۵۰۹	حدیث ۸۶۰

..... ۵۰۹ حدیث ۸۶۱
..... ۵۰۹ حدیث ۸۶۲
..... ۵۰۹ حدیث ۸۶۳
..... ۵۰۹ حدیث ۸۶۴
..... ۵۰۹ حدیث ۸۶۵
..... ۵۰۹ حدیث ۸۶۶
..... ۵۱۰ حدیث ۸۶۷
..... ۵۱۰ حدیث ۸۶۸
..... ۵۱۰ حدیث ۸۶۹
..... ۵۱۰ حدیث ۸۷۰
..... ۵۱۰ حدیث ۸۷۱
..... ۵۱۰ حدیث ۸۷۲
..... ۵۱۰ حدیث ۸۷۳
..... ۵۱۰ حدیث ۸۷۴
..... ۵۱۰ حدیث ۸۷۵
..... ۵۱۰ حدیث ۸۷۶
..... ۵۱۱ حدیث ۸۷۷
..... ۵۱۱ حدیث ۸۷۸
..... ۵۱۱ حدیث ۸۷۹
..... ۵۱۱ حدیث ۸۸۰
..... ۵۱۱ حدیث ۸۸۱
..... ۵۱۱ حدیث ۸۸۲
..... ۵۱۱ حدیث ۸۸۳
..... ۵۱۱ حدیث ۸۸۴

۵۱۱	حدیث ۸۸۵
۵۱۲	حدیث ۸۸۶
۵۱۲	حدیث ۸۸۷
۵۱۲	حدیث ۸۸۸
۵۱۲	حدیث ۸۸۹
۵۱۲	حدیث ۸۹۰
۵۱۲	حدیث ۸۹۱
۵۱۲	حدیث ۸۹۲
۵۱۲	حدیث ۸۹۳
۵۱۲	حدیث ۸۹۴
۵۱۳	حدیث ۸۹۵
۵۱۳	حدیث ۸۹۶
۵۱۳	حدیث ۸۹۷
۵۱۳	حدیث ۸۹۸
۵۱۳	حدیث ۸۹۹
۵۱۳	حدیث ۹۰۰
۵۱۳	حدیث ۹۰۱
۵۱۳	حدیث ۹۰۲
۵۱۳	حدیث ۹۰۳
۵۱۳	حدیث ۹۰۴
۵۱۳	حدیث ۹۰۵
۵۱۴	حدیث ۹۰۶
۵۱۴	حدیث ۹۰۷
۵۱۴	حدیث ۹۰۸

۵۱۴	حدیث ۹۰۹
۵۱۴	حدیث ۹۱۰
۵۱۴	حدیث ۹۱۱
۵۱۴	حدیث ۹۱۲
۵۱۴	حدیث ۹۱۳
۵۱۴	حدیث ۹۱۴
۵۱۴	حدیث ۹۱۵
۵۱۵	حدیث ۹۱۶
۵۱۵	حدیث ۹۱۷
۵۱۵	حدیث ۹۱۸
۵۱۵	حدیث ۹۱۹
۵۱۵	حدیث ۹۲۰
۵۱۵	حدیث ۹۲۱
۵۱۵	حدیث ۹۲۲
۵۱۵	حدیث ۹۲۳
۵۱۵	حدیث ۹۲۴
۵۱۶	حدیث ۹۲۵
۵۱۶	حدیث ۹۲۶
۵۱۶	حدیث ۹۲۷
۵۱۶	حدیث ۹۲۸
۵۱۶	حدیث ۹۲۹
۵۱۶	حدیث ۹۳۰
۵۱۶	حدیث ۹۳۱
۵۱۶	حدیث ۹۳۲

۵۱۶	حدیث ۹۳۳
۵۱۶	حدیث ۹۳۴
۵۱۷	حدیث ۹۳۵
۵۱۷	حدیث ۹۳۶
۵۱۷	حدیث ۹۳۷
۵۱۷	حدیث ۹۳۸
۵۱۷	حدیث ۹۳۹
۵۱۷	حدیث ۹۴۰
۵۱۷	حدیث ۹۴۱
۵۱۷	حدیث ۹۴۲
۵۱۷	حدیث ۹۴۳
۵۱۸	حدیث ۹۴۴
۵۱۸	حدیث ۹۴۵
۵۱۸	حدیث ۹۴۶
۵۱۸	حدیث ۹۴۷
۵۱۸	حدیث ۹۴۸
۵۱۸	حدیث ۹۴۹
۵۱۸	حدیث ۹۵۰
۵۱۸	حدیث ۹۵۱
۵۱۸	حدیث ۹۵۲
۵۱۹	حدیث ۹۵۳
۵۱۹	حدیث ۹۵۴
۵۱۹	حدیث ۹۵۵
۵۱۹	حدیث ۹۵۶

۵۱۹	حدیث ۹۵۷
۵۱۹	حدیث ۹۵۸
۵۱۹	حدیث ۹۵۹
۵۱۹	حدیث ۹۶۰
۵۲۰	حدیث ۹۶۱
۵۲۰	حدیث ۹۶۲
۵۲۰	حدیث ۹۶۳
۵۲۰	حدیث ۹۶۴
۵۲۰	حدیث ۹۶۵
۵۲۰	حدیث ۹۶۶
۵۲۱	حدیث ۹۶۷
۵۲۱	حدیث ۹۶۸
۵۲۱	حدیث ۹۶۹
۵۲۱	حدیث ۹۷۰
۵۲۱	حدیث ۹۷۱
۵۲۱	حدیث ۹۷۲
۵۲۱	حدیث ۹۷۳
۵۲۱	حدیث ۹۷۴
۵۲۲	حدیث ۹۷۵
۵۲۲	حدیث ۹۷۶
۵۲۲	حدیث ۹۷۷
۵۲۲	حدیث ۹۷۸
۵۲۲	حدیث ۹۷۹
۵۲۲	حدیث ۹۸۰

۵۲۲	حدیث ۹۸۱
۵۲۳	حدیث ۹۸۲
۵۲۳	حدیث ۹۸۳
۵۲۳	حدیث ۹۸۴
۵۲۳	حدیث ۹۸۵
۵۲۳	حدیث ۹۸۶
۵۲۳	حدیث ۹۸۷
۵۲۳	حدیث ۹۸۸
۵۲۳	حدیث ۹۸۹
۵۲۴	حدیث ۹۹۰
۵۲۴	حدیث ۹۹۱
۵۲۴	حدیث ۹۹۲
۵۲۴	حدیث ۹۹۳
۵۲۴	حدیث ۹۹۴
۵۲۴	حدیث ۹۹۵
۵۲۴	حدیث ۹۹۶
۵۲۵	حدیث ۹۹۷
۵۲۵	حدیث ۹۹۸
۵۲۵	حدیث ۹۹۹
۵۲۵	حدیث ۱۰۰۰
۵۲۵	حدیث ۱۰۰۱
۵۲۵	حدیث ۱۰۰۲
۵۲۵	حدیث ۱۰۰۳
۵۲۵	حدیث ۱۰۰۴

۵۲۶	حدیث ۱۰۰۵
۵۲۶	حدیث ۱۰۰۶
۵۲۶	حدیث ۱۰۰۷
۵۲۶	حدیث ۱۰۰۸
۵۲۶	حدیث ۱۰۰۹
۵۲۶	حدیث ۱۰۱۰
۵۲۶	حدیث ۱۰۱۱
۵۲۶	حدیث ۱۰۱۲
۵۲۷	حدیث ۱۰۱۳
۵۲۷	حدیث ۱۰۱۴
۵۲۷	حدیث ۱۰۱۵
۵۲۷	حدیث ۱۰۱۶
۵۲۷	حدیث ۱۰۱۷
۵۲۷	حدیث ۱۰۱۸
۵۲۷	حدیث ۱۰۱۹
۵۲۷	حدیث ۱۰۲۰
۵۲۸	حدیث ۱۰۲۱
۵۲۸	حدیث ۱۰۲۲
۵۲۸	حدیث ۱۰۲۳
۵۲۸	حدیث ۱۰۲۴
۵۲۸	حدیث ۱۰۲۵
۵۲۸	حدیث ۱۰۲۶
۵۲۸	حدیث ۱۰۲۷
۵۲۸	حدیث ۱۰۲۸

۵۲۹	حدیث ۱۰۲۹
۵۲۹	حدیث ۱۰۳۰
۵۲۹	حدیث ۱۰۳۱
۵۲۹	حدیث ۱۰۳۲
۵۲۹	حدیث ۱۰۳۳
۵۲۹	حدیث ۱۰۳۴
۵۲۹	حدیث ۱۰۳۵
۵۲۹	حدیث ۱۰۳۶
۵۳۰	حدیث ۱۰۳۷
۵۳۰	حدیث ۱۰۳۸
۵۳۰	حدیث ۱۰۳۹
۵۳۰	حدیث ۱۰۴۰
۵۳۰	حدیث ۱۰۴۱
۵۳۰	حدیث ۱۰۴۲
۵۳۰	حدیث ۱۰۴۳
۵۳۰	حدیث ۱۰۴۴
۵۳۰	حدیث ۱۰۴۵
۵۳۰	حدیث ۱۰۴۶
۵۳۰	حدیث ۱۰۴۷
۵۳۱	حدیث ۱۰۴۸
۵۳۱	حدیث ۱۰۴۹
۵۳۱	حدیث ۱۰۵۰
۵۳۱	حدیث ۱۰۵۱
۵۳۱	حدیث ۱۰۵۲

۵۳۱	حدیث ۱۰۵۳
۵۳۱	حدیث ۱۰۵۴
۵۳۱	حدیث ۱۰۵۵
۵۳۱	حدیث ۱۰۵۶
۵۳۲	حدیث ۱۰۵۷
۵۳۲	حدیث ۱۰۵۸
۵۳۲	حدیث ۱۰۵۹
۵۳۲	حدیث ۱۰۶۰
۵۳۲	حدیث ۱۰۶۱
۵۳۲	حدیث ۱۰۶۲
۵۳۲	حدیث ۱۰۶۳
۵۳۲	حدیث ۱۰۶۴
۵۳۳	حدیث ۱۰۶۵
۵۳۳	حدیث ۱۰۶۶
۵۳۳	حدیث ۱۰۶۷
۵۳۳	حدیث ۱۰۶۸
۵۳۳	حدیث ۱۰۶۹
۵۳۳	حدیث ۱۰۷۰
۵۳۳	حدیث ۱۰۷۱
۵۳۳	حدیث ۱۰۷۲
۵۳۳	حدیث ۱۰۷۳
۵۳۴	حدیث ۱۰۷۴
۵۳۴	حدیث ۱۰۷۵
۵۳۴	حدیث ۱۰۷۶

۵۳۴	حدیث ۱۰۷۷
۵۳۴	حدیث ۱۰۷۸
۵۳۴	حدیث ۱۰۷۹
۵۳۴	حدیث ۱۰۸۰
۵۳۵	حدیث ۱۰۸۱
۵۳۵	حدیث ۱۰۸۲
۵۳۵	حدیث ۱۰۸۳
۵۳۵	حدیث ۱۰۸۴
۵۳۵	حدیث ۱۰۸۵
۵۳۵	حدیث ۱۰۸۶
۵۳۵	حدیث ۱۰۸۷
۵۳۵	حدیث ۱۰۸۸
۵۳۶	حدیث ۱۰۸۹
۵۳۶	حدیث ۱۰۹۰
۵۳۶	حدیث ۱۰۹۱
۵۳۶	حدیث ۱۰۹۲
۵۳۶	حدیث ۱۰۹۳
۵۳۶	حدیث ۱۰۹۴
۵۳۶	حدیث ۱۰۹۵
۵۳۶	حدیث ۱۰۹۶
۵۳۷	حدیث ۱۰۹۷
۵۳۷	حدیث ۱۰۹۸
۵۳۷	حدیث ۱۰۹۹
۵۳۷	حدیث ۱۱۰۰

۵۳۷	حدیث ۱۱۰۱
۵۳۷	حدیث ۱۱۰۲
۵۳۷	حدیث ۱۱۰۳
۵۳۷	حدیث ۱۱۰۴
۵۳۷	حدیث ۱۱۰۵
۵۳۸	احادیث اخلاق و توصیه ها
۵۳۸	حدیث ۱
۵۳۸	حدیث ۲
۵۳۸	حدیث ۳
۵۳۸	حدیث ۴
۵۳۸	حدیث ۵
۵۳۸	حدیث ۶
۵۳۹	حدیث ۷
۵۳۹	حدیث ۸
۵۳۹	حدیث ۹
۵۳۹	حدیث ۱۰
۵۳۹	حدیث ۱۱
۵۳۹	حدیث ۱۲
۵۳۹	حدیث ۱۳
۵۳۹	حدیث ۱۴
۵۴۰	حدیث ۱۵
۵۴۰	حدیث ۱۶
۵۴۰	حدیث ۱۷
۵۴۰	حدیث ۱۸

۵۴۰	حدیث ۱۹
۵۴۰	حدیث ۲۰
۵۴۰	حدیث ۲۱
۵۴۰	حدیث ۲۲
۵۴۱	حدیث ۲۳
۵۴۱	حدیث ۲۴
۵۴۱	حدیث ۲۵
۵۴۱	حدیث ۲۶
۵۴۱	حدیث ۲۷
۵۴۱	حدیث ۲۸
۵۴۱	حدیث ۲۹
۵۴۲	حدیث ۳۰
۵۴۲	حدیث ۳۱
۵۴۲	حدیث ۳۲
۵۴۲	حدیث ۳۳
۵۴۲	حدیث ۳۴
۵۴۲	حدیث ۳۵
۵۴۳	حدیث ۳۶
۵۴۳	حدیث ۳۷
۵۴۳	حدیث ۳۸
۵۴۳	حدیث ۳۹
۵۴۳	حدیث ۴۰
۵۴۳	حدیث ۴۱
۵۴۴	حدیث ۴۲

۵۴۴	حدیث ۴۳
۵۴۴	حدیث ۴۴
۵۴۴	حدیث ۴۵
۵۴۴	حدیث ۴۶
۵۴۴	حدیث ۴۷
۵۴۴	حدیث ۴۸
۵۴۴	حدیث ۴۹
۵۴۵	حدیث ۵۰
۵۴۵	حدیث ۵۱
۵۴۵	حدیث ۵۲
۵۴۵	حدیث ۵۳
۵۴۵	حدیث ۵۴
۵۴۵	حدیث ۵۵
۵۴۵	حدیث ۵۶
۵۴۵	حدیث ۵۷
۵۴۵	حدیث ۵۸
۵۴۶	حدیث ۵۹
۵۴۶	حدیث ۶۰
۵۴۶	حدیث ۶۱
۵۴۶	حدیث ۶۲
۵۴۶	حدیث ۶۳
۵۴۷	حدیث ۶۴
۵۴۷	حدیث ۶۵
۵۴۷	حدیث ۶۶

۵۴۷	حدیث ۶۷
۵۴۷	حدیث ۶۸
۵۴۷	حدیث ۶۹
۵۴۷	حدیث ۷۰
۵۴۸	حدیث ۷۱
۵۴۸	حدیث ۷۲
۵۴۸	حدیث ۷۳
۵۴۸	حدیث ۷۴
۵۴۸	حدیث ۷۵
۵۴۸	حدیث ۷۶
۵۴۸	حدیث ۷۷
۵۴۹	حدیث ۷۸
۵۴۹	حدیث ۷۹
۵۴۹	حدیث ۸۰
۵۴۹	حدیث ۸۱
۵۴۹	حدیث ۸۲
۵۴۹	حدیث ۸۳
۵۴۹	حدیث ۸۴
۵۵۰	حدیث ۸۵
۵۵۰	حدیث ۸۶
۵۵۰	حدیث ۸۷
۵۵۰	حدیث ۸۸
۵۵۰	حدیث ۸۹
۵۵۰	حدیث ۹۰

۵۵۰	حدیث ۹۱
۵۵۱	حدیث ۹۲
۵۵۱	حدیث ۹۳
۵۵۱	حدیث ۹۴
۵۵۱	حدیث ۹۵
۵۵۱	حدیث ۹۶
۵۵۱	حدیث ۹۷
۵۵۲	حدیث ۹۸
۵۵۲	حدیث ۹۹
۵۵۲	حدیث ۱۰۰
۵۵۲	حدیث ۱۰۱
۵۵۲	حدیث ۱۰۲
۵۵۲	حدیث ۱۰۳
۵۵۲	حدیث ۱۰۴
۵۵۳	حدیث ۱۰۵
۵۵۳	حدیث ۱۰۶
۵۵۳	حدیث ۱۰۷
۵۵۳	حدیث ۱۰۸
۵۵۳	حدیث ۱۰۹
۵۵۳	حدیث ۱۱۰
۵۵۴	حدیث ۱۱۱
۵۵۴	حدیث ۱۱۲
۵۵۴	حدیث ۱۱۳
۵۵۴	حدیث ۱۱۴

۵۵۴	حدیث ۱۱۵
۵۵۴	حدیث ۱۱۶
۵۵۵	حدیث ۱۱۷
۵۵۵	حدیث ۱۱۸
۵۵۵	حدیث ۱۱۹
۵۵۵	حدیث ۱۲۰
۵۵۵	حدیث ۱۲۱
۵۵۵	حدیث ۱۲۲
۵۵۶	حدیث ۱۲۳
۵۵۶	حدیث ۱۲۴
۵۵۶	حدیث ۱۲۵
۵۵۶	حدیث ۱۲۶
۵۵۶	حدیث ۱۲۷
۵۵۶	حدیث ۱۲۸
۵۵۷	حدیث ۱۲۹
۵۵۷	حدیث ۱۳۰
۵۵۷	حدیث ۱۳۱
۵۵۷	حدیث ۱۳۲
۵۵۷	حدیث ۱۳۳
۵۵۷	حدیث ۱۳۴
۵۵۸	حدیث ۱۳۵
۵۵۸	حدیث ۱۳۶
۵۵۸	حدیث ۱۳۷
۵۵۸	حدیث ۱۳۸

۵۵۸	حدیث ۱۳۹
۵۵۸	حدیث ۱۴۰
۵۵۸	حدیث ۱۴۱
۵۵۸	حدیث ۱۴۲
۵۵۹	حدیث ۱۴۳
۵۵۹	حدیث ۱۴۴
۵۵۹	حدیث ۱۴۵
۵۵۹	حدیث ۱۴۶
۵۵۹	حدیث ۱۴۷
۵۶۰	حدیث ۱۴۸
۵۶۰	حدیث ۱۴۹
۵۶۰	حدیث ۱۵۰
۵۶۰	حدیث ۱۵۱
۵۶۰	حدیث ۱۵۲
۵۶۰	حدیث ۱۵۳
۵۶۰	حدیث ۱۵۴
۵۶۱	حدیث ۱۵۵
۵۶۱	حدیث ۱۵۶
۵۶۱	حدیث ۱۵۷
۵۶۱	حدیث ۱۵۸
۵۶۱	حدیث ۱۵۹
۵۶۱	حدیث ۱۶۰
۵۶۱	حدیث ۱۶۱
۵۶۱	حدیث ۱۶۲

۵۶۲	حدیث ۱۶۳
۵۶۲	حدیث ۱۶۴
۵۶۲	حدیث ۱۶۵
۵۶۲	حدیث ۱۶۶
۵۶۲	حدیث ۱۶۷
۵۶۲	حدیث ۱۶۸
۵۶۲	حدیث ۱۶۹
۵۶۲	حدیث ۱۷۰
۵۶۳	حدیث ۱۷۱
۵۶۳	حدیث ۱۷۲
۵۶۳	حدیث ۱۷۳
۵۶۳	حدیث ۱۷۴
۵۶۳	حدیث ۱۷۵
۵۶۳	حدیث ۱۷۶
۵۶۳	حدیث ۱۷۷
۵۶۴	حدیث ۱۷۸
۵۶۴	حدیث ۱۷۹
۵۶۴	حدیث ۱۸۰
۵۶۴	حدیث ۱۸۱
۵۶۴	حدیث ۱۸۲
۵۶۴	حدیث ۱۸۳
۵۶۴	حدیث ۱۸۴
۵۶۵	حدیث ۱۸۵
۵۶۵	حدیث ۱۸۶

۵۶۵	حدیث ۱۸۷
۵۶۵	حدیث ۱۸۸
۵۶۵	حدیث ۱۸۹
۵۶۵	حدیث ۱۹۰
۵۶۵	حدیث ۱۹۱
۵۶۶	حدیث ۱۹۲
۵۶۶	حدیث ۱۹۳
۵۶۶	حدیث ۱۹۴
۵۶۶	حدیث ۱۹۵
۵۶۶	حدیث ۱۹۶
۵۶۶	حدیث ۱۹۷
۵۶۶	حدیث ۱۹۸
۵۶۶	حدیث ۱۹۹
۵۶۷	حدیث ۲۰۰
۵۶۷	حدیث ۲۰۱
۵۶۷	حدیث ۲۰۲
۵۶۷	حدیث ۲۰۳
۵۶۷	حدیث ۲۰۴
۵۶۷	حدیث ۲۰۵
۵۶۷	حدیث ۲۰۶
۵۶۸	حدیث ۲۰۷
۵۶۸	حدیث ۲۰۸
۵۶۸	حدیث ۲۰۹
۵۶۸	حدیث ۲۱۰

۵۶۸	حدیث ۲۱۱
۵۶۸	حدیث ۲۱۲
۵۶۸	حدیث ۲۱۳
۵۶۹	حدیث ۲۱۴
۵۶۹	حدیث ۲۱۵
۵۶۹	حدیث ۲۱۶
۵۶۹	حدیث ۲۱۷
۵۶۹	حدیث ۲۱۸
۵۶۹	حدیث ۲۱۹
۵۷۰	حدیث ۲۲۰
۵۷۰	حدیث ۲۲۱
۵۷۰	حدیث ۲۲۲
۵۷۰	حدیث ۲۲۳
۵۷۰	حدیث ۲۲۴
۵۷۰	حدیث ۲۲۵
۵۷۰	حدیث ۲۲۶
۵۷۱	حدیث ۲۲۷
۵۷۱	حدیث ۲۲۸
۵۷۱	حدیث ۲۲۹
۵۷۱	حدیث ۲۳۰
۵۷۱	حدیث ۲۳۱
۵۷۱	حدیث ۲۳۲
۵۷۱	حدیث ۲۳۳
۵۷۲	حدیث ۲۳۴

۵۷۲	حدیث ۲۳۵
۵۷۲	حدیث ۲۳۶
۵۷۲	حدیث ۲۳۷
۵۷۲	حدیث ۲۳۸
۵۷۲	حدیث ۲۳۹
۵۷۲	حدیث ۲۴۰
۵۷۳	حدیث ۲۴۱
۵۷۳	حدیث ۲۴۲
۵۷۳	حدیث ۲۴۳
۵۷۳	حدیث ۲۴۴
۵۷۳	حدیث ۲۴۵
۵۷۳	حدیث ۲۴۶
۵۷۴	حدیث ۲۴۷
۵۷۴	حدیث ۲۴۸
۵۷۴	حدیث ۲۴۹
۵۷۴	حدیث ۲۵۰
۵۷۴	حدیث ۲۵۱
۵۷۴	حدیث ۲۵۲
۵۷۴	حدیث ۲۵۳
۵۷۵	حدیث ۲۵۴
۵۷۵	حدیث ۲۵۵
۵۷۵	حدیث ۲۵۶
۵۷۵	حدیث ۲۵۷
۵۷۵	حدیث ۲۵۸

۵۷۶	حدیث ۲۵۹
۵۷۶	حدیث ۲۶۰
۵۷۶	حدیث ۲۶۱
۵۷۶	حدیث ۲۶۲
۵۷۶	حدیث ۲۶۳
۵۷۶	حدیث ۲۶۴
۵۷۶	حدیث ۲۶۵
۵۷۷	حدیث ۲۶۶
۵۷۷	حدیث ۲۶۷
۵۷۷	حدیث ۲۶۸
۵۷۷	حدیث ۲۶۹
۵۷۷	حدیث ۲۷۰
۵۷۷	حدیث ۲۷۱
۵۷۷	حدیث ۲۷۲
۵۷۸	حدیث ۲۷۳
۵۷۸	حدیث ۲۷۴
۵۷۸	حدیث ۲۷۵
۵۷۸	حدیث ۲۷۶
۵۷۸	حدیث ۲۷۷
۵۷۸	حدیث ۲۷۸
۵۷۹	حدیث ۲۷۹
۵۷۹	حدیث ۲۸۰
۵۷۹	حدیث ۲۸۱
۵۷۹	حدیث ۲۸۲

۵۷۹	حدیث ۲۸۳
۵۸۰	حدیث ۲۸۴
۵۸۰	حدیث ۲۸۵
۵۸۰	حدیث ۲۸۶
۵۸۰	حدیث ۲۸۷
۵۸۰	حدیث ۲۸۸
۵۸۰	حدیث ۲۸۹
۵۸۱	حدیث ۲۹۰
۵۸۱	حدیث ۲۹۱
۵۸۱	حدیث ۲۹۲
۵۸۱	حدیث ۲۹۳
۵۸۱	حدیث ۲۹۴
۵۸۱	حدیث ۲۹۵
۵۸۱	حدیث ۲۹۶
۵۸۲	حدیث ۲۹۷
۵۸۲	حدیث ۲۹۸
۵۸۲	حدیث ۲۹۹
۵۸۲	حدیث ۳۰۰
۵۸۲	حدیث ۳۰۱
۵۸۲	حدیث ۳۰۲
۵۸۳	حدیث ۳۰۳
۵۸۳	حدیث ۳۰۴
۵۸۳	حدیث ۳۰۵
۵۸۳	حدیث ۳۰۶

۵۸۳	حدیث ۳۰۷
۵۸۳	حدیث ۳۰۸
۵۸۴	حدیث ۳۰۹
۵۸۴	حدیث ۳۱۰
۵۸۴	حدیث ۳۱۱
۵۸۴	حدیث ۳۱۲
۵۸۴	حدیث ۳۱۳
۵۸۴	حدیث ۳۱۴
۵۸۴	حدیث ۳۱۵
۵۸۵	حدیث ۳۱۶
۵۸۵	حدیث ۳۱۷
۵۸۵	حدیث ۳۱۸
۵۸۵	حدیث ۳۱۹
۵۸۵	حدیث ۳۲۰
۵۸۵	حدیث ۳۲۱
۵۸۶	حدیث ۳۲۲
۵۸۶	حدیث ۳۲۳
۵۸۶	حدیث ۳۲۴
۵۸۶	حدیث ۳۲۵
۵۸۶	حدیث ۳۲۶
۵۸۶	حدیث ۳۲۷
۵۸۶	حدیث ۳۲۸
۵۸۷	حدیث ۳۲۹
۵۸۷	حدیث ۳۳۰

۵۸۷	حدیث ۳۳۱
۵۸۷	حدیث ۳۳۲
۵۸۷	حدیث ۳۳۳
۵۸۷	حدیث ۳۳۴
۵۸۸	حدیث ۳۳۵
۵۸۸	حدیث ۳۳۶
۵۸۸	حدیث ۳۳۷
۵۸۸	حدیث ۳۳۸
۵۸۸	حدیث ۳۳۹
۵۸۸	حدیث ۳۴۰
۵۸۹	حدیث ۳۴۱
۵۸۹	حدیث ۳۴۲
۵۸۹	حدیث ۳۴۳
۵۸۹	حدیث ۳۴۴
۵۸۹	حدیث ۳۴۵
۵۸۹	حدیث ۳۴۶
۵۸۹	حدیث ۳۴۷
۵۹۰	حدیث ۳۴۸
۵۹۰	حدیث ۳۴۹
۵۹۰	حدیث ۳۵۰
۵۹۰	حدیث ۳۵۱
۵۹۰	حدیث ۳۵۲
۵۹۱	حدیث ۳۵۳
۵۹۱	حدیث ۳۵۴

۵۹۱	حدیث ۳۵۵
۵۹۱	حدیث ۳۵۶
۵۹۱	حدیث ۳۵۷
۵۹۱	حدیث ۳۵۸
۵۹۲	حدیث ۳۵۹
۵۹۲	حدیث ۳۶۰
۵۹۲	حدیث ۳۶۱
۵۹۲	حدیث ۳۶۲
۵۹۲	حدیث ۳۶۳
۵۹۲	حدیث ۳۶۴
۵۹۳	حدیث ۳۶۵
۵۹۳	حدیث ۳۶۶
۵۹۳	حدیث ۳۶۷
۵۹۳	حدیث ۳۶۸
۵۹۳	حدیث ۳۶۹
۵۹۳	حدیث ۳۷۰
۵۹۴	حدیث ۳۷۱
۵۹۴	حدیث ۳۷۲
۵۹۴	حدیث ۳۷۳
۵۹۴	حدیث ۳۷۴
۵۹۴	حدیث ۳۷۵
۵۹۴	حدیث ۳۷۶
۵۹۴	حدیث ۳۷۷
۵۹۵	حدیث ۳۷۸

۵۹۵	حدیث ۳۷۹
۵۹۵	حدیث ۳۸۰
۵۹۵	حدیث ۳۸۱
۵۹۵	حدیث ۳۸۲
۵۹۵	حدیث ۳۸۳
۵۹۶	حدیث ۳۸۴
۵۹۶	حدیث ۳۸۵
۵۹۶	حدیث ۳۸۶
۵۹۶	حدیث ۳۸۷
۵۹۶	حدیث ۳۸۸
۵۹۶	حدیث ۳۸۹
۵۹۷	حدیث ۳۹۰
۵۹۷	حدیث ۳۹۱
۵۹۷	حدیث ۳۹۲
۵۹۷	حدیث ۳۹۳
۵۹۷	حدیث ۳۹۴
۵۹۷	حدیث ۳۹۵
۵۹۷	حدیث ۳۹۶
۵۹۸	حدیث ۳۹۷
۵۹۸	حدیث ۳۹۸
۵۹۸	حدیث ۳۹۹
۵۹۸	حدیث ۴۰۰
۵۹۸	حدیث ۴۰۱
۵۹۸	حدیث ۴۰۲

۵۹۸	حدیث ۴۰۳
۵۹۸	حدیث ۴۰۴
۵۹۹	حدیث ۴۰۵
۵۹۹	حدیث ۴۰۶
۵۹۹	حدیث ۴۰۷
۵۹۹	حدیث ۴۰۸
۵۹۹	حدیث ۴۰۹
۵۹۹	حدیث ۴۱۰
۵۹۹	حدیث ۴۱۱
۵۹۹	حدیث ۴۱۲
۶۰۰	حدیث ۴۱۳
۶۰۰	حدیث ۴۱۴
۶۰۰	حدیث ۴۱۵
۶۰۰	حدیث ۴۱۶
۶۰۰	حدیث ۴۱۷
۶۰۰	حدیث ۴۱۸
۶۰۰	حدیث ۴۱۹
۶۰۰	حدیث ۴۲۰
۶۰۰	حدیث ۴۲۱
۶۰۱	حدیث ۴۲۲
۶۰۱	حدیث ۴۲۳
۶۰۱	حدیث ۴۲۴
۶۰۱	حدیث ۴۲۵
۶۰۱	حدیث ۴۲۶

۶۰۱	حدیث ۴۲۷
۶۰۱	حدیث ۴۲۸
۶۰۱	حدیث ۴۲۹
۶۰۱	حدیث ۴۳۰
۶۰۱	حدیث ۴۳۱
۶۰۲	حدیث ۴۳۲
۶۰۲	حدیث ۴۳۳
۶۰۲	حدیث ۴۳۴
۶۰۲	حدیث ۴۳۵
۶۰۲	حدیث ۴۳۶
۶۰۲	حدیث ۴۳۷
۶۰۲	حدیث ۴۳۸
۶۰۲	حدیث ۴۳۹
۶۰۳	حدیث ۴۴۰
۶۰۳	حدیث ۴۴۱
۶۰۳	حدیث ۴۴۲
۶۰۳	حدیث ۴۴۳
۶۰۳	حدیث ۴۴۴
۶۰۳	حدیث ۴۴۵
۶۰۴	حدیث ۴۴۶
۶۰۴	حدیث ۴۴۷
۶۰۴	حدیث ۴۴۸
۶۰۴	حدیث ۴۴۹
۶۰۴	حدیث ۴۵۰

۶۰۴	حدیث ۴۵۱
۶۰۴	حدیث ۴۵۲
۶۰۵	حدیث ۴۵۳
۶۰۵	حدیث ۴۵۴
۶۰۵	حدیث ۴۵۵
۶۰۵	حدیث ۴۵۶
۶۰۵	حدیث ۴۵۷
۶۰۵	حدیث ۴۵۸
۶۰۶	حدیث ۴۵۹
۶۰۶	حدیث ۴۶۰
۶۰۶	حدیث ۴۶۱
۶۰۶	حدیث ۴۶۲
۶۰۶	حدیث ۴۶۳
۶۰۶	حدیث ۴۶۴
۶۰۷	حدیث ۴۶۵
۶۰۷	حدیث ۴۶۶
۶۰۷	حدیث ۴۶۷
۶۰۷	حدیث ۴۶۸
۶۰۷	حدیث ۴۶۹
۶۰۷	حدیث ۴۷۰
۶۰۸	حدیث ۴۷۱
۶۰۸	حدیث ۴۷۲
۶۰۸	حدیث ۴۷۳
۶۰۸	حدیث ۴۷۴

۶۰۸	حدیث ۴۷۵
۶۰۸	حدیث ۴۷۶
۶۰۹	حدیث ۴۷۷
۶۰۹	حدیث ۴۷۸
۶۰۹	حدیث ۴۷۹
۶۰۹	حدیث ۴۸۰
۶۰۹	حدیث ۴۸۱
۶۰۹	حدیث ۴۸۲
۶۱۰	حدیث ۴۸۳
۶۱۰	حدیث ۴۸۴
۶۱۰	حدیث ۴۸۵
۶۱۰	حدیث ۴۸۶
۶۱۰	حدیث ۴۸۷
۶۱۰	حدیث ۴۸۸
۶۱۱	حدیث ۴۸۹
۶۱۱	حدیث ۴۹۰
۶۱۱	حدیث ۴۹۱
۶۱۱	حدیث ۴۹۲
۶۱۱	حدیث ۴۹۳
۶۱۱	حدیث ۴۹۴
۶۱۲	حدیث ۴۹۵
۶۱۲	حدیث ۴۹۶
۶۱۲	حدیث ۴۹۷
۶۱۲	حدیث ۴۹۸

۶۱۲	حدیث ۴۹۹
۶۱۲	حدیث ۵۰۰
۶۱۲	حدیث ۵۰۱
۶۱۳	حدیث ۵۰۲
۶۱۳	حدیث ۵۰۳
۶۱۳	حدیث ۵۰۴
۶۱۳	حدیث ۵۰۵
۶۱۳	حدیث ۵۰۶
۶۱۳	حدیث ۵۰۷
۶۱۴	حدیث ۵۰۸
۶۱۴	حدیث ۵۰۹
۶۱۴	حدیث ۵۱۰
۶۱۴	حدیث ۵۱۱
۶۱۴	حدیث ۵۱۲
۶۱۴	حدیث ۵۱۳
۶۱۴	حدیث ۵۱۴
۶۱۵	حدیث ۵۱۵
۶۱۵	حدیث ۵۱۶
۶۱۵	حدیث ۵۱۷
۶۱۵	حدیث ۵۱۸
۶۱۵	حدیث ۵۱۹
۶۱۵	حدیث ۵۲۰
۶۱۶	حدیث ۵۲۱
۶۱۶	حدیث ۵۲۲

۶۱۶	حدیث ۵۲۳
۶۱۶	حدیث ۵۲۴
۶۱۶	حدیث ۵۲۵
۶۱۶	حدیث ۵۲۶
۶۱۶	حدیث ۵۲۷
۶۱۶	حدیث ۵۲۸
۶۱۷	حدیث ۵۲۹
۶۱۷	حدیث ۵۳۰
۶۱۷	حدیث ۵۳۱
۶۱۷	حدیث ۵۳۲
۶۱۷	حدیث ۵۳۳
۶۱۷	حدیث ۵۳۴
۶۱۷	حدیث ۵۳۵
۶۱۷	حدیث ۵۳۶
۶۱۸	حدیث ۵۳۷
۶۱۸	حدیث ۵۳۸
۶۱۸	حدیث ۵۳۹
۶۱۸	حدیث ۵۴۰
۶۱۸	حدیث ۵۴۱
۶۱۸	حدیث ۵۴۲
۶۱۸	حدیث ۵۴۳
۶۱۹	حدیث ۵۴۴
۶۱۹	حدیث ۵۴۵
۶۱۹	حدیث ۵۴۶

۶۱۹	حدیث ۵۴۷
۶۱۹	حدیث ۵۴۸
۶۱۹	حدیث ۵۴۹
۶۱۹	حدیث ۵۵۰
۶۱۹	حدیث ۵۵۱
۶۲۰	حدیث ۵۵۲
۶۲۰	حدیث ۵۵۳
۶۲۰	حدیث ۵۵۴
۶۲۰	حدیث ۵۵۵
۶۲۰	حدیث ۵۵۶
۶۲۰	حدیث ۵۵۷
۶۲۱	حدیث ۵۵۸
۶۲۱	حدیث ۵۵۹
۶۲۱	حدیث ۵۶۰
۶۲۱	حدیث ۵۶۱
۶۲۱	حدیث ۵۶۲
۶۲۱	حدیث ۵۶۳
۶۲۱	حدیث ۵۶۴
۶۲۲	حدیث ۵۶۵
۶۲۲	حدیث ۵۶۶
۶۲۲	حدیث ۵۶۷
۶۲۲	حدیث ۵۶۸
۶۲۲	حدیث ۵۶۹
۶۲۲	حدیث ۵۷۰

۶۲۳	حدیث ۵۷۱
۶۲۳	حدیث ۵۷۲
۶۲۳	حدیث ۵۷۳
۶۲۳	حدیث ۵۷۴
۶۲۳	حدیث ۵۷۵
۶۲۳	حدیث ۵۷۶
۶۲۴	حدیث ۵۷۷
۶۲۴	حدیث ۵۷۸
۶۲۴	حدیث ۵۷۹
۶۲۴	حدیث ۵۸۰
۶۲۴	حدیث ۵۸۱
۶۲۴	حدیث ۵۸۲
۶۲۴	حدیث ۵۸۳
۶۲۴	حدیث ۵۸۴
۶۲۵	حدیث ۵۸۵
۶۲۵	حدیث ۵۸۶
۶۲۵	حدیث ۵۸۷
۶۲۵	حدیث ۵۸۸
۶۲۵	حدیث ۵۸۹
۶۲۵	حدیث ۵۹۰
۶۲۶	حدیث ۵۹۱
۶۲۶	حدیث ۵۹۲
۶۲۶	حدیث ۵۹۳
۶۲۶	حدیث ۵۹۴

۶۲۶	حدیث ۵۹۵
۶۲۶	حدیث ۵۹۶
۶۲۶	حدیث ۵۹۷
۶۲۶	حدیث ۵۹۸
۶۲۷	حدیث ۵۹۹
۶۲۷	حدیث ۶۰۰
۶۲۷	حدیث ۶۰۱
۶۲۷	حدیث ۶۰۲
۶۲۷	حدیث ۶۰۳
۶۲۷	حدیث ۶۰۴
۶۲۷	حدیث ۶۰۵
۶۲۸	حدیث ۶۰۶
۶۲۸	حدیث ۶۰۷
۶۲۸	حدیث ۶۰۸
۶۲۸	حدیث ۶۰۹
۶۲۸	حدیث ۶۱۰
۶۲۸	حدیث ۶۱۱
۶۲۸	حدیث ۶۱۲
۶۲۹	حدیث ۶۱۳
۶۲۹	حدیث ۶۱۴
۶۲۹	حدیث ۶۱۵
۶۲۹	حدیث ۶۱۶
۶۲۹	حدیث ۶۱۷
۶۲۹	حدیث ۶۱۸

۶۲۹	حدیث ۶۱۹
۶۳۰	حدیث ۶۲۰
۶۳۰	حدیث ۶۲۱
۶۳۰	حدیث ۶۲۲
۶۳۰	حدیث ۶۲۳
۶۳۰	حدیث ۶۲۴
۶۳۰	حدیث ۶۲۵
۶۳۱	حدیث ۶۲۶
۶۳۱	حدیث ۶۲۷
۶۳۱	حدیث ۶۲۸
۶۳۱	حدیث ۶۲۹
۶۳۱	حدیث ۶۳۰
۶۳۱	حدیث ۶۳۱
۶۳۱	حدیث ۶۳۲
۶۳۲	حدیث ۶۳۳
۶۳۲	حدیث ۶۳۴
۶۳۲	حدیث ۶۳۵
۶۳۲	حدیث ۶۳۶
۶۳۲	حدیث ۶۳۷
۶۳۲	حدیث ۶۳۸
۶۳۲	حدیث ۶۳۹
۶۳۳	حدیث ۶۴۰
۶۳۳	حدیث ۶۴۱
۶۳۳	حدیث ۶۴۲

۶۳۳	حدیث ۶۴۳
۶۳۳	حدیث ۶۴۴
۶۳۴	حدیث ۶۴۵
۶۳۴	حدیث ۶۴۶
۶۳۴	حدیث ۶۴۷
۶۳۴	حدیث ۶۴۸
۶۳۴	حدیث ۶۴۹
۶۳۴	حدیث ۶۵۰
۶۳۴	حدیث ۶۵۱
۶۳۴	حدیث ۶۵۲
۶۳۵	حدیث ۶۵۳
۶۳۵	حدیث ۶۵۴
۶۳۵	حدیث ۶۵۵
۶۳۵	حدیث ۶۵۶
۶۳۵	حدیث ۶۵۷
۶۳۵	حدیث ۶۵۸
۶۳۵	حدیث ۶۵۹
۶۳۵	حدیث ۶۶۰
۶۳۶	حدیث ۶۶۱
۶۳۶	حدیث ۶۶۲
۶۳۶	حدیث ۶۶۳
۶۳۶	حدیث ۶۶۴
۶۳۶	حدیث ۶۶۵
۶۳۷	حدیث ۶۶۶

۶۳۷	حدیث ۶۶۷
۶۳۷	حدیث ۶۶۸
۶۳۷	حدیث ۶۶۹
۶۳۷	حدیث ۶۷۰
۶۳۷	حدیث ۶۷۱
۶۳۷	حدیث ۶۷۲
۶۳۸	حدیث ۶۷۳
۶۳۸	حدیث ۶۷۴
۶۳۸	حدیث ۶۷۵
۶۳۸	حدیث ۶۷۶
۶۳۸	حدیث ۶۷۷
۶۳۸	حدیث ۶۷۸
۶۳۹	حدیث ۶۷۹
۶۳۹	حدیث ۶۸۰
۶۳۹	حدیث ۶۸۱
۶۳۹	حدیث ۶۸۲
۶۳۹	حدیث ۶۸۳
۶۳۹	حدیث ۶۸۴
۶۳۹	حدیث ۶۸۵
۶۴۰	حدیث ۶۸۶
۶۴۰	حدیث ۶۸۷
۶۴۰	حدیث ۶۸۸
۶۴۰	حدیث ۶۸۹
۶۴۰	حدیث ۶۹۰

۶۴۰	حدیث ۶۹۱
۶۴۰	حدیث ۶۹۲
۶۴۱	حدیث ۶۹۳
۶۴۱	حدیث ۶۹۴
۶۴۱	حدیث ۶۹۵
۶۴۱	حدیث ۶۹۶
۶۴۱	حدیث ۶۹۷
۶۴۱	حدیث ۶۹۸
۶۴۱	حدیث ۶۹۹
۶۴۱	حدیث ۷۰۰
۶۴۲	حدیث ۷۰۱
۶۴۲	حدیث ۷۰۲
۶۴۲	حدیث ۷۰۳
۶۴۲	حدیث ۷۰۴
۶۴۲	حدیث ۷۰۵
۶۴۲	حدیث ۷۰۶
۶۴۲	حدیث ۷۰۷
۶۴۲	حدیث ۷۰۸
۶۴۳	حدیث ۷۰۹
۶۴۳	حدیث ۷۱۰
۶۴۳	حدیث ۷۱۱
۶۴۳	حدیث ۷۱۲
۶۴۳	حدیث ۷۱۳
۶۴۳	حدیث ۷۱۴

۶۴۳	حدیث ۷۱۵
۶۴۴	حدیث ۷۱۶
۶۴۴	حدیث ۷۱۷
۶۴۴	حدیث ۷۱۸
۶۴۴	حدیث ۷۱۹
۶۴۴	حدیث ۷۲۰
۶۴۴	حدیث ۷۲۱
۶۴۴	حدیث ۷۲۲
۶۴۴	حدیث ۷۲۳
۶۴۵	حدیث ۷۲۴
۶۴۵	حدیث ۷۲۵
۶۴۵	حدیث ۷۲۶
۶۴۵	حدیث ۷۲۷
۶۴۵	حدیث ۷۲۸
۶۴۵	حدیث ۷۲۹
۶۴۵	حدیث ۷۳۰
۶۴۶	حدیث ۷۳۱
۶۴۶	حدیث ۷۳۲
۶۴۶	حدیث ۷۳۳
۶۴۶	حدیث ۷۳۴
۶۴۶	حدیث ۷۳۵
۶۴۶	حدیث ۷۳۶
۶۴۷	حدیث ۷۳۷
۶۴۷	حدیث ۷۳۸

۶۴۷	حدیث ۷۳۹
۶۴۷	حدیث ۷۴۰
۶۴۷	حدیث ۷۴۱
۶۴۷	حدیث ۷۴۲
۶۴۷	حدیث ۷۴۳
۶۴۸	حدیث ۷۴۴
۶۴۸	حدیث ۷۴۵
۶۴۸	حدیث ۷۴۶
۶۴۸	حدیث ۷۴۷
۶۴۸	حدیث ۷۴۸
۶۴۸	حدیث ۷۴۹
۶۴۸	حدیث ۷۵۰
۶۴۹	حدیث ۷۵۱
۶۴۹	حدیث ۷۵۲
۶۴۹	حدیث ۷۵۳
۶۴۹	حدیث ۷۵۴
۶۴۹	حدیث ۷۵۵
۶۴۹	حدیث ۷۵۶
۶۴۹	حدیث ۷۵۷
۶۵۰	حدیث ۷۵۸
۶۵۰	حدیث ۷۵۹
۶۵۰	حدیث ۷۶۰
۶۵۰	حدیث ۷۶۱
۶۵۰	حدیث ۷۶۲

۶۵۱	حدیث ۷۶۳
۶۵۱	حدیث ۷۶۴
۶۵۱	حدیث ۷۶۵
۶۵۱	حدیث ۷۶۶
۶۵۱	حدیث ۷۶۷
۶۵۱	حدیث ۷۶۸
۶۵۲	حدیث ۷۶۹
۶۵۲	حدیث ۷۷۰
۶۵۲	حدیث ۷۷۱
۶۵۲	حدیث ۷۷۲
۶۵۲	حدیث ۷۷۳
۶۵۲	حدیث ۷۷۴
۶۵۳	حدیث ۷۷۵
۶۵۳	حدیث ۷۷۶
۶۵۳	حدیث ۷۷۷
۶۵۳	حدیث ۷۷۸
۶۵۳	حدیث ۷۷۹
۶۵۳	حدیث ۷۸۰
۶۵۳	حدیث ۷۸۱
۶۵۴	حدیث ۷۸۲
۶۵۴	حدیث ۷۸۳
۶۵۴	حدیث ۷۸۴
۶۵۴	حدیث ۷۸۵
۶۵۴	حدیث ۷۸۶

۶۵۴	حدیث ۷۸۷
۶۵۴	حدیث ۷۸۸
۶۵۵	حدیث ۷۸۹
۶۵۵	حدیث ۷۹۰
۶۵۵	حدیث ۷۹۱
۶۵۵	حدیث ۷۹۲
۶۵۵	حدیث ۷۹۳
۶۵۵	حدیث ۷۹۴
۶۵۵	حدیث ۷۹۵
۶۵۶	حدیث ۷۹۶
۶۵۶	حدیث ۷۹۷
۶۵۶	حدیث ۷۹۸
۶۵۶	حدیث ۷۹۹
۶۵۶	حدیث ۸۰۰
۶۵۶	حدیث ۸۰۱
۶۵۶	حدیث ۸۰۲
۶۵۶	حدیث ۸۰۳
۶۵۷	حدیث ۸۰۴
۶۵۷	حدیث ۸۰۵
۶۵۷	حدیث ۸۰۶
۶۵۷	حدیث ۸۰۷
۶۵۷	حدیث ۸۰۸
۶۵۷	حدیث ۸۰۹
۶۵۸	حدیث ۸۱۰

۶۵۸	حدیث ۸۱۱
۶۵۸	حدیث ۸۱۲
۶۵۸	حدیث ۸۱۳
۶۵۸	حدیث ۸۱۴
۶۵۸	حدیث ۸۱۵
۶۵۸	حدیث ۸۱۶
۶۵۸	حدیث ۸۱۷
۶۵۹	حدیث ۸۱۸
۶۵۹	حدیث ۸۱۹
۶۵۹	حدیث ۸۲۰
۶۵۹	حدیث ۸۲۱
۶۵۹	حدیث ۸۲۲
۶۵۹	حدیث ۸۲۳
۶۵۹	حدیث ۸۲۴
۶۶۰	حدیث ۸۲۵
۶۶۰	حدیث ۸۲۶
۶۶۰	حدیث ۸۲۷
۶۶۰	حدیث ۸۲۸
۶۶۰	حدیث ۸۲۹
۶۶۰	حدیث ۸۳۰
۶۶۱	حدیث ۸۳۱
۶۶۱	حدیث ۸۳۲
۶۶۱	حدیث ۸۳۳
۶۶۱	حدیث ۸۳۴

۶۶۱	حدیث ۸۳۵
۶۶۱	حدیث ۸۳۶
۶۶۱	حدیث ۸۳۷
۶۶۲	حدیث ۸۳۸
۶۶۲	حدیث ۸۳۹
۶۶۲	حدیث ۸۴۰
۶۶۲	حدیث ۸۴۱
۶۶۲	حدیث ۸۴۲
۶۶۲	حدیث ۸۴۳
۶۶۲	حدیث ۸۴۴
۶۶۳	حدیث ۸۴۵
۶۶۳	حدیث ۸۴۶
۶۶۳	حدیث ۸۴۷
۶۶۳	حدیث ۸۴۸
۶۶۳	حدیث ۸۴۹
۶۶۳	حدیث ۸۵۰
۶۶۳	حدیث ۸۵۱
۶۶۳	حدیث ۸۵۲
۶۶۴	حدیث ۸۵۳
۶۶۴	حدیث ۸۵۴
۶۶۴	حدیث ۸۵۵
۶۶۴	حدیث ۸۵۶
۶۶۴	حدیث ۸۵۷
۶۶۴	حدیث ۸۵۸

۶۶۵	حدیث ۸۵۹
۶۶۵	حدیث ۸۶۰
۶۶۵	حدیث ۸۶۱
۶۶۵	حدیث ۸۶۲
۶۶۵	حدیث ۸۶۳
۶۶۵	حدیث ۸۶۴
۶۶۵	حدیث ۸۶۵
۶۶۶	حدیث ۸۶۶
۶۶۶	حدیث ۸۶۷
۶۶۶	حدیث ۸۶۸
۶۶۶	حدیث ۸۶۹
۶۶۶	حدیث ۸۷۰
۶۶۶	حدیث ۸۷۱
۶۶۶	حدیث ۸۷۲
۶۶۶	حدیث ۸۷۳
۶۶۷	حدیث ۸۷۴
۶۶۷	حدیث ۸۷۵
۶۶۷	حدیث ۸۷۶
۶۶۷	حدیث ۸۷۷
۶۶۷	حدیث ۸۷۸
۶۶۷	حدیث ۸۷۹
۶۶۸	حدیث ۸۸۰
۶۶۸	حدیث ۸۸۱
۶۶۸	حدیث ۸۸۲

۶۶۸	حدیث ۸۸۳
۶۶۸	حدیث ۸۸۴
۶۶۹	حدیث ۸۸۵
۶۶۹	حدیث ۸۸۶
۶۶۹	حدیث ۸۸۷
۶۶۹	حدیث ۸۸۸
۶۶۹	حدیث ۸۸۹
۶۶۹	حدیث ۸۹۰
۶۷۰	حدیث ۸۹۱
۶۷۰	حدیث ۸۹۲
۶۷۰	حدیث ۸۹۳
۶۷۰	حدیث ۸۹۴
۶۷۰	حدیث ۸۹۵
۶۷۰	حدیث ۸۹۶
۶۷۰	حدیث ۸۹۷
۶۷۱	حدیث ۸۹۸
۶۷۱	حدیث ۸۹۹
۶۷۱	حدیث ۹۰۰
۶۷۱	حدیث ۹۰۱
۶۷۱	حدیث ۹۰۲
۶۷۱	حدیث ۹۰۳
۶۷۱	حدیث ۹۰۴
۶۷۲	حدیث ۹۰۵
۶۷۲	حدیث ۹۰۶

۶۷۲	حدیث ۹۰۷
۶۷۲	حدیث ۹۰۸
۶۷۲	حدیث ۹۰۹
۶۷۲	حدیث ۹۱۰
۶۷۲	حدیث ۹۱۱
۶۷۲	حدیث ۹۱۲
۶۷۲	حدیث ۹۱۳
۶۷۳	حدیث ۹۱۴
۶۷۳	حدیث ۹۱۵
۶۷۳	حدیث ۹۱۶
۶۷۳	حدیث ۹۱۷
۶۷۳	حدیث ۹۱۸
۶۷۳	حدیث ۹۱۹
۶۷۳	حدیث ۹۲۰
۶۷۳	حدیث ۹۲۱
۶۷۴	حدیث ۹۲۲
۶۷۴	حدیث ۹۲۳
۶۷۴	حدیث ۹۲۴
۶۷۴	حدیث ۹۲۵
۶۷۴	حدیث ۹۲۶
۶۷۴	حدیث ۹۲۷
۶۷۴	حدیث ۹۲۸
۶۷۴	حدیث ۹۲۹
۶۷۴	حدیث ۹۳۰

۶۷۵	حدیث ۹۳۱
۶۷۵	حدیث ۹۳۲
۶۷۵	حدیث ۹۳۳
۶۷۵	حدیث ۹۳۴
۶۷۵	حدیث ۹۳۵
۶۷۵	حدیث ۹۳۶
۶۷۵	حدیث ۹۳۷
۶۷۵	حدیث ۹۳۸
۶۷۶	حدیث ۹۳۹
۶۷۶	حدیث ۹۴۰
۶۷۶	حدیث ۹۴۱
۶۷۶	حدیث ۹۴۲
۶۷۶	حدیث ۹۴۳
۶۷۶	حدیث ۹۴۴
۶۷۶	حدیث ۹۴۵
۶۷۶	حدیث ۹۴۶
۶۷۷	حدیث ۹۴۷
۶۷۷	حدیث ۹۴۸
۶۷۷	حدیث ۹۴۹
۶۷۷	حدیث ۹۵۰
۶۷۷	حدیث ۹۵۱
۶۷۷	حدیث ۹۵۲
۶۷۷	حدیث ۹۵۳
۶۷۷	حدیث ۹۵۴

۶۷۷	حدیث ۹۵۵
۶۷۸	حدیث ۹۵۶
۶۷۸	حدیث ۹۵۷
۶۷۸	حدیث ۹۵۸
۶۷۸	حدیث ۹۵۹
۶۷۸	حدیث ۹۶۰
۶۷۸	حدیث ۹۶۱
۶۷۸	حدیث ۹۶۲
۶۷۸	حدیث ۹۶۳
۶۷۸	حدیث ۹۶۴
۶۷۹	حدیث ۹۶۵
۶۷۹	حدیث ۹۶۶
۶۷۹	حدیث ۹۶۷
۶۷۹	حدیث ۹۶۸
۶۷۹	حدیث ۹۶۹
۶۷۹	حدیث ۹۷۰
۶۷۹	حدیث ۹۷۱
۶۷۹	حدیث ۹۷۲
۶۸۰	حدیث ۹۷۳
۶۸۰	حدیث ۹۷۴
۶۸۰	حدیث ۹۷۵
۶۸۰	حدیث ۹۷۶
۶۸۰	حدیث ۹۷۷
۶۸۰	حدیث ۹۷۸

۶۸۰	حدیث ۹۷۹
۶۸۰	حدیث ۹۸۰
۶۸۱	حدیث ۹۸۱
۶۸۱	حدیث ۹۸۲
۶۸۱	حدیث ۹۸۳
۶۸۱	حدیث ۹۸۴
۶۸۱	حدیث ۹۸۵
۶۸۱	حدیث ۹۸۶
۶۸۱	حدیث ۹۸۷
۶۸۲	حدیث ۹۸۸
۶۸۲	حدیث ۹۸۹
۶۸۲	حدیث ۹۹۰
۶۸۲	حدیث ۹۹۱
۶۸۲	حدیث ۹۹۲
۶۸۲	حدیث ۹۹۳
۶۸۳	حدیث ۹۹۴
۶۸۳	حدیث ۹۹۵
۶۸۳	حدیث ۹۹۶
۶۸۳	حدیث ۹۹۷
۶۸۳	حدیث ۹۹۸
۶۸۳	حدیث ۹۹۹
۶۸۳	حدیث ۱۰۰۰
۶۸۳	حدیث ۱۰۰۱
۶۸۴	حدیث ۱۰۰۲

۶۸۴	حدیث ۱۰۰۳
۶۸۴	حدیث ۱۰۰۴
۶۸۴	حدیث ۱۰۰۵
۶۸۴	حدیث ۱۰۰۶
۶۸۴	حدیث ۱۰۰۷
۶۸۴	حدیث ۱۰۰۸
۶۸۴	حدیث ۱۰۰۹
۶۸۴	حدیث ۱۰۱۰
۶۸۴	حدیث ۱۰۱۱
۶۸۵	حدیث ۱۰۱۲
۶۸۵	حدیث ۱۰۱۳
۶۸۵	حدیث ۱۰۱۴
۶۸۵	حدیث ۱۰۱۵
۶۸۵	حدیث ۱۰۱۶
۶۸۵	حدیث ۱۰۱۷
۶۸۶	حدیث ۱۰۱۸
۶۸۶	حدیث ۱۰۱۹
۶۸۶	حدیث ۱۰۲۰
۶۸۶	حدیث ۱۰۲۱
۶۸۶	حدیث ۱۰۲۲
۶۸۶	حدیث ۱۰۲۳
۶۸۶	حدیث ۱۰۲۴
۶۸۷	حدیث ۱۰۲۵
۶۸۷	حدیث ۱۰۲۶

۶۸۷	حدیث ۱۰۲۷
۶۸۷	حدیث ۱۰۲۸
۶۸۷	حدیث ۱۰۲۹
۶۸۷	حدیث ۱۰۳۰
۶۸۷	حدیث ۱۰۳۱
۶۸۸	حدیث ۱۰۳۲
۶۸۸	حدیث ۱۰۳۳
۶۸۸	حدیث ۱۰۳۴
۶۸۸	حدیث ۱۰۳۵
۶۸۸	حدیث ۱۰۳۶
۶۸۸	حدیث ۱۰۳۷
۶۸۸	حدیث ۱۰۳۸
۶۸۹	حدیث ۱۰۳۹
۶۸۹	حدیث ۱۰۴۰
۶۸۹	حدیث ۱۰۴۱
۶۸۹	حدیث ۱۰۴۲
۶۸۹	حدیث ۱۰۴۳
۶۸۹	حدیث ۱۰۴۴
۶۸۹	حدیث ۱۰۴۵
۶۹۰	حدیث ۱۰۴۶
۶۹۰	حدیث ۱۰۴۷
۶۹۰	حدیث ۱۰۴۸
۶۹۰	حدیث ۱۰۴۹
۶۹۰	حدیث ۱۰۵۰

۶۹۰	حدیث ۱۰۵۱
۶۹۰	حدیث ۱۰۵۲
۶۹۱	حدیث ۱۰۵۳
۶۹۱	حدیث ۱۰۵۴
۶۹۱	حدیث ۱۰۵۵
۶۹۱	حدیث ۱۰۵۶
۶۹۱	حدیث ۱۰۵۷
۶۹۱	حدیث ۱۰۵۸
۶۹۱	حدیث ۱۰۵۹
۶۹۲	حدیث ۱۰۶۰
۶۹۲	حدیث ۱۰۶۱
۶۹۲	حدیث ۱۰۶۲
۶۹۲	حدیث ۱۰۶۳
۶۹۲	حدیث ۱۰۶۴
۶۹۲	حدیث ۱۰۶۵
۶۹۲	حدیث ۱۰۶۶
۶۹۲	حدیث ۱۰۶۷
۶۹۲	حدیث ۱۰۶۸
۶۹۲	حدیث ۱۰۶۹
۶۹۳	حدیث ۱۰۷۰
۶۹۳	حدیث ۱۰۷۱
۶۹۳	حدیث ۱۰۷۲
۶۹۳	حدیث ۱۰۷۳
۶۹۳	حدیث ۱۰۷۴

۶۹۳	حدیث ۱۰۷۵
۶۹۳	حدیث ۱۰۷۶
۶۹۴	حدیث ۱۰۷۷
۶۹۴	حدیث ۱۰۷۸
۶۹۴	حدیث ۱۰۷۹
۶۹۴	حدیث ۱۰۸۰
۶۹۴	حدیث ۱۰۸۱
۶۹۴	حدیث ۱۰۸۲
۶۹۴	حدیث ۱۰۸۳
۶۹۴	حدیث ۱۰۸۴
۶۹۵	حدیث ۱۰۸۵
۶۹۵	حدیث ۱۰۸۶
۶۹۵	حدیث ۱۰۸۷
۶۹۵	حدیث ۱۰۸۸
۶۹۵	حدیث ۱۰۸۹
۶۹۵	حدیث ۱۰۹۰
۶۹۵	حدیث ۱۰۹۱
۶۹۵	حدیث ۱۰۹۲
۶۹۶	حدیث ۱۰۹۳
۶۹۶	حدیث ۱۰۹۴
۶۹۶	حدیث ۱۰۹۵
۶۹۶	حدیث ۱۰۹۶
۶۹۶	حدیث ۱۰۹۷
۶۹۶	حدیث ۱۰۹۸

۶۹۶	حدیث ۱۰۹۹
۶۹۶	حدیث ۱۱۰۰
۶۹۷	حدیث ۱۱۰۱
۶۹۷	حدیث ۱۱۰۲
۶۹۷	حدیث ۱۱۰۳
۶۹۷	حدیث ۱۱۰۴
۶۹۷	حدیث ۱۱۰۵
۶۹۷	حدیث ۱۱۰۶
۶۹۷	حدیث ۱۱۰۷
۶۹۷	حدیث ۱۱۰۸
۶۹۸	حدیث ۱۱۰۹
۶۹۸	حدیث ۱۱۱۰
۶۹۸	حدیث ۱۱۱۱
۶۹۸	حدیث ۱۱۱۲
۶۹۸	حدیث ۱۱۱۳
۶۹۸	حدیث ۱۱۱۴
۶۹۸	حدیث ۱۱۱۵
۶۹۹	حدیث ۱۱۱۶
۶۹۹	حدیث ۱۱۱۷
۶۹۹	حدیث ۱۱۱۸
۶۹۹	حدیث ۱۱۱۹
۶۹۹	حدیث ۱۱۲۰
۶۹۹	حدیث ۱۱۲۱
۶۹۹	حدیث ۱۱۲۲

۶۹۹	حدیث ۱۱۲۳
۷۰۰	حدیث ۱۱۲۴
۷۰۰	حدیث ۱۱۲۵
۷۰۰	حدیث ۱۱۲۶
۷۰۰	حدیث ۱۱۲۷
۷۰۰	حدیث ۱۱۲۸
۷۰۰	حدیث ۱۱۲۹
۷۰۰	حدیث ۱۱۳۰
۷۰۰	حدیث ۱۱۳۱
۷۰۱	حدیث ۱۱۳۲
۷۰۱	حدیث ۱۱۳۳
۷۰۱	حدیث ۱۱۳۴
۷۰۱	حدیث ۱۱۳۵
۷۰۱	حدیث ۱۱۳۶
۷۰۱	حدیث ۱۱۳۷
۷۰۱	حدیث ۱۱۳۸
۷۰۲	حدیث ۱۱۳۹
۷۰۲	حدیث ۱۱۴۰
۷۰۲	حدیث ۱۱۴۱
۷۰۲	حدیث ۱۱۴۲
۷۰۲	حدیث ۱۱۴۳
۷۰۲	حدیث ۱۱۴۴
۷۰۲	حدیث ۱۱۴۵
۷۰۲	حدیث ۱۱۴۶

۷۰۳	حدیث ۱۱۴۷
۷۰۳	حدیث ۱۱۴۸
۷۰۳	حدیث ۱۱۴۹
۷۰۳	حدیث ۱۱۵۰
۷۰۳	حدیث ۱۱۵۱
۷۰۳	حدیث ۱۱۵۲
۷۰۳	حدیث ۱۱۵۳
۷۰۴	حدیث ۱۱۵۴
۷۰۴	حدیث ۱۱۵۵
۷۰۴	حدیث ۱۱۵۶
۷۰۴	حدیث ۱۱۵۷
۷۰۴	حدیث ۱۱۵۸
۷۰۴	حدیث ۱۱۵۹
۷۰۴	حدیث ۱۱۶۰
۷۰۴	حدیث ۱۱۶۱
۷۰۵	حدیث ۱۱۶۲
۷۰۵	حدیث ۱۱۶۳
۷۰۵	حدیث ۱۱۶۴
۷۰۵	حدیث ۱۱۶۵
۷۰۵	حدیث ۱۱۶۶
۷۰۵	حدیث ۱۱۶۷
۷۰۵	حدیث ۱۱۶۸
۷۰۵	حدیث ۱۱۶۹
۷۰۶	حدیث ۱۱۷۰

۷۰۶	حدیث ۱۱۷۱
۷۰۶	حدیث ۱۱۷۲
۷۰۶	حدیث ۱۱۷۳
۷۰۶	حدیث ۱۱۷۴
۷۰۶	حدیث ۱۱۷۵
۷۰۶	حدیث ۱۱۷۶
۷۰۶	حدیث ۱۱۷۷
۷۰۶	حدیث ۱۱۷۸
۷۰۷	حدیث ۱۱۷۹
۷۰۷	حدیث ۱۱۸۰
۷۰۷	حدیث ۱۱۸۱
۷۰۷	حدیث ۱۱۸۲
۷۰۷	حدیث ۱۱۸۳
۷۰۷	حدیث ۱۱۸۴
۷۰۷	حدیث ۱۱۸۵
۷۰۷	حدیث ۱۱۸۶
۷۰۸	حدیث ۱۱۸۷
۷۰۸	حدیث ۱۱۸۸
۷۰۸	حدیث ۱۱۸۹
۷۰۸	حدیث ۱۱۹۰
۷۰۸	حدیث ۱۱۹۱
۷۰۸	حدیث ۱۱۹۲
۷۰۸	حدیث ۱۱۹۳
۷۰۸	حدیث ۱۱۹۴

۷۰۹	حدیث ۱۱۹۵
۷۰۹	حدیث ۱۱۹۶
۷۰۹	حدیث ۱۱۹۷
۷۰۹	حدیث ۱۱۹۸
۷۰۹	حدیث ۱۱۹۹
۷۰۹	حدیث ۱۲۰۰
۷۰۹	حدیث ۱۲۰۱
۷۰۹	حدیث ۱۲۰۲
۷۱۰	حدیث ۱۲۰۳
۷۱۰	حدیث ۱۲۰۴
۷۱۰	حدیث ۱۲۰۵
۷۱۰	حدیث ۱۲۰۶
۷۱۰	حدیث ۱۲۰۷
۷۱۰	حدیث ۱۲۰۸
۷۱۰	حدیث ۱۲۰۹
۷۱۰	حدیث ۱۲۱۰
۷۱۱	حدیث ۱۲۱۱
۷۱۱	حدیث ۱۲۱۲
۷۱۱	حدیث ۱۲۱۳
۷۱۱	حدیث ۱۲۱۴
۷۱۱	حدیث ۱۲۱۵
۷۱۱	حدیث ۱۲۱۶
۷۱۱	حدیث ۱۲۱۷
۷۱۱	حدیث ۱۲۱۸

۷۱۲	حدیث ۱۲۱۹
۷۱۲	حدیث ۱۲۲۰
۷۱۲	حدیث ۱۲۲۱
۷۱۲	حدیث ۱۲۲۲
۷۱۲	حدیث ۱۲۲۳
۷۱۲	حدیث ۱۲۲۴
۷۱۲	حدیث ۱۲۲۵
۷۱۲	حدیث ۱۲۲۶
۷۱۳	حدیث ۱۲۲۷
۷۱۳	حدیث ۱۲۲۸
۷۱۳	حدیث ۱۲۲۹
۷۱۳	حدیث ۱۲۳۰
۷۱۳	حدیث ۱۲۳۱
۷۱۳	حدیث ۱۲۳۲
۷۱۳	حدیث ۱۲۳۳
۷۱۳	حدیث ۱۲۳۴
۷۱۴	حدیث ۱۲۳۵
۷۱۴	حدیث ۱۲۳۶
۷۱۴	حدیث ۱۲۳۷
۷۱۴	حدیث ۱۲۳۸
۷۱۴	حدیث ۱۲۳۹
۷۱۴	حدیث ۱۲۴۰
۷۱۴	حدیث ۱۲۴۱
۷۱۴	حدیث ۱۲۴۲

۷۱۵	حدیث ۱۲۴۳
۷۱۵	حدیث ۱۲۴۴
۷۱۵	حدیث ۱۲۴۵
۷۱۵	حدیث ۱۲۴۶
۷۱۵	حدیث ۱۲۴۷
۷۱۵	حدیث ۱۲۴۸
۷۱۵	حدیث ۱۲۴۹
۷۱۶	حدیث ۱۲۵۰
۷۱۶	حدیث ۱۲۵۱
۷۱۶	حدیث ۱۲۵۲
۷۱۶	حدیث ۱۲۵۳
۷۱۶	حدیث ۱۲۵۴
۷۱۶	حدیث ۱۲۵۵
۷۱۶	حدیث ۱۲۵۶
۷۱۶	حدیث ۱۲۵۷
۷۱۷	حدیث ۱۲۵۸
۷۱۷	حدیث ۱۲۵۹
۷۱۷	حدیث ۱۲۶۰
۷۱۷	حدیث ۱۲۶۱
۷۱۷	حدیث ۱۲۶۲
۷۱۷	حدیث ۱۲۶۳
۷۱۷	حدیث ۱۲۶۴
۷۱۸	حدیث ۱۲۶۵
۷۱۸	حدیث ۱۲۶۶

۷۱۸	حدیث ۱۲۶۷
۷۱۸	حدیث ۱۲۶۸
۷۱۸	حدیث ۱۲۶۹
۷۱۸	حدیث ۱۲۷۰
۷۱۸	حدیث ۱۲۷۱
۷۱۹	حدیث ۱۲۷۲
۷۱۹	حدیث ۱۲۷۳
۷۱۹	حدیث ۱۲۷۴
۷۱۹	حدیث ۱۲۷۵
۷۱۹	حدیث ۱۲۷۶
۷۱۹	حدیث ۱۲۷۷
۷۱۹	حدیث ۱۲۷۸
۷۱۹	حدیث ۱۲۷۹
۷۲۰	حدیث ۱۲۸۰
۷۲۰	حدیث ۱۲۸۱
۷۲۰	حدیث ۱۲۸۲
۷۲۰	حدیث ۱۲۸۳
۷۲۰	حدیث ۱۲۸۴
۷۲۰	حدیث ۱۲۸۵
۷۲۰	حدیث ۱۲۸۶
۷۲۱	حدیث ۱۲۸۷
۷۲۱	حدیث ۱۲۸۸
۷۲۱	حدیث ۱۲۸۹
۷۲۱	حدیث ۱۲۹۰

۷۲۱	حدیث ۱۲۹۱
۷۲۱	حدیث ۱۲۹۲
۷۲۱	حدیث ۱۲۹۳
۷۲۱	حدیث ۱۲۹۴
۷۲۲	حدیث ۱۲۹۵
۷۲۲	حدیث ۱۲۹۶
۷۲۲	حدیث ۱۲۹۷
۷۲۲	حدیث ۱۲۹۸
۷۲۲	حدیث ۱۲۹۹
۷۲۲	حدیث ۱۳۰۰
۷۲۲	حدیث ۱۳۰۱
۷۲۳	حدیث ۱۳۰۲
۷۲۳	حدیث ۱۳۰۳
۷۲۳	حدیث ۱۳۰۴
۷۲۳	حدیث ۱۳۰۵
۷۲۳	حدیث ۱۳۰۶
۷۲۳	حدیث ۱۳۰۷
۷۲۳	حدیث ۱۳۰۸
۷۲۳	حدیث ۱۳۰۹
۷۲۴	حدیث ۱۳۱۰
۷۲۴	حدیث ۱۳۱۱
۷۲۴	حدیث ۱۳۱۲
۷۲۴	حدیث ۱۳۱۳
۷۲۴	حدیث ۱۳۱۴

۷۲۴	حدیث ۱۳۱۵
۷۲۴	حدیث ۱۳۱۶
۷۲۵	حدیث ۱۳۱۷
۷۲۵	حدیث ۱۳۱۸
۷۲۵	حدیث ۱۳۱۹
۷۲۵	حدیث ۱۳۲۰
۷۲۵	حدیث ۱۳۲۱
۷۲۵	حدیث ۱۳۲۲
۷۲۵	حدیث ۱۳۲۳
۷۲۵	حدیث ۱۳۲۴
۷۲۶	حدیث ۱۳۲۵
۷۲۶	حدیث ۱۳۲۶
۷۲۶	حدیث ۱۳۲۷
۷۲۶	حدیث ۱۳۲۸
۷۲۶	حدیث ۱۳۲۹
۷۲۶	حدیث ۱۳۳۰
۷۲۶	حدیث ۱۳۳۱
۷۲۶	حدیث ۱۳۳۲
۷۲۷	حدیث ۱۳۳۳
۷۲۷	حدیث ۱۳۳۴
۷۲۷	حدیث ۱۳۳۵
۷۲۷	حدیث ۱۳۳۶
۷۲۷	حدیث ۱۳۳۷
۷۲۷	حدیث ۱۳۳۸

۷۲۷	حدیث ۱۳۳۹
۷۲۷	حدیث ۱۳۴۰
۷۲۸	حدیث ۱۳۴۱
۷۲۸	حدیث ۱۳۴۲
۷۲۸	حدیث ۱۳۴۳
۷۲۸	حدیث ۱۳۴۴
۷۲۸	حدیث ۱۳۴۵
۷۲۸	حدیث ۱۳۴۶
۷۲۸	حدیث ۱۳۴۷
۷۲۸	حدیث ۱۳۴۸
۷۲۸	حدیث ۱۳۴۹
۷۲۹	حدیث ۱۳۵۰
۷۲۹	حدیث ۱۳۵۱
۷۲۹	حدیث ۱۳۵۲
۷۲۹	حدیث ۱۳۵۳
۷۲۹	حدیث ۱۳۵۴
۷۲۹	حدیث ۱۳۵۵
۷۳۰	حدیث ۱۳۵۶
۷۳۰	حدیث ۱۳۵۷
۷۳۰	حدیث ۱۳۵۸
۷۳۰	حدیث ۱۳۵۹
۷۳۰	حدیث ۱۳۶۰
۷۳۰	حدیث ۱۳۶۱
۷۳۰	حدیث ۱۳۶۲

۷۳۱	حدیث ۱۳۶۳
۷۳۱	حدیث ۱۳۶۴
۷۳۱	حدیث ۱۳۶۵
۷۳۱	حدیث ۱۳۶۶
۷۳۱	حدیث ۱۳۶۷
۷۳۱	حدیث ۱۳۶۸
۷۳۱	حدیث ۱۳۶۹
۷۳۲	حدیث ۱۳۷۰
۷۳۲	حدیث ۱۳۷۱
۷۳۲	حدیث ۱۳۷۲
۷۳۲	حدیث ۱۳۷۳
۷۳۲	حدیث ۱۳۷۴
۷۳۲	حدیث ۱۳۷۵
۷۳۲	حدیث ۱۳۷۶
۷۳۲	حدیث ۱۳۷۷
۷۳۲	حدیث ۱۳۷۸
۷۳۳	حدیث ۱۳۷۹
۷۳۳	حدیث ۱۳۸۰
۷۳۳	حدیث ۱۳۸۱
۷۳۳	حدیث ۱۳۸۲
۷۳۳	حدیث ۱۳۸۳
۷۳۳	حدیث ۱۳۸۴
۷۳۳	حدیث ۱۳۸۵
۷۳۳	حدیث ۱۳۸۶

۷۳۴	حدیث ۱۳۸۷
۷۳۴	حدیث ۱۳۸۸
۷۳۴	حدیث ۱۳۸۹
۷۳۴	حدیث ۱۳۹۰
۷۳۴	حدیث ۱۳۹۱
۷۳۴	حدیث ۱۳۹۲
۷۳۴	حدیث ۱۳۹۳
۷۳۵	حدیث ۱۳۹۴
۷۳۵	حدیث ۱۳۹۵
۷۳۵	حدیث ۱۳۹۶
۷۳۵	حدیث ۱۳۹۷
۷۳۵	حدیث ۱۳۹۸
۷۳۵	حدیث ۱۳۹۹
۷۳۵	حدیث ۱۴۰۰
۷۳۵	حدیث ۱۴۰۱
۷۳۶	حدیث ۱۴۰۲
۷۳۶	حدیث ۱۴۰۳
۷۳۶	حدیث ۱۴۰۴
۷۳۶	حدیث ۱۴۰۵
۷۳۶	حدیث ۱۴۰۶
۷۳۶	حدیث ۱۴۰۷
۷۳۶	حدیث ۱۴۰۸
۷۳۷	حدیث ۱۴۰۹
۷۳۷	حدیث ۱۴۱۰

۷۳۷	حدیث ۱۴۱۱
۷۳۷	حدیث ۱۴۱۲
۷۳۷	حدیث ۱۴۱۳
۷۳۷	حدیث ۱۴۱۴
۷۳۷	حدیث ۱۴۱۵
۷۳۷	حدیث ۱۴۱۶
۷۳۸	حدیث ۱۴۱۷
۷۳۸	حدیث ۱۴۱۸
۷۳۸	حدیث ۱۴۱۹
۷۳۸	حدیث ۱۴۲۰
۷۳۸	حدیث ۱۴۲۱
۷۳۸	حدیث ۱۴۲۲
۷۳۸	حدیث ۱۴۲۳
۷۳۹	حدیث ۱۴۲۴
۷۳۹	حدیث ۱۴۲۵
۷۳۹	حدیث ۱۴۲۶
۷۳۹	حدیث ۱۴۲۷
۷۳۹	حدیث ۱۴۲۸
۷۳۹	حدیث ۱۴۲۹
۷۳۹	حدیث ۱۴۳۰
۷۳۹	حدیث ۱۴۳۱
۷۴۰	حدیث ۱۴۳۲
۷۴۰	حدیث ۱۴۳۳
۷۴۰	حدیث ۱۴۳۴

۷۴۰	حدیث ۱۴۳۵
۷۴۰	حدیث ۱۴۳۶
۷۴۰	حدیث ۱۴۳۷
۷۴۰	حدیث ۱۴۳۸
۷۴۰	حدیث ۱۴۳۹
۷۴۰	حدیث ۱۴۴۰
۷۴۱	حدیث ۱۴۴۱
۷۴۱	حدیث ۱۴۴۲
۷۴۱	حدیث ۱۴۴۳
۷۴۱	حدیث ۱۴۴۴
۷۴۱	حدیث ۱۴۴۵
۷۴۱	حدیث ۱۴۴۶
۷۴۱	حدیث ۱۴۴۷
۷۴۱	حدیث ۱۴۴۸
۷۴۲	حدیث ۱۴۴۹
۷۴۲	حدیث ۱۴۵۰
۷۴۲	حدیث ۱۴۵۱
۷۴۲	حدیث ۱۴۵۲
۷۴۲	حدیث ۱۴۵۳
۷۴۲	حدیث ۱۴۵۴
۷۴۲	حدیث ۱۴۵۵
۷۴۲	حدیث ۱۴۵۶
۷۴۳	حدیث ۱۴۵۷
۷۴۳	حدیث ۱۴۵۸

۷۴۳	حدیث ۱۴۵۹
۷۴۳	حدیث ۱۴۶۰
۷۴۳	حدیث ۱۴۶۱
۷۴۳	حدیث ۱۴۶۲
۷۴۳	حدیث ۱۴۶۳
۷۴۳	حدیث ۱۴۶۴
۷۴۴	حدیث ۱۴۶۵
۷۴۴	حدیث ۱۴۶۶
۷۴۴	حدیث ۱۴۶۷
۷۴۴	حدیث ۱۴۶۸
۷۴۴	حدیث ۱۴۶۹
۷۴۴	حدیث ۱۴۷۰
۷۴۴	حدیث ۱۴۷۱
۷۴۵	حدیث ۱۴۷۲
۷۴۵	حدیث ۱۴۷۳
۷۴۵	حدیث ۱۴۷۴
۷۴۵	حدیث ۱۴۷۵
۷۴۵	حدیث ۱۴۷۶
۷۴۵	حدیث ۱۴۷۷
۷۴۵	حدیث ۱۴۷۸
۷۴۵	حدیث ۱۴۷۹
۷۴۶	حدیث ۱۴۸۰
۷۴۶	حدیث ۱۴۸۱
۷۴۶	حدیث ۱۴۸۲

۷۴۶	حدیث ۱۴۸۳
۷۴۶	حدیث ۱۴۸۴
۷۴۶	حدیث ۱۴۸۵
۷۴۶	حدیث ۱۴۸۶
۷۴۷	حدیث ۱۴۸۷
۷۴۷	حدیث ۱۴۸۸
۷۴۷	حدیث ۱۴۸۹
۷۴۷	حدیث ۱۴۹۰
۷۴۷	حدیث ۱۴۹۱
۷۴۷	حدیث ۱۴۹۲
۷۴۷	حدیث ۱۴۹۳
۷۴۸	حدیث ۱۴۹۴
۷۴۸	حدیث ۱۴۹۵
۷۴۸	حدیث ۱۴۹۶
۷۴۸	حدیث ۱۴۹۷
۷۴۸	حدیث ۱۴۹۸
۷۴۸	حدیث ۱۴۹۹
۷۴۸	حدیث ۱۵۰۰
۷۴۸	حدیث ۱۵۰۱
۷۴۸	حدیث ۱۵۰۲
۷۴۹	حدیث ۱۵۰۳
۷۴۹	حدیث ۱۵۰۴
۷۴۹	حدیث ۱۵۰۵
۷۴۹	حدیث ۱۵۰۶

۷۴۹	حدیث ۱۵۰۷
۷۴۹	حدیث ۱۵۰۸
۷۴۹	حدیث ۱۵۰۹
۷۵۰	حدیث ۱۵۱۰
۷۵۰	حدیث ۱۵۱۱
۷۵۰	حدیث ۱۵۱۲
۷۵۰	حدیث ۱۵۱۳
۷۵۰	حدیث ۱۵۱۴
۷۵۰	حدیث ۱۵۱۵
۷۵۰	حدیث ۱۵۱۶
۷۵۰	حدیث ۱۵۱۷
۷۵۱	حدیث ۱۵۱۸
۷۵۱	حدیث ۱۵۱۹
۷۵۱	حدیث ۱۵۲۰
۷۵۱	حدیث ۱۵۲۱
۷۵۱	حدیث ۱۵۲۲
۷۵۱	حدیث ۱۵۲۳
۷۵۱	حدیث ۱۵۲۴
۷۵۱	حدیث ۱۵۲۵
۷۵۲	حدیث ۱۵۲۶
۷۵۲	حدیث ۱۵۲۷
۷۵۲	حدیث ۱۵۲۸
۷۵۲	حدیث ۱۵۲۹
۷۵۲	حدیث ۱۵۳۰

۷۵۲	حدیث ۱۵۳۱
۷۵۲	حدیث ۱۵۳۲
۷۵۳	حدیث ۱۵۳۳
۷۵۳	حدیث ۱۵۳۴
۷۵۳	حدیث ۱۵۳۵
۷۵۳	حدیث ۱۵۳۶
۷۵۳	حدیث ۱۵۳۷
۷۵۳	حدیث ۱۵۳۸
۷۵۳	حدیث ۱۵۳۹
۷۵۳	حدیث ۱۵۴۰
۷۵۴	حدیث ۱۵۴۱
۷۵۴	حدیث ۱۵۴۲
۷۵۴	حدیث ۱۵۴۳
۷۵۴	حدیث ۱۵۴۴
۷۵۴	حدیث ۱۵۴۵
۷۵۴	حدیث ۱۵۴۶
۷۵۴	حدیث ۱۵۴۷
۷۵۴	حدیث ۱۵۴۸
۷۵۵	حدیث ۱۵۴۹
۷۵۵	حدیث ۱۵۵۰
۷۵۵	حدیث ۱۵۵۱
۷۵۵	حدیث ۱۵۵۲
۷۵۵	حدیث ۱۵۵۳
۷۵۵	حدیث ۱۵۵۴

۷۵۵	حدیث ۱۵۵۵
۷۵۵	حدیث ۱۵۵۶
۷۵۶	حدیث ۱۵۵۷
۷۵۶	حدیث ۱۵۵۸
۷۵۶	حدیث ۱۵۵۹
۷۵۶	حدیث ۱۵۶۰
۷۵۶	حدیث ۱۵۶۱
۷۵۶	حدیث ۱۵۶۲
۷۵۶	حدیث ۱۵۶۳
۷۵۷	حدیث ۱۵۶۴
۷۵۷	حدیث ۱۵۶۵
۷۵۷	حدیث ۱۵۶۶
۷۵۷	حدیث ۱۵۶۷
۷۵۷	حدیث ۱۵۶۸
۷۵۷	حدیث ۱۵۶۹
۷۵۷	حدیث ۱۵۷۰
۷۵۷	حدیث ۱۵۷۱
۷۵۸	حدیث ۱۵۷۲
۷۵۸	حدیث ۱۵۷۳
۷۵۸	حدیث ۱۵۷۴
۷۵۸	حدیث ۱۵۷۵
۷۵۸	حدیث ۱۵۷۶
۷۵۸	حدیث ۱۵۷۷
۷۵۸	حدیث ۱۵۷۸

۷۵۹	حدیث ۱۵۷۹
۷۵۹	حدیث ۱۵۸۰
۷۵۹	حدیث ۱۵۸۱
۷۵۹	حدیث ۱۵۸۲
۷۵۹	حدیث ۱۵۸۳
۷۵۹	حدیث ۱۵۸۴
۷۵۹	حدیث ۱۵۸۵
۷۶۰	حدیث ۱۵۸۶
۷۶۰	حدیث ۱۵۸۷
۷۶۰	حدیث ۱۵۸۸
۷۶۰	حدیث ۱۵۸۹
۷۶۰	حدیث ۱۵۹۰
۷۶۰	حدیث ۱۵۹۱
۷۶۰	حدیث ۱۵۹۲
۷۶۰	حدیث ۱۵۹۳
۷۶۱	حدیث ۱۵۹۴
۷۶۱	حدیث ۱۵۹۵
۷۶۱	حدیث ۱۵۹۶
۷۶۱	حدیث ۱۵۹۷
۷۶۱	حدیث ۱۵۹۸
۷۶۱	حدیث ۱۵۹۹
۷۶۱	حدیث ۱۶۰۰
۷۶۱	حدیث ۱۶۰۱
۷۶۲	حدیث ۱۶۰۲

۷۶۲	حدیث ۱۶۰۳
۷۶۲	حدیث ۱۶۰۴
۷۶۲	حدیث ۱۶۰۵
۷۶۲	حدیث ۱۶۰۶
۷۶۲	حدیث ۱۶۰۷
۷۶۲	حدیث ۱۶۰۸
۷۶۲	حدیث ۱۶۰۹
۷۶۳	حدیث ۱۶۱۰
۷۶۳	حدیث ۱۶۱۱
۷۶۳	حدیث ۱۶۱۲
۷۶۳	حدیث ۱۶۱۳
۷۶۳	حدیث ۱۶۱۴
۷۶۳	حدیث ۱۶۱۵
۷۶۳	حدیث ۱۶۱۶
۷۶۳	حدیث ۱۶۱۷
۷۶۳	حدیث ۱۶۱۸
۷۶۴	حدیث ۱۶۱۹
۷۶۴	حدیث ۱۶۲۰
۷۶۴	حدیث ۱۶۲۱
۷۶۴	حدیث ۱۶۲۲
۷۶۴	حدیث ۱۶۲۳
۷۶۴	حدیث ۱۶۲۴
۷۶۵	حدیث ۱۶۲۵
۷۶۵	حدیث ۱۶۲۶

۷۶۵	حدیث ۱۶۲۷
۷۶۵	حدیث ۱۶۲۸
۷۶۵	حدیث ۱۶۲۹
۷۶۵	حدیث ۱۶۳۰
۷۶۵	حدیث ۱۶۳۱
۷۶۶	حدیث ۱۶۳۲
۷۶۶	حدیث ۱۶۳۳
۷۶۶	حدیث ۱۶۳۴
۷۶۶	حدیث ۱۶۳۵
۷۶۶	حدیث ۱۶۳۶
۷۶۶	حدیث ۱۶۳۷
۷۶۶	حدیث ۱۶۳۸
۷۶۶	حدیث ۱۶۳۹
۷۶۷	حدیث ۱۶۴۰
۷۶۷	حدیث ۱۶۴۱
۷۶۷	حدیث ۱۶۴۲
۷۶۷	حدیث ۱۶۴۳
۷۶۷	حدیث ۱۶۴۴
۷۶۸	حدیث ۱۶۴۵
۷۶۸	حدیث ۱۶۴۶
۷۶۸	حدیث ۱۶۴۷
۷۶۸	حدیث ۱۶۴۸
۷۶۸	حدیث ۱۶۴۹
۷۶۸	حدیث ۱۶۵۰

۷۶۸	حدیث ۱۶۵۱
۷۶۹	حدیث ۱۶۵۲
۷۶۹	حدیث ۱۶۵۳
۷۶۹	حدیث ۱۶۵۴
۷۶۹	حدیث ۱۶۵۵
۷۶۹	حدیث ۱۶۵۶
۷۶۹	حدیث ۱۶۵۷
۷۶۹	حدیث ۱۶۵۸
۷۶۹	حدیث ۱۶۵۹
۷۷۰	حدیث ۱۶۶۰
۷۷۰	حدیث ۱۶۶۱
۷۷۰	حدیث ۱۶۶۲
۷۷۰	حدیث ۱۶۶۳
۷۷۰	حدیث ۱۶۶۴
۷۷۰	حدیث ۱۶۶۵
۷۷۰	حدیث ۱۶۶۶
۷۷۰	حدیث ۱۶۶۷
۷۷۱	حدیث ۱۶۶۸
۷۷۱	حدیث ۱۶۶۹
۷۷۱	حدیث ۱۶۷۰
۷۷۱	حدیث ۱۶۷۱
۷۷۱	حدیث ۱۶۷۲
۷۷۱	حدیث ۱۶۷۳
۷۷۲	حدیث ۱۶۷۴

۷۷۲	حدیث ۱۶۷۵
۷۷۲	حدیث ۱۶۷۶
۷۷۲	حدیث ۱۶۷۷
۷۷۲	حدیث ۱۶۷۸
۷۷۲	حدیث ۱۶۷۹
۷۷۲	حدیث ۱۶۸۰
۷۷۲	حدیث ۱۶۸۱
۷۷۳	حدیث ۱۶۸۲
۷۷۳	حدیث ۱۶۸۳
۷۷۳	حدیث ۱۶۸۴
۷۷۳	حدیث ۱۶۸۵
۷۷۳	حدیث ۱۶۸۶
۷۷۳	حدیث ۱۶۸۷
۷۷۳	حدیث ۱۶۸۸
۷۷۳	حدیث ۱۶۸۹
۷۷۴	حدیث ۱۶۹۰
۷۷۴	حدیث ۱۶۹۱
۷۷۴	حدیث ۱۶۹۲
۷۷۴	حدیث ۱۶۹۳
۷۷۴	حدیث ۱۶۹۴
۷۷۴	حدیث ۱۶۹۵
۷۷۴	حدیث ۱۶۹۶
۷۷۵	حدیث ۱۶۹۷
۷۷۵	حدیث ۱۶۹۸

۷۷۵	حدیث ۱۶۹۹
۷۷۵	حدیث ۱۷۰۰
۷۷۵	حدیث ۱۷۰۱
۷۷۵	حدیث ۱۷۰۲
۷۷۵	حدیث ۱۷۰۳
۷۷۶	حدیث ۱۷۰۴
۷۷۶	حدیث ۱۷۰۵
۷۷۶	حدیث ۱۷۰۶
۷۷۶	حدیث ۱۷۰۷
۷۷۶	حدیث ۱۷۰۸
۷۷۶	حدیث ۱۷۰۹
۷۷۶	حدیث ۱۷۱۰
۷۷۶	حدیث ۱۷۱۱
۷۷۷	حدیث ۱۷۱۲
۷۷۷	حدیث ۱۷۱۳
۷۷۷	حدیث ۱۷۱۴
۷۷۷	حدیث ۱۷۱۵
۷۷۷	حدیث ۱۷۱۶
۷۷۷	حدیث ۱۷۱۷
۷۷۷	حدیث ۱۷۱۸
۷۷۷	حدیث ۱۷۱۹
۷۷۸	حدیث ۱۷۲۰
۷۷۸	حدیث ۱۷۲۱
۷۷۸	حدیث ۱۷۲۲

۷۷۸	حدیث ۱۷۲۳
۷۷۸	حدیث ۱۷۲۴
۷۷۸	حدیث ۱۷۲۵
۷۷۸	حدیث ۱۷۲۶
۷۷۸	حدیث ۱۷۲۷
۷۷۹	حدیث ۱۷۲۸
۷۷۹	حدیث ۱۷۲۹
۷۷۹	حدیث ۱۷۳۰
۷۷۹	حدیث ۱۷۳۱
۷۷۹	حدیث ۱۷۳۲
۷۷۹	حدیث ۱۷۳۳
۷۷۹	حدیث ۱۷۳۴
۷۷۹	حدیث ۱۷۳۵
۷۸۰	حدیث ۱۷۳۶
۷۸۰	حدیث ۱۷۳۷
۷۸۰	حدیث ۱۷۳۸
۷۸۰	حدیث ۱۷۳۹
۷۸۰	حدیث ۱۷۴۰
۷۸۰	حدیث ۱۷۴۱
۷۸۱	حدیث ۱۷۴۲
۷۸۱	حدیث ۱۷۴۳
۷۸۱	حدیث ۱۷۴۴
۷۸۱	حدیث ۱۷۴۵
۷۸۱	حدیث ۱۷۴۶

۷۸۱	حدیث ۱۷۴۷
۷۸۱	حدیث ۱۷۴۸
۷۸۱	حدیث ۱۷۴۹
۷۸۲	حدیث ۱۷۵۰
۷۸۲	حدیث ۱۷۵۱
۷۸۲	حدیث ۱۷۵۲
۷۸۲	حدیث ۱۷۵۳
۷۸۲	حدیث ۱۷۵۴
۷۸۲	حدیث ۱۷۵۵
۷۸۲	حدیث ۱۷۵۶
۷۸۳	حدیث ۱۷۵۷
۷۸۳	حدیث ۱۷۵۸
۷۸۳	حدیث ۱۷۵۹
۷۸۳	حدیث ۱۷۶۰
۷۸۳	حدیث ۱۷۶۱
۷۸۳	حدیث ۱۷۶۲
۷۸۳	حدیث ۱۷۶۳
۷۸۴	حدیث ۱۷۶۴
۷۸۴	حدیث ۱۷۶۵
۷۸۴	حدیث ۱۷۶۶
۷۸۴	حدیث ۱۷۶۷
۷۸۴	حدیث ۱۷۶۸
۷۸۴	حدیث ۱۷۶۹
۷۸۴	حدیث ۱۷۷۰

۷۸۴	حدیث ۱۷۷۱
۷۸۴	حدیث ۱۷۷۲
۷۸۵	حدیث ۱۷۷۳
۷۸۵	حدیث ۱۷۷۴
۷۸۵	حدیث ۱۷۷۵
۷۸۵	حدیث ۱۷۷۶
۷۸۵	حدیث ۱۷۷۷
۷۸۵	حدیث ۱۷۷۸
۷۸۵	حدیث ۱۷۷۹
۷۸۵	حدیث ۱۷۸۰
۷۸۶	حدیث ۱۷۸۱
۷۸۶	حدیث ۱۷۸۲
۷۸۶	حدیث ۱۷۸۳
۷۸۶	حدیث ۱۷۸۴
۷۸۶	حدیث ۱۷۸۵
۷۸۶	حدیث ۱۷۸۶
۷۸۶	حدیث ۱۷۸۷
۷۸۶	حدیث ۱۷۸۸
۷۸۷	حدیث ۱۷۸۹
۷۸۷	حدیث ۱۷۹۰
۷۸۷	حدیث ۱۷۹۱
۷۸۷	حدیث ۱۷۹۲
۷۸۷	حدیث ۱۷۹۳
۷۸۷	حدیث ۱۷۹۴

۷۸۷	حدیث ۱۷۹۵
۷۸۸	حدیث ۱۷۹۶
۷۸۸	حدیث ۱۷۹۷
۷۸۸	حدیث ۱۷۹۸
۷۸۸	حدیث ۱۷۹۹
۷۸۸	حدیث ۱۸۰۰
۷۸۸	حدیث ۱۸۰۱
۷۸۹	حدیث ۱۸۰۲
۷۸۹	حدیث ۱۸۰۳
۷۸۹	حدیث ۱۸۰۴
۷۸۹	حدیث ۱۸۰۵
۷۸۹	حدیث ۱۸۰۶
۷۸۹	حدیث ۱۸۰۷
۷۸۹	حدیث ۱۸۰۸
۷۹۰	حدیث ۱۸۰۹
۷۹۰	حدیث ۱۸۱۰
۷۹۰	حدیث ۱۸۱۱
۷۹۰	حدیث ۱۸۱۲
۷۹۰	حدیث ۱۸۱۳
۷۹۰	حدیث ۱۸۱۴
۷۹۰	حدیث ۱۸۱۵
۷۹۰	حدیث ۱۸۱۶
۷۹۱	حدیث ۱۸۱۷
۷۹۱	حدیث ۱۸۱۸

۷۹۱	حدیث ۱۸۱۹
۷۹۱	حدیث ۱۸۲۰
۷۹۱	حدیث ۱۸۲۱
۷۹۱	حدیث ۱۸۲۲
۷۹۱	حدیث ۱۸۲۳
۷۹۲	حدیث ۱۸۲۴
۷۹۲	حدیث ۱۸۲۵
۷۹۲	حدیث ۱۸۲۶
۷۹۲	حدیث ۱۸۲۷
۷۹۲	حدیث ۱۸۲۸
۷۹۲	حدیث ۱۸۲۹
۷۹۲	حدیث ۱۸۳۰
۷۹۲	حدیث ۱۸۳۱
۷۹۳	حدیث ۱۸۳۲
۷۹۳	حدیث ۱۸۳۳
۷۹۳	حدیث ۱۸۳۴
۷۹۳	حدیث ۱۸۳۵
۷۹۳	حدیث ۱۸۳۶
۷۹۳	حدیث ۱۸۳۷
۷۹۳	حدیث ۱۸۳۸
۷۹۳	حدیث ۱۸۳۹
۷۹۳	حدیث ۱۸۴۰
۷۹۴	حدیث ۱۸۴۱
۷۹۴	حدیث ۱۸۴۲

۷۹۴	حدیث ۱۸۴۳
۷۹۴	حدیث ۱۸۴۴
۷۹۴	حدیث ۱۸۴۵
۷۹۴	حدیث ۱۸۴۶
۷۹۴	حدیث ۱۸۴۷
۷۹۵	حدیث ۱۸۴۸
۷۹۵	حدیث ۱۸۴۹
۷۹۵	حدیث ۱۸۵۰
۷۹۵	حدیث ۱۸۵۱
۷۹۵	حدیث ۱۸۵۲
۷۹۵	حدیث ۱۸۵۳
۷۹۵	حدیث ۱۸۵۴
۷۹۵	حدیث ۱۸۵۵
۷۹۶	حدیث ۱۸۵۶
۷۹۶	حدیث ۱۸۵۷
۷۹۶	حدیث ۱۸۵۸
۷۹۶	حدیث ۱۸۵۹
۷۹۶	حدیث ۱۸۶۰
۷۹۶	حدیث ۱۸۶۱
۷۹۶	حدیث ۱۸۶۲
۷۹۶	حدیث ۱۸۶۳
۷۹۷	حدیث ۱۸۶۴
۷۹۷	حدیث ۱۸۶۵
۷۹۷	حدیث ۱۸۶۶

۷۹۷	حدیث ۱۸۶۷
۷۹۷	حدیث ۱۸۶۸
۷۹۷	حدیث ۱۸۶۹
۷۹۷	حدیث ۱۸۷۰
۷۹۷	حدیث ۱۸۷۱
۷۹۸	حدیث ۱۸۷۲
۷۹۸	حدیث ۱۸۷۳
۷۹۸	حدیث ۱۸۷۴
۷۹۸	حدیث ۱۸۷۵
۷۹۸	حدیث ۱۸۷۶
۷۹۸	حدیث ۱۸۷۷
۷۹۸	حدیث ۱۸۷۸
۷۹۸	حدیث ۱۸۷۹
۷۹۹	حدیث ۱۸۸۰
۷۹۹	حدیث ۱۸۸۱
۷۹۹	حدیث ۱۸۸۲
۷۹۹	حدیث ۱۸۸۳
۷۹۹	حدیث ۱۸۸۴
۷۹۹	حدیث ۱۸۸۵
۷۹۹	حدیث ۱۸۸۶
۷۹۹	حدیث ۱۸۸۷
۷۹۹	حدیث ۱۸۸۸
۸۰۰	حدیث ۱۸۸۹
۸۰۰	حدیث ۱۸۹۰

۸۰۰	حدیث ۱۸۹۱
۸۰۰	حدیث ۱۸۹۲
۸۰۰	حدیث ۱۸۹۳
۸۰۰	حدیث ۱۸۹۴
۸۰۰	حدیث ۱۸۹۵
۸۰۱	حدیث ۱۸۹۶
۸۰۱	حدیث ۱۸۹۷
۸۰۱	حدیث ۱۸۹۸
۸۰۱	حدیث ۱۸۹۹
۸۰۱	حدیث ۱۹۰۰
۸۰۱	حدیث ۱۹۰۱
۸۰۱	حدیث ۱۹۰۲
۸۰۲	حدیث ۱۹۰۳
۸۰۲	حدیث ۱۹۰۴
۸۰۲	حدیث ۱۹۰۵
۸۰۲	حدیث ۱۹۰۶
۸۰۲	حدیث ۱۹۰۷
۸۰۲	حدیث ۱۹۰۸
۸۰۲	حدیث ۱۹۰۹
۸۰۳	حدیث ۱۹۱۰
۸۰۳	حدیث ۱۹۱۱
۸۰۳	حدیث ۱۹۱۲
۸۰۳	حدیث ۱۹۱۳
۸۰۳	حدیث ۱۹۱۴

۸۰۳	حدیث ۱۹۱۵
۸۰۴	حدیث ۱۹۱۶
۸۰۴	حدیث ۱۹۱۷
۸۰۴	حدیث ۱۹۱۸
۸۰۴	حدیث ۱۹۱۹
۸۰۴	حدیث ۱۹۲۰
۸۰۴	حدیث ۱۹۲۱
۸۰۴	حدیث ۱۹۲۲
۸۰۵	حدیث ۱۹۲۳
۸۰۵	حدیث ۱۹۲۴
۸۰۵	حدیث ۱۹۲۵
۸۰۵	حدیث ۱۹۲۶
۸۰۵	حدیث ۱۹۲۷
۸۰۵	حدیث ۱۹۲۸
۸۰۵	حدیث ۱۹۲۹
۸۰۵	حدیث ۱۹۳۰
۸۰۶	حدیث ۱۹۳۱
۸۰۶	حدیث ۱۹۳۲
۸۰۶	حدیث ۱۹۳۳
۸۰۶	حدیث ۱۹۳۴
۸۰۶	حدیث ۱۹۳۵
۸۰۶	حدیث ۱۹۳۶
۸۰۶	حدیث ۱۹۳۷
۸۰۷	حدیث ۱۹۳۸

۸۰۷	حدیث ۱۹۳۹
۸۰۷	حدیث ۱۹۴۰
۸۰۷	حدیث ۱۹۴۱
۸۰۷	حدیث ۱۹۴۲
۸۰۷	حدیث ۱۹۴۳
۸۰۷	حدیث ۱۹۴۴
۸۰۷	حدیث ۱۹۴۵
۸۰۸	حدیث ۱۹۴۶
۸۰۸	حدیث ۱۹۴۷
۸۰۸	حدیث ۱۹۴۸
۸۰۸	حدیث ۱۹۴۹
۸۰۸	حدیث ۱۹۵۰
۸۰۸	حدیث ۱۹۵۱
۸۰۸	حدیث ۱۹۵۲
۸۰۹	حدیث ۱۹۵۳
۸۰۹	حدیث ۱۹۵۴
۸۰۹	حدیث ۱۹۵۵
۸۰۹	حدیث ۱۹۵۶
۸۰۹	حدیث ۱۹۵۷
۸۰۹	حدیث ۱۹۵۸
۸۰۹	حدیث ۱۹۵۹
۸۰۹	حدیث ۱۹۶۰
۸۱۰	حدیث ۱۹۶۱
۸۱۰	حدیث ۱۹۶۲

۸۱۰	حدیث ۱۹۶۳
۸۱۰	حدیث ۱۹۶۴
۸۱۰	حدیث ۱۹۶۵
۸۱۰	حدیث ۱۹۶۶
۸۱۰	حدیث ۱۹۶۷
۸۱۰	حدیث ۱۹۶۸
۸۱۱	حدیث ۱۹۶۹
۸۱۱	حدیث ۱۹۷۰
۸۱۱	حدیث ۱۹۷۱
۸۱۱	حدیث ۱۹۷۲
۸۱۱	حدیث ۱۹۷۳
۸۱۱	حدیث ۱۹۷۴
۸۱۱	حدیث ۱۹۷۵
۸۱۲	حدیث ۱۹۷۶
۸۱۲	حدیث ۱۹۷۷
۸۱۲	حدیث ۱۹۷۸
۸۱۲	حدیث ۱۹۷۹
۸۱۲	حدیث ۱۹۸۰
۸۱۲	حدیث ۱۹۸۱
۸۱۲	حدیث ۱۹۸۲
۸۱۳	حدیث ۱۹۸۳
۸۱۳	حدیث ۱۹۸۴
۸۱۳	حدیث ۱۹۸۵
۸۱۳	حدیث ۱۹۸۶

۸۱۳	حدیث ۱۹۸۷
۸۱۳	حدیث ۱۹۸۸
۸۱۴	حدیث ۱۹۸۹
۸۱۴	حدیث ۱۹۹۰
۸۱۴	حدیث ۱۹۹۱
۸۱۴	حدیث ۱۹۹۲
۸۱۴	حدیث ۱۹۹۳
۸۱۴	حدیث ۱۹۹۴
۸۱۴	حدیث ۱۹۹۵
۸۱۴	حدیث ۱۹۹۶
۸۱۵	حدیث ۱۹۹۷
۸۱۵	حدیث ۱۹۹۸
۸۱۵	حدیث ۱۹۹۹
۸۱۵	حدیث ۲۰۰۰
۸۱۵	حدیث ۲۰۰۱
۸۱۵	حدیث ۲۰۰۲
۸۱۵	حدیث ۲۰۰۳
۸۱۶	حدیث ۲۰۰۴
۸۱۶	حدیث ۲۰۰۵
۸۱۶	حدیث ۲۰۰۶
۸۱۶	حدیث ۲۰۰۷
۸۱۶	حدیث ۲۰۰۸
۸۱۶	حدیث ۲۰۰۹
۸۱۶	حدیث ۲۰۱۰

۸۱۶	حدیث ۲۰۱۱
۸۱۷	حدیث ۲۰۱۲
۸۱۷	حدیث ۲۰۱۳
۸۱۷	حدیث ۲۰۱۴
۸۱۷	حدیث ۲۰۱۵
۸۱۷	حدیث ۲۰۱۶
۸۱۷	حدیث ۲۰۱۷
۸۱۷	حدیث ۲۰۱۸
۸۱۷	حدیث ۲۰۱۹
۸۱۸	حدیث ۲۰۲۰
۸۱۸	حدیث ۲۰۲۱
۸۱۸	حدیث ۲۰۲۲
۸۱۸	حدیث ۲۰۲۳
۸۱۸	حدیث ۲۰۲۴
۸۱۸	حدیث ۲۰۲۵
۸۱۸	حدیث ۲۰۲۶
۸۱۸	حدیث ۲۰۲۷
۸۱۹	حدیث ۲۰۲۸
۸۱۹	حدیث ۲۰۲۹
۸۱۹	حدیث ۲۰۳۰
۸۱۹	حدیث ۲۰۳۱
۸۱۹	حدیث ۲۰۳۲
۸۱۹	حدیث ۲۰۳۳
۸۱۹	حدیث ۲۰۳۴

۸۱۹	حدیث ۲۰۳۵
۸۱۹	حدیث ۲۰۳۶
۸۲۰	حدیث ۲۰۳۷
۸۲۰	حدیث ۲۰۳۸
۸۲۰	حدیث ۲۰۳۹
۸۲۰	حدیث ۲۰۴۰
۸۲۰	حدیث ۲۰۴۱
۸۲۰	حدیث ۲۰۴۲
۸۲۰	حدیث ۲۰۴۳
۸۲۱	حدیث ۲۰۴۴
۸۲۱	حدیث ۲۰۴۵
۸۲۱	حدیث ۲۰۴۶
۸۲۱	حدیث ۲۰۴۷
۸۲۱	حدیث ۲۰۴۸
۸۲۱	حدیث ۲۰۴۹
۸۲۱	حدیث ۲۰۵۰
۸۲۱	حدیث ۲۰۵۱
۸۲۲	حدیث ۲۰۵۲
۸۲۲	حدیث ۲۰۵۳
۸۲۲	حدیث ۲۰۵۴
۸۲۲	حدیث ۲۰۵۵
۸۲۲	حدیث ۲۰۵۶
۸۲۲	حدیث ۲۰۵۷
۸۲۲	حدیث ۲۰۵۸

۸۲۲	حدیث ۲۰۵۹
۸۲۳	حدیث ۲۰۶۰
۸۲۳	حدیث ۲۰۶۱
۸۲۳	حدیث ۲۰۶۲
۸۲۳	حدیث ۲۰۶۳
۸۲۳	حدیث ۲۰۶۴
۸۲۳	حدیث ۲۰۶۵
۸۲۳	حدیث ۲۰۶۶
۸۲۴	حدیث ۲۰۶۷
۸۲۴	حدیث ۲۰۶۸
۸۲۴	حدیث ۲۰۶۹
۸۲۴	حدیث ۲۰۷۰
۸۲۴	حدیث ۲۰۷۱
۸۲۴	حدیث ۲۰۷۲
۸۲۴	حدیث ۲۰۷۳
۸۲۴	حدیث ۲۰۷۴
۸۲۴	حدیث ۲۰۷۵
۸۲۵	حدیث ۲۰۷۶
۸۲۵	حدیث ۲۰۷۷
۸۲۵	حدیث ۲۰۷۸
۸۲۵	حدیث ۲۰۷۹
۸۲۵	حدیث ۲۰۸۰
۸۲۵	حدیث ۲۰۸۱
۸۲۵	حدیث ۲۰۸۲

۸۲۵	حدیث ۲۰۸۳
۸۲۶	حدیث ۲۰۸۴
۸۲۶	حدیث ۲۰۸۵
۸۲۶	حدیث ۲۰۸۶
۸۲۶	حدیث ۲۰۸۷
۸۲۶	حدیث ۲۰۸۸
۸۲۶	حدیث ۲۰۸۹
۸۲۶	حدیث ۲۰۹۰
۸۲۷	حدیث ۲۰۹۱
۸۲۷	حدیث ۲۰۹۲
۸۲۷	حدیث ۲۰۹۳
۸۲۷	حدیث ۲۰۹۴
۸۲۷	حدیث ۲۰۹۵
۸۲۷	حدیث ۲۰۹۶
۸۲۷	حدیث ۲۰۹۷
۸۲۷	حدیث ۲۰۹۸
۸۲۸	حدیث ۲۰۹۹
۸۲۸	حدیث ۲۱۰۰
۸۲۸	حدیث ۲۱۰۱
۸۲۸	حدیث ۲۱۰۲
۸۲۸	حدیث ۲۱۰۳
۸۲۸	حدیث ۲۱۰۴
۸۲۸	حدیث ۲۱۰۵
۸۲۹	حدیث ۲۱۰۶

۸۲۹	حدیث ۲۱۰۷
۸۲۹	حدیث ۲۱۰۸
۸۲۹	حدیث ۲۱۰۹
۸۲۹	حدیث ۲۱۱۰
۸۲۹	حدیث ۲۱۱۱
۸۲۹	حدیث ۲۱۱۲
۸۳۰	حدیث ۲۱۱۳
۸۳۰	حدیث ۲۱۱۴
۸۳۰	حدیث ۲۱۱۵
۸۳۰	حدیث ۲۱۱۶
۸۳۰	حدیث ۲۱۱۷
۸۳۰	حدیث ۲۱۱۸
۸۳۰	حدیث ۲۱۱۹
۸۳۱	حدیث ۲۱۲۰
۸۳۱	حدیث ۲۱۲۱
۸۳۱	حدیث ۲۱۲۲
۸۳۱	حدیث ۲۱۲۳
۸۳۱	حدیث ۲۱۲۴
۸۳۱	حدیث ۲۱۲۵
۸۳۱	حدیث ۲۱۲۶
۸۳۱	حدیث ۲۱۲۷
۸۳۲	حدیث ۲۱۲۸
۸۳۲	حدیث ۲۱۲۹
۸۳۲	حدیث ۲۱۳۰

۸۳۲	حدیث ۲۱۳۱
۸۳۲	حدیث ۲۱۳۲
۸۳۲	حدیث ۲۱۳۳
۸۳۲	حدیث ۲۱۳۴
۸۳۳	حدیث ۲۱۳۵
۸۳۳	حدیث ۲۱۳۶
۸۳۳	حدیث ۲۱۳۷
۸۳۳	حدیث ۲۱۳۸
۸۳۳	حدیث ۲۱۳۹
۸۳۳	حدیث ۲۱۴۰
۸۳۳	حدیث ۲۱۴۱
۸۳۳	حدیث ۲۱۴۲
۸۳۳	حدیث ۲۱۴۳
۸۳۴	حدیث ۲۱۴۴
۸۳۴	حدیث ۲۱۴۵
۸۳۴	حدیث ۲۱۴۶
۸۳۴	حدیث ۲۱۴۷
۸۳۴	حدیث ۲۱۴۸
۸۳۴	حدیث ۲۱۴۹
۸۳۴	حدیث ۲۱۵۰
۸۳۵	حدیث ۲۱۵۱
۸۳۵	حدیث ۲۱۵۲
۸۳۵	حدیث ۲۱۵۳
۸۳۵	حدیث ۲۱۵۴

۸۳۵	حدیث ۲۱۵۵
۸۳۵	حدیث ۲۱۵۶
۸۳۵	حدیث ۲۱۵۷
۸۳۵	حدیث ۲۱۵۸
۸۳۶	حدیث ۲۱۵۹
۸۳۶	حدیث ۲۱۶۰
۸۳۶	حدیث ۲۱۶۱
۸۳۶	حدیث ۲۱۶۲
۸۳۶	حدیث ۲۱۶۳
۸۳۶	حدیث ۲۱۶۴
۸۳۶	حدیث ۲۱۶۵
۸۳۷	حدیث ۲۱۶۶
۸۳۷	حدیث ۲۱۶۷
۸۳۷	حدیث ۲۱۶۸
۸۳۷	حدیث ۲۱۶۹
۸۳۷	حدیث ۲۱۷۰
۸۳۷	حدیث ۲۱۷۱
۸۳۷	حدیث ۲۱۷۲
۸۳۷	حدیث ۲۱۷۳
۸۳۸	حدیث ۲۱۷۴
۸۳۸	حدیث ۲۱۷۵
۸۳۸	حدیث ۲۱۷۶
۸۳۸	حدیث ۲۱۷۷
۸۳۸	حدیث ۲۱۷۸

۸۳۸	حدیث ۲۱۷۹
۸۳۸	حدیث ۲۱۸۰
۸۳۹	حدیث ۲۱۸۱
۸۳۹	حدیث ۲۱۸۲
۸۳۹	حدیث ۲۱۸۳
۸۳۹	حدیث ۲۱۸۴
۸۳۹	حدیث ۲۱۸۵
۸۳۹	حدیث ۲۱۸۶
۸۳۹	حدیث ۲۱۸۷
۸۴۰	حدیث ۲۱۸۸
۸۴۰	حدیث ۲۱۸۹
۸۴۰	حدیث ۲۱۹۰
۸۴۰	حدیث ۲۱۹۱
۸۴۰	حدیث ۲۱۹۲
۸۴۰	حدیث ۲۱۹۳
۸۴۱	حدیث ۲۱۹۴
۸۴۱	حدیث ۲۱۹۵
۸۴۱	حدیث ۲۱۹۶
۸۴۱	حدیث ۲۱۹۷
۸۴۱	حدیث ۲۱۹۸
۸۴۱	حدیث ۲۱۹۹
۸۴۱	حدیث ۲۲۰۰
۸۴۱	حدیث ۲۲۰۱
۸۴۲	حدیث ۲۲۰۲

۸۴۲	حدیث ۲۲۰۳
۸۴۲	حدیث ۲۲۰۴
۸۴۲	حدیث ۲۲۰۵
۸۴۲	حدیث ۲۲۰۶
۸۴۲	حدیث ۲۲۰۷
۸۴۲	حدیث ۲۲۰۸
۸۴۳	حدیث ۲۲۰۹
۸۴۳	حدیث ۲۲۱۰
۸۴۳	حدیث ۲۲۱۱
۸۴۳	حدیث ۲۲۱۲
۸۴۳	حدیث ۲۲۱۳
۸۴۳	حدیث ۲۲۱۴
۸۴۳	حدیث ۲۲۱۵
۸۴۴	حدیث ۲۲۱۶
۸۴۴	حدیث ۲۲۱۷
۸۴۴	حدیث ۲۲۱۸
۸۴۴	حدیث ۲۲۱۹
۸۴۴	حدیث ۲۲۲۰
۸۴۴	حدیث ۲۲۲۱
۸۴۴	حدیث ۲۲۲۲
۸۴۴	حدیث ۲۲۲۳
۸۴۵	حدیث ۲۲۲۴
۸۴۵	حدیث ۲۲۲۵
۸۴۵	حدیث ۲۲۲۶

۸۴۵	حدیث ۲۲۲۷
۸۴۵	حدیث ۲۲۲۸
۸۴۵	حدیث ۲۲۲۹
۸۴۵	حدیث ۲۲۳۰
۸۴۵	حدیث ۲۲۳۱
۸۴۶	حدیث ۲۲۳۲
۸۴۶	حدیث ۲۲۳۳
۸۴۶	حدیث ۲۲۳۴
۸۴۶	حدیث ۲۲۳۵
۸۴۶	حدیث ۲۲۳۶
۸۴۶	حدیث ۲۲۳۷
۸۴۶	حدیث ۲۲۳۸
۸۴۶	حدیث ۲۲۳۹
۸۴۷	حدیث ۲۲۴۰
۸۴۷	حدیث ۲۲۴۱
۸۴۷	حدیث ۲۲۴۲
۸۴۷	حدیث ۲۲۴۳
۸۴۷	حدیث ۲۲۴۴
۸۴۷	حدیث ۲۲۴۵
۸۴۷	حدیث ۲۲۴۶
۸۴۷	حدیث ۲۲۴۷
۸۴۸	حدیث ۲۲۴۸
۸۴۸	حدیث ۲۲۴۹
۸۴۸	حدیث ۲۲۵۰

۸۴۸	حدیث ۲۲۵۱
۸۴۸	حدیث ۲۲۵۲
۸۴۸	حدیث ۲۲۵۳
۸۴۸	حدیث ۲۲۵۴
۸۴۸	حدیث ۲۲۵۵
۸۴۹	حدیث ۲۲۵۶
۸۴۹	حدیث ۲۲۵۷
۸۴۹	حدیث ۲۲۵۸
۸۴۹	حدیث ۲۲۵۹
۸۴۹	حدیث ۲۲۶۰
۸۴۹	حدیث ۲۲۶۱
۸۴۹	حدیث ۲۲۶۲
۸۴۹	حدیث ۲۲۶۳
۸۵۰	حدیث ۲۲۶۴
۸۵۰	حدیث ۲۲۶۵
۸۵۰	حدیث ۲۲۶۶
۸۵۰	حدیث ۲۲۶۷
۸۵۰	حدیث ۲۲۶۸
۸۵۰	حدیث ۲۲۶۹
۸۵۰	حدیث ۲۲۷۰
۸۵۱	حدیث ۲۲۷۱
۸۵۱	حدیث ۲۲۷۲
۸۵۱	حدیث ۲۲۷۳
۸۵۱	حدیث ۲۲۷۴

۸۵۱	حدیث ۲۲۷۵
۸۵۱	حدیث ۲۲۷۶
۸۵۱	حدیث ۲۲۷۷
۸۵۲	حدیث ۲۲۷۸
۸۵۲	حدیث ۲۲۷۹
۸۵۲	حدیث ۲۲۸۰
۸۵۲	حدیث ۲۲۸۱
۸۵۲	حدیث ۲۲۸۲
۸۵۲	حدیث ۲۲۸۳
۸۵۲	حدیث ۲۲۸۴
۸۵۲	حدیث ۲۲۸۵
۸۵۲	حدیث ۲۲۸۶
۸۵۳	حدیث ۲۲۸۷
۸۵۳	حدیث ۲۲۸۸
۸۵۳	حدیث ۲۲۸۹
۸۵۳	حدیث ۲۲۹۰
۸۵۳	حدیث ۲۲۹۱
۸۵۳	حدیث ۲۲۹۲
۸۵۳	حدیث ۲۲۹۳
۸۵۳	حدیث ۲۲۹۴
۸۵۳	حدیث ۲۲۹۵
۸۵۴	حدیث ۲۲۹۶
۸۵۴	حدیث ۲۲۹۷
۸۵۴	حدیث ۲۲۹۸

۸۵۴	حدیث ۲۲۹۹
۸۵۴	حدیث ۲۳۰۰
۸۵۴	حدیث ۲۳۰۱
۸۵۴	حدیث ۲۳۰۲
۸۵۴	حدیث ۲۳۰۳
۸۵۴	حدیث ۲۳۰۴
۸۵۵	حدیث ۲۳۰۵
۸۵۵	حدیث ۲۳۰۶
۸۵۵	حدیث ۲۳۰۷
۸۵۵	حدیث ۲۳۰۸
۸۵۵	حدیث ۲۳۰۹
۸۵۵	حدیث ۲۳۱۰
۸۵۵	حدیث ۲۳۱۱
۸۵۵	حدیث ۲۳۱۲
۸۵۵	حدیث ۲۳۱۳
۸۵۵	حدیث ۲۳۱۴
۸۵۶	حدیث ۲۳۱۵
۸۵۶	حدیث ۲۳۱۶
۸۵۶	حدیث ۲۳۱۷
۸۵۶	حدیث ۲۳۱۸
۸۵۶	حدیث ۲۳۱۹
۸۵۶	حدیث ۲۳۲۰
۸۵۶	حدیث ۲۳۲۱
۸۵۶	حدیث ۲۳۲۲

۸۵۷	حدیث ۲۳۲۳
۸۵۷	حدیث ۲۳۲۴
۸۵۷	حدیث ۲۳۲۵
۸۵۷	حدیث ۲۳۲۶
۸۵۷	حدیث ۲۳۲۷
۸۵۷	حدیث ۲۳۲۸
۸۵۷	حدیث ۲۳۲۹
۸۵۷	حدیث ۲۳۳۰
۸۵۸	حدیث ۲۳۳۱
۸۵۸	حدیث ۲۳۳۲
۸۵۸	حدیث ۲۳۳۳
۸۵۸	حدیث ۲۳۳۴
۸۵۸	حدیث ۲۳۳۵
۸۵۸	حدیث ۲۳۳۶
۸۵۸	حدیث ۲۳۳۷
۸۵۸	حدیث ۲۳۳۸
۸۵۸	حدیث ۲۳۳۹
۸۵۸	حدیث ۲۳۴۰
۸۵۹	حدیث ۲۳۴۱
۸۵۹	حدیث ۲۳۴۲
۸۵۹	حدیث ۲۳۴۳
۸۵۹	حدیث ۲۳۴۴
۸۵۹	حدیث ۲۳۴۵
۸۵۹	حدیث ۲۳۴۶

۸۵۹	حدیث ۲۳۴۷
۸۵۹	حدیث ۲۳۴۸
۸۵۹	حدیث ۲۳۴۹
۸۶۰	حدیث ۲۳۵۰
۸۶۰	حدیث ۲۳۵۱
۸۶۰	حدیث ۲۳۵۲
۸۶۰	حدیث ۲۳۵۳
۸۶۰	حدیث ۲۳۵۴
۸۶۰	حدیث ۲۳۵۵
۸۶۰	حدیث ۲۳۵۶
۸۶۰	حدیث ۲۳۵۷
۸۶۰	حدیث ۲۳۵۸
۸۶۱	حدیث ۲۳۵۹
۸۶۱	حدیث ۲۳۶۰
۸۶۱	حدیث ۲۳۶۱
۸۶۱	حدیث ۲۳۶۲
۸۶۱	حدیث ۲۳۶۳
۸۶۱	حدیث ۲۳۶۴
۸۶۱	حدیث ۲۳۶۵
۸۶۲	حدیث ۲۳۶۶
۸۶۲	حدیث ۲۳۶۷
۸۶۲	حدیث ۲۳۶۸
۸۶۲	حدیث ۲۳۶۹
۸۶۲	حدیث ۲۳۷۰

۸۶۲	حدیث ۲۳۷۱
۸۶۲	حدیث ۲۳۷۲
۸۶۲	حدیث ۲۳۷۳
۸۶۲	حدیث ۲۳۷۴
۸۶۳	حدیث ۲۳۷۵
۸۶۳	حدیث ۲۳۷۶
۸۶۳	حدیث ۲۳۷۷
۸۶۳	حدیث ۲۳۷۸
۸۶۳	حدیث ۲۳۷۹
۸۶۳	حدیث ۲۳۸۰
۸۶۳	حدیث ۲۳۸۱
۸۶۳	حدیث ۲۳۸۲
۸۶۴	حدیث ۲۳۸۳
۸۶۴	حدیث ۲۳۸۴
۸۶۴	حدیث ۲۳۸۵
۸۶۴	حدیث ۲۳۸۶
۸۶۴	حدیث ۲۳۸۷
۸۶۴	حدیث ۲۳۸۸
۸۶۴	حدیث ۲۳۸۹
۸۶۴	حدیث ۲۳۹۰
۸۶۴	حدیث ۲۳۹۱
۸۶۴	حدیث ۲۳۹۲
۸۶۵	حدیث ۲۳۹۳
۸۶۵	حدیث ۲۳۹۴

۸۶۵	حدیث ۲۳۹۵
۸۶۵	حدیث ۲۳۹۶
۸۶۵	حدیث ۲۳۹۷
۸۶۵	حدیث ۲۳۹۸
۸۶۵	حدیث ۲۳۹۹
۸۶۵	حدیث ۲۴۰۰
۸۶۵	حدیث ۲۴۰۱
۸۶۶	حدیث ۲۴۰۲
۸۶۶	حدیث ۲۴۰۳
۸۶۶	حدیث ۲۴۰۴
۸۶۶	حدیث ۲۴۰۵
۸۶۶	حدیث ۲۴۰۶
۸۶۶	حدیث ۲۴۰۷
۸۶۶	حدیث ۲۴۰۸
۸۶۶	حدیث ۲۴۰۹
۸۶۶	حدیث ۲۴۱۰
۸۶۶	حدیث ۲۴۱۱
۸۶۷	حدیث ۲۴۱۲
۸۶۷	حدیث ۲۴۱۳
۸۶۷	حدیث ۲۴۱۴
۸۶۷	حدیث ۲۴۱۵
۸۶۷	حدیث ۲۴۱۶
۸۶۷	حدیث ۲۴۱۷
۸۶۷	حدیث ۲۴۱۸

۸۶۸	حدیث ۲۴۱۹
۸۶۸	حدیث ۲۴۲۰
۸۶۸	حدیث ۲۴۲۱
۸۶۸	حدیث ۲۴۲۲
۸۶۸	حدیث ۲۴۲۳
۸۶۸	حدیث ۲۴۲۴
۸۶۹	حدیث ۲۴۲۵
۸۶۹	حدیث ۲۴۲۶
۸۶۹	حدیث ۲۴۲۷
۸۶۹	حدیث ۲۴۲۸
۸۶۹	حدیث ۲۴۲۹
۸۶۹	حدیث ۲۴۳۰
۸۶۹	حدیث ۲۴۳۱
۸۷۰	حدیث ۲۴۳۲
۸۷۰	حدیث ۲۴۳۳
۸۷۰	حدیث ۲۴۳۴
۸۷۰	حدیث ۲۴۳۵
۸۷۰	حدیث ۲۴۳۶
۸۷۱	حدیث ۲۴۳۷
۸۷۱	حدیث ۲۴۳۸
۸۷۱	حدیث ۲۴۳۹
۸۷۱	حدیث ۲۴۴۰
۸۷۱	حدیث ۲۴۴۱
۸۷۲	حدیث ۲۴۴۲

۸۷۲	حدیث ۲۴۴۳
۸۷۲	حدیث ۲۴۴۴
۸۷۲	حدیث ۲۴۴۵
۸۷۲	حدیث ۲۴۴۶
۸۷۳	حدیث ۲۴۴۷
۸۷۳	حدیث ۲۴۴۸
۸۷۳	حدیث ۲۴۴۹
۸۷۳	حدیث ۲۴۵۰
۸۷۳	حدیث ۲۴۵۱
۸۷۳	حدیث ۲۴۵۲
۸۷۳	حدیث ۲۴۵۳
۸۷۴	حدیث ۲۴۵۴
۸۷۴	حدیث ۲۴۵۵
۸۷۴	حدیث ۲۴۵۶
۸۷۴	حدیث ۲۴۵۷
۸۷۴	حدیث ۲۴۵۸
۸۷۴	حدیث ۲۴۵۹
۸۷۵	حدیث ۲۴۶۰
۸۷۵	حدیث ۲۴۶۱
۸۷۵	حدیث ۲۴۶۲
۸۷۵	حدیث ۲۴۶۳
۸۷۵	حدیث ۲۴۶۴
۸۷۵	حدیث ۲۴۶۵
۸۷۶	حدیث ۲۴۶۶

۸۷۶	حدیث ۲۴۶۷
۸۷۶	حدیث ۲۴۶۸
۸۷۶	حدیث ۲۴۶۹
۸۷۶	حدیث ۲۴۷۰
۸۷۶	حدیث ۲۴۷۱
۸۷۷	حدیث ۲۴۷۲
۸۷۷	حدیث ۲۴۷۳
۸۷۷	حدیث ۲۴۷۴
۸۷۷	حدیث ۲۴۷۵
۸۷۷	حدیث ۲۴۷۶
۸۷۸	حدیث ۲۴۷۷
۸۷۸	حدیث ۲۴۷۸
۸۷۸	حدیث ۲۴۷۹
۸۷۸	حدیث ۲۴۸۰
۸۷۸	حدیث ۲۴۸۱
۸۷۸	حدیث ۲۴۸۲
۸۷۸	حدیث ۲۴۸۳
۸۷۹	حدیث ۲۴۸۴
۸۷۹	حدیث ۲۴۸۵
۸۷۹	حدیث ۲۴۸۶
۸۷۹	حدیث ۲۴۸۷
۸۷۹	حدیث ۲۴۸۸
۸۷۹	حدیث ۲۴۸۹
۸۸۰	حدیث ۲۴۹۰

۸۸۰	حدیث ۲۴۹۱
۸۸۰	حدیث ۲۴۹۲
۸۸۰	حدیث ۲۴۹۳
۸۸۰	حدیث ۲۴۹۴
۸۸۱	حدیث ۲۴۹۵
۸۸۱	حدیث ۲۴۹۶
۸۸۱	حدیث ۲۴۹۷
۸۸۱	حدیث ۲۴۹۸
۸۸۱	حدیث ۲۴۹۹
۸۸۱	حدیث ۲۵۰۰
۸۸۲	حدیث ۲۵۰۱
۸۸۲	حدیث ۲۵۰۲
۸۸۲	حدیث ۲۵۰۳
۸۸۲	حدیث ۲۵۰۴
۸۸۲	حدیث ۲۵۰۵
۸۸۲	حدیث ۲۵۰۶
۸۸۳	حدیث ۲۵۰۷
۸۸۳	حدیث ۲۵۰۸
۸۸۳	حدیث ۲۵۰۹
۸۸۳	حدیث ۲۵۱۰
۸۸۳	حدیث ۲۵۱۱
۸۸۳	حدیث ۲۵۱۲
۸۸۴	حدیث ۲۵۱۳
۸۸۴	حدیث ۲۵۱۴

۸۸۴	حدیث ۲۵۱۵
۸۸۴	حدیث ۲۵۱۶
۸۸۴	حدیث ۲۵۱۷
۸۸۴	حدیث ۲۵۱۸
۸۸۵	حدیث ۲۵۱۹
۸۸۵	حدیث ۲۵۲۰
۸۸۵	حدیث ۲۵۲۱
۸۸۵	حدیث ۲۵۲۲
۸۸۵	حدیث ۲۵۲۳
۸۸۵	حدیث ۲۵۲۴
۸۸۵	حدیث ۲۵۲۵
۸۸۶	حدیث ۲۵۲۶
۸۸۶	حدیث ۲۵۲۷
۸۸۶	حدیث ۲۵۲۸
۸۸۶	حدیث ۲۵۲۹
۸۸۶	حدیث ۲۵۳۰
۸۸۶	حدیث ۲۵۳۱
۸۸۶	حدیث ۲۵۳۲
۸۸۷	حدیث ۲۵۳۳
۸۸۷	حدیث ۲۵۳۴
۸۸۷	حدیث ۲۵۳۵
۸۸۷	حدیث ۲۵۳۶
۸۸۷	حدیث ۲۵۳۷
۸۸۷	حدیث ۲۵۳۸

۸۸۷	حدیث ۲۵۳۹
۸۸۸	حدیث ۲۵۴۰
۸۸۸	حدیث ۲۵۴۱
۸۸۸	حدیث ۲۵۴۲
۸۸۸	حدیث ۲۵۴۳
۸۸۸	حدیث ۲۵۴۴
۸۸۸	حدیث ۲۵۴۵
۸۸۹	حدیث ۲۵۴۶
۸۸۹	حدیث ۲۵۴۷
۸۸۹	حدیث ۲۵۴۸
۸۸۹	حدیث ۲۵۴۹
۸۸۹	حدیث ۲۵۵۰
۸۸۹	حدیث ۲۵۵۱
۸۸۹	حدیث ۲۵۵۲
۸۹۰	حدیث ۲۵۵۳
۸۹۰	حدیث ۲۵۵۴
۸۹۰	حدیث ۲۵۵۵
۸۹۰	حدیث ۲۵۵۶
۸۹۰	حدیث ۲۵۵۷
۸۹۰	حدیث ۲۵۵۸
۸۹۰	حدیث ۲۵۵۹
۸۹۱	حدیث ۲۵۶۰
۸۹۱	حدیث ۲۵۶۱
۸۹۱	حدیث ۲۵۶۲

۸۹۱	حدیث ۲۵۶۳
۸۹۱	حدیث ۲۵۶۴
۸۹۱	حدیث ۲۵۶۵
۸۹۱	حدیث ۲۵۶۶
۸۹۱	حدیث ۲۵۶۷
۸۹۲	حدیث ۲۵۶۸
۸۹۲	حدیث ۲۵۶۹
۸۹۲	حدیث ۲۵۷۰
۸۹۲	حدیث ۲۵۷۱
۸۹۲	حدیث ۲۵۷۲
۸۹۲	حدیث ۲۵۷۳
۸۹۲	حدیث ۲۵۷۴
۸۹۲	حدیث ۲۵۷۵
۸۹۳	حدیث ۲۵۷۶
۸۹۳	حدیث ۲۵۷۷
۸۹۳	حدیث ۲۵۷۸
۸۹۳	حدیث ۲۵۷۹
۸۹۳	حدیث ۲۵۸۰
۸۹۳	حدیث ۲۵۸۱
۸۹۳	حدیث ۲۵۸۲
۸۹۴	حدیث ۲۵۸۳
۸۹۴	حدیث ۲۵۸۴
۸۹۴	حدیث ۲۵۸۵
۸۹۴	حدیث ۲۵۸۶

۸۹۴	حدیث ۲۵۸۷
۸۹۴	حدیث ۲۵۸۸
۸۹۴	حدیث ۲۵۸۹
۸۹۵	حدیث ۲۵۹۰
۸۹۵	حدیث ۲۵۹۱
۸۹۵	حدیث ۲۵۹۲
۸۹۵	حدیث ۲۵۹۳
۸۹۵	حدیث ۲۵۹۴
۸۹۵	حدیث ۲۵۹۵
۸۹۵	حدیث ۲۵۹۶
۸۹۶	حدیث ۲۵۹۷
۸۹۶	حدیث ۲۵۹۸
۸۹۶	حدیث ۲۵۹۹
۸۹۶	حدیث ۲۶۰۰
۸۹۶	حدیث ۲۶۰۱
۸۹۶	حدیث ۲۶۰۲
۸۹۶	حدیث ۲۶۰۳
۸۹۶	حدیث ۲۶۰۴
۸۹۷	حدیث ۲۶۰۵
۸۹۷	حدیث ۲۶۰۶
۸۹۷	حدیث ۲۶۰۷
۸۹۷	حدیث ۲۶۰۸
۸۹۷	حدیث ۲۶۰۹
۸۹۷	حدیث ۲۶۱۰

۸۹۷	حدیث ۲۶۱۱
۸۹۷	حدیث ۲۶۱۲
۸۹۸	حدیث ۲۶۱۳
۸۹۸	حدیث ۲۶۱۴
۸۹۸	حدیث ۲۶۱۵
۸۹۸	حدیث ۲۶۱۶
۸۹۸	حدیث ۲۶۱۷
۸۹۸	حدیث ۲۶۱۸
۸۹۸	حدیث ۲۶۱۹
۸۹۹	حدیث ۲۶۲۰
۸۹۹	حدیث ۲۶۲۱
۸۹۹	حدیث ۲۶۲۲
۸۹۹	حدیث ۲۶۲۳
۸۹۹	حدیث ۲۶۲۴
۸۹۹	حدیث ۲۶۲۵
۸۹۹	حدیث ۲۶۲۶
۸۹۹	حدیث ۲۶۲۷
۹۰۰	حدیث ۲۶۲۸
۹۰۰	حدیث ۲۶۲۹
۹۰۰	حدیث ۲۶۳۰
۹۰۰	حدیث ۲۶۳۱
۹۰۰	حدیث ۲۶۳۲
۹۰۰	حدیث ۲۶۳۳
۹۰۰	حدیث ۲۶۳۴

۹۰۰	حدیث ۲۶۳۵
۹۰۱	حدیث ۲۶۳۶
۹۰۱	حدیث ۲۶۳۷
۹۰۱	حدیث ۲۶۳۸
۹۰۱	حدیث ۲۶۳۹
۹۰۱	حدیث ۲۶۴۰
۹۰۱	حدیث ۲۶۴۱
۹۰۱	حدیث ۲۶۴۲
۹۰۲	حدیث ۲۶۴۳
۹۰۲	حدیث ۲۶۴۴
۹۰۲	حدیث ۲۶۴۵
۹۰۲	حدیث ۲۶۴۶
۹۰۲	حدیث ۲۶۴۷
۹۰۲	حدیث ۲۶۴۸
۹۰۲	حدیث ۲۶۴۹
۹۰۲	حدیث ۲۶۵۰
۹۰۳	حدیث ۲۶۵۱
۹۰۳	حدیث ۲۶۵۲
۹۰۳	حدیث ۲۶۵۳
۹۰۳	حدیث ۲۶۵۴
۹۰۳	حدیث ۲۶۵۵
۹۰۳	حدیث ۲۶۵۶
۹۰۳	حدیث ۲۶۵۷
۹۰۴	حدیث ۲۶۵۸

۹۰۴	حدیث ۲۶۵۹
۹۰۴	حدیث ۲۶۶۰
۹۰۴	حدیث ۲۶۶۱
۹۰۴	حدیث ۲۶۶۲
۹۰۴	حدیث ۲۶۶۳
۹۰۵	حدیث ۲۶۶۴
۹۰۵	حدیث ۲۶۶۵
۹۰۵	حدیث ۲۶۶۶
۹۰۵	حدیث ۲۶۶۷
۹۰۵	حدیث ۲۶۶۸
۹۰۵	حدیث ۲۶۶۹
۹۰۵	حدیث ۲۶۷۰
۹۰۶	حدیث ۲۶۷۱
۹۰۶	حدیث ۲۶۷۲
۹۰۶	حدیث ۲۶۷۳
۹۰۶	حدیث ۲۶۷۴
۹۰۶	حدیث ۲۶۷۵
۹۰۶	حدیث ۲۶۷۶
۹۰۷	حدیث ۲۶۷۷
۹۰۷	حدیث ۲۶۷۸
۹۰۷	حدیث ۲۶۷۹
۹۰۷	حدیث ۲۶۸۰
۹۰۷	حدیث ۲۶۸۱
۹۰۷	حدیث ۲۶۸۲

۹۰۸	حدیث ۲۶۸۳
۹۰۸	حدیث ۲۶۸۴
۹۰۸	حدیث ۲۶۸۵
۹۰۸	حدیث ۲۶۸۶
۹۰۸	حدیث ۲۶۸۷
۹۰۸	حدیث ۲۶۸۸
۹۰۹	حدیث ۲۶۸۹
۹۰۹	حدیث ۲۶۹۰
۹۰۹	حدیث ۲۶۹۱
۹۰۹	حدیث ۲۶۹۲
۹۰۹	حدیث ۲۶۹۳
۹۰۹	حدیث ۲۶۹۴
۹۰۹	حدیث ۲۶۹۵
۹۱۰	حدیث ۲۶۹۶
۹۱۰	حدیث ۲۶۹۷
۹۱۰	حدیث ۲۶۹۸
۹۱۰	حدیث ۲۶۹۹
۹۱۰	حدیث ۲۷۰۰
۹۱۰	حدیث ۲۷۰۱
۹۱۰	حدیث ۲۷۰۲
۹۱۱	حدیث ۲۷۰۳
۹۱۱	حدیث ۲۷۰۴
۹۱۱	حدیث ۲۷۰۵
۹۱۱	حدیث ۲۷۰۶

۹۱۱	حدیث ۲۷۰۷
۹۱۱	حدیث ۲۷۰۸
۹۱۱	حدیث ۲۷۰۹
۹۱۲	حدیث ۲۷۱۰
۹۱۲	حدیث ۲۷۱۱
۹۱۲	حدیث ۲۷۱۲
۹۱۲	حدیث ۲۷۱۳
۹۱۲	حدیث ۲۷۱۴
۹۱۲	حدیث ۲۷۱۵
۹۱۲	حدیث ۲۷۱۶
۹۱۳	حدیث ۲۷۱۷
۹۱۳	حدیث ۲۷۱۸
۹۱۳	حدیث ۲۷۱۹
۹۱۳	حدیث ۲۷۲۰
۹۱۳	حدیث ۲۷۲۱
۹۱۳	حدیث ۲۷۲۲
۹۱۳	حدیث ۲۷۲۳
۹۱۳	حدیث ۲۷۲۴
۹۱۴	حدیث ۲۷۲۵
۹۱۴	حدیث ۲۷۲۶
۹۱۴	حدیث ۲۷۲۷
۹۱۴	حدیث ۲۷۲۸
۹۱۴	حدیث ۲۷۲۹
۹۱۴	حدیث ۲۷۳۰

۹۱۴	حدیث ۲۷۳۱
۹۱۴	حدیث ۲۷۳۲
۹۱۵	حدیث ۲۷۳۳
۹۱۵	حدیث ۲۷۳۴
۹۱۵	حدیث ۲۷۳۵
۹۱۵	حدیث ۲۷۳۶
۹۱۵	حدیث ۲۷۳۷
۹۱۵	حدیث ۲۷۳۸
۹۱۶	حدیث ۲۷۳۹
۹۱۶	حدیث ۲۷۴۰
۹۱۶	حدیث ۲۷۴۱
۹۱۶	حدیث ۲۷۴۲
۹۱۶	حدیث ۲۷۴۳
۹۱۶	حدیث ۲۷۴۴
۹۱۶	حدیث ۲۷۴۵
۹۱۶	حدیث ۲۷۴۶
۹۱۷	حدیث ۲۷۴۷
۹۱۷	حدیث ۲۷۴۸
۹۱۷	حدیث ۲۷۴۹
۹۱۷	حدیث ۲۷۵۰
۹۱۷	حدیث ۲۷۵۱
۹۱۷	حدیث ۲۷۵۲
۹۱۷	حدیث ۲۷۵۳
۹۱۸	حدیث ۲۷۵۴

۹۱۸	حدیث ۲۷۵۵
۹۱۸	حدیث ۲۷۵۶
۹۱۸	حدیث ۲۷۵۷
۹۱۸	حدیث ۲۷۵۸
۹۱۸	حدیث ۲۷۵۹
۹۱۹	حدیث ۲۷۶۰
۹۱۹	حدیث ۲۷۶۱
۹۱۹	حدیث ۲۷۶۲
۹۱۹	حدیث ۲۷۶۳
۹۱۹	حدیث ۲۷۶۴
۹۱۹	حدیث ۲۷۶۵
۹۱۹	حدیث ۲۷۶۶
۹۲۰	حدیث ۲۷۶۷
۹۲۰	حدیث ۲۷۶۸
۹۲۰	حدیث ۲۷۶۹
۹۲۰	حدیث ۲۷۷۰
۹۲۰	حدیث ۲۷۷۱
۹۲۰	حدیث ۲۷۷۲
۹۲۰	حدیث ۲۷۷۳
۹۲۱	حدیث ۲۷۷۴
۹۲۱	حدیث ۲۷۷۵
۹۲۱	حدیث ۲۷۷۶
۹۲۱	حدیث ۲۷۷۷
۹۲۱	حدیث ۲۷۷۸

۹۲۱	حدیث ۲۷۷۹
۹۲۱	حدیث ۲۷۸۰
۹۲۲	حدیث ۲۷۸۱
۹۲۲	حدیث ۲۷۸۲
۹۲۲	حدیث ۲۷۸۳
۹۲۲	حدیث ۲۷۸۴
۹۲۲	حدیث ۲۷۸۵
۹۲۲	حدیث ۲۷۸۶
۹۲۲	حدیث ۲۷۸۷
۹۲۳	حدیث ۲۷۸۸
۹۲۳	حدیث ۲۷۸۹
۹۲۳	حدیث ۲۷۹۰
۹۲۳	حدیث ۲۷۹۱
۹۲۳	حدیث ۲۷۹۲
۹۲۳	حدیث ۲۷۹۳
۹۲۳	حدیث ۲۷۹۴
۹۲۴	حدیث ۲۷۹۵
۹۲۴	حدیث ۲۷۹۶
۹۲۴	حدیث ۲۷۹۷
۹۲۴	حدیث ۲۷۹۸
۹۲۴	حدیث ۲۷۹۹
۹۲۴	حدیث ۲۸۰۰
۹۲۴	حدیث ۲۸۰۱
۹۲۵	حدیث ۲۸۰۲

۹۲۵	حدیث ۲۸۰۳
۹۲۵	حدیث ۲۸۰۴
۹۲۵	حدیث ۲۸۰۵
۹۲۵	حدیث ۲۸۰۶
۹۲۵	حدیث ۲۸۰۷
۹۲۵	حدیث ۲۸۰۸
۹۲۵	حدیث ۲۸۰۹
۹۲۶	حدیث ۲۸۱۰
۹۲۶	حدیث ۲۸۱۱
۹۲۶	حدیث ۲۸۱۲
۹۲۶	حدیث ۲۸۱۳
۹۲۶	حدیث ۲۸۱۴
۹۲۶	حدیث ۲۸۱۵
۹۲۶	حدیث ۲۸۱۶
۹۲۶	حدیث ۲۸۱۷
۹۲۷	حدیث ۲۸۱۸
۹۲۷	حدیث ۲۸۱۹
۹۲۷	حدیث ۲۸۲۰
۹۲۷	حدیث ۲۸۲۱
۹۲۷	حدیث ۲۸۲۲
۹۲۷	حدیث ۲۸۲۳
۹۲۷	حدیث ۲۸۲۴
۹۲۷	حدیث ۲۸۲۵
۹۲۸	حدیث ۲۸۲۶

۹۲۸	حدیث ۲۸۲۷
۹۲۸	حدیث ۲۸۲۸
۹۲۸	حدیث ۲۸۲۹
۹۲۸	حدیث ۲۸۳۰
۹۲۸	حدیث ۲۸۳۱
۹۲۸	حدیث ۲۸۳۲
۹۲۹	حدیث ۲۸۳۳
۹۲۹	حدیث ۲۸۳۴
۹۲۹	حدیث ۲۸۳۵
۹۲۹	حدیث ۲۸۳۶
۹۲۹	حدیث ۲۸۳۷
۹۲۹	حدیث ۲۸۳۸
۹۲۹	حدیث ۲۸۳۹
۹۲۹	حدیث ۲۸۴۰
۹۳۰	حدیث ۲۸۴۱
۹۳۰	حدیث ۲۸۴۲
۹۳۰	حدیث ۲۸۴۳
۹۳۰	حدیث ۲۸۴۴
۹۳۰	حدیث ۲۸۴۵
۹۳۰	حدیث ۲۸۴۶
۹۳۰	حدیث ۲۸۴۷
۹۳۱	حدیث ۲۸۴۸
۹۳۱	حدیث ۲۸۴۹
۹۳۱	حدیث ۲۸۵۰

۹۳۱	حدیث ۲۸۵۱
۹۳۱	حدیث ۲۸۵۲
۹۳۱	حدیث ۲۸۵۳
۹۳۱	حدیث ۲۸۵۴
۹۳۲	حدیث ۲۸۵۵
۹۳۲	حدیث ۲۸۵۶
۹۳۲	حدیث ۲۸۵۷
۹۳۲	حدیث ۲۸۵۸
۹۳۲	حدیث ۲۸۵۹
۹۳۲	حدیث ۲۸۶۰
۹۳۲	حدیث ۲۸۶۱
۹۳۲	حدیث ۲۸۶۲
۹۳۳	حدیث ۲۸۶۳
۹۳۳	حدیث ۲۸۶۴
۹۳۳	حدیث ۲۸۶۵
۹۳۳	حدیث ۲۸۶۶
۹۳۳	حدیث ۲۸۶۷
۹۳۳	حدیث ۲۸۶۸
۹۳۳	حدیث ۲۸۶۹
۹۳۳	حدیث ۲۸۷۰
۹۳۴	حدیث ۲۸۷۱
۹۳۴	حدیث ۲۸۷۲
۹۳۴	حدیث ۲۸۷۳
۹۳۴	حدیث ۲۸۷۴

۹۳۴	حدیث ۲۸۷۵
۹۳۴	حدیث ۲۸۷۶
۹۳۴	حدیث ۲۸۷۷
۹۳۵	حدیث ۲۸۷۸
۹۳۵	حدیث ۲۸۷۹
۹۳۵	حدیث ۲۸۸۰
۹۳۵	حدیث ۲۸۸۱
۹۳۵	حدیث ۲۸۸۲
۹۳۵	حدیث ۲۸۸۳
۹۳۵	حدیث ۲۸۸۴
۹۳۶	حدیث ۲۸۸۵
۹۳۶	حدیث ۲۸۸۶
۹۳۶	حدیث ۲۸۸۷
۹۳۶	حدیث ۲۸۸۸
۹۳۶	حدیث ۲۸۸۹
۹۳۶	حدیث ۲۸۹۰
۹۳۶	حدیث ۲۸۹۱
۹۳۶	حدیث ۲۸۹۲
۹۳۷	حدیث ۲۸۹۳
۹۳۷	حدیث ۲۸۹۴
۹۳۷	حدیث ۲۸۹۵
۹۳۷	حدیث ۲۸۹۶
۹۳۷	حدیث ۲۸۹۷
۹۳۷	حدیث ۲۸۹۸

۹۳۸	حدیث ۲۸۹۹
۹۳۸	حدیث ۲۹۰۰
۹۳۸	حدیث ۲۹۰۱
۹۳۸	حدیث ۲۹۰۲
۹۳۸	حدیث ۲۹۰۳
۹۳۸	حدیث ۲۹۰۴
۹۳۸	حدیث ۲۹۰۵
۹۳۹	حدیث ۲۹۰۶
۹۳۹	حدیث ۲۹۰۷
۹۳۹	حدیث ۲۹۰۸
۹۳۹	حدیث ۲۹۰۹
۹۳۹	حدیث ۲۹۱۰
۹۳۹	حدیث ۲۹۱۱
۹۴۰	حدیث ۲۹۱۲
۹۴۰	حدیث ۲۹۱۳
۹۴۰	حدیث ۲۹۱۴
۹۴۰	حدیث ۲۹۱۵
۹۴۰	حدیث ۲۹۱۶
۹۴۰	حدیث ۲۹۱۷
۹۴۰	حدیث ۲۹۱۸
۹۴۱	حدیث ۲۹۱۹
۹۴۱	حدیث ۲۹۲۰
۹۴۱	حدیث ۲۹۲۱
۹۴۱	حدیث ۲۹۲۲

۹۴۱	حدیث ۲۹۲۳
۹۴۱	حدیث ۲۹۲۴
۹۴۱	حدیث ۲۹۲۵
۹۴۲	حدیث ۲۹۲۶
۹۴۲	حدیث ۲۹۲۷
۹۴۲	حدیث ۲۹۲۸
۹۴۲	حدیث ۲۹۲۹
۹۴۲	حدیث ۲۹۳۰
۹۴۲	حدیث ۲۹۳۱
۹۴۳	حدیث ۲۹۳۲
۹۴۳	حدیث ۲۹۳۳
۹۴۳	حدیث ۲۹۳۴
۹۴۳	حدیث ۲۹۳۵
۹۴۳	حدیث ۲۹۳۶
۹۴۳	حدیث ۲۹۳۷
۹۴۳	حدیث ۲۹۳۸
۹۴۴	حدیث ۲۹۳۹
۹۴۴	حدیث ۲۹۴۰
۹۴۴	حدیث ۲۹۴۱
۹۴۴	حدیث ۲۹۴۲
۹۴۴	حدیث ۲۹۴۳
۹۴۴	حدیث ۲۹۴۴
۹۴۴	حدیث ۲۹۴۵
۹۴۴	حدیث ۲۹۴۶

۹۴۵	حدیث ۲۹۴۷
۹۴۵	حدیث ۲۹۴۸
۹۴۵	حدیث ۲۹۴۹
۹۴۵	حدیث ۲۹۵۰
۹۴۵	حدیث ۲۹۵۱
۹۴۵	حدیث ۲۹۵۲
۹۴۵	حدیث ۲۹۵۳
۹۴۶	حدیث ۲۹۵۴
۹۴۶	حدیث ۲۹۵۵
۹۴۶	حدیث ۲۹۵۶
۹۴۶	حدیث ۲۹۵۷
۹۴۶	حدیث ۲۹۵۸
۹۴۶	حدیث ۲۹۵۹
۹۴۶	حدیث ۲۹۶۰
۹۴۷	حدیث ۲۹۶۱
۹۴۷	حدیث ۲۹۶۲
۹۴۷	حدیث ۲۹۶۳
۹۴۷	حدیث ۲۹۶۴
۹۴۷	حدیث ۲۹۶۵
۹۴۷	حدیث ۲۹۶۶
۹۴۷	حدیث ۲۹۶۷
۹۴۷	حدیث ۲۹۶۸
۹۴۸	حدیث ۲۹۶۹
۹۴۸	حدیث ۲۹۷۰

۹۴۸	حدیث ۲۹۷۱
۹۴۸	حدیث ۲۹۷۲
۹۴۸	حدیث ۲۹۷۳
۹۴۸	حدیث ۲۹۷۴
۹۴۹	حدیث ۲۹۷۵
۹۴۹	حدیث ۲۹۷۶
۹۴۹	حدیث ۲۹۷۷
۹۴۹	حدیث ۲۹۷۸
۹۴۹	حدیث ۲۹۷۹
۹۴۹	حدیث ۲۹۸۰
۹۴۹	حدیث ۲۹۸۱
۹۵۰	حدیث ۲۹۸۲
۹۵۰	حدیث ۲۹۸۳
۹۵۰	حدیث ۲۹۸۴
۹۵۰	حدیث ۲۹۸۵
۹۵۰	حدیث ۲۹۸۶
۹۵۰	حدیث ۲۹۸۷
۹۵۰	حدیث ۲۹۸۸
۹۵۰	حدیث ۲۹۸۹
۹۵۱	حدیث ۲۹۹۰
۹۵۱	حدیث ۲۹۹۱
۹۵۱	حدیث ۲۹۹۲
۹۵۱	حدیث ۲۹۹۳
۹۵۱	حدیث ۲۹۹۴

۹۵۱	حدیث ۲۹۹۵
۹۵۱	حدیث ۲۹۹۶
۹۵۲	حدیث ۲۹۹۷
۹۵۲	حدیث ۲۹۹۸
۹۵۲	حدیث ۲۹۹۹
۹۵۲	حدیث ۳۰۰۰
۹۵۲	حدیث ۳۰۰۱
۹۵۲	حدیث ۳۰۰۲
۹۵۲	حدیث ۳۰۰۳
۹۵۳	حدیث ۳۰۰۴
۹۵۳	حدیث ۳۰۰۵
۹۵۳	حدیث ۳۰۰۶
۹۵۳	حدیث ۳۰۰۷
۹۵۳	حدیث ۳۰۰۸
۹۵۳	حدیث ۳۰۰۹
۹۵۳	حدیث ۳۰۱۰
۹۵۳	حدیث ۳۰۱۱
۹۵۴	حدیث ۳۰۱۲
۹۵۴	حدیث ۳۰۱۳
۹۵۴	حدیث ۳۰۱۴
۹۵۴	حدیث ۳۰۱۵
۹۵۴	حدیث ۳۰۱۶
۹۵۴	حدیث ۳۰۱۷
۹۵۴	حدیث ۳۰۱۸

۹۵۵	حدیث ۳۰۱۹
۹۵۵	حدیث ۳۰۲۰
۹۵۵	حدیث ۳۰۲۱
۹۵۵	حدیث ۳۰۲۲
۹۵۵	حدیث ۳۰۲۳
۹۵۵	حدیث ۳۰۲۴
۹۵۵	حدیث ۳۰۲۵
۹۵۶	حدیث ۳۰۲۶
۹۵۶	حدیث ۳۰۲۷
۹۵۶	حدیث ۳۰۲۸
۹۵۶	حدیث ۳۰۲۹
۹۵۶	حدیث ۳۰۳۰
۹۵۶	حدیث ۳۰۳۱
۹۵۷	حدیث ۳۰۳۲
۹۵۷	حدیث ۳۰۳۳
۹۵۷	حدیث ۳۰۳۴
۹۵۷	حدیث ۳۰۳۵
۹۵۷	حدیث ۳۰۳۶
۹۵۷	حدیث ۳۰۳۷
۹۵۷	حدیث ۳۰۳۸
۹۵۷	حدیث ۳۰۳۹
۹۵۸	حدیث ۳۰۴۰
۹۵۸	حدیث ۳۰۴۱
۹۵۸	حدیث ۳۰۴۲

۹۵۸	حدیث ۳۰۴۳
۹۵۸	حدیث ۳۰۴۴
۹۵۸	حدیث ۳۰۴۵
۹۵۸	حدیث ۳۰۴۶
۹۵۸	حدیث ۳۰۴۷
۹۵۹	حدیث ۳۰۴۸
۹۵۹	حدیث ۳۰۴۹
۹۵۹	حدیث ۳۰۵۰
۹۵۹	حدیث ۳۰۵۱
۹۵۹	حدیث ۳۰۵۲
۹۵۹	حدیث ۳۰۵۳
۹۵۹	حدیث ۳۰۵۴
۹۶۰	حدیث ۳۰۵۵
۹۶۰	حدیث ۳۰۵۶
۹۶۰	حدیث ۳۰۵۷
۹۶۰	حدیث ۳۰۵۸
۹۶۰	حدیث ۳۰۵۹
۹۶۰	حدیث ۳۰۶۰
۹۶۰	حدیث ۳۰۶۱
۹۶۱	حدیث ۳۰۶۲
۹۶۱	حدیث ۳۰۶۳
۹۶۱	حدیث ۳۰۶۴
۹۶۱	حدیث ۳۰۶۵
۹۶۱	حدیث ۳۰۶۶

۹۶۱	حدیث ۳۰۶۷
۹۶۱	حدیث ۳۰۶۸
۹۶۲	حدیث ۳۰۶۹
۹۶۲	حدیث ۳۰۷۰
۹۶۲	حدیث ۳۰۷۱
۹۶۲	حدیث ۳۰۷۲
۹۶۲	حدیث ۳۰۷۳
۹۶۲	حدیث ۳۰۷۴
۹۶۲	حدیث ۳۰۷۵
۹۶۲	حدیث ۳۰۷۶
۹۶۳	حدیث ۳۰۷۷
۹۶۳	حدیث ۳۰۷۸
۹۶۳	حدیث ۳۰۷۹
۹۶۳	حدیث ۳۰۸۰
۹۶۳	حدیث ۳۰۸۱
۹۶۳	حدیث ۳۰۸۲
۹۶۳	حدیث ۳۰۸۳
۹۶۳	حدیث ۳۰۸۴
۹۶۴	حدیث ۳۰۸۵
۹۶۴	حدیث ۳۰۸۶
۹۶۴	حدیث ۳۰۸۷
۹۶۴	حدیث ۳۰۸۸
۹۶۴	حدیث ۳۰۸۹
۹۶۴	حدیث ۳۰۹۰

۹۶۴	حدیث ۳۰۹۱
۹۶۴	حدیث ۳۰۹۲
۹۶۴	حدیث ۳۰۹۳
۹۶۵	حدیث ۳۰۹۴
۹۶۵	حدیث ۳۰۹۵
۹۶۵	حدیث ۳۰۹۶
۹۶۵	حدیث ۳۰۹۷
۹۶۵	حدیث ۳۰۹۸
۹۶۵	حدیث ۳۰۹۹
۹۶۵	حدیث ۳۱۰۰
۹۶۵	حدیث ۳۱۰۱
۹۶۵	حدیث ۳۱۰۲
۹۶۵	حدیث ۳۱۰۳
۹۶۵	حدیث ۳۱۰۴
۹۶۶	حدیث ۳۱۰۵
۹۶۶	حدیث ۳۱۰۶
۹۶۶	حدیث ۳۱۰۷
۹۶۶	حدیث ۳۱۰۸
۹۶۶	حدیث ۳۱۰۹
۹۶۶	حدیث ۳۱۱۰
۹۶۶	حدیث ۳۱۱۱
۹۶۶	حدیث ۳۱۱۲
۹۶۶	حدیث ۳۱۱۳
۹۶۶	حدیث ۳۱۱۴

۹۶۷	حدیث ۳۱۱۵
۹۶۷	حدیث ۳۱۱۶
۹۶۷	حدیث ۳۱۱۷
۹۶۷	حدیث ۳۱۱۸
۹۶۷	حدیث ۳۱۱۹
۹۶۷	حدیث ۳۱۲۰
۹۶۷	حدیث ۳۱۲۱
۹۶۷	حدیث ۳۱۲۲
۹۶۷	حدیث ۳۱۲۳
۹۶۸	حدیث ۳۱۲۴
۹۶۸	حدیث ۳۱۲۵
۹۶۸	حدیث ۳۱۲۶
۹۶۸	حدیث ۳۱۲۷
۹۶۸	حدیث ۳۱۲۸
۹۶۸	حدیث ۳۱۲۹
۹۶۸	حدیث ۳۱۳۰
۹۶۸	حدیث ۳۱۳۱
۹۶۸	حدیث ۳۱۳۲
۹۶۹	حدیث ۳۱۳۳
۹۶۹	حدیث ۳۱۳۴
۹۶۹	حدیث ۳۱۳۵
۹۶۹	حدیث ۳۱۳۶
۹۶۹	حدیث ۳۱۳۷
۹۶۹	حدیث ۳۱۳۸

۹۶۹	حدیث ۳۱۳۹
۹۶۹	حدیث ۳۱۴۰
۹۶۹	حدیث ۳۱۴۱
۹۷۰	حدیث ۳۱۴۲
۹۷۰	حدیث ۳۱۴۳
۹۷۰	حدیث ۳۱۴۴
۹۷۰	حدیث ۳۱۴۵
۹۷۰	حدیث ۳۱۴۶
۹۷۰	حدیث ۳۱۴۷
۹۷۰	حدیث ۳۱۴۸
۹۷۰	حدیث ۳۱۴۹
۹۷۰	حدیث ۳۱۵۰
۹۷۰	حدیث ۳۱۵۱
۹۷۱	حدیث ۳۱۵۲
۹۷۱	حدیث ۳۱۵۳
۹۷۱	حدیث ۳۱۵۴
۹۷۱	حدیث ۳۱۵۵
۹۷۱	حدیث ۳۱۵۶
۹۷۱	حدیث ۳۱۵۷
۹۷۱	حدیث ۳۱۵۸
۹۷۱	حدیث ۳۱۵۹
۹۷۲	حدیث ۳۱۶۰
۹۷۲	حدیث ۳۱۶۱
۹۷۲	حدیث ۳۱۶۲

۹۷۲	حدیث ۳۱۶۳
۹۷۲	حدیث ۳۱۶۴
۹۷۲	حدیث ۳۱۶۵
۹۷۲	حدیث ۳۱۶۶
۹۷۲	حدیث ۳۱۶۷
۹۷۲	حدیث ۳۱۶۸
۹۷۳	حدیث ۳۱۶۹
۹۷۳	حدیث ۳۱۷۰
۹۷۳	حدیث ۳۱۷۱
۹۷۳	حدیث ۳۱۷۲
۹۷۳	حدیث ۳۱۷۳
۹۷۳	حدیث ۳۱۷۴
۹۷۳	حدیث ۳۱۷۵
۹۷۳	حدیث ۳۱۷۶
۹۷۳	حدیث ۳۱۷۷
۹۷۴	حدیث ۳۱۷۸
۹۷۴	حدیث ۳۱۷۹
۹۷۴	حدیث ۳۱۸۰
۹۷۴	حدیث ۳۱۸۱
۹۷۴	حدیث ۳۱۸۲
۹۷۴	حدیث ۳۱۸۳
۹۷۴	حدیث ۳۱۸۴
۹۷۴	حدیث ۳۱۸۵
۹۷۴	حدیث ۳۱۸۶

۹۷۴	حدیث ۳۱۸۷
۹۷۵	حدیث ۳۱۸۸
۹۷۵	حدیث ۳۱۸۹
۹۷۵	حدیث ۳۱۹۰
۹۷۵	حدیث ۳۱۹۱
۹۷۵	حدیث ۳۱۹۲
۹۷۵	حدیث ۳۱۹۳
۹۷۵	حدیث ۳۱۹۴
۹۷۵	حدیث ۳۱۹۵
۹۷۵	حدیث ۳۱۹۶
۹۷۶	حدیث ۳۱۹۷
۹۷۶	حدیث ۳۱۹۸
۹۷۶	حدیث ۳۱۹۹
۹۷۶	حدیث ۳۲۰۰
۹۷۶	حدیث ۳۲۰۱
۹۷۶	حدیث ۳۲۰۲
۹۷۶	حدیث ۳۲۰۳
۹۷۶	حدیث ۳۲۰۴
۹۷۶	حدیث ۳۲۰۵
۹۷۷	حدیث ۳۲۰۶
۹۷۷	حدیث ۳۲۰۷
۹۷۷	حدیث ۳۲۰۸
۹۷۷	حدیث ۳۲۰۹
۹۷۷	حدیث ۳۲۱۰

۹۷۷	حدیث ۳۲۱۱
۹۷۷	حدیث ۳۲۱۲
۹۷۷	حدیث ۳۲۱۳
۹۷۸	حدیث ۳۲۱۴
۹۷۸	حدیث ۳۲۱۵
۹۷۸	حدیث ۳۲۱۶
۹۷۸	حدیث ۳۲۱۷
۹۷۸	حدیث ۳۲۱۸
۹۷۸	حدیث ۳۲۱۹
۹۷۸	حدیث ۳۲۲۰
۹۷۸	حدیث ۳۲۲۱
۹۷۸	حدیث ۳۲۲۲
۹۷۹	حدیث ۳۲۲۳
۹۷۹	حدیث ۳۲۲۴
۹۷۹	حدیث ۳۲۲۵
۹۷۹	حدیث ۳۲۲۶
۹۷۹	حدیث ۳۲۲۷
۹۷۹	حدیث ۳۲۲۸
۹۷۹	حدیث ۳۲۲۹
۹۷۹	حدیث ۳۲۳۰
۹۷۹	حدیث ۳۲۳۱
۹۸۰	حدیث ۳۲۳۲
۹۸۰	حدیث ۳۲۳۳
۹۸۰	حدیث ۳۲۳۴

۹۸۰	حدیث ۳۲۳۵
۹۸۰	حدیث ۳۲۳۶
۹۸۰	حدیث ۳۲۳۷
۹۸۰	حدیث ۳۲۳۸
۹۸۰	حدیث ۳۲۳۹
۹۸۰	حدیث ۳۲۴۰
۹۸۱	حدیث ۳۲۴۱
۹۸۱	حدیث ۳۲۴۲
۹۸۱	حدیث ۳۲۴۳
۹۸۱	حدیث ۳۲۴۴
۹۸۱	حدیث ۳۲۴۵
۹۸۱	حدیث ۳۲۴۶
۹۸۱	حدیث ۳۲۴۷
۹۸۱	حدیث ۳۲۴۸
۹۸۲	حدیث ۳۲۴۹
۹۸۲	حدیث ۳۲۵۰
۹۸۲	حدیث ۳۲۵۱
۹۸۲	حدیث ۳۲۵۲
۹۸۲	حدیث ۳۲۵۳
۹۸۲	حدیث ۳۲۵۴
۹۸۲	حدیث ۳۲۵۵
۹۸۲	حدیث ۳۲۵۶
۹۸۳	حدیث ۳۲۵۷
۹۸۳	حدیث ۳۲۵۸

۹۸۳	حدیث ۳۲۵۹
۹۸۳	حدیث ۳۲۶۰
۹۸۳	حدیث ۳۲۶۱
۹۸۳	حدیث ۳۲۶۲
۹۸۳	حدیث ۳۲۶۳
۹۸۳	حدیث ۳۲۶۴
۹۸۳	حدیث ۳۲۶۵
۹۸۴	حدیث ۳۲۶۶
۹۸۴	حدیث ۳۲۶۷
۹۸۴	حدیث ۳۲۶۸
۹۸۴	حدیث ۳۲۶۹
۹۸۴	حدیث ۳۲۷۰
۹۸۴	حدیث ۳۲۷۱
۹۸۴	حدیث ۳۲۷۲
۹۸۴	حدیث ۳۲۷۳
۹۸۴	حدیث ۳۲۷۴
۹۸۵	حدیث ۳۲۷۵
۹۸۵	حدیث ۳۲۷۶
۹۸۵	حدیث ۳۲۷۷
۹۸۵	حدیث ۳۲۷۸
۹۸۵	حدیث ۳۲۷۹
۹۸۵	حدیث ۳۲۸۰
۹۸۵	حدیث ۳۲۸۱
۹۸۵	حدیث ۳۲۸۲

۹۸۵	حدیث ۳۲۸۳
۹۸۵	حدیث ۳۲۸۴
۹۸۶	حدیث ۳۲۸۵
۹۸۶	حدیث ۳۲۸۶
۹۸۶	حدیث ۳۲۸۷
۹۸۶	حدیث ۳۲۸۸
۹۸۶	حدیث ۳۲۸۹
۹۸۶	حدیث ۳۲۹۰
۹۸۶	حدیث ۳۲۹۱
۹۸۶	حدیث ۳۲۹۲
۹۸۶	حدیث ۳۲۹۳
۹۸۶	حدیث ۳۲۹۴
۹۸۷	حدیث ۳۲۹۵
۹۸۷	حدیث ۳۲۹۶
۹۸۷	حدیث ۳۲۹۷
۹۸۷	حدیث ۳۲۹۸
۹۸۷	حدیث ۳۲۹۹
۹۸۷	حدیث ۳۳۰۰
۹۸۷	حدیث ۳۳۰۱
۹۸۷	حدیث ۳۳۰۲
۹۸۷	حدیث ۳۳۰۳
۹۸۸	حدیث ۳۳۰۴
۹۸۸	حدیث ۳۳۰۵
۹۸۸	حدیث ۳۳۰۶

۹۸۸	حدیث ۳۳۰۷
۹۸۸	حدیث ۳۳۰۸
۹۸۸	حدیث ۳۳۰۹
۹۸۸	حدیث ۳۳۱۰
۹۸۸	حدیث ۳۳۱۱
۹۸۹	حدیث ۳۳۱۲
۹۸۹	حدیث ۳۳۱۳
۹۸۹	حدیث ۳۳۱۴
۹۸۹	حدیث ۳۳۱۵
۹۸۹	حدیث ۳۳۱۶
۹۸۹	حدیث ۳۳۱۷
۹۸۹	حدیث ۳۳۱۸
۹۸۹	حدیث ۳۳۱۹
۹۹۰	حدیث ۳۳۲۰
۹۹۰	حدیث ۳۳۲۱
۹۹۰	حدیث ۳۳۲۲
۹۹۰	حدیث ۳۳۲۳
۹۹۰	حدیث ۳۳۲۴
۹۹۰	حدیث ۳۳۲۵
۹۹۰	حدیث ۳۳۲۶
۹۹۰	حدیث ۳۳۲۷
۹۹۰	حدیث ۳۳۲۸
۹۹۱	حدیث ۳۳۲۹
۹۹۱	حدیث ۳۳۳۰

۹۹۱	حدیث ۳۳۳۱
۹۹۱	حدیث ۳۳۳۲
۹۹۱	حدیث ۳۳۳۳
۹۹۱	حدیث ۳۳۳۴
۹۹۱	حدیث ۳۳۳۵
۹۹۱	حدیث ۳۳۳۶
۹۹۲	حدیث ۳۳۳۷
۹۹۲	حدیث ۳۳۳۸
۹۹۲	حدیث ۳۳۳۹
۹۹۲	حدیث ۳۳۴۰
۹۹۲	حدیث ۳۳۴۱
۹۹۲	حدیث ۳۳۴۲
۹۹۲	حدیث ۳۳۴۳
۹۹۲	حدیث ۳۳۴۴
۹۹۲	حدیث ۳۳۴۵
۹۹۲	حدیث ۳۳۴۶
۹۹۳	حدیث ۳۳۴۷
۹۹۳	حدیث ۳۳۴۸
۹۹۳	حدیث ۳۳۴۹
۹۹۳	حدیث ۳۳۵۰
۹۹۳	حدیث ۳۳۵۱
۹۹۳	حدیث ۳۳۵۲
۹۹۳	حدیث ۳۳۵۳
۹۹۳	حدیث ۳۳۵۴

۹۹۴	حدیث ۳۳۵۵
۹۹۴	حدیث ۳۳۵۶
۹۹۴	حدیث ۳۳۵۷
۹۹۴	حدیث ۳۳۵۸
۹۹۴	حدیث ۳۳۵۹
۹۹۴	حدیث ۳۳۶۰
۹۹۴	حدیث ۳۳۶۱
۹۹۴	حدیث ۳۳۶۲
۹۹۵	حدیث ۳۳۶۳
۹۹۵	حدیث ۳۳۶۴
۹۹۵	حدیث ۳۳۶۵
۹۹۵	حدیث ۳۳۶۶
۹۹۵	حدیث ۳۳۶۷
۹۹۵	حدیث ۳۳۶۸
۹۹۵	حدیث ۳۳۶۹
۹۹۵	حدیث ۳۳۷۰
۹۹۶	حدیث ۳۳۷۱
۹۹۶	حدیث ۳۳۷۲
۹۹۶	حدیث ۳۳۷۳
۹۹۶	حدیث ۳۳۷۴
۹۹۶	حدیث ۳۳۷۵
۹۹۶	حدیث ۳۳۷۶
۹۹۶	حدیث ۳۳۷۷
۹۹۶	حدیث ۳۳۷۸

۹۹۷	حدیث ۳۳۷۹
۹۹۷	حدیث ۳۳۸۰
۹۹۷	حدیث ۳۳۸۱
۹۹۷	حدیث ۳۳۸۲
۹۹۷	حدیث ۳۳۸۳
۹۹۷	حدیث ۳۳۸۴
۹۹۷	حدیث ۳۳۸۵
۹۹۷	حدیث ۳۳۸۶
۹۹۸	حدیث ۳۳۸۷
۹۹۸	حدیث ۳۳۸۸
۹۹۸	حدیث ۳۳۸۹
۹۹۸	حدیث ۳۳۹۰
۹۹۸	حدیث ۳۳۹۱
۹۹۸	حدیث ۳۳۹۲
۹۹۸	حدیث ۳۳۹۳
۹۹۸	حدیث ۳۳۹۴
۹۹۹	حدیث ۳۳۹۵
۹۹۹	حدیث ۳۳۹۶
۹۹۹	حدیث ۳۳۹۷
۹۹۹	حدیث ۳۳۹۸
۹۹۹	حدیث ۳۳۹۹
۹۹۹	حدیث ۳۴۰۰
۹۹۹	حدیث ۳۴۰۱
۹۹۹	حدیث ۳۴۰۲

۹۹۹	حدیث ۳۴۰۳
۱۰۰۰	حدیث ۳۴۰۴
۱۰۰۰	حدیث ۳۴۰۵
۱۰۰۰	حدیث ۳۴۰۶
۱۰۰۰	حدیث ۳۴۰۷
۱۰۰۰	حدیث ۳۴۰۸
۱۰۰۰	حدیث ۳۴۰۹
۱۰۰۰	حدیث ۳۴۱۰
۱۰۰۰	حدیث ۳۴۱۱
۱۰۰۱	حدیث ۳۴۱۲
۱۰۰۱	حدیث ۳۴۱۳
۱۰۰۱	حدیث ۳۴۱۴
۱۰۰۱	حدیث ۳۴۱۵
۱۰۰۱	حدیث ۳۴۱۶
۱۰۰۱	حدیث ۳۴۱۷
۱۰۰۱	حدیث ۳۴۱۸
۱۰۰۱	حدیث ۳۴۱۹
۱۰۰۱	حدیث ۳۴۲۰
۱۰۰۱	حدیث ۳۴۲۱
۱۰۰۲	حدیث ۳۴۲۲
۱۰۰۲	حدیث ۳۴۲۳
۱۰۰۲	حدیث ۳۴۲۴
۱۰۰۲	حدیث ۳۴۲۵
۱۰۰۲	حدیث ۳۴۲۶

۱۰۰۲	حدیث ۳۴۲۷
۱۰۰۲	حدیث ۳۴۲۸
۱۰۰۲	حدیث ۳۴۲۹
۱۰۰۲	حدیث ۳۴۳۰
۱۰۰۳	حدیث ۳۴۳۱
۱۰۰۳	حدیث ۳۴۳۲
۱۰۰۳	حدیث ۳۴۳۳
۱۰۰۳	حدیث ۳۴۳۴
۱۰۰۳	حدیث ۳۴۳۵
۱۰۰۳	حدیث ۳۴۳۶
۱۰۰۳	حدیث ۳۴۳۷
۱۰۰۳	حدیث ۳۴۳۸
۱۰۰۳	حدیث ۳۴۳۹
۱۰۰۴	حدیث ۳۴۴۰
۱۰۰۴	حدیث ۳۴۴۱
۱۰۰۴	حدیث ۳۴۴۲
۱۰۰۴	حدیث ۳۴۴۳
۱۰۰۴	حدیث ۳۴۴۴
۱۰۰۴	حدیث ۳۴۴۵
۱۰۰۴	حدیث ۳۴۴۶
۱۰۰۵	حدیث ۳۴۴۷
۱۰۰۵	حدیث ۳۴۴۸
۱۰۰۵	حدیث ۳۴۴۹
۱۰۰۵	حدیث ۳۴۵۰

۱۰۰۵	حدیث ۳۴۵۱
۱۰۰۵	حدیث ۳۴۵۲
۱۰۰۵	حدیث ۳۴۵۳
۱۰۰۵	حدیث ۳۴۵۴
۱۰۰۶	حدیث ۳۴۵۵
۱۰۰۶	حدیث ۳۴۵۶
۱۰۰۶	حدیث ۳۴۵۷
۱۰۰۶	حدیث ۳۴۵۸
۱۰۰۶	حدیث ۳۴۵۹
۱۰۰۶	حدیث ۳۴۶۰
۱۰۰۶	حدیث ۳۴۶۱
۱۰۰۶	حدیث ۳۴۶۲
۱۰۰۶	حدیث ۳۴۶۳
۱۰۰۶	حدیث ۳۴۶۴
۱۰۰۷	حدیث ۳۴۶۵
۱۰۰۷	حدیث ۳۴۶۶
۱۰۰۷	حدیث ۳۴۶۷
۱۰۰۷	حدیث ۳۴۶۸
۱۰۰۷	حدیث ۳۴۶۹
۱۰۰۷	حدیث ۳۴۷۰
۱۰۰۷	حدیث ۳۴۷۱
۱۰۰۷	حدیث ۳۴۷۲
۱۰۰۸	حدیث ۳۴۷۳
۱۰۰۸	حدیث ۳۴۷۴

۱۰۰۸	حدیث ۳۴۷۵
۱۰۰۸	حدیث ۳۴۷۶
۱۰۰۸	حدیث ۳۴۷۷
۱۰۰۸	حدیث ۳۴۷۸
۱۰۰۸	حدیث ۳۴۷۹
۱۰۰۸	حدیث ۳۴۸۰
۱۰۰۸	حدیث ۳۴۸۱
۱۰۰۹	حدیث ۳۴۸۲
۱۰۰۹	حدیث ۳۴۸۳
۱۰۰۹	حدیث ۳۴۸۴
۱۰۰۹	حدیث ۳۴۸۵
۱۰۰۹	حدیث ۳۴۸۶
۱۰۰۹	حدیث ۳۴۸۷
۱۰۰۹	حدیث ۳۴۸۸
۱۰۱۰	حدیث ۳۴۸۹
۱۰۱۰	حدیث ۳۴۹۰
۱۰۱۰	حدیث ۳۴۹۱
۱۰۱۰	حدیث ۳۴۹۲
۱۰۱۰	حدیث ۳۴۹۳
۱۰۱۰	حدیث ۳۴۹۴
۱۰۱۰	حدیث ۳۴۹۵
۱۰۱۰	حدیث ۳۴۹۶
۱۰۱۰	حدیث ۳۴۹۷
۱۰۱۰	حدیث ۳۴۹۸

۱۰۱۱	حدیث ۳۴۹۹
۱۰۱۱	حدیث ۳۵۰۰
۱۰۱۱	حدیث ۳۵۰۱
۱۰۱۱	حدیث ۳۵۰۲
۱۰۱۱	حدیث ۳۵۰۳
۱۰۱۱	حدیث ۳۵۰۴
۱۰۱۱	حدیث ۳۵۰۵
۱۰۱۱	حدیث ۳۵۰۶
۱۰۱۱	حدیث ۳۵۰۷
۱۰۱۱	حدیث ۳۵۰۸
۱۰۱۲	حدیث ۳۵۰۹
۱۰۱۲	حدیث ۳۵۱۰
۱۰۱۲	حدیث ۳۵۱۱
۱۰۱۲	حدیث ۳۵۱۲
۱۰۱۲	حدیث ۳۵۱۳
۱۰۱۲	حدیث ۳۵۱۴
۱۰۱۲	حدیث ۳۵۱۵
۱۰۱۲	حدیث ۳۵۱۶
۱۰۱۲	حدیث ۳۵۱۷
۱۰۱۳	حدیث ۳۵۱۸
۱۰۱۳	حدیث ۳۵۱۹
۱۰۱۳	حدیث ۳۵۲۰
۱۰۱۳	حدیث ۳۵۲۱
۱۰۱۳	حدیث ۳۵۲۲

۱۰۱۳	حدیث ۳۵۲۳
۱۰۱۳	حدیث ۳۵۲۴
۱۰۱۳	حدیث ۳۵۲۵
۱۰۱۳	حدیث ۳۵۲۶
۱۰۱۳	حدیث ۳۵۲۷
۱۰۱۴	حدیث ۳۵۲۸
۱۰۱۴	حدیث ۳۵۲۹
۱۰۱۴	حدیث ۳۵۳۰
۱۰۱۴	حدیث ۳۵۳۱
۱۰۱۴	حدیث ۳۵۳۲
۱۰۱۴	حدیث ۳۵۳۳
۱۰۱۴	حدیث ۳۵۳۴
۱۰۱۴	حدیث ۳۵۳۵
۱۰۱۴	حدیث ۳۵۳۶
۱۰۱۵	حدیث ۳۵۳۷
۱۰۱۵	حدیث ۳۵۳۸
۱۰۱۵	حدیث ۳۵۳۹
۱۰۱۵	حدیث ۳۵۴۰
۱۰۱۵	حدیث ۳۵۴۱
۱۰۱۵	حدیث ۳۵۴۲
۱۰۱۵	حدیث ۳۵۴۳
۱۰۱۵	حدیث ۳۵۴۴
۱۰۱۵	حدیث ۳۵۴۵
۱۰۱۵	حدیث ۳۵۴۶

۱۰۱۶	حدیث ۳۵۴۷
۱۰۱۶	حدیث ۳۵۴۸
۱۰۱۶	حدیث ۳۵۴۹
۱۰۱۶	حدیث ۳۵۵۰
۱۰۱۶	حدیث ۳۵۵۱
۱۰۱۶	حدیث ۳۵۵۲
۱۰۱۶	حدیث ۳۵۵۳
۱۰۱۶	حدیث ۳۵۵۴
۱۰۱۶	حدیث ۳۵۵۵
۱۰۱۷	حدیث ۳۵۵۶
۱۰۱۷	حدیث ۳۵۵۷
۱۰۱۷	حدیث ۳۵۵۸
۱۰۱۷	حدیث ۳۵۵۹
۱۰۱۷	حدیث ۳۵۶۰
۱۰۱۷	حدیث ۳۵۶۱
۱۰۱۷	حدیث ۳۵۶۲
۱۰۱۷	حدیث ۳۵۶۳
۱۰۱۷	حدیث ۳۵۶۴
۱۰۱۸	حدیث ۳۵۶۵
۱۰۱۸	حدیث ۳۵۶۶
۱۰۱۸	حدیث ۳۵۶۷
۱۰۱۸	حدیث ۳۵۶۸
۱۰۱۸	حدیث ۳۵۶۹
۱۰۱۸	حدیث ۳۵۷۰

۱۰۱۸	حدیث ۳۵۷۱
۱۰۱۸	حدیث ۳۵۷۲
۱۰۱۸	حدیث ۳۵۷۳
۱۰۱۹	حدیث ۳۵۷۴
۱۰۱۹	حدیث ۳۵۷۵
۱۰۱۹	حدیث ۳۵۷۶
۱۰۱۹	حدیث ۳۵۷۷
۱۰۱۹	حدیث ۳۵۷۸
۱۰۱۹	حدیث ۳۵۷۹
۱۰۱۹	حدیث ۳۵۸۰
۱۰۱۹	حدیث ۳۵۸۱
۱۰۱۹	حدیث ۳۵۸۲
۱۰۲۰	حدیث ۳۵۸۳
۱۰۲۰	حدیث ۳۵۸۴
۱۰۲۰	حدیث ۳۵۸۵
۱۰۲۰	حدیث ۳۵۸۶
۱۰۲۰	حدیث ۳۵۸۷
۱۰۲۰	حدیث ۳۵۸۸
۱۰۲۰	حدیث ۳۵۸۹
۱۰۲۰	حدیث ۳۵۹۰
۱۰۲۰	حدیث ۳۵۹۱
۱۰۲۱	حدیث ۳۵۹۲
۱۰۲۱	حدیث ۳۵۹۳
۱۰۲۱	حدیث ۳۵۹۴

۱۰۲۱	حدیث ۳۵۹۵
۱۰۲۱	حدیث ۳۵۹۶
۱۰۲۱	حدیث ۳۵۹۷
۱۰۲۱	حدیث ۳۵۹۸
۱۰۲۱	حدیث ۳۵۹۹
۱۰۲۱	حدیث ۳۶۰۰
۱۰۲۲	حدیث ۳۶۰۱
۱۰۲۲	حدیث ۳۶۰۲
۱۰۲۲	حدیث ۳۶۰۳
۱۰۲۲	حدیث ۳۶۰۴
۱۰۲۲	حدیث ۳۶۰۵
۱۰۲۲	حدیث ۳۶۰۶
۱۰۲۲	حدیث ۳۶۰۷
۱۰۲۲	حدیث ۳۶۰۸
۱۰۲۲	حدیث ۳۶۰۹
۱۰۲۳	حدیث ۳۶۱۰
۱۰۲۳	حدیث ۳۶۱۱
۱۰۲۳	حدیث ۳۶۱۲
۱۰۲۳	حدیث ۳۶۱۳
۱۰۲۳	حدیث ۳۶۱۴
۱۰۲۳	حدیث ۳۶۱۵
۱۰۲۳	حدیث ۳۶۱۶
۱۰۲۳	حدیث ۳۶۱۷
۱۰۲۳	حدیث ۳۶۱۸

۱۰۲۴	حدیث ۳۶۱۹
۱۰۲۴	حدیث ۳۶۲۰
۱۰۲۴	حدیث ۳۶۲۱
۱۰۲۴	حدیث ۳۶۲۲
۱۰۲۴	حدیث ۳۶۲۳
۱۰۲۴	حدیث ۳۶۲۴
۱۰۲۴	حدیث ۳۶۲۵
۱۰۲۴	حدیث ۳۶۲۶
۱۰۲۴	حدیث ۳۶۲۷
۱۰۲۵	حدیث ۳۶۲۸
۱۰۲۵	حدیث ۳۶۲۹
۱۰۲۵	حدیث ۳۶۳۰
۱۰۲۵	حدیث ۳۶۳۱
۱۰۲۵	حدیث ۳۶۳۲
۱۰۲۵	حدیث ۳۶۳۳
۱۰۲۵	حدیث ۳۶۳۴
۱۰۲۵	حدیث ۳۶۳۵
۱۰۲۶	حدیث ۳۶۳۶
۱۰۲۶	حدیث ۳۶۳۷
۱۰۲۶	حدیث ۳۶۳۸
۱۰۲۶	حدیث ۳۶۳۹
۱۰۲۶	حدیث ۳۶۴۰
۱۰۲۶	حدیث ۳۶۴۱
۱۰۲۶	حدیث ۳۶۴۲

۱۰۲۶	حدیث ۳۶۴۳
۱۰۲۶	حدیث ۳۶۴۴
۱۰۲۷	حدیث ۳۶۴۵
۱۰۲۷	حدیث ۳۶۴۶
۱۰۲۷	حدیث ۳۶۴۷
۱۰۲۷	حدیث ۳۶۴۸
۱۰۲۷	حدیث ۳۶۴۹
۱۰۲۷	حدیث ۳۶۵۰
۱۰۲۷	حدیث ۳۶۵۱
۱۰۲۷	حدیث ۳۶۵۲
۱۰۲۸	حدیث ۳۶۵۳
۱۰۲۸	حدیث ۳۶۵۴
۱۰۲۸	حدیث ۳۶۵۵
۱۰۲۸	حدیث ۳۶۵۶
۱۰۲۸	حدیث ۳۶۵۷
۱۰۲۸	حدیث ۳۶۵۸
۱۰۲۸	حدیث ۳۶۵۹
۱۰۲۸	حدیث ۳۶۶۰
۱۰۲۸	حدیث ۳۶۶۱
۱۰۲۹	حدیث ۳۶۶۲
۱۰۲۹	حدیث ۳۶۶۳
۱۰۲۹	حدیث ۳۶۶۴
۱۰۲۹	حدیث ۳۶۶۵
۱۰۲۹	حدیث ۳۶۶۶

۱۰۲۹	حدیث ۳۶۶۷
۱۰۲۹	حدیث ۳۶۶۸
۱۰۲۹	حدیث ۳۶۶۹
۱۰۲۹	حدیث ۳۶۷۰
۱۰۳۰	حدیث ۳۶۷۱
۱۰۳۰	حدیث ۳۶۷۲
۱۰۳۰	حدیث ۳۶۷۳
۱۰۳۰	حدیث ۳۶۷۴
۱۰۳۰	حدیث ۳۶۷۵
۱۰۳۰	حدیث ۳۶۷۶
۱۰۳۰	حدیث ۳۶۷۷
۱۰۳۰	حدیث ۳۶۷۸
۱۰۳۰	حدیث ۳۶۷۹
۱۰۳۱	حدیث ۳۶۸۰
۱۰۳۱	حدیث ۳۶۸۱
۱۰۳۱	حدیث ۳۶۸۲
۱۰۳۱	حدیث ۳۶۸۳
۱۰۳۱	حدیث ۳۶۸۴
۱۰۳۱	حدیث ۳۶۸۵
۱۰۳۱	حدیث ۳۶۸۶
۱۰۳۱	حدیث ۳۶۸۷
۱۰۳۲	حدیث ۳۶۸۸
۱۰۳۲	حدیث ۳۶۸۹
۱۰۳۲	حدیث ۳۶۹۰

۱۰۳۲	حدیث ۳۶۹۱
۱۰۳۲	حدیث ۳۶۹۲
۱۰۳۲	حدیث ۳۶۹۳
۱۰۳۲	حدیث ۳۶۹۴
۱۰۳۳	حدیث ۳۶۹۵
۱۰۳۳	حدیث ۳۶۹۶
۱۰۳۳	حدیث ۳۶۹۷
۱۰۳۳	حدیث ۳۶۹۸
۱۰۳۳	حدیث ۳۶۹۹
۱۰۳۳	حدیث ۳۷۰۰
۱۰۳۳	حدیث ۳۷۰۱
۱۰۳۳	حدیث ۳۷۰۲
۱۰۳۳	حدیث ۳۷۰۳
۱۰۳۴	حدیث ۳۷۰۴
۱۰۳۴	حدیث ۳۷۰۵
۱۰۳۴	حدیث ۳۷۰۶
۱۰۳۴	حدیث ۳۷۰۷
۱۰۳۴	حدیث ۳۷۰۸
۱۰۳۴	حدیث ۳۷۰۹
۱۰۳۴	حدیث ۳۷۱۰
۱۰۳۴	حدیث ۳۷۱۱
۱۰۳۵	حدیث ۳۷۱۲
۱۰۳۵	حدیث ۳۷۱۳
۱۰۳۵	حدیث ۳۷۱۴

۱۰۳۵	حدیث ۳۷۱۵
۱۰۳۵	حدیث ۳۷۱۶
۱۰۳۵	حدیث ۳۷۱۷
۱۰۳۵	حدیث ۳۷۱۸
۱۰۳۵	حدیث ۳۷۱۹
۱۰۳۵	حدیث ۳۷۲۰
۱۰۳۶	حدیث ۳۷۲۱
۱۰۳۶	حدیث ۳۷۲۲
۱۰۳۶	حدیث ۳۷۲۳
۱۰۳۶	حدیث ۳۷۲۴
۱۰۳۶	حدیث ۳۷۲۵
۱۰۳۶	حدیث ۳۷۲۶
۱۰۳۶	حدیث ۳۷۲۷
۱۰۳۶	حدیث ۳۷۲۸
۱۰۳۶	حدیث ۳۷۲۹
۱۰۳۷	حدیث ۳۷۳۰
۱۰۳۷	حدیث ۳۷۳۱
۱۰۳۷	حدیث ۳۷۳۲
۱۰۳۷	حدیث ۳۷۳۳
۱۰۳۷	حدیث ۳۷۳۴
۱۰۳۷	حدیث ۳۷۳۵
۱۰۳۷	حدیث ۳۷۳۶
۱۰۳۷	حدیث ۳۷۳۷
۱۰۳۸	حدیث ۳۷۳۸

۱۰۳۸	حدیث ۳۷۳۹
۱۰۳۸	حدیث ۳۷۴۰
۱۰۳۸	حدیث ۳۷۴۱
۱۰۳۸	حدیث ۳۷۴۲
۱۰۳۸	حدیث ۳۷۴۳
۱۰۳۸	حدیث ۳۷۴۴
۱۰۳۸	حدیث ۳۷۴۵
۱۰۳۸	حدیث ۳۷۴۶
۱۰۳۸	حدیث ۳۷۴۷
۱۰۳۹	حدیث ۳۷۴۸
۱۰۳۹	حدیث ۳۷۴۹
۱۰۳۹	حدیث ۳۷۵۰
۱۰۳۹	حدیث ۳۷۵۱
۱۰۳۹	حدیث ۳۷۵۲
۱۰۳۹	حدیث ۳۷۵۳
۱۰۳۹	حدیث ۳۷۵۴
۱۰۳۹	حدیث ۳۷۵۵
۱۰۳۹	حدیث ۳۷۵۶
۱۰۳۹	حدیث ۳۷۵۷
۱۰۴۰	حدیث ۳۷۵۸
۱۰۴۰	حدیث ۳۷۵۹
۱۰۴۰	حدیث ۳۷۶۰
۱۰۴۰	حدیث ۳۷۶۱
۱۰۴۰	حدیث ۳۷۶۲

۱۰۴۰	حدیث ۳۷۶۳
۱۰۴۰	حدیث ۳۷۶۴
۱۰۴۰	حدیث ۳۷۶۵
۱۰۴۰	حدیث ۳۷۶۶
۱۰۴۰	حدیث ۳۷۶۷
۱۰۴۱	حدیث ۳۷۶۸
۱۰۴۱	حدیث ۳۷۶۹
۱۰۴۱	حدیث ۳۷۷۰
۱۰۴۱	حدیث ۳۷۷۱
۱۰۴۱	حدیث ۳۷۷۲
۱۰۴۱	حدیث ۳۷۷۳
۱۰۴۱	حدیث ۳۷۷۴
۱۰۴۱	حدیث ۳۷۷۵
۱۰۴۱	حدیث ۳۷۷۶
۱۰۴۱	حدیث ۳۷۷۷
۱۰۴۲	حدیث ۳۷۷۸
۱۰۴۲	حدیث ۳۷۷۹
۱۰۴۲	حدیث ۳۷۸۰
۱۰۴۲	حدیث ۳۷۸۱
۱۰۴۲	حدیث ۳۷۸۲
۱۰۴۲	حدیث ۳۷۸۳
۱۰۴۲	حدیث ۳۷۸۴
۱۰۴۲	حدیث ۳۷۸۵
۱۰۴۲	حدیث ۳۷۸۶

۱۰۴۲	حدیث ۳۷۸۷
۱۰۴۳	حدیث ۳۷۸۸
۱۰۴۳	حدیث ۳۷۸۹
۱۰۴۳	حدیث ۳۷۹۰
۱۰۴۳	حدیث ۳۷۹۱
۱۰۴۳	حدیث ۳۷۹۲
۱۰۴۳	حدیث ۳۷۹۳
۱۰۴۳	حدیث ۳۷۹۴
۱۰۴۳	حدیث ۳۷۹۵
۱۰۴۳	حدیث ۳۷۹۶
۱۰۴۴	حدیث ۳۷۹۷
۱۰۴۴	حدیث ۳۷۹۸
۱۰۴۴	حدیث ۳۷۹۹
۱۰۴۴	حدیث ۳۸۰۰
۱۰۴۴	حدیث ۳۸۰۱
۱۰۴۴	حدیث ۳۸۰۲
۱۰۴۴	حدیث ۳۸۰۳
۱۰۴۴	حدیث ۳۸۰۴
۱۰۴۴	حدیث ۳۸۰۵
۱۰۴۴	حدیث ۳۸۰۶
۱۰۴۵	حدیث ۳۸۰۷
۱۰۴۵	حدیث ۳۸۰۸
۱۰۴۵	حدیث ۳۸۰۹
۱۰۴۵	حدیث ۳۸۱۰

۱۰۴۵	حدیث ۳۸۱۱
۱۰۴۵	حدیث ۳۸۱۲
۱۰۴۵	حدیث ۳۸۱۳
۱۰۴۵	حدیث ۳۸۱۴
۱۰۴۵	حدیث ۳۸۱۵
۱۰۴۶	حدیث ۳۸۱۶
۱۰۴۶	حدیث ۳۸۱۷
۱۰۴۶	حدیث ۳۸۱۸
۱۰۴۶	حدیث ۳۸۱۹
۱۰۴۶	حدیث ۳۸۲۰
۱۰۴۶	حدیث ۳۸۲۱
۱۰۴۶	حدیث ۳۸۲۲
۱۰۴۶	حدیث ۳۸۲۳
۱۰۴۶	حدیث ۳۸۲۴
۱۰۴۶	حدیث ۳۸۲۵
۱۰۴۶	حدیث ۳۸۲۶
۱۰۴۷	حدیث ۳۸۲۷
۱۰۴۷	حدیث ۳۸۲۸
۱۰۴۷	حدیث ۳۸۲۹
۱۰۴۷	حدیث ۳۸۳۰
۱۰۴۷	حدیث ۳۸۳۱
۱۰۴۷	حدیث ۳۸۳۲
۱۰۴۷	حدیث ۳۸۳۳
۱۰۴۷	حدیث ۳۸۳۴

۱۰۴۷	حدیث ۳۸۳۵
۱۰۴۸	حدیث ۳۸۳۶
۱۰۴۸	حدیث ۳۸۳۷
۱۰۴۸	حدیث ۳۸۳۸
۱۰۴۸	حدیث ۳۸۳۹
۱۰۴۸	حدیث ۳۸۴۰
۱۰۴۸	حدیث ۳۸۴۱
۱۰۴۸	حدیث ۳۸۴۲
۱۰۴۸	حدیث ۳۸۴۳
۱۰۴۸	حدیث ۳۸۴۴
۱۰۴۸	حدیث ۳۸۴۵
۱۰۴۹	حدیث ۳۸۴۶
۱۰۴۹	حدیث ۳۸۴۷
۱۰۴۹	حدیث ۳۸۴۸
۱۰۴۹	حدیث ۳۸۴۹
۱۰۴۹	حدیث ۳۸۵۰
۱۰۴۹	حدیث ۳۸۵۱
۱۰۴۹	حدیث ۳۸۵۲
۱۰۴۹	حدیث ۳۸۵۳
۱۰۴۹	حدیث ۳۸۵۴
۱۰۴۹	حدیث ۳۸۵۵
۱۰۵۰	حدیث ۳۸۵۶
۱۰۵۰	حدیث ۳۸۵۷
۱۰۵۰	حدیث ۳۸۵۸

۱۰۵۰	حدیث ۳۸۵۹
۱۰۵۰	حدیث ۳۸۶۰
۱۰۵۰	حدیث ۳۸۶۱
۱۰۵۰	حدیث ۳۸۶۲
۱۰۵۱	حدیث ۳۸۶۳
۱۰۵۱	حدیث ۳۸۶۴
۱۰۵۱	حدیث ۳۸۶۵
۱۰۵۱	حدیث ۳۸۶۶
۱۰۵۱	حدیث ۳۸۶۷
۱۰۵۱	حدیث ۳۸۶۸
۱۰۵۲	حدیث ۳۸۶۹
۱۰۵۲	حدیث ۳۸۷۰
۱۰۵۲	حدیث ۳۸۷۱
۱۰۵۲	حدیث ۳۸۷۲
۱۰۵۲	حدیث ۳۸۷۳
۱۰۵۳	حدیث ۳۸۷۴
۱۰۵۳	حدیث ۳۸۷۵
۱۰۵۳	حدیث ۳۸۷۶
۱۰۵۳	حدیث ۳۸۷۷
۱۰۵۳	حدیث ۳۸۷۸
۱۰۵۳	حدیث ۳۸۷۹
۱۰۵۳	حدیث ۳۸۸۰
۱۰۵۴	حدیث ۳۸۸۱
۱۰۵۴	حدیث ۳۸۸۲

۱۰۵۴	حدیث ۳۸۸۳
۱۰۵۴	حدیث ۳۸۸۴
۱۰۵۴	حدیث ۳۸۸۵
۱۰۵۴	حدیث ۳۸۸۶
۱۰۵۴	حدیث ۳۸۸۷
۱۰۵۵	حدیث ۳۸۸۸
۱۰۵۵	حدیث ۳۸۸۹
۱۰۵۵	حدیث ۳۸۹۰
۱۰۵۵	حدیث ۳۸۹۱
۱۰۵۵	حدیث ۳۸۹۲
۱۰۵۵	حدیث ۳۸۹۳
۱۰۵۵	حدیث ۳۸۹۴
۱۰۵۵	حدیث ۳۸۹۵
۱۰۵۶	حدیث ۳۸۹۶
۱۰۵۶	حدیث ۳۸۹۷
۱۰۵۶	حدیث ۳۸۹۸
۱۰۵۶	حدیث ۳۸۹۹
۱۰۵۶	حدیث ۳۹۰۰
۱۰۵۷	حدیث ۳۹۰۱
۱۰۵۷	حدیث ۳۹۰۲
۱۰۵۷	حدیث ۳۹۰۳
۱۰۵۷	حدیث ۳۹۰۴
۱۰۵۷	حدیث ۳۹۰۵
۱۰۵۷	حدیث ۳۹۰۶

۱۰۵۸	حدیث ۳۹۰۷
۱۰۵۸	حدیث ۳۹۰۸
۱۰۵۸	حدیث ۳۹۰۹
۱۰۵۸	حدیث ۳۹۱۰
۱۰۵۸	حدیث ۳۹۱۱
۱۰۵۸	حدیث ۳۹۱۲
۱۰۵۸	حدیث ۳۹۱۳
۱۰۵۹	حدیث ۳۹۱۴
۱۰۵۹	حدیث ۳۹۱۵
۱۰۵۹	حدیث ۳۹۱۶
۱۰۵۹	حدیث ۳۹۱۷
۱۰۵۹	حدیث ۳۹۱۸
۱۰۵۹	حدیث ۳۹۱۹
۱۰۶۰	حدیث ۳۹۲۰
۱۰۶۰	حدیث ۳۹۲۱
۱۰۶۰	حدیث ۳۹۲۲
۱۰۶۰	حدیث ۳۹۲۳
۱۰۶۰	حدیث ۳۹۲۴
۱۰۶۱	حدیث ۳۹۲۵
۱۰۶۱	حدیث ۳۹۲۶
۱۰۶۱	حدیث ۳۹۲۷
۱۰۶۱	حدیث ۳۹۲۸
۱۰۶۱	حدیث ۳۹۲۹
۱۰۶۱	حدیث ۳۹۳۰

۱۰۶۱	حدیث ۳۹۳۱
۱۰۶۲	حدیث ۳۹۳۲
۱۰۶۲	حدیث ۳۹۳۳
۱۰۶۲	حدیث ۳۹۳۴
۱۰۶۲	حدیث ۳۹۳۵
۱۰۶۲	حدیث ۳۹۳۶
۱۰۶۲	حدیث ۳۹۳۷
۱۰۶۲	حدیث ۳۹۳۸
۱۰۶۲	حدیث ۳۹۳۹
۱۰۶۳	حدیث ۳۹۴۰
۱۰۶۳	حدیث ۳۹۴۱
۱۰۶۳	حدیث ۳۹۴۲
۱۰۶۳	حدیث ۳۹۴۳
۱۰۶۳	حدیث ۳۹۴۴
۱۰۶۳	حدیث ۳۹۴۵
۱۰۶۴	حدیث ۳۹۴۶
۱۰۶۴	حدیث ۳۹۴۷
۱۰۶۴	حدیث ۳۹۴۸
۱۰۶۴	حدیث ۳۹۴۹
۱۰۶۴	حدیث ۳۹۵۰
۱۰۶۴	حدیث ۳۹۵۱
۱۰۶۴	حدیث ۳۹۵۲
۱۰۶۵	حدیث ۳۹۵۳
۱۰۶۵	حدیث ۳۹۵۴

۱۰۶۵	حدیث ۳۹۵۵
۱۰۶۵	حدیث ۳۹۵۶
۱۰۶۵	حدیث ۳۹۵۷
۱۰۶۵	حدیث ۳۹۵۸
۱۰۶۵	حدیث ۳۹۵۹
۱۰۶۵	حدیث ۳۹۶۰
۱۰۶۶	حدیث ۳۹۶۱
۱۰۶۶	حدیث ۳۹۶۲
۱۰۶۶	حدیث ۳۹۶۳
۱۰۶۶	حدیث ۳۹۶۴
۱۰۶۶	حدیث ۳۹۶۵
۱۰۶۶	حدیث ۳۹۶۶
۱۰۶۶	حدیث ۳۹۶۷
۱۰۶۶	حدیث ۳۹۶۸
۱۰۶۷	حدیث ۳۹۶۹
۱۰۶۷	حدیث ۳۹۷۰
۱۰۶۷	حدیث ۳۹۷۱
۱۰۶۷	حدیث ۳۹۷۲
۱۰۶۷	حدیث ۳۹۷۳
۱۰۶۷	حدیث ۳۹۷۴
۱۰۶۷	حدیث ۳۹۷۵
۱۰۶۸	حدیث ۳۹۷۶
۱۰۶۸	حدیث ۳۹۷۷
۱۰۶۸	حدیث ۳۹۷۸

۱۰۶۸	حدیث ۳۹۷۹
۱۰۶۸	حدیث ۳۹۸۰
۱۰۶۸	حدیث ۳۹۸۱
۱۰۶۸	حدیث ۳۹۸۲
۱۰۶۹	حدیث ۳۹۸۳
۱۰۶۹	حدیث ۳۹۸۴
۱۰۶۹	حدیث ۳۹۸۵
۱۰۶۹	حدیث ۳۹۸۶
۱۰۶۹	حدیث ۳۹۸۷
۱۰۶۹	حدیث ۳۹۸۸
۱۰۷۰	حدیث ۳۹۸۹
۱۰۷۰	حدیث ۳۹۹۰
۱۰۷۰	حدیث ۳۹۹۱
۱۰۷۰	حدیث ۳۹۹۲
۱۰۷۰	حدیث ۳۹۹۳
۱۰۷۰	حدیث ۳۹۹۴
۱۰۷۱	حدیث ۳۹۹۵
۱۰۷۱	حدیث ۳۹۹۶
۱۰۷۱	حدیث ۳۹۹۷
۱۰۷۱	حدیث ۳۹۹۸
۱۰۷۱	حدیث ۳۹۹۹
۱۰۷۱	حدیث ۴۰۰۰
۱۰۷۲	حدیث ۴۰۰۱
۱۰۷۲	حدیث ۴۰۰۲

۱۰۷۲	حدیث ۴۰۰۳
۱۰۷۲	حدیث ۴۰۰۴
۱۰۷۲	حدیث ۴۰۰۵
۱۰۷۲	حدیث ۴۰۰۶
۱۰۷۲	حدیث ۴۰۰۷
۱۰۷۳	حدیث ۴۰۰۸
۱۰۷۳	حدیث ۴۰۰۹
۱۰۷۳	حدیث ۴۰۱۰
۱۰۷۳	حدیث ۴۰۱۱
۱۰۷۳	حدیث ۴۰۱۲
۱۰۷۳	حدیث ۴۰۱۳
۱۰۷۳	حدیث ۴۰۱۴
۱۰۷۳	حدیث ۴۰۱۵
۱۰۷۴	حدیث ۴۰۱۶
۱۰۷۴	حدیث ۴۰۱۷
۱۰۷۴	حدیث ۴۰۱۸
۱۰۷۴	حدیث ۴۰۱۹
۱۰۷۴	حدیث ۴۰۲۰
۱۰۷۴	حدیث ۴۰۲۱
۱۰۷۵	حدیث ۴۰۲۲
۱۰۷۵	حدیث ۴۰۲۳
۱۰۷۵	حدیث ۴۰۲۴
۱۰۷۵	حدیث ۴۰۲۵
۱۰۷۵	حدیث ۴۰۲۶

۱۰۷۵	حدیث ۴۰۲۷
۱۰۷۶	حدیث ۴۰۲۸
۱۰۷۶	حدیث ۴۰۲۹
۱۰۷۶	حدیث ۴۰۳۰
۱۰۷۶	حدیث ۴۰۳۱
۱۰۷۶	حدیث ۴۰۳۲
۱۰۷۶	حدیث ۴۰۳۳
۱۰۷۷	حدیث ۴۰۳۴
۱۰۷۷	حدیث ۴۰۳۵
۱۰۷۷	حدیث ۴۰۳۶
۱۰۷۷	حدیث ۴۰۳۷
۱۰۷۷	حدیث ۴۰۳۸
۱۰۷۷	حدیث ۴۰۳۹
۱۰۷۷	حدیث ۴۰۴۰
۱۰۷۸	حدیث ۴۰۴۱
۱۰۷۸	حدیث ۴۰۴۲
۱۰۷۸	حدیث ۴۰۴۳
۱۰۷۸	حدیث ۴۰۴۴
۱۰۷۸	حدیث ۴۰۴۵
۱۰۷۸	حدیث ۴۰۴۶
۱۰۷۹	حدیث ۴۰۴۷
۱۰۷۹	حدیث ۴۰۴۸
۱۰۷۹	حدیث ۴۰۴۹
۱۰۷۹	حدیث ۴۰۵۰

۱۰۷۹	حدیث ۴۰۵۱
۱۰۷۹	حدیث ۴۰۵۲
۱۰۸۰	حدیث ۴۰۵۳
۱۰۸۰	حدیث ۴۰۵۴
۱۰۸۰	حدیث ۴۰۵۵
۱۰۸۰	حدیث ۴۰۵۶
۱۰۸۰	حدیث ۴۰۵۷
۱۰۸۰	حدیث ۴۰۵۸
۱۰۸۱	حدیث ۴۰۵۹
۱۰۸۱	حدیث ۴۰۶۰
۱۰۸۱	حدیث ۴۰۶۱
۱۰۸۱	حدیث ۴۰۶۲
۱۰۸۱	حدیث ۴۰۶۳
۱۰۸۱	حدیث ۴۰۶۴
۱۰۸۱	حدیث ۴۰۶۵
۱۰۸۲	حدیث ۴۰۶۶
۱۰۸۲	حدیث ۴۰۶۷
۱۰۸۲	حدیث ۴۰۶۸
۱۰۸۲	حدیث ۴۰۶۹
۱۰۸۲	حدیث ۴۰۷۰
۱۰۸۲	حدیث ۴۰۷۱
۱۰۸۲	حدیث ۴۰۷۲
۱۰۸۲	حدیث ۴۰۷۳
۱۰۸۳	حدیث ۴۰۷۴

۱۰۸۳	حدیث ۴۰۷۵
۱۰۸۳	حدیث ۴۰۷۶
۱۰۸۳	حدیث ۴۰۷۷
۱۰۸۳	حدیث ۴۰۷۸
۱۰۸۳	حدیث ۴۰۷۹
۱۰۸۳	حدیث ۴۰۸۰
۱۰۸۳	حدیث ۴۰۸۱
۱۰۸۴	حدیث ۴۰۸۲
۱۰۸۴	حدیث ۴۰۸۳
۱۰۸۴	حدیث ۴۰۸۴
۱۰۸۴	حدیث ۴۰۸۵
۱۰۸۴	حدیث ۴۰۸۶
۱۰۸۴	حدیث ۴۰۸۷
۱۰۸۴	حدیث ۴۰۸۸
۱۰۸۴	حدیث ۴۰۸۹
۱۰۸۵	حدیث ۴۰۹۰
۱۰۸۵	حدیث ۴۰۹۱
۱۰۸۵	حدیث ۴۰۹۲
۱۰۸۵	حدیث ۴۰۹۳
۱۰۸۵	حدیث ۴۰۹۴
۱۰۸۵	حدیث ۴۰۹۵
۱۰۸۵	حدیث ۴۰۹۶
۱۰۸۵	حدیث ۴۰۹۷
۱۰۸۶	حدیث ۴۰۹۸

۱۰۸۶	حدیث ۴۰۹۹
۱۰۸۶	حدیث ۴۱۰۰
۱۰۸۶	حدیث ۴۱۰۱
۱۰۸۶	حدیث ۴۱۰۲
۱۰۸۶	حدیث ۴۱۰۳
۱۰۸۶	حدیث ۴۱۰۴
۱۰۸۶	حدیث ۴۱۰۵
۱۰۸۷	حدیث ۴۱۰۶
۱۰۸۷	حدیث ۴۱۰۷
۱۰۸۷	حدیث ۴۱۰۸
۱۰۸۷	حدیث ۴۱۰۹
۱۰۸۷	حدیث ۴۱۱۰
۱۰۸۷	حدیث ۴۱۱۱
۱۰۸۷	حدیث ۴۱۱۲
۱۰۸۸	حدیث ۴۱۱۳
۱۰۸۸	حدیث ۴۱۱۴
۱۰۸۸	حدیث ۴۱۱۵
۱۰۸۸	حدیث ۴۱۱۶
۱۰۸۸	حدیث ۴۱۱۷
۱۰۸۸	حدیث ۴۱۱۸
۱۰۸۸	حدیث ۴۱۱۹
۱۰۸۸	حدیث ۴۱۲۰
۱۰۸۹	حدیث ۴۱۲۱
۱۰۸۹	حدیث ۴۱۲۲

۱۰۸۹	حدیث ۴۱۲۳
۱۰۸۹	حدیث ۴۱۲۴
۱۰۸۹	حدیث ۴۱۲۵
۱۰۸۹	حدیث ۴۱۲۶
۱۰۸۹	حدیث ۴۱۲۷
۱۰۹۰	حدیث ۴۱۲۸
۱۰۹۰	حدیث ۴۱۲۹
۱۰۹۰	حدیث ۴۱۳۰
۱۰۹۰	حدیث ۴۱۳۱
۱۰۹۰	حدیث ۴۱۳۲
۱۰۹۰	حدیث ۴۱۳۳
۱۰۹۰	حدیث ۴۱۳۴
۱۰۹۰	حدیث ۴۱۳۵
۱۰۹۱	حدیث ۴۱۳۶
۱۰۹۱	حدیث ۴۱۳۷
۱۰۹۱	حدیث ۴۱۳۸
۱۰۹۱	حدیث ۴۱۳۹
۱۰۹۱	حدیث ۴۱۴۰
۱۰۹۱	حدیث ۴۱۴۱
۱۰۹۱	حدیث ۴۱۴۲
۱۰۹۱	حدیث ۴۱۴۳
۱۰۹۲	حدیث ۴۱۴۴
۱۰۹۲	حدیث ۴۱۴۵
۱۰۹۲	حدیث ۴۱۴۶

۱۰۹۲	حدیث ۴۱۴۷
۱۰۹۲	حدیث ۴۱۴۸
۱۰۹۲	حدیث ۴۱۴۹
۱۰۹۲	حدیث ۴۱۵۰
۱۰۹۲	حدیث ۴۱۵۱
۱۰۹۳	حدیث ۴۱۵۲
۱۰۹۳	حدیث ۴۱۵۳
۱۰۹۳	حدیث ۴۱۵۴
۱۰۹۳	حدیث ۴۱۵۵
۱۰۹۳	حدیث ۴۱۵۶
۱۰۹۳	حدیث ۴۱۵۷
۱۰۹۳	حدیث ۴۱۵۸
۱۰۹۳	حدیث ۴۱۵۹
۱۰۹۴	حدیث ۴۱۶۰
۱۰۹۴	حدیث ۴۱۶۱
۱۰۹۴	حدیث ۴۱۶۲
۱۰۹۴	حدیث ۴۱۶۳
۱۰۹۴	حدیث ۴۱۶۴
۱۰۹۴	حدیث ۴۱۶۵
۱۰۹۴	حدیث ۴۱۶۶
۱۰۹۴	حدیث ۴۱۶۷
۱۰۹۵	حدیث ۴۱۶۸
۱۰۹۵	حدیث ۴۱۶۹
۱۰۹۵	حدیث ۴۱۷۰

۱۰۹۵	حدیث ۴۱۷۱
۱۰۹۵	حدیث ۴۱۷۲
۱۰۹۵	حدیث ۴۱۷۳
۱۰۹۵	حدیث ۴۱۷۴
۱۰۹۵	حدیث ۴۱۷۵
۱۰۹۶	حدیث ۴۱۷۶
۱۰۹۶	حدیث ۴۱۷۷
۱۰۹۶	حدیث ۴۱۷۸
۱۰۹۶	حدیث ۴۱۷۹
۱۰۹۶	حدیث ۴۱۸۰
۱۰۹۶	حدیث ۴۱۸۱
۱۰۹۶	حدیث ۴۱۸۲
۱۰۹۶	حدیث ۴۱۸۳
۱۰۹۷	حدیث ۴۱۸۴
۱۰۹۷	حدیث ۴۱۸۵
۱۰۹۷	حدیث ۴۱۸۶
۱۰۹۷	حدیث ۴۱۸۷
۱۰۹۷	حدیث ۴۱۸۸
۱۰۹۷	حدیث ۴۱۸۹
۱۰۹۷	حدیث ۴۱۹۰
۱۰۹۷	حدیث ۴۱۹۱
۱۰۹۸	حدیث ۴۱۹۲
۱۰۹۸	حدیث ۴۱۹۳
۱۰۹۸	حدیث ۴۱۹۴

۱۰۹۸	حدیث ۴۱۹۵
۱۰۹۸	حدیث ۴۱۹۶
۱۰۹۸	حدیث ۴۱۹۷
۱۰۹۸	حدیث ۴۱۹۸
۱۰۹۸	حدیث ۴۱۹۹
۱۰۹۹	حدیث ۴۲۰۰
۱۰۹۹	حدیث ۴۲۰۱
۱۰۹۹	حدیث ۴۲۰۲
۱۰۹۹	حدیث ۴۲۰۳
۱۰۹۹	حدیث ۴۲۰۴
۱۰۹۹	حدیث ۴۲۰۵
۱۰۹۹	حدیث ۴۲۰۶
۱۰۹۹	حدیث ۴۲۰۷
۱۱۰۰	حدیث ۴۲۰۸
۱۱۰۰	حدیث ۴۲۰۹
۱۱۰۰	حدیث ۴۲۱۰
۱۱۰۰	حدیث ۴۲۱۱
۱۱۰۰	حدیث ۴۲۱۲
۱۱۰۰	حدیث ۴۲۱۳
۱۱۰۰	حدیث ۴۲۱۴
۱۱۰۱	حدیث ۴۲۱۵
۱۱۰۱	حدیث ۴۲۱۶
۱۱۰۱	حدیث ۴۲۱۷
۱۱۰۱	حدیث ۴۲۱۸

۱۱۰۱	حدیث ۴۲۱۹
۱۱۰۱	حدیث ۴۲۲۰
۱۱۰۱	حدیث ۴۲۲۱
۱۱۰۱	حدیث ۴۲۲۲
۱۱۰۲	حدیث ۴۲۲۳
۱۱۰۲	حدیث ۴۲۲۴
۱۱۰۲	حدیث ۴۲۲۵
۱۱۰۲	حدیث ۴۲۲۶
۱۱۰۲	حدیث ۴۲۲۷
۱۱۰۲	حدیث ۴۲۲۸
۱۱۰۲	حدیث ۴۲۲۹
۱۱۰۲	حدیث ۴۲۳۰
۱۱۰۳	حدیث ۴۲۳۱
۱۱۰۳	حدیث ۴۲۳۲
۱۱۰۳	حدیث ۴۲۳۳
۱۱۰۳	حدیث ۴۲۳۴
۱۱۰۳	حدیث ۴۲۳۵
۱۱۰۳	حدیث ۴۲۳۶
۱۱۰۳	حدیث ۴۲۳۷
۱۱۰۳	حدیث ۴۲۳۸
۱۱۰۴	حدیث ۴۲۳۹
۱۱۰۴	حدیث ۴۲۴۰
۱۱۰۴	حدیث ۴۲۴۱
۱۱۰۴	حدیث ۴۲۴۲

۱۱۰۴	حدیث ۴۲۴۳
۱۱۰۴	حدیث ۴۲۴۴
۱۱۰۴	حدیث ۴۲۴۵
۱۱۰۴	حدیث ۴۲۴۶
۱۱۰۴	حدیث ۴۲۴۷
۱۱۰۵	حدیث ۴۲۴۸
۱۱۰۵	حدیث ۴۲۴۹
۱۱۰۵	حدیث ۴۲۵۰
۱۱۰۵	حدیث ۴۲۵۱
۱۱۰۵	حدیث ۴۲۵۲
۱۱۰۵	حدیث ۴۲۵۳
۱۱۰۵	حدیث ۴۲۵۴
۱۱۰۵	حدیث ۴۲۵۵
۱۱۰۵	حدیث ۴۲۵۶
۱۱۰۶	حدیث ۴۲۵۷
۱۱۰۶	حدیث ۴۲۵۸
۱۱۰۶	حدیث ۴۲۵۹
۱۱۰۶	حدیث ۴۲۶۰
۱۱۰۶	حدیث ۴۲۶۱
۱۱۰۶	حدیث ۴۲۶۲
۱۱۰۶	حدیث ۴۲۶۳
۱۱۰۶	حدیث ۴۲۶۴
۱۱۰۷	حدیث ۴۲۶۵
۱۱۰۷	حدیث ۴۲۶۶

۱۱۰۷	حدیث ۴۲۶۷
۱۱۰۷	حدیث ۴۲۶۸
۱۱۰۷	حدیث ۴۲۶۹
۱۱۰۷	حدیث ۴۲۷۰
۱۱۰۷	حدیث ۴۲۷۱
۱۱۰۸	حدیث ۴۲۷۲
۱۱۰۸	حدیث ۴۲۷۳
۱۱۰۸	حدیث ۴۲۷۴
۱۱۰۸	حدیث ۴۲۷۵
۱۱۰۸	حدیث ۴۲۷۶
۱۱۰۸	حدیث ۴۲۷۷
۱۱۰۸	حدیث ۴۲۷۸
۱۱۰۸	حدیث ۴۲۷۹
۱۱۰۸	حدیث ۴۲۸۰
۱۱۰۹	حدیث ۴۲۸۱
۱۱۰۹	حدیث ۴۲۸۲
۱۱۰۹	حدیث ۴۲۸۳
۱۱۰۹	حدیث ۴۲۸۴
۱۱۰۹	حدیث ۴۲۸۵
۱۱۰۹	حدیث ۴۲۸۶
۱۱۰۹	حدیث ۴۲۸۷
۱۱۰۹	حدیث ۴۲۸۸
۱۱۱۰	حدیث ۴۲۸۹
۱۱۱۰	حدیث ۴۲۹۰

۱۱۱۰	حدیث ۴۲۹۱
۱۱۱۰	حدیث ۴۲۹۲
۱۱۱۰	حدیث ۴۲۹۳
۱۱۱۰	حدیث ۴۲۹۴
۱۱۱۰	حدیث ۴۲۹۵
۱۱۱۱	حدیث ۴۲۹۶
۱۱۱۱	حدیث ۴۲۹۷
۱۱۱۱	حدیث ۴۲۹۸
۱۱۱۱	حدیث ۴۲۹۹
۱۱۱۱	حدیث ۴۳۰۰
۱۱۱۱	حدیث ۴۳۰۱
۱۱۱۱	حدیث ۴۳۰۲
۱۱۱۱	حدیث ۴۳۰۳
۱۱۱۱	حدیث ۴۳۰۴
۱۱۱۲	حدیث ۴۳۰۵
۱۱۱۲	حدیث ۴۳۰۶
۱۱۱۲	حدیث ۴۳۰۷
۱۱۱۲	حدیث ۴۳۰۸
۱۱۱۲	حدیث ۴۳۰۹
۱۱۱۲	حدیث ۴۳۱۰
۱۱۱۲	حدیث ۴۳۱۱
۱۱۱۳	حدیث ۴۳۱۲
۱۱۱۳	حدیث ۴۳۱۳
۱۱۱۳	حدیث ۴۳۱۴

۱۱۱۳	حدیث ۴۳۱۵
۱۱۱۳	حدیث ۴۳۱۶
۱۱۱۳	حدیث ۴۳۱۷
۱۱۱۳	حدیث ۴۳۱۸
۱۱۱۳	حدیث ۴۳۱۹
۱۱۱۳	حدیث ۴۳۲۰
۱۱۱۴	حدیث ۴۳۲۱
۱۱۱۴	حدیث ۴۳۲۲
۱۱۱۴	حدیث ۴۳۲۳
۱۱۱۴	حدیث ۴۳۲۴
۱۱۱۴	حدیث ۴۳۲۵
۱۱۱۴	حدیث ۴۳۲۶
۱۱۱۴	حدیث ۴۳۲۷
۱۱۱۴	حدیث ۴۳۲۸
۱۱۱۵	حدیث ۴۳۲۹
۱۱۱۵	حدیث ۴۳۳۰
۱۱۱۵	حدیث ۴۳۳۱
۱۱۱۵	حدیث ۴۳۳۲
۱۱۱۵	حدیث ۴۳۳۳
۱۱۱۵	حدیث ۴۳۳۴
۱۱۱۵	حدیث ۴۳۳۵
۱۱۱۵	حدیث ۴۳۳۶
۱۱۱۶	حدیث ۴۳۳۷
۱۱۱۶	حدیث ۴۳۳۸

۱۱۱۶	حدیث ۴۳۳۹
۱۱۱۶	حدیث ۴۳۴۰
۱۱۱۶	حدیث ۴۳۴۱
۱۱۱۶	حدیث ۴۳۴۲
۱۱۱۶	حدیث ۴۳۴۳
۱۱۱۶	حدیث ۴۳۴۴
۱۱۱۷	حدیث ۴۳۴۵
۱۱۱۷	حدیث ۴۳۴۶
۱۱۱۷	حدیث ۴۳۴۷
۱۱۱۷	حدیث ۴۳۴۸
۱۱۱۷	حدیث ۴۳۴۹
۱۱۱۷	حدیث ۴۳۵۰
۱۱۱۷	حدیث ۴۳۵۱
۱۱۱۷	حدیث ۴۳۵۲
۱۱۱۸	حدیث ۴۳۵۳
۱۱۱۸	حدیث ۴۳۵۴
۱۱۱۸	حدیث ۴۳۵۵
۱۱۱۸	حدیث ۴۳۵۶
۱۱۱۸	حدیث ۴۳۵۷
۱۱۱۸	حدیث ۴۳۵۸
۱۱۱۸	حدیث ۴۳۵۹
۱۱۱۸	حدیث ۴۳۶۰
۱۱۱۹	حدیث ۴۳۶۱
۱۱۱۹	حدیث ۴۳۶۲

۱۱۱۹	حدیث ۴۳۶۳
۱۱۱۹	حدیث ۴۳۶۴
۱۱۱۹	حدیث ۴۳۶۵
۱۱۱۹	حدیث ۴۳۶۶
۱۱۱۹	حدیث ۴۳۶۷
۱۱۲۰	حدیث ۴۳۶۸
۱۱۲۰	حدیث ۴۳۶۹
۱۱۲۰	حدیث ۴۳۷۰
۱۱۲۰	حدیث ۴۳۷۱
۱۱۲۰	حدیث ۴۳۷۲
۱۱۲۰	حدیث ۴۳۷۳
۱۱۲۰	حدیث ۴۳۷۴
۱۱۲۰	حدیث ۴۳۷۵
۱۱۲۱	حدیث ۴۳۷۶
۱۱۲۱	حدیث ۴۳۷۷
۱۱۲۱	حدیث ۴۳۷۸
۱۱۲۱	حدیث ۴۳۷۹
۱۱۲۱	حدیث ۴۳۸۰
۱۱۲۱	حدیث ۴۳۸۱
۱۱۲۱	حدیث ۴۳۸۲
۱۱۲۱	حدیث ۴۳۸۳
۱۱۲۲	حدیث ۴۳۸۴
۱۱۲۲	حدیث ۴۳۸۵
۱۱۲۲	حدیث ۴۳۸۶

۱۱۲۲	حدیث ۴۳۸۷
۱۱۲۲	حدیث ۴۳۸۸
۱۱۲۲	حدیث ۴۳۸۹
۱۱۲۲	حدیث ۴۳۹۰
۱۱۲۲	حدیث ۴۳۹۱
۱۱۲۳	حدیث ۴۳۹۲
۱۱۲۳	حدیث ۴۳۹۳
۱۱۲۳	حدیث ۴۳۹۴
۱۱۲۳	حدیث ۴۳۹۵
۱۱۲۳	حدیث ۴۳۹۶
۱۱۲۳	حدیث ۴۳۹۷
۱۱۲۳	حدیث ۴۳۹۸
۱۱۲۴	حدیث ۴۳۹۹
۱۱۲۴	حدیث ۴۴۰۰
۱۱۲۴	حدیث ۴۴۰۱
۱۱۲۴	حدیث ۴۴۰۲
۱۱۲۴	حدیث ۴۴۰۳
۱۱۲۴	حدیث ۴۴۰۴
۱۱۲۴	حدیث ۴۴۰۵
۱۱۲۴	حدیث ۴۴۰۶
۱۱۲۵	حدیث ۴۴۰۷
۱۱۲۵	حدیث ۴۴۰۸
۱۱۲۵	حدیث ۴۴۰۹
۱۱۲۵	حدیث ۴۴۱۰

۱۱۲۵	حدیث ۴۴۱۱
۱۱۲۵	حدیث ۴۴۱۲
۱۱۲۵	حدیث ۴۴۱۳
۱۱۲۶	حدیث ۴۴۱۴
۱۱۲۶	حدیث ۴۴۱۵
۱۱۲۶	حدیث ۴۴۱۶
۱۱۲۶	حدیث ۴۴۱۷
۱۱۲۶	حدیث ۴۴۱۸
۱۱۲۶	حدیث ۴۴۱۹
۱۱۲۶	حدیث ۴۴۲۰
۱۱۲۷	حدیث ۴۴۲۱
۱۱۲۷	حدیث ۴۴۲۲
۱۱۲۷	حدیث ۴۴۲۳
۱۱۲۷	حدیث ۴۴۲۴
۱۱۲۷	حدیث ۴۴۲۵
۱۱۲۷	حدیث ۴۴۲۶
۱۱۲۷	حدیث ۴۴۲۷
۱۱۲۷	حدیث ۴۴۲۸
۱۱۲۸	حدیث ۴۴۲۹
۱۱۲۸	حدیث ۴۴۳۰
۱۱۲۸	حدیث ۴۴۳۱
۱۱۲۸	حدیث ۴۴۳۲
۱۱۲۸	حدیث ۴۴۳۳
۱۱۲۸	حدیث ۴۴۳۴

۱۱۲۸	حدیث ۴۴۳۵
۱۱۲۸	حدیث ۴۴۳۶
۱۱۲۹	حدیث ۴۴۳۷
۱۱۲۹	حدیث ۴۴۳۸
۱۱۲۹	حدیث ۴۴۳۹
۱۱۲۹	حدیث ۴۴۴۰
۱۱۲۹	حدیث ۴۴۴۱
۱۱۲۹	حدیث ۴۴۴۲
۱۱۲۹	حدیث ۴۴۴۳
۱۱۲۹	حدیث ۴۴۴۴
۱۱۲۹	حدیث ۴۴۴۵
۱۱۳۰	حدیث ۴۴۴۶
۱۱۳۰	حدیث ۴۴۴۷
۱۱۳۰	حدیث ۴۴۴۸
۱۱۳۰	حدیث ۴۴۴۹
۱۱۳۰	حدیث ۴۴۵۰
۱۱۳۰	حدیث ۴۴۵۱
۱۱۳۰	حدیث ۴۴۵۲
۱۱۳۱	حدیث ۴۴۵۳
۱۱۳۱	حدیث ۴۴۵۴
۱۱۳۱	حدیث ۴۴۵۵
۱۱۳۱	حدیث ۴۴۵۶
۱۱۳۱	حدیث ۴۴۵۷
۱۱۳۱	حدیث ۴۴۵۸

۱۱۳۱	حدیث ۴۴۵۹
۱۱۳۱	حدیث ۴۴۶۰
۱۱۳۲	حدیث ۴۴۶۱
۱۱۳۲	حدیث ۴۴۶۲
۱۱۳۲	حدیث ۴۴۶۳
۱۱۳۲	حدیث ۴۴۶۴
۱۱۳۲	حدیث ۴۴۶۵
۱۱۳۲	حدیث ۴۴۶۶
۱۱۳۲	حدیث ۴۴۶۷
۱۱۳۲	حدیث ۴۴۶۸
۱۱۳۳	حدیث ۴۴۶۹
۱۱۳۳	حدیث ۴۴۷۰
۱۱۳۳	حدیث ۴۴۷۱
۱۱۳۳	حدیث ۴۴۷۲
۱۱۳۳	حدیث ۴۴۷۳
۱۱۳۳	حدیث ۴۴۷۴
۱۱۳۳	حدیث ۴۴۷۵
۱۱۳۳	حدیث ۴۴۷۶
۱۱۳۴	حدیث ۴۴۷۷
۱۱۳۴	حدیث ۴۴۷۸
۱۱۳۴	حدیث ۴۴۷۹
۱۱۳۴	حدیث ۴۴۸۰
۱۱۳۴	حدیث ۴۴۸۱
۱۱۳۴	حدیث ۴۴۸۲

۱۱۳۴	حدیث ۴۴۸۳
۱۱۳۴	حدیث ۴۴۸۴
۱۱۳۵	حدیث ۴۴۸۵
۱۱۳۵	حدیث ۴۴۸۶
۱۱۳۵	حدیث ۴۴۸۷
۱۱۳۵	حدیث ۴۴۸۸
۱۱۳۵	حدیث ۴۴۸۹
۱۱۳۵	حدیث ۴۴۹۰
۱۱۳۵	حدیث ۴۴۹۱
۱۱۳۵	حدیث ۴۴۹۲
۱۱۳۶	حدیث ۴۴۹۳
۱۱۳۶	حدیث ۴۴۹۴
۱۱۳۶	حدیث ۴۴۹۵
۱۱۳۶	حدیث ۴۴۹۶
۱۱۳۶	حدیث ۴۴۹۷
۱۱۳۶	حدیث ۴۴۹۸
۱۱۳۶	حدیث ۴۴۹۹
۱۱۳۶	حدیث ۴۵۰۰
۱۱۳۷	حدیث ۴۵۰۱
۱۱۳۷	حدیث ۴۵۰۲
۱۱۳۷	حدیث ۴۵۰۳
۱۱۳۷	حدیث ۴۵۰۴
۱۱۳۷	حدیث ۴۵۰۵
۱۱۳۷	حدیث ۴۵۰۶

۱۱۳۷	حدیث ۴۵۰۷
۱۱۳۷	حدیث ۴۵۰۸
۱۱۳۸	حدیث ۴۵۰۹
۱۱۳۸	حدیث ۴۵۱۰
۱۱۳۸	حدیث ۴۵۱۱
۱۱۳۸	حدیث ۴۵۱۲
۱۱۳۸	حدیث ۴۵۱۳
۱۱۳۸	حدیث ۴۵۱۴
۱۱۳۸	حدیث ۴۵۱۵
۱۱۳۹	حدیث ۴۵۱۶
۱۱۳۹	حدیث ۴۵۱۷
۱۱۳۹	حدیث ۴۵۱۸
۱۱۳۹	حدیث ۴۵۱۹
۱۱۳۹	حدیث ۴۵۲۰
۱۱۳۹	حدیث ۴۵۲۱
۱۱۳۹	حدیث ۴۵۲۲
۱۱۳۹	حدیث ۴۵۲۳
۱۱۳۹	حدیث ۴۵۲۴
۱۱۴۰	حدیث ۴۵۲۵
۱۱۴۰	حدیث ۴۵۲۶
۱۱۴۰	حدیث ۴۵۲۷
۱۱۴۰	حدیث ۴۵۲۸
۱۱۴۰	حدیث ۴۵۲۹
۱۱۴۰	حدیث ۴۵۳۰

۱۱۴۰	حدیث ۴۵۳۱
۱۱۴۰	حدیث ۴۵۳۲
۱۱۴۱	حدیث ۴۵۳۳
۱۱۴۱	حدیث ۴۵۳۴
۱۱۴۱	حدیث ۴۵۳۵
۱۱۴۱	حدیث ۴۵۳۶
۱۱۴۱	حدیث ۴۵۳۷
۱۱۴۱	حدیث ۴۵۳۸
۱۱۴۱	حدیث ۴۵۳۹
۱۱۴۱	حدیث ۴۵۴۰
۱۱۴۲	حدیث ۴۵۴۱
۱۱۴۲	حدیث ۴۵۴۲
۱۱۴۲	حدیث ۴۵۴۳
۱۱۴۲	حدیث ۴۵۴۴
۱۱۴۲	حدیث ۴۵۴۵
۱۱۴۲	حدیث ۴۵۴۶
۱۱۴۲	حدیث ۴۵۴۷
۱۱۴۲	حدیث ۴۵۴۸
۱۱۴۳	حدیث ۴۵۴۹
۱۱۴۳	حدیث ۴۵۵۰
۱۱۴۳	حدیث ۴۵۵۱
۱۱۴۳	حدیث ۴۵۵۲
۱۱۴۳	حدیث ۴۵۵۳
۱۱۴۳	حدیث ۴۵۵۴

۱۱۴۳	حدیث ۴۵۵۵
۱۱۴۳	حدیث ۴۵۵۶
۱۱۴۴	حدیث ۴۵۵۷
۱۱۴۴	حدیث ۴۵۵۸
۱۱۴۴	حدیث ۴۵۵۹
۱۱۴۴	حدیث ۴۵۶۰
۱۱۴۴	حدیث ۴۵۶۱
۱۱۴۴	حدیث ۴۵۶۲
۱۱۴۴	حدیث ۴۵۶۳
۱۱۴۴	حدیث ۴۵۶۴
۱۱۴۴	حدیث ۴۵۶۵
۱۱۴۵	حدیث ۴۵۶۶
۱۱۴۵	حدیث ۴۵۶۷
۱۱۴۵	حدیث ۴۵۶۸
۱۱۴۵	حدیث ۴۵۶۹
۱۱۴۵	حدیث ۴۵۷۰
۱۱۴۵	حدیث ۴۵۷۱
۱۱۴۵	حدیث ۴۵۷۲
۱۱۴۵	حدیث ۴۵۷۳
۱۱۴۶	حدیث ۴۵۷۴
۱۱۴۶	حدیث ۴۵۷۵
۱۱۴۶	حدیث ۴۵۷۶
۱۱۴۶	حدیث ۴۵۷۷
۱۱۴۶	حدیث ۴۵۷۸

۱۱۴۶	حدیث ۴۵۷۹
۱۱۴۶	حدیث ۴۵۸۰
۱۱۴۶	حدیث ۴۵۸۱
۱۱۴۷	حدیث ۴۵۸۲
۱۱۴۷	حدیث ۴۵۸۳
۱۱۴۷	حدیث ۴۵۸۴
۱۱۴۷	حدیث ۴۵۸۵
۱۱۴۷	حدیث ۴۵۸۶
۱۱۴۷	حدیث ۴۵۸۷
۱۱۴۷	حدیث ۴۵۸۸
۱۱۴۷	حدیث ۴۵۸۹
۱۱۴۷	حدیث ۴۵۹۰
۱۱۴۸	حدیث ۴۵۹۱
۱۱۴۸	حدیث ۴۵۹۲
۱۱۴۸	حدیث ۴۵۹۳
۱۱۴۸	حدیث ۴۵۹۴
۱۱۴۸	حدیث ۴۵۹۵
۱۱۴۸	حدیث ۴۵۹۶
۱۱۴۸	حدیث ۴۵۹۷
۱۱۴۸	حدیث ۴۵۹۸
۱۱۴۹	حدیث ۴۵۹۹
۱۱۴۹	حدیث ۴۶۰۰
۱۱۴۹	حدیث ۴۶۰۱
۱۱۴۹	حدیث ۴۶۰۲

۱۱۴۹	حدیث ۴۶۰۳
۱۱۴۹	حدیث ۴۶۰۴
۱۱۴۹	حدیث ۴۶۰۵
۱۱۴۹	حدیث ۴۶۰۶
۱۱۵۰	حدیث ۴۶۰۷
۱۱۵۰	حدیث ۴۶۰۸
۱۱۵۰	حدیث ۴۶۰۹
۱۱۵۰	حدیث ۴۶۱۰
۱۱۵۰	حدیث ۴۶۱۱
۱۱۵۰	حدیث ۴۶۱۲
۱۱۵۰	حدیث ۴۶۱۳
۱۱۵۰	حدیث ۴۶۱۴
۱۱۵۱	حدیث ۴۶۱۵
۱۱۵۱	حدیث ۴۶۱۶
۱۱۵۱	حدیث ۴۶۱۷
۱۱۵۱	حدیث ۴۶۱۸
۱۱۵۱	حدیث ۴۶۱۹
۱۱۵۱	حدیث ۴۶۲۰
۱۱۵۱	حدیث ۴۶۲۱
۱۱۵۱	حدیث ۴۶۲۲
۱۱۵۲	حدیث ۴۶۲۳
۱۱۵۲	حدیث ۴۶۲۴
۱۱۵۲	حدیث ۴۶۲۵
۱۱۵۲	حدیث ۴۶۲۶

۱۱۵۲	حدیث ۴۶۲۷
۱۱۵۲	حدیث ۴۶۲۸
۱۱۵۲	حدیث ۴۶۲۹
۱۱۵۲	حدیث ۴۶۳۰
۱۱۵۲	حدیث ۴۶۳۱
۱۱۵۳	حدیث ۴۶۳۲
۱۱۵۳	حدیث ۴۶۳۳
۱۱۵۳	حدیث ۴۶۳۴
۱۱۵۳	حدیث ۴۶۳۵
۱۱۵۳	حدیث ۴۶۳۶
۱۱۵۳	حدیث ۴۶۳۷
۱۱۵۳	حدیث ۴۶۳۸
۱۱۵۳	حدیث ۴۶۳۹
۱۱۵۴	حدیث ۴۶۴۰
۱۱۵۴	حدیث ۴۶۴۱
۱۱۵۴	حدیث ۴۶۴۲
۱۱۵۴	حدیث ۴۶۴۳
۱۱۵۴	حدیث ۴۶۴۴
۱۱۵۴	حدیث ۴۶۴۵
۱۱۵۴	حدیث ۴۶۴۶
۱۱۵۴	حدیث ۴۶۴۷
۱۱۵۵	حدیث ۴۶۴۸
۱۱۵۵	حدیث ۴۶۴۹
۱۱۵۵	حدیث ۴۶۵۰

۱۱۵۵	حدیث ۴۶۵۱
۱۱۵۵	حدیث ۴۶۵۲
۱۱۵۵	حدیث ۴۶۵۳
۱۱۵۵	حدیث ۴۶۵۴
۱۱۵۵	حدیث ۴۶۵۵
۱۱۵۶	حدیث ۴۶۵۶
۱۱۵۶	حدیث ۴۶۵۷
۱۱۵۶	حدیث ۴۶۵۸
۱۱۵۶	حدیث ۴۶۵۹
۱۱۵۶	حدیث ۴۶۶۰
۱۱۵۶	حدیث ۴۶۶۱
۱۱۵۶	حدیث ۴۶۶۲
۱۱۵۶	حدیث ۴۶۶۳
۱۱۵۷	حدیث ۴۶۶۴
۱۱۵۷	حدیث ۴۶۶۵
۱۱۵۷	حدیث ۴۶۶۶
۱۱۵۷	حدیث ۴۶۶۷
۱۱۵۷	حدیث ۴۶۶۸
۱۱۵۷	حدیث ۴۶۶۹
۱۱۵۷	حدیث ۴۶۷۰
۱۱۵۸	حدیث ۴۶۷۱
۱۱۵۸	حدیث ۴۶۷۲
۱۱۵۸	حدیث ۴۶۷۳
۱۱۵۸	حدیث ۴۶۷۴

۱۱۵۸	حدیث ۴۶۷۵
۱۱۵۸	حدیث ۴۶۷۶
۱۱۵۹	حدیث ۴۶۷۷
۱۱۵۹	حدیث ۴۶۷۸
۱۱۵۹	حدیث ۴۶۷۹
۱۱۵۹	حدیث ۴۶۸۰
۱۱۵۹	حدیث ۴۶۸۱
۱۱۵۹	حدیث ۴۶۸۲
۱۱۵۹	حدیث ۴۶۸۳
۱۱۵۹	حدیث ۴۶۸۴
۱۱۶۰	حدیث ۴۶۸۵
۱۱۶۰	حدیث ۴۶۸۶
۱۱۶۰	حدیث ۴۶۸۷
۱۱۶۰	حدیث ۴۶۸۸
۱۱۶۰	حدیث ۴۶۸۹
۱۱۶۰	حدیث ۴۶۹۰
۱۱۶۰	حدیث ۴۶۹۱
۱۱۶۰	حدیث ۴۶۹۲
۱۱۶۱	حدیث ۴۶۹۳
۱۱۶۱	حدیث ۴۶۹۴
۱۱۶۱	حدیث ۴۶۹۵
۱۱۶۱	حدیث ۴۶۹۶
۱۱۶۱	حدیث ۴۶۹۷
۱۱۶۱	حدیث ۴۶۹۸

۱۱۶۱	حدیث ۴۶۹۹
۱۱۶۱	حدیث ۴۷۰۰
۱۱۶۲	حدیث ۴۷۰۱
۱۱۶۲	حدیث ۴۷۰۲
۱۱۶۲	حدیث ۴۷۰۳
۱۱۶۲	حدیث ۴۷۰۴
۱۱۶۲	حدیث ۴۷۰۵
۱۱۶۲	حدیث ۴۷۰۶
۱۱۶۲	درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بانک احادیث اهل بیت (ع) جلد ۸ - (اخلاقی)

مشخصات کتاب

سرشناسه: مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، ۱۳۹۰ عنوان و نام پدیدآور: بانک احادیث اهل بیت (ع) جلد ۸ - (اخلاقی) / واحد تحقیقات مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان. مشخصات نشر: اصفهان: مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، ۱۳۹۰. مشخصات ظاهری: نرم افزار تلفن همراه و رایانه موضوع: احادیث شیعه موضوع: اهل بیت (ع) موضوع: اخلاقی

اخلاقی

فضایل اخلاقی

حدیث ۱

قال الإمام زين العابدين (عليه السلام): القول الحسن يثري المال، و ينمي الرزق، و ينسى في الأجل، و يجبب إلى الأهل، و يدخل الجنة. امام سجاد (عليه السلام) فرمودند: گفتار نیک دارایی را زیاد می کند و روزی را افزایش می دهد و أجل را به تأخیر می اندازد و انسان را نزد اهل و خانواده محبوب می گرداند و (شخص را) به بهشت می برد. «أمالی صدوق، ص ۱۲، ح ۱»

حدیث ۲

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله - : والذى نفسى بيده، ما أنفق الناس من نفقة أحب من قول الخير. پیامبر خدا - صلى الله عليه وآله - فرمودند: سوگند به آن که جانم در دست اوست، مردم هیچ انفاقی نکردند که دوست داشتنی تر از گفتار نیک باشد. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۳۱۱، ح ۸»

حدیث ۳

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله - : من حسن إسلام المرء تركه الكلام فيما لا يعنيه. پیامبر خدا - صلى الله عليه وآله - فرمودند: از نشانه های نیکویی اسلام شخص دم فرو بستن از بیهوده گویی است. «بحار الانوار، ج ۲، ص ۵۵، ح ۲۸»

حدیث ۴

قال الامام على بن الحسين - عليه السلام - : ما من جرعة أحب إلى الله من جرعتين: جرعة غيظٍ ردّها مؤمنٌ بحلمٍ أو جرعة مصيبةٍ ردّها مؤمنٌ بصبرٍ. امام سجاد - عليه السلام - فرمودند: نزد خداوند متعال حالتی محبوبتر از یکی از این دو حالت نیست: حالت غضب و خشمی که مؤمن با بردباری و حلم از آن بگذرد و حالت بلا- و مصیبتی که مؤمن آن را با صبر و شکیبائی پشت سر بگذارد. «مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۴۲۴»

حدیث ۵

قال الامام العسكري - عليه السلام - : مَنْ كَانَ الْوَرَعُ سَجِيَّتَهُ وَ الْكِرْمُ طَبِيعَتَهُ وَ الْحِلْمُ خَلَّتَهُ كَثُرَ صَدِيقُهُ وَ الثَّنَاءُ عَلَيْهِ. امام حسن عسکری

- علیه السّلام - فرمودند: هر کس ورع و پرهیزگاری روش زندگی او، بزرگواری و سخاوت عادت او و صبر و بردباری برنامه اش باشد، دوستانش زیاد خواهند بود و دیگران او را مورد مدح و ستایش قرار می دهند. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۳۷۹»

حدیث ۶

قال الامام علی - علیه السّلام - : لا یعدمُ الصبورُ الظفرَ و ان طالَ به الزّمان. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: انسان صبور و شکیبیا، پیروزی را از دست نمی دهد گر چه زمان رسیدن آن طولانی شود. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۹۵»

حدیث ۷

قال امیرالمؤمنین - علیه السّلام - : إنّ الصّبرَ و حُسنَ الخلقِ والبرِّ و الحِلْمَ من أخلاقِ الانبیاء. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: صبر و شکیبائی و اخلاق نیکو و بردباری، از اخلاق پیامبران است. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۹۳»

حدیث ۸

قال الامام علی - علیه السّلام - : الصّبرُ أحسنُ حُللِ الايمانِ و أشرفُ خلائقِ الانسان. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: صبر، بهترین جامه ایمان و برترین خوی انسان است. «غررالحکم، ص ۲۸۱، ح ۶۲۳۲»

حدیث ۹

قال الامام علی - علیه السّلام - : ثوابُ الصّبرِ أعلى الثّوابِ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: پاداش صبر، بالاترین پاداش ها است. «تصنیف غررالحکم، ص ۲۸۱، ح ۶۲۴۰»

حدیث ۱۰

قال الامام علی - علیه السّلام - : الصّبرُ جنةٌ من الفاقه. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: صبر و بردباری سپری در برابر فقر و تنگدستی است. «بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۲۴۰»

حدیث ۱۱

قال الامام علی - علیه السّلام - : الصّبرُ کفیلٌ بالظّفر. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: صبر، ضامن پیروزی است. «تصنیف غررالحکم، ص ۲۸۳، ح ۶۳۱۲»

حدیث ۱۲

قال الامام علی - علیه السّلام - : زینُ الدّین الصّبرُ و الرضا. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: زینت و زیبائی دین، صبر و رضا (به قضای پروردگار) است. «تصنیف غررالحکم، ص ۲۸۱، ح ۶۲۴۳»

حدیث ۱۳

قال الامام علی - علیه السّلام - : الصَّبْرُ ثَمَرَةُ الْاِيْمَانِ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: صبر، ثمره و نتیجه ایمان است. «تصنیف غررالحکم، ص ۲۸۰، ح ۶۲۱۷»

حدیث ۱۴

قال الامام علی - علیه السّلام - : اَقْوَى عِدْوِ الشَّدَائِدِ الصَّبْرُ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: قوی ترین دشمن سختی ها، صبر و شکیبائی است. «تصنیف غررالحکم، ص ۲۸۲، ح ۶۲۷۵»

حدیث ۱۵

امام علی - علیه السّلام - فرمودند: برترین عبادت ها، صبر، خاموشی و انتظار فرج می باشد. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۴۲۰»

حدیث ۱۶

قال الامام علی - علیه السّلام - : الصَّبْرُ صَبْرَانِ، صَبْرٌ عَلٰی مَا تَكْرَهُ وَ صَبْرٌ مِّمَّا تُحِبُّ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: صبر بر دو قسم است، صبر بر آنچه که دوست نداری و به تو رسیده است و صبر بر چیزی که دوست می داری و نمی توانی به آن دست یابی. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۹۵»

حدیث ۱۷

قال الامام الصادق - علیه السّلام - : الْعَمَلُ الْخَالِصُ، الَّذِي لَا تُرِيدُ اَنْ يَحْمَدَكَ عَلَيْهِ اَحَدٌ اِلَّا اللهُ عَزَّوَجَلَّ. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: عمل خالص آن است که نخواهی کسی جز خدای عزوجل، تو را بر انجام آن کار بستاید. «الکافی، ج ۲، ص ۱۶»

حدیث ۱۸

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : بِالْاِخْلَاصِ تَتَفَاضَلُ مَرَاتِبُ الْمُؤْمِنِينَ. رسول خدا - صلى الله عليه و آله - فرمودند: تفاوت و برتری درجات مؤمنان بر یکدیگر به اخلاص است. «تنبيه الخواطر، ج ۲، ص ۱۱۹»

حدیث ۱۹

قال الامام علی - علیه السّلام - : عَلَى قَمَدْرِ قُوَّةِ الدِّينِ يَكُونُ خُلُوصُ النَّيَّةِ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: خلوص نیت به اندازه شدت دینداری است. «غررالحکم، ح ۶۱۹۲»

حدیث ۲۰

قال الامام علی - علیه السّلام - : مَنْ اَخْلَصَ بَلَغَ الْاَمَالَ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: هر که اخلاص ورزد، به آرزوهایش برسد. «غررالحکم، ح ۷۶۷۵»

حدیث ۲۱

قال الامام علی - علیه السلام - : اَلزُّهُدُ سَجِيَّةُ الْمُخْلِصِينَ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: پارسایی، سرشت و خوی مخلصان است. «غررالحکم، ح ۶۶۲»

حدیث ۲۲

قال الامام علی - علیه السلام - : فِي إِخْلَاصِ النَّيَّاتِ نَجَاحُ الْأُمُورِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: موفقیت در کارها به خالص کردن نیت ها است. «غررالحکم، ح ۶۵۱۰»

حدیث ۲۳

قال الامام علی - علیه السلام - : اَلْعَمَلُ كُلُّهُ هَبَاءٌ إِلَّا مَا أُخْلِصَ فِيهِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: اعمال همه بر باد است، مگر آنچه از روی اخلاص باشد. «غررالحکم، ح ۱۴۰۰»

حدیث ۲۴

قال الامام علی - علیه السلام - : لَوْ خَلَصَتْ النَّيَّاتُ لَزَكَّتِ الْأَعْمَالُ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: اگر نیت ها خالص شود، اعمال پاکیزه گردد. «غررالحکم، ح ۷۵۷۸»

حدیث ۲۵

قال الامام علی - علیه السلام - : عِنْدَ تَحَقُّقِ الْإِخْلَاصِ تَسْتَبِيرُ الْبَصَائِرِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: چون اخلاص تحقق یابد، دیده بصیرت روشن شود. «غررالحکم، ح ۶۲۱۱»

حدیث ۲۶

قال الامام علی - علیه السلام - : بِالْإِخْلَاصِ تُرْفَعُ الْأَعْمَالُ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: به سبب اخلاص، اعمال (به درگاه خدا) بالا می رود. «غررالحکم، ح ۴۲۴۲»

حدیث ۲۷

قال الامام علی - علیه السلام - : فِي الْإِخْلَاصِ يَكُونُ الْخَلَاصُ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: رهایی و نجات در اخلاص است. «تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۱۵۴»

حدیث ۲۸

قال الامام علی - علیه السلام - : الْإِخْلَاصُ شِيمَةُ أَفْضَلِ النَّاسِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: اخلاص، خوی برترین مردمان است. «غررالحکم، ح ۵۹۷»

حدیث ۲۹

قال الامام علی - علیه السلام - : الْإِخْلَاصُ عِبَادَةُ الْمُقَرَّبِينَ . امام علی - علیه السلام - فرمودند: اخلاص، عبادت مقربان الهی است.
«غررالحکم، ح ۱۹۷»

حدیث ۳۰

قال الامام علی - علیه السلام - : زِيَادَةُ الشُّكْرِ وَصَلَةُ الرَّحِمِ تَزِيدُ فِي الْعُمُرِ وَتَفْسُخُ فِي الْأَجْلِ . امام علی - علیه السلام - : شکرگزاری فراوان و صلہ رحم، عمر را زیاد می کنند و بر مهلت زندگی می افزایند. «عیون الحکم والمواعظ، ص ۲۷۵، ح ۴۹۹۹»

حدیث ۳۱

قال الله عزَّوجلَّ: ای احمد! می دانی به کدام دلیل تو را بر دیگر انبیا برتری دادم؟ به دلیل یقین و حسن خلق و سخاوت نفس و دلسوزی برای مردم. (ارشادالقلوب ۱/۲۰۵)

حدیث ۳۲

قال الله عزَّوجلَّ: ای احمد! پرهیزکاری، زینت مؤمن و ستون برپایی دین است. (ارشادالقلوب ۱/۲۰۳)

حدیث ۳۳

قال الامام علی بن الحسین - علیه السلام - : الصَّبْرُ وَ الرِّضَا عَنْ قِضَاءِ اللَّهِ رَأْسَ طَاعَةِ اللَّهِ ... امام سجاد - علیه السلام - فرمودند: صبر و خشنودی از قضای الهی، اصل و اساس اطاعت خداوند است. هر که صبر و رضا در برابر قضای الهی داشته باشد، جز خیر برای او نخواهد بود. «وسائل الشیعه، ج ۲، ص ۸۹۹»

حدیث ۳۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ما نَعْلَمُ شَيْئًا يَزِيدُ فِي الْعُمُرِ إِلَّا صَلَةَ الرَّحِمِ، حَتَّى إِنْ الرَّجُلُ يَكُونُ أَجَلُهُ ثَلَاثَ سِنِينَ فَيَكُونُ وَصُولًا لِلرَّحِمِ فَيَزِيدُ اللَّهُ فِي عُمُرِهِ ثَلَاثِينَ سَنَةً فَيَجْعَلُهَا ثَلَاثًا وَ ثَلَاثِينَ سَنَةً، وَ يَكُونُ أَجَلُهُ ثَلَاثًا وَ ثَلَاثِينَ سَنَةً فَيَكُونُ قَاطِعًا لِلرَّحِمِ، فَيَنْقُضُهُ اللَّهُ ثَلَاثِينَ سَنَةً وَ يَجْعَلُ أَجَلَهُ إِلَى ثَلَاثِ سِنِينَ ؛ ما، غیر از صلہ رحم، چیزی نمی شناسیم که بر عمر بیفزاید، تا آن جا که گاهی عمر کسی سه سال است، و وقتی که اهل صلہ رحم می شود، خداوند هم سی سال بر عمرش می افزاید و آن را سی و سه سال می کند و گاهی عمر کسی سی و سه سال است و قطع رحم می کند و خداوند هم سی سال از عمر او می کاهد و عمرش را به سه سال، کاهش می دهد. کافی: ج ۲، ص ۱۵۲، ح ۱۷

حدیث ۳۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : مَنْ صَاحَبَ النَّاسَ بِاللَّذَى يُحِبُّ أَنْ يُصَاحِبُوهُ كَانَ عَدْلًا . هر که با مردم چنان رفتار کند که دوست دارد آنان با او رفتار کنند، عادل است . کثر الفوائد : ۲ / ۱۶۲ منتخب میزان الحکمه : ۳۶۰

حدیث ۳۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : ما مِنْ رَجُلٍ مُسْلِمٍ يُصَاحَبُ بِشَيْءٍ فِي جَسَدِهِ فَيَتَّصِلُ بِدَقِّهِ إِلَّا رَفَعَهُ اللَّهُ بِهِ دَرَجَةً وَحَطَّ عَنْهُ بِهِ

خَطِيئَةٌ . هیچ مرد مسلمانی نیست که به قسمتی از بدنش آسیبی وارد شود و از (قصاص) آن درگذرد ، مگر این که خداوند به سبب آن یک درجه بالایش برد و یک گناه از او بزدايد . کنز العمال : ۳۹۸۵۰ منتخب میزان الحکمه : ۴۶۶

حدیث ۳۷

امام باقر علیه السلام : صَلُّهُ الْأَرْحَامِ تَحْسُنُ الْخُلُقَ وَتُسَمِّحُ الْكُفَّ وَتُطَيِّبُ النَّفْسَ ، وَتَزِيدُ فِي الرِّزْقِ وَتُنَسِّي فِي الْأَجْلِ ؛ صلّه رحم خلق و خوی را نیکو ، دست را بخشنده ، جان را پاکیزه و روزی را زیاد می کند و اجل را به تأخیر می اندازد . الکافی : ۱۲ / ۱۵۲ / ۲

حدیث ۳۸

امام علی علیه السلام : مِنْ كَرَمِ الْمَرْءِ بُكَاءُهُ عَلَى مَا مَضَى مِنْ زَمَانِهِ ، وَحَنِئُهُ إِلَى أَوْطَانِهِ ، وَحِفْظُهُ قَدِيمِ إِخْوَانِهِ ؛ از بزرگواری انسان، گریستن اوست بر عمر سپری شده اش و علاقه او به میهنش و نگهداشتن دوستان دیرینه اش . بحار الأنوار : ۳ / ۲۶۴ / ۷۴ منتخب میزان الحکمه : ۵۹۶

حدیث ۳۹

امام علی علیه السلام : غَايَةُ الْفَضَائِلِ الْعِلْمُ ؛ اوج فضیلتها دانش است . غرر الحکم : ۶۳۷۹

حدیث ۴۰

امام علی علیه السلام : لَا شَرَفَ كَالْعِلْمِ ؛ هیچ شرافتی ، چون دانش نیست . نهج البلاغه : الحکمه ۱۱۳ منتخب میزان الحکمه : ۳۹۶

حدیث ۴۱

امام علی علیه السلام : رَأْسُ الْفَضَائِلِ الْعِلْمُ ، غَايَةُ الْفَضَائِلِ الْعِلْمُ ؛ سرآمد فضیلتها ، دانش است ؛ نقطه پایان فضیلتها دانش است . غرر الحکم : ۶۳۷۹ ۵۲۳۴ منتخب میزان الحکمه : ۳۹۶

حدیث ۴۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : الْعِلْمُ رَأْسُ الْخَيْرِ كُلِّهِ ، وَالْجَهْلُ رَأْسُ الشَّرِّ كُلِّهِ ؛ دانایی ، سرآمد همه خوبیهاست و نادانی سرآمد همه بدیها . بحار الأنوار : ۹ / ۱۷۵ / ۷۷ / ۳۹۶

حدیث ۴۳

امام حسن (سلام الله علیه) : رَأْسُ الْعَقْلِ مُعَاشَرَةُ النَّاسِ بِالْجَمِيلِ ؛ خوشرفتاری با مردم ، رأس خرد است . میزان الحکمه : ح ۱۳۷۰۳

حدیث ۴۴

امام صادق (سلام الله علیه) : الصَّبْرُ رَأْسُ الْإِيمَانِ ؛ شکیبایی ، سر ایمان است . میزان الحکمه : ح ۱۰۲۲۱

حدیث ۴۵

إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ لَمْ يَبْعَثْ نَبِيًّا إِلَّا بِصِدْقِ الْحَدِيثِ وَأَدَاءِ الْأَمَانَةِ إِلَى الْبِرِّ وَالْفَاجِرِ؛ خدایوند عزوجل هیچ پیامبری را برنگزید، مگر به راست گفتاری و امانتداری در حق خوب و بد. الکافی: ج ۲، ص ۱۰۴، ح ۱

حدیث ۴۶

امام سجّاد (سلام الله علیه): الْقَوْلُ الْحَسَنُ يُثْرِي الْمَالَ، وَيُنْمِي الرِّزْقَ؛ گفتار نیک، دارایی را زیاد می کند و روزی را افزایش می دهد. میزان الحکمه: ح ۱۸۰۶۳

حدیث ۴۷

امام علی (سلام الله علیه): مَنْ لَانَتْ عَرِيكَتُهُ وَجَبَتْ مَحَبَّتُهُ؛ هر که نرمخو و فروتن باشد محبتش [بر دلها] لازم آید. میزان الحکمه: ح ۱۰۴۵۴

حدیث ۴۸

امام صادق (سلام الله علیه): إِنْ مَتِنَ التَّوَّاضِعِ أَنْ يَجْلِسَ الرَّجُلُ دُونَ شَرَفِهِ؛ تواضع در مجلس، آن است که کسی در کم تر از جایگاهش بنشیند. الکافی: ج ۲، ص ۱۲۳، ح ۹

حدیث ۴۹

امام صادق (سلام الله علیه): الْعَدْلُ أَحْلَى مِنَ الْمَاءِ يُصَيِّبُهُ الظَّمَانُ؛ عدالت، گواراتر از آبی است که تشنه به آن می رسد. الکافی، ج ۲، ص ۱۴۶

حدیث ۵۰

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله): إِنْ الْعَفْوُ لَا يَزِيدُ الْعَبْدَ إِلَّا عِزًّا فَتَعَاوَا يُعِزُّكُمْ اللَّهُ؛ گذشت، جز بر عزت بنده نمی افزاید، پس از یکدیگر درگذرید تا خدایوند به شما عزت بخشد. الکافی، ج ۶، ص ۱۰۸

حدیث ۵۱

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله): خِيَارُكُمْ أَحْسَنُكُمْ أَخْلَاقًا الَّذِينَ يَأْلَفُونَ وَيُؤْلَفُونَ؛ بهترین شما، خوش خوترین شماست آنان که الفت می گیرند و الفت می پذیرند. تحف العقول، ص ۴۵

حدیث ۵۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله: خَصَلَتَانِ لَيْسَ فَوْقَهُمَا مِنَ الْبِرِّ شَيْءٌ إِلَّا الْإِيمَانُ بِاللَّهِ وَالنَّفْعُ لِعِبَادِ اللَّهِ؛ دو خصلت است که هیچ کار خوبی بالاتر از آن دو نیست: ایمان به خدا و سود رساندن به بندگان خدا میزان الحکمه، ج ۵، ص ۵۰۲

حدیث ۵۳

امام کاظم (سلام الله علیه): تَمُونُكَ لِلضَّعِيفِ أَفْضَلُ الصَّدَقَةِ؛ کمک کردن تو به ناتوان، بهترین صدقه است. تحف العقول، ص ۴۱۴

حدیث ۵۴

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله): الصَّبْرُ سِتْرٌ مِنَ الْكُرُوبِ وَعَوْنٌ عَلَى الْخُطُوبِ؛ صبر، پوشاننده اندوه‌ها و یاور در برابر مشکلات است. کنز الفوائد، ص ۵۸

حدیث ۵۵

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله): إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْتَرِفَ الْأَمِينِ؛ به راستی خداوند پیشرو امانت دار را دوست دارد. الکافی، ج ۵، ص ۱۱۳

حدیث ۵۶

امام باقر (سلام الله علیه): إِنَّ أَشَدَّ الْعِبَادَةِ الْوَرَعُ؛ سخت‌ترین عبادت، پارسایی است. میزان الحکمة: ح ۱۱۸۵۸

حدیث ۵۷

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله): أَكْثَرُ مَا تَلَجُّ بِهِ أُمَّتِي الْجَنَّةَ تَقْوَى اللَّهِ وَحُسْنُ الْخُلُقِ؛ بیشترین چیزی که مایه ورود امت من به بهشت می‌شود، پروای از خدا و اخلاقی خوش است. الکافی: ج ۲، ص ۱۰۰، ح ۶

حدیث ۵۸

امام رضا (سلام الله علیه): مَنْ تَبَسَّمَ فِي وَجْهِ أَخِيهِ الْمُؤْمِنِ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ حَسَنَةً؛ هر که به روی برادر مؤمنش لبخند بزند، خداوند برایش ثوابی خواهد نوشت. دوستی: ص ۲۱۶ ح ۵۳۵

حدیث ۵۹

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله): نَصْرُ الْمَظْلُومِ وَالْأَمْرُ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّهْيُ عَنِ الْمُنْكَرِ جِهَادٌ؛ یاری رساندن به ستم‌دیده و امر به معروف و نهی از منکر جهاد در راه خداست. جامع الأحادیث قمی، ص ۱۲۵

حدیث ۶۰

امام سجاد (سلام الله علیه) فرمودند: إِنَّ أَقْرَبَكُمْ مِنَ اللَّهِ أَوْسَعُكُمْ خُلُقًا؛ نزدیک‌ترین شما به خداوند، گشاده‌خوترین شماست. الکافی: ج ۸، ص ۶۹، ح ۲۴

حدیث ۶۱

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: إِنَّ أَعْجَلَ الْخَيْرِ ثَوَابًا صَلُّهُ الرَّحْمِ؛ پاداش صلّه رحم، سریع‌ترین پاداش کار خیری است که به انسان می‌رسد. الکافی، ج ۲، ص ۱۶۰

حدیث ۶۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: وقتی مسلمانی از کنار برادر مسلمانش عبور می نماید و سلام نمی کند ملائکه از آن مسلمان تعجب می کنند. محجه البیضاء جلد ۳ صفحه ۳۸۲

حدیث ۶۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: بهترین بندگان خدا آنها هستند که به وعده وفا کنند. نهج الفصاحه، صفحه ۱۷۲، حدیث ۸۵۰

حدیث ۶۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إِنَّ الْعَفْوَ لَا يَزِيدُ الْعَبْدَ إِلَّا عِزًّا فَتَعَاَفَوْا يُعِزُّكُمْ اللَّهُ؛ گذشت، جز بر عزت بنده نمی افزاید، پس از یکدیگر در گذرید تا خداوند به شما عزت بخشد. الکافی، ج ۶، ص ۱۰۸

حدیث ۶۵

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَنْ مَشَى إِلَى ذِي قَرَابَةٍ بِنَفْسِهِ وَ مَالِهِ لِيُصِلَ رَحِمَهُ أَعْطَاهُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ أَجْرَ مَاءِ شَهِيدٍ؛ هر کس با جان و مال خود در راه صله رحم کوشش کند، خداوند عزوجل پاداش یکصد شهید به او می دهد. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۱۶

حدیث ۶۶

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أَمَا عَلَامَةُ التَّائِبِ فَارْبَعَةٌ: النَّصِيحَةُ لِلَّهِ فِي عَمَلِهِ وَ تَرْكُ الْبَاطِلِ وَ لُزُومُ الْحَقِّ وَ الْحِرْصُ عَلَى الْخَيْرِ؛ نشانه توبه کننده چهار است: عمل خالصانه برای خدا، رها کردن باطل، پایبندی به حق و حریص بودن بر کار خیر. (تحف العقول، ص ۲۰)

حدیث ۶۷

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: التَّوْبَةُ حَسَنٌ وَ لَكِنَّ فِي الشَّيْبَابِ أَحْسَنُ؛ توبه زیباست، ولی از جوان زیباتر. (کنز العمال، ح ۴۳۵۴۲)

حدیث ۶۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: التَّوْفِيقُ مِنَ السَّعَادَةِ وَ الْجِدْلَانُ مِنَ الشَّقَاوَةِ؛ توفیق [انجام کار نیک] از خوشبختی و بی توفیقی از بدبختی است. بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۱۲، ح ۷۰

حدیث ۶۹

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ عَفَّةُ الْبُطْنِ وَ الْفَرَجِ؛ بالاترین عبادت، عفت شکم و شهوت است. تحف العقول،

ص ۲۹۶

حدیث ۷۰

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: اِنَّ الْوُصُولَ إِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ سَهْفٌ لَا يُدْرِكُ إِلَّا بِامْتِطَاءِ اللَّيْلِ؛ وصول به خداوند عزوجل سفری است که جز با عبادت در شب حاصل نگردد. مسند الامام العسکری، ص ۲۹۰

حدیث ۷۱

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: اَلْخُلُقُ الْحَسَنُ عِبَادَةٌ؛ خوش اخلاقی عبادت است. کنز العمال، ج ۱۳، ص ۱۵۱، ح ۳۶۴۷۲

حدیث ۷۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: أَلَا أُحَدِّثُكَ بِمَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ؟ الصَّ فَحُ عَنِ النَّاسِ وَمُؤَاسَاةُ الرَّجُلِ أَخَاهُ فِي مَالِهِ وَذِكْرُ اللَّهِ كَثِيرًا؛ آیا به شما بگویم که مکارم اخلاق چیست؟ گذشت کردن از مردم، کمک مالی به برادر (دینی) خود و بسیار به یاد خدا بودن. معانی الأخبار، ص ۱۹۱، ح ۲

حدیث ۷۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلذِّكْرُ يُونِسُ اللَّبِّ وَيُنِيرُ الْقَلْبَ وَيَسْتَنْزِلُ الرَّحْمَةَ؛ یاد خدا عقل را آرامش می دهد، دل را روشن می کند و رحمت او را فرود می آورد. غررالحکم، ج ۲، ص ۶۶، ح ۱۸۵۸

حدیث ۷۴

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: مَنْ فَرَّجَ عَنِ مَوْمِنٍ فَرَّجَ اللَّهُ عَنْ قَلْبِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؛ هر کس اندوه و مشکلی را از مومنی بر طرف نماید خداوند در روز قیامت اندوه را از قلبش بر طرف سازد. (اصول کافی، ج ۳، ص ۲۶۸)

حدیث ۷۵

امام صادق (علیه السلام): لِيَجْرَحَ الْمَدَائِنِيَّ - : أَلَا أُحَدِّثُكَ بِمَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ؟ اَلصَّفْحُ عَنِ النَّاسِ ، وَمُؤَاسَاةُ الرَّجُلِ أَخَاهُ فِي مَالِهِ ، وَذِكْرُ اللَّهِ كَثِيرًا؛ به جزای مدائنی فرمودند: آیا به تو بگویم که مکارم اخلاق چیست؟ گذشت کردن از مردم، سهمیم کردن برادر (دینی) در مال خود و بسیار به یاد خدا بودن. (غررالحکم، ج ۲، ص ۴۵۱، ح ۳۲۶۰)

حدیث ۷۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى خَصَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ بِمَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ ، فَأَمَنَحِنَا أَنْفُسَنَا كَمَا فَإِنْ كَانَتْ فِيكُمْ فَاحِمَةٌ دَاوَا اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ وَارْغَبُوا إِلَيْهِ فِي الزِّيَادَةِ مِنْهَا - فَذَكَرَهَا عَشْرَةَ - : اَلْيَقِينُ ، وَالقِنَاعَةُ ، وَالصَّبْرُ ، وَالتَّكْوَنُ ، وَالحِلْمُ ، وَحُسْنُ الْخُلُقِ ، وَالتَّوْبَةُ ، وَالتَّجَاوُزُ ، وَالمَرْوَةُ ، وَخَدَايَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ رَا بِه مَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ مَخْصُوصَ كَرْدَانِيد. پس شما نیز خود را بیازمایید، اگر این صفت ها در شما بود خدای عزوجل را سپاس گوید و از او این مکارم را بیشتر بخواهید. - سپس آن ده خصلت را برشمردند - : یقین، قناعت، صبر، شکر، بردباری، خوش اخلاقی، سخاوت، غیرت،

شجاعت و جوانمردی. (نهج البلاغه، خطبه ۹۱)

حدیث ۷۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: وَقَدْ سُئِلَ عَنِ مَكَارِمِ الْخَلْقِ: الْعَفْوُ عَمَّنْ ظَلَمَكَ وَصِلَةُ مَنْ قَطَعَكَ وَإِعْطَاءُ مَنْ حَزَمَكَ وَقَوْلُ الْحَقِّ وَلَوْ عَلَى نَفْسِكَ؛ درباره مکارم الاخلاق سؤال شد، فرمودند: گذشت از کسی که به تو ظلم کرده، رابطه با کسی که با تو قطع رابطه کرده، عطا به آن کس که از تو دریغ داشته است و گفتن حق اگر چه بر ضد خودت باشد. (نهج الفصاحه، ح ۷۸۱)

حدیث ۷۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: خَيْرُ الْخَلَائِقِ الرَّفِيقُ؛ بهترین خوبی ها رفیق است (مهربانی و لطف با مردم). (غررالحکم)

حدیث ۷۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: الْعَدْلُ أَفْضَلُ مِنَ الشَّجَاعَةِ لِأَنَّ النَّاسَ لَوِاسْتَعْمَلُوا الْعَدْلَ عُمُومًا فِي جَمِيعِهِمْ لَاسْتَغْنَوْا عَنِ الشَّجَاعَةِ؛ عدالت بهتر از شجاعت است زیرا اگر مردم همگی عدالت را درباره همه بکار گیرند از شجاعت بی نیاز می شوند. شرح نهج البلاغه، ج ۲۰، ص ۳۳۳، ح ۸۱۶

حدیث ۸۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لَا أَشْجَعُ مِنَ لَبِيبٍ؛ شجاع تر از خردمند، وجود ندارد. غررالحکم، ج ۶، ص ۳۷۳، ح ۱۰۵۹۱

حدیث ۸۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ثَمَرَةُ الشَّجَاعَةِ الْغَيْرَةُ؛ غیرت میوه شجاعت است. غررالحکم، ج ۳، ص ۳۲۸، ح ۴۶۲۰

حدیث ۸۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: جُبِلَتِ الشَّجَاعَةُ عَلَى ثَلَاثِ طَبَائِعٍ، لِكُلِّ وَاحِدَةٍ مِنْهُنَّ فَضِيلَةٌ لَيْسَتْ لِلْخَرَى: السَّخَاءُ بِالنَّفْسِ وَالنَّفْعُ مِنَ الذُّلِّ وَطَلَبُ الذِّكْرِ...؛ شجاعت بر سه خصلت سرشته شده که هر یک از آنها فضیلتی دارد که دیگری فاقد آن است: از خود گذشتگی، تن ندادن به خواری و ذلت و نامجویی. تحف العقول، ص ۳۲۳

حدیث ۸۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: السَّخَاءُ وَالشَّجَاعَةُ عَرَائِزُ شَرِيفَةٌ، يَضَعُهَا اللَّهُ سُبْحَانَهُ فَيَمُنُ أَحَبُّهُ وَامْتَحَنَهُ؛ سخاوت و شجاعت خصلت های والایی هستند که خداوند سبحان آن دو را در وجود هر کس که دوستش داشته و او را آزموده باشد می گذارد. غررالحکم، ج ۲، ص ۵۶، ح ۱۸۲۰

حدیث ۸۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: الشَّجَاعَةُ نُصْرَةٌ حَاضِرَةٌ وَفَضِيلَةٌ ظَاهِرَةٌ؛ شجاعت، نصرتی نقد و فضیلتی آشکار است. غررالحکم، ج ۲، ص ۳۰، ح ۱۷۰۰

حدیث ۸۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: العَفَافُ يَصُونُ النَّفْسَ وَيُنْزِلُهَا عَنِ الدُّنْيَا؛ عَفْتٌ، نفس را مصون می دارد و آن را از پستیها دور نگه می دارد. (غررالحکم، ح ۱۹۸۹ - منتخب میزان الحکمه، ص ۳۸۶)

حدیث ۸۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: العِفَّةُ أَفْضَلُ الْفُتُوَّةِ؛ عَفْتٌ، برترین جوانمردی است. (غررالحکم، ح ۵۲۹ - منتخب میزان الحکمه، ص ۳۸۶)

حدیث ۸۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: العِفَّةُ رَأْسُ كُلِّ خَيْرٍ؛ عَفْتٌ، سرآمد هر خوبی است. (غررالحکم، ح ۱۱۶۸ - منتخب میزان الحکمه، ص ۳۸۶)

حدیث ۸۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَصْلُ الْمُرُوَّةِ الْحَيَاءُ وَتَمَرَتُهَا الْعِفَّةُ؛ ریشه مردانگی حیا و میوه اش پاکدامنی است. (غررالحکم، ج ۲، ص ۴۱۸، ح ۳۱۰۱)

حدیث ۸۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: عِفَّتُهُ (الرَّجُلِ) عَلَى قَدْرِ غَيْرَتِهِ؛ پاکدامنی مرد به اندازه غیرت اوست. (نهج البلاغه، حکمت ۴۷)

حدیث ۹۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: أَوَّلُ مَا يَوْضَعُ فِي مِيزَانِ الْعَبْدِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حُسْنُ خَلْقِهِ؛ نخستین چیزی که روز قیامت در ترازوی اعمال بنده گذاشته می شود، اخلاق خوب اوست. (قرب الإسناد، ص ۴۶، ح ۱۴۹)

حدیث ۹۱

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: الْبُكَاءُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ نَجَاةٌ مِنَ النَّارِ؛ گریه از ترس خدا سبب نجات از آتش جهنم است (حیات امام حسین، ج ۱، ص ۱۸۳)

حدیث ۹۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: صِلَةُ الرَّحَامِ تَرْكِي الْعَمَالِ وَتُنْمَى الْمَوَالِ وَتَدْفَعُ الْبُلُوِي وَتُيسِّرُ الْحِسَابَ وَتُنْسِي فِي الْجَلِّ؛ صله

رحم، اعمال را پاکیزه، اموال را بسیار، بلا را برطرف و حساب (قیامت) را آسان می‌کند و مرگ را به تأخیر می‌اندازد. (کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۳)

حدیث ۹۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَنْ كَفَّ غَضَبَهُ سَتَرَ اللَّهُ عَوْرَتَهُ؛ کسی که جلوی خشمش را بگیرد خداوند نقصها و کاستی های او را می پوشاند. (جهاد النفس، ح ۵۲۸)

حدیث ۹۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ثَلَاثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ كَانِ سَيِّدًا: كَظْمُ الْغَيْظِ وَالْعَفْوُ عَنِ الْمَسِيءِ وَالصَّلَاةُ بِالنَّفْسِ وَالْمَالِ؛ سه چیز است که در هر که باشد آقا و سرور است: خشم فرو خوردن، گذشت از بدکردار، کمک و صله رحم با جان و مال. (تحف العقول، ص ۳۱۷)

حدیث ۹۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَلَكْفُ عَمَّا فِي أَيْدِي النَّاسِ عِقَّةٌ وَكِبْرُ هِمَّةٍ؛ طمع نداشتن به آنچه در نزد مردم است، (نشان) عزت نفس و بلند همتی است. (غررالحکم، ج ۱، ص ۳۶۵، ح ۱۳۸۷)

حدیث ۹۶

امام حسن (علیه السلام) فرمودند: أَلْخَيْرُ الْأَدْيِ لَا شَرَّ فِيهِ، أَلشَّكْرُ مَعَ التَّعَمُّةِ وَالصَّبْرُ عَلَى النَّازِلَةِ؛ خیری که هیچ شری در آن نیست، شکر بر نعمت و صبر بر مصیبت ناگوار است. (تحف العقول، ص ۲۳۷)

حدیث ۹۷

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: التَّوَّاضُعُ نِعْمَةٌ لَا يُحْسَدُ عَلَيْهَا؛ تواضع و فروتنی نعمتی است که بر آن حسد نبرند. تحف العقول، ص ۴۸۹

حدیث ۹۸

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: تواضع درجاتی دارد: یکی از آنها این است که انسان اندازه خود را بشناسد و با طیب خاطر خود را در آن جایگاه قرار دهد، دوست داشته باشد با مردم همان گونه رفتار کند که انتظار دارد با او رفتار کنند، اگر بدی دید آن را با خوبی جواب دهد، خشم خود را فرو خورد و از مردم درگذرد، و خداوند نیکوکاران را دوست دارد. (کافی، ج ۲، ص ۱۲۴، ح ۱۳)

حدیث ۹۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ثَلَاثٌ مَنْ آتَى اللَّهَ بِوَاحِدَةٍ مِنْهُنَّ أَوْجَبَ اللَّهُ لَهُ الْجَنَّةَ: الْأِنْشَاقُ مِنْ إِفْتَارٍ وَالْبِشْرُ لِجَمِيعِ الْعَالَمِ وَالْإِنْصَافُ مِنَ نَفْسِهِ؛ هر کس یکی از این کارها را به درگاه خدا ببرد، خداوند بهشت را برای او واجب می‌گرداند: انفاق در تنگدستی، گشاده‌رویی با همگان و رفتار منصفانه. (نهج الفصاحه، ح ۱۲۸۱)

حدیث ۱۰۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: **إِنَّ لِأَهْلِ الْجَنَّةِ أَرْبَعَ عِلَامَاتٍ: وَجْهٌ مُتَبَسِّطٌ وَلسَانٌ لَطِيفٌ وَقَلْبٌ رَحِيمٌ وَيَدٌ مُعْطِيَةٌ؛** بهشتی‌ها چهار نشانه دارند: روی گشاده، زبان نرم، دل مهربان و دست دهنده. (مجموعه ورام، ج ۲، ص ۹۱)

حدیث ۱۰۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: **خَمْسُ خِصَالٍ مَنْ لَمْ تَكُنْ فِيهِ خَصْلَةٌ مِنْهَا فَلَيْسَ فِيهِ كَثِيرٌ مُسْتَمْتِعٌ أَوْلَاهَا: الْوَفَاءُ وَالثَّانِيَةُ التَّوْبَةُ وَالثَّالِثَةُ الْحَيَاءُ وَالرَّابِعَةُ حُسْنُ الْخُلُقِ وَالخَامِسَةُ وَهِيَ تَجَمُّعُ هَذِهِ الْخِصَالِ، الْحَزِينَةُ؛** پنج خصلت است که در هر کس یکی از آنها نباشد خیر و بهره زیادی در او نیست: اول: وفاداری دوم: تدبیر سوم: حیا چهارم: خوش اخلاقی و پنجم: - که چهار خصلت دیگر را نیز در خود دارد - آزادگی. (خصال، ص ۲۸۴، ح ۳۳)

حدیث ۱۰۲

امام هادی (علیه السلام) فرمودند: **السَّهْرُ الَّذِي لِلْمَنَامِ وَالْجُوعُ يَزِيدُ فِي طَيِّبِ الطَّعَامِ؛** شب زنده داری، خواب را شیرین تر و گرسنگی، غذا را لذت بخش تر می کند. (تنبيه الخواطر، ص ۱۴۱، ح ۱۸)

حدیث ۱۰۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: **أَلَا أُخِيذُكَ بِمَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ؟ الصَّخْرُ عَنِ النَّاسِ وَمُؤَاسَاةُ الرَّجُلِ أَخَاهُ فِي مَالِهِ وَذِكْرُ اللَّهِ كَثِيرًا؛** آیا به شما بگویم که مکارم اخلاق چیست؟ گذشت کردن از مردم، کمک مالی به برادر (دینی) خود و بسیار به یاد خدا بودن. (معانی الأخبار، ص ۱۹۱، ح ۲)

حدیث ۱۰۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: **الْمَكَارِمُ عَشْرٌ، فَإِنْ اسْتَطَعْتَ أَنْ تَكُونَ فِيكَ فَلَتَكُنْ...: صِدْقُ الْبَسِ، وَصِدْقُ اللِّسَانِ، وَأَدَاءُ الْأَمَانَةِ، وَصِلَةُ الرَّجَمِ، وَإِقْرَاءُ الضَّيْفِ، وَإِطْعَامُ السَّائِلِ، وَالْمُكَافَاةُ عَلَى الصَّنَائِعِ، وَالتَّذَمُّمُ لِلجَارِ، وَالتَّذَمُّمُ لِلصَّاحِبِ، وَرَأْسُهُنَّ الْحَيَاءُ؛** مکارم ده تاست: اگر می توانی آنها را داشته باش ...: استقامت در سختی ها، راستگویی، امانتداری، صله رحم، میهمان نوازی، اطعام نیازمند، جبران کردن نیکی ها، رعایت حق و حرمت همسایه، مراعات حق و حرمت رفیق و در رأس همه، حیا. (غررالحکم، ج ۶، ص ۴۴۱، ح ۱۰۹۲۶)

حدیث ۱۰۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **إِذَا تَفَقَّهَ الرَّفِيعُ تَوَاضَعَ؛** انسان بلند مرتبه چون به فهم و دانایی رسد، متواضع می شود. (غررالحکم، ج ۳، ص ۱۳۳، ح ۴۰۴۸)

حدیث ۱۰۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَشْرَفُ الْخَلَائِقِ التَّوَّاضِعُ وَالْحِلْمُ وَلَيْنُ الْجَانِبِ؛ شریف ترین اخلاق، تواضع، بردباری و نرم خویی است. غررالحکم، ج ۲، ص ۴۴۲، ح ۳۲۲۳

حدیث ۱۰۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إِنَّ الْجِهَادَ بَابٌ مِنْ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ فَتَحَهُ اللَّهُ لِخَاصَّةِ أَوْلِيَائِهِ وَهُوَ لِبَاسُ التَّقْوَى وَدَرِعُ اللَّهِ الْحَصِينَةَ وَجَنَّتُهُ الْوَثِيقَةُ؛ براستی که جهاد یکی از درهای بهشت است که خداوند آن را برای اولیای خاص خود گشوده است. جهاد جامه تقوا و زره استوار خداوند و سپر محکم اوست. (نهج البلاغه، خطبه ۲۷)

حدیث ۱۰۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لَا يَفُوزُ بِالْجَنَّةِ إِلَّا مَنْ حَسِنَتْ سِرِيرَتُهُ وَخَلَصَتْ نِيَّتُهُ؛ به پاداش بهشت نمی رسد مگر آن کس که باطنش نیکو و نیتش خالص باشد. (غررالحکم، ج ۶، ص ۴۲۳، ح ۱۰۸۶۸)

حدیث ۱۰۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إِنَّ تَقْوَى اللَّهِ مِفْتَاحُ سِدَادٍ ، وَذَخِيرَةُ مَعَادٍ ، وَعِتْقٌ مِنْ كُلِّ مَلَكَةٍ ، وَنَجَاةٌ مِنْ كُلِّ هَلَكَةٍ ، بِهَا يَنْجَحُ الطَّالِبُ ، وَيَنْجُو الْهَارِبُ ، وَتُنَالُ الرَّغَائِبُ؛ تقوای خدا، کلید پاکی و درستی و اندوخته ای برای معاد و باعث آزادی از هر بندگی و رهایی از هر نابودی است. به وسیله تقواست که جوینده به مطلوبش می رسد و گریزان (از عذاب و کیفر الهی) رهایی می یابد و به خواست ها رسیده می شود. (نهج البلاغه، خطبه ۲۳۰)

حدیث ۱۱۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: صِلَةُ الرَّحِمِ تُدِيرُ النَّعَمَ وَتَدْفَعُ النَّقَمَ؛ صله رحم، نعمت ها را فراوان می کند و سختی ها را از بین می برد. غررالحکم، ح ۵۸۳۶

حدیث ۱۱۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لَا تَكْمُلُ الْمَكَارِمُ إِلَّا بِالْعَفَافِ وَالْيَتَارِ؛ مکارم اخلاق به کمال نمی رسد، مگر با پاکدامنی و از خود گذشتگی. (التوحید، ص ۱۲۷)

حدیث ۱۱۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لَوْ كُنَّا لَا نَرْجُو جَنَّةً وَلَا نَخْشَى نَارًا وَلَا ثَوَابًا وَلَا عِقَابًا لَكَانَ يَتَّبِعُنَا أَنْ نَطْلُبَ مَكَارِمَ الْخَلْقِ فَإِنَّهَا مِمَّا تَدُلُّ عَلَى سَبِيلِ النَّجَاحِ؛ اگر هم به بهشت امید (و باور) نمی داشتیم و از دوزخ نمی هراسیدیم و پاداش و کیفری در میان نمی بود باز شایسته بود که در طلب مکارم اخلاق برآییم، زیرا که راه موفقیت و پیروزی در تحصیل مکارم اخلاق است. (التوحید، ص ۶۳)

حدیث ۱۱۳

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : الصَّرَعَةُ كُلُّ الصَّرَعَةِ الَّتِي يَغْضِبُ فَيَسْتَدُّ غَضَبُهُ وَيَحْمَرُّ وَجْهَهُ وَيَقْشَعِرُّ شَعْرَهُ فَيَصْرَعُ غَضَبُهُ؛ کمال

دلیری آن است که کسی خشمگین شود و خشمش شدت گیرد و چهره اش سرخ شود و موهایش بلرزد، امّا بر خشم خود چیره گردد. نهج الفصاحه، ح ۱۸۷۲

حدیث ۱۱۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: یَرُوی عَنْ رَبِّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى - حُحَّتْ مَحَبَّتِي عَلَى الْمُتَزَاوِرِينَ فَيَّ وَحَقَّتْ مَحَبَّتِي عَلَى الْمُتَبَاذِلِينَ فَيَّ وَهُمْ عَلَى مَنَابِرٍ مِنْ نُورٍ يَغْبِطُهُمُ النَّبِيُّونَ وَالصَّيِّدُ يَقُونَ بِمَكَانِهِمْ؛ خداوند متعال می فرماید: بر خود واجب کرده ام دوست داشتن کسانی را که به خاطر من به دیدار یکدیگر می روند و کسانی که در راه من به یکدیگر بخشش می نمایند، چنین کسانی (روز قیامت) بر منبری از نورند به گونه ای که پیامبران و صدیقین به جایگاه آنان غبطه می خورند. (صحیح ابن حبان، ج ۲، ص ۳۳۸)

حدیث ۱۱۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْحَيَّيَّ الْحَلِيمَ الْعَفِيفَ الْمُتَعَفِّفَ؛ خداوند انسان با حیای بردبار پاک دامنی را که پاکدامنی می ورزد، دوست دارد. (کافی، ج ۲، ص ۱۱۲، ح ۸)

حدیث ۱۱۶

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: يَا عَلِيُّ وَلِلْعَالَمِ ثَلَاثٌ عَلَامَاتٍ: صِدْقُ الْكَلِمِ وَاجْتِنَابُ الْحَرَامِ وَأَنْ يَتَوَاضَعَ لِلنَّاسِ كُلِّهِمْ؛ یا علی دانشمند سه نشانه دارد: راستگویی، حرام گریزی و فروتنی در برابر همه مردم. التوحید، ص ۱۲۷

حدیث ۱۱۷

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: ثَلَاثَةٌ لَا يَزِيدُ اللَّهُ بِهِنَّ إِلَّا خَيْرًا: التَّوَاضُّعُ لَا يَزِيدُ اللَّهَ بِهِ إِلَّا ارْتِفَاعًا وَذُلُّ النَّفْسِ لَا يَزِيدُ اللَّهَ بِهِ إِلَّا عِزًّا وَالتَّعَفُّفُ لَا يَزِيدُ اللَّهَ بِهِ إِلَّا غِنًى؛ سه چیز است که خداوند به سبب آنها جز بر خیر و خوبی نمی افزاید: تواضع که خداوند به سبب آن جز بلند مرتبگی نمی افزاید، شکسته نفسی که خداوند به سبب آن جز عزت نمی افزاید و مناعت طبع که خداوند به سبب آن جز بی نیازی نمی افزاید. بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۱۲۴، ح ۲۲

حدیث ۱۱۸

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: مَنْ رَدَّ عَنْ عَرَضِ أَخِيهِ الْمُسْلِمِ وَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ الْبَتَّةَ؛ هر کس آبروی مؤمنی را حفظ کند، بدون تردید بهشت بر او واجب می شود. (ثواب الاعمال و عقاب الاعمال)

حدیث ۱۱۹

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: إِنَّ فِي الْجَنَّةِ دَارًا يُقَالُ لَهَا دَارُ الْفَرَحِ لَا يَدْخُلُهَا إِلَّا مَنْ فَرَّحَ يَتَامَى الْمُؤْمِنِينَ؛ در بهشت خانه ای هست که آن را شادی سرا گویند و جز آنان که یتیمان مؤمنان را شاد کرده اند وارد آن نمی شوند. (نهج الفصاحه، ح ۸۶۴)

حدیث ۱۲۰

رسول خدا (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: الشتاء ربيع المومن يطول فيه ليله فيستعين به على قيامه و يقصر فيه نهاره فيستعين به على صيامه؛ زمستان بهار مومن است از شبهای طولانی‌اش برای شب زنده‌داری و از روزهای کوتاهش برای روزه داری بهره می‌گیرد. (وسائل الشیعه، ج ۷ ص ۳۰۲، ح ۳)

حدیث ۱۲۱

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: إِنَّمَا بُعِثْتُ لِأَتَمِّمَ مَكَارِمَ الْخَلْقِ؛ براستی که من برای به کمال رساندن مکارم اخلاق مبعوث شده‌ام. (کنز العمال، ج ۱۳، ص ۱۵۱، ح ۳۶۴۷۲)

حدیث ۱۲۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إِذَا حَسَنَ الْخُلُقُ لَطَفَ النَّطْقُ؛ با اخلاق نیکو، گفتار نرم می‌شود. (غررالحکم، ح ۴۰۵۲)

حدیث ۱۲۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: تَحَرَّى الصِّدْقِ وَ تَجَنَّبَ الْكُذْبِ أَجْمَلُ شِيمَةٍ وَأَفْضَلُ أَدَبٍ؛ راستگو بودن و پرهیز نمودن از دروغ، زیباترین اخلاق و بهترین ادب است. (کافی، ج ۸، ص ۱۵۰، ح ۱۳۲)

حدیث ۱۲۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَا أَضْيَعَبَ إِكْتِسَابَ الْفَضَائِلِ وَأَيْسَرَ إِتْلَافَهَا؛ صفات پسندیده چه به سختی به دست می‌آیند و چه آسان از دست می‌روند. (شرح نهج البلاغه، ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص ۲۵۹، ح ۳۸)

حدیث ۱۲۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَشْرَفُ الْخَلَائِقِ التَّوَّاضِعُ وَالْحَلِمُ وَلَيْنُ الْجَانِبِ؛ شریف‌ترین اخلاق، تواضع، بردباری و نرم‌خویی است. (غررالحکم، ج ۲، ص ۴۴۲، ح ۳۲۲۳)

حدیث ۱۲۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: السَّخَاءُ يُكْسِبُ الْمَحَبَّةَ وَيُزَيِّنُ الْخَلْقَ؛ سخاوت، محبت آور و زینت اخلاق است. (غررالحکم، ج ۲، ص ۱۰، ح ۱۶۰۰)

حدیث ۱۲۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَرْبَعٌ مَنْ أُعْطِيَهُنَّ فَقَدْ أُعْطِيَ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ صِدْقُ حَدِيثٍ وَأَدَاءُ أَمَانَةٍ وَعِفَّةُ بَطْنٍ وَحُسْنُ خُلُقٍ؛ چهار چیز است که به هر کس داده شود خیر دنیا و آخرت به او داده شده است: راستگویی، اداء امانت، حلال‌خوری و خوش اخلاقی. (غررالحکم، ج ۲، ص ۱۵۱، ح ۲۱۴۲)

حدیث ۱۲۸

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: كَمَالُ الْأَدَبِ وَالْمُرُوَّةِ سَبْعُ خِصَالٍ: الْعَقْلُ وَالْحِلْمُ وَالصَّبْرُ وَالرِّفْقُ وَالصَّمْتُ وَحُسْنُ الْخُلُقِ وَالْمُدَارَاةُ؛ کمال ادب و مروت در هفت چیز است: عقل، بردباری، صبر، ملایمت، سکوت، خوش اخلاقی و مدارا. (بحار الأنوار، ج ۸۴، ص ۳۲۵، ح ۱۴)

حدیث ۱۲۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَنْ أَحْسَنَ خُلُقَهُ أَحَبَّهُ الْأَخْيَارُ وَجَانَبَهُ الْفَجَّارُ؛ انسان خوش اخلاق، از دوستی مردمان خوب برخوردار است و از تعرض آدم‌های نابکار در امان است. (مستدرک الوسائل، ج ۸، ص ۴۴۹)

حدیث ۱۳۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: صَلَاةُ اللَّيْلِ تُحَسِّنُ الْوَجْهَ وَتُحَسِّنُ الْخُلُقَ وَتُطَيِّبُ الرِّيحَ وَتَدْرُرُ الرِّزْقَ وَتَقْضِي الدَّيْنَ وَتَذْهَبُ بِالْهَمِّ وَتَجْلُو الْبَصِيرَةَ؛ نماز شب، انسان را خوش سیما، خوش اخلاق و خوشبو می‌کند و روزی را زیاد و قرض را ادا می‌نماید و غم اندوه را از بین می‌برد و چشم را نورانی می‌کند. (ثواب الأعمال، ص ۴۲)

حدیث ۱۳۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: أَكْمَلُ النَّاسِ عَقْلًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا؛ عاقل‌ترین مردم خوش‌خلق‌ترین آنهاست. (اصول کافی، ج ۱، ص ۲۷)

حدیث ۱۳۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: صَلَمَةُ الرَّحَامِ تُحَسِّنُ الْخُلُقَ وَتُسَمِّحُ الْكَفَّ وَتُطَيِّبُ النَّفْسَ وَتَزِيدُ فِي الرِّزْقِ وَتُنْسِي فِي الْجَلِّ؛ صلح، انسان را خوش اخلاق، با سخاوت و پاکیزه‌جان می‌نماید و روزی را زیاد می‌کند و مرگ را به تأخیر می‌اندازد. (کافی، ج ۲، ص ۱۵۱، ح ۶)

حدیث ۱۳۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: الْبِرُّ وَحُسْنُ الْخُلُقِ يَعْمُرَانِ الدِّيَارَ وَيَزِيدَانِ فِي الْعِمَارِ؛ نیکی و خوش اخلاقی، شهرها را آباد و عمرها را زیاد می‌کند. (التوحید، ص ۶۳)

حدیث ۱۳۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إِنَّ مِمَّا يُزَيِّنُ السَّلَامَ الْخُلُقَ الْحَسَنَةَ فِيمَا بَيْنَ النَّاسِ؛ خوش اخلاقی در بین مردم زینت اسلام است. (کنز العمال، ج ۱۰، ص ۱۴۳، ح ۲۸۷۳۱)

حدیث ۱۳۵

امام حسن مجتبی (علیه السلام) فرمودند: رَأْسُ الْعَقْلِ مُعَاشَرَةُ النَّاسِ بِالْجَمِيلِ؛ خوش رفتاری با مردم، رأس خرد است. (میزان الحکمه، ح ۱۳۷۰۳)

حدیث ۱۳۶

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: الْخُلُقُ الْحَسَنُ عِبَادَةٌ؛ خوش اخلاقی عبادت است. (کنز العمال، ج ۱۳، ص ۱۵۱، ح ۳۶۴۷۲)

حدیث ۱۳۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: صِلْمَةُ الرَّحَامِ تَزَكِّي الْعَمَالَ وَتُنْمِي الْمَوَالَ وَتَدْفَعُ الْبَلْوَى وَتُسَيِّرُ الْحِسَابَ وَتُنَسِّي فِي الْجَلِّ؛ صله رحم، اعمال را پاکیزه، اموال را بسیار، بلا را برطرف و حساب (قیامت) را آسان می کند و مرگ را به تأخیر می اندازد. کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۳

حدیث ۱۳۸

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إِنَّ مِمَّا يُزَيِّنُ الْإِسْلَامَ الْأَخْلَاقَ الْحَسَنَةَ فِيمَا بَيْنَ النَّاسِ؛ خوش اخلاقی در بین مردم زینت اسلام است. مشکاة الأنوار ص ۲۴۰

حدیث ۱۳۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: يُسْتَدَلُّ عَلَى كَرَمِ الرَّجُلِ بِحُسْنِ بَشْرِهِ، وَبَدَلِ بَرِّهِ؛ خوش رویی و احسان مرد، دلیل کرامت اوست. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۰۹۶۳

حدیث ۱۴۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لَا تَكْمُلُ الْمَكَارِمُ إِلَّا بِالْعَفَافِ وَالْإِيثَارِ؛ کرامت های اخلاقی جز با پاک دامنی و از خود گذشتگی کامل نمی شوند. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۰۷۴۵

حدیث ۱۴۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: نِفَاقُ الْمَرْءِ مِنْ ذُلِّ يَجِدُهُ فِي نَفْسِهِ؛ دو رویی آدمی از ذلتی است که در خود می یابد. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۹۹۸۸

حدیث ۱۴۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: نِعَمَ عَيُونِ الدُّعَاءِ الْخُشُوعُ؛ خشوع، چه نیک یابوری است برای دعا. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۹۹۴۵

حدیث ۱۴۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَا تَزَيَّنَ الْإِنْسَانُ بِزِينَتِهِ أَجْمَلَ مِنَ الْفُتُوَّةِ؛ انسان به زیوری زیباتر از جوان مردی آراسته نشد. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۹۶۵۹

حدیث ۱۴۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَا اتَّقَى أَحَدٌ إِلَّا سَهَّلَ اللَّهُ مَخْرَجَهُ؛ هیچ کس پرهیزکاری پیشه نکرد، مگر این که خدا راه برون شدن از سختی‌ها را برایش آسان کرد. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۹۵۶۵

حدیث ۱۴۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: يَكْتَسِبُ الصَّادِقُ بِصِدْقِهِ ثَلَاثًا: حُسْنَ الثَّقَنِ بِهِ، وَالْمَحَبَّةَ لَهُ، وَالْمَهَابَةَ عَنْهُ؛ راستگو با راست گویی‌اش سه چیز به دست می‌آورد: به او نیک اعتماد کنند، دوستی‌اش بر دل‌ها نشیند، و از وی اندیشه کنند. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۱۰۳۸

حدیث ۱۴۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: يَبْلُغُ الصَّادِقُ بِصِدْقِهِ مَا لَا يَبْلُغُهُ الْكَاذِبُ بِاِحْتِيَالِهِ؛ راستگو با راستی‌اش به چیزی می‌رسد که دروغگو با چاره‌جویی به آن نمی‌رسد. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۱۰۰۶

حدیث ۱۴۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنِ رَقِيَ دَرَجَاتِ الْهِمَمِ عَظَّمَتْهُ الْأُمَّمُ؛ هر کس از نردبان همت بالا رود، مردمان او را بزرگ می‌دارند. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۸۵۲۶

حدیث ۱۴۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنْ دَارَى النَّاسَ أَمِنَ مَكْرَهُمْ؛ هر کس با مردم مدارا کند، از مکرشان در امان می‌ماند. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۸۴۶۵

حدیث ۱۴۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنْ حَسِنَتْ عَشْرَتُهُ كَثُرَ إِخْوَانُهُ؛ هر کس معاشرتش نیکو باشد، برادرانش بسیار شوند. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۸۳۹۲

حدیث ۱۵۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: سَبَبُ الْإِثْلَافِ الْوَفَاءُ؛ وفاداری، سبب الفت است. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۵۵۱۱

حدیث ۱۵۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: زِيَادَةُ الشَّحِّ تَشِينُ الْفُتُوَّةَ وَتُفْسِدُ الْأُخُوَّةَ؛ بسیاری بخل، جوان‌مردی را زشت و برادری را تباه می‌کند. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۵۵۰۸

حدیث ۱۵۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: رَأْسُ الْفَضَائِلِ مَلِكُ الْغَضَبِ وَإِمَاتَةُ الشَّهْوَةِ؛ سرآمد فضیلت‌ها در دست داشتن زمام خشم و میراندن خواهش نفس است. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۵۲۳۷

حدیث ۱۵۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ذُو الْكَرَمِ جَمِيلُ الشَّيْمِ مُسَدِّ لِلنَّعْمِ وَصَوْلٌ لِلرَّحِمِ؛ صاحب کرم، کسی است که خُلق و خویش زیبا، برای هرگونه نعمتی سزاوار و در پیوند با خویشان، پویا باشد. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۵۱۹۶

حدیث ۱۵۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: خَيْرٌ مَا وَرَثَ الْآبَاءُ الْأَبْنَاءُ الْأَدَبُ؛ بهترین چیزی که پدران برای فرزندان به میراث می‌گذارند، ادب است. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۵۰۳۶

حدیث ۱۵۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: حُسْنُ الظَّنِّ رَاحَةُ الْقَلْبِ وَسَيِّئَةُ الدِّينِ؛ خوش گمانی، مایه آسایش دل و سلامت دین است. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۸۱۶

حدیث ۱۵۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: جَمَالُ الْعِلْمِ نَشْرُهُ وَتَمَرَّتُهُ الْعَمَلُ بِهِ، وَصَيَانَتُهُ وَضَعُهُ فِي أَهْلِهِ؛ زیبایی علم به نشر آن است، و میوه‌اش عمل کردن به آن، و نگاهداشتن آن قراردادنش میان اهل آن. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۷۵۴

حدیث ۱۵۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ثَلَاثٌ يُوجِبْنَ الْمَحَبَّةَ: حُسْنُ الْخُلُقِ وَحُسْنُ الرَّفْقِ وَالتَّوَاضُّعُ؛ سه خصلت موجب دوستی است: خوش‌خویی، مهربانی و فروتنی. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۶۸۴

حدیث ۱۵۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ثَمَرَةُ الْقَنَاعَةِ الْإِجْمَالُ فِي الْمَكْتَسَبِ وَالْعُرُوفُ عَنِ الطَّلَبِ؛ میوه قناعت، اعتدال در کسب و کار، و ناخوش داشتن درخواست است. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۶۳۴

حدیث ۱۵۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ثَمَرَةُ التَّوَّاضُعِ الْمَحَبَّةُ ؛ دوستی میوه فروتنی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۶۱۳

حدیث ۱۶۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ثَمَرَةُ الْعِفَّةِ الصِّيَانَةُ ؛ میوه عفت ، خودنگاهداری است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۵۹۳

حدیث ۱۶۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: تَعْجِيلُ الْبِرِّ زِيَادَةُ فِي الْبِرِّ ؛ شتاب کردن در نیکی ، زیادت در نیکی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۵۶۸

حدیث ۱۶۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: بُكَاءُ الْعَبْدِ مِنَ خَشْيَةِ اللَّهِ يُمَحِّصُ ذُنُوبَهُ ؛ گریستن بنده از خوف خدا ، گناهانش را از میان می برد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۴۳۲

حدیث ۱۶۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: بَرُّ الرَّجُلِ ذَوَى رَحِمَتِهِ صَدَقَةٌ ؛ نیکی مرد به خویشانش صدقه است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۴۲۷

حدیث ۱۶۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: بِالتَّوْبَةِ تُمَحِّصُ السَّيِّئَاتُ ؛ گناهان ، با توبه (بازگشت به سوی خدا) پاک می شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۳۲۴

حدیث ۱۶۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: بِحُسْنِ الْأَخْلَاقِ يَطْيِبُ الْعَيْشُ ؛ با نیکویی اخلاق، زندگی خوش می شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۲۶۳

حدیث ۱۶۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: بِالْعِدْلِ تَتَضَاعَفُ الْبَرَكَاتُ ؛ با عدالت ، برکت‌ها دوچندان می شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۲۱۱

حدیث ۱۶۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إِذَا أَرَادَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ صِيْلَاحَ عَبْدٍ أَلْهَمَهُ قَلَّةَ الْكَلَامِ وَقَلَّةَ الطَّعَامِ وَقَلَّةَ الْمَنَامِ ؛ هرگاه خداوند صلاح بنده‌ای را بخواهد ، کم‌گویی ، کم‌خوری و کم‌خوابی را در دلش می اندازد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۱۱۷

حدیث ۱۶۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إِذَا صَيَّعَتْ مَعْرُوفًا فَاسْتُرْهُ؛ هرگاه کار نیکویی انجام دادی، پنهانش دار. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۹۸۱

حدیث ۱۶۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إِنَّ أَفْضَلَ الْخَيْرِ صَدَقَةُ السِّرِّ وَ بَرُّ الْوَالِدَيْنِ وَ صَلََةُ الرَّجْمِ؛ برترین خوبی، صدقه پنهانی و نیکی به پدر و مادر و صله رحم است. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۵۵۰

حدیث ۱۷۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إِنَّ مِنَ الْعِبَادَةِ لَيْنَ الْكَلَامِ وَ إِفْشَاءِ السَّلَامِ؛ از جمله عبادت‌ها، نرمی کلام و آشکار کردن سلام است. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۴۲۱

حدیث ۱۷۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَفْضَلُ الْجُودِ إِیْصَالُ الْحُقُوقِ إِلَى أَهْلِهَا؛ برترین بخشش، رساندن حقوق به اهل آن است. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۱۵۳

حدیث ۱۷۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَعْظَمُ النَّاسِ الْمُسَارِعُ إِلَى الْخَيْرَاتِ؛ نیکو حال‌ترین مردم، کسی است که به سوی نیکی‌ها بشتابد. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۱۲۲

حدیث ۱۷۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَفْضَلُ النَّاسِ مَنْ كَظَمَ غَيْظَهُ وَ حَلَمَ عَنْ قُدْرَةٍ؛ برترین مردم، کسی است که خشمش را فرو برد و با وجود قدرت بر انتقام، بردباری کند. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۱۰۴

حدیث ۱۷۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَصْلُ الْمُرُوءَةِ الْحَيَاءُ وَ ثَمَرَتُهَا الْعِفَّةُ؛ ریشه مردانگی شرم است و میوه‌اش پاک دامنی. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۱۰۱

حدیث ۱۷۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَفْضَلُ الْوَرَعِ حُسْنُ الظَّنِّ؛ برترین پارسایی، خوش گمانی است. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۰۲۷

حدیث ۱۷۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَفْضَلُ الْمَعْرُوفِ إِغَانَةُ الْمَلْهُوفِ ؛ برترین کار نیک ، فریادرسی ستم‌دیده است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۲۹۵۹

حدیث ۱۷۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَفْضَلُ الْإِيمَانِ الْأَمَانَةُ ؛ برترین ایمان، امانتداری است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۲۹۰۵

حدیث ۱۷۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَرْضَ لِلنَّاسِ بِمَا تَرْضَاهُ لِنَفْسِكَ تَكُنْ مُسْلِمًا ؛ آنچه را برای خود می‌پسندی برای مردم بپسند ، تا مسلمان باشی . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۲۳۲۹

حدیث ۱۷۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلْبُكَاءُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ يُنِيرُ الْقَلْبَ وَيَعْصِمُ مِنَ مُعَاوَدَةِ الذَّنْبِ ؛ گریستن از ترس خدا، دل را نورانی می‌کند و از بازگشت به گناه، ایمن می‌دارد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۲۰۱۶

حدیث ۱۸۰

اَلْكَمَالُ فِي ثَلَاثٍ : اَلصَّبْرُ عَلَى النَّوَائِبِ وَالتَّوَرُّعُ فِي الْمَطَالِبِ وَ اِسْعَافُ الطَّالِبِ ؛ کمال آدمی در سه چیز است : شکیبایی بر ناگواری‌ها ، پارسایی در خواسته‌ها و برآوردن خواهش درخواست‌کننده . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۷۷۷

حدیث ۱۸۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلْإِنصَافُ يَرْفَعُ اَلْخِلَافَ وَيُوجِبُ اَلْإِتِّلَافَ ؛ انصاف داشتن ، اختلاف را از میان برمی‌دارد و الفت می‌آورد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۷۰۲

حدیث ۱۸۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلصِّدْقُ مُطَابَقَةُ الْمَنْطِقِ لِلْوَضْعِ اَلْإِلَهِيِّ ؛ راستگویی، مطابقت گفتار است با نهاده الهی . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۵۵۲

حدیث ۱۸۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلْحَيَاءُ مِنَ اللَّهِ يَمْحُو كَثِيرًا مِنَ اَلْخَطَايَا ؛ شرم از خداوند ، بسیاری از گناهان را پاک می‌کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۵۴۸

حدیث ۱۸۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلبِشْرُ إِسْدَاءِ الصَّ نِيْعِهِ بغيرِ مَوْوَنَةٍ ؛ گشاده‌رویی ، نیکوکاری‌ای است بدون هزینه . غرر الحکم و درر

الکلم، حدیث ۱۵۰۳

حدیث ۱۸۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **الْمُؤْمِنُ هَيِّنٌ لِّئِنْ سَهَّلَ مُؤْتَمَنٌ ؛ مؤمن ، آسان گیر ، نرم خو ، سهل گیر و مورد اعتماد است .** غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۴۵۴

حدیث ۱۸۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **التَّوْبَةُ تَطْهَرُ الْقُلُوبَ وَ تَغْسِلُ الذُّنُوبَ ؛ توبه ، دل‌ها را پاک می‌کند و گناهان را می‌شوید .** غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۳۵۵

حدیث ۱۸۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **الْتَّوَدُّ إِلَى النَّاسِ رَأْسُ الْعَقْلِ ؛ مهرورزی با مردم ، اساس خردمندی است .** غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۳۴۵

حدیث ۱۸۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **آلَةُ الرِّئَاسَةِ سِعَةُ الصُّدْرِ ؛ سعه صدر، ابزار ریاست است .** غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۲۵۶

حدیث ۱۸۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **الْجَمَالُ الظَّاهِرُ حُسْنُ الصُّورَةِ ، الْجَمَالُ البَاطِنُ حُسْنُ السَّرِيرَةِ ؛ زیبایی ظاهری ، نیکویی صورت است ، و زیبایی باطن ، نیکویی رفتار .** غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۱۹۳

حدیث ۱۹۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **السُّكُوتُ عَلَى الْأَحْمَقِ أَفْضَلُ جَوَابِهِ ؛ سکوت در برابر احمق، بهترین جواب به اوست .** غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۱۶۰

حدیث ۱۹۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **الْحَلِيمُ مَنْ احْتَمَلَ إِخْوَانَهُ ؛ بردبار، کسی است که [لغزش‌های] برادرانش را بر تابد .** غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۱۱۱

حدیث ۱۹۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **الْبَشَاشَةُ جِبَالَةُ الْمَوَدَّةِ ؛ گشاده‌رویی ، دام دوستی است .** غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۰۷۵

حدیث ۱۹۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **الْقَنَاعَةُ أَهْنًا عَيْشٍ** ؛ قناعت ، گواراترین زندگی است . **غَرَرِ الْحَكْمِ** و **دَرَرِ الْكَلِمِ**، حدیث ۹۳۳

حدیث ۱۹۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **السَّخَاءُ يَزْرَعُ الْمَحَبَّةَ** ؛ بخشش ، بذر دوستی می افشاند . **غَرَرِ الْحَكْمِ** و **دَرَرِ الْكَلِمِ**، حدیث ۳۰۶

حدیث ۱۹۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **الْإِنْسَانُ عَبْدُ الْإِحْسَانِ** ؛ انسان، بنده احسان است . **غَرَرِ الْحَكْمِ** و **دَرَرِ الْكَلِمِ**، حدیث ۲۶۳

حدیث ۱۹۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **الْعَفْوُ أَحْسَنُ الْإِحْسَانِ** ؛ گذشت، نیکوترین نیکی است . **غَرَرِ الْحَكْمِ** و **دَرَرِ الْكَلِمِ**، حدیث ۲۵۹

حدیث ۱۹۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **مِنْ أَحْسَنِ الْفَضْلِ قَبُولُ عُذْرِ الْجَانِي** ؛ پذیرش عذر گنهکار ، از نیکوترین فضیلتهاست . **غَرَرِ الْحَكْمِ** و **دَرَرِ الْكَلِمِ**، حدیث ۹۲۹۴

حدیث ۱۹۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **مِنْ أَشْرَفِ أَعْمَالِ الْكَرِيمِ تَغَاْفُلُهُ عَمَّا يَعْلَمُ** ؛ از جمله شرافتمندانه ترین کارهای فرد کریم ، چشمپوشی از چیزهایی است که می داند . **غَرَرِ الْحَكْمِ** و **دَرَرِ الْكَلِمِ**، حدیث ۹۳۲۱

حدیث ۱۹۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **مِنْ أَمَارَاتِ الْخَيْرِ الْكَفُّ عَنِ الْأَذَى** ؛ از جمله نشانه های خوبی ، خودداری از آزریدن [مردم] است . **غَرَرِ الْحَكْمِ** و **دَرَرِ الْكَلِمِ**، حدیث ۹۳۳۰

حدیث ۲۰۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **مَا تَزَيَّنَ مُتَزَيِّنٌ بِمِثْلِ طَاعَةِ اللَّهِ** ؛ هیچ آراسته ای به زیوری مانند طاعت خدا آراسته نشد . **غَرَرِ الْحَكْمِ** و **دَرَرِ الْكَلِمِ**، حدیث ۹۴۸۹

حدیث ۲۰۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **مِنْ الْإِقْتِصَادِ سَخَاءٌ بَعِيرِ سَرَفٍ** ، **وَمُرُوَّةٌ مِنْ غَيْرِ تَلْفٍ** ؛ بخشندگی بدون اسراف و مردانگی بدون تباه کردن [و ایجاد نابسامانی] نشانه میانه روی است . **غَرَرِ الْحَكْمِ** و **دَرَرِ الْكَلِمِ**، حدیث ۹۴۱۹

حدیث ۲۰۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **مِنْ كَمَالِ السَّعَادَةِ السَّعْيُ فِي إِصْلَاحِ الْجُمُهورِ؛** تلاش برای مصلحت عموم مردم، کمال سعادت‌مندی است. **غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۹۳۶۱**

حدیث ۲۰۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: **اطْلُبُوا الْخَيْرَ عِنْدَ حِسَانِ الْوُجُوهِ، فَإِنَّ فِعَالَهُمْ أُخْرَى أَنْ تَكُونَ حُسَيْنًا؛** خیر و خوبی را نزد خوشرویان بجویید؛ زیرا کردار ایشان به زیبایی سزاوارتر است. **عیون أخبار الرضا علیه السلام: ۲ / ۷۴ / ۳۴۴**

حدیث ۲۰۴

امام علی علیه السلام: **زَيْنُ الْإِيمَانِ طَهَارَةُ السَّرَائِرِ وَحُسْنُ الْعَمَلِ فِي الظَّاهِرِ؛** زیور ایمان، پاکی درون است و نیک رفتاری برون. **غرر الحکم: ۵۵۰۴**

حدیث ۲۰۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: **أَحْسَنُ زِينَةِ الرَّجُلِ السَّكِينَةُ مَعَ إِيْمَانٍ؛** نیکوترین زیور مرد، آرامش همراه ایمان است. **بحار الأنوار: ۳۳۷/۲/۷۱**

حدیث ۲۰۶

امام علی علیه السلام: **مَا تَزَيْنَ مُتَزِينٌ بِمِثْلِ طَاعَةِ اللَّهِ؛** هیچ آراسته‌ای به زیوری مانند طاعت خدا، آراسته نشد. **غرر الحکم: ۹۴۸۹**

حدیث ۲۰۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: **أَطْعِمُوا الْمَرْأَةَ فِي شَهْرِهَا الَّذِي تَلِدُ فِيهِ، التَّمْرَ؛ فَإِنَّ وَلَدَهَا يَكُونُ حَلِيمًا نَقِيًّا؛** به زن، در ماهی که فرزند به دنیا می‌آورد، خرما می‌آورد، تازه بدهید؛ چرا که در این صورت، کودک وی بردبار و پاک خواهد بود. **بحار الأنوار، جلد ۶۶، صفحه ۱۴۱، حدیث ۵۸**

حدیث ۲۰۸

امام علی علیه السلام: **الْعَفَافُ زَيْنَةُ الْفَقْرِ؛** خوشتنداری (و مناعت طبع) زیور فقر است. **نهج البلاغه: حکمت ۶۸**

حدیث ۲۰۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: **أَكْثَرُوا مِنَ الصَّدَقَةِ تُرْزُقُوا؛** صدقه زیاد بدهید، تا خداوند به شما روزی بدهد. **بحار الأنوار: ۱۰ / ۱۷۶ / ۷۷**

حدیث ۲۱۰

امام علی علیه السلام: **مُؤَاسَاةُ الْأَخِ فِي اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ تَزِيدُ فِي الرِّزْقِ؛** کمک مالی به برادر دینی، روزی را زیاد می‌کند. **بحار الأنوار:**

۲۲ / ۳۹۵ / ۷۴

حدیث ۲۱۱

امام علی علیه السلام: اسْتِعْمَالُ الْأَمَانَةِ يَزِيدُ فِي الرِّزْقِ؛ امانتداری، روزی را می‌افزاید. بحار الأنوار: ۸ / ۱۷۲ / ۷۵

حدیث ۲۱۲

امام علی علیه السلام: مَنْ حَسُنَتْ بَيْتُهُ، زِيدَ فِي رِزْقِهِ؛ هر که خوش نیت باشد، روزیش زیاد شود. بحار الأنوار: ۱۸ / ۲۱ / ۱۰۳

حدیث ۲۱۳

امام باقر علیه السلام: الرِّكَاهُ تَزِيدُ فِي الرِّزْقِ؛ زکات دادن، روزی را می‌افزاید. بحار الأنوار: ۲۷ / ۱۴ / ۹۶

حدیث ۲۱۴

امام صادق علیه السلام: مَنْ حَسَّنَ بَرَّهُ أَهْلَ بَيْتِهِ زِيدَ فِي رِزْقِهِ؛ هر که با خانواده خود نیکوکار باشد، روزیش زیاد شود. بحار الأنوار:

۱۱۷ / ۴۰۸ / ۶۹

حدیث ۲۱۵

امام صادق علیه السلام: إِنَّ الْبِرَّ يَزِيدُ فِي الرِّزْقِ؛ نیکوکاری، روزی را زیاد می‌کند. بحار الأنوار: ۸۴ / ۸۱ / ۷۴

حدیث ۲۱۶

امام صادق علیه السلام: حُسْنُ الْخُلُقِ يَزِيدُ فِي الرِّزْقِ؛ خوشخویی، روزی را زیاد می‌کند. بحار الأنوار: ۷۷ / ۳۹۶ / ۷۱

حدیث ۲۱۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَبْسُطَ لَهُ فِي رِزْقِهِ وَيُنْسَأَ لَهُ فِي أَجَلِهِ فَلْيَصِلْ رَحِمَهُ؛ هر که خوش دارد روزیش زیاد و عمرش دراز شود، صله رحم به جا آورد. الخصال: ۱۱۲ / ۳۲

حدیث ۲۱۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: صَلَّةُ الرَّحِمِ تَزِيدُ فِي الْعُمُرِ، وَتَنْفِي الْفَقْرَ؛ صله رحم، عمر را زیاد می‌کند و فقر را از بین می‌برد. بحار الأنوار: ۶۱ / ۱۰۳ / ۷۴

حدیث ۲۱۹

امام باقر علیه السلام: الْبِرُّ وَصَدَقَةُ السَّرِيْفِيَانِ الْفَقْرَ؛ نیکی کردن و صدقه نهانی، فقر را از بین می‌برند. بحار الأنوار: ۸۳ / ۸۱ / ۷۴

حدیث ۲۲۰

امام صادق (علیه السلام): مَنْ قَتَعَ بِمَا رَزَقَهُ اللَّهُ فُهِوْ مِنْ أَعْنَى النَّاسِ . هر که به آنچه خداوند روزیش کرده است قانع باشد، توانگرترین مردم است . الکافی : ۲ / ۱۳۹ / ۹

حدیث ۲۲۱

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید : التَّاجِرُ الصَّدُوقُ تَحْتَ ظِلِّ الْعَرْشِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ؛ کاسب راستگو در روز قیامت زیر سایه عرش است . کنز العمال : ۹۲۱۸

حدیث ۲۲۲

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید : التَّاجِرُ الْأَمِينُ الصَّادِقُ الْمُسْلِمُ مَعَ الشَّهَدَاءِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ؛ کاسب درستکار راستگوی مسلمان ، در قیامت با شهیدان است . کنز العمال : ۹۲۱۶

حدیث ۲۲۳

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید : خَيْرُ الْكَسْبِ كَسْبُ يَدِي الْعَامِلِ إِذَا نَصِيحَ ؛ بهترین درآمد، درآمد کارگری است که در کارش صداقت داشته باشد . جامع الأحادیث : ۷۶

حدیث ۲۲۴

قال الباقر - عليه السلام - : ان الصدقة تضاعف في يوم الجمعة ؛ پاداش صدقه در روز جمعه دو برابر است . (مستدرک الوسائل ، ج ۷ ، ص ۱۸۷).

حدیث ۲۲۵

قال علي - عليه السلام - : عباد الله ان تقوى الله حمت اولياء محارمه و الزمت قلوبهم مخافته حتى اسهرت ليايهم ؛ ای بندگان خدا پرهیزکاری دوستان خدا را از انجام کارهای حرام باز می دارد و ترس از خدا آنچنان در دل آنان جای می گیرد که شب ها را (برای نماز) بیدار می مانند. (نهج البلاغه ، خطبه ۱۱۳).

حدیث ۲۲۶

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله - : افضل العمل : الصلاة على ميقاتها ، ثم بر الوالدين ، ثم ان يسلم الناس من لسانك ؛ بهترین عمل ، به پا داشتن نماز در وقت معین و زمان فضیلت آن است و سپس نیکی به پدر و مادر و بعد از آن در امان بودن مردم از زبان تو است . (کنز العمال ، ج ۱۵ ، ص ۹۴۸)

حدیث ۲۲۷

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله - : من اسبغ وضوءه و احسن صلاته ، و ادى زكاة ماله و كف غضبه و سجن لسانه ، و استغفر لذنبه ، و ادى النصيحة لاهل بيت نبيه فقد استكمل حقايق الايمان و ابواب الجنة مفتحة له ؛ کسی که وضوی خود را شاداب و کامل

به جای آورد، و نماز خویش را نیکو بخواند، زکات مالش را بپردازد، و خشم خود را فرو نشاند و زبانش را از گناهان مربوط به زبان ببندد، و برای گناه خود با توبه طلب آموزش کند، و نسبت به اهل بیت پیامبر خویش خیرخواه باشد، البته تمام حقایق ایمان در او کامل شده و درهای بهشت به روی او باز است. (ثواب الاعمال، ص ۶۴)

حدیث ۲۲۸

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله -: لو صليتم حتى تكونوا كاللاتار و صمتتم حتى تكونوا كالحنايا لم يقبل الله منكم الا بورع؛ اگر آن قدر نماز بخوانید تا همچون زه کمان شوید، و آن قدر روزه بگیرید تا همچون کمان خم شوید، خدا از شما قبول نمی کند، مگر این که انسان با ورع باشید. (بحار الانوار، ج ۸۴، ص ۲۵۸)

حدیث ۲۲۹

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله -: الخشوع زينة الصلاة؛ خشوع، زینت و زیور نماز است. (بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۱۳۱)

حدیث ۲۳۰

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله -: ان احب الاعمال الى الله - عز و جل - الصلاة و البر و الجهاد؛ همانا محبوبترین اعمال در نزد خداوند: نماز، نیکی کردن و جهاد در راه خداست. (وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۲۷)

حدیث ۲۳۱

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله -: ما عمل ابن ادم شيئا افضل من الصلاة و صلاح ذات البين و خلق حسن؛ فرزند آدم (انسان) هیچ عملی انجام نمی دهد که بهتر از نماز و آشتی دادن مردم و خوش اخلاقی باشد. (نهج الفصاحه، ص ۵۴۷، حدیث ۲۶۵۱)

حدیث ۲۳۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: ثلاثٌ مَنْ لَمْ تُكُنْ فِيهِ فَلَيْسَ مِنِّي وَلَا مِنَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ. قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَمَا هُنَّ؟ قَالَ: حِلْمٌ يُرَدُّ بِهِ جَهْلُ الْجَاهِلِ وَ حُسْنُ خُلُقٍ يَعِيشُ بِهِ فِي النَّاسِ وَ وَرَعٌ يَحْجُزُهُ عَنِ مَعْصِيَةِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ؛ سه چیز است که هر کس نداشته باشد نه از من است و نه از خدای عزوجل. عرض شد: ای رسول خدا! آنها کدامند؟ فرمودند: بردباری که به وسیله آن جهالت نادان را دفع کند، اخلاق خوش که با آن در میان مردم زندگی کند و پارسایی که او را از نافرمانی خدا باز دارد. (خصال، ص ۱۴۵، ح ۱۷۲)

حدیث ۲۳۳

امام صادق علیه السلام فرمودند: ان الله عزوجل لم يبعث نبيا الا بصديق الحديث و أداء الأمانة إلى البر و الفاجر؛ خداوند عزوجل هیچ پیامبری را نفرستاد، مگر به راستگویی و برگرداندن امانت به نیکوکار و بدکار. کافی، ج ۱، ص ۱۰۴، ح ۱

حدیث ۲۳۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: أكرم أخلاق النبیین و الصّديقيين و الشهداء و الصّالحين التّراؤر في الله؛ بزرگوارانه ترین

اخلاق پیامبران، صدیقین (انسان‌های راستین) شهدا و صالحین، دیدار یکدیگر برای خداست. دعائم الاسلام، ج ۲، ص ۱۰۶

حدیث ۲۳۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: **إِنَّا أُمِرْنَا مَعَاشِرَ الْأَنْبِيَاءِ بِمُدَارَاةِ النَّاسِ، كَمَا أُمِرْنَا بِإِقَامَةِ الْفَرَائِضِ؛** ما پیامبران، همان گونه که به برپا داشتن واجبات مأمور شده‌ایم، به مدارا کردن با مردم نیز مأمور شده‌ایم. امالی طوسی، ص ۵۲۱

حدیث ۲۳۶

امام صادق علیه السلام فرمودند: **لَمْ يَبْعَثِ اللَّهُ نَبِيًّا قَطُّ إِلَّا بِالْبِرِّ وَالْعَدْلِ؛** خداوند هیچ پیامبری را جز به نیکی و عدالت بر نینگیخت. بحار الأنوار، ج ۲۴، ص ۲۹۲

حدیث ۲۳۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: **إِنَّ الْأَنْبِيَاءَ إِنَّمَا فَضَّ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْخَلْقَ بِشِدَّةِ مُدَارَاتِهِمْ لِأَعْدَاءِ دِينِ اللَّهِ وَحُسْنِ تَقَاتِهِمْ لِأَجْلِ إِخْوَانِهِمْ فِي اللَّهِ؛** خداوند از این رو پیامبران را بر دیگر مردمان برتری داد که با دشمنان دین خدا بسیار با مدارا رفتار می کردند و برای حفظ برادران همکیش خود نیکو تقیه می کردند. بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۴۰۱، ح ۴۲

حدیث ۲۳۸

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: **كَأَذِ الْحَلِيمِ أَنْ يَكُونَ نَبِيًّا؛** آدم بردبار به پیامبری نزدیک است. بحار الأنوار، ج ۴۳، ص ۷۰، ح ۶۱

حدیث ۲۳۹

امام رضا علیه السلام فرمودند: **مِنْ أَخْلَاقِ النَّبِيِّ التَّنْظُفُ؛** پاکیزگی از اخلاق پیامبران است. کافی، ج ۵، ص ۵۶۷، ح ۵۰

حدیث ۲۴۰

الكَرَمُ نَتِيجَةُ عُلُوِّ الْهَمَمَةِ؛ کرم داشتن، زاییده بلندی همت است. غرر الحکم، ۱۴۷۷

حدیث ۲۴۱

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: خداوند، آشکار کردن سلام را دوست دارد. تحف العقول، ص ۳۱۱

حدیث ۲۴۲

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: خداوند، باحیای بردبار عقیف پرهیزکار را دوست دارد. تحف العقول، ص ۳۱۰

حدیث ۲۴۳

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: چهار چیز از گنجهای نیکی است: نهان داشتن حاجت، پنهان نمودن صدقه، پوشیده داشتن درد، و نهان کردن مصیبت. بحارالانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۷۵، ص ۱۷۵

حدیث ۲۴۴

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: هر کس خشم خود را، با آن که بر اظهار آن تواناست، فرو برد، خداوند در روز قیامت قلبش را از امنیت و آرامش پر می‌کند. بحارالانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۷، ص ۳۰۳

حدیث ۲۴۵

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: تواضع، راضی بودن به نشستن در جایی است که کمتر از شانش باشد، و اینکه به هر کس رسیدی سلام کنی، و جدال را هر چند حق با تو باشد، ترک کنی. بحارالانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۷۵، ص ۱۷۶

حدیث ۲۴۶

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: پیوند با خویشان، عملها را پاکیزه می‌نماید، اموال را افزایش می‌دهد، بلا را دور می‌کند، حساب آخرت را آسان می‌نماید، و مرگ را به تاخیر می‌اندازد. بحارالانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۷۱، ص ۱۱۱

حدیث ۲۴۷

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: هر کس با خانواده‌اش خوشرفتار باشد، بر عمرش افزوده می‌گردد. بحارالانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۷۵، ص ۱۷۵

حدیث ۲۴۸

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: سه چیز از خصلتهای نیک دنیا و آخرت است: از کسی که به تو ستم کرده است گذشت کنی، به کسی که از تو بریده است بیبندی، و هنگامی که با تو به نادانی رفتار شود، بردباری کنی. بحارالانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۷۵، ص ۱۷۳

حدیث ۲۴۹

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: نهایت کمال، فهم در دین و صبر بر مصیبت، و اندازه گیری در خرج زندگانی است. بحارالانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۷۵، ص ۱۷۲

حدیث ۲۵۰

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: از نشانه‌های تواضع، سلام کردن به هر رهگذر است. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۲)

حدیث ۲۵۱

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: فروتنی نعمتی است که بر آن حسد نبرند. (تحف العقول/۵۲۰)

حدیث ۲۵۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: وجبت محبته الله علی من غضب فحلم؛ کسی که خشم آرد و بردباری کند، به صف محبان خداست. نهج الفصاحه

حدیث ۲۵۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: نعم سلاح المؤمن الصبر و الدعاء؛ چه نیکو سلاحی است صبر و دعا برای مؤمن. نهج الفصاحه

حدیث ۲۵۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: المَعْرُوفُ بَابٌ مِنْ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ وَهُوَ يَدْفَعُ مَصَارِعَ السُّوءِ؛ نیکی دری از درهای بهشت است و از مرگ بد جلوگیری می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۵۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من المروءه أن ينصت الأخ لأخيه إذا حدثه و من حسن المماشاه أن يقف الأخ لأخيه إذا أنقطع شسع نعله؛ از لوازم جوانمردی این است که برادر به گفتار برادر خویش وقتی با او سخن می کند، گوش فرا دارد و از نیک رفتاری این است که برادر با برادر خویش وقتی بند کفش وی بریده (و رفتن نتواند) توقف کند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۵۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من الصّیّدقہ أن یعلّم الرّجل العلم فیعمل به و یعلّمه؛ از جمله صدقه این است که مرد علم آموزد و بدان عمل کند و تعلیم دهد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۵۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من الصّدقہ أن تسلّم علی النّاس و أنت تطلق الوجه؛ از جمله صدقه این است که به مردم سلام کنی و گشاده رو باشی. نهج الفصاحه

حدیث ۲۵۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من ستر أخاه المسلم فی الدّنیاء فلم یفضحه ستره الله یوم القیمه؛ هر که در دنیا راز برادر مسلمان خویش بیوشد و او را رسوا نکند خدا روز قیامت راز وی بیوشاند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۵۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من ردّ عن عرض أخیه ردّ الله عن وجهه النَّار؛ هر که از آبروی برادر خویش دفاع کند خدا آتش را از چهره وی باز دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۶۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من دفع غضبه دفع الله عنه عذابه و من حفظ لسانه ستر الله عورته؛ هر که غضب خویش باز دارد خدا عذاب خویش از وی باز دارد و هر که زبان خویش نگه دارد خدا عیب وی بپوشاند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۶۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أطمع مریضا شهوته أطعمه الله من ثمار الجنّة؛ هر که غذای دلخواه مریضی را به او بخوراند خدا از میوه های بهشت به او بخوراند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۶۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أنظر معسرا إلى میسرته أنظره الله بذنبه إلى توبته؛ هر که تنگدستی را مهلت دهد تا گشایش یابد خدا گنااهش را مهلت دهد تا توبه کند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۶۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من كان سهّلا هتينا لينا حرّمه الله على النَّار؛ هر که آسانگیر و نرم و ملایم باشد خدا او را به جهنم حرام کند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۶۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من كنوز البرّ كتمان المصائب و الأمراض و الصّیّدقه؛ از گنجینه های نیکی نمان داشتن مصیبتها و مرضها و صدقه است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۶۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مداراه النَّاس صدقه؛ با مردم مدارا کردن صدقه دادن است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۶۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من سعادة المرء حسن الخلق؛ نیک خوئی از سعادت مرد است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۶۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مكارم الأخلاق من أعمال الجنّة؛ اخلاق خوب از اعمال بهشت است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۶۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مداراه الناس نصف الإیمان و الرّفق بهم نصف العیش؛ مدارا کردن با مردم یک نیمه ایمان است و ملایمت با آنها یک نیمه خوش زیستن است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۶۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من شیء فی المیزان أثقل من حسن الخلق؛ در میزان اعمال چیزی سنگین تر از نیکخوئی نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۲۷۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من جرعه أحبّ إلى الله تعالى من جرعه غیظ یکظمها عبد، ما کظمها عبد إلّا ملأه الله تعالى جوفه إیماناً؛ هیچ جرعه ای نزد خدا از جرعه خشمی که بنده ای فرو برد محبوب تر نیست. هر بنده ای جرعه خشم فرو برد خدا ضمیر او را از ایمان پر کند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۷۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما كان الرّفق فی شیء إلّا زانه و لا نزع من شیء إلّا شانه؛ مدارا در هر چه باشد آن را زینت دهد و از هر چه دور شود آن را خوار کند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۷۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما عمل ابن آدم شیئاً أفضل من الصّلاه و صلاح ذات البین و خلق حسن؛ بنده آدم کاری بهتر از نماز و آشتی میان کسان و نیک خوئی نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۷۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما زان الله العباد بزینة أفضل من زهاده فی الدنيا و عفاف فی بطنه و فرجه؛ خدا به بندگان خویش آرایشی بهتر از بی رغبتی به دنیا و عفت شکم و عورت نداده. نهج الفصاحه

حدیث ۲۷۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أعطى أهل بیت الرّفق إلّا نفعهم؛ مدارا نصیب هیچ خاندانی نشود مگر سودشان دهد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۷۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أحسن القصد فی الغنی، ما أحسن القصد فی الفقر و أحسن القصد فی العباده؛ چه نیک است اعتدال هنگام بی نیازی، چه نیک است اعتدال هنگام ناداری و چه نیک است اعتدال در عبادت. نهج الفصاحه

حدیث ۲۷۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أحسن عبد الصدقه إلا أحسن الله الخلفه علی ترکته؛ وقتی بنده ای صدقه نیکو دهد خدا سرانجام ترکه او را نیکو کند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۷۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما رزق العبد رزقا أوسع علیه من الصبر؛ هیچ کس را روزی ای وسیعتر از صبر نداده اند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۷۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من جرعه أحب إلى الله من جرعه غيظ كظمها رجل أو جرعه صبر علی مصيبه و ما من قطره أحب إلى الله من قطره دمع أهریقت من خشیه الله و قطره دم أهریقت فی سبیل الله؛ هیچ جرعه ای نزد خدا از جرعه خشمی که مردی فرو برد یا جرعه صبری که بر مصیبت نوشد محبوب تر نیست و هیچ قطره ای نزد خدا از قطره اشگی که از ترس خدا ریخته شود یا قطره خونی که در راه خدا ریخته شود محبوبتر نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۲۷۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا- يستكمل العبد الإيمان حتى یكون فیهِ ثلاث خصال الإنفاق من الإقتار و الإنصاف من نفسه و بذل السّلام؛ تا سه صفت در بنده ای نباشد ایمان وی کامل نشود صدقه دادن در تنگ دستی و انصاف دادن به ضرر خویش و سلام بسیار کردن. نهج الفصاحه

حدیث ۲۸۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یستر عبد عبدا فی الدنیا إلا ستره الله یوم القیمه؛ هر بنده ای که در دنیا برای دیگری راز پوشی کند، روز قیامت خدا راز پوش وی شود. نهج الفصاحه

حدیث ۲۸۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا مظاهره أوثق من المشاوره و لا إیمان كالحياء؛ تعاونی بهتر از مشورت نیست و ایمانی چون حیا نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۲۸۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا دین إلا بمرؤه؛ دین جز به جوانمردی قوام نمی گیرد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۸۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تكون زاهدا حتى تكون متواضعا؛ تا متواضع نباشی زاهد نباشی. نهج الفصاحه

حدیث ۲۸۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس شیء أثقل فی المیزان من الخلق الحسن؛ در میزان اعمال، چیزی سنگین تر از خوی نیک نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۲۸۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الکرّم التّقوی، و الشّرف التّواضع و الیقین الغنی؛ کرامت به پرهیزکاری است و شرف به تواضع و بی نیازی به یقین. نهج الفصاحه

حدیث ۲۸۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ ذی نعمه محسود إلّا صاحب التّواضع؛ هر که نعمتی دارد به معرض حسد است مگر آن که تواضع دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۸۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کاد الحلیم أن یكون نبیاً؛ نزدیک بود که شخص بردبار پیامبر شود. نهج الفصاحه

حدیث ۲۸۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: القناعه مال لا ینفد؛ قناعت مالی است که تمام نمی شود. نهج الفصاحه

حدیث ۲۸۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الغیره من الإیمان و المذء من النّفاق؛ غیرتمندی از ایمان است و بی بندوباری از نفاق. نهج الفصاحه

حدیث ۲۹۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العفو أحقّ ما عمل به؛ عفو شایسته ترین کاری است که کنند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۹۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العفّاف زینه النّساء؛ عفت، زینت زنانست. نهج الفصاحه

حدیث ۲۹۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العدل حسن و لکن فی الامراء أحسن، السّیخاء حسن و لکن فی الأغنیاء أحسن، الورع حسن و لکن فی العلماء أحسن، الصّیبر حسن و لکن فی الفقراء أحسن، التّوبه حسن و لکن فی الشّباب أحسن، الحیاء حسن و لکن فی النّساء أحسن؛ عدالت نیک است ولی از زمامداران نیکوتر است، سخاوت نیک است ولی از اغنیای نیکوتر است، تقوی نیک

است ولی از علما نیکوتر است صبر نیک است ولی از فقرا نیکوتر است. توبه نیک است ولی از جوانان نیکوتر است شرم نیک است ولی از زنان نیکوتر است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۹۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: عمل الجنّه الصدق و إذا صدق العبد برّ و إذا برّ أمن و إذا أمن دخل الجنّه، و عمل الثّار الکذب و إذا کذب العبد فجر و إذا فجر کفر و إذا کفر دخل الثّار؛ عمل بهشت راست گوئی است و چون بنده راست گوید نیکی کند و چون نیکی کند ایمن شود و چون ایمن شود به بهشت در آید و عمل جهنم دروغ است و چون بنده دروغ گوید بد کار شود و چون بد کار شود به کفر گراید و چون به کفر گراید به جهنم رود. نهج الفصاحه

حدیث ۲۹۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: عدل ساعه خیر من عباده سنه؛ یک ساعت عدالت از یک سال عبادت بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۹۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: الصّیمت سیّد الأخلاق و من مزح استخفّ به؛ خاموشی سرور اخلاق است و هر که مزاح کند، سبکش گیرند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۹۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: الصّیمت زین للعالم و ستر للجاهل؛ خاموشی زینت دانا و پرده نادانست. نهج الفصاحه

حدیث ۲۹۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: الصّمت أرفع العباده؛ خاموشی والاترین عبادت‌هاست. نهج الفصاحه

حدیث ۲۹۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: الصّیمت حکم و قلیل فاعله؛ خاموشی خردمندی است و خاموشی گزینان کمند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۹۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: الصرعه کلّ الصرعه الذی یغضب فیشتدّ غضبه و یحمرّ وجهه و یقشعرّ شعره فیصرع غضبه؛ کمال دلیری آن است که کسی خشمگین شود و خشمش سخت شود و چهره اش سرخ شود و مویش بلرزد و بر خشم خود خیره شود. نهج الفصاحه

حدیث ۳۰۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصبر من الإيمان بمنزله الرأس من الجسد؛ صبر نسبت به ایمان چون سر نسبت به تن است. نهج الفصاحه

حدیث ۳۰۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصبر و الاحتساب أفضل من عتق الرقاب و يدخل الله صاحبهن الجنة بغير حساب؛ صبر و سکون از آزاد کردن بندگان بهتر است و خدا صاحب آن را بدون حساب به بهشت می برد. نهج الفصاحه

حدیث ۳۰۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصبر رضا؛ صبر مایه خشنودی است. نهج الفصاحه

حدیث ۳۰۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصبر نصف الإيمان و اليقين الإيمان كله؛ صبر یک نیمه ایمان است و یقین همه ایمانست. نهج الفصاحه

حدیث ۳۰۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صله الرحم و حسن الخلق و حسن الجوار يعمران الديار و يزدن في الأعمار؛ پیوند خویشان و نیک خوئی و خوش همسایگی شهرها را آباد کند و عمرها را فزونی دهد. نهج الفصاحه

حدیث ۳۰۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صله الرحم تزيد في العمر و تدفع ميتة السوء؛ پیوند خویشان عمر را فزونی دهد و از مرگ بد جلوگیری کند. نهج الفصاحه

حدیث ۳۰۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: السخاء خلق الله الأعظم؛ سخاوت، خلق بزرگ خداست. نهج الفصاحه

حدیث ۳۰۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الرفق رأس الحكمة؛ مدارا اساس حکمت است. نهج الفصاحه

حدیث ۳۰۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الرفق به الزيادة و البركة و من يحرم الرفق يحرم الخير؛ مدارا قرین فزونی و برکت است و هر که از مدارا بی بهره باشد، از خوبی بی بهره است. نهج الفصاحه

حدیث ۳۰۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رأس العقل بعد الإیمان بالله الحیاء و حسن الخلق؛ اساس عقل پس از ایمان به خدا، حیا و نیکخوئی است. نهج الفصاحه

حدیث ۳۱۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رأس العقل بعد الإیمان بالله التَّوَدُّدُ إِلَى النَّاسِ و ما یستغنی رجل عن مشوره و إنّ أهل المعروف فی الدنیا هم أهل المعروف فی الآخرة و إنّ أهل المنکر فی الدنیا هم أهل المنکر فی الآخرة؛ اساس عقل پس از ایمان به خدا دوستی با مردم است هیچ کس از مشورت بی نیاز نیست: نیکوکاران این جهان نیکوکاران آن جهانند و بدکاران این جهان بدکاران آن جهانند. نهج الفصاحه

حدیث ۳۱۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رأس العقل بعد الإیمان بالله التَّوَدُّدُ إِلَى النَّاسِ و اصطناع المعروف إلى کلِّ برّ و فاجر؛ اساس عقل پس از ایمان به خدا دوستی با مردم و نیکوکاری با نیک و بد است. نهج الفصاحه

حدیث ۳۱۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رأس العقل المداراه و أهل المعروف فی الدنیا أهل المعروف فی الآخرة؛ اساس عقل مداراست و نیکوکاران دنیا نیکوکاران آخرتند. نهج الفصاحه

حدیث ۳۱۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رأس الدین التّصحیحه لله و لدینه و لرسوله و لکتابه و لأئمّه المسلمین و للمسلمین عامّه؛ اساس دین، خیرخواهی برای خدا و دین خدا و پیامبر خدا و کتاب خدا و پیشوایان مسلمانان و همه مسلمانان است. نهج الفصاحه

حدیث ۳۱۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رأس الدین الوریع؛ اساس دین، پرهیزکاری است. نهج الفصاحه

حدیث ۳۱۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الدین التّصحیحه؛ کمال دین خیرخواهی است. نهج الفصاحه

حدیث ۳۱۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الخلق الحسن یذیب الخطایا کما یذیب الماء الجلید و الخلق السوء یفسد العمل کما یفسد الخلّ العسل؛ خوی نیک گناهان را محو می کند چنان که آب یخ را ذوب می کند و خوی بد اعمال را فاسد می کند

چنان که سرکه غسل را تباہ می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۳۱۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: خیر ما أعطی الناس خلق حسن؛ بهترین چیزی که به مردم داده اند، خوی نیکست. نهج الفصاحه

حدیث ۳۱۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: خیر دینکم الورع؛ بهترین صفات دین شما پرهیزکاری است. نهج الفصاحه

حدیث ۳۱۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: خیار أمتی علماؤها و خیار علمائها حلماؤها؛ بهترین امت من دانشمندانند و بهترین دانشمندان امت من بردبارانند. نهج الفصاحه

حدیث ۳۲۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: خمس من سنن المرسلین: الحیاء و الحلم و الحجامه و السواک و التَّعَطُّر؛ پنج چیز از سنت پیغمبران است حیا و حلم و حجامت و مسواک و عطر زدن. نهج الفصاحه

حدیث ۳۲۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: خصلتان لیس فوقهما من البرّ شیء إلاّ ایمان بالله و التَّفَعُّع لِعِبَادِ اللَّهِ؛ دو خصلت است که نیک تر از آن نیست ایمان به خدا و سودمندی برای بندگان خدا. نهج الفصاحه

حدیث ۳۲۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: خشیه الله رأس کلّ حکمه و الورع سید العمل؛ ترس خدا سر همه حکمتهاست و ورع پیشوای اعمال است. نهج الفصاحه

حدیث ۳۲۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: الحیاء و الإیمان قرنا جمیعا فإذا رفع أحدهما رفع الآخر؛ حیا و ایمان قرین یکدیگرند اگر یکی از میان برخاست دیگری هم برود. نهج الفصاحه

حدیث ۳۲۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: الحیاء هو الدّین کلّه؛ حیا تمام دین است. نهج الفصاحه

حدیث ۳۲۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحياء لا یأتی إلا بخیر؛ از حیا جز نیکی نمی آید. نهج الفصاحه

حدیث ۳۲۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحياء شعبه من الإیمان؛ حیا شعبه ای از ایمان است. نهج الفصاحه

حدیث ۳۲۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحياء زينه و التقی کرم و خیر المركب الصبر و انتظار الفرج من الله عزّ و جلّ عباد؛ حیا مایه زینت و تقوی مایه بزرگی است و بهترین وسیله وصول به مقصود صبر است و انتظار گشایش از طرف خداوند عبادت است. نهج الفصاحه

حدیث ۳۲۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحياء خیر کلّه؛ حیا سراسر نیکی است. نهج الفصاحه

حدیث ۳۲۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحليم سید فی الدنیا و سید فی الآخره؛ بردبار در دنیا و آخرت بزرگوار است. نهج الفصاحه

حدیث ۳۳۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حسن الخلق یذیب الخطایا كما تذیب الشمس الجلید؛ نیک خوئی، گناهان را محو می کند چنان که خورشید یخ را آب می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۳۳۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حسن الخلق یثبت المودّه؛ نیک خوئی، دوستی را استوار می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۳۳۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حسن الخلق نصف الدین؛ نیک خوئی یک نیمه دین است. نهج الفصاحه

حدیث ۳۳۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حسن الخلق خلق الله الأعظم؛ نیک خوئی، خلق بزرگ خداوند است. نهج الفصاحه

حدیث ۳۳۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حسن البشر یذهب بالسّخیمه؛ گشاده روئی کینه را ببرد. نهج الفصاحه

حدیث ۳۳۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حرّم علی النَّارِ کُلَّ هَیْنٍ لِّیْنٍ سَهْلٍ قَرِیبٍ مِنَ النَّاسِ؛ هر که نرم و ملایم و آسان گیر و نزدیک به مردم باشد بر آتش حرام است. نهج الفصاحه

حدیث ۳۳۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجنّه دار الأسخياء؛ بهشت خانه سخاوت مندان است. نهج الفصاحه

حدیث ۳۳۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من مکارم الأخلاق فی الدّنيا و الآخرة أن تعفو عمن ظلمک و تصل من قطعک و تحلم عمن جهل علیک؛ سه چیز در جهان از فضائل اخلاق است: از ستمگر درگذری، و با کسی که از تو بریده پیوند گیری و با کسی که با تو سبک سری می کند، به حلم رفتار کنی. نهج الفصاحه

حدیث ۳۳۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنوز البرّ: إخفاء الصّدقه و کتمان المصیبه و کتمان الشّکوی يقول الله: إذا ابتلیت عبدی فصبّر و لم یشکنی إلی عوّاده أبدلته لحما خیرا من لحمه و دما خیرا من دمه فإن أبرأته أبرأته و لا ذنب له و إن توفّيته فإلی رحمتی؛ سه چیز از گنجینه های نیکی است: مخفی ساختن صدقه و پنهان داشتن مصیبت و مستور ساختن شکایت، خداوند گوید: وقتی بنده خود را مبتلا ساختم و صبر کرد و با عیادت کنندگان خود از من شکایت نکرد گوشتی بهتر از گوشت او و خونی بهتر از خون وی بدو می دهم اگر او را شفا دادم همه گناهانش محو شده است و اگر جانش را گرفتم او را مشمول رحمت خود کرده ام. نهج الفصاحه

حدیث ۳۳۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فیهِ نشر الله تعالی علیه کفنه و أدخله جنّته: رفق بالضعیف و شفقه علی - الوالدین و الإحسان إلی - المملوک؛ سه چیز است که در هر که باشد خداوند وی را پناه دهد و ببهشت برد: مدارا با ناتوان و مهربانی با پدر و مادر و نیکی با زیر دست. نهج الفصاحه

حدیث ۳۴۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فیهِ فهو من الأبدال: الرّضا بالقضا و الصّبر عن محارم الله و الغضب فی ذات الله عزّ و جلّ؛ سه چیز است که در هر که باشد از نیکان است، رضا به قضا و صرف نظر از محرمات خدا و خشمگین شدن در راه خدا. نهج الفصاحه

حدیث ۳۴۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فيه حاسبه الله تعالى حسابا يسيرا و أدخله الجنة برحمته: تعطي من حرمك و تعفو عن ظلمك و تصل من قطعك؛ سه چیز است که در هر که باشد خدا حساب را بر او آسان گیرد و وی را به اقتضای رحمت خود به بهشت در آورد: عطا به آن کس که تو را محروم کرده است و عفو آن کس که بر تو ستم روا داشته است و پیوند با آن کس که از تو بریده است. نهج الفصاحه

حدیث ۳۴۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فيه استوجب الثواب و استكمل الإيمان: خلق يعيش به في الناس و ورع يحجزه عن محارم الله تعالى و حلم يردّه عن جهل الجاهل؛ سه چیز است که در هر که باشد سزاوار ثواب است و ایمانش کامل است: اخلاقی که به وسیله آن با مردم زندگی کند و تقوایی که وی را از محرمات خدا دور سازد و حلمی که او را از جهالت با جاهل بر کنار دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۳۴۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فيه استكمل خصال الإيمان المذی إذا رضی لم يدخله رضاه في باطل و إذا غضب لم يخرج الغضب من الحقّ و إذا قدر لم يتعاط ما ليس له؛ سه چیز است که در هر که باشد صفات ایمان در او کامل است آن که وقتی خشنود شد به باطل نگراید و وقتی خشمگین شد از حق تجاوز نکند و وقتی قدرت یافت به مال کسان دست نبرد. نهج الفصاحه

حدیث ۳۴۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فيه آواه الله في كنفه و نشر عليه رحمته و أدخله الجنة: من إذا أعطى؛ سه چیز است که در هر که باشد خداوند او را در پناه خود جای دهد و رحمت خویش را بر او بگستراند و داخل بهشت کند: آن که وقتی عطا بیند، شکر گزارد و وقتی قدرت دارد، عفو کند و وقتی به خشم آید، سستی پیشه نماید. نهج الفصاحه

حدیث ۳۴۵

إنّ من أكمل المؤمنين إيمانا أحسنهم خلقا و ألطفهم بأهله؛ از همه مؤمنان ایمان آن کس کاملتر است که اخلاقش نیک تر است و با کسان خود بهتر رفتار می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۳۴۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ من أحبكم إليّ أحسنكم أخلاقا؛ هر کس از شما خوش خلق تر است پیش من محبوبتر است. نهج الفصاحه

حدیث ۳۴۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ لكلّ دين خلقا و إنّ خلق هذا الدين الحياء؛ هر دینی خوی خاص دارد و خوی دین ما حیاست. نهج الفصاحه

حدیث ۳۴۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ حَسْنَ الْخَلْقِ لِيَذِيبُ الْخَطِيئَةَ كَمَا تَذِيبُ الشَّمْسُ الْجَلِيدَ؛ خوش اخلاقی گناه را محو می کند چنان که آفتاب یخ را آب می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۳۴۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ الْمُؤْمِنَ لِيَدْرِكُ بِحَسَنِ الْخَلْقِ دَرَجَةَ الْقَائِمِ الصَّائِمِ؛ مؤمن به وسیله خوش خلقی به مقام نماز شب گزار و روزه دار می رسد. نهج الفصاحه

حدیث ۳۵۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَحِبُّ الْعَبْدَ التَّقِيَّ الْغَنِيَّ الْحَفِيَّ؛ خداوند بنده پرهیزکار ثروتمند مهربان را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۳۵۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَحِبُّ مَنْ عْبَادَهُ الْغِيُورَ؛ خداوند از بندگان خود شخص غیور را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۳۵۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَحِبُّ السَّهْلَ الطَّلِيْقَ؛ خداوند شخص آسانگیر آزاده را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۳۵۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَحِبُّ الرَّفِيقَ فِي الْأَمْرِ كُلِّهِ؛ خداوند ملایمت را در همه چیز دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۳۵۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى غِيُورٌ يَحِبُّ الْغِيُورَ. خداوند غیرتمند است و مرد غیرتمند را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۳۵۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى عَفُوٌّ يَحِبُّ الْعَفْوَ. خداوند بخشنده است و بخشش را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۳۵۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى رَفِيقٌ يَحِبُّ الرَّفْقَ وَيُعْطِي عَلَيْهِ مَا لَا - يُعْطَى عَلَى الْعَنْفِ. خداوند ملایم است و ملایمت را دوست دارد و به وسیله آن چیزها می دهد که به وسیله خشونت نمی دهد. نهج الفصاحه

حدیث ۳۵۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى جَوَادٌ يَحِبُّ الْجُودَ وَيَحِبُّ مَعَالَى الْأَخْلَاقِ وَيَكْرَهُ سَفْسَافَهَا؛ خداوند بخشنده است و بخشش را دوست دارد و اخلاق عالی را دوست دارد و اخلاق پست را دوست ندارد. نهج الفصاحه

حدیث ۳۵۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى جَمِيلٌ يَحِبُّ الْجَمَالَ سَخِيٌّ يَحِبُّ السَّخَاءَ، نَظِيفٌ يَحِبُّ النَّظَافَةَ؛ خداوند زیباست و زیبایی را دوست دارد، بخشنده است و بخشش را دوست دارد، پاکیزه است و پاکیزگی را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۳۵۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ الْعَبْدَ لِيَدْرِكُ بِحَسَنِ الْخَلْقِ دَرَجَةَ الصَّائِمِ الْقَائِمِ؛ بنده به وسیله خوش خلقی به مقام روزه دار و نمازگزار می رسد. نهج الفصاحه

حدیث ۳۶۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ الْعَبْدَ لِيَتَصَدَّقَ بِالْكَسْرَةِ تَرَبُّو عِنْدَ اللَّهِ حَتَّى تَكُونَ مِثْلَ أَحَدٍ؛ بنده یک پاره نان صدقه می دهد و پیش خدا بزرگ می شود تا مثل کوه احد می شود. نهج الفصاحه

حدیث ۳۶۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ الْبِرَّ وَالصَّيْلَةَ يَسْتَطِيلَانِ الْأَعْمَارَ وَيَعْمَرَانِ الدِّيَارَ وَيَكْتَثِرَانِ الْأَمْوَالَ وَ لَوْ كَانَ الْقَوْمُ فَجَارًا؛ نیکی با کسان و مهربانی با خویشان عمرها را دراز و شهرها را آباد و اموال را زیاد می کند اگر چه انجام دهندگان آن بدکاران باشند. نهج الفصاحه

حدیث ۳۶۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ أَكْثَرَ مَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ النَّاسُ تَقْوَى اللَّهِ وَ حَسَنَ الْخَلْقِ؛ مردم بیشتر به واسطه ترس خدا و نیک خلقی به بهشت می روند. نهج الفصاحه

حدیث ۳۶۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: أَمْرٌ بَيْنَ أَمْرَيْنِ وَ خَيْرُ الْأُمُورِ أَوْسَطُهَا؛ راهی میان افراط و تفریط است و بهترین

کارها میانه روی است. نهج الفصاحه

حدیث ۳۶۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللَّهُمَّ اغْنِنِي بِالْعِلْمِ وَ زَيْنَتِي بِالْحِلْمِ وَ أَكْرَمْنِي بِالتَّقْوَى وَ جَمِّلْنِي بِالْعَافِيَةِ؛ خدایا مرا به علم توانگر ساز و به حلم زینت بخش و به تقوی عزیز کن و به عافیت زیبایی ده. نهج الفصاحه

حدیث ۳۶۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِأَيْسَرِ الْعِبَادَةِ وَ أَهْوَنِهَا عَلَى الْبَدَنِ؟ الصُّمْتُ وَ حَسَنُ الْخَلْقِ؛ می خواهید شما را به عبادتی که از همه عبادتها بر بدن آسانتر است خبر دهم؟ سکوت و نیک خوئی. نهج الفصاحه

حدیث ۳۶۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِمَنْ يَحْرِمُ عَلَيْهِ النَّارَ غَدًا؟ عَلَى كُلِّ هَيِّنٍ لَيْتِنَ قَرِيبٍ سَهْلٍ؛ می خواهید شما را خبر دهم که فردا آتش بر چه کس حرام است؟ هر کس که ملایم و نرم و زودجوش و آسان گیر باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۳۶۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أَفْضَلُ النَّاسِ مَنْ تَوَاضَعَ عَنْ رَفْعِهِ وَ زَهَدَ عَنْ غَنِيهِ وَ أَنْصَفَ عَنْ قُوِّهِ وَ حَلِمَ عَنْ قَدْرِهِ؛ بهتر از همه مردم کسی است که در حال رفعت فروتنی کند و در عین ثروت زاهد باشد و در عین قوت انصاف دهد و در حال قدرت برد باری کند. نهج الفصاحه

حدیث ۳۶۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أَفْضَلُ الْفَضَائِلِ أَنْ تَصِلَ مِنْ قِطْعِكَ وَ تَعْطَى مِنْ حَرْمِكَ وَ تَصْفَحَ عَمَّنْ ظَلَمَكَ؛ بهترین فضایل این است که با آن که از تو ببرد پیوند گیری و به کسی که تو را محروم می کند عطا کنی و از آن که بر تو ستم کند، در گذری. نهج الفصاحه

حدیث ۳۶۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أَفْضَلُ الْإِيمَانِ الصَّبْرُ وَ السَّيِّمَاحَةُ؛ بهترین خصال ایمان صبر و گذشت است. نهج الفصاحه

حدیث ۳۷۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ ثَلَاثَةٌ: التَّوَاضُعُ عِنْدَ الدَّوْلَةِ وَ الْعَفْوُ عِنْدَ الْقَدْرَةِ وَ الْعَطِيَّةُ بَغَيْرِ الْمَنَّةِ؛ بهترین کارها سه چیز است، تواضع به هنگام دولت و عفو به هنگام قدرت و بخشش بدون منت. نهج الفصاحه

حدیث ۳۷۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أَعْقِلُ النَّاسَ أَشَدَّهُمْ مَدَارَاهُ لِلنَّاسِ؛ عاقل تر از همه مردم کسی است که با مردم بیشتر مدارا کند. نهج الفصاحه

حدیث ۳۷۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أَشَدُّكُمْ مَنْ مَلَكَ نَفْسَهُ عِنْدَ الْغَضَبِ وَأَحْلَمَكُمْ مَنْ عَفَى بَعْدَ الْمَقْدَرَةِ؛ نیرومندترین شما کسی است که هنگام غضب بر خود تسلط داشته باشد و بردبارترین شما کسی است که پس از قدرت از گناه کسان درگذرد. نهج الفصاحه

حدیث ۳۷۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أَرْبَعٌ مَنْ أُعْطِيَهُنَّ فَقَدْ أُعْطِيَ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لِسَانَ ذَاكِرٍ وَقَلْبَ شَاكِرٍ وَبَدَنَ عَلِيٍّ الْبَلَاءِ صَابِرٍ وَزَوْجَهُ لَا تَبْغِيهِ خَوْناً فِي نَفْسِهَا وَلَا مَالَهُ؛ چهار چیز است که هر کس از آن بهره دارد از نیکی دو جهان بهره ور است، زبانی که یاد خدا کند و قلبی که سپاس پروردگار گذارد و تنی که بر بلا صبور باشد و زنی که بناموس و مال وی خیانت نکند. نهج الفصاحه

حدیث ۳۷۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أَرْبَعٌ إِذَا كُنَّ فِيكَ فَلَا عَلَيْكَ مَا فَاتَكَ مِنَ الدُّنْيَا صَدَقَ الْحَدِيثُ وَحِفْظُ الْأَمَانَةِ وَحَسَنُ الْخَلْقِ وَعَفَّةُ مَطْعَمٍ؛ چهار چیز است که اگر داری بر آنچه نداری غم مخور: راستی گفتار و حفظ امانت و نیکی خلق و عفت در کار خوراک. نهج الفصاحه

حدیث ۳۷۵

امام علی - علیه السلام - می فرمایند: أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ الْعَفَافُ؛ برترین عبادت، پاکدامنی است. الکافی: ۲ / ۴۶۸ / ۸.

حدیث ۳۷۶

قال الامام علی - علیه السلام - : انَّ مِنَ الْعِبَادَةِ لَيْنَ الْكَلَامِ وَافْشَاءِ السَّيِّئَاتِ؛ به نرمی سخن گفتن و سلام کردن به مردم عبادت است. غرر الحکم: ۳۴۲۱.

حدیث ۳۷۷

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند: لَوْ تَمَيَّزَتِ الْأَشْيَاءُ لَكَانَ الصَّدَقُ مَعَ الشَّجَاعَةِ؛ اگر اشیاء دسته بندی شوند بدون شک صدق و راستی با شجاعت و قهرمانی همراه خواهد بود. غرر الحکم: ۵ / ۱۱۸.

حدیث ۳۷۸

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند: ثَمَرَةُ الشَّجَاعَةِ الْغَيْرَةُ؛ غیرت، ثمره و حاصل شجاعت و قهرمانی است. غرر الحکم: ۳ / ۳۲۸.

حدیث ۳۷۹

امام جعفر صادق (علیه السلام): الصبر رأس الایمان؛ صبر سر ایمان است. اصول کافی، ج ۳، ص ۱۴۰

حدیث ۳۸۰

امام جعفر صادق (علیه السلام): كان أمير المؤمنين صلوات الله عليه يقول: أفضل العبادة العفاف؛ امیرالمؤمنین علیه السلام می فرمودند: بهترین عبادت عفت است. اصول کافی، ج ۳، ص ۱۲۵

حدیث ۳۸۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: خَمْسٌ مِنْ شَيْئِنِ الْمُرْسَلِينَ: الْحَيَاءُ وَالْحِلْمُ وَالْحِجَامَةُ وَالسَّوَاكُ وَالتَّعَطُّرُ؛ پنج چیز از سنت پیغمبران است: حیا، بردباری، حجامت کردن، و مسواک و عطر زدن. نهج الفصاحه، ح ۱۴۶۳.

حدیث ۳۸۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: أَقْرَبُكُمْ عِنْدَ مَنِّي فِي الْمَوْقِفِ أَصِدْقُكُمْ لِلْحَدِيثِ وَأَدَاكُمْ لِلْإِمَانَةِ وَأَوْفَاكُمْ بِالْعَهْدِ وَأَحْسَنُكُمْ خُلُقًا وَأَقْرَبُكُمْ مِنَ النَّاسِ؛ نزدیکترین شما به من در قیامت: راستگوترین، امانتدارترین، وفادارترین به عهد و پیمان، خوش اخلاقترین و نزدیکترین شما به مردم است. امالی طوسی، ص ۲۲۹.

حدیث ۳۸۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: أَوْصَانِي رَبِّي بِسَبْعٍ: أَوْصَانِي بِالْإِخْلَاصِ فِي السَّرِّ وَالْعَلَانِيَةِ وَأَنْ أَعْفُوَ عَمَّنْ ظَلَمَنِي وَأَعْطَى مَن حَزَمَنِي وَأَصِلَ مَنْ قَطَعَنِي وَأَنْ يَكُونَ صَمْتِي فِكْرًا وَنَظْرِي عِبْرًا؛ پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: پروردگام هفت چیز را به من سفارش فرمود: اخلاص در نهان و آشکار، گذشت از کسی که به من ظلم نموده، بخشش به کسی که مرا محروم کرده، رابطه با کسی که با من قطع رابطه کرده، و سکوتم همراه با تفکر و نگاهم برای عبرت باشد. کنز الفوائد، ص ۱۸۴.

حدیث ۳۸۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: إِنَّا أُمِرْنَا مَعَاشِرَ الْأَنْبِيَاءِ بِمُدَارَاةِ النَّاسِ، كَمَا أُمِرْنَا بِإِقَامَةِ الْفَرَائِضِ؛ ما پیامبران، همان گونه که به برپا داشتن واجبات مأمور شده‌ایم، به مدارا کردن با مردم نیز مأمور شده‌ایم. امالی طوسی، ص ۵۲۱.

حدیث ۳۸۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: آیا شما را از شبیه‌ترینتان به خودم با خبر نسازم؟ گفتند: آری ای رسول خدا! فرمودند: هر کس خوش اخلاق تر، نرم خوتر، به خویشانش نیکوکارتر، نسبت به برادران دینی اش دوست‌دارتر، بر حق شکیباتر، خشم را فروخورنده تر و با گذشت تر و در خرسندی و خشم با انصاف تر باشد. کافی، ج ۲، ص ۲۴۰، ح ۳۵.

حدیث ۳۸۶

امام صادق علیه السلام می فرماید: مَنْ صَدَقَ لِسَانَهُ زَكَى عَمَلُهُ وَ مَنْ حَسِنَتْ نَيْتُهُ زِيدَ فِي رِزْقِهِ وَ مَنْ حَسُنَ بَرُّهُ بِأَهْلِ بَيْتِهِ مُدَّ لَهُ فِي عُمْرِهِ؛ هر کس راستگو باشد، عملش پاکیزه می شود و رشد می کند؛ هر کس نیتش خوب باشد روزیش زیاد می شود و هر کس به شایستگی در حق خانواده اش نیکی کند، عمرش طولانی می شود. کافی، ج ۲، ص ۱۰۵، ح ۱۱.

حدیث ۳۸۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: أَرْبَعُ تَزِيدُ الرَّزْقَ: حُسْنُ الْخَلْقِ وَ حُسْنُ الْجَوَارِ وَ كَفُّ الْأَذَى وَ قَلَّةُ الضَّجْرِ؛ چهار چیز روزی را زیاد می کند: خوش اخلاقی، خوش رفتاری با همسایه، اذیت نکردن و کم کردن بی تابی. معدن الجواهر، ص ۳۹.

حدیث ۳۸۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: مَنْ تَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ كَفَاهُ مُؤْنَتَهُ وَ رِزْقَهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ؛ هر کس به خدا توکل کند، خداوند هزینه زندگی اش را کفایت کند و از جایی که گمان نمی برد، به او روزی می دهد. کنز العمال، ح ۵۶۹۳.

حدیث ۳۸۹

امام صادق علیه السلام می فرماید: أَلْبَرُّ يَزِيدُ فِي الرَّزْقِ؛ نیکوکاری روزی را زیاد می کند. کتاب الزهد، ص ۳۳.

حدیث ۳۹۰

تقوای پیشگان، نشانه‌هایی دارند که با آنها شناخته می شوند: راستگویی، امانتداری، وفای به عهد، کم فخر فروشی، کم بخل ورزیدن، صلح رحم، رحم به ضعیفان، کم موافقت کردن با زنان، به همه نیکی کردن، خوش اخلاقی، بردباری بسیار و پیروی از علم نزدیک کننده به خداوند. و آنان طوبی و سرانجام نیک دارند. طوبی درختی است که ریشه آن در خانه پیامبر خدا صلی الله علیه و آله است. خصال، ص ۴۸۳، ح ۵۶.

حدیث ۳۹۱

امام علی علیه السلام: إِنَّ الْأَتْقِيَاءَ كُلَّ سِيَخِي مُتَعَفِّفٍ مُحْسِنٍ؛ همه تقوای پیشگان سخاوتمند، پاکدامن و نیکوکارند. غررالحکم، ح ۳۴۰۱.

حدیث ۳۹۲

امام علی علیه السلام: الْمَتَّقُونَ فِيهَا (فِي الدُّنْيَا) هُمْ أَهْلُ الْفَضَائِلِ مُنْطَقُهُمُ الصَّوَابُ وَ مَلْبَسُهُمُ الْإِقْتِصَادُ وَ مَشِيهُمُ التَّوَضُّعُ؛ تقوای پیشگان در دنیا اهل فضایلند، گفتارشان راست و درست، روششان میانه‌روی و رفتارشان متواضعانه است. نهج البلاغه، از خطبه ۱۸۴.

حدیث ۳۹۳

امام علی علیه السلام: أَلْتَقَوَى ظَاهِرُهُ شَرَفُ الدُّنْيَا وَ بَاطِنُهُ شَرَفُ الْآخِرَةِ؛ تقوا، ظاهرش شرافت دنیا و باطنش شرافت آخرت است. غررالحکم، ح ۱۹۹۰.

حدیث ۳۹۴

امام صادق علیه السلام می فرماید: ثَلَاثٌ مَنْ آتَى اللَّهَ بِوَاحِدَةٍ مِنْهُنَّ أَوْجَبَ اللَّهُ لَهُ الْجَنَّةَ: الْإِنْفَاقُ مِنْ إِفْتَارٍ وَ الْبِشْرُ لِجَمِيعِ الْعَالَمِ وَ الْإِنصَافُ مِنْ نَفْسِهِ؛ هر کس یکی از این کارها را به درگاه خدا ببرد، خداوند بهشت را برای او واجب می گرداند: انفاق در تنگدستی، گشاده رویی با همگان و رفتار منصفانه. کافی، ج ۲، ص ۱۰۳، ح ۲.

حدیث ۳۹۵

حضرت رسوا اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: سَادَةُ النَّاسِ فِي الدُّنْيَا الْأَشْيَاءُ، سَادَةُ النَّاسِ فِي الْآخِرَةِ الْإِتْقَاءُ؛ سرور و سید مردم در دنیا افراد سخاوتمند خواهند بود، و سید و سرور انسان‌ها در قیامت پرهیزکاران هستند. بحار الأنوار: ج ۶۸، ص ۳۵۰، ح ۱

حدیث ۳۹۶

امام صادق علیه السلام می فرماید: إِنَّ صَلَةَ الرَّحِمِ وَالْبِرَّ لِيَهْوَنَانِ الْحِسَابَ وَيَعْصِمَانِ مِنَ الذُّنُوبِ؛ صله رحم و نیکی، حساب (قیامت) را آسان و از گناهان جلوگیری می کند. کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۱.

حدیث ۳۹۷

امام صادق علیه السلام می فرماید: صَلَةُ الْأَرْحَامِ تُرَكِّي الْأَعْمَالَ وَ تُمْنِي الْأَمْوَالَ وَ تَدْفَعُ الْبُلُوبَ وَ تُبَسِّرُ الْحِسَابَ وَ تُنَسِّي فِي الْأَجْلِ؛ صله رحم، اعمال را پاکیزه، اموال را بسیار، بلا را برطرف و حساب (قیامت) را آسان می کند و مرگ را به تأخیر می اندازد. کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۳.

حدیث ۳۹۸

امام علی علیه السلام می فرماید: صَلَةُ الرَّحِمِ تُدِرُّ النَّعْمَ وَ تَدْفَعُ النَّقْمَ؛ صله رحم، نعمت‌ها را فراوان می کند و سختی‌ها را از بین می برد. غررالحکم، ح ۵۸۳۶.

حدیث ۳۹۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: مَا عَمِلَ ابْنُ آدَمَ شَيْئًا أَفْضَلَ مِنَ الصَّلَاةِ وَ صِلَةِ الْأَرْحَامِ وَ خُلُقِ حَسَنٍ؛ انسان هیچ کاری بهتر از نماز، اصلاح میان مردم و خوش اخلاقی نکرده است. نهج الفصاحه، ح ۲۶۵۱.

حدیث ۴۰۰

امام علی علیه السلام: أَلْعَدْلُ أَفْضَلُ مِنَ الشَّجَاعَةِ لِأَنَّ النَّاسَ لَوْ اشْتَعَمُوا الْعَدْلَ عُمُومًا فِي جَمِيعِهِمْ لَأَسْتَعْنَوْا عَنِ الشَّجَاعَةِ؛ عدالت بهتر از شجاعت است، زیرا اگر مردم همگی عدالت را درباره یکدیگر به کار گیرند، از شجاعت بی نیاز می شوند. شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، ح ۲۰، ص ۳۳۳، ح ۸۱۶.

حدیث ۴۰۱

امام علی علیه السلام می فرماید: خَيْرُ النَّاسِ مَنْ إِذَا أُعْطِيَ شَكَرَ وَإِذَا ابْتُلِيَ صَبَرَ وَإِذَا ظَلِمَ غَفَرَ؛ بهترین مردم کسی است که چون چیزی به او داده شود شکر کند و چنانچه گرفتار شود صبر نماید و اگر به او ظلم شود درگذرد. غررالحکم، ج ۳، ص ۴۳۳، ح ۵۰۲۰.

حدیث ۴۰۲

امام علی علیه السلام می فرماید: خَيْرُ النَّاسِ مَنْ كَافَى عَلَى الْقَبِيحِ بِالْجَمِيلِ؛ بهترین مردم کسی است که در برابر بدی، خوبی نماید. غررالحکم، ج ۴، ص ۱۷۸، ح ۵۷۵۰.

حدیث ۴۰۳

امام علی علیه السلام می فرماید: خَيْرُ هَذِهِ الْأُمَّةِ النَّمَطُ الْأَوْسَطُ؛ بهترین این امت، میانه‌روها هستند. بحارالأنوار، ج ۴، ص ۴۱، ح ۱۸.

حدیث ۴۰۴

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرماید: خَيْرُ أَهْلِ الدُّنْيَا وَ أَهْلِ الْآخِرَةِ أَخْلَاقًا مَنْ يَغْفُو عَمَّنْ ظَلَمَهُ وَ مَنْ يُعْطَى مِنْ حَرَمِهِ وَ مَنْ يَصِلُ مَنْ قَطَعَهُ مِنْ ذَوِي أَرْحَامِهِ وَ أَهْلِ وِلَايَتِهِ؛ بهترین اهل دنیا و آخرت از نظر اخلاق کسی است که اگر کسی به او ستم کرده، عفو نماید و به کسی که محروم نموده عطا کند و با خویشاوندان و دوستانش که با وی قطع رابطه کرده‌اند، رابطه برقرار کند. مستدرک الوسائل، ج ۹، ص ۱۰، ح ۱۰۰۵۲.

حدیث ۴۰۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله: إِنَّ فِي الرِّفْقِ الزِّيَادَةَ وَ الْبِرْكَاهُ وَ مَنْ يُحْرَمِ الرِّفْقَ يُحْرَمِ الْخَيْرَ؛ در مدارا، فزونی و برکت است، و هر کس از مدارا محروم باشد، از خیر، محروم شده است. (کافی، ج ۲، ص ۱۱۹، ح ۷).

حدیث ۴۰۶

امام صادق علیه السلام: مَا مِنْ عَبْدٍ كَظَمَ غَيْظًا إِلَّا زَادَهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ عِزًّا فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ؛ هیچ بنده‌ای نیست که خشمی را فرو خورد مگر آنکه خداوند عزوجل در دنیا و آخرت بر عزت او بیفزاید. اصول کافی، ج ۲، ص ۱۱۰.

حدیث ۴۰۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرماید: مَنْ كَفَّ غَضَبَهُ كَفَّ اللَّهُ عَنْهُ عَذَابَهُ؛ هر کس خشم خود را نگه دارد خداوند عذابش را از او باز می‌دارد. بحارالأنوار، ج ۷۳، ص ۲۶۳، ح ۷.

حدیث ۴۰۸

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرماید: مَنْ كَظَمَ غَيْظًا وَهُوَ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُنْفِذَهُ مَلَأَهُ اللَّهُ أَمْنًا وَ إِيْمَانًا؛ هر کس در حالی که می‌تواند خشم خود را عملی کند، آن را فرو برد، خداوند او را سرشار از آرامش و ایمان می‌کند. نهج الفصاحه، ح ۲۷۷۸.

حدیث ۴۰۹

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: مَا تَجَرَّعَ عَبْدٌ جُرْعَةً أَفْضَلَ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ جُرْعَةٍ غَيْظٍ كَظَمَهَا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ؛ انسان هیچ جرعه‌ای ننوشید که نزد خدا از جرعه خشمی که برای رضای خدا فرو خورد بهتر باشد. میزان الحکمه ج ۹، ص ۴۳۳۴.

حدیث ۴۱۰

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: أَلَا إِنَّ خَيْرَ الرَّجَالِ مَنْ كَانَ بَطِيءَ الْغَضَبِ سَرِيعَ الرِّضَا؛ بدانید که بهترین انسان‌ها کسانی هستند که دیر به خشم آیند و زود راضی شوند. میزان الحکمه ج ۴، ص ۱۶۱۰.

حدیث ۴۱۱

امام باقر علیه السلام می فرمایند: الْحِلْمُ لِبَاسِ الْعَالِمِ فَلَا تَعْرَيْنَنَّ مِنْهُ؛ بردباری لباس عالم است، پس تو خود را از آن عریان مدار. کافی، ج ۸، ص ۵۵.

حدیث ۴۱۲

امام علی علیه السلام می فرمایند: الْحِلْمُ نُورٌ جَوْهَرُهُ الْعَقْلُ؛ بردباری نوری است که جوهره آن عقل است. غررالحکم، ج ۱، ص ۳۱۱، ح ۱۱۸۵.

حدیث ۴۱۳

امام علی علیه السلام می فرمایند: أَوَّلُ عَوَاضِ الْحَلِيمِ مِنْ حِلْمِهِ أَنَّ النَّاسَ أَنْصَارُهُ عَلَى الْجَاهِلِ؛ اول نتیجه‌ای که شخص بردبار از بردباریش می گیرد، پشتیبانی مردم از او در برابر نادان است. وسائل الشیعه، ج ۱۱، ص ۲۱۲.

حدیث ۴۱۴

امام علی علیه السلام می فرمایند: إِذَا أَحَبَّ اللَّهُ عَبْدًا زَيَّنَّهُ بِالسَّكِينَةِ وَالْحِلْمِ؛ هر گاه خداوند بنده‌ای را دوست بدارد او را با آرامش و بردباری آراسته می گرداند. غررالحکم، ج ۳، ص ۱۶۱، ح ۴۰۹۹.

حدیث ۴۱۵

امام علی علیه السلام می فرمایند: الْحِلْمُ وَالْأَنَاةُ تَوَامِنِ، يُنْتِجُهُمَا عَلُوُّ الْهَمَّةِ؛ بردباری و وقار دو همزادند که همت عالی آنها را به وجود می آورد. نهج البلاغه، حکمت ۴۶۰.

حدیث ۴۱۶

امام علی علیه السلام می فرمایند: مَنْ عَلَامِيَهُ أَحَدِهِمْ (الْمُتَّقِينَ) أَنْكَ تَرَى لَهُ قُوَّةً فِي دِينٍ... وَحِرْصًا فِي عِلْمٍ وَعِلْمًا فِي حِلْمٍ؛ از نشانه‌های پرهیزکاران این است که می بینی در دین نیرومند... در کسب دانش حریص و دارای علم همراه با بردباری‌اند. نهج البلاغه، خطبه ۱۹۳.

حدیث ۴۱۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: ثَلَاثٌ مِنْ مَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ أَنْ تَعْفُو عَمَّنْ ظَلَمَكَ وَتَصِلَ مَنْ قَطَعَكَ وَتَحْلُمَ عَمَّنْ جَهِلَ عَلَيْكَ؛ سه چیز در دنیا و آخرت از مکارم اخلاق است: از کسی که به تو ظلم کرده درگذری، با کسی که با تو قطع رابطه کرده، رابطه برقرار کنی و با کسی که با تو سبکسری می کند بردباری نمایی. نهج الفصاحه، ح ۱۲۸۸.

حدیث ۴۱۸

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: فَأَمَّا الْحِلْمُ فَمِنْهُ رُكُوبُ الْجَمِيلِ، وَصُحْبَةُ الْأَبْرَارِ وَرَفْعُ مِنَ الضَّعْفِ وَرَفْعُ مِنَ الْخَسَاسَةِ وَتَشَهُيِ الْخَيْرِ وَتَقَرُّبُ صَاحِبِهِ مِنْ مَعَالَى الدَّرَجَاتِ وَالْعَفْوُ وَالْمَهْلُ وَالْمَعْرُوفُ وَالصَّمْتُ فَهَذَا مَا يَتَشَعَّبُ لِلْعَاقِلِ بِحِلْمِهِ؛ رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: حاصل بردباری: آراسته شدن به خوبیها، هم نشینی با نیکان، ارجمند شدن، عزیز گشتن، رغبت به نیکی، نزدیک شدن بردبار به درجات عالی، گذشت، آرامش و تأنی، احسان و خاموشی. اینها ثمره بردباری عاقل است. تحف العقول، ص ۱۶.

حدیث ۴۱۹

امام کاظم علیه السلام: وَاللَّهِ مَا أُعْطِيَ مُؤْمِنٌ قَطُّ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، إِلَّا بِحُسْنِ ظَنِّهِ بِاللَّهِ عَزَّوَجَلَّ وَرَجَائِهِ لَهُ وَحُسْنِ خُلُقِهِ وَالْكَفِّ عَنِ اغْتِيَابِ الْمُؤْمِنِينَ؛ به خدا قسم خیر دنیا و آخرت را به مؤمنی ندهند مگر به سبب حسن ظن و امیدواری او به خدا و خوش اخلاقی اش و خودداری از غیبت مؤمنان. بحار الأنوار، ج ۶، ص ۲۸، ح ۲۹.

حدیث ۴۲۰

امام علی علیه السلام: مَنْ تَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ ذَلَّتْ لَهُ الصُّعَابُ وَتَسَهَّلَتْ عَلَيْهِ الْأَسْيَابُ؛ هر کس به خدا توکل کند، دشواری‌ها برای او آسان می شود و اسباب برایش فراهم می گردد. غررالحکم، ح ۹۰۲۸.

حدیث ۴۲۱

امام علی علیه السلام: إِنْ أَهْتَأَ النَّاسَ عَيْشًا مَنْ كَانَ بِمَا قَسَمَ اللَّهُ لَهُ رَاضِيًا؛ هر کس به آنچه خداوند به او داده است راضی باشد، راحت ترین زندگی را دارد. غررالحکم، ح ۳۳۹۷.

حدیث ۴۲۲

امام باقر علیه السلام: إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ يَقِي بِالتَّقْوَى عَنِ الْعَبْدِ مَا عَزَبَ عَنْهُ عَقْلُهُ وَيُجَلِّي بِالتَّقْوَى عَنْهُ عَمَاءَ وَجَهْلَهُ؛ خداوند به وسیله تقوا بنده را حفظ می کند از آنچه که عقلش به آن نمی رسد و کور دلی و نادانی او را بر طرف می سازد. کافی، ج ۸، ص ۵۲، ح ۱۶.

حدیث ۴۲۳

امام علی علیه السلام: لَوْ أَنَّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا عَلَى عَبْدٍ رَتَقًا ثُمَّ اتَّقَى اللَّهَ لَجَعَلَ اللَّهُ لَهُ مِنْهَا مَخْرَجًا وَرَزَقَهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ؛ اگر آسمان‌ها و زمین، راه را بر بنده‌ای ببندند و او تقوای الهی پیشه کند، خداوند حتما راه گشایشی برای او فراهم خواهد کرد و از

جایی که گمان ندارد روزی اش خواهد داد. غررالحکم، ح ۷۵۹۹.

حدیث ۴۲۴

پیامبر صلی الله علیه و آله: لَيْسَ مِنْ عَبْدٍ يُظُنُّ بِاللَّهِ خَيْرًا إِلَّا كَانَ عِنْدَ ظَنِّهِ بِهِ؛ بنده‌ای نیست که به خداوند خوش گمان باشد مگر آن که خداوند نیز طبق همان گمان با او رفتار کند. بحار الأنوار، ج ۷۰، ص ۳۸۴، ح ۴۲.

حدیث ۴۲۵

امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: الخیر کله صیانه الانسان نفسه؛ تمام خیر آن است که انسان، خویشتن دار باشد. تحف العقول، ص ۴۴۸.

حدیث ۴۲۶

امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: لایقل عمل مع تقوی و کیف یقل ما یتجبل؛ هیچ عملی آنگاه که از پشتوانه تقوا برخوردار باشد، اندک نخواهد بود. پس چگونه عملی که به درگاه خداوند مقبول افتاده است، اندک باشد؟ تحف العقول، ص ۴۴۸.

حدیث ۴۲۷

امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: من قنع بما قسم الله له فهو من اغنی الناس؛ کسی که به آنچه خدا برایش در نظر گرفته است، قانع باشد، او از بی نیازترین مردمان به شمار می آید. تحف العقول، ص ۴۴۸.

حدیث ۴۲۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که توفیق توبه یافت (و این عنایت الهی به او شد) از پذیرفته شدن آن محروم نگردد. (غررالحکم، باب توبه)

حدیث ۴۲۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که توبه کند به سوی خدا بازگشته است. (غررالحکم، باب توبه)

حدیث ۴۳۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: میوه توبه، بازیافت کردن تقصیرات نفس و جبران و تدارک آن است. (غررالحکم، باب توبه)

حدیث ۴۳۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: توبه رحمت حق را به زمین نازل گرداند. (غررالحکم، باب توبه)

حدیث ۴۳۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که تائی داشته باشد شایسته آن است که به هدف خویش برسد. (غررالحکم ، باب تائی)

حدیث ۴۳۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: تائی در کار دور اندیشی است. (غررالحکم ، باب تائی)

حدیث ۴۳۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: تائی در کار پشت گرمی آورد. (غررالحکم ، باب تائی)

حدیث ۴۳۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: تائی در کار، آن را از سستی و بی پایگی ایمن سازد. (غررالحکم ، باب تائی)

حدیث ۴۳۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با تائی مطلب ها آسان گردد. (غررالحکم ، باب تائی)

حدیث ۴۳۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با تائی اسباب کار فراهم و آسان گردد. (غررالحکم ، باب تائی)

حدیث ۴۳۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به عقب انداختن کیفر نشانه کمال حلم و بردباری است. (غررالحکم ، باب تأخیر)

حدیث ۴۳۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بزرگواری کامل نگردد جز به پاکدامنی و ایثار. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۴۴۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از نیکوترین احسانها ایثار است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۴۴۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از برترین انتخابها آن است که آدمی خود را به زیور ایثار بیاراید. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۴۴۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که در مال خود بر تو ایثار کند تو را بر خویش برگزیده (و شایسته نام ایثارگری است). (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۴۴۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که دیگری را بر خود مقدم دارد شایسته نام فضیلت و برتری است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۴۴۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که دیگران را بر خود برگزیند به کمال جوانمردی رسیده است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۴۴۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برای بزرگواری انسان ایثار بس است (و برای رسیدن به بزرگی کافی است که خوی ایثار در آدمی پدید آید). (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۴۴۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: در هنگام ایثار دیگران بر خویشتن گوهر مردمان بزرگوار آشکار گردد. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۴۴۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بهترین صفات انسانی ایثار است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۴۴۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برترین جود و بخشش ایثار است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۴۴۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ایثار شیوه نیکان و خلق و خوی برگزیدگان است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۴۵۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ایثار بهترین نیکوکاری ها و والاترین مرتبه های ایمان است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۴۵۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ایثار برترین مرتبه های بزرگواری و بالاترین خلق و خوی انسانی است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۴۵۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ایثار برترین عبادت و بزرگترین آقایی است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۴۵۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ایثار شریف‌ترین بزرگواری است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۴۵۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ایثار نهایت نیکوکاری است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۴۵۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ایثار خوی نیکان است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۴۵۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: (برگزیدن دیگران بر خود) فضیلت و برتری است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۴۵۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با انصاف، دوستان و نزدیکان فراوان دارد. (شرح غررالحکم، ج ۲، ص ۵۴۳)

حدیث ۴۵۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدانید که هر کس با مردم به انصاف رفتار کند، خداوند جز بر عزت او نیفزاید. (کافی، ج ۲، ص ۱۴۴)

حدیث ۴۵۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: انصاف خصلت بزرگان است. (شرح غررالحکم، ج ۱، ص ۱۵۲)

حدیث ۴۶۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بالاترین شرافتها خود داری از تبتذیر و اسراف است. (غررالحکم، باب تبتذیر و اسراف)

حدیث ۴۶۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: زیوری همچون ادب نیست. غررالحکم و دررالکلم، باب ادب

حدیث ۴۶۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ادب نیکو، زشتی نسب را پوشاند. غررالحکم و دررالکلم، باب ادب

حدیث ۴۶۳

امام علی (علیه السلام) می فرماید: ادب نیکو، برترین نسبتها و شریف‌ترین وسیله هاست. غررالْحکْم و دررالکلم، باب ادب

حدیث ۴۶۴

امام علی (علیه السلام) می فرماید: سه خصلت است که بر آنها چیزی فزونی نیابد: ادب نیکو، دوری گزیدن از تهمت، خودداری از انجام محرمات الهی. غررالْحکْم و دررالکلم، باب ادب

حدیث ۴۶۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: ثلاث من حقائق الإیمان: الإنفاق من الإقتار و إنصافك النَّاس من نفسک و بذل العلم للمتعلّم؛ سه چیز از حقایق ایمان است: بخشش با تنگدستی و رعایت انصاف در باره مردم بر ضرر خویش و بذل علم برای دانش آموز. نهج الفصاحه

حدیث ۴۶۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: ثلاث من الإیمان: الإنفاق من الإقتار و بذل السَّلام للعالم و الإنصاف من نفسک؛ سه چیز از لوازم ایمان است: بخشش به هنگام تنگدستی و سلام به دانشمندان و رعایت انصاف بر ضرر خویش. نهج الفصاحه

حدیث ۴۶۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: ثلاث من أبواب البرِّ سخاء النَّفس و طيب الكلام و الصبر على الأذى؛ سه چیز از لوازم نیکوکاری است: جانبازی و نیکی گفتار و صبر بر آزار. نهج الفصاحه

حدیث ۴۶۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: ثلاثه يتحدّثون في ظلّ العرش آمنین و النَّاس في الحساب: رجل لم تأخذه في الله لومة لائم و رجل لم يمدّ يديه إلى ما لا يحلّ له و رجل لم ينظر إلى ما حرّم الله عليه؛ سه کسند که در سایه عرش آسوده گفتگو می کنند و مردم گرفتار حسابند: آن که در راه خدا از ملامت گران باک ندارد و آن که دستهای خود را به آنچه بر او حلال نیست دراز نکند و کسی که به آنچه خدا بر او حرام کرده ننگرد. نهج الفصاحه

حدیث ۴۶۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: ثلاثه من مکارم الأخلاق عند الله: أن تعفو عن ظلمك و تعطى من حرمك و تصل من قطعك؛ سه چیز است که در پیش خدا از فضائل اخلاق است: آن که از ستم گر درگذری و کسی را که تو را محروم کرده است عطا دهی و با آن که از تو بریده است پیوند گیری. نهج الفصاحه

حدیث ۴۷۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: التوبة النصوح التدم على الذنب: حين يفرط منك فتستغفر الله تعالى ثم لا تعود إليه أبدا؛ توبه کامل پشیمانی از گناه است که وقتی گناه از تو سر زد از خدا آمرزش طلبی و دیگر هرگز مرتکب آن نشوی. نهج

الفصاحه

حدیث ۴۷۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التواضع لا یزید العبد إلا رفعة فتواضعوا یرفعکم الله و العفو لا یزید العبد إلا عزًا فاعفوا یعزکم الله و الصّیّدقه لا یزید المال إلا کثره فتصدّقوا یرحمکم الله؛ تواضع مایه رفعت است تواضع کنید تا خدا شما را رفعت بخشد، بخشش مایه عزت است بخشش کنید تا خدا شما را عزیز سازد. صدقه موجب فزونی مال است صدقه بدهید تا خدا شما را رحمت آرد. نهج الفصاحه

حدیث ۴۷۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بعثت بمداراه النَّاس؛ من به مدارا با مردم مبعوث شده ام. نهج الفصاحه

حدیث ۴۷۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الأکل مع الخادم من التواضع؛ چیز خوردن با خادم از فروتنی است. نهج الفصاحه

حدیث ۴۷۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الاقتصاد نصف العیش و حسن الخلق نصف الدّین؛ میانه روی یک نیمه معیشت است و خوش خلقی یک نیمه دین است. نهج الفصاحه

حدیث ۴۷۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الاقتصاد فی التّفقه نصف المعیشة و التّودّد إلى النَّاس نصف العقل و حسن السّؤال نصف العلم؛ میانه روی در خرج یک نیمه معیشت است و دوستی با مردم یک نیمه عقل است و خوب پرسیدن یک نیمه دانش است. نهج الفصاحه

حدیث ۴۷۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیما راع لم یرحم رعیتة حرّم الله علیه الجنّة؛ هر کس به زیر دستان خود رحم نکند، خداوند بهشت را بر او حرام کند. نهج الفصاحه

حدیث ۴۷۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أوّل ما یوزن فی المیزان الخلق الحسن؛ نخستین چیزی که در ترازو گذاشته می شود خلق نیک است. نهج الفصاحه

حدیث ۴۷۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **أول العبادہ الصّمت؛ نخستین مرحله عبادت، خاموشی است. نهج الفصاحه**

حدیث ۴۷۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **إنّما بعثت لأتمّم مکارم الأخلاق؛ من مبعوث شدم تا فضائل اخلاق را به کمال رسانم. نهج الفصاحه**

حدیث ۴۸۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **إذا رأیت من أخیک ثلاث خصال فارجه: الحیاء و الأمانه و الصّدق و إذا لم ترها فلا ترجه؛ وقتی در برادر خود سه صفت دیدی بدو امیدوار باش، حیا و امانت و راستی و اگر این صفات را ندارد از او امیدی نداشته باش. نهج الفصاحه**

حدیث ۴۸۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **أحبّ عباد الله إلى الله أحسنهم خلقا؛ بهترین بندگان در پیش خدا کسی است که خلقش نیک تر باشد. نهج الفصاحه**

حدیث ۴۸۲

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: **از نشانه‌های تواضع، سلام کردن به هر رهگذر است. (بحار الانوار/۳۷۲/۷۸)**

حدیث ۴۸۳

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: **دو صفت هست که بالاتر از آنها چیزی نیست: ۱- ایمان به خدا، ۲- سود رسانی به برادران دینی (تحف العقول/۵۲۰)**

حدیث ۴۸۴

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: **من كان الورع سجيته ، و الکرّم طبيعته ، و الحلم خلته ، کثر صدیقه؛ کسی که پارسایی خوی او ، و بخشندگی طبیعت او ، و بردباری خصلت او باشد ، دوستانش بسیار شوند . مسند الامام العسکری ، ص ۲۸۹**

حدیث ۴۸۵

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: **هر کس با خانواده اش خوش رفتار باشد ، بر عمرش افزوده می گردد . بحار الانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۵**

حدیث ۴۸۶

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: **نزدیکترین و سریعترین طاعت در ثواب ، پیوند با خویشان است . تحف العقول ، ص ۳۰۳**

حدیث ۴۸۷

امام سجاده (علیه السلام) می فرمایند: جوانمردی نیست مگر به تقوی. (بحار الانوار/۱۴۷/۷۵)

حدیث ۴۸۸

امام سجاده (علیه السلام) می فرمایند: بهترین سرآغاز کارها راستگویی و بهترین خاتمه‌ی آن وفاداری است. (بحار الانوار/۱۴۱/۷۵)

حدیث ۴۸۹

قال الإمام الحسين - عليه السلام - : إنَّ الغنى وَالْعَزَّ خَرَجَا يُجُولَانِ، فَلَقِيَا التَّوَكُّلَ فَاسِدَيَا تَوَطَّنَا ؛ امام حسين - عليه السلام - فرمودند: عزت و بی نیازی - هر دو - شتاب زده به دنبال پناهگاهی می دویدند، چون به توکل برخورد کردند، آرامش پیدا نموده و آن را پناهگاه خود قرار دادند. مستدرک الوسائل، ج ۱۱، ص ۲۱۸، ح ۱۵

حدیث ۴۹۰

قال رَسُولُ اللَّهِ - صلى الله عليه وآله - : أَوْصَانِي رَبِّي بِتَشَعٍ: أَوْصَانِي بِالْإِخْلَاصِ فِي السَّرِّ وَالْعَلَانِيَةِ، وَالْعِدْلِ فِي الرِّضَا وَالْغَضَبِ، وَالْقَصْدِ فِي الْفَقْرِ وَالْغِنَى، وَأَنْ أَعْفُوَ عَمَّنْ ظَلَمَنِي، وَأَعْطِيَ مَنْ حَرَمَنِي، وَأَصِلَ مَنْ قَطَعَنِي، وَأَنْ يَكُونَ صِيْمَتِي فِكْرًا، وَمَنْطِقِي ذِكْرًا، وَنَظْرِي عِبْرًا ؛ رسول خدا - صلى الله عليه وآله - فرمودند: پروردگار متعال، مرا به ۹ چیز سفارش نمود: اخلاص در آشکار و پنهان، دادگری در خوشنودی و خشم، میانه روی در نیاز و توانمندی، بخشیدن کسی که در حق من ستم روا داشته است، کمک به کسی که مرا محروم گردانده، دیدار خویشاوندانی که با من قطع رابطه نموده اند، و این که خاموشیم اندیشه و سخنم، یادآوری خداوند؛ و نگاهم عبرت و پند باشد. اعیان الشیعه، ج ۱، ص ۳۰۰

حدیث ۴۹۱

قال رَسُولُ اللَّهِ - صلى الله عليه وآله - : ما تَوَاضَعَ أَحَدٌ إِلَّا رَفَعَهُ اللَّهُ؛ رسول خدا - صلى الله عليه وآله - فرمودند: کسی اظهار تواضع و فروتنی نکرده، مگر آن که خداوند متعال او را رفعت و عزت بخشیده است. بحار الانوار، ج ۷۲، ص ۱۲۰، ح ۷

حدیث ۴۹۲

قال رَسُولُ اللَّهِ - صلى الله عليه وآله - : عَلَيْكُمْ بِمَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ، فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ بَعَثَنِي بِهَا، وَإِنَّ مِنْ مَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ: أَنْ يَغْفُوَ الرَّجُلُ عَمَّنْ ظَلَمَهُ، وَيُعْطِيَ مَنْ حَرَمَهُ، وَيَصِلَ مَنْ قَطَعَهُ، وَأَنْ يَعُودَ مَنْ لَا يَعْودُهُ؛ رسول خدا - صلى الله عليه وآله - فرمودند: بر شما باد رعایت مکارم اخلاق، که خداوند مرا بر آن ها مبعوث نمود، و - بعضی از - آن ها عبارتند از: کسی که بر تو ظلم کند - به جهت غرض شخصی - او را ببخش، کسی که تو را نسبت به چیزی محروم گرداند کمکش نما، با شخصی که با تو قطع دوستی کند رابطه دوستی داشته باش، شخصی که به دیدار تو نیاید به دیدارش برو. بحار الانوار، ج ۶۶، ص ۳۷۵، ح ۲۴.

حدیث ۴۹۳

پیامبر اکرم (صلى الله عليه وآله وسلم) می فرمایند: ما الخشوع؟ قال: التواضع في الصلاة و ان يقبل العبد بقلبه كله على ربه ...؛ از

پیامبر اکرم (ص) سؤال شد: خشوع چیست؟ فرمود: فروتنی و خاکساری در نماز و این که بنده با تمام قلبش به سوی خدا برود... (بحار الانوار، ج ۸۴، ص ۲۶۴)

حدیث ۴۹۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مروءة الحضر، قراءة القرآن و مجالسة العلماء و النظر فی الفقه و المحافظة علی الصلاة فی الجماعات؛ از علی بن ابی طالب (علیه السلام) نقل شده که فرمود: جوانمردی در حضور در وطن، قرآن خواندن و همنشینی با علماء و نگرستن در احکام دین و مواظبت بر نماز خواندن در جماعتهاست. (بحار الانوار، ج ۸۸، ص ۱۰)

حدیث ۴۹۵

امام علی - علیه السلام - می فرمایند: أفضل العبادة العفاف؛ برترین عبادت، پاکدامنی است. الکافی: ۲ / ۴۶۸ / ۸.

حدیث ۴۹۶

قال الامام علی - علیه السلام - : ان من العبادة لين الكلام و افشاء السيئام؛ به نرمی سخن گفتن و سلام کردن به مردم عبادت است. غرر الحکم: ۳۴۲۱.

حدیث ۴۹۷

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند: لو تميزت الاشياء لكان الصدق مع الشجاعة؛ اگر اشیاء دسته بندی شوند بدون شک صدق و راستی با شجاعت و قهرمانی همراه خواهد بود. غرر الحکم: ۵ / ۱۱۸.

حدیث ۴۹۸

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند: ثمرة الشجاعة الغيرة؛ غیرت، ثمره و حاصل شجاعت و قهرمانی است. غرر الحکم: ۳ / ۳۲۸.

حدیث ۴۹۹

امام جعفر صادق (علیه السلام): الصبر رأس الايمان؛ صبر سر ایمان است. اصول کافی، ج ۳، ص ۱۴۰.

حدیث ۵۰۰

امام جعفر صادق (علیه السلام): كان أمير المؤمنين صلوات الله عليه يقول: أفضل العبادة العفاف؛ امیرالمؤمنین علیه السلام می فرمودند: بهترین عبادت عفت است. اصول کافی، ج ۳، ص ۱۲۵.

حدیث ۵۰۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: خَمْسٌ مِنْ سِتِّينَ الْمُرْسَلِينَ: الْحَيَاءُ وَالْحِلْمُ وَالْحِجَامَةُ وَالسَّوَاكُ وَالتَّعَطُّرُ؛ پنج چیز از سنت پیغمبران است: حیا، بردباری، حجامت کردن، و مسواک و عطر زدن. نهج الفصاحه، ح ۱۴۶۳.

حدیث ۵۰۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: أَقْرَبُكُمْ عِندَا مَنِّي فِي الْمَوْقِفِ أَصْدَقُكُمْ لِلْحَدِيثِ وَ إِذَا كُنْتُمْ لِلْأَمَانَةِ وَ أَوْفَاكُمْ بِالْعَهْدِ وَ أَحْسَنَكُمْ خُلُقًا وَ أَقْرَبُكُمْ مِنَ النَّاسِ؛ نزدیک‌ترین شما به من در قیامت: راستگوترین، امانت‌دارترین، وفادارترین به عهد و پیمان، خوش اخلاق‌ترین و نزدیک‌ترین شما به مردم است. امالی طوسی، ص ۲۲۹.

حدیث ۵۰۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: أَوْصَانِي رَبِّي بِسَبْعٍ: أَوْصَانِي بِالْإِخْلَاصِ فِي السِّرِّ وَالْعَلَانِيَةِ وَ أَنْ أَعْفُو عَمَّنْ ظَلَمَنِي وَ أُعْطِيَ مَنْ حَزَمَنِي وَ أَصِلَ مَنْ قَطَعَنِي وَ أَنْ يَكُونَ صَمْتِي فِكْرًا وَ نَظْرِي عِبْرًا؛ پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: پروردگارم هفت چیز را به من سفارش فرمود: اخلاص در نهان و آشکار، گذشت از کسی که به من ظلم نموده، بخشش به کسی که مرا محروم کرده، رابطه با کسی که با من قطع رابطه کرده، و سکوت همراه با تفکر و نگاهم برای عبرت باشد. کنز الفوائد، ص ۱۸۴.

حدیث ۵۰۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: إِنَّا أُمِرْنَا مَعَاشِرَ الْأَنْبِيَاءِ بِمُدَارَاةِ النَّاسِ، كَمَا أُمِرْنَا بِإِقَامَةِ الْفَرَائِضِ؛ ما پیامبران، همان گونه که به برپا داشتن واجبات مأمور شده‌ایم، به مدارا کردن با مردم نیز مأمور شده‌ایم. امالی طوسی، ص ۵۲۱.

حدیث ۵۰۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: آیا شما را از شبیه‌ترینتان به خودم با خبر نسازم؟ گفتند: آری ای رسول خدا! فرمودند: هر کس خوش اخلاق‌تر، نرم‌خوتر، به خویشانش نیکوکارتر، نسبت به برادران دینی‌اش دوست‌دارتر، بر حق‌شکبیاتر، خشم را فروخورنده‌تر و با گذشت‌تر و در خرسندی و خشم با انصاف‌تر باشد. کافی، ج ۲، ص ۲۴۰، ح ۳۵.

حدیث ۵۰۶

امام صادق علیه السلام می فرمایند: مَنْ صَدَقَ لِسَانَهُ زَكِيَ عَمَلُهُ وَ مَنْ حَسِبَتْ نَيْتُهُ زَيْدًا فِي رِزْقِهِ وَ مَنْ حَسَنَ بَرُّهُ بِأَهْلِ بَيْتِهِ مُدًّا لَهُ فِي عُمْرِهِ؛ هر کس راستگو باشد، عملش پاکیزه می‌شود و رشد می‌کند؛ هر کس نیتش خوب باشد روزیش زیاد می‌شود و هر کس به شایستگی در حق خانواده‌اش نیکی کند، عمرش طولانی می‌شود. کافی، ج ۲، ص ۱۰۵، ح ۱۱.

حدیث ۵۰۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: أَرْبَعٌ تَزِيدُ الرِّزْقَ: حُسْنُ الْخُلُقِ وَ حُسْنُ الْجَوَارِ وَ كَفُّ الْأَذَى وَ قَلَّةُ الصَّجْرِ؛ چهار چیز روزی را زیاد می‌کند: خوش اخلاقی، خوش رفتاری با همسایه، اذیت نکردن و کم کردن بی‌تابی. معدن الجواهر، ص ۳۹.

حدیث ۵۰۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: مَنْ تَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ كَفَاهُ مُؤْنَتَهُ وَ رِزْقَهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ؛ هر کس به خدا توکل کند، خداوند هزینه زندگی‌اش را کفایت کند و از جایی که گمان نمی‌برد، به او روزی می‌دهد. کنز العمال، ح ۵۶۹۳.

حدیث ۵۰۹

امام صادق علیه السلام می فرماید: **الْبُرُّ يَزِيدُ فِي الرِّزْقِ**؛ نیکوکاری روزی را زیاد می کند. کتاب الزهد، ص ۳۳.

حدیث ۵۱۰

امام علی علیه السلام: تقوای پیشگان، نشانه‌هایی دارند که با آنها شناخته می شوند: راستگویی، امانتداری، وفای به عهد، کم فخر فروشی، کم بخل ورزیدن، صلح رحم، رحم به ضعیفان، کم موافقت کردن با زنان، به همه نیکی کردن، خوش اخلاقی، بردباری بسیار و پیروی از علم نزدیک کننده به خداوند. و آنان طوبی و سرانجام نیک دارند. طوبی درختی است که ریشه آن در خانه پیامبر خدا صلی الله علیه و آله است. خصال، ص ۴۸۳، ح ۵۶

حدیث ۵۱۱

امام علی علیه السلام: **إِنَّ الْأَتْقِيَاءَ كُلَّ سِيَخِيٍّ مُتَعَفِّفٍ مُحْسِنٍ**؛ همه تقوای پیشگان سخاوتمند، پاکدامن و نیکوکارند. غررالحکم، ح ۳۴۰۱.

حدیث ۵۱۲

امام علی علیه السلام: **الْمُتَّقُونَ فِيهَا (فِي الدُّنْيَا) هُمْ أَهْلُ الْفَضَائِلِ مُنْطَقُهُمُ الصَّوَابُ وَ مَلْبَسُهُمُ الْإِقْتِصَادُ وَ مَشِيئُهُمُ التَّوَّاضُعُ**؛ تقوای پیشگان در دنیا اهل فضایلند، گفتارشان راست و درست، روششان میانه روی و رفتارشان متواضعانه است. نهج البلاغه، از خطبه ۱۸۴.

حدیث ۵۱۳

امام علی علیه السلام: **الْتَّقْوَى ظَاهِرُهُ شَرَفُ الدُّنْيَا وَ بَاطِنُهُ شَرَفُ الْآخِرَةِ**؛ تقوا، ظاهرش شرافت دنیا و باطنش شرافت آخرت است. غررالحکم، ح ۱۹۹۰.

حدیث ۵۱۴

امام صادق علیه السلام می فرماید: **ثَلَاثٌ مَنْ آتَى اللَّهَ بِوَاحِدَةٍ مِنْهُنَّ أَوْجَبَ اللَّهُ لَهُ الْجَنَّةَ: الْإِنْفَاقُ مِنْ إِفْتَارِ وَ الْبُشْرُ لِجَمِيعِ الْعَالَمِ وَ الْإِنصَافُ مِنْ نَفْسِهِ**؛ هر کس یکی از این کارها را به درگاه خدا ببرد، خداوند بهشت را برای او واجب می گرداند: انفاق در تنگدستی، گشاده رویی با همگان و رفتار منصفانه. کافی، ج ۲، ص ۱۰۳، ح ۲.

حدیث ۵۱۵

حضرت رسوا اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: **سَادَةُ النَّاسِ فِي الدُّنْيَا الْأَسْحِيَاءُ، سَادَةُ النَّاسِ فِي الْآخِرَةِ الْأَتْقِيَاءُ**؛ سرور و سید مردم در دنیا افراد سخاوتمند خواهند بود، و سید و سرور انسانها در قیامت پرهیزکاران هستند. بحار الأنوار، ج ۶۸، ص ۳۵۰، ح

حدیث ۵۱۶

امام صادق علیه السلام می فرماید: **إِنَّ صَلَّةَ الرَّحِمِ وَالْبِرَّ لِيَهْوَنَانِ الْحِسَابَ وَيَعْصِمَانِ مِنَ الذَّنُوبِ؛** صلّه رحم و نیکی، حساب (قیامت) را آسان و از گناهان جلوگیری می کند. کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۱.

حدیث ۵۱۷

امام صادق علیه السلام می فرماید: **صَلَّةُ الْأَرْحَامِ تَزَكِّي الْأَعْمَالَ وَتُتَمَّى الْأَمْوَالَ وَتَدْفَعُ الْبُلُوبَ وَتُيَسِّرُ الْحِسَابَ وَتُنَسِّي فِي الْأَجْلِ؛** صلّه رحم، اعمال را پاکیزه، اموال را بسیار، بلا را برطرف و حساب (قیامت) را آسان می کند و مرگ را به تأخیر می اندازد. کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۳.

حدیث ۵۱۸

امام علی علیه السلام می فرماید: **صَلَّةُ الرَّحِمِ تُدْرُ النَّعْمَ وَتَدْفَعُ النَّقَمَ؛** صلّه رحم، نعمت‌ها را فراوان می کند و سختی‌ها را از بین می برد. غررالحکم، ح ۵۸۳۶.

حدیث ۵۱۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله می فرماید: **مَا عَمِلَ ابْنُ آدَمَ شَيْئًا أَفْضَلَ مِنَ الصَّلَاةِ وَصِلَاةِ ذَاتِ الْبَيْنِ وَخُلُقٍ حَسَنٍ؛** انسان هیچ کاری بهتر از نماز، اصلاح میان مردم و خوش اخلاقی نکرده است. نهج الفصاحه، ح ۲۶۵۱.

حدیث ۵۲۰

امام علی علیه السلام: **أَلْعَدْلُ أَفْضَلُ مِنَ الشَّجَاعَةِ لِأَنَّ النَّاسَ لَوْ اسْتَعْمَلُوا الْعَدْلَ عُمُومًا فِي جَمِيعِهِمْ لَأَسْتَبَغَنُوا عَنِ الشَّجَاعَةِ؛** عدالت بهتر از شجاعت است، زیرا اگر مردم همگی عدالت را درباره یکدیگر به کار گیرند، از شجاعت بی نیاز می شوند. شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، ح ۲۰، ص ۳۳۳، ح ۸۱۶.

حدیث ۵۲۱

امام علی علیه السلام می فرماید: **خَيْرُ النَّاسِ مَنْ إِذَا أُعْطِيَ شَكَرَ وَإِذَا ابْتُلِيَ صَبَرَ وَإِذَا ظَلِمَ عَفَرَ؛** بهترین مردم کسی است که چون چیزی به او داده شود شکر کند و چنانچه گرفتار شود صبر نماید و اگر به او ظلم شود درگذرد. غررالحکم، ج ۳، ص ۴۳۳، ح ۵۰۲۰.

حدیث ۵۲۲

امام علی علیه السلام می فرماید: **خَيْرُ النَّاسِ مَنْ كَفَى عَلَى الْقَبِيحِ بِالْجَمِيلِ؛** بهترین مردم کسی است که در برابر بدی، خوبی نماید. غررالحکم، ج ۴، ص ۱۷۸، ح ۵۷۵۰.

حدیث ۵۲۳

امام علی علیه السلام می فرماید: **خَيْرُ هَذِهِ الْأُمَّةِ النَّمَطُ الْأَوْسَطُ؛** بهترین این امت، میانه‌روها هستند. بحار الأنوار، ج ۴، ص ۴۱، ح ۱۸.

حدیث ۵۲۴

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: خَيْرُ أَهْلِ الدُّنْيَا وَ أَهْلِ الآخِرَةِ أَخْلَاقًا مَنْ يَغْفُو عَمَّنْ ظَلَمَهُ وَ مَنْ يُعْطَى مِنْ حَرَمِهِ وَ مَنْ يَصِلُ مَنْ قَطَعَهُ مِنْ ذَوِي أَرْحَامِهِ وَ أَهْلِ وِلايَتِهِ؛ بهترین اهل دنیا و آخرت از نظر اخلاق کسی است که اگر کسی به او ستم کرده، عفویش نماید و به کسی که محرومش نموده عطا کند و با خویشاوندان و دوستانش که با وی قطع رابطه کرده‌اند، رابطه برقرار کند. مستدرک الوسائل، ج ۹، ص ۱۰، ح ۱۰۰۵۲.

حدیث ۵۲۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله: إِنَّ فِي الرِّفْقِ الزِّيَادَةَ وَ الْبِرْكَاتَةَ وَ مَنْ يُحْرَمِ الرِّفْقَ يُحْرَمِ الْخَيْرَ؛ در مدارا، فزونی و برکت است، و هر کس از مدارا محروم باشد، از خیر، محروم شده است. (کافی، ج ۲، ص ۱۱۹، ح ۷).

حدیث ۵۲۶

امام صادق علیه السلام: ما مِنْ عَبْدٍ كَظَمَ غَيْظًا إِلَّا زَادَهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ عِزًّا فِي الدُّنْيَا وَ الآخِرَةِ؛ هیچ بنده‌ای نیست که خشمی را فرو خورد مگر آنکه خداوند عزوجل در دنیا و آخرت بر عزت او بیفزاید. اصول کافی، ج ۲، ص ۱۱۰.

حدیث ۵۲۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: مَنْ كَفَفَ غَضَبَهُ كَفَفَ اللَّهُ عَنْهُ عَذَابَهُ؛ هر کس خشم خود را نگه دارد خداوند عذابش را از او باز می‌دارد. بحار الأنوار، ج ۷۳، ص ۲۶۳، ح ۷.

حدیث ۵۲۸

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: مَنْ كَظَمَ غَيْظًا وَهُوَ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُنْفِذَهُ مَلَأَهُ اللَّهُ أَمْنًا وَ اِيْمَانًا؛ هر کس در حالی که می‌تواند خشم خود را عملی کند، آن را فرو برد، خداوند او را سرشار از آرامش و ایمان می‌کند. نهج الفصاحه، ح ۲۷۷۸.

حدیث ۵۲۹

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: ما تَجَرَّعَ عَبْدٌ جُرْعَةً أَفْضَلَ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ جُرْعَةٍ غَيْظٍ كَظَمَهَا ابْتِغَاءَ وَجهِ اللَّهِ؛ انسان هیچ جرعه‌ای ننوشید که نزد خدا از جرعه خشمی که برای رضای خدا فرو خورد بهتر باشد. میزان الحکمه ج ۹، ص ۴۳۳۴.

حدیث ۵۳۰

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: أَلَا إِنَّ خَيْرَ الرَّجَالِ مَنْ كَانَ بَطِيءَ الْغَضَبِ سَرِيعَ الرِّضَا؛ بدانید که بهترین انسان‌ها کسانی هستند که دیر به خشم آیند و زود راضی شوند. میزان الحکمه ج ۴، ص ۱۶۱۰.

حدیث ۵۳۱

امام باقر علیه السلام می فرمایند: أَلْحِلْمُ لِبَاسِ الْعَالِمِ فَلَا تَعْرَيْنَنَّ مِنْهُ؛ بردباری لباس عالم است، پس تو خود را از آن عریان مدار.

کافی، ج ۸، ص ۵۵.

حدیث ۵۳۲

امام علی علیه السلام می فرمایند: **الْحِلْمُ نَوْرٌ جَوْهَرُهُ الْعُقْلُ**؛ بردباری نوری است که جوهره آن عقل است. غررالحکم، ج ۱، ص ۳۱۱، ح ۱۱۸۵.

حدیث ۵۳۳

امام علی علیه السلام می فرمایند: **أَوَّلُ عَوَظِ الْحَلِيمِ مِنْ حِلْمِهِ أَنَّ النَّاسَ أَنْصَارُهُ عَلَى الْجَاهِلِ**؛ اول نتیجه‌ای که شخص بردبار از بردباریش می گیرد، پشتیبانی مردم از او در برابر نادان است. وسائل الشیعه، ج ۱۱، ص ۲۱۲.

حدیث ۵۳۴

امام علی علیه السلام می فرمایند: **إِذَا أَحَبَّ اللَّهُ عَبْدًا زَيَّنَّهُ بِالسَّكِينَةِ وَالْحِلْمِ**؛ هر گاه خداوند بنده‌ای را دوست بدارد او را با آرامش و بردباری آراسته می گرداند. غررالحکم، ج ۳، ص ۱۶۱، ح ۴۰۹۹.

حدیث ۵۳۵

امام علی علیه السلام می فرمایند: **الْحِلْمُ وَالْأَنَاةُ تَوَامِنِ، يُتَّجُهُمَا عَلُوُّ الْهَمِّ**؛ بردباری و وقار دو همزادند که همت عالی آنها را به وجود می آورد. نهج البلاغه، حکمت ۴۶۰.

حدیث ۵۳۶

امام علی علیه السلام می فرمایند: **مَنْ عَلِمَهُ أَحَدُهُمْ (الْمُتَّقِينَ) أَنَّكَ تَرَى لَهُ قُوَّةً فِي دِينٍ... وَحِرْصًا فِي عِلْمٍ وَعِلْمًا فِي حِلْمٍ**؛ از نشانه‌های پرهیزکاران این است که می بینی در دین نیرومند... در کسب دانش حریص و دارای علم همراه با بردباری اند. نهج البلاغه، خطبه ۱۹۳.

حدیث ۵۳۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: **ثَلَاثٌ مِنْ مَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ أَنْ تَعْفُو عَمَّنْ ظَلَمَكَ وَتَصِلَ مَنْ قَطَعَكَ وَتَحْلُمَ عَمَّنْ جَهِلَ عَلَيْكَ**؛ سه چیز در دنیا و آخرت از مکارم اخلاق است: از کسی که به تو ظلم کرده درگذری، با کسی که با تو قطع رابطه کرده، رابطه برقرار کنی و با کسی که با تو سبکسری می کند بردباری نمایی. نهج الفصاحه، ح ۱۲۸۸.

حدیث ۵۳۸

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: **فَأَمَّا الْحِلْمُ فَمِنْهُ رُكُوبُ الْجَمِيلِ، وَصُحْبَةُ الْأَبْرَارِ وَرَفْعُ مِنَ الضَّعْفِ وَرَفْعُ مِنَ الْخَسَاسَةِ وَتَشَهُيُّ الْخَيْرِ وَتَقَرُّبُ صَاحِبِهِ مِنْ مَعَالَى الدَّرَجَاتِ وَالْعَفْوُ وَالْمَهْلُ وَالْمَعْرُوفُ وَالصَّمْتُ فَهَذَا مَا يَتَشَعَّبُ لِلْعَاقِلِ بِحِلْمِهِ**؛ رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: حاصل بردباری: آراسته شدن به خوبیها، هم‌نشینی با نیکان، ارجمند شدن، عزیز گشتن، رغبت به نیکی، نزدیک شدن بردبار به درجات عالی، گذشت، آرامش و تأنی، احسان و خاموشی. اینها ثمره بردباری عاقل است. تحف

العقول، ص ۱۶ .

حدیث ۵۳۹

امام کاظم علیه السلام: وَاللَّهِ مَا أُعْطِيَ مُؤْمِنٌ قَطُّ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، إِلَّا بِحُسْنِ ظَنِّهِ بِاللَّهِ عَزَّوَجَلَّ وَرَجَائِهِ لَهُ وَحُسْنِ خُلُقِهِ وَالْكَفِّ عَنِ اغْتِيَابِ الْمُؤْمِنِينَ؛ به خدا قسم خیر دنیا و آخرت را به مؤمنی ندهند مگر به سبب حسن ظن و امیدواری او به خدا و خوش اخلاقی اش و خودداری از غیبت مؤمنان. بحار الأنوار، ج ۶، ص ۲۸، ح ۲۹ .

حدیث ۵۴۰

امام علی علیه السلام: مَنْ تَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ ذَلَّتْ لَهُ الصُّعَابُ وَتَسَدَّتْ عَلَيْهِ الْأَسْيَابُ؛ هر کس به خدا توکل کند، دشواری‌ها برای او آسان می‌شود و اسباب برایش فراهم می‌گردد. غررالحکم، ح ۹۰۲۸ .

حدیث ۵۴۱

امام علی علیه السلام: إِنَّ أَهْنَأَ النَّاسِ عَيْشًا مَنْ كَانَ بِمَا قَسَمَ اللَّهُ لَهُ رَاضِيًا؛ هر کس به آنچه خداوند به او داده است راضی باشد، راحت‌ترین زندگی را دارد. غررالحکم، ح ۳۳۹۷ .

حدیث ۵۴۲

امام باقر علیه السلام: إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ يَقِي بِالْتَّقْوَى عَنِ الْعُبْدِ مَا عَزَبَ عَنْهُ عَقْلُهُ وَيُجَلِّي بِالْتَّقْوَى عَنْهُ عَمَاءَهُ وَجَهْلَهُ؛ خداوند به وسیله تقوا بنده را حفظ می‌کند از آنچه که عقلش به آن نمی‌رسد و کور دلی و نادانی او را بر طرف می‌سازد. کافی، ج ۸، ص ۵۲، ح ۱۶ .

حدیث ۵۴۳

امام علی علیه السلام: لَوْ أَنَّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا عَلَى عَبْدٍ رَثِقًا ثُمَّ اتَّقَى اللَّهَ لَجَعَلَ اللَّهُ مِنْهَا مَخْرَجًا وَرَزَقَهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ؛ اگر آسمان‌ها و زمین، راه را بر بنده‌ای ببندند و او تقوای الهی پیشه کند، خداوند حتما راه گشایشی برای او فراهم خواهد کرد و از جایی که گمان ندارد روزی‌اش خواهد داد. غررالحکم، ح ۷۵۹۹ .

حدیث ۵۴۴

پیامبر صلی الله علیه و آله: لَيْسَ مِنْ عَبْدٍ يُظُنُّ بِاللَّهِ خَيْرًا إِلَّا كَانَ عِنْدَ ظَنِّهِ بِهِ؛ بنده‌ای نیست که به خداوند خوش گمان باشد مگر آن که خداوند نیز طبق همان گمان با او رفتار کند. بحار الأنوار، ج ۷۰، ص ۳۸۴، ح ۴۲ .

حدیث ۵۴۵

امام سجاد (علیه السلام) می‌فرمایند: الخیر کله صیانه الانسان نفسه؛ تمام خیر آن است که انسان، خویشتن دار باشد. تحف العقول، ص ۴۴۸ .

حدیث ۵۴۶

امام سجاد(علیه السلام) می فرمایند: لایقل عمل مع تقوی و کیف یقل ما یتجبل؛ هیچ عملی آنگاه که از پشتوانه تقوا برخوردار باشد، اندک نخواهد بود. پس چگونه عملی که به درگاه خداوند مقبول افتاده است، اندک باشد؟ تحف العقول، ص ۴۴۸.

حدیث ۵۴۷

امام سجاد(علیه السلام) می فرمایند: من قنع بما قسم الله له فهو من اغنی الناس؛ کسی که به آنچه خدا برایش در نظر گرفته است، قانع باشد، او از بی نیازترین مردمان به شمار می آید. تحف العقول، ص ۴۴۸.

حدیث ۵۴۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که توفیق توبه یافت (و این عنایت الهی به او شد) از پذیرفته شدن آن محروم نگردد. (غررالحکم ، باب توبه)

حدیث ۵۴۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که توبه کند به سوی خدا بازگشته است. (غررالحکم ، باب توبه)

حدیث ۵۵۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: میوه توبه ، بازیافت کردن تقصیرات نفس و جبران و تدارک آن است. (غررالحکم ، باب توبه)

حدیث ۵۵۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: توبه رحمت حق را به زمین نازل گرداند. (غررالحکم ، باب توبه)

حدیث ۵۵۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که تائبی داشته باشد شایسته آن است که به هدف خویش برسد. (غررالحکم ، باب تائبی)

حدیث ۵۵۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تائبی در کار دور اندیشی است. (غررالحکم ، باب تائبی)

حدیث ۵۵۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تائبی در کار پشت گرمی آورد. (غررالحکم ، باب تائبی)

حدیث ۵۵۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تائبی در کار، آن را از سستی و بی پایگی ایمن سازد. (غررالحکم ، باب تائبی)

حدیث ۵۵۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با تائنی مطلب ها آسان گردد. (غررالحکم ، باب تائنی)

حدیث ۵۵۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با تائنی اسباب کار فراهم و آسان گردد. (غررالحکم ، باب تائنی)

حدیث ۵۵۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به عقب انداختن کیفر نشانه کمال حلم و بردباری است. (غررالحکم ، باب تأخیر)

حدیث ۵۵۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بزرگواری کامل نگردد جز به پاکدامنی و ایثار. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۵۶۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از نیکوترین احسانها ایثار است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۵۶۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از برترین انتخابها آن است که آدمی خود را به زیور ایثار بیاراید. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۵۶۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که در مال خود بر تو ایثار کند تو را بر خویش برگزیده (و شایسته نام ایثارگری است).
(غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۵۶۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که دیگری را بر خود مقدم دارد شایسته نام فضیلت و برتری است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۵۶۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که دیگران را بر خود برگزیند به کمال جوانمردی رسیده است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۵۶۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برای بزرگواری انسان ایثار بس است (و برای رسیدن به بزرگی کافی است که خوی ایثار در آدمی پدید آید). (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۵۶۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: در هنگام ایثار دیگران بر خویشتن گوهر مردمان بزرگوار آشکار گردد. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۵۶۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بهترین صفات انسانی ایثار است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۵۶۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برترین جود و بخشش ایثار است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۵۶۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ایثار شیوه نیکان و خلق و خوی برگزیدگان است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۵۷۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ایثار بهترین نیکوکاری ها و والاترین مرتبه های ایمان است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۵۷۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ایثار برترین مرتبه های بزرگواری و بالاترین خلق و خوی انسانی است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۵۷۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ایثار برترین عبادت و بزرگترین آقایی است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۵۷۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ایثار شریف ترین بزرگواری است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۵۷۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ایثار نهایت نیکوکاری است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۵۷۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ایثار خوی نیکان است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۵۷۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: (برگزیدن دیگران بر خود) فضیلت و برتری است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۵۷۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با انصاف، دوستان و نزدیکان فراوان دارد. (شرح غررالحکم، ج ۲، ص ۵۴۳)

حدیث ۵۷۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدانید که هر کس با مردم به انصاف رفتار کند، خداوند جز بر عزت او نیفزاید. (کافی، ج ۲، ص ۱۴۴)

حدیث ۵۷۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: انصاف خصلت بزرگان است. (شرح غررالحکم، ج ۱، ص ۱۵۲)

حدیث ۵۸۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بالاترین شرافتها خود داری از تپذیر و اسراف است. (غررالحکم، باب تپذیر و اسراف)

حدیث ۵۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: زیوری همچون ادب نیست. غررالحکم و دررالکلم، باب ادب

حدیث ۵۸۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ادب نیکو، زشتی نسب را بپوشاند. غررالحکم و دررالکلم، باب ادب

حدیث ۵۸۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ادب نیکو، برترین نسبهها و شریفترین وسیله هاست. غررالحکم و دررالکلم، باب ادب

حدیث ۵۸۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سه خصلت است که بر آنها چیزی فزونی نیابد: ادب نیکو، دوری گزیدن از تهمت، خودداری از انجام محرمات الهی. غررالحکم و دررالکلم، باب ادب

حدیث ۵۸۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: میوه ادب، نیکویی خلق است. غررالحکم و دررالکلم، باب ادب

حدیث ۵۸۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ادب کمال مرد است. غررالحکم و دررالکلم، باب ادب

حدیث ۵۸۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ادب بهترین خوی و خصلت است. غررالحکم و دررالکلم، باب ادب

حدیث ۵۸۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ادبها جامه هایی تازه و نو است. غررالحکم و دررالکلم، باب ادب

حدیث ۵۸۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بهترین خلق ها آن است که از ستیزه جویی دورتر باشد. (شرح غررالحکم، ج ۳، ص ۴۲۵)

حدیث ۵۹۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوش خلقی محبت به جای می گذارد و به مودت تحکیم می بخشد. (شرح غررالحکم، ج ۳، ص ۴۱۸)

حدیث ۵۹۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشرویی، سرآغاز بخشش است. شرح غررالحکم، ج ۱، ص ۱۶۷

حدیث ۵۹۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشرویی به دوستان انس بیشتری می دهد. شرح غررالحکم، ج ۱، ص ۱۹۱

حدیث ۵۹۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشرویی احسانی است بی هزینه. شرح غررالحکم، ج ۱، ص ۳۸۸

حدیث ۵۹۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گشاده رویی خصلت آزاد مرد است. شرح غررالحکم، ج ۱، ص ۱۲۷

حدیث ۵۹۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشرویی، آتش دشمنی را خاموش می کند. (شرح غررالحکم، ج ۱، ص ۱۵۰)

حدیث ۵۹۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گرامی ترین حسب و اصالت خانوادگی، خوش خلقی است. نهج البلاغه

حدیث ۵۹۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوش خوئی بهترین همدم است. (تحف العقول، ص ۲۱۹)

حدیث ۵۹۸

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اخلاق خوب از اعمال بهشت است. (نهج الفصاحه، ۲۷۳۹)

حدیث ۵۹۹

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر کس از شما خوش خلق تر است، پیش من محبوب تر است. (نهج الفصاحه، ۹۰۷)

حدیث ۶۰۰

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بهترین شما کسانی هستند که اخلاقشان بهتر است و با مردم سازگارند و کسان را با یکدیگر سازگاری دهند. (نهج الفصاحه، ۱۴۷۲)

حدیث ۶۰۱

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خوش اخلاقی گناه را محو می کند، چنانکه آفتاب یخ را آب می کند. (نهج الفصاحه، ۸۴۵)

حدیث ۶۰۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوراندیشی سرمایه است. (شرح غررالحکم، ج ۱، ص ۱۲)

حدیث ۶۰۳

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مومن باید هشت صفت داشته باشد: وقار در حوادث سخت و صبر به هنگام بلیه و شکر به هنگام گشایش و قناعت به روزای که خدای والا داده است، به دشمنان ستم نکند و مزاحم دوستان نشود، تنش به رنج باشد و مردم از او در آسایش باشند. (نهج الفصاحه، حدیث ۳۲۲۰)

حدیث ۶۰۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که آسانگیر و نرم و ملایم باشد خدا او را به جهنم حرام کند. (نهج الفصاحه، حدیث ۲۹۱۱)

حدیث ۶۰۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از نشانه های خیر و خوبی، خود داری کردن از آزار دیگران است. غررالحکم، باب آزار

حدیث ۶۰۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از آزار دیگران خودداری کند هیچ کس با او دشمنی نکند. غررالحکم ، باب آزار

حدیث ۶۰۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برترین شرافتها خودداری از آزار دیگران و بذل احسان به آنهاست. غررالحکم ، باب آزار

حدیث ۶۰۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آن که بخشش اموال بر او سهل باشد، امیدها به او رو کنند. (شرح غررالحکم ، ج ۵، ص ۲۲۹)

حدیث ۶۰۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: زهدی همچون خویشتن داری از حرام نیست. غررالحکم ، باب حرام

حدیث ۶۱۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از بهترین مکارم اخلاق اجتناب از محرمات الهی است. غررالحکم ، باب حرام

حدیث ۶۱۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سه چیز است که نجات و رستگاری در آنهاست: ملازمت با حق ، دوری کردن از باطل ، و بر نشستن بر مرکب تلاش و کوشش. غررالحکم ، باب حق

حدیث ۶۱۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مؤمن نیست مگر بردبار و مهربان. غررالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۱۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: راهنمایی شود بر بردباری مرد به تحمل بسیارش، و بر جود و کرمش به انعام و نعمت بخشی بسیارش. غررالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۱۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: عزّتی برتر از حلم نیست. غررالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۱۵

بزرگواری و شرفی والاتر از بردباری نیست. غررالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۱۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: فضیلت و برتری ، همچون حلم نیست. غررالْحکْم ، باب حلم

حدیث ۶۱۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پشتیبانی ، همچون بردباری و حلم نیست. غررالْحکْم ، باب حلم

حدیث ۶۱۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حلم و بردباری برای علم و دانش وزیر خوبی است. غررالْحکْم ، باب حلم

حدیث ۶۱۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از شریف ترین علم ها و دانش ها آراسته شدن آن به حلم و بردباری است. غررالْحکْم ، باب حلم

حدیث ۶۲۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: عقل آراسته نگردد تا آن گاه که حلم کمک کار و وزیرش گردد. غررالْحکْم ، باب حلم

حدیث ۶۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: درخت علم و دانش به بار نشیند ، تا آن گاه که حلم با او مقرون گردد. غررالْحکْم ، باب حلم

حدیث ۶۲۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که خود را به بردباری وادار کند و یا جویای آن باشد ، بردبار شود. غررالْحکْم ، باب حلم

حدیث ۶۲۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که خود را به حلم و بردباری بیاراید سبکسری و خشم او فرو نشیند. غررالْحکْم ، باب حلم

حدیث ۶۲۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری برای وقار و سنگینی انسان بس است. غررالْحکْم ، باب حلم

حدیث ۶۲۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کمال علم و دانش به بردباری است و کمال بردباری به بسیاری تحمّل و فرو بردن خشم است. غررالْحکْم ، باب حلم

حدیث ۶۲۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: وسیله وقار و سنگینی بردباری است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۲۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اساس علم و دانش حلم و بردباری است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۲۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری نیکو ، دلیل و نشانه علم بسیار است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۲۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: زیبایی و جمال انسانی به حلم و بردباری است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۳۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با زیادی عقل بردباری و حلم فراوان گردد. غررالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۳۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به وسیله حلم ، یاران زیاد گردند. غررالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۳۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر گاه خداوند بنده ای را دوست دارد او را به آرامش و بردباری بیاراید. غررالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۳۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی بردبار کسی است که چون آزارش کنند صبر کند و چون ستمی به او رسد پیامرزد و بگذرد. غررالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۳۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری جز فرو بردن خشم و زمام خویش به دست گرفتن نیست. غررالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۳۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی بها و ارزشی که به تو می دهند به خاطر ادب تو است پس آن را به بردباری بیاری. غررالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۳۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اگر در خشم ، انتقامجویی و تسلای نفس است ، ولی در حلم و بردباری پاداش نیک نیکوکاران نهفته است. غرالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۳۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که برترین مردم کسی است که در هنگام قدرت (بر انتقام) بردباری کند و در هنگام ثروتمندی و غنا زهد ورزد و در هنگام داشتن نیرو و قوت به عدل و انصاف عمل کند. غرالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۳۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری در هنگام خشم سخت ، ایمن سازد (انسان را) از خشم خدای جبار. غرالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۳۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آراسته ترین خصلت ها بردباری و پاکدامنی است. غرالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۴۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از خشم ، به وسیله بردباری خود را در پرده گیر و پوشان و از پندار و گمان بیهوده نیز به وسیله فهم ، چشم پوشی کن. غرالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۴۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری ، آتش خشم را خاموش سازد و تندی کردن ، آن را برافروزد. غرالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۴۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری ، زیور علم و سبب مسالمت و سازش است. غرالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۴۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردبار کسی است که دشوار نیست بر او به کار بردن حلم و بردباری (و به خوبی می تواند آن را در جای خود به کار برد) غرالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۴۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری ، نوری است که گوهر آن عقل است. غرالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۴۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری ، نشانه کمال عقل است. غرالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۴۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری ، زیور علم و دانش است. غرالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۴۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری کن تا گرامی ات دارند. غرالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۴۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برترین بردباری ها فرو بردن خشم و در اختیار گرفتن نفس در هنگام قدرت (بر تلافی و انتقام) است. غرالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۴۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نیرومندترین مردمان کسی است که به وسیله بردباری بر خشم خویش فائق آید. غرالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۵۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شجاع ترین مردم کسی است که با کمک حلم و بردباری ، بر جهل و نادانی غالب و پیروز آید. غرالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۵۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که بهترین اخلاق مردان ، حلم و بردباری است. غرالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۵۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آشتی و مسالمت ، میوه حلم و بردباری است. غرالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۵۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری ، میوه علم و دانش است. غرالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۵۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری ، اساس ریاست و آقایی است. غرالحکم ، باب حلم

حدیث ۶۵۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری ، سر آغاز فضیلت و برتری انسان است. غررالْحکْم ، باب حلم

حدیث ۶۵۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری ، زیور خلق و خوی انسانی است. غررالْحکْم ، باب حلم

حدیث ۶۵۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خصلتی ، همچون شرم و حیا نیست. غررالْحکْم ، باب حیا

حدیث ۶۵۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از کمال مردانگی است که از خود شرم کنی. غررالْحکْم ، باب حیا

حدیث ۶۵۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که گفتارش با شرم و حیا همراه باشد تباهی و نابودی در کار خود ندارد. غررالْحکْم ، باب حیا

حدیث ۶۶۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شرم بسیار مرد ، نشانه و دلیل ایمان او است. غررالْحکْم ، باب حیا

حدیث ۶۶۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شرم انسان از خویش میوه ایمان است. غررالْحکْم ، باب حیا

حدیث ۶۶۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ریشه مردانگی حیاست و میوه آن هم پاکدامنی است. غررالْحکْم ، باب حیا

حدیث ۶۶۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برترین شرم ها شرم از خدای سبحان است. غررالْحکْم ، باب حیا

حدیث ۶۶۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که حیا و عفت از خلق و خوهای ایمان است و به راستی این هر دو ، خصلت آزادگان و خوی نیکان است. غررالْحکْم ، باب حیا

حدیث ۶۶۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بهترین جامه ها و پوشش های دین ، شرم و حیاست. غررالحکم ، باب حیا

حدیث ۶۶۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: عاقل ترین مردم با حیاترین آنهاست. غررالحکم ، باب حیا

حدیث ۶۶۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: عقیف ترین شما با حیاترین شماست. غررالحکم ، باب حیا

حدیث ۶۶۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شرم از خدای سبحان انسان را از عذاب دوزخ نگه دارد. غررالحکم ، باب حیا

حدیث ۶۶۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سخاوت و حیا برترین خصلت ها هستند. غررالحکم ، باب حیا

حدیث ۶۷۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ایمان و حیا هر دو به یک ریسمان بسته و با یکدیگر هستند و از هم جدا نشوند. غررالحکم ،
باب حیا

حدیث ۶۷۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شرم ، از خداوند بسیاری از خطاها را محو کند. غررالحکم ، باب حیا

حدیث ۶۷۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شرم ، انسان را از کار زشت باز دارد. غررالحکم ، باب حیا

حدیث ۶۷۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شرم تمامی بزرگواری و بهترین خصلت هاست. غررالحکم ، باب حیا

حدیث ۶۷۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حیا و شرم با عفت و پرهیزکاری همراه است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث ۶۷۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شرم و حیا خوی پسندیده ای است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث ۶۷۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حیا ، چشم پوشی کردن (از محرمات) است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث ۶۷۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حیا و شرم با محرومیت (ظاهری) همراه است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث ۶۷۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حیا ، کلید هر خیری است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث ۶۷۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حیا ، باز دارنده است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث ۶۸۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حیا و شرم ، زیباست. غررالحکم ، باب حیا

حدیث ۶۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشرویی بسیار، نشانه بخشنده‌گی است. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث ۶۸۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گشادگی رو و به شکفتگی ، و عطا بخشی و نیکوکاری و بذل هدیه ، همه اینها وسیله ای است برای جلب دوستی و محبت مردمان. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث ۶۸۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: وسیله محبت و دوستی خوشرویی است. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث ۶۸۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشرویی از نشانه های رستگاری است. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث ۶۸۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشرویی راهنمای کرامت نفس و بزرگواری تو است، و فروتنی و تواضعت خبر از شرافت

خوی تو می دهد. غرالحکم ، باب خوش رویی

حدیث ۶۸۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشرویی تو سر آغاز نیکوکاری و وعده ات سر آغاز عطا و بخشش تو است. غرالحکم ، باب خوش رویی

حدیث ۶۸۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با خوشرویی و گشاده رویی جایگاه بخشش (نزد خدای تعالی و مردم) نیکو شود. غرالحکم ، باب خوش رویی

حدیث ۶۸۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گشاده رویی منظری زیبا و شگفت آور است و خویی درخشنده است. غرالحکم ، باب خوش رویی

حدیث ۶۸۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشرویی برای بذل احسان به دیگران وسیله بی خرجی است. غرالحکم ، باب خوش رویی

حدیث ۶۹۰

خوشرویی رفیقان را (با انسان) انس دهد. غرالحکم ، باب خوش رویی

حدیث ۶۹۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شکفته رویی آتش دشمنی را خاموش کند. غرالحکم ، باب خوش رویی

حدیث ۶۹۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گشاده رویی (نوعی) احسان است. غرالحکم ، باب خوش رویی

حدیث ۶۹۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گشاده رویی شیوه آزادگان است. غرالحکم ، باب خوش رویی

حدیث ۶۹۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشرویی سر آغاز نیکوکاری است. غرالحکم ، باب خوش رویی

حدیث ۶۹۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشرویی نیکوکاری است و ترش رویی گناه و آزار است. غررالْحکَم ، باب خوش رویی

حدیث ۶۹۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سه چیز است که محبت و دوستی مردم را در پی دارد: خوش خلقی، خوش رفاقتی، فروتنی. غررالْحکَم ، باب حب و دوستی

حدیث ۶۹۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شریف ترین خلق و خوی، رعایت کردن دوستی است، و بهترین همت ها و تصمیم ها انجام وعده است. غررالْحکَم ، باب حب و دوستی

حدیث ۶۹۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: وَالصَّدَقَةُ دَوَاءٌ مُنَجِّحٌ وَأَعْمَالُ الْعِبَادِ فِي عَاجِلِهِمْ نُصَبُ أَعْيُنِهِمْ فِي آجَالِهِمْ؛ صدقه دادن دارویی ثمر بخش است، و کردار بندگان در دنیا، فردا در پیش روی آنان جلوه گر است. نهج البلاغه، حکمت ۷

حدیث ۶۹۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که به خدای سبحان را پایگاه امیدش قرار دهد، خدای تعالی کار دین و دنیای او را کفایت کند. غررالْحکَم ، باب معرفت خدا

حدیث ۷۰۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هیچ جوانمردی مانند پاکدامنی از گناهان نیست. غررالْحکَم و دررالکلم ، باب گناه

حدیث ۷۰۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هیچ پارسایی همچون پرهیز از گناهان نیست. غررالْحکَم و دررالکلم ، باب گناه

حدیث ۷۰۲

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: خَيْرُكُمْ مَنْ أَطَابَ الْكَلَامَ وَأَطَعَمَ الطَّعَامَ وَصَلَّى بِاللَّيْلِ وَالنَّاسُ نِيَامٌ؛ بهترین شما کسی است که خوش زبان باشد، به دیگران طعام بدهد و هنگامی که مردم در خوابند نماز (شب) بخواند. عیون اخبار الرضا، ج ۱، ص ۷۱.

حدیث ۷۰۳

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: إِنَّ مِنْ خَيْرِ رِجَالِكُمُ التَّقِيُّ النَّقِيُّ السَّمِيحُ الْكَفِيُّ الطَّرْفَيْنِ السَّبْرُ بِوَالِدَيْهِ وَلَا يُلْجِيءُ عِيَالَهُ إِلَى غَيْرِهِ؛ به درستی که از بهترین مردان شما کسی است که با تقوا، پاک، با سخاوت، حلال زاده، حلال خور، پاکدامن،

پرهیزگار از ناسزاگویی باشد و به پدر و مادر خود نیکی کند و خانواده خود را به پناه دیگری نفرستد. کافی، ج ۲، ص ۵۷، ح ۷.

حدیث ۲۰۴

امام علی علیه السلام می فرماید: **الْحِلْمُ يُطْفِئُ نَارَ الْغَضَبِ وَالْحِدَّةُ تُؤَجِّجُ إِحْرَاقَهُ**؛ بردباری آتش خشم را فرو می نشاند و تندی، آن را شعله‌ورتر می کند. غررالحکم، ج ۲، ص ۱۲۳، ح ۲۰۶۳.

حدیث ۲۰۵

امام صادق علیه السلام می فرماید: **الْحِلْمُ سِرَاجُ اللَّهِ... وَالْحِلْمُ يَدُورُ عَلَى خَمْسَةِ أَوْجِهٍ: أَنْ يَكُونَ عَزِيزًا فَيَذَلَّ أَوْ يَكُونَ صَادِقًا فَيَتَّهَمَ أَوْ يَدْعُوَ إِلَى الْحَقِّ فَيُسَيِّئُ تَخَفًا بِهِ أَوْ أَنْ يُؤْذَى بِإِلَّا- جُزْمٍ أَوْ أَنْ يُطَالَبَ بِالْحَقِّ وَيُخَالِفُوهُ فِيهِ، فَإِنْ آتَيْتَ كُلًّا مِنْهَا حَقَّهُ فَقَدْ أَصَيْبَتْ...؛ امام صادق علیه السلام می فرماید: بردباری چراغ خداست... پنج چیز است که بردباری می طلبد: شخص عزیز باشد و خوار شود، راستگو باشد و نسبت ناروا داده شود، به حق دعوت کند و سبکش بشمارند، بی گناه باشد و اذیت شود، حق طلبی کند و با او مخالفت کنند. اگر در هر پنج مورد، به حق رفتار کنی، بردبار هستی... بحار الأنوار، ج ۷۱، ص ۴۲۲، ح ۶۱.**

حدیث ۲۰۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: **عَائِدَةُ الْمَرِيضِ فِي مَحْرَفَةِ الْجَنَّةِ، فَإِذَا جَلَسَ عِنْدَهُ عَمَرَتْهُ الرَّحْمَةُ؛ عِيَادَةُ كُنَّهِهِ** از بیمار، در نخلستان بهشت میوه می چیند و هرگاه نزد بیمار بنشیند، رحمت خدا او را فرا می گیرد. کنز العمال، ح ۲۵۱۲۷.

حدیث ۲۰۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: **مَنْ لَا يَرْحَمُ النَّاسَ لَا يَرْحَمُهُ اللَّهُ؛ هَرَّ كَسٌ بِهٖ مَرْدَمٌ رَحِمَ كُنَّهِهِ، خَدَاوَنَد بِهٖ اُو رَحِمَ** نمی کند. نهج الفصاحه، ح ۲۸۹۹.

حدیث ۲۰۸

امام رضا علیه السلام می فرماید: **التَّوَّاضُعُ دَرَجَاتٌ: مِنْهَا أَنْ يَعْرِفَ الْمَرْءُ قَدْرَ نَفْسِهِ فَيُنْزِلَهَا مَنْزِلَتَهَا بِقَلْبِ سَلِيمٍ، لَا يُحِبُّ أَنْ يَأْتِيَ إِلَى أَحَدٍ إِلَّا- مِثْلَ مَا يُؤْتِي إِلَيْهِ، إِنْ رَأَى سَيِّئَةً دَرَأَهَا بِالْحَسَنِ، كَاطْمِ الْعَيْظِ عَافٍ عَنِ النَّاسِ، وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ؛ تَوَاضُعُ دَرَجَاتِي دَارِد:** یکی از آنها این است که انسان اندازه خود را بشناسد و با طیب خاطر خود را در آن جایگاه قرار دهد، دوست داشته باشد با مردم همان گونه رفتار کند که انتظار دارد با او رفتار کنند، اگر بدی دید آن را با خوبی جواب دهد، خشم خود را فرو خورد و از مردم درگذرد، و خداوند نیکوکاران را دوست دارد. کافی، ج ۲، ص ۱۲۴، ح ۱۳.

حدیث ۲۰۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: **أَمَّا الْحَيَاءُ فَيَتَشَعَّبُ مِنْهُ اللَّيْنُ، وَالرَّأْفَةُ، وَالْمُرَاقَبَةُ لِلَّهِ فِي السِّرِّ وَالْعَلَانِيَةِ، وَالسَّلَامَةُ، وَاجْتِنَابُ الشَّرِّ، وَالْبَشَاشَةُ، وَالسَّمَاخَةُ، وَالظَّفَرُ، وَحُسْنُ التَّنَائِ عَلَى الْمَرْءِ فِي النَّاسِ، فَهَذَا مَا أَصَابَ الْعَاقِلَ بِالْحَيَاءِ، فَطُوبَى لِمَنْ قَبْلَ نَصِيحَةِ اللَّهِ وَخَافَ فَضِيحَتَهُ؛ اَمَّا شَاخِهٖ هَاي حِيَا عِبَارَتِنْدَ اَز: نَرْمِش، مَهْرَبَانِي، دَر نَظَر دَاشْتِن خَدَا دَر آشْكَار وَ نَهَان، سَلَامَت، دُورِي اَز بَدِي، خُوشْرُويِي، گُذِشْت، بَخِشْنَد گِي، پِيروزي وَ خُوشْنَامِي دَر مِيان مَرْدَم، اَيْنِهَا فُويَايِدِي اَسْت كِه خَرْدَمِنْد اَز حِيَا مِي بَرْد. خُوشَا بِهٖ حَال**

کسی که نصیحت خدا را بپذیرد و از رسوایی خودش بترسد. تحف العقول، ص ۱۷.

حدیث ۷۱۰

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: *السَّخِيُّ قَرِيبٌ مِنَ اللَّهِ، قَرِيبٌ مِنَ النَّاسِ، قَرِيبٌ مِنَ الْجَنَّةِ؛ سَخَاوَتَمُنْدٌ بِهٖ خَدَا، مَرْدَمٌ وَ بَهْشْتٌ نَزْدِیْکَ اَسْت.* بحار الأنوار، ج ۷۳، ص ۳۰۸، ح ۳۷.

حدیث ۷۱۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: *إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِاللَّهِ وَبِرَسُولِهِ مَنْ بَدَا بِالسَّلَامِ؛ نَزْدِیْکَ تَرِیْنِ مَرْدَمٌ بِهٖ خَدَا وَ رَسُوْلٌ اُو* کسی است که آغازگر سلام باشد. بحار الأنوار، ج ۷۶، ص ۱۲، ح ۵۰.

حدیث ۷۱۲

امام علی علیه السلام می فرماید: *ثَلَاثٌ مَنْ كُنَّ فِيْهٖ فَقَدْ رُزِقَ خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ، هُنَّ الرِّضَا بِالْقَضَاءِ وَ الصَّبْرُ عَلَی الْبُلَاءِ وَ الشُّكْرُ فِي الرِّخَاءِ؛ بِهٖ رَاسْتَى خَیْرِ دُنْيَا وَ آخِرْتِ رُوْزِیْ كَسِیْ مِیْ كَرْدَدٌ كِهٖ اَز سِهٖ وَ یِزْگِیْ بَرخوردار باشد: خشنودی به مقدرات، صبر در بلا و شکر در آسایش.* غررالحکم، ح ۴۶۷۰.

حدیث ۷۱۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: *مَا وُضِعَ الرَّفْقُ عَلَی شَیْءٍ اِلَّا زَانَهُ وَ لَا وُضِعَ الْخُرْقُ عَلَی شَیْءٍ اِلَّا شَانَهُ؛ فَمَنْ اُعْطِيَ الرَّفْقَ اُعْطِيَ خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ، وَ مَنْ حُرِّمَتْ حُرْمَةٌ خَيْرُ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ؛ هَرْ چِیْزِیْ كِهٖ بَا مَدَارَا هَمْرَاهٖ شَد، زِیْبَا كَرْدِیْدٌ وَ هَرْ چِیْزِیْ كِهٖ بَا نَاسازگاری همراه شد، زشت گردید. پس هر کس اهل مدارا شد، از خیر دنیا و آخرت برخوردار گردید و هر کس از مدارا محروم ماند، از خیر دنیا و آخرت بی بهره مانده است.* بحار الأنوار، ج ۷۲، ص ۵۵، ح ۱۹.

حدیث ۷۱۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: *حَخِیْمَتَانِ مَنْ رَزَقَهُمَا قَدْ اُعْطِيَ خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ مَنْ اِذَا اِبْتُلِيَ صَبَرَ وَ اِذَا اُعْطِيَ شَكَرَ؛ دُو خَصْلَتِ اَسْت كِهٖ بِهٖ هَرْ كَسِ دَادهٖ شَد، خَیْرِ دُنْيَا وَ آخِرْتِ بِهٖ اُو دَادهٖ شَدِهٖ اَسْت: هَرْ گَاهٖ كَرْفَتَارِ شَدِ صَبْرِ نَمَایْدٌ وَ هَرْ گَاهٖ بِهٖ اُو عَطَا شَدِ شَكْرِ كَزَارِیْ كَنْد.* مجموعه ورام، ج ۲، ص ۲۴۷.

حدیث ۷۱۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: *إِنَّ جِبْرَائِلَ الرُّوحِ الْأَمِينِ نَزَلَ عَلَيَّ مِنْ عِنْدِ رَبِّ الْعَالَمِينَ فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ: عَلَيْكَ بِحُسْنِ الْخُلُقِ فَإِنَّ سُوءَ الْخُلُقِ يَذْهَبُ بِخَيْرِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ أَلَا وَ إِنَّ أَشْبَهَكُمْ بِیْ أَحْسَنُكُمْ خُلُقًا؛ رَسُوْلُ خَدَا فَرْمُوْد: هَمَانَا جِبْرَائِلِ رُوْحِ الْأَمِیْنِ اَز طَرَفِ پَرُوْرْدِ گَارِ عَالَمِیَانِ بَرِ مَن نَازَلِ شَدِ وَ كَفْتِ اِیْ مُحَمَّد: تُوْرَا بِهٖ خُوْشِ اِخْلَاقِیْ سَفَارَشِ مِیْ كَنْم، بِهٖ دَرَسْتِیْ كِهٖ بَدِ اِخْلَاقِیْ خَیْرِ دُنْيَا وَ آخِرْتِ رَا اَز بَیْنِ مِیْ بَرْد، آگَاهٖ بَاش! بِهٖ رَاسْتِیْ كِهٖ شَبِیْهٖ تَرِیْنِ شَمَا بِهٖ مَن، خُوْشِ اِخْلَاقِ تَرِیْنِ شَمَا سْت. اِمَالِیْ صَدُوْق،* ص ۳۴۴، ح ۴۱۵.

حدیث ۷۱۶

امام علی علیه السلام می فرماید: أَرْبَعٌ مَنْ أُعْطِيَھِنَّ فَقَدْ أُعْطِيَ خَیْرَ الدُّنْیَا وَالْآخِرَةِ: صِدْقُ حَدِيثٍ وَادَاءُ أَمَانَةٍ وَعِفَّةُ بَطْنٍ وَحُسْنُ خُلُقٍ؛ چهار چیز است که به هر کس داده شود خیر دنیا و آخرت به او داده شده: راستگویی، امانتداری، حلال خوری و خوش اخلاقی. غررالحکم، ح ۲۱۴۲.

حدیث ۷۱۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: أَلَا أَدُلُّكُمْ عَلَى خَیْرِ أَخْلَاقِ الدُّنْیَا وَالْآخِرَةِ؟ تَصِلُ مَنْ قَطَعَكَ وَتُعْطَى مَنْ حَرَمَكَ وَتَغْفُو عَمَّنْ ظَلَمَكَ؛ آیا شما را به بهترین اخلاق دنیا و آخرت راهنمایی نکنم؟ رابطه با کسی است که با تو قطع رابطه کرده، بخشش به کسی که از تو دریغ نموده و عفو کسی که به تو ظلم کرده است. کافی، ج ۲، ص ۱۰۷.

حدیث ۷۱۸

امام صادق علیه السلام می فرماید: مَنْ يَتَّقِ اللَّهَ فَقَدْ أَحْرَزَ نَفْسَهُ مِنَ النَّارِ بِإِذْنِ اللَّهِ وَأَصَابَ الْخَيْرَ كُلَّهُ فِي الدُّنْیَا وَالْآخِرَةِ؛ هر کس تقوای الهی پیشه کند، خود را به خواست خداوند از آتش حفظ کرده و به همه خیر دنیا و آخرت دست یافته است. بحارالأنوار، ج ۲۴، ص ۲۸۶، ح ۱.

حدیث ۷۱۹

امام علی علیه السلام می فرماید: مَا أُعْطِيَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ الْعَبْدَ شَيْئًا مِنْ خَيْرِ الدُّنْیَا وَالْآخِرَةِ إِلَّا بِحُسْنِ خُلُقِهِ وَحُسْنِ نِيَّتِهِ؛ خداوند خیر دنیا و آخرت را جز به خاطر خوش اخلاقی و خوش نیتی به بنده نمی دهد. غررالحکم، ح ۹۶۷۰.

حدیث ۷۲۰

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: ثَلَاثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ جَمَعَ اللَّهُ لَهُ خَيْرَ الدُّنْیَا وَالْآخِرَةِ: الرِّضَا بِالْقَضَاءِ وَالصَّبْرُ عِنْدَ الْبَلَاءِ وَالِدُّعَاءُ عِنْدَ الشَّدَّةِ وَالرِّخَاءِ؛ کسی که سه خصلت در او باشد، خداوند خیر دنیا و آخرت را برای او فراهم می کند: خشنودی به مقدرات، صبر در بلا و دعا در سختی و راحتی. بحارالأنوار، ج ۷۱، ص ۱۵۶، ح ۷۱.

حدیث ۷۲۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: مَنْ أُعْطِيَ أَرْبَعَ خِصَالٍ فِي الدُّنْیَا فَقَدْ أُعْطِيَ خَيْرَ الدُّنْیَا وَالْآخِرَةِ وَفَازَ بِحَظِّهِ مِنْهُمَا؛ وَرَعَ يَعْصِمُهُ عَنِ مَحَارِمِ اللَّهِ وَحُسْنُ خُلُقِي يَعِيشُ بِهِ فِي النَّاسِ وَحِلْمٌ يَدْفَعُ بِهِ جَهْلَ الْجَاهِلِ وَزَوْجِيَّةٌ صَالِحَةٌ تُعِينُهُ عَلَى أَمْرِ الدُّنْیَا وَالْآخِرَةِ؛ به هر کس در دنیا چهار خصلت داده شود، خیر دنیا و آخرت به او داده شده و بهره خویش را از آن دو بر گرفته است: تقوایی که او را از حرام‌های خدا باز دارد، اخلاق خوشی که با آن در میان مردم زندگی کند، حلمی که با آن جهالت نادان را از خود دور سازد و زنی شایسته که در کار دنیا و آخرت او را یاری رساند. بحارالأنوار، ج ۶۹، ص ۴۰۴، ح ۱۰۶.

حدیث ۷۲۲

امام علی علیه السلام می فرماید: يَكْتَسِبُ الصَّادِقُ بِصِدْقِهِ ثَلَاثًا: حُسْنَ الثَّقَةِ بِهِ، وَالْمَحَبَّةَ لَهُ، وَالْمَهَابَةَ عَنْهُ؛ راستگو با راستگویی خود، سه چیز را به دست می آورد: اعتماد، محبت و شکوه (در دل‌ها). غررالحکم، ج ۶، ص ۴۸۰، ح ۱۱۰۳۸.

حدیث ۷۲۳

امام علی علیه السلام می فرماید: إِذَا أَحَبَّ اللَّهُ عَبْدًا أَلْهَمَهُ الصَّدْقَ؛ هر گاه خداوند بنده‌ای را دوست بدارد، راستگویی را به او الهام می نماید. غررالحکم، ج ۳، ص ۱۶۱، ح ۴۱۰۱.

حدیث ۷۲۴

امام علی علیه السلام می فرماید: مَا السَّيْفُ الصَّارِمُ فِي كَفِّ الشُّجَاعِ بِاعَزَّ لَهُ مِنَ الصَّدْقِ؛ شمشیر بُرنده در دست شجاع برای او دشمن شکن تر از راستگویی نیست. شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص ۲۹۶، ح ۳۸۷.

حدیث ۷۲۵

امام علی علیه السلام می فرماید: مَنْ تَحَرَّى الصَّدْقَ خَفَّتْ عَلَيْهِ الْمُؤُنُ؛ هر کس صداقت و راستگویی پیشه کند، بار زندگی برای او سبک می شود. تحف العقول، ص ۹۱.

حدیث ۷۲۶

امام سجاد علیه السلام می فرماید: خَيْرُ مَفَاتِيحِ الْأُمُورِ الصَّدْقُ وَخَيْرُ خَوَاتِمِهَا الْوَفَاءُ؛ بهترین شروع کارها صداقت و راستگویی و بهترین پایان آنها وفا است. بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۱۶۱.

حدیث ۷۲۷

امام علی علیه السلام می فرماید: يَنْبَغُ الصَّادِقَ بِصِدْقِهِ مَا يَنْبَغُهُ الْكَاذِبُ بِاِحْتِيَالِهِ؛ راستگو، با راستگویی خود به همان می رسد که دروغگو با حيله گری خود. غررالحکم، ج ۶، ص ۴۷۱، ح ۱۱۰۰۶.

حدیث ۷۲۸

امام صادق علیه السلام می فرماید: مَنْ صَدَّقَ لِسَانَهُ زَكِيَ عَمَلُهُ؛ هر کس راستگو باشد عملش پاکیزه می شود و رشد می کند. کافی، ج ۲، ص ۱۰۵، ح ۱۱.

حدیث ۷۲۹

امام صادق علیه السلام می فرماید: إِنَّ الصَّادِقَ أَوَّلُ مَنْ يُصَدِّقُهُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ يَعْلَمُ أَنَّهُ صَادِقٌ وَتُصَدِّقُهُ نَفْسُهُ تَعْلَمُ أَنَّهُ صَادِقٌ؛ راستگو را نخستین کسی که تصدیق می کند، خدای عزوجل است که می داند او راستگوست و نیز نفس او تصدیقش می کند که می داند راستگوست. کافی، ج ۲، ص ۱۰۴، ح ۶.

حدیث ۷۳۰

امام صادق علیه السلام می فرماید: إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ لَمْ يَبْعَثْ نَبِيًّا إِلَّا بِصِدْقِ الْحَدِيثِ وَأَدَاءِ الْأَمَانَةِ إِلَى الْبَرِّ وَالْفَاجِرِ؛ خدای عزوجل هیچ پیامبری را نفرستاد، مگر با راستگویی، و برگرداندن امانت به نیکوکار و یا بدکار. کافی، ج ۲، ص ۱۰۴، ح ۱.

حدیث ۷۳۱

امام صادق علیه السلام: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْعَدْلَ؛ خداوند عدالت را دوست دارد. محاسن، ج ۲، ص ۱۰۸.

حدیث ۷۳۲

امام باقر علیه السلام: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ إِطْعَامَ الطَّعَامِ وَإِفْشَاءَ السَّلَامِ؛ خداوند غذا دادن و به همه سلام کردن را دوست دارد. محاسن، ج ۲، ص ۱۴۳، ح ۱۳۷۱.

حدیث ۷۳۳

امام علی علیه السلام: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَاضِعِينَ؛ خداوند متواضعان را دوست دارد. تحف العقول، ص ۱۴۳.

حدیث ۷۳۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْفَالَ الْحَسَنَ؛ خداوند فال نیک زدن را دوست دارد. عوالی اللالی، ج ۱، ص ۲۹۱، ح ۱۵۵.

حدیث ۷۳۵

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ السَّهْلَ الطَّلِيْقَ؛ خداوند انسان آسان گیر گشاده رو را دوست دارد. نهج الفصاحه، ح ۷۴۸.

حدیث ۷۳۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ مَنْ عِبَادِهِ الْغَيُورَ؛ خداوند بندگان غیرتمند خود را دوست دارد. نهج الفصاحه، ح ۷۵۲.

حدیث ۷۳۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ إِغَاثَةَ اللَّهْفَانِ؛ خداوند فریاد رسی دلسوختگان و درماندگان را دوست دارد. نهج الفصاحه، ح ۷۵۶.

حدیث ۷۳۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الرَّفْقَ وَيُعِينُ عَلَيْهِ؛ خداوند مدارا کردن را دوست دارد و بر آن یاری می دهد. کافی، ج ۲، ص ۱۲۰، ح ۱۲.

حدیث ۷۳۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: إِنَّمَا تَفْسِيرُ حُسْنِ الْخُلُقِ: مَا أَصَابَ الدُّنْيَا يَرْضَىٰ وَ إِنْ لَمْ يُصِبْهُ لَمْ يَسْخَطْ؛ تفسیر خوش اخلاقی این است که اگر دنیا به انسان رو کرد، راضی و خشنود باشد و اگر رو نکرد خشمگین و ناراحت نشود. کنز العمال، ح ۵۲۲۹

حدیث ۷۴۰

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: أَلْعَدْلُ حَسَنٌ وَلَكِنْ فِي الْأُمَرَاءِ أَحْسَنُ، وَ السَّخَاءُ حَسَنٌ وَلَكِنْ فِي الْأَغْنِيَاءِ أَحْسَنُ، الْوَرَعُ حَسَنٌ وَلَكِنْ فِي الْعُلَمَاءِ أَحْسَنُ، الصَّبْرُ حَسَنٌ وَلَكِنْ فِي الْفُقَرَاءِ أَحْسَنُ، التَّوْبَةُ حَسَنٌ وَلَكِنْ فِي الشَّبَابِ أَحْسَنُ، الْحَيَاءُ حَسَنٌ وَلَكِنْ فِي النِّسَاءِ أَحْسَنُ؛ عدالت نیکو است اما از دولتمردان نیکوتر، سخاوت نیکو است اما از ثروتمندان نیکوتر؛ تقوا نیکو است اما از علما نیکوتر؛ صبر نیکو است اما از فقرا نیکوتر، توبه نیکو است اما از جوانان نیکوتر و حیا نیکو است اما از زنان نیکوتر. نهج الفصاحه، ح ۲۰۰۶

حدیث ۷۴۱

امام علی علیه السلام می فرماید: حُسْنُ الْخُلُقِ فِي ثَلَاثٍ: إِجْتِنَابُ الْمَحَارِمِ وَ طَلَبُ الْحَلَالِ وَ التَّوَشُّعُ عَلَى الْعِيَالِ؛ خوش اخلاقی در سه چیز است: دوری کردن از حرام، طلب حلال و فراهم آوردن آسایش و رفاه برای خانواده. بحار الأنوار، ج ۷۱، ص ۳۹۴

حدیث ۷۴۲

امام علی علیه السلام می فرماید: إِذَا حَسَنَ الْخُلُقَ لَطَفَ النَّطْقُ؛ با اخلاق نیکو، گفتار نرم می شود. غرر الحکم، ح ۴۰۵۲

حدیث ۷۴۳

امام علی علیه السلام می فرماید: فِي سَعَةِ الْأَخْلَاقِ كُنُوزُ الْأَرْزَاقِ؛ گنج‌های روزی در وسعت اخلاق نهفته است. کافی، ج ۸، ص ۲۳

حدیث ۷۴۴

امام صادق علیه السلام می فرماید: إِنَّ لِأَهْلِ الْجَنَّةِ أَرْبَعَ عِلَامَاتٍ: وَجْهٌ مُبَسِّطٌ وَ لِسَانٌ لَطِيفٌ وَ قَلْبٌ رَحِيمٌ وَ يَدٌ مُعْطِيَةٌ؛ بهشتی‌ها چهار نشانه دارند: روی گشاده، زبان نرم، دل مهربان و دست دهنده. مجموعه ورام، ج ۲، ص ۹۱

حدیث ۷۴۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: ثَلَاثٌ مَنْ لَمْ تَكُنْ فِيهِ فَلَيْسَ مِنِّي وَ لَا مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ. قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَ مَا هُنَّ؟ قَالَ: حِلْمٌ يَرُدُّ بِهِ جَهْلِلَ الْجَاهِلِ وَ حُسْنُ خُلُقٍ يَعِيشُ بِهِ فِي النَّاسِ وَ وَرَعٌ يَحْجِزُهُ عَنِ مَعَاصِي اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ؛ سه چیز است که هر کس نداشته باشد نه از من است و نه از خدای عزوجل. عرض شد: ای رسول خدا! آنها کدامند؟ فرمودند: بردباری که به وسیله آن جهالت نادان را دفع کند، اخلاق خوش که با آن در میان مردم زندگی کند و پارسایی که او را از نافرمانی خدا باز دارد. خصال، ص ۱۴۵، ح ۱۷۲.

حدیث ۷۴۶

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: مَنْ أَحْسَنَ خُلُقَهُ أَحَبَّهُ الْأَخْيَارُ وَ جَانِبَهُ الْفُجَّارُ؛ انسان خوش اخلاق، از دوستی مردمان خوب برخوردار است و از تعرض آدم‌های نابکار در امان است مستدرک الوسائل، ج ۸، ص ۴۴۹.

حدیث ۷۴۷

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: مَا أَضْيَبَ اِكْتِسَابَ الْفَضَائِلِ وَ اَيْسَرَ اِتْلَافِهَا؛ فضائل اخلاقی و صفات پسندیده چه به سختی به دست می‌آیند و چه آسان از دست می‌روند. شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص ۲۵۹.

حدیث ۷۴۸

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: أَلَا أُخِيذُكَ بِمَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ؟ الصَّفْحُ عَنِ النَّاسِ وَ مُوَسَاةُ الرَّجُلِ أَخَاهُ فِي مَالِهِ وَ ذِكْرُ اللَّهِ كَثِيرًا؛ آیا به شما بگویم که مکارم اخلاق چیست؟ گذشت کردن از مردم، کمک مالی به برادر (دینی) خود و بسیار به یاد خدا بودن. معانی الأخبار، ص ۱۹۱، ح ۲.

حدیث ۷۴۹

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: إِنَّ مِمَّا يُزَيِّنُ الْإِسْلَامَ الْأَخْلَاقَ الْحَسَنَةَ فِيمَا بَيْنَ النَّاسِ؛ خوش اخلاقی در بین مردم، زینت اسلام است. مشکاة الأنوار، ص ۴۲۲.

حدیث ۷۵۰

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: مَرِنُ غَضِّ طَرْفِهِ أَرَاخَ قَلْبِهِ؛ هر کس چشم خود را [از نامحرم] فرو بندد، قلبش راحت می‌شود. غررالحکم، ح ۹۱۲۲.

حدیث ۷۵۱

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: وَ لَمْ يُخَفِ النَّاسَ فَلَمْ يَخْفَهُمْ وَ لَمْ يُذْنِبِ إِلَيْهِمْ فَسَلِمَ مِنْهُمْ وَ سَخَتْ نَفْسُهُ عَنْ كُلِّ شَيْءٍ فَفَازَ وَ اسْتِكْمَلَ الْفَضْلَ وَ ابْصَرَ الْعَاقِبَةَ فَاَمِنَ النَّدَامَةَ؛ اِنَّ صَاحِبَ الدِّينِ فَكَّرَ فَعَلَتْهُ السَّكِينَةُ وَ اسْتِكَانَ فَتَوَاضَعَ وَ قَنِعَ فَاسْتَغْنَى وَ رَضِيَ بِمَا أُعْطِيَ وَ انْفَرَدَ فَكَفَى الْاِخْوَانَ وَ رَفَضَ الشَّهْوَاتِ فَصَارَ حُرًّا وَ خَلَعَ الدُّنْيَا فَتَحَامَى الشُّرُورَ وَ اطَّرَحَ الْحَسِدَ فَظَهَرَتِ الْمَحَبَّةُ اَدَمَ دِينَ دَارِ چُون می‌اندیشد، آرامش بر جان او حاکم است. چُون خضوع می‌کند متواضع است. چُون قناعت می‌کند، بی‌نیاز است. به آنچه داده شده خشنود است. چُون تنهایی را برگزیده از دوستان بی‌نیاز است. چُون هوا و هوس را رها کرده آزاد است. چُون دنیا را فرو گذارده از بدی‌ها و گزندهای آن در امان است. چُون حسادت را دور افکنده محبتش آشکار است. امالی مفید، ص ۵۲، ح ۱۴.

حدیث ۷۵۲

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: الْمَفْوُضُ أَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ فِي رَاحَةِ الْأَبَدِ وَالْعَيْشِ الدَّائِمِ الرَّغَدِ وَالْمَفْوُضُ حَقًّا هُوَ الْعَالِي عَنْ كُلِّ هِمَّةٍ دُونَ اللَّهِ تَعَالَى؛ کسی که کارهای خود را به خدا بسپارد همواره از آسایش و خیر و برکت در زندگی برخوردار است و واگذارنده حقیقی کارها به خدا، کسی است که تمام همتش تنها به سوی خدا باشد. مصباح الشریعه، ج ۱، ص ۱۷۵.

حدیث ۷۵۳

امام صادق علیه السلام می فرماید: کَمَالُ الْأَدَبِ وَالْمُرُوءَةِ سَبْعُ خِصَالٍ: الْعَقْلُ وَالْحِلْمُ، وَالصَّبْرُ، وَالرِّفْقُ، وَالصَّمْتُ، وَحُسْنُ الْخُلُقِ وَ الْمُدَارَاةُ؛ کمال ادب و مروت در هفت چیز است: عقل، بردباری، صبر، ملایمت، سکوت، خوش اخلاقی و مدارا. بحار الأنوار، ج ۸۴، ص ۳۲۵

حدیث ۷۵۴

امام علی علیه السلام می فرماید: تَحَرَّى الصِّدْقِ وَ تَجَنَّبَ الْكُذْبِ أَجْمَلُ شَيْمَةٍ وَأَفْضَلُ آدَبٍ؛ راستگو بودن و پرهیز نمودن از دروغ، زیباترین اخلاق و بهترین ادب است. کافی، ج ۸، ص ۱۵۰.

حدیث ۷۵۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: أَطْعَمُوا الْمَرْأَةَ فِي شَهْرِهَا الَّذِي تَلِدُ فِيهِ التَّمْرَ فَإِنَّ وَلَدَهَا يَكُونُ حَلِيمًا نَقِيًّا؛ به زن، در ماهی که زایمان کرده، خرما بدهید، چرا که فرزند او بردبار و پاک می شود. مکارم الأخلاق، ص ۱۶۹.

حدیث ۷۵۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: مَنْ أَلْهِمَ الصِّدْقَ فِي كَلَامِهِ وَالْإِنْصَافَ مِنْ نَفْسِهِ وَ بَرَ وَالِدَيْهِ وَ وَصَلَ رَجِمِهِ، أُنْسِيَ لَهُ فِي أَجَلِهِ وَ وَسَّعَ عَلَيْهِ فِي رِزْقِهِ وَ مُنِعَ بَعْقَلِهِ وَ لُقِّنَ حُجَّتَهُ وَ قَتَّ مُسَاءَلَتِهِ؛ پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: به هر کس، راستگویی در گفتار، انصاف در رفتار، نیکی به والدین و صلح رحم الهام شود، اجلش به تأخیر می افتد، روزیش زیاد می گردد، از عقلش بهره مند می شود و هنگام سؤال [مأموران الهی] پاسخ لازم به او تلقین می گردد. اعلام الدین، ص ۲۶۵

حدیث ۷۵۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: أَلْتَوْبَةُ حَسَنٌ وَ لَكِنَّ فِي الشَّبَابِ أَحْسَنُ؛ توبه زیباست، ولی از جوان زیباتر. کنز العمال، ح ۴۳۵۴۲.

حدیث ۷۵۸

امام رضا (علیه السلام) می فرماید: تواضع و فروتنی مراتبی دارد، مرتبه‌ای از آن این است که انسان موقعیت خود را بشناسد و بیش از آنچه شایستگی آن را دارد از کسی متوقع نباشد و با مردم به گونه‌ای معاشرت و رفتار نماید که دوست دارد با او آن گونه رفتار شود و اگر کسی به او بدی نمود در مقابل خوبی کند، خشم خود را فرو خورد و گذشت پیشه کند و اهل احسان و نیکی باشد. (بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۳۵۵)

حدیث ۷۵۹

امام رضا (علیه السلام) می فرماید: تواضع این است که به مردم دهی آنچه را می خواهی به تو دهند. (اصول کافی، ج ۳، ص ۱۸۹)

حدیث ۷۶۰

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: توبه کار به منزله کسی است که گناهی نکرده است. (بحار الانوار، ج ۶، ص ۲۱)

حدیث ۷۶۱

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: احسان و اطعام به مردم، و دادرسی از ستمدیده، و رسیدگی به حاجتمندان از بالاترین صفات پسندیده است. (بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۳۵۷)

حدیث ۷۶۲

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: از نشانه‌های دین فهمی، حلم و علم است، و خاموشی دری از درهای حکمت است. خاموشی و سکوت، دوستی آور و راهنمای هر کار خیری است. (تحف العقول، ص ۴۶۹)

حدیث ۷۶۳

امام علی علیه السلام می فرمایند: **وُصُولُ الْمَرْءِ إِلَى كُلِّ مَا يَبْتَغِيهِ مِنْ طَيْبِ عَيْشِهِ وَأَمِنْ سِتْرِيهِ وَسِعَةٌ رِزْقِهِ بِحُسْنِ نَيْتِهِ وَسِعَةٌ خُلُقِهِ؛** انسان، با نیت خوب و اخلاق خوب، به تمام آنچه در جستجوی آن است، از زندگی خوش و امنیت محیط و روزی زیاد، دست می‌یابد. غررالحکم، ح ۱۰۱۴۱.

حدیث ۷۶۴

امام علی علیه السلام می فرمایند: **حُسْنُ النَّيَّةِ مِنْ سَلَامَةِ الطَّوْبَةِ؛** نیت خوب، برخاسته از سلامت درون است. التوحید ص ۶۳

حدیث ۷۶۵

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: **إِنَّ الْقَصْدَ يورثُ الْغِنَى؛** میانه‌روی، ثروتمندی می‌آورد. الکافی، ج ۴، ص ۵۳

حدیث ۷۶۶

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **مَنْ أَكْثَرَ مِنَ الْإِسْتِغْفَارِ جَعَلَ اللَّهُ لَهُ مِنْ كُلِّ هَمٍّ فَرْجًا وَمِنْ كُلِّ ضَيْقٍ مَخْرَجًا وَرَزَقَهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ؛** هر کس بسیار استغفار کند خدا برای او از هر غمی گشایش، از هر تنگنایی رهایی و از جایی که انتظار ندارد روزی می‌دهد. نهج الفصاحه، ح ۲۹۴۱

حدیث ۷۶۷

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **إِنَّ فِي الرِّفْقِ الزِّيَادَةَ وَالْبِرَّكَاهَ وَمَنْ يُحْرَمِ الرِّفْقَ يُحْرَمِ الْخَيْرَ؛** در مدارا، فزونی و برکت است، و هر کس از مدارا محروم باشد، از خیر، محروم شده است. کافی، ج ۴، ص ۱۰، ح ۳

حدیث ۷۶۸

امام سجاد (علیه السلام) می فرماید: مَنْ لَمْ يَرْجُ النَّاسَ فِي شَيْءٍ وَرَدَّ أَمْرَهُ إِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ فِي جَمِيعِ أُمُورِهِ اسْتَجَابَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ لَهُ فِي كُلِّ شَيْءٍ؛ هر کس در هیچ کاری به مردم امید نبندد و همه کارهای خود را به خدای عزوجل واگذارد، خداوند هر خواسته‌ای که او داشته باشد اجابت کند. اصول کافی ج ۲، ص ۱۴۸

حدیث ۷۶۹

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: اَلْتَوَكَّلُ بَعْدَ الْكَيْسِ مَوْعِظَةٌ؛ توکل کردن (به خدا) بعد از به کار بردن عقل، خود موعظه است. کنز العمال ج ۳، ص ۱۰۳

حدیث ۷۷۰

امام صادق (علیه السلام) می فرماید: إِنَّ الْغِنَى وَالْعِزَّ يَجُولَانِ فَإِذَا ظَفِرَا بِمَوْضِعِ التَّوَكُّلِ أُوطِنَا؛ بی نیازی و عزت به هر طرف می گردند و چون به جایگاه توکل دست یافتند در آنجا قرار می گیرند. اصول کافی ج ۲، ص ۶۵

حدیث ۷۷۱

امام علی (علیه السلام) می فرماید: اَلتَّوَكُّلُ عَلَى اللَّهِ نَجَاةٌ مِنْ كُلِّ سُوءٍ وَحِزْزٌ مِنْ كُلِّ عَدُوٍّ؛ توکل بر خداوند، مایه نجات از هر بدی و محفوظ بودن از هر دشمنی است. بحار الأنوار ج ۷۸/ص ۷۹

حدیث ۷۷۲

حضرت علی (علیه السلام) می فرماید: مَنْ اِقْتَصَرَ عَلَى بُلْغَةِ الْكَفَافِ فَقَدْ اِنْتَضَمَ الرَّاحَةَ وَتَبَوَّأَ خَفْضَ الدَّعَةِ؛ هر کس به مقدار کفایت، قناعت کند، آسایش می یابد و برای خویش زمینه گشایش فراهم می کند. نهج البلاغه، حکمت ۳۷۷

حدیث ۷۷۳

امام باقر (علیه السلام) می فرماید: إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ يَقِي بِاَلتَّقْوَى عَنِ الْعَبْدِ مَا عَزَبَ عَنْهُ عَقْلُهُ وَيُجَلِّي بِاَلتَّقْوَى عَنْهُ عَمَاءَهُ وَجَهْلَهُ؛ خداوند عزوجل به وسیله تقوا، انسان را از آنچه عقلش به آن نمی رسد، حفظ می کند و کوردلی و نادانی را از او دور می نماید. کافی، ج ۸، ص ۵۲، ح ۱۶

حدیث ۷۷۴

امام علی (علیه السلام) می فرماید: اَلظَّنُّ الصَّوَابُ مِنْ شَيْمِ أُولَى الْأَلْبَابِ؛ خوش گمانی، از اخلاق عاقلان است. غررالحکم، ح ۱۳۸۶

حدیث ۷۷۵

امام صادق (علیه السلام) می فرماید: إِنَّ صَلَّةَ الرَّحِمِ وَالْبِرَّ لِيَهْوُنَانِ الْحِسَابَ وَيَعَصِمَانِ مِنَ الذُّنُوبِ؛ صلّه رحم و نیکی، حساب (قیامت) را آسان و از گناهان جلوگیری می کند. کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۱

حدیث ۷۷۶

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: أَشْرَفُ الْخَلَائِقِ أَلَوْفًا بِالْعَهْدِ؛ شریفترین خصلتها وفای به عهد است. غررالحکم، ص ۲۵۱

حدیث ۷۷۷

حضرت امیر المومنین، علی (علیه السلام) می فرمایند: تَحَرَّى الصَّدْقِ وَتَجَنَّبَ الْكَذِبِ أَجْمِلُ شِيمَةً وَأَفْضَلُ أَدَبٍ؛ راستگو بودن و پرهیز نمودن از دروغ، زیباترین اخلاق و بهترین ادب است. کافی، ج ۸، ص ۱۵۰، ح ۱۳۲

حدیث ۷۷۸

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: أَدَّبْتُ نَفْسِي فَمَا وَجَدْتُ لَهَا بَعْدَ تَقْوَى الْإِلَهِ مِنْ أَدَبٍ؛ به ادب و تربیت نفس خود پرداختم و برای آن ادبی بهتر از تقوای الهی در تمام حالاتش نیافتم. اعلام الدین، ص ۲۷۳

حدیث ۷۷۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: أَلْحِيَاءُ مِنَ اللَّهِ يَمْحُو كَثِيرًا مِنَ الْخَطَايَا؛ شرم از خداوند، بسیاری از گناهان را پاک می کند. غررالحکم و دررالکلم، ح ۱۵۴۸

حدیث ۷۸۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أَقْرَبُكُمْ غَدًا مِنِّي فِي الْمَوْقِفِ أَصْدَقُكُمْ لِلْحَدِيثِ وَأَدَاكُمْ لِلْأَمَانَةِ وَأَوْفَاكُمْ بِالْعَهْدِ وَأَحْسَنُكُمْ خُلُقًا وَأَقْرَبُكُمْ مِنَ النَّاسِ؛ نزدیکترین شما به من در قیامت: راستگوترین، امانتدارترین، وفادارترین به عهد و پیمان، خوش اخلاقترین و نزدیکترین شما به مردم است. امالی طوسی، ص ۲۲۹

حدیث ۷۸۱

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: عَوْنُكَ لِلضَّعِيفِ مِنْ أَفْضَلِ الصَّدَقَةِ؛ یاری تو به ناتوان، از بهترین صدقه هاست. تحف العقول، ص ۴۴۶

حدیث ۷۸۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: أَحْسَنُ الْأَدَابِ مَا كَفَّفَكَ عَنِ الْمَحَارِمِ بِهَيْئَةِ أَدَبِهَا أَنْ تَتَوَقَّعَ أَنَّهَا حَرَامٌ؛ بهترین ادبها آن است که تو را از حرامها باز دارد. معادن الجواهر، ص ۵۹

حدیث ۷۸۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رَأْسُ الْعَقْلِ بَعْدَ الْإِيمَانِ بِاللَّهِ مُدَارَاةُ النَّاسِ فِي غَيْرِ تَرْكِ حَقِّ كَمَالِ عَقْلِ پَسِ مِنْ إِيْمَانِ بِخَدَا، مَدَارَاةُ كَرْدِنِ بَا مَرْدَمِ اسْتِ بَهِ شَرْطِ أَنْ كَهْ حَقِّ، تَرْكُ نَشُوْدِ تَحْفِ الْعُقُوْل، ص ۴۲

حدیث ۷۸۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أَحْرَمُ النَّاسِ أَكْظَمُهُمْ لِلْغَيْظِ؛ دوران‌دیش ترین مردم کسی است که بیش از هر کس بر خشم خویش چیره آید. الأمالی، صدوق، ص ۲۸

حدیث ۷۸۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: وَصُولُ الْمَرْءِ إِلَى كُلِّ مَا يَبْتَغِيهِ مِنْ طَيْبِ عَيْشِهِ وَأَمِنْ سَرِّبِهِ وَسَعَةِ رِزْقِهِ بِحُسْنِ نَيْتِهِ وَسَعَةِ خُلُقِهِ انسان، با نیت خوب و اخلاق خوب، به تمام آنچه در جستجوی آن است، از زندگی خوش و امنیت محیط و روزی زیاد، دست می یابد.

حدیث ۷۸۶

امام صادق علیه السلام می فرمایند: إِنَّ مِمَّا يُزَيِّنُ الْإِسْلَامَ الْأَخْلَاقَ الْحَسَنَةَ فِيمَا بَيْنَ النَّاسِ؛ خوش اخلاقی در بین مردم زینت اسلام است. کنز العمال جلد ۱۰، ص ۱۴۳

حدیث ۷۸۷

امام علی علیه السلام می فرمایند: مَا أَعْطَى اللَّهُ سُبْحَانَهُ الْعَبْدَ شَيْئًا مِنْ خَيْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ إِلَّا بِحُسْنِ خُلُقِهِ وَحُسْنِ نَيْتِهِ خِدَاوَنَد خَيْرِ دُنْيَا وَآخِرَتِ رَا جَزْ بَه خَاَطِرِ خَوْشِ اخْلَاقِي وَخَوْشِ نَيْتِي بَه بِنْدَه نَمِي دَهْد. غررالحکم، ح ۹۶۷۰

حدیث ۷۸۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: الصَّبْرُ فِي الْأُمُورِ بِمَنْزِلَةِ الرَّأْسِ مِنَ الْجَسَدِ، فَإِذَا فَارَقَ الرَّأْسُ الْجَسَدَ فَسَدَ الْجَسَدُ وَإِذَا فَارَقَ الصَّبْرُ الْأُمُورَ فَسَدَتِ الْأُمُورُ نَقْشِ صَبْرٍ فِي الْأُمُورِ هَمَانَنْدِ نَقْشِ سَرِّ فِي بَدَنِ اسْتِ؛ همچنان که اگر سر از بدن جدا شود، بدن از بین می رود، صبر نیز هرگاه همراه کارها نباشد، کارها تباه می گردند. کافی، ج ۲، ص ۹۰، ح ۹

حدیث ۷۸۹

امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: خَيْرُ مَفَاتِيحِ الْأُمُورِ الصَّدْقُ وَخَيْرُ خَوَاتِيمِهَا الْوَفَاءُ بِهْتَرِنِ شَرْوَعِ كَارِهَا صِدَاقَتِ وَرَاسْتِگُويِي وَبِهْتَرِنِ پَايَانِ آنِهَا وَفَا اسْتِ. بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۱۶۱

حدیث ۷۹۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ثَلَاثَةٌ تُورِثُ الْمَحَبَّةَ: الدِّينُ وَالْتَوَاضُعُ وَالْبَدَلُ؛ سه چیز است که محبت می آورد: دین، فروتنی و بخشش. تحف العقول، ص ۳۱۶

حدیث ۷۹۱

امام حسن (علیه السلام) فرمودند: اتَّقَوِي بَابُ كُلِّ تَوْبَةٍ وَرَأْسُ كُلِّ حِكْمَةٍ وَشَرْفُ كُلِّ عَمَلٍ؛ تقوا، باب هر توبه و سرآمد هر حکمت، و [مایه] شرافت هر کاری است. بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۱۱۰

حدیث ۷۹۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **الْإِنصَافُ رَاحَةٌ؛ انصاف، مایه آسایش است.** (غررالحکم، ح ۱۶)

حدیث ۷۹۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **مَنْ حَسَنَتِ خَلِيقَتَهُ طَابَتِ عِشْرَتُهُ؛ هر کس خوش اخلاق باشد، زندگی اش پاکیزه و گوارا می شود.** (غررالحکم، ح ۸۱۵۳)

حدیث ۷۹۴

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: **مَنْ حُرِّمَ الرَّفْقَ فَقَدْ حُرِّمَ الْخَيْرَ كُلَّهُ؛ هر کس از مدارا بی بهره باشد، از همه خوبی ها بی بهره مانده است.** (نهج الفصاحه، ح ۳۰۵۷)

حدیث ۷۹۵

مِنْ كَفَّارَاتِ الذُّنُوبِ الْعِظَامِ: إِغَاثَةُ الْمَلْهُوفِ وَ التَّنْفِيسُ عَنِ الْمَكْرُوبِ؛ یاری رساندن به ستمدیده فریاد خواه و شاد کردن غمناک، از کفاره‌های گناهان بزرگ است. (نهج البلاغه حکمت ۲۴)

حدیث ۷۹۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **إِنَّ فِي الرَّفْقِ الزِّيَادَةَ وَ الْبَرَكَهَ وَ مَنْ يَحْرَمِ الرَّفْقَ يَحْرَمِ الْخَيْرَ؛ در مدارا، فزونی و برکت است، و هر کس از مدارا محروم باشد، از خیر، محروم شده است.** (کافی، ج ۲، ص ۱۱۹، ح ۷)

حدیث ۷۹۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **صِلْمَةُ الرَّحِمِ تُدْرِي النَّعْمَ وَ تَدْفَعُ النَّقَمَ؛ صله رحم، نعمت‌ها را فراوان می کند و سختی ها را از بین می برد.** (غررالحکم، ح ۵۸۳۶)

حدیث ۷۹۸

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: **إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْحَيَّيَّ الْحَلِيمَ؛ همانا خداوند انسان با حیا و بردبار را دوست دارد.** (جهاد با نفس، ح ۲۵۹)

حدیث ۷۹۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **خَيْرُ هَذِهِ الْأُمَّةِ النَّمَطُ الْأَوْسَطُ؛ بهترین این امت، میانه روها هستند.** (بحار الأنوار، ج ۴، ص ۴۱، ح ۱۸)

حدیث ۸۰۰

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: **ثَلَاثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ جَمَعَ اللَّهُ لَهُ خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ: الرِّضَا بِالْقَضَاءِ وَ الصَّبْرُ عِنْدَ الْبَلَاءِ**

وَالدُّعَاءُ عِنْدَ الشَّدَّةِ وَالرَّخَاءِ؛ کسی که سه خصلت در او باشد، خداوند خیر دنیا و آخرت را برای او فراهم می کند: خشنودی به مقدرات، صبر در بلا و دعا در سختی و راحتی. (بحار الأنوار، ج ۷۱، ص ۱۵۶، ح ۷۱)

حدیث ۸۰۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَا عَمِلَ ابْنُ آدَمَ شَيْئًا أَفْضَلَ مِنَ الصَّلَاةِ وَصَلَاحِ ذَاتِ الْبَيْنِ وَخُلُقِ حَسَنٍ؛ انسان هیچ کاری بهتر از نماز، اصلاح میان مردم و خوش اخلاقی نکرده است. (نهج الفصاحه، ح ۲۶۵۱)

حدیث ۸۰۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إِنَّ مِمَّا يَزِينُ الْإِسْلَامَ الْأَخْلَاقَ الْحَسَنَةَ فِيمَا بَيْنَ النَّاسِ؛ خوش اخلاقی در بین مردم، زینت اسلام است. (مشكاة الأنوار، ص ۴۲۲)

حدیث ۸۰۳

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إِذَا رَأَيْتَ مِنْ أُخِيكَ ثَلَاثَ خِصَالٍ فَارْجُهُ: الْحَيَاءُ وَالْأَمَانَةُ وَالصُّدُقُ؛ هر گاه در برادر (دینی) خود سه صفت دیدی به او امیدوار باش: حیا، امانتداری و راستگویی. (نهج الفصاحه، ح ۲۰۵)

حدیث ۸۰۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إِنَّ لِأَهْلِ الْجَنَّةِ أَرْبَعَ عِلَامَاتٍ: وَجْهٌ مُتَبَسِّطٌ وَلِسَانٌ لَطِيفٌ وَقَلْبٌ رَحِيمٌ وَيَدٌ مُعْطِيَةٌ؛ بهشتی ها چهار نشانه دارند: روی گشاده، زبان نرم، دل مهربان و دست دهنده. (مجموعه ورام، ج ۲، ص ۹۱)

حدیث ۸۰۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَنْ أَحْسَنَ خُلُقَهُ أَحَبَّهُ الْإِخْيَارُ وَجَانِبَهُ الْفُجْرَارُ؛ انسان خوش اخلاق، از دوستی مردمان خوب برخوردار است و از تعرض آدم‌های نابکار در امان است. (مستدرک الوسائل، ج ۸، ص ۴۴۹)

حدیث ۸۰۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: أَلَا أُحَدِّثُكَ بِمَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ؟ الصَّفْحُ عَنِ النَّاسِ وَمُؤَاسَاةُ الرَّجُلِ أَخَاهُ فِي مَالِهِ وَذِكْرُ اللَّهِ كَثِيرًا أَيَا بِه شَمَا بَكُومِ كِه مَكَارِمِ اخْلَاقِ چيست؟ گذشت کردن از مردم، کمک مالی به برادر (دینی) خود و بسیار به یاد خدا بودن. (معانی الأخبار، ص ۱۹۱، ح ۲)

حدیث ۸۰۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَا أَعْطَى اللَّهُ سُبْحَانَهُ الْعَبْدَ شَيْئًا مِنْ خَيْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ إِلَّا بِحُسْنِ خُلُقِهِ وَحُسْنِ نِيَّتِهِ خُودِ خَيْرِ دُنْيَا وَآخِرَتِ رَا جَز بَه خَاظِرِ خُوشِ اخْلَاقِي وَخُوشِ نِيَّتِي بَه بِنْدَه نَمِي دَهْد. (غررالحکم، ح ۹۶۷۰)

حدیث ۸۰۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَرَبُّ مَنْ أُعْطِيَهُنَّ فَقَدْ أُعْطِيَ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ: صِدْقُ حَدِيثٍ وَ أَدَاءُ أَمَانَةٍ وَ عِفَّةُ بَطْنٍ وَ حُسْنُ خُلُقٍ
چهار چیز است که به هر کس داده شود خیر دنیا و آخرت به او داده شده: راستگویی، امانتداری، حلال خوری و خوش اخلاقی .
(غررالحکم، ح ۲۱۴۲)

حدیث ۸۰۹

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: الْحِلْمُ لِبَاسِ الْعَالِمِ فَلَا تَعَرِّينِ مِنْهُ بَرْدَبَارِي لِبَاسِ عَالِمٍ اسْتِ، پس تو خود را از آن عریان مدار. (کافی،
ج ۸، ص ۵۵)

حدیث ۸۱۰

مَنْ تَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ ذَلَّتْ لَهُ الصُّعَابُ وَ تَسَهَّلَتْ عَلَيْهِ الْأَسْبَابُ هر کس به خدا توکل کند، دشواری‌ها برای او آسان می شود و اسباب
برایش فراهم می گردد. (غررالحکم، ح ۹۰۲۸)

حدیث ۸۱۱

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: إِنَّ اللَّهَ رَفِيقٌ يُحِبُّ الرَّفْقَ خَدَاوَنَدِ اَهْلِ مَدَارَا اسْتِ وَ مَدَارَا رَا دَوَسْتِ دَارِدِ. (جهاد با نفس، ح ۲۸۳)

حدیث ۸۱۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أَلَسَخِي قَرِيبٌ مِنَ اللَّهِ، قَرِيبٌ مِنَ النَّاسِ، قَرِيبٌ مِنَ الْجَنَّةِ سخاوتمند به خدا، مردم و
بهشت نزدیک است. (بحار الأنوار، ج ۷۳، ص ۳۰۸، ح ۳۷)

حدیث ۸۱۳

حضرت زهرا (سلام الله علیها) فرمودند: جَعَلَ اللَّهُ ... الْجِهَادَ عِزًّا لِلْإِسْلَامِ، وَ الصَّبْرَ مَعُونَةً عَلَى اسْتِجَابِ الْأَجْرِ خَدَاوَنَدِ جِهَادِ رَا مَوْجِبِ
عِزَّتِ وَ هَيْبَةِ اسْلَامِ، وَ صَبْرِ رَا وَسِيلَةَ اسْتِحْقَاقِ وَ شَائِسْتِگِیِ پاداش حق تعالی قرار داد. (احتجاج طبرسی، ج ۱، ص ۲۵۸)

حدیث ۸۱۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لَوْ كَانَ الرَّفْقُ خَلْقًا يُرَى مَا كَانَ مِمَّا خَلَقَ اللَّهُ شَيْءٌ أَحْسَنَ مِنْهُ. اگر مدارا مخلوقی
بود که دیده می شد هیچ مخلوقی از مخلوقات خدا از او نیکوتر نبود. (جهاد با نفس، ح ۲۷۴)

حدیث ۸۱۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَحْسَنُ الْعَدْلِ نَصْرَةُ الْمَظْلُومِ بِهْتَرِنِ عِدَالَتِ یَارِیِ مَظْلُومِ اسْتِ. (غررالحکم، ج ۲، ح ۲۹۷۷)

حدیث ۸۱۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أَمَرَنِي رَبِّي بِمِدارَةِ النَّاسِ كَمَا أَمَرَنِي بِأَدَاءِ الْفَرَائِضِ. پروردگارم، همان گونه که

مرا به انجام واجبات فرمان داده، به مدارا کردن با مردم نیز فرمان داده است. (کافی، ج ۲، ص ۱۱۷، ح ۴).

حدیث ۸۱۷

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: *عَدَلَ سَاعَةٌ خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةٍ سَبْعِينَ سَنَةً قِيَامَ لَيْلِهَا وَ صِيَامَ نَهَارِهَا سَاعَتِي عَدَالَتٌ بَهْتَرُ مِنْ هَفْتَادِ سَالِ عِبَادَتٍ* است که شب‌هایش به نماز و روزهایش به روزه بگذرد. (مشکاة الأنوار، ص ۵۴۴)

حدیث ۸۱۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: *الْقَنَاعَةُ مَالٌ لَا يَنْفَدُ؛ قَنَاعَتٌ مَالِيٌّ* است که تمام شدنی نیست. (جهاد با نفس، ح ۲۹۹)

حدیث ۸۱۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: *أَمَرَنِي رَبِّي بِمِدَارَةِ النَّاسِ كَمَا أَمَرَنِي بِأَدَاءِ الْفَرَائِضِ*. پروردگارم، همان گونه که مرا به انجام واجبات فرمان داده، به مدارا کردن با مردم نیز فرمان داده است. (کافی، ج ۲، ص ۱۱۷، ح ۴).

حدیث ۸۲۰

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: *عَدَلَ سَاعَةٌ خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةٍ سَبْعِينَ سَنَةً قِيَامَ لَيْلِهَا وَ صِيَامَ نَهَارِهَا سَاعَتِي عَدَالَتٌ بَهْتَرُ مِنْ هَفْتَادِ سَالِ عِبَادَتٍ* است که شب‌هایش به نماز و روزهایش به روزه بگذرد. (مشکاة الأنوار، ص ۵۴۴)

حدیث ۸۲۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: *مَنْ رَزَقَ تَقَى فَقَدْ رَزِقَ خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ* هر کس تقوا روزی اش شود، خیر دنیا و آخرت روزی او شده است. (نهج الفصاحه، ح ۳۰۱۵)

حدیث ۸۲۲

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: *إِنَّ أَجْوَدَ النَّاسِ مَنْ أَعْطِيَ مَنْ لَا يَرْجُو؛ بَخْشِنْدِهِ تَرِينَ* مردم کسی است که به آنکه چشم امید به او نبسته، بخشش کند. (کشف الغمّة، ج ۲، ص ۲۳۹)

حدیث ۸۲۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: *مِنْ عَلَامَةِ أَحَدِهِمُ (الْمُتَّقِينَ) أَنَّكَ تَرَى لَهُ قُوَّةً فِي دِينِهِ... وَ حِرْصًا فِي عِلْمِهِ وَ عِلْمًا فِي حِلْمِهِ* از نشانه‌های پرهیزکاران این است که می بینی در دین نیرومند ... در کسب دانش حریص و دارای علم همراه با بردباری اند. (نهج البلاغه، خطبه ۱۹۳)

حدیث ۸۲۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: انّ امیر المومنین (علیه السلام) یقول: افضل العبادۃ العفاف؛ امیر المومنین (علیه السلام) می فرمودند: برترین عبادت پاکدامنی است. (جهاد با نفس، ح ۲۱۱)

حدیث ۸۲۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: انّ الله یحبّ من عباده الغیور؛ خداوند بندگان غیرتمند خود را دوست دارد. (نهج الفصاحه، ح ۷۵۲)

حدیث ۸۲۶

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): انّ الله یحبّ الحییّ الحلیمّ العفیف المتعفف؛ رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: خداوند دوست می دارد کسی را که با حیا، بردبار، پاکدامن، و باز ایستنده ی از حرام باشد. (جهاد با نفس، ح ۲۵۷)

حدیث ۸۲۷

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: ما حسنه الدنیا الا صله الاخوان والمعارف؛ خوبی دنیا جز در پیوند با برادران و آشنایان نیست. (بحار الأنوار، ج ۴۶، ص ۲۹۱)

حدیث ۸۲۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: الصبر یناضل الحدثان والجزع من أعوان الزمان؛ صبر به سوی سختی های زمانه تیر می افکند و بی تابی از یاری کنندگان زمانه است. (جهاد با نفس، ح ۲۵۳)

حدیث ۸۲۹

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: حُسن البشر یدهب بالسّخیمه ی خوش رویی کینه را از بین می برد. (کافی، ج ۲، ص ۱۰۳)

حدیث ۸۳۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: الصبر مفتاح الدرك و النجح عقبی من صبر؛ صبر کلید رسیدن است و کامیابی سرانجام کسی که صبر می کند. (بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۴۵)

حدیث ۸۳۱

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: من أحبّ عباد الله إلى الله المحسن التوّابی؛ یکی از محبوبترین بندگان خدا در نزد خداوند کسی است که نیکوکار و بسیار توبه کننده باشد. (جهاد با نفس، ح ۸۳۶)

حدیث ۸۳۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: **الْعَدْلُ أَحْلَى مِنَ الشَّهْدِ وَأَلْيَنُ مِنَ الزُّبْدِ وَإِطْيَبُ رِيحًا مِنَ الْمِسْكِ**؛ عدل شیرین تر از عسل و نرم تر از کف و خوشبو تر از مشک است. (جهاد با نفس، ح ۳۴۲)

حدیث ۸۳۳

امام حسن (علیه السلام) فرمودند: **الْخَيْرُ الَّذِي لَا شَرَّ فِيهِ ، اللَّهُ كَرُّ مَعَ النِّعْمَةِ وَ الصَّبْرُ عَلَى النَّازِلَةِ خَيْرٌ** که هیچ شری در آن نیست ، شکر بر نعمت و صبر بر مصیبت و ناگواری است. (تحف العقول ، ص ۲۳۷)

حدیث ۸۳۴

امام جواد (علیه السلام) فرمودند: ثلاث يبلغن بالعبد رضوان الله تعالى : كثرة الاستغفار ، و لين الجانب ، و كثرة الصدقة سه چیز است که بنده را به رضوان خدا می رساند : ۱ - زیادی استغفار ، ۲ - نرمخویی ، ۳ - صدقه بسیار دادن. (مستند الامام الجواد، ص ۲۴۷)

حدیث ۸۳۵

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: **التَّوَّاضُّعُ أَنْ تُعْطِيَ النَّاسَ مَا تُحِبُّ أَنْ تُعْطَا**. تواضع آن است که آنچه را که دوست می داری مردم به تو عطا کنند، تو به مردم عطا کنی. (جهاد با نفس، ح ۲۸۹)

حدیث ۸۳۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: **قِيلَ لِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ مَا الزُّهْدُ فِي الدُّنْيَا؟ قَالَ : تَنَكُّبُ حَرَامِهَا**. از امیر المومنین پرسیده شد که : زهد در دنیا چیست؟ فرمود: اعراض و دوری کردن از حرام خدا. (جهاد با نفس، ح ۶۲۱)

حدیث ۸۳۷

امام سجاد (علیه السلام) فرمودند: **رَأَيْتُ الْخَيْرَ كُلَّهُ قَدْ اجْتَمَعَ فِي قَطْعِ الطَّمَعِ عَمَّا فِي أَيْدِي النَّاسِ**. هم؟ خوبیها را در بریدن طمع از آنچه در دست مردم است دیدم. (بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۲)

حدیث ۸۳۸

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: **أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ الْعَفَافُ** برترین عبادت، پاکدامنی است (جهاد النفس، ح ۲۱۱)

حدیث ۸۳۹

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: **مَا حَسَنَةُ الدُّنْيَا إِلَّا صِلَةُ الْإِخْوَانِ وَالْمَعَارِفِ**؛ خوبی دنیا جز در پیوند با برادران و آشنایان نیست. (بحار الأنوار، ج ۴۶، ص ۲۹۱)

حدیث ۸۴۰

ان الله تعالى يحب السهل الطليق؛ خداوند شخص آسان گیر نرم خو را دوست دارد . (کنز العمال ، ج ۳ ، ص ۳)

حدیث ۸۴۱

حضرت زهرا (سلام الله علیها) فرمودند: من أصدد إلى الله خالص عبادته، أهبط الله عزوجل إليه أفضل مصلحته؛ پاداش خوشرویی در برابر مؤمن بهشت است و خوشرویی با دشمن ستیزه جو، انسان را از عذاب آتش باز می دارد. (بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۴۰۱)

حدیث ۸۴۲

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: ما شیب شیء بشیء احسن من حلم بعلم چیزی با چیزی نیامیخته است که بهتر از حلم با علم باشد. (بحار الانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۷۵، ص ۱۷۲)

حدیث ۸۴۳

امام موسی کاظم (علیه السلام) فرمودند: التودد إلى الناس نصف العقل؛ مهرورزی و دوستی با مردم، نصف عقل است. (تحف العقول، ص ۴۲۵)

حدیث ۸۴۴

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: أحسن الناس إيماناً أحسنهم خلقاً و ألطفهم بأهله، و أنا ألطفكم بأهلی؛ نیکوترین مردم از نظر ایمان، خوش خلق ترین و با لطفترین آنها نسبت به اهل خویش است. (عیون اخبار الرضا، ۲، ۳۸)

حدیث ۸۴۵

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: انکم لن تسعوا الناس باموالکم فسعوهم باخلاقکم با دارایی خود نمی توانید دل مردم را به دست بیاورید پس دلشان را با اخلاق (نیک) به دست آورید. (نثر الدر، ج ۱ ص ۱۲۳)

حدیث ۸۴۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ثلاث تورث المحبه: الدين و التواضع والبذل؛ سه چیز است که محبت آورد: قرض دادن و فروتنی و بخشش. (تحف العقول، ص ۳۱۶)

حدیث ۸۴۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: خَيْرُ الْخَلَائِقِ الرَّفِيقُ؛ بهترین خوبی ها رفیق است (مهربانی و لطف با مردم). (غررالحکم)

حدیث ۸۴۸

امام علی علیه السلام فرمودند: لا يَعدَمُ الصَّيْرُ الظَّفَرُ و ان طال به الزَّمانُ؛ شخص صبور پیروزی را از دست نمی دهد و عاقبت به پیروزی می رسد اگر چه زمانی طولانی بر او بگذرد. (جهاد النفس، ح ۲۵۱)

حدیث ۸۴۹

امام صادق علیه السلام فرمودند: ثَلَاثٌ مَنْ كُنْ فِيهِ كَانَ سَيِّدًا: كَظْمُ الْغَيْظِ وَالْعَفْوُ عَنِ الْمَسِيءِ وَالصِّلَةُ بِالنَّفْسِ وَالْمَالِ؛ سه چیز است که در هر که باشد آقا و سرور است: خشم فرو خوردن، گذشت از بدکردار، کمک و صله رحم با جان و مال.

حدیث ۸۵۰

امام علی علیه السلام فرمودند: العلم وراثه کریمه، و الاداب حلال مجده، و الفکر مرآه صافیه؛ علم میراث گرانبھائی است و ادب لباس فاخر و زینتی است و فکر آئینه ای است صاف. (نهج البلاغه)

حدیث ۸۵۱

امام علی علیه السلام فرمودند: بِكَثْرَةِ الصَّحَّةِ تَكُونُ الْهَيْبَةُ، وَ بِالنَّصْفِ يَكْثُرُ الْمُوَاصِلُونَ كَثْرَتَ سَكُوتٍ مُوجِبِ ابْهَتٍ وَ بِزُرْغِي اسْتِ وَ انصاف مایه فزونی دوستان است.

حدیث ۸۵۲

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: التواضع نعمة لا يحسد عليها؛ تواضع و فروتنی نعمتی است که بر آن حسد نبرند. (تحف العقول، ص ۴۸۹)

حدیث ۸۵۳

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که از ستمی که در حق او شده است گذشت کند، خداوند بجای آن در دنیا و آخرت به او عزت می بخشد. امالی شیخ حضرت امام محمد باقر (علیه السلام) می فرمایند: نیکوکاری و صدقه دادن پنهانی فقر را از بین می برد، عمر را زیاد و هفتاد مرگ بد و ناگوار را دفع می کند. میزان الحکمه، ج ۱، ص ۴۷۵.

حدیث ۸۵۴

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نیکوکاری، کرداری اصلاحگر است. غرر الحکم، ح ۵۵۴.

حدیث ۸۵۵

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سه چیز از درهای نیکوکاری است: سخاوتمندی دل، گفتار نیکو و شکیبایی در برابر آزار و اذیت. تحف العقول، ص ۸.

حدیث ۸۵۶

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: مؤمن بعد از انجام واجبات، عملی محبوب تر از خوش اخلاقی نزد خدای تعالی نمی آورد. اصول کافی، ج ۲، ص ۱۰۰.

حدیث ۸۵۷

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قناعت، ثروتی است تمام نشدنی. کنزالاعمال، ح ۷۰۸۰.

حدیث ۸۵۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: میوه ی قناعت، میانه روی در کسب و کار است و خویشنداری، از دست دراز کردن به سوی مردم. غررالحکم، ح ۴۶۳۴.

حدیث ۸۵۹

حضرت امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: هر که خشم خود را از مردم باز دارد، خداوند در روز قیامت از گناهان او در گذرد. ثواب العمال، ص ۱۶۱.

حدیث ۸۶۰

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: هر که خشم خود را نگه دارد، خداوند عیب او را بپوشاند. اصول کافی، ج ۲، ص ۱۰۹.

حدیث ۸۶۱

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خدا و فرشتگان حتی مورچه در لانه اش و ماهی در دریا بر کسی که به مردم خیر و نیکی می آموزد، درود می فرستند. کنزالاعمال، ج ۱۰، ص ۱۴۵.

حدیث ۸۶۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دل‌های مردم گریزان است، به کسی روی می آورند که خوش رویی کند. نهج البلاغه حکمت ۵۰.

حدیث ۸۶۳

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که از ستمی که در حق او شده است گذشت کند، خداوند بجای آن در دنیا و آخرت به او عزت می بخشد. امالی شیخ الطوسی، ص ۱۸۲.

حدیث ۸۶۴

حضرت امام حسین (علیه السلام) می فرمایند: با گذشت ترین مردم، کسی است که در زمان قدرت داشتن، گذشت کند. الدرر الباهره، ص ۲۴.

حدیث ۸۶۵

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که خطای مسلمانی را ببخشد، خداوند در روز رستاخیز خطای او

را ببخشد. کنز العمال، ج ۷۰۱۹.

حدیث ۸۶۶

حضرت رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بر عمر نیافزاید مگر نیکو کاری. بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۱۶۶.

حدیث ۸۶۷

حضرت رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سه چیز از درهای نیکو کاری است: سخاوتمندی دل، گفتار نیکو و شکیبایی در برابر آزار و اذیت. تحف العقول، ص ۸.

حدیث ۸۶۸

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نیکو کاری، کرداری اصلاحگر است. غررالحکم، ح ۵۵۴.

حدیث ۸۶۹

حضرت امام محمد باقر (علیه السلام) می فرمایند: نیکو کاری و صدقه دادن پنهانی فقر را از بین می برد، عمر را زیاد و هفتاد مرگ بد و ناگوار را دفع می کند. میزان الحکمه، ج ۱، ص ۴۷۵.

حدیث ۸۷۰

حضرت امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: هر کس به برادران و خانواده ی خود نیکی کند، عمرش دراز شود. بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۵۳.

حدیث ۸۷۱

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: مؤمن بعد از انجام واجبات، عملی محبوب تر از خوش اخلاقی نزد خدای تعالی نمی آورد. اصول کافی، ج ۲، ص ۱۰۰.

حدیث ۸۷۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اخلاق نیکو، روزی ها را زیاد می کند و میان دوستان انس و الفت به وجود می آورد. غررالحکم، ح ۴۸۵۶.

حدیث ۸۷۳

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: آن مؤمن ایمانش کاملتر است، که اخلاقی نیکوتر باشد. امالی شیخ طوسی، ص ۱۴۰.

حدیث ۸۷۴

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): حسن الخلق نصف الدین؛ خوی نیکو، نصف دین است. الحضال، ج ۳۰، ص ۱۰۶.

حدیث ۸۷۵

امام حسن (علیه السلام) می فرماید: نیکوترین نیکو، خلق نیکو است. خصال شیخ صدوق، ص ۲۹.

حدیث ۸۷۶

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: با ایمان ترین مردم، خوش اخلاق ترین آنها و مهر ورزترین شان به خانواده خود است. بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۳۷۸.

حدیث ۸۷۷

امام حسین (علیه السلام) می فرماید: قناعت مایه ی آسایش تن است. بحارالانوار، ج ۷۸، ص ۱۲۸.

حدیث ۸۷۸

امام علی (علیه السلام) می فرماید: میوه ی قناعت، میانه روی در کسب و کار است و خویشنداری، از دست دراز کردن به سوی مردم. غررالحکم، ح ۴۶۳۴.

حدیث ۸۷۹

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: قناعت، ثروتی است تمام نشدنی. کنزالاعمال، ح ۷۰۸۰.

حدیث ۸۸۰

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: خوشبخت ترین مردم، کسی است که با مردم به بزرگواری رفتار کند. بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۱۸۵.

حدیث ۸۸۱

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرماید: ادب نیکو، سبب تزکیه اخلاق است. غررالحکم، ح ۵۵۲۰.

حدیث ۸۸۲

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرماید: بهترین میراث پدران برای فرزندان، ادب است نه مال و ثروت؛ زیرا ثروت از بین می رود و ادب می ماند. اصول کافی، ج ۸، ص ۱۵۰.

حدیث ۸۸۳

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرماید: بهترین شرافت و افتخار خانوادگی، ادب نیکو است. غررالحکم، ح ۲۹۴۹.

حدیث ۸۸۴

حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها) می فرمایند: خیارکم أَلینکم منا کبۃ و اکر مهم لِنسائهم؛ بهترین شما کسی است که در برخورد با مردم نرم تر و مهربان تر است و ارزشمندترین مردم کسانی هستند که با همسرانشان مهربان و بخشنده اند. کنز العمال، ج ۷، ص ۲۲۵.

حدیث ۸۸۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الجهاد من اصبح لایهم بظلم احد؛ برترین جهاد آن است که آدمی صبح کند و در اندیشه ی ستم به کسی نباشد. من لا یحضره الفقیه، ج ۴، ص ۳۵۳.

حدیث ۸۸۶

قال الامام علی (علیه السلام): قلوب الرجال و خشية فمَن تَأَلَّفَهَا اقبلت علیه؛ دلهای مردم گریزان است، به کسی روی می آورند که خوش رویی کند. نهج البلاغه حکمت ۵۰.

حدیث ۸۸۷

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: هر که خشم خود را نگه دارد، خداوند عیب او را ببوشاند. اصول کافی، ج ۲، ص ۱۰۹.

حدیث ۸۸۸

حضرت امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: هر که خشم خود را از مردم باز دارد، خداوند در روز قیامت از گناهان او در گذرد. ثواب العمال، ص ۱۶۱.

حدیث ۸۸۹

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: قویترین مردم کسی است که با بردباری بر خشم خود چیره شود. غررالحکم، ح ۸۷۵۶.

حدیث ۸۹۰

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: زکاة العلم أن تعلمه عباد الله؛ زکات دانش، آموختن به بندگان خداست. اصول کافی، ج ۱، ص ۴۱.

حدیث ۸۹۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله : اطعموا المرأة فی شهرها الّتی تلد فیہ التمر فان ولدها یكون حلیمًا نقیًا؛ به زن، در ماهی که زایمان کرده، خرما بدهید، چرا که فرزند او بردبار و پاک می شود. مکارم الأخلاق، ص ۱۶۹.

حدیث ۸۹۲

امام علی (علیه السلام): کَلَّمَا أَزْدَادَ عِلْمِ الرَّجُلِ زَادَتْ عِنَايَتُهُ بِنَفْسِهِ وَ بَدَلٌ فِي رِيَاضَتِهَا وَ صِلَاحِهَا جُهْدُهُ؛ هر اندازه دانش انسان بیشتر شود، توجه او به خودش بیشتر می‌گردد و در ریاضت و رشد و اصلاح نفس، کوشش بیشتری می‌نماید. غرر الحکم، ح ۷۲۰۴.

حدیث ۸۹۳

امام علی علیه السلام: زِيَادَةُ الشُّكْرِ وَ صِلَةُ الرَّحِمِ تَزِيدُ فِي الْعُمُرِ وَ تَفْسُخُ فِي الْأَجْلِ؛ شکرگزاری فراوان و صلۀ رحم، عمر را زیاد می‌کنند و بر مهلت زندگی می‌افزایند. عیون الحکم و المواعظ، ص ۲۷۵، ح ۴۹۹۹.

حدیث ۸۹۴

امام صادق علیه السلام: الْبِرُّ وَ حُسْنُ الْخُلُقِ يَغْمُرَانِ الدِّيَارَ وَ يَزِيدَانِ فِي الْأَعْمَارِ؛ نیکوکاری و خوش اخلاقی، خانه‌ها را آباد و عمرها را طولانی می‌کنند. کافی، ج ۲، ص ۱۰۰، ح ۸.

حدیث ۸۹۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم): الْأَصْدَقَةُ عَلَى وَجْهِهَا وَ بَرُّ الْوَالِدَيْنِ وَ اصْطِنَاعُ الْمَعْرُوفِ يُحَوِّلُ الشَّقَاءَ سَعَادَةً وَ يَزِيدُ فِي الْعُمُرِ؛ صدقه دادن با مراعات شرایطش و خوبی کردن به پدر و مادر و انجام دادن کارهای نیک، بدبختی را به خوشبختی تبدیل می‌کند و بر عمر می‌افزاید. کنز العمال، ح ۴۴۴۴.

حدیث ۸۹۶

امام صادق علیه السلام: مَا نَعَلِمُ شَيْئًا يَزِيدُ فِي الْعُمُرِ إِلَّا صِلَةَ الرَّحِمِ، حَتَّىٰ إِنْ الرَّجُلُ يَكُونُ أَجَلُهُ ثَلَاثَ سِنِينَ فَيَكُونُ وَصُولًا لِلرَّحِمِ فَيَزِيدُ اللَّهُ فِي عُمُرِهِ ثَلَاثِينَ سَنَةً فَيَجْعَلُهَا ثَلَاثًا وَ ثَلَاثِينَ سَنَةً، وَ يَكُونُ أَجَلُهُ ثَلَاثًا وَ ثَلَاثِينَ سَنَةً فَيَكُونُ قَاطِعًا لِلرَّحِمِ، فَيَنْقُصُهُ اللَّهُ ثَلَاثِينَ سَنَةً وَ يَجْعَلُ أَجَلَهُ إِلَى ثَلَاثِ سِنِينَ؛ ما، غیر از صلۀ رحم، چیزی نمی‌شناسیم که بر عمر بیفزاید، تا آن‌جا که گاهی عمر کسی سه سال است، و وقتی که اهل صلۀ رحم می‌شود، خداوند هم سی سال بر عمرش می‌افزاید و آن را سی و سه سال می‌کند و گاهی عمر کسی سی و سه سال است و قطع رحم می‌کند و خداوند هم سی سال از عمر او می‌کاهد و عمرش را به سه سال، کاهش می‌دهد. کافی، ج ۲، ص ۱۵۲، ح ۱۷.

حدیث ۸۹۷

امام علی علیه السلام: كَثْرَةُ اصْطِنَاعِ الْمَعْرُوفِ تَزِيدُ فِي الْعُمُرِ وَ تَنْشُرُ الذِّكْرَ؛ زیاد کار نیک انجام دادن، عمر را می‌افزاید و نام را پراوازه می‌سازد. غرر الحکم، ح ۷۱۱۳.

حدیث ۸۹۸

خ الطوسی، ص ۱۸۲. پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ سَرَّهُ أَنْ يُنْسِيَ آلَهُ فِي عُمُرِهِ وَ يُوسِّعَ لَهُ فِي رِزْقِهِ فَلْيَتَّقِ اللَّهَ وَ لْيَصِلْ رَحِمَهُ؛ هر کس دوست دارد که عمرش طولانی و روزی‌اش زیاد شود، تقوای الهی پیشه کند و صلۀ رحم نماید. بحار الأنوار، ج ۷۴، ص ۱۰۲، ح ۵۶.

حدیث ۸۹۹

امام باقر علیه السلام: أَلْبُرُّ وَالصَّدَقَةُ يَنْفِيَانِ الْفَقْرَ وَيَزِيدَانِ فِي الْعُمُرِ وَيُدْفَعَانِ عَنِ صَاحِبَيْهِمَا سَبْعِينَ مِائَةَ سُوءٍ؛ کار خیر و صدقه، فقر را می‌برند، بر عمر می‌افزایند و هفتاد مرگ بد را از صاحب خود دور می‌کنند. ثواب الاعمال، ص ۱۴۱.

حدیث ۹۰۰

امام صادق علیه السلام: ثَلَاثَةٌ أَنْ يَعْلَمَهُنَّ الْمُؤْمِنُ كَانَتْ زِيَادَةً فِي عُمُرِهِ وَبَقَاءَ النِّعْمَةِ عَلَيْهِ: تَطْوِيلُهُ فِي رُكُوعِهِ وَسُجُودِهِ فِي صَلَاتِهِ وَتَطْوِيلُهُ لِجُلُوسِهِ عَلَى طَعَامِهِ إِذَا أَطْعَمَ عَلَى مَا تَدَّتِهِ وَاصْطِنَاعُهُ الْمَعْرُوفَ إِلَى أَهْلِهِ؛ سه چیز است که اگر مؤمن از آنها مطلع شود، باعث طول عمر و دوام بهره‌مندی او از نعمت‌ها می‌شود: طول دادن رکوع و سجده، زیاد نشستن بر سر سفره‌ای که در آن دیگران را اطعام می‌کند و خوش رفتاری‌اش با خانواده. کافی، ج ۴، ص ۴۹، ح ۱۵.

حدیث ۹۰۱

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ أَلْهِمَ الصِّدْقَ فِي كَلَامِهِ وَالْإِنصَافَ مِنْ نَفْسِهِ وَبَرَ وَالِدَيْهِ وَوَصَلَ رَحِمَهُ، أُنْسِيَءَ لَهُ فِي أَجَلُهُ وَوَسَّعَ عَلَيْهِ فِي رِزْقِهِ وَمَتَّعَ بِعَقْلِهِ وَلَقِّنَ حُجَّتَهُ وَقَتَّ مُسَاءَلَتِهِ؛ به هر کس، راستگویی در گفتار، انصاف در رفتار، نیکی به والدین و صلّه رحم الهام شود، اجلس به تأخیر می‌افتد، روزیش زیاد می‌گردد، از عقلش بهره‌مند می‌شود و هنگام سؤال [مأموران الهی] پاسخ لازم به او تلقین می‌گردد. اعلام الدین، ص ۲۶۵.

حدیث ۹۰۲

امام علی (علیه السلام) می‌فرمایند: اکملکم ایمانا احسنکم خلقا؛ آن کس از شما ایمانش کاملتر است که اخلاقش نیکوتر باشد. بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۳۸۷.

حدیث ۹۰۳

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرمایند: بنده ایمان را به کمال نمی‌رساند مگر سه خصلت در او باشد: انفاق در هنگام تنگ دستی، انصاف دادن و سلام کردن. کنز العمال، ح ۱۰۷.

حدیث ۹۰۴

امام رضا (علیه السلام) می‌فرمایند: ان الإمامة زمام الدین، و نظام المسلمین و صلاح الدنیا، و عز المؤمنین؛ امامت، زمام دین، رشته‌ی کار مسلمانان، صلاح و آبادانی دنیا و سرفرازی مؤمنان است. اصول کافی، ج ۱، ص ۲۰۰.

حدیث ۹۰۵

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرمایند: هر کس برای آموختن علم سر از خواب بردارد، فرشتگان سایه‌ی رحمت بر او می‌گسترانند، در زندگی او برکت به وجود می‌آید، و چیزی از روزی او کاسته نمی‌شود. بحار الانوار، ج ۱/ص ۱۷۷.

حدیث ۹۰۶

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اکثرُوا مِنَ الصَّدَقَةِ تَرْزُقُوا. صدقه زیاد بدهید، تا خداوند به شما روزی دهد. بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۱۷۶.

حدیث ۹۰۷

حدیث ۹۰۸

حضرت امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: هر کس به برادران و خانواده ی خود نیکی کند، عمرش دراز شود. بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۵۳.

حدیث ۹۰۹

قال الإمام علی (علیه السلام): ثلاث من أبواب البر: سخاء النفس، وطيب الكلام، والصبر على الأذى. امام علی (علیه السلام) فرمودند: سه چیز از درهای نیکی است: سخاوت نفس و شکیبایی در برابر آزار. «المحاسن، ج ۱، ص ۶۶، ح ۱۴»

رذایل اخلاقی

حدیث ۱

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خَلَقَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ التَّوَانِي وَالْكَسَلَ، فَزَوَّجَهُمَا فَوُلِدَ بَيْنَهُمَا الْفَاقَةُ؛ خداوند سستی و تنبلی را آفرید و میان آن دو را پیوند داد؛ پس از آن دو، فقر زاده شد. الفردوس: ۲ / ۱۸۸ / ۲۹۴۰

حدیث ۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: فای رجل لطم امراته لطمه، امرالله عزوجل مالک خازن النيران فیلطمه علی حر وجهه سبعین لطمه فی نار جهنم؛ هر کس به صورت زنش سیلی بزند، خداوند به آتشبان جهنم دستور می دهد تا در آتش جهنم هفتاد سیلی بر صورت او بزند. مستدرک الوسائل، ج ۱۴، ص ۲۵۰.

حدیث ۳

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): إن أكثر الناس ذنوبا يوم القيامة أكثرهم كلاما فيما لا يعنيه. پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: بیشترین گناه را در روز قیامت آن مردمی دارند که بیشتر سخنان بیهوده می گویند. «کنز العمال، ح ۸۲۹۳»

حدیث ۴

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : أكثر الناس ذنوبا أكثرهم كلاما فيما لا يعنيه. پیامبر خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: گناه کار ترین مردم کسانی هستند که بیشتر بیهوده گویی می کنند. «الترغیب و الترهیب، ج ۳، ص ۵۴۰، ح ۵۱»

حدیث ۵

قال الإمام علی - علیه السلام - : سوء المنطق یزری بالبهاء و المروءة. امام علی - علیه السلام - فرمودند: زشت گویی شکوه و مروت را لکه دار می کند. «غررالحکم، ح ۵۶۲۱»

حدیث ۶

قال الإمام علی - علیه السلام - : سنه اللثام قبح الکلام. امام علی - علیه السلام - فرمودند: شیوه ی فرومایگان زشت گویی است. «غررالحکم، ح ۵۵۵۱»

حدیث ۷

قال الإمام علی - علیه السلام - : من ساء لفظه ساء حظه. امام علی - علیه السلام - فرمودند: هر کس سخنش بد باشد، بهره بد برد. «غررالحکم، ح ۹۱۷۳»

حدیث ۸

قال الإمام علی - علیه السلام - : من ساء کلامه کثر ملامه. امام علی - علیه السلام - فرمودند: هر که گفتارش بد باشد، ملامت بسیار شنود. «غررالحکم، ح ۸۴۹۶»

حدیث ۹

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : أئى داءٍ أدوی مَن البخلِ ؛ کدامین درد ، دردناک تر از تنگ چشمی است؟! فقه الرضا علیه السلام ، ص ۲۷۷ .

حدیث ۱۰

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : آفة السَّماحةِ المَنُّ ؛ آفت بخشش ، منت گذاری است . معدن الجواهر ، ص ۵۹ .

حدیث ۱۱

قال الامام الصادق - علیه السلام - : حَرَّمَ الحَرِیصُ حَصلَتَیْنِ وَ لَزَمَتُهُ حَصلَتَانِ: حَرَّمَ القِنَاعَةَ فَافْتَقَدَ الرَّاحَةَ، وَ حَرَّمَ الرِّضَا فَافْتَقَدَ البَیقینَ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: آزمند از دو خصلت محروم شده و در نتیجه دو خصلت را با خود دارد: از قناعت محروم است و در نتیجه آسایش را از دست داده است، از رضایت و خرسندی محروم است و در نتیجه یقین را از کف داده است. «خصال، ص ۶۹، ح ۱۰۴»

حدیث ۱۲

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : الحَرِیصُ مَحْرُومٌ، وَ هُوَ مَعَ حَرَمَانِهِ مَیذْمُومٌ فی أئى شَیْءٍ کَانَ، وَ کَیْفَ لَا یُکُونُ مَحْرُومًا وَ قَدْ فَرَّ مَن وَ تَمَاقِی الله تَعَالی؟ پیامبر خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: آدم حریص همیشه محروم است و افزون بر محروم بودن، در هر کاری که می کند نکوهیده است و چگونه محروم نباشد در حالی که از بند خدا گریخته است؟ «مصباح الشریعة، ص ۱۸۷»

حدیث ۱۳

قال الامام الحسن - عليه السلام - وَقَدْ سَأَلَهُ أَبُوهُ عَنِ الْفَقْرِ، الْحِرْصِ وَالشَّرِّهِ. امام حسن - عليه السلام - در پاسخ به پدر بزرگوارشان که پرسیدند: فقر چیست؟ فرمودند: آزمندی و سیری ناپذیری. «معانی الأخبار، ص ۲۴۴»

حدیث ۱۴

قال الامام علی - عليه السلام - : الْحِرْصُ أَخْرُ مِنْ النَّارِ. امام علی - عليه السلام - فرمودند: حرص سوزنده‌تر از آتش است. «جامع الأخبار، ص ۳۸۳، ح ۱۰۷۱»

حدیث ۱۵

قال الامام علی - عليه السلام - : إِظْهَارُ الْحِرْصِ يُورِثُ الْفَقْرَ. امام علی - عليه السلام - فرمودند: حرص زدن موجب فقر می شود. «بحار الانوار، ج ۷۳، ص ۱۶۲»

حدیث ۱۶

قال الإمام علی - عليه السلام - : حُبُّ الدنیا یوجب الطمع. امام علی - عليه السلام - فرمودند: دوستی دنیا سبب طمع می شود. «غرر الحکم، ص ۱۴۲»

حدیث ۱۷

قال الامام علی - عليه السلام - : لِحُبِّ الدنیا صَيَّمَتِ الْأَسْمَاعَ عَنِ سَمَاعِ الْحِكْمَةِ وَ عَمَّيَّتِ الْقُلُوبَ عَنِ نُورِ الْبَصِيرَةِ. امام علی - عليه السلام - فرمودند: البته دوستی دنیا گوشها را از شنیدن حکمت کور می کند و دلها را از دیدن نور بصیرت کور می کند. «غرر الحکم، ص ۶۵»

حدیث ۱۸

قال الامام علی - عليه السلام - : حُبُّ الدنیا يُفْسِدُ الْعَقْلَ، وَ يُهْمُ الْقَلْبَ عَنِ سَمَاعِ الْحِكْمَةِ، وَ يُوجِبُ الْيَمَّ الْعِقَابِ. امام علی - عليه السلام - فرمودند: دوستی دنیا عقل را فاسد و دل را از شنیدن حکمت اندوهگین می سازد و موجب عذاب دردناک می شود. «مستدرک الوسائل، ج ۱۲، ص ۴۲»

حدیث ۱۹

قال الامام الباقر - عليه السلام - : مَثَلُ الْحَرِيصِ عَلَى الدنیا مَثَلُ دُودَةِ الْقَرْ، كُلَّمَا أَزَادَتْ مِنَ الْقَرْ عَلَى نَفْسِهَا لَفًا كَانَ أَبْعَدَ لَهَا مِنَ الْخُرُوجِ حَتَّى تَمُوتَ. امام باقر - عليه السلام - فرمودند: شخص حریص بر دنیا مانند کرم ابریشم است که هر چه بیشتر ابریشم بر خود می پیچد راه خروجش دورتر و بسته تر می گردد تا اینکه بمیرد. «الکافی، ج ۲، ص ۳۱۶»

حدیث ۲۰

قال الإمام الصادق - عليه السلام - : من كثر اشتياكاً بالدنيا كان أشدَّ لِحسرتَه عند فراقها. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: هر که به دنیا بیشتر آلوده باشد شدت افسوسش هنگام جدائی از آن بیشتر است. «الکافی، ج ۲، ص ۲۳۰»

حدیث ۲۱

قال الإمام الصادق - عليه السلام - : من تعلق قلبه بالدنيا تعلق قلبه بثلاث خصال: هم لا يفنى، و أمل لا يُدرَك، و رجاء لا يُنال. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: هر کس به دنیا دل بندد به سه خصلت دل بسته می شود: ۱. اندوهی که پایان ندارد. ۲. آرزویی که درک نشود. ۳. امیدی که بدان نرسد. «الکافی، ج ۲، ص ۲۳۰»

حدیث ۲۲

قال الإمام الصادق - عليه السلام - : ما فتح الله على عبدٍ باباً من امر الدنيا إلا فتح الله عليه من الحرص مثله. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: خداوند دری از امور دنیا را بر بنده نگشاید جز اینکه مانند آن دری از حرص بر او بگشاید. «الکافی، ج ۲، ص ۳۱۹»

حدیث ۲۳

قال الإمام الصادق - عليه السلام - : رأس كل خطيئة حب الدنيا. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: سرآغاز هر گناه، دوستی دنیا است. «الکافی، ج ۲، ص ۳۱۵»

حدیث ۲۴

قال الإمام الصادق - عليه السلام - : . . . الحُبُّ أَفْضَلُ مِنَ الْخَوْفِ ثُمَّ قَالَ وَ اللَّهُ مَا أَحَبَّ اللَّهُ مَنْ أَحَبَّ الدُّنْيَا وَ الْوَالِي غَيْرَنَا وَ مَنْ عَرَفَ حَقَّنَا وَ أَحَبَّنَا فَقَدْ أَحَبَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: دوستی از ترس برتر است سپس فرمودند: سوگند به خدا کسی که دنیا را دوست داشته باشد خدا را دوست نداشته است و غیر ما را دوست داشته و کسی که حق ما را شناخته و ما را دوست داشته باشد البته خدای تبارک و تعالی را دوست داشته است. «الکافی، ج ۸، ص ۱۲۸»

حدیث ۲۵

قال رسول الله - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ - : إنه ما سَرَكَنَ حُبُّ الدُّنْيَا قَلْبَ عَبْدٍ إِلَّا التَّاطَّ فِيهَا بِثَلَاثَ: شُغْلٌ لَا يَنْفَعُ عَنَاءَهُ، وَ فَقْرٌ لَا يُدْرِكُ غِنَاهُ، وَ أَمَلٌ لَا يَنْالُ مُنْتَهَاهُ. رسول خدا - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ - فرمودند: دوستی دنیا در دل بنده ای جای نگرفت جز اینکه سه خصلت در آن پیوسته وجود دارد: ۱. مشغولیتی که رنجش پایان نپذیرد. ۲. فقری که توانگریش درک نشود. ۳. آرزویی که به پایانش نرسد. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۱۸۸»

حدیث ۲۶

قال رسول الله - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ - : إن أول ما عُصِيَ اللهُ عزوجل به ستُّ: حُبُّ الدُّنْيَا وَ حُبُّ الرِّئَاسَةِ وَ حُبُّ الطَّعَامِ وَ حُبُّ النَّوْمِ وَ حُبُّ الرَّاحَةِ وَ حُبُّ النِّسَاءِ. رسول خدا - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ - فرمودند: سرآغاز نافرمانی خدا - عزوجل - شش چیز است: ۱. دوستی دنیا. ۲. دوستی ریاست. ۳. دوستی خوراک. ۴. دوستی خواب. ۵. دوستی راحتی. ۶. دوستی زنان. «الکافی، ج ۲، ص ۲۸۹»

حدیث ۲۷

قال الامام علی - علیه السّلام - : مِنْ أَفْبَحِ الْكِبْرِ، تَكْبُرُ الرَّجُلِ عَلٰی ذَوٰی (ذی) رَحْمِهِ وَ اَبْنَاءِ جَنْسِهِ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: از زشت ترین تکبرها، تکبر کسی است که در برابر خویشان و هم‌نوعان خود تکبر می‌ورزد. «عیون الحکم و المواعظ، ص ۴۷۳»

حدیث ۲۸

قال الامام علی - علیه السّلام - : الْكِبْرُ مَصِيْدَةٌ اِبْلِيسَ الْعُظْمٰی. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: تکبر دام بزرگ شیطان است. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۲»

حدیث ۲۹

قال الامام علی - علیه السّلام - : مَنْ تَكَبَّرَ النَّاسِ ذَلَّ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: هر کس بر مردم تکبر بورزد ذلیل می‌شود. «بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۲۳۵»

حدیث ۳۰

قال الامام علی - علیه السّلام - : لَا يَتَعَلَّمُ مَنْ يَتَكَبَّرُ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: کسی که تکبر می‌ورزد چیزی را نمی‌آموزد. «غرر الحکم، ح ۱۰۵۸۶»

حدیث ۳۱

قال الامام علی - علیه السّلام - : اِسْتَعْدُّوا بِاللّٰهِ مِنْ لَوَاقِحِ الْكِبْرِ... فَلَوْ رَخَّصَ اللّٰهُ فِي الْكِبْرِ لِاَحَدٍ مِنْ عِبَادِهِ لَرَخَّصَ فِيهِ لِخَاصَّةِ اَنْبِيَائِهِ وَ اَوْلِيَائِهِ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: به خدا پناه ببرید از عواقب تکبر... اگر خدا تکبر را برای احدی از بندگانش مجاز می‌دانست، بدون تردید برای خواص از انبیاء و اولیاء خود، تجویز می‌نمود. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۲»

حدیث ۳۲

قال رسول الله - صَلَّى الله عليه و آله - : اكثر اهل جهنم المتكبرون. پیامبر اکرم - صَلَّى الله عليه و آله - فرمودند: بیشتر اهل دوزخ متکبران هستند. «ثواب الاعمال، ص ۵۰۲»

حدیث ۳۳

قال ابو جعفر - عليه السّلام - : الْكِبْرُ مَطَايَا النَّارِ. امام باقر - علیه السّلام - فرمودند: کبر از مرکب های دوزخ است (که انسان را به جهنم می‌برد). «ثواب الاعمال، ص ۵۰۰»

حدیث ۳۴

قال الصادق - عليه السّلام - : ما من رجلٍ تكبَّرَ او تَجَبَّرَ اِلَّا لِذَلِيْلَةٍ وَجَدَهَا فِي نَفْسِهِ. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: کسی تکبر نمی‌ورزد جز آنکه کمبود و ذلتی در درون خود احساس می‌کند. «الکافی، ج ۳، ص ۴۶۲»

حدیث ۳۵

قال الصِّادِقُ - عليه السَّلام - : أَعْظَمُ الْكِبْرِ أَنْ تَسَيِّفَهُ الْحَقُّ وَتَغْمِصَ النَّاسُ. امام صادق - عليه السَّلام - فرمودند: عظیم ترین حالت تکبر آن است که در برابر حق تجاهر ورزی (خود را به سفاقت بزنی) و مردم را نادیده بگیری. «الکافی، ج ۲، ص ۳۱۱»

حدیث ۳۶

قال ابو عبدالله - عليه السَّلام - : إِنَّ الْمُتَكَبِّرِينَ يَجْعَلُونَ فِي صُورَةِ الذَّرِّ يَتَوَطَّأُهُمُ النَّاسُ حَتَّى يَفْرَغَ اللَّهُ مِنَ الْحِسَابِ. امام صادق - عليه السَّلام - فرمودند: انسانهای متکبر در قیامت به صورت مورچگان پدیدار می گردند و زیر دست و پای مردم قرار می گیرند تا خداوند از حسابرسی فارغ گردد. «الکافی، ج ۳، ص ۴۲۴»

حدیث ۳۷

قال الصادق - عليه السَّلام - : أَلِاسْتِكْبَارُ هُوَ أَوَّلُ مَعْصِيَةِ عَصَى اللَّهُ بِهِ. امام صادق - عليه السَّلام - فرمودند: تکبر ورزی، اولین گناهی است که به عنوان نافرمانی از خدا، صورت پذیرفته است. «بحار الانوار، ج ۶۰، ص ۲۷۴»

حدیث ۳۸

قَالَ سَيِّمْتُ ابا عبدالله - عليه السَّلام - عن أدنى الإلحاد قال: إِنَّ الْكِبْرَ أَدْنَاهُ. راوی می گوید از امام صادق - عليه السَّلام - درباره کمترین درجه الحاد (بی دینی) سؤال کردم، امام صادق - عليه السَّلام - فرمودند: کمترین درجه الحاد، تکبر است. «الکافی، ج ۳، ص ۴۲۳»

حدیث ۳۹

قال الباقر - عليه السَّلام - : قال رسول الله - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : وَيْلٌ لِمَنْ لِيَمَن يَخْتَالُ فِي الْأَرْضِ يُعَارِضُ جِبَارَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ. امام باقر - عليه السَّلام - فرمودند: پیامبر - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرموده است: وای بر کسی که در زمین تکبر ورزد که با خدای جبار آسمانها و زمین به معارضا برخاسته. «ثواب الاعمال، ص ۶۲۷»

حدیث ۴۰

قال الامام علي - عليه السَّلام - : الْحِرْصُ وَالْكِبْرُ وَالْحَسَدُ دَوَاعٍ إِلَى التَّقَحُّمِ فِي الذُّنُوبِ. امام علی - عليه السَّلام - فرمودند: حرص و تکبر و حسد، انگیزه روی آوردن به گناه و عصیان می باشند. «نهج البلاغه، حکمت ۳۷۰»

حدیث ۴۱

قال الامام علي - عليه السَّلام - : إِيَّاكَ وَالْكِبْرَ فَإِنَّهُ أَعْظَمُ الذُّنُوبِ. امام علی - عليه السَّلام - فرمودند: از تکبر بر حذر باش، زیرا که تکبر بزرگترین گناهان است. «غرر الحکم، ح ۱۹۸۵»

حدیث ۴۲

قال الامام الصادق - عليه السلام - : إِنَّ مِنَ الْغِيْبَةِ أَنْ تَقُولَ فِي أُخِيكَ مَا سَتَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ، وَإِنَّ مِنَ الْبُهْتَانِ أَنْ تَقُولَ فِي أُخِيكَ مَا لَيْسَ فِيهِ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: غیبت آن است که در مورد برادرت آنچه را خدا پوشانده بیان کنی و بهتان آن است که آنچه در او نیست را به او نسبت دهی. «بحار الانوار، ج ۲، ص ۲۴۸»

حدیث ۴۳

قال الامام الصادق - عليه السلام - : إِذَا اتَّهَمَ الْمُؤْمِنُ أَخَاهُ إِنَّمَا الْإِيْمَانُ مِنْ قَلْبِهِ كَمَا يَنْمَاطُ الْمِلْحُ فِي الْمَاءِ. امام صادق - عليه السلام - فرمود : هر گاه مؤمن به برادر (دینی) خود تهمت زند، ایمان در قلب او ناپدید می شود همچنان که نمک در آب حل می شود. «الکافی، ج ۲، ص ۳۶۱»

حدیث ۴۴

قال الامام زين العابدين - عليه السلام - : مَنْ رَمَى النَّاسَ بِمَا فِيهِمْ رَمَوْهُ بِمَا لَيْسَ فِيهِ. امام سجاد - عليه السلام - فرمودند: هر کس به مردم عیبی را که دارند نسبت دهد، مردم به او عیبی را که ندارد نسبت دهند. «بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۶۰»

حدیث ۴۵

قال الامام الصادق - عليه السلام - : مَنْ اتَّهَمَ أَخَاهُ فِي دِينِهِ فَلَا حُرْمَةَ بَيْنَهُمَا. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: هر کس به برادر دینی خود تهمت زند حرمتی میان آن دو به جا نمی ماند. «الکافی، ج ۲، ص ۳۶۱»

حدیث ۴۶

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله - : ... وَأَمَّا عَلَامَةُ الْفَاسِقِ فَأَرْبَعَةٌ: اللَّهْوُ، وَاللَّغْوُ، وَالْعُدْوَانُ، وَالْبُهْتَانُ. پیامبر اکرم - صلى الله عليه وآله - فرمودند: فاسق چهار نشانه دارد: (اشتغال به) لهو، لغو، دشمنی و بهتان. «بحار الانوار، ج ۱، ص ۱۲۰»

حدیث ۴۷

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله - : مَنْ بَهَّتْ مُؤْمِنًا أَوْ مُؤْمِنَةً أَوْ قَالَ فِيهِ مَا لَيْسَ فِيهِ أَقَامَهُ اللَّهُ تَعَالَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى تَلٍّ مِنْ نَارٍ حَتَّى يَخْرُجَ مِمَّا قَالَهُ فِيهِ. پیامبر خدا - صلى الله عليه وآله - فرمودند: هر کس به مرد یا زن مؤمن بهتان زند یا درباره او چیزی بگوید که از آن مبراست خداوند در روز رستاخیز وی را بر تلی از آتش نگه دارد تا از حرف خود درباره او برگردد. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۱۹۴»

حدیث ۴۸

قال الامام علي - عليه السلام - : الْمُوْمِنُ لَا يَعْشُ أَخَاهُ وَلَا يَخُونُهُ وَلَا يَخْذُلُهُ وَلَا يَتَّهَمُهُ وَلَا يَقُولُ لَهُ: أَنَا مِنْكَ بَرِيٌّ. امام علی - عليه السلام - فرمودند: مومن با برادر مومنش فریبکاری نمی کند و به او خیانت نمی ورزد و او را خوار نمی سازد و به او تهمت نمی زند و به او نمی گوید من از تو بیزارم. «بحار الانوار، ج ۲، ص ۱۴۳»

حدیث ۴۹

قال الامام علی - علیه السلام - : مَنْ دَخَلَ مِیْدَاحِلَ السُّوءِ اِتَّهَمَ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: هر که به جاهای بد رفت و آمد کند، مورد بدگمانی و تهمت واقع شود. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۹۱»

حدیث ۵۰

قال الامام علی - علیه السلام - : اَلْبُهْتَانُ عَلَی الْبَرِّیِّ اَعْظَمُ مِنَ السَّمَاءِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: بهتان زدن به آدم بی گناه (گناهش) بزرگتر از آسمان است. «بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۳۱»

حدیث ۵۱

قال الامام علی - علیه السلام - : لا- قَحَیْهَ کَالْبُهْتِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: هیچ بی شرمی و وقاحتی چون بهتان زدن نیست. «غرر الحکم، ح ۴۴۳۸»

حدیث ۵۲

قال الامام الصادق - علیه السلام - : لا تَمْزَحَ فِیْ ذَهَبٍ نُّورُکَ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: شوخی مکن؛ زیرا نورانیتت از بین می رود. «أمالی شیخ صدوق، ص ۴۳۶»

حدیث ۵۳

قال الامام الصادق - علیه السلام - : اَلْمِزَاحُ السَّبَابُ الْأَصْغَرُ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: شوخی، دشنام کوچک است. «الکافی، ج ۲، ص ۶۶۵»

حدیث ۵۴

قال الامام علی - علیه السلام - : اَلْمِزَاحُ یُورِثُ الضَّغَائِنَ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: شوخی، کینه بر جای می گذارد. «تحف العقول، ص ۸۶»

حدیث ۵۵

قال الامام علی - علیه السلام - : لِکُلِّ شَیْءٍ یَذُرُّ وَبَذُرُ الْعَدَاوَةِ الْمِزَاحُ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: هر چیزی را بذری است و بذر دشمنی شوخی است. «غرر الحکم، ح ۷۳۱۶»

حدیث ۵۶

قال الامام علی - علیه السلام - : فِی السَّفَهِ وَکَثْرَةِ الْمِزَاحِ الْخُرْقُ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: در سبک سری و شوخی زیاد، حماقت نهفته است. «غرر الحکم، ح ۶۵۲۳»

حدیث ۵۷

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله -: بينما موسى - عليه السلام - جالسا إذ أقبل إبليس ... قال موسى: فأخبرني بالذنب الذي إذا أذنبه ابن آدم استحوذت عليه؟ قال: إذا أعجبتة نفسه، واستكثر عمله، وصغر في عينه ذنبه. رسول خدا - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: موسی - علیه السَّلام - نشسته بود که ابلیس نزد او آمد، موسی فرمودند: مرا از آن گناهی خبر ده که اگر آدمی مرتکبش شود تو بر او استیلا می‌یابی؟ ابلیس گفت: هر گاه خودپسند شود و عملش را زیاد بیند و گنااهش در نظرش خُرد آید. «الکافی، ج ۲، ص ۳۱۴»

حدیث ۵۸

قال الإمام علی - عليه السلام - (من کتاب له إلى الحارث الهمدانی): احذر الغضب، فإنه جند عظیم من جنود إبليس. امام علی - علیه السَّلام - (در نامه خود به حارث همدانی)، فرمودند: از خشم دوری کن، زیرا که خشم یکی از لشکریان بزرگ ابلیس است. «نهج البلاغه، نامه ۶۹»

حدیث ۵۹

قال الإمام الصادق - عليه السلام - : من لم یبال ما قال وما قیل فیه فهو شرک شیطان، ومن لم یبال أن یراه الناس مسیئاً فهو شرک شیطان، ومن اغتاب أخاه المؤمن من غیر ترهً بینهما فهو شرک شیطان ... امام صادق - علیه السلام - فرمودند: کسی که اهمیت ندهد چه می‌گوید و درباره اش چه گفته می‌شود او شریک شیطان است و کسی که برایش مهم نباشد مردم او را بدکار ببینند (و بشناسند نیز) شریک شیطان است و کسی که از برادر مؤمن خود غیبت کند بی آن که میانشان ظلم و ستمی رفته باشد، شریک شیطان است و هر که شیفته حرام و شهوت زنا باشد شریک شیطان است. «الخصال، ص ۲۱۶»

حدیث ۶۰

قال الامام الرضا - عليه السَّلام - : إستماع الأوتار من الكبائر. امام رضا - علیه السَّلام - فرمودند: گوش دادن به (صدای) تارهای موسیقی از گناهان کبیره است. «مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۲۲۰»

حدیث ۶۱

قال الامام الباقر - عليه السَّلام - : الغناء يُنبئُ النفاق فی القلب كما يُنبئُ النخلُ الطلع. امام باقر - علیه السلام - فرمودند: غناء و آوازه خوانی نفاق و دروئی را در دل می‌رویاند همان گونه که درخت نخل، خوشه خرما را رویش می‌دهد. «دعائم الاسلام، ج ۲، ص ۲۰۸»

حدیث ۶۲

قال الامام الباقر - عليه السَّلام - : الغناء مِمَّا وَعَدَ اللهُ عَلَيْهِ النَّارَ وَ تَلاهُذِهِ الْآيَةُ: وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْتَرِي لَهُوَ الْحَدِيثَ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللهِ ... (لقمان، ۶). امام باقر - علیه السَّلام - فرمودند: غنا و آوازه خوانی از جمله گناهانی است که خداوند برای آن وعده آتش داده است، سپس این آیه را تلاوت فرمودند: «برخی از مردم کسانی هستند که سخن بیهوده را می‌خرند تا دیگران را از روی نادانی از راه خدا گمراه کنند و آیات الهی را به استهزاء گیرند، برای آنان عذابی خوارکننده خواهد بود». «وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۲۲۶»

حدیث ۶۳

قال الامام الصادق - عليه السلام - : بيتُ الغناء بيتٌ لا تُؤمَّنُ فيه الفجیعةُ ولا تُجابُ فيه الدَّعوةُ ولا تدخلُه الملائكةُ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: خانه ای که در آن غناء و ساز و آواز نواخته شود، از مصیبت ها و بلاهای دردناک در امان نیست و دعا در آن خانه مستجاب نمی گردد و فرشتگان به آن خانه وارد نمی شوند. «دعائم الاسلام، ج ۲، ص ۲۸۰»

حدیث ۶۴

عن ابی عبدالله - عليه السلام - فی قول الله تعالی: «و اجتنبوا قولَ الزُّورِ» (حج، ۳۰)، قال: قول الزُّورِ الغِناء. امام صادق - عليه السلام - درباره سخن خداوند که می فرماید: «از گفتار باطل پرهیزید» فرمودند: گفتار باطل همان غناء است. «وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۲۲۷»

حدیث ۶۵

قال الامام الصادق - عليه السلام - : شرُّ الأصواتِ الغِناء. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: بدترین صداها، غناء (و آوازه خوانی) است. «وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۲۲۹»

حدیث ۶۶

قال الامام الصادق - عليه السلام - : الغناءُ مجلسٌ لا یُنظرُ اللهُ إلى أهله. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: مجلس غناء مجلسی است که خداوند به اهل آن نظر (لطف و رحمت) نمی کند. «وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۲۸۸»

حدیث ۶۷

قال الامام الصادق - عليه السلام - : الغناءُ یورثُ النفاقَ و یُعقبُ الفقرَ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: غناء و آوازه خوانی باعث نفاق و دورویی شده و فقر و تنگدستی را به دنبال دارد. «وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۲۳۰»

حدیث ۶۸

قال الامام الصادق - عليه السلام - : الغناءُ عَشُّ النفاقِ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: غناء و آوازه خوانی، لانه نفاق و دورویی است. «وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۲۲۷»

حدیث ۶۹

قال الامام الصادق - عليه السلام - : الغناءُ یورثُ الفقرَ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: غناء و آوازه خوانی موجب فقر و تنگدستی می گردد. «مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۲۱۳»

حدیث ۷۰

قال الامام الصادق - عليه السلام - : استماعُ اللُّهُو و الغناءُ یُنبتُ النفاقَ كما یُنبتُ الماءُ الزَّرعَ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: گوش کردن به چیزهای بیهوده و غناء و آوازه خوانی، نفاق را می رویاند همان گونه که آب کشتزار را می رویاند. «وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۲۲۷»

ج ۱۲، ص ۲۳۶»

حدیث ۷۱

قال الامام الصادق - عليه السلام - : لا يَحِلُّ بَيْعُ الْغِنَاءِ وَلَا شِرَاءُهُ وَاسْتِمَاعُهُ نِفَاقٌ وَتَعْلِيمُهُ كُفْرٌ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: خرید و فروش (آلات) غناء و ساز و آواز حلال نیست و گوش دادن به آن، نفاق و دورویی و آموزش دادنش، کفر و بی دینی است. «دعائم الاسلام، ج ۲، ص ۲۰۹»

حدیث ۷۲

قال الامام الصادق - عليه السلام - : مَنْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ بِنِعْمَةٍ فَجَاءَ عِنْدَ تِلْكَ النِّعْمَةِ بِمِزْمَارٍ فَقَدْ كَفَّرَهَا. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: کسی که خداوند به او نعمتی عطا فرماید و با وجود آن نعمت به نی و ساز و آواز روی آورد، کفران نعمت کرده است. «وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۲۳۳»

حدیث ۷۳

قال الامام الصادق - عليه السلام - : الْمَغْنِيَةُ مَلْعُونَةٌ وَمَنْ آوَاهَا وَ أَكَلَ كَسَبَهَا مَلْعُونٌ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: زن آوازه خوان ملعون است و کسی که او را جای دهد و از درآمد آوازه خوانی او بخورد (روزی خود را بگذرانند) نیز ملعون است. «بحار الانوار، ج ۷۹، ص ۲۱۱»

حدیث ۷۴

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله - : لَا تَدْخُلُ الْمَلَائِكَةُ بَيْتًا فِيهِ خَمْرٌ أَوْ دِفٌّ أَوْ طَبُورٌ أَوْ نَرْدٌ وَلَا يُسْتَجَابُ دَعَاءُهُمْ وَ تَرْفَعُ عَنْهُمْ الْبَرَكَةُ. رسول خدا - صلى الله عليه وآله - فرمودند: فرشتگان وارد خانه ای که در آن شراب یا دایره یا طنبور (نوعی از آلات موسیقی) و یا نرد (نوعی وسیله قمار) باشد، نمی شوند و دعای اهل آن خانه مستجاب نمی گردد و برکت از آنان برداشته می شود. «مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۲۱۸»

حدیث ۷۵

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله - : يُحْشَرُ صَاحِبُ الْغِنَاءِ مِنْ قَبْرِهٖ أَعْمَى وَ آخِرْسَ وَ أَبْكَمَ. رسول خدا - صلى الله عليه وآله - فرمودند: دارنده (آلات) غناء و آوازه خوانی محشور می شود در حالی که کور و کر و لال است. «مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۲۱۹»

حدیث ۷۶

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله - : يُحْشَرُ صَاحِبُ الطَّنْبُورِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ هُوَ أَسْوَدُ الْوَجْهِ وَ بَيِّدَهُ طَنْبُورٌ مِنْ نَارٍ وَ فَوْقَ رَأْسِهِ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ، بِيَدِ كُلِّ مَلَكٍ مِقْمَعَةٌ يَضْرِبُونَ رَأْسَهُ وَ وَجْهَهُ. رسول خدا - صلى الله عليه وآله - فرمودند: دارنده طنبور (نوعی از آلات موسیقی) روز قیامت محشور می شود در حالی که صورتش سیاه و در دستش طنبوری از آتش است و بالای سرش هفتاد هزار فرشته قرار دارند که در دست هر کدام از آنها عمودی آهنین است که بر سر و صورتش می زنند. «مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۲۱۹»

حدیث ۷۷

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : مَنْ اسْتَمَعَ إِلَى اللَّهْوِ يُذَابُ فِي أُذُنِهِ الْأَنْك. رسول خدا - صلى الله عليه و آله - فرمودند: کسی که به چیزهای لهو و بیهوده گوش فرادهد (روز قیامت) در گوشش سرب گداخته (و ذوب شده) ریخته می شود. «دعائم الاسلام، ج ۲، ص ۲۱۰»

حدیث ۷۸

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : ثَلَاثٌ يُقْسِنُ الْقَلْبَ: اسْتِمَاعُ اللَّهْوِ و ... رسول خدا - صلى الله عليه و آله - فرمودند: سه چیز باعث قساوت و سنگ دلی می گردد: (یکی از آنها) گوش دادن به چیزهای لغو و بیهوده است. «بحار الانوار، ج ۷۹، ص ۲۵۲»

حدیث ۷۹

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : أَرْبَعٌ يُفْسِدَنَّ الْقَلْبَ وَ يُنْبِتَنَّ النِّفَاقَ فِي الْقَلْبِ كَمَا يُنْبِتُ الْمَاءُ الشَّجَرَ؛ اسْتِمَاعُ اللَّهْوِ و ... رسول خدا - صلى الله عليه و آله - فرمودند: چهار چیز است که قلب و روح را تباه و نفاق را در آن می رویاند، همچنان که آب، درخت را می رویاند؛ (یکی از آنها) گوش دادن به چیزهای لغو و بیهوده است. «بحار الانوار، ج ۷۹، ص ۲۵۲»

حدیث ۸۰

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : الْغِنَاءُ رُقِيَّةُ الرَّزَا. رسول خدا - صلى الله عليه و آله - فرمودند: غناء و آوازه خوانی، طلسم زناکاری است. «بحار الانوار، ج ۷۹، ص ۲۴۷»

حدیث ۸۱

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : كَانَ إِبْلِيسُ أَوَّلَ مَنْ تَغَنَّى. رسول خدا - صلى الله عليه و آله - فرمودند: ابلیس نخستین کسی است که به غناء و آوازه خوانی پرداخت. «وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۲۳۱»

حدیث ۸۲

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : تَرَكُ الْعِبَادَةَ يُقْسِي الْقَلْبَ تَرَكُ الذِّكْرِ يُمِيتُ النَّفْسَ. پیامبر اکرم - صلى الله عليه و آله - فرمودند: ترک عبادت، دل را سخت می کند، رها کردن یاد خدا، جان را می میراند. «تنبيه الخواطر، ج ۲، ص ۱۲۰»

حدیث ۸۳

قال الامام الباقر - عليه السلام - : إِنَّ لِلَّهِ عُقُوبَاتٍ فِي الْقُلُوبِ وَالْأَبْدَانِ، ضَمْنُكَ فِي الْمَعِيشَةِ وَ هَرْنٌ فِي الْعِبَادَةِ، وَ مَا ضَرَبَ عَبْدٌ بِعُقُوبَةٍ أَعْظَمَ مِنْ قَسْوَةِ الْقَلْبِ. امام باقر - عليه السلام - فرمودند: خداوند را برای دلها و بدنها کیفرهایی است؛ تنگی در معیشت و سستی در عبادت و به هیچ بنده ای کیفری بزرگ تر از سنگ دلی چشانده نشده است. «تحف العقول، ص ۲۹۶»

حدیث ۸۴

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : شَرُّ الْعَمَى عَمَى الْقَلْبِ. پیامبر اکرم - صلى الله عليه و آله - فرمودند: بدترین کوری، کوری دل است. «أمالی شیخ صدوق، ص ۳۹۵»

حدیث ۸۵

قال الامام الباقر - عليه السلام - : لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - رَجُلًا يَنْظُرُ إِلَى فَرْجِ امْرَأَةٍ لَا تَحُلُّ لَهُ. امام باقر - عليه السلام - فرمودند: رسول خدا - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - مردی را که به عورت زن نامحرم نگاه کند، لعنت فرمود. «وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۳۸»

حدیث ۸۶

قال الامام علی - عليه السلام - : مَنْ نَظَرَ بَعِينِ هَوَاهُ إِفْتَنَّ. امام علی - عليه السلام - فرمودند: کسی که با چشم هوی و هوس نگاه کند، در فتنه و گناه افتد. «غرر الحکم، ص ۳۶۸»

حدیث ۸۷

قال الامام علی - عليه السلام - : نَهَى رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - أَنْ يَنْظُرَ الرَّجُلُ إِلَى عَوْرَةِ أَخِيهِ الْمُسْلِمِ وَقَالَ: مَنْ تَأَمَّلَ عَوْرَةَ أَخِيهِ الْمُسْلِمِ لَعَنَهُ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلِكٍ وَنَهَى الْمَرْأَةَ أَنْ تَنْظُرَ إِلَى عَوْرَةِ الْمَرْأَةِ. امام علی - عليه السلام - فرمودند: رسول خدا - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - نهی فرمودند از این که مرد به عورت برادر مسلمانش نگاه کند و فرمودند هر کس با توجه به عورت برادر مسلمانش نظر افکند، هفتاد هزار فرشته او را لعنت کنند، و همچنین نهی فرمودند از نگاه کردن زن به عورت زن دیگر. «من لا يحضره الفقيه، ج ۴، ص ۹»

حدیث ۸۸

قال الامام الصادق - عليه السلام - : أَلْيَأْسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ أَشَدُّ بَرْدًا مِنَ الزَّمْهِرِيِّ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: نومیدی از رحمت خدا، سردتر از زمهریر است. «بحار الأنوار، ج ۷۲، ص ۳۳۸»

حدیث ۸۹

قال الامام علی - عليه السلام - (فِي صِفَةِ الْمُنَافِقِينَ): حَسِيدُهُ الرَّخَاءُ وَ مُؤَكِّدُو الْبَلَاءِ، وَ مُقْنِطُو الرَّجَاءِ. امام علی - عليه السلام - (در وصف منافقان) فرمودند: حسودانِ آسایش (دیگران) هستند و به گرفتاری (مردم) دامن می زنند و امید را به یأس می کشانند. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۴»

حدیث ۹۰

قال الامام علی - عليه السلام - : كُلُّ قَانِطٍ آيِسٌ. امام علی - عليه السلام - فرمودند: هر ناامیدی، ناکام است. «غرر الحکم، ح ۶۸۴۲»

حدیث ۹۱

قال الامام علی - علیه السلام - : قَتَلَ الْقُنُوطُ صَاحِبَهُ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: ناامیدی، صاحب خود را می کشد. «غرر الحکم، ح ۶۷۳۱»

حدیث ۹۲

قال الامام علی - علیه السلام - : فِي الْقُنُوطِ التَّفْرِيطُ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: نومیدی، موجب تفریط و تقصیر می شود. «بحار الأنوار، ج ۷۷، ص ۲۱۱»

حدیث ۹۳

قال الامام علی - علیه السلام - : أَعْظَمُ الْبَلَاءِ انْقِطَاعُ الرَّجَاءِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: بزرگترین بلا، ناامیدی است. «غرر الحکم، ح ۲۸۶۰»

حدیث ۹۴

قال الامام الحسن - علیه السلام - : الْغَفْلَةُ تَرْكُكَ الْمَسِيءِ جَدًّا، وَ طَاعَتُكَ الْمُفْسِدِ. امام حسن - علیه السلام - فرمودند: غفلت آن است که مسجد رفتن (برای نماز) را ترک کنی و از شخص مفسد فرمان ببری. «بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۱۵»

حدیث ۹۵

قال الامام علی - علیه السلام - : دَوَامُ الْغَفْلَةِ يُعْمِي الْبَصِيرَةَ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: ادامه یافتن غفلت، دیده بصیرت را کور می کند. «غررالحکم، ح ۵۱۴۶»

حدیث ۹۶

قال الامام الباقر - علیه السلام - : إِيَّاكَ وَ الْغَفْلَةَ، فَفِيهَا تُكُونُ قَسَاوَةَ الْقَلْبِ. امام باقر - علیه السلام - فرمودند: از غفلت بپرهیز؛ زیرا که در آن، قساوت دل است. «بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۶۴»

حدیث ۹۷

قال الامام علی - علیه السلام - : مَنْ عَلَبَتْ عَلَيْهِ الْغَفْلَةُ مَاتَ قَلْبُهُ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: هر که غفلت بر او چیره گردد، دلش بمیرد. «غررالحکم، ح ۸۴۳۰»

حدیث ۹۸

قال الامام علی - علیه السلام - : سَكْرُ الْغَفْلَةِ وَ الْغُرُورِ أَبْعَدُ إِفَاقَةً مِنْ سَكْرِ الْخُمُورِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: مستی غفلت و فریب، دیرتر از مستی شرابها زایل می شود. «غررالحکم، ح ۵۶۵۱»

حدیث ۹۹

قال الامام علی - علیه السلام - : **وَيْلٌ لِمَنْ غَلَبَتْ عَلَيْهِ الْغَفْلَةُ، فَنَسِيَ الرِّحْلَةَ وَ لَمْ يَسْتَتِعِدَّ.** امام علی - علیه السلام - فرمودند: وای بر کسی که غفلت بر او چیره آید و در نتیجه سفر (آخرت) را فراموش کند و خود را آماده نسازد. «غررالحکم، ح ۲۶۵۶»

حدیث ۱۰۰

قال الامام علی - علیه السلام - : **فِي السُّكُونِ إِلَى الْغَفْلَةِ إِغْتِرَارٌ.** امام علی - علیه السلام - فرمودند: روی آوردن به غفلت، موجب فریب خوردن است. «غررالحکم، ح ۶۴۵۴»

حدیث ۱۰۱

قال الامام علی - علیه السلام - : **الْغَفْلَةُ ضِدُّ الْحَزْمِ.** امام علی - علیه السلام - فرمودند: غفلت، ضد هوشیاری است. «غررالحکم، ح ۱۰۳۱»

حدیث ۱۰۲

قال الامام علی - علیه السلام - : **الْغَفْلَةُ فَقْدٌ.** امام علی - علیه السلام - فرمودند: غفلت، موجب گم کردن (راه حق) است. «غررالحکم، ح ۸۵»

حدیث ۱۰۳

قال الامام علی - علیه السلام - : **الْغَفْلَةُ طَرْبٌ.** امام علی - علیه السلام - فرمودند: غفلت، باعث آشفتگی (یا سرمستی) می شود. «غررالحکم، ح ۲۲۱»

حدیث ۱۰۴

قال الامام علی - علیه السلام - : **الْغَفْلَةُ تَكْسِبُ الْاِغْتِرَارَ، وَ تُدْنِي مِنَ الْيَوَارِ.** امام علی - علیه السلام - فرمودند: غفلت، فریب خوردگی می آورد و به هلاکت نزدیک می گرداند. «غررالحکم، ح ۲۱۲۵»

حدیث ۱۰۵

قال الامام علی - علیه السلام - : **الْغَفْلَةُ ضَلَالَةٌ.** امام علی - علیه السلام - فرمودند: غفلت، گمراهی است. «غررالحکم، ح ۱۹۶»

حدیث ۱۰۶

قال الامام علی - علیه السلام - : **الْغَفْلَةُ ضَلَالُ النَّفْسِ وَ عُنْوَانُ النَّحُوسِ.** امام علی - علیه السلام - فرمودند: غفلت، گمراهی جانها و سر لوحه شومی ها و نافرجامی هاست. «غررالحکم، ح ۱۴۰۴»

حدیث ۱۰۷

قال الامام علی - علیه السلام - : **الْغَفْلَةُ شِيْمَةٌ النَّوَكِيِّ.** امام علی - علیه السلام - فرمودند: غفلت، خصلت احمقان است. «غررالحکم، ح ۱۴۰۴»

ح ۸۹۷

حدیث ۱۰۸

قال الامام علی - علیه السلام - : فَيَا لَهَا حَسِيرَةً عَلَيَّ كُلِّ ذِي غَفْلَةٍ اَنْ يَكُونَ عُمْرُهُ عَلَيْهِ حُجَّةً، وَ اَنْ تُؤَدِّيَهُ اَيَّامُهُ اِلَى الشَّقْوَةِ! امام علی - علیه السلام - فرمودند: ای دریغ! هر غافلی که عمرش بر ضد او حجت باشد و روزهایش او را به سوی بدبختی کشاند! «نهج البلاغه، خطبه ۶۴»

حدیث ۱۰۹

قال الامام علی - علیه السلام - : الْغَفْلَةُ اَضْرُّ الْاَعْيَادِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: غفلت، زیانبارترین دشمنان است. «غررالحکم، ح ۴۷۲»

حدیث ۱۱۰

قال الامام الصادق - علیه السلام - : اِذَا رَأَيْتُمُ الْعَبْدَ مُتَّفَقِدًا لِتُدُنُوبِ (النَّاسِ) نَاسِيًا لِتُدُنُوبِهِ، فَاعْلَمُوا اَنَّهُ قَدْ مُكْرِبٌ بِهِ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: هر گاه دیدید بنده گناهان مردم را می‌جوید و گناهان خودش را از یاد برده است، بدانید که گرفتار مکر خدا شده است. «مستطرفات السرائر، ۵۶۹»

حدیث ۱۱۱

قال الامام الصادق - علیه السلام - : مَنْ دَخَلَهُ الْعُجْبُ هَلَكَ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: هر که مبتلا به خودپسندی شود، نابود می‌گردد. «الکافی، ج ۲، ص ۳۱۳»

حدیث ۱۱۲

قال الامام الصادق - علیه السلام - : لا- جَهْلِلَ اَضْرُّ مِنَ الْعُجْبِ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: هیچ نادانی ای زیانبارتر از خودپسندی نیست. «الاختصاص، ص ۲۲۷»

حدیث ۱۱۳

قال الامام الهادی - علیه السلام - : الْعُجْبُ صَارِفٌ عَنِ طَلَبِ الْعِلْمِ، دَاعٍ اِلَى الْغَمِطِ. امام هادی - علیه السلام - فرمود: خودپسندی، (آدمی را) از طلب علم باز می‌دارد و به تحقیر دیگران فرا می‌خواند. «بحار الانوار، ج ۷۲، ص ۱۹۹»

حدیث ۱۱۴

قال الامام علی - علیه السلام - : الْعُجْبُ هَلَاكٌ، وَالصَّبْرُ مَلَائِكٌ. امام علی - علیه السلام - فرمود: خودپسندی، مایه نابودی است و شکیبایی مایه سامان یافتن (کارها). «الخصال، ص ۵۰۶، ح ۳»

حدیث ۱۱۵

قال الامام علی - علیه السلام - : الإِعْجَابُ ضِدُّ الصَّوَابِ، وَآفَةُ الأَلْبَابِ. امام علی - علیه السلام - فرمود: خودپسندی، دشمن درستی و آفت خردهاست. «تحف العقول، ص ۷۴»

حدیث ۱۱۶

قال الامام علی - علیه السلام - : آفَةُ الدِّينِ سُوءُ الظَّنِّ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: آفت دین بدگمانی است. «غرر الحکم، ۳۹۲۴»

حدیث ۱۱۷

قال الامام علی - علیه السلام - : مَنْ كَثُرَتْ رَيْبُهُ كَثُرَتْ غَيْبَتُهُ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: هر که گمانهای بدش زیاد باشد، غیبتش (از مردم یا مردم از او) زیاد شود. «غرر الحکم، ح ۸۰۹۴»

حدیث ۱۱۸

قال الامام علی - علیه السلام - : أَسْوَأُ النَّاسِ حَالاً مَنْ لَمْ يَتَّقِ بِأَحَدٍ لِسُوءِ ظَنِّهِ، وَلَمْ يَتَّقِ بِهِ أَحَدٌ لِسُوءِ فِعْلِهِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: آن کس از همه حال و روزش بدتر است، کسی است که به سبب بدگمانیش به هیچ کس اعتماد ندارد و به سبب بدرفتاریش هیچ کس به او اعتماد نمی کند. «بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۹۳»

حدیث ۱۱۹

قال الامام علی - علیه السلام - : مَنْ غَلَبَ عَلَيْهِ سُوءُ الظَّنِّ لَمْ يَتْرِكْ بَيْنَهُ وَبَيْنَ خَلِيلٍ صُلِحًا. امام علی - علیه السلام - فرمودند: هر که بدگمانی بر او چیره شود، بین او و دوستانش دوستی ای باقی نمی ماند. «غرر الحکم، ح ۸۹۵۰»

حدیث ۱۲۰

امام علی - علیه السلام - فرمودند: هر که بدگمان باشد، بدنهاد و بد طینت شود. «غرر الحکم، ح ۷۷۹۲»

حدیث ۱۲۱

قال الامام علی - علیه السلام - : مَنْ سَاءَتْ ظُنُونُهُ اِعْتَقَدَ الخِيَانَةَ بِمَنْ لَا يَخُونُهُ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: هر که گمانهای بد برد، کسی را که به او خیانت نمی کند، خیانتکار شمارد. «غرر الحکم، ح ۸۸۳۷»

حدیث ۱۲۲

قال الامام علی - علیه السلام - : الرَّجُلُ السُّوءُ لَا يُظَنُّ بِأَحَدٍ خَيْرًا، لِأَنَّهُ لَا يَرَاهُ إِلَّا بِوَصْفِ نَفْسِهِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: آدم بد، به هیچ کس خوشبین نیست؛ زیرا همه را مانند خودش می بیند. «غرر الحکم، ح ۲۱۷۵»

حدیث ۱۲۳

قال الامام علی - علیه السلام - : شَرُّ النَّاسِ مَنْ لَا يَتَّقُ بِأَحَدٍ لِسُوءِ ظَنِّهِ، وَلَا يَتَّقُ بِهِ أَحَدٌ لِسُوءِ فِعْلِهِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: بدترین مردم کسی است که به سبب سوء ظنی که دارد به هیچ کس اعتماد نمی‌کند و دیگران نیز به سبب بد کرداریش به او اعتماد نمی‌کنند. «غرر الحکم، ح ۵۷۴۸»

حدیث ۱۲۴

قال الامام علی - علیه السلام - : سُوءُ الظَّنِّ بِالْمُحْسِنِ شَرُّ الْإِثْمِ وَأَقْبَحُ الظُّلْمِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: بدبینی به نیکوکار بدترین گناه و زشت‌ترین ستم است. «غرر الحکم، ح ۵۵۷۳»

حدیث ۱۲۵

قال الامام علی - علیه السلام - : سُوءُ الظَّنِّ بِمَنْ لَا يَخُونُ مِنَ اللُّؤْمِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: بدبینی به کسی که خیانت نمی‌کند، از پستی است. «غرر الحکم، ح ۵۵۷۴»

حدیث ۱۲۶

قال الامام علی - علیه السلام - : سُوءُ الظَّنِّ يُفْسِدُ الْأُمُورَ وَيَبْعَثُ عَلَى الشُّرُورِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: بدگمانی کارها را تباہ می‌کند و باعث روی آوردن به انواع بدیها می‌شود. «غرر الحکم، ح ۵۵۷۵»

حدیث ۱۲۷

قال الامام علی - علیه السلام - : لَا دِينَ لِمَسِيءِ الظَّنِّ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: برای بد گمان، دینی نیست (دین ندارد). «غرر الحکم، ح ۱۰۵۱۱»

حدیث ۱۲۸

قال الامام علی - علیه السلام - مِنْ كِتَابِهِ لِلْأَشْتَرِ لَمَّا وَلَاهَ مِصْرَ: إِنَّ الْبُخْلَ وَالْجَوْرَ وَالْحِرْصَ عَرَائِزُ شَتَّى يَجْمَعُهَا سُوءُ الظَّنِّ بِاللَّهِ، كُفُونُهَا فِي الْأَشْرَارِ. امام علی - علیه السلام - (در فرمان استانداری مصر به مالک اشتر) فرمودند: همانا بخل و ستم و آزمندی (حرص) خصلتهای گوناگونی هستند که منشأ آنها بدگمانی به خداست و در نهاد اشرار از مردمان نهفته‌اند. «بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۲۴۳»

حدیث ۱۲۹

قال الامام الصادق - علیه السلام - : إِنَّمَا الْجَبَّارُ الْمَلْعُونُ مَنْ غَمَصَ النَّاسَ وَجَهَلَ الْحَقَّ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: جباری که مورد لعن است کسی است که مردم را خوار و سبک بشمارد و نسبت به حق نادانی ورزد. «الکافی، ج ۲، ص ۳۱۱»

حدیث ۱۳۰

قال الامام الصادق - علیه السلام - : مَنْ حَقَّرَ مُؤْمِنًا لِقَلَّةِ مَالِهِ حَقَّرَهُ اللَّهُ فَلَمْ يَزَلْ عِنْدَ اللَّهِ مَحْقُورًا حَتَّى صَنَعَ يُتُوبَ مِمَّا. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: هر کس مومنی را به خاطر کمی مالش تحقیر کند، خدا او را تحقیر خواهد نمود و پیوسته در نزد خدا تحقیر شده خواهد بود تا از کاری که انجام داده توبه نماید. «الکافی، ج ۲، ص ۳۵۱»

حدیث ۱۳۱

قال الامام الصادق - عليه السلام - : مَنْ اسْتَدَّلَ مُؤْمِنًا وَحَقَّرَهُ لِقَلْبِهِ ذَاتَ يَدِهِ وَ لِفَقْرِهِ شَهْرَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَي رُؤُوسِ الْخَلَائِقِ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: هر کس مومنی را به خاطر تنگدستی و ناداریش خوار شمارد، خداوند او را در برابر همه خلائق رسوا خواهد ساخت. «ثواب الأعمال، ص ۵۷۰»

حدیث ۱۳۲

قال الامام علی - عليه السلام - : وَ مَنِ تَكَبَّرَ حَقُّرًا. امام علی - عليه السلام - فرمودند: هر کس تکبر ورزد، تحقیر گردد. «نهج السعادة، ج ۱، ص ۵۴»

حدیث ۱۳۳

قال الامام الصادق - عليه السلام - : إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى يَقُولُ: مَنْ أَهَانَ لِي وَلِيًّا فَقَدْ أَرْصَدَ لِمُحَارِبَتِي وَ أَنَا أَسْرِعُ شَيْءٍ إِلَى نُصِيرَةٍ أَوْلِيَائِي. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: خدای تبارک و تعالی می‌فرماید: هر که یکی از دوستان مرا خوار شمارد، آماده جنگ با من شده است و من در یاری دادن دوستانم شتابنده‌ترینم. «الکافی، ج ۲، ص ۳۵۱»

حدیث ۱۳۴

قال الامام الصادق - عليه السلام - : مَنْ حَقَّرَ مُؤْمِنًا مَسِيكِينًا لَمْ يَزَلِ اللَّهُ لَهُ حَاقِرًا مَاقَاتًا حَتَّى يَرْجِعَ عَنْ مَحَقَّرَتِهِ إِيَّاهُ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: هر که مؤمن بینوایی را حقیر شمارد، خداوند پیوسته او را تحقیر کند و دشمنش دارد تا آن گاه که از تحقیر او دست بردارد. «بحار الانوار، ج ۷۲، ص ۵۲»

حدیث ۱۳۵

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : أَمَرَنِي رَبِّي بِحُبِّ الْمَسَاكِينِ الْمُسْلِمِينَ وَ اعْلَمُوا أَنَّهُ مَنْ حَقَّرَ أَحَدًا مِنَ الْمُسْلِمِينَ أَلْقَى اللَّهُ عَلَيْهِ الْمَقْتَ مِنْهُ وَ الْمَحَقَّرَةَ حَتَّى يَمُقْتَهُ النَّاسُ وَ اللَّهُ لَهُ أَشَدُّ مَقْتًا. پیامبر اکرم - صلى الله عليه و آله - فرمودند: پروردگرم مرا فرمان داده به محبت داشتن به مسلمانان فقیر و بدانید هر کس فردی از مسلمانان را تحقیر کند، خدا بر او غضبناک خواهد شد و او را خوار خواهد نمود تا مردم بر او غضب کنند و خدا غضبش بیشتر است. «مستدرک سفینه البحار، ج ۲، ص ۳۳۴»

حدیث ۱۳۶

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : حَسْبُ ابْنِ آدَمَ مِنَ الشَّرِّ أَنْ يُحَقَّرَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ. پیامبر اکرم - صلى الله عليه و آله - فرمودند: در بدی فرزند آدم همین بس که برادر مسلمان خود را کوچک شمارد. «تنبيه الخواطر، ج ۲، ص ۱۲۲»

حدیث ۱۳۷

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : لَا تُحَقِّرَنَّ أَحَدًا مِنَ الْمُسْلِمِينَ، فَإِنَّ صَغِيرَهُمْ عِنْدَ اللَّهِ كَبِيرٌ. پیامبر اکرم - صلى الله عليه و آله -

فرمودند: هیچ مسلمانی را خوار و حقیر مشمار؛ زیرا کوچک آنان هم نزد خداوند بزرگ است. «تنبيه الخواطر، ج ۱، ص ۳۱»

حدیث ۱۳۸

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : مَنْ اسْتَدَلَّ مُؤْمِنًا أَوْ مُؤْمِنَةً أَوْ حَقَّرَهُ لِفَقْرِهِ أَوْ قَلَّهِ ذَاتَ يَدِهِ، شَهَّرَهُ اللَّهُ تَعَالَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ ثُمَّ يُفْضِئُهُ. پیامبر اکرم - صلى الله عليه و آله - فرمودند: هر کس مرد یا زن مؤمنی را خوار و ذلیل شمارد و یا به سبب تهیدستی یا کم بضاعتی حقیر شمارد، خدای تعالی در روز رستاخیز او را انگشت‌نما و سپس رسوا و مفتضحش کند. «بحار الانوار، ج ۷۲، ص ۴۴»

حدیث ۱۳۹

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : أَلَا وَ مَنْ اسْتَخَفَّ بِفَقِيرٍ مُسْلِمٍ فَقَدْ اسْتَخَفَّ بِحَقِّ اللَّهِ، وَاللَّهُ يَسْتَخِفُّ بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا أَنْ يَتُوبَ. پیامبر اکرم - صلى الله عليه و آله - فرمودند: آگاه باشید که هر کس مسلمان فقیری را خوار و سبک بشمارد حق خدا را سبک شمرده و در روز قیامت خدا او را خوار و سبک خواهد نمود مگر اینکه توبه نماید. «بحار الانوار، ج ۷۲، ص ۳۷»

حدیث ۱۴۰

قال الامام الصادق - عليه السلام - : إِنَّمَا الشَّحِيحُ مَنْ مَنَعَ حَقَّ اللَّهِ وَ أَنْفَقَ فِي غَيْرِ حَقِّ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: بخیل کسی است که از پرداخت حق خدا (مانند زکات و خمس) خودداری نموده، در راه غیر خدا بذل و بخشش می‌کند. «معانی الاخبار، ص ۲۴۶»

حدیث ۱۴۱

سُئِلَ الْإِمَامُ الْحَسَنُ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - عَنِ الْبُخْلِ، فَقَالَ: هُوَ أَنْ يَرَى الرَّجُلُ مَا أَنْفَقَهُ تَلْفًا وَ مَا أَمْسَكَهُ شَرَفًا. از امام حسن - عليه السلام - در مورد معنای بخل پرسیدند، حضرت فرمودند: بخل آن است که انسان آنچه را انفاق و خرج می‌کند از دست رفته و بیهوده بپندارد و آنچه را که نگه می‌دارد، مایه شرف و بزرگی بداند. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۱۱۳»

حدیث ۱۴۲

قال الامام الرضا - عليه السلام - : الْبَخِيلُ بَعِيدٌ مِنَ اللَّهِ، بَعِيدٌ مِنَ الْجَنَّةِ، بَعِيدٌ مِنَ النَّاسِ، قَرِيبٌ مِنَ النَّارِ. امام رضا - عليه السلام - فرمودند: انسان بخیل از خدا، بهشت و مردم دور و به آتش دوزخ نزدیک است. «بحار الانوار، ج ۶۸، ص ۳۵۶»

حدیث ۱۴۳

قال الامام الصادق - عليه السلام - : جَاهِلٌ سَخِيٌّ أَفْضَلُ مِنْ نَاسِكٍ بَخِيلٍ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: نادان با سخاوت و گشاده دست از پارسای بخیل، برتر است. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۲۸۸»

حدیث ۱۴۴

قال الامام الصادق - عليه السلام - : لَا يَطْمَعَنَّ الْبَخِيلُ فِي صِلَةِ الرَّحْمِ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: شخص بخیل نسبت به صله رحم رغبتی از خود نشان نمی‌دهد. «بحار الانوار، ج ۷۳، ص ۳۰۴»

حدیث ۱۴۵

قال الامام الصِّادق - عليه السِّلام - : خیارُکم سِمْحائُکم و شِترارُکم بُخلائُکم. امام صادق - علیه السِّلام - فرمودند: بهترین شما، جوانمردان با سخاوت و بدترین شما، بخیلانان هستند. «بحار الانوار، ج ۷۰، ص ۳۰۷»

حدیث ۱۴۶

قال الامام الصادق - عليه السِّلام - : حَسْبُ الْبَخِيلِ مِنْ بُخْلِهِ سَوْءُ الظَّنِّ بِرَبِّهِ، مَنْ أُتِقَنَ بِالْخَلْفِ جَادَ بِالْعَطِيَّةِ. امام صادق - علیه السِّلام - فرمودند: برای (گنه‌گار بودن) بخیل همین بس که به پروردگارش بدگمان است، کسی که به جایگزینی انفاق و بخشش از طرف خداوند یقین داشته باشد، نیکو بخشش می‌کند. «بحار الانوار، ج ۷۰، ص ۳۰۷»

حدیث ۱۴۷

قال الامام الصادق - عليه السِّلام - : إِنْ كَانَ الْخَلْفُ مِنَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ حَقًّا فَالْبُخْلُ لِمَاذَا؟ امام صادق - علیه السِّلام - فرمودند: اگر جایگزینی انفاق و بخشش از طرف خداوند حق است (که حق است)، پس بخل ورزیدن برای چه؟ «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۱۹۰»

حدیث ۱۴۸

قال الامام علی - عليه السِّلام - : عَجِبْتُ لِلْبَخِيلِ يَسْتَعْجِلُ الْفَقْرَ الَّذِي مِنْهُ هَرَبَ وَيَقْوَتُهُ الْغِنَى الَّذِي إِيَّاهُ طَلَبَ فَيَعِيشُ فِي الدُّنْيَا عَيْشَ الْفُقَرَاءِ وَيُحَاسِبُ فِي الْآخِرَةِ حِسَابَ الْأَغْنِيَاءِ. امام علی - علیه السِّلام - فرمودند: در شگفتم از برای شخص بخیل که می‌شتابد به سوی تنگدستی و فقری که از آن گریزان است و مال و ثروتی را که می‌جوید از دست می‌دهد، لذا در دنیا مانند فقیران زندگی می‌کند و در آخرت مانند توانگران به حسابش رسیدگی می‌شود. «نهج البلاغه، حکمت ۱۲۱»

حدیث ۱۴۹

قال الامام الرضا - عليه السِّلام - : الْبَخْلُ يُمَزَّقُ الْعِرْضَ. امام رضا - علیه السِّلام - فرمودند: بخل، انسان را رسوا و بی‌آبرو می‌کند. «بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۳۵۷»

حدیث ۱۵۰

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله - : الْبُخْلُ أَدْثَمُ الْأَخْلَاقِ. رسول خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: بخل، مذموم‌ترین خلق و خوی است. «بحار الانوار، ج ۶۹، ص ۱۹۹»

حدیث ۱۵۱

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله - : لَا يَنْبَغِي لِلْمُؤْمِنِ أَنْ يَكُونَ بَخِيلًا وَلَا جَبَانًا. رسول خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: برای مؤمن شایسته نیست که بخیل و ترسو باشد. «محجة البيضاء، ج ۶، ص ۷۴»

حدیث ۱۵۲

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : خصلتان لا تجتمعان في مئيلم: البخل و سُوءُ الخلق. رسول خدا - صلى الله عليه و آله - فرمودند: دو خصلت است که در مسلمان جمع نمی‌شود: بخل و بد اخلاقی. «بحار الانوار، ج ۷۰، ص ۳۰۲»

حدیث ۱۵۳

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : لا يدخل الجنة بخيل. رسول خدا - صلى الله عليه و آله - فرمودند: بخیل، وارد بهشت نمی‌شود. «محجة البيضاء، ج ۶، ص ۷۱»

حدیث ۱۵۴

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : أربع خصال من الشقاء: جمود العين و قساوة القلب و بعدُ الأمل و حُبُّ البقاء. رسول خدا - صلى الله عليه و آله - فرمودند: چهار خصلت از شقاوت و بدبختی است: خشکی چشم، قساوت قلب (سنگدلی) و آرزوی دراز و دوستی باقی ماندن در دنیا. «بحار الانوار، ج ۷۰، ص ۱۶۴»

حدیث ۱۵۵

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : يهرم ابن آدم و تشب منه اثنتان: الحرص و الأمل. رسول خدا - صلى الله عليه و آله - فرمودند: آدمیزاد پیر می‌شود و دو چیز در او جوان می‌گردد: یکی حرص و آز و دیگری آرزوی دراز. «مجموعه ورام، ص ۲۰۵»

حدیث ۱۵۶

قال الامام علي - عليه السلام - : ما أطال عبدُ الأمل إلا أساء العَمَل. امام علی - علیه السلام - فرمودند: هیچ بنده ای آرزویش را طولانی نکرد، مگر این که کردارش را زشت نمود. «بحار الانوار، ج ۷۰، ص ۱۶۶»

حدیث ۱۵۷

قال الامام علي - عليه السلام - : انْ أَخَوْفَ ما أَخَافُ عَلَيْكُمْ خصلتان: اتِّبَاعُ الهَوَى و طَوْلُ الأمل، و أما اتِّبَاعُ الهَوَى فيصُدُّ عن الحق، و أما طول الأمل فيُنسِي الآخرة. امام علی - علیه السلام - فرمودند: بیش از هر چیز از دو خصلت بر شما نگران و ترسانم: هواپرستی و آرزوی دراز، چرا که هواپرستی حق را مسدود می‌کند و آرزوی دراز آخرت را از یاد می‌برد. «تحف العقول، ص ۲۲۴»

حدیث ۱۵۸

قال الامام الكاظم - عليه السلام - : مَنْ اقْتَصَدَ وَ قَنَعَ بَقِيَّتِ عَلَيْهِ النِّعْمَةُ وَ مَنْ بَدَّرَ وَ اسْرَفَ زَالَتْ عَنْهُ النِّعْمَةُ. امام موسی کاظم - علیه السلام - فرمودند: کسی که در زندگی میانه‌روی و قناعت کند، نعمتش باقی می‌ماند، و کسی که اسراف و زیاده روی نماید، نعمتش زایل شود. «تحف العقول، ص ۳۰۱»

حدیث ۱۵۹

قال الامام العسکری - عليه السلام - : عَلَيْكَ بِالِاِقْتِصَادِ وَ اِيَّاكَ وَ الْاِسْرَافَ فَانَّهُ مِنْ فِعْلِ الشَّيْطَانِ. امام حسن عسکری - علیه السلام -

فرمودند: میانه‌روی کن و از اسراف برحذر باش؛ زیرا اسراف و زیاده‌روی از کارهای شیطان است. «سفینه البحار، ج ۱، ص ۶۱۶»

حدیث ۱۶۰

قال الامام الصادق - عليه السلام - : إِنَّ الْقَصْدَ أَمْرٌ يُحِبُّهُ اللَّهُ - عَزَّ وَجَلَّ - وَ إِنْ السَّرْفَ يُبْغِضُهُ اللَّهُ حَتَّى طَرَحُكَ النَّوَاءُ فَانْهَافًا تَصْلِحُ لَشَيْءٍ وَ حَتَّى صَبُّكَ شَرَابِكَ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: میانه‌روی را خدای بزرگ و بلند مرتبه دوست دارد و بر اسراف و زیاده روی خشم می‌ورزد، حتی به اندازه دور انداختن هسته خرمایی؛ زیرا قابل مصرف است و یا به مقدار دور ریختن باقی مانده نوشیدنی. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۳۴۶»

حدیث ۱۶۱

قال الامام الصادق - عليه السلام - : إِنَّمَا الْإِسْرَافُ فِيمَا أَتْلَفَ الْمَالَ وَ أَضَرَّ بِالْبَدَنِ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: اسراف آن است که مال را از بین ببرد و به بدن زیان برساند. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۳۰۳»

حدیث ۱۶۲

قال الامام الصادق - عليه السلام - : إِنَّ السَّرْفَ يُورِثُ الْفَقْرَ وَ إِنَّ الْقَصْدَ يورِثُ الْغِنَى. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: همانا اسراف، فقر و تنگدستی آورد و میانه‌روی بی‌نیاز گرداند. «وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۴۱»

حدیث ۱۶۳

قال الامام الصادق - عليه السلام - : إِنَّ مَعَ الْإِسْرَافِ قَلَّةُ الْبُرْكَهٖ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: به درستی که با اسراف و زیاده‌روی، کمی برکت است. «وسائل الشیعه، ج ۱۵، ص ۳۶۱»

حدیث ۱۶۴

قال الامام الصادق - عليه السلام - : ... لِلْمُسْرِفِ ثَلَاثُ عَلَامَاتٍ: يَشْتَرِي مَا لَيْسَ لَهُ وَ يَلْبَسُ مَا لَيْسَ لَهُ وَ يَأْكُلُ مَا لَيْسَ لَهُ ... امام صادق - عليه السلام - فرمودند: اسراف کننده سه نشانه دارد: چیزهایی را می‌خرد و می‌پوشد و می‌خورد که در شأن او نیست. «بحار الانوار، ج ۷۲، ص ۲۰۶»

حدیث ۱۶۵

قال الامام علی - عليه السلام - : لَيْسَ لِبِخِيلٍ حَبِيبٌ. امام علی - عليه السلام - فرمودند: شخص بخیل، دوست و رفیقی ندارد. «غررالحکم، ص ۳۱۵»

حدیث ۱۶۶

قال الامام علی - عليه السلام - : أَبْخَلُ النَّاسِ مَنْ بَخَلَ عَلَى نَفْسِهِ بِمَالِهِ وَ خَلَّفَهُ لِوَارِثِهِ. امام علی - عليه السلام - فرمودند: بخیل‌ترین مردم کسی است که با ثروتش بر خود بخل ورزد و آن را برای وارثش بر جای نهد. «غررالحکم، ص ۱۰۳»

حدیث ۱۶۷

قال الامام علی - علیه السّلام - : البخیلُ یَبْخُلُ عَلٰی نَفْسِهِ بِالِیَسْرِ مِنْ دُنْیَاهُ وَ یَشِیْمَحُ لَوَارِثِهِ بِکُلِّهَا. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: بخیل جز به مقدار کمی از دارائی خود، بر خودش بخل می‌ورزد و (بعد از مدتی) تمام دارائی خود را به وارثش می‌بخشد. «غررالحکم، ص ۱۹»

حدیث ۱۶۸

قال الامام علی - علیه السّلام - : البخیلُ أبداً ذلیلٌ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: بخیل، همیشه خوار و زبون است. «غررالحکم، ص ۱۹»

حدیث ۱۶۹

قال الامام علی - علیه السّلام - : البخلُ جامعٌ لِمَسَاوِی الْعُیُوبِ وَ هُوَ زِمَامٌ یُقَادُ بِهِ إِلَى کُلِّ سُوءٍ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: بخل گرد آورنده بدی‌ها و عیب‌ها است و آن افساری است که انسان با آن به سوی هر بدی ای کشیده می‌شود. «بحار الانوار، ج ۷۳، ص ۳۰۷»

حدیث ۱۷۰

قال الامام علی - علیه السّلام - : الْبُخْلُ جِلْبَابُ الْمَسْکِنَةِ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: بخل، جامه فقر و تهیدستی است. «غررالحکم، ص ۱۹»

حدیث ۱۷۱

قال الامام علی - علیه السّلام - : الْبُخْلُ ذَلِیلٌ بَیْنَ اَعْرَیَّتِهِ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: شخص بخیل میان دوستان و عزیزان خود، خوار و ذلیل است. «غررالحکم، ص ۱۹»

حدیث ۱۷۲

قال الامام علی - علیه السّلام - : الْبُخْلُ یُذَلُّ مُصَاحِبُهُ وَ یُعَزُّ مُجَانِبُهُ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: بخل، صاحب خود را خوار و ذلیل می‌کند و کسی را که از آن دوری کند، عزیز و ارجمند می‌دارد. «غررالحکم، ص ۱۹»

حدیث ۱۷۳

قال الامام علی - علیه السّلام - : الْبُخْلُ یَسْمَحُ مِنْ عَرِضِهِ بِأَكْثَرِ مِمَّا أَمْسَكَ مِنْ عَرِضِهِ وَ یَضَعِفُ مِنْ دِینِهِ أَوْعَافَ مَا حَفِظَ مِنْ نَشَبِهِ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: بخیل بیشتر از آنچه از مالش امساک می‌کند از آبرویش می‌بخشد و از دین خود چندین برابر دارائی و ثروتش تباه می‌سازد. «غررالحکم، ص ۱۹»

حدیث ۱۷۴

قال الامام علی - علیه السلام - : مَنْ بَخَلَ بِمَالِهِ ذَلٌّ وَ مَنْ بَخَلَ بِدِينِهِ جَلٌّ . امام علی - علیه السلام - فرمودند: کسی که در مال خود بخل ورزد، خوار و ذلیل گردد و آن کسی که نسبت به دین خود بخل ورزد، عزیز و بزرگوار شود. «غررالحکم، ص ۳۳۵»

حدیث ۱۷۵

قال الامام علی - علیه السلام - : الْبُخْلُ باخِرَاجٍ مَا أَفْتَرَضَهُ اللهُ سُبْحَانَهُ مِنَ الْأَمْوَالِ أَفْبَحُّ الْبُخْلِ . امام علی - علیه السلام - فرمودند: بخل ورزیدن نسبت به پرداخت آنچه خداوند سبحان (از اموال) واجب کرده است، زشت‌ترین نوع بخل است. «غررالحکم، ص ۱۹»

حدیث ۱۷۶

قال الامام علی - علیه السلام - : الْبَخِيلُ فِي الدُّنْيَا مَذْمُومٌ وَ فِي الْآخِرَةِ مُعَذَّبٌ مُلَوَّمٌ . امام علی - علیه السلام - فرمودند: بخیل در دنیا دچار مذمت و نکوهش و در آخرت گرفتار عذاب و سرزنش می‌شود. «غررالحکم، ص ۱۹»

حدیث ۱۷۷

قال الامام علی - علیه السلام - : النَّظَرُ إِلَى الْبَخِيلِ يُقْسِي الْقَلْبَ . امام علی - علیه السلام - فرمودند: نگاه کردن به شخص بخیل، باعث قساوت و تیرگی قلب می‌شود. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۵۳»

حدیث ۱۷۸

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله - : اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبُخْلِ ... پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - در دعائی به خداوند عرضه می‌دارد: خدایا! پناه می‌برم به تو از بخل و تنگ نظری. «محجۀ البيضاء، ج ۶، ص ۷۲»

حدیث ۱۷۹

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله - : حُرِّمَتِ الْجَنَّةُ عَلَى الْمَنَّانِ وَ الْبَخِيلِ وَ الْقَتَّاتِ . رسول خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: بهشت بر کسی که (بر مردم) منت می‌گزارد و نیز بر انسان بخیل و سخن‌چین حرام شده است. «بحار الانوار، ج ۷۰، ص ۳۰۸»

حدیث ۱۸۰

قال الامام الصادق - علیه السلام - : اتَّقِ اللهَ وَ لَا تُشِيرِفْ وَ لَا تُفْتَرِّ وَ لَكِنْ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامٌ . امام صادق - علیه السلام - فرمودند: تقوای الهی پیشه کن (و از خدا بترس) و اسراف مکن و بر خود سخت‌گیر، بلکه (میان‌رو باش که) میان‌روی مایه استواری است. «تفسیر نورالثقلین، ج ۳، ص ۱۵۶»

حدیث ۱۸۱

قال الامام الصادق - علیه السلام - : مَنْ أَنْفَقَ شَيْئًا فِي غَيْرِ طَاعَةِ اللهِ فَهُوَ مُبَدَّرٌ وَ مَنْ أَنْفَقَ فِي سَبِيلِ اللهِ فَهُوَ مُقْتَصِدٌ . امام صادق - علیه السلام - فرمودند: کسی که چیزی (مالی هر چند اندک) را در غیر راه خدا بدهد، اسراف‌کار و کسی که چیزی را در راه خدا بدهد، میان‌رو است. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۳۰۲»

حدیث ۱۸۲

من کتاب علی - علیه السلام - إلی زیاد: فدع الإسراف مقتصداً و اذکر فی الیوم غداً و أمسک من المال بقدر ضرورتک و قلم الفصل لیوم حاجتک. حضرت علی - علیه السلام - در نامه‌ای که برای زیاد نوشت، فرمودند: از اسراف بپرهیز و میانه‌روی را برگزین و از امروز به فکر فردا باش و به اندازه نیازمندی خود از مال (دنیا) نگهدار و زیادی آن را برای روز نیازمندیت (آخرت) پیش فرست. «نهج البلاغه، نامه ۲۱»

حدیث ۱۸۳

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : من أعطی فی غیر حق فقد أسرف، و من منع من حق فقد قتر. رسول اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: کسی که در غیر راه حق هزینه کند، اسراف کرده است و کسی که از راه حق باز دارد (و خودداری کند)، سخت‌گیری کرده (و بخل ورزیده) است. تفسیر نورالثقلین، ج ۴، ص ۳۱

حدیث ۱۸۴

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : من اقتصد فی معیشته رزقه الله و من بذر حرمه الله. رسول اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: کسی که در زندگی‌اش میانه‌روی کند، خدا او را روزی می‌دهد و کسی که اسراف و زیاده‌روی کند، محروم می‌شود. «وسائل الشیعه، ج ۱۵، ص ۲۵۹»

حدیث ۱۸۵

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : لا خیر فی السرف و لا سیرف فی الخیر. رسول اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: در اسراف و زیاده‌روی خیری نیست و در امور خیر اسراف نیست. «بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۱۶۹»

حدیث ۱۸۶

قال الامام علی - علیه السلام - : ذر السرف فان المسرف لایحمد جوده و لا یرحم فقره. امام علی - علیه السلام - فرمودند: اسراف و زیاده‌روی را واگذار؛ زیرا اسراف کننده نه بخشش‌اش ستایش می‌شود و نه به تهیدستی و فقرش ترحم می‌شود. «غررالحکم، ص ۲۰۷»

حدیث ۱۸۷

قال الامام علی - علیه السلام - : ما فوق الکفاف إسراف. امام علی - علیه السلام - فرمودند: آن چه از حد کفایت بیشتر باشد، اسراف و زیاده‌روی است. «غررالحکم، ص ۳۸۴»

حدیث ۱۸۸

قال الامام علی - علیه السلام - : ویح المسرف ما أبعدہ عن صلاح نفسه و استدراک أمره. امام علی - علیه السلام - فرمودند: وای بر اسراف‌کار که چقدر از مصحلت خویش و اصلاح کار خود، دور است. «تصنیف غررالحکم، ص ۳۵۹»

حدیث ۱۸۹

قال الامام علی - علیه السلام - : مَنْ افْتَحَرَ بالتَّبْدِيرِ أَحْتَقِرَ بالأفلاس. امام علی - علیه السلام - فرمودند: کسی که به زیاده‌روی افتخار کند، با فقر و تنگدستی خوار و زبون می‌گردد. «غررالحکم، ص ۳۳۲»

حدیث ۱۹۰

قال الامام علی - علیه السلام - : التَّبْدِيرُ عنوانُ الفاقَةِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: زیاده‌روی، مقدمه فقر و تنگدستی است. غررالحکم، ص ۲۱

حدیث ۱۹۱

قال الامام علی - علیه السلام - : الاسرافُ یُفْنِي الجَزِيلَ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: اسراف، نعمت فراوان را نابود می‌سازد. «غررالحکم، ص ۱۵»

حدیث ۱۹۲

قال الامام علی - علیه السلام - : لا غِنَى مع الاسرافِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: بی‌نیازی (و ثروت) با اسراف و زیاده‌روی حاصل نمی‌شود. «غررالحکم، ص ۱۱۶»

حدیث ۱۹۳

قال الامام علی - علیه السلام - : أقبَحُ البِذْلِ السَّرْفِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: زشت‌ترین بذل و بخشش، اسراف و زیاده‌روی است. غررالحکم، ص ۴۳۰

حدیث ۱۹۴

قال الامام علی - علیه السلام - : إِنَّ إعطاءَ المَالِ فی غیر حَقِّه تبذیرٌ و إسرافٌ و هو یرفَعُ صاحبَه فی الدنیا و یَضَعُه فی الآخرة. امام علی - علیه السلام - فرمودند: بخشش‌های بی‌جا (از مال و ثروت) زیاده‌روی و اسراف است و آن مال بخشنده‌اش را در دنیا رفعت می‌دهد و در آخرت به زیر می‌کشد (خوار و ذلیل می‌کند). نهج البلاغه، خطبه ۱۲۶

حدیث ۱۹۵

عَنِ الإمامِ الرضا - علیه السلام - قال: إِنَّ اللهَ تَعَالَى حَرَّمَ الخَمْرَ لما فِيها مِنَ الفسادِ وَ بَطْلانِ العُقُولِ فِي الحَقائِقِ وَ ذهابِ الحياءِ مِنَ الوَجْهِ. امام رضا - علیه السلام - فرمودند: خداوند متعال خمر را به خاطر ایجاد تباهی و عاجز ماندن عقول از درک حقایق و از بین رفتن حیاء، حرام نمود. «مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۱۳۷»

حدیث ۱۹۶

عَنِ الإمامِ الرضا - علیه السلام - قال: مَنْ زَوَّجَ كَرِيمَتَهُ لِشاربِ الخَمْرِ فَقَدْ قَطَعَ رَحِمَهُ. امام رضا - علیه السلام - فرمودند: کسی که

دختر خود را به آدم شراب خوار (به عنوان همسر) بدهد، حقیقتاً قطع رحم نموده است. «مستدرک الوسائل، ج ۳، ص ۱۳۹»

حدیث ۱۹۷

قال مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ - عليه السلام - ... تَاللهِ أَفَاعِيلُ الْخَمْرِ تَغْلُوا عَلَى كُلِّ ذَنْبٍ كَمَا تَغْلُوا شَجَرَتُهَا عَلَى كُلِّ شَجَرَةٍ. امام جواد - عليه السلام - فرمودند: قسم به خدا، شرب خمر بالاترین (بزرگترین) گناهان است، چنان که درخت آن نیز بالای سایر درختان است. «نور الثقلین، ج ۵، ص ۱۶۴»

حدیث ۱۹۸

قالَ الْأَمَامُ الْبَاقِرُ - عليه السلام - : لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فِي الْخَمْرِ عَشْرَةَ غَارِسَهَا وَحَارِسَهَا وَعَاصِرَهَا وَشَارِبَهَا، وَسَاقِيَهَا وَحَامِلَهَا وَالْمَحْمُولَةَ إِلَيْهِ وَبَايَعَهَا وَمُشْتَرِيَهَا وَأَكَلَ ثَمَنَهَا. امام باقر - عليه السلام - فرمودند: پیامبر اکرم - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - ده کس را در مورد شراب نفرین کرد: باغبان، نگهبان، شراب ساز، میگسار، ساقی، حمل کننده، انباردار، خریدار، فروشنده، و کسی که سود آن را دریافت می دارد. «وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۱۶۵»

حدیث ۱۹۹

عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ - عليه السلام - قَالَ: وَلَا تَأْتِمَنَّ عَلَى شَارِبِ الْخَمْرِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ فِي كِتَابِهِ «وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُم» فَأَيُّ سَفِيهِهِ أَسْفَهُ مِنْ شَارِبِ الْخَمْرِ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: به کسی که خمر می نوشد اعتماد نکن، زیرا خداوند در قرآن می فرماید: «اموال خود را به دست سفهاء ندهید» (و افزود): کدام سفیه و احمق، سفیه تر از شراب خوار است. «الکافی، ج ۵، ص ۲۹۹»

حدیث ۲۰۰

قالَ الامام الْبَاقِرُ - عليه السلام - : مَنْ شَرِبَ الْخَمْرَ فَسَكَرَ مِنْهَا لَمْ يَقْبَلِ اللَّهُ صَلَاتَهُ أَرْبَعِينَ يَوْمًا فَإِنْ تَرَكَ الصَّلَاةَ فِي هَذِهِ الْأَيَّامِ ضُوعِفَ عَلَيْهِ الْعَذَابُ لِتَرْكِ الصَّلَاةِ. امام باقر - عليه السلام - فرمودند: کسی که شراب بنوشد و از آن مست شود تا چهل روز نماز او قبول نمی شود، پس اگر نمازی را در این روزها ترک کند، عقاب و کیفر وی نیز به خاطر ترک نماز، چند برابر خواهد شد. «ثواب الأعمال، ص ۵۵۱»

حدیث ۲۰۱

عَنْ الامام الْبَاقِرِ - عليه السلام - قَالَ: مَا عُصِيَ اللَّهَ بِشَيْءٍ أَشَدُّ مِنْ شُرْبِ الْمُسِيكِ. امام باقر - عليه السلام - فرمودند: نافرمانی نشده است خداوند به چیزی بدتر از شرب خمر. «وسائل الشیعه، ج ۱۷، ص ۲۵۰»

حدیث ۲۰۲

عَنْ الامامِ عَلِيِّ - عليه السلام - قَالَ: أَرْبَعَةٌ لَا تَدْخُلُ وَاحِدَةً مِنْهُنَّ بَيْتًا إِلَّا خَرِبَ وَلَمْ يُعَمَّرْ الْخِيَانَةُ وَالسُّوْقَةُ وَشُرْبُ الْخَمْرِ وَالزُّنَا. امیرالمؤمنین - عليه السلام - فرمودند: چهار چیز است که داخل نمی شوند در خانه ای مگر این که آن را خراب کنند، آنهم به گونه ای که قابل جبران نباشد: خیانت، دزدی، شراب و زنا. «الخصال، ص ۲۴۱»

حدیث ۲۰۳

عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ - عَلَيْهِ السَّلَام - قَالَ: لَوْ وَقَعَتْ قَطْرَةٌ فِي بَيْتِ فَنبَيْتٍ مَكَانَهَا مَنَارَةٌ لَمْ أُؤْذَنَ عَلَيْهَا. أميرالمؤمنین - علیه السّلام - فرمودند: اگر یک قطره شراب در چاهی افتد و پس از چندی آن چاه از بین برود و بجای آن مناره مسجدی بنیان شود. من بالای آن مناره اذان نخواهم گفت. «سفینه البحار، ص ۴۲۸»

حدیث ۲۰۴

عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ - عَلَيْهِ السَّلَام - قَالَ: السُّكْرُ أَرْبَعَةٌ سِكْرَاتٍ: سِكْرُ الْمَالِ وَسِكْرُ النَّوْمِ وَسِكْرُ الْمُلْكِ وَسِكْرُ الشَّرَابِ كُلُّ مُسْكِرٍ خَمْرٌ. أميرالمؤمنین - علیه السّلام - فرمودند: مستی چهار نوع است: مستی مال، مستی خواب، مستی قدرت و مستی شراب و هر چیزی که موجب مستی شود، آن «خمر» بشمار می آید. «المواعظ العددیه، ص ۳۰۷»

حدیث ۲۰۵

قَالَ الْإِمَامُ الصَّادِقُ - عَلَيْهِ السَّلَام - : مَا بَعَثَ اللَّهُ نَبِيًّا قَطُّ إِلَّا وَقَدْ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّهُ إِذَا أَكْمَلَ لَهُ دِينَهُ كَانَ فِيهِ تَحْرِيمُ الْخَمْرِ وَلَمْ تَزَلْ الْخَمْرُ حَرَامًا. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: هیچ پیامبری مبعوث نگشت جز آنکه خدا او را آگاه کرد که آنگاه دین وی کامل می گردد که در آن «خمر» تحریم شده باشد، (به همین دلیل) هیچ گاه حرمت از خمر زائل نشده است. «وسائل الشیعه، ج ۷، ص ۲۳۷»

حدیث ۲۰۶

عَنِ الْإِمَامِ الصَّادِقِ - عَلَيْهِ السَّلَام - قَالَ: تَمُنُّ الْخَمْرُ سِيحْتًا. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: بولی که بابت قیمت خمر دریافت می شود حرام است. «من لا يحضره الفقيه، ج ۳، ص ۱۷۱»

حدیث ۲۰۷

قال الإمام الصادق - عليه السّلام - : مَنْ سَلَّمَ عَلَى شَارِبِ الْخَمْرِ أَوْ عَانَقَهُ أَوْ صَافَحَهُ أَحْبَطَ اللَّهُ عَلَيْهِ عَمَلَ أَرْبَعِينَ سَنَةً. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: کسی که به شراب خوار سلام کند یا با او مصافحه نماید و یا با او معانقه کند، خداوند عبادات چهل سالش را نابود کند. «لئالی الأخبار، ج ۵، ص ۲۱۶»

حدیث ۲۰۸

مُفَضَّلُ بْنُ عُمَرَ قَالَ: سَأَلْتُ مِنَ الصَّادِقِ - عَلَيْهِ السَّلَام - لِمَ حَرَّمَ اللَّهُ الْخَمْرَ؟ قَالَ حَرَّمَ اللَّهُ الْخَمْرَ لِغَلِيظِهَا وَفَسَادِهَا لِأَنَّ مُدْمِنَ الْخَمْرِ تَوَرَّثَهُ الْإِلْزَاعَ وَالْإِسْهَابَ وَتَذَهَبُ بِنُورِهِ وَتَهْدِمُ مَرْوَتَهُ وَ... . مفضل بن عمر گوید: از امام صادق - علیه السّلام - پرسیدم چرا خداوند شراب را حرام نمود: امام - علیه السّلام - فرمودند: خدا شراب را حرام دانست، بخاطر فساد و تباهی ای که در آن است، چرا که آدمی بر اثر نوشیدن آن تعادل خود را از دست می دهد و ایمان او نابود می گردد و مروت وی نیز از بین می رود و به ارتکاب زنا با محارم و خونریزی می پردازد و هنگامی که مستی بر او قلبه کرد، قبح کردار زشت خویش را ادراک نمی کند. «وسائل الشیعه، ج ۱۷، ص ۲۴۴»

حدیث ۲۰۹

عَنِ الْإِمَامِ الصَّادِقِ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - قَالَ: مَا أُحِبُّ أَنْ أَنْظُرَ إِلَيْهِ وَلَا أَشُمَّهُ فَكَيْفَ أَتَدَاوِي بِهِ. إِمَامٌ صَادِقٌ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - (در پاسخ طیبی که می‌خواست با شراب امام را درمان کند) فرمودند: من دوست ندارم (حتی) آن را بینم و استشمام کنم، پس چگونه به وسیله آن خود را درمان کنم؟ «من لا يحضره الفقيه، ج ۴، ص ۳۰۱»

حدیث ۲۱۰

قال رسول الله - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : كل مسكرٍ حرامٍ و ما اسكر كثيره فقليله حرامٍ. پیامبر اکرم - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: هر مست کننده ای حرام است و چیزی که زیاد آن مایه مستی است، اندک آن نیز (گرچه به ظاهر مستی نیاورد) حرام خواهد بود. «الکافی، ج ۶، ص ۴۰۸»

حدیث ۲۱۱

قال رسول الله - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : مَنْ شَرِبَ الْخَمْرَ لَمْ تُقْبَلْ لَهُ صَلَاةٌ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً فَإِنْ عَادَ فَأَرْبَعِينَ لَيْلَةً مِنْ يَوْمٍ شَرِبَهَا فَإِنْ مَاتَ فِي تِلْكَ الْأَرْبَعِينَ لَيْلَةً مِنْ غَيْرِ تَوْبَةٍ سَقَاهُ اللهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ طِينَةِ خَبَالٍ. پیامبر اکرم - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: کسی که شراب می‌نوشد نماز وی تا چهل شبانه روز مقبول نیست و اگر بار دیگر لب به شراب زد بازهم تا چهل شبانه روز از زمان نوشیدنش، نماز وی مقبول نیست و اگر بدون «توبه» در این چهل روز بمیرد، خداوند متعال وی را از «طینت خبال» سیراب خواهد ساخت. «تفسیر القمی، ج ۱، ص ۱۸۱»

حدیث ۲۱۲

عَنِ النَّبِيِّ - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - قَالَ: مَنْ شَرِبَ الْخَمْرَ فَأَجْلِدُوهُ فَإِنْ عَادَ فَأَجْلِدُوهُ فَإِنْ عَادَ الرَّابِعَةَ فَاقْتُلُوهُ. پیامبر اکرم - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: شراب خوار را تازیانه بزنید و اگر دوباره نوشید بازهم او را شلاق بزنید تا اینکه در مرتبه چهارم او را به قتل برسانید. «تفسیر قمی، ج ۱، ص ۱۸۰»

حدیث ۲۱۳

عَنِ النَّبِيِّ - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - قَالَ: مَنْ قَضَى حَاجَتَهُ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ أَلْفَ مُؤْمِنٍ أَوْ هَدَمَ الْكُفْبَةَ أَلْفَ مَرَّةٍ. پیامبر اکرم - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: کسی که حاجت شارب الخمر را برآورد، چنان است که هزار مؤمن را کشته است و هزار بار کعبه را تخریب کرده است. «الثالی الأخبار، ج ۵، ص ۲۱۶»

حدیث ۲۱۴

قال النبي - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : مَنْ أَطْعَمَ شَارِبَ الْخَمْرِ لُقْمَةً مِنَ الطَّعَامِ أَوْ شَرِبَهُ مِنَ الْمَاءِ يُسَلِّطُ اللهُ فِي قَبْرِهِ حَيَاتٍ وَعَقَارِبَ. پیامبر اکرم - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: کسی که به شراب خوار غذا و یا آب دهد، خداوند در قبر بر او مارها و عقرب‌ها را مسلط می‌گرداند. «الثالی الأخبار، ص ۲۱۷»

حدیث ۲۱۵

عَنِ النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - قَالَ: وَإِنْ مَرِضَ فَلَا تَعُدُّوهُ وَإِنْ مَاتَ فَلَا تَحْضُرُوهُ. پیامبر اکرم - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: اگر شارب الخمر مریض شد، عیادتش نکنید و اگر مُرد، (در تشییع جنازه اش) حاضر نشوید. «الکافی، ج ۶، ص ۳۹۷»

حدیث ۲۱۶

قَالَ النَّبِيُّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : وَمَنْ أَفْرَضَهُ فَقَدْ أَعَانَ عَلَى قَتْلِ مُؤْمِنٍ. پیامبر اکرم - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: کسی که مالی را به شارب الخمر قرض دهد، چنان است که در قتل مؤمنی دست دارد. «لئالی الأخبار، ج ۵، ص ۲۱۷»

حدیث ۲۱۷

عَنِ النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - قَالَ: شَارِبُ الْخَمْرِ مَلْعُونٌ، شَارِبُ الْخَمْرِ كَعَبْدَةِ الْأَوْثَانِ يُحْشَرُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَعَ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ. پیامبر اکرم - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: شارب خوار ملعون است، شارب خوار مانند بت پرستان است و در روز قیامت با فرعون و هامان محشور می شود. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۱۴»

حدیث ۲۱۸

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : ثَلَاثَةٌ لَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ: مُدْمِنٌ خَمْرٍ، وَمُدْمِنٌ سِحْرٍ وَقَاطِعٌ رَحِمٍ. پیامبر اکرم - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: سه کس داخل بهشت نمی شوند؛ شارب خوار، ساحر و قاطع رحم. «نور الثقلین، ج ۵، ص ۴۱»

حدیث ۲۱۹

عَنِ النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - قَالَ: يَا عَلِيُّ جُعِلَتِ الدُّنُوبُ كُلُّهَا فِي بَيْتِ وَجُعِلَ مِفْتَاحُهَا شُرْبُ الْخَمْرِ. پیامبر اکرم - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: یا علی، تمام خبایث و بدیها در خانه ای قرار داده شده است و کلید آن خانه شراب است. «بحار الأنوار، ج ۷۷، ص ۴۷»

حدیث ۲۲۰

عَنِ النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - قَالَ: سَلِّمُوا عَلَى الْيَهُودِ وَالنَّصَارَى وَلَا تُسَلِّمُوا عَلَى شَارِبِ الْخَمْرِ. پیامبر اکرم - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: به یهود و نصاری سلام کنید ولی به شارب خوار سلام نکنید. «سفینه البحار، ص ۴۲۸»

حدیث ۲۲۱

عَنِ النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - قَالَ: يَا عَلِيُّ شَارِبُ الْخَمْرِ لَا يَقْبَلُ عَزَّ وَجَلَّ صِلَاتَهُ أَرْبَعِينَ يَوْمًا فَإِنْ مَاتَ فِي الْأَرْبَعِينَ مَاتَ كَافِرًا. پیامبر اکرم - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: یا علی، خداوند عزوجل نماز آدم شارب خوار تا چهل روز قبول نمی کند و اگر در ظرف چهل روز بمیرد، کافر از دنیا رفته است. «بحار الأنوار، ج ۷۷، ص ۴۷»

حدیث ۲۲۲

قال الامام الرضا - عليه السلام - : عِلَّةُ ضَرْبِ الزَّانِي عَلَى جَسَدِهِ بِأَشَدِّ الضَّرْبِ لِمُبَاشَرَتِهِ الزَّانِ، وَاسْتِلْدَاذِ الْجَسَدِ كُلِّهِ بِهِ، فَجُعِلَ الضَّرْبُ

عُقُوبَةً لَهُ، وَعِزَّةً لِغَيْرِهِ، وَهُوَ أَعْظَمُ الْجَنَائِبِ. امام رضا - علیه السلام - فرمودند: علت آن که بر پیکر زناکار باید با سخت‌ترین ضربات تازیانه زد، این است که بدن مرتکب زنا شده و با تمام وجود از آن لذت برده است. لذا تازیانه به عنوان کیفر بدن و درس عبرت برای دیگران قرار داده شده است و زنا بزرگترین جنایت است. «عیون أخبار الرضا - علیه السلام -»، ج ۲، ص ۹۷»

حدیث ۲۲۳

قال الامام الكاظم - علیه السلام - : يُجْلَدُ الزَّانِي أَشَدَّ الْجَلْدِ وَجَلْدُ الْمُفْتَرِي بَيْنَ الْجَلْدَيْنِ. امام کاظم - علیه السلام - فرمودند: زناکار را باید به سخت‌ترین ضربت تازیانه زد و افترا زننده را باید با ضربات متوسط حد زد. «بحار الأنوار»، ج ۷۹، ص ۳۳»

حدیث ۲۲۴

قال الامام الرضا - علیه السلام - : حُرِّمَ الزَّانَا لِمَا فِيهِ مِنَ الْفَسَادِ مِنْ قَتْلِ الْأَنْفُسِ، وَذَهَابِ الْأَنْسَابِ، وَتَرْكِ التَّرْبِيَةِ لِلْأَطْفَالِ، وَفَسَادِ الْمَوَارِيثِ، وَمَا أَشَبَّهُ ذَلِكَ مِنْ وُجُوهِ الْفَسَادِ. امام رضا - علیه السلام - فرمودند: زنا به علت مفاسدی که در بردارد مانند قتل نفس، از بین رفتن و مخدوش شدن اصل و نسب، ترک تربیت کودکان، تباه شدن موضوع ارث و میراث و امثال این مفاسد، حرام شده است. «بحار الأنوار»، ج ۷۹، ص ۲۴»

حدیث ۲۲۵

امام باقر - علیه السلام - فرمودند: در کتاب رسول اکرم - صلی الله علیه و آله - یافتیم که: هنگامی که بعد از من زنا آشکار گردد، مرگهای ناگهانی زیاد شود. «الکافی»، ج ۲، ص ۳۷۴»

حدیث ۲۲۶

قال الامام الباقر - علیه السلام - لَمَّا سُئِلَ عَنْ رَجُلٍ اِغْتَصَبَ امْرَأَةً فَرَجَهَا: يُقْتَلُ مُحْصِنًا كَانَ أَوْ غَيْرَ مُحْصِنٍ. امام باقر - علیه السلام - در پاسخ به سؤال از حکم مردی که به زور به زنی تجاوز کند، فرمودند: باید کشته شود، خواه دارای همسر باشد یا نباشد. «الکافی»، ج ۷، ص ۱۸۹»

حدیث ۲۲۷

قال الامام علی - علیه السلام - : كَذَبَ مَنْ زَعَمَ أَنَّهُ وَلَدٌ مِنْ حَلَالٍ وَهُوَ يُحِبُّ الزَّانَا. امام علی - علیه السلام - فرمودند: دروغ می‌گوید کسی که زنا را دوست داشته باشد و خود را حلال زاده پندارد. «بحار الأنوار»، ج ۷۹، ص ۱۱۴»

حدیث ۲۲۸

قال الامام الباقر - علیه السلام - : ثَلَاثَةٌ لَا يَقْبَلُ اللَّهُ لَهُمْ صِيْلَةً: مِنْهُمْ الدَّيُّوْتُ الَّذِي يُفَجِّرُ بِامْرَأَتِهِ. امام باقر - علیه السلام - فرمودند: خداوند نماز سه نفر را نمی‌پذیرد: یکی از آنها مرد بی‌غیرت است که با زنش زنا می‌شود. «بحار الأنوار»، ج ۷۹، ص ۱۱۵»

حدیث ۲۲۹

قال الامام الباقر - علیه السلام - : قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ: وَمَا الدَّيُّوْتُ؟ قَالَ: الَّذِي تَرْنَى امْرَأَتَهُ وَهُوَ يَعْلَمُ. امام باقر - علیه السلام - فرمودند:

عرض شد ای رسول خدا بی غیرت کیست؟ حضرت فرمودند: مردی که زنش زنا می دهد و او از آن اطلاع دارد. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۱۴۴»

حدیث ۲۳۰

قال الامام علی - علیه السلام - : حَيْدُ الزَّانِيْ اَشَدُّ مِنْ حَيْدِ الْقَاذِفِ، وَحَيْدُ الشَّارِبِ اَشَدُّ مِنْ حَيْدِ الْقَاذِفِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: (ضربت) حدّ زناکار باید محکمتر از ضربت حدّ افترا زننده (به زنا) باشد و ضربت حدّ شراب خوار محکمتر از ضربت حدّ افترا زننده (به شراب خواری). «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۳۳»

حدیث ۲۳۱

قال الامام علی - علیه السلام - : فَرَضَ اللهُ ... تَرَكَ الزَّانَا تَحْصِيَةً بَيْنًا لِلنَّسَبِ وَتَرَكَ اللُّوَاطِ تَكْثِيْرًا لِلنَّسْلِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: خداوند واجب فرمود ... ترک زنا را برای حفظ اصل و نسب و ترک لواط را برای زیاد شدن نسل. «نهج البلاغه، حکمت ۲۵۲»

حدیث ۲۳۲

قال الامام علی - علیه السلام - : اَلزَّانَا يُورَثُ الْفَقْرَ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: زنا، موجب فقر می شود. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۳»

حدیث ۲۳۳

قال الامام علی - علیه السلام - : اَلَا- اُخْبِرُكُمْ بِاَكْبَرِ الزَّانَا؟ ... هِيَ اِمْرَاةٌ تُوَطِّئُ فَرَاشَ زَوْجِهَا فَتَأْتِيْ بِوَلَدٍ مِنْ غَيْرِهِ فَتَلْزَمُهُ زَوْجَهَا، فَتَلْكَ التِّي لَا يُكَلِّمُهَا اللهُ، وَلَا يَنْظُرُ اِلَيْهَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَلَا يُرْكَبُهَا وَلَا يَرْكَبُهَا عَذَابٌ اَلِيْمٌ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: آیا شما را از بزرگترین زنا خبر ندهم؟ ... زنی که به شوهر خود خیانت کند و از بیگانه فرزندی بیاورد و او را به شوهر خود بچسباند. خداوند در روز قیامت با چنین زنی سخن نمی گوید و به او نمی نگرد و پاکش نمی کند و وی را عذابی دردناک باشد. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۶»

حدیث ۲۳۴

قال الامام علی - علیه السلام - : مَا زَنَى غَيُوْرًا قَطُّ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: غیرتمند، هرگز زنا نمی کند. «نهج البلاغه، حکمت ۳۰۵»

حدیث ۲۳۵

قال الامام الصادق - علیه السلام - : اِنَّ اَشَدَّ النَّاسِ عَذَابًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ رَجُلٌ اَقْرَبُ نُطْفَتِهِ فِي رَجْمٍ تَحْرُمُ عَلَيْهِ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: سخت ترین عذاب را در روز قیامت، آن مردی دارد که به حرام با زنی نزدیکی کند. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۶»

حدیث ۲۳۶

قال الامام الصادق - عليه السلام - : عَلَامَاتُ وَلَدِ الزَّانَا ثَلَاثٌ سُوءُ الْمَحْضَرِّ وَالْحَيْنُ إِلَى الزَّانَا وَبُغْضُنَا أَهْلَ الْبَيْتِ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: نشانه های زنا زاده سه چیز است: بدگویی پشت سر دیگران، علاقه مندی به عملزنا و دشمنی با ما اهل بیت. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۱۹»

حدیث ۲۳۷

قال الامام الصادق - عليه السلام - : ثَلَاثَةٌ لَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ تَعَالَى وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ مِنْهُمُ الْمَرْأَةُ الَّتِي تُوَطِّئُ (عَلَى) فَرَّاشَ زَوْجِهَا. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: سه کس اند که خدای متعال با آنان سخن نمی گوید و پاکشان نمی کند و آنان را عذابی دردناک است. یکی از آنها زنی است که به شوهر خود خیانت کند. «ثواب الأعمال، ج ۲، ص ۳۱۲»

حدیث ۲۳۸

قال الامام الصادق - عليه السلام - (من أسئله الزنديق عنه - عليه السلام -): لِمَ حَرَّمَ اللَّهُ الزَّانَا؟ قَالَ: لِمَا فِيهِ مِنَ الْفَسَادِ، وَذَهَابِ الْمَوَارِيثِ، وَانْقِطَاعِ الْأَنْسَابِ لَا تَعْلَمُ الْمَرْأَةُ فِي الزَّانَا مَنْ أَحْبَلَهَا، وَلَا الْمَوْلُودُ يَعْلَمُ مَنْ أَبُوهُ ... امام صادق - عليه السلام - (در پاسخ به سؤال زنديق که چرا زنا حرام شده است؟) فرمودند: چون مایه فساد و از بین رفتن ارث و میراث و انقطاع نسل است. در زنا زن نمی داند که از چه کسی حامله شده و فرزند نمی داند پدرش کیست، نه صله ارحام به جا آورده می شود و نه خویشاوندی ها معلوم است. «بحار الأنوار، ج ۱۰۳، ص ۳۶۸»

حدیث ۲۳۹

قال الامام الصادق - عليه السلام - : الدُّنُوبُ الَّتِي تَحْسِبُ الرُّزْقَ، الزَّانَا. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: (از جمله) گناهانی که جلو روزی را می گیرد، زناست. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۳»

حدیث ۲۴۰

قال الامام الصادق - عليه السلام - : إِذَا فَشَا الزَّانَا ظَهَرَتِ الرِّزَالُ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: هرگاه زنا شیوع یابد، زمین لرزه ها پدیدار شود. «التهدیب، ج ۳، ص ۱۴۸»

حدیث ۲۴۱

قال الامام الصادق - عليه السلام - : إِذَا كَابَرَ الرَّجُلُ الْمَرْأَةَ عَلَى نَفْسِهَا ضَرِبَ ضَرْبَةً بِالسَّيْفِ مَاتَ مِنْهَا أَوْ عَاشَ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: هرگاه مردی به زور به زنی تجاوز کند، کيفرش یکضربت شمشیر است؛ خواه بر اثر آن بمیرد یا جان به در برد. «الکافی، ج ۷، ص ۱۸۹»

حدیث ۲۴۲

قال الامام الصادق - عليه السلام - : إِنَّ لَوْلَدِ الزَّانَا عَلَامَاتٍ: أَحَدُهَا بُغْضُنَا أَهْلَ الْبَيْتِ، وَثَانِيهَا أَنَّهُ يَجِنُّ إِلَى الْحَرَامِ الَّذِي خُلِقَ مِنْهُ، وَثَالِثُهَا الْأَسْتِخْفَافُ بِاللَّذِينَ، وَرَابِعُهَا سُوءُ الْمَحْضَرِّ لِلنَّاسِ ... امام صادق - عليه السلام - فرمودند: زنا زاده نشانه هایی دارد: اول آن که با خاندان ما اهل بیت دشمنی می ورزد، دوم آن که به همان کار حرامی که بر اثر آن آفریده شده است (یعنی زنا) علاقه دارد،

سوم آن که به دین اهمیتی نمی دهد، چهارم آن که از مردم به بدی یاد می کند. از برادران خود به بدی یاد نکند مگر کسی که از نطفه حرام یا از زنی که در حیض بوده به دنیا آمده باشد. «بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۲۷۹»

حدیث ۲۴۳

قال الامام الصادق - عليه السلام - : مَنْ شَعَفَ بِمَحَبَّةِ الْحَرَامِ وَشَهْوَةِ الزَّانَا فَهُوَ شَرِّكَ شَيْطَانٍ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: کسی که شیفته حرام و شهوت زنا باشد شریک شیطان است. «الخصال، ج ۱، ص ۲۱۷»

حدیث ۲۴۴

قال الامام الصادق - عليه السلام - : مُدْمِنُ الزَّانَا وَالسَّرِقِ وَالشُّرْبِ كَعَابِدٍ وَثَنٍ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: کسی که زنا و دزدی و شرابخواری معتاد باشد، مانند بت پرست است. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۴»

حدیث ۲۴۵

قال الامام الصادق - عليه السلام - : أَوْحَى اللَّهُ إِلَيَّ مُوسَى ... لَا تَزْنُوا فَتَزْنِي نِسَاءُكُمْ وَمَنْ وَطِئَ فَرْشَ امْرِيٍّ مُسْلِمٍ وَطِئَ فَرَّاشَهُ كَمَا تَدِينُ تَدَانٌ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: خداوند به موسی وحی فرمود ... زنا نکنید که زنانتان زنا می دهند و هر که به همسر مردی مسلمان خیانت کند به همسرش خیانت کنند، که به هر دست بدهی از همان دست می گیری. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۷»

حدیث ۲۴۶

قال الامام الصادق - عليه السلام - : عَفُّوا عَنِ نِسَاءِ النَّاسِ تُعْفُ عَنِ نِسَائِكُمْ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: نسبت به زنان مردم عقیف باشید تا نسبت به زنان شما عفت ورزند. «أمالی صدوق، ص ۲۳۸، ح ۶»

حدیث ۲۴۷

قال رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : إِنَّ أَحْوَفَ مَا أَخَافُ عَلَى أُمَّتِي مِنْ عَمَلِ قَوْمِ لُوطٍ. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: بیشترین چیزی که برای امتم از آن می ترسم، عمل قوم لوط است. «الترغیب والترهیب، ج ۳، ص ۲۸۵»

حدیث ۲۴۸

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : ثَلَاثَةٌ لَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ ... : شَيْخُ زَانَ، وَمَلِكُ جَبَّارٍ، وَمَقِلُّ مُخْتَالٍ. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: سه کس اند که خدای عزوجل با آنان سخن نمی گوید و ... : پیرمرد زناکار، فرمانروای ستمکار و تهیدست متکبر. «ثواب الأعمال، ج ۱۰، ص ۲۹۱»

حدیث ۲۴۹

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : لَيْلَةُ أُسْرِي بِي ... رَأَيْتُ امْرَأَةً يُحَرِّقُ وَجْهَهَا وَيَدَاهَا، وَهِيَ تَأْكُلُ أَمْعَاءَهَا ... فَإِنَّهَا كَانَتْ قَوَادَةً. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: شبی که به معراج برده شدم ... زنی را دیدم که چهره و دو دستش می سوزد و روده

های خود را می خورد ... زیرا پا انداز (واسطه رساندن مرد و زن بیگانه به هم) بوده است. «عیون أخبار الرضا - علیه السلام -، ج ۲، ص ۱۱»

حدیث ۲۵۰

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ -: إِذَا كَثُرَ الزَّوْنَا كَثُرَ مَوْتُ الْفُجَاءَةِ. رسول اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: هرگاه زنا زیاد شود، مرگهای ناگهانی افزایش یابد. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۷»

حدیث ۲۵۱

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : أَرْبَعٌ لَا تَدْخُلُ بَيْتًا وَاحِدَةً مِنْهُنَّ إِلَّا خَرِبَ وَلَمْ يَعْمُرْ بِالْبِرِّكَهُ: الْخِيَانَةُ، وَالسَّرْقَةُ، وَ شُرْبُ الْخَمْرِ، وَالزَّوْنَا. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: چهار چیز است که یکی از آنها وارد خانه ای نمی شود مگر اینکه آن را ویران می کند و از برکت آباد نمی شود: خیانت، دزدی، شرابخواری و زنا. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۳»

حدیث ۲۵۲

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : يَا عَلِيُّ فِي الزَّوْنَا سِتُّ خِصَايَ: ثَلَاثٌ مِنْهَا فِي الدُّنْيَا، وَثَلَاثٌ فِي الْآخِرَةِ فَأَمَّا الَّتِي فِي الدُّنْيَا فَيَذْهَبُ بِالْبَهَاءِ، وَيُعْجَلُ الْفَنَاءُ، وَيَقْطَعُ الرِّزْقَ، وَأَمَّا الَّتِي فِي الْآخِرَةِ پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: ای علی! زنا شش پیامد دارد: سه تای آنها در دنیا و سه تای دیگر در آخرت. پیامدهای دنیایش این است که آبرو را می برد، مرگ را شتاب می بخشد و روزی را می بُرد و پیامدهای آخرتش عبارت است از حسابرسی سخت و دقیق، خشم خدای رحمان و جاودانگی در آتش. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۲»

حدیث ۲۵۳

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : مَنْ فَجَرَ بِامْرَأَةٍ وَلَهَا بَعْلٌ، انْفَجَرَ مِنْ فَرْجِهِمَا مِنْ صَدِيدٍ وَادٍ مَسِيرَةَ خَمْسِ مِائَةٍ عَامٍ يَتَأَذَى أَهْلُ النَّارِ مِنْ نِتْنِ رِيحِهِمَا، وَكَانَا مِنْ أَشَدِّ النَّاسِ عَذَابًا. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: هر که بازن شوهرداری زنا کند، رودخانه ای از چرکابه به طول پانصد سال راه از شرمگاه آن دو جاری شود به طوری که دوزخیان از بوی گند آنها اذیت شوند و عذابشان از همه دوزخیان سخت تر باشد. «بحار الأنوار، ج ۷۶، ص ۳۶۶»

حدیث ۲۵۴

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : لَمَّا أُسْرِى بِي مَرَرْتُ بِنِسْوَانٍ مُعَلَّقَاتٍ بُثْدِيهِنَّ فَقُلْتُ: مَنْ هُوَ لَئِي يَا جَبْرَيْلُ؟ فَقَالَ: هُوَ لَئِي اللَّوَاتِي يُورِثُنَّ أَمْوَالَ أَزْوَاجِهِنَّ أَوْلَادَ غَيْرِهِمْ. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: شبی که به معراج برده شدم بر زنانی عبور کردم که به سینه های خود آویزان بودند. پرسیدم: ای جبرئیل! اینها کیستند؟ جبرئیل گفت: اینها زنانی هستند که فرزندان غیر شوهران خود را، وارث اموال آنان می کنند. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۱۹»

حدیث ۲۵۵

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : اِشْتَدَّ غَضَبُ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ عَلَى امْرَأَةٍ ذَاتِ بَعْلٍ مَلَأَتْ عَيْنَهَا مِنْ غَيْرِ زَوْجِهَا أَوْ غَيْرِ ذِي مَحْرَمٍ مِنْهَا،

فَأَيُّهَا إِن فَعَلْتَ ذَلِكَ أَحْبَبَ اللَّهُ كُلَّ عَمَلٍ عَمِلْتَهُ پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: زن شوهر داری که مرد بیگانه ای غیر از همسر و یا محرم هایش، چشمش را پر کرده باشد، مورد خشم شدید خدای عزوجل است؛ زیرا که اگر چنین باشد خداوند همه اعمال او را باطل گرداند و اگر به شوهر خود خیانت ورزد، بر خداست که او را بعد از عذاب دادن در قبر به آتش دوزخ بسوزاند. «بحار الأنوار، ج ۷۶، ص ۳۶۶»

حدیث ۲۵۶

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : لَنْ يَعْمَلَ ابْنُ آدَمَ عَمَلًا - أَعْظَمَ عِنْدَ اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى مِنْ رَجُلٍ قَتَلَ نَبِيًّا أَوْ إِمَامًا، أَوْ هَدَمَ الْكِعْبَةَ الَّتِي جَعَلَهَا اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ قِبْلَةً لِعِبَادِهِ، أَوْ أَفْرَغَ مَاءَهُ فِي امْرَأَةٍ حَرَامًا. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: هیچ کار (گناه) فرزند آدم نزد خدای تبارک و تعالی سنگین تر از این نباشد که کسی پیامبری یا امامی را بکشد یا کعبه را که خدای عزوجل قبله بندگان خود قرار داده است ویران کند یا به حرام با زنی نزدیکی کند. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۰»

حدیث ۲۵۷

قال الامام الصادق - علیه السلام - : يَقُولُ إبْلِيسُ لِسِرْبَانِ خُودِهِ: أَلْقُوا بَيْنَهُمُ الْحَسَدَ وَالْبَغْيَ فَإِنَّهُمَا يَعْدِلَانِ عِنْدَ اللَّهِ الشُّرَكَ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: ابلیس به سربازان خود می گوید: حسادت و ظلم را در میان انسانها منتشر کنید که اینها در نزد خدا با شرک برابرند. «الکافی، ج ۲، ص ۳۲۷»

حدیث ۲۵۸

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : إِنَّ أَوْفَ مَا أَخَافُ عَلَيْكُمْ الشُّرَكَ الْأَصْغَرَ، قَالُوا: وَمَا الشُّرَكَ الْأَصْغَرَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: هُوَ الرِّيَاءُ. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: آنچه بیش از هر چیز دیگری بر شما می ترسم شرک اصغر است، گفتند: ای پیغمبر خدا شرک اصغر چیست؟ حضرت فرمودند: ریا. «بحار الأنوار، ج ۷۲، ص ۳۰۳»

حدیث ۲۵۹

قال الامام علی - علیه السلام - : اَعْلَمُوا أَنَّ يَسِيرَ الرِّيَاءِ شَرُّكَ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: بدانید که کمترین ریا، شرک به حساب می آید. «تحف العقول، ص ۱۵۱»

حدیث ۲۶۰

امام سجّاد علیه السلام : مَنْ رَمَى النَّاسَ بِمَا فِيهِمْ رَمَوْهُ بِمَا لَيْسَ فِيهِ . هر کس به مردم عیبی را نسبت دهد که دارند ، مردم به او عیبی را که ندارد نسبت دهند . بحار الأنوار : ۷۸ / ۱۶۰ / ۲۱

حدیث ۲۶۱

امام علی علیه السلام : الْبُهْتَانُ عَلَى الْبَرِيِّ أَعْظَمُ مِنَ السَّمَاءِ . بهتان زدن به آدم بیگناه بزرگتر از آسمان است . بحار الأنوار : ۷۸ / ۳۱

حدیث ۲۶۲

امام صادق علیه‌السلام: إِذَا اتَّهَمَ الْمُؤْمِنُ أَخَاهُ ائِمَاتُ الْإِيمَانِ مِنْ قَلْبِهِ كَمَا يَنْمِثُ الْمِلْحُ فِي الْمَاءِ . هر گاه مؤمن به برادر خود تهمت زند ایمان در قلب او آب شود همچنان که نمک در آب حل می‌شود . الکافی : ۲ / ۳۶۱ / ۱

حدیث ۲۶۳

امام صادق علیه‌السلام: مَنْ اتَّهَمَ أَخَاهُ فِي دِينِهِ فَلَا حُرْمَةَ بَيْنَهُمَا . هر کس به برادر دینی خود تهمت زند حرمتی میان آن دو به جا نمی‌ماند . الکافی : ۲ / ۳۶۱ / ۲

حدیث ۲۶۴

امام صادق علیه‌السلام: مَنْ قَتَلَ نَفْسَهُ مُتَعَمِّدًا فَهُوَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا . هر که به عمد خود کشتی کند ، در آتش دوزخ جاودانه است . الفقیه : ۴ / ۹۵ / ۵۱۶۳ / منتخب میزان الحکمه : ۴۵۸

حدیث ۲۶۵

امام باقر علیه‌السلام: إِنْ الْمُؤْمِنُ يُبْتَلَى بِكُلِّ بَلِيَّةٍ وَيَمُوتُ بِكُلِّ مِيتَةٍ إِلَّا أَنَّهُ لَا يَقْتُلُ نَفْسَهُ . مؤمن به هر بلایی گرفتار می‌شود و با هر مرگی می‌میرد ، اما خود کشتی نمی‌کند . الکافی : ۳ / ۱۱۲ / ۸ / منتخب میزان الحکمه : ۴۵۸

حدیث ۲۶۶

امام علی علیه‌السلام: غَايَةُ الْخِيَانَةِ خِيَانَةُ الْخَلِّ الْوَدُودِ ، وَنَقْضُ الْعُهُودِ . اوج خیانت ، خیانت کردن به دوست صمیمی و شکستن عهد و پیمانهاست . غرر الحکم : ۶۳۷۴ / منتخب میزان الحکمه : ۱۹۰

حدیث ۲۶۷

امام علی علیه‌السلام: الْخِيَانَةُ رَأْسُ النِّفَاقِ . خیانت سرآمد نفاق است . غرر الحکم : ۹۶۹

حدیث ۲۶۸

امام علی علیه‌السلام: اِعْتِيَادُ الْكُذْبِ يُورِثُ الْفَقْرَ . اعتیاد به دروغگویی ، فقر می‌آورد . بحار الأنوار : ۷۲ / ۲۶۱ / ۳۶

حدیث ۲۶۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: إِنْ الْكُذْبَ يُسَوِّدُ الْوَجْهَ . دروغ ، روسپاهی می‌آورد . الترغیب والترهیب : ۳ / ۵۹۶ / ۲۸ / منتخب میزان الحکمه : ۴۸۶

حدیث ۲۷۰

امام علی علیه‌السلام: لَا يَجِدُ عَبْدٌ طَعَمَ الْإِيمَانِ حَتَّى يَتْرَكَ الْكُذْبَ هَزْلَةً وَجِدَّةً . هیچ بنده‌ای طعم ایمان را نچشد ، مگر آن گاه که

دروغ، شوخی یا جدی آن را ترک گوید. بحار الأنوار: ۱۴ / ۲۴۹ / ۷۲

حدیث ۲۷۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: إِنَّ الْكُذْبَ يَهْدِي إِلَى الْفُجُورِ، وَإِنَّ الْفُجُورَ يَهْدِي إِلَى النَّارِ. دروغ به ناراستی و انحراف می کشاند و ناراستی و انحراف، به آتش رهنمون می شود. کنز العمال: ۸۲۱۷

حدیث ۲۷۲

الإمام الصادق عليه السلام وقد سأله الحسن بن محبوب: يكون المؤمن بخيلاً؟ نعم، [قال: أقلت: فيكون جباناً؟ قال: نعم، قلت: فيكون كذاباً؟ قال: لا، ولا خائناً، ثم قال: يُجِبُّ المؤمنُ على كُلِّ طَبِيعَةٍ إِلَّا الْخِيَانَةَ وَالْكَذْبَ. حسن بن محبوب: از امام صادق علیه السلام پرسیدم: آیا ممکن است مؤمن، بخیل باشد؟ فرمودند: آری. پرسیدم: آیا می شود ترسو باشد؟ فرمودند: آری. پرسیدم: آیا دروغگو هست؟ فرمودند: نه و خائن هم نیست. سپس فرمودند: مؤمن بر هر خوبی سرشته می شود، مگر خیانت و دروغ. بحار الأنوار: ۷۵ / ۱۷۲ / ۱۱ منتخب میزان الحکمه: ۴۸۴

حدیث ۲۷۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: إِذَا كَذَبَ الْعَبْدُ كَذِبَةً تَبَاعَدَ الْمَلَكُ مِنْهُ مَسِيرَةَ مِيلٍ مِنْ نَتْنٍ مَا جَاءَ بِهِ. هر گاه بنده دروغ بگوید، از بوی گندی که پدید آورده است، فرشته به مسافت یک میل از او فاصله گیرد. شرح نهج البلاغه لابن ابی الحدید: ۶ / ۳۵۷ منتخب میزان الحکمه: ۴۸۴

حدیث ۲۷۴

امام باقر علیه السلام: إِنَّ الْكُذْبَ هُوَ خَرَابُ الْإِيمَانِ. براستی که دروغ ویران کننده ایمان است. بحار الأنوار: ۷۲ / ۲۴۷ / ۸

حدیث ۲۷۵

امام علی علیه السلام: لَا سُوءَ أَسْوَأَ مِنْ الْكُذْبِ. هیچ بدی بدتر از دروغ نیست. بحار الأنوار: ۷۲ / ۲۵۹ / ۲۳

حدیث ۲۷۶

امام علی علیه السلام: شَرُّ الْقَوْلِ الْكُذْبُ. بدترین سخن، دروغ است. نهج البلاغه: الخطبة ۸۴

حدیث ۲۷۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: إِنَّ الْكُذْبَ بَابٌ مِنْ أَبْوَابِ النَّفَاقِ. دروغ، دری از درهای نفاق است. کنز العمال: ۸۲۱۲

حدیث ۲۷۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: أَرْبَى الرِّبَا الْكُذْبُ. بدترین ربا، دروغ است. بحار الأنوار: ۷۲ / ۲۶۳ / ۴۷

حدیث ۲۷۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: أَمَّا عَلَامَةُ الْمُسْرِفِ فَأَرْبَعَةٌ: الْفَخْرُ بِالْبَاطِلِ، وَيَأْكُلُ مَا لَيْسَ عِنْدَهُ، وَيَزْهَدُ فِي اصْطِنَاعِ الْمَعْرُوفِ، وَيُنْكِرُ مَنْ لَا يَنْتَفِعُ بِشَيْءٍ مِنْهُ. اسرافکار چهار نشانه دارد: به کارهای باطل می‌نازد، آنچه را فراخور حالش نیست می‌خورد، در کارهای خیر بی‌رغبت است و هر کس را که بدو سودی نرساند، انکار می‌کند. تحف العقول: ۲۲ منتخب میزان الحکمه: ۲۷۰

حدیث ۲۸۰

امام صادق علیه‌السلام: أَدْنَى الْإِسْرَافِ هِرَاقَةُ فَضْلِ الْإِنَاءِ، وَابْتِدَالُ ثَوْبِ الصَّوْنِ وَإِلْقَاءُ النَّوَى. کمترین اندازه اسراف، دور ریختن ته مانده ظرف (آب یا غذا) و تبدیل لباس بیرون به لباس خانه و دم دستی، و دور انداختن هسته‌ها (ی خرما و میوه) است. بحار الأنوار: ۷ / ۳۰۳ / ۷۵

حدیث ۲۸۱

امام علی علیه‌السلام: إِعْطَاءُ الْمَالِ فِي غَيْرِ حَقِّهِ تَبْذِيرٌ وَإِسْرَافٌ. خرج کردن به ناحق مال، حیف و میل و اسراف است. نهج البلاغه: الخطبة ۱۲۶ منتخب میزان الحکمه: ۲۷۰

حدیث ۲۸۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: إِنَّ مِنَ السَّرْفِ أَنْ تَأْكُلَ كُلَّ مَا اشْتَهَيْتَ. این که هر چه دلت بخواهد بخوری، اسراف است. کنز العمال: ۷۳۶۶ منتخب میزان الحکمه: ۲۷۰

حدیث ۲۸۳

امام هادی علیه‌السلام: الْمِرَاءُ يُفْسِدُ الصَّدَاقَةَ الْقَدِيمَةَ، وَيَحْلُلُ الْعُقْدَةَ الْوَثِيقَةَ، وَأَقْلُّ مَا فِيهِ أَنْ تَكُونَ فِيهِ الْمُغَالَبَةُ، وَالْمُغَالَبَةُ أَسُّ سَبَابِ الْقَطِيعَةِ. مجادله کردن، دوستی دیرین را از بین می‌برد و پیوند استوار را از هم می‌گسلد و کمترین چیزی که در آن هست، چیره‌جویی است و چیره‌جویی، خود عامل اصلی قطع رابطه می‌باشد. أعلام الدین: ۳۱۱ منتخب میزان الحکمه: ۵۱۲

حدیث ۲۸۴

امام علی علیه‌السلام: أَقْبَحُ الْمُكَافَاةِ الْمُجَازَاةُ بِالْإِسَاءَةِ. زشت‌ترین تلافی، پاداش دادن (نیکی) با بدی است. بحار الأنوار: ۷۸ / ۵۳ / ۸۵

حدیث ۲۸۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: تَحْرُمُ الْجَنَّةُ عَلَى ثَلَاثَةٍ: عَلَى الْمَنَّانِ، وَعَلَى الْمُعْتَابِ، وَعَلَى مُدْمِنِ الْخَمْرِ. بهشت بر سه کس حرام است: منت گذارنده (بر خدا)، غیبت کننده و میگسار. الزهد للحسين بن سعيد: ۹ / ۱۷ منتخب میزان الحکمه: ۱۰۸

حدیث ۲۸۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: إِنَّ إبليسَ يَخْطُبُ شَيْطَانَهُ وَيَقُولُ: عَلَيْكُمْ بِاللَّحْمِ وَالْمُسْكِرِ وَالنِّسَاءِ، فَإِنِّي لَأَجِدُ جَمَاعَ الشَّرِّ إِلَّا فِيهَا. ابليس به شیطانهای خود گفت: بر شما باد به گوشت و مُسکر و زنان؛ زیرا من چیزی جز این سه را فراهم آورنده بدیها نمی یابم. بحار الأنوار: ۷۳ / ۶۲ / ۲۹۳

حدیث ۲۸۷

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم: مَنْ تَرَكَ الْخَمْرَ لَعَبْرَ اللَّهِ سَقَاهُ اللَّهُ مِنَ الرَّحِيقِ الْمَخْتُومِ، فَقَالَ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ: لَعَبْرَ اللَّهِ؟! قَالَ: نَعَمْ وَاللَّهِ، صَيَّأَنَةً لِنَفْسِهِ. پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: هر که برای غیر خدا (هم که شده) شرابخواری را رها کند، خداوند او را از شراب خالص و مُهر شده بنوشاند. علی علیه السلام عرض کرد: برای غیر خدا؟ فرمودند: آری، به خدا قسم؛ برای حفظ (سلامتی) خویش. بحار الأنوار: ۷۹ / ۱۵۰ / ۶۴ منتخب میزان الحکمه: ۱۸۶

حدیث ۲۸۸

امام صادق علیه السلام: إِنَّ أَهْلَ الرَّيِّ فِي الدُّنْيَا مِنَ الْمُشِيكِرِ يَمُوتُونَ عِطَاشًا، وَيُخْشَرُونَ عِطَاشًا، وَيَدْخُلُونَ النَّارَ عِطَاشًا. آنان که در دنیا از مسکرات سیراب شوند، تشنه کام می میرند و تشنه کام محشور می شوند و تشنه کام به دوزخ می روند. ثواب الأعمال: ۲۹۰ / ۵

حدیث ۲۸۹

امام علی علیه السلام: مَنْ شَرِبَ الْمُسِيكِرَ لَمْ تُقْبَلْ صِيَلَاتُهُ أَرْبَعِينَ يَوْمًا وَلَيْلَةً. کسی که مست کننده بنوشد تا چهل شبانه روز نمازش پذیرفته نشود. الخصال: ۶۳۲ / ۱۰ منتخب میزان الحکمه: ۱۸۶

حدیث ۲۹۰

امام علی علیه السلام: مُدْمِنُ الْخَمْرِ يَلْقَى اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ حِينَ يَلْقَاهُ كَعَابِدٍ وَثَنٍ. دائم الخمر همچون بت پرست خداوند عز و جل را دیدار خواهد کرد. الخصال: ۶۳۲ / ۱۰ منتخب میزان الحکمه: ۱۸۶

حدیث ۲۹۱

امام باقر علیه السلام: إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ لَلشَّرِّ أَفْقَالًا وَجَعَلَ مَفَاتِيحَ تِلْكَ الْأَقْفَالِ الشَّرَابَ، وَالْكَذِبُ شَرٌّ مِنَ الشَّرَابِ. خداوند عز و جل برای بدی قفلهایی نهاده و کلید همه این قفلها را شراب قرار داده است و دروغ بدتر از شراب است. بحار الأنوار: ۷۲ / ۲۳۶ / ۳

حدیث ۲۹۲

امام علی علیه السلام: أَلَا- وَإِنَّ الظُّلْمَ ثَلَاثَةٌ: فَظُلْمٌ لَا يُعْفَرُ، وَظُلْمٌ لَا يُتْرَكُ، وَظُلْمٌ مَعْفُورٌ لَا يُطَلَّبُ، فَأَمَّا الظُّلْمُ الَّذِي لَا يُعْفَرُ فَالشَّرْكُ بِاللَّهِ... وَأَمَّا الظُّلْمُ الَّذِي يُعْفَرُ فَظُلْمُ الْعَبْدِ نَفْسَهُ عِنْدَ بَعْضِ الْهِنَاتِ، وَأَمَّا الظُّلْمُ الَّذِي لَا يُتْرَكُ فَظُلْمُ الْعِبَادِ بَعْضَهُمْ بَعْضًا. بدانید که ظلم بر سه گونه است: ظلمی که هرگز بخشیده نمی شود، ظلمی که بازخواست می شود و ظلمی که بخشوده می شود و بازخواست نمی گردد. امّا ظلمی که هرگز بخشیده نمی شود، شرک ورزیدن به خداست... اما ظلمی که بخشوده می شود، ستمی است که

بنده با ارتکاب بعضی گناهان کوچک به خود روا می‌دارد و اما ظلمی که بازخواست خواهد شد، ستم بندگان به یکدیگر است .
 نهج البلاغه: الخطبة ۱۷۶ منتخب میزان الحکمة: ۳۵۰

حدیث ۲۹۳

امام علی علیه‌السلام: لَيْسَ شَيْءٌ أَدْعَى إِلَى تَغْيِيرِ نِعْمَةِ اللَّهِ وَتَعْجِيلِ نِقْمَتِهِ مِنْ إِقَامَةِ عَلَى ظُلْمٍ؛ فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ دَعْوَةَ الْمُضْطَهَدِينَ (الْمَظْلُومِينَ)، وَهُوَ لِلظَّالِمِينَ بِالْمِرْصَادِ. برای زوال نعمت خدا و شتاب خشم و انتقام او، هیچ چیز کارگتر از ستمگری نیست؛ زیرا خداوند دعای ستمدیدگان را می‌شنود و همواره در کمین ستمگران است. نهج البلاغه: الكتاب ۵۳ منتخب میزان الحکمة: ۳۵۰

حدیث ۲۹۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: اتَّقُوا الظُّلْمَ؛ فَإِنَّهُ ظُلُمَاتٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ. از ظلم کردن بپرهیزید، که آن، ظلمتهای روز قیامت است. الکافی: ۲ / ۳۳۲ / ۱۱

حدیث ۲۹۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: الظُّلْمُ نَدَامَةٌ. ستمگری، مایه پشیمانی است. بحار الأنوار: ۷۵ / ۳۲۲ / ۵۲ منتخب میزان الحکمة: ۳۵۰

حدیث ۲۹۶

امام علی علیه‌السلام: اِنَّمَا أَهْلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكَمُ أَتَّهَمَ مَنَعُوا النَّاسَ الْحَقَّ فَاشْتَرَوْهُ، وَأَخَذُوهُمْ بِالْبَاطِلِ فَاقْتَدَوْهُ. پیشینیان شما از این رو به هلاکت و تباهی در افتادند که مردمان را از حق (شان) بازداشتند و آنان (ناچار با رشوه) آن را خریدند و آنان را به ارتکاب باطل و نادرستی واداشتند و مردم هم از آن پیروی کردند. نهج البلاغه: الكتاب ۷۹ منتخب میزان الحکمة: ۲۳۶

حدیث ۲۹۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: لَعَنَ اللَّهُ الرَّاشِيَ وَالْمُرْتَبِيَّ وَالرَّائِشَ الَّذِي يَمْشِي بَيْنَهُمَا. خدا لعنت کند رشوه دهنده و رشوه گیرنده و واسطه میان آن دو را. کنز العمال: ۱۵۰۸۰ منتخب میزان الحکمة: ۲۳۶

حدیث ۲۹۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: عَلَى كُلِّ نَفْسٍ مِنْ بَنِي آدَمَ كِتَابٌ حِطٌّ مِنَ الزَّنَا أَدْرَكَ ذَلِكَ لَا مَحَالَةَ، فَالْعَيْنُ زِنَاهَا النَّظْرُ، وَالرَّجْلُ زِنَاهَا الْمَشْيُ، وَالْأُذُنُ زِنَاهَا الْاسْتِمَاعُ. بر هر عضوی از اعضای انسان بهره‌ای از زنا نوشته شده که لاجرم به آن می‌رسد؛ مثلاً- زناي چشم نگاه کردن است و زناي پا، رفتن (به سوی گناه) و زناي گوش، شنیدن (صداهاي حرام). کنز العمال: ۱۳۰۲۶
 منتخب میزان الحکمة: ۲۵۰

حدیث ۲۹۹

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم: يَا عَلِيُّ فِي الزَّانَا سِتُّ خِصَالٍ: ثَلَاثٌ مِنْهَا فِي الدُّنْيَا وَثَلَاثٌ فِي الْآخِرَةِ، فَأَمَّا الَّتِي فِي الدُّنْيَا

فَيَذْهَبُ بِالْبَهَاءِ ، وَيُعَجِّلُ الْفَنَاءَ ، وَيَقْطَعُ الرِّزْقَ ، وَأَمَّا التِّي فِي الْآخِرَةِ فَسُوءُ الْحِسَابِ ، وَسَيَخُطُّ الرَّحْمَنُ ، وَالْخُلُودُ فِي النَّارِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : ای علی ! زنا شش پیامد دارد: سه پیامد در دنیا و سه دیگر در آخرت . پیامدهای دنیایی اش این است که آبرو را می‌برد ، مرگ را شتاب می‌بخشد و روزی را می‌برد و پیامدهای آخرتی اش عبارت است از حسابرسی سخت و دقیق ، خشم خدای رحمان و جاودانگی در آتش است . بحار الأنوار : ۷۹ / ۲۲ / ۱۵ منتخب میزان الحکمه : ۲۴۸

حدیث ۳۰۰

امام رضا علیه السلام : حُرِّمَ الزَّنا لِمَا فِيهِ مِنَ الْفَسَادِ مِنْ قَتْلِ الْاَنْفُسِ ، وَذَهَابِ الْاَنْسَابِ ، وَتَرْكِ التَّرْبِيَةِ لِلْاَطْفَالِ ، وَفَسَادِ الْمَوَارِثِ ، وَمَا اشْبَهَ ذَلِكَ مِنْ وُجُوهِ الْفَسَادِ . زنا ، به علت مفاسدی که در بردارد ، مانند : قتل نفس ، از بین رفتن و مخدوش شدن اصل و نسب ، ترک تربیت کودکان ، تباه شدن موضوع ارث و میراث و امثال این مفاسد ، حرام شده است . بحار الأنوار : ۷۹ / ۲۴ / ۱۹ منتخب میزان الحکمه : ۲۴۸

حدیث ۳۰۱

امام صادق علیه السلام : إِنَّ اشَدَّ النَّاسِ عَذَابًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ رَجُلٌ أَفْرَأُ نَطْفَتَهُ فِي رَحِمِ تَحْرُمُ عَلَيْهِ . سخت ترین عذاب را در روز قیامت مردی دارد که نطفه خود را در رحمی که بروی حرام است جای دهد . بحار الأنوار : ۷۹ / ۲۶ / ۲۸ منتخب میزان الحکمه : ۲۴۸

حدیث ۳۰۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : أَرْبَعٌ لَا تَدْخُلُ بَيْتًا وَاحِدَةً مِنْهُنَّ إِلَّا خَرِبَ وَلَمْ يَعْمُرْ بِالْبَرَكَهَةِ ، وَالسَّرِيقَةُ ، وَشُرْبُ الْخَمْرِ ، وَالزَّنا . چهار چیز است که اگر یکی از آنها به خانه‌ای درآید آن را ویران کند و از برکت آبادان نشود : خیانت ، دزدی ، شرابخواری و زنا . بحار الأنوار : ۷۹ / ۱۹ / ۴

حدیث ۳۰۳

امام صادق علیه السلام : إِنَّ مِنْ أَكْبَرِ السَّحْرِ النَّمِيمَةَ ؛ يُفَرِّقُ بِهَا بَيْنَ الْمُتَحَابِّينَ ، وَيُجَلِّبُ الْعَدَاوَةَ عَلَى الْمُتَصَافِيينَ ، وَيُسْفِكُ بِهَا الدَّمَاءَ ، وَيُهْدِمُ بِهَا الدُّوْرَ ، وَيُكْشِفُ بِهَا السُّتُورَ ، وَالنَّمَامُ أَشْرُّ مَنْ وَطِئَ عَلَى الْأَرْضِ بَعْدَ مَم . سخن چینی از بزرگترین جادوهاست ، (زیرا) با سخن چینی میان دوستان جدایی افکنده می‌شود ، یاران یکدل را با هم دشمن می‌کند ، به واسطه آن خون‌ها ریخته می‌شود ، خانه‌ها ویران می‌گردد و پرده‌ها دریده می‌شود . آدم سخن‌چین ، بدترین کسی است که روی زمین گام برمی‌دارد . بحار الأنوار : ۶۳ / ۲۱ / ۱۴ منتخب میزان الحکمه : ۵۷۰

حدیث ۳۰۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِشَرِّكُمْ ؟ قَالُوا : بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ . قَالَ : الْمَشَاوُونَ بِالنَّمِيمَةِ ، الْمُفَرَّقُونَ بَيْنَ الْأَحِبِّهِ ، الْبَاغُونَ لِلْبِرِّ آءِ الْعَيْبِ . آیاشما را از بدترین افرادتان آگاه نکنم؟ عرض کردند : چرا ای رسول خدا ، فرمودند: کسانی که سخن چینی می‌کنند ، آنان که میان دوستان جدایی می‌افکنند ، کسانی که برای افراد پاک و بی‌گناه عیب می‌تراشند . الخصال : ۱۸۳ / ۲۴۹ منتخب میزان الحکمه : ۵۷۰

حدیث ۳۰۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: **الْغِيْبَةُ أَسْرَعُ فِي دِينِ الرَّجُلِ الْمُسْلِمِ مِنَ الْأَكْلَةِ فِي جَوْفِهِ** . غیبت کردن در (نابودی) دین آدمی ، زودتر کارگر افتد تا بیماری خوره در اندرون او . الکافی : ۲ / ۳۵۷ / ۱ منتخب میزان الحکمه : ۴۳۶

حدیث ۳۰۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: **الْغِيْبَةُ لِأَيِّغْفَرُ لَهُ حَتَّى يَغْفِرَ لَهُ صَاحِبُهُ** . غیبت کردن بدتر از زناست . عرض شد: چگونه؟ فرمودند: مرد زنا می کند و سپس توبه می نماید و خدا توبه اش را می پذیرد . اما غیبت کننده آمرزیده نمی شود تا زمانی که غیبت شونده او را ببخشد . الترغیب والترهیب : ۲۴ / ۵۱۱ / ۳

حدیث ۳۰۷

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم: **مَرَرْتُ لَيْلَةَ أُسْرِي بِيَعْلَى قَوْمٍ يَخْمِشُونَ وُجُوهُهُمْ بِأظْفَارِهِمْ** ، فقلتُ : يا جَبْرَيْلُ ، مَنْ هَؤُلَاءِ ؟ فقال : هَؤُلَاءِ الَّذِينَ يَغْتَابُونَ النَّاسَ وَيَقْعُونَ فِي أَعْرَاضِهِمْ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: در شب معراج ، مردمی را دیدم که چهره های خود را با ناخنهایشان می خراشند . پرسیدم : ای جبرئیل ، اینها کیستند ؟ گفت : اینها کسانی هستند که از مردم غیبت می کنند و آبرویشان را می برند . تنبیه الخواطر : ۱ / ۱۱۵ / ۱ منتخب میزان الحکمه : ۴۳۶

حدیث ۳۰۸

امام باقر علیه السلام: **سِلَاحُ اللَّئَامِ قَبِيحُ الْكَلَامِ** . حربه فرومایگان ، زشتگویی است . بحار الأنوار : ۷۸ / ۱۸۵ / ۱۴

حدیث ۳۰۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: **إِنَّ مِنْ شَرِّ عِبَادِ اللَّهِ مَنْ تُكْرَهُ مُجَالَسَتُهُ لِفُحْشِهِ** . یکی از بدترین بندگان خدا کسی است که به سبب بد زبانی و دشنام گویش ، همنشینی با او ناخوشایند باشد . الکافی : ۲ / ۳۲۵ / ۸ منتخب میزان الحکمه : ۴۴۲

حدیث ۳۱۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: **مَا كَانَ الْفُحْشُ فِي شَيْءٍ قَطُّ إِلَّا شَانُهُ ، وَلَا كَانَ الْحَيَاءُ فِي شَيْءٍ قَطُّ إِلَّا زَانَهُ** . زشت گویی (و زشت کرداری) هرگز در چیزی نبود ، مگر این که آن را عیناک گردانید و شرم و حیا هرگز در چیزی نبود مگر این که آن را آراست . بحار الأنوار : ۷۹ / ۱۱۱ / ۶ منتخب میزان الحکمه : ۴۴۰

حدیث ۳۱۱

امام کاظم علیه السلام: **مَا تَسَابَّ اثْنَانِ إِلَّا انْحَطَّ الْأَعْلَى إِلَى مَرْتَبَةِ الْأَسْفَلِ** . هیچ گاه دو نفر به یکدیگر ناسزا نگفتند مگر این که آن که بیشتر دشنام داده به مرتبه پایین تری سقوط می کند . أعلام الدین : ۳۰۵ / ۳۰۵ / ۲۶۴

حدیث ۳۱۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: سَبَابُ الْمُؤْمِنِ فُسُوقٌ، وَقِتَالُهُ كُفْرٌ، وَأَكْلُ لَحْمِهِ مِنْ مَعْصِيَةِ اللَّهِ. ناسزا گفتن به مؤمن فسق است و جنگیدن با او کفر و خوردن گوشت او (غیبت کردن از وی) معصیت خداست. بحار الأنوار: ۷۵ / ۱۴۸ / ۶ منتخب میزان الحکمه: ۲۶۴:

حدیث ۳۱۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: سَابُّ الْمُؤْمِنِ كَالْمُشْرِفِ عَلَى الْهَلَكَةِ. ناسزا گوی به مؤمن همچون کسی است که در آستانه هلاکت باشد. کنز العمال: ۸۰۹۳ / منتخب میزان الحکمه: ۲۶۴

حدیث ۳۱۴

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم وقد سُئِلَ عَنْ كَفَّارَةِ الْاِغْتِيَابِ: تَسْتَغْفِرُ اللَّهُ لِمَنْ اِغْتَابَتْهُ كَلِمًا ذَكَرْتَهُ. پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم - در پاسخ به این سؤال که کفار غیبت چیست - فرمودند: کفارهاش این است که هرگاه به یاد کسی که از او غیبت کرده‌ای افتادی، از خداوند برایش آمرزش بخواهی. الکافی: ۲ / ۳۵۷ / ۴ / منتخب میزان الحکمه: ۴۳۸

حدیث ۳۱۵

امام صادق علیه السلام: إِذَا رَأَيْتُمُ الْعَبْدَ مُتَّفَقًا لِذُنُوبِ (النَّاسِ) نَاسِيًا لِذُنُوبِهِ، فَاعْلَمُوا أَنَّهُ قَدْ مُكِرَ بِهِ. هر گاه دیدید کسی گناهان مردم را می‌جوید و گناهان خودش را از یاد برده‌است، بدانید که گرفتار مکر خدا شده‌است. مستطرفات السرائر: ۴۸ / ۷ / منتخب میزان الحکمه: ۴۱۸

حدیث ۳۱۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: مَنْ اِقْتَطَعَ مَالَ مُؤْمِنٍ غَضَبًا بِغَيْرِ حَقٍّ لَمْ يَزَلِ اللَّهُ مُعْرِضًا عَنْهُ، مَاقَتًا لِأَعْمَالِهِ الَّتِي يَعْمَلُهَا مِنَ الْبِرِّ وَالْخَيْرِ، لَا يُثْبِتُهَا فِي حَسَنَاتِهِ حَتَّى يَتُوبَ وَيُرِدَّ الْمَالَ الَّذِي أَخَذَهُ إِلَى صَاحِبِهِ. کسی که مال مسلمانی را به ناحق غصب کند، خداوند پیوسته از او رویگردان باشد و از هر کار نیکی که می‌کند در خشم باشد و آنها را در شمار حسناتش ثبت نکند، تا آن گاه که توبه کند و مالی را که گرفته است به صاحبش برگرداند. مستدرک الوسائل: ۱۷ / ۸۹ / ۲۰۸۲۳ / منتخب میزان الحکمه: ۴۲۶

حدیث ۳۱۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: حُبُّ الْإِطْرَاءِ وَالنَّانَاءِ يُعْمَى وَيُصْمُّ عَنِ الدِّينِ، وَيَدْعُ الدِّيَارَ بِلَاقِعٍ. دوست داشتن مدح و ثنای مبالغه‌آمیز (ممدوح را) از دین کور و کر می‌سازد و خانه‌ها را (از اهلش) خالی می‌کند. تنبيه الخواطر: ۲ / ۱۲۲ / منتخب میزان الحکمه: ۵۰۶

حدیث ۳۱۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: إِنَّ أَخْوَفَ مَا أَخَافُ عَلَى أُمَّتِي مِنْ عَمَلٍ قَوْمٍ لَوْطٍ. بیشترین چیزی که برای امتم از آن می‌ترسم، عمل قوم لوط است. الترغيب والترهيب: ۳ / ۲۸۵ / ۱ / منتخب میزان الحکمه: ۵۰۶

حدیث ۳۱۹

امام باقر علیه السلام: مَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا أَثَبَتَ اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ جَمِيعَ الذُّنُوبِ ، وَبَرِيءَ الْمَقْتُولِ مِنْهَا ، وَذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ تَعَالَى : «أُرِيدُ أَنْ تَبُوءَ بِإِثْمِي وَإِثْمِكَ فَتَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ» . هر کس عمدا مؤمنی را بکشد ، خداوند متعال همه گناهان را برای او ثبت کند و مقتول از گناهان پاک شود و این سخن خداوند متعال است ، آن جا که می‌فرماید : «می‌خواهم گناه من و گناه خودت را به دوش کشی و از دوزخیان باشی» . المائدة: ۲۹ . ثواب الأعمال : ۳۲۸ / ۹ منتخب میزان الحکمه : ۴۵۸

حدیث ۳۲۰

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : أَعْتَى النَّاسِ مَنْ قَتَلَ غَيْرَ قَاتِلِهِ ، أَوْ ضَرَبَ غَيْرَ ضَارِبِهِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : سرکش‌ترین مردم کسی است که بی‌گناهی را که قصد کشتن او را نداشته‌است ، بکشد یا غیرزنده خود را بزند . أمالی الصدوق : ۲۸ / ۴ منتخب میزان الحکمه : ۴۵۶

حدیث ۳۲۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : لَا يَجِلُّ لِلْمُؤْمِنِ أَنْ يَهْجُرَ أَخَاهُ فَوْقَ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ . روا نیست که مؤمن ، بیش از سه روز با برادرش قهر باشد . كنز العمال : ۲۴۷۹۳ منتخب میزان الحکمه :

حدیث ۳۲۲

امام صادق علیه السلام : لَا يَزَالُ إبليسُ فَرِحًا مَا اهْتَجَرَ الْمُسْلِمَانِ ، فَإِذَا التَّقْيَا اصْطَلَّتْ رُكْبَتَاهُ وَتَخَلَّعَتْ أَوْصَالُهُ ، وَنَادَى يَا وَيْلَهُ ، مَا لَقِيَتْ مِنَ الشُّيُورِ !؟ تا زمانی که دو مسلمان با یکدیگر قهر باشند ، ابلیس خوشحال است و هرگاه با هم (آشتی و) دیدار کنند ، زانوهایش به هم خورد و بندهایش از هم بگسلد و فریاد زند : ای وای بر من ، هلاک شدم . الكافي : ۲ / ۳۴۶ / ۷ منتخب میزان الحکمه : ۵۸۰

حدیث ۳۲۳

امام باقر علیه السلام : إِنِّي لِأَبْغِضُ الرَّجُلَ - أَوْ أَبْغِضُ لِلرَّجُلِ أَنْ يَكُونَ كَسَلَانًا عَنْ أَمْرِ دُنْيَاهُ ، وَمَنْ كَسَلَ عَنْ أَمْرِ دُنْيَاهُ فَهُوَ عَنْ أَمْرِ آخِرَتِهِ أَكْسَلٌ . من نفرت دارم از شخص - یا برای شخص - که در کار دنیایش تنبل باشد . هر که در کار دنیایش تنبل باشد ، در کار آخرتش تنبل تر ، است . الكافي : ۵ / ۸۵ / ۴ منتخب میزان الحکمه : ۴۹۲

حدیث ۳۲۴

امام باقر علیه السلام : الْكَسَلُ يُضَيِّرُ بِالْدِّينِ وَالْدُنْيَا . تنبلی به دین و دنیا زیان می‌زند . بحار الأنوار : ۷۸ / ۱۸۰ / ۶۴ منتخب میزان الحکمه : ۴۹۲

حدیث ۳۲۵

امام علی علیه السلام : الْكَسَلُ يُفْسِدُ الْآخِرَةَ . تنبلی ، آخرت را تباه می‌کند . مستدرک الوسائل : ۱۳ / ۴۵ / ۱۴۶۹۵ منتخب میزان

الحکمة : ۴۹۲

حدیث ۳۲۶

امام باقر علیه السلام : بِسِّسِ الْعَبْدُ عَبْدٌ لَهُ طَمَعٌ يَقْوَدُهُ . چه بد بنده ای است آن بنده که طمع زمامدار او باشد . الکافی : ۲ / ۳۲۰ / ۲

حدیث ۳۲۷

امام علی علیه السلام : لَا أَذِلُّ مِنْ طَامِعٍ . ذلیل تر از طمعکار ، وجود ندارد . غرر الحکم : ۱۰۵۹۳ : منتخب میزان الحکمة : ۳۴۴

حدیث ۳۲۸

امام علی علیه السلام : الطَّامِعُ فِي وَثَاقِ الذُّلِّ . طمع کار ، گرفتار خواری است . نهج البلاغه : الحکمة ۲۲۶ : منتخب میزان الحکمة : ۳۴۴

حدیث ۳۲۹

امام علی علیه السلام : الطَّمَعُ رِقٌّ مُؤَبَّدٌ . طمعکاری ، بردگی جاودان است . نهج البلاغه : الحکمة ۱۸۰ : منتخب میزان الحکمة : ۳۴۴

حدیث ۳۳۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : إِنَّ الصَّفَاةَ الزُّلَّالَ الذِّیْلَا تَبْتُ عَلَيْهِ أَقْدَامُ الْعُلَمَاءِ الطَّمَعِ . آن تخته سنگ لغزنده ای که پای علما روی آن استوار نمی ماند ، طمع است . تنبیه الخواطر : ۱ / ۴۹ : منتخب میزان الحکمة : ۳۴۴

حدیث ۳۳۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : الطَّمَعُ يُذْهِبُ الْحِكْمَةَ مِنْ قُلُوبِ الْعُلَمَاءِ . طمع ، حکمت را از دل دانشمندان می برد . کنز العمال : ۷۵۷۶

حدیث ۳۳۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : الطَّمَعُ يُذْهِبُ الْحِكْمَةَ مِنْ قُلُوبِ الْعُلَمَاءِ . طمع ، حکمت را از دل دانشمندان می برد . کنز العمال : ۷۵۷۶ : منتخب میزان الحکمة : ۳۴۴

حدیث ۳۳۳

امام علی علیه السلام : أُرْزَى بِنَفْسِهِ مَنْ اسْتَشَعَرَ الطَّمَعِ . هر کس جامه طمع به تن کند ، خود را خوار گرداند . نهج البلاغه : الحکمة ۲ : منتخب میزان الحکمة :

حدیث ۳۳۴

امام علی علیه السلام: سُوءُ الْخُلُقِ نَكَدُ الْعَيْشِ وَعَذَابُ النَّفْسِ . بدخویی ، مایه تیره روزی و شکنجه روح است . غرر الحکم : ۵۶۳۹
منتخب میزان الحکمه : ۱۸۴

حدیث ۳۳۵

امام علی علیه السلام: مَنْ ضَاعَتْ سَاحَتُهُ قَلَّتْ رَاحَتُهُ . هر که کم تحمل باشد (و تندخو) آسایشش اندک گردد . غرر الحکم : ۹۱۹۲
منتخب میزان الحکمه : ۱۸۴

حدیث ۳۳۶

امام علی علیه السلام: مَنْ سَاءَ خُلُقُهُ ضَاعَ رِزْقُهُ . هر که اخلاقش بد باشد ، روزیش تنگ شود . غرر الحکم : ۸۰۲۳
منتخب میزان الحکمه : ۱۸۴

حدیث ۳۳۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: إِنَّ الْعَبْدَ لَيَبْلُغُ مِنْ سُوءِ خُلُقِهِ أَشْفَلَ دَرَكِ جَهَنَّمَ . همانا بنده به سبب بد اخلاقیش به پایین ترین درجات دوزخ سقوط می کند . المحجّه البيضاء : ۳۹ / ۵
منتخب میزان الحکمه : ۱۸۴

حدیث ۳۳۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: سُوءُ الْخُلُقِ ذَنْبٌ لَا يُعْفَرُ . بد خویی ، گناهی نابخشودنی است . المحجّه البيضاء : ۳۹ / ۵
منتخب میزان الحکمه : ۱۸۴

حدیث ۳۳۹

امام باقر علیه السلام: سُدَّ سَبِيلَ الْعُجْبِ بِمَعْرِفَةِ النَّفْسِ . راه خودپسندی را با خودشناسی ببند . تحف العقول : ۲۸۵

حدیث ۳۴۰

امام علی علیه السلام: نِفَاقُ الْمَرْءِ مِنْ ذُلِّ يَجِدُهُ فِي نَفْسِهِ . نفاق انسان ، ناشی از ذلتی است که در خود حس می کند . غرر الحکم :
۹۹۸۸
منتخب میزان الحکمه : ۵۶۶

حدیث ۳۴۱

امام صادق علیه السلام: مَنْ لَقِيَ الْمُسْلِمِينَ بَوَجْهَيْنِ وَلِسَانَيْنِ ، جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَهُ لِسَانَانِ مِنْ نَارٍ . هر که با مسلمانان دو رو و دو زبان برخورد کند ، روز قیامت آورده شود در حالی که دو زبان از آتش دارد . ثواب الأعمال : ۱ / ۳۱۹
منتخب میزان الحکمه : ۴۱۴

حدیث ۳۴۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: مِنْ عَلَامَاتِ الشَّقَاءِ: جُمُودُ الْعَيْنِ ، وَقَسْوَةُ الْقَلْبِ ، وَشِدَّةُ الْحِرْصِ فِي طَلْبِ الرِّزْقِ ، وَالْإِصْرَارُ

علی الذَّنْبِ . از نشانه‌های بدبختی است : چشم بی‌اشک و سختی دل و حرص زدن زیاد در طلب روزی و پایداری بر گناه . الخصال : ۲۴۳ / ۹۶ منتخب میزان الحکمه : ۳۰۰

حدیث ۳۴۳

امام علی علیه‌السلام : مِنْ عَلَامَةِ الشَّقَاءِ غِشُّ الصَّدِيقِ . از نشانه بدبختی ، دغلكاری با دوست است . غرر الحکم : ۹۲۹۷ منتخب میزان الحکمه : ۳۰۰

حدیث ۳۴۴

امام علی علیه‌السلام : مِنْ عَلَامَاتِ الشَّقَاءِ الْإِسَاءَةُ إِلَى الْأَخِيَارِ . از نشانه‌های شقاوت ، بدی کردن به نیکان است . غرر الحکم : ۹۳۰۷ منتخب میزان الحکمه : ۳۰۰

حدیث ۳۴۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : لَيْسَ مِنْنَا مَنْ دَعَا إِلَى عَصَبِيَّةٍ ، وَلَيْسَ مِنْنَا مَنْ قَاتَلَ (عَلَى) عَصَبِيَّةٍ ، وَلَيْسَ مِنْنَا مَنْ مَاتَ عَلَى عَصَبِيَّةٍ . از ما نیست کسی که به عصبیّتی فرا خواند و از ما نیست کسی که در راه عصبیّتی بجنگد و از ما نیست کسی که با عصبیّت بمیرد . سنن أبی داود : ۵۱۲۱ منتخب میزان الحکمه : ۳۸۲

حدیث ۳۴۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ حَبَّةٌ مِنْ خَرْدَلٍ مِنْ عَصَبِيَّةٍ بَعَثَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَعَ أَعْرَابِ الْجَاهِلِيَّةِ . هر کس در دلش به اندازه دانه خردلی عصبیّت باشد ، خداوند در روز قیامت او را با اعراب جاهلیّت برانگیزاند . الکافی : ۲ / ۳۰۸ / ۳ منتخب میزان الحکمه : ۳۸۲

حدیث ۳۴۷

امام صادق علیه‌السلام : لَا يَطْمَعَنَّ ذُو الْكِبْرِ فِي الثَّنَاءِ الْحَسَنِ . متکبر ، هرگز نباید انتظار تعریف و تمجید (دیگران از خود را) داشته باشد . الخصال : ۴۳۴ / ۲۰ منتخب میزان الحکمه : ۴۸۲

حدیث ۳۴۸

امام علی علیه‌السلام : مَنْ تَكَبَّرَ عَلَى النَّاسِ ذَلَّ . هر که بر مردم بزرگی فروشد ، خوار شود . بحار الأنوار : ۷۷ / ۲۳۵ / ۳ منتخب میزان الحکمه : ۴۸۲

حدیث ۳۴۹

امام علی علیه‌السلام : لَيْسَ لِمُتَكَبِّرٍ صَدِيقٌ . شخص متکبر ، از دوست بی‌بهره‌است . غرر الحکم : ۷۴۶۴ منتخب میزان الحکمه : ۴۸۲

حدیث ۳۵۰

امام علی علیه السلام: لَا يَتَعَلَّمُ مَنْ يَتَكَبَّرُ . کسی که تکبر داشته باشد ، عالم نمی شود . غرر الحکم : ۱۰۵۸۶ منتخب میزان الحکمه :

۴۸۲

حدیث ۳۵۱

امام علی علیه السلام: الْحِرْصُ وَالْكِبْرُ وَالْحَسَدُ دَوَاعٍ إِلَى التَّقْصُمِ فِي الذُّنُوبِ . حرص و تکبر و حسادت ، انگیزه‌های فرو رفتن در گناهانند . نهج البلاغه : الحکمه ۳۷۱ منتخب میزان الحکمه : ۴۸۲

حدیث ۳۵۲

امام صادق علیه السلام: مَنْ ذَهَبَ يَرَى أَنَّ لَهُ عَلَى الْآخِرِ فَضْلًا فَهُوَ مِنَ الْمُسْتَكْبِرِينَ [قَالَ حَفْصُ بْنُ غِيَاثٍ :] فَقُلْتُ لَهُ : إِنَّمَا يَرَى أَنَّ لَهُ عَلَيْهِ فَضْلًا بِالْعَاقِبَةِ إِذَا رَأَهُ مُرْتَكِبًا لِلْمَعَاصِي ، فَقَالَ : هَيْهَاتَ هَيْهَاتَ ! فَلَعَلَّهُ أَنْ يَكُونَ قَدْ غُفِرَ لَهُ مَا أَتَى وَأَنْتَ مَوْقُوفٌ مُحَاسَبٌ ، أَمَا تَلَمَّوْتَ قِصَّةَ سَيِّحْرَةِ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ . هر که بر این باور باشد که از دیگران برتر است ، او در شمار مستکبران است . حفص بن غیاث می گوید : عرض کردم : اگر گنهکاری را ببیند و به سبب بی گناهی و پاکدامنی خود ، خویشتن را از او برتر بداند چه ؟ فرمود : هیهات هیهات ! چه بسا که او آمرزیده شود اما تو را برای حسابرسی نگه دارند ؛ مگر داستان جادوگران (زمان) موسی علیه السلام را نخوانده‌ای ؟ . الکافی : ۸ / ۱۲۸ / ۹۸

حدیث ۳۵۳

امام صادق علیه السلام: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : إِنَّ أَعْظَمَ الْكِبْرِ عَمُصُ الْخَلْقِ وَسَيْفُهُ الْحَقُّ ، قَالَ [عَبْدُ الْأَعْلَى بْنُ أَعِينٍ] : قُلْتُ : وَمَا عَمُصُ الْخَلْقِ وَسَيْفُهُ الْحَقُّ ؟ قَالَ : يَجْهَلُ الْحَقَّ وَيَطْعُنُ عَلَى أَهْلِهِ ، فَمَنْ فَعَلَ ذَلِكَ فَقَدْ نَارَعَ اللَّهَ عِزَّ وَجَلَّ رِداءَهُ . رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود : بزرگترین تکبر ، پست شمردن مردم است و استخفاف نسبت به حق . عبدالاعلی بن اعین می گوید : عرض کردم : پست شمردن مردم و استخفاف حق چیست ؟ فرمود : در برابر حق ، نادانی کند و از اهل حق بد گوید . پس هر که چنین کند ، با خداوند بر سر آنچه برازنده خداست با او به ستیز برخاسته است . الکافی : ۲ / ۳۱۰ / ۹

حدیث ۳۵۴

امام صادق علیه السلام: الْكِبْرُ رِداءُ اللَّهِ ، فَمَنْ نَارَعَ اللَّهَ شَيْئًا مِنْ ذَلِكَ أَكَبَّهُ اللَّهُ فِي النَّارِ . کبر، زینده خداست . پس هر که بر سر چیزی از آن با خدا کشمکش کند ، خداوند او را در آتش سرنگون سازد . بحار الأنوار : ۷۳ / ۲۱۵ / ۵

حدیث ۳۵۵

امام باقر علیه السلام: مَا دَخَلَ قَلْبَ امْرِئٍ شَيْءٌ مِنَ الْكِبْرِ إِلَّا نَقَصَ مِنْ عَقْلِهِ مِثْلَ مَا دَخَلَهُ مِنْ ذَلِكَ ، قَلَّ ذَلِكَ أَوْ كَثُرَ . هیچ مقداری از تکبر به دل آدمی راه نیابد ، مگر این که به همان اندازه ، کم باشد یا زیاد ، از خردش کاسته شود . بحار الأنوار : ۷۸ / ۱۸۶ / ۱۶

منتخب میزان الحکمه : ۴۸۰

حدیث ۳۵۶

امام صادق علیه السلام: فیما أوحى الله عز و جل إلى داودَ عليه السلام: يا داودُ، كما أَنَّ أَقْرَبَ النَّاسِ مِنَ اللَّهِ الْمُتَوَاضِعِ مُوْنَ كَذَلِكَ أَبْعَدُ النَّاسِ مِنَ اللَّهِ الْمُتَكَبِّرُونَ. از وحی های خداوند عز و جل به داود علیه السلام این بود: ای داود! همچنان که نزدیکترین مردم به خدا فروتنانند، دورترین مردم از خدا گردنفرزانند. الکافی: ۲ / ۱۲۳ / ۲ منتخب میزان الحکمه: ۴۶۰

حدیث ۳۵۷

امام صادق علیه السلام: إِنَّ الْمُتَكَبِّرِينَ يُجْعَلُونَ فِي صُورِ الذَّرِّ يَتَوَطَّوهُمْ النَّاسُ حَتَّى يَفْرُخَ اللَّهُ مِنَ الْحِسَابِ. (روز قیامت) افراد متکبر به شکل مورچه در آورده می شوند و مردم پیوسته آنها را لگدمال می کنند، تا زمانی که خدا از رسیدگی به حساب بندگان فارغ شود. الکافی: ۲ / ۳۱۱ / ۱۱ منتخب میزان الحکمه: ۴۱۴

حدیث ۳۵۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: مَنْ لَاحَى الرَّجَالَ سَقَطَتْ مُرْوَةٌ تَهْ وَذَهَبَتْ كَرَامَتُهُ. هر که با مردمان ستیزه کند، مروتش ساقط شود و حرمتش از بین برود. أمالی الطوسی: ۵۱۲ / ۱۱۱۹ منتخب میزان الحکمه: ۳۶۰

حدیث ۳۵۹

امام صادق علیه السلام: إِنَّ فِي جَهَنَّمَ لَوَادِيًا لِلْمُتَكَبِّرِينَ يُقَالُ لَهُ سِقْرٌ، شَكَا إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ شِدَّةَ حَرِّهِ وَسَأَلَهُ أَنْ يَأْذَنَ لَهُ أَنْ يَتَنَفَّسَ، فَتَنَفَّسَ فَأَحْرَقَ جَهَنَّمَ. در دوزخ دره‌ای است برای متکبران به نام «سقر». این دره از شدت گرمای خود به خداوند عز و جل شکایت کرد و خواهش نمود که به وی اجازه دهد، تا نفسی بکشد. پس نفس کشید و (از گرمای نفس خود) دوزخ را سوزاند. الکافی: ۲ / ۳۱۰ / ۱۰ منتخب میزان الحکمه: ۴۸۲

حدیث ۳۶۰

امام صادق علیه السلام: عُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ مِنَ الْكَبَائِرِ؛ لِأَنَّ اللَّهَ تَعَالَى جَعَلَ الْعَاقَّ عَصِيًّا بِمَا شَقِيًّا. نافرمانی والدین از گناهان کبیره است؛ زیرا خداوند متعال فرزند نافرمان را عصیانگر و بدبخت قرار داده است. علل الشرائع: ۴۷۹ / ۲ منتخب میزان الحکمه: ۶۱۴

حدیث ۳۶۱

امام صادق علیه السلام: الذُّنُوبُ الَّتِي تُعَجِّلُ الْفَنَاءَ قَطِيعَةُ الرَّحِمِ؛ از جمله گناهانی که مرگ و نابودی را شتاب می بخشد، قطع رحم است. بحار الأنوار: ۷۴ / ۹۴ / ۲۳

حدیث ۳۶۲

امام علی علیه السلام: الْحَيْفُ فِي الْوَصِيَّةِ مِنَ الْكَبَائِرِ؛ ستم و حق کشی در وصیت، از گناهان کبیره است. الفقیه: ۴ / ۱۸۴ / ۵۴۲۰
منتخب میزان الحکمه: ۵۹۴

حدیث ۳۶۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: يُبْعَثُ أَنْاسٌ مِنْ قُبُورِهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تَأْجُجُ أَفْوَاهُهُمْ نَارًا، فَقِيلَ لَهُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، مَنْ هَؤُلَاءِ؟ قَالَ:

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَى...؛ روز قیامت عده‌ای از گورهایشان بیرون می‌آیند در حالی که از دهان‌های آنها آتش زبانه می‌کشد. عرض شد: ای رسول خدا، آنان چه کسانی هستند؟ فرمودند: کسانی که اموال یتیمان را می‌خورند. تفسیر العیاشی: ۱ / ۲۲۵ / ۴۷ منتخب میزان الحکمه: ۶۲۰

حدیث ۳۶۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: شَرُّ الْمَاكِلِ أَكْلُ مَالِ الْيَتِيمِ ظُلْمًا؛ بدترین خوراک‌ها، خوردن ستمکارانه مال یتیم است. أمالی الصدوق: ۱ / ۳۹۵ / ۱ منتخب میزان الحکمه: ۶۲۰

حدیث ۳۶۵

امام علی علیه السلام: حَشْبَكَ مِنَ الْجَهْلِ أَنْ تُعْجَبَ بِعِلْمِكَ؛ در نادانی تو همین بس که به دانش خود مغرور شوی. أمالی الطوسی: ۷۸ / ۵۶ / ۱۱۸ منتخب میزان الحکمه:

حدیث ۳۶۶

امام علی علیه السلام: حَشْبَكَ مِنَ الْجَهْلِ أَنْ تُعْجَبَ بِعِلْمِكَ؛ در نادانی تو همین بس که به دانش خود مغرور شوی. أمالی الطوسی: ۷۸ / ۵۶ / ۱۱۸ منتخب میزان الحکمه:

حدیث ۳۶۷

امام صادق علیه السلام: يُهْلِكُكَ اللَّهُ سِتْرًا بَسِئًا: الْأَمْرَاءُ بِالْجَوْرِ، وَالْعَرَبُ بِالْعَصْبِيَّةِ، وَالذَّهَاقِيْنَ بِالْكِبْرِ، وَالتَّجَارَ بِالْخِيَانَةِ، وَأَهْلَ الرُّسْتَقِ بِالْجَهْلِ، وَالْفُقَهَاءَ بِالْحَسَدِ؛ خداوند شش گروه را به سبب شش خصلت نابود می‌کند: فرمانروایان را به سبب ستمگری، عرب‌ها را به سبب تعصب، ملاکان را به سبب کبر، بازرگانان را به سبب خیانت، روستاییان را به سبب نادانی و فقیهان را به سبب حسادت. بحار الأنوار: ۶۷ / ۲۰۷ / ۷۸

حدیث ۳۶۸

امام صادق (سلام الله علیه): يَقُولُ إبْلِيسُ لْجُنُودِهِ: أَلْقُوا بَيْنَهُمُ الْحَسَدَ وَالْبَغْيَ؛ فَإِنَّهُمَا يَعْدِلَانِ عِنْدَ اللَّهِ الشَّرَّكَ؛ ابلیس به لشکریان خود می‌گوید: میان آنان حسادت و تجاوزگری افکنید که این دو خوی، در نزد خدا، برابر با شرک است. الکافی: ج ۲، ص ۳۴۹، ح ۵

حدیث ۳۶۹

امام صادق (سلام الله علیه): الْعَضْبُ مِفْتَاحُ كُلِّ شَرٍّ؛ خشم کلید هر بدی است. گزیده تحف العقول: ج ۶۸ ص ۲۸۰

حدیث ۳۷۰

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله): إِنَّ مِنْ شَرِّ عِبَادِ اللَّهِ مَنْ تَكَرَّرَ مُجَالَسَتُهُ لِفُحْشِيهِ؛ بدترین بندگان خدا کسی است که از ترس فحش او، هم‌نشینی با او را خوش ندارند. الکافی: ج ۲، ص ۳۲۵، ح ۸

حدیث ۳۷۱

امام علی (سلام الله علیه) فرمودند: لا وَجَعَ أَوْجَعُ لِلْقُلُوبِ مِنَ الذُّنُوبِ؛ هیچ دردی برای دل‌ها، درد آورتر از گناهان نیست. الکافی: ج ۲، ص ۲۷۵، ح ۲۸

حدیث ۳۷۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: چهار چیز است که هر کدام در خانه ای رخنه کرد و ویرانش کند و برکت از آن خانه ها رود: ۱. خیانت، ۲. دزدی، ۳. شراب و ۴. زنا امالی شیخ صدوق، صفحه ۳۹۸

حدیث ۳۷۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: گاهی می شود که شخص دزد زده که دزد اموالش را برده گناهایش از دزد بیشتر می گردد، بخاطر این که او مردم را بدون علت متهم به دزدی می کند و به بی گناهان تهمت دزدی می زند. روضه بحار جلد ۱ صفحه ۱۶۰

حدیث ۳۷۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: سه صفت است که در هر که باشد به خودش باز می گردد: ۱- مکر و حيله کردن با مردم ۲- ظلم و ستم به مردم ۳- پیمان شکنی. نهج الفصاحه، ص ۲۶۸

حدیث ۳۷۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: هر کس با تکبر و خودخواهی بر روی زمین راه برود زمین و آنچه در زیر آن است و آنچه بر روی آن است او را لعن و نفرین نمایند. ثواب الاعمال، ص ۶۲۷

حدیث ۳۷۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: الذُّنُوبُ الَّتِي تُغَيِّرُ النَّعْمَ الْبَغْيُ وَ الذُّنُوبُ الَّتِي تَوْرِثُ النَّبَاتِ الْقَتْلُ وَ الَّتِي تُنَزِّلُ النَّعْمَ الظُّلْمُ وَ الَّتِي تَهْتِكُ السُّتُورَ شَرْبُ الخَمْرِ وَ الَّتِي تَحْبِسُ الرِّزْقَ الزِّنَا وَ الَّتِي تُعْجِلُ الْفَنَاءَ قَطِيعَةُ الرَّجْمِ وَ الَّتِي تَرُدُّ الدَّعَاءَ وَ تُظْلِمُ الْهَوَاءَ عُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ؛ گناهی که نعمت‌ها را تغییر می دهد، تجاوز به حقوق دیگران است. گناهی که پشیمانی می آورد، قتل است. گناهی که گرفتاری ایجاد می کند، ظلم است. گناهی که آبرو می برد، شرابخواری است. گناهی که جلوی روزی را می گیرد، زناست. گناهی که مرگ را شتاب می بخشد، قطع رابطه با خویشان است. گناهی که مانع استجاب دعا می شود و زندگی را تیره و تار می کند، نافرمانی از پدر مادر است. علل الشرایع، ج ۲، ص ۵۸۴

حدیث ۳۷۷

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أَبَى اللَّهُ لِصَاحِبِ الْخُلُقِ السَّيِّئِ بِالتَّوْبَةِ. فَقِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَ كَيْفَ ذَلِكَ؟ قَالَ: لِأَنَّهُ إِذَا تَابَ مِنْ ذَنْبٍ وَقَعَ فِي أَعْظَمِ مِنَ الذَّنْبِ الَّذِي تَابَ مِنْهُ؛ خداوند از آدم بد اخلاق توبه نمی پذیرد. عرض شد: ای رسول خدا،

چرا؟ فرمودند: چون هرگاه از گناهی توبه کند در ورطه گناهی بدتر از آن که توبه کرده است می افتد. (بحارالانوار، ج ۷۳، ص ۲۹۹، ح ۱۲)

حدیث ۳۷۸

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: مَنْ حَبَسَ عَنِ أَخِيهِ الْمُسْلِمِ شَيْئًا مِنْ حَقِّهِ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ بَرَكَهَ الرِّزْقِ إِلَّا أَنْ يَتُوبَ؛ هر کس چیزی از حق برادر مسلمان خود را نگه دارد [و به او ندهد]، خداوند، برکت روزی را بر او حرام می کند، مگر آن که توبه کند [و جبران نماید]. (من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۱۵، ح ۴۹۶۸)

حدیث ۳۷۹

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: مَنْ طَلَبَ رِضَى النَّاسِ بِسَخَطِ اللَّهِ وَكَلَهُ اللَّهُ إِلَى النَّاسِ؛ کسی که برای جلب رضایت و خوشنودی مردم، موجب خشم و غضب خداوند شود، خداوند او را به مردم وا می گذارد. (بحارالانوار، ج ۷۸، ص ۱۲۶)

حدیث ۳۸۰

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: لَا أَفْلَحَ قَوْمٌ اشْتَرَوْا مَرْضَاتِ الْمَخْلُوقِ بِسَخَطِ الْخَالِقِ؛ رستگار نمی شوند مردمی که خشنودی مخلوق را در مقابل غضب خالق خریدند. (تاریخ طبری، ص ۱، ص ۲۳۹)

حدیث ۳۸۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إِنَّ اللَّهَ عَلِمَ أَنَّ الدَّنْبَ خَيْرٌ لِلْمُؤْمِنِ مِنَ الْعُجْبِ وَ لَوْلَا ذَلِكَ مَا ابْتُلِيَ مُؤْمِنٌ بِذَنْبٍ أَبَدًا؛ خداوند می دانست که برای شخص مومن گناه از عجب بهتر است و اگر این طور نبود، شخص مومن هیچ وقت آلوده به گناه نمی شد. (کافی، ج ۲، ص ۳۱۳)

حدیث ۳۸۲

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: لَيْسَتْ الْعِفَّةُ بِمَا نَعَيْهِ رِزْقًا وَلَا الْحِرْصُ بِجَالِبِ فَضْلًا وَإِنَّ الرِّزْقَ مَقْسُومٌ وَالْجَلَّ مَحْتَمٌ وَاسْتِعْمَالَ الْحِرْصِ طَالِبُ الْمَأْتَمِ؛ نه خودداری از حرام و ناپسند، مانع روزی می شود و نه حرص روزی بیشتر می آورد، که روزی تقسیم شده و اجل حتمی است و حرص به سوی گناه می کشد. (غررالحکم، ج ۵، ص ۲۹۴، ح ۸۴۳۹)

حدیث ۳۸۳

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: مَثَلُ الْحَرِيصِ عَلَى الدُّنْيَا مَثَلُ دَوْدَةَ الْقَرْزِ: كُلَّمَا أَزْدَادَتْ مِنَ الْقَرْزِ عَلَى نَفْسِهَا لَفًا كَانَ أَبْعَدَ لَهَا مِنَ الْخُرُوجِ حَتَّى تَمُوتَ غَمًّا؛ حریص به دنیا، همانند کرم ابریشم است که هر چه بیشتر دور خود می تند، خارج شدن از پیله بر او سخت تر می شود، تا آن که از غصه می میرد. (کافی، ج ۲، ص ۳۱۶، ح ۷)

حدیث ۳۸۴

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: إِنَّ لِلَّهِ عُقُوبَاتٍ فِي الْقُلُوبِ وَالْأَبْدَانِ صَنَعْتَ فِي الْمَعِيشَةِ وَ هُنَّ فِي الْعِبَادَةِ وَ مَا ضُرِبَ عَبْدٌ بِعُقُوبِهِ

أَعْظَمَ مِنْ قَسْوَةِ الْقَلْبِ؛ خداوند برای دلها و بدنها کیفرهایی دارد: تنگی در معیشت، سستی در عبادت و به هیچ وجه بنده ای کیفری بزرگتر از قساوت قلب چشاندن نشده است. (بحارالانوار، ج ۷۵، ص ۱۷۶)

حدیث ۳۸۵

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: مَنْ كَفَّ غَضَبَهُ عَنِ النَّاسِ كَفَّ اللَّهُ عَنْهُ عَذَابَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ؛ کسی که خشمش را از مردمان باز دارد خداوند نیز در روز قیامت عذابش را امام صادق (علیه السلام) فرمودند: الْكِبْرُ أَنْ تَغْمِصَ النَّاسَ وَتُسْفِهَ الْحَقَّ؛ تکبر، این است که مردم را تحقیر کنی و حق را خوار شماری. کافی، ج ۲، ص ۳۱۰، ح ۸

حدیث ۳۸۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إِذَا جَاهَرَ الْفَاسِقُ بِفِسْقِهِ فَلَا حُرْمَةَ لَهُ وَلَا غِيْبَةَ؛ هرگاه شخص فاسق و گنهکار آشکارا گناه کند، نه حرمتی دارد و نه غیبتی. (بحارالانوار، ج ۷۵، ص ۲۵۳، ح ۳۲)

حدیث ۳۸۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَنْ أَحْصَى عَلَى أَخِيهِ الْمُؤْمِنِ عَيْبًا لِيُعَيَّبَهُ بِهِ يَوْمًا مَا كَانَ مِنْ أَهْلِ هَذِهِ الْآيَةِ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: إِنَّ الَّذِينَ يُجِبُونَ أَنْ تَشِيْعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ؛ هر کس درصدد عیب جویی برادر مؤمنش برآید، تا با آن روزی او را سرزنش کند، مشمول این آیه است: کسانی که دوست دارند، زشتی‌ها در میان مردم با ایمان شیوع پیدا کند، عذاب دردناکی برای آنان در دنیا و آخرت خواهد بود و خداوند می‌داند و شما نمی‌دانید. (مستدرک الوسائل، ج ۹، ص ۱۱۰، ح ۱۰۳۷۹)

حدیث ۳۸۸

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: دَرَاهِمُ رَبَا أَعْظَمُ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ سَبْعِينَ زَنْبِيَةً بِهَذَا مَحْرَمٍ فِي بَيْتِ اللَّهِ الْحَرَامِ؛ یک درهم ربا نزد خداوند سنگین تر است از هفتاد بار زنا کردن با محارم در خانه خدا. نورالثقلین، ج ۱، ص ۲۹۵، ح ۱۱۷۷

حدیث ۳۸۹

امام هادی (علیه السلام) فرمودند: أَلْغَضَبُ عَلَى مَنْ تَمَلَّكَ لَوْمٌ؛ بر زیردستان خشمگین شدن نشانه پستی است. (بحارالانوار، ج ۷۸، ص ۳۷۰، ح ۴)

حدیث ۳۹۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: آفَةُ الدِّينِ الْحَسَدُ وَالْعُجْبُ وَالْفَخْرُ؛ آفت دینداری حسد و خودبینی و فخر فروشی است. (جهاد النفس، ح ۵۴۵)

حدیث ۳۹۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: سِتَّةٌ لَا تَكُونُ فِي الْمُؤْمِنِ: الْعُسْرُ وَالنَّكَةُ وَالْحَسَدُ وَاللَّجَاجَةُ وَالْكَذِبُ وَالْبَغْيُ؛ شش (صفت) در مؤمن نیست: سخت گیری، بی خیری، حسادت، لجاجت، دروغ‌گویی و تجاوز. (تحف العقول، ص ۳۷۷)

حدیث ۳۹۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لِلَّهِ دَرُّ الْحَسَدِ مَا أَعَدَّ لَهُ! يَدَا بَصَاحِبِهِ فَقَتَلَهُ؛ آفرین بر حسادت! چه عدالت پیشه است! پیش از همه صاحب خود را می کشد. (شرح نهج البلاغه، ج ۱، ص ۳۱۶)

حدیث ۳۹۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: النَّصِيحَةُ مِنَ الْحَاسِدِ مُحَالٌ؛ نصیحت و خیرخواهی از حسود محال است. (خصال، ص ۲۶۹)

حدیث ۳۹۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: يَقُولُ إِبْلِيسُ لِحُنُودِهِ: أَلْقُوا بَيْنَهُمُ الْحَسَدَ وَالْبَغْيَ، فَإِنَّهُمَا يَعِدُ لَأِنِ عِنْدَ اللَّهِ الشَّرْكَ؛ شیطان به سپاهیان می گوید: میان مردم حسد و تجاوزگری بیاندازید چون این دو، نزد خدا برابر با شرک است. (کافی، ج ۲، ص ۳۲۷، ح ۲)

حدیث ۳۹۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: الْحَسَدُ لَا يَجْلِبُ إِلَّا - مَضْرَّةً وَغَيْظًا يُوْهِنُ قَلْبَكَ وَيَمْرِضُ جِسْمَكَ؛ حسادت نتیجه ای جز زیان و ناراحتی که دلت را سست و تنت را بیمار می گرداند به بار نمی آورد. (بحار الأنوار، ج ۷۳، ص ۲۵۶، ح ۲۹)

حدیث ۳۹۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: الْحَسَدُ عَيْبٌ فَاضِحٌ وَشُحٌّ فَادِحٌ لَا يَشْفَى صَاحِبُهُ إِلَّا بُلُوغَ آمَالِهِ فَيَمُنَ بِحَسَدِهِ؛ حسادت عیبی رسوا و بخلی سهمگین است و حسود تا به آرزوی خود درباره محسودش نرسد آرام نمی گیرد. (غررالحکم، ج ۲، ص ۱۶۴، ح ۲۲۰۵)

حدیث ۳۹۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ: وَلِلْحَاسِدِ ثَلَاثُ عِلَامَاتٍ: يَغْتَابُ إِذَا غَابَ وَيَتَمَلَّقُ إِذَا شَهِدَ وَيَشْمَتُ بِالْمُصِيبَةِ؛ لقمان به فرزندش گفت: حسود را سه نشانه است: پشت سر غیبت می کند، روبه رو تملق می گوید و از گرفتاری دیگران شاد می شود. (خصال، ص ۱۲۱)

حدیث ۳۹۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: الْحَقُودُ مُعَيِّدُ النَّفْسِ، مُتَضَاعَفٌ لَهُمْ؛ کینه توز، روحش در عذاب است و اندوهش دو چندان. (غررالحکم، ح ۱۹۶۲)

حدیث ۳۹۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **الْحَسُودُ سَرِيعُ الْوُثْيَةِ، بَطِيءُ الْعَطْفَةِ؛** حسود زود خشمگین می شود و دیر کینه از دلش می رود. (بحار الأنوار، ج ۷۳، ص ۲۵۶، ح ۲۹)

حدیث ۴۰۰

از او باز می دارد. (جهاد النفس، ح ۵۳۲)

حدیث ۴۰۱

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: **الْجَبَّارُونَ أَبْعَدُ النَّاسِ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؛** دورترین مردم از خداوند عز و جل در روز قیامت سرکشان متکبر هستند. جهاد النفس، ص ۲۵۴

حدیث ۴۰۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: **مَا مِنْ رَجُلٍ تَكَبَّرَ أَوْ تَجَبَّرَ إِلَّا لَذَلَّتْهُ يَجِدُهَا فِي نَفْسِهِ؛** هیچ مردی نیست که تکبر بورزد یا خود را بزرگ بشمارد مگر بخاطر ذلتی که در نفس خود می یابد. جهاد النفس، ح ۵۸۵

حدیث ۴۰۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: **مَنْ ذَهَبَ يَرَى أَنْ لَهُ عَلَى الْآخِرِ فَضْلًا فَهُوَ مِنَ الْمُسْتَكْبِرِينَ، (قَالَ حَفْصُ بْنُ غِيَاثٍ):** فَقُلْتُ لَهُ: **إِنَّمَا يَرَى أَنْ لَهُ عَلَيْهِ فَضْلًا بِالْعَاقِبَةِ إِذَا رَأَهُ مُرْتَكِبًا لِلْمَعَاصِي، فَقَالَ:** هَيْهَاتَ هَيْهَاتَ! **فَلَعَلَّهُ أَنْ يَكُونَ قَدْ غُفِرَ لَهُ مَا أَتَى وَأَنْتَ مَوْقُوفٌ مُحَاسِبٌ** **أَمَا تَلَوْتَ قِصَّةَ سَيِّحْرَةِ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ؛** هر کس خودش را بهتر از دیگران بداند، او از متکبران است. حفص بن غیاث می گوید: عرض کردم: اگر گنهکاری را ببیند و به سبب بی گناهی و پاکدامنی خود، خویشتن را از او بهتر بداند چه؟ فرمودند: هرگز هرگز! چه بسا که او آمرزیده شود اما تو را برای حسابرسی نگه دارند، مگر داستان جادوگران و موسی علیه السلام را نخوانده ای؟ کافی، ج ۸، ص ۱۲۸، ح ۹۸

حدیث ۴۰۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: **مَا مِنْ أَحَدٍ يَتَّبِعُهُ إِلَّا مِنْ ذَلَّةٍ يَجِدُهَا فِي نَفْسِهِ؛** هیچ کس نیست که تکبر ورزد، مگر بر اثر خواری و حقارتی است که در خود می بیند. کافی، ج ۲، ص ۳۱۲، ح ۱۷

حدیث ۴۰۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: **أَصُولُ الْكُفْرِ ثَلَاثَةٌ: الْحِرْصُ وَالْإِسْتِكْبَارُ وَالْحَسَدُ؛** ریشه های کفر سه چیز است: حرص و بزرگ منشی نمودن و حسد ورزیدن. (جهاد النفس، ح ۵۵۰)

حدیث ۴۰۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: **حُرْمَ الْحَرِيصِ حَصَلَتَيْنِ وَلَزِمَتُهُ حَصَلَتَانِ: حُرْمَ الْقَنَاعَةِ فَافْتَقَمَدَ الرَّاحِيَةَ وَحُرْمَ الرِّضَا فَافْتَقَمَدَ الْيَقِينَ؛** حرص از دو خصلت محروم شده و در نتیجه دو خصلت را با خود دارد: از قناعت محروم است و در نتیجه آسایش را از دست داده

است، از راضی بودن محروم است و در نتیجه یقین را از دست داده است. (غررالحکم، ج ۳، ص ۳۳۰، ح ۴۶۳۴)

حدیث ۴۰۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: عَجِبْتُ لِلْمُتَكَبِّرِ الَّذِي كَانَ بِالْمَسِّ نَظْفَةً وَيَكُونُ عَدَا جِيفَةً؛ در شگفتم از شخص متکبر، که دیروز نظفه ای بوده و فردا لاشه ای است. نهج البلاغه، حکمت ۱۲۶

حدیث ۴۰۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ثَمَرَةُ الْكُذْبِ الْمَهَانَةُ فِي الدُّنْيَا وَالْعِيذَابُ فِي الْآخِرَةِ؛ نتیجه دروغ، خواری در دنیا و عذاب در آخرت است. (غررالحکم، ص ۴۶۴۰ - منتخب میزان الحکمه، ص ۴۸۶)

حدیث ۴۰۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: الْحَسُودُ سَرِيعُ الْوُثْيَةِ، بَطِيءُ الْعَطْفَةِ؛ حسود زود خشمگین می شود و دیر کینه از دلش می رود. (بحارالانوار، ج ۷۳، ص ۲۵۶، ح ۲۹)

حدیث ۴۱۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: بِئْسَ الْقَرِينُ الْعَضْبُ: يُبْدِي الْمَعَائِبَ وَيُدْنِي الشَّرَّ وَيُبَاعِدُ الْخَيْرَ؛ خشم هم نشین بسیار بدی است: عیب ها را آشکار، بدی ها را نزدیک و خوبی ها را دور می کند. (غررالحکم، ج ۳، ص ۲۵۷، ح ۴۴۱۷)

حدیث ۴۱۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: الْحَسَدُ يُضْنِي الْجَسَدَ؛ حسد، بدن را فرسوده و علیل می کند. (غررالحکم، ح ۹۴۳)

حدیث ۴۱۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: سَبَبُ الْفِتَنِ الْحَقْدُ؛ علت فتنه ها و آشوب ها کینه توزی است. (غررالحکم، ج ۴، ص ۱۲۱، ح ۵۵۲۲)

حدیث ۴۱۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَلْغَلُّ يُحِبُّ الْحَسَنَاتِ؛ کینه، خوبی ها را نابود می کند. (غررالحکم، ج ۱، ص ۱۶۸، ح ۶۴۲۹)

حدیث ۴۱۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَلْدُّنْيَا أَصْغَرُ وَأَحَقُّرُ وَأَنْزَرُ مِنْ أَنْ تُطَاعَ فِيهَا الْحَقَادُ؛ دنیا کوچک تر و حقیر تر و ناچیز تر از آن است که در آن از کینه ها پیروی شود. (غررالحکم، ج ۲، ص ۵۲، ح ۱۸۰۴)

حدیث ۴۱۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: الطَّمْعُ رِقٌّ مُؤَبَّدٌ؛ طمع ورزی، بردگیِ همیشگی است. (نهج البلاغه، حکمت ۱۸۰)

حدیث ۴۱۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَكثَرَ مَصَارِعِ الْعُقُولِ تَحْتَ بُرُوقِ الْمَطَامِعِ؛ قربانگاه عقلها غالباً در پرتو طمعها است. (محاضرات، ج ۱، ص ۲۵۱)

حدیث ۴۱۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: الْحِرْصُ وَالْكِبْرُ وَالْحَسَدُ دَوَاعٍ إِلَى التَّقَحُّمِ فِي الذُّنُوبِ؛ حرص و تکبر و حسادت، انگیزه‌های فرورفتن در گناهانند. (نهج البلاغه، حکمت ۳۷۱)

حدیث ۴۱۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَعْجَبُ مَا فِي النَّسَانِ قَلْبُهُ وَ لَهُ مَوَارِدُ مِنَ الْحِكْمَةِ وَأَضْدَادُ مِنْ خِلَافِهَا فَإِنْ سَخَّ لَهُ الرَّجَاءُ أَذَلَّهُ الطَّمْعُ وَ إِنْ هَاجَ بِهِ الطَّمْعُ أَهْلَكَهُ الْحِرْصُ وَ إِنْ مَلَكَهُ الْيَأْسُ قَتَلَهُ السَّفْءُ... فَكُلُّ تَقْصِيرٍ بِهِ مُضْتَرٌّ وَ كُلُّ إِفْرَاطٍ بِهِ مُفْسِدٌ؛ شگفت‌ترین عضو انسان قلب اوست و قلب مایه‌هایی از حکمت و ضد حکمت دارد. اگر آرزو به آن دست دهد، طمع خوارش می‌گرداند و اگر طمع در آن سر برکشد، حرص نابودش می‌کند و اگر ناامیدی بر آن مسلط شود، اندوه، او را می‌کشد... هر کوتاهی برایش زیانبار است و هر زیاده روی برایش تباهی‌آفرین. (علل الشرایع، ص ۱۰۹، ح ۷)

حدیث ۴۱۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَعْظَمُ النَّيَاسِ ذُلًّا الطَّامِعُ الْحَرِيصُ الْمُرِيْبُ؛ ذلیل‌ترین مردم، کسی است که طمعکار، حریص و وسوسه‌گر باشد. (غررالحکم، ج ۲، ص ۲۵۹، ح ۲۵۴۹)

حدیث ۴۲۰

الْحِرْصُ مَوْقِعٌ فِي كَثِيرِ الْغُيُوبِ؛ حرص انسان را به عیب‌های زیادی مبتلا می‌کند. (کافی، ج ۸، ص ۲۴۴، ۳۸۸)

حدیث ۴۲۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: تَسِدُهُ أَشْيَاءٌ قَبِيحَةٌ وَ هِيَ مِنْ تَسِدَةِ أَنْفُسِ أَقْبَحِ مِنْهَا مِنْ غَيْرِهِمْ: ضَيْقُ الذَّرْعِ مِنَ الْمُلُوكِ وَ الْبُخْلُ مِنَ الْأَغْنِيَاءِ وَ سُودَعَةُ الْغَضَبِ مِنَ الْعُلَمَاءِ وَ الصِّبَا مِنَ الْكُهُولِ وَ الْقَطِيعَةُ مِنَ الرَّؤُوسِ وَ الْكُذْبُ مِنَ الْقَضَاءِ وَ الزَّمَانَةُ مِنَ الْأَطِبَّاءِ وَ الْبَدَاءُ مِنَ النِّسَاءِ وَ الطَّيْشُ مِنَ ذَوِي السُّلْطَانِ؛ نه چیز زشت‌تر است، اما از نه گروه زشت‌تر: درماندگی و ناتوانی از دولتمردان؛ بخل از ثروتمندان؛ زود خشمی از دانشمندان؛ حرکات بچگانه از میانسالان؛ جدایی حاکمان از مردم؛ دروغ از قاضیان؛ بیماری کهنه از پزشکان؛ بدزبانی از زنان و سختگیری و ستمگری از سلاطین. (دعائم الإسلام، ج ۱، ص ۸۳)

حدیث ۴۲۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إِنْ الْبُخْلَ وَالْجُبْنَ وَالْحِرْصَ غَرَّائِزُ سَتِي يَجْمَعُهَا سُوءُ الظَّنِّ بِاللَّهِ؛ به درستی که بخل و ترس و حرص،

غریزه‌ها و تمایلات متعدد و پراکنده‌ای هستند که سوءظن به خداوند آنها را جمع می‌کند. (کافی، ج ۸، ص ۲۴۳، ح ۳۳۷)

حدیث ۴۲۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: مَنْ تَكَبَّرَ وَضَعَهُ اللَّهُ فَهُوَ فِي أَعْيُنِ النَّاسِ صَيْغِيرٌ وَفِي نَفْسِهِ كَبِيرٌ هَرَّكَهُ تَكَبَّرَ كُنْدَ خِذَا يَسْتَشْغِرُ الْغَرْدَانُ، او در چشم مردم کوچک است و در خیال خودش بزرگ. کنز العمال ح ۵۷۳۷

حدیث ۴۲۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِأَهْلِ النَّارِ؟ كُلُّ عَتَلٍ جَوَاطِ مُسْتَكْبِرٍ؛ آیا شما را از اهل دوزخ آگاه نکنم؟ هر درشتخویِ خشنِ متکبر. الترغیب و الترهیب، ج ۳، ص ۵۶۳، ح ۱۶

حدیث ۴۲۵

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: إِذَا ظَهَرَ الزَّانَا وَالزَّانِيَةَ فِي قَرْيَةٍ فَقَدْ أَحْلَوْا بِأَنْفُسِهِمْ عَذَابَ اللَّهِ؛ هرگاه زنا و ربا در جایی آشکار شود، مردم آنجا خود را در عذاب خدا افکنده اند. نهج الفصاحه، ح ۲۱۸

حدیث ۴۲۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: فِي الزَّانَا سِتُّ خِصَالٍ: ثَلَاثٌ مِنْهَا فِي الدُّنْيَا وَثَلَاثٌ فِي الْآخِرَةِ، فَأَمَّا الَّتِي فِي الدُّنْيَا فَيَذْهَبُ بِالْبَهَاءِ وَيَعْجَلُ الْفَنَاءَ وَيَقْطَعُ الرِّزْقَ وَأَمَّا الَّتِي فِي الْآخِرَةِ فَسَوْءُ الْحِسَابِ وَسَيَحْطُ الرَّحْمَنُ وَالْخُلُودُ فِي النَّارِ؛ زنا، شش پیامد دارد: سه در دنیا و سه در آخرت. سه پیامد دنیایی اش این است که: آبرو را می‌برد، مرگ را شتاب می‌بخشد و روزی را می‌برد و سه پیامد آخرتی اش: سختی حسابرسی، خشم خدای رحمان و ماندگاری در آتش است. خصال، ص ۳۲۱، ح ۳

حدیث ۴۲۷

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: إِيَّاكُمْ وَالْحَسَدُ، فَإِنَّهُ يَكُلُّ الْحَسَنَاتِ كَمَا تَكُلُّ النَّارُ الْحَطَبَ؛ از حسادت بپرهیزید، زیرا حسد نیکی‌ها را می‌خورد چنان‌که آتش هیزم را می‌خورد. (جامع الأخبار، ص ۴۵۱)

حدیث ۴۲۸

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: إِيَّاكُمْ وَالشَّحَّ فَإِنَّمَا هَلَاكُكَ مَنْ كَانَ قَبْلُكُمْ بِالشَّحِّ أَمَرَهُمْ بِالْبَخْلِ فَبَخِلُوا وَأَمَرَهُمْ بِالْقَطِيعَةِ فَقَطَعُوا وَأَمَرَهُمْ بِالْفُجُورِ فَفَجَرُوا؛ از حرص بپرهیزید که پیشینیان شما در نتیجه حرص هلاک شدند، حرص آنها را به بخل وادار کرد و بخیل شدند. به قطع رحم وادار کرد و قطع رابطه کردند با خویشاوندان. به بدی وادارشان کرد و بدکار شدند. (غررالحکم، ج ۲، ص ۴۶۰، ح ۳۲۹۵)

حدیث ۴۲۹

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِأَبْعِدِكُمْ مِنِّي شَيْءًا؟ قَالُوا: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ. قَالَ: الْفَاحِشُ الْمُتَفَحِّشُ

الْبُدْيَاءِ، الْبَخِيلِ، الْمُخْتَالِ، الْحَقُودِ، الْحَسُودِ، الْقَاسِي الْقَلْبِ، الْبَعِيدِ مِنْ كُلِّ خَيْرٍ يُرْجَى، غَيْرِ الْمَأْمُونِ مِنْ كُلِّ شَرٍّ يُتَّقَى؛ آیا شما را از کم شباهت تربیتان به خودم آگاه نسازم؟ عرض کردند: چرا، ای رسول خدا! فرمودند: زشتگویی بی آبروی بی شرم، بخیل، متکبر، کینه توز، حسود، سنگدل، کسی که هیچ امیدی به خیرش و امانی از شرش نیست. (کافی، ج ۲، ص ۲۹۱، ح ۹)

حدیث ۴۳۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنْ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ مِنْ كِبَرٍ؛ کسی که در قلبش به اندازه ذره ای کبر و خود بزرگ بینی باشد به بهشت وارد نمی شود. (جهاد النفس، ح ۵۶۹)

حدیث ۴۳۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: الْأَذْنُوبُ الْأَتْمَى تُغَيِّرُ النَّعَمَ الْبَغْيُ وَالذُّنُوبُ الَّتِي تَوْرِثُ النَّدَمَ الْقَتْلُ وَالَّتِي تُنَزِلُ النَّعَمَ الظُّلْمُ وَالَّتِي تَهْتِكُ السُّتُورَ شُرْبُ الْخَمْرِ وَالَّتِي تَحْبِسُ الرِّزْقَ الزِّنَا وَالَّتِي تُعَجِّلُ الْفَنَاءَ قَطِيعَةُ الرَّحِمِ وَالَّتِي تَرُدُّ الدُّعَاءَ وَتُظْلِمُ الْهَوَاءَ عُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ؛ گناهی که نعمت‌ها را تغییر می دهد، تجاوز به حقوق دیگران است. گناهی که پشیمانی می آورد، قتل است. گناهی که گرفتاری ایجاد می کند، ظلم است. گناهی که آبرو می برد، شرابخواری است. گناهی که جلوی روزی را می گیرد، زناست. گناهی که مرگ را شتاب می بخشد، قطع رابطه با خویشان است. گناهی که مانع استجاب دعا می شود و زندگی را تیره و تار می کند، نافرمانی از پدر مادر است. علل الشرایع، ج ۲، ص ۵۸۴

حدیث ۴۳۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: الْحُرِّيَّةُ مُنْزَهَةٌ مِنَ الْغِلِّ وَالْمَكْرِ؛ آزادگی از کینه توزی و مکر منزّه است. (غررالحکم، ج ۱، ص ۳۸۵، ح ۱۴۸۵)

حدیث ۴۳۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لَيْسَ لِكَاذِبٍ أَمَانَةٌ، وَلَا لِفُجُورٍ صَيَانَةٌ؛ دروغگو امانتدار نیست و بدکار، نگهدارنده اسرار. غررالحکم، ج ۵، ص ۸۵، ح ۷۵۰۶

حدیث ۴۳۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أَبِي اللَّهِ لِصَاحِبِ الْخُلُقِ السَّيِّئِ بِالتَّوْبَةِ. فَقِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَكَيْفَ ذَلِكَ؟ قَالَ: لِأَنَّهُ إِذَا تَابَ مِنْ ذَنْبٍ وَقَعَ فِي أَعْظَمِ مِنَ الذَّنْبِ الَّذِي تَابَ مِنْهُ؛ خداوند از آدم بد اخلاق توبه نمی پذیرد. عرض شد: ای رسول خدا، چرا؟ فرمودند: چون هرگاه از گناهی توبه کند در ورطه گناهی بدتر از آن که توبه کرده است می افتد. (بحار الأنوار، ج ۷۳، ص ۲۹۹، ح ۱۲)

حدیث ۴۳۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مَنْ سَاءَ خُلُقُهُ عَذَّبَ نَفْسَهُ وَمَنْ كَبَّرَ هَمَّهُ سَقَمَ بَدَنَهُ؛ هر کس بد اخلاق باشد، خودش را عذاب می دهد و هر کس غم و غصه اش زیاد شود، تنش رنجور می گردد. (نهج الفصاحه، ح ۳۰۰۲)

حدیث ۴۳۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **السَّيِّئُ الْخُلُقِ كَثِيرُ الطَّيِّبِ مُنْغَصُّ الْعَيْشِ**؛ آدم بد اخلاق بسیار خطا می‌کند و زندگی‌اش تلخ می‌شود. (غررالحکم، ح ۱۶۰۴)

حدیث ۴۳۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **مَنْ سَاءَ خُلُقُهُ ضَاقَ رِزْقُهُ**؛ هر کس بد اخلاق باشد، روزی‌اش تنگ می‌شود. (غررالحکم، ح ۸۰۲۳)

حدیث ۴۳۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **لَيْسَ الْكَذِبُ مِنْ خَلَائِقِ الْإِسْلَامِ**؛ دروغ‌گویی از اخلاق اسلام نیست. (غررالحکم، ج ۵، ص ۷۴، ح ۷۴۶۰)

حدیث ۴۳۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: **مَنْ سَاءَ خُلُقُهُ عَذَّبَ نَفْسَهُ**؛ هر کس بد اخلاق باشد، خودش را شکنجه و آزار می‌دهد. (کافی، ج ۲، ص ۳۲۱، ح ۴)

حدیث ۴۴۰

قال رسول الله (صلى الله عليه وآله وسلم): **العبادة مع اكل الحرام كالبناء على الرمل**؛ عبادت کردن با حرام خواری، مثل بنا کردن ساختمان بر روی شن است. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۵۸).

حدیث ۴۴۱

قال رسول الله (صلى الله عليه وآله وسلم): **ترك الغيبة احب الى الله من عشرة الاف ركعة تطوعا**؛ ترك غیبت نزد خداوند از ده هزار رکعت نماز مستحبی محبوبتر است. (قصار الجمل، ج ۲، ص ۱۰۷).

حدیث ۴۴۲

قال رسول الله (صلى الله عليه وآله وسلم): **من اغتاب مسلما او مسلمة لم يقبل الله صلوته و لاصيامه اربعين يوما و ليلة الا ان يغفر له صاحبه**؛ هر کس مرد یا زن مسلمانی را غیبت کند، چهل شبانه روز نماز و روزه‌اش پذیرفته نیست مگر این که غیبت شونده او را ببخشد. (بحارالانوار، ج ۷۵، ص ۲۵۸).

حدیث ۴۴۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **لا يَرْضَى الْحَسُودُ عَمَّنْ يَحْسِدُهُ إِلَّا بِالْمَوْتِ أَوْ بِزَوَالِ النَّعْمَةِ**؛ حسود، جز به مرگ یا از بین رفتن نعمت کسی که بر او حسد می‌ورزد، خشنود نمی‌شود. (غررالحکم و درر الکلم، حدیث ۱۰۸۱۲)

حدیث ۴۴۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لَا تَسْتَبْطِئِ اجَابَةَ دُعَائِكَ وَ قَدْ سَدَدْتَ طَرِيقَهُ بِالذُّنُوبِ ؛ اجابت دعایت را دیر میندار ، وقتی با گناه راه اجابت آن را فرو بسته‌ای . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۰۳۲۹

حدیث ۴۴۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنْ نَقَلَ إِلَيْكَ نَقْلَ عَنكَ ؛ کسی که [از دیگران] برای تو خبر می آورد ، از تو [برای دیگران] خبر می برد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۹۱۳۳

حدیث ۴۴۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنْ يَكْتَسِبُ مَالًا مِنْ غَيْرِ حِلِّهِ يَصْرِفُهُ فِي غَيْرِ حَقِّهِ ؛ هر کس مالی را از حرام به دست آورد ، آن را در راه ناشایست خرج می کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۸۸۸۳

حدیث ۴۴۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنْ كَفَأَ الْإِحْسَانَ بِالْإِسَاءَةِ فَقَدْ بَرِيَءَ مِنَ الْمَرْوَةِ ؛ از مردانگی به دور است آن که نیکی را با بدی جزا می دهد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۸۶۷۴

حدیث ۴۴۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنْ ظَلَمَ الْعِبَادَ كَانَ اللَّهُ خَصَمَهُ ؛ هر کس به بندگان [خدا] ستم کند ، خداوند دشمن اوست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۸۶۳۷

حدیث ۴۴۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنْ بَخِلَ عَلَى نَفْسِهِ كَانَ عَلَى غَيْرِهِ أَبْخَلَ ؛ هر کس بر خود بخیل باشد ، بر دیگران بخیل تر است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۸۶۲۵

حدیث ۴۵۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنْ كَثُرَ فِكْرُهُ فِي الْمَعَاصِي دَعَتْهُ إِلَيْهَا ؛ هر کس بسیار به گناهان بیندیشد ، گناهان او را به سوی خود می کشانند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۸۵۶۱

حدیث ۴۵۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنْ أَطَاعَ هَوَاهُ بَاعَ آخِرَتَهُ بِدُنْيَاةٍ ؛ هر که از هوس خود پیروی کند ، آخرتش را به دنیایش فروخته است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۸۳۵۴

حدیث ۴۵۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنْ عُرِفَ بِالْكَذِبِ لَمْ يُقْبَلْ صِدْقُهُ؛ کسی که به دروغ‌گویی شناخته شود، سخن راستش نیز پذیرفته نمی‌شود. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۸۰۱۰

حدیث ۴۵۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنْ وَافَقَ هَوَاهُ خَالَفَ رُشْدَهُ؛ هر کس با هوس خود موافقت کند، با بالندگی خود مخالفت کرده است. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۷۹۵۷

حدیث ۴۵۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنْ أَسَاءَ خُلُقَهُ عَذَّبَ نَفْسَهُ؛ هر کس خود را بدخو گرداند، خود را عذاب می‌دهد. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۷۷۹۸

حدیث ۴۵۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لَيْكُنْ أَبْغَضُ النَّاسِ إِلَيْكَ وَ أْبَعْدُهُمْ مِنْكَ أَطْلَبُهُمْ لِمَعَايِبِ النَّاسِ؛ باید مبغوض‌ترین مردم و دورترین آنها از تو کسی باشد که بیش از همه از مردم عیب‌جویی می‌کند. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۷۳۷۸

حدیث ۴۵۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: كَثْرَةُ الْعُضْبِ تُزْرِي بِصَاحِبِهِ وَ تَبْدِي مَعَايِبَهُ؛ خشم بسیار، صاحب خشم را خوار و عیب‌های او را آشکار می‌کند. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۷۱۰۷

حدیث ۴۵۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: كَثْرَةُ الْمُرَاحِ تُسْقِطُ الْهَيِّئَةَ؛ شوخی بسیار، هیبت را از میان می‌برد. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۷۱۰۱

حدیث ۴۵۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: كَيْفَ يَدَّعَى حُبَّ اللَّهِ مَنْ سَيَّكَنَ قَلْبَهُ حُبَّ الدُّنْيَا؟!؛ چگونه ادعای دوستی خدا می‌کند، کسی که دوستی دنیا در قلبش جای گرفته است؟! غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۷۰۰۲

حدیث ۴۵۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: كَيْفَ يَجِدُ لِحْذَةَ الْعِبَادَةِ مَنْ لَا يَصُومُ عَنِ الْهَوَى؟!؛ چگونه لذت عبادت را در می‌یابد، کسی که از هوس باز نمی‌ایستد؟! غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۶۹۸۵

حدیث ۴۶۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: كُلُّ دَاءٍ يُدَاوَى إِلَّا سُوءَ الْخُلُقِ؛ هر دردی درمان می‌شود، جز بد اخلاقی. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۶۸۸۰

حدیث ۴۶۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: كُلُّ ذِي رُتْبَةٍ سَيِّئَةٍ مَحْسُودٌ؛ بر هر بلند مرتبه‌ای حسد می‌برند. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۶۸۶۲

حدیث ۴۶۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: قَدْ تَوَرَّثَ اللَّجَائِزُ مَا لَيْسَ لِلْمَرْءِ إِلَيْهِ حَاجَةٌ؛ گناه باشد که لجاجت، آنچه را که آدمی به آن نیاز ندارد، به بار آورد. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۶۶۸۰

حدیث ۴۶۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: غَايَةُ الْخِيَانَةِ خِيَانَةُ الْخِلِّ الْوُدُودِ وَ نَقْضُ الْعُهُودِ؛ منتهای خیانت، خیانت کردن به دوست صمیمی و شکستن پیمان است. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۶۳۷۴

حدیث ۴۶۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: عَجِبْتُ لِمَنْ يَحْتَمِي الطَّعَامَ لِأَدْنِيهِ كَيْفَ لَا يَحْتَمِي الذَّنْبَ لِأَلِيمِ عُقُوبَتِهِ؛ در شگفتم از کسی که از بیم آسیب دیدن، از غذا دوری می‌گزیند، چگونه از بیم کیفر دردناک، از گناه نمی‌پرهیزد. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۶۲۵۴

حدیث ۴۶۵

عَادَةُ اللَّئَامِ الْمُكَافَاةُ بِالْقَبِيحِ عَنِ الْإِحْسَانِ؛ خوبی را با زشتی جواب دادن، عادت فرومایگان است. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۶۲۳۸

حدیث ۴۶۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ظَلَمَ الْيَتَامَى وَالْأَيَامَى يُنَزَلُ النَّقَمَ وَيَسْلُبُ النَّعَمَ أَهْلَهَا؛ ستم بر یتیمان و بیوه زنان، کیفر الهی را فرود می‌آورد و نعمت را از اهل نعمت می‌ستاند. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۶۰۷۹

حدیث ۴۶۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ظَلَمَ الضَّعِيفَ أَفْحَشُ الظُّلْمِ؛ ستم کردن بر ناتوان، زشت‌ترین ستم است. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۶۰۵۴

حدیث ۴۶۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: طَعَنُ اللِّسَانِ أَمْضُ مِنْ طَعْنِ السِّنَانِ ؛ زخمِ زبان ، دردناک‌تر از زخمِ نیزه است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۶۰۱۱

حدیث ۴۶۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: طُوبَى لِمَنْ خَلَا مِنَ الْغِلِّ صَدْرُهُ وَ سَلِمَ مِنَ الْغَيْشِ قَلْبُهُ ؛ خوشا آن که سینه‌اش از کینه تهی و دلش از ناصافی و خیانت ، پاک است ! غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۵۹۴۱

حدیث ۴۷۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: شَرُّ النَّاسِ مَنْ لَا يُبَالِي أَنْ يَرَاهُ النَّاسُ مُسِيئًا ؛ بدترین مردم ، کسی است که پروا نکند از این که مردم او را گناهکار ببینند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۵۷۰۲

حدیث ۴۷۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: شَرُّ النَّاسِ مَنْ لَا يَقْبَلُ الْعَيْذَرَ ، وَ لَا يَقْبَلُ الذَّنْبَ ؛ بدترین مردم ، کسی است که عذر را نپذیرد و از لغزش در نگذرد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۵۶۸۵

حدیث ۴۷۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: سُوءُ الْخُلُقِ نَكْدُ الْعَيْشِ وَ عَذَابُ النَّفْسِ ؛ بدخویی موجب سختی زندگی و عذاب جان است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۵۶۳۹

حدیث ۴۷۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: رَبِّ وَاعِظٍ غَيْرٍ مُرْتَدِعٍ ؛ بسا واعظی که خود [از گناه] باز نمی‌ایستد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۵۳۶۱

حدیث ۴۷۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: رَأْسُ الْجَهْلِ مُعَادَةُ النَّاسِ ؛ سرآغاز نادانی ، دشمنی با مردم است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۵۲۴۷

حدیث ۴۷۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: خُلُوْ الصَّدرِ مِنَ الْغِلِّ وَ الْحَسَدِ مِنَ سَعَادَةِ الْعَبْدِ ؛ خالی بودن سینه از کینه و رشک ، از خوش‌بختی آدمی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۵۰۸۳

حدیث ۴۷۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: حُبُّ الْإِطْرَاءِ وَالْمِدْحِ مِنْ أَوْثَقِ فُرُصِ الشَّيْطَانِ؛ دوست داشتن ستایش دیگران، از مغتنم‌ترین فرصت‌های شیطان است. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۸۷۷

حدیث ۴۷۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: تَهْوِينُ الذَّنْبِ أَعْظَمُ مِنْ رُكُوبِ الذَّنْبِ؛ کوچک انگاشتن گناه، از ارتکاب گناه، بزرگ‌تر است. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۴۹۰

حدیث ۴۷۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إِذَا رَأَيْتَ فِي غَيْرِكَ خُلُقًا ذَمِيمًا فَتَجَنَّبْ مِنْ نَفْسِكَ أَمْثَالَهُ؛ هرگاه در دیگری خوی نکوهیده‌ای دیدی، مانند آن را از خودت دور دار. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۰۹۸

حدیث ۴۷۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إِذَا رَغِبْتَ فِي الْمَكَارِمِ فَاجْتَنِبِ الْمَحَارِمَ؛ اگر خواهان بزرگی‌ها هستی، از حرام‌ها دوری کن. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۰۶۹

حدیث ۴۸۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إِنْ تَتَزَّهَوْا عَنِ الْمَعَاصِي يُحِبِّبْكُمْ اللَّهُ؛ اگر از گناهان پاک شوید، خداوند شما را دوست می‌دارد. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۷۵۹

حدیث ۴۸۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَبْخَلُ النَّاسِ مَنْ بَخَلَ بِالسَّلَامِ؛ بخیل‌ترین مردم، کسی است که از سلام کردن بخل ورزد. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۲۰۰

حدیث ۴۸۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَكْبَرُ الْعَيْبِ أَنْ تَعِيبَ غَيْرَكَ بِمَا هُوَ فِيكَ؛ بزرگ‌ترین عیب آن است که بر دیگری عیبی بگیری که در تو نیز هست. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۱۶۷

حدیث ۴۸۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَكْبَرُ الْكُلْفَةِ تَعْنِيكَ فِيمَا لَا يَعْنِيكَ؛ بزرگ‌ترین زحمت، سختی کشیدن در چیزی است که سودی برایت ندارد. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۱۶۶

حدیث ۴۸۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **أَعْظَمُ الذُّنُوبِ عِنْدَ اللَّهِ ذَنْبُ أَصْرَ عَلَيْهِ عَامِلُهُ** ؛ بزرگ‌ترین گناه نزد خداوند ، گناهی است که صاحب گناه بر آن اصرار ورزد . **غُرر الحکم و درر الکلم**، حدیث ۳۱۳۱

حدیث ۴۸۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **أَسْرَعُ شَيْءٍ عُقُوبَةُ الْيَمِينِ الْفَاجِرَةِ** ؛ زودآینده‌ترین کیفر ، کیفر سوگند دروغ است. **غُرر الحکم و درر الکلم**، حدیث ۳۰۴۱

حدیث ۴۸۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **أَقْبَحُ الْعَدْرِ إِذَاعِيَةُ السَّيْرِ** ؛ زشت‌ترین بی‌وفایی ، فاش کردن راز است . **غُرر الحکم و درر الکلم**، حدیث ۳۰۰۵

حدیث ۴۸۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **أَشَدُّ الْقُلُوبِ غَلًّا قَلْبُ الْحَقُودِ** ؛ ناصاف‌ترین دل‌ها ، دل کینه‌توز است . **غُرر الحکم و درر الکلم**، حدیث ۲۹۳۲

حدیث ۴۸۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **أَسْوَأُ النَّاسِ عَيْشَا الْحَسُودِ** ؛ بدترین زندگی را در بین مردم دارد . **غُرر الحکم و درر الکلم**، حدیث ۲۹۳۱

حدیث ۴۸۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **إِيَّاكَ أَنْ تَجْعَلَ مَرَكِبَكَ لِسَانَكَ فِي غَيْبِهِ إِخْوَانِكَ أَوْ تَقُولَ مَا يَصِيرُ عَلَيْكَ حُجَّةً وَفِي الْإِسَاءَةِ إِلَيْكَ عِلَّةً** ؛ بپرهیز از اینکه زبانت را مَرکب غیبت برادرانت کنی ، یا سخنی بگویی که حجت بر تو و بهانه بدی کردن به تو شود . **غُرر الحکم و درر الکلم**، حدیث ۲۷۲۴

حدیث ۴۹۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **إِيَّاكَ وَالنِّفَاقَ فَإِنَّ ذَا الْوَجْهَيْنِ لَا يَكُونُ وَجِيهاً عِنْدَ اللَّهِ** ؛ از دورویی دور باش ، که دورو نزد خداوند آبرویی ندارد . **غُرر الحکم و درر الکلم**، حدیث ۲۶۹۴

حدیث ۴۹۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **إِيَّاكَ وَالْمَنْ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنَّ الْإِمْتِنَانَ يُكَادِرُ الْإِحْسَانَ** ؛ بپرهیز از منت گذاشتن در احسان ، که منت‌گذاری احسان را تیره می‌کند . **غُرر الحکم و درر الکلم**، حدیث ۲۶۷۳

حدیث ۴۹۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **إِيَّاكَ وَالنَّمِيمَةَ فَإِنَّهَا تَزْرَعُ الضَّغِينَةَ وَتُبْعِدُ عَنِ اللَّهِ وَالنَّاسِ** ؛ بپرهیز از سخن چینی که بذر کینه می‌افشاند و از خدا و مردم دور می‌کند . **غرر الحکم و درر الکلم**، حدیث ۲۶۶۳

حدیث ۴۹۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **اتَّقُوا مَعَاصِي الْخَلَوَاتِ فَإِنَّ الشَّاهِدَ هُوَ الْحَاكِمُ** ؛ از گناهان پنهانی بپرهیزید که آن‌ها که شاهد است، همو داور است . **غرر الحکم و درر الکلم**، حدیث ۲۵۲۴

حدیث ۴۹۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **الْحِدَّةُ ضَرْبٌ مِنَ الْجُنُونِ لِأَنَّ صَاحِبَهَا يَنْدَمُ فَإِنْ لَمْ يَنْدَمْ فَجُنُونُهُ مُسْتَحَكِّمٌ** ؛ تندخویی، گونه‌ای از دیوانگی است ؛ زیرا تندخو پشیمان می‌شود. اگر پشیمان نشود ، دیوانگی او استوار گشته است . **غرر الحکم و درر الکلم**، حدیث ۲۰۴۰

حدیث ۴۹۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **الذُّنُوبُ الدَّاءُ وَالذُّوَاءُ الْإِسْتِغْفَارُ وَالشِّفَاءُ أَنْ لَا تَعُودَ** ؛ گناه، درد است، آمرزش خواهی داروی آن است و تکرار نکردن ، درمان آن . **غرر الحکم و درر الکلم**، حدیث ۱۸۹۰

حدیث ۴۹۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **الْحَاسِدُ يَرَى أَنَّ زَوَالَ النِّعْمَةِ عَمَّنْ يَحْسُدُهُ نِعْمَةٌ عَلَيْهِ** ؛ حسود ، نابودی نعمت کسی را که به او رشک می‌برد، برای خود نعمتی می‌داند . **غرر الحکم و درر الکلم**، حدیث ۱۸۳۲

حدیث ۴۹۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **الْمُرَائِي ظَاهِرُهُ جَمِيلٌ وَبَاطِنُهُ عَلِيلٌ** ؛ ریاکار، ظاهرش زیباست و باطنش بیمار . **غرر الحکم و درر الکلم**، حدیث ۱۵۷۷

حدیث ۴۹۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **الغضبُ يفسدُ الأبوابَ وَيُبْعِدُ مِنَ الصُّوَابِ** ؛ خشم ، عقل‌ها را فاسد و از راه درست، دور می‌کند . **غرر الحکم و درر الکلم**، حدیث ۱۳۵۶

حدیث ۴۹۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **الغشُّ مِنَ اخْتِلاَقِ اللِّثَامِ** ؛ ناراستی کردن [با مردم] از خصلت‌های فرومایگان است . **غرر الحکم و درر الکلم**، حدیث ۱۲۹۹

حدیث ۵۰۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **السَّامِعُ لِلْغِيْبَةِ كَالْمُغْتَابِ** ؛ شنونده غیبت ، مانند غیبت کننده است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۱۷۱

حدیث ۵۰۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **الْكِبْرُ مَصِيْدَةٌ اِبْلِيسِ الْعُظْمَى** ؛ خودبزرگ بینی ، دام بزرگ ابلیس است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۱۳۲

حدیث ۵۰۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **الْحَسُوْدُ لَا يَسُوْدُ** ؛ حسود ، سروری نمی یابد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۰۱۷

حدیث ۵۰۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **الْغِيْبَةُ آيَةُ الْمُنَافِقِ** ؛ غیبت کردن ، نشانه انسان دوروست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۸۹۹

حدیث ۵۰۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **الْمَيْنُ يُفْسِدُ الْاِحْسَانَ** ؛ مینت گذاشتن ، عمل نیک را تباه می کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۷۸۴

حدیث ۵۰۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **الْعُجْبُ رَأْسُ الْحَمَاقَةِ** ؛ خودپسندی ، سرآغاز کم خردی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۴۸

حدیث ۵۰۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **مِنْ اَعْظَمِ الشَّقَاوَةِ الْقَسَاوَةُ** ؛ سخت دلی از بزرگ ترین بدبختی هاست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۹۳۷۶

حدیث ۵۰۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : **آفَةُ الْجَمَالِ الْخِيْلَاءُ** ؛ آفت زیبایی غرور است . بحار الأنوار : ۷۷ / ۵۹ / ۳

حدیث ۵۰۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: **ظَلَمَ الْأَجِيرَ أَجْرَهُ مِنَ الْكِبَائِرِ** ؛ کم دادن مزد مزدبَر (کارگر) از گناهان بزرگ است . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۱۷۰ / ۲۷

حدیث ۵۰۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: مَنْ اسْتَدَلَّ مُؤْمِنًا أَوْ مُؤْمِنَةً أَوْ حَقَّرَهُ لِفَقْرِهِ أَوْ قَلَّتْ ذَاتُ يَدَيْهِ ، شَهَرَهُ اللَّهُ تَعَالَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ ثُمَّ يَفْضَحُهُ؛ هر کس مرد یا زن مؤمنی را به سبب تهیدستی یا اندک بودن مال و داراییش خوار شمارد یا تحقیر کند، خداوند متعال در روز قیامت او را (بدین کار زشتش) شهره و سپس رسوایش سازد. بحار الأنوار: ۷۲ / ۴۴ / ۵۲

حدیث ۵۱۰

امام صادق علیه السلام: الْيَمِينُ الصَّبْرُ الْكَاذِبَةُ تُورِثُ الْعَقَبَ الْفَقْرَ؛ سوگند اجباری دروغ برای بازماندگان فقر به بار می آورد. بحار الأنوار: ۱۹ / ۲۰۹ / ۱۰۴

حدیث ۵۱۱

امام صادق علیه السلام: مَنْ حَلَفَ عَلَى يَمِينٍ وَهُوَ يَعْلَمُ أَنَّهُ كَاذِبٌ فَقَدْ بَارَزَ اللَّهَ عِزًّا وَجَلًّا؛ هر که سوگندی خورد و بداند که دروغ می گوید به جنگ خدا رفته است. ثواب الأعمال: ۱ / ۲۶۹

حدیث ۵۱۲

امام باقر علیه السلام می فرماید: فِي كِتَابِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: ثَلَاثُ خِصَالٍ لَا يَمُوتُ صَاحِبُهَا حَتَّى يَرَى وَبِالْهَنِّ: الْبَغْيُ ، وَقَطِيعَةُ الرَّحِمِ ، وَالْيَمِينُ الْكَاذِبَةُ؛ در کتاب امیر المؤمنین علیه السلام آمده است: سه گناه است که صاحب آنها در همین دنیا کيفرش را ببیند: ستم، بریدن پیوند خویشاوندی و سوگند دروغ. أمالی المفید: ۸ / ۹۸

حدیث ۵۱۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: الْعِبَادَةُ مَعَ أَكْلِ الْحَرَامِ كَالْبِنَاءِ عَلَى الرَّثْلِ - وَقِيلَ: عَلَى الْمَاءِ؛ عبادت کردن با وجود حرام خواری مانند ساختن بنایی است بر روی شن و به قولی: بر روی آب. عدّه الداعی: ۱۴۱

حدیث ۵۱۴

امام باقر علیه السلام: إِنْ الرَّجُلُ إِذَا أَصَابَ مَالًا مِنْ حَرَامٍ لَمْ يُقْبَلْ مِنْهُ حَجٌّ وَلَا عُمْرَةٌ وَلَا صَلَاةٌ رَحِمَ حَتَّى أَنْتَهَى فِيهِ الْفَرْجُ؛ هرگاه انسان مالی از حرام به دست آورد نه حجی از او پذیرفته شود، نه عمره‌ای و نه صله رحمی و حتی در ازدواج و زناشویی او تأثیر سوء می گذارد. أمالی الطوسی: ۱۴۴۷ / ۶۸۰

حدیث ۵۱۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: لَا يَخْتَكِرُ إِلَّا الْخَوَّانُونَ؛ جز خیانتکاران احتکار نمی کنند. کنز العمال: ۹۷۳۸

حدیث ۵۱۶

امام علی علیه السلام می فرماید: مِنْ طَبَائِعِ الْأَعْمَارِ إِتْعَابُ النَّفْسِ فِي الْاِخْتِكَارِ؛ به رنج افکندن خود برای احتکار از خصلتهای ابلهان است. غرر الحکم: ۹۳۴۹

حدیث ۵۱۷

امام علی علیه السلام می فرماید: **الْاِخْتِكَارُ شِيمَةُ الْفُجَّارِ**؛ احتکار خوی ناپکاران است. غرر الحکم: ۶۰۷

حدیث ۵۱۸

امام علی علیه السلام: **فِيمَا كَتَبَهُ لِأَشْتَرِ حِينَ وُلَّاهُ مِصْرَ: وَاعْلَمَ مَعَ ذَلِكَ أَنَّ فِي كَثِيرٍ مِنْهُمْ التُّجَّارِ وَذَوِي الصَّنَاعَاتِ ضَيْقًا فَاحِشًا، وَشُحًا قَبِيحًا، وَاخْتِكَارًا لِلْمَنَافِعِ، وَتَحَكُّمًا فِي الْبِيَعَاتِ، وَذَلِكَ بَابُ مَضَرَّةٍ لِلْعَامَّةِ، وَعَيْبٌ عَلَى الْوُلَّاءِ، فَاُمْنَعُ مِنَ الْاِخْتِكَارِ؛ فَإِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ مَنَعَ مِنْهُ؛ - در فرمان زمامداری مصر به مالک اشتر-: با این همه، بدان که بسیاری از آنان - تجار و صاحبان صنعت - در داد و ستد بیش از اندازه سختگیرند و بخل ورزی ناپسندی دارند و به منظور سود بیشتر کالا- را احتکار می کنند و به دلخواه نرخ گران می بندند و این کار برای توده مردم زیانبار و برای حکمرانان عیب و ننگ است. بنابراین، از احتکار جلوگیری کن؛ زیرا که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم از آن منع فرموده است. نهج البلاغه: الكتاب ۵۳ و منتخب میزان الحکمة: ۱۶۰**

حدیث ۵۱۹

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: **الْمُخْتَكِرُ مُلْعُونٌ؛** محتکر از رحمت خدا به دور است. بحار الأنوار: ۶۲ / ۲۹۲

حدیث ۵۲۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: **الْمُخْتَكِرُ فِي سُوقِنَا كَالْمُلْحِدِ فِي كِتَابِ اللَّهِ؛** کسی که در بازار ما دست به احتکار زند به منزله کسی است که کتاب خدا را انکار کند. کنز العمال: ۹۷۱۷

حدیث ۵۲۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: **يُحْشَرُ الْحَكَارُونَ وَقَتْلُهُ الْأَنْفُسِ إِلَى جَهَنَّمَ فِي دَرَجَةٍ؛** محتکران و آدم کشان در جهنم هم ردیف و هم درجه اند. کنز العمال: ۹۷۳۹

حدیث ۵۲۲

امام علی علیه السلام: **الْحِرْصُ لَا يَزِيدُ فِي الرِّزْقِ، وَلَكِنْ يُبْذِلُ الْقَدْرَ؛** آزمندی، روزی را زیاد نمی کند بلکه قدر و منزلت را خوار می سازد. غرر الحکم: ۱۸۷۷

حدیث ۵۲۳

امام علی علیه السلام: **الْحِرْصُ عَنَاءٌ مُؤَبَّدٌ؛** آزمندی، رنجی جاویدان است. غرر الحکم: ۹۸۲

حدیث ۵۲۴

امام علی علیه السلام: **الْحِرْصُ يُزْرِى بِالْمَرْوَةِ؛** آزمندی جوانمردی را لکه دار می کند. غرر الحکم: ۱۱۰۷

حدیث ۵۲۵

امام علی علیه السلام: الحِرْصُ مَطِيئَةُ التَّعَبِ؛ آزمندی مَرکب رنج است. غرر الحکم: ۲۸۰

حدیث ۵۲۶

امام علی علیه السلام: وقد سُئِلَ: أَىُّ ذُلٍّ أَذَلُّ: الحِرْصُ عَلَى الدُّنْيَا؛ در پاسخ به این پرسش که کدام خواری بدتر است؟ (فرمودند): آزمندی به دنیا. أمالی الصدوق: ۴ / ۳۲۲

حدیث ۵۲۷

امام علی علیه السلام: الحَرِيصُ فَقِيرٌ وَلَوْ مَلَكَ الدُّنْيَا بِحِذَائِهَا؛ آزمند نیازمند است اگر چه مالک همه دنیا باشد. غرر الحکم: ۱۷۵۳

حدیث ۵۲۸

امام حسین علیه السلام: لَيْسَتِ الْعِفَّةُ بِمَانِعِهِ رِزْقًا، وَلَا الحِرْصُ بِجَالِبِ فَضْلًا، وَإِنَّ الرِّزْقَ مَقْسُومٌ وَالْأَجَلَ مَحْتَمٌ، وَاسْتِعْمَالُ الحِرْصِ طَالِبُ المِائِثَمِ؛ نه عفت مانع روزی می شود و نه حرص، روزی بیشتر می آورد؛ زیرا روزی تقسیم شده و اجل حتمی است و حرص زدن طلب گناه است. أعلام الدین: ۴۲۸

حدیث ۵۲۹

امام علی علیه السلام: الحِرْصُ لَا يَزِيدُ فِي الرِّزْقِ، وَلَكِنْ يُذِلُّ القَدْرَ؛ آزمندی روزی را زیاد نمی کند، بلکه قدر و منزلت را خوار می سازد. غرر الحکم: ۱۸۷۷

حدیث ۵۳۰

امام باقر علیه السلام: مَثَلُ الحَرِيصِ عَلَى الدُّنْيَا مَثَلُ دُودَةِ القَرِّ: كُلَّمَا اِزْدَادَتْ مِنَ القَرِّ عَلَى نَفْسِهَا لَفًا كَانَ أَبْعَدَ لَهَا مِنَ الخُرُوجِ، حَتَّى تَمُوتَ غَمًّا؛ حکایت کسی که به دنیا حریص است، حکایت کرم ابریشم است هر چه بیشتر ابریشم بر خود می تند، با بیرون آمدن از پیله بیشتر فاصله می گیرد تا آن که سرانجام دق مرگ می شود. الکافی: ۷ / ۳۱۶ / ۲

حدیث ۵۳۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: اعْلَمْ يَا عَلِيُّ، أَنَّ الجُبْنَ والبُخْلَ والحِرْصَ غَرِيزَةٌ وَاحِدَةٌ، يَجْمَعُهَا سُوءُ الظَّنِّ؛ ای علی! بدان که ترسویی و بخل و آزمندی یک سرشتند و ریشه آنها بدگمانی (به خدا) است. علل الشرائع: ۱ / ۵۵۹

حدیث ۵۳۲

امام علی علیه السلام: عَلَى السَّكِّ وَقَلْبِهِ التَّقَهُ بِاللَّهِ، مَبْنَى الحِرْصِ والسَّخِّ؛ بنای آزمندی و بخل شدید بر شک و کم اعتمادی به خدا استوار است. غرر الحکم: ۶۱۹۵

حدیث ۵۳۳

امام علی علیه السلام: شِدَّةُ الْحَرِصِ مِنْ قُوَّةِ الشَّرِّ وَضَعْفُ الدِّينِ؛ آزمندی زیاد ناشی از نیروی سیری ناپذیری و سستی دین است.
غرر الحکم: ۵۷۷۲

حدیث ۵۳۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: مَنْ عَشَّ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ نَزَعَ اللَّهُ عَنْهُ بَرَكَهَ رِزْقِهِ ، وَأَفْسَدَ عَلَيْهِ مَعِيشَتَهُ ، وَوَكَّلَهُ إِلَى نَفْسِهِ؛ هر که به برادر مسلمان خود دغلكاری روا دارد ، خداوند برکت را از روزی او بگیرد و زندگیش را بر وی تباه گرداند و او را به خودش واگذارد . بحار الأنوار: ۳۰ / ۳۶۵ / ۷۶

حدیث ۵۳۵

امام رضا علیه السلام: لَا يَجْتَمِعُ الْمَالُ إِلَّا بِخِصَالٍ خَمْسٍ: بِبُخْلِ شَدِيدٍ ، وَأَمَلٍ طَوِيلٍ ، وَحَرِصٍ غَالِبٍ ، وَقَطِيعَةِ الرَّجْمِ ، وَإِثَارِ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ؛ مال و ثروت جمع نشود ، مگر با داشتن پنج خصلت: بخل شدید ، آرزوی دراز ، حرص چیره (بر جان) ، رسیدگی نکردن به خویشان و ترجیح دنیا بر آخرت . الخصال: ۲۹ / ۲۸۲

حدیث ۵۳۶

امام علی علیه السلام: لَا- وَزَرَ أَعْظَمَ مِنْ وَزَرَ غَنِيٍّ مَنَعَ الْمُحْتَاجَ ؛ گناهی، بزرگتر از گناه ثروتمندی نیست که نیازمند را از حَقش محروم کرده باشد . غررالحکم: ۱۰۷۳۸

حدیث ۵۳۷

امام صادق علیه السلام: دِرْهَمٌ رِبَا أَعْظَمُ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ سَبْعِينَ زَيْنَةً بِهَذَاتِ مَحْرَمٍ فِي بَيْتِ اللَّهِ الْحَرَامِ؛ یک درهم ربا ، نزد خداوند سنگین تر است از هفتاد بار زنا کردن با محارم در (کعبه) خانه محترم خدا . نور الثقلین: ۱ / ۲۹۵ / ۱۱۷۷

حدیث ۵۳۸

امام صادق علیه السلام: أَكَلُ الرِّبَا لَا يَخْرُجُ مِنَ الدُّنْيَا حَتَّى يَتَخَبَّطَهُ الشَّيْطَانُ ؛ ربا خوار از دنیا نرود، تا آن که شیطان دیوانه اش کند . تفسیر العیاشی: ۱ / ۱۵۲ / ۵۰۳

حدیث ۵۳۹

امام باقر علیه السلام: أَحَبُّ الْمَكَاسِبِ ، كَسْبُ الرِّبَا؛ پلیدترین کسب‌ها ، رباست . الکافی: ۵ / ۱۴۷ / ۱۲

حدیث ۵۴۰

أَتَيْتُ لَيْلَةَ أُسْرِي بِي عَلَى قَوْمٍ بَطُونُهُمْ كَالْبُيُوتِ فِيهَا الْحَيَاتُ تُرَى مِنْ خَارِجِ بَطُونِهِمْ ، فَقُلْتُ: مَنْ هَؤُلَاءِ يَا جَبْرَائِيلُ؟ قَالَ: هَؤُلَاءِ أَكَلَهُ الرِّبَا؛ شبی که به معراج رفتم ، بر مردمی گذشتم که شکمهایشان چون خانه‌ای بود و در آنها مارهایی وجود داشت که از بیرون

شکمه‌ایشان دیده می‌شد. پرسیدم: ای جبرئیل! اینها کیستند؟ گفت: اینان ربا خوارانند. کنز العمال: ۳۱۸۵۷

حدیث ۵۴۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ لَعَنَ آكِلَ الرِّبَا وَمُوكِلَهُ وَكَاتِبَهُ وَشَاهِدِيَهُ؛ خداوند عز و جل ربا خوار و ربا دهنده و کاتب و گواهان آن را لعنت کرده است. أمالی الصدوق: ۱ / ۳۴۶

حدیث ۵۴۲

امام علی علیه السلام: اعْتِيَادُ الْكِذْبِ يُورِثُ الْفَقْرَ؛ اعتیاد به دروغگویی، فقر می‌آورد. بحار الأنوار: ۷۲ / ۲۶۱ / ۳۶

حدیث ۵۴۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: الْكِذْبُ يَنْقُصُ الرِّزْقَ؛ دروغ، روزی را کم می‌کند. الترغیب والترهیب: ۳ / ۵۹۶ / ۲۹

حدیث ۵۴۴

امام باقر علیه السلام: إِنَّ الْعَبْدَ لَيُذْنِبُ الذَّنْبَ فَيُرْوَى عَنْهُ الرِّزْقُ؛ بنده گناه می‌کند و به سبب آن روزی از او گرفته می‌شود. الکافی: ۸ / ۲۷۰ / ۲

حدیث ۵۴۵

امام صادق علیه السلام: كَثْرَةُ السُّحْتِ يَمْحَقُ الرِّزْقَ؛ حرامخواری زیاد، روزی را از بین می‌برد. تحف العقول: ۳۷۲

حدیث ۵۴۶

امام صادق (علیه السلام) می‌فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى لَيُبْغِضُ الْمُتَّفِقَ سَلْمَتَهُ بِالْإِيمَانِ؛ خداوند تبارک و تعالی از کسی که با قسم و سوگند خوردن کالای خود را به فروش رساند، نفرت دارد. أمالی الصدوق: ۶ / ۳۹۰

حدیث ۵۴۷

قال الصادق - عليه السلام -: ان الرجل يذنب الذنب فيحرم صلاة الليل و ان العمل السيئ اسرع في صاحبه من السكين في اللحم؛ شخصی که به عصیان روی می‌آورد، از خواندن نماز شب محروم می‌شود، زیرا اثر کار بد در انسان، از اثر کار تیز بر گوشت، سریع‌تر است. (میزان الحکمه، ج ۵، ح ۱۱۰۴۶۷).

حدیث ۵۴۸

قال الصادق - عليه السلام -: ان الرجل ليكذب الكذبة فيحرم بها عن صلوة الليل؛ چه بسا مردی با گفتن دروغی، از فیض نماز محروم می‌شود. (بحار الأنوار، ج ۸۷، ص ۱۴۶).

حدیث ۵۴۹

قال الباقر - علیه السلام -: جاء الرجل الى اميرالمؤمنين - عليه السلام - فقال : يا اميرالمؤمنين اني قد حرمت الصلوة بالليل فقال اميرالمؤمنين : انت رجل قد قيدتك ذنوبك؛ مردی نزد اميرالمؤمنين (عليه السلام) آمد و گفت: من از نماز شب محروم شده ام، امام علی (عليه السلام) فرمودند: گناهانت تو را گرفتار نموده است . (بحارالانوار، ج ۸۳، ص ۱۲۷).

حدیث ۵۵۰

قال الصادق - علیه السلام -: ان الرجل يذنب فيحرم صلوة الليل؛ هرآینه انسان مرتکب گناهی می شود و در نتیجه راه، از نماز شب محروم می گردد. (میزان الحکمه، ج ۵، ص ۴۲۲).

حدیث ۵۵۱

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله -: من شرب الخمر لم تقبل له صلاة اربعين ليلة فان عاد فاربعين ليلة من يوم شربها فان مات في تلك الاربعين ليلة من غير توبة سقاه الله يوم القيامة من طينة خبال؛ کسی که شراب می نوشد نماز وی تا چهل شبانه روز مقبول نیست و اگر بار دیگر لب به شراب زد باز هم تا چهل شب و اگر بدون ((توبه)) در این اوقات بمیرد، خداوند متعال وی را از خاک فاسد سیراب خواهد ساخت . (تفسیر القمی، ج ۱، ص ۱۸۱)

حدیث ۵۵۲

عن الباقر - علیه السلام -: ما عصى الله بشيء اشد من شرب المسكر ان احدهم يدع الصلاة الفريضة و يشب على امه و ابنته و اخته و هو لا يعقل؛ گناهی بدتر از شرب خمر، نیست و شرابخوار، در حال مستی، نماز واجب را رها و با مادر و خواهر و دخترش همبستر می شود؛ زیرا او در آن حال اندیشه خود را از دست داده است . (وسائل الشیعه، ج ۱۷، ص ۲۵۰)

حدیث ۵۵۳

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله -: من اغتاب مسلما او مسلمة لم يقبل الله صلاته و لا صيامه اربعين يوما الا ان يغفر له صاحبه - من اغتاب في شهر رمضان لم يوجر على صيامه؛ کسی که غیبت شخص روزه داری نماید خداوند متعال نماز و روزه وی را تا چهل روز مورد پسند قرار نمی دهد، مگر آن که غیبت شونده از وی راضی شود. (و افزود:) کسی که در ماه رمضان غیبت کند از روزه داری خویش اجری به دست نمی آورد. (جامع الاخبار صدوق، فصل الغیبة)

حدیث ۵۵۴

قال الباقر - علیه السلام -: من شرب الخمر فسکر منها لم يقبل الله صلاته اربعين يوما فان ترك الصلاة في هذه الايام ضوعف عليه العذاب لترك الصلاة؛ کسی که شراب بنوشد و مست شود، تا چهل روز، نماز او قبول نیست؛ پس اگر نمازی را در این روزها ترک کند، عقاب و کیفر وی نیز چند برابر است . (ثواب الاعمال، ص ۵۵۱)

حدیث ۵۵۵

قال الصادق - علیه السلام -: ان الرجل ليكذب الكذبة فيحرم بها صلاة الليل؛ همانا مردی دروغ می گوید، پس به خاطر آن

دروغگویی از نماز شب محروم می شود. (میزان الحکمه، ج ۵، ص ۴۲۲)

حدیث ۵۵۶

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله -: من اغتاب مسلما او مسلمة لم يقبل الله صلوته و لاصيامه اربعين يوما و ليلة الا ان يغفر له صاحبه ؛ هر کس که غیبت مرد یا زن مسلمانی را کند، تا چهل شبانه روز نماز و روزه اش پذیرفته نیست، مگر این که غیبت شونده او را ببخشد. (بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۲۵۸)

حدیث ۵۵۷

قال الصادق - عليه السلام -: لا تقبل صلوة شارب الخمر اربعين يوما الا ان يتوب ؛ نماز شرابخوار تا چهل روز مقبول نخواهد شد، مگر این که توبه کند. (بحار الانوار، ج ۸۴، ص ۳۱۷. میزان الحکمه، ج ۵، ص ۳۸۸) - ۴۳۱ - انجام نماز برای خودنمایی

حدیث ۵۵۸

عن النبي - صلى الله عليه وآله - قال : يا علي ! شارب الخمر لا يقبل - عز و جل - صلاته اربعين يوما فان مات في الاربعين مات كافرا ؛ ای علی! نماز آدم شرابخوار تا چهل روز پذیرفته نیست و اگر در ظرف چهل روز بمیرد، کافر از دنیا رفته است. (بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۴۷)

حدیث ۵۵۹

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله -: من اكل لقمة حرام لم يقبل له صلوة اربعين ليلة و لم تستجب له دعوة اربعين صباحا ؛ کسی که لقمه حرام بخورد، تا چهل شب نماز او قبول نمی شود و دعای وی نیز تا چهل روز به اجابت نمی رسد. (دارالسلام نوری، ج ۴، ص ۲۱۳)

حدیث ۵۶۰

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله -: من اغتاب مسلما او مسلمة لم يقبل الله صلوته و لا صيامه اربعين يوما و ليلة الا ان يغفر له صاحبه ؛ هر کس غیبت مرد یا زن مسلمانی را کند، تا چهل شبانه روز نماز و روزه اش پذیرفته نیست، مگر این که غیبت شونده او را ببخشد. (بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۲۵۸)

حدیث ۵۶۱

امام صادق علیه السلام : إِنَّ الرَّجُلَ لَيَكْذِبُ الْكِذْبَ الْكِذْبَةَ فَيَحْرَمُ بِهَا صَلَاةَ اللَّيْلِ؛ آدمی، دروغی می گوید و به سبب آن از نماز شب محروم می شود. علل الشرائع : ۳۶۲ / ۲ منتخب میزان الحکمه : ۳۳۰

حدیث ۵۶۲

امام علی علیه السلام : ما جفَّتِ الدُّمُوعُ إِلَّا لِقَسْوَةِ الْقُلُوبِ ، وما قَسَّتِ الْقُلُوبُ إِلَّا لِكَثْرَةِ الدُّنُوبِ ؛ چشمها نخشکید مگر بر اثر سخت دلی و دلها سخت نشد مگر به سبب گناه زیاد. بحار الأنوار : ۷۳ / ۳۵۴ / ۶۰ منتخب میزان الحکمه : ۷۸

حدیث ۵۶۳

امام صادق علیه السلام فرمودند: يَقُولُ إبليسُ لِحُنودِهِ: أَلْقُوا بَيْنَهُمُ الحَسَدَ وَالبَغْيَ، فَإِنَّهُمَا يَعِدُ لَـئِنِ عِنْدَ اللَّهِ الشَّرَكَ؛ شيطان به سپاهیانش می گوید: میان مردم حسد و تجاوزگری بیاندازید چون این دو، نزد خدا برابر با شرک است. کافی، ج ۲، ص ۳۲۷، ح ۲

حدیث ۵۶۴

امام صادق علیه السلام فرمودند: اصولُ الكُفْرِ ثلاثَةٌ الحِرْصُ وَالإِسْتِكْبَارُ وَالحَسَدُ؛ ریشه های کفر سه چیز است: حرص و بزرگ منشی نمودن و حسد ورزیدن. (جهاد النفس، ح ۵۵۰)

حدیث ۵۶۵

امام صادق علیه السلام فرمودند: إِيَّاكُمْ أَنْ يَحْسَدَ بَعْضُكُمْ بَعْضاً فَإِنَّ الكُفْرَ أَصْلُهُ الحَسَدُ؛ از حسد ورزی به یکدیگر بپرهیزید، زیرا ریشه کفر، حسد است. (تحف العقول، ص ۳۱۵)

حدیث ۵۶۶

امام علی علیه السلام فرمودند: يَكْتَسِبُ الكاذِبُ بِكَذِبِهِ ثلاثاً: سَخَطُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَاسْتِهَانَةُ النَّاسِ بِهِ وَمَقْتُ الملائِكَةِ لَهُ؛ دروغگو با دروغگویی خود سه چیز بدست می آورد: خشم خدا را نسبت به خود، نگاه تحقیرآمیز مردم را نسبت به خود و دشمنی فرشتگان را نسبت به خود. غررالحکم ۶/۴۸۰/۱۱۰۳۹

حدیث ۵۶۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: أَلْكَذِبُ يَنْقُصُ الرِّزْقَ؛ دروغ، روزی را کم می کند. الترغیب و الترهیب ۳/۵۹۶/۲۹

حدیث ۵۶۸

امام علی علیه السلام فرمودند: لَيْسَ الكَذِبُ مِنَ خَلائِقِ الإسلامِ؛ دروغگویی از اخلاق اسلام نیست. غررالحکم، ج ۵، ص ۷۴، ص ۷۴۶۰

حدیث ۵۶۹

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: پلیدترین کسبها، کسب ریاست. بحارالانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۵، ص ۱۴۷

حدیث ۵۷۰

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: سه خصلت است که دارنده اش نمی میرد تا عاقبت شوم آن را ببیند: ستمکاری، ازخویشان بریدن، و قسم دروغ که نبرد با خداست. کافی، ج ۷۵، ص ۱۷۴

حدیث ۵۷۱

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: خداوند، دشنام گوی بی آبرو را دشمن دارد. بحارالانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۷۵، ص ۱۷۶

حدیث ۵۷۲

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: غیبت آن است که درباره برادرت چیزی را بگویی که خداوند بر او پوشیده و مستور داشته است. و بهتان آن است که عیبی را که در برادرت نیست، به او ببندی. بحارالانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۷۵، ص ۱۷۸

حدیث ۵۷۳

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: از سستی و بی‌قراری پرهیز، که این دو، کلید هر بدی می‌باشند، کسی که سستی کند، حقی را ادا نکند، و کسی که بی‌قرار شود، بر حق صبر نکند بحارالانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۷۵، ص ۱۷۵

حدیث ۵۷۴

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: خشم، کلید هر بدی است. (بحارالانوار/۳۷۳/۷۸)

حدیث ۵۷۵

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: همه‌ی پلیدی‌ها در یک خانه نهاده شده و کلید آن دروغ قرار داده شده است. (بحارالانوار/۳۷۸/۷۵)

حدیث ۵۷۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرمایند: یطبع المؤمن علی کلّ خلق لیس الخیانه و الکذب؛ مؤمن هر خوئی تواند داشت مگر خیانت و دروغ گوئی. نهج الفصاحه

حدیث ۵۷۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرمایند: و آیّ داء أدوی من البخل؛ و چه مرضی از بخل بدتر است. نهج الفصاحه

حدیث ۵۷۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرمایند: النّظره سهم مسموم من سهام ابلیس؛ نگاه بد تیری زهر آگین از تیرهای شیطان است. نهج الفصاحه

حدیث ۵۷۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرمایند: المقیم علی الزّنا کعابد وثن؛ آن که بر زنا اصرار ورزد، چون بت پرست است. نهج الفصاحه

حدیث ۵۸۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أذى مسلماً فقد أذانی و من أذانی فقد أذى الله؛ هر که مسلمانی را آزار کند مرا آزار کرده و هر که مرا آزار کند خدا را آزار کرده است. نهج الفصاحه

حدیث ۵۸۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أذى المسلمین فی طرقهم وجبت علیه لعنتهم؛ هر که مسلمانان را در راههایشان آزار کند لعنت وی بر ایشان واجب است. نهج الفصاحه

حدیث ۵۸۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من ضرب مملوکه ظالماً أفید منه یوم القیامه؛ هر که مملوک خویش را به ستم بزند روز قیامت از او تقاص کنند. نهج الفصاحه

حدیث ۵۸۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من ضارَّ ضارَّ الله به و من شاقَّ شاقَّ الله علیه؛ هر که زیان به کسان رساند خدا زیانش رساند و هر که سختگیری کند خدا با وی سخت گیرد. نهج الفصاحه

حدیث ۵۸۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من سعی بالناس فهو بغیر رسته أو فیه شیء منه؛ هر که بد مردم گوید از عقل به دور است یا خللی در او هست. نهج الفصاحه

حدیث ۵۸۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مَنْ زَنَى زَنَى بِهِ؛ هر که زنا کند با کسان وی زنا کنند. نهج الفصاحه

حدیث ۵۸۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من زنی أو شرب الخمر نزع الله منه الإیمان كما یخلع الإنسان القمیص من رأسه؛ هر که زنا کند یا شراب بنوشد خدا ایمان از او بکند همچنان که انسان پیراهن از سر خویش بیرون می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۵۸۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من احتکر علی المسلمین طعامهم ضربه الله بالجذام؛ هر که خوراک مسلمانان را احتکار کند خدا به خوره مبتلایش کند. نهج الفصاحه

حدیث ۵۸۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أذنب و هو یضحک دخل النار و هو یبکی؛ هر که گناه کند و خندان باشد وارد جهنم شود و گریان باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۵۸۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أعان علی خصومه بظلم لم یزل فی سخط الله حتی ینزع؛ هر که به وسیله ستمی بر خصومتی کمک کند پیوسته مورد خشم خدا باشد تا دست بردارد. نهج الفصاحه

حدیث ۵۹۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من غشنا فلیس متباً، المکر و الخداع فی النار؛ هر که با ما نادرستی کند از ما نیست مکر و خدعه در جهنم است. نهج الفصاحه

حدیث ۵۹۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من کان له و جهان فی الدنیا کان له یوم القیامه لسانان من نار؛ هر که در دنیا دو رو باشد روز قیامت دو زبان از آتش دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۵۹۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من قطع رحماً أو حلف علی یمین فاجرہ رأی و باله قبل أن یموت؛ هر که از خویشاوند ببرد یا قسم دروغ خورد پیش از آن که بمیرد وبال آن ببیند. نهج الفصاحه

حدیث ۵۹۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من هجر أخاه سنه فهو کسفک دمه؛ هر که یک سال از برادر خویش قهر کند چنان است که خون وی را ریخته است. نهج الفصاحه

حدیث ۵۹۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من یعمل سوءاً یجز به فی الدنیا؛ هر که عمل بد کند در دنیا سزای آن ببیند. نهج الفصاحه

حدیث ۵۹۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من لا یرحم لا یرحم و من لا یغفر لا یغفر له؛ هر که رحم نکند رحمش نکنند و هر که نیامرزد او را نیامرزدند. نهج الفصاحه

حدیث ۵۹۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من حسن إسلام المرء تركه مالا یعنیه؛ کسی که فضول نباشد، اسلامش نکو باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۵۹۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من فرّق بین والده و ولدها فرّق الله بینه و بین أحبته یوم القیمه؛ هر که میان مادر و فرزندی تفرقه اندازد خدا روز قیامت میان او و دوستانش جدائی افکند. نهج الفصاحه

حدیث ۵۹۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من كان ذا اللسانین فی الدنیا جعل له یوم القیامه لسانان من النار؛ هر که در دنیا دو زبان باشد برای وی روز قیامت دو زبان از آتش نهند. نهج الفصاحه

حدیث ۵۹۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ملعون من سبّ أباه، ملعون من سبّ أمّه؛ هر که به پدر خویش ناسزا گوید ملعون است و هر که به مادر خویش ناسزا گوید ملعون است. نهج الفصاحه

حدیث ۶۰۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ملعون من ضارّ مؤمنا أو مکر به؛ هر که به مؤمنی زیان رساند یا با او حيله کند ملعون است. نهج الفصاحه

حدیث ۶۰۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما محق الإسلام محق الشّح شیء؛ هیچ چیز مسلمانی را چون بخل پایمال نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث ۶۰۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما ضلّ قوم بعد هدی كانوا علیه إلّا أوتوا الجدل؛ هیچ قومی پس از هدایت به ضلال نیفتاد مگر آن که به جدل خو گرفت. نهج الفصاحه

حدیث ۶۰۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما برّ أباه من شدّ إليه الطّرف بالغضب؛ هر که نگاه خشمگین سوی پدر خویش افکند از فضیلت نیکی با وی بی نصیب است. نهج الفصاحه

حدیث ۶۰۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أحد أكثر من الربا إلّا كان عاقبه أمره إلى قلّه؛ هر که ربا فراوان خورد سر انجام او به فقر انجامد. نهج الفصاحه

حدیث ۶۰۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا ینبغی لذی الوجهین أن ینبغی عند الله؛ دو رو نزد خدا مورد اعتماد نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۶۰۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یدخل الجنّه سیئ الملکة؛ بدخوی به بهشت نمی رود. نهج الفصاحه

حدیث ۶۰۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یدخل الجنّه حبّ و لا- بخیل؛ حیل و بخیل به بهشت نمی روند. نهج الفصاحه

حدیث ۶۰۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یحتکر إلّا خاطی؛ جز خطاکار احتکار نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث ۶۰۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا ینبغی علی الناس إلّا ولد بغی و إلّا من فیه عرق منه؛ بر مردم ستم نکند جز فرزند زنا کار یا کسی که رگی از زنا کار دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۶۱۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تشربوا الخمر فإنّها مفتاح کلّ شرّ؛ شراب منوشید که کلید همه بدی هاست. نهج الفصاحه

حدیث ۶۱۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تجتمع خصلتان فی مؤمن: البخل و الکذب؛ دو صفت در مؤمن فراهم نشود بخل و دروغ. نهج الفصاحه

حدیث ۶۱۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس من خلق المؤمن الملق؛ تملق از اخلاق مؤمن نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۶۱۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ليس من أخلاق المؤمن التَّمَلُّقُ و لا الحسد إلَّا فی طلب العلم؛ تملق و حسد بر مؤمن روا نیست مگر در طلب علم. نهج الفصاحه

حدیث ۶۱۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ليس أسرع عقوبه من بغی؛ عقوبتی از عقوبت ظلم سریع تر نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۶۱۵

ليس المؤمن بالطَّعَانِ و لا اللَّعَانِ و لا الفاحش و لا البذیء؛ مؤمن طعنه زن و لعنت گر و بد گو و بد زبان نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۶۱۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو كان الفحش خلقا لكان شرَّ خلق الله؛ اگر بد و ناسزا مخلوقی بود، بدترین مخلوق خدا بود. نهج الفصاحه

حدیث ۶۱۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لن يزال العبد فی فسحه من دینه ما لم یشرب الخمر و إذا شربها خرق الله عنه ستره و كان الشَّیطان و لئیه و سمعه و بصره یسوقه إلى کلِّ شرٍّ و یصرفه عن کلِّ خیر؛ بنده تا شراب ننوشد عرصه دین بر او گشاده باشد و چون بنوشد پرده خدا از او بدرد و شیطان یار و گوش و چشم او شود و او را بسوی بدی ها براند و از نیکیها منصرف کند. نهج الفصاحه

حدیث ۶۱۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لعن الله الرُّبَا و آكله و كاتبه و شاهده و هم یعلمون؛ خدا ربا و رباخوار را با نویسنده و شاهد معامله ربا اگر واقفند لعنت کند. نهج الفصاحه

حدیث ۶۱۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لعن الله الرُّاشی و المرتشی و الذی یمشی بینهما؛ خدا رشوه ده و رشوه گیر را با آنکه میان آنها واسطه می شود لعنت کند. نهج الفصاحه

حدیث ۶۲۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لعنه الله على الرُّاشی و المرتشی؛ لعنت خدا بر رشوه ده و رشوه گیر باد. نهج الفصاحه

حدیث ۶۲۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لأن یزنی الرّجل بعشره نسوه خیر له من أن یزنی بامرأه جارّه، و لأن یسرق الرّجل من عشره أبیات أیسر له من أن یسرق من بیت جارّه؛ این که مرد باده زن زنا کند گناه آن کمتر است تا با زن همسایه خویش زنا کند و این که مرد از ده خانه دزدی کند برای وی آسان است تا از خانه همسایه خویش بدزدد. نهج الفصاحه

حدیث ۶۲۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الکذب یسوّد الوجه و النمیمه عذاب القبر؛ دروغ مایه روسیاهی است و سخن چینی موجب عذاب قبر است. نهج الفصاحه

حدیث ۶۲۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الکبر من بطر الحقّ و غمط الناس؛ تکبر نتیجه بی اعتنایی به حق و تحقیر مردم است. نهج الفصاحه

حدیث ۶۲۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ موز فی التّار؛ هر آزارگری در جهنم است. نهج الفصاحه

حدیث ۶۲۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ المسلم علی المسلم حرام: ماله و عرضه و دمه، حسب امرئ من الشّرّ أن یحقّر أخاه المسلم؛ همه چیز مسلمان، از مال و آبرو و خونش بر مسلمان حرام است، برای مرد همین شر بس که برادر مسلمان خویش را تحقیر کند. نهج الفصاحه

حدیث ۶۲۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ خلّه یطبع علیها المؤمن إلاً الخیانه و الکذب؛ مؤمن هر صفتی تواند داشت مگر خیانت و دروغ. نهج الفصاحه

حدیث ۶۲۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالزّجل إثما أن یكون بدیاً فاحشاً بخيلاً؛ گناه مرد همین بس که بدزبان و بدکار و بخیل باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۶۲۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قسم من الله تعالی لا یدخل الجنّه بخیل؛ قسم خداست که بخیلی وارد بهشت نمی شود. نهج الفصاحه

حدیث ۶۲۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الغیبه ذکرک أخطاک بما یکره؛ غیبت آن است که برادر خود را به چیزی که دوست ندارد، یاد کنی. نهج الفصاحه

حدیث ۶۳۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الغلّ و الحسد یا کلان الحسنات كما تأکل النار الحطب؛ کینه و حسد اعمال خوب را می خورد چنان که آتش هیزم را می خورد. نهج الفصاحه

حدیث ۶۳۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الغضب من الشّیطان و الشّیطان خلق من النّار و الماء یطفی النّار فإذا غضب أحدکم فلیغتسل؛ خشم از شیطان است و شیطان از آتش است و آب آتش را خاموش می کند، وقتی یکی از شما خشمگین شود، غسل کند. نهج الفصاحه

حدیث ۶۳۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الظّلمه و أعوانهم فی النّار؛ ستم گران و یارانشان در جهنمند. نهج الفصاحه

حدیث ۶۳۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الظلم ظلمات یوم القیمه؛ ستم مایه تاریکی روز قیامت است. نهج الفصاحه

حدیث ۶۳۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الطّمع یدهب الحکمه من قلوب العلماء؛ طمع، حکمت از دل دانشوران ببرد. نهج الفصاحه

حدیث ۶۳۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّیام جتّه ما لم یخرقها بکذب أو غیبه؛ روزه سپری است مادام که آن را به دروغ یا غیبت ندرد. نهج الفصاحه

حدیث ۶۳۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الشّهوه الخفیّیه و الرّیاء شرک؛ جاه طلبی و ریا شرک است. نهج الفصاحه

حدیث ۶۳۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: شرّ ما فی الرّجل شحّ هالع و جبن خالع؛ بدترین صفت مرد بخل مفرط و ترس شدید است. نهج الفصاحه

حدیث ۶۳۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الشَّحِیحُ لَا یَدْخُلُ الْجَنَّةَ؛ بخیل به بهشت در نیاید. نهج الفصاحه

حدیث ۶۳۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: شارب الخمر کعابد وثن؛ شراب خوار مانند بت پرست است. نهج الفصاحه

حدیث ۶۴۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سوء الخلق یفسد العمل کما یفسد الخلّ العسل؛ بدخوئی عمل را به فساد آرد چنان که سرکه عسل را فاسد کند. نهج الفصاحه

حدیث ۶۴۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سوء الخلق شؤم و شرار کم أسوؤکم خلقاً؛ بدخوئی شوم است و بدترین شما بدخوترین شماست. نهج الفصاحه

حدیث ۶۴۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ستّهُ أشیاء تحبب الأعمال: الإشتغال بعیوب الخلق، و قسوه القلب، و حبّ الدنیا، و قلّه الحیاء، و طول الأمل، و ظالم لا- ینتهی؛ شش چیز است که اعمال خوب را نابود میکند، اشتغال به عیب خلائق، سنگدلی و دنیاپرستی و بی شرمی و درازی آرزو و ستم گری که بس نکند. نهج الفصاحه

حدیث ۶۴۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الزّنا یورث الفقر؛ زنا مایه فقر است. نهج الفصاحه

حدیث ۶۴۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الزّانی بحلیله جاره لا ینظر الله إلیه یوم القیامه و لا یزکیه و یقول له: ادخل النار مع الدّاخلین؛ آن که با زن همسایه خود زنا کند روز قیامت خدا به او ننگرد و او را پاک نکند و بدو گوید با جهنمیان بجهنم برو. نهج الفصاحه

حدیث ۶۴۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: زنا اللسان الکلام؛ زناى زبان، سخن بیجاست. نهج الفصاحه

حدیث ۶۴۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: زنا العینین النّظر؛ زناى چشمان نگاه نارواست. نهج الفصاحه

حدیث ۶۴۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ذو الوجهین فی الدنیا یأتی یوم القیامه و له وجهان من نار؛ هر که در دنیا دورو باشد روز قیامت بیاید و دو رو از آتش داشته باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۶۴۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: درهم ربا یا کله الرّجل - و هو یعلم - أشدّ عند الله من ستّه و ثلاثین زنیه؛ یک درهم ربا که انسان دانسته گیرد در نظر خدا بدتر از سی و شش زناست. نهج الفصاحه

حدیث ۶۴۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الخیانه تجرّ الفقر؛ خیانت مایه فقر است. نهج الفصاحه

حدیث ۶۵۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الخمر جماع الآثام؛ شراب، مجموعه گناهان است. نهج الفصاحه

حدیث ۶۵۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الخمر أمّ الفواحش و أكبر الكبائر من شربها وقع علی أمّه و خالته و عمّته؛ شراب مادر بدیهاست و از همه گناهان بزرگ، بزرگتر است هر که آن را بنوشد باک ندارد که با مادر و خاله و عمه خود زنا کند. نهج الفصاحه

حدیث ۶۵۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الخمر أمّ الخبائث فمن شربها لم تقبل صلاته أربعین یوماً فإن مات و هی فی بطنه مات میتة جاهلیة؛ شراب مادر ناپاکیهاست، هر که بنوشد چهل روز نمازش پذیرفته نشود و اگر بمیرد و شراب در شکم او باشد چنان است که در دوران جاهلیت مرده باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۶۵۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خمس یعجزل الله لصاحبها - العقوبه: البغی و الغدر و عقوق الوالدین و قطیعه الرّحم و معروف لا - یشکر؛ پنج چیز است که خدا مرتکب آن را زود کیفر می دهد: ستم و خیانت و بد رفتاری با پدر و مادر و بریدن از خویشاوندان و حق شناسی. نهج الفصاحه

حدیث ۶۵۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خمس هنّ من قواصم الظّهر: عقوق الوالدین و المرأه یأتمنها زوجها تخونه و الإمام یطیعه الناس و یعصى الله و رجل وعد عن نفسه خیرا فأخلف و اعتراض المرء فی أنساب الناس؛ پنج چیز کمر شکن است، بد

رفتاری با پدر و مادر و زنی که شوهرش بدو اطمینان دارد ولی بدو خیانت کند و پیشوائی که مردم او را اطاعت کنند ولی او خدا را اطاعت نکند و مردی که وعده دهد و تخلف کند و بد گوئی شخص در باره نسب مردم. نهج الفصاحه

حدیث ۶۵۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: خمس لیس لهنّ کفّاره: الشّرك بالله و قتل النّفس بغير حقّ و بهت المؤمن و الفرار من الزّحف و یمین صابره یقتطع بها مالا بغير حقّ؛ پنج گناهست که محوشدنی نیست، شریک قرار دادن برای خدا و کشتن کسان بناحق و بهتان زدن به مؤمن و فرار از جنگ و قسم ناحق که به وسیله آن مال کسان را ببرند. نهج الفصاحه

حدیث ۶۵۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: خصلتان لا یجتمعان فی مؤمن: البخل و سوء الخلق؛ دو صفت است که در مؤمن جمع نشود بخل و بد خوئی. نهج الفصاحه

حدیث ۶۵۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: الحسد یأکل الحسنات كما تأکل النار الحطب و الصّیدقه تطفیء الخطیئه كما یطفیء الماء النّار؛ حسد کارهای نیک را می خورد چنان که آتش هیزم را می خورد و صدقه گناه را نابود می کند چنان که آب آتش را خاموش می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۶۵۸

پیامبر اکرم (صیامبر اکرم) (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: جعلت الذّنوب کلّها فی بیت و جعل مفتاحها فی شرب الخمر؛ همه گناهان را در خانه ای نهاده و کلید آن را در شراب خواری قرار داده اند. نهج الفصاحه

حدیث ۶۵۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: ثلاث من کنّ فیه فهو منافق و إن صام و صلّى و حجّ و اعتمر و قال: إنّی مسلم من إذا حدّث کذب و إذا وعد أخلف و إذا ائتمن خان؛ سه چیز است که در هر که هست منافق است اگر چه روزه دارد و نماز گزارد و حج و عمره کند و گوید من مسلمانم: آن که وقتی سخن گوید دروغ گوید و وقتی وعده کند تخلف ورزد و وقتی امانت گیرد خیانت کند. نهج الفصاحه

حدیث ۶۶۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: ثلاث من فعلهنّ فقد أجرم: من عقد لواء فی غیر حقّ أو عقّ والدیه أو مشی مع ظالم لینصره؛ سه کار است که هر کس بکند خطا کار است: هر کس پرچمی جز در راه حق برافرازد، یا با پدر و مادر بدی کند، یا با ستمگری راه سپرد تا او را یاری کند. نهج الفصاحه

حدیث ۶۶۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا ینفع معهنّ عمل، الشّرك بالله و عقوق الوالدین و الفرار من الرّحف؛ سه گناه است که با وجود آن هیچ کار نیکی سودمند نیست شریک قرار دادن برای خدا و ناخشنودی پدر و مادر و فرار از جنگ. نهج الفصاحه

حدیث ۶۶۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا ینظر الله إلیهم یوم القیامه و لا یزکیهم و لهم عذاب ألیم: أشمط زان و عائل مستکبر و رجل جعل الله بضاعته لا یشتری إلاً بیمنه و لا بیع إلاً بیمنه؛ سه کسند که در روز رستاخیز خدا به سوی آنها نمی نگرد و پاکشان نمی کند و عذابی دردناک دارند: پیر زنا کار و فقیر متکبر و مردی که خدا را سرمایه خود کرده چیزی نخرد مگر با قسم و چیزی نفروشد مگر با قسم. نهج الفصاحه

حدیث ۶۶۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا ینظر الله إلیهم غدا: شیخ زان و رجل اتّخذ الإیمان بضاعه یحلف من کلّ حقّ و باطل و فقیر مختال یزهو؛ سه کسند که روز رستاخیز خدا به سوی آنها نمی نگرد: پیر زنا کار و مردی که قسم را سرمایه خود قرار داده در حق و باطل قسم می خورد و فقیر متکبر و مغرور. نهج الفصاحه

حدیث ۶۶۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا یدخلون الجنّه: مدمن الخمر و قاطع الرّحم و مصدّق بالسّحر؛ سه کسند که داخل بهشت نشوند: شراب خوار و آن که از خویشان ببرد و آن که جادو را تصدیق کند. نهج الفصاحه

حدیث ۶۶۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه قد حرّم الله علیهم الجنّه مدمن الخمر و العاقّ و الدّیوث الذّی یقرّ فی أهله الخبث؛ سه کسند که خداوند بهشت را بر آنها حرام کرده است: شراب خوار و آن که پدر و مادر از او ناراضی نباشند و دیوث که بی ناموسی را در خانواده خود ندیده گیرد. نهج الفصاحه

حدیث ۶۶۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّسویف شعار الشّیطان یلقیه فی قلوب المؤمنین؛ اهمال شعار شیطانست که آن را در دل مؤمنان افکند. نهج الفصاحه

حدیث ۶۶۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: البذاء شؤم و سوء الملکه لؤم؛ بدزبانی مایه شئامت است و بد سیرتی سرچشمه لئامت. نهج الفصاحه

حدیث ۶۶۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: البخیل من ذکرت عنده فلم یصل علیّ؛ بخیل آن است که مرا پیش او یاد کنند و بر من صلوات نفرستد. نهج الفصاحه

حدیث ۶۶۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: البادئ بالسلام بریء من الکبر؛ آن که سلام آغاز می کند از تکبر بر کنار است. نهج الفصاحه

حدیث ۶۷۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الآخذ و المعطی سواء فی الرّبا؛ آن که ربا می دهد و آن که می گیرد در گناه برابرند. نهج الفصاحه

حدیث ۶۷۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ایما رجل تدین دینا و هو مجمع أن لا یوفیه إیاه لقی الله سارقا؛ هر کس قرضی بگیرد و در خاطر داشته باشد که آن را نپردازد مانند دزدان محشور شود. نهج الفصاحه

حدیث ۶۷۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّ داء أدوی من البخل؛ هیچ دردی بدتر از بخل نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۶۷۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إن الصّیفا الزّلال الذی لا تثبت علیه أقدام العلماء الطّمع. طمع سنگ لغزانی است که پای دانشمندان بر آن استوار نمی ماند. نهج الفصاحه

حدیث ۶۷۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إن السّموات السّبع و الأرضین السّبع و الجبال لیلعن الشّیخ الزّانی و إن فروج الزّناه لیؤذی أهل النّار تنن ریحها؛ هفت آسمان و هفت زمین و کوه ها پیر زنا کار را لعنت می کنند و تعفن عورت زناکار جهنمیان را اذیت می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۶۷۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إن الزّناه یأتون تشتعل و جوههم نار؛ روز قیامت چهره زناکاران از آتش مشتعل است. نهج الفصاحه

حدیث ۶۷۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ الحسد لیاکل الحسنات کما تأکل النار الحطب؛ حسد نیکی ها را می خورد چنان که آتش هیزم را می خورد. نهج الفصاحه

حدیث ۶۷۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ ابن آدم لحریص علی ما منع؛ آدمیزاد بر چیزی که از آن منع شده سخت حریص است. نهج الفصاحه

حدیث ۶۷۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ أبخل النَّاس من بخل بالسیلام و أعجز النَّاس من عجز عن الدّعاء؛ بخیل ترین مردم آن کس است که از سلام دادن بخل ورزد و ناتوان ترین مردم کسی است که از دعا ناتوان باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۶۷۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا أخبرک بأهل النار؟ کلّ جعظریّ جَوّاز مستکبر جماع منوع؛ می خواهی تو را از اهل جهنم خبر دهم؟ هر کس که خود پسند و خود خواه و متکبر و حریص و بخیل باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۶۸۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أكبر الكبائر سوء الظن بالله؛ بدترین گناهان بزرگ بدگمانی به خداست. نهج الفصاحه

حدیث ۶۸۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أكبر الكبائر الإشراك بالله و قتل النفس و عقوق الوالدين و شهادة الزور؛ بزرگترین گناهان بزرگ شرک به خدا و قتل نفس و بد رفتاری با پدر و مادر و شهادت دروغ است. نهج الفصاحه

حدیث ۶۸۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أقلّ النَّاس لذه الحسود. لذت حسود از همه کس کمتر است. نهج الفصاحه

حدیث ۶۸۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أقلّ النَّاس راحه البخیل؛ آسایش بخیل از همه کس کمتر است. نهج الفصاحه

حدیث ۶۸۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفقر النَّاس الطّامع؛ طمع کار از همه مردم فقیرتر است. نهج الفصاحه

حدیث ۶۸۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: أغنی النَّاس من لم یکن للحرص أسیرا؛ بی نیازتر از همه مردم کسی است که در بند آز نباشد. نهج الفصاحه

حدیث ۶۸۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: أعظم الظلم ذراع من الأرض ینتقصه المرء من حقّ أخیه لیست حصاه أخذها إلّا طَوْقها یوم القیامه؛ بزرگترین ستمها آن است که مردی یک ذراع زمین از حق برادر خویش بگیرد، هر ریگی که بدین طریق در تصرف او در آید روز رستاخیز در گردن او طوقی می شود. نهج الفصاحه

حدیث ۶۸۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: اشتدَّ غضب الله علی من ظلم من لا یجد ناصرا غیر الله؛ آن کس که بر بی نوائی که بجز خدا پناهی ندارد ستم می کند خشم خدا نسبت به او بسیار سخت است. نهج الفصاحه

حدیث ۶۸۸

لی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: الحریص الذی یطلب المكسبه من غیر حلّها؛ حریص آن است که سود به نامشروع جوید. نهج الفصاحه

حدیث ۶۸۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: الجنّه حرام علی کلّ فاحش أن یدخلها؛ دخول بهشت بر مردم بدزبان، حرام است. نهج الفصاحه

حدیث ۶۹۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: اشتدَّ غضب الله علی الزّناه؛ خشم خدا نسبت به زناکاران بسیار سخت است. نهج الفصاحه

حدیث ۶۹۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: أربع لا یدخل بیتا واحده منها إلا خرب و لم یعمر بالبرکه: الخیانه و السّرقة و شرب الخمر و الزّنا؛ چهار چیز است که هر یک از آنها در خانه ای در آید خراب شود و به برکت آباد نگردد، خیانت و دزدی و شرابخواری و زنا. نهج الفصاحه

حدیث ۶۹۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: أربع حقّ علی الله تعالی أن لا یدخلهم الجنّه و لا یذیقهم نعیما: مدمن خمر و آکل الزّبا و آکل مال الیتیم بغیر حقّ و العاقّ لوالدیه؛ چهار کس را خداوند به بهشت درنیارد و از نعیم آن نچشانند، شرابخوار و

رباخوار و آن کس که مال یتیم بناحق خورد و آن کس که که پدر و مادر از او ناخشنود باشند. نهج الفصاحه

حدیث ۶۹۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أربعه بیغضهم الله تعالی: البیاع الحلاف و الفقیر المختال و الشیخ الزانی و الإمام الجائر؛ چهار کس را خداوند دشمن دارد، فروشنده قسم خور، فقیر متکبر و پیر زنا کار و پیشوای ستمگر. نهج الفصاحه

حدیث ۶۹۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا لم تستحی فاصنع ما شئت؛ وقتی حیا نداری هر کار می خواهی بکن. نهج الفصاحه

حدیث ۶۹۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا ظهر الزنا و الزبا فی قریه فقد أحلوا بانفسهم عذاب الله؛ وقتی زنا کاری و ربا خواری در دهکده ای آشکار شود، مردم آن عذاب خدا را بخود خریده اند. نهج الفصاحه

حدیث ۶۹۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا تطیبت المرأه لغير زوجها فإتما هو نار و سنا؛ وقتی زنی برای کسی جز شوهر خود بوی خوش بکار برد، مایه آتش و عار است. نهج الفصاحه

حدیث ۶۹۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا استعطرت المرأه فمزت علی القوم لیجدوا ریحها فهی زانیه؛ اگر زنی خود را معطر کند و بر مردمی بگذرد که بوی او را دریابند، زناکار است. نهج الفصاحه

حدیث ۶۹۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أخشى ما خشیت علی أمتی کبر البطن و مداومه النوم و الکسل و ضعف الیقین؛ بر امت خویش، بیشتر از هر چیز، از شکم پرستی و پر خوابی و بیکارگی و بی ایمانی بیمناکم. نهج الفصاحه

حدیث ۶۹۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أخاف علی أمتی من بعدی ثلاثا: ضلاله الأهواء و اتباع الشهوات فی البطن و الفروج و الغفله بعد المعرفه؛ پس از خودم بر اتمم از سه چیز بیم دارم، گمراهی هوسها و پیروی خواهشهای شکمها و فرجها و غفلت پس از معرفت. نهج الفصاحه

حدیث ۷۰۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: احتکار الطعام بمکه إحداد؛ احتکار خوردنی ها در مکه کفر است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اجتنبوا التَّكْبِيرَ فَإِنَّ الْعَبْدَ لَا يَزَالُ يَتَكَبَّرُ حَتَّى يَقُولَ اللَّهُ تَعَالَى أَكْتَبُوا عَبْدِي هَذَا فِي الْجَبَّارِينَ؛ از تکبر پرهیزید زیرا بنده همین که به تکبر خو گرفت خداوند می گوید این بنده را در شمار گردن کشان بشمار آرید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اجتنبوا الخمر فَإِنَّهَا مِفْتَاحُ كُلِّ شَرٍّ؛ از شراب بگریزید که کلید همه بدیهاست. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اتَّقُوا الشُّحَّ فَإِنَّ الشُّحَّ أَهْلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلُكُمْ وَحَمَلَهُمْ عَلَيَّ أَنْ سَيَفْكُوا دِمَاءَهُمْ وَاسْتَحَلُّوا مَحَارِمَهُمْ؛ از بخل پرهیزید زیرا که بخل پیشینیان را هلاک کرد و آنها را وادار کرد که به خون یکدیگر دست بیالایند و محارم خویش را حلال شمارند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أتَدْرُونَ مَا الْعِضَّةُ؟.. نَقَلَ الْحَدِيثَ مِنْ بَعْضِ النَّاسِ إِلَى بَعْضٍ لِيُفْسِدُوا بَيْنَهُمْ؛ آیا می دانید سخن چینی چیست؟ سخن چینی آن است که سخنی را از کسان پیش دیگران نقل کنند و میان آنها را بهم بزنند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أَبْغَضَ الرِّجَالِ إِلَى اللَّهِ الْأَلْدَّ الْحَصْمُ؛ منفورترین مردان در پیش خدا مرد لجوج و ستیزه جوست. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: آيَةُ الْمُنَافِقِ ثَلَاثٌ، إِذَا حَدَّثَ كَذِبًا وَإِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ وَإِذَا اتَّخَمَنَ خَانَ؛ نشان منافق سه چیز است، سخن به دروغ گوید، از وعده تخلف کند و در امانت خیانت نماید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: آفَةُ الشَّجَاعَةِ الْبُغْيُ وَآفَةُ الْحَسَبِ الْإِفْتِخَارُ وَآفَةُ السَّمَاخَةِ الْمَنُّ وَآفَةُ الْجَمَالِ الْخِيَلَاءُ وَآفَةُ الْحَدِيثِ الْكَذِبُ وَآفَةُ الْعِلْمِ التَّسْيَانُ وَآفَةُ الْحِلْمِ السَّفَهُ وَآفَةُ الْجُودِ السَّرْفُ وَآفَةُ الدِّينِ الْهَوَى؛ سرکشی آفت شجاعت است، تفاخر آفت شرافت است، منت آفت سماحت است، خود پسندی آفت جمال است، دروغ آفت سخن است فراموشی آفت

دانش است، سفاقت آفت بردباری است، اسراف آفت بخشش است، هوس آفت دین است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۸

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: شرک در میان مردم از جنبش مورچه بر روپوش سیاه در شب تار نهان تر است. (تحف العقول/۵۱۷)

حدیث ۲۰۹

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: همه‌ی پلیدی‌ها در یک خانه نهاده شده و کلید آن دروغ قرار داده شده است. (بحار الانوار/۷۵/۳۷۸)

حدیث ۲۱۰

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: فرزند خردسالی که به پدر گستاخی کند، چون بزرگ شد عاق و ناسپاس او گردد. (تحف العقول/۵۲۰)

حدیث ۲۱۱

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: بئس العبد عبد یكون ذا وجهین و ذا لسانین ، یطری أخواه شاهدا ، و یأکله غائبا ، إن أعطی حسده ، و إن ابتلی خانه؛ چه بد است آن بنده خدا که دورو و دو زبان است . در حضور برادرش او را می ستاید ، و در غیاب او بد گوئیش می کند . اگر عطایی به برادرش رسد حسد برد ، و اگر گرفتار گردد او را وانهد . تحف العقول ، ص ۵۱۸

حدیث ۲۱۲

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: أقل الناس راحة الحقد؛ کم آسایشترین مردم کینه ورز است . تحف العقول ، ص ۵۱۹

حدیث ۲۱۳

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: حسد، نابودکننده‌ی خوبی‌هاست. (مسند الامام الهادی(ع)/۳۰۲)

حدیث ۲۱۴

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: از نشانه‌های غرور نسبت به خدا آن است که بنده، استمرار و اصرار بر گناه داشته باشد و در همان حال، آرزومند بخشایش الهی باشد. (حیاه الامام علی الهادی(ع)/۱۶۴)

حدیث ۲۱۵

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: طمع، سرشتی ناپسند است. (بحار الانوار/۶۹/۱۹۹)

حدیث ۷۱۶

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: خودپسندی بازدارنده‌ی از طلب علم و فراخواننده‌ی به سوی پستی و نادانی است. (بحار الانوار/۱۹۹/۷۲)

حدیث ۷۱۷

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: ستیزه‌جویی و جدال لفظی، دوستی دیرین را تباه می‌سازد. (بحار الانوار/۳۷۰/۷۸)

حدیث ۷۱۸

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: سرزنش و تندی کردن، کلید دشواری‌های سنگین است. (بحار الانوار/۳۶۹/۷۵)

حدیث ۷۱۹

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: خشم بر زیردستان، از پستی است. (مسند الامام الهادی (ع)/۳۰۴)

حدیث ۷۲۰

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: بخل، نکوهیده‌ترین خوی‌هاست. (مسند الامام الهادی (ع)/۳۰۲)

حدیث ۷۲۱

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: الحسد ماحق الحسنات؛ حسد نیکوییها را نابود سازد. مسند الامام الهادی، ص ۳۰۲

حدیث ۷۲۲

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: الهزل فکاهه السفهاء و صناعة الجهال؛ مسخرگی، تفریح سفیهان و کار جاهلان است. مسند الامام الهادی، ص ۳۰۴

حدیث ۷۲۳

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: المرء یفسد الصداقه القدیمة و یحلل العقده الوثیقه، و أقل ما فیہ أن تكون فیہ المغالبه، و المغالبه أس أسباب القطیعه؛ جدال، دوستی قدیمی را تباه می‌کند و پیوند محکم را می‌گسلد و کمترین چیزی که در آن است کوشش برای غلبه بر دیگری است، که آن هم ریشه علت‌های جدایی می‌باشد. مسند الامام الهادی، ص ۳۰۴

حدیث ۷۲۴

امام محمد باقر (ع) می‌فرماید: خداوند، دشنام گوی بی‌آبرو را دشمن دارد. بحار الانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۷۵، ص

حدیث ۷۲۵

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: پلیدترین کسبها، کسب ریاست. بحار الانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۵، ص ۱۴۷

حدیث ۷۲۶

امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: خداوند از بخیلی که با اصرار گدایی کند (انتظار بخشش از دیگران داشته باشد) بیزار است. (بحار الانوار/۱۴۰/۷۵)

حدیث ۷۲۷

امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: هلاکت و نابودی دین و ایمان هر شخص در سه چیز است: تکبر، حرص، حسد. تکبر سبب نابودی دین و ایمان شخص می باشد و به وسیله تکبر شیطان - با آن همه عبادت ملعون گردید. حرص و طمع دشمن شخصیت انسان است، همان طوری که حضرت آدم - علیه السلام - به وسیله آن از بهشت خارج شد. حسد سبب همه خلاف ها و زشتی ها است و به همان جهت قایل برادر خود هابیل را به قتل رساند. اعیان الشیعه، ج ۱، ص ۵۷۷

حدیث ۷۲۸

قال الإمام علی - علیه السلام - : السُّكْرُ أَرْبَعُ السُّكْرَاتِ: سُّكْرُ الشَّرَابِ، وَسُّكْرُ الْمَالِ، وَسُّكْرُ النَّوْمِ، وَسُّكْرُ الْمُلْكِ؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: مستی در چهار چیز است: مستی از شراب (و خمر)، مستی مال و ثروت، مستی خواب، مستی ریاست و مقام. بحار الانوار، ج ۷۳، ص ۱۴۲، ح ۱۸

حدیث ۷۲۹

قال الإمام علی - علیه السلام - : إِعْجَابُ الْمَرْءِ بِنَفْسِهِ دَلِيلٌ عَلَى ضَعْفِ عَقْلِهِ؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: فخر کردن انسان به خودش، نشانه کم عقلی او می باشد. الکافی، ج ۱، ص ۲۷

حدیث ۷۳۰

قال رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : مَنْ أَصَابَ مِنْ إِمْرَأَةٍ نَظْرَةً حَرَامًا، مَلَآ اللَّهُ عَيْنَيْهِ نَارًا؛ رسول خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: هر کس نگاه حرامی به زن نامحرمی بیفکند، خداوند چشم های او را پر از آتش می گرداند. مستدرک الوسائل، ج ۱۴، ص ۲۷۰، ح ۱۶۶۸۵

حدیث ۷۳۱

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: من شرب الخمر فسکر منها لم يقبل الله صلاته اربعين يوماً فان ترك الصلاة في هذه الايام ضعف عليه العذاب لترك الصلاة؛ کسی که شراب بنوشد و مست شود، تا چهل روز نماز او قبول نیست، پس اگر نمازی را در این روزها ترک کند عقاب و کیفر وی نیز چند برابر است. (ثواب الاعمال، ص ۵۵۱)

حدیث ۷۳۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من اکل لقمه حرام لم تقبل له صلوة اربعین ليله و لم تستجب له دعوة اربعین صباحاً؛ کسی که لقمه حرام بخورد، تا چهل شب نماز او قبول نمی شود و دعای وی نیز تا چهل روز به اجابت نمی رسد. (دارالسلام نوری، ج ۴، ص ۲۱۳)

حدیث ۷۳۳

امام صادق علیه السلام می فرمایند: هر کس در صدد عیب جویی برادر مؤمنش برآید، تا با آن روزی او را سرزنش کند، مشمول این آیه است: کسانی که دوست دارند، زشتی‌ها در میان مردم با ایمان شیوع پیدا کند، عذاب دردناکی برای آنان در دنیا و آخرت خواهد بود و خداوند می داند و شما نمی دانید. مستدرک الوسائل، ج ۹، ص ۱۱۰، ح ۱۰۳۷۹.

حدیث ۷۳۴

امام صادق علیه السلام می فرمایند: از بزرگ‌ترین جادو، سخن چینی است؛ زیرا با سخن چینی، میان دوستان جدایی می افتد، دوستان یکدل با هم دشمن می شوند، به واسطه آن خون‌ها ریخته می شود، خانه‌ها ویران می گردد و پرده‌ها دریده می شود. سخن چین، بدترین کسی است که روی زمین راه می رود. بحار الأنوار، ج ۶۳، ص ۲۱، ح ۱۴.

حدیث ۷۳۵

إِذَا اتَّهَمَ الْمُؤْمِنُ أَخَاهُ إِثْمًا الْإِيمَانُ مِنْ قَلْبِهِ كَمَا يَثْمُ الْمِلْحُ فِي الْمَاءِ؛ هر گاه مؤمن به برادر [دینی] خود تهمت بزند، ایمان در قلب او از میان می رود، همچنان که نمک در آب، ذوب می شود. کافی، ج ۲، ص ۳۶۱، ح ۱.

حدیث ۷۳۶

امام علی علیه السلام می فرمایند: بئس القرین الغضب: یبدی المعبب و یدنی الشر و یباعد الخیر؛ خشم، بدترین همراه است: عیب‌ها را آشکار، بدی‌ها را نزدیک و خوبی‌ها را دور می کند. غرر الحکم، ح ۴۴۱۷.

حدیث ۷۳۷

امام علی علیه السلام می فرمایند: مَنْ اشْتَبَدَ بِرَأْيِهِ هَلَمَكَ وَ مَنْ شَاوَرَ الرَّجَالَ شَارَكَهَا فِي عُقُولِهَا؛ هر کس خودرأی باشد، هلاک می شود و هر کس با افراد صاحب نظر مشورت کند، در عقل آنان شریک می شود. نهج البلاغه، قصار ۱۶۱.

حدیث ۷۳۸

امام سجاد علیه السلام می فرمایند: وَ الدُّنُوبُ الَّتِي تُنْزِلُ النَّقْمَ عَصِيَانُ الْعَارِفِ بِالْبُغْيِ وَ التَّطَاوُلُ عَلَى النَّاسِ وَ الْإِسْتِهْزَاءُ بِهِمْ وَ السُّخْرِيَّةُ مِنْهُمْ؛ گناهانی که باعث نزول عذاب می شوند، عبارت‌اند از: ستم کردن شخص از روی آگاهی، تجاوز به حقوق مردم، و دست انداختن و مسخره کردن آنان. معانی الاخبار، ص ۲۷۰.

حدیث ۷۳۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: أَلذَّنْبُ شَوْمٌ عَلَى غَيْرِ فَاعِلِهِ إِنْ عَيَّرَهُ ابْتِلَى بِهِ وَ إِنْ أَعْتَابَهُ أَثِمَّ وَ إِنْ رَضِيَ بِهِ شَارَكَهُ؛ گناه

برای غیر گناهکار نیز شوم است، اگر گناهکار را سرزنش کند به آن مبتلا می‌شود، اگر از او غیبت کند گناهکار شود و اگر به گناه او راضی باشد، شریک وی است. نهج الفصاحه، ح ۱۶۲۳.

حدیث ۷۴۰

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می‌فرمایند: آیا شما را از کم شباهت ترینتان به خودم آگاه نسازم؟ عرض کردند: چرا، ای رسول خدا! فرمودند: زشتگوی بی آبروی بی شرم، بخیل، متکبر، کینه‌توز، حسود، سنگدل، کسی که هیچ امیدی به خیرش و امانی از شرش نیست. کافی، ج ۲، ص ۲۹۱، ح ۹.

حدیث ۷۴۱

امام علی علیه السلام: لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يَتَّقِيَ اللَّهَ مَنْ خَاصَمَ؛ هر کس ستیزه جوست، قدرت تقوای الهی را ندارد. نهج البلاغه، حکمت ۲۹۸.

حدیث ۷۴۲

پیامبر صلی الله علیه و آله: ثَلَاثٌ مَنِ كُنَّ فِيهِ فَهِيَ رَاجِعَةٌ عَلَى صَاحِبِهَا: الْبُغْيُ وَالْمَكْرُ وَالنَّكْتُ؛ سه چیز است که در هر کس باشد [آثارش] به خود او بر می‌گردد: ستم کردن، فریب دادن و پیمان شکنی. نهج الفصاحه، ح ۱۲۸۱.

حدیث ۷۴۳

امام باقر (علیه السلام) می‌فرمایند: در نامه‌ی رسول خدا [چنین] یافتیم: هرگاه پس از من زنا فاش شود، مرگ ناگهانی بسیار گردد. (من لایحضره الفقیه ج ۱ ص ۵۲۴ ح ۱۴۸۸)

حدیث ۷۴۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرمایند: هرگاه پنج چیز در میان شما فاش شود، پنج چیز به شما راه یابد: هرگاه زنا در میان شما فاش شود، زلزله رخ دهد. (وسائل الشیعه ج ۹ ص ۲۶ ح ۱۱۴۳۱)

حدیث ۷۴۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرمایند: هرگاه امت من ربا خورند، زلزله رخ دهد. (کنز العمال: ج ۱۴ ص ۲۸۰ ح ۳۸۷۳۱)

حدیث ۷۴۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرمایند: از [وقوع] غرق [یا دفن] شدن و مسخ و زلزله چاره‌ای نیست! عرض کردند: ای رسول خدا! آیا در این امت؟ فرمودند: آری، هنگامی که زنان خوانندگی کنند، و زنا را حلال شمارند، و ربا خورند، و شکار در حرم را حلال گردانند، و لباس ابریشم پوشند، و مردان به مردان و زنان به زنان بسنده کنند (یعنی: هم جنس بازی کنند

(. مستدرک الوسائل : ج ۶ ص ۱۸۸ ح ۶۷۳۷)

حدیث ۷۴۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: إِنَّ الْإِخْتِلَافَ وَالتَّنَازُعَ وَالتَّشْبِطَ مِنْ أَمْرِ الْعَجْزِ وَالضَّعْفِ وَهُوَ مِمَّا لَا يُحِبُّهُ اللَّهُ وَلَا يُعْطَى عَلَيْهِ النَّصِيرَ وَالظَّفَرَ؛ اختلاف و کشمکش و پشت هم اندازی، از ناتوانی و سستی است و خداوند نه آن را دوست دارد و نه با آن یاری و پیروزی می دهد. بحار الأنوار، ج ۲۰، ص ۱۲۶، ح ۵۰.

حدیث ۷۴۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: الْرَاشِي وَالْمُرْتَشِي فِي النَّارِ؛ رشوه دهنده و رشوه گیرنده در آتشند. کنز العمال، ح ۱۵۰۷۷.

حدیث ۷۴۹

امام علی علیه السلام می فرمایند: شَرُّ النَّاسِ مَنْ كَانَ مُتَّبِعًا لِعُيُوبِ النَّاسِ عَمِيمًا لِمَعَايِبِهِ؛ بدترین مردم کسی است که در پی عیوب مردم باشد و عیوب خود را نبیند. غرر الحکم، ج ۴، ص ۱۷۶، ح ۵۷۳۹.

حدیث ۷۵۰

شَرُّ النَّاسِ مَنْ يُعُشُّ النَّاسَ؛ بدترین مردم کسی است که دیگران را فریب می دهد. غرر الحکم، ج ۴، ص ۱۶۴، ح ۵۶۷۷.

حدیث ۷۵۱

امام علی علیه السلام می فرمایند: شَرُّ النَّاسِ مَنْ كَافَى عَلَى الْجَمِيلِ بِالْقَبِيحِ؛ بدترین مردم کسی است که در برابر خوبی، بدی نماید. غرر الحکم، ج ۴، ص ۱۷۸، ح ۵۷۵۰.

حدیث ۷۵۲

امام علی علیه السلام می فرمایند: شَرُّ النَّاسِ مَنْ لَا يَقْبَلُ الْعُذْرَ وَلَا يُقِيلُ الذَّنْبَ؛ بدترین مردم کسی است که عذر را نمی پذیرد و گناه را نمی بخشد. غرر الحکم، ج ۴، ص ۱۶۵، ح ۵۶۸۵.

حدیث ۷۵۳

امام علی علیه السلام می فرمایند: شَرُّ النَّاسِ مَنْ يَتَّبِعِي الْعَوَائِلَ لِلنَّاسِ؛ بدترین مردم کسی است که بدخواه دیگران باشد. غرر الحکم، ج ۴، ص ۱۷۶، ح ۵۷۴۱.

حدیث ۷۵۴

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: شَرُّ النَّاسِ الظَّانُونَ وَ شَرُّ الظَّانِينَ الْمُتَجَسِّسُونَ وَ شَرُّ الْمُتَجَسِّسِينَ الْقَوَالُونَ وَ شَرُّ

الْقَوَالَيْنِ الْهَتَّاكُونِ؛ بدترین مردم، بدگمانانند و بدترین بدگمانان تجسس کنندگانند و بدترین تجسس کنندگان بازگو کنندگانند و بدترین بازگو کنندگان پرده‌درانند. مستدرک الوسائل، ج ۹، ص ۱۴۷، ح ۱۵.

حدیث ۷۵۵

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرماید: مِنْ شَرِّ نِسَائِكُمْ؛ الدَّلِيلَةُ فِي أَهْلِهَا، الْعَزِيرَةُ مَعَ بَعْلِهَا، الْعَقِيمُ الْحُقُودُ الَّتِي لَا تَتَوَرَّعُ عَنْ قَيْحِ، الْمُتَبَرِّجَةِ إِذَا غَابَ عَنْهَا رَوْجُهَا، الْحِصَانُ مَعَهُ إِذَا حَضَرَ، الَّتِي لَا تَسْمَعُ قَوْلَهُ، وَلَا تُطِيعُ أَمْرَهُ، فَإِذَا خَلَابِهَا تَمَنَعَتْ تَمْنَعُ الصَّعْبَةَ عِنْدَ رُكُوبِهَا، وَلَا تَقْبَلُ لَهُ عُذْرًا وَلَا تَغْفِرُ لَهُ ذَنْبًا؛ از بدترین زنان شما، زنی است که در میان خویشاوندان خود، خوار و در برابر شوهر خود سرسخت باشد، نازا و کینه‌توز بوده، از زشتی‌ها دوری نکند، در غیاب شوهرش زینت خود را نمایش دهد ولی در حضور او از این کار خودداری کند، از شوهرش حرف‌شنوی نداشته باشد و امر او را اطاعت نکند، در خلوت با او چون شتری سرکش بهره ندهد و هیچ عذری را از شوهرش نپذیرد و هیچ خطایی را از او نبخشد. من لا يحضره الفقيه، ج ۳، ص ۳۹۱، ح ۴۳۷۶.

حدیث ۷۵۶

امام علی علیه السلام می فرماید: شَرُّ النَّاسِ مَنْ يَخْشَى النَّاسَ فِي رَبِّهِ وَلَا يَخْشَى رَبَّهُ فِي النَّاسِ؛ بدترین مردم کسانی هستند که در اطاعت از خدا از مردم بترسند ولی در اطاعت از مردم از خدا ترسند. غررالحکم، ج ۴، ص ۱۷۶، ح ۵۷۴۰.

حدیث ۷۵۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرماید: شَرُّ النَّاسِ مَنْ أَكْرَمَهُ النَّاسُ اتِّقَاءَ شَرِّهِ؛ بدترین مردم کسی است که دیگران از ترس شورش به او احترام بگذارند. مکارم الاخلاق، ص ۴۳۳.

حدیث ۷۵۸

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرماید: يَا عَلِيُّ شَرُّ النَّاسِ مَنْ أَتَاهُمُ اللَّهُ فِي قَضَائِهِ؛ ای علی، بدترین مردم کسانی هستند که خداوند را در قضا و قدرش (به بی عدالتی) متهم کنند. الفقيه، ج ۴، ص ۳۶۳، ح ۳.

حدیث ۷۵۹

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرماید: يَا عَلِيُّ، شَرُّ النَّاسِ مَنْ بَاعَ آخِرَتَهُ بِدُنْيَا غَيْرِهِ؛ ای علی، بدترین مردم کسی است که آخرت خود را به دنیای خود بفروشد و بدتر از او کسی است که آخرت خود را به دنیای دیگری بفروشد. بحارالأنوار، ج ۷۷، ص ۴۶، ح ۳.

حدیث ۷۶۰

امام علی علیه السلام می فرماید: شَرُّ النَّاسِ مَنْ لَا يَعْتَقِدُ الْأَمَانَةَ وَلَا يَجْتَنِبُ الْخِيَانَةَ؛ بدترین مردم کسی است که پایبند به امانت نباشد و از خیانت دوری نکند. غررالحکم، ج ۴، ص ۱۷۵، ح ۵۷۳۴.

حدیث ۷۶۱

امام علی علیه السلام می فرماید: شَرُّ النَّاسِ مَنْ لَا يَغْفُو عَنِ الزَّلَّةِ وَلَا يَسْتُرُ الْعَوْرَةَ؛ بدترین مردم کسی است که خطا را نمی بخشد و عیب (دیگران) را نمی پوشاند. غررالحکم، ج ۴، ص ۱۷۵، ح ۵۷۳۵.

حدیث ۷۶۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله: مَنْ حَبَسَ عَنِ أَخِيهِ الْمُشْرِمِ شَيْئًا مِنْ حَقِّهِ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ بَرَكَهَ الرِّزْقِ إِلَّا أَنْ يَتُوبَ؛ هر کس چیزی از حق برادر مسلمان خود را نگه دارد [و به او ندهد]، خداوند، برکت روزی را بر او حرام می کند، مگر آن که توبه کند [و جبران نماید]. (من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۱۵، ح ۴۹۶۸).

حدیث ۷۶۳

امام علی علیه السلام: عِنْدَ فَسَادِ النَّيِّ تَزْفَعُ الْبَرَكَهَ؛ هر گاه نیت‌ها فاسد باشد، برکت از میان می رود. غررالحکم، ح ۶۲۲۸

حدیث ۷۶۴

امام هادی علیه السلام: الْغَضَبُ عَلَى مَنْ تَمَلَّكَ لَوْمٌ؛ بر زبردستان خشمگین شدن نشانه پستی است. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۳۷۰، ح ۴.

حدیث ۷۶۵

امام صادق علیه السلام: الْغَضَبُ مِفْتَاحُ كُلِّ شَرٍّ؛ خشم کلید همه بدی‌هاست. کافی، ج ۲، ص ۳۰۳، ح ۳.

حدیث ۷۶۶

امام علی علیه السلام: شِدَّةُ الْغَضَبِ تُغَيِّرُ الْمَنْطِقَ وَتَقْطَعُ مَادَّةَ الْحُجَّةِ وَتُفَرِّقُ الْفَهْمَ؛ خشم شدید، چگونگی گفتار را تغییر می دهد، اساس استدلال را بر هم می ریزد و تمرکز فکری را از بین می برد. بحارالأنوار، ج ۷۱، ص ۴۲۸.

حدیث ۷۶۷

امام علی علیه السلام: بِيَسِّ الْقَرِينِ الْغَضَبُ: يُبْدِي الْمَعَائِبَ وَيُذِنِي الشَّرَّ وَيُيَاعِدُ الْخَيْرَ؛ خشم هم نشین بسیار بدی است: عیب‌ها را آشکار، بدی‌ها را نزدیک و خوبی‌ها را دور می کند. غررالحکم، ج ۳، ص ۲۵۷، ح ۴۴۱۷.

حدیث ۷۶۸

امام سجاد (علیه السلام) می فرماید: اياك والكسل والضجر فانهما مفتاح كل شر؛ از تنبلی و کم حوصلگی بپرهیز؛ زیرا این دو، کلید هر کار زشتی است. سیره پیشوایان، مهدی پیشوایی، صص ۴۲۷ و ۴۲۸.

حدیث ۷۶۹

امام علی (علیه السلام) می فرماید: تندخویی را واگذار و در دلیل و برهان اندیشه کن و از شتابکاری و بیهوده گویی خود داری کن

تا از لغزش ایمن گردی. (غررالحکم ، باب تندى)

حدیث ۷۷۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: تند خویی نوعی دیوانگی است زیرا شخص تندخو پشیمان شود و اگر پشیمان نشود دیوانگی او محکم و استوار شده است. (غررالحکم ، باب تندى)

حدیث ۷۷۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هیچ نادانی مانند اسراف کردن نیست. (غررالحکم ، باب تبذیر و اسراف)

حدیث ۷۷۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اسراف نشانه و سرآغاز فقر و نیازمندی است. (غررالحکم ، باب تبذیر و اسراف)

حدیث ۷۷۳

حضرت محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: یکی از اقسام اسراف این است که هر چه می خواهی بخوری. (نهج الفصاحه ، ح ۹۱۸)

حدیث ۷۷۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خود رأی نباش که هر که خود رأی شد نابود گشت. (غررالحکم ، باب استبداد)

حدیث ۷۷۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که استبداد رأی داشته باشد خود را به خطر انداخته و در معرض نابودی قرار دهد. (غررالحکم ، باب استبداد)

حدیث ۷۷۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که استبداد رأی دارد، پایمال کردن او بر دشمنانش آسان باشد. (غررالحکم ، باب استبداد)

حدیث ۷۷۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که استبداد رأی دارد بی باکانه خود را در اشتباه و غلط اندازد. (غررالحکم ، باب استبداد)

حدیث ۷۷۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شخص بد زبان ادب ندارد. (غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب)

حدیث ۷۷۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با بی ادبی شرافتی به جا نماند. غررالحکم و دررالکلم، باب ادب

حدیث ۷۸۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که ادبش کم شد، بدی هایش بسیار است. غررالحکم و دررالکلم، باب ادب

حدیث ۷۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از خلق و خوی افراد نادان و بی تجربه است که خود یا دیگران را برای احتکار به رنج و تعب وادارند. باب احتکار

حدیث ۷۸۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: احتکار شیوه و طریقه بدکاران و گنه کاران است. باب احتکار

حدیث ۷۸۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: احتکار کننده از نعمت خود محروم و بی بهره خواهد ماند. باب احتکار

حدیث ۷۸۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: احتکار به حرمان و بی بهره ماندن (محتکر) انجامد. باب احتکار

حدیث ۷۸۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: احتکار پستی آورد. باب احتکار

حدیث ۷۸۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سرکشی آفت شجاعت است، تفاخر آفت شرافت است، منت آفت سماحت است؛ خودپسندی آفت جمال است، دروغ آفت سخن است، فراموشی آفت دانش است، سفاهت آفت بردباری است، اسراف آفت بخشش است، هوس آفت دین است. (نهج الفصاحه، ح ۱)

حدیث ۷۸۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: لغزشگاه خرد، بیشتر در زیر برق طمع است. نهج البلاغه

حدیث ۷۸۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آزمند همواره فقیر است هر چند تمام دنیا را مالک شود. (شرح غررالحکم، ج ۲، ص ۳۹)

حدیث ۷۸۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: انسان حریص، برده آزمندی ها است. (شرح غررالحکم، ج ۱، ص ۱۶۵)

حدیث ۷۹۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شیوه افراد پست و نادان بی تجربه، آزار کریمان و آزادگان است. غررالحکم، باب آزار

حدیث ۷۹۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شیوه انسانهای بد، آزار کردن رفیقان است. غررالحکم، باب آزار

حدیث ۷۹۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آزار کردن خشم به بار آرد. غررالحکم، باب آزار

حدیث ۷۹۳

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: شش چیز است که اعمال خوب را نابود می کند، اشتغال به عیب خلاق و سنگدلی و دنیا پرستی و بی شرمی و درازی آرزو و ستم گری که بس نکند. (نهج الفصاحه، ح ۱۷۳۶)

حدیث ۷۹۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: از اهمال (سستی و کوتاهی) و طول امل (آرزو) بپرهیزید که موجب هلاکت اقوام است. (نهج الفصاحه، ح ۹۸۵)

حدیث ۷۹۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: وقتی زنی برای کسی جز شوهر خود بوی خوش بکار برد مایه آتش و عار است. نهج الفصاحه، حدیث ۱۸۸

حدیث ۷۹۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اندکی از حرص (که در انسان باشد) آدمی را بر طمع بسیار وادار می کند. غررالحکم، باب حرص (آز)

حدیث ۷۹۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نمایانگر بدی مرد، حرص بسیار و طمع سخت و زیاد او است. غررالحکم، باب حرص (آز)

حدیث ۷۹۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حریص را راحت و آسوده نخواهی دید. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۷۹۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم حریص و آزمند ، شرم و حیاء ندارد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۰۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مبدا حرص بر شکیبایی و صبر شما چیره شود. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۰۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نفس انسانی را چیزی همچون حرص خوار نگرداند ، آبرو را چیزی مانند بخل زشت و معیوب نسازد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۰۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که حرص و آزش زیاد شد بدبختی و شقاوتش زیاد گردد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۰۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم حریص و آزمند توانگری و بی نیازی ندارد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۰۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هیچ گاه شخص آزمند را خوشنود نخواهی دید. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۰۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر چیزی بذر و دانه ای دارد ، و بذر شرّ و بدی ، حرص بسیار است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۰۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که بر دنیا حرص ورزد نابود گردد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۰۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که آزمند و حریص باشد از اهانت و خوار کردن (دیگران یا نفس خود) در امان نیست. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۰۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که حرصش زیاد باشد یقین او اندک است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۰۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که حرص ورزد بدبخت و گرفتار شود. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۱۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که دچار حرص بسیار گردد ، در حال توانگری خوار می گردد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۱۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که حرص و آزش بسیار شود قدر و مرتبه اش پست و خوار شود. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۱۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که حرص بر او چیره شود خواری اش بزرگ گردد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۱۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با حرص و آز ، عفاف و پاکدامنی نخواهد بود. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۱۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: چه بسا حریص و آزمندی که نومید گشت ، و انسان میانه روی که نومید نگشت. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۱۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص بسیار صاحب خود را بدبخت ، و کرانه او را خوار سازد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۱۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آزمند و حریص فقیر و نیازمند است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۱۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که بر مرکب حرص سوار شود او را خواهد کشت. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۱۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از حرص خود بکاه ، و به همان مقدار از روزی که برای تو مقدر شده قناعت کن تا دین خود را نگاه داری. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۱۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص و رنج و تعب ، با هم مقرون و پیوسته اند. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۲۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدبختی و گرفتاری در حرص است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: رنج و تعب در حرص است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۲۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بر روی شک و تردید ، و کم اعتمادی بر خدای بزرگ ، حرص و بخل پی ریزی شده است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۲۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شدت حرص از شدت شره و سستی دین است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۲۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: چه بسا حریص و آزمندی که آز و حرصش او را کشته است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۲۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بهترین مردم کسی است که حرص را از دل خود بیرون کرده ، و در راه اطاعت پروردگار خویش از هوا و هوس نافرمانی کند. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۲۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: میوه آز و حرص بسیار ، یورش بردن به سوی عیب ها و زشتی ها است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۲۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: میوه و ثمره حرص ، رنج و تعب است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۲۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به وسیله آرز و حرص زیاد است که خلق و خواها زشت گردد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۲۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: توانگرترین توانگران، کسی است که اسیر حرص نباشد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۳۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که رنج و تعب در حرص و آرز است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۳۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدبخت ترین شما حریص ترین شماست. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۳۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از حرص زیاد پرهیز که پارسایی را تباه کرده و به دوزخ در آورد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۳۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پرهیز از حرص که به راستی حرص سبب زشتی دین و قرین و همراه بدی است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۳۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مرگ حتمی است ، و روزی قسمت شده است و دیر رسیدن آن شما را غمگین نکند ، زیرا نه حرص آن را پیش اندازد ، و نه عفاف و خویشتن داری آن را به تأخیر اندازد و انسان مؤمن به خویشتن داری و تحمل سزاوار و شایسته است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۳۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از آرز پرهیزید که خلق و خوی نابود کننده ای است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۳۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از آرز و حرص زیاد پرهیز کن که چه بسا لقمه ای که لقمه ها را باز دارد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۳۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آز و حرص بسیار ، نفس انسانی را زشت و دین را تباه و جوانمردی را سست گرداند. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۳۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شخص آزمند ، فقیر و نदार است اگر چه تمامی دنیا را دارا شود. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۳۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص ، سر فقر و نیازمندی و اساس شرّ و بدی است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۴۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص ، خواری و پستی است برای هر کس که آن را شعار خود گرداند. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۴۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص ، از قدر و ارزش مرد بکاهد و در روزیش را نیفزاید. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۴۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: روزی ها با حرص و زیاده خواهی به دست کسی نرسد (جز آنکه خود را خسته می کند). غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۴۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شخص آزمند ، برده و اسیر خواری و پستی است و از اسارت رها نشود. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۴۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آز و حرص زیاد، از زشتی های اخلاق است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۴۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آز و حرص بسیار ، اساس هر بدی است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۴۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص ، آدمی را در بسیاری از خطاها در اندازد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۴۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آز و حرص بسیار ، در برگیرنده همه عیب های زشت است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۴۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص ، جوانمردی را سست گرداند. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۴۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص ، رنجی است همیشگی. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۵۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شخص آزمند به چیزی راضی و خوشنود نشود. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۵۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آز ، خشم را زیاد گرداند. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۵۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آز ، خوی پلیدان است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۵۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص ، یقین انسان را (به خدا و روز جزا) تباه سازد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۵۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص ، خواری و رنج است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۵۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آزمند ، خود را به رنج افکنده در چیزی که به او زیان رساند. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۵۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آز ، سر آغاز طمع است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۵۷

امام علی (علیه السلام) می فرماید: حرص ، نشانه بدبختان است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۵۸

امام علی (علیه السلام) می فرماید: شخص آزمند ، برده مطامع (و چیزهایی که مورد طمع و آزار است) خواهد بود. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۵۹

امام علی (علیه السلام) می فرماید: شخص حریص و آزمند به چیزی بسنده نکند (و پیوسته زیاده طلب است). غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۶۰

امام علی (علیه السلام) می فرماید: آز ، انسان را به شرّ و بدی می خواند. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۶۱

امام علی (علیه السلام) می فرماید: حرص نشانه فقر و نیاز است (و حریص هر چه هم ثروت داشته باشد فقیر است). غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۶۲

امام علی (علیه السلام) می فرماید: حرص بر روزی نیفزاید ولی قدر و مرتبه انسان را خوار و پست گرداند. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۶۳

امام علی (علیه السلام) می فرماید: آز و حرص خوار کننده است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۶۴

امام علی (علیه السلام) می فرماید: انسان حریص و آزمند ، در رنج است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۶۵

امام علی (علیه السلام) می فرماید: روزی (مردمان) قسمت شده است و حریص محروم (و بی بهره) است. (و تلاشش بی فایده است). غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۸۶۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم حسود از کسی که بدو حسد ورزیده خوشنود نشود جز به مرگ او ، یا به زوال نعمت از وی. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۶۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: زندگی کسی سخت تر از زندگی حسود و کینه توز نیست. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۶۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مؤمن ، حسود نیست. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۶۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دردی همچون حسد نیست. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۷۰

چقدر کم است راحتی و آسایش حسود. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۷۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد از خلق و خوی مردمان با تقوا نیست. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۷۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر کس حسدش بسیار شد درد و رنجش بسیار باشد. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۷۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که در دلش تقوای الهی باشد حسد در آن دل داخل نشود. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۷۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: همان گونه که زنگ آهن را می خورد تا نابودش کند ، حسد نیز تن را رنجور می سازد تا از بین ببرد. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۷۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر کس رتبه والایی دارد مورد حسد دیگران خواهد بود. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۷۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دل های خود را از حسد پاک کنید که به راستی حسد بیماری سخت و رنجوری آورد. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۷۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدترین چیزی که مصاحب انسان گردد حسد و رشک بر دیگران است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۷۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد ، سلاح پستی است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۷۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد و دروغ و کینه را واگذار که این هر سه ، دین انسان را عیب دار ، و مرد را نابود گرداند. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۸۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اساس و سر پستی ها حسد است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: رشک بردن دوست (بر دوست خود) از بیماری دوستی (میان آن دو) است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۸۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: تهی بودن سینه از کینه و حسد ، از خوشبختی بنده (خدا) است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۸۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: میوه حسد ، بدبختی دنیا و آخرت است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۸۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم حسود ، بد رفیقی است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۸۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هنگامی که ابر حسد ورزی به یکدیگر بر جایی ببارد ، از آنجا درخت فسادگری (و فتنه و آشوب) بروید. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۸۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدترین زندگی ها ، زندگی آدم حسود است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۸۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از حسد پرهیز که بدترین خلق و زشت ترین خصلت و خوی شیطان است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۸۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از حسد پرهیزید که نفس انسانی را عیناک کند. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۸۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم حسود در گفتارش اظهار دوستی کند و در کردارش کینه خود را پنهان دارد و چنین کسی نام دوست را دارد ، و صفت دشمن را. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۹۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد عیبی است رسوا و بخلی است سنگین و گران ، بیماری حسود درمان نشود مگر با رسیدن به آرزو های خود در باره آن کس که بدو رشک برده است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۹۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسود پیوسته بیمار است اگر چه در ظاهر تن او سالم باشد. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۹۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد (چون آتشی است) که حسنات (و اعمال نیک انسان) را می خورد و می سوزاند همان گونه که آتش هیزم را می خورد (و می سوزاند). غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۹۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد درد بی درمانی است که از بین نرود مگر به نابود شدن حسود و یا مرگ محسود. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۹۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم حسود می پندارد که زوال نعمت از کسی که بر او حسد می ورزد نعمتی است برای او (در صورتی که از زوال نعمت او چیزی به حسود نمی رسد). غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۹۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم حسود همیشه بیمار و آدم بخیل همیشه خوار و ذلیل است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۹۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برای شخص حسود و کینه جو ، شادمانی و مسرتی پایدار نماند. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۹۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم حسود حسرت ها و افسوس هایش بسیار و گناهانش چند برابر است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۹۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسود ، از بدیها شادمان و از شادمانی ها اندوهگین شود. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۸۹۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد ، شیوه و روش مردمان پست و فرومایه و دشمنان دولت هاست. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۹۰۰

حسد، بیماری است که مداوا نگردد. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۹۰۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم حسود ، بر قضا و قدر الهی خشمناک است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۹۰۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد ، دام شیطان بزرگ است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۹۰۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد ، دل را بیمار و اندوه شدید آرد. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۹۰۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسود به آقایی نرسد. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۹۰۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد، بدن را می گذارد. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۹۰۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شخص حسود را دوستی و رفاقت نیست (یعنی نمی تواند با کسی دوستی کند و اگر دوستی کرد اعتمادی به دوستی او نیست). غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۹۰۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد ، زندگی را بر انسان سخت و دشوار کند. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۹۰۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم حسود ، همیشه بیمار است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۹۰۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ایمان از حسد بیزار است. (و هر جا که حسد باشد از آنجا بگریزد) غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۹۱۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد ، اساس همه عیب هاست. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۹۱۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کینه ، خوی حسودان است (چون حسود وقتی نتواند نعمتی را از محسود سلب کند کینه اش را به دل گیرد). غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۹۱۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد گرفتار کردن و در بند کردن روح و جان است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۹۱۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد بدترین بیماری هاست. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۹۱۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد آدمی را رنجور می کند. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث ۹۱۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که با حق دشمنی کند خدای تعالی خصم (و طرف نزاع) او باشد. غرالحکم ، باب حق

حدیث ۹۱۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از جمله عقوب (نافرمانی و آزار پدر و مادر) ضایع کردن و تباه ساختن حقوق آنهاست. غرالحکم ، باب حقوق

حدیث ۹۱۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از کمال حماقت تکبر در حال نداری و فقر است. غرالحکم ، باب حماقت

حدیث ۹۱۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: عشوه گری و فخر بی جهت ، و لایف زدن بدون داشتن شرف و کمال از نشانه های حماقت است. غرالحکم ، باب حماقت

حدیث ۹۱۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حماقت و بی خردی مرد شناخته شود به این که در حال فراخی زندگی و نعمت سرمست گردد و در حال رنج و محنت سخت به خواری و ذلت افتد. (و دست نیاز پیش دیگران برد) غرالحکم ، باب حماقت

حدیث ۹۲۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: احمق ترین مردم کسی است که از کار نیک جلوگیری می کند و می خواهد که او را سپاس گویند و کار بد می کند و انتظار پاداش نیکو دارد. غرالحکم ، باب حماقت

حدیث ۹۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: احمق ترین مردم کسی است که کار پستی را برای دیگران زشت بداند ولی خود بدان دچار باشد. غرالحکم ، باب حماقت

حدیث ۹۲۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: احمق ترین مردم کسی است که گمان دارد عاقل ترین مردم است. غرالحکم ، باب حماقت

حدیث ۹۲۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حماقت ، از میوه های جهل و نادانی است. غرالحکم ، باب حماقت

حدیث ۹۲۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پررویی مرد (او را نزد مردمان) عینا ک کند. غررالْحکْم ، باب حیا

حدیث ۹۲۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که شرم ندارد خیری در او نیست. غررالْحکْم ، باب حیا

حدیث ۹۲۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدترین اشرار کسی است که از مردم شرم ندارد و از خدای سبحان نمی ترسد. غررالْحکْم ، باب حیا

حدیث ۹۲۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اساس هر بدی پررویی است. غررالْحکْم ، باب حیا

حدیث ۹۲۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پرخوری از حرص پیدا شود و حرص بدترین عیبهاست. غررالْحکْم ، باب خوردن

حدیث ۹۲۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: انسان کریم و بزرگوار کینه توز نیست. غررالْحکْم ، باب کینه

حدیث ۹۳۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کینه ، پست ترین عیب هاست. غررالْحکْم ، باب کینه

حدیث ۹۳۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کینه ، سبب برانگیختن خشم است. غررالْحکْم ، باب کینه

حدیث ۹۳۲

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: از زنا پرهیزید که در آن چهار خصلت است: رونق از چهره ببرد (زیبایی و شادابی) و روزی را ببرد و خدا را خشمگین کند و مایه عذاب جاودان شود. نهج الفصاحه ، حدیث ۹۹۱

حدیث ۹۳۳

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: آنکه بر زنا اصرار ورزد چون بت پرست است. نهج الفصاحه ، حدیث ۳۱۱۷

حدیث ۹۳۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که زنا کند با کسان وی (ناموس او) زنا کنند. نهج الفصاحه ، حدیث ۳۰۰۰

حدیث ۹۳۵

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که زنا کند یا شراب بنوشد خدا ایمان از او بکند همچنانکه انسان پیراهن از سر خویش بیرون می کند. نهج الفصاحه ، حدیث ۲۹۹۹

حدیث ۹۳۶

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: زنا مایه فقر است. نهج الفصاحه ، حدیث ۱۷۱۱

حدیث ۹۳۷

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: زنا چشمان نگاه نارواست. نهج الفصاحه ، حدیث ۱۷۰۴

حدیث ۹۳۸

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سه کس اند که در روز قیامت خدا به سوی آنها نمی نگرد و پاکشان نمی کند و عذابی دردناک دارند: پیر زناکار و فقیر متکبر ، و شخصی که خدا را سرمایه خود کرده ، چیزی نخرد مگر با قسم و چیزی نخرد نفروشد مگر با قسم. نهج الفصاحه ، حدیث ۱۲۴۰

حدیث ۹۳۹

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خداوند پیر زناکار و ثروتمند ستمکار و فقیر متکبر را دشمن دارد. نهج الفصاحه ، حدیث ۷۹۵

حدیث ۹۴۰

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: روز قیامت چهره زناکاران از آتش مشتعل است. نهج الفصاحه ، حدیث ۶۳۱

حدیث ۹۴۱

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خشم خدا نسبت به زناکاران بسیار سخت است. نهج الفصاحه ، حدیث ۲۹۵

حدیث ۹۴۲

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: وقتی زنا رواج گیرد زلزله پیدا شود ، وقتی حاکمان ستم کنند باران کم شود . نهج الفصاحه ، حدیث ۲۱۹

حدیث ۹۴۳

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: وقتی بنده ایی زنا کند ایمان از او بیرون رود و چون سایه ایی بر سرش بایستد و هنگامی که از آن دست بردارد باز می گردد. نهج الفصاحه ، حدیث ۲۱۲

حدیث ۹۴۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: وقتی زناکاری و رباخواری در جایی آشکار شود مردم آن عذاب خدا را به خود خریده اند. نهج الفصاحه ، حدیث ۲۱۸

حدیث ۹۴۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: الْبُخْلُ عَارٌ وَالْجُبْنُ مَنْقَصَةٌ وَالْفَقْرُ يُخْرِسُ الْفَطْنَ عَنْ حُجَّتِهِ وَالْمُقِلُّ غَرِيبٌ فِي بَلَدَتِهِ؛ بخل ننگ و ترس نقصان است . و تهیدستی مرد زیرک را در برهان کند می سازد و انسان تهیدست در شهر خویش نیز بیگانه است. نهج البلاغه، حکمت ۳

حدیث ۹۴۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از خدا ببرد و به غیر خدا پیوند کند بدبخت گشته و به رنج و تعب دچار گردد. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث ۹۴۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پیروز نیست آن کس که گناه بر او چیره گشته است. غررالحکم و دررالکلم ، باب گناه

حدیث ۹۴۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هیچ پلیدی ، زشت تر از نادانی نیست. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۹۴۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نادانی برای پستی (انسان) کافی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۹۵۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نادانی در انسان ، از خوره در بدن زیانبار تر است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۹۵۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نادان بودن به فضیلتها و کمالات ، از زشت ترین پستی ها و فرومایگی هاست. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۹۵۲

امام علی (علیه السلام) می فرماید: نادانی و بخل ، بدی و زیان است. غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۹۵۳

امام علی (علیه السلام) می فرماید: حرص و آز و بخل ، نتیجه و محصول نادانی است. غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۹۵۴

امام علی (علیه السلام) می فرماید: نادانی ، ریشه و اساس هر بدی است. غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۹۵۵

امام علی (علیه السلام) می فرماید: نادانی ، کانون شر و بدی است. غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۹۵۶

امام صادق علیه السلام می فرماید: مَنْ بَغَى صَيِّرَ اللَّهُ بَغْيَهُ عَلَى نَفْسِهِ وَصَارَتْ نُصَيْرَهُ اللَّهُ لِمَنْ بَغَى عَلَيْهِ وَمَنْ نَصَرَهُ اللَّهُ غَلَبَ وَأَصَابَ الظَّفَرَ مِنَ اللَّهِ؛ هر کس ستم کند خداوند ستمش را به خود او باز می گرداند و یاری خدا نصیب کسی می گردد که به او ستم شده و کسی که خدا او را یاری کند غلبه پیدا می کند و از جانب خدا پیروزی نصیبش می شود. تحف العقول، ص ۳۱۵.

حدیث ۹۵۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: إِنَّ الْإِخْتِلَافَ وَالتَّنَازُعَ وَالتَّتَبُّطَ مِنْ أَمْرِ الْعَجْزِ وَالضَّعْفِ وَهُوَ مِمَّا لَا يُجِبُّهُ اللَّهُ وَلَا يُعْطَى عَلَيْهِ النَّصِيرَ وَالظَّفَرَ؛ اختلاف و کشمکش و پشت هم اندازی، از ناتوانی و سستی است و خداوند نه آن را دوست دارد و نه با آن یاری و پیروزی می دهد. بحار الأنوار، ج ۲۰، ص ۱۲۶.

حدیث ۹۵۸

امام صادق علیه السلام می فرماید: إِعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُبْغِضُ مِنْ خَلْقِهِ الْمُتَلَوَّنَ، فَلَا تَزُولُوا عَنِ الْحَقِّ وَأَهْلِهِ، فَإِنَّ مِنَ الشَّيْبَةِ بِالْبَاطِلِ وَأَهْلِهِ هَلَكٌ وَفَاتَتْهُ الدُّنْيَا؛ بدانید که خداوند از انسان هایی که دائما رنگ عوض می کنند نفرت دارد. پس از حق و اهل آن جدا نشوید، چرا که هر کس به باطل و اهل آن پیوندد، نابود می شود و دنیا را هم از دست می دهد. امالی مفید، ص ۱۳۷، ح ۶.

حدیث ۹۵۹

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: أَتَيْتُ لَيْلَةَ أُسْرِي بِي عَلَى قَوْمٍ بُطُونُهُمْ كَالثِّيَابِ فِيهَا الْحَيَاتُ تُرَى مِنْ خَارِجِ بُطُونِهِمْ فَقُلْتُ: مَنْ هَؤُلَاءِ يَا جَبْرَيْلُ؟ قَالَ: هَؤُلَاءِ أَكَلَهُ الرِّبَا؛ شبی که به معراج رفتم بر مردمی گذشتم که شکم هایشان چون خانه ای بود و در آنها مارهایی وجود داشت که از بیرون شکم هایشان دیده می شد. پرسیدم: ای جبرئیل اینها کیستند؟ گفت: اینان رباخوارانند. کنز العمال، ج ۴، ص ۱۰۷، ح ۹۷۶۶.

حدیث ۹۶۰

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: مَنْ أَكَلَ الرَّبَا مَلَأَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ بَطْنَهُ مِنْ نَارِ جَهَنَّمَ بِقَدْرِ مَا أَكَلَ، وَإِنْ اُكْتَسَبَ مِنْهُ مَالًا لَا يَقْبَلُ اللَّهُ تَعَالَى مِنْهُ شَيْئًا مِنْ عَمَلِهِ، وَلَمْ يَزَلْ فِي لَعْنَةِ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ مَا كَانَ عِنْدَهُ مِنْهُ قِيرَاطٌ (وَاحِدٌ)؛ هر کس ربا بخورد خداوند عزوجل به اندازه ربایی که خورده شکمش را از آتش دوزخ پر کند و اگر از طریق ربا مالی به دست آورد، خدای تعالی هیچ عمل او را نپذیرد و تا زمانی که قیراطی (کمترین مقدار) از مال ربا نزدش باشد، پیوسته خداوند و فرشتگانش او را نفرین کنند. ثواب الاعمال، ص ۲۸۵.

حدیث ۹۶۱

امام صادق علیه السلام می فرماید: إِنَّهُ لَوْ كَانَ الرَّبَا حَلَالًا لَتَرَكَ النَّاسُ التَّجَارَاتِ وَمَا يَخْتاجُونَ إِلَيْهِ فَحَرَّمَ اللَّهُ الرَّبَا لِيَفِرَّ النَّاسُ مِنَ الْحَرَامِ إِلَى الْحَلَالِ وَإِلَى التَّجَارَاتِ وَإِلَى الْبَيْعِ وَالشَّرَاءِ فَيَبْقَى ذَلِكَ بَيْنَهُمْ فِي الْقَرْضِ؛ براستی، اگر ربا حلال بود، مردم تجارت و تلاش برای معاش را رها می کردند. به همین دلیل خداوند ربا را حرام کرد تا مردم از حرام به حلال و تجارت و خرید و فروش رو بیاورند و به یکدیگر قرض بدهند. من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۵۶۷، ح ۴۹۳۷.

حدیث ۹۶۲

امام رضا علیه السلام می فرماید: اِعْلَمِيَرَحْمَكِاللَّهِ- أَنْ الرَّبَا حَرَامٌ سِيحَتْ، مِنَ الْكَبَائِرِ وَمِمَّا قَدْ وَعَدَ اللَّهُ عَلَيْهِ النَّارَ فَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْهَا، وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَى لِسَانِ كُلِّ نَبِيٍّ وَفِي كُلِّ كِتَابٍ؛ خدایت رحمت کند! بدان که ربا حرام و از گناهان کبیره است و خداوند بر آن وعده آتش داده است پس پناه می بریم به خدا از آتش. ربا را همه پیامبران و همه کتاب‌های آسمانی حرام کرده‌اند. فقه الرضا، ح ۲۵۶.

حدیث ۹۶۳

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: إِنَّ أَخَوْفَ مَا أَخَافُ عَلَى أُمَّتِي مِنْ بَعْدِي هَذِهِ الْمَكَاسِبُ الْمُحَرَّمَةُ وَالشَّهْوَةُ الْخَفِيَّةُ وَالرَّبَا؛ آنچه بیش از هر چیز بر اتم بعد از خود می ترسم، درآمدهای حرام، هواپرستی پنهان و رباست. بحارالانوار، ج ۱۰۳، ص ۵۴، ح ۲۶.

حدیث ۹۶۴

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: يَأْتِي أَكْلَ الرَّبَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ مُحْتَبِلًا يُجْرُ شَقِيهَهُ، ثُمَّ قَرَأَ: لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ؛ رباخوار روز قیامت دیوانه محشور می شود و بر سر خود می زند. سپس این آیه را قرائت فرمودند: (ربا خواران) بپای نمی خیزند جز مانند آن کس که شیطان، بواسطه تماس او را آشفته حال می سازد. الدرالمثور، ج ۱، ص ۳۶۴.

حدیث ۹۶۵

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: الرَّبَا وَإِنْ كَثُرَ فَإِنَّ عَاقِبَتَهُ تَصِيرُ إِلَى قُلٍّ؛ سود ربا گرچه بسیار باشد ولی سرانجام به کمی (و بی برکتی) می گراید. کنز العمال، ج ۴، ص ۱۰۵، ح ۹۷۵۸.

حدیث ۹۶۶

امام صادق علیه السلام می فرماید: عَنْ أَبِي بصيرٍ قال: قُلْتُ: أَكَلُ الرِّبَا بَعْدَ البَيْئَةِ؟ قال: يُؤَدَّبُ فَإِنْ عادَ أُدِّبَ فَإِنْ عادَ قُتِلَ؛ ابو بصير از امام صادق علیه السلام پرسید: حکم رباخوار بعد از روشن بودن حکم ربا برای وی چیست؟ حضرت فرمودند: تأدیب می شود و اگر (برای بار دوم) ربا گرفت باز تأدیب می شود و (برای بار سوم) اگر ربا گرفت، کشته می شود. کافی، ج ۷، ص ۲۴۲، ح ۹.

حدیث ۹۶۷

امام صادق علیه السلام می فرماید: أَكَلُ الرِّبَا لَا يَخْرُجُ مِنَ الدُّنْيَا حَتَّى يَتَخَبَّطَهُ الشَّيْطَانُ؛ ربا خوار از دنیا نرود، تا آن که شیطان دیوانه اش کند. بحار الانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۲۰، ح ۳۰.

حدیث ۹۶۸

امام باقر علیه السلام می فرماید: إِنَّمَا حَرَّمَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ الرِّبَا لِئَلَّا يَذْهَبَ الْمَعْرُوفُ؛ خدای عزوجل ربا را حرام فرمود تا احسان کردن از بین نرود. وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۴۲۵، ح ۱۰.

حدیث ۹۶۹

امام صادق علیه السلام می فرماید: دَرَّهْمٌ رِبَا أَعْظَمَ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ سَبْعِينَ زَنْبِيَّةً بِذَاتِ مَحْرَمٍ فِي بَيْتِ اللَّهِ الْحَرَامِ؛ یک درهم ربا نزد خداوند سنگین تر است از هفتاد بار زنا کردن با محارم در خانه خدا. نورالثقلین، ج ۱، ص ۲۹۵، ح ۱۱۷۷.

حدیث ۹۷۰

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ لَعَنَ آكِلَ الرِّبَا وَمُؤَكِّلَهُ وَكَاتِبَهُ وَشَاهِدِيهِ؛ خدای عزوجل رباخوار و ربا دهنده و نویسنده و شاهد بر آن را لعنت کرده است. امالی صدوق، ص ۳۴۶.

حدیث ۹۷۱

امام علی علیه السلام می فرماید: لَيْسَ لِكُذُوبِ أَمَانَةٍ، وَلَا لِفُجُورِ صَيَانَةٍ؛ دروغگو امانتدار نیست و بدکار، نگهدارنده اسرار نیست. غررالحکم، ج ۵، ص ۸۵، ح ۷۵۰۶.

حدیث ۹۷۲

امام علی علیه السلام می فرماید: أَلْكَذِبُ فِي الْعَاجِلَةِ عَارٌّ وَفِي الْأَجَلَةِ عَذَابُ النَّارِ؛ دروغ در دنیا ننگ و عار است و در آخرت عذاب جهنم. غررالحکم، ج ۲، ص ۳۱، ح ۱۷۰۸.

حدیث ۹۷۳

امام علی علیه السلام می فرماید: أَمْرَانِ لَا يَنْفَكَاَنِ مِنَ الْكُذِبِ: كَثْرَةُ الْمَوَاعِيدِ، وَشِدَّةُ الْأَعْتِدَارِ؛ دو چیز از دروغ جدا نمی شود: بسیار وعده دادن و به شدت عذرخواهی نمودن. نهج البلاغه ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص ۲۸۷، ح ۲۸۲.

حدیث ۹۷۴

امام باقر علیه السلام می فرماید: إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ لِلشَّرِّ أَقْفَالًا وَجَعَلَ مَفَاتِيحَ تِلْكَ الْأَقْفَالِ الشَّرَابَ وَالْكَذِبُ شَرُّ مِنَ الشَّرَابِ؛ به راستی که خداوند عزوجل برای شر قفل‌هایی گذارد و کلید آن قفل‌ها را شراب قرار داد و دروغ از شراب بدتر است. کافی، ج ۲، ص ۳۳۸، ح ۳.

حدیث ۹۷۵

امام صادق علیه السلام می فرماید: إِنَّ مِمَّا أَعَانَ اللَّهُ (به) عَلَى الْكَذَائِبِينَ النَّسِيَانَ؛ از جمله کمک‌های خداوند بر ضد دروغ‌گویان فراموشی است. کافی، ج ۲، ص ۳۴۱، ح ۱۵.

حدیث ۹۷۶

امام علی علیه السلام می فرماید: يَكْتَسِبُ الْكَاذِبُ بِكَذِبِهِ ثَلَاثًا: سَيَحْطُ اللَّهُ عَلَيْهِ وَاسْتِهَانَةُ النَّاسِ بِهِ وَمَقْتُ الْمَلَائِكَةِ لَهُ؛ دروغگو با دروغگویی خود سه چیز بدست می آورد: خشم خدا را نسبت به خود، نگاه تحقیرآمیز مردم را نسبت به خود و دشمنی فرشتگان را نسبت به خود. غررالحکم، ج ۶، ص ۴۸۰، ح ۱۱۰۳۹.

حدیث ۹۷۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: الْكُذِبُ يَنْقُصُ الرِّزْقَ؛ دروغ، روزی را کم می کند. الترغیب والترهیب، ج ۳، ص ۵۹۶، ح ۲۹.

حدیث ۹۷۸

امام سجاد علیه السلام می فرماید: اتَّقُوا الْكُذِبَ الصَّغِيرَ مِنْهُ وَالْكَبِيرَ، فِي كُلِّ جِدٍّ وَهَزَلٍ فَإِنَّ الرَّجُلَ إِذَا كَذَبَ فِي الصَّغِيرِ اجْتَرَأَ عَلَى الْكَبِيرِ؛ از دروغ کوچک و بزرگش، جدی و شوخیش بپرهیزید، زیرا انسان هرگاه در چیز کوچک دروغ بگوید، به گفتن دروغ بزرگ نیز جرئت پیدا می کند. تحف العقول، ص ۲۷۸.

حدیث ۹۷۹

امام علی (علیه السلام): نَكَدَ الْعِلْمُ الْكُذِبَ وَنَكَدَ الْجِدُّ اللَّعِبَ؛ آفت علم دروغ و آفت جدیت، بازی است. غررالحکم، ح ۱۰۰۰۰.

حدیث ۹۸۰

پیامبر اکرم (صلی الله و علیه و آله): إِنَّ الْعَبْدَ لِيُذْنِبُ الذَّنْبَ فَيَنْسِي بِهِ الْعِلْمَ الَّذِي كَانَ قَدْ عَلِمَهُ؛ انسان گناه می کند، پس با آن، علمی را که بیشتر می دانسته، از یاد می برد. عدّه الداعی، ص ۱۹۷.

حدیث ۹۸۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: من تسرع الى الشهوات تسرع اليه الافات؛ کسی که در شهوات تندروی کند آفات و بلاها نیز به سرعت به سوی او می شتابد. غررالحکم و دررالکلم ج ۵، ص ۳۲۷.

حدیث ۹۸۲

امام صادق علیه السلام می فرماید: اِيَاكَ وَحَصَلَتَيْنِ: الصَّجَرُ وَالْكُسَلُ، فَإِنَّكَ إِنْ صَجَرْتَ لَمْ تَصْبِرْ عَلَى حَقٍّ وَإِنْ كَسَلْتَ لَمْ تُؤَدِّ حَقًّا؛ از دو خصلت پرهیز: بی حوصلگی و تنبلی، زیرا اگر کم حوصله باشی بر حق شکیبایی نکنی و اگر سست و تنبل باشی حقی را ادا نکنی. امالی صدوق، ص ۶۳۶

حدیث ۹۸۳

امام علی علیه السلام می فرماید: أَلَسَيِّئُ الْخُلُقِ كَثِيرُ الطَّيِّبِ مُنْعَصُ الْعَيْشِ؛ آدم بد اخلاق بسیار خطا می کند و زندگی اش تلخ می شود. غررالحکم، ح ۱۶۰۴

حدیث ۹۸۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: أَبِي اللَّهُ لِصَاحِبِ الْخُلُقِ السَّيِّئِ بِالتَّوْبَةِ. فَقِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَكَيْفَ ذَلِكَ؟ قَالَ: لِأَنَّهُ إِذَا تَابَ مِنْ ذَنْبٍ وَقَعَ فِي أَعْظَمِ مِنَ الذَّنْبِ الَّذِي تَابَ مِنْهُ؛ خداوند از آدم بد اخلاق توبه نمی پذیرد. عرض شد: ای رسول خدا، چرا؟ فرمودند: چون هر گاه از گناهی توبه کند در ورطه گناهی بدتر از آن که توبه کرده است می افتد. بحار الأنوار، ج ۷۳، ص ۲۹۹.

حدیث ۹۸۵

امام صادق علیه السلام می فرماید: حُرِّمَ الْحَرِيصُ خَصِيْلَتَيْنِ وَلَزِمَتْهُ خَصِيْلَتَانِ: حُرْمَ الْقِنَاعَةِ فَافْتَقَدَ الرَّاحَةَ وَحُرْمَ الرِّضَا فَافْتَقَدَ الْيَقِينَ؛ حرص از دو خصلت محروم و با دو خصلت همراه است: از قناعت محروم است و در نتیجه آسایش را از دست می دهد، از راضی بودن محروم است، در نتیجه یقین را از دست می دهد. خصال ص ۶۹

حدیث ۹۸۶

امام علی علیه السلام می فرماید: مَنْ جَارَ قَصْرَ عُمُرِهِ؛ هر کس ظلم کند، عمرش کوتاه می شود. عیون الحکم والمواعظ، ص ۴۲۹.

حدیث ۹۸۷

امام علی علیه السلام می فرماید: يَتَّبِعِي لِلْعَاقِلِ أَنْ يَحْتَرِسَ مِنْ سِيْكِرِ الْمَالِ وَ سِيْكِرِ الْقُدْرَةِ، وَ سِيْكِرِ الْعِلْمِ، وَ سِيْكِرِ الْمِدْحِ وَ سِيْكِرِ الشَّبَابِ، فَإِنَّ لِكُلِّ ذَالِكَ رِيَا حَا خَبِيْثَةً تَسْلُبُ الْعَقْلَ وَ تَسْتَخْفُ الْوَقَارَ؛ سزاوار است که عاقل، از مستی ثروت، قدرت، دانش، ستایش و مستی جوانی پرهیزد، چرا که هر یک را بادهای پلیدی است که عقل را نابود می کند و وقار و هیبت را کم می نماید. غرر الحکم، ح ۱۰۹۴۸.

حدیث ۹۸۸

امام رضا (علیه السلام) می فرماید: هیچ چیزی زیانبارتر از خودپسندی نیست. (بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۳۴۸)

حدیث ۹۸۹

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: خسیس بودن آبروی انسان را از بین می برد. (بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۳۵۷)

حدیث ۹۹۰

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: هرگاه مردم به گناهان بی سابقه روی آورند به بلاهای بی سابقه گرفتار می شوند. (اصول کافی، ج ۳، ص ۳۷۷)

حدیث ۹۹۱

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: از حرص و حسادت پرهیز که این دو، امتهای گذشته را نابود کرد، و بخیل نباش که هیچ مؤمن و آزاده‌ای به آفت بخل مبتلا نمی شود. بخل مغایر با ایمان است. (بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۳۴۶)

حدیث ۹۹۲

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: عجب درجاتی دارد: یکی این که کردار بد بنده در نظرش خوش جلوه کند و آن را خوب بداند و پندارد کار خوبی کرده. یکی این که بنده‌ای به خدا ایمان آورد و منت بر خدا نهد با این که خدا را به او منت است در این باره. (تحف العقول، ص ۴۶۸)

حدیث ۹۹۳

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: بخیل را آسایشی نیست، و حسود را خوشی و لذتی نیست و دروغگو را مروت و مردانگی نیست. (تحف العقول، ص ۴۷۳)

حدیث ۹۹۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مَنْ لَمَجَّ وَ تَمَادَى فَهُوَ الرَّائِسُ الَّذِي رَانَ اللَّهُ عَلَى قَلْبِهِ وَ صَارَتْ دَائِرَةُ السَّوِّءِ عَلَى رَأْسِهِ؛ هر کس لجاجت کند و بر آن پافشاری نماید، او همان بخت برگشته‌ای است که خداوند بر دلش پرده [غفلت] زده و پیشامدهای ناگوار بر فراز سرش قرار گرفته است. نهج البلاغه، از نامه ۵۸.

حدیث ۹۹۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) می فرمایند: أَلَا وَ إِنَّ الْغَضَبَ جَمْرَةٌ فِي قَلْبِ ابْنِ آدَمَ، أَمَا رَأَيْتُمْ إِلَى حَمْرَةٍ عَيْنَيْهِ وَ انْتِفَاحِ أَوْ دَاجِهِ؟! فَمَنْ أَحْسَسَ بِشَيْءٍ مِنْ ذَلِكَ فَلْيَلِصِقْ بِالْأَرْضِ؛ بدانید که خشم پاره آتشی در دل انسان است. مگر چشمان سرخش و رگ‌های گردنش را [هنگام خشم] ندیده‌اند. هر کس چنین احساسی پیدا کرد، روی زمین بنشیند. سنن الترمذی، ج ۳، ص ۳۲۸، ح ۲۲۸۶.

حدیث ۹۹۶

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: مَثَلُ الْحَرِيصِ عَلَى الدُّنْيَا مَثَلُ دَوْدَةَ الْقَرْزِ: كُلَّمَا زَادَتْ مِنَ الْقَرْزِ عَلَى نَفْسِهَا لَفًا كَانَ أَبْعَدَ لَهَا مِنَ الْخُرُوجِ حَتَّى تَمُوتَ غَمًّا؛ حریص به دنیا، همانند کرم ابریشم است که هر چه بیشتر دور خود می تند، خارج شدن از پيله بر او سخت تر می شود، تا آن که از غصه می میرد. کافی، ج ۲، ص ۳۱۶، ح ۷.

حدیث ۹۹۷

امام علی علیه السلام: أَلْجَهْلُ مُمِيتُ الْأَحْيَاءِ وَمُخَلِّدُ الشَّقَاءِ؛ نادانی، مایه مرگ زندگان و دوام بدبختی است. غررالحکم، ح ۱۴۶۴.

حدیث ۹۹۸

حضرت خاتم الانبیاء (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مَنْ كَشَفَ عَوْرَةَ أَخِيهِ الْمُسْلِمِ كَشَفَ اللَّهُ عَوْرَتَهُ حَتَّى يَفْضَحَهُ بِهَا فِي بَيْتِهِ؛ هر کس عیب و زشتی برادر مسلمان خود را فاش کند، خداوند زشتی او را آشکار سازد، تاجایی که او را در درون خانه اش رسوا سازد. الترغیب والترهیب، ج ۲، ص ۲۳۹، ح ۹

حدیث ۹۹۹

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الطَّيْرَةُ شِرْكٌ وَمَا مِثْلُهَا إِلَّا - وَلَكِنَّ اللَّهَ يُدْهِبُهُ بِالتَّوَكُّلِ؛ فال بد زدن شرک است و هیچ کس از مانیت مگر این که به نحوی دستخوش فال بد زدن می شود، اما با توکل، خداوند آن را از بین می برد. سنن ابن ماجه ج ۲، ص ۱۱۷۰

حدیث ۱۰۰۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ الْعَبْدَ لِيُذْنِبُ الذَّنْبَ فَيَنْسِي بِهِ الْعِلْمَ الَّذِي كَانَ قَدْ عَلِمَهُ؛ انسان گناه می کند، پس با آن، علمی را که پیشتر می دانسته، از یاد می برد. عدّه الداعی، ص ۱۹۷

حدیث ۱۰۰۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: أَلْبَغْيُ يَصْرَعُ الرِّجَالَ وَيُدْنِي الْأَجَالَ؛ ظلم و تجاوز، انسان را زمین می زند و مرگها را نزدیک می سازد. غررالحکم، ح ۱۴۹۴

حدیث ۱۰۰۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مَنْ سَاءَ خُلُقُهُ عَوَّدَبَ نَفْسَهُ وَمَنْ كَبُرَ هَمُّهُ سَقَمَ يَدْنُهُ؛ هر کس بد اخلاق باشد، خودش را عذاب می دهد و هر کس غم و غصه اش زیاد شود، تنش رنجور می گردد. نهج الفصاحه، ح ۳۰۰۲

حدیث ۱۰۰۳

امام موسی کاظم (علیه السلام) فرمودند: إِنَّ الْعَاقِلَ لَا يَكْذِبُ وَإِنْ كَانَ فِيهِ هَوَاهُ؛ خردمند دروغ نمی گوید، اگرچه میل او در آن باشد. تحف العقول، ص ۳۹۱

حدیث ۱۰۰۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: الْمَطْلُ وَالْمَيْنُ مُنْكَدَا الْإِحْسَانِ؛ تعلل ورزیدن و منت نهادن، از [ارزش] احسان می کاهد.

غررالحکم و دررالکلم، ح ۱۵۹۵

حدیث ۱۰۰۵

امام هادی (علیه السلام) می فرماید: الْعَجْبُ صَارِفٌ عَنِ طَلَبِ الْعِلْمِ ، دَاعٍ إِلَى الْغَمَطِ وَالْجَهْلِ؛ خودپسندی، آدمی را از دانش جویی باز می‌دارد و به ناسپاسی و انکار حق می‌خواند. بحار الأنوار، ج ۶۹، ص ۱۹۹

حدیث ۱۰۰۶

امام سجاد علیه السلام می فرماید: وَالذُّنُوبُ الَّتِي تُنَزَّلُ النَّقْمَ عَصِيَانُ الْعَارِفِ بِالْبَغْيِ وَالتَّطَاوُلُ عَلَى النَّاسِ وَ الْإِسْتِهْزَاءُ بِهِمْ وَ السُّخْرِيَّةُ مِنْهُمْ گناهانی که باعث نزول عذاب می‌شوند، عبارت‌اند از: ستم کردن شخص از روی آگاهی، تجاوز به حقوق مردم، و دست انداختن و مسخره کردن آنان. معانی الاخبار، ص ۲۷۰

حدیث ۱۰۰۷

امام هادی (علیه السلام) می فرماید: الْعَجْبُ صَارِفٌ عَنِ طَلَبِ الْعِلْمِ ، دَاعٍ إِلَى الْغَمَطِ وَالْجَهْلِ؛ خودپسندی، آدمی را از دانش جویی باز می‌دارد و به ناسپاسی و انکار حق می‌خواند. بحار الأنوار، ج ۶۹، ص ۱۹۹

حدیث ۱۰۰۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: الْعِبَادَةُ مَعَ أَكْلِ الْحَرَامِ كَالْبِنَاءِ عَلَى الرَّمْلِ؛ عبادت کردن با وجود حرام خواری، مانند ساختن بنایی است بر روی شن. عدّه الداعی، ص ۱۴۱

حدیث ۱۰۰۹

امام باقر (علیه السلام) می فرماید: مَثَلُ الْحَرِيصِ عَلَى الدُّنْيَا مَثَلُ دَوْدَةَ الْقَرْزِ: كُلَّمَا أَزْدَادَتْ مِنَ الْقَرْزِ عَلَى نَفْسِهَا لَفًا كَانَ أَبْعَدَ لَهَا مِنَ الْخُرُوجِ حَتَّى تَمُوتَ غَمًّا حَرِيصٌ بِه دُنْيَا، هَمَانَد كَرَمِ اِبْرِيْشَمِ اسْتِ كِه هِر چِه بيشتر دور خود می‌تند، خارج شدن از پيله بر او سخت تر می‌شود، تا آن‌که از غصه می‌میرد. کافی، ج ۲، ص ۳۱۶

حدیث ۱۰۱۰

امام علی (علیه السلام) می فرماید: الْمُرِيْبُ اَبْدَا عَلِيْلٌ اَدَمِ بَدِيْنِ، همیشه بیمار است. غررالحکم، ح ۸۳۹

حدیث ۱۰۱۱

امام علی (علیه السلام) می فرماید: اَلْحَقُوْدُ مُعَذَّبُ النَّفْسِ، مُتَضَاعَفُ الْهَمِّ؛ کینه توز، روحش در عذاب است و اندوهش دو چندان. غررالحکم، ح ۱۹۶۲

حدیث ۱۰۱۲

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: مَنْ سَاءَ خُلُقُهُ عَذَّبَ نَفْسَهُ وَ مَنْ كَبَّرَ هُمُّهُ سَقَمَ بَدَنُهُ هر کس بد اخلاق باشد، خودش را عذاب می دهد و هر کس غم و غصه هایش زیاد شود، تنش رنجور می گردد. نهج الفصاحه، ح ۳۰۰۲

حدیث ۱۰۱۳

امام صادق (سلام الله علیه): نگاه بعد از نگاه (به نا محرم)، بذر شهوت در دل می کارد و این خود برای فتنه و به گناه کشاندن صاحبش کافی است. (الفقیه ۴/۱۸/۴۹۷۰)

حدیث ۱۰۱۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم): خشم خداوند عزوجل سخت است، بر زن شوهرداری که چشم خود را از غیر شوهر خود یا از کسی که محرم او نیست پر کند. (ثواب الاعمال ۱/۳۳۸)

حدیث ۱۰۱۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم): هر که چشم خود را از حرام پر کند، خداوند در روز قیامت چشم او را از آتش برگرداند مگر این که توبه کند و از عمل خود دست بردارد. (البحار ۷۶/۱/۳۳۴)

حدیث ۱۰۱۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: الْحَسَدُ يَضِنُّ الْجَسَدَ؛ حسد، بدن را فرسوده و علیل می کند. غررالحکم، ح ۹۴۳

حدیث ۱۰۱۷

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَمِنْ اِغْتَابِ مُسْلِمًا اَوْ مُسْلِمَةً لَمْ يَقْبَلِ اللّٰهُ تَعَالٰى صَلَاتَهُ وَ لَا صِيَامَهُ اَرْبَعِينَ يَوْمًا وَ لَيْلَةً اِلَّا اَنْ يَغْفِرَ لَهُ صَاحِبُهُ؛ خداوند متعال تا چهل شبانه روز نماز و روزه غیبت کننده مرد و زن مسلمان را نمی پذیرد، مگر این که غیبت شونده او را ببخشد. (جامع الأخبار، ص ۴۱۲، ح ۱۱۴۱)

حدیث ۱۰۱۸

امام حسن عسکری علیه السلام فرمودند: جُعِلَتِ الْخَبَائِثُ فِي بَيْتٍ وَ جُعِلَ مِفْتَاحُهُ الْكَذِبُ؛ تمام پلیدیها در خانه ای قرار داده شده و کلید آن دروغگویی است. (بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۳۷۷)

حدیث ۱۰۱۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اِبْسَسَ الْقَرِينُ الْعَضْبُ: بیدی المعائب و یدی الشر و یباعد الخیر؛ خشم، بدترین همراه است: عیبها را آشکار، بدیها را نزدیک و خوبیها را دور می کند. (غررالحکم، ح ۴۴۱۷)

حدیث ۱۰۲۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ثَلَاثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ فَهِيَ رَاجِعَةٌ عَلَى صَاحِبِهَا: الْبَغْيُ وَالْمَكْرُ وَالنَّكْتُ؛ سه چیز است که در هر کس باشد [آثارش] به خود او بر می گردد: ستم کردن، فریب دادن و پیمان شکنی. (نهج الفصاحه، ح ۱۲۸۱)

حدیث ۱۰۲۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَا مِنْ رَجُلٍ تَكَبَّرَ أَوْ تَجَبَّرَ إِلَّا لِدَلِيلِهِ وَجَدَهَا فِي نَفْسِهِ؛ هیچ مردی تکبر یا گردن فرازی نکرد، مگر به سبب احساس خواری و حقارتی که در خود یافت. (میزان الحکمه، ح ۹۸۱۴)

حدیث ۱۰۲۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ هَلَكًا ظَهَرَ فِيهِمُ الرُّبَا؛ هنگامی که خداوند بخواهد ملتی را نابود کند، رباخواری در میان آنان رواج می یابد. (وسائل الشیعه، ج ۱۸، ص ۱۲۳، ح ۱۷)

حدیث ۱۰۲۳

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: الْكِبْرُ مَطَايَا النَّارِ؛ کبر و بزرگی نمودن (به منزله ی) مرکبی است که سوار خود را به سوی آتش می برد. (جهاد بانفس، ح ۵۷۸)

حدیث ۱۰۲۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنْ سَاءَ خُلُقُهُ ضَاقَ رِزْقُهُ؛ هر کس بد اخلاق باشد، روزی اش تنگ می شود. (غررالحکم، ح ۸۰۲۳)

حدیث ۱۰۲۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنْ سَاءَ خُلُقُهُ، مَلَأَ أَهْلَهُ هَرَجًا؛ هر کس بد اخلاق باشد، خانواده اش از او دلتنگ و خسته می شوند. (تحف العقول، ص ۲۱۴)

حدیث ۱۰۲۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إِنَّ الْفُحْشَ وَالْبِدْءَ وَالسَّلَاطَةَ مِنَ الْبَغَاةِ هَمَانَا دَشْنَامِ دَادِنِ وَهَرَزِهَ كَوِييِ وَزَبَانِ دِرَازِي نَاشِي اَز نِفَاقِ وَدُورُويِي اَسْتِ (جِهَاد بَانَفْسِ، ح ۶۶۷ وَ ص ۲۸۴)

حدیث ۱۰۲۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إِنَّ الْفُحْشَ وَالْبِدْءَ وَالسَّلَاطَةَ مِنَ الْبَغَاةِ هَمَانَا دَشْنَامِ دَادِنِ وَهَرَزِهَ كَوِييِ وَزَبَانِ دِرَازِي نَاشِي اَز نِفَاقِ وَدُورُويِي اَسْتِ. (جِهَاد بَانَفْسِ، ح ۶۶۷ وَ ص ۲۸۴)

حدیث ۱۰۲۸

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: الظُّلْمُ فِي الدُّنْيَا هُوَ الظُّلْمَاتُ فِي الْآخِرَةِ. ظلم در دنیا همان ظلمتها و تاریکی های آخرت است. (جهاد

با نفس، ح ۷۳۳)

حدیث ۱۰۲۹

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: آیه المنافق ثلاث: اذا حدث کذب و اذا وعد اخلف و اذا اؤتمن خان نشان منافق سه چیز است: ۱ - سخن به دروغ بگوید. ۲ - از وعده تخلف کند. ۳ - در امانت خیانت نماید. (صحیح مسلم، کتاب الایمان، ح ۸۹)

حدیث ۱۰۳۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أَرَكُنَ الْكُفْرَ أَرْبَعَةٌ الرَّعِيَّةُ وَالرَّهْبَةُ وَالسَّخَطُ وَالْغَضَبُ پایه های کفر چهار چیز است: میل و خواهش، ترس و بیم، ناخشنودی و خشم. (جهاد با نفس، ح ۴۷۵)

حدیث ۱۰۳۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَشَدُّ الذُّنُوبِ مَا اسْتَهَانَ بِهِ صَاحِبُهُ؛ سخت ترین گناهان، گناهی است که انجام دهنده ی آن، آن را ناچیز بشمارد. (جهاد با نفس، ح ۳۹۸)

حدیث ۱۰۳۲

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: إِنْ اللَّهُ يُبْغِضُ الْفَاحِشَ الْمُتَفَحِّشَ رَاسْتِيْ كَمَا خَدَّوْنَ شَخْصًا بِذِيْبَانٍ بِيَهُودَةٍ كَوِيْ رَا دِشْمَنِيْ دَارِد. (جهاد با نفس، ح ۶۷۷)

حدیث ۱۰۳۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إِنْ الْفُحْشَ وَالْبِدْءَ وَالسَّلَاطَةَ مِنَ الْبِفَاقِ؛ همانا دشنام دادن و هرزه گویی و زبان درازی ناشی از نفاق و دورویی است. (جهاد با نفس، ح ۶۷۸)

حدیث ۱۰۳۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَنْ ظَلَمَ مَظْلَمَةً أُخِذَ بِهَا فِي نَفْسِهِ أَوْ فِي مَالِهِ أَوْ فِي وُلْدِهِ؛ کسی که ستمی کند به سبب آن ستم، در جاننش یا مالش یا فرزندانش گرفتاری می افتد. (جهاد با نفس، ح ۷۲۷)

حدیث ۱۰۳۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که تخم کینه (در دل) بکارد محنت و اندوه درو کند. غررالحکم، باب کینه

حدیث ۱۰۳۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که کینه را از درون خود به یک سو اندازد دل و قلبش آسوده و راحت شود. غررالحکم،

باب کینه

حدیث ۱۰۳۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم کینه توز اخوت و برادری ندارد. غررالحکم ، باب کینه

حدیث ۱۰۳۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدترین چیزی که در قلب جای گیر شود کینه است. غررالحکم ، باب کینه

حدیث ۱۰۳۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سلاح بدی و شرّ، کینه است. غررالحکم ، باب کینه

حدیث ۱۰۴۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سبب فتنه ها کینه است. غررالحکم ، باب کینه

حدیث ۱۰۴۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اساس و سر عیب ها کینه است. غررالحکم ، باب کینه

حدیث ۱۰۴۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم کینه ور بد معاشری است. غررالحکم ، باب کینه

حدیث ۱۰۴۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سخت ترین دل ها از نظر آلودگی و ناصافی ، دل شخص کینه توز است. غررالحکم ، باب کینه

حدیث ۱۰۴۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کینه آتشی است که جز به غلبه و ظفر خاموش نشود. غررالحکم ، باب کینه

حدیث ۱۰۴۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کینه توزی از خصلت های بدان و بدکاران است. غررالحکم ، باب کینه

حدیث ۱۰۴۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم کینه توز جانش در شکنجه و عذاب و اندوهش چند برابر است. غررالحکم ، باب کینه

حدیث ۱۰۴۷

امام علی (علیه السلام) می فرماید: کینه ، دردی است سخت و دردناک و بیماری وباداری است. غررالْحکَم ، باب کینه

حدیث ۱۰۴۸

امام علی (علیه السلام) می فرماید: کینه ، خویی پست است و بیماری نابود کننده ای است. غررالْحکَم ، باب کینه

حدیث ۱۰۴۹

امام علی (علیه السلام) می فرماید: آدم کینه توز راحتی و آسایش ندارد. غررالْحکَم ، باب کینه

حدیث ۱۰۵۰

امیر المؤمنین (علیه السلام) فرمودند: صِحَّه الْجَسَدِ مِنْ قَلَّةِ الْحَسَدِ سلامت بدن نشانه کمی حسد است. (جهاد با نفس، ح ۵۵۳)

حدیث ۱۰۵۱

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: يَهْرُمُ ابْنَ آدَمَ وَ يَشْبُ مَعَهُ اثْنَتَانِ: الْحِرْصُ عَلَى الْمَالِ وَ الْحِرْصُ عَلَى الْعُمْرِ؛ آدمیزاد پیر می شود و دو چیز از او جوان می شود: حرص مال و حرص عمر. (کنز العمال، ج ۳، ص ۴۹۰، ح ۷۵۵۷)

حدیث ۱۰۵۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إِنَّ سُوءَ الْخُلُقِ لَيُفْسِدُ الْعَمَلَ كَمَا يُفْسِدُ الْخَلُّ الْعَسَلَ راستی که بد اخلاقی عمل را تباه می کند همچنان که سرکه عسل را فاسد می سازد. (جهاد با نفس، ح ۶۵۹)

حدیث ۱۰۵۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: الْبُذَاءُ مِنَ الْجَفَاءِ وَ الْجَفَاءُ فِي النَّارِ؛ زشت گفتاری ناشی از ستمکاری و ستمکاری در آتش است. (جهاد النفس، ح ۶۸۹)

حدیث ۱۰۵۴

امام حسن عسگری (علیه السلام) فرمودند: بُئِسَ الْعَبْدُ يَكُونُ ذَا وَجْهِينَ وَ ذَا لِسَانَيْنِ، يَطْرُقُ أَخَاهُ شَاهِدًا، وَ يَأْكُلُهُ غَائِبًا، إِنْ أُعْطِيَ حَسَدًا، وَ إِنْ ابْتُلِيَ خَانَهُ چَه بد است آن بنده خدا که دورو و دو زبان است. در حضور برادرش او را می ستاید و در غیاب او بدگویش می کند. اگر عطایی به برادرش رسد حسد برد، و اگر گرفتار گردد او را وانهد. (تحف العقول، ص ۵۱۸)

حدیث ۱۰۵۵

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: مَنْ كَفَّ عَضْبَهُ عَنِ النَّاسِ كَفَّ اللَّهُ عَنْهُ عَذَابَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ؛ کسی که خشمش را از مردمان باز دارد خداوند نیز در روز قیامت عذابش را از او باز می دارد. (جهاد النفس، ح ۵۳۲)

حدیث ۱۰۵۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: الغیبة ان تقول فی اخیک ما ستره الله علیه غیبت آن است که درباره برادرت چیزی بگویی که خداوند آن را پنهان کرده است. (میزان الحکمه، ح)?????

حدیث ۱۰۵۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ما من رجلٍ تکبّر أو تجبّر إلاّ لذلّه یجدّها فی نفسه هیچ مردی نیست که تکبر بورزد یا خود را بزرگ بشمارد مگر بخاطر ذلتی که در نفس خود می یابد. (جهادالنفس، ح ۵۸۵)

حدیث ۱۰۵۸

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إذا رأیتُم العبدَ مُتَفَقِّداً لِتُدُنُوبِ النَّاسِ ناسیا لِتُدُنُوبِهِ فَاعْلَمُوا أَنَّهُ مُكْرَبٌ بِهِ هر گاه دیدید که بنده ای گناهان مردمان را جستجو می کند و گناهان خویش را فراموش کرده است بدانید که او فریب شیطان را خورده است. (جهاد النفس، ح ۲۳۷)

حدیث ۱۰۵۹

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله) می فرمایند: هر کس چهل روز گوشت نخورد، بدخوی می شود. گوشت بخورید؛ چرا که بر شنوایی تان می افزاید. الفردوس، ج ۳، ص ۶۲۷، ح ۵۹۶۰

حدیث ۱۰۶۰

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله) می فرمایند: هر کس چهل روز پیوسته گوشت بخورد، سنگ دل می شود. (بحار الانوار، ۶۲، ص ۲۹۴)

حدیث ۱۰۶۱

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند: الْجَبَّارُونَ أَبَعِدُ النَّاسِ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ یَوْمَ الْقِیَامَةِ دورترین مردم از خداوند عز و جل در روز قیامت سرکشان متکبر هستند. (جهادالنفس، ص ۲۵۴)

حدیث ۱۰۶۲

امام صادق علیه السلام فرمودند: ایاکم ان یحسد بعضکم بعضا فان الکفر اصله الحسد. از حسد ورزی به یکدیگر پرهیزید، زیرا ریشه کفر، حسد است. (تحف العقول، ص ۳۱۵)

حدیث ۱۰۶۳

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند: لا یكون العبدُ عالماً حتّی لا یكون حاسداً لمن فوقه و لا مُحَقِّراً لمن دونه. هیچ بنده ای عالم نباشد تا اینکه به بالا دست خود حسد نبرد و زیر دست خود را خوار نشمارد. (تحف العقول ص ۲۹۳)

حدیث ۱۰۶۴

امام علی علیه السلام فرمودند: أَشَدُّ الذُّنُوبِ مَا اسْتَيْهَانَ بِهِ صَاحِبُهُ. سخت ترین گناهان آن است که صاحبش آن را کوچک بشمرد. (نهج البلاغه حکمت ۳۴۸)

حدیث ۱۰۶۵

حضرت امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: بخیل کسی است که در پرداخت آنچه خدا بر او واجب کرده است بخل ورزد. بحارالانوار، ج ۹۶، ص ۱۶.

حدیث ۱۰۶۶

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: انسان بخیل، آسایش ندارد. بحارالانوار، ج ۷۳، ص ۳۰۳.

حدیث ۱۰۶۷

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بخل در بردارنده بدیهای هر عیبی است و افساری است که (بخیل) به وسیله ی آن به سوی هر بدی کشانده می شود. بحارالانوار، ج ۷۳، ص ۳۰۷.

حدیث ۱۰۶۸

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم بخیل، خزانه دار وارثان خود است. غررالحکم، ح ۴۶۴.

حدیث ۱۰۶۹

حضرت رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بخیل واقعی کسی است که نام من نزد او برده شود و صلوات نفرستد. بحارالانوار، ج ۷۳، ص ۳۰۶.

حدیث ۱۰۷۰

حضرت رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بخیل ترین مردم کسی است که در سلام کردن بخل ورزد. بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۲۰۹.

حدیث ۱۰۷۱

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خالی بودن دل از کینه و حسادت، از خوشبختی بنده است. غررالحکم، ح ۵۰۸۳.

حدیث ۱۰۷۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: افضاء سرأخیک خیانه ما جتنب ذلک؛ فاش کردن راز برادرت خیانت است؛ پس از این کار دوری کن. بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۹۱.

حدیث ۱۰۷۳

امام صادق (علیه السلام) می فرماید: ستمگر و یاری دهنده ی او و کسی که به ستم او راضی باشد هر سه در ستم شریکند. اصول کافی، ج ۲، ص ۳۳۳.

حدیث ۱۰۷۴

حضرت امام هادی (علیه السلام) می فرماید: خشم گرفتن بر کسی که در اختیار توست، پستی است. اعلام الدین، ص ۳۱۱.

حدیث ۱۰۷۵

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) می فرماید: خشم ایمان را تباه می کند همان گونه که سرکه غسل را. بحارالانوار، ج ۷۳، ص ۲۶۸.

حدیث ۱۰۷۶

حضرت علی (علیه السلام) می فرماید: خداوند سبحان، از آدم و قیح گستاخ در گناهان نفرت دارد. غررالاحکم، ح ۳۴۳۷.

حدیث ۱۰۷۷

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) می فرماید: سه کس نزد خدا از همه منفورترند: کسی که روز زیاد می خوابد در حالی که شب اصلا نمازی نخوانده است و کسی که زیاد می خورد و هنگام غذا خوردن نام و حمد خدا نمی گوید و کسی که بی دلیل می خندد. کنز العمال، ح ۲۱۴۳.

حدیث ۱۰۷۸

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) می فرماید: هیچ چیز نزد خدا منفورتر از بخل و بدخویی نیست. همان گونه که خاک غسل را تباه می کند این دو نیز عمل را تباه می کنند. بحارالانوار، ج ۱۶، ص ۲۳۱.

حدیث ۱۰۷۹

امام علی علیه السلام: مَنْ جَارَ قَصْرَ عُمْرُهُ؛ هر کس ظلم کند، عمرش کوتاه می شود. عیون الاحکم والمواعظ، ص ۴۲۹، ح ۷۳۳۴.

حدیث ۱۰۸۰

الذُّنُوبُ الَّتِي تُغَيِّرُ النَّعَمَ الْبُغْيُ وَالذُّنُوبُ الَّتِي تُوْرثُ النَّدَمَ الْقَتْلُ وَالَّتِي تُنَزِّلُ النَّقَمَ الظُّلْمُ وَالَّتِي تَهْتِكُ السُّتُورَ شُرْبُ الْخَمْرِ وَالَّتِي تَحْبِسُ الرِّزْقَ الزِّنَا وَالَّتِي تُعْجِلُ الْفَنَاءَ قَطِيعَةُ الرَّجْمِ وَالَّتِي تَرُدُّ الدُّعَاءَ وَتُظْلِمُ الْهَوَاءَ عُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ؛ گناهی که نعمت‌ها را تغییر می دهد، تجاوز به حقوق دیگران است. گناهی که پشیمانی می آورد، قتل است. گناهی که گرفتاری ایجاد می کند، ظلم است. گناهی که آبرو می برد، شرابخواری است. گناهی که جلوی روزی را می گیرد، زناست. گناهی که مرگ را شتاب می بخشد، قطع رابطه با خویشان است. گناهی که مانع استجاب دعا می شود و زندگی را تیره و تار می کند، نافرمانی از پدر و مادر است. علل الشرایع، ج ۲، ص ۵۸۴.

حدیث ۱۰۸۱

پیامبر صلی الله علیه و آله : فی الزنا ستّ خصال: ثلاثٌ منها فی الدُّنیا وَ ثلاثٌ فی الآخِرَةِ، فَأَمَّا التّي فی الدُّنیا فَيَذْهَبُ بِالْبَهَاءِ وَيُعْجِلُ الْفَنَاءَ وَيَقْطَعُ الرِّزْقَ وَأَمَّا التّي فی الآخِرَةِ فَسَوْءُ الْحِسَابِ وَ سَيِّئُ الرِّحْمَنِ وَ الْخُلُودُ فِي النَّارِ ؛ زنا، شش پیامد دارد: سه در دنیا و سه در آخرت. سه پیامد دنیایی اش این است که: آبرو را می برد، مرگ را شتاب می بخشد و روزی را می بُرد و سه پیامد آخرتی اش: سختی حسابرسی، خشم خدای رحمان و ماندگاری در آتش است. خصال، ص ۳۲۱، ح ۳.

حدیث ۱۰۸۲

حضرت امام صادق (علیه السلام) فرمودند: از حسادت کردن پرهیزید، زیرا کفر ریشه اش حسادت است. اصول کافی، ج ۸، ص ۸.

حدیث ۱۰۸۳

حضرت امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: ان الحسد لتأكل الايمان كما تاكل النار الحطب؛ همان گونه که آتش هیزم را می خورد، حسد ایمان را می خورد. اصول کافی، ج ۲، ص ۳۰۶.

حدیث ۱۰۸۴

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند: ما رأيت ظالما اشبه لمظلوم من الحاسد: نفس دائم، قلب هائم و حزن لازم؛ ستمگری چون حسود ندیدم که به ستمدیده شبیه تر باشد: جانی سرگردان دارد و دلی بی قرار و اندوهی پیوسته. بحار الانوار، ج ۷۳، ص ۲۵۶.

حدیث ۱۰۸۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: الحسد لا يجلب الا مضرة و غيضا يوهن قلبك و يمرض جسمك؛ حسادت نتیجه ای جز زیان و ناراحتی که دلت را سست و تنت را بیمار می گرداند به بار نمی آورد. بحار الانوار، ج ۷۳، ص ۲۵۶.

حدیث ۱۰۸۶

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اما علامة الحاسد: الغيبة و التملق و الشماتة بالمصيبة؛ نشانه های حسود عبارتند از غیبت کردن، چاپلوسی کردن و شاد شدن از گرفتاری دیگران تحف العقول، حدیث ۲۲.

حدیث ۱۰۸۷

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: ما اقبح الفقر بعد الغنى، واقبح الخطيئة بعد النسك! واقبح من ذلك العابد لله ثم يترك عبادته. چه زشت است نیازمندی بعد از توانگری و چه زشت است گناه به دنبال عبادت و زشت تر از اینها کار کسی است که عبادت خدا را پیشه کند و سپس از عبادتش دست شوید. تحف العقول/ ح ۳۹۷.

حدیث ۱۰۸۸

حضرت فاطمه ی زهرا (علیها السلام) می فرمایند: جعل الله الصلاة تنزيها لكم عن الكبر. خداوند متعال نماز را مایه ی دوری شما از

کبر و خودپسندی قرار داد. اعیان الشیعه/ج ۱/ص ۳۱۶.

حدیث ۱۰۸۹

حضرت امام محمد باقر (علیه السلام) می فرمایند: ان العبد کیدنب الذنب فیروی عنه الرزق. بنده گناه می کند و به سبب آن روزی از او گرفته می شود. اصول کافی، ج ۲، ص ۲۷۰.

حدیث ۱۰۹۰

امام علی علیه السلام فرمودند: لا تَرَى الْجَاهِلَ إِلَّا مُفْرِطًا أَوْ مُفْرَطًا. همیشه جاهل: یا افراط گر و تجاوزکار و یا کندرو و تفریط کننده است. (النهایه، جلد ۳ ص ۴۳۵)

حدیث ۱۰۹۱

امام علی علیه السلام فرمودند: أُخْصِدِ الشَّرَّ مِنْ صَدْرٍ غَيْرِكَ بِقَلْعِهِ مِنْ صَدْرِكَ. قلب خود را از کینه دیگران پاک کن، تا قلب آنها از کینه تو پاک شود. (الامالی، ج ۲، ص ۱۷۴)

حدیث ۱۰۹۲

امام حسن عسکری علیه السلام فرمودند: جُعِلَتِ الْخَبَائِثُ فِي بَيْتٍ وَ جُعِلَ مِفْتَاحُهُ الْكَذِبُ تمام پلیدیها در خانه ای قرار داده شده و کلید آن دروغگویی است. (بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۳۷۷)

حدیث ۱۰۹۳

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدترین مردم کسی است که لغزش را نمی بخشد و عیب و خطا را نمی پوشاند. غررالحکم، ح ۵۷۳۵.

حدیث ۱۰۹۴

حضرت رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بخیل ترین مردم کسی است که در سلام کردن بخل ورزد. بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۲۰۹.

حدیث ۱۰۹۵

حضرت رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بخیل واقعی کسی است که نام من نزد او برده شود و صلوات نفرستد. بحار الانوار، ج ۷۳، ص ۳۰۶.

حدیث ۱۰۹۶

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بخل در بردارنده بدیهای هر عیبی است و افساری است که (بخیل) بوسیله ی آن به

سوی هر بدی کشانده می شود. بحارالانوار، ج ۷۳، ص ۳۰۷.

حدیث ۱۰۹۷

حضرت امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: بخیل کسی است که در پرداخت آنچه خدا بر او واجب کرده است بخل ورزد. بحارالانوار، ج ۹۶، ص ۱۶.

حدیث ۱۰۹۸

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خالی بودن دل از کینه و حسادت، از خوشبختی بنده است. غررالحکم، ح ۵۰۸۳.

حدیث ۱۰۹۹

امام حسین (علیه السلام) می فرمایند: چنان چه سر که غسل را فاسد می کند، خلق بد ایمان را فاسد می کند. اصول کافی، ج ۲، ص ۳۲۱.

حدیث ۱۱۰۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ستمگری در دنیا مایه ی نابودی و در آخرت موجب هلاکت است. غررالحکم، ح ۱۷۰۷.

حدیث ۱۱۰۱

حضرت امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: خشم گرفتن بر کسی که در اختیار توست، پستی است. اعلام الدین، ص ۳۱۱.

حدیث ۱۱۰۲

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) می فرمایند: هیچ چیز نزد خدا منفورتر از بخل و بدخویی نیست. همان گونه که خاک غسل را تباه می کند این دو نیز عمل را تباه می کنند. بحارالانوار، ج ۱۶، ص ۲۳۱.

حدیث ۱۱۰۳

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: اعتدال و صرفه جویی در مصرف مال، اندازه ای دارد که اگر از آن بیش تر شود، بخل است. بحارالانوار، ج ۱۷، ص ۲۱۸.

حدیث ۱۱۰۴

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدترین مردم کسی است که لغزش را نمی بخشد و عیب و خطا را نمی پوشاند. غررالحکم، ح ۵۷۳۵.

حدیث ۱۱۰۵

امام باقر (علیه السلام) می‌فرماید: إِنِّي لَأَبْغُضُ الرَّجُلَ - أَوْ أَبْغُضُ لِلرَّجُلِ - أَنْ يَكُونَ كَسَلَانًا عَنِ أَمْرِ دُنْيَاهُ، وَمَنْ كَسِلَ عَنِ أَمْرِ دُنْيَاهُ فَهُوَ عَنِ أَمْرِ آخِرَتِهِ أَكْسَلَ؛ هر آینه من دشمن می‌شمارم کسی را که در کار دنیایش تنبلی ورزد؛ زیرا آن کس که در کار دنیایش تنبلی کند، در کار آخرتش بیشتر تنبلی می‌ورزد. الکافی: ۴ / ۸۵ / ۵

احادیث اخلاق و توصیه‌ها

حدیث ۱

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرماید: لَا تَضَجِرْ فَيَمْنَعَكَ الضَّجْرُ مِنَ الآخِرَةِ وَالدُّنْيَا؛ بی‌حوصلگی مکن؛ که آن، تو را از آخرت و دنیا باز می‌دارد. بحار الأنوار: ۴۵ / ۱۴۵ / ۷۷.

حدیث ۲

امام صادق (علیه السلام) می‌فرماید: مَنْ كَسِلَ عَنِ طَهْوَرِهِ وَصِيَالَتِهِ فَلَيْسَ فِيهِ خَيْرٌ لِأَمْرِ آخِرَتِهِ، وَمَنْ كَسِلَ عَمَّا يُصْلِحُ بِهِ أَمْرَ مَعِيشَتِهِ فَلَيْسَ فِيهِ خَيْرٌ لِأَمْرِ دُنْيَاهُ؛ هر کس در طهارت و نمازش سستی کند، خیری در کار آخرتش نباشد و هر که در سامان بخشی به گذران زندگی اش سستی ورزد، خیری در کار دنیایش نباشد. الکافی: ۳ / ۸۵ / ۵

حدیث ۳

امام علی (علیه السلام) می‌فرماید: مَنِ تَرَكَ الْعُجْبَ وَالتَّوَانِي لَمْ يَنْزِلْ بِهِ مَكْرُوهٌ؛ هر کس خودپسندی و سستی را ترک کند، ناخوشایندی بر او فرود نمی‌آید. غرر الحکم: ۸۸۰۵.

حدیث ۴

امام باقر (علیه السلام) می‌فرماید: النساءُ يحببن ان یرین الرجل فی مثل ما یحب الرجل ان یری فیہ النساء من الزینة؛ همان گونه که مردان دوست دارند زینت و آرایش را در زنانشان ببینند، زنان نیز دوست دارند زینت و آرایش را در مردانشان ببینند. مکارم الاخلاق، ص ۸۰.

حدیث ۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرماید: خیر الرجال من امتی الذین لا یتطاولون علی اهلهم و یحنون علیهم ولا یظلمونهم؛ بهترین مردان امت من، آن کسانی هستند که نسبت به خانواده خود خشن و متکبر نباشند و بر آنان ترحم و نوازش کنند و به آنان آزار نرسانند. مکارم الاخلاق، ص ۲۱۶.

حدیث ۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرماید: للمرأة علی زوجها ان یشبع بطنها، و یکسو ظهرها، و یعلمها الصلاة والصوم والزکاة ان کان فی مالها حق، ولا تخالفه فی ذلك؛ حق زن بر شوهرش این است که او را سیر کند، لباس بپوشاند، نماز و روزه و زکات را - اگر در مال زن حق زکاتی است - به او یاد دهد، و زن نیز در این کارها با او مخالفت نورزد. مستدرک الوسائل، ج ۱۴، ص ۲۴۳.

حدیث ۷

امام سجاد (علیه السلام) می‌فرمایند: «لان ادخل السوق ومعی درهم ابتاع به لحما لعیالی وقد قرموا الیه احب الی من ان اعتق نسمة؛ برای من به بازار رفتن و خرید یک درهم گوشت برای خانواده‌ام که میل به گوشت دارند، از بنده آزاد کردن دوست داشتنی‌تر است و سائل الشیعة، ج ۱۵، ص ۲۵۱.

حدیث ۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) به یکی از زنان درباره حق زن بر شوهرش می‌فرمایند: حَقُّکَ عَلَیْهِ أَنْ یطعمَکَ مِمَّا یَاکُلُ وَیکسوُکَ مِمَّا یلبسُ وَلَا یطعمُ وَلَا یصیحُ فِی وَجْهَکَ؛ حق تو بر شوهرت این است که از آنچه خود می‌خورد به تو غذا دهد، و از آنچه خود می‌پوشد تو را نیز بپوشاند، و به روی تو سیلی نزند و فریاد نکشد. مکارم الاخلاق، ص ۲۱۸.

حدیث ۹

قال الإمام الصادق (علیه السلام): العالم لا یتکلم بالفضول. امام صادق (علیه السلام) فرمودند: دانا (و عالم)، زیاده گویی نمی‌کند. «مستدرک الوسائل، ج ۹، ص ۳۳، ح ۱۰۱۲۷»

حدیث ۱۰

قال الإمام الباقر (علیه السلام) فی قول الله عزوجل «و قولوا للناس حسنا»: قولوا للناس أحسن ما تحبون أن یقال فیکم. امام باقر (علیه السلام) درباره آیه ی «و با مردم به نیکویی سخن بگویید»، فرمودند: بهترین سخنی را که دوست دارید درباره شما گفته شود، به مردم بگویید. «الکافی، ج ۲، ص ۱۶۵، ح ۱۰»

حدیث ۱۱

قال الإمام علی (علیه السلام): عود لسانک لین الکلام و بذل السلام، یکثر محبوبک و یقل مبغضوک. امام علی (علیه السلام) فرمودند: زبانت را به نرم گویی و سلام کردن (به دیگران) عادت ده، تا دوست دارانت زیاد شوند و بدخواهانت اندک. «غررالحکم، ح ۶۲۳۱»

حدیث ۱۲

قال الإمام علی (علیه السلام): عود لسانک حسن الکلام تأمن الملام. امام علی (علیه السلام) فرمودند: زبانت را به نیکو گویی عادت ده، تا از سرزنش ایمن مانی. «غررالحکم، ح ۶۲۳۳»

حدیث ۱۳

قال الإمام علی (علیه السلام): لا ترخص لنفسک فی شیء من سئ الأقوال والأفعال. امام علی (علیه السلام) فرمودند: به خودت اجازه کمترین زشت گفتاری و زشت کرداری، مده. «غررالحکم، ح ۱۰۱۹۰»

حدیث ۱۴

قال الإمام علی (علیه السلام): من حسن کلامه کان النجح أمامه. امام علی (علیه السلام) فرمودند: هر که گفتارش نیکو باشد، پیروزی در برابر اوست. «غررالحکم، ح ۸۴۹۵»

حدیث ۱۵

قال الإمام علی (علیه السلام): نکیر الجواب من نکیر الخطاب. امام علی (علیه السلام) فرمودند: زشتی پاسخ (که می شنوی)، از زشتی سخن است (که می گویی). «غررالحکم، ح ۹۹۶۳»

حدیث ۱۶

قال الإمام علی (علیه السلام): أجملوا فی الخطاب تسمعوا جمیل الجواب. امام علی (علیه السلام) فرمودند: زیبا سخن بگویید، تا پاسخ زیبا بشنوید. «غررالحکم، ح ۲۵۶۸»

حدیث ۱۷

قال الإمام علی (علیه السلام): قولوا الخیر تعرفوا به، واعملوا الخیر تكونوا من أهله. امام علی (علیه السلام) فرمودند: گفتار نیک بگویید، تا به آن شناخته شوید و کارهای نیک انجام دهید تا از اهل آن (نیکو کاران) باشید. «بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۳۱۱، ح ۹»

حدیث ۱۸

قال الإمام علی (علیه السلام): لا تقولن ما یسوءک جوابه. امام علی (علیه السلام) فرمودند: هرگز سخنی را که از جوابش ناراحت می شوی، مگوی. «غررالحکم، ح ۱۰۱۵۵»

حدیث ۱۹

قال الإمام علی (علیه السلام): أحسن الکلام ما زانه حسن النظام، وفهمه الخاص والعام. امام علی (علیه السلام) فرمودند: بهترین سخن، آن است که به زیبایی نظم (نیکویی تألیف و ترکیب) آراسته باشد و خواص و عوام آن را بفهمند. «غررالحکم، ح ۳۳۰۴»

حدیث ۲۰

قال الإمام علی (علیه السلام): أحسن الکلام ما لا تمجه الآذان و لا یتعب فهمه الأفهام. امام علی (علیه السلام) فرمودند: بهترین سخن آن است که گوشها از شنیدن آن رنجیده و بیزار نشود و فهمیدن آن اندیشه ها را به رنج نیندازد. «غررالحکم، ح ۳۳۷۱»

حدیث ۲۱

قال الإمام علی (علیه السلام): الکلام کالدواء، قلیله ینفع و کثیره قاتل. امام علی (علیه السلام) فرمودند: سخن چون داروست، اندکش سود می بخشد و بسیارش کشنده است. «غررالحکم، ح ۲۱۸۲»

حدیث ۲۲

قال الإمام علی (علیه السلام): إياك و فضول الکلام، فإنهیظهر من عیوبک ما بطن، و یحرک علیک من أعدائک ما سکن. امام علی (علیه السلام) فرمودند: از زیاده گویی پرهیز که آن عیب های پنهان تو را آشکار می سازد و کینه های آرام گرفته دشمنان را بر ضد تو تحریک می کند. «غررالحکم، ح ۲۷۲۰»

حدیث ۲۳

قال الإمام علی (علیه السلام): من عذب لسانه کثر إخوانه. امام علی (علیه السلام) فرمودند: کسی که زبانش شیرین باشد، برادرانش زیاد شوند. «غررالحکم، ح ۷۷۶۱»

حدیث ۲۴

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - (لما سأله رجل عن أفضل الأعمال): إطعام الطعام، وإطياب الکلام. پیامبر خدا - صلی الله علیه و آله - (در پاسخ به مردی که پرسید برترین کارها کدام است) فرمودند: اطعام کردن و نیکو سخن گفتن. «بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۳۱۲، ح ۱۲»

حدیث ۲۵

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : من فقه الرجل قلته کلامه فیما لا یعنیه. پیامبر خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: نشانه ی فهمیدگی مرد این است که کمتر سخن بیهوده گوید. «بحارالانوار، ج ۲، ص ۵۵، ح ۲۸»

حدیث ۲۶

قال الإمام الحسین - علیه السلام - لابن عباس: لا تتکلّم فیما لا یعنیک فإنی أخاف علیک الوزر، ولا تتکلّم فیما یعنیک حتی تری للکلام موضعا. امام حسین - علیه السلام - به ابن عباس فرمودند: هرگز سخن بیهوده مگوی، زیرا بیم گناه برای تو دارم و سخن سودمند نیز مگوی مگر این که آن سخن به جا باشد. «بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۲۷۸، ح ۱۶»

حدیث ۲۷

قال الإمام علی - علیه السلام - لما مر برجل یتکلّم بفضول الکلام: إنک تملی علی حافظیک کتابا إلی ربک، فتکلّم بما یعنیک ودع ما لا یعنیک. امام علی - علیه السلام - وقتی بر مردی گذشت که زیاده گویی می کرد، فرمودند: بدان که تو بر دو فرشته نگهبان اعمال مطلبی املا می کنی و به سوی پروردگارت می فرستی، پس سخنانی بگو که برایت سودمند باشد و از سخنان بیهوده دم فرو بند. «أمالی الصدوق، ص ۳۷، ۴»

حدیث ۲۸

قال الإمام علی - علیه السلام - : لا تسئ اللفظ و إن ضاق علیک الجواب. امام علی - علیه السلام - فرمودند: سخن بد مگوی اگر چه از پاسخ درماندی. «غررالحکم، ح ۱۰۲۶۷»

حدیث ۲۹

قال الإمام علی - علیه السلام - : إياك و ما يستهجن من الكلام، فإنه يحبس عليك اللثام و ينفر عنك الكرام. امام علی - علیه السلام - فرمودند: بپرهیز از به زبان آوردن سخنان زشت، زیرا که فرومایگان را گرد تو جمع می کند و گران مایگان را از تو می راند. «غررالحکم، ح ۲۷۲۲»

حدیث ۳۰

قال الامام الصادق - علیه السلام - : الصَّبْرُ يُعَقِّبُ خَيْرًا فَاصْبِرُوا تَظْفَرُوا. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: عاقبت صبر و شکیبائی خیر است، پس صبر کنید تا پیروز شوید. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۹۶»

حدیث ۳۱

عن الامام جعفر ابن محمد - علیه السلام - : كَمْ مِنْ صَبْرٍ سَاعَةٍ قَدْ أُورِثَتْ فَرَحًا طَوِيلًا وَ كَمْ مِنْ لَذَّةٍ سَاعَةٍ قَدْ أُورِثَتْ حُزْنًا طَوِيلًا. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: چه بسا یک لحظه صبر کردن موجب سرور و خوشحالی طولانی شود و چه بسا لحظه ای لذت بردن موجب اندوه طولانی گردد. «سفینه البحار، ج ۲، ص ۵»

حدیث ۳۲

قال الامام الصادق - علیه السلام - : نَحْنُ صَبْرٌ وَ شِيعَتُنَا أَصْبِرُ مَنَا. قُلْتُ: جَعَلْتُ فِدَاكَ، كَيْفَ صَارَ شِيعَتُكُمْ أَصْبِرُ مِنْكُمْ؟ قَالَ امام صادق - علیه السلام - فرمودند: ما خاندانی صبور و شکیبائییم و شیعیان ما از ما شکیبا ترند. گفتم: جانم به فدایت، چگونه شیعیان شما از شما شکیبا ترند؟ فرمود: چون صبر ما بر چیزی است که می دانیم، امّا آنها بر چیزی که نمی دانند صبر می کنند. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۸۰»

حدیث ۳۳

قال الامام الجواد - علیه السلام - : تَوَسَّدِ الصَّبْرَ وَ اعْتَنِقِ الْفَقْرَ وَ ارْفُضِ الشَّهْوَاتِ وَ خَالَفِ الْهَوَى امام جواد - علیه السلام - فرمودند: در زندگی صبر را تکیه گاه و فقر و تنگدستی را همنشین خود قرار بده، شهوات و خواسته های دنیوی را رها کن و با هواهای نفسانی به مخالفت برخیز و بدان که هیچ گاه از دید خداوند مخفی نیستی، پس مواظب باش که چگونه رفتار می کنی. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۳۵۸»

حدیث ۳۴

قال الامام الباقر - علیه السلام - : الْجَنَّةُ مَحْفُوفَةٌ بِالْمَكَارِهِ وَ الصَّبْرُ فَمَنْ صَبَرَ عَلَى الْمَكَارِهِ فِي الدُّنْيَا دَخَلَ الْجَنَّةَ. امام باقر - علیه السلام - فرمودند: بهشت آمیخته به سختی ها و صبر و بردباری است، پس هر کس در دنیا بر سختی ها صبور باشد، وارد بهشت خواهد شد. «اصول کافی، ج ۲، ص ۸۹»

حدیث ۳۵

إِنَّ النَّبِيَّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ - قَالَ: عَلَامَةُ الصَّابِرِ فِي ثَلَاثٍ، أُولَاهَا أَنْ لَا يَكْسَلَ وَ الثَّانِيَةُ أَنْ لَا يَضْجَرَ وَ الثَّلَاثَةُ أَنْ لَا يَشْكُو مِنْ رَبِّهِ عَزَّ وَ جَلَّ نبی اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: نشانه های انسان صبور سه چیز است: ۱- کسل و خسته نمی شود. ۲- بی

قراری نمی‌کند. ۳- از پروردگارش شکایت نمی‌کند، چون وقتی کسل شود، حقوق را ضایع و تباه خواهد کرد و هنگامی که بی‌قراری کند، سپاسگزاری نمی‌کند و وقتی از پروردگارش شکایت کند، گناه خواهد کرد. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۸۶»

حدیث ۳۶

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله - : النَّصْرُ مَعَ الصَّبْرِ وَالْفَرَجُ بَعْدَ الْكَرْبِ وَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا. رسول خدا - صلى الله عليه وآله - فرمودند: پیروزی، در پرتو صبر و شکیبایی به دست می‌آید و پایان رنج و سختی، فرج خواهد بود و همانا همراه هر سختی آسانی است. «مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۲۹۵»

حدیث ۳۷

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله - : عَلَيْكَ بِالْعِلْمِ فَإِنَّ الْعِلْمَ خَلِيلُ الْمُؤْمِنِ وَالْحِلْمَ وَزِيرُهُ وَالْعَقْلَ دَلِيلُهُ ... وَالصَّبْرَ امِيرُ جُنُودِهِ. رسول خدا - صلى الله عليه وآله - فرمودند: بر تو باد به فراگیری علم، همانا که علم دوست مؤمن است و بردباری وزیر او و عقل راهنمایش و عمل سرپرست او و رفیق و مدارا پدر او و ملایمت با دیگران برادر او و صبر، امیر سپاهیان او است. «نهج الفصاحه، ح ۱۹۶۱»

حدیث ۳۸

قال الامام علي - عليه السلام - : كَمْ يُفْتَحُ بِالصَّبْرِ مِنْ غَلَقٍ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: چه بسیارند گره‌های پیچیده و مشکلات سختی که با صبر گشوده می‌شوند. «تصنیف غررالحکم، ص ۲۸۵، ح ۶۳۶۸»

حدیث ۳۹

قال الامام علي - عليه السلام - : لِكُلِّ نِعْمَةٍ مِفْتَاحٌ وَمِغْلَاقٌ: فَمِفْتَاحُهَا الصَّبْرُ وَمِغْلَاقُهَا الْكَسَلُ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: برای تمام نعمت‌ها کلید و قفلی مقرر شده است، پس کلید آن صبر و قفل آن تنبلی است. «شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص ۲۸۵»

حدیث ۴۰

قال الامام علي - عليه السلام - : مَنْ صَبَرَ عَلَى طَاعَةِ اللَّهِ وَعَنْ مَعْصِيَةِ فَهُوَ الْمَجَاهِدُ الصَّبُور. امام علی - علیه السلام - فرمودند: کسی که بر طاعت پروردگارش و اجتناب از معصیت او صبر نماید، همانا او مجاهد صبوری است (که در راه خدا به جهاد برخاسته است). «تصنیف غررالحکم، ص ۲۸۳، ح ۶۳۰۹»

حدیث ۴۱

قال الامام علي - عليه السلام - : صَابِرُوا أَنْفُسَكُمْ عَلَى فِعْلِ الطَّاعَاتِ وَصُوتُوهَا عَنْ دَنْسِ السَّيِّئَاتِ تَجِدُوا خِلَافَةَ الْإِيمَانِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: در انجام طاعت پروردگار صبر پیشه کنید و نفس خود را از آلوده شدن به پلیدی گناهان حفظ نمایید، آنگاه شیرینی و حلاوت ایمان را در می‌یابید. «تصنیف غررالحکم، ص ۲۸۳، ح ۶۳۱۰»

حدیث ۴۲

قال الامام علی - علیه السّلام - : اِنَّكَ لَنْ تُدْرِكَ مَا تُحِبُّ مِنْ رَبِّكَ اِلَّا بِالصَّبْرِ عَمَّا تَشْتَهِي. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: همانا تو به آنچه دوست داری از پروردگارت به تو برسد دست نمی یابی مگر اینکه در مقابل خواسته های نفسانی مقاومت کنی. «تصنیف غرالحکم، ص ۲۸۳، ح ۶۳۰۵»

حدیث ۴۳

قال الامام علی - علیه السّلام - : اِيْهَا النَّاسُ عَلَيْكُمْ بِالصَّبْرِ، فَاِنَّهُ لَا دِيْنََ لِمَنْ لَا صَبْرَ لَهُ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: ای مردم! بر شما باد به صبر و شکیبائی، همانا کسی که صبر نداشته باشد، دین نخواهد داشت. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۹۲»

حدیث ۴۴

قال الامام علی - علیه السّلام - : الصَّبْرُ فِيْ الْاُمُوْرِ بِمَنْزِلَةِ الرَّاسِ مِنَ الْجَسَدِ فاِذَا فَارَقَ الرَّاسُ الْجَسَدَ فَسَدَ الْجَسَدُ فاِذَا فَارَقَ الصَّبْرُ الْاُمُوْرَ فَسَدَتِ الْاُمُوْرُ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: صبر در کارها همانند سر در بدن است، همان طور که وقتی سر از بدن جدا شود، بدن فاسد می گردد، اگر صبر از کارها جدا شود، کارها تباه و فاسد خواهد شد. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۷۳»

حدیث ۴۵

امام علی - علیه السّلام - فرمودند: صبر، یا صبر بر مصیبت است یا بر اطاعت خدا و یا در مقابل معصیت، که قسم سوم از دو قسم دیگر با ارزش تر می باشد. «شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، ج ۱، ص ۳۱۹»

حدیث ۴۶

قال الامام الصادق - علیه السّلام - : الْاِبْتِغَاءُ عَلٰی الْعَمَلِ حَتّٰی يَخْلُصَ اَشَدُّ مِنَ الْعَمَلِ. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: پایداری بر عمل تا آنجا که خالص شود، سخت تر از خود عمل است. «الکافی، ج ۲، ص ۱۶»

حدیث ۴۷

عن رسول الله - صلی الله علیه و آله - : اِعْمَلْ لَوْجِهٍ وَاَحِدٍ يَكْفِيْكَ الْوُجُوْهُ كُلُّهَا. رسول خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: برای خدا کار کن، تو را از همگان کفایت می کند. «تنبيه الخواطر، ج ۲، ص ۱۱۹»

حدیث ۴۸

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : اَخْلِصْ قَلْبَكَ يَكْفِيْكَ الْقَلِيْلُ مِنَ الْعَمَلِ. رسول خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: دلت را خالص گردان که (در آن صورت) کار (خیر) اندک تو را بس است. «بحار الانوار، ج ۷۳، ص ۱۷۵»

حدیث ۴۹

قال الامام علی - علیه السّلام - : اَخْلِصْ تَنَلْ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: اخلاص داشته باش، کامیاب و سعادت مند می شوی.

«غررالحکم، ح ۲۲۴۸»

حدیث ۵۰

قال الامام علی - علیه السّلام - : اِخْلَاصُ الْعَمَلِ مِنْ قُوَّةِ الْيَقِينِ وَ صِيْلَاحِ النَّيِّبِ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: اخلاص عمل ناشی از نیروی یقین و درستی و پاکی نیت است. «غررالحکم، ح ۱۳۰۱»

حدیث ۵۱

قال الامام علی - علیه السّلام - : كَيْفَ يَسْتَطِيعُ الْاِخْلَاصَ مَنْ يَغْلِبُهُ الْهَوَى؟ امام علی - علیه السّلام - فرمودند: چگونه کسی که هوی و هوس بر او چیره است، می تواند اخلاص داشته باشد؟ «غررالحکم، ح ۶۹۷۷»

حدیث ۵۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: سعادتمند کسی است که از دیگران پند گیرد. من لایحضره الفقیه/۴/۳۷۷

حدیث ۵۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: کودکان را دوست بدارید و با آنان مهربان باشید. وسائل الشیعه/۲۱/۴۸۴

حدیث ۵۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: با اطاعت دستورات الهی، خود را در معرض رحمت او قرار دهید. تنبیه الخواطر (مجموعه ورام) /۴۳۷/

حدیث ۵۵

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : إِنَّ مِنْ مَوْجِبَاتِ الْمَغْفِرَةِ إِدْخَالَ الشُّرُورِ عَلَى أُخْيِكَ الْمُؤْمِنِ ؛ از جمله اسباب مغفرت ، شاد کردن برادر مؤمن است . المعجم الكبير ، ج ۳ ، ص ۸۳ .

حدیث ۵۶

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : إِنَّ اللَّهَ لَا يَقْبَلُ عَمَلَ عَبْدٍ حَتَّى يَرْضَى قَوْلَهُ ؛ خداوند ، عمل بنده را نمی پذیرد ، مگر آن که از گفتارش خشنود باشد . مسند الشهاب ، ج ۲ ، ص ۱۷ .

حدیث ۵۷

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : إِذَا جَاءَكُمْ الزَّائِرُ فَأَكْرِمُوهُ ؛ هر گاه کسی به دیدار شما آمد ، گرامی اش بدارید . الأمالی ، صدوق ، ص ۶۰۰ .

حدیث ۵۸

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم: إِذَا أَتَاكُمْ كَرِيمٌ قَوْمٍ فَأُكْرِمُوهُ؛ هرگاه بزرگ قومی بر شما وارد شد، گرامی‌اش بدارید. الکافی، ج ۲، ص ۶۵۹.

حدیث ۵۹

قال الامام الكاظم - عليه السلام - : ... يا هشام من أحب الدنيا ذهب خوف الآخرة من قبله و ما أوتى عبداً فإزداداً للدنيا حباً إلا من الله بعداً و ازداداً لله عليه غصباً. امام کاظم - علیه السلام - فرمودند: ای هشام کسی که دنیا را دوست داشته باشد ترس آخرت از دلش برود و اگر به بنده ای دانش داده شود و سپس بر دوستی دنیایش زیاد شود، بر خشم و غضب خدا بر او افزوده گردد. «تحف العقول، ص ۳۹۹»

حدیث ۶۰

قال الامام الباقر - عليه السلام - : أكثر ذكر الموت، فإنه لم يُكثِر إنسانٌ ذكر الموت إلا زهد في الدنيا. امام باقر - علیه السلام - فرمودند: مرگ را بسیار یاد کن، زیرا انسان مرگ را زیاد یاد نمی کند جز آنکه به دنیا بی رغبت شود. «الکافی، ج ۲، ص ۱۳۱»

حدیث ۶۱

قال الامام الصادق - عليه السلام - : من زهد في الدنيا أثبت الله الحكمة في قلبه و أنطق بها لسانه و بصّره عيوب الدنيا داءها و دواءها و أخرجها من الدنيا سالماً إلى دار السلام. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: کسی که به دنیا بی رغبت باشد خداوند حکمت را در قلبش ثابت کند و زبانش را به آن گویا سازد و او را به عیبهای دنیا و درد و درمانش بینا گرداند و او را از دنیا سالم بیرون برد و وارد بهشت دارالسلام کند. «الکافی، ج ۲، ص ۱۲۸»

حدیث ۶۲

قال الإمام الصادق - عليه السلام - : إن في كتاب علي - صلوات الله عليه - : إنما مثل الدنيا كمثل الحية ما ألين مئسها و في جوفها السمّ الناقع، يحذرها الرجل العاقل، و يهوى إليها الصبّ الجاهل. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: در کتاب علی - صلوات الله علیه - است که به درستی مثل دنیا مثل مار است که پوستش نرم است و زهر کشنده در درون دارد، مرد عاقل از آن بپرهیزد و کودک نادان به او گرایش یابد. «الکافی، ج ۲، ص ۱۳۶»

حدیث ۶۳

قال الإمام الصادق - عليه السلام - : من أصبح و أمسى و الدنيا أكبرُ همّه جعلَ الله تعالى الفقرَ بينَ عَيْنَيْهِ و شَتَّتْ أمره و لم ينل من الدنيا إلا ما قسمَ الله له و من أصبح و أمسى و الآخرةُ أكبرُ همّه جعلَ الله الغنى في قلبه و جمَعَ له أمره. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: هر کس بامداد کند و روز را به شب رساند و بزرگ ترین هم و غمش دنیا باشد خداوند متعال فقر را جلوی چشمش قرار داده و کارش را پریشان می سازد و بجز آنچه خداوند روزی او کرده به دنیا دست پیدا نمی کند و هر کس بامداد کند و روز را به شب رساند و بزرگترین هم و غمش آخرت باشد خداوند بی نیازی را در دل او قرار داده و کارش را منظم می سازد. «الکافی، ج ۲، ص ۳۱۹»

حدیث ۶۴

قال الإمام الصادق - عليه السلام - : كَانَ فِيما وَعَظَ اللهُ تبارك و تعالی به عیسی بن مریم - عليه السلام - : ... وَاعْلَمَ أَنَّ رَأْسَ كُلِّ خَطِيئَةٍ وَ ذَنْبٍ حُبُّ الدنیا، فلا- تُحِبَّهَا فَإِنِّي لَا أُحِبُّهَا. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: از جمله موعظه های خداوند به حضرت عیسی - عليه السلام - این بود که: ... و بدان که ریشه هر خطا و گناه، دوستی دنیاست پس آن را دوست نداشته باش و البته من آن را دوست ندارم. «الكافی، ج ۸، ص ۱۴۰»

حدیث ۶۵

قال رسول الله - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آله - : مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ فَلَمْ يَعْمَلْ بِهِ وَ آثَرَ عَلَيْهِ حُبُّ الدنیا وَ زِينَتُهَا إِسْتَوْجَبَ سَيِّئَاتُ اللهِ وَ كَانَ فِي الدَّرَجَةِ مَعَ الْيَهُودِ وَ النَّصَارَى الَّذِينَ يَنْبِذُونَ كِتَابَ اللهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ. رسول خدا - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آله - فرمودند: کسی که قرآن را یاد بگیرد و بدان عمل نکند و دوستی دنیا و زینت آن را بر قرآن برگزیند مستحق خشم خداست و با یهودیان و مسیحیان، که کتاب خدا را پشت سر می اندازند، در یک درجه خواهد بود. «وسائل الشیعه، ج ۶، ص ۱۸۳»

حدیث ۶۶

قال الامام علی - عليه السلام - : طَلَبْتُ الْخُضُوعَ فَمَا وَجَدْتُ إِلَّا بِقَبُولِ الْحَقِّ، اِقْبَلُوا الْحَقَّ فَإِنَّ قَبُولَ الْحَقِّ يُبْعِدُ مِنَ الْكِبْرِ. امام علی - عليه السلام - فرمودند: خضوع را (از خدا) خواستم، پس نیافتم تواضع و خضوع را جز در تسلیم در برابر حق، (پس) حق را بپذیرید، زیرا قبول آن آدمی را از تکبر دور می سازد. «جامع الاخبار، فصل ۷۱، ص ۱۴۴»

حدیث ۶۷

قال الامام علی - عليه السلام - : التَّكَبُّرُ عَلَى الْمُتَكَبِّرِ هُوَ التَّوَاضُعُ بِعَيْنِهِ. امام علی - عليه السلام - فرمودند: تکبر در برابر شخص متکبر عین تواضع است. «نهج البلاغه، حکمت ۴۱۰»

حدیث ۶۸

قال الامام علی - عليه السلام - : ضَعَّ فَخْرَكَ وَ احْطَطَّ كِبْرَكَ وَ اذْكَرَ قَبْرَكَ. امام علی - عليه السلام - فرمودند: فخر و مباهات را کنار بگذار و خود را خالی از تکبر کن و به یاد قبر خود باش. «نهج البلاغه، حکمت ۳۹۸»

حدیث ۶۹

قال النَّبِيُّ - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آله - : إِذَا رَأَيْتُمُ الْمُتَوَاضِعِينَ مِنْ أُمَّتِي فَتَوَاضَعُوا لَهُمْ وَ إِذَا رَأَيْتُمُ الْمُسْتَكْبِرِينَ فَتَكَبَّرُوا عَلَيْهِمْ فَإِنَّ ذَلِكَ لَهُمْ مَزَلَّةٌ وَ صِيغَارٌ. پیامبر اکرم - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آله - فرمودند: هر وقت اهل تواضع را دیدید برای آنها تواضع کنید و زمانی که مستکبران را دیدید با آنها با تکبر رفتار کنید چون به این وسیله ذلیل و تحقیر می شوند. «محرجه البيضاء، ج ۶، ص ۲۲۲»

حدیث ۷۰

قال أبو عبد الله - عليه السلام - : لَيْسَ لَكَ أَنْ تَأْتِمَنَ مِنْ عَشَّكَ، وَ لَا تَتَّهَمَ مِنْ ائْتَمَنَتْ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: هر کس

تو را فریب داد نباید امین بشماری و هر کس را امین یافتی متهم نکن. «قرب الاسناد، ص ۳۵»

حدیث ۷۱

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : مَنْ صِيَامَ شَهْرَ رَمَضَانَ فَاجْتَنَبَ فِيهِ الْحَرَامَ وَ الْبُهْتَانَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ وَ أَوْجَبَ لَهُ الْجَنَانَ. پیامبر خدا - صلى الله عليه و آله - فرمودند: هر کس ماه رمضان را روزه بگیرد و از کارهای حرام مخصوصاً بهتان دوری کند، خدا از او راضی شود و بهشت را بر او واجب کند. «بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۳۴۶»

حدیث ۷۲

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : أَوْلَى النَّاسِ بِالْتُّهْمَةِ مَنْ حَيَّالَسَ أَهْلَ التُّهْمَةِ. پیامبر خدا - صلى الله عليه و آله - فرمودند: سزاوارترین مردم به تهمت، کسی است که با متهمان و افراد مظنون همنشینی کند. «أمالی شیخ صدوق، ص ۲۸»

حدیث ۷۳

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : لَيْسَ لَكَ أَنْ تَتَّهَمَ مَنْ قَدْ ائْتَمَنَتْهُ، وَ لَا تَأْمَنَ الْخَائِنَ وَ قَدْ جَرَّبْتَهُ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: حق نداری کسی را که امین یافته‌ای متهم کنی و نباید به خائن اطمینان کنی در حالی که او را آزموده‌ای. «قرب الاسناد، ص ۴۰»

حدیث ۷۴

قال الامام على - عليه السلام - : مَنْ وَقَفَ نَفْسَهُ مَوْقِفَ التُّهْمَةِ فَلَا يُلُومَنَّ مَنْ أَسَاءَ بِهِ الظَّنَّ. امام علی - عليه السلام - فرمودند: کسی که خود را در معرض تهمت قرار دهد نباید کسی را که به او گمان بد برد، سرزنش کند. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۹۰»

حدیث ۷۵

قال الامام على - عليه السلام - : إِيَّاكَ وَ مَوَاطِنَ التُّهْمَةِ وَ الْمَجْلِسَ الْمَظْنُونِ بِهِ السُّوءِ، فَإِنَّ قَرِينَ السُّوءِ يُغَرُّ جَلِيسُهُ. امام علی - عليه السلام - فرمود: از رفت و آمد به جاهای تهمت برانگیز و مجالسی که گمان بد به آنها برده می‌شود بپرهیز؛ زیرا دوست بد همنشین خود را می‌فریبد. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۹۰»

حدیث ۷۶

قال الامام الباقر - عليه السلام - لِرَجُلٍ اسْتَوْصَا: أَوْصِيكَ بِتَقْوَى اللَّهِ، وَإِيَّاكَ وَالْمِرَاحَ فَإِنَّهُ يَذْهَبُ هَيْبَةَ الرَّجُلِ وَمَاءَ وَجْهِهِ، وَعَلَيْكَ بِالدُّعَاءِ لِإِخْوَانِكَ بِظَهْرِ الْغَيْبِ فَإِنَّهُ يُهَيِّلُ الرَّزْقَ - يَقُولُهَا ثَلَاثًا - . امام باقر - عليه السلام - به مردی که از ایشان سفارشی درخواست کرده بود، فرمودند: تو را سفارش می‌کنم به رعایت تقوای الهی و اینکه از شوخی کردن بر حذر باشی که شوخی ابهت مرد و آبروی او را از بین می‌برد و بر تو باد که در پنهانی برای برادرانت دعا کنی که این کار روزی را زیاد می‌کند - و این جمله را سه بار تکرار کرد - . «مستطرفات السرائر، ص ۱۴۴»

حدیث ۷۷

قال الامام الصادق - عليه السلام - لِيُونُسَ الشَّيْبَانِي: كَيْفَ مُدَاعَبْتَهُ بَعْضَةَ كُمْ بَعْضًا؟ قُلْتُ: قَلِيلٌ، قَالَ: فَلَا تَفْعَلُوا، فَإِنَّ الْمُدَاعَبَةَ مِنْ حُسْنِ الْخُلُقِ، وَإِنَّكَ لَتَدْخُلُ بِهَا الشُّرُورَ عَلَى أَحْيِكَ امام صادق - عليه السلام - به یونس شیبانی فرمودند: چه قدر با یکدیگر شوخی می کنید؟ عرض کردم: کم. فرمودند: این گونه نکنید؛ زیرا شوخی از خوش خویی است و تو بدان وسیله برادرت را شاد می سازی و به تحقیق رسول خدا - صلی الله علیه و آله - برای این که کسی را شاد کند، با او شوخی می کرد. «الکافی، ج ۲، ص ۶۶۳»

حدیث ۷۸

قال الامام الصادق - عليه السلام - : إِيَّاكُمْ وَالْمِرَاحَ، فَإِنَّهُ يَذْهَبُ بِمَاءِ الْوَجْهِ وَمَهَارِيهِ الرَّجَالِ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: از شوخی بپرهیزید؛ زیرا آبرو و وقار مردان را از بین می برد. «الکافی، ج ۲، ص ۶۶۵»

حدیث ۷۹

قال الامام الصادق - عليه السلام - : إِذَا أَحْبَبْتَ رَجُلًا فَلَا تُمَازِحْهُ وَلَا تُمَارِهِ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: هر گاه شخصی را دوست داشتی، با او نه شوخی کن و نه مجادله. «الکافی، ج ۲، ص ۶۶۴»

حدیث ۸۰

قال الامام علی - عليه السلام - : إِيَّاكُمْ وَالْمِرَاحَ، فَإِنَّهُ يَجْرُ السَّخِيمَةَ وَيُورِثُ الضَّغِينَةَ، وَهُوَ السَّبُّ الْأَصْعَرُ. امام علی - عليه السلام - فرمودند: از شوخی بپرهیزید؛ زیرا که شوخی بدخواهی می آورد و کینه بر جای می گذارد و آن دشنام کوچک است. «الکافی، ج ۲، ص ۶۶۴»

حدیث ۸۱

قال الامام علی - عليه السلام - : دَعِ الْمِرَاحَ، فَإِنَّهُ لِقَاحُ الضَّغِينَةِ. امام علی - عليه السلام - فرمودند: شوخی را رها کن؛ زیرا شوخی بارورکننده کینه است. «غرر الحکم، ح ۵۱۳۴»

حدیث ۸۲

قال الامام علی - عليه السلام - : مَنْ مَرَحَ أُسْتُخِفَ بِهِ. امام علی - عليه السلام - فرمودند: هر که شوخی کند، به سبب آن شوخی، سبک می شود. «بحار الأنوار، ج ۷۷، ص ۲۳۵»

حدیث ۸۳

قال الامام علی - عليه السلام - : مَنْ كَثُرَ مِرَاحُهُ قَلَّ وَقَارُهُ. امام علی - عليه السلام - فرمودند: هر که زیاد شوخی کند، وقارش کم می شود. «غرر الحکم، ح ۸۴۳۲»

حدیث ۸۴

قال الامام علی - عليه السلام - : مَنْ كَثُرَ مِرَاحُهُ أُسْتُجْهِلَ. امام علی - عليه السلام - فرمودند: هر که زیاد شوخی کند، نادان شمرده

می شود. «غرر الحکم، ح ۷۸۸۳»

حدیث ۸۵

قال الامام علی - علیه السلام - : كَثْرَةُ الْمِرَاحِ تَسْقُطُ الْهَيْبَةُ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: شوخی زیاد (انسان را) از هیبت می اندازد. «غرر الحکم، ح ۷۱۰۱»

حدیث ۸۶

قال الامام علی - علیه السلام - : مَنْ كَثُرَ مِرَاحُهُ لَمْ يَخُلْ مِنْ حَاقِدٍ عَلَيْهِ وَ مُسْتَخَفٍّ بِهِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: هر که زیاد شوخی کند، از داشتن بدخواه و کسی که او را خفیف شمارد بی نصیب نخواهد بود. «غرر الحکم، ح ۸۹۳۰»

حدیث ۸۷

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : يا عَلِيُّ! لَا تَمْرَحْ فَيَذْهَبَ بِهَاؤُوكَ، وَلَا تَكْذِبْ فَيَذْهَبَ نُورُكَ. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: ای علی، شوخی مکن که ارج و احترامت از بین می رود و دروغ مگو که نورانیتت از میان می رود. «مکارم الأخلاق، ج ۲، ص ۳۲۱»

حدیث ۸۸

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : لَا يَبْلُغُ الْعَبْدُ صَيْرِيحَ الْإِيمَانِ حَتَّى يَدَعَ الْمِرَاحَ وَالْكَذِبَ وَيَدَعَ الْمِرَاءَ وَإِنْ كَانَ مُحِقًّا. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: بنده به ایمان ناب نرسد، مگر آن گاه که شوخی و دروغ را ترک گوید و مجادله را رها کند، هر چند بر حق باشد. «الکافی، ج ۳، ص ۵۹۴»

حدیث ۸۹

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : كَثْرَةُ الْمِرَاحِ يَذْهَبُ بِمَاءِ الْوَجْهِ. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: شوخی زیاد، آبرو را می برد. «أمالی شیخ صدوق، ص ۲۲۳»

حدیث ۹۰

امام کاظم - علیه السلام - (در سفارشی به هشام)، فرمودند: دشمنی تو با ابلیس باید سخت باشد و نباید که او در تلاشش برای نابودی تو، شکیاتر و پایدارتر از تو در مبارزه ات با او باشد، زیرا ابلیس با همه قدرتش از تو ناتوانتر است و با همه بدیش کمتر از تو می تواند ضربه زند اگر تو به خداوند پناه ببری، هر آینه به راهی راست هدایت شده ای. «تحف العقول، ص ۴۰۰»

حدیث ۹۱

قال الإمام زين العابدين - علیه السلام - (فی دعائه): فلولاً أن الشيطان يخندعهم عن طاعتك ما عصاك عاص، ولولا أنه صور لهم الباطل في مثال الحق ما ضل عن طريقك ضال. امام سجاد - علیه السلام - (در دعای خود) فرمودند: اگر شیطان با فریبکاری آنان را از طاعت تو باز نمی داشت، هیچ معصیت کاری معصیت تو نمی کرد و اگر او باطل را در لباس حق برای آنان در نمی آورد، هیچ

ره گم کرده ای راه تو را گم نمی کرد. «صحیفه سجادیه، دعای ۳۷»

حدیث ۹۲

قال الإمام الباقر - عليه السلام - : تحرز من إبليس بالخوف الصادق. امام باقر - عليه السلام - فرمودند: با ترس واقعی (ترس از خدا)، خود را از ابلیس مصون دار. «بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۱۶۲»

حدیث ۹۳

قال الإمام الباقر - عليه السلام - : عليكم بالصدقة، فبكروا بها، فإنها تسود وجه إبليس. امام باقر - عليه السلام - فرمودند: بر شما باد به صدقه دادن، صدقه را صبح زود بدهید، همانا (صدقه) روی ابلیس را سیاه می کند. «تحف العقول، ص ۲۹۸»

حدیث ۹۴

عَنِ الْإِمَامِ الرَّضَا - عَلَيْهِ السَّلَام - قَالَ: إِنَّ إِبْلِيسَ لَهُ خُزُومٌ كَخُزُومِ الْكَلْبِ وَاضِعُهُ عَلَى قَلْبِ ابْنِ آدَمَ يُدَكِّرُهُ الشَّهَوَاتِ وَاللَّذَاتِ وَيَأْتِيهِ بِالْأَمَانِيِّ وَيَأْتِيهِ بِالْوَسْوَسِيَّةِ عَلَى قَلْبِهِ يُشَكِّكُهُ فِي رَبِّهِ امام رضا - عليه السلام - فرمودند: ابلیس دارای پوزه ای است همچون پوزه سگ و هنگامی که آن پوزه را در دل آدمی می نهد، او را به یاد شهوات نفسانی و لذات جسمانی می اندازد و آرزوهای آنچنانی در او خودنمایی می کند و وسوسه در قلب وی راه می یابد و نسبت به پروردگارش در شک و تردید واقع می شود و البته هنگامی که بنده «أعوذ بالله السميع العليم» را به زبان آورد، شیطان از قلب او دور می شود. «میزان الحکمه، ج ۱۰، ص ۴۵۲»

حدیث ۹۵

عَنِ النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - قَالَ: لِكُلِّ قَلْبٍ وَسْوَسِيَّةٌ فَإِذَا فَتَقَ الْوَسْوَأُ حِجَابَ الْقَلْبِ وَنَطَقَ بِهِ اللِّسَانُ فَلَا حَرَجَ. پیامبر اکرم - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: برای هر قلبی وسوسه ای وجود دارد، پس اگر آن وسوسه پرده دل را بدرد و بر زبان جاری شود، آدمی مورد مؤاخذه قرار می گیرد. ولی اگر اظهار و عملی نشود، مسئولیتی متوجه آدمی نخواهد بود. «سفینه البحار، ج ۲، ص ۶۵۵»

حدیث ۹۶

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله - : ألا اخبركم بشئ إن أنتم فعلتموه تباعد الشيطان منكم تباعد المشرق من المغرب؟ قالوا: بلى، قال: الصوم يسود وجهه، والصدقة تكسر ظهره ... رسول خدا - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: آیا شما را از چیزی خبر ندهم که اگر به آن عمل کنید شیطان از شما دور شود، چندان که مشرق از مغرب دور است؟ عرض کردند: چرا. فرمودند: روزه، روی شیطان را سیاه می کند و صدقه، پشت او را می شکند و دوست داشتن برای خدا و همیاری در کار نیک، ریشه او را می کتند و استغفار، شاهرگش را می زند. «أمالی شیخ صدوق، ص ۵۹»

حدیث ۹۷

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله - (لابن مسعود وهو يعظه): يابن مسعود! اتخذ الشيطان عدوا، فإن الله تعالى يقول: «إن الشيطان لكم عدو فاتخذوه عدوا». رسول خدا - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - (در اندرزی به ابن مسعود)، فرمودند: ای پسر مسعود! شیطان را دشمن بگیر، زیرا خدای متعال می فرماید: «همانا شیطان دشمن شماست، پس او را دشمن گیرید» «مکارم الأخلاق، ج ۲، ص ۳۵۴»

حدیث ۹۸

قال الإمام علی - علیه السلام - : اتخذوا التواضع مسلحةً بینکم و بین عدوکم ابلیس و جنوده، فإن له من کل امه جنوداً و أعواناً، و رجلاً و فرساناً. امام علی - علیه السلام - فرمودند: تواضع و فروتنی را سلاح میان خود و دشمنانتان یعنی ابلیس و سپاهیان‌ش قرار دهید، زیرا او در هر امتی لشکریان و یاران و نیروهای پیاده و سواره، دارد. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۲»

حدیث ۹۹

قال الإمام علی - علیه السلام - (من کتابه للأشتر): إياک و الإعجاب بنفسک، و الثقة بما يعجبک منها، و حب الإطراء، فإن ذلك من أوثق فرص الشيطان في نفسه ليمحق ما يكون من إحسان المحسنين. امام علی - علیه السلام - (در نامه خود به مالک اشتر)، فرمودند: از خودپسندی و تکیه به آنچه موجب خودپسندی تو می شود و از علاقه به مدح و ستایش دوری کن، زیرا این خصلتها از مهمترین فرصتهای شیطان است تا نیکی نیکوکاران را نابود کند. «نهج البلاغه، نامه ۵۳»

حدیث ۱۰۰

قال الإمام علی - علیه السلام - : مجالسة أهل الهوى منسأة للإيمان و محضرة للشيطان. امام علی - علیه السلام - فرمودند: همنشینی با هوسرانان باعث از یاد رفتن ایمان و حاضر شدن شیطان است. «نهج البلاغه، خطبه ۸۶»

حدیث ۱۰۱

قال الإمام علی - علیه السلام - : إنما بدء وقوع الفتن أهواء تتبع ... فهناك يستولى الشيطان على أوليائه، و ينجو الذين سبقت لهم من الله الحسنی. امام علی - علیه السلام - فرمودند: در حقیقت نقطه آغاز فتنه‌ها و گمراهیها، پیروی از هواهای نفس است، در این جاست که شیطان بر دوستان خود استیلا می یابد، اما کسانی که پیشتر لطف خدا شامل حالشان گشته است (از سلطه شیطان) می رهند. «نهج البلاغه، خطبه ۵۰»

حدیث ۱۰۲

قال الإمام علی - علیه السلام - : الشيطان موكل به - أي العبد - یزین له المعصية ليركبها، و يُمنيه التوبة لیسوّفها. امام علی - علیه السلام - فرمودند: شیطان بر بنده گماشته شده است و معصیت را در نظرش می آراند تا مرتکب آن شود و او را به توبه کردن امیدوار می سازد تا آن را به تأخیر اندازد. «نهج البلاغه، خطبه ۶۴»

حدیث ۱۰۳

قال الإمام علی - علیه السلام - : أن الشيطان يسئني لكم طرقة، و يريد أن يحل دينكم عقدة عقدة، و يعطيكم بالجماعة الفرقة. امام علی - علیه السلام - فرمودند: همانا شیطان راههای خود را برای شما هموار می کند و می خواهد گره های دین شما را یکی پس از دیگری سست گرداند و به جای اتحاد، تفرقه به شما دهد. «نهج البلاغه، خطبه ۱۲۱»

حدیث ۱۰۴

قال الإمام علی - علیه السلام - : اعلموا أن الشیطان إنما یسینى لکم طُرُقَه لتتبعوا عَقِبَه. امام علی - علیه السلام - فرمودند: بدانید که همانا شیطان راههای خود را برای شما هموار می کند تا از او دنباله روی کنید. «نهج البلاغه، خطبه ۱۳۸»

حدیث ۱۰۵

قال الإمام علی - علیه السلام - : یا کمیل! إن إبلیس لا یعد عن نفسه، وإنما یعد عن ربه لیحملهم علی معصیته فیورطهم. امام علی - علیه السلام - فرمودند: ای کمیل! ابلیس از طرف خود وعده نمی دهد، بلکه از جانب پروردگارش وعده می دهد تا آنان را به معصیت او وا دارد و در ورطه هلاکتشان افکند. «بشاره المصطفی، ص ۲۷»

حدیث ۱۰۶

قال الإمام علی - علیه السلام - : الله الله فی عاجل البغی و آجل وخامه الظلم و سوء عاقبه الکبر، فإنها مصیده إبلیس العظمی، و مکیده الکبری. امام علی - علیه السلام - فرمودند: از خدا بترسید از (کیفر) سرکشی در این جهان و از زیان ستمگری در آن جهان و از فرجام بد کبر، زیرا اینها (سرکشی و ستمگری و کبر) عظیم ترین دام و بزرگ ترین فریب ابلیس است. «نهج البلاغه، خطبه ۱۲۹»

حدیث ۱۰۷

قال الإمام علی - علیه السلام - : فاحذروا - عباد الله - عدو الله أن یعدیکم بدائه، و أن یستفزکم بدائته، و أن یجلب علیکم بخیله و رجله ... امام علی - علیه السلام - فرمودند: ای بندگان خدا! از دشمن خدا (شیطان) بر حذر باشید که همانا او شما را به درد خود گرفتار می کند و با فریاد خویش شما را از جا می پراند و نگرانان می سازد و سواران و پیادگان خود را علیه شما فراهم می آورد. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۲»

حدیث ۱۰۸

قال الإمام علی - علیه السلام - (فی ذم أتباع الشیطان): اتخذوا الشیطان لأمرهم ملاکا، واتخذهم له أشراکا، فباض وفرخ فی صدورهم، ...! امام علی - علیه السلام - (در نکوهش پیروان شیطان)، فرمودند: آنان ملاک کارهاشان را شیطان قرار دادند و شیطان هم آنها را در دام خود قرار داد پس در سینه های آنان تخم کرد و جوجه گذاشت و به تدریج در خردهای آنان نفوذ کرد و با چشمهایشان نگریست و با زبانشان سخن گفت، پس آنها را گرفتار خطاها و لغزشها کرد و نادرستی را در نظرشان آراست، کارهای آنان مانند کار کسی است که شیطان در قدرتش شریک شده و زبان او را به باطل گویا کرده است! «نهج البلاغه، خطبه ۷»

حدیث ۱۰۹

قال الإمام علی - علیه السلام - : احذروا عدوا نفذ فی الصدور خفیا، و نفث فی الأذان نجیا. امام علی - علیه السلام - فرمودند: بپرهیزید از آن دشمنی که پنهانی در سینه ها نفوذ می کند و آهسته در گوشها افسون می دمد. «غرر الحکم، ح ۲۶۲۳»

حدیث ۱۱۰

قال الإمام علی - علیه السلام - : فاعتبروا بما کان من فعل الله بإبلیس، إذ أحبط عمله الطویل و جهده الجهد (الجمیل) و کان قد عبد الله ستة آلاف سنه، لایدري أمن سنی الدنيا أم من سنی الآخرة. امام علی - علیه السلام - فرمودند: از کاری که خدا با ابلیس کرد

درس بگیرید، هنگامی که کار دراز مدت و کوششهای توان فرسای او را باطل ساخت، او شش هزار سال خدا را پرستش کرده بود که معلوم نیست آیا از سالهای دنیاست یا از سالهای آخرت. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۲»

حدیث ۱۱۱

قال الامام الصادق - عليه السلام - : إِنْ كَانَ الشَّيْطَانُ عَيْدُوكَ فَالْعَقْلَةُ لِمَاذَا. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: اگر شیطان دشمن (شما) است، پس چرا غافلید؟ «بحار الأنوار، ج ۷۰، ص ۱۵۷»

حدیث ۱۱۲

عَنْ الْأَمَامِ الصَّادِقِ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - قَالَ: قَالَ الشَّيْطَانُ: إِذَا اسْتَيْمَكُنْتُ مِنْ ابْنِ آدَمَ فِي ثَلَاثٍ لَمْ أَبَالِ مَا عَمِلَ فَإِنَّهُ غَيْرُ مَقْبُولٍ مِنْهُ إِذَا اسْتَيْكْتَرَ عَمَلَهُ وَنَسِيَ ذَنْبَهُ وَدَخَلَهُ الْعُجْبُ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: شیطان (به یارانش) گفت: از راه سه چیز بر بنی آدم غلبه می کنم و در این صورت باکی ندارم که او چه اعمال (نیکی) انجام می دهد زیرا اعمال نیک وی در نزد خدا پذیرفته نمی شود. (و آن سه عبارتند از: هنگامی که «عمل» خود را بیش از واقع آن ارزیابی کند و گناهان خود را فراموش کند و دارای عجب و خودپسندی باشد. «سفینه البحار، ج ۲، ص ۱۶۱»

حدیث ۱۱۳

قال الإمام الصادق - عليه السلام - : إِنْ الشَّيْطَانُ يَدِيرُ ابْنَ آدَمَ فِي كُلِّ شَيْءٍ، فَإِذَا أُعْيَاهُ جِثْمٌ لَهُ عِنْدَ الْمَالِ فَأَخَذَ بَرَقَبْتَهُ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: شیطان آدمی را همه جا می چرخاند و چون او را خسته و درمانده کرد، نزدیک ثروت کمین می کند و گردنش را می گیرد. «الکافی، ج ۲، ص ۳۱۵»

حدیث ۱۱۴

قال الإمام الصادق - عليه السلام - : لَقَدْ نَصَبَ إبْلِيسُ حَبَائِلَهُ فِي دَارِ الْغُرُورِ، فَمَا يَقْصِدُ فِيهَا إِلَّا أَوْلِيَاءَنَا. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: ابلیس در این سرای پر فریب، دامهای خود را پهن کرده و هدف او کسی جز دوستان ما نیست. «تحف العقول، ص ۳۰۱»

حدیث ۱۱۵

قال الإمام الصادق - عليه السلام - : قَالَ إبْلِيسُ: خَمْسَةٌ (أَشْيَاءُ) لَيْسَ لِي فِيهِنَّ حِيلَةٌ وَسَائِرُ النَّاسِ فِي قَبْضَتِي مِنْ اعْتَصَمَ بِاللَّهِ عَنِ نِيَّةٍ صَادِقَةٍ ... امام صادق - عليه السلام - فرمودند: ابلیس گفت: پنج نفر هستند که هیچ چاره ای برای آنها ندارم اما دیگر مردمان در مشت من هستند: هر که با نیت درست به خدا پناه برد و در همه کارهایش به او تکیه کند، کسی که شب و روز بسیار تسیح خدا گوید، کسی که برای برادر مؤمنش آن پسندد که برای خود می پسندد، کسی که هر گاه مصیبتی به او می رسد، بی تابی نمی کند و هر کسی که به آنچه خداوند قسمتش کرده، خرسند است و غم روزیش را نمی خورد. «الخصال، ج ۱، ص ۲۸۵»

حدیث ۱۱۶

قال الإمام الكاظم - عليه السلام - (لَمَا سئِلَ عَنْ أَوْجِبِ الْأَعْدَاءِ مُجَاهِدَةً): أَقْرَبُهُمْ إِلَيْكَ وَأَعْدَاهُمْ لَكَ ... و من يحرض أعداءك

علیک و هو ابلیس. امام کاظم - علیه السلام - (در پاسخ به این پرسش که جهاد با کدام دشمن واجب تر است)، فرمودند: آن که از همه به تو نزدیکتر و دشمنیش با تو بیشتر است و کسی که دشمنان تو را بر ضدت تحریک می کند و آن شیطان است. «تحف العقول، ص ۳۹۹»

حدیث ۱۱۷

سَمِعَ امیرالمؤمنین - علیه السلام - رجلاً یطربُ بالطنبور فمنعه و کسیرَ طنبورَه ... فقال: اِنَّه یقول: سَتَنْدِمُ سَتَنْدِمُ ایا صاحبی سَتَدْخُلُ جَهَنَّمَ ایا ضاربی. امام علی - علیه السلام - شنید مردی طنبور می نوازد، وی را از این کار منع کرد و طنبورش را شکست و از وی خواست که توبه کند او هم توبه کرد، سپس به او فرمودند: آیا می دانی هنگامی که طنبور نواخته می شود چه می گوید؟ عرض کرد جانشین رسول خدا - صلی الله علیه و آله - داناتر است. حضرت فرمودند: می گوید: بزودی پشیمان می شوی، به زودی پشیمان می شوی ای صاحب من! به زودی داخل جهنم می گردی ای نوازنده من! «مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۲۲۰»

حدیث ۱۱۸

قال ابوالحسن - علیه السلام - : مَنْ نَزَّهَ نَفْسَهُ عَنِ الْغِنَاءِ فَإِنَّ فِي الْجَنَّةِ شَجْرَةً يَأْمُرُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ الرِّيحَ أَنْ تُحَرِّكَهَا فَيَسْمَعُ لَهَا صَوْتًا مِثْلَهُ وَمَنْ لَمْ يَتَنَزَّهْ عَنْهُ لَمْ يَسْمَعْهُ. امام کاظم - علیه السلام - فرمودند: کسی که خود را از غناء و ساز و آواز، پاکیزه و دور نگه دارد در عوض آن در بهشت درختی است که خداوند به باد فرمان می دهد که آن درخت را به حرکت درآورد و از آن درخت صدایی دل نواز به گوش می رسد که هرگز مانند آن را نشنیده است، اما کسی که در دنیا خود را از غناء، پاکیزه و دور نگه ندارد آن صدا را نمی شنود. «جامع الاحادیث الشیعه، ج ۱۷، ص ۲۰۷»

حدیث ۱۱۹

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : لَا تَكْثُرُوا الْكَلَامَ بِغَيْرِ ذِكْرِ اللَّهِ، فَإِنَّ كَثْرَةَ الْكَلَامِ بِغَيْرِ ذِكْرِ اللَّهِ قَسْوَةُ الْقَلْبِ، إِنَّ أَبْعَدَ النَّاسِ مِنَ اللَّهِ الْقَلْبُ الْقَاسِي. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: در غیر از یاد خدا، زیاده گویی نکنید؛ زیرا زیاده گویی در غیر یاد خدا، موجب سختدلی می شود و دورترین مردم از خدا، شخص سختدل است. «امالی شیخ طوسی، ص ۳»

حدیث ۱۲۰

امام باقر - علیه السلام - فرمودند: کوری حقیقی، کوری قلب است، زیرا به درستی که چشمها کور نیستند، اما دلهایی که در سینه هاست کور هستند. «من لا یحضره الفقیه، ج ۱، ص ۳۷۹، ح ۱۱۰۹»

حدیث ۱۲۱

قال الامام الصادق - علیه السلام - : أَنْهَاكُمْ أَنْ تَطْرَحُوا التُّرَابَ عَلَى ذَوِي الْأَرْحَامِ، فَإِنَّ ذَلِكَ يُورِثُ الْقَسْوَةَ فِي الْقَلْبِ، وَمَنْ قَسَى قَلْبَهُ بَعِيدٌ مِنْ رَبِّهِ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: شما را از ریختن خاک روی (جنازه) خویشاوندانتان نهی می کنم؛ زیرا این کار، سختدلی به بار می آورد و هر که دلش سخت گردد، از پروردگارش دور می شود. «الدعوات، ص ۲۶۹، ح ۷۶۷»

حدیث ۱۲۲

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله -: ثَلَاثَةٌ يُقَسِّمَنَّ الْقَلْبَ: إِسْتِمَاعُ اللَّهِ وَطَلْبُ الصَّيْدِ وَإِيتَانُ بَابِ السُّلْطَانِ. پیامبر اکرم - صلى الله عليه وآله - فرمودند: سه چیز دل را سخت می کند: بیهوده شنوی، شکار و آمد و شد به دربار سلطان. «خصال، ص ۱۲۶، ح ۱۲۲»

حدیث ۱۲۳

قال الامام علي - عليه السلام - : مِنْ وَصِيَّتِهِ لِابْنِهِ الْحَسَنِ - عليه السلام - : إِنَّمَا قَلْبُ الْحَدِيثِ كَالْأَرْضِ الْحَالِيَةِ مَا أَلْقَى فِيهَا مِنْ شَيْءٍ قَبْلَتُهُ، فَبَادَرْتُكَ بِالْأَدَبِ قَبْلَ أَنْ يَقْسُوَ قَلْبُكَ وَيَشْتَغَلَ ثُبُوكَ. امام علی - عليه السلام - در سفارشی به فرزند بزرگوارشان امام حسن - عليه السلام - فرمودند: دل جوان، در حقیقت همچون زمین خالی و بایری است که هر تخمی در آن افکنده شود، می پذیردش. از این رو، پیش از آن که دلت سخت گردد و اندیشه ات مشغول و گرفتار شود، به تربیت تو مبادرت کردم. «نهج البلاغه، نامه ۳۱»

حدیث ۱۲۴

قال الامام علي - عليه السلام - : الْقُلُوبُ قَاسِيَةٌ عَنِ حَظِّهَا، لَاهِيَةٌ عَنِ رُشْدِهَا، سَالِكَةٌ فِي غَيْرِ مَضْمَارِهَا، كَأَنَّ الْمَعْنَى سِوَاهَا، وَكَأَنَّ الرُّشْدَ فِي إِحْرَازِ دُنْيَاهَا!. امام علی - عليه السلام - فرمودند: دلها در به دست آوردن بهره (و حظ معنوی) خود، سخت گشته اند و از رستگاری خویش غافل شده اند و در راهی جز مسیر خویش، ره می سپارند؛ گویی مقصود چیزی جز دلهاست و گویی رستگاری آنها در به دست آوردن دنیایشان است! «نهج البلاغه، خطبه ۸۳»

حدیث ۱۲۵

قال الامام علي - عليه السلام - : قَلْبُ الْكَافِرِ أَقْسَى مِنَ الْحَجَرِ. امام علی - عليه السلام - فرمودند: دل کافر، سخت تر از سنگ است. «جامع الأخبار، ص ۳۸۳، ح ۱۰۷۱»

حدیث ۱۲۶

قال الامام علي - عليه السلام - : وَمَنْ لَمَجَّ وَتَمَادَى فَهُوَ الرَّائِسُ الَّذِي رَانَ اللَّهُ عَلَى قَلْبِهِ وَصَارَتْ دَائِرَةُ السَّوِّ عَلَى رَأْسِهِ. امام علی - عليه السلام - فرمودند: هر آن کس که (در گمراهی) لجاجت ورزیده و ستیزه نماید، او همان پیمان شکن نگونساری است که خدا بر دلش پرده کشیده و پیشامدهای بد روزگار، بر فراز سر او می چرخند. «نهج البلاغه، نامه ۵۸»

حدیث ۱۲۷

قال الامام علي - عليه السلام - : مَا جَفَّتِ الدُّمُوعُ إِلَّا لِقَسْوَةِ الْقُلُوبِ، وَمَا قَسَتِ الْقُلُوبُ إِلَّا لِكَثْرَةِ الدُّنُوبِ. امام علی - عليه السلام - فرمودند: اشکها نخشکیدند، مگر به سبب سخت شدن دلها و دلها سخت نشد، مگر به سبب فزونی گناهان. «علل الشرائع، ص ۸۱، ح ۱»

حدیث ۱۲۸

قال الامام علي - عليه السلام - : لَا يَطْوُلَنَّ عَلَيْكُمْ الْأَمِيدُ فَتَقْسُوا قُلُوبَكُمْ. امام علی - عليه السلام - فرمودند: نقطه پایان زندگی (مرگ) را دور و دراز نبینید که دلهایتان سخت می شود. «کشف الغمه، ج ۲، ص ۳۵۰»

حدیث ۱۲۹

قال رسول الله - صَلَّى الله عليه وآله - : يا أيها الناس إنما النظرُ مِنَ الشيطانِ فَمَنْ وَجَدَ مِنْ ذَلِكَ شيئاً فليأتِ أهله. رسول خدا - صَلَّى الله عليه وآله - فرمودند: ای مردم! نگاه (حرام) از شیطان است، هر کس چنین نگاهی برایش پیش آمد، به نزد همسر خود رود. «من لا يحضره الفقيه، ج ۴، ص ۱۹»

حدیث ۱۳۰

قال الامام الصادق - عليه السلام - : ما اعتَصَمَ أحدٌ بمثل ما اعتصم بِغَضِّ البصرِ فَإِنَّ البصرَ لا يُغْضُ عن محارمِ الله إلا وقد سبق إلى قلبه مشاهدةُ العظمة والجلال. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: هیچ کس به چیزی (محکم تر از) فرو بستن چشم (از گناه) چنگ نزده است، زیرا چشم از محرمات الهی بسته نمی گردد مگر این که قبلاً عظمت و جلال خداوند را در دل خویش مشاهده کرده باشد. «بحار الانوار، ج ۱۰۴، ص ۴۱»

حدیث ۱۳۱

قال الامام الصادق - عليه السلام - : النظرُ بَعْدَ النظرِ تزرُعُ في القلبِ الشهوةَ و كفى بها لصاحبها فتنةً. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: نگاه بعد از نگاه، بذر شهوت را در دل می کارد و همین برای به فتنه (و گناه) کشاندن صاحب آن نگاه کافی است. «وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۳۹»

حدیث ۱۳۲

قال الامام الصادق - عليه السلام - : سئِلَ امير المؤمنين - عليه السلام - : بما يُستعان على غَمِصِ البصرِ؟ فقال: بالخُمُودِ تحت سلطان المطَّلَعِ على سترک. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: از امیر المؤمنین - عليه السلام - پرسیده شد: برای فرو بستن چشم (از گناه) از چه چیز می توان کمک گرفت؟ فرمودند: با آرامش یافتن (و خاموش کردن شعله شهوت) در تحت قدرت و حکومت کسی که آگاه بر اسرار توست (خداوند متعال). «بحار الانوار، ج ۱۰۴، ص ۴۱»

حدیث ۱۳۳

قال الامام علی - عليه السلام - : اذا رأى أحدكم امرأةً تُعجِبُهُ فليأتِ أهله فإنَّ عند أهله مثل ما رأى ... امام علی - عليه السلام - فرمودند: هر گاه فردی از شما زنی را دید و به شگفت آمد به نزد همسرش رود، زیرا نظیر آنچه دیده است در همسر خود او نیز هست، پس شیطان را به دل خود راه ندهد و چشم خود را از آن زن برگرداند؛ و اگر همسر ندارد دو رکعت نماز بخواند و بسیار حمد خدا گوید و بر پیامبر و آل او صلوات فرستد، و آن گاه از خداوند درخواست کند که از فضل خویش (همسری) عطایش فرماید، خداوند هم از روی مهر و رأفت خود نیاز او را برطرف می سازد. «بحار الانوار، ج ۱۰، ص ۱۱۵»

حدیث ۱۳۴

قال الامام علی - عليه السلام - : ليس في البدن شيءٌ أقلُّ شکرًا من العينِ فلا تُعطوها سُؤلها فتشغلكم عن ذکرِ الله عزَّوجلَّ. امام علی - عليه السلام - فرمودند: در بدن عضوی کم سپاس تر از چشم نیست، پس خواهش آن را بر آورده نسازید که شما را از یاد خدای

بزرگ و بلند مرتبه باز می‌دارد. «بحار الانوار، ج ۱۰۴، ص ۳۶»

حدیث ۱۳۵

قال الامام علی - علیه السّلام - : من غَضَّ طرفه قلَّ أَسْفُهُ و أَمِنَ تَلْفُهُ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: هر کس (از گناه) چشم فرو بندد اندوهش کمتر شده و از نابودی در امان ماند. «غرر الحکم، ص ۳۵۴»

حدیث ۱۳۶

قال الامام علی - علیه السّلام - : مَنْ أَطْلَقَ طرفه كَثُرَ أَسْفُهُ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: هر کس چشم خود را رها کند، اندوهش بسیار شود. «بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۲۸۶»

حدیث ۱۳۷

قال الامام علی - علیه السّلام - فی صِفَةِ الْمُتَّقِينَ: غَضُّ أَبْصَارِهِمْ عَمَّا حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ. امام علی - علیه السّلام - در وصف پرهیزگاران فرمودند: دیدگان خود را از آنچه خداوند بر آنان حرام کرده است فرو بسته اند. «نهج البلاغه، خطبه ۱۸۴»

حدیث ۱۳۸

قال الامام علی - علیه السّلام - : الْعَيْنُ جَاسُوسُ الْقَلْبِ وَ بَرِيدُ الْعَقْلِ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: چشم، جاسوس دل و پیک عقل است. «بحار الانوار، ج ۱۰۴، ص ۴۱»

حدیث ۱۳۹

قال الامام علی - علیه السّلام - : الْعَيْنُ رَائِدُ الْفِتَنِ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: چشم، جلودار فتنه‌ها و گناهان است. «غرر الحکم، ص ۵۱»

حدیث ۱۴۰

قال الامام علی - علیه السّلام - : مَنْ غَضَّ طرفه أَرَّاحَ قَلْبِهِ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: هر کس (در برابر گناه) چشم خود را فرو بندد، دلش را آسوده گرداند. «غرر الحکم، ص ۳۵۴»

حدیث ۱۴۱

قال الامام الصادق - علیه السلام - : أَرِحِ اللَّهَ رَجَاءً لَا يُجْرِيكَ عَلَى مَعَاصِيهِ، وَ خَفِ اللَّهَ خَوْفًا لَا يُؤْيِسُكَ مِنْ رَحْمَتِهِ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: طوری به خدا امید داشته باش که امیدت تو را بر ارتکاب گناهان جرئت نبخشد و به گونه ای از خدا بترس که ترست تو را ناامید از رحمت الهی نکند. «بحار الانوار، ج ۷۰، ص ۳۸۴»

حدیث ۱۴۲

قال الامام الصادق - عليه السلام - : أروحُ الرُّوحِ الأيَّاسُ مِنَ النَّاسِ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: آساینده ترین آسایش، ناامیدی از مردم است. «بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۲۴۹»

حدیث ۱۴۳

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : يبعثُ اللهُ المُقنطينَ يومَ القِيَامَةِ مُعَلَّيَةً وُجُوهُهُمْ، يَعْنِي عَلَيَّةَ السَّوَادِ عَلَى البِيَاضِ، فَيَقَالُ لَهُمْ: هَؤُلَاءِ الْمُقنِطُونَ مِنْ رَحْمَةِ اللهِ. پیامبر خدا - صلى الله عليه و آله - فرمودند: روز قیامت، خداوند نوید کنندگان (از رحمت حق) را در حالی بر می انگیزد که سیاهی چهره شان بر سفیدی آن غالب است، پس به آنها گفته می شود: آنان نوید کنندگان از رحمت خدا هستند. «بحار الأنوار، ج ۲، ص ۵۵»

حدیث ۱۴۴

قال الامام العسکری - عليه السلام - : اللهُ، الَّذِي يَتَأَلَّهُ إِلَيْهِ عِنْدَ الْحَوَائِجِ وَالشَّدَائِدِ كُلُّ مَخْلُوقٍ عِنْدَ انْقِطَاعِ الرَّجَاءِ مِنْ كُلِّ مَنْ دُونَهُ. امام حسن عسگری - عليه السلام - فرمودند: خدا همان است که در هنگام نیازمندی ها و سختی ها، توسط هر کس که امیدش از غیر او قطع شده است، مورد توجه قرار می گیرد. «بحار الأنوار، ج ۳، ص ۴۱»

حدیث ۱۴۵

قال الامام علی - عليه السلام - مِنْ وَصِيَّتِهِ لِابْنِهِ الْحُسَيْنِ - عليه السلام - : أَيُّ بُنَيَّ، لَا تُؤَيِّسْ مُدْنِيًّا، فَكَمْ مِنْ عَاكِفٍ عَلَى ذَنْبِهِ خُتِمَ لَهُ بِخَيْرٍ، وَكَمْ مِنْ مُقْبِلٍ عَلَى عَمَلِهِ مُفْسِدٍ فِي آخِرِ عُمُرِهِ، صَادِرٌ إِلَى النَّارِ، نَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْهَا. امام علی - عليه السلام - در سفارشی به فرزندشان (امام) حسن - عليه السلام - فرمودند: ای فرزندم! هیچ گنهکاری را نوید مکن؛ زیرا ای بسا کسی که عمری گناه می کند، اما فرجامش به نیکی ختم می شود و ای بسا کسی که عمری عمل می کند، لیکن در پایان عمرش گرفتار فساد می شود و رهسپار دوزخ می گردد؛ پناه می برم به خدا از آتش دوزخ. «بحار الأنوار، ج ۷۷، ص ۲۳۹»

حدیث ۱۴۶

قال الامام علی - عليه السلام - مِنْ وَصِيَّتِهِ لِابْنِهِ الْحَسَنِ - عليه السلام - : إِعْلَمَنَّ أَنَّ الَّذِي يَبِيدُهُ خَزَائِنُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قَدْ أَذِنَ لَكَ فِي الدُّعَاءِ، وَتَكْفَلُ لَكَ بِالْإِجَابَةِ ... فَلَا يُقْتَنُظُّكَ إِبطَاءُ إِجَابَتِهِ، فَإِنَّ الْعَطِيَّةَ عَلَى قَدْرِ النِّيَّةِ. امام علی - عليه السلام - در سفارشی به فرزندشان (امام) حسن - عليه السلام - فرمودند: بدان که آن کسی که خزانه های آسمانها و زمین در دست اوست به تو اجازه دعا کردن داده است و اجابت نمودن آن را ضمانت کرده است ... پس، مبدا تأخیر در اجابت او تو را نوید گرداند؛ زیرا که بخشش به قدر نیت بستگی دارد. «نهج البلاغه، نامه ۳۱»

حدیث ۱۴۷

قال الامام علی - عليه السلام - : لَا تَكُنْ مِمَّنْ يَرْجُو الآخِرَةَ بِغَيْرِ الْعَمَلِ ... يُعَجَّبُ بِنَفْسِهِ إِذَا عُوْفِيَ، وَيَقْنَطُ إِذَا أُبْتُلِيَ ... إِنْ اسْتَعْنَى بِطَرِّ وَفُتِنَ، وَإِنْ افْتَقَرَ قَنَطَ وَوَهَنَ. امام علی - عليه السلام - فرمودند: چونان کسی مباش که بدون عمل به (ثواب) آخرت امید می بندد ... هرگاه عافیت بیند خود پسند شود و هرگاه گرفتار گردد، نوید می شود ... اگر بی نیاز شود، سرمست و فریفته گردد و اگر نیازمند شود، به نویدی و سستی گراید. «نهج البلاغه، حکمت ۱۵۰»

حدیث ۱۴۸

قال الامام علی - علیه السلام - : وَلَا تَيَاسُوا مِنْ مُدْبِرٍ، فَإِنَّ الْمُدْبِرَ عَسَى أَنْ تَزَلَّ بِهِ إِحْدَى قَائِمَتِيهِ وَتَثَبَّتِ الْأُخْرَى، فَتَرْجِعَا حَتَّى تَشْبَتَا جَمِيعاً. امام علی - علیه السلام - فرمودند: از هیچ بخت برگشته ناکامی قطع امید مکن؛ زیرا ممکن است که یکی از دو پای او بلغزد و پای دیگرش استوار ماند و آن گاه هر دو پایش به حالت اول برگردد و استوار برجای ماند. «نهج البلاغه، خطبه ۱۰۰»

حدیث ۱۴۹

قال الامام علی - علیه السلام - : وَلَا تَيَاسَنَّ لِشَرِّ هَذِهِ الْأُمَّةِ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ، لِقَوْلِهِ تَعَالَى «إِنَّهُ لَا يَيْئَسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ». امام علی - علیه السلام - فرمودند: حتی برای بدترین فرد این امت از رحمت خدا نومید مشو؛ زیرا که خداوند متعال فرموده است: «از رحمت خدا ناامید نمی شوند، مگر گروه کافران». «نهج البلاغه، حکمت ۳۷۷»

حدیث ۱۵۰

قال الامام علی - علیه السلام - : أَلْيَأْسُ يُعْزُ الْأَسِيرَ، أَلَطَّمَعُ يُذِلُّ الْأَمِيرَ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: چشم نداشتن اسیر را عزت می بخشد. طمع امیر را به خواری می کشاند. «غرر الحکم، ح ۱۰۹۱ و ۱۰۹۲»

حدیث ۱۵۱

قال الامام علی - علیه السلام - : لَا تَيَاسُ مِنَ الزَّمَانِ إِذَا مَنَعَ، وَلَا تَثِقَ بِهِ إِذَا أَعْطَى، وَكُنْ مِنْهُ عَلِيَّ أَعْظَمَ الْحَذَرِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: نومید مشو از زمانه، هرگاه دریغ کرد، و هرگاه عطا کرد به آن اعتماد مکن و از آن سخت برحذر باش. «غرر الحکم، ح ۱۰۳۰۲»

حدیث ۱۵۲

قال الامام علی - علیه السلام - : قَدْ يَكُونُ الْيَأْسُ إِدْرَاكاً إِذَا كَانَ الطَّمَعُ هَلَاكاً. امام علی - علیه السلام - فرمودند: جایی که طمع مایه هلاکت است، قطع امید مایه رسیدن به مقصود است. «نهج البلاغه، نامه ۳۱»

حدیث ۱۵۳

قال الامام علی - علیه السلام - : أَلْفَقِيَهُ كُلُّ الْفَقِيهِ مَنْ لَمْ يَقْنَطِ النَّاسَ مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ، وَلَمْ يُؤَيِّسْهُمْ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ، وَلَمْ يُؤْمِنْهُمْ مِنْ مَكْرِ اللَّهِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: فقیه به تمام معنا، کسی است که مردم را از رحمت خدا نومید نگرداند و از فضل و بخشایش خدا مأیوسشان نسازد و از مکر و عذاب خدا هم، آسوده خاطرشان نکند. «نهج البلاغه، حکمت ۹۰»

حدیث ۱۵۴

قال الامام علی - علیه السلام - : اللَّهُمَّ فَاسْقِنَا غَيْتَكَ، وَلَا تَجْعَلْنَا مِنَ الْقَانِطِينَ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: بار خدایا! ما را از بارانت سیراب گردان و از ناامیدان، قرارمان نده. «نهج البلاغه، خطبه ۱۴۳»

حدیث ۱۵۵

قال الامام علی - علیه السلام - : لا تَیَاسُ لِتَدْنِیْکَ وَ بَابُ التَّوْبَةِ مَفْتُوحٌ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: تا زمانی که در توبه باز است، به خاطر گناه خود نومید مشو. «تحف العقول، ص ۲۱۴»

حدیث ۱۵۶

قال الامام علی - علیه السلام - : عَجِبْتُ لِمَنْ یَقْنَطُ وَ مَعَهُ الْاِسْتِغْفَارُ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: در شگفتم از کسی که ناامید می شود، در حالی که استغفار را با خود دارد. «نهج البلاغه، حکمت ۸۷»

حدیث ۱۵۷

قال الامام الصادق - علیه السلام - : اِنْ كَانَ الشَّیْطَانُ عِدُوًّا فَالْغَفْلَةُ لِمَاذَا؟! امام صادق - علیه السلام - فرمودند: اگر شیطان دشمن است، پس غفلت چرا؟! «بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۹۰»

حدیث ۱۵۸

قال الامام علی - علیه السلام - : اَلْحَذَرُ، اَلْحَذَرُ، اَیُّهَا الْمُسْتَمِیعُ! وَ الْجِدُّ الْجِدُّ اَیُّهَا الْغَافِلُ! وَ لَا یَنْبُتُکَ مِثْلُ خَبِیرٍ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: هشدار! هشدار! ای شنونده! بکوش! بکوش! ای غافل! هیچ کس مانند شخص آگاه، تو را آگاه و خبردار نمی کند. «نهج البلاغه، خطبه ۱۵۳»

حدیث ۱۵۹

قال الامام علی - علیه السلام - : مَنْ حَاسَبَ نَفْسَهُ رِبْحًا، وَ مَنْ غَفَلَ عَنْهُ خَسِرَ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: هر که نفس خود را حسابرسی کند، سود برد و هر که از آن غفلت ورزد، زیان بیند. «نهج البلاغه، حکمه ۲۰۸»

حدیث ۱۶۰

قال الامام علی - علیه السلام - : عَجِبْتُ لِغَفْلَةِ ذَوِی الْاَلْبَابِ عَنْ حُسْنِ الْاِزْتِیَادِ، وَ الْاِسْتِعْدَادِ لِلْمَعَادِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: از غافل بودن خردمندان، جهت نیکو طلب کردن (توشه و ذخیره آخرت) و آماده شدن برای معاد، تعجب می کنم. «غررالحکم، ح ۶۲۶۳»

حدیث ۱۶۱

قال الامام علی - علیه السلام - : اِیَّاكَ وَ الْغَفْلَةَ وَ الْاِعْتِرَازَ بِالْمُهْمَلَةِ، فَإِنَّ الْغَفْلَةَ تُفْسِدُ الْأَعْمَالَ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: زنده از غفلت و فریب مهلت (عمر) را خوردن؛ زیرا که غفلت اعمال را تباه می کند. «غررالحکم، ح ۲۷۱۷»

حدیث ۱۶۲

الامام علی - علیه السلام - : مَنْ غَفَلَ جَهْلًا. امام علی - علیه السلام - فرمودند: هر که غافل شد، نادان شد. «غررالحکم، ح ۷۶۸۶»

حدیث ۱۶۳

قال الامام علی - علیه السلام - : اِنْتِبَاهُ الْعُيُونِ لَا يَنْفَعُ مَعَ غَفْلَةِ الْقُلُوبِ. امام علی - علیه السلام - فرمود: با وجود غفلت دلها، بیداری چشمها سودی نمی بخشد. «غررالحکم، ح ۱۸۷۰»

حدیث ۱۶۴

قال الامام علی - علیه السلام - : أَلَا مُسْتَيَقِظٌ مِنْ غَفْلَتِهِ قَبْلَ نَفَادِ مُدَّتِهِ؟ امام علی - علیه السلام - فرمودند: آیا کسی هست که پیش از آن که عمرش به سر آید، از خواب غفلت خویش بیدار شود؟ «غررالحکم، ح ۲۷۵۲»

حدیث ۱۶۵

امام علی - علیه السلام - فرمودند: وای بر فرزند آدم که چه غافل است و گم کرده راه و سرگشته! «غررالحکم، ح ۵۷۵۴»

حدیث ۱۶۶

قال الامام علی - علیه السلام - : التَّيَقُّظُ فِي الدِّينِ نِعْمَةٌ عَلَى مَنْ رُزِقَهُ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: بیداری در دین، نعمتی است که روزی افراد می شود. «غررالحکم، ح ۲۰۵۸»

حدیث ۱۶۷

قال الامام علی - علیه السلام - : ضَادُّوا الْعُقْلَةَ بِالْيَقْظَةِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: با بیداری، به جنگ غفلت بروید. «غررالحکم، ح ۵۹۲۵»

حدیث ۱۶۸

قال الامام علی - علیه السلام - فِي صِفَةِ الْمُتَّقِينَ: إِنْ كَانَ فِي الْغَافِلِينَ كُتِبَ فِي الذَّاكِرِينَ، وَإِنْ كَانَ فِي الذَّاكِرِينَ لَمْ يُكْتَبْ مِنَ الْغَافِلِينَ. امام علی - علیه السلام - در وصف پرهیزگاران فرمودند: اگر در میان غافلان باشند، از شمار یاد کنندگان خدا قلمداد می شوند و اگر در میان یاد کنندگان خدا باشند، در زمره غافلان نوشته نمی شوند (که به زبان ذکر گویند و به دل از خدا غافل باشند). «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۳»

حدیث ۱۶۹

قال الامام علی - علیه السلام - فِي صِفَةِ الْمُتَّقِينَ: يَبِيتُ حَذِرًا وَيُصْبِحُ فَرِحًا، حَذِرًا لَمَّا حُذِرَ مِنَ الْعُقْلَةِ، وَفَرِحًا بِمَا أَصَابَ مِنَ الْفَضْلِ وَالرَّحْمَةِ. امام علی - علیه السلام - در وصف پرهیزگاران فرمودند: شب را در حذر به سر می برد و روز را با شادی؛ حذر از غفلتی که او را از آن بر حذر داشته اند و شاد از فضل و رحمتی که به او رسیده است. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۳»

حدیث ۱۷۰

قال الامام علی - علیه السلام - : إِخِيذْ مَنْبَازِلَ الْعُقْلَةِ ... امام علی - علیه السلام - فرمودند: از منزلهای غفلت، دوری کن.

«غررالحکم، ح ۲۶۰۰»

حدیث ۱۷۱

قال الامام علی - علیه السلام - : مِنْ دَلَائِلِ الدَّوْلَةِ قِلَّةُ الْعُقَلَةِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: یکی از نشانه های کامیابی کمی غفلت است. «غررالحکم، ح ۹۴۱۰»

حدیث ۱۷۲

قال الامام علی - علیه السلام - : اَوْصِيَكُمْ بِذِكْرِ الْمَوْتِ، وَ اِقْلَالِ الْعُقَلَةِ عَنْهُ، وَ كَيْفَ غَفَلْتُمْ عَمَّا لَيْسَ يُغْفَلُكُمْ؟! امام علی - علیه السلام - فرمودند: شما را سفارش می کنم که به یاد مرگ باشید و از آن کمتر غفلت ورزید؛ چگونه از چیزی غفلت می کنید که او از شما غافل نیست؟ «نهج البلاغه، خطبه ۱۸۸»

حدیث ۱۷۳

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله - : مَنْ مَقَّتْ نَفْسَهُ دُونَ مَقْتِ النَّاسِ آمَنَهُ اللهُ مِنْ فِرَاحِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ. پیامبر اکرم - صلى الله عليه وآله - فرمودند: هر کس به جای خشم گرفتن بر مردم بر نفس خویش خشم گیرد، خداوند او را از وحشت روز قیامت در امان دارد. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۴۸»

حدیث ۱۷۴

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله - : طُوبَى لِمَنْ مَنَعَهُ عَيْبُهُ عَنِ عَيْبِ الْمُؤْمِنِينَ مِنْ إِخْوَانِهِ. پیامبر اکرم - صلى الله عليه وآله - فرمودند: خوشا به حال آن کس که عیب خودش، او را از پرداختن به عیب های برادران مؤمنش باز دارد. «بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۱۲۶»

حدیث ۱۷۵

قال الامام الصادق - علیه السلام - : مَنْ اسْتَصَغَرَ زَلَّةً نَفْسِهِ اسْتَعْظَمَ زَلَّةً غَيْرِهِ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: کسی که لغزش خود را کوچک شمارد، لغزش دیگران را بزرگ بیند. «کشف الغمّه، ج ۲، ص ۳۷۰»

حدیث ۱۷۶

قال الامام الصادق - علیه السلام - : أَنْفَعُ الْأَشْيَاءِ لِلْمَرْءِ لِمَرِّ سَبْقِهِ النَّاسَ إِلَى عَيْبِ نَفْسِهِ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: سودمندترین چیزها برای آدمی، این است که در رسیدگی به عیب های خود بر مردم پیشی گیرد. «الکافی، ج ۸، ص ۲۴۳»

حدیث ۱۷۷

قال الامام علی - علیه السلام - : طُوبَى لِمَنْ شَغَلَهُ عَيْبُهُ عَنِ عَيْبِ النَّاسِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: خوشا به حال آن کس که عیب خودش، او را از پرداختن به عیب های مردم باز دارد. «نهج البلاغه، خطبه ۱۷۶»

حدیث ۱۷۸

قال الامام علی - علیه السلام - : مَنْ أَبْصَرَ عَيْبَ نَفْسِهِ شَعَلَ عَنْ عَيْبِ غَيْرِهِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: کسی که عیب خود را ببیند، از پرداختن به عیب دیگران باز ایستد. «تحف العقول، ص ۸۸»

حدیث ۱۷۹

قال الامام علی - علیه السلام - : جَهْلُ الْمَرْءِ بِعُيُوبِهِ مِنْ أَعْظَمِ ذُنُوبِهِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: بی‌خبری انسان از عیب هایش، از بزرگترین گناهان است. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۴۱۹»

حدیث ۱۸۰

امام علی - علیه السلام - فرمود: انسان خندانِ معترف به گناه خویش، برتر است از گریانی که (به سبب کثرت عبادت و اطاعت) بر پروردگار خود منت گذارد. «الإرشاد، ج ۱، ص ۳۰۴»

حدیث ۱۸۱

قال الامام الهادی - علیه السلام - : إِذَا كَانَ زَمَانٌ، أَلْعَدْلُ فِيهِ أَغْلَبَ مِنَ الْجَوْرِ فَحَرَامٌ أَنْ يُظَنَّ بِأَحَدٍ سُوءٌ حَتَّى يَعْلَمَ ذَلِكَ مِنْهُ، وَإِذَا كَانَ زَمَانٌ، أَلْجَوْرُ أَغْلَبَ فِيهِ مِنَ الْعَدْلِ فَلَيْسَ لِأَحَدٍ أَنْ يُظَنَّ بِأَحَدٍ خَيْرًا مَا لَمْ يَعْلَمَ ذَلِكَ مِنْهُ. امام هادی - علیه السلام - فرمودند: هرگاه روزگاری بود که عدالت در آن بر ستم غالب باشد، حرام است که به کسی گمان بد بری مگر این که بدی او بر تو معلوم شود و هرگاه روزگاری بود که در آن ظلم و ستم بر عدل و دادگری غالب باشد، هیچ کس نباید به کسی گمان نیک برد، مگر این که خوبی او بر وی معلوم شود. «أعلام الدین، ص ۳۱۲»

حدیث ۱۸۲

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله - : إِيَّاكُمْ وَالظَّنَّ، فَإِنَّ الظَّنَّ أَكْذَبُ الكِذْبِ. پیامبر اکرم - صلى الله عليه وآله - فرمودند: از ظن و گمان پرهیزید زیرا ظن (نابجا) دروغ ترین دروغ‌ها است. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۱۹۵»

حدیث ۱۸۳

قال الامام الكاظم - علیه السلام - : إِذَا كَانَ الْجَوْرُ أَغْلَبَ مِنَ الْحَقِّ لَمْ يَجَلَّ لِأَحَدٍ أَنْ يُظَنَّ بِأَحَدٍ خَيْرًا حَتَّى يَعْرِفَ ذَلِكَ مِنْهُ. امام کاظم - علیه السلام - فرمودند: هرگاه ظلم و ستم، از حق و درستکاری بیشتر بود، بر هیچ کس روا نیست که به کسی گمان خوب برد، مگر آن گاه که خوبی او بر وی معلوم شود. «الکافی، ج ۵، ص ۲۹۸»

حدیث ۱۸۴

قال الامام الصادق - علیه السلام - : إِذَا كَانَ الزَّمَانُ زَمَانُ جَوْرٍ وَأَهْلُهُ أَهْلٌ غَدَرٍ فَالطَّمَأْنِينَةُ إِلَى كُلِّ أَحَدٍ عَجْزٌ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: هرگاه روزگار، روزگارِ ستم باشد و مردمش اهل نیرنگ، اطمینان کردن به هر کسی در ماندگی است. «بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۲۳۹»

حدیث ۱۸۵

قال الامام الصادق - عليه السلام - : لا تَنْقَنَنَّ بِأَخِيكَ كُلَّ الثَّقَةِ، فَإِنَّ صُرْعَةَ الْإِسْتِرْسَالِ لَا تُسْتَقَالُ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: به برادرت اعتماد کامل و تمام مکن؛ زیرا زمین خوردن ناشی از اطمینان کردن قابل عفو نیست. «تحف العقول، ص ۳۵۷»

حدیث ۱۸۶

قال الامام علی - عليه السلام - : إِذَا اسْتَوْلَى الصَّيْلَاحُ عَلَى الزَّمَانِ وَأَهْلِهِ ثُمَّ أَسَاءَ رَجُلٌ الظَّنَّ بِرَجُلٍ لَمْ تَظْهَرِ مِنْهُ حَوِيَّةٌ فَقَدْ ظَلَمَ، وَإِذَا اسْتَوْلَى الفَسَادُ عَلَى الزَّمَانِ وَأَهْلِهِ فَأَحْسَنَ رَجُلٌ الظَّنَّ بِرَجُلٍ فَقَدْ غَرَّرَ. امام علی - عليه السلام - فرمودند: هرگاه درستی و پاکی بر روزگار و مردمش حکمفرما شد، اگر کسی به دیگری بی آن که گناهی از او آشکار شود گمان بد برد ستم کرده است و هرگاه فساد و ناراستی بر روزگار و مردم آن چیره شد، اگر کسی به دیگری گمان نیک برد و خوشبین باشد هلاک و نابود می شود. «نهج البلاغه، حکمت ۱۱۴»

حدیث ۱۸۷

قال الامام علی - عليه السلام - : فی وصیته لابنه الحسن - عليه السلام - : لا یَعْدُمُكَ مِنْ شَدِيقِ سُوءِ الظَّنِّ. امام علی - عليه السلام - فرمود در سفارش به فرزند بزرگوار خود امام حسن - عليه السلام -، می فرمایند: بدگمانی، تو را از دوست دلسوز محروم نکند. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۲۱۱»

حدیث ۱۸۸

قال الامام علی - عليه السلام - : مَنْ لَمْ یُحْسِنِ ظَنَّهُ اسْتَوْحَشَ مِنْ كُلِّ أَحَدٍ. امام علی - عليه السلام - فرمودند: هر که حسن ظن نداشته باشد، از همگان گریزان باشد و با هیچ کس خو نگیرد. «غرر الحکم، ح ۹۰۸۴»

حدیث ۱۸۹

قال الامام علی - عليه السلام - : مُجَالَسَةُ الْأَشْرَارِ تُورِثُ سُوءَ الظَّنِّ بِالْأَخْيَارِ. امام علی - عليه السلام - فرمودند: همنشینی با بدان بدگمانی به نیکان را در پی دارد. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۱۹۷»

حدیث ۱۹۰

قال الامام علی - عليه السلام - : مَنْ وَقَفَ نَفْسَهُ مَوْضِعَ التُّهْمَةِ فَلَا یُلُومَنَّ مَنْ أَسَاءَ بِهِ الظَّنَّ. امام علی - عليه السلام - فرمودند: هر که خود را در جایگاه تهمت و بدگمانی قرار دهد، نباید کسی را که به او گمان بد می برد سرزنش کند. «أمالی الصدوق، ص ۲۵۰، ح ۸»

حدیث ۱۹۱

قال الامام علی - عليه السلام - : لَیْسَ مِنَ الْعِدْلِ الْقَضَاءُ عَلَى الثَّقَةِ بِالظَّنِّ. امام علی - عليه السلام - فرمودند: قضاوتی که با تکیه به ظن و گمان باشد، عادلانه نیست. «نهج البلاغه، حکمت ۲۲۰»

حدیث ۱۹۲

قال الامام علی - علیه السلام - : إِيَّاكَ أَنْ تُسَبِّحَ الظَّنَّ، فَإِنَّ سُوءَ الظَّنِّ يُفْسِدُ الْعِبَادَةَ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: از بدگمانی بپرهیز؛ زیرا بدگمانی عبادت را تباه می‌کند. «غرر الحکم، ح ۲۷۰۹»

حدیث ۱۹۳

قال الامام علی - علیه السلام - : إِيَّاكَ أَنْ تَغْلِبَكَ نَفْسُكَ عَلَى مَا تَظُنُّ وَلَا تَغْلِبَهَا عَلَى مَا تَسْتَيْقِنُ، فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ أَعْظَمِ الشَّرِّ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: زنهار که نفست در آنچه گمان می‌بری بر تو چیره آید و تو در آنچه یقین داری بر او چیره نشوی؛ زیرا این کار از بزرگترین بدیهاست. «غرر الحکم، ح ۲۷۰۸»

حدیث ۱۹۴

قال الامام علی - علیه السلام - : إِطْرَحُوا سُوءَ الظَّنِّ بَيْنَكُمْ، فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ نَهَى عَنْ ذَلِكَ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: سوء ظن و بدبینی نسبت به یکدیگر را دور افکنید؛ زیرا خدای عزوجل از این امر نهی فرموده است. «الخصال، ص ۶۲۴»

حدیث ۱۹۵

قال الامام الصادق - علیه السلام - : وَعَلَيْكُمْ بِحُبِّ الْمَسَاكِينِ الْمُسْلِمِينَ، فَإِنَّهُ مَنْ حَقَّرَهُمْ وَتَكَبَّرَ عَلَيْهِمْ فَقَدْ زَلَّ عَنِ دِينِ اللَّهِ، وَاللَّهُ لَهُ حَاقِرٌ مَاقَتٌ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: بر شما باد به دوست داشتن فقیران مسلمان که هر کس آنها را تحقیر کند و بر آنها تکبر ورزد، از دین خدا لغزیده است و خدا او را خوار شمارد و بر او غضب کند. «مستدرک سفینه البحار، ج ۲، ص ۳۳۴»

حدیث ۱۹۶

قال الامام الصادق - علیه السلام - : مَنْ قَضَى حَاجَةَ الْمُؤْمِنِ مِنْ غَيْرِ اسْتِخْفَافٍ مِنْهُ أُسْكِنَ الْفِرْدَوْسَ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: هر کس نیاز مومنی را برآورده کند بدون اینکه او را خوار نماید، در بهشت اسکان داده شود. «مشکاة الأنوار، ص ۵۵۶»

حدیث ۱۹۷

قال الامام الصادق - علیه السلام - : لَا تَشْتِخَفُوا بِفُقْرَا شَيْعَةِ عَلِيٍّ (ع) فَإِنَّ الرَّجُلَ مِنْهُمْ يَشْفَعُ فِي مِثْلِ رِبِيعَةَ وَ مِثْلِ رِبِيعَةَ وَ مِثْلِ رِبِيعَةَ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: فقیران از شیعیان علی - علیه السلام - را خوار و سبک نشمارید که همانا یک نفر از آنها به اندازه قبیله ربیعه و مضر را شفاعت خواهد نمود. «مشکاة الأنوار، ص ۵۵۶»

حدیث ۱۹۸

قال الامام علی - علیه السلام - : وَمَنْ خَالَطَ الْعُلَمَاءَ وَقَرَّ وَمَنْ خَالَطَ الْأَنْدَالَ حُقِرَ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: هر کس با علما معاشرت کند، مورد احترام قرار گیرد و هر کس با فرومایگان معاشرت نماید تحقیر شود. «نهج السعادة، ج ۱، ص ۵۲»

حدیث ۱۹۹

قال الامام الباقر - عليه السلام - : قال الله تعالى لموسى - عليه السلام - : يا موسى ! لا تَسْتَدِلَّ الْفَقِيرَ، وَلا تَغْبِطِ الْغَنِيَّ بِالشَّيْءِ الْيَسِيرِ. امام باقر - عليه السلام - فرمودند: خداوند تبارک و تعالی به موسی - عليه السلام - فرمودند: ای موسی فقیر را خوار و ذلیل نشمار و ذره ای به حال انسان متمول غبطه نخور. «بحار الانوار، ج ۶۹، ص ۴۳»

حدیث ۲۰۰

قال الامام على - عليه السلام - : لا تُحَقِّرُوا ضِعْفًا إِخْوَانَكُمْ، فَإِنَّهُ مَنْ إِحْتَقَرَ مُؤْمِنًا لَمْ يَجْمَعْ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ بَيْنَهُمَا فِي الْجَنَّةِ إِلَّا أَنْ يُتُوبَ. امام على - عليه السلام - فرمودند: برادران خود را که دچار ضعف (مالی) هستند خوار و حقیر نشمارید که هر کس مومنی را خوار شمارد خدا در میان آنها در بهشت جمع نخواهد کرد مگر آنکه توبه کند. «الخصال، ص ۶۱۴، ج ۱۰»

حدیث ۲۰۱

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله - : لا تُحَقِّرَنَّ أَحَدًا مِنَ الْمُسْلِمِينَ، فَإِنَّ صَغِيرَهُمْ عِنْدَ اللَّهِ كَبِيرٌ. پیامبر اکرم - صلى الله عليه وآله - فرمودند: هیچ مسلمانی را خوار و حقیر مشمار؛ زیرا کوچک آنان هم نزد خداوند بزرگ است. «تنبيه الخواطر، ج ۱، ص ۳۱»

حدیث ۲۰۲

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله - : لا يَزِرَنَّ أَحَدُكُمْ بِأَحَدٍ مِنْ خَلْقِ اللَّهِ فَإِنَّهُ لَا يَدْرِي أَيُّهُمْ وَلِيُّ اللَّهِ. پیامبر اکرم - صلى الله عليه وآله - فرمودند: هیچ یک از شما نباید احدی از بندگان خدا را خوار و بی مقدار شمارد؛ زیرا نمی داند که کدام یک از آنها دوست و ولی خداست. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۱۴۷»

حدیث ۲۰۳

قال الامام الرضا - عليه السلام - : إِيَّاكُمْ وَالبُخْلَ فَإِنَّهَا عَاهَةٌ لَا تَكُونُ فِي حَزْرٍ وَلا مُؤْمِنٍ إِنَّهَا خِلَافُ الْإِيمَانِ. امام رضا - عليه السلام - فرمودند: از بخل برحذر باشید چرا که بخل آفتی است که در هیچ انسان آزاده و مؤمنی نمی باشد، همانا بخل خلاف ایمان است. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۳۶۴»

حدیث ۲۰۴

قال الامام الصادق - عليه السلام - : شَابُّ سَخِيٍّ مُرْهَقٌ فِي الدُّنْيَا أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنْ شَيْخٍ عَابِدٍ بَخِيلٍ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: جوان با سخاوتی که مرتکب گناهی شود، نزد خدا از پیرمرد عابد بخیل محبوب تر است. «الکافی، ج ۴، ص ۴۱»

حدیث ۲۰۵

قال الامام على - عليه السلام - : يَا بَنِيَّ ... إِيَّاكُمْ وَمُصَادَقَةَ الْبَخِيلِ فَإِنَّهُ يَقْعِدُ عَنْكَ أَحْوَجَ مَا تَكُونُ إِلَيْهِ. امام على - عليه السلام - (خطاب به فرزندشان امام حسن - عليه السلام -) فرمودند: پسر من! از دوستی با بخیل پرهیز، زیرا او از تو باز می دارد آن چه را که بسیار به آن نیازمندی. «نهج البلاغه، حکمت ۳۷»

حدیث ۲۰۶

قال الامام علی - علیه السّلام - : لا تُدْخِلَنَّ فِی مَشُورَتِکَ بَخِیلاً یَعْدِلُ بِکَ عَنِ الْفَضْلِ وَ یَعْدِکُ الْفَقْرَ. امام علی - علیه السّلام - (در ضمن نامه خود به مالک اشتر) فرمودند: در مشورت خود انسان بخیل را دخالت مده که تو را از نیکی و بخشش باز داشته، از فقر و تنگدستی می ترساند. «نهج البلاغه، نامه ۵۳»

حدیث ۲۰۷

قال الامام الصادق - علیه السّلام - : طُوبَى لِمَنْ لَمْ تُلْهِهِ الْأَمَانِیَ الْکَاذِبَةُ. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: خوشا به حال کسی که آرزوهای پوچ، او را سرگرم و غافل نکرده باشد. «بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۲۸۰»

حدیث ۲۰۸

قال الامام الصادق - علیه السّلام - : «کَمْ مِنْ نِعْمَةٍ لَلَّهِ عَلَی عَبْدِهِ فِی غَیْرِ أَمَلِهِ وَ کَمْ مِنْ مُؤَمِّلٍ أَمَلًا الْخِیَارُ فِی غَیْرِهِ. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: چه بسیار نعمتی که خداوند به بنده اش دهد، بی آن که آرزویش کرده باشد و چه بسا کسی که آرزوی چیزی داشته و خلاف آن نصیبت شده است. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۱۵۲»

حدیث ۲۰۹

قال الامام الکاظم - علیه السّلام - : لَوْ ظَهَرَتْ الْأَجَالُ الْإِفْتِضَحِ الْأَمَلُ. امام کاظم - علیه السّلام - فرمودند: وقتی اجل ها آشکار شود (زمان مرگ فرا برسد)، آرزوها رسوا و مفتضح می شوند. «أعلام الدین، ص ۳۰۵»

حدیث ۲۱۰

امام باقر - علیه السّلام - فرمودند: با کوتاه کردن آرزو، شیرینی زهد و پارسایی را به دست آور. «بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۶۴»

حدیث ۲۱۱

قال الامام الباقر - علیه السّلام - : تَزَوَّدْ مِنَ الدُّنْیَا بِقَصْرِ الْأَمَلِ. امام باقر - علیه السّلام - فرمودند: با کوتاه کردن آرزو، (برای آخرت) از دنیا توشه بگیر. «بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۶۴»

حدیث ۲۱۲

قال رسول الله - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آله - : لَابْنَ مَسْعُودٍ: قَصَّرَ أَمَلُکَ فَإِذَا أَصْبَحْتَ فَقُلْ: إِنِّي لَا أُمِسِّي وَ إِذَا أُمِسِّيَتْ فَقُلْ: إِنِّي لَا أُصْبِحُ. رسول خدا - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آله - به ابن مسعود فرمودند: آرزویت را کوتاه گردان و چون صبح شد بگو: من روز را به شب نخواهم رساند و چون شب در آمد بگو: من تا صبح زنده نخواهم بود. «بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۱۰۱»

حدیث ۲۱۳

قال الامام علی - علیه السّلام - : خُذْ بِالثَّقَةِ مِنَ الْعَمَلِ وَ إِيَّاكَ وَ الْإِغْتِرَارَ بِالْأَمَلِ وَ لَا تُدْخِلْ عَلَيْكَ الْيَوْمَ هَمَّ غَدٍ ... وَ لَوْ أَخْلَيْتَ قَلْبَكَ مِنَ الْأَمَلِ لَخَيَّرْتَنِي فِي الْعَمَلِ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: با اطمینان و استواری کار (نیکی) را انجام ده و از فریفته شدن به

آرزو بپرهیز و امروز غم فردا را به دل راه مده ... و اگر دل خود را از آرزو تهی کردی، هر آینه در عمل (نیک) کوشا شوی.
«بحارالانوار، ج ۷۳، ص ۱۱۲»

حدیث ۲۱۴

قال الامام علی - علیه السلام - : أشرف الغنی ترک المُنَى. امام علی - علیه السلام - فرمودند: شریف ترین دارائی و بی نیازی، ترک آرزوها است. «بحارالانوار، ج ۷۰، ص ۱۶۶»

حدیث ۲۱۵

قال الامام علی - علیه السلام - : من أيقن أنه يفارق الأحباب و يسكن الثراب و يواجه الحساب و يستغنى عما خلف و يفتقر الى ما قدم كان حرياً بقصر الأمل و طول العمل. امام علی - علیه السلام - فرمودند: کسی که یقین کند از دوستان جدا خواهد شد و در دل خاک خواهد خفت و حساب و کتابی در پیش رو دارد و آنچه بر جای می نهد به کارش نخواهد آمد و به آنچه پیش فرستاده نیازمند است، سزاوار است که آرزو را کوتاه و دامنه کردار نیک را دراز گرداند. «بحارالانوار، ج ۷۳، ص ۱۶۷»

حدیث ۲۱۶

قال الامام علی - علیه السلام - : أما رأيتم الذين يأملون بعيداً و يبنون مشيداً و يجمعون كثيراً كيف أصبحت بيوتهم قبوراً ... امام علی - علیه السلام - فرمودند: آیا ندیدید کسانی را که آرزوی دور و دراز داشتند و خانه های استوار ساختند و مال فراوان گرد آوردند، چگونه خانه هایشان تبدیل به قبرهایشان شد و دارائی شان تباه و اموالشان نصیب وارثان گردید. «نهج البلاغه، خطبه ۱۳۲»

حدیث ۲۱۷

قال الامام علی - علیه السلام - : معاشر الناس إتقوا الله فكم من مؤملٍ ما لا- يبلغه و بانٍ ما لا- يسكنه. امام علی - علیه السلام - فرمودند: ای مردم! از خدا بترسید، چه بسا آرزومندی که به آنچه دل بسته نمی رسد و چه بسا کسی که خانه ای می سازد اما در آن ساکن نمی گردد. «نهج البلاغه، حکمت ۳۳۶»

حدیث ۲۱۸

قال الامام علی - علیه السلام - : لا تكن ممن يرجو الآخرة بغير العمل و يرجي التوبة بطول الأمل. امام علی - علیه السلام - فرمودند: از کسانی نباش که بدون کردار نیک، آرزوی بهشت می کند و با آرزوهای طولانی توبه و بازگشت را به تأخیر می اندازد. «نهج البلاغه، حکمت ۱۴۲»

حدیث ۲۱۹

قال الامام علی - علیه السلام - : ... و من عبرها أن المرء يشرف على أمله فيقطع حضور أجله فلا أمل يدرك و لا مؤمل يترك. امام علی - علیه السلام - فرمودند: از جمله عبرت های دنیا آن است که هنگامی که انسان به تحقق آرزوی خود نزدیک می شود، فرا رسیدن مرگ ناامیدش می گرداند، پس نه به آرزوی خود می رسد و نه (از مرگ) رهایی می یابد. «نهج البلاغه، خطبه ۱۱۳، ص ۳۵۳»

حدیث ۲۲۰

قال الامام علی - علیه السّلام - : ... و استقرّبوا الأجل فبادرُوا العملَ و کذبوا الأملَ فلا حُظُوا بالأجل. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: دوستان خدا مرگ را نزدیک دانسته، به انجام عمل نیکو شتافتند و آرزو را دروغ پنداشته، و فرا رسیدن مرگ را در نظر گرفتند. «نهج البلاغه، خطبه ۱۱۳، ص ۳۵۳»

حدیث ۲۲۱

قال الامام علی - علیه السّلام - : لو رأى العبدُ أجله و سرعته إليه لأبغضَ الأملَ و تَرَكَ طلبَ الدنيا. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: اگر بنده مرگش را ببیند و شتاب او را به سوی خویش درک کند، حتماً دشمن آرزو گشته و دنیا طلبی را رها می کند. «عیون اخبار الرضا - علیه السّلام -، ج ۱، ص ۴۳»

حدیث ۲۲۲

قال الامام علی - علیه السّلام - : من جرى في ميدان أمله عُثِرَ بأجله. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: هر که در میدان آرزوی خود بتازد، به اجل خود با سر در افتد. «بحار الانوار، ج ۷۳، ص ۱۶۶»

حدیث ۲۲۳

قال الامام علی - علیه السّلام - : إعلموا أن الأملَ يُسهي العقلَ و يُنسي الذكرَ فأكذبوا الأملَ فأنه غرورٌ صاحبُه مغرور. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: بدانید که آرزو عقل را گمراه کرده و باعث فراموشی یاد خدا می گردد، پس آرزو را دروغ انگارید، زیرا آرزو فریب دهنده و آرزومند فریب خورده است. «نهج البلاغه، خطبه ۸۵»

حدیث ۲۲۴

قال الامام علی - علیه السّلام - : و اعلموا عباد الله أن الأملَ يذهبُ العقلَ و يُكذبُ الوعدَ و يحثُّ على الغفلة و يورثُ الحسرةَ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: ای بندگان خدا! بدانید که آرزو عقل را بر باد می دهد، وعده های دروغین داده و غفلت می آورده و باعث حسرت می گردد. «تحف العقول، ص ۱۶۲»

حدیث ۲۲۵

إن الله ليرضى عن العبد أن يأكل الأكلة فيحمده عليها أو يشرب الشربة فيحمده عليها؛ خداوند از بنده ای که پس از خوردن لقمه غذا و یا آشامیدن جرعه ای او را سپاس می گوید، خشنود می گردد. نهج الفصاحه ح ۷۹۱

حدیث ۲۲۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أكثر أن تنظر إلى من فضلت عليه، فإن ذلك من أبواب الشكر؛ به کسی که بر او برتری داده شده ای بسیار بنگر، زیرا این کار یکی از انگیزه های شکرگزاری است. نهج البلاغه ، نامه ۶۹

حدیث ۲۲۷

امام سجاده (علیه السلام) فرمودند: من لم یرج الناس فی شیء ورد أمره إلی الله عزوجل فی جمیع امورہ استجاب الله عزوجل له فی کل شیء. هر کس در هیچ کاری به مردم امید نبندد و همه کارهای خود را به خدای عزوجل واگذارد، خداوند هر خواسته‌ای که او داشته باشد اجابت کند. کافی ۲/۱۴۸/۳

حدیث ۲۲۸

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: یقول الله عزوجل ما من مخلوق یعتمضم دونی إلا قطعت أسباب السماوات و أسباب الأرض من دونه فإن سألتی لم اعطه و إن دعانی لم اجبه؛ خداوند عزوجل می‌فرماید: هیچ مخلوقی نیست که به غیر من پناه ببرد، مگر این که دستش را از اسباب و ریسمان‌های آسمانها و زمین کوتاه کنم، پس اگر از من بخواهد عطایش نکنم و اگر مرا بخواند جوابش ندهم. امالی طوسی ۵۸۵/۱۲۱۰

حدیث ۲۲۹

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: رأی رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: قوماً لا یزرعون قال: ما أنتم؟ قالوا: نحن المتوکلون، قال: لا، بل أنتم المتوکلون؛ رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) گروهی را که کشت و کار نمی‌کردند، دیدند و فرمودند: شما چه کاره اید؟ عرض کردند ما توکل کنندگانیم. فرمودند: نه، شما سر بارید. مستدرک الوسائل ۱۱/۲۱۷/۱۲۷۸۹

حدیث ۲۳۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: جاهدوا فی سبیل الله باید یکم فإن لم تقدرُوا فجاهدوا بألستکم فإن لم تقدرُوا فجاهدوا بقلوبکم؛ در راه خدا با دستهای خود جهاد کنید، اگر نتوانستید با زبانهای خود و اگر باز هم نتوانستید با قلب خود جهاد کنید. بحار الانوار ۱۰۰/۴۹/۲۳

حدیث ۲۳۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إنا نأمر صبیاننا بتسییح فاطمه علیها السلام كما نأمرهم بالصلاه فالزومه فإنه لم یلزمه عبد فشقی؛ ما همان گونه که فرزندان خود را به نماز و می‌داریم به تسییح حضرت فاطمه (سلام الله علیها) و ادا می‌سازیم پس به آن پایبند باش که هر کس به آن پایبند شود، بدبخت نخواهد شد. کافی ۳/۳۴۳/۱۳

حدیث ۲۳۲

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: من أصبح یجد برد حبنا علی قلبه فلیحمد الله علی بادی النعم قیل و ما بادی النعم؟ قال: طیب المولد؛ هر کس صبح کند و خنکای محبت ما را در قلب خود بیابد، باید خدا را برای نخستین نعمت سپاس گوید، گفته شد نخستین نعمت چیست؟ فرمودند: حلال زادگی. امالی صدوق ۱/۵۶۲/۷۵۵

حدیث ۲۳۳

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إني تارك فيكم الثقلين كتاب الله و عترتي أهل بيتي ما إن تمسكتم بهما لن تضلوا؛ من دو چیز ارزشمند در میان شما می گذارم؛ کتاب خدا، و عترت و اهل بیتم، اگر به آنها چنگ بزنید هرگز گمراه نمی شوید. غایه المرام ۱/۱۱۵

حدیث ۲۳۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: يا بني لا تغفل عن قراءة القرآن فان القرآن يحيي القلب و ينهي عن الفحشاء و المنكر و البغى؛ فرزندم از خواندن قرآن غافل مباش، زیرا که قرآن دل را زنده می کند و از فحشاء و زشتی و ستم باز می دارد. کنز العمال ۲/۲۹۱/۴۰۳۲

حدیث ۲۳۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: من استخار الله راضياً بما صنع الله له خار الله له حتماً؛ هر کس از خدا خیر بخواهد و به آنچه خدا خواسته راضی باشد، خداوند حتماً برای او خیر خواهد خواست. کافی ۸/۲۴۱/۳۳۰

حدیث ۲۳۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: من ترك لله سبحانه شيئاً عوضه الله خيراً مما ترك؛ هر کس به خاطر خدای سبحان از چیزی بگذرد، خداوند بهتر از آن را به او عوض خواهد داد. غررالحکم ۵/۳۹۵/۸۹۰۹

حدیث ۲۳۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: طوبى لمن أخلص لله عمله و علمه و حبه و بغضه و أخذه و تركه و كلامه و صمته و فعله و قوله؛ خوشا به سعادت کسی که عمل، علم، دوستی، دشمنی، گرفتن، رها کردن، سخن، سکوت، کردار و گفتارش را برای خدا خالص گرداند. تحف العقول ص ۱۰۰

حدیث ۲۳۸

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إن الله لا ينظر إلى صوركم و لا إلى أموالكم و إنما ينظر إلى قلوبكم و أعمالكم؛ خداوند به شکل شما و اموال شما نگاه نمی کند بلکه در دلها و اعمال شما توجه می نماید. امالی طوسی ۱/۵۳۶/۱۱۶۲

حدیث ۲۳۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: المفوض أمره إلى الله في راحة الأبد و العيش الدائم الرغد و المفوض حقاً هو العالی عن كل همه دون الله تعالی؛ کسی که کارهای خود را به خدا بسپارد همواره از آسایش و خیر و برکت در زندگی برخوردار است و واگذارنده حقیقی کارها به خدا، کسی است که تمام همتش تنها به سوی خدا باشد. مصباح الشریعه ۱/۱۷۵/۸۳

حدیث ۲۴۰

قال الامام علی - علیه السلام - : كُنْ سَیِّحاً وَ لَا تَكُنْ مُبَدِّراً وَ كُنْ مُقَدِّراً وَ لَا تَكُنْ مُقْتَرّاً. امام علی - علیه السلام - فرمودند: گشاده دست باش ولی زیاده‌روی مکن، و (در زندگی) حسابگر باش، اما سخت گیر مباش. «نهج البلاغه، حکمت ۳۲»

حدیث ۲۴۱

قال الامام علی - علیه السلام - : مَنْ أُسْرِفَ فِي طَلَبِ الدُّنْيَا مَاتَ فَقِيراً. امام علی - علیه السلام - فرمودند: هر کس بیش از حد در طلب دنیا برآید، فقیر از دنیا می‌رود. غررالحکم، ص ۳۲۹

حدیث ۲۴۲

قال الامام علی - علیه السلام - : مَنْ اقْتَصِدَ فِي الْغِنَى وَالْفَقْرَ اسْتَعَدَّ لِنَوَائِبِ الدَّهْرِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: هر کس در توانگری و تهیدستی، میانه‌روی را پیشه خود سازد، خود را برای گرفتاری‌های روزگار آماده کرده است. غررالحکم، ص ۳۳۲

حدیث ۲۴۳

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم : مِنْ كُنُوزِ الْبِرِّ كِتْمَانُ الْمَصَائِبِ ، وَالْأَمْرَاضِ ، وَالصَّدَقَةِ . پیامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلم : یکی از گنج‌های نیکی ، پوشیده داشتن مصیبت‌ها ، بیماری‌ها و صدقه است . کنز العمال ، جلد ۳ ، صفحه ۲۹۹ ، حدیث ۶۶۴۳ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۶۲

حدیث ۲۴۴

الإمام علی علیه السلام : إخفاء الفاقة والأمراض مِنَ الْمُرُوءَةِ . امام علی علیه السلام : پوشیده داشتن تهی دستی و بیماری‌ها از مردانگی است . غررالحکم ، حدیث ۱۱۴۶ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۶۶

حدیث ۲۴۵

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم : لِلْمَرِيضِ أَرْبَعُ خِصَالٍ : يُرْفَعُ عَنْهُ الْقَلَمُ ، وَيَأْمُرُ اللَّهُ الْمَلَكَ يَكْتُبُ لَهُ كُلَّ فَضْلٍ كَانَ يَعْمَلُهُ فِي صِحَّتِهِ ، وَيَنْتَبِعُ مَرَضُهُ كُلَّ عَضْوٍ فِي جَسَدِهِ فَيَسْتَخْرِجُ ذُنُوبَهُ مِنْهُ ، فَإِنْ مَاتَ مَغْفُوراً لَهُ ، وَإِنْ عَاشَ مَغْفُوراً لَهُ . پیامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلم : برای بیمار ، چهار ویژگی است : قلم تکلیف از او برداشته می‌شود ؛ خداوند به فرشته فرمان می‌دهد همه پاداش آنچه را در دوران تن‌درستی خویش انجام می‌داده است ، بنویسد ؛ بیماری وی بر همه اندام‌هایش گذر می‌کند و گناهانش را از آن بیرون می‌برد . پس اگر بمیرد ، آمرزیده‌شده می‌میرد و اگر زنده بماند ، آمرزیده‌شده زندگی می‌کند . بحارالأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۱۸۴ ، حدیث ۳۵ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۵۶

حدیث ۲۴۶

الإمام الباقر علیه السلام : إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ إِذَا كَانَ مِنْ أَمْرِهِ أَنْ يُكْرِمَ عَبْدًا وَلَهُ ذَنْبٌ ؛ ابْتَلَاهُ بِالسُّقْمِ . امام باقر علیه السلام : آن گاه که خداوند عز و جل اراده کرده باشد بنده‌ای را که گناهی دارد ، گرامی بدارد ، وی را به بیماری گرفتار می‌سازد . بحارالأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۱۹۸ ، حدیث ۵۴ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۵۰

حدیث ۲۴۷

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم: المَرَضَى أَحْيَاءُ اللَّهِ. پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: بیماران، دوستان خدایند. الفردوس، جلد ۳، صفحه ۱۵۷، حدیث ۴۴۲۴ عن دانش نامه احادیث پزشکی: ۱ / ۱۴۸

حدیث ۲۴۸

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم: الْأَمْرَاضُ هَدَايَا مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ لِلْعَبِيدِ، فَأَحَبُّ الْعِبَادِ إِلَى اللَّهِ أَكْثَرُهُمْ هَدِيَّةً. پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: بیماری، هدیه‌هایی از جانب خداوند عز و جل به بنده است. پس محبوب‌ترین بندگان نزد خداوند، کسی است که بیشترین هدیه به وی رسیده باشد. الفردوس، جلد ۱، صفحه ۱۲۳، حدیث ۴۲۲ عن أبي أمامة دانش نامه احادیث پزشکی: ۱ / ۱۴۸

حدیث ۲۴۹

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم: لَوْلَا ثَلَاثٌ فِي ابْنِ آدَمَ مَا طَاطَأَ رَأْسُهُ شَيْءٌ: الْمَرَضُ، وَالْفَقْرُ، وَالْمَوْتُ، كُلُّهُمْ فِيهِ، وَإِنَّهُ مَعَهُنَّ لَوَتَابٌ! پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: اگر سه چیز در آدمیزاد نبود، هیچ چیز سر او را فرو نمی‌آورد: بیماری، تهی‌دستی و مرگ. اینها همه در انسان هست و با این حال، انسان، همچنان گستاخ است. بحار الأنوار، جلد ۷۲، صفحه ۵۳، حدیث ۸۲ دانش نامه احادیث پزشکی: ۱ / ۱۳۸

حدیث ۲۵۰

الإمام علي عليه السلام: الأ- وَإِنَّ مِنَ الْبَلَاءِ الْفَاقَةَ، وَأَشَدُّ مِنَ الْفَاقَةِ مَرَضُ الْبَيْدَنِ، وَأَشَدُّ مِنْ مَرَضِ الْبَيْدَنِ مَرَضُ الْقَلْبِ. امام علی علیه السلام: هان! یکی از گرفتاری‌ها تهی‌دستی است. سخت‌تر از تهی‌دستی، بیماری تن است و سخت‌تر از بیماری تن، بیماری دل. نهج البلاغه، حکمت ۳۸۸، بحار الأنوار، جلد ۷۰، صفحه ۵۱، حدیث ۸ دانش نامه احادیث پزشکی: ۱ / ۱۳۴

حدیث ۲۵۱

الإمام الباقر عليه السلام: الْجَسِيدُ إِذَا لَمْ يَمْرُضْ أَشْتَرَّ، وَلَا خَيْرَ فِي جَسِيدٍ يَأْشُرُ. امام باقر علیه السلام: جسم اگر بیمار نشود، سرمست می‌شود و در بدنی که به بیماری دچار نشود و سرمست شود، خیری نیست. مشکاه الأنوار: ۲۸۰ منتخب میزان الحکمه: ۵۱۲

حدیث ۲۵۲

الإمام علي عليه السلام: الْمَرِيضُ فِي سِتْرٍ مِنَ اللَّهِ - مَا لَمْ يَشْكُ إِلَى عَوَادِهِ - تُمَحَى سَيِّئَاتُهُ. امام علی علیه السلام: بیمار، تا آن هنگام که نزد عیادت کنندگان خویش شکره نکرده، در زندان خداوند است و گناهانش محو می‌شوند. بحار الأنوار، جلد ۸۱، صفحه ۲۱۱، حدیث ۲۹ دانش نامه احادیث پزشکی: ۱ / ۱۷۰

حدیث ۲۵۳

امير المؤمنين علي عليه السلام: مَنْ كَتَمَ وَجَعًا أَصَابَهُ ثَلَاثَةٌ أَيَّامٍ مِنَ النَّاسِ وَشَكَا إِلَى اللَّهِ، كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ أَنْ يُعَافِيَهُ مِنْهُ. امام علی

علیه‌السلام: هر کس دردی را که به او رسیده‌است، سه روز از مردم پنهان بدارد و به خدا شکایت ببرد، بر خداست که او را از آن درد بهبود بخشد. الخصال: ۶۳۰ / ۱۰

حدیث ۲۵۴

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم: یُکْتَبُ أَنْبِئُ الْمَرِیضِ، فَإِنْ كَانَ صَابِرًا كُتِبَ حَسَنَاتٍ، وَإِنْ كَانَ جَزِعًا كُتِبَ هَلُوعًا لَا أُجْرَ لَهُ. پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: ناله بیمار، نوشته می‌شود. پس اگر شکیباً باشد، [این ناله] حسنه نوشته می‌شود و اگر بی‌تاب باشد، ناشکیبا و بی‌پاداش نوشته می‌شود. کنز العمال، جلد ۳، صفحه ۳۱۱، حدیث ۶۷۰۶، دانش نامه احادیث پزشکی: ۱۶۸ / ۱

حدیث ۲۵۵

مَنْ مَرِضَ یَوْماً وَلَیْلَةً فَلَمْ یَشْکُ إِلَى عُوَادِهِ، بَعَثَهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ یَوْمَ الْقِیَامَةِ مَعَ خَلِیلِهِ إِبْرَاهِیمَ خَلِیلِ الرَّحْمَنِ عَلَیهِ السَّلَامُ، حَتَّى یَجُوزَ الصُّرَاطَ کَالْبَرْقِ اللَّامِعِ. پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: هر کس یک شبانه روز بیمار شود و نزد عیادت کنندگانش شکوه نکند، خداوند، او را در روز قیامت، با خلیل خویش، ابراهیم خلیل الرحمان، برمی‌انگیزد، تا به سان برقی پُر درخشش، از صراط بگذرد. بحار الأنوار، جلد ۸۱، صفحه ۱۷۷، حدیث ۱۷ دانش نامه احادیث پزشکی: ۱۷۰ / ۱

حدیث ۲۵۶

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم: قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: مَنْ مَرِضَ ثَلَاثًا فَلَمْ یَشْکُ إِلَى أَحَدٍ مِنْ عُوَادِهِ أَبَدَلْتُهُ لِحْمًا خَیْرًا مِنْ لَحْمِهِ وَدَمًا خَیْرًا مِنْ دَمِهِ، فَإِنْ عَافَيْتُهُ عَافَيْتُهُ وَلَا ذَنْبَ لَهُ، وَإِنْ قَبَضْتُهُ قَبَضْتُهُ إِلَى رَحْمَتِي. پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: خداوند عز و جل فرمود: هر که سه روز بیمار شود و از آن به هیچ یک از عیادت کنندگانش شکوه نکند، گوشت و خونی بهتر از آن گوشت و خونی که دارد جایگزینش کنم. پس، اگر او را عافیت بخشم، عافیتی بدون گناهش دهم و اگر جانش را بستانم، او را به جوار رحمت خود برم. الکافی: ۱ / ۱۱۵ / ۳

حدیث ۲۵۷

الإمامُ الكاظمُ علیه‌السلام: إِذَا مَرِضَ الْمُؤْمِنُ أَوْحَى اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ إِلَى صَاحِبِ الشَّمَالِ: لَا تَكْتُبْ عَلَى عَبْدِي مَا دَامَ فِي حَبْسِي وَوَثَاقِي ذَنْبًا. وَيُوحَى إِلَى صَاحِبِ الْيَمِينِ أَنْ اكْتُبْ لِعَبْدِي مَا كُنْتُ تَكْتُبُهُ فِي صِحَّتِهِ مِنَ الْحَسَنَاتِ. امام کاظم علیه‌السلام: هرگاه مؤمن بیمار شود، خداوند عز و جل به فرشته دست چپ او وحی فرماید که برای بنده‌ام، تا زمانی که در زندان و بند من است، گناهی منویس و به فرشته دست راست او وحی می‌فرماید که همان حسناتی را که در زمان سلامتی بنده‌ام می‌نوشتی، برایش بنویس. الکافی: ۳ / ۱۱۴ / ۷

حدیث ۲۵۸

امام صادق علیه‌السلام: الْمَعْرُوفُ زَكَاةُ النَّعْمِ، وَالشَّفَاعَةُ زَكَاةُ الْجَاهِ، وَالْعِلَلُ زَكَاةُ الْأَبْدَانِ، وَالْعَفْوُ زَكَاةُ الظُّفْرِ، وَمَا أُدِيَتْ زَكَاةُ فَهُوَ مَيَّامُونَ السَّلْبِ. نیکی، زکات نعمت‌هاست و وساطت کردن، زکات مقام و موقعیت، و بیماریها زکات بدن‌ها، و گذشت زکات پیروزی، و هر چیزی که زکاتش را بدهی، از خطر نابودی در امان است. بحار الأنوار: ۱۸۲ / ۲۶۸ / ۷۸

حدیث ۲۵۹

الامام علی علیه السلام فی المرَضِ یُصِيبُ الصَّبِيَّ: كَفَّارَةٌ لَوَالِدَيْهِ . امام علی علیه السلام - درباره بیماری کودکان - فرمودند: کفاره گناهان پدر و مادر آنهاست . بحار الأنوار: ۸۱ / ۱۸۶ / ۴۰

حدیث ۲۶۰

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: إِنَّ الرَّجُلَ لَيَكُونُ لَهُ الدَّرَجَةُ عِنْدَ اللَّهِ لَا يَبْلُغُهَا بِعَمَلِهِ ؛ حَتَّى يُبْتَلَى بِبَلَاءٍ فِي جِسْمِهِ ، فَيَبْلُغُهَا بِذَلِكَ . پیامبر خدا صلى الله عليه وآله وسلم: انسان، گاه دارای مرتبه‌ای در پیشگاه خداوند است که با عمل خویش، بدان نمی‌رسد تا آن هنگام که به ابتلای در جسم خود، آزموده شود و بدین واسطه، بدان مرتبت برسد . کنز العمال، جلد ۳، صفحه ۳۳۵، حدیث ۶۸۲۲ دانش نامه احادیث پزشکی: ۱ / ۱۴۸

حدیث ۲۶۱

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: الْمَرِيضُ تَحَاتُّ حَطَايَاهُ كَمَا يَتَّحَاتُّ وَرَقُ الشَّجَرِ . پیامبر خدا صلى الله عليه وآله وسلم: گناهان شخص بیمار، همچون برگ درخت، می‌ریزد . الترغيب والترهيب: ۴ / ۲۹۳ / ۵۶ منتخب میزان الحکمة: ۵۱۰

حدیث ۲۶۲

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: مَنْ ابْتَلَاهُ اللَّهُ بِبَلَاءٍ فِي جَسَدِهِ ؛ فَهُوَ لَهُ حِطَّةٌ . پیامبر خدا صلى الله عليه وآله وسلم: هر کس که خداوند، او را به گرفتاری جسمی بیازماید، آن گرفتاری برایش مایه فرو ریختن گناهان است . کنز العمال، جلد ۱۵، صفحه ۹۰۲، حدیث ۴۳۵۵۳، دانش نامه احادیث پزشکی: ۱ / ۱۴۰

حدیث ۲۶۳

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: إِنَّ اللَّهَ لَيَبْتَلِي عَبْدَهُ بِالشَّقْمِ ، حَتَّى يُكْفَرَ ذَلِكَ عَنْهُ كُلَّ ذَنْبٍ . پیامبر خدا صلى الله عليه وآله وسلم: خداوند، گاه بنده خویش را به ناتن درستی گرفتار می‌کند تا این ناتن درستی، کفاره هر گناه وی شود . کنز العمال، جلد ۳، صفحه ۳۳۵، حدیث ۶۸۲۰ دانش نامه احادیث پزشکی: ۱ / ۱۴۲

حدیث ۲۶۴

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: إِذَا رَأَيْتُمُ الرَّجُلَ أَلَمَ اللَّهُ بِهِ الْفَقْرَ وَالْمَرَضَ ؛ فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُرِيدُ أَنْ يُصَافِيَهُ . پیامبر خدا صلى الله عليه وآله وسلم: چون کسی را دیدید که خداوند، او را به ناداری و بیماری در میان گرفته، [بدانید که] خداوند متعال، اراده کرده است که او را پاک کند . کنز العمال، جلد ۶، صفحه ۴۷۲، حدیث ۱۶۶۰۲ دانش نامه احادیث پزشکی: ۱ / ۱۴۴

حدیث ۲۶۵

الإمام علي عليه السلام: إِذَا ابْتَلَى اللَّهُ عَبْدًا أَسْقَطَ عَنْهُ مِنَ الذُّنُوبِ بِقَدْرِ عِلَّتِهِ . امام علی علیه السلام: اگر خداوند، بنده‌ای را گرفتار [بیماری] سازد، به اندازه بیماری‌اش از گناهان او فرو می‌کاهد . دعائم الإسلام، جلد ۱، صفحه ۲۱۸، بحار الأنوار، جلد ۸۱،

صفحه ۱۷۶ ، حدیث ۱۳ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۶

حدیث ۲۶۶

الإمام زین العابدین علیه السلام - لِمَرِيضٍ قَدِ بَرَأَ: يَهَيْئُكَ الطَّهَوْرُ مِنَ الذُّنُوبِ ، إِنَّ اللَّهَ قَدْ ذَكَرَكَ فَادْكُرْهُ ، وَأَقَالَكَ فَاشْكُرْهُ . امام سجّاد علیه السلام - خطاب به بیماری که بهبود یافته بود: پاک شدن از گناهان ، بر تو مبارک باد! خداوند ، تو را یاد کرده است . او را یاد کن ، و از تو در گذشته است . او را سپاس گوی . تحف العقول ، صفحه ۲۸۰ ، بحار الأنوار ، جلد ۷۸ ، صفحه ۱۳۸ ، حدیث ۱۰ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۶

حدیث ۲۶۷

الإمام الصادق علیه السلام : إِنَّ فِي الْجَنَّةِ مَنْزِلَةً لَا يَلُغُهَا عَبْدٌ إِلَّا بِالْإِثْلَاءِ فِي جَسَدِهِ . امام صادق علیه السلام : همانا در بهشت منزلتی است ، هیچ بنده‌ای بدان نرسد مگر با بلایی که (در دنیا) به بدنش رسد . بحار الأنوار : ۱۶ / ۲۱۲ / ۸۱

حدیث ۲۶۸

الإمام الصادق علیه السلام : إِنَّهُ لَيَكُونُ لِلْعَبْدِ مَنْزِلَةٌ عِنْدَ اللَّهِ فَمَا يَنَالُهَا إِلَّا بِأَخِيْدِي خَصِيْمَتَيْنِ : إِمَّا بَدَّهَابِ مَالِهِ أَوْ بَبَيْئَةِ فِي جَسَدِهِ . امام صادق علیه السلام : بنده را نزد خدا مقام و منزلتی است که بدان نرسد مگر با یکی از این دو : از بین رفتن مال و دارایی اش یا رسیدن بلایی به جسمش . الکافی : ۲ / ۲۵۷ / ۲۳

حدیث ۲۶۹

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : مَنْ تَطَبَّبَ وَلَمْ يَكُنْ بِالطَّبِّ مَعْرُوفًا ، فَاصَابَ نَفْسًا فَمَا دُونَهَا ، فَهُوَ ضَامِنٌ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : هر کس در حالی که به طبابت شناخته شده نیست ، عهده‌دار آن گردد و موجب فوت کسی یا صدمه‌ای کمتر از آن شود ، ضامن است . کنز العمال ، جلد ۱۰ ، صفحه ۳۲ ، حدیث ۲۸۲۲۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۸

حدیث ۲۷۰

الإمام عليّ عليه السلام : عُمِدٌ مَنْ لَا يَعُودُكَ ، وَأَهْدِي إِلَى مَنْ لَا يُهْدِي إِلَيْكَ . امام علی علیه السلام : به عیادت کسی که به عیادتت نیامده برو ، و به کسی که به تو هدیده‌ای نداده هدیه بده . کنز العمال ، جلد ۹ ، صفحه ۹۷ ، حدیث ۲۵۱۵۰ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۰۶

حدیث ۲۷۱

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : عِيَادَةُ الْمَرِيضِ أَعْظَمُ أَجْرًا مِنَ اتِّبَاعِ الْجَنَائِزِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : عیادت بیمار ، پاداشی بزرگ‌تر از تشییع جنازه دارد . کنز العمال ، جلد ۹ ، صفحه ۹۷ ، حدیث ۲۵۱۵۴ .

حدیث ۲۷۲

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : أَطْعِمُوا الْجَائِعَ ، وَعَوِّدُوا الْمَرِيضَ ، وَفُكُّوا الْعَانِيَّ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم :

گرسنه را غذا بدهید ، به عیادت بیماران بروید و اسیران را آزاد کنید. کنز العمال ، جلد ۱۵ ، صفحه ۸۶۷ ، حدیث ۴۳۴۵۱ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۹۶

حدیث ۲۷۳

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم - مِنْ وَصَايَاهُ لِعَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ: يَا عَلِيُّ... سِرِّ مَيْلًا عُدَّ مَرِيضًا. پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم - از سفارش‌های ایشان به امام علی علیه السلام :- ای علی!... [حتی اگر شده] یک فرسخ برو و بیماری را عیادت کن . کنز العمال ، جلد ۹ ، صفحه ۲۷ ، حدیث ۲۴۷۵۸ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۹۶

حدیث ۲۷۴

امام صادق علیه السلام : تَمَامُ الْعِيَادَةِ لِلْمَرِيضِ أَنْ تَضَعَ يَدَكَ عَلَى ذِرَاعِهِ وَتُعَجِّلَ الْقِيَامَ مِنْ عِنْدِهِ ؛ فَإِنَّ عِيَادَةَ النَّوْكَى أَشَدُّ عَلَى الْمَرِيضِ مِنْ وَجَعِهِ . عیادت کامل ، این است که دستت را روی بازوی بیمار بگذاری و زود از پیش او برخیزی؛ زیرا عیادت احمق‌ها برای بیمار سخت‌تر از درد خود اوست . الکافی : ۳ / ۱۱۸ / ۴

حدیث ۲۷۵

امیر المؤمنین علی علیه السلام : إِنَّ مِنْ أَعْظَمِ الْعَوَادِ أَجْرًا عِنْدَ اللَّهِ عِزُّ وَجَلُّ لَمَنْ إِذَا عَادَ أَخَاهُ حَقْفَ الْجُلُوسِ ، إِلَّا أَنْ يَكُونَ الْمَرِيضُ يُحِبُّ ذَلِكَ وَيُرِيدُهُ وَيَسْأَلُهُ ذَلِكَ . امام علی علیه السلام : بزرگترین پاداش را نزد خداوند عز و جل آن عیادت کننده‌ای دارد که هرگاه به عیادت برادرش برود ، زمان کوتاهی نزد او بنشیند ، مگر این که خود بیمار دوست داشته باشد و از او بخواهد که بیشتر بنشیند . الکافی : ۳ / ۱۱۸ / ۶

حدیث ۲۷۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : عُودُوا الْمَرِيضَ وَاتَّبِعُوا الْجَنَازَةَ يُدَكِّرُكُمْ الْآخِرَةَ . به عیادت بیمار بروید و در تشییع جنازه شرکت کنید ، که شما را به یاد آخرت می‌اندازد . کنز العمال : ۲۵۱۴۳ منتخب میزان الحکمه : ۵۱۲

حدیث ۲۷۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : إِنَّ اللَّهَ عِزُّ وَجَلُّ يَقُولُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ : يَا بَنَ آدَمَ ، مَرَضْتُ فَلَمْ تَعُدَّنِي ! قَالَ : يَا رَبِّ ، كَيْفَ أَعُوذُكَ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ ؟! قَالَ : أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ عَبْدِي فُلَانًا مَرَضَ فَلَمْ تَعُدَّهُ ؟! أَمَا عَلِمْتَ أَنَّكَ لَوْ عُدْتَهُ لَوَجَدْتَنِي عِنْدَهُ ؟! خداوند عز و جل در روز قیامت می‌فرماید : ای پسر آدم ! من بیمار شدم اما عیادتت نکردی ؟ عرض می‌کند : پروردگارا ، چگونه تو را عیادت کنم حال آن که تو پروردگار جهانیانی (و بیمار نمی‌شوی) ؟ خداوند فرماید : آیا نمی‌دانستی که فلان بنده‌ام بیمار شد و عیادتت نکردی ، مگر نمی‌دانی که اگر به عیادتت می‌رفتی ، مرا نزد او می‌یافتی ؟. الترغیب والترهیب : ۴ / ۳۱۷ / ۳ ، منتخب میزان الحکمه : ۵۱۲

حدیث ۲۷۸

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : عَائِدُ الْمَرِيضِ يَخْوِضُ فِي الرَّحْمَةِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : عیادت کننده از

بیمار، در رحمت (خدا) غوطه می‌خورد. کنز العمال: ۲۵۱۴۱

حدیث ۲۷۹

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم: عَائِدُ الْمَرِيضِ عَلَى مَخَارِفِ الْجَنَّةِ. پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: عیادت کننده بیمار، در راه بهشت گام می‌نهد. کنز العمال، جلد ۹، صفحه ۹۵، حدیث ۲۵۱۴۲، دانش نامه احادیث پزشکی: ۲۰۰ / ۱

حدیث ۲۸۰

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم: مَنْ عَادَ مَرِيضًا نَادَاهُ مُنَادٍ مِنَ السَّمَاءِ بِاسْمِهِ: يَا فُلَانُ، طِبْتَ وَطَابَ لَكَ مَمَشَاكَ بِتَوَابٍ مِنَ الْجَنَّةِ. پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: هر کس بیماری را عیادت کند، منادی‌ای از آسمان او را می‌خواند: «ای فلانی! خوش باش، و گام برداشتنت به پاداش بهشت، گوارایت باد!». کنز العمال، جلد ۹، صفحه ۹۴، حدیث ۲۵۱۳۴ دانش نامه احادیث پزشکی: ۲۰۰ / ۱

حدیث ۲۸۱

الإمام الباقر عليه السلام: كَانَ فِيهَا نَاجِيٌّ بِهٖ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ رَبُّهُ أَنْ قَالَ: يَا رَبِّ مَا بَلَغَ مِنْ عِيَادَةِ الْمَرِيضِ مِنَ الْأَجْرِ؟ فَقَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: أَوْكَلُ بِهٖ مَلَكًا يَعُوذُهُ فِي قَبْرِهٖ إِلَى مَحْشَرِهِ. امام باقر عليه السلام: در مناجات‌های موسی علیه السلام با پروردگار خویش آمده است که پرسید: پروردگارا! پاداش عیادت بیمار به چه مرتبه‌ای رسیده است؟ خداوند عز و جل فرمود: «فرشته‌ای را با او می‌گمارم که تا رستاخیز، وی را در قبرش عیادت کند». بحار الأنوار، جلد ۸۱، صفحه ۲۱۷، حدیث ۱۱ دانش نامه احادیث پزشکی: ۲۰۲ / ۱

حدیث ۲۸۲

الإمام الصادق عليه السلام: أَيُّمَا مُؤْمِنٍ عَادَ مُؤْمِنًا مَرِيضًا فِي مَرَضِهِ حِينَ يُصْبِحُ شَيْعَةً سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ، فَإِذَا قَعِدَ غَمَرَتْهُ الرَّحْمَةُ، وَاسْتَعْفَرُوا اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ لَهُ حَتَّى يُمِسِّيَ، وَإِنْ عَادَهُ مَسَاءً كَانَ لَهُ مِثْلُ ذَلِكَ حَتَّى يُصْبِحَ. امام صادق عليه السلام: هر مؤمنی که مؤمن بیمار دیگری را در زمان بیماری‌اش به هنگام صبح عیادت کند، هفتاد هزار فرشته، او را همراهی کنند و چون [در نزد او] بنشینند، رحمت، او را در میان می‌گیرد و فرشتگان برای او از خداوند عز و جل آمرزش طلبند تا زمانی که شامگاه فرا رسد؛ و اگر هم او را شامگاهان عیادت کند، او را پاداشی همانند باشد تا زمانی که شب را به صبح برساند. بحار الأنوار، جلد ۸۱، صفحه ۲۲۴، حدیث ۳۲ نقلاً عن الدعوات دانش نامه احادیث پزشکی: ۲۰۲ / ۱

حدیث ۲۸۳

الإمام الصادق عليه السلام: مَنْ عَادَ مَرِيضًا مِنَ الْمُسْلِمِينَ، وَكَلَّ اللَّهُ بِهٖ أَبِيدًا سَبْعِينَ أَلْفًا مِنَ الْمَلَائِكَةِ يَغْشَوْنَ رَحْلَهُ وَيُسَبِّحُونَ فِيهِ وَيُقَدِّسُونَ وَيُهَلِّلُونَ وَيُكَبِّرُونَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، نِصْفُ صَلَاتِهِمْ لِعَائِدِ الْمَرِيضِ. امام صادق عليه السلام: هر کس بیماری از مسلمانان را عیادت کند، خداوند برای همیشه، هفتاد هزار فرشته را با او می‌گمارد که به خانه او در می‌آیند و در آن تا روز قیامت، تسبیح و تقدیس خداوند و «لا-اله الا-الله» و «الله اکبر» می‌گویند و نیمی از نماز آنان برای عیادت کننده بیمار است. الکافی، جلد ۳، صفحه ۱۲۰، حدیث ۵ عن صفوان الجمال، بحار الأنوار، جلد ۵۹، صفحه ۱۸۷، حدیث ۳۶ دانش نامه احادیث پزشکی: ۲۰۴ / ۱

حدیث ۲۸۴

الإمامُ الباقرُ عليه السلام: إِسْتَرْضِعْ لَوْلَدِكَ بِلَبَنِ الْحِسَانِ ، وَإِيَّاكَ وَالْقَبَاحَ ؛ فَإِنَّ اللَّبْنَ قَدْ يُعْدَى . امام باقر علیه السلام: برای شیر دادن کودک خود دایه خوش اخلاق استخدام کن و از دایه‌های بد اخلاق کن ؛ زیرا شیر (ویژگیها را) سرایت می‌دهد . الکافی: ۶ / ۴۴ / ۱۲

حدیث ۲۸۵

امیر المؤمنین علیُّ عليه السلام: مَنِ تَطَبَّبَ أَوْ تَبَيَّطَرَ فَلْيَأْخُذِ الْبِرَاءَةَ مَنَ وَلِيِّهِ ، وَإِلَّا فَهُوَ لَهُ ضَامِنٌ . امام علی علیه السلام: طیب و دامپزشک هنگام مداوای مریض یا حیوان ، باید از سرپرست (مریض) و صاحب آن (حیوان) برائت نامه (و اجازه) بگیرد و گرنه در قبال (صدمه دیدن یا تلف شدن مال و جان) او ضامن است . مستدرک الوسائل: ۱۴ / ۳۷ / ۱۶۰۳۸ منتخب میزان الحکمه: ۳۴۰

حدیث ۲۸۶

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: إِذَا رَأَى أَحَدَكُمْ بِأَخِيهِ بَلَاءً ، فَلْيَحْمَدِ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ وَلَا يُسْمِعْهُ ذَلِكَ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: اگر کسی از شما ، برادر خویش را گرفتار بلایی ببیند ، خداوند عز و جل را [بر سلامت خویش] بستايد ، و البته این حمد گفتن را به گوش بیمار نرساند. کنز العمال ، جلد ۲ ، صفحه ۱۴۲ ، حدیث ۳۵۱۰ دانش نامه احادیث پزشکی: ۱ / ۲۲۰

حدیث ۲۸۷

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: أَقْلُوا مِنَ النَّظَرِ إِلَى أَهْلِ الْبَلَاءِ وَلَا تَدْخُلُوا عَلَيْهِمْ ، وَإِذَا مَرَرْتُمْ بِهِمْ فَاسْرِعُوا الْمَشَى لَا يُصِيبُكُمْ مَا أَصَابَهُمْ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: گرفتار شدگان به بلا را کمتر تماشا کنید و بر آنان ، وارد نشوید و چون با آنان برخورد کردید ، راه رفتن خویش را تندتر کنید تا آنچه بدانان رسیده است ، به شما نیز نرسد. بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۱۳ ، حدیث ۹ دانش نامه احادیث پزشکی: ۱ / ۲۲۰

حدیث ۲۸۸

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: لَا تُدِيمُوا النَّظَرَ إِلَى أَهْلِ الْبَلَاءِ وَالْمَجْدُومِينَ ؛ فَإِنَّ ذَلِكَ يَحْزُنُهُمْ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: به گرفتار شدگان بلا و جذامیان ، نگاه پیوسته می‌کنید؛ چه ، این کار ، آنان را اندوهگین می‌کند. بحار الأنوار ، جلد ۷۵ ، صفحه ۱۶ ، حدیث ۱۱ دانش نامه احادیث پزشکی: ۱ / ۲۲۲

حدیث ۲۸۹

الإمام علي عليه السلام - مِنْ وَصِيَّتِهِ لِابْنِهِ الْحَسَنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: أَكْرَمَ عَشِيرَتِكَ ؛ فَإِنَّهُمْ جَنَاحُكَ الَّذِي بِهِ تَطِيرُ . . . وَعُدَّ سَقِيمَهُمْ . امام علی علیه السلام - در توصیه‌های ایشان به فرزندشان امام حسن علیه السلام: خاندانت را گرامی بدار ، که آنان ، بال و پر تو اند که با آنها پرواز می‌کنی... و به عیادت بیمارانشان برو. کنز العمال ، جلد ۱۶ ، صفحه ۱۸۳ ، حدیث ۴۴۲۱۵ نقلاً عن وکیع والعسکری فی

المواعظ دانش نامه احادیث پزشکی: ۱ / ۲۱۸ *****

حدیث ۲۹۰

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم: عِيَادَةُ بَنِي هَاشِمٍ فَرِيضَةٌ، وَزِيَارَتُهُمْ سُنَّةٌ. پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: عیادت بنی هاشم، واجب است و زیارت آنان، مستحب. بحار الأنوار، جلد ۹۶، صفحه ۲۳۴، حدیث ۳۳ نقلاً عن الإمامة والتبصرة دانش نامه احادیث پزشکی: ۲۱۸ / ۱

حدیث ۲۹۱

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم: حَقُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ خَمْسٌ: رَدُّ السَّلَامِ، وَعِيَادَةُ الْمَرِيضِ وَ... پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: حق مسلمان بر مسلمان، پنج چیز است: پاسخ دادن سلام، عیادت بیمار و... الکافی، جلد ۲، صفحه ۱۷۱، حدیث ۶ عن علی بن عقبه عن الإمام الصادق علیه السلام نحوه دانش نامه احادیث پزشکی: ۲۱۶ / ۱

حدیث ۲۹۲

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم: لِلْمُؤْمِنِ عَلَى الْمُؤْمِنِ سَبْعَةٌ حُقُوقٌ وَاجِبَةٌ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ عَلَيْهِ: ... وَأَنْ يَعُودَهُ فِي مَرَضِهِ. پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: مؤمن بر مؤمن، هفت حق دارد که خداوند عز و جل، آنها را بر او واجب ساخته است: ... یکی آن که او را در بیماری اش عیادت کند. بحار الأنوار، جلد ۷۴، صفحه ۲۲۲، حدیث ۳ دانش نامه احادیث پزشکی: ۲۱۶ / ۱

حدیث ۲۹۳

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم - لِأَبِي ذَرٍّ: جَالِسِ الْمَسَاكِينَ، وَعُدِّهِمْ إِذَا مَرَضُوا. پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم - خطاب به ابوذر -: با بینوایان، همنشین شو و چون بیمار شوند، عیادتشان کن. الدعوات، صفحه ۲۲۴، حدیث ۶۲۰ و ص ۲۷۷، حدیث ۸۰۱ دانش نامه احادیث پزشکی: ۲۱۸ / ۱

حدیث ۲۹۴

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم: أَعْبُوا فِي الْعِيَادَةِ وَأَرْبِعُوا، إِلَّا أَنْ يَكُونَ مَغْلُوبًا. پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: یک روز در میان و دو روز در میان، عیادت کنید، مگر آن که بیمار، شکست خورده بیماری خویش [و حال او وخیم] باشد. بحار الأنوار، جلد ۸۱، صفحه ۲۲۲، حدیث ۲۶؛ المرض والكفارات لابن أبي الدنيا، صفحه ۱۶۸، حدیث ۲۱۲ دانش نامه احادیث پزشکی: ۲۱۴ / ۱

حدیث ۲۹۵

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم: أَعْبُوا فِي الْعِيَادَةِ. پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: یک روز در میان، عیادت کنید. نز العمال، جلد ۹، صفحه ۹۷، حدیث ۲۵۱۵۲، دانش نامه احادیث پزشکی: ۲۱۴ / ۱

حدیث ۲۹۶

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم: إِذَا دَخَلْتُمْ عَلَى الْمَرِيضِ فَنَفْسُوا لَهُ فِي أَجَلِهِ؛ فَإِنَّ ذَلِكَ لَا يُرَدُّ شَيْئًا وَيُطَيَّبُ بِنَفْسِهِ. پیامبر خدا

صلی الله علیه و آله و سلم: چون بر بیمار درآمدید، برای وی، آرزوی عمر دراز کنید؛ چه، این [دعا] چیزی [از اجل او] را دفع نمی‌کند، اما مایه خرسندی وی می‌شود. بحار الأنوار، جلد ۸۱، صفحه ۲۲۵، حدیث ۳۳ دانش نامه احادیث پزشکی: ۲۰۸ / ۱

حدیث ۲۹۷

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم: إِذَا دَخَلَ أَحَدُكُمْ عَلَى مَرِيضٍ فَلْيَصَافِحْهُ، وَلْيَضَعْ يَدَهُ عَلَى جَبْهَتِهِ، وَلْيَسْأَلْهُ كَيْفَ هُوَ، وَلْيُنْسِئْ لَهُ فِي الْأَجْلِ وَيَسْأَلْهُ أَنْ يَدْعُوَ لَهُمْ، فَإِنَّ دُعَاءَ الْمَرِيضِ كَدُعَاءِ الْمَلَائِكَةِ. پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: چون کسی از شما بر بیماری وارد شود، با او دست بدهد، دست خویش بر پیشانی وی نهد، احوالپرسی کند، آرزوی درازتر شدن عمر وی نماید و از او بخواهد برایش دعا کند؛ چرا که دعای بیمار، به سان دعای فرشتگان است. کنز العمال، جلد ۹، صفحه ۱۰۳، حدیث ۲۵۱۹۱ دانش نامه احادیث پزشکی: ۲۰۶ / ۱

حدیث ۲۹۸

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم: إِذَا دَخَلَتْ عَلَى مَرِيضٍ فَمُرُّهُ أَنْ يَدْعُوَ لَكَ؛ فَإِنَّ دُعَاءَهُ كَدُعَاءِ الْمَلَائِكَةِ. پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: چون بر بیماری وارد شدی، از او بخواه برایت دعا کند؛ چرا که دعای او، به سان دعای فرشتگان است. الکافی، جلد ۳، صفحه ۱۱۷، حدیث ۳ عن سیف بن عمیره، مکارم الأخلاق، جلد ۲، صفحه ۱۷۳، حدیث ۲۴۳۴، دانش نامه احادیث پزشکی: ۲۱۰ / ۱

حدیث ۲۹۹

الإمام الصادق علیه السلام: مَنْ عَادَ مَرِيضًا فِي اللَّهِ، لَمْ يَسْأَلِ الْمَرِيضُ لِلْعَائِدِ شَيْئًا إِلَّا اسْتَجَابَ اللَّهُ لَهُ. امام صادق علیه السلام: هر کس بیماری را برای خدا عیادت کند، آن بیمار برای عیادت کننده، از خداوند چیزی نخواهد مگر آن که خداوند دعایش را استجابت کند. بحار الأنوار، جلد ۸۱، صفحه ۲۱۷، حدیث ۱۰ دانش نامه احادیث پزشکی: ۲۱۰ / ۱

حدیث ۳۰۰

أَنْظُرُوا مَنْ تُرَضِعُ أَوْلَادَكُمْ؛ فَإِنَّ الْوَالِدَ يَشْبُ عَلَيْهِ. امام علی علیه السلام: بنگرید که چه کسی فرزندانان را شیر می‌دهد؛ چرا که کودک، به همین شیر، رشد می‌کند. الکافی، جلد ۶، صفحه ۴۴، حدیث ۱۰، دانش نامه احادیث پزشکی: ۶۸۰ / ۱

حدیث ۳۰۱

الإمام الباقر علیه السلام: اسْتَرْضِعْ لَوْلَدِكَ بَلْبِنِ الْحِسَانِ، وَإِيَّاكَ وَالْقَبَاحَ؛ فَإِنَّ اللَّبْنَ قَدْ يُعْدَى. امام باقر علیه السلام: برای فرزند خود، از زنان زیبا، شیردهی بخواه و از زشتان بپرهیز؛ چرا که شیر، گاه سرایت می‌کند. تهذیب الأحكام، جلد ۸، صفحه ۱۱۰، حدیث ۳۷۶، دانش نامه احادیث پزشکی: ۶۸۲ / ۱

حدیث ۳۰۲

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم: لَا تَسْرَضِعُوا الْحَمَقَاءَ وَلَا الْعَمَشَاءَ؛ فَإِنَّ اللَّبْنَ يُعْدَى. پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: زن کودن و نیز زنی را که چشمش ضعیف است و آب‌ریزش دارد، به دایگی مگیرید؛ چرا که شیر، سرایت می‌کند. بحار الأنوار

، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۳۲۳ ، حدیث ۱۳، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۸۲

حدیث ۳۰۳

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم: مِنْ سُنَّتِي التَّرْوِيجُ ، وَاطْلُبُوا الْوَلَدَ ؛ فَإِنِّي أَكَاثِرُ بِكُمْ الْأُمَّمَ غَدًا . وَتَوَقَّوْا عَلٰى أَوْلَادِكُمْ لَبِنَ الْبَغِيِّ مِنَ النَّسَاءِ ، وَالْمَجْنُونَةِ ؛ فَإِنَّ اللَّبْنَ يُعْدَى . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: همسر دادن و همسر گرفتن ، از سنت من است . فرزند بجوید ؛ چرا که من ، فردا به شما بر دیگر امت‌ها فراوانی می‌جویم . درباره فرزندانتان ، از شیر زنان بدکاره و دیوانه ، اجتناب کنید ؛ چرا که شیر ، سرایت می‌کند . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۳۲۳ ، حدیث ۹ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۸۴

حدیث ۳۰۴

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم: مَنْ قَامَ عَلٰى مَرِيضٍ يَوْمًا وَلَيْلَةً ، بَعَثَهُ اللَّهُ تَعَالَى مَعَ إِبْرَاهِيمَ الْخَلِيلِ عَلَيْهِ السَّلَامُ ، فَجَازَ عَلٰى الصَّرَاطِ كَالْبُرْقِ اللَّامِعِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: هر کس یک شبانه روز بیماری را پرستاری کند ، خداوند ، او را همراه با ابراهیم خلیل ، برمی‌انگیزد و به سان برقی پُر درخشش ، از صراط می‌گذرد . بحار الأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۲۲۵ ، حدیث ۳۵ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۸۰

حدیث ۳۰۵

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم: مَنْ أَطْعَمَ مَرِيضًا شَهْوَتَهُ ، أَطْعَمَهُ اللَّهُ عِزَّ وَجَلَّ مِنْ ثَمَارِ الْجَنَّةِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: هر کس غذایی را که بیمار هوس کرده است ، به او برساند ، خداوند ، از میوه‌های بهشتی به او خواهد خوراند . بحار الأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۲۲۴ ، حدیث ۳۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۸۲

حدیث ۳۰۶

قال الامام علی - علیه السلام - : مَنْ أَرَادَ دُخُولَ الْمَسْجِدِ فَلْيَدْخُلْ عَلٰى سَيِّكُونٍ وَوَقَارٍ فَإِنَّ الْمَسَاجِدَ يُبَوِّتُ اللَّهُ وَ أَحَبُّ الْبُقَاعِ إِلَيْهِ . امام علی - علیه السلام - فرمودند: هر کس می‌خواهد به مسجد داخل گردد، با آرامش و طمأنینه وارد شود، چون مساجد خانه‌های خدا و محبوب‌ترین محل‌ها در نظر اوست. «من لایحضره الفقیه، ج ۱، ص ۱۷۰»

حدیث ۳۰۷

قال الامام الصادق - علیه السلام - : إِذَا دَخَلْتَ الْمَسْجِدَ فَاحْمَدِ اللَّهَ وَ اثنِ عَلَيْهِ وَ صَلِّ عَلٰى النَّبِيِّ - صلی الله علیه و آله - امام صادق - علیه السلام - فرمودند: هر گاه داخل مسجد شدی، حمد و سپاس خدای را بگو و بر پیامبر - صلی الله علیه و آله - درود بفرست. «وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۵۱۶»

حدیث ۳۰۸

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: قَوْلُ: «لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ» فِيهِ شِفَاءٌ مِنْ تِسْعَةِ وَتِسْعِينَ دَاءً ، أَذْنَاهَا الْهَمُّ جَمَلُهُ «لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ» نود و نه درد را شفا می‌دهد که ساده‌ترین آنها اندوه است . قرب الإسناد : ۷۶ / ۲۴۴ ، منتخب میزان الحکمه:

حدیث ۳۰۹

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: إِذَا اشْتَكَى أَحَدُكُمْ عَيْنَيْهِ فَلْيَقْرَأْ آيَةَ الْكُرْسِيِّ ، وَلْيَضْمِرْ فِي نَفْسِهِ أَنَّهَا تَبْرَأُ ؛ فَإِنَّهُ يُعَافَى إِنْ شَاءَ اللَّهُ .
اگر کسی از شما چشمانش ناراحت بود ، آیه‌الکرسى بخواند و در دل ، نیت شفا کند . به خواست خداوند ، بهبود خواهد یافت .
مکارم الأخلاق ، جلد ۲ ، صفحه ۲۰۵ ، حدیث ۲۵۲۸ ، بحار الأنوار ، جلد ۹۲ ، صفحه ۲۶۲ ، حدیث ۴ ، دانش نامه احادیث پزشکی
: ۳۱۲ / ۱

حدیث ۳۱۰

الإمام الصادق عليه السلام : يُسْتَحَبُّ لِلْمَرِيضِ أَنْ يُعْطَى السَّائِلَ بِيَدِهِ ، وَيَأْمُرَ السَّائِلَ أَنْ يَدْعُوَ لَهُ . امام صادق عليه‌السلام : مستحب است
بیمار به دست خود ، صدقه‌ای به سائل بدهد و از او بخواهد برای وی ، دعا کند . الکافی ، جلد ۴ ، صفحه ۴ ، حدیث ۹ ،
بحار الأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۲۰۹ ، حدیث ۲۵ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱۷۴ / ۱

حدیث ۳۱۱

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : مَنْ أَكَلَ قَبْلَ أَنْ يَشْرَبَ وَتَسَحَّرَ ، وَ مَسَّ شَيْئًا مِنَ الطَّيِّبِ ؛ قَوَى عَلَى الصَّيَامِ . پیامبر خدا صلی
الله علیه و آله و سلم : هر کس پیش از نوشیدن چیزی ، غذا بخورد و سحری میل کند و قدری بوی خوش [بر خود] بمالد ، بر روزه
گرفتن ، توان بیشتری یابد . کنز العمال ، جلد ۸ ، صفحه ۵۱۰ ، حدیث ۲۳۸۸۲ نقلاً عن شُعْبِ الْإِيمَانِ عَنْ أَنَسِ دَانِش نامه احادیث
پزشکی : ۱۰۸ / ۱

حدیث ۳۱۲

الإمام الصادق عليه السلام : الرِّيحُ الطَّيِّبَةُ ؛ تَشُدُّ الْعَقْلَ ، وَ تَزِيدُ فِي الْبَاهِ . امام صادق عليه‌السلام : بوی خوش ، عقل را استوار می‌کند و
بر توان جنسی می‌افزاید . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۷۵ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱۰۸ / ۱

حدیث ۳۱۳

الإمام الصادق عليه السلام : مَنْ تَطَيَّبَ أَوَّلَ النَّهَارِ ؛ لَمْ يَزَلْ عَقْلُهُ مَعَهُ إِلَى اللَّيْلِ . امام صادق عليه‌السلام : هر کس در آغاز روز ، بوی
خوش استعمال کند ، تا شب ، عقلش او را همراهی می‌کند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۵۱۰ ، حدیث ۷ دانش نامه احادیث پزشکی :
: ۱۱۰ / ۱

حدیث ۳۱۴

الإمام الصادق عليه السلام : مَنْ تَطَيَّبَ بِطَيِّبٍ أَوَّلَ النَّهَارِ وَ هُوَ صَائِمٌ ؛ لَمْ يَفْقِدْ عَقْلَهُ . امام صادق عليه‌السلام : هر کس در حالی که
روزه است ، در آغاز روزه ، خوشبو کننده‌ای به کار ببرد ، عقل خویش را از کف ندهد . بحار الأنوار ، جلد ۹۶ ، صفحه ۲۹۰ ،
حدیث ۹ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱۱۰ / ۱

حدیث ۳۱۵

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: يُكْرَهُ لِلرَّجُلِ أَنْ يَغْشَى الْمَرْأَةَ وَقَدْ احْتَلَمَ، حَتَّى يَغْتَسِلَ مِنْ احْتِلَامِهِ الَّذِي رَأَى؛ فَإِنْ فَعَلَ وَخَرَجَ الْوَلَدُ مَجْنُونًا فَلَا يَلُومَنَّ إِلَّا نَفْسَهُ. پیامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلم: برای مرد، مکروه است که پس از احتلام، با زن همبستری کند، مگر آن که از احتلام پیشین، غسل کرده باشد؛ چه، اگر چنین کند و فرزندش دیوانه زاده شود، جز خویش را نکوهش نکند. بحار الأنوار، جلد ۱۰۳، صفحه ۲۸۳، حدیث ۳

حدیث ۳۱۶

الإمام الصادق عليه السلام: إِنَّ مَنْ أَجَابَ فِي كُلِّ مَا يُسْأَلُ عَنْهُ لَمَجْنُونٌ. امام صادق علیه السلام: هر کس به هر سؤالی که از او می شود جواب دهد دیوانه است. معانی الأخبار: ۲۳۸ / ۲، منتخب میزان الحکمه: ۱۱۲

حدیث ۳۱۷

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلم فرمودند: هر کس در هر روز، دو بار مسواک بزند، سنت پیامبران را استمرار بخشیده است، در برابر هر نمازی که بخواند، خداوند، برایش پاداش صد رکعت می نویسد، از فقر به غنا (و بی نیازی) درمی آید، دهانش خوش بو می شود، حافظه اش فزونی می یابد، فهمش استوار می گردد، غذایش گوارش می یابد، درد دندان هایش از میان می رود، بیماری از او دور می گردد، و فرشتگان، به واسطه نوری که بر او می بینند، با او دست می دهند و دندان هایش تمیز می شود. جامع الأخبار، صفحه ۱۵۱، حدیث ۳۴۰، بحار الأنوار، جلد ۷۶، صفحه ۱۳۸، حدیث ۴۹ دانش نامه احادیث پزشکی: ۳۷۲ / ۱

حدیث ۳۱۸

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: السُّوَاكُ يَزِيدُ الرَّجُلَ فَصَاحَةً. پیامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلم: مسواک زدن، بر زبان آوری مرد می افزاید. بحار الأنوار: ۷۶ / ۱۳۵ / ۴۸، منتخب میزان الحکمه: ۲۸۸

حدیث ۳۱۹

الإمام الصادق عليه السلام: عَلَيْكُمْ بِالسُّوَاكِ؛ فَإِنَّهُ يُدْهَبُ وَسَوْسَةٌ الصِّدْرِ. امام صادق علیه السلام: بر شما باد مسواک زدن؛ چرا که وسوسه دل را از میان می برد. الأمالی للطوسی، صفحه ۶۶۷، حدیث ۱۳۹۶، عن أبي غنندر، بحار الأنوار، جلد ۷۶، صفحه ۱۳۹، حدیث ۵۲ دانش نامه احادیث پزشکی: ۳۷۲ / ۱

حدیث ۳۲۰

الإمام الصادق عليه السلام: مِنْ سُنَنِ الْمُرْسَلِينَ السُّوَاكُ. امام صادق علیه السلام: مسواک زدن، از سنت های فرستادگان [الهی] است. الکافی، جلد ۳، صفحه ۲۳، حدیث ۲

حدیث ۳۲۱

الإمام الصادق عليه السلام: مِنْ أَخْلَاقِ الْأَنْبِيَاءِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ السُّوَاكُ. امام صادق علیه السلام: مسواک زدن، از سنت های پیامبران است. الکافی، جلد ۶، صفحه ۴۹۵، حدیث ۱

حدیث ۳۲۲

الإمام الباقر عليه السلام: إن السَّوَاكَ فِي السَّحَرِ قَبْلَ الْوُضُوءِ مِنَ السُّنَّةِ . امام باقر عليه السلام: مسواک زدن در سحرگاه، پیش از وضو گرفتن، جزء سنت است. الفقیه: ۱ / ۴۸۰ / ۱۳۹۰، منتخب میزان الحکمه: ۲۸۸

حدیث ۳۲۳

الإمام الصادق عليه السلام لَمَّا سُئِلَ: أَرَى هَذَا الْخَلْقَ كُلَّهُ مِنَ النَّاسِ؟ فَقَالَ: أَلْقِي مِنْهُمْ التَّارِكَ لِلسَّوَاكِ . امام صادق عليه السلام - در پاسخ به این سؤال که: آیا این خلائق همه در شمار آدمیانند؟- فرمودند: افرادی را که مسواک نمی‌زنند از شمار آنها بینداز. البحار الأنوار: ۱۱ / ۱۲۸ / ۷۶

حدیث ۳۲۴

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم في وصيته لعلِّي عليه السلام: يا عليُّ، عَلَيْكَ بِالسَّوَاكِ، وَإِنْ اسْتَطَعْتَ أَنْ لَا تُقِلَّ مِنْهُ فَافْعَلْ، فَإِنَّ كُلَّ صَلَاةٍ تُصَلِّيُهَا بِالسَّوَاكِ تَفْضُلٌ عَلَى الَّتِي تُصَلِّيُهَا بِغَيْرِ سِوَاكٍ أَرْبَعِينَ يَوْمًا . پیامبر خدا صلى الله عليه وآله وسلم در سفارش به علی علیه السلام، می‌فرماید: ای علی! بر تو باد به مسواک زدن؛ اگر توانستی که از این کار کم نکنی چنین کن؛ زیرا هر نمازی که با مسواک زدن بخوانی از چهل روز نمازی که بی مسواک زدن بگزارى برتر است. البحار: ۴۸ / ۱۳۷ / ۷۶

حدیث ۳۲۵

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم في وصيته لعلِّي عليه السلام: عَلَيْكَ بِالسَّوَاكِ عِنْدَ كُلِّ وُضُوءٍ . پیامبر خدا صلى الله عليه وآله وسلم در سفارش به علی علیه السلام، می‌فرماید: بر تو باد به مسواک زدن با هر وضویی. البحار: ۸ / ۶۹ / ۷۷

حدیث ۳۲۶

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: خَلُّوا لِحَاكُمُ، وَقَصُّوا أَظْفَارَكُمْ؛ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَجْرِي مَا بَيْنَ اللَّحْمِ وَالظُّفْرِ . پیامبر خدا صلى الله عليه وآله وسلم در سفارش به علی علیه السلام: میان ریش خود را تمیز کنید و ناخن‌هایتان را بگیرید؛ زیرا شیطان، میان گوشت و ناخن، روان می‌شود. کنز العمال، جلد ۹، صفحه ۳۰۱، حدیث ۲۶۱۰۱، دانش نامه احادیث پزشکی: ۵۵۰ / ۱

حدیث ۳۲۷

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم لَمَّا أَبْصَرَ رَجُلًا شَعَثًا شَعْرُ رَأْسِهِ، وَسَخَّةً ثِيَابُهُ، سَيِّئَةً حَالُهُ: مِنَ الدِّينِ الْمُتَنَعَّةُ وَإِظْهَارُ النِّعْمَةِ . پیامبر خدا صلى الله عليه وآله وسلم و آله و سلم آنگاه که مردی را با موهای ژولیده و جامه‌ای چرکین و سر و وضعی نامرتب دیدند - فرمودند: استفاده از نعمت‌های خدا و آشکار ساختن نعمت جزو دین است. الکافی: ۵ / ۴۳۹ / ۶

حدیث ۳۲۸

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: لِكُلِّ شَيْءٍ حَيْلَةٌ، وَحَيْلَةُ الصَّحَّةِ فِي الدُّنْيَا أَرْبَعٌ خِصَالٌ: قِلَّةُ الْكَلَامِ، وَقِلَّةُ الْمَنَامِ، وَقِلَّةُ الْمَشْيِ، وَقِلَّةُ الطَّعَامِ . پیامبر خدا صلى الله عليه وآله وسلم و آله و سلم: هر کاری را چاره‌ای است و چاره تن‌درستی در دنیا، چهار چیز است: کم

سخن گفتن ، کم خفتن ، کم راه رفتن و کم خوردن . بحار الأنوار ، جلد ۸ ، صفحه ۱۴۴ ، حدیث ۶۷ دانش نامه احادیث پزشکی :

۹۲ / ۱

حدیث ۳۲۹

الإمامُ الصادقُ عليه السلام : النَّعِيمُ فِي الدُّنْيَا الْأَمْنُ وَصِحَّةُ الْجِسْمِ ، وَتَمَامُ النِّعْمَةِ فِي الْآخِرَةِ دُخُولُ الْجَنَّةِ ، وَمَا تَمَّتِ النِّعْمَةُ عَلَى عَبْدٍ قَطُّ لَمْ يَدْخُلِ الْجَنَّةَ . امام صادق علیه السلام : نعمت دنیا ، امتیث و تندرستی است و نعمت کامل در آخرت ، وارد شدن به بهشت است و بنده‌ای که به بهشت نرود هرگز نعمت بر او کامل نشده است . معانی الأخبار : ۴۰۸ / ۸۷

حدیث ۳۳۰

رسولُ الله صلی الله علیه و آله و سلم : نِعْمَتَانِ مَفْتُونٌ فِيهِمَا كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ : الْفَرَاغُ وَالصَّحَّةُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : دو نعمت است که بسیاری از مردم در آنها آزموده می‌شوند (یا به سبب آنها به گمراهی و فساد می‌افتند) : فراغت و تندرستی . الخصال : ۳۵ / ۷

حدیث ۳۳۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنْ نَظَّفَ ثَوْبَهُ ، قَلَّ هَمُّهُ ؛ هر کس جامه خویش را تمیز کند، اندیشه و اندوهش کم شود . بحار الأنوار ، جلد ۷۸ ، صفحه ۹۳ ، حدیث ۱۰۴

حدیث ۳۳۲

رسولُ الله صلی الله علیه و آله و سلم : ثَمَانِيَةٌ لَا تُقْبَلُ مِنْهُمْ الصَّلَاةُ : الْعَبْدُ الْأَبْقَى حَتَّى يَرْجِعَ إِلَى مَوْلَاهُ ، وَالنَّاشِزُ وَزَوْجُهَا عَلَيْهَا سَاخِطٌ ، وَمَانِعُ الزَّكَاةِ ، وَتَارِكُ الْوُضُوءِ ، وَالْجَارِيَةُ الْمُدْرِكَةُ تُصَلِّي بِغَيْرِ خِمَارٍ ، وَإِمَامٌ قَوْمٌ يُصَلِّي بِهِمْ وَهُمْ لَهُ كَارِهُونَ ، وَالسَّكَرَانُ ، وَالزَّبِينُ ؛ وَهُوَ الَّذِي يُدَافِعُ الْبَوْلَ وَالْغَائِطَ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : هشت نفرند که نمازشان پذیرفته نمی‌شود : بنده فراری ، تا زمانی که به سوی مولا-یش برگردد . زن نافرمان ، که شوهرش از او ناراضی است . کسی که زکات نمی‌دهد . کسی که وضو نمی‌گیرد . دختر بالغی که بدون روسری نماز بخواند . پیشوای قومی که با آنان نماز بخواند در حالی که از او ناراضی هستند . آدم مست و زبین ، یعنی کسی که بول و غائط خود را به زور نگه داشته است . مکارم الأخلاق : ۲ / ۳۲۴ / ۲۶۵۶ ، منتخب میزان الحکمه : ۳۲۶

حدیث ۳۳۳

قال الامام علی - علیه السلام - : ... حَقُّ الْوَالِدِ أَنْ يُطِيعَهُ فِي كُلِّ شَيْءٍ إِلَّا فِي مَعْصِيَةِ اللَّهِ سُبْحَانَهُ . امام علی - علیه السلام - فرمودند: حق والدین بر فرزندان این است که در هر چیزی از او اطاعت کند مگر در چیزی که موجب معصیت و نافرمانی خداوند سبحان است . «نهج البلاغه، حکمت ۳۳۹»

حدیث ۳۳۴

قال رسول الله - صَلَّى الله عليه و آله - : الْعَبْدُ الْمَطِيعُ لَوَالِدِيهِ وَلِزَوْجِهِ فِي أَعْلَى عِلِّيِّينَ . رسول خدا - صَلَّى الله عليه و آله - فرمودند: بنده

ای که مطیع پدر و مادر و پروردگارش باشد، روز قیامت در بالاترین جایگاه است. «کنز العمال، ج ۱۶، ص ۴۶۷»

حدیث ۳۳۵

قال الامام الصادق - عليه السلام - : ان اَحَبَّتْ اَنْ يَزِيدَ اللهُ فِي عُمْرِكَ فَمَيِّرْ اَبَوَيْكَ. امام صادق - عليه السلام - : اگر دوست داری که خداوند عمرت را زیاد کند، پدر و مادرت را شاد کن. «بحار الأنوار، ج ۷۴، ص ۸۱ ح ۸۴»

حدیث ۳۳۶

قال الامام على - عليه السلام - : مَنْ بَرَّ وَالِدَيْهِ بَرَّهُ وَلَدَهُ. امام علی - عليه السلام - فرمودند: کسی که به پدر و مادر خویش نیکی کند، فرزندان او نیز به او نیکی خواهند کرد. «تصنيف غرر الحکم، ص ۴۰۷، ح ۹۳۴۱»

حدیث ۳۳۷

قال الامام على - عليه السلام - : بَرَّ الْوَالِدَيْنِ اَكْبَرُ فَرِيضَةٍ. امام علی - عليه السلام - فرمودند: بزرگترین تکلیف الهی نیکی کردن به پدر و مادر است. «تصنيف غرر الحکم، ص ۴۰۷، ح ۹۳۳۹»

حدیث ۳۳۸

عَنْ النَّبِيِّ - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - قَالَ: ثَلَاثَةٌ حَقٌّ عَلَى اللهِ تَعَالَى عَوْنُهُمْ، الْمَجَاهِدُ فِي سَبِيلِ اللهِ وَ الْمَكَاتِبُ الَّتِي يُرِيدُ الْآدَاءَ، وَ النَّاكَحُ الَّذِي يُرِيدُ الْعَفَاةَ. پیامبر اکرم - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: سه گروه بر خداوند متعال حق دارند تا آنها را یاری کند: مجاهد در راه خدا و کسی که سعی می کند تا قرض خویش را ادا کند و آنکه می خواهد ازدواج کند تا دامن خویش را پاک نگهدارد. «نهج الفصاحه، ح ۱۲۱۹»

حدیث ۳۳۹

قال رسول الله - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : مَا وَلَدْتُ بَارًّا نَظَرْتُ اِلَى اَبُوِيهِ اِلَّا كَانَ لَهُ بِكُلِّ نَظْرَةٍ حَجَّةٌ مَبْرُورَةٌ ... رسول خدا - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: هر فرزند نیکوکاری که با مهربانی به پدر و مادر خویش نگاه کند، در مقابل هر نگاه، ثواب یک حج کامل مقبول به او داده می شود. سؤال کردند ای رسول خدا، حتی اگر در هر روز صد مرتبه نگاه کند؟ فرمودند: آری خداوند بزرگتر و پاک تر است. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۷۳»

حدیث ۳۴۰

عَنْ امير المؤمنين - عليه السلام - : خِيَارُ خِصَالِ النِّسَاءِ شَرَارُ خِصَالِ الرِّجَالِ، الزَّهْوُ وَ الْجُبْنُ وَ الْبُخْلُ فَان كَانَتِ الْمَرْثَةُ مَزْهُوَةً لَمْ تُمَكِّنْ نَفْسَهَا وَ اِذَا كَانَتْ بَخِيلَةً حَفِظَتْ مَالَهَا. امیرالمؤمنین - عليه السلام - فرمودند: نیکوترین خصلتهای زنان، بدترین خصلتهای مردان است و آن خصلتها عبارتند از: تکبر، ترس و بخل، پس اگر زن متکبر باشد اجازه ندهد کسی به او دست یازد و اگر بخیل باشد اموال خود و شوهرش را حفظ کند و در صورتی که ترسو باشد، هراسان می شود از هر چه عارض او شود. «نهج البلاغه، حکمت ۲۳۴»

حدیث ۳۴۱

عَنِ الْإِمَامِ الصَّادِقِ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - : لَمَّا زُفَّتْ فَاطِمَةُ إِلَى عَلِيٍّ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - نَزَلَ جِبْرَائِيلُ وَمِيكَائِيلُ وَاسْرَافِيلُ ... فَكَبَّرَ جِبْرَائِيلُ وَكَبَّرَ اسْرَافِيلُ وَكَبَّرَ مِيكَائِيلُ فَكَبَّرَتِ الْمَلَائِكَةُ وَجَرَّتِ السَّيْنَةُ بِالتَّكْبِيرِ فِي الزَّفَافِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ. إِمَامٌ صَادِقٌ عَلَيْهِ السَّلَامُ - فَرَمُودَنْد: وَقْتِي كَهْ شَبِّ عَرُوسِي حَضْرَتِ فَاطِمَةَ - سَلَامُ اللَّهِ عَلَيْهَا - فَرَا رَسِيدًا، جِبْرَائِيلُ وَمِيكَائِيلُ وَاسْرَافِيلُ آمَدَنْد. جِبْرَائِيلُ تَكْبِيرَ كَفْتُ وَ سِيسِ اسْرَافِيلُ وَ پَسْ اَزْ آنْ مِيكَائِيلُ تَكْبِيرَ كَفْتُ وَ آنْگَاهِ فَرَشْتِگَانِ نِيْزِ تَكْبِيرَ كَفْتَنْدُ وَ بَرِ اَيْنِ اسَاسِ «سَنْتِ» اسْتِ كَهْ دَرِ شَبِّ عَرُوسِي «تَكْبِيرِ» كَفْتَهْ شُود. «سَنَنِ النَّبِيِّ، ص ۱۵۰»

حدیث ۳۴۲

عَنِ الْإِمَامِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - قَالَ: ثَلَاثَةٌ يُسْتَظَلُّونَ بِظِلِّ عَرْشِ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَوْمٌ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ رَجُلٌ زَوْجَ أَخَاهُ الْمُسْلِمِ أَوْ أَخَدَمُهُ أَوْ كَتَمَ لَهُ سِرًّا. إِمَامٌ مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - فَرَمُودَنْد: خَدَاوَنْدُ دَرِ رُوزِ قِيَامَتِ سَهْ دَسْتَهْ رَا دَرِ زِيْرِ سَايَهْ عَرَشِ خُوِيْشِ پِنَاهِ مِيْ دَهْدُ دَرِ حَالَتِيْ كَهْ سَايَهْ اِيْ جِزْ سَايَهْ عَرَشِ پَرُورْدِگَارِ وَجُودِ نَدَارْدُ وَ اَنَهَاْ عِبَارَتَنْدُ اَزْ: كَسِيْ كَهْ بَرَادَرِ مُسْلِمَانِ خُودِ رَا زَنْ دَهْدُ وَ كَسِيْ يَاْ بَهْ بَرَادَرِ دِيْنِيْ خُودِ خَدْمَتِ كَنْدُ وَ يَاْ اَنَكِهْ اَزْ فَاشِ شَدْنِ اسْرَارِ بَرَادَرِ مُسْلِمَانِشِ جَلُوْگِيْرِيْ كَنْدُ. «نُورُ الثَّقَلَيْنِ، ج ۳، ص ۵۹۹»

حدیث ۳۴۳

عَنِ الْإِمَامِ الْبَاقِرِ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - قَالَ: لَهْوُ الْمُؤْمِنِ فِي ثَلَاثَةِ أَشْيَاءٍ التَّمَتُّعُ بِالنِّسَاءِ وَ مُفَاكَهَيْتُهُ الْإِخْوَانَ وَ الصِّيَاةُ بِاللَّيْلِ. إِمَامٌ بَاقِرٌ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - فَرَمُودَنْد: سِرْگَرْمِيْ اِنْسَانِ مُؤْمِنِ دَرِ سَهْ چِيْزِ اسْتِ: كَامْجُوْبِيْ اَزْ زَنَانِ (حَلَالِ)، خُوشِ گُوْبِيْ بَاْ دُوسْتَانِ وَ خُوانْدَنْ نَمَازِ شَبِّ. «الْخِصَالُ، ج ۱، ص ۱۱۶»

حدیث ۳۴۴

عَنِ الْإِمَامِ الصَّادِقِ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - : الرِّزْقُ مَعَ النِّسَاءِ وَ الْعِيَالِ. إِمَامٌ صَادِقٌ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - فَرَمُودَنْد: رِزْقُ وَ رُوزِيْ اِنْسَانِ دَرِ گَرُوْ وَجُودِ زَنْ وَ فَرَزَنْدِ اسْتِ. «نُورُ الثَّقَلَيْنِ، ج ۳، ص ۵۹۵»

حدیث ۳۴۵

عَنِ الْإِمَامِ الصَّادِقِ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - : خَيْرُ أَوْلَادِنَا الْآبِلَةُ الْعَقُولُ وَ خَيْرُ نِسَائِ الْبُلْهَاءِ الْخَجُولُ. إِمَامٌ صَادِقٌ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - فَرَمُودَنْد: بَهْتَرِيْنِ فَرَزَنْدَانِ مَاْ عَاقِلَانِ خِيْرَانْدِيْشِ وَ بَهْتَرِيْنِ زَنَانِ مَاْ عَاقِلَانِ بَاحِيَاْ وَ خَجَالَتِ پِيْشَهْ اَنْدُ. «وَسَائِلُ الشِّيْعَةِ، ج ۷، ص ۳۱۱»

حدیث ۳۴۶

عَنِ النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ - : يَفْتَحُ أَبْوَابُ السَّمَاءِ بِالرَّحْمَةِ فِي أَرْبَعِ مَوَاضِعَ عِنْدَ نَزْوِلِ الْمَطْرِ وَ عِنْدَ نَظَرِ الْوَالِدِ فِي وَجْهِ الْوَالِدِيْنِ وَ عِنْدَ فَتْحِ بَابِ الْكِعْبَةِ وَ عِنْدَ النِّكَاحِ. پِيَامْبَرِ اَكْرَمِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ - فَرَمُودَنْد: دَرِهَایِ آسْمَانِ رَحْمَتِ اِلَهِيْ دَرِ چِهَارِ مَورِدِ گَشُودَهْ مِيْ شُودُ، هَنْگَامِ آمَدَنْ بَارَانِ، اَنْگَاهِ كَهْ فَرَزَنْدِ بَهْ صُورَتِ پَدَرِ وَ مَادَرِ خُودِ نْگَاهِ كَنْدُ وَ هَنْگَامِ بَازْگَشَايِيْ دَرِبِ خَانَهْ خُودِ وَ هَنْگَامِ اَزْدُواجِ، كَسِيْ كَهْ دُوسْتِ دَارْدُ خُودِ رَا پَاكُ وَ مَطْهَرِ مِلَاقَاتِ كَنْدُ، بَايْدُ بَهْ زَنَاشُوْبِيْ پِيْرْدَازْدُ. «بِحَارُ الْأَنْوَارِ، ج ۱۰۰، ص ۲۲۱»

حدیث ۳۴۷

قال الامام الباقر - عليه السّلام - : ثلاثٌ لم يجعلِ اللهُ لأحدٍ فيهنَّ رُخصَةً: أداءُ الأمانةِ ... و برّ الوالدينِ برّينَ كانا أو فاجرينَ. امام باقر - عليه السّلام - فرمودند: خداوند سبحان در سه چیز به احدی اجازه ترک نداده است: ۱. ادای امانت به صاحب آن خواه نیکوکار باشد، خواه فاجر و گنهکار. ۲. وفای به عهد نسبت به هر کسی، نیکوکار باشد یا بدکار. ۳. نیکی به پدر و مادر خواه انسانهای خوب و نیکوکاری باشند، خواه گنهکار و اهل فجور. «وسائل الشیعه، ج ۲۱، ص ۴۹۰»

حدیث ۳۴۸

قال الامام الرضا - عليه السّلام - : سألت رجلاً رسولَ الله - صَلَّى اللهُ عليه و آله - : ما حقُّ الوالدِ على ولده؟ قال: لا يسميه باسمه، و لا يمشى بين يديه و لا يجلسُ قبله و لا يستسبُّ له. امام رضا - عليه السّلام - فرمودند: مردی از پیامبر خدا - صَلَّى اللهُ عليه و آله - سؤال کرد: حقّ پدر بر فرزند چیست؟ حضرت فرمودند: او را با نام صدا نکند، در راه رفتن از او جلو نیفتد، قبل از او ننشیند و کاری انجام ندهد که مردم پدرش را لعنت کرده و دشنام دهند. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۴۵»

حدیث ۳۴۹

قال الامام الصادق - عليه السّلام - : بينا موسى بن عمران يُناجى عزّوجلَّ اذ رأى رجلاً تحت عرشِ الله عزّوجلَّ فقال: يا ربّ ... امام صادق - عليه السّلام - فرمودند: هنگامی که حضرت موسی - علیه السّلام - مشغول مناجات با پروردگارش بود، مردی را دید که در سایه عرش الهی در ناز و نعمت است، عرض کرد: خدایا این کیست که عرش تو بر او سایه افکنده است؟ خداوند متعال فرمودند: او نسبت به پدر و مادرش نیکوکار بود و هرگز سخن چینی نمی کرد. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۶۵»

حدیث ۳۵۰

سئل عن الامام الصادق - عليه السّلام - أي الاعمال أفضل؟ قال: الصّلاة لوقتها و برّ الوالدين و الجهادُ في سبيلِ الله. از امام صادق - عليه السّلام - پرسیدند: برترین اعمال کدامند؟ امام فرمودند: نماز اول وقت، نیکی به پدر و مادر و جهاد در راه خدا. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۸۵»

حدیث ۳۵۱

قال الامام الصادق - عليه السّلام - : مَنْ نَظَرَ الى أبويه نَظَرَ مَاقَتٍ و هُما ظالمانِ لَهُ، لم يَقْبَلِ اللهُ لَهُ صَلَاةً. امام صادق - عليه السّلام - فرمودند: هر کس به پدر و مادرش از روی غضب نگاه کند حتی در حالی که آنها در حق او ظلم می کنند، خدا هیچ نمازی را از او قبول نمی نماید. «اصول کافی، ج ۴، ص ۵۰»

حدیث ۳۵۲

قال الامام الصادق - عليه السّلام - : جاء رجلٌ الى النبیّ - صَلَّى اللهُ عليه و آله - فقال يا رسولَ الله من أبْر؟ قال: أمّك، قال: ثمّ من: قال أمّك ... امام صادق - عليه السّلام - فرمودند: شخصی خدمت رسول خدا - صَلَّى اللهُ عليه و آله - رسید و گفت: ای رسول خدا به چه کسی نیکی کنم؟ حضرت فرمودند: به مادرت. گفت: بعد از او به چه کسی؟ حضرت فرمودند: به مادرت. گفت: سپس به چه کسی؟ حضرت فرمودند: به مادرت. باز پرسید: بعد از او به چه کسی؟ حضرت فرمودند: به پدرت. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۷۴»

حدیث ۳۵۳

سئل ابا عبدالله - علیه السلام - عن قول الله: «و بالوالدین احساناً» فقال: الأحسان أن تحسین صحبتَهُما ... از امام صادق - علیه السلام - در مورد معنای آیه «و بالوالدین احساناً» پرسیدند، حضرت فرمودند: احسان به پدر و مادر این است که رفتار ت را با آنها نیکو سازی و مجبورشان نکنی تا چیزی را که نیاز دارند از تو بخواهند. (یعنی قبل از اظهار نیاز درخواست آنها را برطرف کنی). «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۷۹»

حدیث ۳۵۴

قال الامام الصادق - علیه السلام - : لا تملأ عینک من النظر اليهما الا برحمه و رقه و لا ترفع صوتک فوق أصواتيهما و لا یدیک فوق أیدیيهما و لا تتقدم قدمايهما. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: چشمهایت را جز از روی دلسوزی و مهربانی به پدر و مادر خیره مکن و صدایت را بلندتر از صدای آنان نبر و دستهایت را بالاتر از دستهای آنان نیاور و جلوتر از آنان قدم بر مدار. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۷۹»

حدیث ۳۵۵

قال الامام الصادق - علیه السلام - : ما يمنع الرجل منكم أن یبرّ والديه حیین أو میتین، یصلی عنهما و یتصدق عنهما و یحجّ عنهما ... امام صادق - علیه السلام - فرمودند: چه چیز مانع شماست که وقتی پدر و مادرش زنده یا مرده اند، به آنها نیکی کند، به این صورت که به نیت آنها نماز بخواند، صدقه بدهد، حجّ به جا آورد و روزه بگیرد، زیرا اگر چنین کند ثواب آنها به پدر و مادرش می رسد و به خود شخص هم همان قدر ثواب داده می شود، به علاوه خداوند متعال به واسطه کارهای نیک و نماز، خیر زیادی به او عطا می کند. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۴۶»

حدیث ۳۵۶

قال الامام الصادق - علیه السلام - : و من العقوق أن ينظر الرجل الى والديه فيحده النظر اليهما. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: از چیزهایی که موجب عاق شدن است، این است که انسان به پدر و مادر خویش تیز نگاه کند. (خیره شود) «اصول کافی، ج ۴، ص ۵۰»

حدیث ۳۵۷

قال الامام الصادق - علیه السلام - : یجب للوالدین علی الولد ثلاثه أشياء: شکرهما علی کل حال، و طاعتهما فیما یأمرانه و ینهیانه عنه فی غیر معصیه الله و نصیحتهما فی السیر و العلانیة. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: پدر و مادر سه حق بر فرزند خویش دارند؛ ۱. در هر حال سپاس گذار و شاکر آنان باشد. ۲. در آنچه به آن امر و یا از آن نهی می کنند، مطیع آنان باشد، مگر اینکه موجب معصیت پروردگار شود. ۳. در آشکار و نهان، خیرخواه و دلسوز آنان باشد. «تحف العقول، ص ۲۳۸»

حدیث ۳۵۸

قال ابو عبد الله - عليه السلام - : يا ميسر قد حضر اجلك غير مرة ولا مرتين، كل ذلك يؤخر الله اجلك، لصلتك قرابتك، وان كنت تريد ان يزاد في عمرك فبر شيخيك يعني ابويك. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: ای میسر (یکی از اصحاب حضرت) بارها اجل و مرگ تو فرا رسیده و هر بار خداوند آن را به خاطر صله رحم با خویشاوندانت به تاخیر انداخته است و اگر می خواهی خداوند بر عمر تو را زیاد کند، به پدر و مادرت نیکی کن. «بحار الأنوار، ج ۷۴، ص ۸۴»

حدیث ۳۵۹

قال الامام الصادق - عليه السلام - في قوله تعالى: (وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا): إِنَّ ضَرْبَاكَ فَقُلْ لَهُمَا غَفَرَ اللَّهُ لَكُمَا. امام صادق - عليه السلام - درباره آیه «و با آن دو به شایستگی سخن بگو» فرمودند: اگر تو را کتک زدند، بگو: خدا شما را بیامرزد. «الکافی، ج ۲، ص ۱۵۸»

حدیث ۳۶۰

امام صادق - عليه السلام - فرمودند: هر مردی که فرزند خود را نفرین کند، مبتلا به فقر می شود. «بحار الأنوار، ج ۱۰۴، ص ۹۹»

حدیث ۳۶۱

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : لا يدخل الجنة عاق ولا مدمن خمر. پیامبر اکرم - صلى الله عليه و آله - فرمودند: کسی که مورد عاق پدر و مادر باشد و نیز کسی که اهل میگساری باشد، وارد بهشت نخواهند شد. «بحار الأنوار، ج ۲، ص ۱۱۷»

حدیث ۳۶۲

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : من حق الوالد أن يخشع له عند الغضب. رسول خدا - صلى الله عليه و آله - فرمودند: حق پدر بر فرزند این است که به هنگام غضب و خشم پدر، فرزند در مقابل او خاشع بوده و سر تسلیم فرود آورد. «کنز العمال، ح ۴۵۵۱۲»

حدیث ۳۶۳

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : من أصبح مطيعاً لله في الوالدين أصبح له بابان مفتوحان في الجنة و ان كان واحداً فواحداً. رسول خدا - صلى الله عليه و آله - فرمودند: کسی که دستور الهی را در مورد پدر و مادر خویش اطاعت کند و دو درب از بهشت به رویش گشوده خواهد شد و اگر فرمان الهی را در مورد یکی از آنان انجام دهد، یک درب گشوده می شود. «کنز العمال، ج ۱۶، ص ۴۶۷»

حدیث ۳۶۴

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : من أرضى والديه فقد أرضى الله و من أسخط والديه فقد أسخط الله. رسول خدا - صلى الله عليه و آله - فرمودند: هر کس که پدر و مادرش را خشنود سازد حقیقتاً خدا را خشنود ساخته است و کسی که پدر و مادر خویش را به خشم آورد، خدا را به خشم آورده است. «کنز العمال، ج ۱۶، ص ۴۷۰»

حدیث ۳۶۵

قال رسول الله - صَلَّى الله عليه و آله - : يقال للعاق : إعمل ما شئت فإني لا أغفر لك. رسول خدا - صَلَّى الله عليه و آله - فرمودند: به کسی که عاق والدین شده (از طرف خدا) گفته می شود: هر کاری می خواهی انجام بده که دیگر تو را نمی بخشم. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۸۰»

حدیث ۳۶۶

قال رسول الله - صَلَّى الله عليه و آله - : أربعة لا ينظر الله اليهم يوم القيامة، عاق و منان و مكذب بالقدر و مدمن خمر. رسول خدا - صَلَّى الله عليه و آله - فرمودند: خداوند در روز قیامت به چهار گروه نظر رحمت نخواهد کرد: عاق والدین، انسانی که بعد از انجام کار خیر منت می گذارد، منکر قضاء و قدر و شرابخوار. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۷۱»

حدیث ۳۶۷

قال رسول الله - صَلَّى الله عليه و آله - : إياكم و عقوق الوالدين، فإن ریح الجنة تُوجد من مسيره ألف عام و لا يجدها عاق و لا قاطع رحم. رسول خدا - صَلَّى الله عليه و آله - فرمودند: بر حذر باشید از اینکه عاق والدین شوید، پس همانا با اینکه بوی بهشت از مسافت هزار سال به مشام می رسد، عاق والدین و کسی که قطع رحم کند بوی آن را احساس نخواهد کرد. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۶۲»

حدیث ۳۶۸

قال الامام الصادق - عليه السلام - : ما نعلم شيئاً يزيد في العمر إلا صله الرحم، حتى إن الرجل يكون أجله ثلاث سنين فيكون وصولاً للرحم فيزيد الله في عمره ثلاثين سنة فيجعلها ثلاثاً و ثلاثين سنة، و يكون أجله ثلاثاً و ثلاثين سنة فيكون قاطعاً للرحم، فينقصه الله ثلاثين سنة و يجعل أجله إلى ثلاث سنين. امام صادق - عليه السلام - : ما، غیر از صله رحم، چیزی نمی شناسیم که بر عمر بیفزاید، تا آن جا که گاهی عمر کسی سه سال است، و وقتی که اهل صله رحم می شود، خداوند هم سی سال بر عمرش می افزاید و آن را سی و سه سال می کند و گاهی عمر کسی سی و سه سال است و قطع رحم می کند و خداوند هم سی سال از عمر او می کاهد و عمرش را به سه سال، کاهش می دهد. «الکافی، ج ۲، ص ۱۵۲، ح ۱۷»

حدیث ۳۶۹

قال الامام الصادق - عليه السلام - : ثلاثه ان يعلمهن المؤمن كانت زياده في عمره و بقاء النعمه عليه: تطويله في ركوعه و سجوده في صلاته و تطويله لجلوسه على طعامه اذا اطعم على ما تدته و اضيطناعه المعروف إلى أهله. امام صادق - عليه السلام - : سه چیز است که اگر مؤمن از آنها مطلع شود، باعث طول عمر و دوام بهره مندی او از نعمت ها می شود: طول دادن رکوع و سجده، زیاد نشستن بر سر سفره ای که در آن دیگران را اطعام می کند و خوش رفتاری اش با خانواده. «الکافی، ج ۴، ص ۴۹، ح ۱۵»

حدیث ۳۷۰

قال الامام الصادق - عليه السلام - : تجنّبوا البوائق يمد لكم في الأعمار. امام صادق - عليه السلام - : از فتنه ها و بدی ها کناره

بگیرید، تا عمرتان طولانی شود. «عیون أخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص ۴۰، ح ۹۰»

حدیث ۳۷۱

قال الامام الصادق - عليه السلام - : مَنْ حَسَنَ بِرُّهُ بِأَهْلِهِ زَادَ اللَّهُ فِي عُمْرِهِ. امام صادق - عليه السلام - : هر کس به شایستگی در حق خانواده اش نیکی کند، خداوند بر عمرش می افزاید. «الکافی، ج ۸، ص ۲۱۹، ح ۲۶۹»

حدیث ۳۷۲

قال الامام علی - عليه السلام - : وَيُحِ التَّائِمِ مَا أَحْسِرَةَ! قَصِيرَ عُمْرُهُ وَقَلَّ أَجْرُهُ. امام علی - عليه السلام - : وای بر آن که در خواب (غفلت) است! چه زیانکار است! عمر او کوتاه شده است و پاداش او کم. «عیون الحکم والمواعظ، ص ۵۰۴، ح ۹۲۳۹»

حدیث ۳۷۳

قال الامام علی - عليه السلام - : مَنْ جَارَ قَصِيرَ عُمْرُهُ. امام علی - عليه السلام - : هر کس ظلم کند، عمرش کوتاه می شود. «عیون الحکم والمواعظ، ص ۴۲۹، ح ۷۳۳۴»

حدیث ۳۷۴

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله - : الصَّدَقَةُ عَلَى وَجْهِهَا وَبِرُّ الْوَالِدَيْنِ وَاصْطِنَاعُ الْمَعْرُوفِ يُحَوِّلُ الشَّقَاءَ سَعَادَةً وَيَزِيدُ فِي الْعُمْرِ. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - : صدقه دادن با مراعات شرایطش و خوبی کردن به پدر و مادر و انجام دادن کارهای نیک، بدبختی را به خوشبختی تبدیل می کند و بر عمر می افزاید. «کنز العمال، ح ۴۴۴۴»

حدیث ۳۷۵

پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - : ای علی! از ارجمندی مؤمن در نزد خدا این است که برایش وقت مرگ، معین نفرموده است، تا زمانی که قصد شری کند. آن گاه خداوند جانش را بستاند. «عیون أخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص ۴۰، ح ۹۰»

حدیث ۳۷۶

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله - : إِذَا غَضِبَ اللَّهُ تَعَالَى عَلَى أُمَّةٍ ثُمَّ لَمْ يُنْزِلْ بِهَا الْعِذَابَ غَلَّتْ أَسْرِعَارُهَا وَقَصِيرَتْ أَعْمَارُهَا وَلَمْ يَرْبِحْ تِجَارُهَا وَلَمْ تَرْكُ ثِمَارُهَا وَلَمْ تَغْزُرْ أَنْهَارُهَا وَحُبِسَ عَنْهَا أَمْطَارُهَا وَسُلِّطَ عَلَيْهَا أَشْرَارُهَا. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - : هر گاه خداوند متعال بر مردمی خشم بگیرد و بر ایشان عذاب نفرستد، اجناس آنها گران و عمرشان کوتاه می شود، بازرگانان آنها سود نمی برند، میوه هایشان سالم نمی ماند، رودخانه های آنها پر آب نمی گردد، باران از آنها دریغ می شود و بدان آنان بر ایشان مسلط می گردند. «من لایحضره الفقیه، ج ۱، ص ۵۲۴، ح ۱۴۸۹»

حدیث ۳۷۷

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله - : طَوْبِي لِمَنْ طَالَ عُمْرُهُ وَحَسَنَ عَمَلُهُ فَحَسَنَ مُتَقَلَّبُهُ إِذْ رَضِيَ عَنْهُ رَبُّهُ وَوَيْلٌ لِمَنْ طَالَ عُمْرُهُ وَسَاءَ عَمَلُهُ وَسَاءَ مُتَقَلَّبُهُ إِذْ سَخَطَ عَلَيْهِ رَبُّهُ. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - : خوشا به سعادت کسی که عمرش طولانی و کردارش

خوب باشد. چنین کسی عاقبتش خوب است. زیرا پروردگارش از او راضی است. و وای بر کسی که عمرش طولانی و کردارش بد باشد. چنین کسی عاقبتش بد است. چرا که پروردگارش از او ناراضی است. «بحارالأنوار، ج ۶۹، ص ۴۰۰، ح ۹۵»

حدیث ۳۷۸

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله -: كَانَ فِي مَا أَعْطَى اللَّهُ تَعَالَى مُوسَى فِي الْأَلْوَابِحِ ... أَشْكُرُ لِي وَلِوَالِدَيْكَ أَكْكَ الْمَتَالِفَ وَأُنْسِيءَ لَكَ فِي عُمْرِكَ وَأُحْيِيكَ حَيَاةً طَيِّبَةً وَأَقْلِبَكَ إِلَى خَيْرٍ مِنْهَا. پیامبر اکرم - صلى الله عليه وآله -: در آنچه خدای متعال در «الواح» به موسی علیه السلام داد، از جمله چنین بود: ... مرا و پدر و مادرت را سپاسگزاری کن، تا از نابود شدن ها حفظت کنم و اجلت را به تأخیر بیندازم و به تو زندگی ای پاک ببخشم و تو را از این زندگی به سوی بهتر از آن، ببرم. «تاریخ دمشق، ج ۶۱، ص ۱۲۸»

حدیث ۳۷۹

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله -: مَنْ أَرَادَ الْبَقَاءَ وَ لَا بَقَاءَ: فَلْيُبَاكِرِ الْعِدَاءَ وَيُجَوِّدِ الْجِدَاءَ وَيُخَفِّفِ الرِّدَاءَ وَيُقِلِّلِ مُجَامَعَةَ النِّسَاءِ. قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَ مَا خِفَّةُ الرِّدَاءِ؟ قَالَ: قَلَّةُ الدَّيْنِ. پیامبر اکرم - صلى الله عليه وآله -: هر کس مانند گاری می خواهد - و البته مانند گاری [ابدی] وجود ندارد - باید صبحانه را زودتر بخورد، کفش مناسب بپوشد، ردای (بالاپوش) خود را سبک کند و کمتر با زنان بیامیزد. پرسیدند: ای پیامبر خدا! سبک بودن ردا به چیست؟ فرمودند: به کم بودنِ بدهی. «من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۵۵۵، ح ۴۹۰۲»

حدیث ۳۸۰

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله -: مَنْ وَ لِي مِنْ أُمُورِ الْمُسْلِمِينَ شَيْئًا فَحَسَنْتَ سِيرَتَهُ رُزِقَ الْهَيْبَةَ فِي قُلُوبِهِمْ ... وَ إِذَا عَدَلَ فِيهِمْ مَدَّ فِي عُمْرِهِ. پیامبر اکرم - صلى الله عليه وآله -: هر کس اداره بخشی از امور مسلمانان را بر عهده بگیرد و رفتارش خوب باشد، در دل های آنان هیبت می یابد ... و اگر در میان آنان به عدالت رفتار کند، عمرش افزون می گردد. «ذیل تاریخ بغداد، ج ۲، ص ۱۳۶، ح ۴۱۹»

حدیث ۳۸۱

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله -: مَنْ أَلْهَمَ الصُّدْقَ فِي كَلَامِهِ وَ الْإِنْصَافَ مِنْ نَفْسِهِ وَ بَرَّ وَالِدَيْهِ وَ وَصَلَ رَجِمِهِ، أُنْسِيءَ لَهُ فِي أَجَلِهِ وَ وَسَّعَ عَلَيْهِ فِي رِزْقِهِ وَ مَنَّ بِعَقْلِهِ وَ لُقِّنَ حُجَّتَهُ وَ قَتَّ مُسَاءَلَتِهِ. پیامبر اکرم - صلى الله عليه وآله -: به هر کس، راستگویی در گفتار، انصاف در رفتار، نیکی به والدین و صلح رحم الهام شود، اجلسش به تأخیر می افتد، روزیش زیاد می گردد، از عقلش بهره مند می شود و هنگام سؤال [مأموران الهی] پاسخ لازم به او تلقین می گردد. «اعلام الدین، ص ۲۶۵»

حدیث ۳۸۲

قال الامام علی - عليه السلام -: بَرَكَهُ الْعُمْرِ فِي حُسْنِ الْعَمَلِ. امام علی - عليه السلام -: برکت عمر در خوب انجام دادنِ کارهاست. «غررالحکم، ح ۴۴۳۴»

حدیث ۳۸۳

قال زین العابدین - علیه السلام - : مَنْ كَسَا مُؤْمِنًا لَا يُزَالُ فِي ضَمَانِ اللَّهِ مَا دَامَ عَلَيْهِ سِلْكُكَ. امام زین العابدین - علیه السلام - فرمودند: آن کس که به مؤمنی لباسی بپوشاند همواره در ضمان و پناه خداوند خواهد بود تا آن هنگام که یک تار آن لباس باقی باشد. «وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۴۲۰»

حدیث ۳۸۴

قال الامام الحسین - علیه السلام - : مَنْ لَبَسَ ثَوْبًا يَشْهَرُهُ كِسَاءُ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ثَوْبًا مِنَ النَّارِ. امام حسین - علیه السلام - فرمودند: آن کس که لباسی بپوشد که وی را انگشت‌نما و مشهور سازد، خداوند روز قیامت لباسی از آتش بر او خواهد پوشاند. «وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۳۵۴»

حدیث ۳۸۵

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : اَلْبِسُوا الْبِياضَ فَإِنَّهُ أَطْيَبُ وَأَطْهَرُ. پیامبر اکرم - صلى الله عليه و آله - فرمودند: لباس سفید رنگ بپوشید که پاک و پاکیزه‌تر است. «وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۳۵۵»

حدیث ۳۸۶

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : مَنْ لَبَسَ ثَوْبًا فَاخْتَالَ فِيهِ خَسِيفَ اللَّهِ بِهِ مِنْ سَفِيرِ جَهَنَّمَ. پیامبر خدا - صلى الله عليه و آله - فرمودند: آن کس که لباسی بپوشد و در آن لباس تکبر ورزد خداوند او را به گوشه‌ای از جهنم فرو برد. «وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۳۶۸»

حدیث ۳۸۷

قال امير المؤمنين - عليه السلام - : اَلْبِسُوا ثِيَابَ الْقَطَنِ فَإِنَّهُ لِبَاسُ رَسُولِ اللَّهِ - صلى الله عليه و آله - وَ هُوَ لِبَاسُنَا. امیرمؤمنان علی - علیه السلام - فرمودند: لباس پنبه‌ای بپوشید، زیرا آن لباس رسول خدا - صلى الله عليه و آله - بود و لباس ما نیز هست. «وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۳۵۷»

حدیث ۳۸۸

قال الامام على - عليه السلام - : وَ مَلْبَسِيَهُمْ الْاِقْتِصَادُ. امام علی - علیه السلام - (در بیان اوصاف متقین) فرمودند: آنان در لباس میانه هستند. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۳»

حدیث ۳۸۹

قال الامام على - عليه السلام - : عَلَّمَنِي رَسُولُ اللَّهِ - صلى الله عليه و آله - إِذَا لَبِسْتُ ثَوْبًا جَدِيدًا أَنْ أَقُولَ: اَلْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي كَسَانِي مِنَ اللَّبَاسِ مَا أَتَجَمَّلُ بِهِ فِي النَّاسِ اَللَّهُمَّ اجْعَلْهَا ثِيَابَ بَرَكَهٍ أَسْعَى فِيهَا لِمَرْضَاتِكَ وَأَعْمُرْ فِيهَا مَسَاجِدَكَ وَقَالَ يَا عَلِيُّ ... امام علی - علیه السلام - فرمودند: پیامبر - صلى الله عليه و آله - به من یاد داد که هنگام پوشیدن لباس نو بگویم: سپاس خداوندی را که لباسی به من عنایت نمود که خویش را در میان مردم بدان زینت دهم. خدایا این لباس را با برکت قرار ده تا در آن سعی در تحصیل رضایت تو نمایم و در آبادانی مساجد بکوشم، سپس ایشان فرمودند: یا علی آنکس که این دعا را بگوید آن لباس را نپوشد مگر آنکه خدا

او را پیامرزد. «وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۳۷۳»

حدیث ۳۹۰

قال الامام علی - علیه السلام - : لا تَلْبِسُوا السَّوَادَ فَإِنَّهُ لِبَاسٌ فِرْعَوْنِ. امیر مؤمنان - علیه السلام - فرمودند: لباس سیاه نپوشید که لباس فرعون است. «بحار الانوار، ج ۸۳، ص ۲۴۸»

حدیث ۳۹۱

قال الامام الصادق - علیه السلام - : إِنَّمَا السَّرْفُ أَنْ تَجْعَلَ ثَوْبَ صَوْنِكَ ثَوْبَ بَدَلَتِكَ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: بدرستی که اسراف این است که لباس زینتی خود را لباس کار خود قرار دهی. «وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۳۵۲»

حدیث ۳۹۲

قال الامام الصادق - علیه السلام - : خَيْرُ لِبَاسِكَ مَا لَا يَشْغُلُكَ عَنِ اللَّهِ تَعَالَى بَلْ يُقَرِّبُكَ مِنْ شُكْرِهِ وَذِكْرِهِ وَطَاعَتِهِ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: بهترین لباس تو آن لباسی است که تو را از خدای غافل نسازد بلکه به شکر و یاد خدای و طاعت او نزدیک نماید. «مصباح الشریعه، ص ۶۰»

حدیث ۳۹۳

قال رسول الله - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : مَنْ قَلَّ أَكَلُهُ قَلَّ حَسَابُهُ. رسول خدا - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: هر کس خوراکش کم باشد حسابش (در روز قیامت) اندک (و آسان) خواهد بود. «بحار الانوار، ج ۶۲، ص ۲۹۲»

حدیث ۳۹۴

قال الامام الصادق - عَلَيْهِ السَّلَام - : كَثْرَةُ الْأَكْلِ مَكْرُوهٌ. امام صادق - عَلَيْهِ السَّلَام - فرمودند: پرخوری، مکروه (و امری ناپسند) است. «فروع کافی، ج ۶، ص ۲۶۹»

حدیث ۳۹۵

قال رسول الله - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : جَاءَنِي جَبْرَائِيلُ ... فَقَالَ: ... يَقُولُ لَكَ رَبُّكَ: يَا مُحَمَّدُ مَا أَبْغَضْتُ وَعَاءً قَطُّ كَبْغَضِي بَطْنًا مَلَانًا. پیامبر اکرم - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: جبرئیل نزد من آمد و ... عرض کرد: پروردگارت می فرماید: ای محمد! هرگز ظرفی را به اندازه شکم پر، مبعوض و ناپسند نداشته ام. «مستدرک الوسائل، ج ۱۶، ص ۲۱۲»

حدیث ۳۹۶

قال الامام الصادق - عَلَيْهِ السَّلَام - : لَيْسَ شَيْءٌ أَضْرَّ لِقَلْبِ الْمُؤْمِنِ مِنْ كَثْرَةِ الْأَكْلِ وَهِيَ مُورِثَةُ شَيْئِينَ: قَسْوَةُ الْقَلْبِ وَهَيْجَانُ الشَّهْوَةِ. امام صادق - عَلَيْهِ السَّلَام - فرمودند: برای دل (روح) مؤمن چیزی زیانبارتر از پرخوری نیست، زیرا پرخوری باعث سنگدلی و قساوت قلب و تحریک شهوت می گردد. «مستدرک الوسائل، ج ۳، ص ۸۰»

حدیث ۳۹۷

قال رسول الله - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ -: من كثر تسيبته و تمجيدُهُ و قَلَّ طعامُهُ و شرابه و منأمه إشتاقته الملائكة. رسول خدا - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: هر کس زیاد تسييح و تمجيد حق کند و خوراک و نوشيدنی و خوابش اندک باشد فرشتگان مشتاق او گردند. «تنبيه الخواطر، ص ۳۵۶»

حدیث ۳۹۸

قال رسول الله - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ -: لا تَسْبِعُوا فِيطْفَى نور المعرفة من قلوبكم. رسول خدا - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: شکم خود را از غذا سیر نکنید که نور معرفت در دل هایتان خاموش میشود. بحار الانوار، ج ۷۰، ص ۷۱

حدیث ۳۹۹

قال رسول الله - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ -: من وقى شرَّ لُقْلُقِهِ و قَبْقَبِهِ و ذُبْذُبِهِ و جِبْتٍ له الجنة ... رسول خدا - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: هر کس از شر بد زبانی، شکم باره گی و شهوت رانی در امان بماند بهشت بر او واجب گردد. «بحار الانوار، ج ۶۳، ص ۳۱۵»

حدیث ۴۰۰

قال الامام على - عَلَيْهِ السَّلَام - : بئسَ قَرِينُ الْوَرَعِ الشُّعْبُ. امام علی - عَلَيْهِ السَّلَام - فرمودند: پرخوری و سیری شکم، همدم بدی برای پارسایی است. «غرر الحکم، ص ۱۷۰»

حدیث ۴۰۱

قال امير المؤمنين - عَلَيْهِ السَّلَام - : قال الله تعالى (في المعراج): يا احمد ان العبد اذا أجاج بطنه و حفظ لسانه عَلمتُهُ الحكمة. امير المؤمنين - عَلَيْهِ السَّلَام - فرمودند: خداوند متعال (در معراج به پیامبر - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ -) فرمودند: ای احمد! بنده اگر شکمش را گرسنه دارد و زبانش را حفظ کند به او حکمت آموزم. «بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۲۹»

حدیث ۴۰۲

قال الامام على - عَلَيْهِ السَّلَام - : اذا مَلِيَ الْبَطْنُ من المباح عَمِيَ الْقَلْبُ عن الصلاح. امام علی - عَلَيْهِ السَّلَام - فرمودند: هر گاه شکم از خوردنی های مباح انباشته شود، دل از دیدن خیر و صلاح نابینا گردد. «غرر الحکم، ص ۱۶۲»

حدیث ۴۰۳

قال الامام الصادق - عَلَيْهِ السَّلَام - : بادِرُوا أَحْدَانِكُمْ بِالْحَدِيثِ قَبْلَ أَنْ يَسْبِقَكُمْ إِلَيْهِمُ الْمُزَجَّعَةُ. امام صادق - عَلَيْهِ السَّلَام - فرمودند: احادیث اسلامی را به نوجوانان خود بیاموزید (و در انجام این وظیفه تربیتی تسریع نمایید)، پیش از آن که مخالفان گمراه بر شما پیشی گیرند (و آنان را گمراه سازند). «الکافی، ج ۶، ص ۴۷»

حدیث ۴۰۴

قال الامام الصادق - علیه السلام - : من لم يستطع ان يزور قبورنا فليزر قبور صلحاء اخواننا. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: هر کس که نتواند به زیارت قبر ما (امامان) بیاید، پس قبر برادران صالح و شایسته ما را زیارت کند. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۳۱۱»

حدیث ۴۰۵

قال الامام الباقر - علیه السلام - : لا تسألوهم الحوائج فتكونوا لهم الوسيلة الى رسول الله - صلى الله عليه و آله - فى القيامة. امام باقر - علیه السلام - فرمودند: (شما شیعیان) از دیگران (غیر شیعه) حاجت نخواهید تا در روز قیامت وسیله عرض حاجت آنان به محضر رسول اکرم - صلى الله عليه و آله - نگردید. «بحار الانوار، ج ۸، ص ۵۵»

حدیث ۴۰۶

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : مَنْ أَرَادَ أَنْ يَنْظُرَ إِلَى آدَمَ فِي عِلْمِهِ، وَ إِلَى نُوحٍ فِي حِكْمَتِهِ وَ إِلَى إِبْرَاهِيمَ فِي حِلْمِهِ فَلْيَنْظُرْ إِلَى عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ. رسول خدا - صلى الله عليه و آله - فرمودند: کسی که می‌خواهد علم و معرفت آدم ابوالبشر و حکمت نوح و حلم ابراهیم را ببیند، پس باید به سوی علی بن ابی طالب نگاه کند. «بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۳۵»

حدیث ۴۰۷

قال الله عزَّوجلَّ: من بی‌نیازترین شریک هستم، هر کس کاری انجام دهد و دیگری را (با من) شریک کند، من از آن (کار) بیزارم و آن (کار)، برای همان شریک خواهد بود. (بحار الانوار ۶۷/۲۲۲)

حدیث ۴۰۸

قال الله عزَّوجلَّ: چنان‌که هیچ درختی بدون میوه کامل نیست، ایمان نیز بدون کنار گذاشتن کارهای حرام کامل نمی‌شود. (علل الشرایع ۱/۲۵۰)

حدیث ۴۰۹

قال الله عزَّوجلَّ: ای احمد! اندیشه‌ات را به کار گیر پیش از آن‌که از دست برود، زیرا کسی که اندیشه‌اش را به کار بندد، اشتباه نمی‌کند و گرفتار سرکشی نمی‌شود. (ارشاد القلوب ۱/۲۰۵)

حدیث ۴۱۰

قال الله عزَّوجلَّ: ای احمد! عبادت ده بخش دارد که نه بخش آن، به دست آوردن روزی حلال است. (ارشاد القلوب ۱/۲۰۳)

حدیث ۴۱۱

قال الله عزَّوجلَّ: وای بر کسانی که با فریب، دین را به دنیا می‌فروشند. (کافی ۲/۲۹۹)

حدیث ۴۱۲

قال الله عزوجل: بندهام با چیزی بهتر از واجبات به من نزدیک نمی‌شود. و با نافله (کارهای مستحبی) به من نزدیک می‌شود تا اینکه دوستش بدارم. آن گاه که دوستش بدارم، من گوش او خواهم شد که با آن می‌شنود و دیده‌ی او که با آن می‌بیند و زبان او که با آن سخن می‌گوید و دست او که قدرت‌نمایی می‌کند. اگر دعایم کند اجابتش می‌کنم و اگر از من بخواهد به او می‌دهم. (کافی ۲/۳۵۳)

حدیث ۴۱۳

قال الله عزوجل: ای محمد! هر که ولی مرا بیازارد به جنگ من برخاسته است. (کافی ۲/۳۵۲)

حدیث ۴۱۴

قال الله عزوجل: هر که بنده‌ی مؤمن مرا بیازارد، باید با من اعلام جنگ کند. (کافی ۲/۳۰۵)

حدیث ۴۱۵

قال الله عزوجل: ای داوود! همان گونه که نزدیک‌ترین مردم به خدا، فروتنان هستند، دورترین مردم از خدا، متکبران هستند. (کافی ۲/۱۲۴)

حدیث ۴۱۶

قال الله عزوجل: باید که زبانت در نهان و آشکار، یکی باشد. (کافی ۸/۱۳۴)

حدیث ۴۱۷

قال الله عزوجل: ای عیسی! آن که بر من شوریده و گناه می‌کند تو را نفریبد. روزی مرا می‌خورد و دیگری را بندگی می‌کند... آن چنان او را به بند می‌کشم که راه‌گریزی نداشته باشد. (کافی ۸/۱۳۳)

حدیث ۴۱۸

قال الله عزوجل: با مستحبات به من نزدیک شو. (کافی ۸/۱۳۲)

حدیث ۴۱۹

قال الله عزوجل: زبان را در پس اندیشه قرار ده تا در امان باشی. (کافی ۲/۴۹۸)

حدیث ۴۲۰

قال الله عزوجل: آن گاه که مرا یاد می‌کنی، فروتن باش. (کافی ۲/۴۹۷)

حدیث ۴۲۱

قال الله عزوجل: یاد من، هر جایی زیباست. (کافی ۲/۴۹۷)

حدیث ۴۲۲

قال الله عزوجل: مال بسیار، گناهان را از یاد می برد. (کافی ۲/۴۹۷)

حدیث ۴۲۳

قال الله عزوجل: هر که مرا یاد کند همدمش می شوم. (کافی ۲/۴۹۶)

حدیث ۴۲۴

قال الله عزوجل: هر گونه می خواهی باش که با هر دست که دهی از همان دست می گیری. (کافی ۲/۱۳۸)

حدیث ۴۲۵

قال الله عزوجل: شکر، نعمت‌ها را افزون و از دیگران بی نیاز می کند. (کافی ۲/۹۴)

حدیث ۴۲۶

قال الله عزوجل: ای فرزند آدم! خودت را محو بندگی من کن تا دلت را پر از بی نیازی کنم. (کافی ۲/۸۳)

حدیث ۴۲۷

قال الله عزوجل: نیکی ده برابر پاداش دارد و یک گناه نابودکننده است. (کافی ۸/۴۹)

حدیث ۴۲۸

قال الله عزوجل: ای موسی! هر که از گناهکاران نزد تو آمد و به تو پناه برد، بگو خوش آمدی و آسوده شدی، چه جایگاه بزرگی است پیشگاه خداوند جهان. و بر ایشان آمرزش بخواه و بر ایشان مانند یکی از خودشان باش. (کافی ۸/۴۸)

حدیث ۴۲۹

قال الله عزوجل: ای موسی! توبه را زود انجام بده و گناه را برای بعد بگذار. (کافی ۸/۴۶)

حدیث ۴۳۰

قال الله عزوجل: ای موسی! مرا در هیچ حالتی فراموش نکن و از بسیاری مال سرمست نشو. (کافی ۸/۴۵)

حدیث ۴۳۱

قال الله عزوجل: ای موسی! نزد من از بسیاری گناه فریاد بر آور، همانند گناه کاری که از دشمنش می گریزد. (کافی ۸/۴۲)

حدیث ۴۳۲

قال الله عزوجل: ای موسی! آرزوهای بسیاری برای دنیا نداشته باش، زیرا دلت را سخت می‌کند و کسی که دلش سخت باشد از من دور می‌شود. (کافی ۸/۴۲)

حدیث ۴۳۳

قال الله عزوجل: ای آدم! هر کدام از فرزندان تو قصد انجام کار نیکی کند، اگر انجام ندهد یک کار نیک و اگر انجام دهد، ده برابر نوشته خواهد شد. (کافی ۲/۴۴۰)

حدیث ۴۳۴

قال الله عزوجل: در نهان و نیز هنگام شادمانی به یاد من باش تا در غفلت‌ها به یادت باشم. (امالی صدوق/۲۵۴)

حدیث ۴۳۵

تندی نکن با کسی که تو را بر او مسلط کردند تا با تو تندی نکنم. (کافی ۲/۳۰۳)

حدیث ۴۳۶

قال الامام الصادق - عليه السلام - : و رأيت القرآن قد ثقل على الناس استماعه و خف على الناس استماع الباطل. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: می‌بینم که قرآن شنیدنش بر مردم سنگین است و شنیدن حرفهای باطل بر آنها سهل. «وسائل الشیعه، ج ۱۶، ص ۲۷۷»

حدیث ۴۳۷

قال رسول الله - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : سيأتى الزمان على امتى لا يبقى من القرآن الاسمى ولا من الاسلام الا اسمه يسمون به وهم ابعد الناس منه. پیامبر اکرم - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمود: زمانی می‌آید بر امت من که باقی نماند از قرآن مگر همان ظاهر آن و از اسلام مگر اسم آن، آنها خود را مسلمان خوانند و لیکن دورترین مردم از اسلام هستند. «بحار الأنوار، ج ۲، ص ۱۰۹»

حدیث ۴۳۸

قال النبى - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : شراركم الذين لا يقرءون القرآن الا هجرا و لا يأتون الصلوة الا دُبراً و لا يعتقدون محرّهم. پیامبر اکرم - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمود: بدترین شما کسی است که قرآن نمی‌خواند مگر در سختی‌ها و نماز را به جا نمی‌آورد مگر در حوادث و آزاد نمی‌شوند آزاد شدگان آنها. «مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۴۸۳»

حدیث ۴۳۹

قال الامام الصادق - عليه السلام - : لا يُمَحِّضُ رَجُلٌ الْإِيمَانَ بِاللَّهِ حَتَّى يَكُونَ اللَّهُ أَحَبُّ إِلَيْهِ مِنْ نَفْسِهِ وَ إِبْنِهِ وَ أُمِّهِ وَ وَلَدِهِ وَ أَهْلِهِ وَ مَالِهِ وَ مِنَ النَّاسِ كُلِّهِمْ. امام صادق - عليه السلام - فرمودند: ایمان انسان پاک و خالص نمی‌گردد مگر اینکه خداوند در نزد او محبوبتر و

دوست داشتی تر از جان، مال، پدر، مادر، فرزند و خانواده اش و همه مردم باشد. «بحارالانوار، ج ۷، ص ۲۵»

حدیث ۴۴۰

قال امیر المؤمنین - علیه السلام - : مَنْ أَصْبَحَ عَلَى الدُّنْيَا حَزِينًا، فَقَدْ أَصْبَحَ لِقَضَاءِ اللَّهِ سَاحِطًا. امیر مؤمنان - علیه السلام - فرمودند: کسی که صبح کند، در حالی که بر دنیا اندوهناک است، به تحقیق، در حالی صبح کرده که از قضای الهی ناخشنود است. «نهج البلاغه، حکمت ۲۸۲»

حدیث ۴۴۱

قال الامام الصادق - علیه السلام - : وَ اللَّهُ مَا أَحَبَّ اللَّهُ مَنْ أَحَبَّ الدُّنْيَا وَ الْوَالِي غَيْرِنَا. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: به خدا سوگند، کسی که دنیا را دوست بدارد (برای غیر خدا) و ولایت غیر ما اهل بیت را داشته باشد خدا را دوست ندارد. «فروع الکافی، ج ۸، ص ۱۲۹»

حدیث ۴۴۲

قال الامام الصادق - علیه السلام - : طَلَبْتُ حَبَّ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ فَوَجَدْتُهُ فِي بُغْضِ أَهْلِ الْمَعَاصِي. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: حب و دوستی خداوند را جستجو نمودم و آن را در دشمنی با اهل گناه یافتم. «مستدرک الوسائل، ج ۱۲، ح ۱۳۸۱۰»

حدیث ۴۴۳

قال الامام الصادق - علیه السلام - : هَلِ الدِّينُ إِلَّا الْحُبُّ؟ إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ يَقُولُ: قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: آیا دین چیزی غیر از حب و دوستی است؟ همانا خداوند عزوجل می فرماید: ای پیامبر به مردم بگو اگر مرا دوست می دارید پس مرا اطاعت کنید، پس آنگاه خدا شما را دوست خواهد داشت. «الخصال، ص ۲۱»

حدیث ۴۴۴

قال الامام الصادق - علیه السلام - : فِيمَا أَوْحَى اللَّهُ تَعَالَى إِلَى مُوسَى - عَلَيْهِ السَّلَامُ - : كَذِبَ مَنْ زَعَمَ أَنَّهُ يُحِبُّنِي فَإِذَا جَنَّهُ اللَّيْلُ نَامَ عَنِّي، أَلَيْسَ كُلُّ مُحِبٍّ يُحِبُّ خَلْوَةَ حَبِيبِهِ؟ امام صادق - علیه السلام - فرمودند: خداوند در وحی به حضرت موسی - علیه السلام - اینگونه فرمود: ای موسی کسی که گمان می کند مرا دوست دارد و هنگامی که شب فرا می رسد به خواب می رود، دروغ می گوید، آیا این طور نیست که دوست، عاشق و مشتاق خلوت با دوست خود است؟ «امالی شیخ صدوق، ص ۲۹۲»

حدیث ۴۴۵

قال الامام الصادق - علیه السلام - : إِذَا تَخَلَّى الْمُؤْمِنُ مِنَ الدُّنْيَا سِيمَا وَ حَيَّدَ حِلَاوَةَ حَبِّ اللَّهِ وَ كَانَ عِنْدَ أَهْلِ الدُّنْيَا كَأَنَّهُ قَدْ خَوَّلَ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: زمانی که انسان مؤمن خود را از محبت دنیا خالی می نماید آنگاه شیرینی محبت پروردگارش را احساس می کند و با این که در میان اهل دنیا به سر می برد اما گویا اختلال حواس پیدا کرده است (با آنها نیست). «الکافی ج ۲، ص ۱۳۰»

حدیث ۴۴۶

قال الامام الصادق - علیه السلام - : قال الله تبارک و تعالی ما تَحَبَّبَ الیَّ عبدی باحبِّ مما افترضتُ علیه. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: خداوند می فرماید هیچ بنده ای با چیزی بهتر از دوست داشتن و انجام فرائض و واجبات، با من اظهار دوستی نکرد. «الکافی، ج ۲، ص ۸۲»

حدیث ۴۴۷

قال الامام الصادق - علیه السلام - : حُبُّ اللهِ اذا اضاءَ عَلیَّ سِرِّ عبدٍ اخلاهَ عَلیَّ کُلِّ شَاغِلٍ و کُلِّ ذَکْرٍ سِوَى اللهِ عِنْدَ ظَلْمَةٍ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: حب خداوند زمانی که باطن و درون بنده اش را روشن نماید او را از هر دل مشغولی و سرگرمی باز می دارد و یاد غیر خدا را در هر تاریکی ای از وی سلب می کند. «بحارالانوار، ج ۱۵، ص ۷۹»

حدیث ۴۴۸

قال الامام الصادق - علیه السلام - : الحُبُّ اَفْضَلُ مِنَ الخَوْفِ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: حب (خداوند) برتر از ترس از خداست. «فروع الکافی، ج ۸، ص ۱۲۹»

حدیث ۴۴۹

قال الامام الصادق - علیه السلام - : و المحبِّ اخْلَصُ النَّاسِ سِرّاً لَهِ، و اَصْدَقُهُمْ قَوْلًا و افْوَاهُهُمْ عَهْدًا و اَزَاكَاهُمْ عَمَلًا و اَصْفَاهُمْ ذِکْرًا و اعْتَدُهُمْ نَفْسًا. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: انسانی که محب و دوستدار خداست، باطن او از همه مردم خالص تر است، از همگان راستگوتر، در وفای به عهد از همه باوفاتر، عملش از همه پاک تر، ذکرش از همه صاف تر و روشن تر و وجودش از همه عابدتر می باشد. «بحارالانوار، ج ۱۵، ص ۷۹»

حدیث ۴۵۰

امام صادق - علیه السلام - فرمودند: انسان محب و دوستدار خدا ... کسی است که به هنگام مناجات با خدا فرشتگان به وجود او مباحات و به دیدارش افتخار می کنند، خداوند به وسیله او شهرها را آباد می کند و به جهت کرامت و بزرگواری او بندگان خود را کرامت می بخشد، خواسته های بندگانش را به حق او عطا می کند، به وسیله او بلا را از مردم دفع می نماید. اگر مردم مقام و منزلت محبین خدا را در پیشگاه او می دانستند که چیست، تنها به وسیله خاک قدم آنها به خدا تقرب می جستند. «بحارالانوار، ج ۱۵، ص ۷۹»

حدیث ۴۵۱

قال الامام علی - علیه السلام - : القَلْبُ الْمُحِبُّ لِلَّهِ يُحِبُّ كَثِيراً النَّصَبَ لِلَّهِ و القَلْبُ اللّاهِي عن الله يَحِبُّ الرّاحَةَ... حضرت علی - علیه السلام - فرمودند: قلبی که دوستدار خداوند است، به خاطر او تحمل سختی های بسیار را دوست می دارد و دلی که حب خدا در آن نیست (و از خدا روگردان شده) دوستدار آسایش و راحتی است. «تنبيه الخواطر، ص ۸۷»

حدیث ۴۵۲

قال الامام علی - علیه السّلام - : مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَعْلَمَ كَيْفَ مَنْزَلَتْهُ عِنْدَ اللَّهِ فَلْيَنْظُرْ كَيْفَ مَنْزَلَهُ اللَّهُ عِنْدَهُ... . حضرت علی - علیه السّلام - فرمودند: کسی که دوست دارد بداند جایگاه او در نزد خداوند چگونه است پس باید ببیند خداوند در نزد او چه جایگاهی دارد پس هر انسانی بین دو امر مخیر گردیده، امر دنیا و آخرت، پس امر آخرت را بر دنیا کسی انتخاب می کند که خدا را دوست دارد و کسی که اختیار می کند امر دنیا را، پس او کسی است که خداوند در نزد او جایگاهی ندارد. «جامع الاخبار، ص ۵۰۵»

حدیث ۴۵۳

قال الامام علی - علیه السّلام - حین سَأَلَهُ اَعْرَابِيٌّ عَنْ دَرَجَاتِ الْمُحِبِّينَ: اَدْنَى دَرَجَاتِهِمْ مِنْ اسْتِصْفَاءِ غَيْرِ طَاعَتِهِ وَ اسْتِعْظَمَ ذَنْبَهُ... . حضرت علی - علیه السّلام - در جواب سوال شخصی که از درجات محبین سوال کرد، فرمود: پائین ترین درجه آنها این است که عبادات خود را کوچک شمرد و گناهان خود را بزرگ می شمردند و گمان می کنند در دنیا کسی جز آنها مورد مواخذه و بازخواست قرار نمی گیرد. آن شخص وقتی کلام حضرت را شنید بی هوش شد، بعد از این که به هوش آمد از حضرت پرسید: آیا بالاتر از این هم درجه ای است؟ حضرت فرمودند: بلی هفتاد درجه دیگر هست! «مستدرک الوسائل، ج ۱، ص ۱۳۳»

حدیث ۴۵۴

قال الامام علی - علیه السّلام - : اِذَا اَكْرَمَ اللَّهُ عَبْدًا لَشَغَلَهُ بِمَحَبَّتِهِ. حضرت علی - علیه السّلام - فرمودند: زمانی که خداوند بنده ای را اکرام نماید او را به محبت و دوستی خودش مشغول می سازد. «تصنیف غررالحکم، ص ۱۹۹، ح ۳۹۶۴»

حدیث ۴۵۵

قال الامام علی - علیه السّلام - : كَمَا أَنَّ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَا يَجْتَمِعَانِ، كَذَلِكَ حُبُّ اللَّهِ وَ حُبُّ الدُّنْيَا لَا يَجْتَمِعَانِ. حضرت علی - علیه السّلام - فرمودند: همان طور که خورشید و ماه با همدیگر جمع نمی شوند، همچنین حب خداوند و حب دنیا با هم جمع نمی گردند. «تصنیف غررالحکم، ص ۱۴۱، ح ۲۵۱۳»

حدیث ۴۵۶

قال الامام علی - علیه السّلام - : اِنْ كُنْتُمْ تَحِبُّونَ اللَّهَ فَاحْرِبُوا مِنْ قُلُوبِكُمْ حُبَّ الدُّنْيَا. حضرت علی - علیه السّلام - فرمودند: اگر دوست دار خدا هستید (و به او عشق می ورزید)، پس محبت دنیا را از قلبهایتان خارج سازید. «تصنیف غررالحکم، ص ۱۴۱، ح ۲۵۱۰»

حدیث ۴۵۷

قال الامام علی - علیه السّلام - : اَطِيبُ شَيْءٍ فِي الْجَنَّةِ وَ اَلَّذَةُ حُبُّ اللَّهِ وَ الْحُبُّ فِي اللَّهِ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. حضرت علی - علیه السّلام - فرمودند: نیکوترین و لذیذترین چیز در بهشت محبت و دوستی خداوند و دوستی در راه خدا و حمد و ستایش پروردگار جهانیان می باشد. «مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۳۶۶»

حدیث ۴۵۸

قال الامام علی - علیه السّلام - : حُبُّ اللَّهِ نَارٌ لَا يَمُرُّ عَلَى شَيْءٍ اِلَّا احْتَرَقَ وَ نورِ اللَّهِ لَا يَطَّلِعُ عَلَى شَيْءٍ اِلَّا اَضَاءَ. حضرت علی - علیه السّلام -

- فرمودند: دوستی و حب خدا آتشی است که بر هر چه بگذرد آن را می سوزاند و بر هیچ چیز نمی تابد مگر اینکه روشن و نورانش می نماید. «بحارالانوار، ج ۶۷، ص ۲۳»

حدیث ۴۵۹

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله -: علامية حب الله تعالى حب ذكر الله و علامية بغض الله بعض ذكر الله. رسول اکرم - صلى الله عليه وآله - فرمودند: نشانه حب و دوستی خداوند، حب و علاقه به ذکر و یاد خداست و نشانه بغض بعض خداوند، بغض و تنفر از یاد حق می باشد. «کنز العمال، ح ۱۷۷۶»

حدیث ۴۶۰

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله -: حب الدنيا و حب الله لا يجتمعان في قلب ابدًا. رسول اکرم - صلى الله عليه وآله - فرمودند: حب و دوستی دنیا با حب خدا هرگز با هم در یک قلب جمع نمی شوند. «تنبيه الخواطر، ج ۲، ص ۱۲۲»

حدیث ۴۶۱

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله -: من أحب لقاء الله، أحب لقاء الله لقاءه و من كره لقاء الله كره لقاءه. رسول اکرم - صلى الله عليه وآله - فرمودند: کسی که دوستدار دیدار و ملاقات پروردگار است، خداوند نیز ملاقات با او را دوست دارد و کسی که دیدار خدا در نظر او ناپسند است خداوند نیز دیدار او را ناپسند می دارد. «بحارالانوار، ج ۶، ص ۱۳۳»

حدیث ۴۶۲

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله -: أحبوا الله لما يغدوكم به من نعمه و أحبوني لله تعالى و أحبوا قرابتي لي. رسول اکرم - صلى الله عليه وآله - فرمودند: خداوند را به خاطر نعمت هائی که به شما ارزانی داشته دوست بدارید و مرا به خاطر خداوند و خویشاوندانم را به خاطر من دوست بدارید. «علل الشرایع، ص ۶۰۰»

حدیث ۴۶۳

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله -: قال الله تعالى لداود - عليه السلام -: أحببني و حببني الى خلقى. قال يا رب كيف أحببك الى خلقك؟ قال: أذكرني بالحسن الجميل... رسول اکرم - صلى الله عليه وآله - فرمودند: خداوند به حضرت داود - علیه السلام - وحی فرمود: مرا دوست بدار و مرا محبوب خلق من ساز. حضرت داود عرض کرد: چگونه ترا محبوب خلق سازم؟ خداوند فرمود: به نزد آنان مرا به نیکی یاد کن و نعمت ها و احسان هائی را که به آنها نموده ام بدانها یادآوری کن. «محجة البيضاء، ج ۷، ص ۲۵۴»

حدیث ۴۶۴

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله -: قال الله: ما تحبب إلي عبدی بشي أحب إلي مما افترضته عليه و إنه ليتحجب إلي بالنافلة... رسول اکرم - صلى الله عليه وآله - فرمودند: خداوند می فرماید: هیچ بنده ای با چیزی بهتر از انجام واجبات به من اظهار دوستی و محبت نکرده است و همانا بنده با انجام نوافل اظهار محبت و دوستی به من می نماید تا آنجا که محبوب من واقع می شود، پس زمانی که من او را دوست بدارم گوش او می شوم که با آن می شنود، چشم او می شوم که با آن می بیند، زبان او می شوم که با آن سخن

می‌گویید، دست او می‌شوم که با آن می‌گیرد و پای او می‌شوم که با آن راه می‌رود، اگر مرا بخواند اجابتش می‌کنم و اگر چیزی از من بخواهد به او خواهم داد. «المحاسن، ج ۱، ص ۴۵۴»

حدیث ۴۶۵

قال رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : أَلْزَمُوا مَوَدَّتَنَا أَهْلَ الْبَيْتِ فَإِنَّهُ مَنْ لَقِيَ اللَّهَ وَهُوَ يُحِبُّنَا دَخَلَ الْجَنَّةَ بِشَفَاعَتِنَا وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَا يَنْفَعُ عَبْدٌ بِعَمَلِهِ إِلَّا بِمَعْرِفَتِهِ بِحَقِّنَا. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: به محبت و عشق به ما اهل بیت روی بیاورید زیرا کسی که خدا را با چنین خصلتی ملاقات کند داخل بهشت گردد و از شفاعت ما برخوردار شود، قسم به خدایی که جانم در دست او است جز با معرفت به حق ما، هیچ کس از عمل خود بهره ای نخواهد برد. «امالی مفید، ص ۴۳»

حدیث ۴۶۶

قال رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : لَا تَزُولُ قَدَمَا عَبَدَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّى يُسْأَلَ عَنْ أَرْبَعٍ عَنْ عُمَرِهِ فِيمَا أَفْنَاهُ وَعَنْ شَبَابِهِ فِيمَا أُبْلَاهُ وَعَنْ مَالِهِ مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبَهُ وَفِيمَا أَنْفَقَهُ، وَعَنْ حُبِّنَا أَهْلَ الْبَيْتِ. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: بنده خدا در قیامت قدم از قدم بر نمی‌دارد جز آن که از چهار چیز سؤال می‌شود: از عمر او سؤال می‌شود که چگونه و در چه راهی آن را از دست داده است، از جوانی او می‌پرسند که در چه راهی آن را به فرسودگی رسانده است، از ثروت او که از چه راهی به دست آورده و در چه راهی آن را خرج نموده است و نیز از محبت و دوستی ما سؤال می‌شود. «بحار الأنوار، ج ۷، ص ۲۵۸»

حدیث ۴۶۷

قال امير المؤمنين - عليه السلام - : ما أعظم فوز من اقتفى أثر النبيين. امير مؤمنان - عليه السلام - فرمودند: چه بزرگ است رستگاری کسی که دنباله رو پیامبران باشد. «غررالحکم، ح ۹۵۵۷»

حدیث ۴۶۸

قال امير المؤمنين - عليه السلام - : أقرب الناس من الأنبياء أعملهم بما أمروا به. امير مؤمنان - عليه السلام - فرمودند: نزدیک ترین مردم به پیامبران، کسانی هستند که به آن چه امر شده اند، عمل کنند. «غررالحکم، ح ۳۰۵۷»

حدیث ۴۶۹

قال امير المؤمنين - عليه السلام - : وصيتي لكم لا تُشركوا بالله شيئاً. امير مؤمنان - عليه السلام - فرمودند: سفارش من به شما آن است که هرگز برای خدا شریکی قرار ندهید. «نهج البلاغه، نامه ۲۳»

حدیث ۴۷۰

عن النبي - صلی الله علیه و آله - : كُلُّ مَوْلُودٍ يُوَلَّدُ عَلَى الْفِطْرَةِ وَآبَاؤُهُ يَهُودِيَّةً وَيُنَصِّرَانَهُ وَيُمَجْسِنَانَهُ. نبی اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: همه مولودها بر فطرت (توحیدی) به دنیا می‌آیند، و این پدر و مادرها هستند که آنها را یهودی، مسیحی یا مجوسی بار می‌آورند. «بحار الانوار، ج ۵۸، ص ۱۸۷»

حدیث ۴۷۱

عَنْ الْإِمَامِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - قَالَ: مَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ أَنْ يَصِلَنَا فَلْيَصِلْ فَقَرَاءَ شِيعَتِنَا وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ أَنْ يَزُورَ قُبُورَنَا فَلْيَزُرْ قُبُورَ صَلْحَاءِ أَخْوَانِنَا. امام کاظم - علیه السلام - فرمودند: کسی که به ما دسترسی ندارد و نمی تواند به دیدن ما نائل آید به دیدار فقراء شیعه (و به دستگیری آنان) پردازد و کسی که استطاعت زیارت قبر ما را ندارد به زیارت قبر صالحان از شیعه ما برود. «وسائل الشیعه، ج ۶، ص ۳۳۲»

حدیث ۴۷۲

عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - قَالَ: إِخْتَبِرُوا شَيْعَتِي بِخَصِيصَتَيْنِ فَإِنْ كَانَتْ فِيهِمْ فَهِيَ شَيْعَتِي: مُحَافِظَتُهُمْ عَلَى أَوْقَاتِ الصَّلَاةِ وَ مُوَاسَاةَتُهُمْ مَعَ إِخْوَانِهِمُ الْمُؤْمِنِينَ بِالْمَالِ وَإِنْ لَمْ تَكُنْ فِيهِمْ فَاعَزَبْ ثُمَّ اعَزَبْ ثُمَّ اعَزَبْ. امیر المؤمنین - علیه السلام - فرمودند: شیعیان مرا به دو خصلت امتحان کنید که اگر دارای این دو خصلت بودند، شیعه اند: اهمّیت به نماز در اول وقت و دستگیری برادران دینی خود با مال، اگر این دو در آن ها نبود، پس از ما دورند، دورند و دورند! «جامع الاخبار، ص ۳۵»

حدیث ۴۷۳

. قَالَ الْإِمَامُ الْعَسْكَرِيُّ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - : قَالَ رَجُلٌ لِرَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : فُلَانٌ يَنْظُرُ إِلَى حَرَمِ جَارِهِ وَإِنْ أُمِكِنَهُ مُوَاقِعُهُ حَرَامٌ لَمْ يَضِقْ عَنْهُ فَغَضِبَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - وَ... . امام حسن عسگری - علیه السلام - فرمودند: مردی به پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - گفت: فلان کس به حرم (همسر) همسایه خود چشم می دوزد و اگر امکان عمل نامشروع دست دهد، کوتاهی نمی کند، پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - غضبناک شد و فرمودند: او را حاضر کنید، مردی که در کنار پیامبر بود گفت: یا رسول الله او از پیروان شما است و به علی - علیه السلام - عشق می ورزد و از دشمنان ما بیزاری می جوید. پیامبر - صلی الله علیه و آله - فرمودند: نگو که چنین کسی از شیعیان ما است، او دروغگو است زیرا شیعیان ما آن هایی هستند که همگام با ما و پیرو ما در اعمال باشند. «لئالی الاخبار، ج ۵، ص ۱۵۷»

حدیث ۴۷۴

عَنِ الْإِمَامِ الصَّادِقِ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - قَالَ: إِمْتَحِنُوا شِيعَتَنَا عِنْدَ ثَلَاثٍ: عِنْدَ مَوَاقِيتِ الصَّلَاةِ كَيْفَ مُحَافِظَتُهُمْ عَلَيْهَا، وَ عِنْدَ أَسْرَارِهِمْ كَيْفَ حِفْظِهِمْ لَهَا، عِنْدَ عَدُوِّنَا، وَ إِلَى أَمْوَالِهِمْ كَيْفَ مُوَاسَاةَتِهِمْ لِأَخْوَانِهِمْ فِيهَا. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: شیعیان و پیروان ما را در سه مسئله امتحان کنید: اهمّیت به اوقات نماز که آیا بر انجام آن در وقتش محافظت می کنند یا نه و حفظ اسرار یعنی در حفظ اسرار و مسائل محرمانه کوشا هستند یا خیر و از حیث توانمندی های مالی یعنی آیا با مال خود به یاری برادران دینی خود می پردازند یا نه. «الخصال، ج ۱، ص ۱۰۳»

حدیث ۴۷۵

عَنِ الْإِمَامِ الصَّادِقِ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - قَالَ: يَا مَعْشَرَ الشَّيْعَةِ إِنَّكُمْ قَدْ نَسَبْتُمْ إِلَيْنَا كُونُوا لَنَا زِينًا وَلَا تَكُونُوا عَلَيْنَا شَيْنًا. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: ای شیعیان، شما به ما منسوب هستید، پس مایه زینت ما باشید نه مایه آبرو ریزی ما. «مشكاة الأنوار، ص ۶۷»

حدیث ۴۷۶

عَنِ الْإِمَامِ الصَّادِقِ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - قَالَ: أَيُّمَا رَجُلٍ مِنْ شَيْعَتِنَا أَتَى رَجُلًا مِنْ إِخْوَانِهِ فَاسْتَتَعَانَ بِهِ فِي حَاجَتِهِ فَلَمْ يَعْنَهُ وَهُوَ يَقْدِرُ إِلَّا ابْتِلَاءَهُ اللَّهُ بِأَنْ يَقْضِيَ حَوَائِجَ عَدُوِّهِ مِنْ أَعْدَائِنَا. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: هر کس از شیعیان ما در برابر یکی از برادران خود، اظهار حاجت کند و او در حالی که می‌تواند به دست‌گیری او پردازد، کوتاهی نماید خداوند او را مبتلا می‌کند به بر آوردن حاجت دشمنان ما. «وسائل الشیعه، ج ۱۱، ص ۵۹۸»

حدیث ۴۷۷

قال الامام زين العابدين - عليه السلام - : اِعْلَمُوا عِبَادَ اللَّهِ إِنَّ أَهْلَ الشَّرْكِ لَا تُنْصَبُ لَهُمُ الْمَوَازِينُ، وَلَا تُنْشَرُ لَهُمُ الدَّوَابِغُ، وَإِنَّمَا يُحْشَرُونَ إِلَى جَهَنَّمَ زُمَرًا، وَإِنَّمَا نَصَبُ الْمَوَازِينِ وَنَشْرُ الدَّوَابِغِ لِأَهْلِ الْإِسْلَامِ. امام سجّاد - علیه السلام - فرمودند: ای بندگان خدا آگاه باشید برای اهل شرک ترازوهای اعمال قرار نخواهد گرفت و دفته‌های حساب و کتاب گسترده نمی‌شوند بلکه دسته‌جمعی به سوی جهنم فرستاده می‌شوند و قرار دادن آن ترازوها و گسترده شدن آن دیوان و دفته‌ها برای اهل اسلام است. «نور الثقلین، ج ۴، ص ۵۰۷»

حدیث ۴۷۸

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله - : يَا بَنَ مَسْعُودٍ! إِيَّاكَ أَنْ تُشْرِكَ بِاللَّهِ طَرْفَةَ عَيْنٍ وَإِنْ نُشِرْتَ بِالْمِنْشَارِ، أَوْ قُطِعَتْ، أَوْ صُلِبَتْ، أَوْ أُحْرِقَتْ بِالنَّارِ. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: ای پسر مسعود! مبادا آنی به خدا شرک ورزی حتی اگراره شوی یا تکه تکه ات کنند یا به دارت آویزند و یا به آتشت سوزانند. «مکارم الأخلاق، ج ۲، ص ۳۵۷»

حدیث ۴۷۹

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله - : لَا تَسْتَضِيئُوا بِنَارِ الْمُشْرِكِينَ. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: از روشنایی آتش مشرکان استفاده نکنید. «المجازات النبویه، ص ۲۶۸»

حدیث ۴۸۰

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله - : إِيَّاكَ وَمَا يَعْتَدِرُ مِنْهُ، فَإِنَّ فِيهِ الشَّرْكَ الْخَفِيَّ. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: از کاری که موجب عذر خواهی می‌شود بپرهیز؛ زیرا در آن شرک خفی است. «بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۲۰۰»

حدیث ۴۸۱

الإمام الصادق عليه السلام : أَحْضَرُوا مَعَ قَوْمِكُمْ مَسَاجِدَكُمْ . امام صادق علیه السلام : همراه کسان خود ، در مسجد حاضر شوید . وسائل الشیعة : ج ۸ ص ۳۹۹ ح ۴ .

حدیث ۴۸۲

الإمام علي عليه السلام : عَلَّمَنِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ إِذَا لَبِسْتُ ثَوْبًا جَدِيدًا أَنْ أَقُولَ : الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي كَسَانِي مِنَ اللَّبَاسِ مَا أَتَجَمَّلُ بِهِ فِي النَّاسِ ، اللَّهُمَّ اجْعَلْهَا ثِيَابَ بَرَكَهٍ أَسْعَى فِيهَا لِمَرْضَاتِكَ ، وَأَعْمُرْ فِيهَا مَسَاجِدَكَ . امام علی علیه السلام : پیامبر خدا به من

آموخت که هرگاه جامه نویی بر تن کردم، بگویم: «سپاس، خدایی را که لباسی به من پوشاند که در میان مردم با آن، خود را بیاریم. پروردگارا! جامه‌ای بابرکت قرارش ده تا در آن برای رضایت تو بکوشم و به آباد ساختن مسجدهایت بپردازم». الکافی: ج ۶ ص ۴۵۸ ح ۲

حدیث ۴۸۳

رسول الله صلی الله علیه و آله: إِذَا رَأَيْتُمُ الرَّجُلَ يَعْتَادُ الْمَسْجِدَ فَاشْهَدُوا لَهُ بِالْإِيمَانِ، قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: «إِنَّمَا يَعْزُمُ مَسْجِدَ اللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ». پیامبر خدا صلی الله علیه و آله: هرگاه دیدید که مردی پیوسته به مسجد می‌رود، به ایمان او گواهی دهید. خداوند متعال فرمود: «تنها کسی که به خدا و روز رستاخیز، ایمان آورده است، مساجد خدا را آباد می‌کند». عوالی اللآلی: ج ۲ ص ۳۲ ح ۷۹ من دون الآیه.

حدیث ۴۸۴

الإمام علی علیه السلام: لَا يُسَيِّمِي الْمُسْلِمُ رُجِيلاً، وَلَا يُسَيِّمِي الْمُصْحَفُ مُصَيِّحًا، وَلَا الْمَسْجِدُ مُسَيِّجًا. امام علی علیه السلام: مسلمان، «مردک» و قرآن، «قرآنک» و مسجد، «مسجدک» نامیده نمی‌شود. النوادر للراوندى: ص ۱۹۴ ح ۳۵۶، الجعفریات: ص ۲۴۱ كلاهما عن الإمام الكاظم عن آبائه عليهم السلام، بحار الأنوار: ج ۷۶ ص ۳۵۸ ح ۲۷.

حدیث ۴۸۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله: إِذَا رَأَيْتُمُ الْمَصَاحِفَ حُلِيَّتْ، وَالْمَسَاجِدَ زَيَّنَتْ، وَالْمَنَارَةَ طُوِّتْ، وَاتَّخَذَ الْقُرْآنُ مَرَامِيرَ، وَالْمَسَاجِدُ طُرُقًا، الْمُؤْمِنُ فِي ذَلِكَ الزَّمَانِ أَعَزُّ مِنَ الْكِبْرِيتِ الْأَحْمَرِ، أَمَا إِنَّ مَسَاجِدَهُمْ مُرْخَرَفَةٌ، وَأَبْدَانُهُمْ نَقِيَّةٌ، وَقُلُوبُهُمْ أَتْنٌ مِنَ الْجِيفَةِ. هرگاه دیدید که قرآن‌ها، جامه‌ای زیبا بر تن کرده‌اند و مساجد، زینت یافته‌اند و مناره‌ها، قد برافراشته‌اند و قرآن، با ساز و آواز خوانده می‌شود و مسجدها، گذرگاه قرار گرفته‌اند، مؤمن در آن روزگار، از گوگرد سرخ، کمیاب‌تر خواهد بود. آری. مساجدشان آذین‌بندی و جسمشان پاکیزه؛ لیکن دل‌هایشان از مُردار، بدبوتر است. روضه الواعظین: ص ۳۷۰.

حدیث ۴۸۶

رسول الله (صلى الله عليه وآله وسلم): مَنْ أَمْسَى كَالأَمْسَى كَالأَمْسَى مِنْ عَمَلٍ يَدِيهِ؛ أَمْسَى مَغْفُورًا لَهُ؛ هَر كَس، خَسْتَه از كارِ خود، روز را به پایان ببرد، آمرزیده روزش را به پایان برده است. كنز العمال: ۹۲۱۴ / ۷ / ۴.

حدیث ۴۸۷

رسول الله (صلى الله عليه وآله وسلم): إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ أَنْ يَرَى عَبْدَهُ تَعْبًا فِي طَلَبِ الْحَلَالِ؛ هَر آينه خدای - تعالی - دوست می‌دارد که بنده اش را ببیند که در طلبِ روزی رنج می‌برد. كنز العمال: ۹۲۰۰ / ۴ / ۴.

حدیث ۴۸۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَوْصِيكُمْ بِالْحَشِيَّةِ مِنَ اللَّهِ فِي السَّرِّ وَالْعَلَانِيَةِ... وَالْإِكْتِسَابِ فِي الْفَقْرِ وَالْغِنَى؛ شما را سفارش می‌کنم که در پنهان و آشکار از خدا بیم ورزید... و خواه در فقر و خواه در توانگری، در پی کسبِ [روزی] باشید. بحار الأنوار: ۱ /

۳۰ / ۱۴۱

حدیث ۴۸۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: غُدْوَةٌ أَحَدِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَعْظَمٍ مِنْ غُدْوَتِهِ يَطْلُبُ لَوْلِيهِ وَعِيَالِهِ مَا يُصْلِحُهُمْ؛ بامدادان برون شدن یکی از شما [برای جهاد] در راه خدا، ارجمندتر از بامدادان برون شدنش برای سامان بخشیدن به زندگی فرزندان و خانواده اش نیست. دعائم الإسلام: ۲ / ۱۵ / ۹، عوالی اللآلی: ۳ / ۱۹۴ / ۶.

حدیث ۴۹۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لِلْمُؤْمِنِ ثَلَاثُ سَاعَاتٍ: فَسَاعَةٌ يُنَاجِي فِيهَا رَبَّهُ، وَسَاعَةٌ يُرْمُ مَعَاشَهُ، وَسَاعَةٌ يُخَلِّي بَيْنَ نَفْسِهِ وَبَيْنَ لَدَّتِهَا فِي مَا يَحِلُّ وَيَجْمَلُ. وَلَيْسَ لِلْعَاقِلِ أَنْ يَكُونَ شَاخِصًا إِلَّا فِي ثَلَاثٍ: مَرَمَّةٍ لِمَعَاشٍ، أَوْ خُطْوَةٍ فِي مَعَادٍ، أَوْ لَمَذَّةٍ فِي غَيْرِ مُحَرَّمٍ؛ مؤمن را سه وقت است: وقتی که در آن، با پروردگارش مناجات می کند؛ و وقتی که گذران زندگی اش را سامان می دهد؛ و وقتی که از آن چه حلال و زیبا است، برای خود لذت برمی گیرد. و خردمند را سزاوار نیست که جز در پی سه چیز باشد: سامان دادن معیشت، گام نهادن برای روز قیامت، یا لذت بر گرفتن از آن چه حرام نیست. تحف العقول: ۲۰۳، الأمالی للطوسی: ۱۴۷ / ۲۴۰.

حدیث ۴۹۱

رسول الله (صلی الله علیه و آله وسلم): السَّاعِي عَلَى وَالِدَيْهِ لِيُكْفَهُمَا أَوْ يُغْنِيَهُمَا عَنِ النَّاسِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَمَنْ سَعَى عَلَى زَوْجٍ أَوْ وَلَدٍ لِيُكْفَهُمْ وَيُغْنِيَهُمْ عَنِ النَّاسِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَالسَّاعِي عَلَى نَفْسِهِ لِيُغْنِيَهَا وَيُكْفَهَا عَنِ النَّاسِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَالسَّاعِي مُكَاتِرَةٌ فِي سَبِيلِ الشَّيْطَانِ؛ آن که بکوشد تا پدر و مادرش را تأمین کند یا آنان را از مردم بی نیاز سازد، [کارش] در راه خدا است؛ و آن کس که بکوشد تا همسر یا فرزندانش را کفاف بخشد و از مردم بی نیاز کند، [نیز] در راه خدا است؛ و آن که تلاش می کند تا خودش را بی نیاز کند و از مردم مستغنی سازد، [نیز] در راه خدا است؛ و آن که تلاش می کند تا بر دارایی خود بیفزاید، در راه شیطان است. کنز العمال: ۴ / ۱۰ / ۹۲۳۷.

حدیث ۴۹۲

رسول الله (صلی الله علیه و آله وسلم): مَنْ سَعَى عَلَى نَفْسِهِ لِيُعِزَّهَا وَيُغْنِيَهَا عَنِ النَّاسِ فَهُوَ شَهِيدٌ؛ هر کس بکوشد تا خود را عزیز و از مردم بی نیاز دارد، [هم رتبه] شهید است. کنز العمال: ۴ / ۶۰۷ / ۱۱۷۶۰.

حدیث ۴۹۳

رسول الله (صلی الله علیه و آله وسلم): طَلَبُ الْكَسْبِ فَرِيضَةٌ بَعْدَ الْفَرِيضَةِ؛ پس از ادای نماز واجب، روزی جستن واجب است. بحار الأنوار: ۱۰۳ / ۱۷ / ۷۹.

حدیث ۴۹۴

رسول الله (صلی الله علیه و آله وسلم): إِنَّ عِيسَى بْنَ مَرْيَمَ قَالَ: خُلِقَ النَّهَارُ لِتَوَدِّي فِيهِ الصَّلَاةَ الْمَفْرُوضَةَ الَّتِي عَنْهَا تُسْأَلُ وَبِهَا تُحَاسَبُ، وَبِرِّ وَالِدَيْكَ، وَأَنْ تَضْرِبَ فِي الْأَرْضِ تَبْتَغِيَ الْمَعِيشَةَ؛ مَعِيشَةُ يَوْمِكَ؛ هر آینه عیسی بن مریم علیه السلام فرمود: «روز آفریده شد، و برّ والدینک، و آن تضرّب فی الارض تبغی المعیشتہ؛ معیشتہ یومک؛

تا در آن نماز واجب را ادا کنی که از آن بازخواست و با آن حسابرسی خواهی شد؛ و تا به پدر و مادرت نیکی کنی؛ و تا در زمین گام زنی و در پی گذران زندگی روزانه خود بر آیی». بحار الأنوار: ۳۸/ ۵۸/ ۲۰۸.

حدیث ۴۹۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنْ تَوَرَّطَ فِي الْأُمُورِ غَيْرَ نَاطِرٍ فِي الْعَوَاقِبِ فَقَدْ تَعَرَّضَ لِمُفْطِعَاتِ النَّوَائِبِ، وَالتَّذْيِيرُ قَبْلَ الْعَمَلِ يُؤْمِنُكَ مِنَ النَّدَمِ؛ هر که بدون عاقبت اندیشی، در کارها فرو رود، خود را به بلاهای سخت رسواکننده دچار کند. و برنامه ریزی پیش از هر کار، از پشیمانی ایمنت خواهد ساخت. الکافی: ۴ / ۱۹ / ۸.

حدیث ۴۹۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: يُسْتَدَلُّ عَلَى الْإِدْبَارِ بِأَرْبَعٍ: سَوْءِ التَّذْيِيرِ وَقُبْحِ التَّبَذِيرِ، وَقَلَّةِ الْإِعْتِبَارِ، وَكَثْرَةِ الْإِعْتِدَارِ؛ نشانه های بخت برگستگی چهار چیزند: بدی برنامه ریزی، زشتی ریخت و پاش، اندکی عبرت گیری، و فراوانی عذرخواهی. غرر الحکم: ۱۰۹۵۸.

حدیث ۴۹۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنْ تَأَخَّرَ تَدْبِيرُهُ تَقَدَّمَ تَدْمِيرُهُ؛ هر کس در برنامه ریزی واپس ماند، نابودی اش پیش افتد. غرر الحکم: ۸۰۴۵.

حدیث ۴۹۸

رسول الله (صلی الله علیه و آله وسلم): إِنَّ مِنْ عَقْلِ الرَّجُلِ اسْتِصْلَاحَ مَعِيشَتِهِ؛ همانا نشانه عاقل بودن انسان آن است که گذران زندگی اش سامان بخشد. الفردوس: ۱ / ۲۱۴ / ۸۱۵ عن أبي الدرداء.

حدیث ۴۹۹

رسول الله (صلی الله علیه و آله): شَرَفُ الدُّنْيَا الْغِنَى، وَشَرَفُ الْآخِرَةِ التَّقْوَى؛ مایه بزرگواری دنیا، توانگری است؛ و مایه بزرگواری آخرت، تقوا. کنز العمال: ۳ / ۹۲ / ۵۶۵۰.

حدیث ۵۰۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لَا تَسْتَبُوا الدُّنْيَا؛ فَنِعَمَتْ مَطِيئَةُ الْمُؤْمِنِ؛ فَعَلَيْهَا يَبْلُغُ الْخَيْرَ، وَبِهَا يَنْجُو مِنَ الشَّرِّ. إِنَّهُ إِذَا قَالَ الْعَبْدُ: لَعَنَ اللَّهُ الدُّنْيَا، قَالَتِ الدُّنْيَا: لَعَنَ اللَّهُ أَعْصَانَا لِرَبِّهِ؛ دنیا را دشنام مدهید که نیکو مَرکبی است برای مؤمن؛ سوار بر آن به خیر دست می یابد و با آن از شر رهایی می جوید. همانا هرگاه بنده ای بگوید: «خداوند دنیا را لعنت کناد!»، دنیا هم می گوید: «خداوند از میان ما کسی را لعنت کناد که در برابر پروردگارش سرکش تر است». بحار الأنوار: ۱۰ / ۱۷۸ / ۷۷.

حدیث ۵۰۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: كُلُّ يَوْمٍ لَا يُعْصِي اللَّهَ فِيهِ فَهُوَ عِيدٌ؛ هر روزی که در آن خداوند نافرمانی نشود، عید است.

نهج البلاغه ، حکمت ۴۲۸

حدیث ۵۰۲

پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: فَنَبِّرُوْا اِنْ قَدَرْتُمْ كُلَّ يَوْمٍ يَعْنِي تَهَادَوْا وَ تَوَاصَلُوا فِي اللّٰهِ؛ اگر می‌توانید هر روز را نوروز کنید؛ یعنی در راه خدا به یکدیگر هدیه بدهید و با یکدیگر پیوند داشته باشید. دعائم الإسلام، ج ۲، ص ۳۲۶

حدیث ۵۰۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إِذَا كَانَ يَوْمُ النَّبْرِ فَاغْتَسِلْ وَ الْبَسْ أَنْظَفَ ثِيَابِكَ وَ تَطَيَّبْ بِأَطْيَبِ طَبِيكِ وَ تَكُونُ ذَلِكَ الْيَوْمَ صَائِمًا؛ چون روز عید نوروز فرا رسید، غسل کن، پاکیزه‌ترین جامه‌ی خود را بپوش، با بهترین عطر، خود را خوشبو کن و آن روز را روزه بدار. وسائل الشیعه: ج ۸، ص ۱۷۲، ح ۱۰۳۳۸

حدیث ۵۰۴

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: مَنْ لَمْ يَقْدِرْ عَلَى مَا يُكْفِّرُ بِهِ ذُنُوبَهُ فَلْيُكْثِرْ مِنَ الصَّلَاةِ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ فَإِنَّهَا تَهْدِمُ الذُّنُوبَ هَدْمًا؛ هر که نمی‌تواند کاری کند که به سبب آن گناهانش زدوده شود بر محمد و آل او بسیار درود فرستد؛ زیرا که آن، گناهان را ریشه کن می‌کند. أمالی الصدوق: ۴ / ۶۸

حدیث ۵۰۵

امام صادق (علیه السلام) می‌فرمایند: إِذَا سَافَرَ أَحَدُكُمْ فَقَدِمَ مِنْ سَفَرِهِ فِلیاتِ أَهْلِهِ بِمَا تَسَّرَ؛ هر گاه یکی از شما به مسافرت رود و سپس از سفر برگردد، پس باید برای خانواده خود به اندازه‌ای که توانایی دارد سوغاتی بیاورد. وسائل الشیعه، ج ۸، ص ۳۳۷.

حدیث ۵۰۶

امام سجاد (علیه السلام) می‌فرمایند: لَإِنْ أُدْخِلَ السُّوقَ وَ مَعِيَ دِرْهَمٌ ابْتِغَاءَ بِهِ لِحْمًا لِعِيَالِي وَ قَدْ قَرِمُوا إِلَيْهِ أَحَبَّ إِلَيَّ مِنْ أَنْ أُعْتِقَ نَسَمَةً؛ برای من به بازار رفتن و خرید یک درهم گوشت برای خانواده‌ام که میل به گوشت دارند، از بنده آزاد کردن دوست داشتنی‌تر است. وسائل الشیعه، ج ۱۵، ص ۲۵۱.

حدیث ۵۰۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرمایند: مَنْ دَخَلَ السُّوقَ فَاشْتَرَى ثُخْمَةً فَحَمَلَهَا إِلَى عِيَالِهِ كَانَ كَحَامِلِ صَدَقَةٍ إِلَى قَوْمٍ مَحَاوِجٍ وَ لَبِيدَا بِالْأَنَاثِ قَبْلَ الذَّكَورِ فَإِنْ مَنْ فَرَّحَ ابْنَتُهُ فَكَانَ مَا أَغْتَقَ رَقَبَةً مِنْ وُلْدِ إِسْمَاعِيلَ وَ مَنْ أَقْرَبَ بَعِثِينَ ابْنِ فَكَانَ مَا بَكَى مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَ مَنْ بَكَى مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ إِذْ دَخَلَهُ اللَّهُ جَنَّتِ النَّعِيمُ؛ هر کس به بازار رود و هدیه‌ای برای خانواده‌اش بخرد و ببرد، [پاداش او] مانند کسی است که برای نیازمندان صدقه می‌برد [و هنگامی که هدیه را به خانه می‌برد]، باید، قبل از پسران، به دختران بدهد، زیرا کسی که دخترش را شادمان کند، مانند کسی است که یک بنده از فرزندان اسماعیل را آزاد کرده است. و هر کس [با دادن هدیه‌ای] چشم پسری را روشن کند، گویا از ترس خدا گریسته است و هر کس از ترس خدا بگرید، خداوند او را داخل نعمت‌های بهشت کند. وسائل الشیعه، ج ۱۵، ص ۲۲۷.

حدیث ۵۰۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرماید: للمراه علی زوجهها ان یشبع بطنها، و یکسو ظهرها، و یعلمها الصلوة و الصوم و الزکاة ان کان فی مالها حق، و لا تخالفه فی ذلك؛ حق زن بر شوهرش این است که او را سیر کند، لباس بپوشاند، نماز و روزه و زکات را - اگر در مال زن حق زکاتی است - به او یاد دهد، و زن نیز در این کارها با او مخالفت نرزد. مستدرک الوسائل، ج ۱۴، ص ۲۴۳.

حدیث ۵۰۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرماید: فای رجل لطم امراته لطمه، امرالله عزوجل مالک خازن النیران فیلطمه علی حر وجهه سبعین لطمه فی نار جهنم؛ هر کس به صورت زنش سیلی بزند، خداوند به آتشبان جهنم دستور می‌دهد تا در آتش جهنم هفتاد سیلی بر صورت او بزند. مستدرک الوسائل، ج ۱۴، ص ۲۵۰.

حدیث ۵۱۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرماید: خیر الرجال من أمتی الذین لا یتناولون علی أهلهم و یحئون علیهم و لا یظلمونهم؛ بهترین مردان امت من، آن کسانی هستند که نسبت به خانواده خود خشن و متکبر نباشند و بر آنان ترحم و نوازش کنند و به آنان آزار نرسانند. مکارم الاخلاق، ص ۲۱۶.

حدیث ۵۱۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: من شفع شفاعه یدفع بها مغرما أو یحیی بها مغنما، ثبت الله تعالی قدمیه حین تدخض الأقدام. کسی که با میانجیگری خود زینانی را دفع، یا سودی را احیا کند، خداوند تعالی، در روزی که قدمها می‌لغزد، قدمهای او را استوار بدارد. کنز العمال: ۶۴۹۶ منتخب میزان الحکمه: ۲۹۸

حدیث ۵۱۲

امیر المؤمنین علی علیه السلام لشریح: إیاک والتضجر والتأدی فی مجلس القضاء، الذی أوجب الله فیہ الأجر، و یحسین فیہ الذخر لمن قضی بالحق. امام علی علیه السلام - خطاب به شریح - فرم. دند: مبادا در مجلس قضاوت اظهار خستگی و ناراحتی کنی؛ مجلسی که خداوند در آن پاداش قرار داده و برای کسی که به حق داوری کند ذخیره خوبی در نظر گرفته است. الکافی: ۱ / ۴۱۳ / ۷

حدیث ۵۱۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: من ابتلی بالقضاء بین المسلمین فلینعدل بینهم فی لحظه وإشارته ومقعدیه ومجلسیه. هر که به داوری کردن میان مسلمانان مبتلا شود، باید در نگاهها و اشاره کردنها و جای نشستن و نحوه نشستن خود نسبت به آنها به یکسان رفتار کند. کنز العمال: ۱۵۰۳۲ منتخب میزان الحکمه: ۴۷۰

حدیث ۵۱۴

امیر المؤمنین علی علیه السلام لَشَرِيحٍ: ثُمَّ وَاسٍ بَيْنَ الْمُسْلِمِينَ بَوَجهِكَ وَمَنْطِقِكَ وَمَجْلِسِكَ ، حَتَّى لَا يَطْمَعَ قَرِيبُكَ فِي حَيْفِكَ ، وَلَا يَأْسَ عَدُوُّكَ مِنْ عَدْلِكَ . امام علی علیه السلام - خطاب به شریح - فرمودند: میان مسلمانان در نگاه کردن و سخن گفتن و نشستنت برابری را رعایت کن ، تا نزدیکیات به جانبداری (و ستم) تو امید نبندند و دشمنانت از دادگری تو ، نومید نشوند . وسائل الشیعه : ۱۸ / ۱۵۵ / ۱

حدیث ۵۱۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : مَنْ عَفَا عَنْ دَمٍ لَمْ يَكُنْ لَهُ ثَوَابٌ إِلَّا الْجَنَّةُ . هر که از (قصاص) خونی گذشت کند ، او را پاداشی جز بهشت نباشد . کنز العمال : ۳۹۸۵۴

حدیث ۵۱۶

امام علی علیه السلام : الْحَبْسُ بَعْدَ مَعْرِفَةِ الْحَقِّ ظُلْمٌ . زندانی کردن ، پس از پی بردن به حقیقت ، ظلم است . مستدرک الوسائل : ۱۷ / ۴۰۳ / ۲۱۶۷۲ منتخب میزان الحکمه : ۱۳۰

حدیث ۵۱۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : كُلُّ عَمَلٍ مُنْقَطِعٍ عَنْ صَاحِبِهِ إِذَا مَاتَ إِلَّا الْمُرَابِطَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ، فَإِنَّهُ يُنْمَى لَهُ عَمَلُهُ وَيُجْرَى عَلَيْهِ رِزْقُهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ . هر عملی پس از مرگ صاحبش از او جدا می شود مگر عمل کسی که در راه خدا مرزبانی کند ؛ عمل چنین کسی رشد می کند و تا روز قیامت روزیش داده می شود . کنز العمال : ۱۰۶۱۱ منتخب میزان الحکمه : ۱۱۶

حدیث ۵۱۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : فَمَنْ تَرَكَ الْجِهَادَ أَلْبَسَهُ اللَّهُ ذُلًّا فِي نَفْسِهِ ، وَفَقْرًا فِي مَعِيشَتِهِ ، وَمَحْقًا فِي دِينِهِ . إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى أَعَزُّ أُمَّتِي بِسَيَابِكِ خَيْلِهَا وَمَرَائِزِ رِمَاحِهَا . هر کس جهاد را واگذارد خداوند جامه خواری بر جان او پوشاند و زندگیش را دستخوش فقر سازد و دینش را از بین ببرد . خداوند تبارک و تعالی عزت و اقتدار امت مرا در شمه‌های اسبانشان و نوک نیزه‌هایشان قرار داده است . أمالی الصدوق : ۸ / ۴۶۲

حدیث ۵۱۹

امام علی علیه السلام : جَاهِدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَيْدِيكُمْ ، فَإِنْ لَمْ تَقْدِرُوا فَجَاهِدُوا بِأَلْسِنَتِكُمْ ، فَإِنْ لَمْ تَقْدِرُوا فَجَاهِدُوا بِقُلُوبِكُمْ . در راه خدا با دستهای خود بجنگید ، اگر نتوانستید با زبانهای خود بجنگید و اگر باز هم نتوانستید با دل‌های خود بجنگید . بحار الأنوار : ۲۳ / ۴۹ / ۱۰۰

حدیث ۵۲۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : مَنْ بَلَغَ رَسُولَهُ غَازٍ كَانَ كَمَنْ أَعْتَقَ رَقَبَةً ، وَهُوَ شَرِيكُهُ فِي بَابِ «ثَوَابِ» عَزْوَتِهِ . هر کس نامه جنگاوری را برساند همچون کسی است که بنده‌ای را آزاد کند و در دروازه «ثواب» جنگ او شریکش باشد . وسائل الشیعه : ۱۱/۱۴/۲ منتخب میزان الحکمه : ۱۱۴

حدیث ۵۲۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: من جهز غازياً بسلکِ أویره غفر الله له ما تقدم من ذنبه وما تأخر. هر کس جنگاوری را به یک نخ یا سوزن مجهز کند خداوند گناهان گذشته و آینده او را ببخشد. مستدرک الوسائل: ۱۱ / ۲۴ / ۱۲۳۳۳

حدیث ۵۲۲

امام علی علیه السلام: لیس فی المعاصی أشد من اتباع الشهوة، فلا تطيعوها فتشغلکم عن الله. در میان گناهان (گناهی) سخت‌تر از پیروی شهوت نیست، پس آن را فرمان نبرید که شمارا از خدا غافل می‌سازد. غرر الحکم: ۷۵۲۰ منتخب میزان الحکمه: ۲۱۶

حدیث ۵۲۳

امام علی علیه السلام: من أكثر من ذکر الآخرة قلت معصيته. هر کس که زیاد به یاد آخرت باشد، گناه و نافرمانی او کم شود! غرر الحکم: ۸۷۶۹

حدیث ۵۲۴

امام علی علیه السلام: ما المجاهد الشهيد في سبيل الله بأعظم أجراً ممن قدر فعف. کسی که در راه خدا جهاد کند و به شهادت رسد، اجرش بیشتر از آن کسی نیست که بتواند گناه کند ولی عفت ورزد. نهج البلاغه: الحکمه ۴۷۴

حدیث ۵۲۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: إذا عملت سيئته فأعمل حسنة تمحوها. هر گاه کار بدی کردی، کار خوبی انجام بده، تا آن بدی را پاک کند. أمالی الطوسی: ۱۸۶ / ۳۱۲

حدیث ۵۲۶

امام سجّاد علیه السلام: إياك والابتهاج بالذنب، فإن الابتهاج به أعظم من زكوبه. از شاد شدن به گناه پرهیز، که شاد شدن به گناه از ارتکاب آن بدتر است. بحار الأنوار: ۷۸ / ۱۵۹ / ۱۰

حدیث ۵۲۷

امام علی علیه السلام: من تلذذ بمعاصي الله أورثه الله ذللاً. هر که از معاصی خداوند لذت برد، خداوند او را به خواری افکند. غرر الحکم: ۸۸۲۳ منتخب میزان الحکمه: ۲۲۲

حدیث ۵۲۸

امام باقر علیه السلام: من ارتكب الذنب في الخلاء لم يعي الله به. هر که در خلوت گناه کند خداوند با او بی اعتناست. بحار الأنوار: ۳۵ / ۲۴۷ / ۴۶

حدیث ۵۲۹

امام علی علیه السلام: **أَعْظَمُ الذُّنُوبِ عِنْدَ اللَّهِ ذَنْبُ أَصِيْرٍ عَلَيْهِ عَامِلُهُ**. بزرگترین گناه نزد خداوند، گناهی است که مرتکبش بر آن اصرار ورزد. **غرر الحکم: ۳۱۳۱** منتخب میزان الحکمه: ۲۲۰

حدیث ۵۳۰

امام علی علیه السلام: **اتَّقُوا مَعَاصِيَ اللَّهِ فِي الْخَلَوَاتِ**، فَإِنَّ الشَّاهِدَ هُوَ الْحَاكِمِ. از معاصی خدا در خلوت گاهها (ی خود) پرهیزید؛ زیرا آن (خداوندی) که شاهد است همو داور است. **بحار الأنوار: ۷۸ / ۷۰ / ۲۵**

حدیث ۵۳۱

امام علی علیه السلام: **إِذَا رَغِبْتَ فِي الْمَكَارِمِ فَاجْتَنِبِ الْمَحَارِمِ**. اگر خواهان مکارم و بزرگواریها هستی از حرامها دوری کن. **غرر الحکم: ۴۰۶۹** منتخب میزان الحکمه: ۱۴۴

حدیث ۵۳۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: **حَرَامٌ عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُتَوَلِّهِ بِالشَّهَوَاتِ أَنْ يَسْكُنَهُ الْوَرَعُ**. بر هر دلی که شیفته شهوتها باشد، حرام است که پارسایی در آن منزل کند. **تنبيه الخواطر: ۲ / ۱۲۲** منتخب میزان الحکمه: ۵۸۸

حدیث ۵۳۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: **حَرَامٌ عَلَى كُلِّ قَلْبٍ عَزَى بِالشَّهَوَاتِ أَنْ يَجُولَ فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ**. بر هر دلی که به شهوتها آرام گرفته باشد، حرام است که در ملکوت آسمانها گردش کند. **کذا فی المصدر، ولعل الصواب «عَرَى» من عَرَى بالشیء: أولع به. تنبيه الخواطر: ۲ / ۱۲۲**

حدیث ۵۳۴

امام صادق علیه السلام: **احذروا أهواءكم كما تحذرون أعداءكم، فليس شئٌ أعدى للرجال من أتباع أهوائهم، وخصائد ألسنتهم**. همان گونه که از دشمنان خود حذر می کنید، از هوس‌هایتان حذر کنید؛ زیرا برای مردان دشمنی بدتر از پیروی از هوس‌هایشان و درویده‌های زبان‌هایشان (سخنان بیهوده و یاوه) نیست. **الکافی: ۲ / ۳۳۵ / ۱**

حدیث ۵۳۵

امام علی علیه السلام: **أَوْصِيَكُمْ بِمُجَانَبَةِ الْهَوَى؛ فَإِنَّ الْهَوَى يَدْعُو إِلَى الْعَمَى، وَهُوَ الضَّلَالُ فِي الْآخِرَةِ وَالْدُنْيَا**. شما را به دوری گزیدن از هوس سفارش می کنم؛ زیرا هوس به کوری فرا می خواند و آن (باعث) گمراهی در آخرت و دنیا است. **مستدرک الوسائل: ۱۲ / ۱۱۳ / ۱۳۶۶۶**

حدیث ۵۳۶

الإمامُ زَيْنُ العابدِينَ عليه السلام في وصِيَّتِهِ لابْنِهِ الباقرِ عليه السلام: إِيَّاكَ وَمصاحِبَةَ القاطِعِ لِرِجْمِهِ ؛ فَإِنِّي وَجَدْتُه مَلْعُونًا في كِتابِ اللَّهِ عز وجل في ثلاثِ مَواضِعَ . امام سجاد عليه السلام - در سفارش به فرزند بزرگوارش حضرت باقر عليه السلام - فرمودند: زنهار از همنشینی با کسی که از خویشان خود بریده است ؛ زیرا من چنین کسی را در سه جای کتاب خداوند عز و جل لعنت شده یافتم .
بحار الأنوار : ۲ / ۳۷۷ / ۷

حدیث ۵۳۷

امام علی علیه السلام : من دَخَلَ مَدِخالَ السُّوءِ أَتَهُم . هر که به جاهای بد رفت و آمد کند مورد بدگمانی و تهمت واقع شود . بحار الأنوار : ۷۵ / ۹۱ / ۸

حدیث ۵۳۸

امام علی علیه السلام : مَنْ وَقَفَ نَفْسَهُ مَوْقِفَ التُّهْمَةِ فلا يُلومَنَّ مَنْ أساءَ بِهِ الظَّنَّ . کسی که خود را در معرض تهمت قرار دهد ، نباید کسی را که به او گمان بد برد ، سرزنش کند . بحار الأنوار : ۷۵ / ۹۰ / ۴

حدیث ۵۳۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : أُولَى النَّاسِ بِالتُّهْمَةِ مَنْ جالَسَ أَهْلَ التُّهْمَةِ . سزاوارترین مردم به تهمت کسی است که با متهمان و (افراد مظنون) همنشینی کند . أمالی الصدوق : ۲۸ / ۴ منتخب میزان الحکمة : ۹۶

حدیث ۵۴۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : إِفْشاءُ سِرِّ أَخِيكَ خِيانَةٌ ، فَاجْتَنِبْ ذَلِكَ . فاش کردن راز برادر دینی خیانت است ؛ پس ، از این کار دوری کن . بحار الأنوار : ۷۷ / ۸۹ / ۳

حدیث ۵۴۱

الإمامُ زَيْنُ العابدِينَ عليه السلام كانَ يَقولُ لِوَلَدِهِ: اتَّقُوا الكَذِبَ الصَّغِيرَ مِنْهُ وَالکَبِيرَ ، في كُلِّ جِدٍّ وَهَزَلٍ ، فَإِنَّ الرُّجْلَ إذا كَذَبَ في الصَّغِيرِ اجْتَرَأَ عَلى الكَبِيرِ . امام سجاد عليه السلام به فرزندان خود می فرمود : از دروغ کوچک و بزرگش ، جدی و شوخیش پرهیزید ؛ زیرا انسان هر گاه در چیز کوچک دروغ بگوید ، به گفتن دروغ بزرگ نیز جرأت پیدا می کند . بحار الأنوار : ۷۲ / ۲۳۵ / ۲

حدیث ۵۴۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : وَيْلٌ لِلذِي يُحَدِّثُ فَيَكْذِبُ لِيُضْحِكَ بِهِ القَوْمَ ، وَيْلٌ لَهُ ، وَيْلٌ لَهُ ! وای بر کسی که برای خندانن مردم دروغ بگوید ، وای بر او ، وای بر او . كنز العمال : ۸۲۱۵ منتخب میزان الحکمة : ۴۸۶

حدیث ۵۴۳

الإمامُ الكاظمُ عليه السلام لهشامٌ وَهُوَ يَعِظُهُ: إِنَّ العاقِلَ لا- يَكْذِبُ وَإِنْ كانَ فِيهِ هَواهُ . امام کاظم علیه السلام -در اندرز به هشام- فرمودند: خردمند دروغ نمی گوید، اگر چه منافع او در آن باشد . بحار الأنوار : ۷۸ / ۳۰۵ / ۱ منتخب میزان الحکمة : ۴۸۴

حدیث ۵۴۴

امام علی علیه السلام: جَانِبُوا الْكُذْبَ؛ فَإِنَّهُ مُجَانِبٌ لِلْإِيمَانِ، الصَّادِقُ عَلَى شَفَا مَنْجَاةٍ وَكَرَامَةٍ، وَالْكَاذِبُ عَلَى شَرَفٍ مَهْوَاهٍ وَمَهَانَةٍ. از دروغ کناره گیرید؛ زیرا دروغ از ایمان بر کنار است. شخص راستگودرلبه نجات و کرامت است و شخص دروغگو، در آستانه پرتگاه و خواری. نهج البلاغه: الخطبة ۸۶ منتخب میزان الحکمة: ۴۸۴

حدیث ۵۴۵

امام صادق علیه السلام: لَيْسَ فِيمَا أَصْلَحَ الْبَدَنَ إِسْرَافٌ... إِنَّمَا الْإِسْرَافُ فِيمَا أَتْلَفَ الْمَالَ وَأَضْرَبَ بِالْبَدَنِ. در آنچه بدن را سالم نگه می‌دارد اسراف نیست... بلکه اسراف در چیزهایی است که مال را تلف کند و به بدن زیان رساند. بحار الأنوار: ۶ / ۳۰۳ / ۷۵ / ۲۷۰ / منتخب میزان الحکمة: ۲۷۰

حدیث ۵۴۶

امام علی علیه السلام: سِتَّةٌ لَا يُمَارُونَ: الْفَقِيهَ، وَالرَّئِيسَ، وَالذَّنِي، وَالْبَدِي، وَالْمَرْأَةَ، وَالصَّبِيَّ. شش کس اند که با آنها مجادله نشاید: فقیه، رئیس، فرومایه، بدزبان، زن و کودک. غرر الحکم: ۵۶۳۴ / منتخب میزان الحکمة: ۵۱۲

حدیث ۵۴۷

امام علی علیه السلام: إِيَّاكُمْ وَالْمِرَاءَ وَالْخُصُومِيَّةَ؛ فَإِنَّهُمَا يُمْرِضَانِ الْقُلُوبَ عَلَى الْإِخْوَانِ، وَيَبْتُ عَلَيْهِمَا النِّفَاقُ. از مجادله و ستیزه کردن پرهیزید؛ زیرا این دو کار دل‌ها را نسبت به برادران بیمار می‌کنند و نفاق می‌رویانند. الکافی: ۲ / ۳۰۰ /

حدیث ۵۴۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: أَوْرَعُ النَّاسِ مَنْ تَرَكَ الْمِرَاءَ إِنْ كَانَ مُحِقًّا. پارساترین مردمان، کسی است که مجادله را رها کند هر چند حق با او باشد. أمالی الصدوق: ۴ / ۲۸

حدیث ۵۴۹

امام صادق علیه السلام: مَنْ أَكْرَمَكَ فَأَكْرَمُهُ، وَمَنْ اسْتَحَفَّكَ فَأَكْرَمَ نَفْسَكَ عَنْهُ. هر کس تو را گرامی داشت، تو نیز او را گرامی بدار و هر کس به تو بی‌احترامی کرد، خودت را در مرتبه او قرار مده. بحار الأنوار: ۱۱۳ / ۲۷۸ / ۷۸

حدیث ۵۵۰

امام علی علیه السلام: مَنْ حَفَرَ بَثْرًا لِأَخِيهِ وَقَعَ فِيهَا، وَمَنْ هَتَكَ حِجَابَ غَيْرِهِ انْكَشَفَتْ عَوْرَاتُ بَيْتِهِ. هر که برای برادرش چاهی کند، خود در آن افتد و هر که پرده (حرمت) دیگری را بدرد، عیبهای درون خانه او بر ملا شود. تحف العقول: ۸۸

حدیث ۵۵۱

امام صادق علیه السلام: **إِنَّ فِي التَّوْرَةِ مَكْتُوباً: يَا بَنَ آدَمَ... إِذَا ظَلِمْتَ بِمَظْلَمَةٍ فَارْضَ بِانْتِصَارِي لَكَ؛ فَإِنَّ انْتِصَارِي لَكَ خَيْرٌ مِنْ انْتِصَارِكَ لِنَفْسِكَ.** در تورات نگاشته شده است: ای آدمی زاده، هر گاه به تو ستمی شد، به انتقامی که من برایت بگیرم رضایت ده؛ زیرا من بهتر از تو برایت انتقام می‌گیرم. الکافی: ۲ / ۳۰۴ / ۱۰

حدیث ۵۵۲

امام صادق علیه السلام: **مَنْ كَافَأَ السَّفِيهَ بِالسَّفَهَةِ فَقَدْ رَضِيَ بِمَا أَتَى إِلَيْهِ حَيْثُ احْتَدَى مِثَالَهُ.** هر کس (رفتار) شخص نابخرد (نسبت به خود) را با نابخردی تلافی کند، به رفتاری که (از جانب نابخرد) با او شده رضایت داده است؛ زیرا از نمونه او پیروی کرده است. الکافی: ۲ / ۳۲۲ / ۲

حدیث ۵۵۳

امام کاظم علیه السلام: **إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ لَمْ يُحَرِّمِ الخَمْرَ لِاسْمِهَا، وَلَكِنَّهُ حَرَّمَهَا لِعَاقِبَتِهَا؛ فَمَا كَانَ عَاقِبَتُهُ عَاقِبَةُ الخَمْرِ فَهُوَ حَمْرٌ.** خداوند عز و جل شراب را به خاطر نامش حرام نکرده، بلکه به سبب پیامدهای آن حرام کرده است. پس، هر چیزی که پیامدهای شراب را داشته باشد، آن نیز (در حکم) شراب است. الکافی: ۶ / ۴۱۲ / ۲

حدیث ۵۵۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: **شَارِبُ الخَمْرِ لَا تَصِيءُ دَقْوَهُ إِذَا حَدَّثَ، وَلَا تَزُوجُوهُ إِذَا خَطَبَ، وَلَا تَعُودُوهُ إِذَا مَرَضَ، وَلَا تَحْضَرُوهُ إِذَا مَاتَ، وَلَا تَأْتِمْنُوهُ عَلَى أَمَانَتِهِ.** شرابخوار، اگر سخنی گفت تأیید نکنید، اگر خواستگاری کرد به او زن ندهید، اگر بیمار شد به عیادتش نروید، اگر مُرد بر جنازه‌اش حاضر نشوید و به او امانت مسپارید. بحار الأنوار: ۷۹ / ۱۲۷ / ۷

حدیث ۵۵۵

امام صادق علیه السلام: **لَا تُبْدِي الشَّمَاتَةَ لِأَخِيكَ فَيَرْحَمَهُ اللَّهُ وَيُصَيِّرَهَا بِكَ.** وقال: **مَنْ شَمَتَ بِمُصِيبَةٍ نَزَلَتْ بِأَخِيهِ لَمْ يَخْرُجْ مِنَ الدُّنْيَا حَتَّى يُفْتَنَ.** از گرفتاری برادرت اظهار شادی مکن که خداوند به او رحم می‌کند و آن گرفتاری را به تو می‌رساند. همچنین فرمود: هر کس از گرفتاری و مصیبتی که به برادرش رسیده است شاد شود، از دنیا نرود تا خود گرفتار آن شود. الکافی: ۲ / ۳۵۹ / ۱

حدیث ۵۵۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: **إِنْ عَيَّرَكَ أَخُوكَ الْمُسْلِمُ بِمَا يَعْلَمُ فِيكَ فَلَا تُعَيِّرُهُ بِمَا تَعْلَمُ فِيهِ؛ يَكُونُ لَكَ أَجْرًا وَعَلَيْهِ إِثْمًا.** اگر برادر مسلمانان عیبی از تو بداند و به آن تو را سرزنش کند، تو به واسطه عیب و گناهی که از او می‌دانی سرزنشش مکن تا برای تو پاداش باشد و بر او گناه. تنبيه الخواطر: ۲ / ۱۵۵ / منتخب میزان الحکمه: ۴۲۰

حدیث ۵۵۷

امام باقر علیه السلام: **مَا مِنْ إِنْسَانٍ يَطْعَنُ فِي عَيْنِ مُؤْمِنٍ إِلَّا مَاتَ بِشَرِّ مِيتَةٍ، وَكَانَ قِمْنَانٌ لَا يَرْجَعُ إِلَى خَيْرٍ.** هیچ انسانی نیست که پیش روی مؤمنی از او بد گوید و طعنه زند، مگر این که به بدترین شکل بمیرد و سزاوار است که روی خیر و سعادت را نبیند. الکافی: ۲ / ۳۶۱ / ۹

حدیث ۵۵۸

امام صادق علیه السلام: مَنْ أَنْبَأَ مُؤْمِنًا أَنَّ اللَّهَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ . هر کس مؤمنی را سرزنش کند ، خداوند او را در دنیا و آخرت سرزنش کند . الکافی : ۲ / ۳۵۶ / ۱ منتخب میزان الحکمه : ۴۲۰

حدیث ۵۵۹

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم لِرَجُلٍ قَالَ : أَحِبُّ أَنْ أُحْشَرَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِي النَّوْرِ : لَا تَظْلِمُ أَحَدًا تُحْشَرُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِي النَّوْرِ . پیامبر خدا صلى الله عليه وآله وسلم - به مردی که عرض کرد : من دوست دارم در روز قیامت با نور و روشنایی به محشر آیم - فرمودند: به هیچ کس ظلم نکن تا روز قیامت در نور و روشنایی محشر شوی . کنز العمال : ۴۴۱۵۴ منتخب میزان الحکمه : ۵۷۲

حدیث ۵۶۰

امام علی علیه السلام : أَنْفَذُ السَّهَامِ دَعْوَةَ الْمَظْلُومِ . کاری ترین تیرها ، دعای ستم‌دیده است . غرر الحکم : ۲۹۷۹ منتخب میزان الحکمه : ۳۵۲

حدیث ۵۶۱

الإمام الباقر عليه السلام : لَمَّا حَضَرَ عَلِيَّ بْنَ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ الْوَفَاءُ ضَمَّنِي إِلَى صَدْرِهِ ، ثُمَّ قَالَ : يَا بَنِيَّ ، أَوْصِيكَ بِمَا أَوْصَانِي بِهِ أَبِي عَلَيْهِ السَّلَامُ بِمَا ذَكَرَ أَنَّ أَبَاهُ أَوْصَاهُ بِهِ ، قَالَ : يَا بَنِيَّ ، إِيَّاكَ وَظَلَمَ مَنْ لَا يَجِدُ عَلَيْكَ نَاصِرًا إِلَّا اللَّهَ . امام باقر عليه السلام : هنگامی که وفات علی بن الحسین علیه السلام فرا رسید ، مرا به سینه خود چسبانیدند و سپس فرمودند: فرزندم! تو را به همان چیزی سفارش می‌کنم که پدرم هنگام وفاتش به من سفارش کرد و فرمود که پدر او نیز همان را به ایشان سفارش کرده است . فرمود : فرزندم! زنه‌ار از ستم کردن به کسی که در برابر تو یآوری جز خدا ، نمی‌یابد . الکافی : ۲ / ۳۳۱ / ۵ منتخب میزان الحکمه : ۳۵۰

حدیث ۵۶۲

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله وسلم : إِيَّاكُمْ وَالظُّلْمَ ؛ فَإِنَّهُ يُخْرِبُ قُلُوبَكُمْ . از ستم کردن بپرهیزید ، که دل‌های شما را ویران می‌کند . کنز العمال : ۷۶۳۹ منتخب میزان الحکمه : ۳۴۸

حدیث ۵۶۳

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله وسلم : الْأَنَاءُ مِنَ اللَّهِ ، وَالْعَجَلَةُ مِنَ الشَّيْطَانِ . آرامی از (صفات) خداست و شتابزدگی از (صفات) شیطان . المحاسن : ۱ / ۳۴۰ / ۶۹۸ منتخب میزان الحکمه : ۳۵۸

حدیث ۵۶۴

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله وسلم : إِنَّمَا أَهْلَمَكَ النَّاسَ الْعَجَلَةَ ، وَلَوْ أَنَّ النَّاسَ تَبَتُّوا لَمْ يَهْلِكْ أَحَدٌ . در حقیقت ، مردم را شتابزدگی به هلاکت افکنده‌است . اگر مردم آرام و از شتابزدگی به دور بودند ، هیچ کس هلاک نمی‌شد . المحاسن : ۱ / ۳۴۰ /

۶۹۷ منتخب میزان الحکمه : ۳۵۸

حدیث ۵۶۵

امام صادق علیه السلام: مَعَ الثَّيِّبِ تَكُونُ السَّلَامَةُ، وَمَعَ الْعَجَلِ تَكُونُ النَّدَامَةُ. با آرامش و درنگ، سلامت (از خطا و لغزش) است و با شتابزدگی پشیمانی. الخصال: ۱۰۰ / ۵۲ منتخب میزان الحکمه: ۳۵۸

حدیث ۵۶۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: إِيَّاكُمْ وَالرِّشْوَةَ فَإِنَّهَا مَحْضُ الْكُفْرِ، وَلَا يَشْمُ صَاحِبُ الرِّشْوَةِ رِيحَ الْجَنَّةِ. از رشوه گرفتن دوری کنید که بی گمان کفر محض است و رشوه گیر بوی بهشت را استشمام نمی کند. بحار الأنوار: ۱۰۴/۲۷۴ / ۱۲ منتخب میزان الحکمه: ۲۳۶

حدیث ۵۶۷

امام صادق علیه السلام: الإِصْطِبَاطُ بِالْخَلِّ يَقَطَعُ شَهْوَةَ الزَّوْنِيِّ. خورش ساختن سرکه، شهوت زنا را ریشه کن می کند. الکافی، جلد ۶، صفحه ۳۳۰، حدیث ۱۰ دانش نامه احادیث پزشکی: ۲ / ۳۰۴

حدیث ۵۶۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: إِشْتَدَّ غَضَبُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ عَلَى امْرَأَةٍ ذَاتِ بَعْلٍ مَلَأَتْ عَيْنَهَا مِنْ غَيْرِ زَوْجِهَا أَوْ غَيْرِ ذِي مَحْرَمٍ مِنْهَا، فَإِنَّهَا إِنْ فَعَلَتْ ذَلِكَ أَحْبَطَ اللَّهُ كُلَّ عَمَلٍ عَمِلَتْهُ، فَإِنْ أَوْطَأَتْ فِرَاشَهُ غَيْرَهُ كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ أَنْ يُحْرِقَهَا بِالنَّارِ بَعْدَ أَنْ يُعَذِّبَهَا فِي قَبْرِهَا. زن شوهر داری که چشمش را از مردی جز شوهر خود، یا نامحرمی پُر کند، خشم خداوند عز و جل بر او فزونی گیرد؛ که اگر چنین کند، خداوند همه اعمال او را باطل گرداند و چنانچه به شوهر خود خیانت ورزد، بر خداست که او را بعد از عذاب در قبر، به آتش دوزخ بسوزاند. بحار الأنوار: ۷۶ / ۳۶۶ / ۳۰ منتخب میزان الحکمه: ۲۴۸

حدیث ۵۶۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: مَنْ قَدَرَ عَلَى امْرَأَةٍ أَوْ جَارِيَةٍ حَرَامًا فَتَرَكَهَا مَخَافَةَ اللَّهِ حَرَّمَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ عَلَيْهِ النَّارَ، وَآمَنَهُ اللَّهُ تَعَالَى مِنَ الْفَزَعِ الْأَكْبَرِ، وَأَدْخَلَهُ اللَّهُ الْجَنَّةَ. هر کس این امکان برایش پیش آید که با زن یا کنیزی به حرام نزدیکی کند اما از ترس خدا دست به این کار نزنند، خداوند عز و جل آتش را بر او حرام گرداند و او را از آن هراس بزرگ ایمن دارد و به بهشتش برد. ثواب الأعمال: ۱ / ۳۳۴ / ۱ منتخب میزان الحکمه: ۱۴۴

حدیث ۵۷۰

وقد نَظَرَ إِلَى رَجُلٍ يَغْتَابُ رَجُلًا عِنْدَ ابْنِهِ الْحَسَنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: يَأْتِيَنِي، نَزَّةٌ سَمِعَكَ عَنْ مِثْلِ هَذَا؛ فَإِنَّهُ نَظَرَ إِلَى أَحَبِّ مَا فِي وَعَائِهِ فَأَفْرَعَهُ فِي وَعَائِكَ! امام علی علیه السلام - وقتی دید شخصی در حضور فرزندش حسن علیه السلام از کسی غیبت می کند - فرمودند: فرزندم! گوش خود را از چنین کسی به دور دار؛ زیرا او به پلیدترین و نجس ترین چیزهایی که در ظرف (وجود) خود دارد نگریسته و آنها را در ظرف تو خالی کرده است. الاختصاص: ۲۲۵ / ۲۲۵ منتخب میزان الحکمه: ۴۳۸

حدیث ۵۷۱

امام صادق علیه‌السلام: لا تَغْتَبِ فُتُتَبُ ، ولا تَحْفِرُ لِأَخِيكَ حُفْرَةً فَتَقَعَ فِيهَا ؛ فَإِنَّكَ كَمَا تَدِينُ تُدَانُ . غیبت نکن ، که از تو غیبت می‌شود . و برای برادرت چاه مکن که خود در آن می‌افتی ؛ زیرا با هر دست بدهی ، با همان دست پس می‌گیری . بحار الأنوار : ۴۳۶ / ۷۵ / ۲۴۹ / ۱۶ منتخب میزان الحکمه :

حدیث ۵۷۲

الإمامُ الحسینُ علیه‌السلام لِرَجُلٍ اغْتَابَ عِنْدَهُ رَجُلًا : يا هذا ، كُفَّ عَنِ الْغَيْبَةِ ؛ فَإِنَّهَا إِدَامُ كِلَابِ النَّارِ . امام حسین علیه‌السلام - به مردی که در حضور ایشان از مردی غیبت کرد- : ای مرد ! دست از غیبت بردار ؛ زیرا غیبت نواله سگهای دوزخ است . تحف العقول : ۲۴۵ / ۲۴۹ / ۱۶ / ۱۶ منتخب میزان الحکمه : ۴۳۶

حدیث ۵۷۳

امام علی علیه‌السلام : ما أَفْحَشَ كَرِيمٌ قَطُّ . انسان بزرگوار ، هرگز دشنام ندهد . غرر الحکم : ۹۴۷۸ / ۱۸۱ / ۷۸ / ۶۷ منتخب میزان الحکمه : ۴۴۲

حدیث ۵۷۴

امام باقر علیه‌السلام : قُولُوا لِلنَّاسِ أَحْسَنَ مَا تُحِبُّونَ أَنْ يُقَالَ لَكُمْ ؛ فَإِنَّ اللَّهَ يُبْغِضُ اللَّعِيَانَ السَّيِّئِينَ الطَّعِيَانَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ، الْفَاحِشَ الْمُتَفَحِّشَ ، السَّائِلَ الْمُلْحِفَ . بهترین چیزی را که دوست دارید به شما گفته شود ، به مردم بگویید ؛ زیرا خداوند از شخص لعنتگر دشنام ده بدگوی از مؤمنان و ناسزاگویی بد دهن و گدایِ سَمَحِ نَفَرْتِ دارد . بحار الأنوار : ۷۸ / ۱۸۱ / ۶۷ / ۶۷ منتخب میزان الحکمه : ۴۴۲

حدیث ۵۷۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : إِذَا شَتِمَ أَحَدُكُمْ أَخَاهُ فَلَا يَشْتِمُ عَشِيرَتَهُ ، وَلَا أَبَاهُ ، وَلَا أُمَّهُ ، وَلَكِنْ لِيُقْلَ إِنْ كَانَ يَعْلَمُ ذَلِكَ : إِنَّكَ لَبَخِيلٌ ، وَإِنَّكَ لَجَبَانٌ ، وَإِنَّكَ لَكَذُوبٌ ، إِنْ كَانَ يَعْلَمُ ذَلِكَ مِنْهُ . هرگاه یکی از شما برادرش را دشنام می‌دهد ، نباید به ایل و تبار او و پدر و مادرش دشنام دهد ، بلکه بگوید : تو بخیلی ، تو ترسویی ، تو دروغگویی ! به شرط آن که بداند او واقعا چنین است . کنز العمال : ۸۱۳۴ / ۲۶۴ / ۲۶۴ / ۲۶۴

حدیث ۵۷۶

امیر المؤمنین علی علیه‌السلام لِقَنْبِرٍ وَقَدْ رَامَ أَنْ يَشْتِمَ شَاتِمَةً : مَهْلًا يَا قَنْبِرُ ! دَعْ شَاتِمَكَ مُهَانًا تُرْضِ الرَّحْمَنَ وَتُسَخِّطِ الشَّيْطَانَ وَتُعَاقِبَ عِدُوَّكَ ، فَوَالَّذِي فَلَقَ الْحَبَّةَ وَبَرَأَ النَّسِيمَةَ مَا أَرْضَى الْمُؤْمِنُ رَبَّهُ بِمِثْلِ الْحِلْمِ ، وَلَا أَسَخَطَ الشَّيْطَانَ بِمِثْلِ الصَّمْتِ ، وَلَا عُوقِبَ الْأَحْمَقُ بِمِثْلِ السُّكُوتِ عَنْهُ . امام علی علیه‌السلام - خطاب به قنبر- که می‌خواست به کسی که بدو ناسزا گفته بود ، ناسزا گوید- فرمودند: آرام باش قنبر ! دشنامگویی خود را خوار و سرشکسته بگذار تا خدای رحمان را خشنود و شیطان را ناخشنود کرده و دشمنت را کیفر داده باشی . قسم به خدایی که دانه را شکافت و خلاق را بیافرید ، مؤمن پروردگار خود را با چیزی همانند بردباری و گذشت خشنود نکرد و شیطان را با حربه‌ای چون خاموشی به خشم نیاورد و احمق را چیزی مانند سکوت در مقابل او کیفر نداد . أمالی

المفید : ۱۱۸ / ۲ منتخب میزان الحکمه : ۲۶۴

حدیث ۵۷۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : لا تَسْبُوا الرِّيحَ فَإِنَّهَا مَأْمُورَةٌ ، ولا تَسْبُوا الجِبَالَ ولا السَّاعَاتِ ولا الأیامَ ولا اللَّیالی فَتَأْتُمُوا وترجع علیکم . به بادها ناسزا مگویید که آنها (از جانب خداوند) مأمورند و کوهها و لحظه‌ها و روزها و شبها را ناسزا نگویید که گنهکار می شوید و به خودتان بر می گردد . علل الشرائع : ۵۷۷ / ۱ منتخب میزان الحکمه : ۲۶۴

حدیث ۵۷۸

امام علی علیه السلام : مَنْ شَبَّ نارَ الفِتنَةِ كانَ وقودا لها . هر کس آتش فتنه را برافروزد ، خود هیزم آن شود . غرر الحکم : ۹۱۶۳
منتخب میزان الحکمه : ۴۴۰

حدیث ۵۷۹

امام علی علیه السلام : اعلّموا أَنَّهُ مَنْ يَتَّقِ اللهَ يَجْعَلُ لَهُ مَخْرَجًا مِنَ الفِتنِ ، ونورا مِنَ الظُّلمِ . بدانید که هر کس تقوای الهی در پیش گیرد ، خداوند برای او راه خروجی از فتنه‌ها و نوری در تاریکیها قرار دهد . نهج البلاغه : الخطبه ۱۸۳ منتخب میزان الحکمه : ۴۴۰

حدیث ۵۸۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : لَأنا لِفِتنَةِ السَّرَّاءِ أخوفُ علیکم مِنَ فِتنَةِ الضَّرَّاءِ ، إنَّکُم ابتلِیتم بِفِتنَةِ الضَّرَّاءِ فَصَبِرْتُم ، وإنَّ الدنیا حُلُوهٌ حَضِرَةٌ . راستی که من از فتنه خوشی برای شما بیمناکترم ، تا فتنه سختی . شما به فتنه سختی درافتادید و صبر کردید، اما دنیا شیرین و خوش منظر است . الترغیب والترهیب : ۴/۱۸۴/۷۴ منتخب میزان الحکمه : ۴۴۰

حدیث ۵۸۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : ثلاثٌ فاتِناتٌ : الشَّعْرُ الحَسَنُ ، والوَجْهُ الحَسَنُ ، والصَّوْتُ الحَسَنُ . سه چیز فتنه‌انگیز است : موی زیبا ، روی زیبا و صدای زیبا . کنز العمال : ۴۴۱۲۹ منتخب میزان الحکمه : ۴۴۰

حدیث ۵۸۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : لا طِیرَةَ ولا شُومَ . نه فال بد راست است و نه شومی . نور الثقلین : ۴ / ۳۸۲ / ۳۵ منتخب میزان الحکمه : ۳۴۸

حدیث ۵۸۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : کَفارَةُ الطَّیْرَةِ التَّوَكَّلُ . کفارها فال بد ، توکل است . الکافی : ۸ / ۱۹۸ / ۲۳۶

حدیث ۵۸۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: لیسَ مِنَّا مَنْ تَطَيَّرَ أَوْ تُطَيَّرَ لَهُ، أَوْ تَكْهَنَ أَوْ تُكْهَنَ لَهُ، أَوْ سَحَرَ أَوْ سُحِرَ لَهُ. از ما نیست کسی که فال بد زند، یا برایش فال بد زده شود (به فال بد دیگران نسبت به خود اعتقاد داشته باشد)، پیشگویی کند یا برایش پیشگویی شود، جادو کند یا برایش جادو شود (به پیشگو و جادوگر مراجعه کند). الترغیب والترهیب: ۴ / ۳۳ / ۴ منتخب میزان الحکمه: ۳۴۸

حدیث ۵۸۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: مَنْ رَدَّتْهُ الطَّيْرَةُ عَنْ حَاجَتِهِ فَقَدْ أَشْرَكَ. هر که فال بد زند، او را از کارش باز دارد، شرک ورزیده است. کنز العمال: ۲۸۵۶۶

حدیث ۵۸۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: مَنْ خَرَجَ يُرِيدُ سَفَرًا فَرَجَعَ مِنْ طَيْرٍ فَقَدْ كَفَرَ بِمَا أَنْزَلَ عَلَى مُحَمَّدٍ. هر که برای سفر، خانه‌اش را ترک کند و بر اثر فال بدی برگردد، به آنچه بر محمد نازل شده کفر ورزیده است. کنز العمال: ۲۸۵۷۰ منتخب میزان الحکمه: ۳۴۸

حدیث ۵۸۷

امام صادق علیه السلام: أَبْعَدُ مَا يَكُونُ الْعَبْدُ مِنَ اللَّهِ أَنْ يَكُونَ الرَّجُلُ يُوَاخِي الرَّجُلَ وَهُوَ يَحْفَظُ (عَلَيْهِ) زَلَّاتِهِ لِيُعَيَّرَهُ بِهَا يَوْمَ مَا. دورترین بنده از خدا، آن کسی است که با شخصی طرح دوستی افکند و لغزشهای او را نگه دارد، تا روزی به واسطه آنها او را سرزنش کند. الکافی: ۲ / ۳۵۵ / ۷ منتخب میزان الحکمه: ۴۲۰

حدیث ۵۸۸

الامام علی علیه السلام مِنْ كِتَابِهِ لِلْأَشْتَرِ لَمَّا وَلَاهَ مِصْرَ: وَلَيْكُنْ أَبْعَدَ رَعِيَّتِكَ مِنْكَ، وَأَشْنَأُهُمْ عِنْدَكَ، أَطْلَبُهُمْ لِمَعَايِبِ النَّاسِ؛ فَإِنَّ فِي النَّاسِ عُيُوبًا، الْوَالِي أَحَقُّ مَنْ سَتَرَهَا، فَلَا تَكْشِفَنَّ عَمَّا غَابَ عَنْكَ مِنْهَا. امام علی علیه السلام - در فرمان استانداری مصر به مالک اشتر - فرمودند: باید دورترین افراد ملت از تو و دشمن‌ترین آنها نزد تو، عیب‌ترین آنها از مردم باشد؛ زیرا مردم (خواه ناخواه) عیب‌هایی دارند و زمامدار سزاوارترین کس به پوشاندن آنهاست. بنابراین، درباره آن دسته از عیب‌های مردم که بر تو پوشیده است، بی‌جویی و کنج‌کاوی مکن. نهج البلاغه: الكتاب ۵۳ منتخب میزان الحکمه: ۴۲۰

حدیث ۵۸۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: لَا تَتَّبِعُوا عَوْرَاتِ الْمُؤْمِنِينَ؛ فَإِنَّهُ مَنْ تَتَّبَعَ عَوْرَاتِ الْمُؤْمِنِينَ تَتَّبَعَ اللَّهُ عَوْرَتَهُ، وَمَنْ تَتَّبَعَ اللَّهُ عَوْرَتَهُ فَضَحَّهُ وَلَوْ فِي جَوْفِ بَيْتِهِ. عیب‌های مؤمنان را جستجو نکنید؛ زیرا هر که دنبال عیب‌های مؤمنان بگردد، خداوند عیب‌های او را دنبال کند و هر که خداوند تعالی عیوبش را جستجو کند، او را رسوا سازد گرچه درون خانه‌اش باشد. ثواب الأعمال: ۲ / ۲۸۸ / ۱

حدیث ۵۹۰

امام علی علیه السلام: مَنْ عَابَ عَيْبَ، وَمَنْ شَتَّمَ أَجِيبَ. هر که عیب‌جویی کند، عیب‌جویی شود و هر که دشنام دهد، پاسخ شنود. کنز الفوائد للکراچکی: ۱ / ۲۷۹ منتخب میزان الحکمه: ۴۲۰

حدیث ۵۹۱

امام صادق علیه السلام: أَنْفَعُ الْأَشْيَاءِ لِلْمَرءِ لِلْمَرْءِ سَبْقُهُ النَّاسَ إِلَى عَيْبِ نَفْسِهِ . سودمندترین چیزها برای آدمی، این است که در رسیدگی به عیبهای خود بر مردم پیشی گیرد (یا پیش از پرداختن به عیوب مردم به عیبهای خود پردازد). الکافی: ۳۳۷ / ۲۴۳ / ۸

حدیث ۵۹۲

امام علی علیه السلام: مَنْ نَظَرَ فِي عُيُوبِ النَّاسِ فَأَنْكَرَهَا ثُمَّ رَضِيَهَا لِنَفْسِهِ ، فَذَلِكَ الْأَحْمَقُ بِعَيْنِهِ . هر کس عیبهای مردم را ببیند و آنها را زشت شمارد و همان عیبها را در خودش ببیند ، احمق واقعی است! . نهج البلاغه: الحكمة ۳۴۹ منتخب میزان الحكمة: ۴۱۸

حدیث ۵۹۳

امام علی علیه السلام: أَعْقَلُ النَّاسِ مَنْ كَانَ بِعَيْنِهِ بَصِيرًا ، وَعَنْ عَيْبِ غَيْرِهِ ضَرِيرًا . خردمندترین مردم ، کسی است که بینای عیب خود باشد و کور عیب دیگران . غرر الحکم: ۳۲۳۳ منتخب میزان الحكمة: ۴۱۸

حدیث ۵۹۴

امام علی علیه السلام: الْحَجْرُ الْعَصِيْبُ فِي الدَّارِ رَهْنٌ عَلَى خَرَابِهَا . وجود سنگ غصبی در خانه ، ضامن ویرانی آن خانه است . نهج البلاغه: الحكمة ۲۴۰ .

حدیث ۵۹۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: مَنْ غَضِبَ رَجُلًا أَرْضًا ظَلَمًا لَقِيَ اللَّهَ تَعَالَى وَهُوَ عَلَيْهِ غَضْبَانٌ . هر کس زمین کسی را به ناحق غصب کند ، خداوند متعال را دیدار کند در حالی که بر او خشمگین است . کنز العمال: ۳۰۳۶۶ منتخب میزان الحكمة: ۴۲۶

حدیث ۵۹۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: إِذَا رَأَيْتُمُ الرَّجُلَ أَلَمَ اللَّهُ بِهِ الْفَقْرَ وَالْمَرَضَ ؛ فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُرِيدُ أَنْ يُصَافِيَهُ . چون کسی را دیدید که خداوند ، او را به ناداری و بیماری در میان گرفته ، [بدانید که] خداوند متعال ، اراده کرده است که او را پاک کند . الفردوس ، جلد ۱ ، صفحه ۲۶۱ ، حدیث ۱۰۱۵ عن ، کنز العمال ، جلد ۶ ، صفحه ۴۷۲ ، حدیث ۱۶۶۰۲

حدیث ۵۹۷

امام صادق علیه السلام: أَطْعَمُوا ثَلَاثَةً ثُمَّ أَنْتُمْ بِالْخِيَارِ عَلَيْهِ ، إِنْ شِئْتُمْ أَنْ تَزِدَادُوا فَازِدَادُوا وَإِلَّا فَقَدْ أَدَيْتُمْ حَقَّ يَوْمِكُمْ تَأْسَهُ سَائِلٍ رَاغِبًا بَدِيهًا ؛ پس از آن مختارید، اگر خواستید ، بیشتر بدهید و گرنه وظیفه آن روز خود را انجام داده‌اید . عدّه الداعی: ۹۱ منتخب میزان الحكمة: ۲۶۴

حدیث ۵۹۸

امام صادق علیه السلام: إِنَّ الرَّجُلَ لَيَسْأَلُنِي الْحَاجَةَ فَبَادِرُ بِقَضَائِهَا مَخَافَةً أَنْ يَسْتَعْنِي عَنْهَا فَلَا يَجِدُ لَهَا مَوْعِدًا إِذَا جَاءَتْهُ . هرگاه مردی دست نیاز سوی من دراز کند در رفع نیاز او می‌شتابم؛ زیرا می‌ترسم کار از کار بگذرد و اقدام من در کمک به او دیگر به کارش نیاید . عیون أخبار الرضا علیه السلام: ۲ / ۱۷۹ / ۲ / منتخب میزان الحکمه: ۲۶۴

حدیث ۵۹۹

امام صادق علیه السلام: إِنَّ الرَّجُلَ لَيَسْأَلُنِي الْحَاجَةَ فَبَادِرُ بِقَضَائِهَا مَخَافَةً أَنْ يَسْتَعْنِي عَنْهَا فَلَا يَجِدُ لَهَا مَوْعِدًا إِذَا جَاءَتْهُ . هرگاه مردی دست نیاز سوی من دراز کند در رفع نیاز او می‌شتابم؛ زیرا می‌ترسم کار از کار بگذرد و اقدام من در کمک به او دیگر به کارش نیاید . عیون أخبار الرضا علیه السلام: ۲ / ۱۷۹ / ۲ / منتخب میزان الحکمه: ۲۶۴

حدیث ۶۰۰

لَا تَسْتَحِ مِنْ إِعْطَاءِ الْقَلِيلِ؛ فَإِنَّ الْجِرْمَانَ أَقْلُ مِنْهُ . از عطای اندک شرم مکن؛ زیرا محروم کردن اندکتر (و بدتر) از آن است . نهج البلاغه: الحکمه ۶۷ منتخب میزان الحکمه: ۲۶۴

حدیث ۶۰۱

امام علی علیه السلام: لا- تَرُدُّ سَائِلًا- وَلَوْ مِنْ شَطْرِ حَبِ عَنَبٍ أَوْ شَقِّ تَمْرَةٍ . سائل را دست خالی بر مگردان، بلکه حتی اگر شده نیمدانه‌ای از انگور یا خرما به او بده . تحف العقول: ۱۷۲

حدیث ۶۰۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: أَنْظِرُوا إِلَى السَّائِلِ فَإِنَّ رَقَّتْ لَهُ قُلُوبُكُمْ فَأَعْطُوهُ، فَإِنَّهُ صَادِقٌ . به سائل بنگرید، اگر دلتان به حال او رقت آورد عطایش دهید، که او راست می‌گوید . نوادر الراوندی: ۳ / منتخب میزان الحکمه: ۲۶۴

حدیث ۶۰۳

امام باقر علیه السلام: مَنْ سَأَلَ بَطْهَرَ غَنَى لَقِيَّ اللَّهُ مَخْمُوشًا وَجْهُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ . هر که با وجود بی‌نیازی، سؤال (و گدایی) کند در روز قیامت با چهره‌ای خراشیده خدا را دیدار نماید . بحار الأنوار: ۹۶ / ۱۵۵ / ۲۶ / منتخب میزان الحکمه: ۲۶۴

حدیث ۶۰۴

امام صادق علیه السلام: شِيعَتُنَا مَنْ لَا يَسْأَلُ النَّاسَ وَلَوْ مَاتَ جُوعًا . شیعه ما دست نیاز به سوی مردم دراز نمی‌کند، گرچه از گرسنگی بمیرد . وسائل الشیعه: ۱۵ / ۳۰۹ / ۶

حدیث ۶۰۵

امام حسن علیه السلام: إِنَّ الْمَسْأَلَةَ لَا تَحِلُّ إِلَّا فِي إِحْدَى ثَلَاثٍ: دَمٍ مُفْجِعٍ، أَوْ دَيْنٍ مُقْرِحٍ، أَوْ فَقْرٍ مُدْقِعٍ . درخواست کردن روا نیست مگر در یکی از این سه جا: خون بهای سنگین، یا بدهکاری توانفرسا و یا فقر کشنده . بحار الأنوار: ۹۶ / ۱۵۲ / ۱۶ / منتخب میزان الحکمه: ۲۶۲

حدیث ۶۰۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: يا ابا ذرُّ، إِيَّاكَ وَالسَّوَالُ فَإِنَّهُ ذُلُّ حَاضِرٍ، وَفَقْرٌ تَتَعَجَّلُهُ، وَفِيهِ حِسَابٌ طَوِيلٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ. ای ابوذر! زنهار از درخواست و گدایی، که در دنیا مایه خواری و فقر است و در روز قیامت حسابش طولانی است. الفقیه: ۴ / ۳۷۵ / ۵۷۶۲ منتخب میزان الحکمة: ۲۶۲

حدیث ۶۰۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: ما مِنْ عَبْدٍ فَتَحَ عَلَى نَفْسِهِ بَابًا مِنَ الْمَسْأَلَةِ إِلَّا فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْهِ سَبْعِينَ بَابًا مِنَ الْفَقْرِ. هیچ بنده‌ای دری از نیاز خواهی را به روی خود ننگشود، مگر آن که خداوند هفتاد درِ فقر را به روی او گشود. جامع الأخبار: ۳۷۹ / ۱۰۶۱ / ۲۶۲ منتخب میزان الحکمة: ۲۶۲

حدیث ۶۰۸

امام سجّاد علیه السلام: طَلَبُ الْحَوَائِجِ إِلَى النَّاسِ مِثْلُ مِثْلَةٍ لِلْحَيَاءِ، وَمَذْهَبُهُ لِلْحَيَاءِ، وَاسْتِخْفَافُ بِالْوَقَارِ، وَهُوَ الْفَقْرُ الْحَاضِرُ، وَقَلَّةُ طَلَبِ الْحَوَائِجِ مِنَ النَّاسِ هُوَ الْغِنَى الْحَاضِرُ. نیاز خواهی از مردم مایه خواری در زندگی و رفتن شرم و حیاست و از وقار و شکوه آدمی می‌کاهد و آن فقری حاضر است و دست نیاز به سوی مردم کمتر دراز کردن بی‌نیازی نقد است. تحف العقول: ۲۷۹

حدیث ۶۰۹

امام صادق علیه السلام: الطَّيْرَةُ عَلَى مَا تَجْعَلُهَا إِنْ هَوَّنَتْهَا تَهَوَّنَتْ، وَإِنْ شَدَّدَتْهَا تَشَدَّدَتْ، وَإِنْ لَمْ تَجْعَلْهَا شَيْئًا لَمْ تُكُنْ شَيْئًا. تأثیر فال بد به خودت بستگی دارد: اگر آن را آسان بگیری، آسان می‌شود و اگر سخت بگیری، سخت می‌شود، و اگر آن را به چیزی نگیری، چیزی نخواهد بود. الکافی: ۸ / ۱۹۷ / ۲۳۵ / ۳۴۸ / ۲۳۵ / ۳۴۸ / ۲۳۵ / ۳۴۸

حدیث ۶۱۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: مَنْ مَدَحَ سُلَيْطَانًا جَائِرًا وَتَخَفَّ وَتَضَعَّصَ لَهُ طَمَعًا فِيهِ كَانَ قَرِينَهُ إِلَى النَّارِ. هر کس حکمران ستمگری را مدح گوید و از سر چشمداشت به او، خود را در برابرش خفیف و خوار گرداند، همسفر او به سوی آتش باشد. أمالی الصدوق: ۱ / ۳۴۷

حدیث ۶۱۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: إِذَا مُدِحَ الْفَاجِرُ اهْتَزَّ الْعَرْشُ وَغَضِبَ الرَّبُّ. هر گاه بدکار ستوده شود، عرش بلرزد و پروردگار به خشم آید. تحف العقول: ۴۶ / ۵۰۸ / ۴۶ / ۵۰۸ / ۴۶ / ۵۰۸

حدیث ۶۱۲

امام حسن عسکری علیه السلام: مَنْ مَدَحَ غَيْرَ الْمُسْتَحِقِّ فَقَدْ قَامَ مَقَامَ الْمُتَّهَمِ. هر کس فردی را که استحقاق ستایش ندارد بستاید،

خود را در مقام اتهام و بدگمانی قرار داده است . أعلام الدین : ۳۱۳ منتخب میزان الحکمة : ۵۰۸

حدیث ۶۱۳

الامام علی علیه السلام من کتابه للأشتر: الصق بأهل الورع والصدق، ثم رضعهم على ألا يطروك، ولا يبجوك بباطل لم تفعله؛ فإن كثرة الإطراء تحدث الزهو، وتؤدي من العزة (العزة). امام علی علیه السلام - در بخشی از نامه خود به مالک اشتر - فرمودند: به اهل پارسایی و راستی ببینند و آنها را چنان تربیت کن که در ستایش تو اغراق نکنند و با ستودن کار بیهوده‌ای که نکرده‌ای دلشادت نسازند؛ زیرا که ستایش زیاد، خودپسندی آرد و به سرکشی و تکبر کشاند. نهج البلاغه: الكتاب: ۵۳ منتخب میزان الحکمة: ۵۰۸

حدیث ۶۱۴

امام علی علیه السلام: إحدرو من يطربك بما ليس فيك فيوشك أن تنهتك بما ليس فيك. از کسی که تو را بی جهت مدح و ستایش می کند، پرهیز کن؛ زیرا زود باشد که بی جهت نیز (توسط او) بی حرمت و بی آبرو شوی. تنبیه الخواطر: ۲ / ۱۷ منتخب میزان الحکمة: ۵۰۸

حدیث ۶۱۵

امام علی علیه السلام: إذا مدحت فاختصر، إذا ذممت فافتصر. هرگاه ستودی، مختصر کن. هرگاه نکوهیدی کوتاه کن. غرر الحکم : ۳۹۸۳-۳۹۸۴ منتخب میزان الحکمة: ۵۰۶

حدیث ۶۱۶

امام علی علیه السلام: أيها الناس، اعلموا أنه ليس بعاقل من انزعج من قول الزور فيه، ولا بحكيم من رضى ببناء الجاهل عليه. ای مردم، بدانید که هر کس از سخن دروغ و ناحق درباره خود رنجیده شود، خردمند نیست و هر کس از مدح و ثنای نادان درباره خود خوشحال شود، فرزانه نیست. تحف العقول: ۲۰۸ منتخب میزان الحکمة: ۵۰۶

حدیث ۶۱۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: إياكم والمدح؛ فإنه الذبح. از مدح و ستایش پرهیزید، که آن سر بریدن است. کنز العمال: ۸۳۳۱ منتخب میزان الحکمة: ۵۰۶

حدیث ۶۱۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: إياك واللجاجه؛ فإن أولها جهل وأخرها ندامه. پرهیز از لجاجت؛ زیرا که آغاز آن نادانی و فرجامش پشیمانی است. تحف العقول: ۱۴ منتخب میزان الحکمة: ۵۰۰

حدیث ۶۱۹

الامام علی علیه السلام من کتاب له إلى عبد الله بن العباس: أمرا بعد، فاطلب ما يعينك واترك ما لا يعينك؛ فإن في ترك ما لا

حدیث ۶۲۶

امام علی علیه‌السلام: الْمُؤْمِنُ يَرْغَبُ فِي مَا يَبْقَى، وَيَزْهَدُ فِي مَا يَفْنَى... بَعِيدٌ كَسِيلُهُ، دَائِمٌ نَشَاطُهُ. مؤمن به آنچه ماندنی است راغب است و از آنچه رفتنی است رویگردان... از تنبلی به دور است و پیوسته سرزنده و کوشاست. بحار الأنوار: ۷۸ / ۲۶ / ۹۲ منتخب میزان الحکمه: ۴۹۲

حدیث ۶۲۷

امام رضا علیه‌السلام: مَنْ تَجَاوَزَ بِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامِ الْعُبُودِيَّةَ فَهُوَ مِنَ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَمِنَ الضَّالِّينَ. کسی که امیر المؤمنین را از مرز عبودیت خدا فراتر برد، از شمار کسانی است که مورد خشم خدایند و از گمراهان است. بحار الأنوار: ۲۵ / ۲۷۴ / ۲۰ منتخب میزان الحکمه: ۴۳۲

حدیث ۶۲۸

امام صادق علیه‌السلام: به هوش باشید که غلات، جوانان شما را فاسد نکنند زیرا غلات بدترین خلق خدا هستند. عظمت خدا را پایین می‌آورند و برای بندگان خدا ادعای ربوبیت می‌کنند. به خدا قسم که غلات از یهود و نصارا و مجوس و مشرکان بدترند. حضرت سپس فرمود: غالی و افراط کننده به سوی ما برمی‌گردد، ولی ما او را نمی‌پذیریم و تفریط کننده به ما می‌پیوندد و ما او را می‌پذیریم. عرض شد: علت چیست، یابن رسول الله؟ فرمود: چون فرد غلو کننده به ترک نماز و زکات و روزه و حج عادت کرده و هرگز قادر نیست از عادت خود دست بردارد و به طاعت خداوند عز و جل روی آورد، اما تفریط کننده وقتی حقیقت را بشناسد، به عبادات عمل می‌کند و از خدا فرمان می‌برد. أمالی الطوسی: ۶۵۰ / ۱۳۴۹ منتخب میزان الحکمه: ۴۳۲

حدیث ۶۲۹

امام علی علیه‌السلام: إِيَّاكُمْ وَالْغُلُوَّ فِينَا، قُولُوا إِنَّا عَبِيدٌ مَرْبُوبُونَ، وَقُولُوا فِي فَضْلِنَا مَا شِئْتُمْ. از غلو کردن درباره ما بپرهیزید و ما را بندگان پرورش یافته (خدا) بدانید. آن گاه هر چه خواستید در فضیلت ما بگوئید. الخصال: ۶۱۴ / ۱۰ منتخب میزان الحکمه: ۴۳۲

حدیث ۶۳۰

لا تَرْفَعُونِي فَوْقَ حَقِّي؛ فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى اتَّخَذَنِي عَبْدًا قَبْلَ أَنْ يَتَّخِذَنِي نَبِيًّا. مرا از حقّ خودم (و حدّی که دارم) بالاتر نبرید؛ خداوند متعال مرا، پیش از آن که پیامبر کند، بنده (خود) قرار داد. نوادر الراوندی: ۱۶ منتخب میزان الحکمه: ۴۳۲

حدیث ۶۳۱

امام علی علیه‌السلام: مَنْ أَرَادَ أَنْ يَعِيشَ حُرًّا أَيَّامَ حَيَاتِهِ فَلَا يُسْكِنِ الطَّمَعُ قَلْبَهُ. هر که می‌خواهد ایام عمر خود را آزاده زندگی کند، طمع را در دل خویش جای ندهد. تنبیه الخواطر: ۱ / ۴۹ منتخب میزان الحکمه: ۳۴۴

حدیث ۶۳۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: إِيَّاكَ وَالطَّمَعُ؛ فَإِنَّهُ فَقْرٌ حَاضِرٌ. زندهار از طمع، که این خود فقری است نقد. کنز العمال:

حدیث ۶۳۳

الإمامُ الكاظمُ عليه السلام لهشام وهو يعظه: إِيَّاكَ وَالطَّمَعِ ، وَعَلَيْكَ بِالْيَأْسِ مِمَّا فِي أَيْدِي النَّاسِ ، وَأُمِّتِ الطَّمَعِ مِنَ الْمَخْلُوقِينَ ؛ فَإِنَّ الطَّمَعِ مِفْتَاحُ لِلدُّلِّ ، وَاخْتِلَاسُ الْعَقْلِ ، وَاخْتِلَاقُ الْمُرُوتِ ، وَتَدْنِيسُ الْعَرِضِ ، وَالذَّهَابُ بِالْعِلْمِ . امام کاظم علیه السلام - در اندرز به هشام- فرمودند: از طمع بپرهیز و به آنچه مردم دارند ، چشمداشتی نداشته باش ، چشمداشت به مخلوق را در خود بمیران ؛ زیرا طمع کلید هر خواری است و عقل را می دزدد و انسانیتها را می دزد و آبرو را می آلود و دانش را از بین می برد . بحار الأنوار : ۷۸ / ۳۱۵ / ۱ منتخب میزان الحکمه : ۳۴۴

حدیث ۶۳۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: أَشَقَى الْأَشْقِيَاءِ مَنْ اجْتَمَعَ عَلَيْهِ فَقْرُ الدُّنْيَا وَعَذَابُ الْآخِرَةِ . بدبخت ترین بدبختها، کسی است که فقر دنیا و عذاب آخرت در او جمع شود . کنز العمال : ۱۶۶۸۳

حدیث ۶۳۵

امام علی علیه السلام : سَبَبُ الشَّقَاءِ حُبُّ الدُّنْيَا . عَلَتْ بِدَبْحَتِي ، دُنْيَا پَرَسْتِي اسْت . غرر الحکم : ۵۵۱۶ منتخب میزان الحکمه : ۳۰۰

حدیث ۶۳۶

امام صادق علیه السلام : إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى يَنْقُلُ الْعَبْدَ مِنَ الشَّقَاءِ إِلَى السَّعَادَةِ ، وَلَا يَنْقُلُهُ مِنَ السَّعَادَةِ إِلَى الشَّقَاءِ . خداوند تبارک و تعالی بنده را از بدبختی به خوشبختی منتقل می کند ، ولی از خوشبختی به بدبختی منتقل نمی کند . التوحید : ۶ / ۳۵۸ / ۶ منتخب میزان الحکمه : ۳۰۰

حدیث ۶۳۷

امام علی علیه السلام : الشَّقِيُّ مَنْ انْخَدَعَ لِهَوَاهُ وَعُرْوَرِهِ . بدبخت کسی است که فریفته هوا و هوس خود گردد . نهج البلاغه : الخطبة ۸۶

حدیث ۶۳۸

امام علی علیه السلام : إِنَّ الشَّقِيَّ مَنْ حُرِمَ نَفْعَ مَا أُوتِيَ مِنَ الْعَقْلِ وَالتَّجْرِبَةِ . بدبخت کسی است که از عقل و تجربه خود بهره نگیرد . نهج البلاغه : الكتاب ۷۸

حدیث ۶۳۹

امام علی علیه السلام : الشَّقِيُّ مَنْ انْخَدَعَ لِهَوَاهُ وَعُرْوَرِهِ . بدبخت کسی است که فریفته هوا و هوس خود گردد . نهج البلاغه : الخطبة ۸۶

حدیث ۶۴۰

امام علی علیه السلام: إِنْ كُنْتُمْ لَا مَحَالَةَ مُتَعَصِّبِينَ فَتَعَصَّبُوا لِئُصْرَهُ الْحَقِّ وَإِغَاثَهُ الْمَلْهُوفِ . اگر ناگزیر از داشتن تعصب هستید ؛ پس ، در راه یاری رساندن به حق و کمک به ستمدیده تعصب نشان دهید . غرر الحکم : ۳۷۳۸ منتخب میزان الحکمه : ۳۸۴

حدیث ۶۴۱

امیر المؤمنین علی علیه السلام فی ذمّ ابلیس: فافتخر علی آدم بخلقته ، وتعصب علیه لأصله ، فعبدوا الله إمام المتعصبين ، وسلف المستكبرين ، الذي وضع أساس العصبيّة ، ونازع الله رداء الجبريّة ، وأدرع لباس التعزّز ، وخلع قناع التذلل . امام علی علیه السلام - در نکوهش ابلیس: - به سبب آفرینش خود (از آتش) بر آدم فخر فروخت و به خاطر اصل و گوهرش ، علیه او عصیّت ورزید . پس ، این دشمن خدا پیشوای متعصبان و سر سلسله مستکبران و خود بزرگ بینان است و همو عصیّت را پایه گذاری کرد و بر سر ردای جبروتی و کبریا ، با خدا به کشمکش برخاست و جامه عزّت به تن کرد و نقاب فروتنی را به دور افکند . نهج البلاغه : الخطبه ۱۹۲ منتخب میزان الحکمه : ۳۸۲

حدیث ۶۴۲

امام کاظم علیه السلام: إِنْ الزَّرَعَ يَنْبُتُ فَيَا السَّهْلَ وَلَا- يَنْبُتُ فِي الصَّفَا ، فَكَذَلِكَ الْحِكْمَةُ تَعْمُرُ فِي قَلْبِ الْمُتَوَاضِعِ وَلَا- تَعْمُرُ فِي قَلْبِ الْمُتَكَبِّرِ الْجَبَّارِ ؛ لِأَنَّ اللَّهَ جَعَلَ التَّوَّاضِعَ آلَةَ الْعَقْلِ ، وَجَعَلَ التَّكَبُّرَ مِنْ آلَةِ الْجَهْلِ ، أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ مَنْ شَمَخَ إِلَى السَّقْفِ بِرَأْسِهِ شَجَهُ ، وَمَنْ حَفَضَ رَأْسَهُ اسْتَظَلَ تَحْتَهُ وَأَكْنَهُ ؟! وَكَذَلِكَ مَنْ لَمْ يَتَوَاضِعْ لِلَّهِ حَفَضَهُ اللَّهُ ، وَمَنْ تَوَاضَعَ لِلَّهِ رَفَعَهُ . همانا زراعت ، در زمین می روید و روی تخت سنگ نمی روید . حکمت نیز چنین است : در دل شخص فروتن می روید و در دل متکبر گردنفرز نمی روید ؛ زیرا که خداوند فروتنی را ابزار خرد و دانایی قرار داده و تکبر را از ابزار نادانی . مگر نمی دانی که هر کس سرش را به سقف ساید ، سرش می شکافد و هر که سر پایین گیرد در زیرسقف سایه و پناه می گیرد . بدین سان نیز هر که برای خدا فروتنی نکند ، خداوند او را پست گرداند و هر که برای خدا فروتنی کند ، خداوند او را بالا برد . تحف العقول : ۳۹۶ منتخب میزان الحکمه : ۴۸۲

حدیث ۶۴۳

امام علی علیه السلام: لَكِنَّ اللَّهَ يَخْتَبِرُ عِبَادَهُ بِأَنْوَاعِ الشَّدَائِدِ ، وَيَتَعَبَّدُهُمْ بِأَنْوَاعِ الْمَجَاهِدِ ، وَيَبْتَلِيهِمْ بِضُرُوبِ الْمَكَارِهِ ، إِخْرَاجًا لِلتَّكَبُّرِ مِنْ قُلُوبِهِمْ ، وَإِسْكَانًا لِلتَّذَلُّلِ فِي نَفْسِهِمْ ، وَلِيَجْعَلَ ذَلِكَ أَبْوَابًا فَتْحًا إِلَى فَضْلِهِ . اما خداوند بندگان خود را به انواع سختیها می آزمايد و با سختكوشیهای گوناگون آنان را به عبادت و بندگی می گیرد و به انواع ناملایمات و ناخوشایندیها امتحانشان می کند ، تا تكبر را از دلهايشان بیرون برد و افتادگی و خاکساری را در جانهايشان بنشاند و نیز تا این آزمایشها را درهای گشوده‌ای به سوی فضل (و احسان) خویش قرار دهد . نهج البلاغه : الخطبه ۱۹۲ منتخب میزان الحکمه : ۴۸۲

حدیث ۶۴۴

امام علی علیه السلام: طَلَبْتُ الْخُضُوعَ فَمَا وَجِدْتُ إِلَّا بِقَبُولِ الْحَقِّ ، أَقْبَلُوا الْحَقَّ ، فَإِنَّ قَبُولَ الْحَقِّ يُبْعِدُ مِنَ الْكِبْرِ . فروتنی را جوییدم و آن را جز در پذیرش حق ، نیافتم . (پس) حق پذیر باشید ؛ زیرا پذیرش حق (و حقیقت ، آدمی را) ، از تکبر دور می سازد . بحار الأنوار : ۶۹ / ۳۹۹ / ۹۱ منتخب میزان الحکمه : ۴۸۰

حدیث ۶۴۵

امام صادق علیه السلام: مَنْ بَرِيَ مِنَ الْكِبْرِ نَالَ الْكِرَامَةَ . هر که از تکبر پاک شود ، به بزرگواری دست یابد . بحار الأنوار : ۷۸ / ۲۲۹
۵ /

حدیث ۶۴۶

امام علی علیه السلام: فاعْتَبِرُوا بما كَانَ مِنْ فِعْلِ اللَّهِ بِإِبْلِيسَ ، إِذْ أَحْبَطَ عَمَلَهُ الطَّوِيلَ وَجَهَدَهُ الْجَهِيدَ ... عَنْ كَبِيرِ سَاعَةٍ وَاحِدَةٍ! فَمَنْ ذَا بَعْدَ إِبْلِيسَ يَسَلِّمُ عَلَى اللَّهِ بِمَثَلِ مَعْصِيَتِهِ؟! از کاری که خدا با ابلیس کرد پند گیرید . آن گاه که ، به خاطر لحظه‌ای تکبر ، کار طولانی و کوشش طاقت فرسای (عبادی) ... او را باطل کرد! پس ، بعد از ابلیس (با آن همه مقامی که داشت) کیست که با معصیتی چون معصیت او ، از خشم و کيفر خداوند ایمن باشد؟ . نهج البلاغه: الخطبة ۱۹۲ منتخب میزان الحکمه: ۴۸۰

حدیث ۶۴۷

امام علی علیه السلام: لِكُلِّ شَيْءٍ بَذْرٌ وَبَذْرُ الْعَدَاوَةِ الْمِزَاحُ . هر چیزی را بذری است و بذر دشمنی ، شوخی کردن است . غرر الحکم
۷۳۱۶ منتخب میزان الحکمه: ۳۶۰

حدیث ۶۴۸

امام باقر علیه السلام: إِيَّاكُمْ وَالْخُصُومِيَّةَ ؛ فَإِنَّهَا تُفْسِدُ الْقَلْبَ وَتُورِثُ النِّفَاقَ . از ستیزه‌گری بپرهیزید؛ زیرا این کار دل را تباه می‌کند و نفاق به بار می‌آورد . حلیه الأولیاء: ۳ / ۱۸۴ / ۲۳۵ منتخب میزان الحکمه: ۳۶۰

حدیث ۶۴۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: ما عَهَدَ إِلَيَّ جَبْرَائِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي شَيْءٍ ما عَهَدَ إِلَيَّ فِي مُعَادَاةِ الرِّجَالِ . جبرئیل علیه السلام درباره هیچ چیز به اندازه دوری کردن از دشمنی با مردم ، به من سفارش نکرد . الکافی: ۲ / ۳۰۲ / ۱۱ منتخب میزان الحکمه: ۳۶۰

حدیث ۶۵۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: ما نُهِيتُ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَ عِبَادَةِ الْأَوْثَانِ ما نُهِيتُ عَنْ مُلَاحَاةِ الرِّجَالِ . من بعد از نهی شدن از بت پرستی ، از چیزی به اندازه کشمکش کردن با مردم نهی نشدم . تحف العقول: ۴۲ منتخب میزان الحکمه: ۳۶۰

حدیث ۶۵۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: كُذِّلَ لَهُوَ الْمُؤْمِنِ بَاطِلٌ إِلَّا فِي ثَلَاثٍ: فِي تَأْدِيبِهِ الْفَرَسِ ، وَرَمِيهِ عَنِ قَوْسِهِ ، وَمُلَاعَبَتِهِ امْرَأَتَهُ ، فَإِنَّهُنَّ حَقٌّ . هر گونه سرگرمی برای مؤمن نادرست است ، مگر سه کار: تربیت اسب ، تیراندازی با کمانش و بازی و شوخی با همسرش ؛ زیرا این سه کار ، حق است . الکافی: ۵ / ۵۰ / ۱۳ منتخب میزان الحکمه: ۵۰۴

حدیث ۶۵۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: خَيْرُ لَهْوِ الْمُؤْمِنِ السَّبَاحَةُ، وَخَيْرُ لَهْوِ الْمَرْأَةِ الْمِغْرَلُ. بهترین سرگرمی مؤمن، شناسندگی و بهترین سرگرمی زن، ریسنده‌گی است. کنز العمال: ۴۰۶۱۱ / ۱ / ۵۰۴

حدیث ۶۵۳

امام حسن علیه السلام: الْمُؤْمِنُ لَا يَلْهُو حَتَّى يَغْفَلَ، فَإِذَا تَفَكَّرَ حَزَنَ. مؤمن سرگرمی نمی‌کند تا در نتیجه غافل گردد. پس هرگاه بیندیشد، اندوهگین شود. تنبیه الخواطر: ۵۲ / ۱ / ۵۰۴

حدیث ۶۵۴

امام علی علیه السلام: مَنِ كَثُرَ لَهْوُهُ قَلَّ عَقْلُهُ. کسی که سرگرمیش زیاد، عقلش کم است. غرر الحکم: ۸۴۲۶ / ۱ / ۵۰۴

حدیث ۶۵۵

امام علی علیه السلام: أَبْعَدُ النَّاسِ مِنَ النَّجَاحِ الْمُسْتَهْتَرُ بِاللَّهْوِ وَالْمِزَاحِ. دورترین مردم از موفقیت، کسی است که شیفته سرگرمی و شوخی است. غرر الحکم: ۳۳۳۳ / ۱ / ۵۰۴

حدیث ۶۵۶

امام علی علیه السلام: مَجَالِسُ اللَّهِ تُفْسِدُ الْإِيْمَانَ. مجالس سرگرمی (و خوشگذرانی)، ایمان را تباه می‌کند. غرر الحکم: ۹۸۱۵ / ۱ / ۵۰۴

حدیث ۶۵۷

امام علی علیه السلام: أَيْبُهَا النَّاسُ، اتَّقُوا اللَّهَ؛ فَمَا خُلِقَ أَمْرٌ وَعَبَثٌ فَيَلْهَوُ، وَلَا تُرِكَ سَيْدِي فَيَلْغَوُ! ای مردم! از خدا بترسید؛ زیرا هیچ کسی عبث آفریده نشده است، تا به سرگرمی و غفلت گذرانند و مهمل رها نشده است تا بیهودگی کند. نهج البلاغه: ۳۷۰ / ۱ / ۵۰۴

حدیث ۶۵۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: مَا مِنْ دَابَّةٍ طَائِرٍ وَلَا غَيْرِهِ يُقْتَلُ بِغَيْرِ الْحَقِّ إِلَّا سُنَّخَصِمَتْهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ. هر حیوانی - پرنده یا جز آن - که به ناحق کشته شود در روز قیامت از قاتل خود شکایت خواهد کرد. کنز العمال: ۳۹۹۶۸ / ۱ / ۵۰۴

حدیث ۶۵۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: لَا تَضْرِبُوا الدَّوَابَّ عَلَى وُجُوْهِهَا؛ فَإِنَّهَا تُسَيِّحُ بِحَمْدِ اللَّهِ. به صورت حیوانات نزدیک؛ زیرا آنها حمد و تسبیح خدا می‌گویند. الکافی: ۶ / ۵۳۸ / ۴، الخصال: ۱۰ / ۶۱۸ / ۱ / ۱۷۰

حدیث ۶۶۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: للذابه علی صاحبها ست خصال: یعلفها إذا نزل، ویعرض علیها الماء إذا مر به، ولا یضربها إلا علی حق، ولا یحملها ما لا تطیق، ولا یكلفها من السیر إلا طاقتها، ولا یقف علیها فواقا. حیوان شش حق به گردن صاحب خود دارد: هر گاه از آن پیاده شد علفش دهد، هر گاه از آبی گذشت آن را آب دهد، بی دلیل آن را نزند، بیشتر از قدرتش آن را بار نکند، بیشتر از توانش آن را راه نبرد و مدت زیادی روی آن درنگ نکند. مستدرک الوسائل: ۸ / ۲۵۸ / ۹۳۹۳ منتخب میزان الحکمه: ۱۷۰

حدیث ۶۶۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: از کبوا هذه الدواب سالمة و اتدعوها سالمة، ولا تتخذوها کراسی لأحادیثکم فی الطریق والأشواق، فرب مَرکوبه خیر من راکبها و أكثر ذکر الله تبارک و تعالی منه. چارپایان سالم را سوار شوید و آنها را سالم نگه دارید و آنها را کرسی خطابه و صحبت‌های خود در کوچه‌ها و بازارها نکنید؛ چه بسا مرکوبی که از سواره‌اش بهتر است و بیشتر از او به یاد خدای تبارک و تعالی است. کنز العمال: ۲۴۹۵۷ منتخب میزان الحکمه: ۱۷۰

حدیث ۶۶۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: إن الله یحب الرفق و یعین علیه، فإذا رکتتم الدواب العجف فأنزلوها منازلها، فإن کانت الأرض مُجدبةً فأنجوا عنها، وإن کانت مُخصبةً فأنزلوها منازلها. خداوند ممدار را دوست دارد و بر انجام آن کمک می‌کند. پس، هر گاه چارپایان لاغر را سوار شدید، آنها را در منزل‌هایشان فرود آورید. اگر زمین خشک و بی گیاه بود با شتاب از آن بگذرید و اگر سرسبز و پر علف بود، آنها را در آن جا استراحت دهید. الکافی: ۲ / ۱۲۰ / ۱۲ منتخب میزان الحکمه: ۱۷۰

حدیث ۶۶۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: تعلموا من الغراب خصالاً ثلاثاً: استتاره بالسفاد، ویکوره فی طلب الرزق، و حذره. سه چیز را از کلاغ بیاموزید: پنهان داشتن آمیزش، سحرخیزی در طلب روزی، و احتیاط‌ورزی او را. بحار الأنوار، جلد ۱۰۳، صفحه ۴۱، حدیث ۳ دانش نامه احادیث پزشکی: ۱ / ۶۱۴

حدیث ۶۶۴

امام صادق علیه السلام: نهی رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم أن یؤکل ماتحیل النملة بیها و قوائمها. رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم از خوردن چیزی که مورچه با دهان و پاهای خود حمل می‌کند، نهی فرمود. الکافی: ۵ / ۳۰۷ / ۱۱ منتخب میزان الحکمه: ۳۵۰

حدیث ۶۶۵

امام صادق علیه السلام: کُلوا اللحم فی کل أسبوع، ولا تعودوه أنفسکم و أولادکم؛ فإن له ضراوة کضراوة الخمر، ولا تمنعوهم فوق الأربعین يوماً؛ فإنه یسیء أخلاقهم. در هر هفته، یک بار گوشت بخورید و خود و فرزندان‌تان را بدان عادت ندهید؛ زیرا موجب اعتیادی همچون اعتیاد به شراب می‌گردد. نیز آنان را بیش از چهل روز، از آن محروم مدارید؛ چرا که آنان را بدخوی می‌کند. الأصول الستة عشر، صفحه ۱۲ عن زید الزرّاد دانش نامه احادیث پزشکی: ۲ / ۱۲۶

حدیث ۶۶۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: لا- تَأْكُلُوا بِالشَّمَالِ؛ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَأْكُلُ بِالشَّمَالِ. با دست چپ نخورید؛ چرا که شیطان با دست چپ می‌خورد. کنز العمال، جلد ۱۵، صفحه ۲۶۱، حدیث ۴۰۸۷۲ دانش نامه احادیث پزشکی: ۹۸ / ۲

حدیث ۶۶۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: مَنْ أَكَلَ بِشِمَالِهِ أَكَلَ مَعَهُ الشَّيْطَانُ، وَمَنْ شَرِبَ بِشِمَالِهِ، شَرِبَ مَعَهُ الشَّيْطَانُ. هر کس با دست چپ بخورد، شیطان نیز همراه با او می‌خورد و هر کس با دست چپ بنوشد، شیطان نیز همراه با او می‌نوشد. کنز العمال، جلد ۱۵، صفحه ۲۶۲، حدیث ۴۰۸۷۶ وراجع: سنن الترمذی، جلد ۴، صفحه ۲۵۷، حدیث ۱۷۹۹ و صفحه ۲۵۸، حدیث ۱۸۰۰ دانش نامه احادیث پزشکی: ۹۸ / ۲

حدیث ۶۶۸

امام علی علیه السلام: لا يَنْفُخُ الرَّجُلُ فِي مَوْضِعِ سُجُودِهِ، وَلَا يَنْفُخُ فِي طَعَامِهِ وَلَا فِي شَرَابِهِ. نباید کسی بر محل سجده خود و نه در غذای خود و نه در آنچه می‌نوشد، بدمد. بحار الأنوار، جلد ۶۶، صفحه ۴۵۸، حدیث ۱ وج ۷۹، صفحه ۲۱۲، حدیث ۸ دانش نامه احادیث پزشکی: ۹۶ / ۲

حدیث ۶۶۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: كُلُّ طَعَامٍ لَا يُذَكَّرُ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ، فَإِنَّمَا هُوَ دَاءٌ وَلَا بَرَكَهٌ فِيهِ. هر غذایی که بر آن نام خدا برده نشود، درد است و هیچ برکتی در آن نیست. کنز العمال، جلد ۱۵، صفحه ۲۳۸، حدیث ۴۰۷۴۱ دانش نامه احادیث پزشکی: ۲ / ۷۴

حدیث ۶۷۰

امام صادق علیه السلام: لَيْسَ شَيْءٌ أَضَرَّ لِقَلْبِ الْمُؤْمِنِ مِنْ كَثْرَةِ الْأَكْلِ، وَهِيَ مُورِثَةٌ لِشَيْئَيْنِ: قَسْوَةُ الْقَلْبِ، وَهَيْجَانِ الشَّهْوَةِ. برای قلب مؤمن چیزی زیانبارتر از پرخوری نیست. پرخوری موجب دو چیز می‌شود: سنگدلی و تحریک شهوت. مستدرک الوسائل: ۱۲ / ۹۴ / ۱۳۶۱۵ منتخب میزان الحکمه: ۲۲

حدیث ۶۷۱

امام علی علیه السلام: نَعَمَ عَوْنُ الْمَعَاصِي الشَّيْءِ. سیری، چه یاور خوبی برای گناهان است. غرر الحکم: ۹۹۲۲ منتخب میزان الحکمه: ۲۲

حدیث ۶۷۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: أَفْضَلُكُمْ مَنْزِلَةً عِنْدَ اللَّهِ تَعَالَى أَطْوَلُكُمْ جُوعًا وَتَفَكُّرًا، وَأَبْغَضُكُمْ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى كُلُّ نَوْومٍ

وَأَكُولٍ وَشَرُوبٍ . بلند پایه‌ترین شما نزد خداوند متعال کسی است که مدت‌های طولانی تری گرسنگی بکشد و به تفکر بپردازد و منفورترین شما نزد خداوند متعال هر آن کسی است ، که پر خواب و پر خور و پر نوش باشد . تنبیه الخواطر : ۱/۱۰۰ منتخب میزان الحکمه : ۴۴۸

حدیث ۶۷۳

امام هادی علیه‌السلام : الْعُقُوقُ يُعَقِّبُ الْقَلَّةَ، وَيُؤَدِّي إِلَى الذَّلَّةِ؛ نافرمانی والدین ، تنگدستی در پی دارد و به ذلت می کشاند . بحار الأنوار : ۷۴ / ۸۴ / ۹۵ منتخب میزان الحکمه : ۶۱۴

حدیث ۶۷۴

الامام الصادق علیه‌السلام فی قوله تعالی : «وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا»: إِنْ ضَرَبَاكَ فَقُلْ لَهُمَا : عَفَرَ اللَّهُ لَكُمَا . امام صادق علیه‌السلام - درباره آیه «و به آن دو به شایستگی سخن بگو»- : اگر تو را کتک زدند ، بگو : خدا شما را بیامرزد . الکافی : ۲ / ۱۵۸ / ۱ منتخب میزان الحکمه : ۶۱۴

حدیث ۶۷۵

الامام الصلّادق علیه‌السلام فی قوله تعالی : «و اخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ»: لَا تَمَلَأْ عَيْنَيْكَ مِنَ النَّظَرِ إِلَيْهِمَا إِلَّا بِرَحْمَةٍ وَرِقَّةٍ ، وَلَا تَرْفَعْ صَوْتَكَ فَوْقَ أَصْوَاتِهِمَا ، وَلَا يَدَكَ فَوْقَ أَيْدِيهِمَا ، وَلَا تَقْدَمَ قُدَامَهُمَا . امام صادق علیه‌السلام - درباره آیه «و از روی مهربانی ، در برابر آنان خوار و فروتن باش»- : نگاهت را جز از سر مهر و دلسوزی به آنان خیره مکن و صدایت را از صدای آنها بلندتر مگردان و رو دست آنها نیز بلند نشو و خود را از آنها جلو مینداز . الکافی : ۲ / ۱۵۸ / ۱ منتخب میزان الحکمه : ۶۱۴

حدیث ۶۷۶

امام صادق علیه‌السلام : مِنَ الْعُقُوقِ أَنْ يَنْظُرَ الرَّجُلُ إِلَى وَالِدَيْهِ فَيَحِدَّ النَّظَرَ إِلَيْهِمَا . و از جمله نافرمانی کردن از والدین آن است که انسان به آنان خیره نگاه کند . الکافی : ۲ / ۳۴۹ / ۷ منتخب میزان الحکمه : ۶۱۴

حدیث ۶۷۷

امام صادق علیه‌السلام : أَدْنَى الْعُقُوقِ : «أَفٌّ» ، وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ شَيْئًا أَهْوَنَ مِنْهُ لَنَهَى عَنْهُ . کمترین بی احترامی به پدر و مادر ، «أَفٌّ» گفتن است و اگر خداوند عز و جل چیزی کمتر از آن سراغ داشت ، بی گمان از آن نهی می کرد . الکافی : ۲ / ۳۴۸ / ۱ منتخب میزان الحکمه : ۶۱۴

حدیث ۶۷۸

امام رضا علیه‌السلام : إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ ... أَمَرَ بِالشُّكْرِ لَهُ وَلِلْوَالِدَيْنِ ، فَمَنْ لَمْ يَشْكُرْ وَالِدَيْهِ لَمْ يَشْكُرِ اللَّهَ . خداوند عز و جل ... به سپاسگزاری از خود و پدر و مادر فرمان داده است . پس هر که از پدر و مادرش سپاسگزاری نکند ، از خداوند سپاسگزاری نکرده است . الخصال : ۱۵۶ / ۱۹۶ منتخب میزان الحکمه : ۶۱۴

حدیث ۶۷۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: مَنْ بَرَّ وَالِدَيْهِ طُوبَى لَهُ، زَادَ اللَّهُ فِي عُمُرِهِ. هر که به پدر و مادرش نیکی کند، خداوند عمرش را زیاد کرده است، خوشا به حالش. الترغیب والترهیب: ۳ / ۳۱۷ / ۱۷ منتخب میزان الحکمه: ۶۱۴

حدیث ۶۸۰

امام صادق علیه السلام: إِنْ أَحَبَبْتَ أَنْ يَزِيدَ اللَّهُ فِي عُمُرِكَ فَسِرَّ أَبَوَيْكَ. اگر دوست داری خداوند بر عمرت بیفزاید، پدر و مادرت را خوشحال کن. الزهد للحسین بن سعید: ۳۳ / ۸۷ منتخب میزان الحکمه: ۴۰۸

حدیث ۶۸۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: النَّظَرُ إِلَى الْعَالِمِ عِبَادَةٌ، وَالنَّظَرُ إِلَى الْإِمَامِ الْمُقْسِطِ عِبَادَةٌ، وَالنَّظَرُ إِلَى الْوَالِدَيْنِ بِرَأْفَةٍ وَرَحْمَةٍ عِبَادَةٌ، وَالنَّظَرُ إِلَى أَخٍ تَوَدُّهُ فِي اللَّهِ عِزٌّ وَجَلٌّ عِبَادَةٌ. نگریستن به دانشمند عبادت است، نگریستن به پیشوای دادگر عبادت است، نگاه دلسوزانه و مهرآمیز به پدر و مادر عبادت است و نگریستن به برادری که برای خداوند عز و جل دوستش داری عبادت است. أمالی الطوسی: ۴۵۴ / ۱۰۱۵ منتخب میزان الحکمه: ۳۵۴

حدیث ۶۸۲

امام صادق علیه السلام: مَنْ نَظَرَ إِلَى أَبِيهِ نَظَرَ مَا قِيتَ وَهُمَا ظَالِمَانِ لَهُ، لَمْ يَقْبَلِ اللَّهُ لَهُ صَلَاةً. هر که به پدر و مادر خود، گرچه به وی ستم کرده باشند، با نگاه دشمنانه بنگرد، خداوند نمازش را نمی پذیرد. الکافی: ۲ / ۳۴۹ / ۵ منتخب میزان الحکمه: ۳۲۶

حدیث ۶۸۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: ثَلَاثَةٌ يَسْتَوْجِبُونَ الْمَقْتَّ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى: الْأَكْلُ مِنْ غَيْرِ جَوْعٍ، وَالنُّومُ مِنْ غَيْرِ سَهَرٍ، وَالضُّحُكُ مِنْ غَيْرِ عَجَبٍ. سه چیز، موجب خشم خداوند متعال است: خوردن بدون احساس گرسنگی، خفتن بدون بیداری کشیدن [و احساس نیاز به خواب]، و خندیدن بدون شگفتی. کنز العمال، جلد ۱۶، صفحه ۵۹، حدیث ۴۳۹۳۲ نقلاً عن الديلمی عن أنس دانش نامه احادیث پزشکی: ۲ / ۸۴

حدیث ۶۸۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: كَثِيرٌ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ الْأَكْلُ مِنْ غَيْرِ جَوْعٍ، وَالنُّومُ مِنْ غَيْرِ سَهَرٍ. خوردن بدون گرسنگی و خوابیدن بدون بیداری کشیدن [و احساس نیاز به خواب]، نزد خداوند، گناهی سهمگین است. الفردوس، جلد ۳، صفحه ۳۰۶، حدیث ۴۹۲۰ عن عبد الله بن عمرو، کنز العمال، جلد ۱۶، صفحه ۸۰، حدیث ۴۴۰۱۱ دانش نامه احادیث پزشکی: ۲ / ۸۴

حدیث ۶۸۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: مَنْ كَثُرَ تَسْبِيحُهُ وَتَمَجِيدُهُ، وَقَلَّ طَعَامُهُ وَشَرَابُهُ وَمَنَامُهُ، إِشْتَاقَتُهُ الْمَلَائِكَةَ. هر کس تسبیح گفتن او و به عظمت یاد کردن او از خداوند، فراوان شود و خوراک و آشامیدن و خفتنش اندک گردد، فرشتگان مشتاق او می شوند.

تنبيه الخواطر ، جلد ۲ ، صفحه ۱۱۶ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱۰ / ۲

حدیث ۶۸۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : مَنْ قَرَأَ «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» حِينَ يَأْخُذُ مَضْجَعَهُ ، غَفَرَ اللَّهُ لَهُ ذُنُوبَ خَمْسِينَ سَنَةً . هر کس وقتی به بستر خود می‌رود سوره «قل هو الله احد» را بخواند ، خداوند گناهان پنجاه سال او را بیامرزد . أمالی الصدوق : ۳ / ۲۲

حدیث ۶۸۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : مَنْ قَرَأَ «أَلْهَأَكُمُ التَّكَاثُرُ» عِنْدَ مَنَامِهِ وَقِيَّ فِتْنَةَ الْقَبْرِ . هر کس موقع خواب سوره «ألهاکم التکاثر» را بخواند از عذاب قبر محفوظ ماند . بحار الأنوار : ۱۲ / ۱۹۶ / ۷۶ منتخب میزان الحکمه : ۵۷۶

حدیث ۶۸۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : إِذَا أَوَى أَحَدُكُمْ إِلَى فِرَاشِهِ ... لِيُقَلَّ : اللَّهُمَّ إِن أَمْسَيْتَ نَفْسِي فِي مَنَامِي فَاعْفِرْ لَهَا ، وَإِنْ أَرْسَلْتَهَا فَاحْفَظْهَا بِمَا تَحْفَظُ بِهِ عِبَادَكَ الصَّالِحِينَ . هر گاه فردی از شما به بسترش رفت ... (این ذکر را) بگوید : «اللهم إن امسكت نفسي في منامي فاغفر لها ، و ان ارسلتها فاحفظها بما تحفظ بها عبادك الصالحين» (یعنی) خداوند! اگر جان مرا در خواب می‌گیری ، آن را ببخشای و اگر به بدنم باز می‌گردانی آن را محفوظ بدار آن گونه‌ای که بندگان صالح خود را محفوظ می‌داری . علل الشرائع : ۳۴ / ۵۸۹ / ۵۷۶ منتخب میزان الحکمه :

حدیث ۶۸۹

امام صادق علیه السلام : إِذَا أَوَيْتَ إِلَى فِرَاشِكَ فَانظُرْ مَا سَلَكْتَ فِي بَطْنِكَ وَمَا كَسَبْتَ فِي يَوْمِكَ ، وَادْكُرْ أَتَّكَ مَيِّتٌ وَأَنْ لَكَ مَعَادًا . هر گاه در بستر جای گرفتی ، ببیندیش که در آن روز چه غذایی روانه شکم خود کرده‌ای و چه به دست آورده‌ای و به یاد آر که خواهی مرد و معادی در پیش داری . بحار الأنوار : ۲۱ / ۱۹۰ / ۷۶ منتخب میزان الحکمه : ۵۷۴

حدیث ۶۹۰

مَنْ أَحْيَا لَيْلَةَ الْعِيدِ وَلَيْلَةَ النَّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ ، لَمْ يَمُتْ قَلْبُهُ يَوْمَ تَمُوتُ الْقُلُوبُ . هر که شب عید (فطر و قربان) و شب نیمه شعبان را احیا کند ، در آن روزی که دلها می‌میرند ، دل او نمیرد . ثواب الأعمال : ۱ / ۱۰۲ / ۲ / ۲۸۴

حدیث ۶۹۱

امام علی علیه السلام : سَيَهْرُ اللَّيْلِ فِي طَاعَةِ اللَّهِ رَيْبُ الْأَوْلِيَاءِ وَرَوْضَةُ السُّعَدَاءِ . شب بیداری در طاعت و بندگی خدا ، بهار اولیا است و بوستان نیکبختان . غرر الحکم : ۵۶۱۳ / ۲۸۴

حدیث ۶۹۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : لَا سَهْرَ بَعْدَ الْعِشَاءِ الْآخِرَةِ إِلَّا لِأَحَدٍ رَجُلَيْنِ : مُصَلٍِّ أَوْ مُسَافِرٍ . بیدار ماندن بعد از نماز خفتن روا نباشد ، مگر برای دو کس : نماز گزار یا مسافر . بحار الأنوار : ۵ / ۱۷۹ / ۷۶

حدیث ۶۹۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: لَا سَيَهَرُ إِلَّا فِي ثَلَاثٍ: مُتَهَجِّدٍ بِالْقُرْآنِ، وَفِي طَلَبِ الْعِلْمِ، أَوْ عَرُوسٍ تُهْدَى إِلَى زَوْجِهَا. شب زنده‌داری جز برای سه چیز روا نیست: تلاوت قرآن، تحصیل دانش و یا فرستادن عروس به خانه شوهرش. بحار الأنوار: ۱۷۸ / ۷۶

۳ / منتخب میزان الحکمة: ۲۸۴

حدیث ۶۹۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: الرُّؤْيَا لِأَنَّ تَقْصُصَ الْإِلَهِ عَلَى مُؤْمِنٍ خَلَا مِنْ الْحَسِيدِ وَالْبَغِيِّ. رؤیا را جز برای مؤمنی که از حسادت و تجاوز مبرا است، نباید بازگو کرد. الکافی: ۸ / ۳۳۶ / ۵۳۰ منتخب میزان الحکمة: ۲۲۶

حدیث ۶۹۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: إِذَا رَأَى أَحَدُكُمْ الرُّؤْيَا الْحَسَنَةَ فَلْيُفَسِّرْهَا وَلْيُخْبِرْ بِهَا، وَإِذَا رَأَى الرُّؤْيَا الْقَبِيحَةَ فَلَا يُفَسِّرْهَا وَلَا يُخْبِرْ بِهَا. هر گاه یکی از شما خواب خوبی دید، آن را تعبیر کند و برای دیگران بازگو کند و اگر خواب بدی دید آن را تعبیر نکند و به کسی هم نگوید. کنز العمال: ۴۱۳۹۲ منتخب میزان الحکمة: ۲۲۶

حدیث ۶۹۶

امام صادق علیه السلام: الرُّؤْيَا عَلَى ثَلَاثَةِ وُجُوهِ: بِشَارَةٍ مِنَ اللَّهِ لِلْمُؤْمِنِ، وَتَحْذِيرٌ مِنَ الشَّيْطَانِ، وَأَضْغَاثُ أَحْلَامٍ. رؤیا سه گونه است: نویدی از جانب خدا به مؤمن، ترسی که شیطان می‌افکند و خوابهای آشفته. الکافی: ۸ / ۹۰ / ۶۱ منتخب میزان الحکمة: ۲۲۶

حدیث ۶۹۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بَعْدَ خَيْرٍ عَابَتَهُ فِي مَنَامِهِ. هر گاه خداوند خوبی بنده‌ای را بخواهد او را در خواب سرزنش می‌کند. کنز العمال: ۳۰۷۶۵ منتخب میزان الحکمة: ۱۹۰

حدیث ۶۹۸

امام عسکری علیه السلام: مَنْ أَكْثَرَ الْمَنَامَ رَأَى الْأَحْلَامَ. هر که زیاد بخوابد، خواب‌های پریشان بیند. الدرّة الباهرة: ۴۳ منتخب میزان الحکمة: ۵۷۴

حدیث ۶۹۹

امام صادق علیه السلام: كَثْرَةُ النَّوْمِ مَذْهَبَةٌ لِلدُّنْيَا وَاللُّدُنْيَا. پُرْخَوَابِي، بَاعْثُكَ مِنْ دَسْتِ رَفْتِنِ دِينِ وَدُنْيَا. الکافی: ۵ / ۸۴ / ۱

حدیث ۷۰۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: إِيَّاكُمْ وَكَثْرَةَ النَّوْمِ؛ فَإِنَّ كَثْرَةَ النَّوْمِ يَدْعُ صَاحِبَهُ فَقِيرًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ؛ از پر خوابی بپرهیزید؛

زیرا پرخوابی صاحب خود را در روز قیامت تهدست می‌گذارد. الاختصاص: ۲۱۸ منتخب میزان الحکمه: ۵۷۴

حدیث ۲۰۱

امام باقر علیه‌السلام: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ إِطْعَامَ الطَّعَامِ وَهِرَاقَةَ الدَّمَاءِ . خداوند اطعام کردن و قربانی کردن را دوست دارد. المحاسن: ۲ / ۱۴۳ / ۱۳۷۰ منتخب میزان الحکمه: ۳۴۲

حدیث ۲۰۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: كَفَى بِالْمَرْءِ إِثْمًا أَنْ يَسْتَقِلَّ مَا يُقَرَّبُ إِلَى إِخْوَانِهِ ، وَكَفَى بِالْقَوْمِ إِثْمًا أَنْ يَسْتَقِلُّوا مَا يُقَرَّبُهُ إِلَيْهِمْ أَخْوَهُمْ ؛ مرد (میزبان) را همین گناه بس ، که غذایی را که پیش برادران خود می‌گذارد کم شمارد و میهمانان را همین گناه بس ، که آنچه را برادرشان در برابرشان می‌گذارد کم شمارند. المحاسن: ۲ / ۱۸۶ / ۱۵۳۳ منتخب میزان الحکمه: ۳۴۰

حدیث ۲۰۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: مِنَ الْجَفَاءِ ... أَنْ يُدْعَى الرَّجُلُ إِلَى طَعَامٍ فَلَا يُجِيبُ أَوْ يُجِيبُ فَلَا يَأْكُلُ ؛ از ادب به دور است... که مردی به میهمانی دعوت شود و نپذیرد یا بپذیرد و غذا نخورد. قرب الإسناد: ۱۶۰ / ۵۸۳ منتخب میزان الحکمه: ۳۴۰

حدیث ۲۰۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: أَوْصَى الشَّاهِدَ مِنْ أُمَّتِي وَالْغَائِبَ أَنْ يُجِيبَ دَعْوَةَ الْمُسْلِمِ وَلَوْ عَلَى خَمْسَةِ أَمْيَالٍ ؛ فَإِنَّ ذَلِكَ مِنَ الدِّينِ ؛ به حاضران و غایبان امت خود سفارش می‌کنم که دعوت مسلمان را ، گرچه از فاصله پنج میل ، بپذیرند ؛ زیرا این کار بخشی از دین است. المحاسن: ۲ / ۱۸۰ / ۱۵۱۰ منتخب میزان الحکمه: ۳۴۰

حدیث ۲۰۵

يُكْرَهُ إِجَائِيَةٌ مَنْ يَشْهَدُ وَلَيْمَتُهُ الْأَغْنِيَاءُ دُونَ الْفُقَرَاءِ . پذیرفتن دعوت کسی که ثروتمندان بر سر سفره میهمانی او هستند و فقیران حضور ندارند کراهت دارد. الدعوات: ۱۴۱ / ۳۵۸ منتخب میزان الحکمه: ۳۴۰

حدیث ۲۰۶

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم لأَبِي ذَرٍّ وَهُوَ يَعِظُهُ: لَا تَأْكُلْ طَعَامَ الْفَاسِقِينَ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم - در اندرز به ابوذر-: از غذای مردمان فاسق تناول مکن. بحار الأنوار: ۷۷ / ۸۴ / ۳

حدیث ۲۰۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: أَضِيفَ بِطَعَامِكَ مَنْ تُحِبُّ فِي اللَّهِ ؛ کسی را که به خاطر خدا دوستش داری، به غذای خود میهمان کن. کنز العمال: ۲۵۸۸۱ منتخب میزان الحکمه: ۳۴۰

حدیث ۲۰۸

امام علی علیه السلام: مَن آتَاهُ اللَّهُ مَالًا فَلْيَصِلْ بِهِ الْفَرَايَةَ، وَلْيُحْسِنْ مِنْهُ الضَّيَافَةَ؛ هر که خداوند به او ثروتی دهد، باید با آن به خویشانش رسیدگی کند و مهمانداری نماید. نهج البلاغه: الخطبة ۱۴۲ منتخب میزان الحکمة: ۳۴۰

حدیث ۷۰۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: الرَّزْقُ أَسْرَعُ إِلَى مَنْ يُطْعِمُ الطَّعَامَ مِنَ السُّكَّانِ فِي السَّنَامِ؛ کسی که اطعام می‌کند، رزق و روزی برای او سریعتر از سرعت فرورفتن کارد در کوهان شتر، می‌رسد. المحاسن: ۲ / ۱۴۷ / ۱۳۸۸ منتخب میزان الحکمة: ۳۴۰

حدیث ۷۱۰

امام علی علیه السلام: لَا تُسْرِعَنَّ إِلَى أَزْفَعِ مَوْضِعٍ فِي الْمَجْلِسِ، فَإِنَّ الْمَوْضِعَ الَّذِي تُرْفَعُ إِلَيْهِ خَيْرٌ مِنَ الْمَوْضِعِ الَّذِي تُحْطُّ عَنْهُ؛ به سوی بالاترین جای مجلس مشتتاب؛ زیرا جایی که بالا برده شوی بهتر است از جایی که پایین آورده شوی. غرر الحکم: ۱۰۲۸۳ منتخب میزان الحکمة: ۱۰۴

حدیث ۷۱۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: إِنَّ الرَّحِمَةَ لَا تَنْزِلُ عَلَى قَوْمٍ فِيهِمْ قَاطِعٌ رَحِمٍ؛ رحمت (خداوند) بر مردمی که در میان آنها قطع کننده رحم باشد، فرود نمی‌آید. کنز العمال: ۶۹۷۸ منتخب میزان الحکمة: ۲۳۲

حدیث ۷۱۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: لَا تَقْطَعْ رَحِمَكَ وَإِنْ قَطَعْتَكَ؛ از خویشاوند خود مبر، گرچه او از تو ببرد. الکافی: ۲ / ۳۴۷ / ۶

حدیث ۷۱۳

امام صادق علیه السلام: صِلْ رَحِمَكَ وَلَوْ بِشَرْبِهِ مِنْ مَاءٍ، وَأَفْضَلُ مَا تُوصَلُ بِهِ الرَّحِمُ كَفُّ الْأَذَى عَنْهَا؛ حتی اگر شده با نوشاندن جرعه‌ای آب به خویشاوند صله رحم به جای آر و بهترین صله رحم آزار نرساندن به خویشاوند است. الکافی: ۲ / ۱۵۱ / ۹ منتخب میزان الحکمة: ۲۳۲

حدیث ۷۱۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: سِرِّ سَنَّهُ صِلْ رَحِمَكَ؛ برای به جا آوردن صله رحم (حتی اگر شده) یک سال راه پیمایی کن. بحار الأنوار: ۶۱ / ۱۰۳ / ۷۴

حدیث ۷۱۵

امیر المؤمنین علی علیه السلام مِنْ وَصِيَّتِهِ لِابْنِهِ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: كَثْرَةُ الزِّيَارَةِ تُورِثُ الْمَلَائَةَ. امام علی علیه السلام - در وصیت به فرزند خود حسین علیه السلام - فرمودند: دیدار زیاد، ملال آور است. بحار الأنوار: ۱ / ۲۳۷ / ۷۷

حدیث ۷۱۶

امام علی علیه‌السلام: نِعْمَ الْبَيْتُ الْحَمِيمُ؛ تُذَكَّرُ فِيهِ النَّارُ، وَيَذْهَبُ بِالْدَّرَنِ. چه نیکو سرایی است حَمَام؛ آتش (دوزخ) را به یاد می‌آورد و چرک را (از تن) می‌برد. الفقیه: ۱ / ۱۱۵ / ۲۳۷ منتخب میزان الحکمه: ۱۶۶

حدیث ۷۱۷

امام صادق علیه‌السلام: مَنْ بَنَى فَوْقَ مَسْكِنِهِ كُفَّ حَمَلَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ. هر که بنایی بیش از نیاز سکونتش بسازد، در روز قیامت مکلف به حمل آن شود. المحاسن: ۲ / ۴۴۶ / ۲۵۳۱ منتخب میزان الحکمه: ۲۷۶

حدیث ۷۱۸

امام صادق علیه‌السلام: كُلُّ بِنَاءٍ لَيْسَ بِكَفَافٍ فَهُوَ وَبَالَ عَلَى صَاحِبِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ. هر بنایی که بیش از نیاز باشد، در روز قیامت وبال گردن صاحب اوست. الکافی: ۶ / ۵۳۱ / ۷ منتخب میزان الحکمه: ۲۷۶

حدیث ۷۱۹

امام علی علیه‌السلام: مِنَ الْعَنَاءِ أَنَّ الْمَرْءَ يَجْمَعُ مَالًا - يَأْكُلُ وَيَبْنِي مَا لَا يَسْكُنُ، ثُمَّ يَخْرُجُ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى لَا مَالًا حَمَلَ، وَلَا بِنَاءً نَقَلَ! یکی از رنجها این است که انسان چیزی را فراهم آورد که نمی‌خورد و بنایی بسازد که در آن سکونت نمی‌کند و سپس به جانب خداوند متعال می‌رود در حالی که نه مالی با خود می‌برد و نه ساختمانی منتقل می‌کند! نهج البلاغه: الخطبة ۱۱۴ منتخب میزان الحکمه: ۲۷۶

حدیث ۷۲۰

إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى عَلَى الْإِنَاثِ أَرْأَفُ مِنْهُ عَلَى الذُّكُورِ، وَمَا مِنْ رَجُلٍ يُدْخِلُ فَرْحَةً عَلَى امْرَأَةٍ بَيْنَهُ وَبَيْنَهَا حُرْمَةً، إِلَّا فَرَحَهُ اللَّهُ تَعَالَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ؛ خداوند تبارک و تعالی به زنان مهربانتر از مردان است. هیچ مردی نیست که زنی از محارم خود را خوشحال سازد، مگر این که خداوند متعال در روز قیامت او را شادمان گرداند. الکافی: ۶ / ۶ / ۷ منتخب میزان الحکمه: ۶۱۲

حدیث ۷۲۱

امام سجّاد علیه‌السلام: إِنَّ أَرْضَاكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَسْبَغُكُمْ عَلَى عِيَالِهِ؛ خداوند از آن کس خوشنودتر است، که خانواده خود را بیشتر در رفاه و نعمت قرار دهد. بحار الأنوار: ۷۸ / ۱۳۶ / ۱۳ منتخب میزان الحکمه: ۲۵۶

حدیث ۷۲۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: رِضَا اللَّهِ فِي رِضَا الْوَالِدِ، وَسَخَطُ اللَّهِ فِي سَخَطِ الْوَالِدِ؛ خوشنودی خدا در خوشنودی پدر است و ناخشنودی خدا در ناخشنودی پدر. الترغیب والترهیب: ۳ / ۳۲۲ / ۳۰

حدیث ۷۲۳

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم لَمَّا سُئِلَ عَنْ حَقِّ الْوَالِدَيْنِ عَلَى وَالدَّيْمَا: هُمَا جَنَّتَكَ وَنَارُكَ . پیامبر خدا صلى الله عليه وآله و سلم - در پاسخ به سؤال از حق پدر و مادر بر فرزندانشان - فرمودند: آن دو بهشت و دوزخ تو هستند . الترغيب والترهيب : ۳ / ۳۱۶ / ۱۰ منتخب میزان الحکمه : ۶۱۲

حدیث ۷۲۴

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله وسلم : كُلَّمَا ازْدَادَ الْعَبْدُ إِيمَانًا ازْدَادَ حُبًّا لِلنِّسَاءِ ؛ هر چه ایمان بنده بیشتر شود، زن دوستی او فزونتر می شود . النوادر للراوندى : ۱۲ منتخب میزان الحکمه : ۵۱۰

حدیث ۷۲۵

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله وسلم : شَرُّ الْأَشْيَاءِ الْمَرْأَةُ السَّوْءِ ؛ بدترین چیزها زن ناشایست است . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۴۰ / ۵۲ / ۲۵۶ منتخب میزان الحکمه :

حدیث ۷۲۶

امام علی علیه السلام : إِيَّاكَ وَكَثْرَةَ الْوَلَهِ بِالنِّسَاءِ ، وَالْإِعْرَاءِ بِلَمَذَاتِ الدُّنْيَا ، فَإِنَّ الْوَلَهَ بِالنِّسَاءِ مُمْتَحَنٌ ، وَالْعَرِيَّ بِاللَّذَاتِ مُمْتَهَنٌ ؛ زنهار از شیفتگی به زنان و حرص به لذت‌های دنیا ؛ زیرا شیفته زنان ، در رنج و محنت است و حریص لذت‌ها ، خوار . غرر الحکم : ۲۷۲۱ / ۵۱۰ منتخب میزان الحکمه :

حدیث ۷۲۷

امام صادق علیه السلام : مِنْ أَخْلَاقِ الْأَنْبِيَاءِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِمْ حُبُّ النِّسَاءِ ؛ از اخلاق پیامبران علیهم السلام ، زن دوستی است . الکافی : ۵ / ۳۲۰ / ۱

حدیث ۷۲۸

امام علی علیه السلام : وَلَا تُمْلِكِ الْمَرْأَةُ مِنْ أَمْرِهَا مَا جَاوَزَ نَفْسَهَا ؛ فَإِنَّ الْمَرْأَةَ رِيحَانَةٌ وَلَيْسَتْ بِقَهْرْمَانَةٍ ، وَلَا تَعْدُ بِكَرَامَتِهَا نَفْسَهَا ، وَلَا تُطْمِعُهَا فِي أَنْ تَشْفَعَ لِعَيْرِهَا . به زن ، کاری را که از حد و توان او فراتر است ، مسپار ؛ زیرا زن گُل است نه کارگزار و در گرامیداشت او پا از حد فراتر مگذار و کاری مکن که (نزد تو) به شفاعت کردن از کسی طمع کند . نهج البلاغه : الكتاب ۳۱ / ۵۱۰ منتخب میزان الحکمه :

حدیث ۷۲۹

امام صادق علیه السلام : ثَلَاثَةٌ تُكَادِرُ الْعَيْشَ : السُّلْطَانُ الْجَائِرُ ، وَالْجَارُ السَّوْءُ ، وَالْمَرْأَةُ الْيَدِيَّةُ ؛ سه چیز زندگی را تیره می کند : فرمانروای ستمگر ، همسایه بد و زن بدزبان و وقیح . تحف العقول : ۳۲۰ / ۴۲۲ / ۳۲۰ منتخب میزان الحکمه :

حدیث ۷۳۰

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله وسلم : مَنْ صَبَرَ عَلَى سُوءِ خُلُقِ امْرَأَتِهِ وَاحْتَسَبَهُ ، أَعْطَاهُ اللَّهُ تَعَالَى بِكُلِّ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ يَصْبِرُ عَلَيْهَا مِنَ الثَّوَابِ

ما أعطى أيوب عليه السلام على بلائه ، وكان عليها من الوزر في كل يوم وليله مثل رمل عالج ؛ هر مردی که به خاطر خدا و به امید پاداش او در برابر بداخلاقی همسرش صبر کند و آن را به حساب خدا گذارد ، خداوند متعال برای هر روز و شبی که شکیبایی می‌ورزد همان ثوابی را به او دهد که به ایوب علیه‌السلام در قبال بلایی که دید ، عطا کرد و گناه زن نیز در هر روز و شب به اندازه ریگهای ریگستان باشد . ثواب الأعمال : ۳۳۹ / ۱ منتخب میزان الحکمه : ۲۵۴

حدیث ۷۳۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : مَنْ كَانَ لَهُ امْرَأَةٌ تُؤْذِيهِ لَمْ يَقْبَلِ اللَّهُ صَلَاتَهَا وَلَا حَسَنَةً مِنْ عَمَلِهَا حَتَّى تُعِينَهُ وَتُرْضِيَهُ وَإِنْ صَامَتِ الدَّهْرَ ... وَعَلَى الرَّجُلِ مِثْلُ ذَلِكَ الْوِزْرِ وَالْعَذَابِ إِذَا كَانَ لَهَا مُؤْذِيًا ظَالِمًا ؛ هر که زنش وی را بیازارد ، خداوند ، نماز آن زن را قبول نکند و کار نیکش را نپذیرد تا زمانی که به شوهرش کمک کند و او را خشنود سازد ، هر چند آن زن همه عمرش روزه بگیرد ، مرد نیز اگر زن خود را بیازارد و به او ستم کند همین گناه و عذاب را دارد . وسائل الشیعه : ۱۴ / ۱۱۶ / ۱

حدیث ۷۳۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : إِذَا سَقَى الرَّجُلُ امْرَأَتَهُ أُجْرٌ ؛ هر گاه مرد به زن خود آب بنوشاند ، پاداش برد . کنز العمال : ۴۴۴۳۵

حدیث ۷۳۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : إِنَّ الرَّجُلَ لَيُؤَجَّرُ فِي رَفْعِ اللَّقْمَةِ إِلَى فِي امْرَأَتِهِ ؛ کسی که به طرف دهان همسرش لقمه‌ای بالا برد پاداش برد . المحجّه البيضاء : ۳ / ۷۰ منتخب میزان الحکمه : ۲۵۴

حدیث ۷۳۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : مَنْ تَزَوَّجَ امْرَأَةً لَا يَتَزَوَّجُهَا إِلَّا لِجَمَالِهَا لَمْ يَرِ فِيهَا مَا يُحِبُّ ، وَمَنْ تَزَوَّجَهَا لِمالِهَا لَا يَتَزَوَّجُهَا إِلَّا وَكَلَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ ، فَعَلَيْكُمْ بِنَدَاتِ الدِّينِ ؛ هر که با زنی به خاطر زیبایی‌اش ازدواج کند ، دلخواه خود را در او نبیند و هر که با زنی به خاطر مال و ثروتش ازدواج کند خداوند او را به همان مال و ثروت واگذارد ، پس بر شما باد به (ازدواج با) زنان متدین . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۳۵ / ۱۹

حدیث ۷۳۵

مِنْ أَحَبَّ أَنْ يَلْقَى اللَّهَ طَاهِرًا مُطَهَّرًا فَلْيَلْقَهُ بِزَوْجِيهِ ؛ هر که دوست دارد که پاک و پاکیزه خدا را دیدار کند ، با داشتن همسر به دیدارش رود . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۲۰ / ۱۸

حدیث ۷۳۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : زَوْجُوا أَيَامَاكُمْ ، فَإِنَّ اللَّهَ يُحْسِنُ لَهُمْ فِي أَخْلَاقِهِمْ ، وَيُوسِّعُ لَهُمْ فِي أَرْزَاقِهِمْ ، وَيَزِيدُهُمْ فِي مَرْؤَاتِهِمْ ؛ بی‌همسران خود را همسر دهید ؛ زیرا با این کار خداوند اخلاق آنان را نیکو می‌گرداند و روزیهایشان را زیاد می‌کند و بر جوانمردیهای آنان می‌افزاید . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۲۲ / ۳۸

حدیث ۷۳۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: **اتَّخِذُوا الْأَهْلَ؛ فَإِنَّهُ أَرْزُقُ لَكُمْ؛** اهل و عیال اختیار کنید؛ زیرا که این کار روزی شما را بیشتر می‌کند. بحار الأنوار: ۱۰۳ / ۲۱۷ / ۱ / منتخب میزان الحکمه: ۲۵۲

حدیث ۷۳۸

امام کاظم علیه السلام: **ثَلَاثَةٌ يَسْتَظِلُّونَ بِظِلِّ عَرْشِ اللَّهِ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ: رَجُلٌ زَوَّجَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ، أَوْ أَخْدَمَهُ، أَوْ كَتَمَ لَهُ سِرًّا؛** سه نفرند که در روزی که سایه‌ای جز سایه عرش خدا نیست در سایه عرش اویند: مردی که برادر مسلمان خود را زن دهد، یا به او خدمت کند، یا رازش را بپوشاند. الخصال: ۱۴۱ / ۱۶۲ / منتخب میزان الحکمه: ۲۵۲

حدیث ۷۳۹

امام صادق علیه السلام: **مَنْ زَوَّجَ أَعْرَبًا كَانَ مِمَّنْ يَنْظُرُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ إِلَيْهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؛** هر که بی همسری را زن دهد، از جمله کسانی است که خداوند در روز قیامت به او نظر می‌افکند. الکافی: ۵ / ۳۳۱ / ۲ / منتخب میزان الحکمه: ۲۵۲

حدیث ۷۴۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: **إِيَّاكُمْ وَتَزْوُجَ الْحَمَقَاءِ، فَإِنَّ صِيحْبَتَهَا ضَيَاعٌ وَوُلْدُهَا ضِبَاعٌ؛** از ازدواج با زن احمق پرهیزید؛ زیرا همنشینی با او تباهی است و فرزندان او کفتار صفت هستند. بحار الأنوار: ۱۰۳ / ۲۳۷ / ۳۵ / منتخب میزان الحکمه: ۲۵۴

حدیث ۷۴۱

الإمام الحسن عليه السلام لرجل جاء إليه يستشيره في تزويج ابنته: **زَوِّجْهَا مِنْ رَجُلٍ تَقِيٍّ، فَإِنَّهُ إِنْ أَحَبَّهَا أَكْرَمَهَا وَإِنْ أَبْغَضَهَا لَمْ يَظْلِمْهَا؛** امام حسن علیه السلام - خطاب به مردی که با ایشان در باره ازدواج دختر خود مشورت کرد - فرمودند: او را به مردی باتقوا شوهر ده؛ زیرا اگر دختر تو را دوست داشته باشد گرامیش می‌دارد و اگر دوستش نداشته باشد به وی ستم نمی‌کند. مکارم الأخلاق: ۱ / ۴۴۶ / ۱۵۳۴ / منتخب میزان الحکمه: ۲۵۴

حدیث ۷۴۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: **إِذَا جَاءَكُمْ مِنْ تَرْضَوْنَ دِينَهُ وَأَمَانَتَهُ يَخْطُبُ (إِلَيْكُمْ) فَرَوْجُهُ، إِنْ لَا تَفْعَلُوهُ تُكُنْ فِتْنَةً فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ؛** هرگاه کسی به خواستگاری نزد شما آمد و دینداری و امانتداری او را پسندیدید، به او زن دهید؛ که اگر چنین نکنید، در روی زمین تبهکاری و فساد بسیار پدید خواهد آمد. بحار الأنوار: ۱۰۳ / ۳۷۲ / ۳ / منتخب میزان الحکمه: ۲۵۲

حدیث ۷۴۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: **صَوْتَانِ يُبْغِضُهُمَا اللَّهُ: إِعْوَالٌ عِنْدَ مُصِيبَةٍ، وَمِزْمَارٌ عِنْدَ نِعْمَةٍ؛** دو آواز است که خداوند دشمن دارد: شیون و فغان در هنگام مصیبت و ساز و آواز در هنگام شادی. تحف العقول: ۴۰ / منتخب میزان الحکمه: ۱۰۰

حدیث ۷۴۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: أَظْهَرُوا النِّكَاحَ وَأَخْفُوا الخِطْبَةَ؛ (مراسم) ازدواج را آشکار بر گزار کنید و خواستگاری را پنهان. کنز العمال: ۴۴۵۳۲ منتخب میزان الحکمه: ۲۵۶

حدیث ۷۴۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: إِذَا دُعِيَ أَحَدُكُمْ إِلَى وِلِيمَةٍ عُرْسٍ فَلْيُجِبْ؛ هر گاه یکی از شما به ولیمه عروسی دعوت شد، بپذیرد. کنز العمال: ۴۴۶۱۷ منتخب میزان الحکمه: ۲۵۶

حدیث ۷۴۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: إِذَا دُعِيتُمْ إِلَى العُرْسَاتِ فَأَبِطُوا فَإِنَّهَا تُدَكَّرُ الدُّنْيَا، وَإِذَا دُعِيتُمْ إِلَى الجَنَائِزِ فَاسْرِعُوا فَإِنَّهَا تُدَكَّرُ الآخِرَةَ؛ هر گاه به مراسم عروسی دعوت شدید، در رفتن کندی کنید؛ زیرا این مراسم انسان را به یاد دنیا می‌اندازد، اما هر گاه به مراسم تشییع جنازه فرا خوانده شدید، شتاب ورزید؛ زیرا این مراسم، یادآور آخرت است. بحار الأنوار: ۱۰۳ / ۲۷۹ / ۲ منتخب میزان الحکمه: ۲۵۶

حدیث ۷۴۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: ثَلَاثَةٌ مِنَ الجَفَاءِ: أَنْ يَصْحَبَ الرَّجُلَ الرَّجُلَ فَلَا يَسْأَلُهُ عَنِ اسْمِهِ وَكُنْيَتِهِ، وَأَنْ يُدْعَى الرَّجُلُ إِلَى طَعَامٍ فَلَا يُجِيبُ أَوْ يُجِيبُ فَلَا يَأْكُلُ، وَمُؤَاقَعَةُ الرَّجُلِ أَهْلَهُ قَبْلَ المُدَاعَبَةِ؛ سه چیز از نامهربانی است: این که کسی با کسی همراه شود و از نام و کنیه وی نپرسد؛ این که مردی به غذایی دعوت شود و نپذیرد یا بپذیرد و نخورد؛ و این که مرد پیش از بازی، با همسر خویش نزدیکی کند. کنز العمال، جلد ۹، صفحه ۳۷، حدیث ۲۴۸۱۴ دانش نامه احادیث پزشکی: ۱ / ۶۲۰

حدیث ۷۴۸

امام علی علیه السلام: إِذَا أَرَادَ أَحَدُكُمْ مُجَامَعَةَ زَوْجَتِهِ فَلْيَقُلْ: «اللَّهُمَّ إِنِّي اسْتَحَلَلْتُ فَرْجَهَا بِأَمْرِكَ، وَقَبَلْتُهَا بِأَمَانَتِكَ؛ فَإِنْ قَضَيْتَ لِي مِنْهَا وَلَدًا فَاجْعَلْهُ ذَكَرًا سَوِيًّا، وَلَا تَجْعَلْ لِلشَّيْطَانِ فِيهِ نَصِيْبًا وَلَا شَرِيكًا»؛ اگر کسی از شما بخواهد با همسر خویش به هم آید، بگوید: «خداوند! من به فرمان تو شرمگاه او را بر خویش حلال دانستم و به عنوان امانت تو، او را پذیرفتم. اکنون، اگر از او برایم فرزندی تقدیر کردی، وی را پسری سالم و کامل قرار ده و در او برای شیطان، بهره و سهمی مگذار». بحار الأنوار، جلد ۱۰۳، صفحه ۲۸۷، حدیث ۱۹

حدیث ۷۴۹

امام علی علیه السلام: نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ أَنْ يُجَامِعَ الرَّجُلُ امْرَأَتَهُ، وَالصَّبِيُّ فِي المَهْدِ يَنْظُرُ إِلَيْهِمَا؛ پیامبر خدا از این نهی فرمودند که در حالی مرد با همسرش آمیزش کند که کودکی در گهواره، آنان را می‌نگرد. بحار الأنوار، جلد ۱۰۳، صفحه ۲۹۵، حدیث ۵۱

حدیث ۷۵۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: خَيْرُ الصَّدَاقِ اَيَسِرُهُ؛ بهترین مهریه، سبکترین آن است. کنز العمال: ۴۴۷۰۷. منتخب میزان الحکمه: ۲۵۴

حدیث ۷۵۱

امام باقر علیه السلام: إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يُبْغِضُ كُلَّ مُطَلَّاقٍ ذَوَّاقٍ؛ خداوند عز و جل از مردانی که زن زیاد طلاق می دهند و هر زمانی زنی را تجربه می کنند، نفرت دارد. الکافی: ۶ / ۵۵ / ۴. منتخب میزان الحکمه: ۳۴۲

حدیث ۷۵۲

امام صادق علیه السلام: مَنْ يَمُوتُ بِالذُّنُوبِ أَكْثَرُ مِمَّنْ يَمُوتُ بِالْأَجَالِ؛ کسانی که بر اثر گناهان می میرند، بیشترند از کسانی که بر اثر رسیدن اجل می میرند. أمالی الطوسی: ۱۴۹۸ / ۷۰۱. منتخب میزان الحکمه: ۲۲۲

حدیث ۷۵۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: إِنَّ أَكْبَرَكُمْ أَكْثَرُكُمْ ذِكْرًا لِلْمَوْتِ، وَإِنَّ أَحْزَمَكُمْ أَحْسَنُكُمْ اسْتِعْدَادًا لَهُ؛ زیرک ترین شما کسی است که بیشتر از دیگران به یاد مرگ باشد و دور اندیش ترین شما آماده ترینتان برای آن است. أعلام الدین: ۳۳۳. منتخب میزان الحکمه: ۱۴۶

حدیث ۷۵۴

امام علی علیه السلام: أَمَرْنَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ أَنْ نَدْفِنَ مَوْتَانَا وَسَطَ قَوْمٍ صَالِحِينَ؛ فَإِنَّ الْمَوْتَى يَتَأَذُونَ بِجَارِ السَّوِّءِ كَمَا يَتَأَذَى بِهِ الْأَحْيَاءُ؛ رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم به ما دستور داد مردگانمان را در میان مردمانی صالح به خاک بسپاریم؛ زیرا مردگان نیز همچون زندگان از همسایه بد رنج می برند. کنز العمال: ۴۲۹۱۶. منتخب میزان الحکمه: ۵۲۲

حدیث ۷۵۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: لَا تَدْفِنُوا مَوْتَاكُمْ بِاللَّيْلِ إِلَّا أَنْ تَضَطَّرُّوا؛ مردگان خود را شب دفن نکنید، مگر این که ناچار باشید. کنز العمال: ۴۲۳۸۵. منتخب میزان الحکمه: ۵۲۲

حدیث ۷۵۶

امام صادق علیه السلام: يَتَبَغَى لِأَوْلِيَاءِ الْمَيِّتِ أَنْ يُؤْذِنُوا إِخْوَانَ الْمَيِّتِ بِمَوْتِهِ، فَيَشْهَدُونَ جَنَازَتَهُ وَيُصَيِّمُونَ عَلَيْهِ، فَيَكْسِبُ لَهُمُ الْأَجْرَ وَيُكْسِبُ لِمَيِّتِهِ الْاسْتِغْفَارَ؛ شایسته است که صاحبان عزا برادران دینی میت را از مرگ او با خبر سازند، تا در تشییع جنازه حاضر شوند و بر او نماز خوانند و بدین ترتیب، هم برای آنان اجر حاصل شود و هم برای میت استغفار به عمل آید. علل الشرائع: ۳۰۱ / ۱. منتخب میزان الحکمه: ۵۲۲

حدیث ۷۵۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: عَلَيْكُمْ بِالسَّكِينَةِ، عَلَيْكُمْ بِالْقَصْدِ فِي الْمَشْيِ بِجَنَائِرِكُمْ؛ بر شما باد حفظ آرامش و وقار: بر شما باد آرام راه رفتن در تشییع جنازه‌های (مردگان) تان. أمالی الطوسی: ۳۸۳ / ۸۲۷

حدیث ۷۵۸

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم لرجلٍ سألَهُ عنِ عِلَّةِ كَرَاهَةِ الْمَوْتِ: أَلَكِ مَالٌ؟ قَالَ: نَعَمْ. قَالَ: فَقَدَّمْتَهُ؟ قَالَ: لَا، قَالَ: فَمِنْ تَمَّ لَا- تُحِبُّ الْمَوْتَ؟ پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم - به مردی که پرسید: علت ناخوش داشتن مرگ چیست؟ - فرمودند: آیا ثروتی داری؟ عرض کرد: آری. فرمودند: آیا آن را (برای آخرت) پیش فرستاده‌ای؟ عرض کرد: خیر. فرمودند: از این جاست که مرگ را دوست نداری. الخصال: ۱۳ / ۴۷ منتخب میزان الحکمه: ۵۲۰

حدیث ۷۵۹

امام علی علیه السلام: إِنَّ لِلْمَوْتِ لَعَمْرَاتٍ هِيَ أَفْطَحُ مِنْ أَنْ تُسْتَعْرَقَ بِصَهْمِهِ، أَوْ تَعْتَدِلَ عَلَى عُقُولِ أَهْلِ الدُّنْيَا؛ مرگ را سختی‌هایی است دشوارتر از آن که در وصف گنجد یا با خردهای مردم جهان سنجیده شود. نهج البلاغه: الخطبة ۲۲۱ منتخب میزان الحکمه: ۵۲۰

حدیث ۷۶۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: احْضَرُوا مَوْتَكُمْ وَلَقِّنُوهُمْ «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» وَبَشِّرُوهُمْ بِالْجَنَّةِ، فَإِنَّ الْخَلِيمَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ يَتَخَيَّرُ عِنْدَ ذَلِكَ الْمَصْرَعِ، وَإِنَّ الشَّيْطَانَ أَقْرَبُ مَا يَكُونُ مِنْ ابْنِ آدَمَ عِنْدَ ذَلِكَ الْمَصْرَعِ. وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ! لَمُعَايِنَةُ مَلَكِ الْمَوْتِ أَشَدُّ مِنْ أَلْفِ ضَرْبَةٍ بِالسَّيْفِ. وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ! لَا تَخْرُجُ نَفْسٌ عَبْدٍ مِنَ الدُّنْيَا حَتَّى يَتَأَلَّمَ كُلُّ عِرْقٍ مِنْهُ عَلَى حِيَالِهِ؛ در بالین مردگان خود حاضر شوید و به آنان «لا اله الا الله» تلقین کنید و نوید بهشتشان دهید؛ زیرا حتی مردان و زنان بردبار هم در این صحنه گنج و سرگشته می‌شوند و شیطان بیش از هر زمان دیگری در هنگام مرگ به آدمی نزدیک می‌گردد. سوگند به آن که جانم در دست اوست، مشاهده فرشته مرگ (عزرائیل) سخت‌تر از هزار ضربه شمشیر است. سوگند به آن که جانم در دست اوست، جان هیچ بنده‌ای از دنیا (بیرون) نرود مگر این که یکایک رگ‌های او درد کشند. کنز العمال: ۴۲۱۵۸ منتخب میزان الحکمه: ۵۲۰

حدیث ۷۶۱

الإمام الكاظم عليه السلام لرجلٍ يَتَمَنَّى الْمَوْتَ: هَلْ بَيْنَكَ وَبَيْنَ اللَّهِ قَرَابَةٌ يُحَابِيكَ لَهَا؟ قَالَ: لَا. قَالَ: فَهَلْ لَكَ حَسَنَاتٌ قَدَّمْتَهَا تَزِيدُ عَلَى سَيِّئَاتِكَ؟ قَالَ: لَا. قَالَ: فَأَنْتَ إِذَا تَمَنَّى هَلَاكَ الْأَبِيدِ! إمام كاظم عليه السلام - به مردی که آرزوی مرگ می‌کرد - فرمودند: آیا میان تو و خداوند خویشاوندی است که به خاطر آن تو را کمک رساند؟ عرض کرد: خیر. فرمود: آیا خوبی‌هایی که بر بدی‌هایت فزونی داشته باشد پیش فرستاده‌ای؟ عرض کرد: خیر. فرمود: پس، با این حال تو هلاکت ابدی را آرزو می‌کنی! کشف الغمّه: ۳ / ۴۲ منتخب میزان الحکمه: ۵۲۰

حدیث ۷۶۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: لَا يَتَمَنَّى أَحَدُكُمْ الْمَوْتَ إِلَّا أَنْ يَتَّقَ بِعَمَلِهِ؛ هیچ یک از شما آرزوی مرگ نکند، مگر این که به عمل خود اطمینان داشته باشد. کنز العمال: ۴۲۱۵۳ منتخب میزان الحکمه:

حدیث ۷۶۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: لا يدعون أحدكم بالموت لضمير نزل به، ولكن ليقل: اللهم أحيني ما كانت الحياة خيرا لي، وتوفني إذا كانت الوفاة خيرا لي؛ هرگز کسی از شما به خاطر گزندی که به او می‌رسد، خود را به مرگ نفرین نکند. بلکه بگوید: بار خدایا، تا زمانی که زندگی برایم بهتر است، مرا زنده بدار و هر گاه مرگ برایم بهتر بود، مرا بمیران. سنن ابی داود: ۳۱۰۸
منتخب میزان الحکمه: ۵۲۰

حدیث ۷۶۴

الامام علی علیه السلام لما سُئِلَ عَنِ الاسْتِعْدَادِ لِلْمَوْتِ: أداء الفرائض، واجتناب المحارم، والاشتغال على المكارم، ثم لايبالي أوقع على الموت أم وقع الموت عليه. والله، ما يبالي ابن أبيطالب أوقع على الموت أم وقع الموت عليه. امام علی علیه السلام - در پاسخ به سؤالی درباره آمادگی برای مرگ- فرمودند: به جا آوردن واجبات و دوری کردن از حرام‌ها و فرا گرفتن خوی‌های نیک. با رعایت این امور، دیگر آدمی را چه باک که او به سراغ مرگ رود یا مرگ به سراغش آید. سوگند به خدا، که پسر ابی طالب را باکی نیست که خود به سراغ مرگ رود، یا مرگ به سراغ او آید. امالی الصدوق: ۸ / ۹۷ / منتخب میزان الحکمه: ۵۲۰

حدیث ۷۶۵

ما أنزل الموت حق منزله من عبد غدا من أجله؛ کسی که فردا را از عمر خود به شمار آورد، مرگ را در جایگاه شایسته‌اش قرار نداده‌است. الکافی: ۳ / ۲۵۹ / ۳۰ / منتخب میزان الحکمه: ۵۲۰

حدیث ۷۶۶

امیر المؤمنین علی علیه السلام لابنه الحسن علیه السلام: يا بُنَيَّ، أكثر من ذكر الموت، وذكر ما تهجم عليه وتفضي بعد الموت إليه، حتى يأتيك وقد أخذت منه حذرَكَ وشددت له أزرَكَ، ولا يأتيك بعتة فيهرَكَ؛ امام علی علیه السلام - به فرزند بزرگوارشان امام حسن علیه السلام- فرمودند: فرزندم، بسیار به یاد مرگ باش و به یاد آنچه در آن افتی و پس از مرگ به سوی آن کشانده شوی، تا آن گاه که بر تو درآید، با تمام توان در برابرش آماده و کمر خود را برای آن بسته باشی، نه آن که ناگهان بر تو درآید و نفست را بی‌برد. فی بحار الأنوار (۷۷ / ۲۰۵): «واجعله أمامك حيث (تراه حتى) يأتيك وقد أخذت منه حذرَكَ». نهج البلاغه: الكتاب ۳۱

حدیث ۷۶۷

امام صادق علیه السلام: أكثروا ذكر الموت؛ فإنه ما أكثر ذكر الموت إنسان إلا زهد في الدنيا؛ مرگ را فراوان یاد کنید؛ زیرا هیچ انسانی مرگ را بسیار یاد نکرد، مگر این که به دنیا بی‌رغبت شد. بحار الأنوار: ۸۲ / ۱۶۸ / ۳ / منتخب میزان الحکمه: ۵۱۸

حدیث ۷۶۸

امام صادق علیه السلام: ذكر الموت يُميت الشهوات في النفس، ويقلمع منابت الغفلة، ويقوى القلب بمواعيد الله، ويرق الطمع، ويكسر أعلام الهوى ويُطفئ نار الحرس، ويحقر الدنيا؛ یاد مرگ، خواهش‌های نفس را می‌میراند و رویشگاه‌های غفلت را

ریشه کن می کند و دل را با وعده‌های خدا نیرو می بخشد و طبع را نازک می سازد و پرچم‌های هوس را درهم می شکنند و آتش حرص را خاموش می سازد و دنیا را در نظر کوچک می کند . بحار الأنوار : ۶ / ۱۳۳ / ۳۲ منتخب میزان الحکمه : ۵۱۸

حدیث ۷۶۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : مَنْ ارْتَقَبَ الْمَوْتَ سَارَعَ فِي الْخَيْرَاتِ ؛ کسی که چشم به راه مرگ باشد ، در کارهای نیک بکوشد . بحار الأنوار : ۷۷ / ۱۷۱ / ۷ منتخب میزان الحکمه : ۵۲۰

حدیث ۷۷۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : أَكْثَرُوا مِنْ ذِكْرِ هَادِمِ اللَّذَاتِ ، فَقِيلَ : يَا رَسُولَ اللَّهِ ، فَمَا هَادِمُ اللَّذَاتِ ؟ قَالَ : الْمَوْتُ ، فَإِنَّ أَكْثَرَ الْمُؤْمِنِينَ أَكْثَرُهُمْ ذِكْرًا لِلْمَوْتِ ، وَأَشَدُّهُمْ لَهُ اسْتِعْدَادًا ؛ ویران کننده خوشی‌ها را فراوان یاد کنید . عرض شد : ای رسول خدا ، ویران کننده خوشی‌ها چیست ؟ فرمودند : مرگ ؛ زیرکترین مؤمنان کسی است که مرگ را بیشتر یاد کند و برای آن آماده‌تر باشد . بحار الأنوار : ۸۲ / ۱۶۷ / ۳ منتخب میزان الحکمه : ۵۱۸

حدیث ۷۷۱

الإمام زين العابدين عليه السلام لما سُئِلَ عَنِ الْمَوْتِ لِلْمُؤْمِنِ كَتْرِعِ ثِيَابٍ وَسَخَةِ قَمَلَيْهِ ، وَفَكَ قِيُودٍ وَأَغْلَالٍ ثَقِيلَةٍ ، وَالِاسْتِبْدَالَ بِأَفْخَرِ الثِّيَابِ وَأَطْيَبِهَا رَوَائِحَ ، وَأَوْطَأِ الْمَرَائِبِ ، وَآنَسِ الْمَنَازِلِ ؛ وَلِلْكَافِرِ كَخْلَعِ ثِيَابٍ فَاخِرَةٍ ، وَالنَّقْلِ عَنِ مَنَازِلِ أُنَيْسِيَّةٍ ، وَالِاسْتِبْدَالَ بِأَوْسَخِ الثِّيَابِ وَأَخْسَنِهَا ، وَأَوْحَشِ الْمَنَازِلِ ، وَأَعْظَمِ الْعَذَابِ ؛ امام سجّاد عليه السلام - در پاسخ به پرسش که : مرگ چیست ؟- فرمودند : (مرگ) برای مؤمن چون کندن جامه‌هایی چرکین شپشی از تن است و از هم گسستن کُند و زنجیرهای گرانبار و جایگزین کردن فاخرترین و خوشبوترین جامه‌ها و راهوارترین مرکب‌ها و امن‌ترین منزل‌ها . و برای کافر به منزله کندن جامه‌هایی فاخر از تن و منتقل شدن از منزل‌هایی امن و جایگزین کردن آنها به کثیف‌ترین و خشن‌ترین جامه‌ها و وحشتناکترین منزل‌ها و بزرگترین عذاب است . معانی الأخبار : ۲۸۹ / ۴ منتخب میزان الحکمه : ۵۱۸

حدیث ۷۷۲

امام صادق عليه السلام : إِنَّ الْمَيِّتَ إِذَا مَاتَ بَعَثَ اللَّهُ مَلَكَ إِلَى أَوْجَعِ أَهْلِهِ ، فَمَسَّحَ عَلَى قَلْبِهِ فَأَنْسَاهُ لَوْعَةَ الْحُزْنِ ، وَلَوْلَا ذَلِكَ لَمْ تَعْمُرِ الدُّنْيَا ؛ هرگاه کسی بمیرد، خداوند فرشته‌ای را به سوی ناراحت‌ترین عضو خانواده او می فرستد. پس بر قلب او دستی می کشد و سوز و گداز غم را از یاد او می برد و اگر چنین نبود، دنیا آباد نمی شد . الکافی : ۳ / ۲۲۷ / ۱ منتخب میزان الحکمه : ۳۳۴

حدیث ۷۷۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : مَنْ عَظُمَتْ عِنْدَهُ مُصِيبَةٌ فَلْيَذْكَرْ مُصِيبَتَهُ بِي ؛ فَإِنَّهَا سَيَتَهَوَّنُ عَلَيْهِ ؛ هر که برایش مصیبتی بزرگ پیش آید، مصیبتی را که از رحلت من به او می رسد یاد کند؛ در این صورت مصیبتش بروی آسان خواهد شد . بحار الأنوار : ۸۲ / ۸۴ / ۲۶ منتخب میزان الحکمه : ۳۳۴

حدیث ۷۷۴

امام علی علیه السلام: أَكثَرُوا ذِكْرَ الْمَوْتِ ، وَيَوْمَ خُرُوجِكُمْ مِنَ الْقُبُورِ ، وَقِيَامِكُمْ بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ ، تَهْتُونَ عَلَيْكُمْ الْمَصَائِبُ ؛ از مردن و روز بیرون آمدنتان از گورها و ایستادنن در پیشگاه خداوند عز و جل بسیار یاد کنید، تا مصیبت‌ها بر شما آسان شود.
الخصال: ۶۱۶ / ۱۰ منتخب میزان الحکمه: ۳۳۴

حدیث ۷۷۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: مَنْ زَهَّدَ فِي الدُّنْيَا هَاتَتْ عَلَيْهِ الْمُصِيبَاتُ ؛ کسی که از دنیا دل برکند ، مصیبت‌ها بر او آسان گردد . کنز الفوائد للکراچکی: ۲ / ۱۶۳ منتخب میزان الحکمه: ۳۳۴

حدیث ۷۷۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: مِنْ كُنُوزِ الْبِرِّ: كِتْمَانُ الْمَصَائِبِ وَالْأَمْرُ بِالصَّدَقَةِ؛ پوشیده داشتن مصیبت‌ها و بیماریها و دادن صدقه، از گنجهای نیکی است . بحار الأنوار: ۸۲ / ۱۰۳ / ۵۰ منتخب میزان الحکمه: ۳۳۴

حدیث ۷۷۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: التَّيَاحَةُ عَمَلُ الْجَاهِلِيَّةِ ؛ شیون کردن، کار جاهلیت است . بحار الأنوار: ۸۲ / ۱۰۳ / ۵۰ منتخب میزان الحکمه: ۳۳۴

حدیث ۷۷۸

امام صادق علیه السلام: مَنْ أَلِهُمَ الْأَسْتِرْجَاعَ عِنْدَ الْمُصِيبَةِ وَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ؛ به هر کس در هنگام مصیبت، استرجاع الهام شود ، بهشت بر او واجب گردد . ثواب الأعمال: ۲۳۵ / ۲ منتخب میزان الحکمه: ۳۳۴

حدیث ۷۷۹

الإمامُ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ لِرَجُلٍ قَدِ اشْتَدَّ جَزَعُهُ عَلَيَّ وَلَدِيهِ: يَا هَذَا جَزَعْتَ لِلْمُصِيبَةِ الصُّغْرَى ، وَغَفَلْتَ عَنِ الْمُصِيبَةِ الْكُبْرَى ! وَلَوْ كُنْتَ لِمَا صَارَ إِلَيْهِ وَلَمُدَّكَ مُسْتَعِدًّا لَمَا اشْتَدَّ عَلَيْهِ جَزَعُكَ ، فَمُصَابِكُكَ بَتَرِكِكَ الاسْتِعْدَادَ لَهُ أَعْظَمُ مِنْ مُصَابِكِكَ بَوْلِدِكَ . امام صادق علیه السلام - به مردی که در مرگ فرزندش سخت بیتابی می کرد- فرمودند: ای مرد ! تو در مصیبت کوچک بیتابی می کنی و از مصیبت بزرگ غافل! اگر برای آن جایی که فرزندت رفت ، آماده بودی هرگز برای او بیتابی نمی کردی . مصیبت آماده نشدن تو برای آن روز بزرگتر از مصیبت فرزندت توست . عیون أخبار الرضا علیه السلام: ۲ / ۵ / ۱۰ منتخب میزان الحکمه: ۳۳۴

حدیث ۷۸۰

أَعْظَمُ الْمَصَائِبِ الْجَهْلُ ؛ بزرگترین مصیبت، نادانی است . غرر الحکم: ۲۸۴۴ منتخب میزان الحکمه: ۳۳۴

حدیث ۷۸۱

امام علی علیه السلام: أَعْظَمُ الْمَصَائِبِ وَالشَّقَاءِ الْوَلَهُ بِالْدُنْيَا ؛ بزرگترین مصیبت و بدبختی ، دلدادگی به دنیا است . غرر الحکم: ۳۰۸۱ منتخب میزان الحکمه: ۳۳۴

حدیث ۷۸۲

امام حسن علیه‌السلام: الْمَصَائِبُ مَفَاتِيحُ الْأَجْرِ؛ مصیبتها، کلیدهای اجرند. أعلام الدین: ۲۹۷ منتخب میزان الحکمه: ۳۳۴

حدیث ۷۸۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: إِنَّ الْعَبْدَ لَيَصِيبُهُ مِنَ الْمَصَائِبِ، حَتَّى يَمْشِيَ عَلَى الْأَرْضِ وَمَا عَلَيْهِ خَطِيئَةٌ؛ گاه به بنده خدا برخی از مصائب می‌رسد تا در حالی بر زمین گام بردارد که هیچ گناهی بر وی نیست. مکارم الأخلاق، جلد ۲، صفحه ۱۷۳، حدیث ۲۴۳۳ دانش نامه احادیث پزشکی: ۱ / ۱۴۲

حدیث ۷۸۴

الإمام الصادق عليه السلام لَمَّا سَأَلَهُ دَاوُدُ الرَّقِّيُّ: يَقُومُ الرَّجُلُ عَلَى قَبْرِ أَبِيهِ وَقَرِيْبِهِ وَغَيْرِ قَرِيْبِهِ، هَلْ يَنْفَعُهُ ذَلِكَ؟: نَعَمْ إِنْ ذَلِكَ يَدْخُلُ عَلَيْهِ كَمَا يَدْخُلُ عَلَى أَحَدِكُمْ الْهَدِيَّةُ، يَفْرَحُ بِهَا؛ امام صادق علیه‌السلام - در پاسخ به داود رقی که عرض کرد: انسان سر قبر پدر خود و خویشاوند و غریبه می‌رود. آیا این کار برای او سودی دارد؟- فرمودند: آری، همان طور که اگر به یکی از شما هدیه‌ای داده شود خوشحال می‌گردد، مرده نیز از کار شما خوشحال می‌شود. بحار الأنوار: ۱۰۲ / ۲۹۶ / ۶ منتخب میزان الحکمه: ۲۵۸

حدیث ۷۸۵

امام علی علیه‌السلام: زُورُوا مَوْتَاكُمْ؛ فَإِنَّهُمْ يَفْرَحُونَ بِزِيَارَتِكُمْ، وَيَطْلُبُ الرَّجُلُ حَاجَتَهُ عِنْدَ قَبْرِ أَبِيهِ وَأُمِّهِ بَعْدَ مَا يَدْعُو لَهُمَا؛ اموات خود را زیارت کنید؛ زیرا آنان از دیدار شما خوشحال می‌شوند؛ انسان باید بعد از آن که بر سر قبر پدر و مادر خود برایشان دعا کرد حاجت خود را (از خدا) بخواهد. الخصال: ۶۱۸ / ۱۰ / ۱۰ / ۲۵۸

حدیث ۷۸۶

امام صادق علیه‌السلام: مَنْ أَوْصَى بِالثُلْثِ فَقَدْ أَضَرَ بِالْوَرَثَةِ، وَالْوَصِيَّةُ بِالْخُمْسِ وَالرُّبْعِ أَفْضَلُ مِنَ الْوَصِيَّةِ بِالْثُلْثِ؛ هر که به یک سوم (دارایی اش) وصیت کند به وارثان ضرر زده است و وصیت کردن به یک پنجم و یک چهارم از وصیت به یک سوم افضل است. الکافی: ۷ / ۱۱ / ۵ / ۵۹۴

حدیث ۷۸۷

امام علی علیه‌السلام: مَنْ أَوْصَى وَلَمْ يَحِفْ وَلَمْ يُضَارْكَانَ كَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فِي حَيَاتِهِ؛ هر کس وصیت کند و (در وصیت خود) ستم نکند و (به وارث) زیان وارد نیاورد، مانند کسی است که آن (مال مورد وصیت) را در زمان حیات خود صدقه داده باشد. الکافی: ۷ / ۶۲ / ۱۸ / ۵۹۴

حدیث ۷۸۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: الْمَحْرُومُ مَنْ حُرِمَ الْوَصِيَّةُ؛ محروم (از رحمت خدا) کسی است که از وصیت کردن محروم

شود . کنز العمال : ۴۶۰۵۱ منتخب میزان الحکمه : ۵۹۴

حدیث ۷۸۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : ما یَبْغَى لامرئٍ مُسلمٍ أن یبیتَ لیلَهُ إلاَّ ووصیَّتُهُ تحتَ رأسِهِ ؛ بر هیچ مسلمانی سزاوار نیست که شبی را سپری کند ، مگر این که وصیتش زیر سرش باشد . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۱۹۴ / ۳ منتخب میزان الحکمه : ۵۹۴

حدیث ۷۹۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : الوصیَّةُ حقٌّ علی کلِّ مُسلمٍ ؛ وصیت کردن وظیفه هر مسلمانی است . وسائل الشیعه : ۱۳ / ۳۵۲ / ۶ / منتخب میزان الحکمه : ۵۹۴

حدیث ۷۹۱

امام علی علیه السلام : فَإِنَّكُمْ لو قد عاینتُم ما قد عاینَ مَنْ ماتَ مِنْکُمْ لَجَزِعْتُمْ وَوَهِلْتُمْ وَسَمِعْتُمْ وَأَطَعْتُمْ ، وَلَکِنْ مَحْجُوبٌ عَنْکُمْ ما قد عاینُوا ، وَقَرِيبٌ ما یَطْرُحُ الْحِجَابُ ! اگر آنچه را رفتگان شما دیده‌اند می‌دیدید ، هر آینه بی‌تاب می‌شدید و وحشت می‌کردید و حرفش‌نوی می‌داشتید و فرمان می‌بردید . اما آنچه آنها دیده‌اند ، از شما پوشیده است و زود باشد که پرده فرو افتد . نهج البلاغه : الخطبة ۲۰ منتخب میزان الحکمه : ۴۵۶

حدیث ۷۹۲

امام علی علیه السلام : یا عِبَادَ اللَّهِ ، ما بَعَدَ الْمَوْتِ لِمَنْ لَمْ یُغْفَرْ لَهُ أَشَدُّ مِنَ الْمَوْتِ ؛ الْقَبْرِ ، فَاحْذَرُوا ضَیْقَهُ وَضَنْکَهُ وَظُلْمَتَهُ وَغُرْبَتَهُ ... وَإِنَّ الْمَعِيشَةَ الضَّنْکَ الَّتِي حَذَّرَ اللَّهُ مِنْهَا عِدْوَةٌ عَذَابُ الْقَبْرِ ؛ بندگان خدا ! برای کسی که آمرزیده نشده ، از مرگ سخت‌تر ، قبر است . پس ، از تنگی و فشار و تاریکی و تنهایی قبر بترسید ... آن زندگی تنگی که خداوند به دشمن خود نسبت به آن هشدار داده ، عذاب قبر است . أمالی الطوسی : ۲۸ / ۳۱ / منتخب میزان الحکمه : ۴۵۶

حدیث ۷۹۳

امام کاظم علیه السلام در کنار گوری چنین فرمود : عندَ قَبْرِ : إِنَّ شَیْئاً هَذَا آخِرُهُ لَحَقِيقٌ أَنْ یُزْهَدَ فی أَوَّلِهِ ، وَإِنَّ شَیْئاً هَذَا أَوَّلُهُ لَحَقِيقٌ أَنْ یُخَافَ آخِرُهُ ؛ چیزی که پایش این است ، سزاست که از همان آغاز دل از آن برکند و چیزی که آغازش این است ، سزاست که از پایش ترسید . معانی الأخبار : ۳۴۳ / ۱ / منتخب میزان الحکمه : ۴۵۶

حدیث ۷۹۴

امام باقر علیه السلام : أَشَدُّ الْجَزَعِ الصُّرَاخُ بِالْوَيْلِ وَالْعَوِيلِ ، وَلَطْمُ الْوَجْهِ وَالصَّدْرِ ، وَجَزُّ الشَّعْرِ . وَمَنْ أَقَامَ التَّوَابِعَةَ فَقَدْ تَرَكَ الصَّبْرَ ؛ بدترین نوع بی‌تابی سر دادن فغان و شیون و زدن بر سر و سینه و کندن موهاست ، کسی که نوحه‌گری به راه اندازد ، شکیبایی را ترک کرده‌است . مسکن الفؤاد : ۹۹ / منتخب میزان الحکمه : ۱۰۴

حدیث ۷۹۵

امام علی علیه السلام: إِيَّاكَ وَالْجَزَعَ؛ فَإِنَّهُ يَقْطَعُ الْأَمَلَ، وَيُضْعِفُ الْعَمَلَ، وَيُورِثُ الْهَمَّ؛ از بی‌تابی کردن پرهیز؛ که آن امید را قطع می‌کند و عمل را ضعیف می‌گرداند و اندوه می‌آورد. دعائم الإسلام: ۱ / ۲۲۳ منتخب میزان الحکمه: ۱۴۸

حدیث ۷۹۶

امام علی علیه السلام: مَنْ عَزَى الثَّكْلِي أَظَلَّهُ اللَّهُ فِي ظِلِّ عَرْشِهِ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا لِلَّهِ؛ هر که مادر فرزند مرده‌ای را تسلی دهد، خداوند در آن روزی که هیچ سایه‌ای جز سایه عرش او نیست، وی را در سایه عرش خود جای دهد. الکافی: ۳ / ۲۲۷ / ۳ منتخب میزان الحکمه: ۳۸۰

حدیث ۷۹۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: مَنْ عَزَى مُصَابَا كَانَ لَهُ مِثْلُ أَجْرِهِ؛ هر که فرد سوگواری را تسلی دهد، (اجری) همانند اجر او دارد. بحار الأنوار: ۸۲ / ۹۴ / ۴۶ منتخب میزان الحکمه: ۳۸۰

حدیث ۷۹۸

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم فی وصیّته لأبی ذرٍّ: يَا أَبَا ذَرٍّ، اخْفِضْ صَوْتَكَ عِنْدَ الْجَنَائِزِ، وَعِنْدَ الْقِتَالِ، وَعِنْدَ الْقُرْآنِ؛ رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم - در سفارش به ابوذر-: ای ابوذر! هنگام تشییع جنازه‌ها و هنگام جنگ و وقتی قرآن خوانده می‌شود، صدایت را پایین بیاور. بحار الأنوار: ۷۷ / ۸۲ / ۳۳۴

حدیث ۷۹۹

امام علی علیه السلام: إِذَا شَابَ الْعَاقِلُ شَبَّ عَقْلُهُ، إِذَا شَابَ الْجَاهِلُ شَبَّ جَهْلُهُ؛ هر گاه خردمند پیر شود، خرد او جوان گردد و هر گاه نادان پیر شود، نادانی او جوان گردد. غرر الحکم: (۴۱۶۹-۴۱۷۰) منتخب میزان الحکمه: ۳۰۸

حدیث ۸۰۰

امام علی علیه السلام: الْمَشِيبُ رَسُولُ الْمَوْتِ؛ موی سپید پیک مرگ است. غرر الحکم: ۱۲۰۲ / ۳۰۸

حدیث ۸۰۱

امام علی علیه السلام: كَفَى بِالشَّيْبِ نَذِيرًا؛ موی سپید برای هشدار دادن بس است. غرر الحکم: ۷۰۱۹ / ۳۰۸

حدیث ۸۰۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: أَكْرِمُوا أَوْلَادَكُمْ وَأَحْسِنُوا آدَابَهُمْ يُعْفَوْكُمْ؛ فرزندان خود را گرامی بدارید و آنان را خوب تربیت کنید، (که به این ترتیب) آمرزیده می‌شوید. بحار الأنوار: ۱۰۴ / ۹۵ / ۴۴ منتخب میزان الحکمه: ۱۶

حدیث ۸۰۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: **إِنَّ فِي الْجَنَّةِ دَارًا يُقَالُ لَهَا: دَارُ الْفَرَحِ، لَا يَدْخُلُهَا إِلَّا مَنْ فَرَّحَ يَتَامَى الْمُؤْمِنِينَ؛** در بهشت سرایی است که به آن «شادی سرا» گفته می‌شود و تنها کسی وارد آن می‌شود که ایتمام مؤمنان را شاد سازد. کنز العمال: ۶۰۰۸ منتخب میزان الحکمه: ۶۲۰

حدیث ۸۰۴

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم **لِرَجُلٍ يَشْكُو قَسْوَةَ قَلْبِهِ: أَتُحِبُّ أَنْ يَلِينَ قَلْبُكَ، وَتُدْرِكَ حَاجَتَكَ؟** : إِرْحَمِ الْيَتِيمَ وَامْسَحْ رَأْسَهُ، وَأَطْعِمُهُ مِنْ طَعَامِكَ، يَلِينَ قَلْبُكَ وَتُدْرِكَ حَاجَتَكَ؛ رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم - به مردی که از سنگدلی خود شکایت می‌کرد - فرمودند: آیا دوست داری نرمدل شوی و به خواسته‌ات برسی؟ به یتیم مهربانی کن و دست محبت بر سر او بکش و از غذایت به او بخوران، در این صورت دلت نرم می‌شود و به خواسته‌ات می‌رسی. الترغیب والترهیب: ۳ / ۳۴۹ / ۱۴ منتخب میزان الحکمه:

حدیث ۸۰۵

امام علی علیه السلام: **إِنَّ فِي سُلْطَانِ اللَّهِ عِصْمَةً لِأَمْرِكُمْ، فَأَعْطُوهُ طَاعَتَكُمْ غَيْرَ مُلَوَّمَةٍ (مُتَلَوِّمِينَ) وَلَا مُسْتَكْرَهٍ بِهَا، وَاللَّهُ لَتَفْعَلَنَّ أَوْ لَيَنْقَلَنَّ اللَّهُ عَنْكُمْ سُلْطَانَ الْإِسْلَامِ، ثُمَّ لَا يَنْقُلُهُ إِلَيْكُمْ أَبَدًا حَتَّى يَأْرِرَ الْأَمْرُ إِلَى غَيْرِكُمْ؛** همانا سلطان خدا (حکومت و رهبری دین حق) مایه نگهداری و سامان یافتن کار شماست؛ پس بی درنگ و با میل و اختیار او را اطاعت کنید. سوگند به خدا که یا این کار را می‌کنید یا خداوند سلطان اسلام (حکومت حق اسلامی) را از شما می‌گیرد و دیگر هرگز آن را به شما منتقل نمی‌کند، تا به دست دیگری سپرده شود. نهج البلاغه: الخطبة ۱۶۹ منتخب میزان الحکمه: ۲۷۸

حدیث ۸۰۶

امام باقر علیه السلام: **لَا تَطْلُبَنَّ أَنْ تَكُونَ رَأْسًا فَتَكُونَ ذَنْبًا؛** در پی سرآمد شدن مباش که دنباله‌رو می‌شوی. الکافی: ۲ / ۳۳۸ / ۱

حدیث ۸۰۷

امام صادق علیه السلام: **مَنْ طَلَبَ الرِّئَاسَةَ هَلَكَ؛** هر که جویای ریاست باشد، نابود شود. الکافی: ۲ / ۲۹۷ / ۲

حدیث ۸۰۸

امام صادق علیه السلام: **إِيَّاكُمْ وَهَؤُلَاءِ الرُّسَاءِ الَّذِينَ يَتْرَأْسُونَ، فَوَاللَّهِ مَا خَفَقَتِ النَّعَالُ خَلْفَ رَجُلٍ إِلَّا هَلَكَ وَأَهْلَكَ؛** از این سران ریاست پیشه دوری گزینید؛ زیرا به خدا سوگند که کفشها در پی کسی به صدا در نیاید، مگر آن که او هلاک شود و به هلاکت اندازد. الکافی: ۲ / ۲۹۷ / ۳ منتخب میزان الحکمه: ۲۲۴

حدیث ۸۰۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: **كَمَا تَكُونُوا يُؤَلَّى عَلَيْكُمْ؛** هر گونه شما باشید، همان گونه بر شما حکومت می‌شود. کنز العمال: ۱۴۹۷۲ منتخب میزان الحکمه: ۶۱۶

حدیث ۸۱۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: إِذَا عَصَانِي مِنْ خَلْقِي مَنْ يَعْرِفُنِي سَلَّطْتُ عَلَيْهِ مِنْ خَلْقِي مَنْ لَا يَعْرِفُنِي؛ خداوند عز و جل فرمود: هرگاه از خلق من کسی که مرا می‌شناسد نافرمانیم کند، از میان خلق خود کسی را که مرا نمی‌شناسد بر او مسلط گردانم. الفقیه: ۴ / ۴۰۴ / ۵۸۷۱ منتخب میزان الحکمه: ۶۱۶

حدیث ۸۱۱

امام صادق علیه‌السلام: مَنْ اسْتَشَارَ أَخَاهُ فَلَمْ يَنْصَحْهُ مَحْضَ الرَّأْيِ سَلَبَهُ اللَّهُ رَأْيَهُ؛ هر که با برادر خود مشورت کند و او خالصانه راهنمایش نکند، خداوند اندیشه او را از وی بگیرد. المحاسن: ۲ / ۴۳۸ / ۲۵۲۱ منتخب میزان الحکمه: ۳۰۸

حدیث ۸۱۲

امام صادق علیه‌السلام: إِنَّ الْمَشُورَةَ لَا تَكُونُ إِلَّا بِحُدُودِهَا الْأَرْبَعِ... فَأُولَئِهَا أَنْ يَكُونَ الَّذِي تُشَاوِرُهُ عَاقِلًا، وَالثَّانِيَةُ أَنْ يَكُونَ حُرًّا مُتَدَيِّنًا، وَالثَّلَاثَةُ أَنْ يَكُونَ صَدِيقًا مُوَاحِيًا، وَالرَّابِعَةُ أَنْ تُطَّلِعَ عَلَى سِرِّكَ فَيَكُونَ عِلْمُهُ بِهِ كَعِلْمِكَ تُمْ يُسِرُّ ذَلِكَ وَيَكْتُمُهُ؛ مشورت جز با حدود چهارگانه آن تحقق نپذیرد؛ نخستین حد آن این است که کسی که با او مشورت می‌کنی، خردمند باشد، دوم این که آزاده و متدین باشد، سوم این که دوست و برادروار باشد و چهارم این که راز خود را به او بگویی و او به اندازه خودت از آن راز آگاه باشد، اما آن را پوشاند و به کسی نگوید. مکارم الأخلاق: ۲ / ۹۸ / ۲۲۸۰ منتخب میزان الحکمه: ۳۰۸

حدیث ۸۱۳

امام صادق علیه‌السلام: الْمُسْتَبَدُّ بِرَأْيِهِ مَوْقُوفٌ عَلَى مَدَاحِصِ الزَّلَلِ؛ آدم خود رأی، بر لبه لغزشگاه ایستاده است. بحار الأنوار: ۷۵ / ۱۰۵ / ۴۱ منتخب میزان الحکمه: ۲۲۸

حدیث ۸۱۴

امام علی علیه‌السلام: مَا أُعْجِبَ بِرَأْيِهِ إِلَّا جَاهِلٌ؛ تنها جاهل است که شیفته رأی خویش است. غرر الحکم: ۹۴۷۱ منتخب میزان الحکمه: ۲۲۸

حدیث ۸۱۵

امام علی علیه‌السلام: أَفْضَلُ النَّاسِ رَأْيًا مَنْ لَا يَسْتَعِينُ رَأْيَ مُشِيرٍ؛ رأی آن کس برتر است که خود را از رأی مشاور بی‌نیاز نداند. غرر الحکم: ۳۱۵۲ منتخب میزان الحکمه: ۲۲۸

حدیث ۸۱۶

امام علی علیه‌السلام: مَنْ اسْتَقْبَلَ وُجُوهَ الْأَرْءَاءِ عَرَفَ مَوَاقِعَ الْخَطَا؛ هر که با آرای گوناگون رو به رو شود جایگاههای خطا (و نادرست اندیشی) را باز شناسد. نهج البلاغه: الحکمه ۱۷۳ منتخب میزان الحکمه: ۲۲۸

حدیث ۸۱۷

امام علی علیه السلام: إِضْرِبُوا بَعْضَ الرَّأْيِ بِبَعْضٍ يَتَوَلَّدُ مِنْهُ الصَّوَابُ؛ رایزنی کنید تا اندیشه درست متولد شود. غرر الحکم: ۲۵۶۷
منتخب میزان الحکمه: ۲۲۸

حدیث ۸۱۸

امام علی علیه السلام: الرَّأْيُ مَعَ الْأَنَاءِ، وَبِشَسِّ الظَّهْرِ الرَّأْيُ الْفَطِيرُ؛ اندیشه (درست) با تأنی به دست می‌آید و اندیشه خام و نسنجیده چه بد پشتیبانی است. بحار الأنوار: ۷۸ / ۸۱ / ۷۶

حدیث ۸۱۹

امام علی علیه السلام: سَبَّحْتُ أَكُولُ حَطُومًا خَيْرٌ مِنْ وَالِ ظُلُومٍ غَشُومٍ؛ جانور درنده پُر خور بی‌رحم، بهتر از حکمران ستمگر دژخیم است.
غرر الحکم: ۵۶۲۶ منتخب میزان الحکمه: ۶۱۶

حدیث ۸۲۰

امام علی علیه السلام: مَنْ جَعَلَ مَلِكُهُ خَادِمًا لِدِينِهِ انْقَادَ لَهُ كُلُّ سُلْطَانٍ، مَنْ جَعَلَ دِينَهُ خَادِمًا لِمَلِكِهِ طَمَعٌ فِيهِ كُلُّ إِنْسَانٍ؛ هر کس حکومت خود را در خدمت دینش قرار دهد، هر سلطانی مطیع او شود؛ هر کس دینش را در خدمت حکومتش در آورد، هر انسانی در او طمع کند. غرر الحکم: (۹۰۱۶-۹۰۱۷) منتخب میزان الحکمه: ۵۱۴

حدیث ۸۲۱

امام علی علیه السلام: حَقٌّ عَلَى الْمَلِكِ أَنْ يَسُوسَ نَفْسَهُ قَبْلَ جُنْدِهِ؛ بر پادشاه است که پیش از سپاهیان، به سیاست و تربیت خودش بپردازد. غرر الحکم: ۴۹۴۰ منتخب میزان الحکمه: ۵۱۴

حدیث ۸۲۲

امام علی علیه السلام: الْمَكَائَةُ مِنَ الْمُلُوكِ مِفْتَاحُ الْمِحْنَةِ وَبَدْرُ الْفِتْنَةِ؛ منزلت داشتن نزد شاهان، کلید رنج و محنت است و تخم فتنه.
غرر الحکم: ۲۱۸۴ منتخب میزان الحکمه: ۵۱۴

حدیث ۸۲۳

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم لِعَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ سَيِّمَةَ: يَا عَبْدَ الرَّحْمَنِ بْنَ سَيِّمَةَ، لَا تَسْأَلِ الْإِمَارَةَ؛ فَإِنَّكَ إِذَا أُعْطِيَتْهَا عَنْ مَسْأَلَةٍ وَكَلَّتْ فِيهَا إِلَى نَفْسِكَ، وَإِنْ أُعْطِيَتْهَا عَنْ غَيْرِ مَسْأَلَةٍ أُعِنْتَ عَلَيْهَا. پیامبر خدا صلى الله عليه وآله وسلم - به عبدالرحمن بن سمره - فرمودند: ای عبدالرحمن بن سمره، داوطلب امارت مشو؛ زیرا اگر با تقاضای تو این منصب به تو سپرده شود در اداره آن به خودت واگذار می‌شود و اگر بدون تقاضای تو به تو واگذار شود، در اداره آن یاری می‌شود. سنن أبی داود: ۲۹۲۹ منتخب میزان الحکمه: ۶۱۸

حدیث ۸۲۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: مَنْ اسْتَعْمَلَ غُلَامًا فِي عِصَابَةٍ فِيهَا مَنْ هُوَ أَرْضَى لَلَّهِ مِنْهُ فَقَدْ خَانَ اللَّهَ؛ هر کس از میان گروهی مردی را به کار گمارد در حالی که در بین آنها خداپسندتر از او وجود دارد، به خدا و رسول او و مؤمنان خیانت کرده است. بحار الأنوار: ۲۳ / ۷۵ / ۲۴ منتخب میزان الحکمة: ۶۱۸

حدیث ۸۲۵

الامام علی علیه السلام فی کتابه إلی ابن عباس: أَمَا بَعِيدٌ، فَلَا يَكُنْ حَظُّكَ فِي وَايَتِكَ مَالًا تَسْتَفِيدُهُ، وَلَا غَيْظًا تَشْتَفِيهِ، وَلَكِنْ إِمَاتَهُ بَاطِلٌ وَإِحْيَاءٌ حَقٌّ. امام علی علیه السلام - در نامه خود به ابن عباس - : اَمَا بَعْدُ؛ مبادا بهره تو از حکومتت به دست آوردن مالی یا فرو نشانیدن خشمی باشد. بلکه باید بهره‌ات میراندن باطل باشد و زنده کردن حق. بحار الأنوار: ۴۰ / ۲۳۸ / ۱۰ منتخب میزان الحکمة: ۲۶

حدیث ۸۲۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: مَنْ مَدَحَ سُلْطَانًا جَائِرًا وَتَخَفَّفَ وَتَضَعَّ لَهُ طَمَعًا فِيهِ، كَانَ قَرِينَهُ إِلَى النَّارِ؛ هر که به طمع چیزی، سلطان ستمگری را مدح کند و خود را در برابر او خوار و خفیف سازد، همنشین او در آتش خواهد بود. أمالی الصدوق: ۳۴۷ / ۱ منتخب میزان الحکمة: ۲۷۸

حدیث ۸۲۷

امام صادق علیه السلام: أَيُّمَا مُؤْمِنٍ خَضَعَ لِصَاحِبِ سُلْطَانٍ أَوْ مَنْ يُخَالِطُهُ عَلَى دِينِهِ طَلَبًا لِمَا فِي يَدَيْهِ مِنْ دُنْيَا، أَخَمَلَهُ اللَّهُ وَمَقَّتَهُ عَلَيْهِ وَوَكَّلَهُ إِلَيْهِ، فَإِنْ هُوَ غَلَبَ عَلَى شَيْءٍ مِنْ دُنْيَا وَصَارَ فِي يَدِهِ مِنْهُ شَيْءٌ، نَزَعَ اللَّهُ الْبَرَكَهَ مِنْهُ؛ هر مؤمنی در برابر صاحب قدرتی یا کسی که مخالف دین اوست، به قصد دست یافتن به چیزی از دنیای او، فروتنی و خضوع کند، خداوند او را بی نام و نشان گرداند، و برای این کار بر او خشم گیرد، و او را به خودش واگذارد؛ و اگر هم بر چیزی از دنیای او دست یابد و اندکی از آن به دستش افتد، خداوند برکت را از آن ببرد. بحار الأنوار: ۷۵ / ۳۷۱ / ۱۵

حدیث ۸۲۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: مَنْ خَفَّ لِسُلْطَانٍ جَائِرٍ فِي حَاجَةٍ كَانَ قَرِينَهُ فِي النَّارِ؛ هر که به خاطر نیازی در برابر سلطان ستمگری خود را خفیف کند، همدم او در آتش باشد. بحار الأنوار: ۷۶ / ۳۶۰ / ۳۰ منتخب میزان الحکمة: ۲۷۸

حدیث ۸۲۹

امام علی علیه السلام: بَاعِدِ السُّلْطَانَ لِتَأْمَنَ خُدَعِ الشَّيْطَانِ؛ از سلطان دوری کن تا از نیرنگهای شیطان ایمن مانی. بحار الأنوار: ۷۷ / ۲۱۵ / ۱ منتخب میزان الحکمة: ۲۷۶

حدیث ۸۳۰

امام علی علیه السلام: صَاحِبُ السُّلْطَانِ كِرَاكِبُ الْأَسَدِ، يُغْبَطُ بِمَوْقِعِهِ، وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَوْضِعِهِ؛ ملازم و ندیم سلطان، همچون کسی است که بر شیر سوار باشد؛ مردم به موقعیت او غبطه می‌خورند، در حالی که خودش بهتر می‌داند در چه وضعیتی (خطرناک) قرار

دارد . نهج البلاغه : الحکمه ۲۶۳ منتخب میزان الحکمه : ۲۷۶

حدیث ۸۳۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : إِيَّاكُمْ وَمُخَالَطَةَ السُّلْطَانِ فَإِنَّهُ ذَهَابُ الدِّينِ ، وَإِيَّاكُمْ وَمَعُونَتَهُ فَإِنَّكُمْ لَا تَحْمَدُونَ أَمْرَهُ ؛ زنهاری از ملازمت با سلطان؛ که این کار دین را می‌برد. و زنهاری از کمک کردن به او؛ زیرا شما کارهای او را نمی‌پسندید. بحار الأنوار : ۱۰ / ۳۶۸ / ۷ منتخب میزان الحکمه : ۲۷۶

حدیث ۸۳۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : مَنْ لَزِمَ السُّلْطَانَ أَفْتِنَ ، وَمَا يَزِدَادُ مِنَ السُّلْطَانِ قُرْبًا إِلَّا ازْدَادَ مِنَ اللَّهِ بُعْدًا ؛ هر که ملازمت سلطان اختیار کند به فتنه و گمراهی افتد ، و هر چه به سلطان نزدیکتر گردد از خدا دورتر شود . بحار الأنوار : ۷۵ / ۳۷۱ / ۱۳ منتخب میزان الحکمه : ۲۷۶

حدیث ۸۳۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : إِيَّاكُمْ وَأَبْوَابَ السُّلْطَانِ وَحَوَاشِيهَا ؛ فَإِنَّ أَقْرَبَكُمْ مِنْ أَبْوَابِ السُّلْطَانِ وَحَوَاشِيهَا أَبْعَدُكُمْ مِنَ اللَّهِ عِزٍّ وَجَلٍّ ، وَمَنْ آثَرَ السُّلْطَانَ عَلَى اللَّهِ عِزٍّ وَجَلٍّ أَذْهَبَ اللَّهُ عَنْهُ الْوَرَعَ وَجَعَلَ حَيْرَانَ ؛ زنهاری از درگاه و حواشی سلطان؛ زیرا که نزدیکترین شما به درگاه و حواشی سلطان دورترین شماست از خداوند عز و جل ؛ و هر که سلطانی را بر خداوند عز و جل ترجیح دهد ، خداوند پارسایی را از او ببرد و او را سرگشته و حیران گرداند . بحار الأنوار : ۷۵ / ۳۷۲ / ۱۹ منتخب میزان الحکمه : ۲۷۶

حدیث ۸۳۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : إِنَّ مِنْ تَعْظِيمِ جَلَالِ اللَّهِ عِزٍّ وَجَلٍّ كَرَامَةَ ذِي الشَّيْبَةِ ، وَحَامِلِ الْقُرْآنِ ، وَالْإِمَامِ الْعَادِلِ ؛ احترام نهادن به ریش سفید و قرآن دان و پیشوای دادگر، بزرگداشت جلال و شکوه خداوند عز و جل است . کنز العمال : ۲۵۵۰۷ منتخب میزان الحکمه : ۳۸۴

حدیث ۸۳۵

امام علی علیه السلام : لَا تُكْثِرَنَّ الدُّخُولَ عَلَى الْمُلُوكِ ؛ فَإِنَّهُمْ إِنْ صَدَّجْتَهُمْ مَلُوكٌ ، وَإِنْ نَصَحْتَهُمْ غَشُوكَ ؛ مبادا که ، زیاد با شاهان آمد و شد کنی ؛ زیرا این جماعت ، اگر با آنان مصاحبت کنی تو را ملول می‌کنند و اگر با آنان یکرنگ باشی به تو نیرنگ می‌زنند . غرر الحکم : ۱۰۳۲۱ منتخب میزان الحکمه : ۵۱۴

حدیث ۸۳۶

امام علی علیه السلام : أَعْلَمُ النَّاسِ الْمُسْتَهْتَرُ بِالْعِلْمِ ؛ داناترین مردم ، کسی است که آزند دانش باشد . غرر الحکم : ۳۰۷۹ منتخب میزان الحکمه : ۴۰۶

حدیث ۸۳۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: لَوْ خِفْتُمْ اللَّهَ حَقَّ خِيفَتِهِ لَعَلَّمْتُمُ الْعِلْمَ الَّذِي لَا يَجْهَلُ مَعَهُ؛ اگر از خدا، چنان که سزد، می ترسیدید علمی به شما آموخته می شد که جهل و نادانی با آن همراه نبود. کنز العمال: ۵۸۸۱ منتخب میزان الحکمه: ۴۰۶

حدیث ۸۳۸

امام علی علیه السلام: وَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا خَيْرَ فِي عِلْمٍ لَا يَنْفَعُ، وَلَا يُنْتَفَعُ بِعِلْمٍ لَا يَحْقُقُ تَعَلُّمَهُ. بدان که در دانش ناسودمند خیری نیست و آموختن دانشی که سزاوار آموختن نیست، سودی ندهد. نهج البلاغه: الكتاب ۳۱ منتخب میزان الحکمه: ۴۰۴

حدیث ۸۳۹

امام علی علیه السلام: لَا يَسْتَوِي عِنْدَ اللَّهِ فِي الْعُقُوبَةِ الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ، نَفَعَنَا اللَّهُ وَإِيَّاكُمْ بِمَا عَلِمْنَا، وَجَعَلَهُ لَوْجِهِ خَالِصًا، إِنَّهُ سَمِيعٌ مُجِيبٌ؛ کیفر کسانی که می دانند و کسانی که نمی دانند، نزد خداوند یکسان نیست. خداوند ما و شما را از علمی که داریم بهره مند سازد و آن را برای خود خالص گرداند، همانا او شنوا و پذیرنده (دعا) است. الإرشاد: ۱ / ۲۳۰ منتخب میزان الحکمه: ۴۰۴

حدیث ۸۴۰

امام علی علیه السلام: اعقلوا الخبر إذا سمعتموه عقل رعاية لا عقل روية؛ فإن رواة العلم كثير ورعاته قليل؛ هر گاه خبری را شنیدید، در اندیشه به کار بستن آن باشید، نه به فکر نقل کردنش؛ زیرا باز گو کنندگان دانش بسیارند و به کار برندگان آن اندک. نهج البلاغه: الحکمه ۹۸ منتخب میزان الحکمه: ۴۰۴

حدیث ۸۴۱

امام علی علیه السلام: الْعِلْمُ بِالْأَعْمَلِ وَالْعَمَلُ بِالْإِلْمِ؛ علم بدون عمل وزر و وبال است؛ و عمل بدون علم گمراهی است. غرر الحکم: ۱۵۸۷، ۱۵۸۸ منتخب میزان الحکمه: ۴۰۲

حدیث ۸۴۲

امام علی علیه السلام: الدنیا کلُّها جهلٌ إلا مواضع العلم، والعلم کلُّه حجةٌ إلا ما عمل به؛ دنیا همه اش نادانی است، مگر آن جاها که علم باشد و علم همه اش حجت (بردارنده اش) است، مگر علمی که به آن عمل شود. بحار الأنوار: ۲ / ۲۹ / ۹ منتخب میزان الحکمه: ۴۰۲

حدیث ۸۴۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: النَّظْرُ فِي وَجْهِ الْعَالِمِ حُبًّا لَهُ عِبَادَةٌ؛ نگاه مهرآمیز به چهره عالم، عبادت است. نوادر الراوندی: ۱۱ منتخب میزان الحکمه: ۳۹۸

حدیث ۸۴۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: هَمَّةُ الْعُلَمَاءِ الْوَعَايَةُ، وَهَمَّةُ السُّفَهَاءِ الرَّوَايَةُ؛ اهتمام داناان به فهمیدن است و اهتمام نادانان به روایت کردن. کنز العمال: ۲۹۳۳۷ منتخب میزان الحکمة: ۴۰۲

حدیث ۸۴۵

امام علی علیه السلام: الْعِلْمُ مَقْرُونٌ بِالْعَمَلِ، فَمَنْ عَلِمَ عَمَلًا، وَالْعِلْمُ يَهْتَفُ بِالْعَمَلِ، فَإِنْ أَجَابَهُ وَإِلَّا ارْتَحَلَ عَنْهُ؛ علم و عمل به هم پیوسته‌اند. بنابراین، هر که بداند، عمل کند و هر که عمل کند، بداند. علم، عمل را صدا می‌زند، اگر پاسخ داد می‌ماند و گرنه می‌رود. نهج البلاغه: الحکمة ۳۶۶ منتخب میزان الحکمة: ۴۰۲

حدیث ۸۴۶

امام علی علیه السلام: عَلَى الْعَالِمِ أَنْ يَعْمَلَ بِمَا عَلِمَ، ثُمَّ يَطْلُبَ تَعَلُّمَ مَا لَمْ يَعْلَمْ؛ بر دانشمند است که آنچه را می‌داند به کار بندد و سپس در پی یاد گرفتن دانشی رود که نمی‌داند. غرر الحکم: ۶۱۹۶ منتخب میزان الحکمة: ۴۰۲

حدیث ۸۴۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: الْمُتَعَبِّدُ بِغَيْرِ فِقْهِ كَالْحِمَارِ فِي الطَّاحُونِ؛ کسی که از روی فهم و شناخت عبادت نکند، مانند خر آسیاست. کنز العمال: ۲۸۷۰۹ منتخب میزان الحکمة: ۴۰۲

حدیث ۸۴۸

امام صادق علیه السلام: الْعَامِلُ عَلَى غَيْرِ بَصِيرَةٍ كَالسَّائِرِ عَلَى غَيْرِ الطَّرِيقِ، وَلَا يَزِيدُهُ سُرْعَةُ السَّيْرِ مِنَ الطَّرِيقِ إِلَّا بُعْدًا؛ کسی که بدون بصیرت عمل کند، مانند کسی است که به دنبال سراب بیابان راه پیماید. او هر چه تندتر رود دورتر می‌افتد. أمالی الصدوق: ۳۴۳

۱۸ /

حدیث ۸۴۹

امام علی علیه السلام: ثَمَرَةُ الْعِلْمِ الْعَمَلُ بِهِ؛ میوه دانش، به کار بستن آن است. غرر الحکم: ۴۶۲۴ منتخب میزان الحکمة: ۴۰۲

حدیث ۸۵۰

امام علی علیه السلام: ثَمَرَةُ الْعِلْمِ الْعِبَادَةُ؛ میوه دانش، پرستش است. غرر الحکم: ۴۶۰۰ منتخب میزان الحکمة: ۴۰۲

حدیث ۸۵۱

امام علی علیه السلام: ثَمَرَةُ الْعِلْمِ إِخْلَاصُ الْعَمَلِ؛ میوه دانش، خالص گردانیدن عمل (برای خدا) است. غرر الحکم: ۴۶۴۲ منتخب میزان الحکمة: ۴۰۲

حدیث ۸۵۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: مَنْ قَالَ: أَنَا عَالِمٌ فَهُوَ جَاهِلٌ؛ هر که بگوید: من دانا هستم، او شخص نادانی است. منیه المرید: ۱۳۷ منتخب میزان الحکمه: ۴۰۲

حدیث ۸۵۳

امام باقر علیه السلام: إِنَّ قَلْبًا لَيْسَ فِيهِ شَيْءٌ مِنَ الْعِلْمِ كَالْبَيْتِ الْخَرَابِ الَّذِي لَا عَامِرَ لَهُ؛ دلی که در آن چیزی از دانش نباشد، مانند خانه ویرانه‌ای است که آباد کننده‌ای ندارد. أمالی الطوسی: ۵۴۳/۱۱۶۵ منتخب میزان الحکمه: ۳۹۶

حدیث ۸۵۴

امام علی علیه السلام: هَلَكَ خُزَانُ الْأَمْوَالِ وَهُمْ أَحْيَاءُ، وَالْعُلَمَاءُ بَاقُونَ مَا بَقِيَ الدَّهْرُ، أَعْيَانُهُمْ مَفْقُودَةٌ، وَأَمْثَالُهُمْ فِي الْقُلُوبِ مَوْجُودَةٌ؛ مال اندوزان، با آن که زنده‌اند مرده‌اند و اهل علم، تا دنیا هست زنده‌اند. پیکرهایشان از میان می‌رود، اما یادشان در دلها هست. نهج البلاغه: الحکمه ۱۴۷ منتخب میزان الحکمه: ۳۹۶

حدیث ۸۵۵

لِكَمِيلٍ لَمَّا أَخَذَ بِيَدِهِ وَأَخْرَجَهُ إِلَى الْجَبَانِ فَلَمَّا أَصْحَرَ تَنَفَّسَ الصُّعْدَاءُ وَقَالَ: يَا كَمِيلُ، الْعِلْمُ خَيْرٌ مِنَ الْمَالِ، الْعِلْمُ يَحْرُسُكَ وَأَنْتَ تَحْرُسُ الْمَالَ، وَالْمَالُ تَنْقُصُهُ النَّفَقَةُ، وَالْعِلْمُ يَزُكُو عَلَى الْإِنْفَاقِ، وَصَيَّبُ الْمَالِ يَزُولُ بِزَوَالِهِ. امام علی علیه السلام- دست کمیل بن زیاد را گرفت و او را به سوی گورستان برد و چون به صحرا رسید، آهی از نهاد برکشید و به او فرمودند-: ای کمیل! دانش بهتر از دارایی است؛ زیرا دانش از تو نگهبانی می‌کند اما از دارایی تو باید نگهبانی کنی، دارایی با خرج کردن کم می‌شود، اما دانش با انفاق زیاد می‌گردد. و دست پرورده مال و ثروت با از بین رفتن آن از بین می‌رود (احترام و موقعیت اجتماعی خود را از دست می‌دهد). نهج البلاغه: الحکمه ۱۴۷. الجبان والجبانة: الصّحراء، وتُسمى بهما المقابر (النهاية: ۱/۲۳۶)

حدیث ۸۵۶

امام علی علیه السلام: إِذَا أَرَدَلَ اللَّهُ عَبْدًا حَظَرَ عَلَيْهِ الْعِلْمَ؛ هر گاه خداوند (بخواهد) بنده‌ای را پست گرداند، او را از علم بی‌بهره سازد. نهج البلاغه: الحکمه ۲۸۸ منتخب میزان الحکمه: ۳۹۶

حدیث ۸۵۷

امام علی علیه السلام: يَا مُؤْمِنُ، إِنَّ هَذَا الْعِلْمَ وَالْأَدَبَ تَمَنُّنُ نَفْسِكَ، فَاجْتَهِدْ فِي تَعْلُمِهِمَا، فَمَا يَزِيدُ مِنْ عِلْمِكَ وَأَدَبِكَ يَزِيدُ فِي تَمَنُّنِكَ وَقَدْرِكَ؛ ای مؤمن! این دانش و ادب جان بهای توست، پس در فراگرفتن آن دو کوشا باش که هر چه بر دانش و ادب افزوده شود، قدر و ارزشش فزونی گیرد. مشکاه الأنوار: ۱۳۵ منتخب میزان الحکمه: ۱۴

حدیث ۸۵۸

امیر المؤمنین علی علیه السلام: لِسَائِلِ سَأَلَهُ عَنْ مُعْضَلَةٍ: سَيْلٌ تَفَقَّهَهَا، وَلَا تَشِيءُ تَعْتَا؛ فَإِنَّ الْجَاهِلَ الْمُتَعَلِّمَ شَبِيهُ بِالْعَالِمِ، وَإِنَّ الْعَالِمَ الْمُتَعَسِّفَ (الْمُتَعَنَّفَ) شَبِيهُ بِالْجَاهِلِ الْمُتَعَنَّتِ. امام علی علیه السلام- در پاسخ به مردی که از آن حضرت سؤالی مشکل آفرین پرسید- فرمودند: به قصد یاد گرفتن پیرس، نه برای آزردن و خطا گرفتن؛ زیرا جاهلی که درصدد آموختن باشد همانند عالم است

و عالمی که در بیراهه قدم نهد همچون جاهلی است که به قصد خطا گرفتن می‌پرسد. نهج البلاغه: الحکمة ۳۲۰ منتخب میزان الحکمة: ۲۶۰

حدیث ۸۵۹

امام عسکری علیه السلام: مِنَ الْجَهْلِ الضَّحْكَ مِنْ غَيْرِ عَجَبٍ؛ خنده‌ای که از روی تعجب نباشد نشانه نادانی است. تحف العقول: ۴۸۷ منتخب میزان الحکمة: ۱۲۰

حدیث ۸۶۰

امام صادق علیه السلام: الْجَهْلُ فِي ثَلَاثٍ: فِي تَبَدُّلِ الْإِخْوَانِ، وَالْمُنَابَذَةِ بِغَيْرِ بَيَانٍ، وَالتَّجَسُّسِ عَمَّا لَا يَعْنِي؛ نادانی در سه چیز است: دوست عوض کردن، مخالفت کردن بدون دلیل و برهان و پرس و جو از چیزهای بیهوده. تحف العقول: ۳۱۷ منتخب میزان الحکمة: ۱۲۰

حدیث ۸۶۱

امام صادق علیه السلام: كَفَى بِخَشِيئَةِ اللَّهِ عِلْمًا، وَكَفَى بِالْإِعْتِرَارِ بِاللَّهِ جَهْلًا؛ دانایی را همین بس که از خدا بترسی و نادانی را همین بس که از (عذاب) خدا غافل شوی. بحار الأنوار: ۷۰ / ۳۷۹ / ۲۶ منتخب میزان الحکمة: ۱۱۸

حدیث ۸۶۲

امام صادق علیه السلام: كَفَى بِخَشِيئَةِ اللَّهِ عِلْمًا، وَكَفَى بِالْإِعْتِرَارِ بِاللَّهِ جَهْلًا؛ دانایی را همین بس که از خدا بترسی و نادانی را همین بس که از (عذاب) خدا غافل شوی. بحار الأنوار: ۷۰ / ۳۷۹ / ۲۶ منتخب میزان الحکمة: ۱۱۸

حدیث ۸۶۳

الإمام الحسن عليه السلام لما سأله أبوه عن تفسير الجهل: سرعه الوثوب على الفرصة قبل الاستمکان منها، والامتناع عن الجواب. امام حسن علیه السلام در پاسخ به پرسش پدرشان از تفسیر نادانی فرمودند: زود پریدن روی فرصت پیش از آن که آن را کاملاً به دست آوری و خودداری کردن از جواب. معانی الأخبار: ۴۰۱ / ۶۲ منتخب میزان الحکمة: ۱۱۸

حدیث ۸۶۴

امام علی علیه السلام: الزُّكُونُ إِلَى الدُّنْيَا مَعَ مَا تُعَايِنُ مِنْهَا جَهْلٌ؛ دل بستن به دنیا، با وجود آن همه رنجهایی که از او می‌بینی، نادانی است. نهج البلاغه: الحکمة ۳۸۴ منتخب میزان الحکمة: ۱۱۸

حدیث ۸۶۵

امام علی علیه السلام: لَا تَتَكَلَّمُ بِكُلِّ مَا تَعَلَّمُ فَكَفَى بِذَلِكَ جَهْلًا؛ هر چه می‌دانی به زبان می‌آور که این نشان نادانی است. غرر الحکم: ۱۰۱۸۷ منتخب میزان الحکمة: ۱۱۸

حدیث ۸۶۶

امام علی علیه‌السلام: لا تَتَكَلَّمُ بِكُلِّ مَا تَعَلَّمُ فَكَفَىٰ بِذَلِكَ جَهْلًا؛ هر چه می‌دانی به زبان می‌آور که این نشان نادانی است. غرر الحکم: ۱۰۱۸۷ منتخب میزان الحکمه: ۱۱۸

حدیث ۸۶۷

امام علی علیه‌السلام: كَفَى بِالْمَرْءِ جَهْلًا أَنْ يَرْتَكِبَ مَا نَهَى عَنْهُ؛ در نادانی مرد همین بس که آنچه از آن نهی شده انجام دهد. مطالب السؤل: ۵۵ منتخب میزان الحکمه: ۱۱۸

حدیث ۸۶۸

امام علی علیه‌السلام: كَفَى بِالْمَرْءِ جَهْلًا أَنْ يَرْتَكِبَ مَا نَهَى عَنْهُ؛ در نادانی مرد همین بس که آنچه از آن نهی شده انجام دهد. مطالب السؤل: ۵۵ منتخب میزان الحکمه: ۱۱۸

حدیث ۸۶۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: مِنَ الْجَهْلِ أَنْ تُظَهِّرَ كُلَّ مَا عَلِمْتَ؛ از نادانی است که هر چه می‌دانی فاش سازی. تنبیه الخواطر: ۲ / ۱۲۲ منتخب میزان الحکمه: ۱۱۸

حدیث ۸۷۰

الجاهل أسيرٌ لسانِهِ؛ نادان، اسیر زبان خود است. الدرّة الباهرة: ۴۱ منتخب میزان الحکمه: ۱۱۸

حدیث ۸۷۱

امام علی علیه‌السلام: نادان، کسی است که خود را به آنچه نمی‌داند دانا شمارد و به رأی و نظر خود بسنده کند و پیوسته از دانشمندان دوری کند و از آنان عیب و ایراد گیرد و مخالفان خود را بر خطا داند و آنچه را نفهمیده، گمراه کننده شمارد. هرگاه به مطلبی برخورد که آن را نمی‌داند. منکرش شود و آن را دروغ شمارد و از روی نادانی خود گوید: من چنین چیزی را نمی‌شناسم و فکر نمی‌کنم که وجود داشته و گمان نمی‌کنم وجود داشته باشد و کجا چنین چیزی است؟ و این از آن روست که به نظر و رأی خود اعتماد دارد و از نادانی خود بی‌خبر است! از این رو به سبب نادانی خویش پیوسته از جهل بهره‌مند شود و حق را انکار کند و در نادانی سرگشته ماند و از طلب دانش تکبر ورزد. تحف العقول: ۷۳ منتخب میزان الحکمه: ۱۱۸

حدیث ۸۷۲

امام علی علیه‌السلام: لا تَرَى الْجَاهِلَ إِلَّا مُفْرِطًا أَوْ مُفَرِّطًا؛ هرگز نادانی را نمی‌یابی جز آن که (در کارهایش) یا افراط می‌کند یا تفریط. نهج البلاغه: الحکمه ۷۰ منتخب میزان الحکمه: ۱۱۸

حدیث ۸۷۳

امام صادق علیه السلام: مِنْ أَخْلَاقِ الْجَاهِلِ الْإِجَابِيَّةُ قَبْلَ أَنْ يَسْمَعَ ، وَالْمُعَارَضَةُ قَبْلَ أَنْ يَفْهَمَ ، وَالْحُكْمُ بِمَا لَا يَعْلَمُ ؛ یکی از خویهای نادان این است که قبل از شنیدن (مطلب) پاسخ می‌دهد و پیش از آن که (مقصود گوینده را) بفهمد به مخالفت بر می‌خیزد و ندانسته داوری می‌کند . أعلام الدین : ۳۰۳ منتخب میزان الحکمة : ۱۱۸

حدیث ۸۷۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : صِفَةُ الْجَاهِلِ : أَنْ يَظْلَمَ مَنْ خَالَطَهُ ، وَيَتَعَدَّى عَلَى مَنْ هُوَ دُونَهُ ، وَيَتَطَاوَلَ عَلَى مَنْ هُوَ فَوْقَهُ ، كَلَامُهُ بَغَيْرِ تَدَبُّرٍ ؛ خصوصیت نادان این است که درباره هر کس که با او آمیزش کند ستم روا دارد ، به فرو دستش دراز دستی کند ، بر بالا دستش گردنفرازی نماید و بدون آن که در سخن بیندیشد زبان به گفتار گشاید . تحف العقول : ۲۹ منتخب میزان الحکمة : ۱۱۸ :

حدیث ۸۷۵

امام علی علیه السلام : الْجَهْلُ أَدْوَأُ الدَّاءِ ؛ نادانی بدترین درد است . غرر الحکم : ۸۲۰ منتخب میزان الحکمة : ۱۱۸

حدیث ۸۷۶

امام صادق علیه السلام : لَيْسَ الْعِلْمُ بِالْتَّعْلَمِ ، إِنَّمَا هُوَ نُورٌ يَقَعُ فِي قَلْبٍ مَنْ يُرِيدُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى أَنْ يَهْدِيَهُ ، فَإِنْ أُرِدَتْ الْعِلْمَ فَاطْلُبْ أَوَّلًا فِي نَفْسِكَ حَقِيقَةَ الْعُبُودِيَّةِ ، وَاطْلُبِ الْعِلْمَ بِاسْتِعْمَالِهِ ، وَاسْتَفْهِمِ اللَّهَ يُفْهِمَكَ ؛ دانش به آموختن نیست ، بلکه نوری است که در دل هر کس که خداوند تبارک و تعالی بخواهد هدایتش کند ، می‌افتد . بنابراین ، اگر خواهان دانش هستی ، نخست حقیقت عبودیت را در جان خودت جویا شو و دانش را از طریق به کار بستن آن بجوی و از خداوند فهم و دانایی بخواه تا تو را فهم و دانایی دهد . بحار الأنوار : ۱ / ۲۲۵ / ۱۷ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۴

حدیث ۸۷۷

امام علی علیه السلام : عَلَى الْمُتَعَلِّمِ أَنْ يُدْتَبَّ نَفْسُهُ فِي طَلَبِ الْعِلْمِ ، وَلَا يَمَلَّ مِنْ تَعَلُّمِهِ ، وَلَا يَسْتَكْبِرُ مَا عَلِمَ ؛ بر دانش آموز است ، که خود را در طلب علم کوشا سازد و از آموختن دانش خسته نشود و دانسته‌های خود را زیاد نشمارد . غرر الحکم : ۶۱۹۷ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۲

حدیث ۸۷۸

امام علی علیه السلام : عَلَى الْمُتَعَلِّمِ أَنْ يُدْتَبَّ نَفْسُهُ فِي طَلَبِ الْعِلْمِ ، وَلَا يَمَلَّ مِنْ تَعَلُّمِهِ ، وَلَا يَسْتَكْبِرُ مَا عَلِمَ ؛ بر دانش آموز است ، که خود را در طلب علم کوشا سازد و از آموختن دانش خسته نشود و دانسته‌های خود را زیاد نشمارد . غرر الحکم : ۶۱۹۷ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۲

حدیث ۸۷۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : ثَلَاثَةٌ لَا يَسْتَحِفُّ بِحَقِّهِمْ إِلَّا مُنَافِقٌ بَيْنَ النَّفَاقِ : ذُو الشَّيْبَةِ فِي الْإِسْلَامِ ، وَالْإِمَامُ الْمُقْسِطُ ، وَمُعَلِّمُ الْخَيْرِ ؛ سه کس‌اند که جز منافقی که نفاقش آشکار است در حق آنان بی‌حرمتی نکند : ریش سفید اسلام ، پیشوای دادگر و

آموزگار خوبیها. کنز العمال : ۴۳۸۱۱ منتخب میزان الحکمه : ۴۰۰

حدیث ۸۸۰

امام علی علیه السلام : از جمله حقوق شخص دانشمند بر تو این است که (هر گاه در میان جمعی بود) بر همگان سلام کنی و به او نیز اختصاصا سلام گویی ، روبه‌رویش بنشینی ، در حضور او با دست و چشم و ابرو اشاره نکنی ، در مخالفت با نظر او نگویی : «فلانی چنین گفته است» . نزد او از کسی غیبت نکنی ، در مجلسش در گوشه صحبت نکنی ، جامه‌اش را نگیری ، اگر خسته بود ، در سؤال کردن اصرار نوری . از طول مجالسش به تنگ نیایی ؛ زیرا حکایت همنشینی با او حکایت درخت خرما می است که انتظار می کشی تا کی از آن چیزی برای تو بیفتد . کذا فی المصدر ، و لعلّ الصّحیح «تَلَحَّحَ» . کنز العمّال : ۲۹۳۶۳ منتخب میزان الحکمه : ۴۰۰

حدیث ۸۸۱

امام سجّاد علیه السلام : حقّ استاد تو این است که به او احترام گذاری ، محضرش را موقّر داری ، با دقت به سخنانش گوش بسپاری ، رویت به او باشد و به او توجه نمایی ، صدایت را بر او بلند نکنی ، هر گاه کسی از او سؤالی کند تو جواب ندهی ، بلکه بگذاری خودش جواب دهد . در محضر او با کسی سخن نگویی ، در حضور او از کسی غیبت نکنی ، اگر پیش تو از او بد گویی شود ، از وی دفاع کنی . عیبهایش را ببوشانی ، خوبیها و صفات نیکش را آشکار سازی ، با دشمن او همنشینی نکنی و با دوستش دشمنی نوری . هر گاه این کارها را کردی ، فرشتگان خدا درباره‌ات گواهی دهند که تو برای رضای خداوند جلّ اسمه ، نه برای مردم ، نزد آن استاد رفته‌ای و دانش او را فرا گرفته‌ای . الخصال : ۵۶۷ / ۱ منتخب میزان الحکمه : ۴۰۰

حدیث ۸۸۲

امام سجّاد علیه السلام : حقّ شاگرد تو این است که بدانی خداوند ، به واسطه علم و دانشی که به تو داده و از خزانه‌های (دانش) خود برای تو گشوده ، تو را سرپرست شاگردانت ساخته است . بنابراین ، اگر مردم را خوب آموزش دهی و با آنان درشتی و بدرفتاری نکنی و از تعلیمشان به ستوه نیایی ، خداوند از فضل خود بر دانش تو بیفزاید . اما اگر دانش خود را از مردم مضایقه کنی یا وقتی برای آموختن دانش نزد تو آمدند با ایشان درشتی و بدرفتاری کنی ، بر خداوند عز و جل سزاوار است که علم و شکوه آن را از تو بگیرد و جایگاه تو را از دل مردم بیندازد . عوالی اللّالی : ۴ / ۷۴ / ۵۴ منتخب میزان الحکمه : ۴۰۰

حدیث ۸۸۳

الإمامُ الصّادقُ علیه السلام فی قوله تعالی : «وَلَا تُصَيِّرْ عَمْرًا خَدَّكَ لِلنَّاسِ» : لِيَكُنِ النَّاسُ عِنْدَكَ فِي الْعِلْمِ سَوَاءً ؛ امام صادق علیه السلام درباره آیه «به تکبر از مردم روی مگردان» فرمودند: باید مردمی که برای آموختن علم نزد تو می آیند، در نظرت یکسان باشند . نیه المرید : ۱۸۵ منتخب میزان الحکمه : ۴۰۰

حدیث ۸۸۴

الإمامُ الصّادقُ علیه السلام فی قوله تعالی : «وَلَا تُصَيِّرْ عَمْرًا خَدَّكَ لِلنَّاسِ» : لِيَكُنِ النَّاسُ عِنْدَكَ فِي الْعِلْمِ سَوَاءً ؛ امام صادق علیه السلام درباره آیه «به تکبر از مردم روی مگردان» فرمودند: باید مردمی که برای آموختن علم نزد تو می آیند، در نظرت یکسان باشند . نیه

المیرید : ۱۸۵ منتخب میزان الحکمه : ۴۰۰

حدیث ۸۸۵

امام علی علیه السلام : خُذُوا مِنَ الْعِلْمِ مَا بَدَأَ لَكُمْ ، وَإِيَّاكُمْ أَنْ تَطْلُبُوهُ لِخِصَالِ أَرْبَعٍ : لِيُبَاهُوا بِهِ الْعُلَمَاءَ ، أَوْ تُمَارُوا بِهِ السُّفَهَاءَ ، أَوْ تُرَآؤُوا بِهِ فِي الْمَجَالِسِ ، أَوْ تُصْرَفُوا وَجْهَ النَّاسِ إِلَيْكُمْ لِلتَّرْوَسِ ؛ از علم ، هر آنچه که برایتان پیش می آید فرا گیرید و زنهار که آن را برای چهار کار بیاموزید : برای فخر فروشی بر علما ، یا ستیزه کردن با جاهلان ، یا خودنمایی در مجالس ، یا جلب کردن توجه مردم به خود و ریاست کردن بر آنها . الإرشاد : ۱ / ۲۳۰ منتخب میزان الحکمه : ۴۰۰

حدیث ۸۸۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : مَنْ ابْتَغَى الْعِلْمَ لِيُخَدَعَ بِهِ النَّاسَ لَمْ يَجِدْ رِيحَ الْجَنَّةِ ؛ هر کس دانش را برای فریفتن مردم بجوید ، بوی بهشت را نیابد . مکارم الأخلاق : ۲ / ۳۶۴ / ۲۶۶۱

حدیث ۸۸۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : مَنْ تَعَلَّمَ الْعِلْمَ لِغَيْرِ اللَّهِ تَعَالَى فَلْيَتَّبِعْهُ مَقْعَدَهُ مِنْ نَارٍ ؛ هر که دانش را برای غیر خدا بیاموزد ، جایگاهش دوزخ باشد . کنز العمال : ۲۹۰۳۵ منتخب میزان الحکمه : ۴۰۰

حدیث ۸۸۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : هر که دانش را برای خدا بیاموزد ، به هیچ بابی از آن نرسد مگر این که بیش از پیش ، خود را حقیرتر بیند ، با مردم افتاده تر شود ، ترسش از خدا بیشتر گردد و در دین کوشاتر شود . چنین کسی از علم بهره مند می شود . پس ، باید آن را بیاموزد . اما کسی که دانش را برای دنیا و منزلت یافتن نزد مردم و موقعیت یافتن نزد سلطان و حاکم فرا گیرد ، به هیچ بابی از آن نرسد مگر این که خود بزرگ بین تر شود و بر مردم بیشتر بزرگی فروشد و از خدا بیشتر غافل شود و از دین بیشتر فاصله گیرد . چنین کسی از دانش سود نمی برد ؛ بنابراین ، باید (از تحصیل دانش) خودداری ورزد و علیه خود حجت و پشیمانی و رسوایی در روز قیامت فراهم نیاورد . روضه الواعظین : ۱۶ منتخب میزان الحکمه : ۴۰۰

حدیث ۸۸۹

امام باقر علیه السلام : مُعَلِّمُ الْخَيْرِ يَسْتَغْفِرُ لَهُ دَوَابُّ الْأَرْضِ ، وَحِيَتَانُ الْبُحُورِ ، وَكُلُّ صَيْغِيرَةٍ وَكَبِيرَةٍ فِي أَرْضِ اللَّهِ وَسَيِّمَانِهِ ؛ جنبندگان زمین و ماهیان دریاها و هر موجود ریز و درشتی در زمین و آسمان خدا ، برای آموزگار خوبیها آمرزش می طلبند . ثواب الأعمال : ۱ / ۱۵۹ منتخب میزان الحکمه : ۴۰۰

حدیث ۸۹۰

امام باقر علیه السلام : مَنْ عَلَّمَ بَابَ هُدًى فَلَهُ مِثْلُ أَجْرِ مَنْ عَمَلَ بِهِ ، وَلَا يُنْقَصُ أَوْلَئِكَ مِنْ أُجُورِهِمْ شَيْئًا ؛ هر که یک باب هدایت را آموزش دهد ، برای او همانند پاداش کسی باشد که به آن عمل کند و از پاداش عمل کنندگان به آن نیز چیزی کاسته نمی شود . تحف العقول : ۲۹۷ منتخب میزان الحکمه : ۳۹۸

حدیث ۸۹۱

امام صادق علیه السلام: لَسْتُ أَحِبُّ أَنْ أَرَى الشَّابَّ مِنْكُمْ إِلَّا غَادِيَا فِي حَالَيْنِ: إِمَّا عَالِمًا أَوْ مُتَعَلِّمًا، فَإِنْ لَمْ يَفْعَلْ فَرَطَ، فَإِنْ فَرَطَ ضَيَّعَ، وَإِنْ ضَيَّعَ أَثِمَّ، وَإِنْ أَثِمَّ سَيَكُنَ النَّارَ وَالَّذِي بَعَثَ مُحَمَّدًا بِالْحَقِّ؛ دوست ندارم جوان شما را جز در دو حال ببینم: دانشمند یا دانش آموز؛ زیرا اگر چنین نباشد کوتاهی کرده و چون کوتاهی کند، ضایع گشته و چون ضایع گردد، گنهکار باشد و چون گنهکار باشد، سوگند به آن که محمد را بحق برانگیخت، در آتش جای گیرد. أمالی الطوسی: ۳۰۳ / ۶۰۴

حدیث ۸۹۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى يُبْغِضُ كُلَّ عَالِمٍ بِالدُّنْيَا جَاهِلٍ بِالْآخِرَةِ؛ خداوند تبارک و تعالی از هر کس که به دنیا عالم باشد و به آخرت جاهل نفرت دارد. کنز العمال: ۲۸۹۸۲

حدیث ۸۹۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: مَنِ از دَادَ عِلْمًا وَلَمْ يَزِدْهُ هُدًى، لَمْ يَزِدْهُ مِنَ اللَّهِ إِلَّا بُعْدًا؛ هر که علمش فزونی گیرد و هدایتش افزون نشود، جز بر دوری او از خدا افزوده نگردد. تنبیه الخواطر: ۲ / ۲۱ منتخب میزان الحکمه: ۴۰۴

حدیث ۸۹۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: يَطَّلِعُ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ عَلَى قَوْمٍ مِنْ أَهْلِ النَّارِ فَيَقُولُونَ: مَا أَدْخَلَكُمُ النَّارَ وَقَدْ دَخَلْنَا الْجَنَّةَ لِفَضْلِ تَأْدِيبِكُمْ وَتَعْلِيمِكُمْ؟! فَيَقُولُونَ: إِنَّا كُنَّا نَأْمُرُ بِالْخَيْرِ وَلَا نَفْعَلُهُ؛ گروهی از بهشتیان، به گروهی از دوزخیان می‌نگرند و می‌گویند: ما به برکت تربیت و آموزش شما به بهشت رفتیم. چه شده است که شما خود به دوزخ افتاده‌اید؟ گویند: ما به نیکی فرمان می‌دادیم ولی خود به آن عمل نمی‌کردیم. مکارم الأخلاق: ۲ / ۳۶۴ / ۲۶۶۱

حدیث ۸۹۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: تَنَاصَحُوا فِي الْعِلْمِ؛ فَإِنَّ خِيَانَةَ أَحَدِكُمْ فِي عِلْمِهِ أَشَدُّ مِنْ خِيَانَتِهِ فِي مَالِهِ، وَإِنَّ اللَّهَ سَأَلَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؛ در دانش، با یکدیگر یکرنگ باشید؛ زیرا خیانت هر یک از شما در علمش، بدتر از خیانت کردن در مال است و در روز قیامت خداوند از شما بازخواست می‌کند. أمالی الطوسی: ۱۲۶ / ۱۹۸ منتخب میزان الحکمه: ۴۰۲

حدیث ۸۹۶

امام علی علیه السلام فرمودند: إِذَا رَأَيْتَ عَالِمًا فَكُنْ لَهُ خَادِمًا؛ هر گاه دانشمندی را دیدی، به او خدمت کن. غرر الحکم: ۴۰۲

حدیث ۸۹۷

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم: مَنْ اسْتَقْبَلَ الْعُلَمَاءَ فَقَدْ اسْتَقْبَلَنِي، وَمَنْ زَارَ الْعُلَمَاءَ فَقَدْ زَارَنِي، وَمَنْ جَالَسَ الْعُلَمَاءَ فَقَدْ جَالَسَنِي، وَمَنْ جَالَسَنِي فَكَأَنَّمَا جَالَسَ رَبِّي؛ هر که به استقبال دانشمندان رود، مرا استقبال کرده است و هر که به دیدار دانشمندان رود، مرا دیدار کرده است و هر که با دانشمندان نشیند، با من نشست است و هر که با من نشیند، چنان است که با پروردگار من همنشینی

کرده باشد . کنز العمال : ۲۸۸۸۳

حدیث ۸۹۸

امام علی علیه السلام : مَنْ وَقَرَ عَالِمًا فَقَدْ وَقَرَ رَبَّهُ ؛ هر که دانشمندی را احترام نهد خدا را احترام کرده است . غرر الحکم : ۸۷۰۴

حدیث ۸۹۹

امام علی علیه السلام : جَالِسِ الْعُلَمَاءِ يَزِدُّكَ عِلْمًا ، وَيَحْسُنُ أَدَبَكَ ، وَتَرْكُ نَفْسِكَ ؛ با دانشمندان بنشین تا بر دانشت افزوده گردد ، تربیت و ادبت نیکو شود و روانت پاکیزه شود . غرر الحکم : ۴۷۸۶ منتخب میزان الحکمه : ۱۰۶

حدیث ۹۰۰

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند : لَا تَجْلِسُوا إِلَّا عِنْدَ كُلِّ عَالِمٍ يَدْعُوكُمْ مِنْ خَمْسٍ إِلَى خَمْسٍ : مِنَ الشَّكِّ إِلَى الْيَقِينِ ، وَمِنَ الرِّيَاءِ إِلَى الْإِخْلَاصِ ، وَمِنَ الرَّغْبَةِ إِلَى الرَّهْبَةِ ، وَمِنَ الْكِبَرِ إِلَى التَّوَاضُعِ ، وَمِنَ الْغَشِّ إِلَى التَّصِيحَةِ ؛ تنها در محضر دانشمندانی نشینید که شما را از پنج چیز به پنج چیز فرا می‌خوانند : از دودلی به یقین ، از ریا به اخلاص ، از دنیا گریزی ، از تکبر به فروتنی و از فریبکاری به خیر خواهی . بحار الأنوار : ۷۴ / ۱۸۸ / ۱۸ منتخب میزان الحکمه : ۱۰۶

حدیث ۹۰۱

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند : قَالُوا [الْحَوَارِيُّونَ لِعِيسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ] : يَا رُوحَ اللَّهِ ، فَمَنْ نُجَالِسُ إِذَا ؟ قَالَ : مَنْ يُدَكِّرُكُمْ اللَّهُ رُؤْيَيْتَهُ ، وَيَزِيدُ فِي عِلْمِكُمْ مَنْطِقَهُ ، وَيُرَغِّبُكُمْ فِي الْآخِرَةِ عَمَلُهُ ؛ حواریان عیسی علیه السلام عرض کردند : یا روح الله ! پس با چه کسی همنشین شویم ؟ فرمود : با آن که دیدنش شما را به یاد خدا اندازد و گفتارش بر دانش شما بیفزاید و کردارش شما را به آخرت تشویق کند . تحف العقول : ۴۴ منتخب میزان الحکمه : ۱۰۶

حدیث ۹۰۲

الإمام الكاظم عليه السلام : عَظَّمَ الْعَالِمَ لِعِلْمِهِ وَدَعَّ مُنَازَعَتَهُ ، وَصَغَّرَ الْجَاهِلَ لِجَهْلِهِ وَلَا تَطْرُدُهُ ، وَلَكِنْ قَرَّبَهُ وَعَلَّمَهُ ؛ امام کاظم علیه السلام : دانشمند را به خاطر دانشش احترام نه و با او ستیزه مکن و نادان را به سبب نادانیش کوچک شمار ، اما او را از خود مران ، بلکه به خود نزدیک گردان و او را علم بیاموز . تحف العقول : ۳۹۴ منتخب میزان الحکمه : ۳۸۴

حدیث ۹۰۳

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله) : إِنْ مِنْ تَمَامِ إِيْمَانِ الْعَبْدِ أَنْ يَسْتَتِيحَ فِي كُلِّ شَيْءٍ ؛ نشانه کامل بودن ایمان بنده این است که در هر کاری «ان شاء الله» بگوید . میزان الحکمه ، ح ۹۹۱۰

حدیث ۹۰۴

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله) : كُلُّ مَعْرُوفٍ صَدَقَةٌ ؛ هر کار نیکی صدقه است . الخصال ، ص ۱۳۴

حدیث ۹۰۵

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله): **الْبُكَاءُ مِنْ حَشِيئَةِ اللَّهِ يُطْفِئُ بِحَارًا مِنْ غَضَبِ اللَّهِ؛** گریه از ترس خداوند، دریا‌های خشم او را فرو می‌نشانند. ارشاد القلوب، ج ۱، ۹۶

حدیث ۹۰۶

امام علی (سلام الله علیه): **ذُرُوءُ الْغَايَاتِ لَا يَنَالُهَا إِلَّا ذَوُو التَّهْذِيبِ وَالمُجَاهِدَاتِ؛** بر بلندای اهداف نرسد مگر کسی که خود را مهذب ساخته و با نفس خویش جهادها کرده باشد. میزان الحکمة، ح ۲۰۴۸۶

حدیث ۹۰۷

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله): **أَفْشِ السَّلَامَ يَكْتُمُ خَيْرَ بَيْتِكَ؛** سلام را رواج ده تا خیر و برکت خانهات زیاد شود. الخصال، ص ۱۸۱

حدیث ۹۰۸

امام حسین (سلام الله علیه): **مِنْ عِلَامَاتِ أَسْبَابِ الْجَهْلِ الْمُمَارَاةُ لِغَيْرِ أَهْلِ الْفِكْرِ؛** از نشانه‌های نادانی، جدل با بی فکران است. تحف العقول، ص ۲۴۸

حدیث ۹۰۹

امام علی (سلام الله علیه): **إِيَّاكُمْ وَالأَخْلَاقَ الدِّيَنِيَّةَ فَإِنَّهَا تَضَعُ الشَّرِيفَ وَتَهْدِمُ المَجْدَ؛** از اخلاق پست بپرهیزید که انسان والا را پست می‌سازد و بزرگواری را نابود می‌کند. تحف العقول، ص ۲۱۵

حدیث ۹۱۰

امام صادق (سلام الله علیه): **كُونُوا دُعَاةً إِلَيْنَا بِالكَفِّ عَنِ مَحَارِمِ اللَّهِ؛** با خویشتنداری از حرام‌های خدا مردم را به سوی ما دعوت کنید. میزان الحکمة: ح ۲۲۱۸۶

حدیث ۹۱۱

امام علی (سلام الله علیه): **صَلَاحُ العَمَلِ بِصَلَاحِ النِّيَّةِ؛** درستی کردار به درستی نیت است. میزان الحکمة، ح ۲۱۰۲۳

حدیث ۹۱۲

امام باقر (سلام الله علیه): **قَالَ اللَّهُ عزَّوَجَلَّ: يَا مُوسَى، لَا تُطَوِّلْ فِي الدُّنْيَا أَمْلَكَ فَيَقْسُو قَلْبَكَ، وَالْقَاسِي الْقَلْبَ مَنِّي بَعِيدٌ؛** خداوند عزَّوَجَلَّ فرموده است: ای مؤمن، آرزویت را در دنیا طولانی مکن که دلت را سخت می‌کند و سخت دل، از من دور است. الکافی: ج ۲، ص ۳۲۹، ح ۱

حدیث ۹۱۳

امام صادق (سلام الله علیه): عَلَيَّكُمْ بِالْوَرَعِ؛ فَإِنَّهُ لَا يُنَالُ مَا عِنْدَ اللَّهِ إِلَّا بِالْوَرَعِ؛ در پی پارسایی باشید؛ چه این که کسی به آنچه نزد خداست نمی‌رسد جز با پارسایی. الکافی: ج ۲، ص ۷۶، ح ۳

حدیث ۹۱۴

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله): اَلْقُ أَخَاكَ بِوَجْهِ مُبْسِطٍ؛ با برادرت، با رویی گشاده برخورد کن. الکافی: ج ۲، ص ۱۰۳، ح ۳

حدیث ۹۱۵

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله): طُوبَى لِمَنْ تَرَكَ شَهْوَةً حَاضِرَةً لِمَوْعُودٍ لَمْ يَرَهُ؛ خوشا به حال کسی که شهوت نقد را به خاطر وعده‌ای (بهشتی) که آن را ندیده است رها کند. میزان الحکمه: ح ۲۱۴۵۴

حدیث ۹۱۶

امام علی (سلام الله علیه): إِنَّ خِيَارَكُمْ الَّذِينَ إِذَا نُظِرَ إِلَيْهِمْ ذُكِرَ اللَّهُ؛ بهترین‌های شما، آنانی هستند که چون دیگران به آنها بنگرند، خدا یاد شود. الکافی: ج ۲، ص ۲۲۵، ح ۱۲

حدیث ۹۱۷

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله): ارْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ بِالصَّلَاةِ عَلَيَّ؛ فَإِنَّهَا تَذْهَبُ بِالنِّفَاقِ؛ صداهای تان را هنگام درود بر من بلند کنید که نفاق را از بین می‌برد. الکافی: ج ۲، ص ۴۹۳، ح ۱۳

حدیث ۹۱۸

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله): اتَّقُوا الظُّلْمَ؛ فَإِنَّهُ ظُلُمَاتٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؛ از ستم حذر کنید، که ستم، از تاریکی‌های قیامت است. الکافی: ج ۲، ص ۳۳۲، ح ۱۱

حدیث ۹۱۹

امام باقر (سلام الله علیه): لَا تَسْتَصْغِرَنَّ سَيِّئَةً تَعْمَلُ بِهَا؛ کار بد خود را ناچیز مشمار. میزان الحکمه: ح ۶۷۹۸

حدیث ۹۲۰

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله): اَكْرِمُوا أَوْلَادَكُمْ، وَأَحْسِنُوا أَدَبَهُمْ؛ به فرزندان خود احترام گذارید و آنان را آداب نیکو بیاموزید. میزان الحکمه: ح ۴۰۲

حدیث ۹۲۱

امام صادق (سلام الله علیه): فَصَلُّوا أَرْحَامَكُمْ، وَبِرُّوا بِإِخْوَانِكُمْ، وَلَوْ بِحُسْنِ السَّلَامِ وَرَدَّ الْجَوَابِ؛ صله ارحام به جای آورید و به برادران خود نیکی کنید؛ اگر چه با سلام کردنی نیکو و جواب سلام دادن باشد. الکافی: ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۱

حدیث ۹۲۲

امام صادق (سلام الله علیه): أَرَوْحَ الرُّوحِ الْيَاسُ عَنِ النَّاسِ؛ خوش‌ترین آسایش، نومی‌دی از مردم است. مشکاه الأنوار، ص ۳۲۴

حدیث ۹۲۳

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله): مَنْ أَصْبَحَ لَا يَهْتَمُّ بِأُمُورِ الْمُسْلِمِينَ فَلَيْسَ بِمُسْلِمٍ؛ هر که به امور مسلمانان بی‌اعتنا باشد، مسلمان نیست. الکافی: ج ۲، ص ۱۶۳، ح ۱

حدیث ۹۲۴

امام صادق (سلام الله علیه): إِعْرِفُوا مَنَازِلَ النَّيَّاسِ عَلَى قَمَدِ رَوَائِهِمْ عَنَّا؛ جایگاه مردم را نزد ما از روایاتی که از ما نقل می‌کنند، بشناسید. میزان الحکمه، ح ۳۳۳۹

حدیث ۹۲۵

امام جواد (سلام الله علیه): إِظْهَارُ الشَّتَىٰ قَبْلَ أَنْ يُسْتَحْكَمَ مَفْسَدَةٌ لَهُ؛ آشکار کردن چیزی پیش از استوار شدن، مایه تباهی آن است. تحف العقول، ص ۴۵۷

حدیث ۹۲۶

امام باقر (سلام الله علیه): عَلَيْكَ بِاللُّعَاءِ لِإِخْوَانِكَ؛ برای برادرانت دعا کن. میزان الحکمه: ح ۵۹۵۵

حدیث ۹۲۷

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله): مَنْ عَالَ يَتِيمًا حَتَّىٰ يَسْتَعْنِيَ أَوْ جَبَّ اللَّهُ لَهُ بِذَلِكَ الْجَنَّةَ؛ هر کس یتیمی را سرپرستی کند تا بی‌نیاز شود، خداوند در برابر، بهشت را بر او واجب می‌کند. میزان الحکمه جامام صادق (سلام الله علیه): يَجِبُ لِلْمُؤْمِنِ عَلَى الْمُؤْمِنِ النَّصِيحَةُ لَهُ فِي الْمَشْهَدِ وَالْمَغِيبِ؛ بر مؤمن واجب است در حضور و غیاب مؤمن خیرخواه او باشد. الکافی: ج ۲، ص ۲۰۸، ح ۲

حدیث ۹۲۸

امام صادق (سلام الله علیه): اتَّقُوا اللَّهَ وَصُونُوا دِينَكُمْ بِالْوَرَعِ؛ از خدا پروا کنید و با پارسایی از دینتان پاسداری نمایید. الکافی: ج ۲، ص ۷۶، ح ۲

حدیث ۹۲۹

امام علی (سلام الله علیه): لَنْ يَفُوزَ بِالْجَنَّةِ إِلَّا السَّاعِي لَهَا؛ به بهشت نخواهد رسید، جز کسی که برای آن بکوشد. میزان الحکمه، ح ۲۵۷۰

حدیث ۹۳۰

امام علی (سلام الله علیه): مَنْ كَرُمَتْ عَلَيْهِ نَفْسُهُ لَمْ يُهِنِّهَا بِالْمَعْصِيَةِ؛ هر که دارای کرامت نفس است، خود را با گناه خوار نمی‌کند.
غررالحکم ودررالکلم، ح ۸۷۳۰

حدیث ۹۳۱

امام کاظم (سلام الله علیه): إِنَّ الْعَاقِلَ الَّذِي لَا يَشْعَلُ الْحَلَالَ شُكْرَهُ، وَلَا يَغْلِبُ الْحَرَامَ صَبْرَهُ؛ خردمند کسی است که حلال مانع شکرش نمی‌شود و حرام بر شکیبایی او چیره نمی‌گردد. الکافی: ج ۱، ص ۱۶، ح ۱۲

حدیث ۹۳۲

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله): إِنْ شِئْتَ أَنْ تُكْرَمَ فَلَنْ وَإِنْ شِئْتَ أَنْ تُهَانَ فَأَخْشِنُ؛ اگر می‌خواهی گرامی‌ات دارند، نرم خو باش و اگر می‌خواهی خوارت شمارند، درشتی کن. تحف العقول، ص ۵۵

حدیث ۹۳۳

امام علی (سلام الله علیه): عِنْدَ حُضُورِ الشَّهَوَاتِ وَاللَّذَاتِ يَتَّبِعُنَّ وَرَعَ الْأَتْقِيَاءِ؛ پارسایی پارسایان به هنگام روی آوردن خواهش‌های نفسانی ولذت‌ها آشکار می‌شود. عیون الحکم والمواعظ، ح ۵۷۴۹

حدیث ۹۳۴

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله): أَلْدَالُ عَلَى الْخَيْرِ كِفَاعِلِهِ؛ آن که به نیکی رهنمون شود، مانند کسی است که نیکی می‌کند. الکافی، ج ۴، ص ۲۷

حدیث ۹۳۵

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله): اخْتَبَرُوا النَّاسَ بِأَخْدَانِهِمْ فَإِنَّمَا يُخَادِنُ الرَّجُلُ مَنْ يُعْجِبُهُ نَحْوُهُ؛ مردم را به دوستانشان بیازمایید؛ زیرا آدمی با کسی که از رفتارش خوشش بیاید، دوستی می‌کند. تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۲۴۹

حدیث ۹۳۶

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله): قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى: مَنْ أَهَانَ لِي وَلِيًّا فَقَدْ أَرْضَيْدَ لِمُحَارَبَتِي؛ خداوند تبارک و تعالی فرموده است: هر کس دوستی از دوستان مرا کوچک کند، در کمین جنگ با من نشسته است. الکافی: ج ۲، ص ۳۵۱، ح ۳

حدیث ۹۳۷

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله): أَلرَّغْبَةُ فِي الدُّنْيَا تُكْثِرُ الْهَمَّ وَالْحُزْنَ؛ گرایش به دنیا، غم و اندوه را زیاد می‌کند. الخصال، ص ۷۳

حدیث ۹۳۸

امام صادق (سلام الله علیه): إِنْ الصَّدَقَةَ تَقْضَى الدَّيْنَ وَتَخْلُفُ بِالْبِرْكَه؛ صدقه، دین را ادا و برکت را جایگزین می‌کند. الکافی: ج ۴،

ص ۹، ح ۱

حدیث ۹۳۹

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله): الصَّدَقَةُ تَمْنَعُ مِيتَةَ السُّوءِ؛ صدقه، از مردنِ بد و دل خراش جلوگیری می‌کند. میزان الحکمه ج ۶، ص ۲۱۹

حدیث ۹۴۰

امام علی (سلام الله علیه): الصَّدَقَةُ وَالْحَبْسُ ذَخِيرَتَانِ فَدَعُوهُمَا لِيَوْمِهِمَا؛ صدقه و وقف دو ذخیره‌اند، آنها را برای روز قیامت قرار دهید. دعائم الإسلام، ج ۲، ص ۳۴۰

حدیث ۹۴۱

امام باقر (سلام الله علیه): إِنَّ الْفَقِيهَ حَقَّ الْفَقِيهِ: الزَّاهِدُ فِي الدُّنْيَا، الرَّاعِبُ فِي الْآخِرَةِ؛ فقیه، حقیقتاً کسی است که به دنیا بی‌اعتنا و به آخرت مشتاق باشد. الکافی: ج ۱، ص ۷۰، ح ۸

حدیث ۹۴۲

امام صادق (سلام الله علیه): كَانَ أَبِي يَقُولُ: إِذَا هَمَمْتَ بِخَيْرٍ فَبَادِرْ؛ فَإِنَّكَ لَا تَدْرِي مَا يَحْدُثُ؛ پدرم می‌فرمود: چون آهنگ کار خوبی کردی، در انجام آن شتاب کن؛ زیرا نمی‌دانی که چه پیش می‌آید. الکافی: ج ۲، ص ۱۴۲، ح ۳

حدیث ۹۴۳

امام سجّاد (سلام الله علیه): الدُّنْيَا سِتْنَةٌ وَالْآخِرَةُ يَقْظَةٌ وَنَحْنُ بَيْنَهُمَا أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ. دنیا غنودن است و آخرت بیداری و ما در میان آن دو در خوابهای آشفته‌ایم. میزان الحکمه: ح ۱۲۵

حدیث ۹۴۴

امام علی (سلام الله علیه) فرمودند: عَلَيْكَ بِالْإِحْسَانِ فَإِنَّهُ أَفْضَلُ زِرَاعِيَّةٍ وَأَرْيَحُ بِضَاعِيَّةٍ؛ احسان کنید که آن، برترین کشت و سودآورترین کالا است. غررالحکم و دررالکلم، ح ۶۱۱۲

حدیث ۹۴۵

امام علی (سلام الله علیه) فرمودند: عَلَيْكَ بِالْإِحْسَانِ فَإِنَّهُ أَفْضَلُ زِرَاعِيَّةٍ وَأَرْيَحُ بِضَاعِيَّةٍ؛ احسان کنید که آن، برترین کشت و سودآورترین کالا است. غررالحکم و دررالکلم، ح ۶۱۱۲

حدیث ۹۴۶

امام صادق (سلام الله علیه): الْعَالِمُ بِزَمَانِهِ لَا تَهْجُمُ عَلَيْهِ اللَّوَابِسُ؛ کسی که زمان خود را بشناسد، آماج اشتباهات قرار نگیرد. الکافی:

ج ۱، ص ۲۷، ح ۲۹

حدیث ۹۴۷

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله): *إِسْتَرِشِدُوا الْعَقْلَ تَرَشِدُوا، وَلَا تَعْصُوهُ فَتَنْدَمُوا؛* از خرد، راه نمایی بگیری تا به رُشد برسی و از خرد، نافرمانی مکنید که پشیمان می شوید. گزیده حکمت نامه پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و سلم، ص ۲۳

حدیث ۹۴۸

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله): *مَا قَسَمَ اللَّهُ لِلْعِبَادِ شَيْئًا أَفْضَلَ مِنَ الْعَقْلِ؛* خداوند، چیزی با ارزش تر از عقل، در میان بندگان تقسیم نکرد. گزیده حکمت نامه پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و سلم، ص ۲۳

حدیث ۹۴۹

امام صادق (سلام الله علیه): *إِزْرَعُوا وَاغْرِسُوا وَاللَّهِ مَا عَمِلَ النَّاسُ عَمَلًا أَجَلًّا وَلَا أُطِيبَ مِنْهُ؛* کشت کنید و درخت بنشانید، به خدا قسم، آدمیان کاری برتر و پاک تر از این نکرده‌اند. بحار الأنوار، ج ۱۰۳، ص ۶۸

حدیث ۹۵۰

امام صادق (سلام الله علیه): *أَمَرَ النَّاسَ بِخَصْلَتَيْنِ فَضَيَّعُوهُمَا فَصَارُوا مِنْهُمَا عَلَى غَيْرِ شَيْءٍ: الصَّبْرُ وَالْكِتْمَانُ؛* مردم به رعایت دو خصلت مأمور شدند و آن دو را تباہ کردند و همه چیز را از دست دادند: شکیبایی و رازداری. الکافی: ج ۲، ص ۲۲۲، ح ۲

حدیث ۹۵۱

امام کاظم (سلام الله علیه): *كَفَى بِكَ جَهْلًا أَنْ تَرَكَبَ مَا نُهِيتَ عَنْهُ؛* در نادانی تو همین بس که مرتکب کاری شوی که از آن نهی شده‌ای. خردگرایی: ص ۳۱۰ ح ۱۰۱۰

حدیث ۹۵۲

امام علی (سلام الله علیه): *لَا أَدَبَ مَعَ غَضَبٍ؛* با خشم، تربیت ممکن نیست. موسوعه امام علی: ج ۱۰ ص ۲۳۶ ح ۵۶۰۳

حدیث ۹۵۳

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله): *مَنْ سَعَى لِمَرِيضٍ فِي حَاجَةٍ خَرَجَ مِنْ ذُنُوبِهِ.* هر کس در برآوردن نیاز بیماری بکوشد، گناهانش آمرزیده شود. دانش نامه احادیث پزشکی: ج ۱ ص ۱۸۰ ح ۲۳۰

حدیث ۹۵۴

امام حسن (سلام الله علیه): *أَلَلُّومُ أَنْ لَا تَشْكُرَ النِّعْمَةَ؛* پستی آن است که نعمت را سپاس نگویی. تحف العقول، ص ۲۳۳

حدیث ۹۵۵

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله): **الظَّفَرُ بِالْجَزْمِ وَالْحَزْمِ**؛ پیروزی در گرو اراده قاطع و دوراندیشی است. بحار الأنوار، ج ۷۷، ص ۱۶۵

حدیث ۹۵۶

امام باقر (سلام الله علیه): **مَا مِنْ شَيْءٍ أَحَبَّ إِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ مِنْ عَمَلٍ يُدَاوَمُ عَلَيْهِ، وَإِنْ قَلَّ؛ هَيْجٌ حَيْثُ نَزَدَ خَدَاوَنَدٌ عَزَّوَجَلَّ مَحْبُوبٌ تَرَاوَمٌ** عملی نیست که بر آن مداومت شود؛ هر چند اندک باشد. الکافی: ج ۲، ص ۸۲، ح ۳

حدیث ۹۵۷

امام باقر (سلام الله علیه): **إِنَّ الْفَقِيهَ حَقَّ الْفَقِيهَةِ: الزَاهِدُ فِي الدُّنْيَا، الرَّاعِبُ فِي الْآخِرَةِ؛ فُقِيهٌ، حَقِيقَتًا كَسَىٰ كَسَىٰ دُنْيَا بِي اعْتِنَا وَبِهِ آخِرَتٌ مُشْتَاقٌ بَاشَدُ.** الکافی: ج ۱، ص ۷۰، ح ۸

حدیث ۹۵۸

امام صادق (سلام الله علیه): **كَسَبُ الْحَرَامِ يَبِينُ فِي الدُّرِّيَّةِ؛** (اثر) کسب حرام، در نسل آشکار می شود. الکافی: ج ۵، ص ۱۲۵، ح ۴

حدیث ۹۵۹

امام صادق (سلام الله علیه): **نِعْمَ الْعَوْنُ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ؛** چه خوب یاری است دنیا برای آخرت. الکافی: ج ۵، ص ۷۲، ح ۸

حدیث ۹۶۰

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله): **إِنِّي أَمْزُحُ وَلَا- أَقُولُ إِلَّا حَقًّا؛** من مزاح و شوخی می کنم ولی جز حق نمی گویم. میزان الحکمه، ح ۱۸۹۴۸

حدیث ۹۶۱

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله): **إِجْعَلُوا آخِرَتَكُمْ لِأَنْفُسِكُمْ، وَسَعَيْكُمْ لِمُسْتَقَرِّكُمْ؛** آخرتتان را وجهه همت خود، و تلاشتان را برای محل استقرار [همیشگی] تان قرار دهید. أعلام الدین، ص ۳۴۰

حدیث ۹۶۲

امام علی (سلام الله علیه): **كَفَى بِالْإِيثارِ مَكْرَمَةً؛** در بزرگواری آدمی، همین بس که ایثارگر باشد. غرر الحکم و درر الکلم، ح ۷۰۴۷

حدیث ۹۶۳

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله): **لَا تَخَفُ فِي اللَّهِ لَوْمَةً لَائِمَةً؛** در راه خدا از ملامت و نکوهش ملامتگران نترس. معانی الأخبار، ص ۳۳۵

حدیث ۹۶۴

امام جواد(سلام الله علیه): مَنِ هَجَرَ الْمُدَارَةَ قَارِبُهُ الْمَكْرُوهُ؛ آن که سازش و مدارا را ترک کند، ناگواری به او روی آورد.
بحار الأنوار، ج ۶۸، ص ۳۴۱

حدیث ۹۶۵

امام رضا(سلام الله علیه): مَنْ تَكَلَّفَ الْأَدَبَ قَدَرَ عَلَيْهِ؛ کسی که برای کسب ادب بکوشد، آن را به دست می آورد. میزان الحکمه، ح ۳۹۹

حدیث ۹۶۶

امام علی(سلام الله علیه): يَتَّبِعِي لِمَنْ أَيْقَنَ بِبِقَاءِ الْآخِرَةِ وَدَوَامِهَا أَنْ يَعْمَلَ لَهَا؛ کسی که به ماندگاری و پایداری آخرت یقین دارد، سزاوار است که برای آن کار کند. عیون الحکم والمواعظ، ح ۱۰۲۲۹

حدیث ۹۶۷

امام علی(سلام الله علیه): عَامِلٌ سَائِرِ النَّاسِ بِالْإِنصَافِ، وَعَامِلٌ الْمُؤْمِنِينَ بِالْإِثَارِ؛ با دیگر مردمان، به انصاف رفتار کن و با مؤمنان، به ایثار. غرر الحکم و درر الکلم، ح ۶۳۴۲

حدیث ۹۶۸

امام علی(سلام الله علیه): إِنَّمَا الدُّنْيَا دَارُ مَجَازٍ وَالْآخِرَةُ دَارُ قَرَارٍ، فَخُذُوا مِنْ مَمَرِكُمْ لِمَقَرِّكُمْ؛ دنیا، [در حقیقت] سرای گذر است و آخرت، سرای ماندن. پس، از گذرگاه خود، برای قرارگاهتان توشه بردارید. نهج البلاغه، خطبه ۲۰۳

حدیث ۹۶۹

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): خَيْرُ الْأُمُورِ خَيْرُهَا عَاقِبَةٌ؛ بهترین کارها، نیک فرجام ترین آنهاست. الأمالی، صوق، ص ۳۹۵

حدیث ۹۷۰

امام صادق(سلام الله علیه): إِنَّ اللَّهَ جَمِيلٌ يُحِبُّ الْجَمَالَ. خداوند زیباست و زیبایی را دوست دارد. میزان الحکمه: ح ۲۶۲۳

حدیث ۹۷۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: لا- تُكثِرُوا الْكَلَامَ بِغَيْرِ ذِكْرِ اللَّهِ؛ در غیر از ذکر خدا زیاده گویی نکنید. میزان الحکمه، ح ۱۳ ۱۷۱۲۰، ص ۵۶۴ ح ۲۲۸۴۸

حدیث ۹۷۲

امام علی(سلام الله علیه): دَارِ عَدُوِّكَ، وَأَخْلِصْ لِدُودِكَ؛ با دشمنت مدارا کن و دوستیت را برای دوستانت خالص گردان. موسوعه امام علی: ج ۶ ص ۲۰۴ ح ۵۴۹۷

حدیث ۹۷۳

امام علی (سلام الله علیه): مَنْ تَأَلَّفَ النَّاسَ أَحَبَّهُ؛ هر که با مردم الفت بگیرد، مردم او را دوست می‌دارند. میزان الحکمة: ح ۲۳۷۵ ارسال رعاء؛ موج بلاها را به وسیله دعا از خود دفع کنید. (بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۳۰۱)

حدیث ۹۷۴

قال الصادق - عليه السلام - : الدعاء بعد الفريضة اياك ان تدعه ، فان فضله بعد الفريضة كفضل الفريضة على النافلة ؛ مبادا دعای بعد از فريضة را ترك كنى ، زیرا فضيلت و امتياز دعای بعد از فريضة همچون برترى فريضة و نماز واجب بر نافله است . (بحار الانوار، ۸۵ ص ۳۲۵)

حدیث ۹۷۵

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - ادعوا الله و انتم موقنون بالاجابة و اعلموا ان الله تعالى لا يستجب دعاء من قلب غافل لاه بايقين به استجابت دعای خویش ، خداوند را بخوانید و بدانید که پروردگار - تبارک و تعالی - دعایی را که از دل غافل و بی توجه بر آید، مستجاب نخواهد کرد (الاذکار، ص ۳۵۶).

حدیث ۹۷۶

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : التعقيب بعد صلوة الفجر ابلغ فى طلب الرزق؛ دعای پس از نماز صبح برای جلب رزق مؤثرتر است . (بحار الانوار، ج ۸۵، ص ۳۲۶، مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۳۳۶)

حدیث ۹۷۷

عن على - عليه السلام - قال : مروءة الحضر قراءة القران و مجالسة العلماء و النظر فى الفقه و المحافظة على الصلاة فى الجماعات ؛ از حضرت علی (علیه السلام) نقل شده که فرمودند: جوانمردی در حضور در وطن، قرآن خواندن، هم نشینی با علماء، و نگریستن در احکام دین، و مواظبت بر نماز خواندن در جماعتهاست . (بحار الانوار، ج ۸۸، ص ۱۰)

حدیث ۹۷۸

قال رسول الله - صلى الله عليه و آله - : الصلاة جماعة ولو على راءس زج ؛ در نماز جماعت شرکت نمایید، گرچه آن را بر سر آهن نوک نیزه و انجام دهید (یعنی هر قدر سخت و دشوار باشد، از حضور در جماعت دریغ نکنید). (بحار الانوار، ج ۸۸، ص ۴)

حدیث ۹۷۹

قال الصادق - عليه السلام - : من صلى خمس صلوات فى اليوم و الليلة فى جماعة فظنوا به خيرا و اجيروا شهادته ؛ هر که پنج نماز شبانه روز را به جماعت می‌خواند به او خوش گمان باشید و گواهی اش را بپذیرید. (بحار الانوار، ج ۸۸، ص ۸. وسائل الشیعه، ج ۵، ص ۳۷۱)

حدیث ۹۸۰

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله -: ثلاثة لو تعلم امتي ما فيها لضربت عليها بالسهم : الاذان و الغدو الى الجمعة ، و الصف الاول ؛ سه کار است که اگر امت من پاداش عظیم آن را درک می کردند، برای به دست آوردن آن ، ازدحام و قرعه کشی می نمودند: ۱ - اذان گفتن . ۲ - تسریع در رفتن برای نماز جمعه . ۳ - در صف اول نماز جمعه و جماعت قرار گرفتن . (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۱۵۶)

حدیث ۹۸۱

قال الصادق - عليه السلام -: طهر قلبك بالتقوى و اليقين عند طهارة جوارحك بالماء؛ در وقت پاکیزه نمودن اعضای خود با آب، دل خویش را به پرهیزگاری و یقین پاک گردان . (بحارالانوار، ج ۸۰، ص ۲۳۹)

حدیث ۹۸۲

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله -: يا علي ! ان الوضوء قبل الطعام و بعده شفاء في الجسد و يمن في الرزق ؛ يا علي ! قبل از غذا و بعد از غذا، وضو گرفتن ، شفای بدن و برکت در روزی است . (بحارالانوار، ج ۶۶، ص ۳۵۶)

حدیث ۹۸۳

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله -: مفتاح الصلاة الطهور؛ کلید نماز، پاکی است . (محجۀ البيضاء، ج ۱، ص ۲۸۱)

حدیث ۹۸۴

قال الباقر - عليه السلام -: ان السواك في السحر قبل الوضوء من السنة ؛ سحرگاه ، پیش از وضو، مسواک زدن از سنت اسلامی است . (میزان الحکمه ، ج ۴، ص ۵۹۶)

حدیث ۹۸۵

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله -: يا علي ! عليك بالسواك عند كل وضوء ؛ ای علی ! بر تو باد مسواک زدن به هنگام هر وضو . (اصولی کافی ، ج ۸، ص ۷۲)

حدیث ۹۸۶

قال الرضا - عليه السلام -: ... لان يكون العبد طاهرا اذا قام بين يدي الجبار عند مناجاته ؛ ... چون وضو یک ادب در برابر خدا است ، بنده به هنگام نماز، وقتی که در برابر خداوند می ایستد، پاک باشد. (بحارالانوار، ج ۶، ص ۶۴)

حدیث ۹۸۷

قال الصادق - عليه السلام -: جاء رجل الى النبي - صلى الله عليه وآله - فقال : يا رسول الله ! اوصيني ، فقال : لاتدع الصلاة متعمدا فان من تركها متعمدا فقد برئت منه ملء الاسلام ؛ مردی پیش رسول خدا (ص) آمد و عرض کرد: یا رسول الله ! مرا نصیحتی بفرمایید، حضرت فرمودند: نماز را عمدا رها مکن ، کسی که عمدا نماز را ترک کند ملت اسلام از او بیزار است . (وسائل الشیعه ،

ج ۳، ص ۲۹) ۵۰۲ - عقاب تارک الصلوة

حدیث ۹۸۸

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله -: من اعان تارك الصلوة بلقمة او كسوة فكانما قتل سبعين نبيا اولهم ادم و اخرهم محمد ؛ کسی که ترک کننده نماز را به دادن طعامی یا لباسی یاری کند، مثل این است که هفتاد پیامبر را کشته ، که اول آنها آدم ، و آخر آن ها محمد(ص) است . (لثالی الاخبار، ص ۳۹۵)

حدیث ۹۸۹

عن النبي - صلى الله عليه وآله - قال : يا علي ! شارب الخمر لا يقبل - عز و جل - صلاته اربعين يوما فان مات في الاربعين مات كافرا ؛ ای علی ! نماز آدم شرابخوار تا چهل روز پذیرفته نیست و اگر در ظرف چهل روز بمیرد، کافر از دنیا رفته است . (بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۴۷)

حدیث ۹۹۰

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله -: مثل الصلوة و اعمال بنی ادم كرجل اتى مراغة فاتار عليه منها حتى امتلاء ترابا و دنسا ثم عمد الى غدیر ماء طيب فاغتسل به فيذهب عننه التراب و الدنس ، كذلك الصلوات الخمس تغسل عن العبد الذنوب اذا صلى الله من قلبه ؛ مثل نماز و اعمال آدم مثل مردی است که در خاک بغلتد آن چنان که سرپایش را خاک و کثافات فراگیرد، سپس به طرف آبگیری که آبش پاک است برود و در آن غسل نماید و خود را شست و شو دهد و خاک و کثافات را از خود دور کند. این چنین است نماز پنجگانه ، زمانی که بنده با حضور قلب خدا را عبادت کند، کثافات گناه از وی شسته می شود. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۳)

حدیث ۹۹۱

قال علی - عليه السلام -: ليخشع الرجل في صلوته فانه من خشع قلبه الله - عز و جل - خشعت جوارحه فلا يعبث بشيء في الصلوة ؛ مرد باید در نماز خود خاشع باشد، پس وقتی قلبش برای خدا خاشع شد، اعضاء و جوارحش نیز خاشع است ، با چیزی (در حال نماز) بازی نمی کند. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۵، ص ۳۷)

حدیث ۹۹۲

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله -: عبد الله كانك تراه فان كنت لاتراه فانه يراك ؛ عبادت کن خداوند تعالی را، چنانچه گویا او را می بینی ، و اگر تو او را نمی بینی او تو را می بیند. (نهج الفصاحه ، ص ۶۵. سرالصلوة ، ص ۲۶. مکارامام علی علیه السلام : الجاهل لا يرتدع ، وبالمواعظ لا يبتنع ؛ نادان باز نمی ایستد (هیچ نهی و بازداشتی در او اثر نمی کند) و پند و اندرزها سودش نمی دهد . غرر الحکم : ۱۷۲۹)

حدیث ۹۹۳

امام باقر علیه السلام : مَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ مِنْ نَفْسِهِ وَاِعْظَا ، فَإِنَّ مَوَاعِظَ النَّاسِ لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُ شَيْئًا ؛ کسی که خداوند برای او واعظی

درونی قرار ندهد، موعظه‌های مردم هرگز در او سودمند نمی‌افتد. تحف العقول: ۲۹۴

حدیث ۹۹۴

امام سجّاد علیه‌السلام: ابْنِ آدَمَ، إِنَّكَ لَا تَزَالُ بِخَيْرٍ مَا كَانَ لَكَ وَاعِظُ مِنْ نَفْسِكَ، وَمَا كَانَتْ الْمُحَاسَبَةُ مِنْ هِمِّكَ، وَمَا كَانَ الْخَوْفُ لَكَ شِعَارًا، وَالْحَذَرُ لَكَ دِثَارًا؛ ای فرزند آدم! تا زمانی که واعظی از درون داری و به حسابرسی (اعمال خود) اهتمام می‌ورزی و ترس (از خدا و کیفر الهی) جامه زیرین تو باشد و پرهیز بالاپوشت، پیوسته در خیر و صلاح خواهی بود. تحف العقول: ۲۸۰

حدیث ۹۹۵

امام علی علیه‌السلام: مَنْ كَانَ لَهُ فِي نَفْسِهِ وَاعِظٌ كَانَ عَلَيْهِ مِنَ اللَّهِ حَافِظٌ؛ هر که واعظی درونی داشته باشد، او را از جانب خداوند نگهبانی است. بحار الأنوار: ۱۱ / ۶۷ / ۷۸

حدیث ۹۹۶

امام عسکری علیه‌السلام: مَنْ وَعَظَ أَخَاهُ سِرًّا فَقَدْ زَانَهُ، وَمَنْ وَعَظَهُ عَلَانِيَةً فَقَدْ شَانَهُ؛ هر که برادر خود را پنهانی اندرز دهد، او را آراسته است و هر که در برابر دیگران موعظه‌اش کند، او را لکه‌دار کرده‌است. تحف العقول: ۴۸۹

حدیث ۹۹۷

امام علی علیه‌السلام: لَا وَاعِظٌ أْبْلَغُ مِنَ النَّصِيحِ؛ هیچ واعظی مؤثرتر از نصیحت نیست. غرر الحکم: ۱۰۶۲۲

حدیث ۹۹۸

امام علی علیه‌السلام: أْبْلَغُ الْعِظَاتِ الْإِعْتِبَارُ بِمَصَارِعِ الْأَمْوَاتِ؛ رساترین پندها، عبرت گرفتن از آرامگاه‌های مردگان است. غرر الحکم: ۳۱۲۳

حدیث ۹۹۹

امام علی علیه‌السلام: لِلْكَيسِ فِي كُلِّ شَيْءٍ اتِّعَاطٌ؛ انسان زیرک، از هر چیزی پندی می‌آموزد. غرر الحکم: ۷۳۳۸

حدیث ۱۰۰۰

امام علی علیه‌السلام: مَنْ فَهَمَ مَوَاعِظَ الزَّمَانِ لَمْ يَسْكُنْ إِلَى حُسْنِ الظَّنِّ بِالْأَيَّامِ؛ هر که پندهای زمانه را بفهمد، به روزگار خوشبین نباشد. غرر الحکم: ۸۹۳۸

حدیث ۱۰۰۱

امام علی علیه‌السلام: إِذَا أَحَبَّ اللَّهُ عَبْدًا وَعَظَّهُ بِالْعَبْرِ؛ هر گاه خداوند بنده‌ای را دوست بدارد، او را با عبرت‌ها پند دهد. غرر الحکم: ۴۰۳۲

حدیث ۱۰۰۲

امام علی علیه السلام: كَفَى عِظَةً لِدَوَى الْأَلْبَابِ مَا جَرَّبُوا؛ برای خردمندان، تجربه‌های آنان پندی است کافی. غرر الحکم: ۷۰۵۹

حدیث ۱۰۰۳

امام علی علیه السلام: الْعَاقِلُ مَنْ وَعَظَتْهُ النَّجَارِبُ؛ خردمند کسی است که تجربه‌ها او را پند دهد. تحف العقول: ۸۵

حدیث ۱۰۰۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: كَفَى بِالْمَوْتِ وَاِعْظَا؛ مرگ برای اندرز گرفتن بس است. تحف العقول: ۳۵

حدیث ۱۰۰۵

امام علی علیه السلام: بِالْمَوَاعِظِ تَنْجَلِي الْغَفْلَةَ؛ با اندرزهاست که (پرده) غفلت کنار می‌رود. غرر الحکم: ۴۱۹۱

حدیث ۱۰۰۶

امام علی علیه السلام: الْمَوَاعِظُ صَقَالُ النَّفُوسِ، وَجَلَاءُ الْقُلُوبِ؛ اندرزها صیقل بخش جان‌ها، و جلا دهنده دل‌هاست. غرر الحکم: ۱۳۵۴

حدیث ۱۰۰۷

م الاخلاق، ص ۴۵۹

حدیث ۱۰۰۸

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَنْ مَاتَ عَلَى حُبِّ آلِ مُحَمَّدٍ مَاتَ شَهِيدًا؛ هر که بر دوستی آل محمد بمیرد، شهید مرده است. میزان الحکمه، ح ۹۹۶۴

حدیث ۱۰۰۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: كل وعاء يضيق بما جعل فيه الا وعاء العلم فانه يتسع؛ گنجایش هر ظرفی با آنچه در آن نهند، تنگ می‌شود، جز ظرف دانش که هر چه در آن نهند، گسترش می‌یابد. اصول کافی، ج ۳، ص ۱۷۲.

حدیث ۱۰۱۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: من عمل علی غیر علم ما یفسد اکثر مما یصلح؛ هر کس کاری را بدون شناخت انجام دهد، تباه کاری او بیشتر است تا آنچه سامان می‌دهد. تحف العقول، ص ۴۷.

حدیث ۱۰۱۱

امام صادق علیه السلام: طَلَبْتُ نُورَ الْقَلْبِ فَوَجَدْتُهُ فِي التَّفَكُّرِ وَالْبُكَاءِ ، وَطَلَبْتُ الْجَوَازَ عَلَى الصِّرَاطِ فَوَجَدْتُهُ فِي الصَّدَقَةِ ، وَطَلَبْتُ نُورَ الْوَجْهِ فَوَجَدْتُهُ فِي صَلَاةِ اللَّيْلِ؛ روشنایی دل را جویدم و آن را در اندیشیدن و گریستن یافتم و گذر از صراط را جویدم و آن را در صدقه دادن یافتم و نورانیت چهره را جویدم و آن را در نماز شب یافتم . مستدرک الوسائل : ۱۲ / ۱۷۳ / ۱۳۸۱۰ منتخب میزان الحکمه : ۵۷۲

حدیث ۱۰۱۲

امام علی علیه السلام: مَنْ أَحَبَّ لِقَاءَ اللَّهِ سُبْحَانَهُ سَيَلَعَنَ الدُّنْيَا؛ کسی که دیدار خدای سبحان را دوست بدارد، دنیا را از یاد ببرد . غرر الحکم : ۸۴۲۵ منتخب میزان الحکمه : ۵۰۴

حدیث ۱۰۱۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: مَنْ أَحَبَّ لِقَاءَ اللَّهِ أَحَبَّ اللَّهُ لِقَاءَهُ ، وَمَنْ كَرِهَ لِقَاءَ اللَّهِ كَرِهَ اللَّهُ لِقَاءَهُ؛ هر که دیدار خدا را دوست داشته باشد ، خدا دیدار او را دوست دارد و هر که دیدار خدا را خوش نداشته باشد، خدا نیز دیدار او را خوش ندارد. کنز العمال : ۴۲۱۲۱ منتخب میزان الحکمه : ۵۰۴

حدیث ۱۰۱۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: مِنْ عِلْمَاتِ الشَّقَاءِ جُمُودُ الْعَيْنِ؛ از نشانه‌های شقاوت و بدبختی خشکیدگی چشم است . بحار الأنوار : ۷۰ / ۵۲ / ۱۱ منتخب میزان الحکمه : ۷۸

حدیث ۱۰۱۵

امام صادق علیه السلام: مَا مِنْ شَيْءٍ إِلَّا وَلَهُ كَيْلٌ أَوْ وَزَنٌ إِلَّا الدَّمْعَ ، فَإِنَّ الْقَطْرَةَ مِنْهَا تُطْفِئُ بَحَارًا مِنْ نَارٍ ، وَإِذَا اغْرُورَقَتِ الْعَيْنُ بِمَائِهَا لَمْ يَزْهَقْ وَجْهَهُ فَتَرَّ وَلَا ذَلْمَةً ، فَإِذَا فَاضَتْ حَرَمَهُ اللَّهُ عَلَى النَّارِ ، وَلَوْ أَنَّ بَاكِيًا بَكَى فِي أُمَّةٍ لُرَّحِمُوا ؛ هر چیزی پیمانان و وزنی دارد مگر اشکها ؛ زیرا قطره‌ای اشک دریاهایی از آتش را فرو می‌نشانند . و هر گاه چشم در اشک خود غرق شود ، گرد هیچ فقر و ذلتی بر چهره آن ننشیند . و هر گاه اشکها سرازیر شود خداوند آن چهره را بر آتش حرام گرداند . و اگر گرینده‌ای در میان امتی بگرید همه آن امت مشمول رحمت می‌شوند . بحار الأنوار : ۹۳ / ۳۳۱ / ۱۴ منتخب میزان الحکمه : ۷۸

حدیث ۱۰۱۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: عَلَيْكَ بِقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ ؛ فَإِنَّ قِرَاءَتَهُ كَفَّارَةٌ لِلذُّنُوبِ ، وَسَتْرٌ فِي النَّارِ ، وَأَمَانٌ مِنَ الْعَذَابِ؛ بر تو باد خواندن قرآن؛ زیرا خواندن آن کفار گناهان است و پرده‌ای در برابر آتش و موجب ایمنی از عذاب. بحار الأنوار : ۹۲ / ۱۷ / ۱۸ منتخب میزان الحکمه : ۴۶۰

حدیث ۱۰۱۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: لَا يَنْبَغِي لِصَاحِبِ الْقُرْآنِ أَنْ يَحِدَّ مَعَ مَنْ حَدَّ ، وَلَا يَجْهَلَ مَعَ مَنْ يَجْهَلُ وَفِي جَوْفِهِ كَلَامُ اللَّهِ ؛ برای ملازم قرآن شایسته نیست با کسی که نسبت به او تندی کرده است ، تندی کند و کسی که در درونش کلام خداست، با کسی

که (نسبت به وی) رفتار جاهلانه می‌کند، نابخردانه رفتار نمی‌کند. کنزالعمال: ۲۳۴۷ منتخب میزان الحکمه: ۴۶۰

حدیث ۱۰۱۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: إِنَّ أَحَقَّ النَّاسِ بِالْتَّخَشُّعِ فِي السِّرِّ وَالْعَلَانِيَةِ لِحَامِلُ الْقُرْآنِ، وَإِنَّ أَحَقَّ النَّاسِ فِي السِّرِّ وَالْعَلَانِيَةِ بِالصَّلَاةِ وَالصَّوْمِ لِحَامِلُ الْقُرْآنِ؛ سزاوارترین مردم به خشوع و ورزیدن نهانی و آشکار در برابر خدا، حافظ قرآن است. و سزاوارترین مردم به نماز گزاردن و روزه گرفتن در آشکار و نهان، حافظ قرآن است. الکافی: ۲ / ۶۰۴ / ۵ منتخب میزان الحکمه: ۴۶۰

حدیث ۱۰۱۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: إِنَّ الَّذِي لَيْسَ فِي جَوْفِهِ شَيْءٌ مِنَ الْقُرْآنِ كَالْيَتِيمِ الْخَرِبِ؛ کسی که در اندرونش چیزی از قرآن نیست، همانند خانه‌ای ویران است. کنزالعمال: ۲۴۷۸ منتخب میزان الحکمه: ۴۶۰

حدیث ۱۰۲۰

امام علی علیه السلام: اللَّهُ فِي الْقُرْآنِ، لَا يَسْبِقُكُمْ بِالْعَمَلِ بِهِ غَيْرُكُمْ. خدا را! خدا را! درباره قرآن، مبدا دیگران با عمل به آن، بر شما پیشی گیرند. نهج البلاغه: الكتاب ۴۷ منتخب میزان الحکمه: ۴۵۸

حدیث ۱۰۲۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: إِذَا التَّبَسَّتْ عَلَيْكُمْ الْأُمُورُ كَقَطْعِ اللَّيْلِ الْمُظْلِمِ فَعَلَيْكُمْ بِالْقُرْآنِ؛ فَإِنَّهُ شَافِعٌ مُشَفَّعٌ وَمَا حِلٌّ مُصَدَّقٌ، مَنْ جَعَلَهُ أَمَامَهُ قَادَةً إِلَى الْجَنَّةِ، وَمَنْ جَعَلَهُ خَلْفَهُ سَاقَهُ إِلَى النَّارِ؛ هر گاه کارها همچون پاره‌های شب تاریک بر شما تاریک و شبهه‌ناک شد، به قرآن روی آورید؛ زیرا قرآن شفیع است که شفاعتش پذیرفته است و شاکی و خصمی است که شکایتش قبول می‌شود. هر که قرآن را فرا روی خود قرار دهد، او را به سوی بهشت کشاند و هر که آن را پشت سر خویش نهد، به سوی دوزخش براند. نوادر الراوندی: ۲۱، ۲۲

حدیث ۱۰۲۲

امام علی علیه السلام: تَعَلَّمُوا الْقُرْآنَ؛ فَإِنَّهُ أَحْسَنُ الْحَدِيثِ، وَتَفَقَّهُوا فِيهِ فَإِنَّهُ رَبِيعُ الْقُلُوبِ؛ قرآن را بیاموزید، که آن بهترین سخن است و در آن دانا و فقیه شوید که آن بهار دلهاست. نهج البلاغه: الخطبة: ۱۱۰

حدیث ۱۰۲۳

مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ لِيَأْكُلَ بِهِ النَّاسَ جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَوَجْهُهُ عَظْمٌ لَا لَحْمَ فِيهِ؛ هر کس به منظور سرکیسه کردن مردم قرآن بخواند، روز قیامت در حالی بیاید که چهره‌اش استخوان است و گوشتی در آن نیست. ثواب الأعمال: ۱ / ۳۲۹

حدیث ۱۰۲۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: إِنَّ مِنْ تَعْظِيمِ جَلَالِ اللَّهِ عِزِّ وَجَلِّ كَرَامَةِ ذِي الشَّيْبَةِ، وَحَامِلِ الْقُرْآنِ، وَالْإِمَامِ الْعَادِلِ. احترام نهادن به ریش سفید و قرآن دان و پیشوای دادگر، بزرگداشت جلال و شکوه خداوند عز و جل است. کنزالعمال: ۲۵۵۰۷

حدیث ۱۰۲۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم: عَلَيكَ بَيِّتَاوَةُ الْقُرْآنِ وَذِكْرُ اللَّهِ كَثِيرًا، فَإِنَّهُ ذِكْرٌ لَكَ فِي السَّمَاءِ وَنُورٌ لَكَ فِي الْأَرْضِ؛ بر تو باد به تلاوت قرآن و بسیاری یاد خدا؛ زیرا که آن در آسمان، برای تو نام (و آوازه) است و در زمین نور. الخصال: ۵۲۵ / ۱۳

حدیث ۱۰۲۶

امام صادق علیه السلام فرمودند: إِنَّ الْمُؤْمِنَ يَغِيْبُ وَلَا يَحْسُدُ وَالْمُنَافِقُ يَحْسُدُ وَلَا يَغِيْبُ؛ مؤمن غبطه می خورد و حسادت نمی ورزد، منافق حسادت می ورزد و غبطه نمی خورد. کافی، ج ۲، ص ۳۰۷، ح ۷

حدیث ۱۰۲۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: اتَّقُوا اللَّهَ وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ فَإِنَّ اللَّهَ يُصَلِّحُ بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؛ تقوای الهی داشته باشید و اصلاح کنید میان خودتان را زیرا خداوند در روز قیامت میان مؤمنین را اصلاح می کند. محجّه البيضاء، ج ۳، ص ۳۷۳

حدیث ۱۰۲۸

امام صادق علیه السلام فرمودند: مَنْ أَحْصَى عَلَى أَخِيهِ الْمُؤْمِنِ عَيْبًا لِيُعَيِّبَهُ بِهِ يَوْمًا مَا كَانَ مِنْ أَهْلِ هَذِهِ الْآيَةِ قَالَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ: إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ؛ هر کس درصدد عیب جویی برادر مؤمنش برآید، تا با آن روزی او را سرزنش کند، مشمول این آیه است: کسانی که دوست دارند، زشتی‌ها در میان مردم با ایمان شیوع پیدا کند، عذاب دردناکی برای آنان در دنیا و آخرت خواهد بود و خداوند می داند و شما نمی دانید. مستدرک الوسائل، ج ۹، ص ۱۱۰، ح ۱۰۳۷۹

حدیث ۱۰۲۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَا تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ حَتَّى تُؤْمِنُوا وَلَا تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا أَوْ لَا أَدُلُّكُمْ عَلَى شَيْءٍ إِذَا فَعَلْتُمُوهُ تَحَابَبْتُمْ؟ أَفَشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ؟ به خدایی که جانم در اختیار اوست، وارد بهشت نمی شوید مگر مؤمن شوید و مؤمن نمی شوید، مگر این که یکدیگر را دوست بدارید. آیا می خواهید شما را به چیزی راهنمایی کنم که با انجام آن، یکدیگر را دوست بدارید؟ سلام کردن بین یکدیگر را رواج دهید. مشکاه الانوار، ص ۱۵۷

حدیث ۱۰۳۰

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: الطَّيْبَةُ شِرْكٌ وَمَا نَا إِلَّا وَلَكِنَّ اللَّهَ يُدْهِبُهُ بِالتَّوَكُّلِ؛ فال بد زدن شرک است و هیچ کس از ما نیست مگر این که به نحوی دستخوش فال بد زدن می شود، اما خداوند با توکل به او آن را از بین می برد. سنن ابن ماجه، ج ۲، ص ۱۱۷۰، ح ۳۵۳۸

حدیث ۱۰۳۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: **إِعْلَمَ أَنَّ الصِّدْقَ مُبَارَكٌ وَ الْكِذْبُ مَشْوُومٌ**؛ بدان که راستگویی، پر برکت است و دروغگویی، شوم. تحف العقول، ص ۱۴

حدیث ۱۰۳۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: **الْصِّدْقُ طُمْنِينَةٌ وَ الْكِذْبُ رَيْبَةٌ**؛ راستگویی [مایه] آرامش و دروغگویی [مایه] تشویش است. نهج الفصاحه، ح ۱۸۶۴

حدیث ۱۰۳۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: **إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ أَحَبُّ الْكَذِبِ فِي الصَّلَاحِ وَأَبْغَضُ الصِّدْقِ فِي الْفَسَادِ**؛ خداوند عزوجل، دروغی را که باعث صلح و آشتی شود دوست دارد و از راستی که باعث فتنه شود بیزار است. من لا يحضره الفقيه، ج ۴، ص ۳۵۳، ح ۵۷۶۲

حدیث ۱۰۳۴

امام صادق علیه السلام فرمودند: **إِنَّ مِمَّا أَعَانَ اللَّهُ (بِهِ) عَلَى الْكَذَّابِينَ النَّسِيَانَ**؛ از جمله کمکهای خداوند بر ضد دروغگویان فراموشی است. کافی، ج ۲، ص ۳۴۱، ح ۱۵

حدیث ۱۰۳۵

امام سجاد علیه السلام فرمودند: **اتَّقُوا الْكَذِبَ الصَّغِيرَ مِنْهُ وَالْكَبِيرَ، فِي كُلِّ جِدٍّ وَهَزَلٍ فَإِنَّ الرَّجُلَ إِذَا كَذَبَ فِي الصَّغِيرِ اجْتَرَأَ عَلَى الْكَبِيرِ**؛ از دروغ کوچک و بزرگش، جدی و شوخیش بپرهیزید، زیرا انسان هرگاه در چیز کوچک دروغ بگوید، به گفتن دروغ بزرگ نیز جرئت پیدا می کند. تحف العقول، ص ۲۷۸

حدیث ۱۰۳۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: **أَنَا زَعِيمٌ بَيْتٍ فِي رِبْضِ الْجَنَّةِ، وَبَيْتٍ فِي وَسْطِ الْجَنَّةِ، وَبَيْتٍ فِي أَعْلَى الْجَنَّةِ لِمَنْ تَرَكَ الْمِرَاءَ وَإِنْ كَانَ مُحِقًّا، وَلِمَنْ تَرَكَ الْكَذِبَ وَإِنْ كَانَ هَازِلًا، وَلِمَنْ حَسَنَ خُلُقُهُ**؛ من بر کسی که مجادله را رها کند، هر چند حق با او باشد و کسی که دروغ نگوید، هر چند به شوخی باشد و کسی که اخلاقی را نیکو گرداند، خانه ای در حومه بهشت و خانه ای در مرکز بهشت و خانه ای در بالای بهشت ضمانت می کنم. خصال، ص ۱۴۴

حدیث ۱۰۳۷

امام علی علیه السلام فرمودند: (علامه) **أَلَا يُمَانُ أَنْ تُؤَثِّرَ الصِّدْقَ حَيْثُ يَضُرُّكَ عَلَى الْكَذِبِ حَيْثُ يَنْفَعُكَ**؛ (نشانه) ایمان، این است که راستگویی را هر چند به زیان تو باشد بر دروغگویی، گرچه به سود تو باشد، ترجیح دهی. نهج البلاغه، حکمت ۴۵۸

حدیث ۱۰۳۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: **إِنَّ رَجُلًا- أَتَى سَيِّدَنَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ عَلَّمَنِي خُلُقًا**

يَجْمَعُ لِي خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: لَا تَكْذِبْ؛ مَرَدِي بِهِ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ عَرَضَ كَرْدًا: بِهِ مِنْ اخْتِلَافِي بِمُؤَزِّدٍ كَمَا خَيْرَ دُنْيَا وَآخِرَتٍ فِي آن جَمْعٌ بِأَشَدِّ، حَضْرَتٌ فَرَمُودَنَد: دَرُوعٌ نَكْو. بحار الأنوار، ج ۷۲، ص ۲۶۲، ح ۴۳

حدیث ۱۰۳۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: لَنْ يَهْدِيَ اللَّهُ بِكَ رَجُلًا وَاحِدًا خَيْرٌ لَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا؛ اِذَا خَدَاوَنَد بُوَسِيلَهُ تُو يَك نَفْرًا هِدَايَتِ كَنْد بَرَا تُو بَهْتَرِ اسْتِ از دُنْيَا وَ هَرِ اَنْجَه دَرِ اَنْ اسْتِ. (بحار الأنوار، ج ۲، ص ۲)

حدیث ۱۰۴۰

امام صادق علیه السلام فرمودند: كُونُوا دُعَاةً لِلنَّاسِ بِغَيْرِ اَلْسِنَتِكُمْ، لِيُرَوْا مِنْكُمْ الْوَرَعَ وَ الْجِتِهَادَ وَ الصَّلَاةَ وَ الْخَيْرَ، فَاِنَّ ذَلِكَ دَاعِيَةٌ؛ مَرْدَم رَا بَه غَيْرِ از زَبَانِ خُود، دَعْوَتِ كَنْيد، تَا پَرهيزِ كَارِي وَ كُوشِشِ دَرِ عِبَادَتِ وَ نَمَازِ وَ خُوبِي رَا از شَمَا بِيِنِنْد، زِيْرَا اِيْنِهَا خُودِ دَعْوَتِ كَنْنِدِه اسْتِ. (كافي، ج ۲، ص ۷۸، ح ۱۴)

حدیث ۱۰۴۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: مَنْ دَعَا إِلَى هُدًى كَانَ لَهُ مِنَ الْجِرِّ مِثْلُ أُجُورِ مَنْ تَبِعَهُ لَا يَنْقُصُ ذَلِكَ مِنْ أُجُورِهِمْ شَيْئًا وَ مَنْ دَعَا إِلَى ضَلَالَةٍ كَانَ عَلَيْهِ مِنَ الْإِثْمِ مِثْلُ أُثْمِ مَنْ تَبِعَهُ لَا يَنْقُصُ مِنْ آثَامِهِمْ شَيْئًا؛ هَرِ كَسِي، بَه هِدَايَتِي رَاهِنَمَايِي كَنْد، پَادَاشِي رَا كَه بَرَا پِيْرُوَانِ هِدَايَتِ وَ جُودِ دَارِد، بَرَا اُو نِيْزِ خُواهِدِ بُوْد؛ بِي اَنْ كَه از پَادَاشِ پِيْرُوَانِ كَاسْتِه شُود، وَ هَرِ كَسِ بَه گَمْرَاهِي اِي رَاهِنَمَايِي كَنْد گَنَاهِي كَه بَرَا پِيْرُوَانِ اَنْ وَ جُودِ دَارِد، بَرَا اُو نِيْزِ خُواهِدِ بُوْد؛ بِي اَنْ كَه از گَنَاهِ اَنِهَا كَاسْتِه شُود. (مَنِة الْمَرِيْد، ص ۱۰۲)

حدیث ۱۰۴۲

امام صادق علیه السلام فرمودند: مَنْ عَرَفَ اللَّهَ خَافَهُ، وَ مَنْ خَافَ اللَّهَ حَثَّ اللَّهُ الْخَوْفَ مِنَ اللَّهِ عَلَى الْعَمَلِ بِطَاعَتِهِ وَالْأَخْذِ بِتَأْدِيَتِهِ، فَبَشِّرِ الْمُطِيعِينَ الْمُتَأَدِّبِينَ بِأَدَبِ اللَّهِ وَ الْأَخْذِينَ عَنِ اللَّهِ أَنَّهُ حَقٌّ عَلَى اللَّهِ أَنْ يُنَجِّيَهُ مِنْ مُضَةِ لَاتِ الْفِتَنِ؛ اَنْ كَه خُودَا رَا شَنَاخْتِ، از اُو تَرَسِيْدِ وَ اَنْ كَسِ كَه از خُودَا تَرَسِيْد، تَرَسِ از خُودَا اُو رَا بَه عَمَلِ بَه فَرْمَانِ اُو وَ دَرِ پِيْشِ گَرَفْتَنِ اَدْبِشِ وَاْدَاشْتِ. پَسِ فَرْمَانِ بَرْدَارَانِ اَدْبِ شُدِه بَه اَدْبِ خُودَا وَ اطَاعَتِ كَنْنِدِ گَن دَسْتُورِهَايِ اُو رَا بَشَارَتِ دِه كَه بَرِ خُودَا اسْتِ كَه اَنِهَا رَا از فِتْنِهَايِ گَمْرَاهِ كَنْنِدِه بَرِهَانْد. مَصْبَاحِ الشَّرِيْعِه، ص ۱۰۸

حدیث ۱۰۴۳

امام صادق علیه السلام فرمودند: مَنْ عَرَفَ اللَّهَ خَافَ اللَّهَ وَ مَنْ خَافَ اللَّهَ سَخَتْ نَفْسُهُ عَنِ الدُّنْيَا؛ هَرِ كَه خُودَا رَا بَشَنَاسْدِ تَرَسِ اُو دَرِ دَلِشِ مِي اَفْتَدِ وَ هَرِ از خُودَا تَرَسَانِ بَاشْدِ نَفْسِشِ از دُنْيَا بَازِ مِي مَآنْد. جِهَادِ النَفْسِ، ص ۸۳

حدیث ۱۰۴۴

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند: مَا عَرَفَ اللَّهَ مِنْ عَصَاةٍ؛ خُودَا رَا نَشَنَاخْتِه اَنْ كَه نَافَرْمَانِي اَشِ كَنْد. تَحْفِ الْعُقُولِ، ص ۲۹۴

حدیث ۱۰۴۵

امام علی علیه السلام فرمودند: يَتَّبِعِي لِمَنْ عَرَفَ اللَّهَ سُبْحَانَهُ أَنْ لَا يَخْلُوَ قَلْبُهُ مِنْ رَجَائِهِ وَخَوْفِهِ؛ کسی که خدای سبحان را می شناسد، شایسته است دلش از بیم و امید به او خالی نباشد. غررالحکم، ج ۶، ص ۴۴۱، ح ۱۰۹۲۶

حدیث ۱۰۴۶

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: أَفْضَلُ الْعَمَالِ الْعِلْمُ بِاللَّهِ إِنَّ الْعِلْمَ يَنْفَعُكَ مَعَهُ قَلِيلُ الْعَمَلِ وَكَثِيرُهُ وَإِنَّ الْجَهْلَ لَا يَنْفَعُكَ مَعَهُ قَلِيلُ الْعَمَلِ وَلَا كَثِيرُهُ؛ بهترین اعمال، خداشناسی است، زیرا با وجود علم و معرفت، عمل، کم یا زیاد تو را سود می بخشد اما با وجود نادانی (نسبت به خدا) عمل، نه اندکش تو را سود می بخشد نه بسیارش. کنز العمال، ج ۱۰، ص ۱۴۳، ح ۲۸۷۳۱

حدیث ۱۰۴۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لَا تَنْظُرُوا إِلَى صَیْغِرِ الذَّنْبِ وَلَكِنْ انظُرُوا إِلَى مَا اجْتَرَأْتُمْ؛ به کوچکی گناه نگاه نکنید بلکه به چیزی [نافرمانی خدا] که بر آن جرات یافته اید بنگرید. (جهاد النفس، ح ۴۰۵)

حدیث ۱۰۴۸

امام سجاد علیه السلام فرمودند: فَأَمَّا حَقُّ اللَّهِ الْأَكْبَرُ فَإِنَّكَ تَعْبُدُهُ لَا تُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا فَإِذَا فَعَلْتَ ذَلِكَ بِإِخْلَاصٍ جَعَلَ لَكَ عَلَى نَفْسِهِ أَنْ يَكْفِيَنَّكَ أَمْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَيَحْفَظَ لَكَ مَا تُحِبُّ مِنْهَا؛ حق بزرگتر خداوند این است که او را پرستی و چیزی را با او شریک نسازی، که اگر خالصانه چنین کنی، خداوند کار دنیا و آخرت را کفایت می کند و آنچه را دوست داری برایت نگه می دارد. (نهج الفصاحه، ح ۳۰۵۷)

حدیث ۱۰۴۹

امام علی علیه السلام: لَا يَسَعِدُ أَمْرٌ إِلَّا بِطَاعَةِ اللَّهِ سُبْحَانَهُ وَلَا يَشْقَى أَمْرٌ إِلَّا بِمَعْصِيَةِ اللَّهِ؛ هیچ کس جز با اطاعت خدا خوشبخت نمی شود و جز با معصیت خدا بدبخت نمی گردد. (غررالحکم، ح ۱۰۸۴۸)

حدیث ۱۰۵۰

امام حسین علیه السلام فرمودند: مَنْ حَاوَلَ أَمْرًا بِمَعْصِيَةِ اللَّهِ كَانَ أَفْوَتَ لِمَا يَرْجُو وَأَسْرَعَ لِمَا يَحْذَرُ؛ کسی که بخواهد از راه گناه به مقصدی برسد، دیرتر به آرزویش می رسد و زودتر به آنچه می ترسد گرفتار می شود. (بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۲۰)

حدیث ۱۰۵۱

امام حسین علیه السلام فرمودند: مَنْ حَاوَلَ أَمْرًا بِمَعْصِيَةِ اللَّهِ كَانَ أَفْوَتَ لِمَا يَرْجُو وَأَسْرَعَ لِمَجِيئِ مَا يَحْذَرُ؛ آن که در کاری که نافرمانی خداست بکوشد امیدش را از دست می دهد و نگرانیها به او رو می آورد. (بحار الانوار، ج ۳، ص ۳۹۷)

حدیث ۱۰۵۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: خَمْسٌ مِنْ سُنَنِ الْمُرْسَلِينَ: الْحَيَاءُ وَالْحِلْمُ وَالْحِجَامَةُ وَالسَّوَاكُ وَالتَّعَطُّرُ؛ پنج چیز از سنت

پیغمبران است: حیا، بردباری، حجامت کردن، و مسواک و عطر زدن. نهج الفصاحه، ح ۱۴۶۳

حدیث ۱۰۵۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: **إِنَّ مِنَ الذُّنُوبِ ذُنُوبًا لَا يُكَفِّرُهَا صِيْلَةٌ وَلَا صَدَقَةٌ، قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَمَا يُكَفِّرُهَا قَالَ الْهُمُومُ فِي طَلَبِ الْمَعِيشَةِ؛** بعضی از گناهان به وسیله نماز و صدقه هم آمرزیده نمی شوند. سؤال شد یا رسول الله! پس چه چیز موجب آمرزش آن است؟ فرمودند: جدیت و تلاش در طلب معیشت. مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۱۳

حدیث ۱۰۵۴

امام علی علیه السلام فرمودند: **الْعَمَلُ الْعَمَلُ، ثُمَّ النَّهْيَةُ النَّهْيَةُ، وَالِاسْتِقَامَةُ الْاسْتِقَامَةُ، ثُمَّ الصَّبْرُ الصَّبْرُ، وَالْوَرَعُ، إِنَّ لَكُمْ نَهْيَةً فَانْتَهُوا إِلَى نَهْيَتِكُمْ؛** کار کنید و آن را به پایانش رسانید و در آن پایداری کنید؛ آن گاه شکیبایی ورزید و پارسا باشید. همانا شما را پایانی است؛ پس، خود را به آن پایان (بهشت) رسانید. نهج البلاغه

حدیث ۱۰۵۵

امام علی علیه السلام فرمودند: **قَلِيلٌ تَدُوْمُ عَلَيْهِ، أَرْجَى مِنْ كَثِيرٍ مَمْلُوءٍ مِنْهُ؛** کار (خیر) اندک، که بر آن مداومت ورزی، از کار بسیار که از آن خسته شوی، امیدوار کننده تر است. نهج البلاغه

حدیث ۱۰۵۶

امام علی علیه السلام فرمودند: **إِذَا هَبْتَ أَمْرًا فَفَعَّ فِيهِ، فَإِنَّ شِدَّةَ تَوَقُّيهِ أَعْظَمُ مِمَّا تَخَافُ مِنْهُ؛** هرگاه از کاری ترسیدی، خود را به کام آن بینداز، زیرا ترس شدید از آن کار، دشوارتر و زیانبارتر از اقدام به آن کار است. غررالحکم، ۸۹۵۵

حدیث ۱۰۵۷

امام علی علیه السلام فرمودند: **الشَّرْفُ بِالْهَمِّ الْعَالِيَةِ لَا بِالرَّمِّ الْبَالِيَةِ؛** شرافت به همت های بلند است نه به استخوان های پوسیده. نهج البلاغه

حدیث ۱۰۵۸

امام علی علیه السلام فرمودند: **اقْصِرْ هِمَّتَكَ عَلَى مَا يَلْزُمُكَ وَ لَا تَخْضُ فِيمَا لَا يَعْينُكَ؛** همت خود را صرف چیزهایی کن که به آن نیاز داری و آنچه را به کارت نمی آید پی گیری مکن. نهج البلاغه

حدیث ۱۰۵۹

امام علی علیه السلام فرمودند: **إِنَّ سَيِّمَتَ هِمَّتِكَ لِإِصْلَاحِ النَّاسِ فَايْدَأُ بِنَفْسِكَ فَإِنَّ تَعَاطِيكَ صَيْلًاخَ غَيْرِكَ وَ أَنْتَ فَاسِدٌ أَكْبَرُ الْعَيْبِ؛** اگر همت والای اصلاح مردم را در سرداری، از خودت آغاز کن، زیرا پرداختن تو به اصلاح دیگران، در حالی که خود فاسد باشی بزرگترین عیب است. نهج البلاغه

حدیث ۱۰۶۰

امام علی علیه السلام فرمودند: قَدَرُ الرَّجُلِ عَلَى قَدْرِ هِمَّتِهِ؛ اندازه هر کس به اندازه همت او است. منتخب میزان الحکمه، ۳۱۴

حدیث ۱۰۶۱

حضرت علی علیه السلام فرمودند: كَفَى بِالْمَرْءِ غَفْلَةً أَنْ يَصْرِفَ هِمَّتَهُ فِيمَا لَا يَعْنِيهِ؛ غفلت آدمی را همین بس که همتش را در آنچه به کارش نمی‌آید، صرف کند. نهج البلاغه

حدیث ۱۰۶۲

حضرت علی علیه السلام فرمودند: كُنْ بِعَيْدِ الْهِمَمِ إِذَا طَلَبْتَ، كَرِيمَ الظَّفَرِ إِذَا غَلَبَتْ؛ هرگاه در پی چیزی هستی، بلند همت باش و آن‌گاه که چیره شدی، در پیروزی کریم باش. نهج البلاغه

حدیث ۱۰۶۳

امام علی علیه السلام فرمودند: آفَةُ النُّجْحِ الكَسْلُ؛ آفت موفقیت تنبلی است. میزان الحکمه، ج ۱۱، ص ۵۱۸۴

حدیث ۱۰۶۴

امام علی علیه السلام فرمودند: مَنْ دَامَ كَسَلُهُ خَابَ أَمَلُهُ؛ کسی که پیوسته تنبلی کند، در رسیدن به آرزویش ناکام ماند. میزان الحکمه، ج ۱۱، ص ۵۱۸۴

حدیث ۱۰۶۵

امام علی علیه السلام فرمودند: مِنْ سَبَبِ الْحِزْمَانِ التَّوَانِي؛ یکی از عوامل محرومیت سستی (در کار) است. نهج البلاغه

حدیث ۱۰۶۶

امام علی علیه السلام فرمودند: ضَادُّوا التَّوَانِي بِالْعَزْمِ؛ با عزم و اراده به جنگ سستی بروید. میزان الحکمه، ج ۱۱، ص ۵۱۸۴

حدیث ۱۰۶۷

امام حسن علیه السلام فرمودند: لَا مَرْوَةَ لِمَنْ لَا هِمَّةَ لَهُ؛ کسی که همت ندارد مروت ندارد. بحار الانوار، ج ۸، ص ۱۱۱

حدیث ۱۰۶۸

إِتَّقُوا اللَّهَ عِبَادَ اللَّهِ وَاجِدُوا فِي الطَّلَبِ وَتَجَاهِ الْهَرَبِ وَادْرُوا الْعَمَلَ قَبْلَ مُقْطَعَاتِ النَّقِمَاتِ وَهَادِمِ الْأَدْبَاتِ؛ ای بندگان خدا! تقوا پیشه کرده و برای رسیدن به خواسته‌ها تلاش کنید و از کارهای ناروا بگریزید و قبل از آنکه ناگواری‌ها به شما روی آورند و نابود کننده لذات [مرگ] فرا رسد، به کار [های نیک] مبادرت ورزید. بحار الانوار، ج ۱، ص ۲۱۸

حدیث ۱۰۶۹

امام حسن علیه‌السلام: وَاعْمَلْ لِدُنْيَاكَ كَأَنَّكَ تَعِيشُ أَبَدًا وَاعْمَلْ لِآخِرَتِكَ كَأَنَّكَ تَمُوتُ غَدًا؛ برای دنیایت چنان کار کن که گویا برای همیشه [در این دنیا] خواهی بود. و برای آخرت [نیز چنان] سعی و تلاش کن که گویا فردا از دنیا خواهی رفت. تحف العقول، ص ۴۰۸، ح ۲۰

حدیث ۱۰۷۰

امام باقر علیه‌السلام فرمودند: إِيَّاكَ وَالْكَسَلَ وَالزَّجَرَ فَإِنَّهُمَا مِفْتَاحُ كُلِّ شَرٍّ؛ از تنبلی و بی‌حوصلگی بپرهیز، زیرا که این دو کلید هر بدی می‌باشند. میزان الحکمه، ج ۱۱، ص ۵۱۸۶

حدیث ۱۰۷۱

امام باقر علیه‌السلام فرمودند: إِنِّي لِأَبْغُضُ الرَّجُلَ أَنْ يَكُونَ كَسَلًا عَنْ أَمْرِ دُنْيَاهُ، وَ مَنْ كَسَلَ عَنْ أَمْرِ دُنْيَاهُ فَهُوَ عَنْ أَمْرِ آخِرَتِهِ أَكْسَلَ؛ من مردی را که در کار دنیایش تنبل باشد مبعوض میدارم و کسی که در کار دنیا تنبل باشد، در کار آخرتش تنبل تر است. وسائل الشیعه، ج ۱۲، صفحه ۳۷

حدیث ۱۰۷۲

امام باقر علیه‌السلام فرمودند: إِيَّاكَ وَالْكَسَلَ وَالزَّجَرَ إِنَّهُمَا مِفْتَاحُ كُلِّ سُوءٍ؛ از تنبلی و بی‌حوصلگی بپرهیز، زیرا که این دو کلید هر بدی می‌باشند. وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۳۹

حدیث ۱۰۷۳

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: إِيَّاكَ وَالْكَسَلَ وَالزَّجَرَ فَإِنَّهُمَا يَمْنَعَانِكَ مِنْ حَظِّكَ مِنَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ؛ از تنبلی و بی‌حوصلگی بپرهیز، زیرا که این دو خصلت تو را از بهره دنیا و آخرت باز می‌دارند. میزان الحکمه، ج ۱۱، ص ۵۱۸۶

حدیث ۱۰۷۴

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: مَنْ طَلَبَ الدُّنْيَا اسْتِغْفَافًا عَنِ النَّاسِ وَ سَعِيَ عَلَى أَهْلِهِ وَ تَعَطَّفًا عَلَى جَارِهِ لَقِيَ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ وَجْهُهُ مِثْلُ الْقَمَرِ لَيْلَةَ الْبَدْرِ؛ هر کس دنیا را طلب کند به قصد این که آبروی خود را از مردم حفظ، رفاه خانواده‌اش را تأمین و به همسایه‌اش کمک کند، وقتی با خدا دیدار کند، چهره‌اش همانند ماه شب بدر می‌درخشد. وسائل الشیعه، ج ۱۷، ص ۲۱

حدیث ۱۰۷۵

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: يَا هِشَامُ! إِنْ رَأَيْتَ الصَّيِّفِينَ قَدِ اتَّقَيَا فَلَا تَدْعُ طَلَبَ الرِّزْقِ فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ؛ اگر در خط مقدم جبهه، درگیری شروع شد، باز هم کار کردن و طلب روزی را در آن روز ترک نکن. کافی، ج ۵، ص ۷۸

حدیث ۱۰۷۶

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: اَوْصِيكَ بِتَقْوَى اللَّهِ وَالْوَرَعِ وَالْإِجْتِهَادِ وَعَلِمَ أَنَّهُ لَا يَنْفَعُ اجْتِهَادٌ لَا وَرَعَ فِيهِ؛ تو را به تقوای الهی و

پارسایی و کوشش سفارش می‌کنم و بدان که کوششی که در آن پارسایی نباشد، سودی نمی‌دهد. کافی، ج ۲ ص ۷۶

حدیث ۱۰۷۷

امام صادق علیه السلام فرمودند: لَا تَكْسِبُوا فِي طَلَبِ مَعَايِشِكُمْ فَإِنَّ آبَاءَنَا كَانُوا يَرَكُضُونَ فِيهَا وَيَطْلُبُونَهَا؛ در طلب روزی و نیازهای زندگی تنبلی نکنید، چرا که پدران و نیاکان ما به دنبال آن میدویدند و آنرا طلب می‌کردند. وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۳۸

حدیث ۱۰۷۸

امام صادق علیه السلام فرمودند: لَا تَكْسَلْ عَنِ مَعِيشَتِكَ فَتَكُونَ كَلًّا عَلَى غَيْرِ كَدْرٍ؛ معاش دنیوی خود تنبلی مکن که سربرابر دیگران باشی. فروع کافی، ج ۵، ص ۸۶

حدیث ۱۰۷۹

امام رضا علیه السلام فرمودند: الْأَذَى يَطْلُبُ مَنْ فَضِّلَ يَكْفُ بِهِ عِيَالَهُ أَعْظَمُ أَجْرًا مِنَ الْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ؛ کسی که دنبال روزی می‌رود تا آبروی خود و خانواده‌اش را حفظ کند، اجر و پاداشش از رزمنده‌ای که در راه خدا جنگ می‌کند بیشتر است (عرق کارگر معادل خون شهید است). وسائل الشیعه، ج ۱۷، ص ۶۷

حدیث ۱۰۸۰

امام علی علیه السلام فرمودند: عَلَيْكُمْ بِالْجِدِّ وَالْاجْتِهَادِ وَالتَّأَهُبِ وَالِاسْتِعْدَادِ؛ بر شما باد به تلاش و سخت کوشی و مهیا شدن و آماده گشتن. نهج البلاغه

حدیث ۱۰۸۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: طَلَبُ الْحَلَالِ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ وَ مُسْلِمَةٍ؛ کار کردن برای کسب مال حلال، بر هر مرد و زن مسلمان واجب است. جامع الاخبار، ص ۳۸۹، حدیث ۱۰۷۹

حدیث ۱۰۸۲

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: زبان، کلید هر خوبی و بدی است، پس سزاوار است که مؤمن بر زبان خود مهر زند، چنانکه بر طلا و نقره‌اش مهر می‌زند. تحف العقول، ص ۳۰۸

حدیث ۱۰۸۳

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: با منافق با زبان مدارا کن، و مؤمن را از دل دوست مدار، و اگر با یهودی نیز همنشین شدی، خوش رفتاری کن. تحف العقول، ص ۳۰۱

حدیث ۱۰۸۴

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: بدان که درخواست کننده از تو، آبرویش را در برابرت حفظ نکرده است، پس تو آبرویت را حفظ کن و به او جواب رد مده. تحف العقول، ص ۳۰۹

حدیث ۱۰۸۵

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: در طلب آموزش از خدا اصرار کنید، که موجب محو گناهان می‌گردد. تحف العقول، ص ۳۰۸

حدیث ۱۰۸۶

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: بر شما باد به صدقه دادن در بامداد، که روی ابلیس را سیاه کرده، و شر سلطان ظالم را در آن روز از شما دور می‌کند. تحف العقول، ص ۳۰۸

حدیث ۱۰۸۷

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: دوستی قلبی برادرت را از اندازه دوستی قلبی خودت نسبت به او بفهم. تحف العقول، ص ۳۰۴

حدیث ۱۰۸۸

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: هر بدعت (و نسبت دروغ دادن به دین خدا) گمراهی است، و هر گمراهی، راهش به سوی آتش جهنم است. کافی، ج ۱، ص ۵۶

حدیث ۱۰۸۹

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: امروز، غنیمت است، در حالی که نمی‌دانی فردا، از آن کیست. بحار الانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۷۵، ص ۱۷۹

حدیث ۱۰۹۰

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: هر کس ظاهرش از باطنش بهتر باشد، ترازوی اعمالش سبک می‌شود. بحار الانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۴، ص ۴۰۴

حدیث ۱۰۹۱

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: سه چیز پشت انسان را می‌شکند: مردی که عمل خویش را زیاد شمارد، گناهانش را فراموش کند و به رای خویش خوشنود باشد. بحار الانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۶۹، ص ۳۱۴

حدیث ۱۰۹۲

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: هیچ کس از گناهان سالم نمی‌ماند، مگر این که زبانش را نگه دارد. بحارالانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۷۵، ص ۱۷۸

حدیث ۱۰۹۳

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: مؤمن برادر مؤمن است، او را دشنام نمی‌دهد، از او دریغ نمی‌کند، و به او گمان بد نمی‌برد. بحارالانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۷۵، ص ۱۷۶

حدیث ۱۰۹۴

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: خداوند دنیا را به دوست و دشمن خود می‌دهد، اما دینش را فقط به دوست خود می‌بخشد. بحارالانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۲، ص ۲۱۵

حدیث ۱۰۹۵

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: افزایش نعمت از جانب خداوند قطع نمی‌شود، مگر اینکه شکر از جانب بندگان قطع گردد. بحارالانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۶۸، ص ۵۴

حدیث ۱۰۹۶

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: هر که بر خدا توکل کند، مغلوب نمی‌شود، و هر که از گناه به خدا پناه برد، شکست نمی‌خورد. بحارالانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۶۸، ص ۱۵۱

حدیث ۱۰۹۷

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: از دشمنی پرهیزید، زیرا فکر را مشغول کرده و مایه نفاق می‌گردد. بحارالانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۲، ص ۳۰۱

حدیث ۱۰۹۸

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: چون مؤمن با مؤمنی دست دهد، پاک و بی‌گناه از یکدیگر جدا می‌شوند. بحارالانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۷۳، ص ۲۰

حدیث ۱۰۹۹

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: چه بسیار خوب است نیکی‌ها پس از بدی‌ها، و چه بسیار بد است بدی‌ها پس از نیکی‌ها. کافی، ج ۲، ص ۴۵۸

حدیث ۱۱۰۰

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: شخص حریص به دنیا مانند کرم ابریشم است که هر چه بیشتر ابریشم به دور خود می‌تند، راه بیرون شدنش را دورتر و مشکل‌تر می‌کند، تا اینکه از غم و اندوه بمیرد. کافی، ج ۲، ص ۳۱۶

حدیث ۱۱۰۱

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: هر چشمی روز قیامت گریان است، جز سه چشم: چشمی که در راه خدا شب را بیدار باشد، چشمی که از ترس خدا گریان شود و چشمی که از محرمات الهی و گناهان بسته شود. کافی، ج ۲، ص ۸۰

حدیث ۱۱۰۲

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: خداوند عزوجل از میان بندگان مؤمنش آن بنده‌ای را دوست دارد که بسیار دعا کند، پس بر شما باد دعا در هنگام سحر تا طلوع آفتاب، زیرا آن، ساعتی است که درهای آسمان در آن هنگام باز گردد و روزیها در آن تقسیم گردد و حاجتهای بزرگ بر آورده شود. کافی، ج ۲، ص ۴۷۸

حدیث ۱۱۰۳

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: هر که علم و دانش را جوید برای آنکه به علما فخر فروشی کند، یا با سفها بستیزد، و یا مردم را متوجه خود نماید، باید آتش را جای نشستن خود گیرد. بحارالانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۲، ص ۳۸

حدیث ۱۱۰۴

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: خداوند در روز قیامت در حساب بندگانش، به اندازه عقلی که در دنیا به آنها داده است، دقت و باریک بینی می‌کند. بحارالانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۷، ص ۲۶۷

حدیث ۱۱۰۵

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: بر شما باد به پرهیزکاری و کوشش و راستگویی، و پرداخت امانت به کسی که شما را بر آن امین دانسته است، چه آن شخص، نیک باشد یا بد. بحارالانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۷۵، ص ۱۷۹

حدیث ۱۱۰۶

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: بهترین چیزی را که دوست دارید درباره شما بگویند، درباره مردم بگویند. بحارالانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۶۵، ص ۱۵۲

حدیث ۱۱۰۷

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: هر که خوش نیت باشد، روزی اش افزایش می‌یابد. بحارالانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۷۵، ص ۱۷۵

حدیث ۱۱۰۸

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: هیچ بنده‌ای عالم نیست، مگر اینکه نسبت به بالا دست خود، حسادت نورزد، و زیر دست خود را خوار نشمارد. بحار الانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۷۵، ص ۱۷۳

حدیث ۱۱۰۹

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: خداوند دوست ندارد که مردم در خواهش از یکدیگر اصرار ورزند، ولی اصرار در خواهش از خودش را دوست دارد. بحار الانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۷۵، ص ۱۷۳

حدیث ۱۱۱۰

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: تو را به پنج چیز سفارش می‌کنم: اگر مورد ستم واقع شدی ستم مکن، اگر به تو خیانت کردند خیانت مکن، اگر تکذیب کردند خشمگین مشو، اگر مدحت کنند شاد مشو، و اگر نکوهش کنند، بیتابی مکن. بحار الانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۷۵، ص ۱۶۲

حدیث ۱۱۱۱

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: چه بسا شخص حریص بر امری از امور دنیا، که بدان دست یافته و باعث نافرجامی و بدبختی او گردیده است، و چه بسا کسی که برای امری از امور آخرت کراهت داشته و بدان رسیده، ولی به وسیله آن سعادت‌مند گردیده است. بحار الانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۷۵، ص ۱۶۶

حدیث ۱۱۱۲

امام علی علیه السلام می‌فرمایند: من کانت همته ما یدخل بطنه، کانت قیمته ما یرج منه؛ هر که هم و غممش چیزی باشد که وارد شکمش می‌شود، ارزشش به اندازه همان چیزی است که از شکمش خارج می‌شود. غرر الحکم: ۸۸۳۰

حدیث ۱۱۱۳

فصاحه

حدیث ۱۱۱۴

یصبحة العباد إلا صارخ یصرخ یا أیها الناس لدوا للتراب و اجمعوا للفناء و ابنوا للخراب؛ هر صبحدم که بر بندگان در آید بانگ‌زنی بانگ زند: ای مردم برای خاک تولید کنید و برای نابودی فراهم آید و برای ویرانی بنا کنید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۱۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرمایند: ما من شیء أحبّ إلى الله تعالی من شاب تائب و ما من شیء أبغض إلى الله تعالی من شیخ مقیم علی معاصیه؛ هیچ کس پیش خدای والا محبوبتر از جوان توبه‌گر نیست و هیچ کس پیش خدای والا چون پیری که به گناهان خویش مشغول باشد، مبغوض نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۱۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من رجل ينظر إلى وجه والديه نظر رحمه إلهما كتب الله له بها حجة مقبولة مبرورة؛ هر که از روی مهربانی به صورت پدر و مادر خویش نظر کند خدا به پاداش آن برای وی حج مقبول نیکوئی رقم زند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۱۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من رجل يغرس غرسا إلا كتب الله له من الأجر قدر ما يخرج من ثمر ذلك الغرس؛ هر که درختی بنشاند خدا به اندازه میوه ای که از آن درخت برون می شود پاداش برای وی ثبت کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۱۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من ذی غنی إلا سیود یوم القیامه لو کان إنما أوتی من الدنیا قوتا؛ هر ثروتمندی روز قیامت آرزو کند که در دنیا فقط قوت خویش می داشت. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۱۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من دابة طائر ولا غیره یقتل بغير حق إلا سناخصمه یوم القیامه؛ هر حیوان پرنده یا غیر آن بناحق کشته شود روز قیامت با قاتل خویش مخاصمه کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۲۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من امرئ یحیی أرضا فیشرّب منها کبد حزی إلا كتب الله له بها اجرا؛ هر که زمینی را احیا کند که تشنه ای از آن آب نوشد خدا در قبال آن پاداشی برای وی ثبت کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۲۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من أحد یلبس ثوبا لیباهی به فینظر الناس إليه إلا لم ينظر الله إليه حتی ینزعه؛ هر که جامه ای پوشد که بدان مباحات کند و مردم بدو نگرند خدا بدو ننگرد تا آن لباس را بکند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۲۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من إمام یعفو عند الغضب إلا عفى الله عنه یوم القیامه؛ هر پیشوائی که هنگام خشم ببخشد خدا روز قیامت او را ببخشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۲۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من أحد یموت إلا ندم إن کان محسنا ندم أن لا یكون أزداد و إن کان مسیئا ندم أن لا یكون نزع؛ هر که بمیرد پشیمان می شود، اگر نیکوکار بوده پشیمان است که چرا بیشتر نکرده و اگر بد کار بود پشیمان

است که چرا بس نکرده. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۲۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما لی و للدنیا، ما أنا و الدنیا إلاً کراکب استظلّ تحت شجره ثمّ راح و ترکها؛ مرا با دنیا چه کار من در دنیا چون مسافری هستم که در سایه درختی نشست و برفت و آن را وا گذاشت. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۲۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما کرهت أن یراه الناس منك فلا تفعله بنفسک إذا خلوت؛ هر کاری که دوست نداری مردم از تو ببینند وقتی به خلوت شدی به تنهایی مکن. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۲۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما کان الفحش فی شیء قطّ إلاً شانه و لا کان الحیاء فی شیء قطّ إلاً زانه؛ بدی و بد زبانی در هر چه باشد آن را خوار کند و حیا در هر چه باشد آن را زینت دهد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۲۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما فتح رجل باب عطیته بصدقه أو صله إلاً زاده الله تعالی بها کثره، و ما فتح رجل باب مسأله یرید بها کثره إلاً زاده الله تعالی بها قلّه؛ هر که با صدقه ای یا صله ای در بخششی گشاید خدای والا به سبب آن مال وی بیفزاید و هر که در سؤالی بگشاید و از این راه فزونی جوید خدای والا وی را نقصان فزاید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۲۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما علم الله من عبد ندامه علی ذنب إلاً غفر له قبل أن یرتد؛ چون خدا پشیمانی بنده را از گناهی بداند پیش از آن که آمرزش بخواهد وی را بیامرزد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۲۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما عظمت نعمه الله علی عبد إلاً اشتدّت علیه مؤنه الناس فمن لم یحتمل تلک المئونه للناس فقد عرض تلک النعمه للزوال؛ وقتی نعمت خدا بر بنده ای بزرگ شود حاجت مردم بر او بیشتر شود و هر که این حاجات را تحمل نکند نعمت خویش را به معرض زوال آورده است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۳۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما صدقه أفضل من ذکر الله تعالی؛ صدقه ای بهتر از یاد کردن خدای والا نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۳۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما سلط الله القحط علی قوم إلاً بتمرّدهم علی الله؛ خدا قحط را بر گروهی مسلط نکند مگر برای نافرمانی که از خدا کرده اند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۳۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما زویت الدنیا عن أحد إلاً کانت خیرا له؛ دنیا را از کسی نگیرند مگر که خیر وی در آن است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۳۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما خففت عن خادمک من عمله فهو أجر لک فی موازینک یوم القیامه؛ هر چه از کار خدمتگزار خویش سبک کنی پاداشی است که روز قیامت در میزان عمل تو نهند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۳۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما ترک عبد لله أمرا لا یترکه إلاً لله إلاً عوضه الله منه ما هو خیر له منه فی دینه و دنیا؛ هر که چیزی را برای خدا ترک آن بکند. که جز برای خدا ترک آن نکند خدا به عوض آن چیزی که برای دین و دنیای وی بهتر باشد بدو بدهد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۳۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أهدی المرء المسلم لأخیه هدیه أفضل من کلمه حکمه یزیده الله بها هدی أو یرده بها عن ردی؛ مرد مسلمان به برادر خویش هدیه ای بهتر از سخن حکمت آمیزی که خدا به وسیله آن هدایت وی افزون کند یا خطری از وی بگرداند نتواند داد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۳۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أنکر قلبک فدعه؛ هر چه را قلبت نمی پذیرد واگذار. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۳۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أنعم الله علی عبد نعمه فحمد الله علیها إلاً کان ذلک الحمد أفضل من تلک التعمه و إن عظمت؛ وقتی خدا بنده ای را نعمتی دهد و خدا را بر آن ستایش کند این ستایش از آن نعمت، هر قدر بزرگ باشد بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۳۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أنت محدث قوم حدیثا لا تبلغه عقولهم إلاً کان علی بعضهم فتنه؛ وقتی با قومی سخنی گوئی که عقولشان بدان نرسد برای بعضی شان مایه فتنه خواهد بود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۳۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أكل أحد طعاماً قطَّ خيراً من أن يأكل من عمل يده وإن نبي الله داود كان يأكل من عمل يده؛ هیچ کس غذائی بهتر از آنچه از عمل خویش خورد، نخواهد خورد داود پیغمبر نان از عمل خویش می خورد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۴۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أطعمت زوجتك فهو لك صدقه، و ما أطعمت ولدك فهو لك صدقه، و ما أطعمت خادمك فهو لك صدقه، و ما أطعمت نفسك فهو لك صدقه؛ هر چه به همسر خویش بخورانی، صدقه کرده ای و هر چه به فرزند خویش بخورانی، صدقه کرده ای و هر چه به خدمتکار خویش بخورانی، صدقه کرده ای، هر چه بخویش خورانی صدقه کرده ای. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۴۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أسرَّ عبد سريره إلَّا ألبسه الله رداءها إن خيراً فخير و إن شراً فشر؛ هر نیتی که بنده به دل گیرد خدا نشان آن را بر او نمودار کند، اگر نیک باشد نیک و اگر بد باشد بد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۴۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما استرذل الله عبداً إلَّا خطر عليه العلم و الأدب؛ خدا بنده ای را پست نشمارد مگر علم و ادب را از او باز دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۴۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أحبَّ عبد الله إلَّا أكرمه ربّه؛ وقتی بنده ای بنده دیگر را برای خدا دوست دارد پروردگارش او را گرامی کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۴۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما فتح رجل علی نفسه باب مسأله إلَّا فتح الله علیه باب فقر؛ هیچ کس دری از سؤال بروی خود نگشاید مگر خدا دری از فقر به روی او بگشاید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۴۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما حسن الله خلق عبد و خلقه إلَّا استحيا أن يطعم لحمه النار؛ وقتی خدا صورت و سیرت بنده ای را نیکو کند شرم دارد که گوشت وی را خوراک آتش کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۴۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أنزل الله من داء إلا أنزل له شفاء؛ خدا مرضی نفرستاده جز آن که شفائی برای آن فرستاده است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۴۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما نقص مال من صدقه و لا عفی رجل عن مظلّمه إلا زاد الله بها عزّا؛ هیچ مالی از صدقه کاهش نگیرد و هیچ کس از مظلّمه ای نگذرد مگر خدا در قبال آن عزت وی بیفزاید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۴۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أعزّ الله بجهل قط و لا أذلّ الله بحلم قط؛ خدا کسی را به نادانی عزیز ندارد و کسی را به بردباری ذلیل نکند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۴۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما خاب من استخار و لا ندم من استشار و لا آمن بالقرآن من استحلّ محارمه؛ هر که از خدا خیر جوید نا امید نشود و هر که مشورت کند نادم نگردد و هر که محارم قرآن را حلال شمارد به قرآن ایمان ندارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۵۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من عمل أفضل من إشباع كبد جائع؛ هیچ کاری بهتر از سیر کردن شکم گرسنه نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۵۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما قلّ و كفى خیر ممّا كثر و ألهی؛ اندکی که کفایت کند بهتر از بسیاری که مایه بطالت شود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۵۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من شیء أطیع الله فيه بأعجل ثوابا من صله الرّحم و ما من عمل يعصى الله فيه بأعجل عقوبه من بغی؛ هیچ اطاعتی را که برای خدا کرده باشند زودتر از پیوند خویشان ثواب ندهند و هیچ معصیتی را زودتر از ستمگری عقاب نکنند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۵۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما الدّنيا فی الآخرة إلا كما يجعل أحدكم إصبعة السّبابة فی الیمّ فلینظر بم یرجع؛ دنیا نسبت به آخرت چنان است که یکی تان انگشت بزرگ خویش را به دریا نهد بنگرد از دریا چه بر می دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۵۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من رجل من المسلمین أعظم أجرا من وزیر صالح مع إمام یطیعه و یأمره بذات الله؛ پاداش هیچ یک از مسلمانان از وزیر شایسته ای که با پیشوائی باشد و او را اطاعت کند و به فرمان خدا وادارد بزرگتر نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۵۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من حلال أبغض إلى الله من الطلاق؛ هیچ حلالی نزد خدا مبعوضتر از طلاق نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۵۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما ملأ آدمی وعاء شراً من بطن؛ انسان ظرفی بدتر از شکم پر نکند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۵۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أصرّ من استغفر و لو عاد فی الیوم سبعین مرّه؛ هر که استغفار کند بر گناه اصرار نکرده و اگر چه در یک روز هفتاد بار به گناه باز گردد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۵۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما شقی عبد قطّ بمشوره و ما سعد باستغناء برأی؛ هیچ کس از مشورت بدبخت نشد و از خود رایی خوشبخت نشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۵۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أكرم شابّ شیخا لسنّه إلاّ قیض الله عند سنّه من یکرّمه؛ هر جوانی که پیری را برای سنش گرامی دارد خدا هنگام پیری وی یکی را بیارد که وی را گرامی دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۶۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما استرذل الله عبدا إلاّ حطّ عنه العلم و الأدب؛ خدا بنده ای را پست نشمارد مگر آنکه علم و ادب را از او فرو گذارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۶۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما ینتظر أحدکم من الدنیا إلاّ غنی مطغیا أو فقرا منسیا أو مرضا مفسدا أو هرما مفنّیدا أو موتا مجهزا؛ از دنیا چه انتظار دارید، جز غنائی که طغیان آرد یا فقری که نسیان آرد یا مرضی که فساد آرد یا پیری که زبونی آرد یا مرگی که به سرعت از پا در آرد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۶۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما طلعت شمس قطّ إلّا بجنّیها ملکاً یقولان اللهمّ عجل لمنفق خلفاً و عجل لممسک تلفاً؛ هر بار که خورشید طلوع می کند دو فرشته از دو سوی آن گویند خدایا انفاق گر را زودتر عوض ده و بخیل را زودتر آفتی ده. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۶۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما ذئبان ضاریان فی زریبه غنم بأسرع فیها من حبّ الشرف و المال فی دین المرء المسلم؛ دو گرگ گرسنه در آغل برای گوسفندان خطرناکتر از حب جاه و مال برای دین مرد مسلمان نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۶۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما وقی به المرء عرضه کتب له به صدقه؛ به عوض چیزی که انسان آبروی خویش بدان محفوظ دارد برای او صدقه ای نویسند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۶۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یقبل ایمان بلا- عمل و لا عمل بلا ایمان؛ ایمان بی عمل و عمل بی ایمان پذیرفته نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۶۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یلدغ المؤمن من جحر مرتین؛ مؤمن از یک سوراخ دو بار گزیده نمی شود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۶۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یصلح الملق إلّا للوالدین و الإمام العادل لا تصلح الصنیعه إلّا عند ذی حسب أو دین؛ تملق گفتن جز از پدر و مادر و پیشوای عادل روا نباشد و نکوئی جز پیش شرافتمند و دیندار به ثمر نرسد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۶۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یشکر الله من لا یشکر الناس؛ هر که شکر مردم ندارد شکر خدا نگذارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۶۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یتکمل أحدکم حقیقه الإیمان حتّی یخزن لسانه؛ هیچ کس از شما حقیقت ایمان را کامل نکند مگر آن که زبان خویش نگهدارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۷۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یزاد الأمر إلا شدّه و لا الدّنيا إلا إدبارا و لا النّاس إلا شحّا؛ در کارها جز سختی نمی افزاید و دنیا جز به ادبار نمی گراید و مردم پیوسته بخیل تر می شوند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۷۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یردّ القضاء إلا الدّعاء و لا یزید فی العمر إلا البرّ؛ قضا جز به دعا دفع نشود و چیزی جز نیکوکاری عمر را افزون نکند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۷۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یرحم الله من لا یرحم النّاس؛ خدا به کسی که به مردم رحم نکند، رحم نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۷۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یدخل الجنّه قاطع رحم؛ هر که پیوند خویشان ببرد به بهشت نرود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۷۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یدخل الجنّه إلا رحیم؛ هر که رحم ندارد، به بهشت نرود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۷۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یحملنکم استبطاء أمر علی استعجاله فإنّ الله عزّ و جلّ لا یعجل بعجله أحد؛ تصور تأخیر کاری و ادارتان نکند که آن را به شتاب خواهید که خدای عز و جل از عجله کسی عجله نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۷۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یحلّ لمسلم أن یروع مسلما؛ روا نیست که مسلمانی مسلمان دیگر را بترساند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۷۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یحلّ الصّیّدقه لغنیّ و لا لذی مرّه قویّ؛ صدقه گرفتن بر غنی روا نیست و نیز برای آن که طبعی نیرومند دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۷۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یتمنّی أحدکم الموت لضرّ نزل به؛ هیچ کس نباید از مشقتی که بدو رسیده، آرزوی مرگ کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۷۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یتمنّی أحدکم الموت أمّا محسنا فلعلّه یزداد و أمّا مسیئا فلعلّه یتستعب؛ هیچ یک از شما آرزوی مرگ نکند اگر نکوکار است شاید نیکی فزون کند و اگر بدکار است شاید راه رضا سپرد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۸۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یتکلّفن أحد لضعیفه ما لا یقدر؛ هیچ کس نباید آنچه را قدرت ندارد به تکلف برای مهمان فراهم کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۸۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یتجالس قوم إلّا بالأمانه؛ هیچ گروهی جز به اعتماد متبادل مجالست نتوانند کرد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۸۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یبلغ العبد حقیقه الإیمان حتّی یحزن من لسانه؛ بنده به حقیقت ایمان نرسد تا زبان خویش نگهدارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۸۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یبلغ العبد أن یكون من المتّقین حتّی یدع ما لا بأس به حذرا لما به البأس؛ بنده به مقام پرهیزگاری نرسد تا از آنچه مباح است از بیم آنچه مباح نیست، صرف نظر کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۸۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یؤمن عبد حتّی یحبّ لنفسه من الخیر ما یحبّ لأخیه المسلم؛ بنده ای مؤمن نباشد تا هر چیزی برای خویش می خواهد برای برادر مسلمان خویش بخواهد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۸۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا همّ إلّا همّ الدّین و لا وجع إلّا وجع العین؛ غمی چون غم قرض نیست و دردی چون درد چشم نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۸۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا ندم من استشار و لا افتقر من اقتصد؛ هر که مشورت کند پشیمان نشود و هر که میانه روی کند فقیر نگردد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۸۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا فقر أشد من الجهل و لا مال أعود من العقل و لا وحده أوحش من العجب و لا حسب كحسن الخلق و لا-عباده مثل التفکر؛ فقری سختتر از نادانی نیست و مالی سودمندتر از خرد نیست تنهائی ای موحشتر از خودپسندی نیست و شرفی چون نیک خوئی نیست و عبادتی چون تفکر نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۸۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا عقل كالتدبير و لا ورع كالكف و لا حسب كحسن الخلق؛ عقلی مانند تدبیر نیست و تقوائی چون خویشتن داری نیست و شرفی چون نیک خوئی نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۸۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا طاعه لمخلوق فی معصیه الخالق؛ اطاعت مخلوق در معصیت خالق روا نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۹۰

لا طاعه لأحد فی معصیه الله إنما الطاعة فی المعروف؛ اطاعت هیچ کس در معصیت خدا روا نیست اطاعت فقط در کار نیک است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۹۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا- صدقه و ذو رحم محتاج؛ اگر خویشاوندی محتاج هست، صدقه دادن روا نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۹۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا شیء أحق بالسَّجَن من اللسان؛ هیچ چیز به زندان شدن شایسته تر از زبان نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۹۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا سهل إلا ما جعلت سهلاً؛ هر چه آسان گیری، آسان گذرد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۹۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: لا دین لمن لا عهد له؛ هر که پیمان نگاه ندارد، دین ندارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۹۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: لا خیر فیمن لا یضیف. آنکه مهمان نپذیرد خیری در او نیست؛ نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۹۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: لا خیر فی مال لا یزراً منه و جسد لا ینال منه؛ در مالی که آفت بدان نرسد و تنی که مصیبت نبیند، خیری نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۹۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: لا خیر فی صحبه من لا یری لک من الحقّ مثل ما تری له؛ در مصاحبت کسی که حقی برای او قائل و نظیر آن را برای تو قائل نیست، خیری نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۹۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: لا خیر لک فی صحبه من لا یری لک ما یری لنفسه؛ در مصاحبت کسی که تو را هم سنگ خود نداند، خیری نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۱۹۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: لا حلیم إلّا ذو عثره و لا حکیم إلّا ذو تجربه؛ آن که لغزش نکرده بردبار نیست آن که تجربه نیندوخته خردمند نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۰۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: لا- تمیتوا القلوب بکثره الطّعام و الشّراب فإنّ القلب یموت کالزّرع إذا کثر علیه الماء؛ دل‌های خویش را به کثرت خوردن و نوشیدن نمیرانید که دل چون زراعت است وقتی آب آن زیاد شد خواهد مرد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۰۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: لا- تمنعن أحدکم مهابه النّاس أن یقوم بالحقّ إذا علمه؛ ترس مردم شما را از رعایت حقی که می دانید باز ندارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۰۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: لا تمزح فیذهب بهاؤک و لا تکذب فیذهب نورک؛ مزاح مکن که رونقت ببرد

و دروغ مگو که روشنیت برود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۰۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تکن ممن یشد علی الناس و یخفف علی نفسه؛ از آن کسان مباش که بر مردم سخت و با خویش آسان گیرند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۰۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تکلفوا للضیف؛ برای مهمان تکلف نکنید. نهج الفصاحه پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تکرهوا البنات فإنهن المونسات؛ دختران را مکروه مدارید که آنها مایه انسند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۰۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تكثر همك ما قدر یكن و ما ترزق یا تكك؛ غم بسیار مخور که آنچه مقدر است می شود و آنچه روزیت کرده اند به تو می رسد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۰۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تكثر الضحك فإن كثره الضحك تمیت القلب؛ خنده بسیار مکن که خنده بسیار دل را بمیراند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۰۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تقوم الساعة حتی یمر الرجل بقبر الرجل فیقول یا لیتنی مکانه؛ قیامت به پا نشود تا مرد به قبر دیگری بگذرد و گوید کاش به جای او بودم. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۰۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تقوم الساعة حتی یكون الزهد و الورع تصنعا؛ قیامت پیا نشود تا وقتی که زهد و تقوی ساختگی باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۰۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تغضب فإن الغضب مفسده؛ خشمگین مشو که خشم مایه فساد است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۱۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تغتابوا المسلمین و لا تتبعوا عوراتهم؛ غیبت مسلمانان مکنید و در جستجوی

عیوب آنها نباشید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۱۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یعجبکم اسلام رجل حتی تعلموا کنه عقله؛ مسلمانی مردی شما را به شگفت نیارد تا کنه عقل وی بدانید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۱۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تعجبوا بعمل عامل حتی تنظروا بم یختم له؛ از کار هیچ کس شگفتی مکنید تا بنگرید عاقبت آن چه می شود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۱۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تظهر الشّماتة لأخیک فیعافیة الله و یتلیک؛ برادر خویش را شماتت مکن که خدا او را معاف دارد و تو را مبتلا کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۱۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تطلقوا النساء إلاً من ربه فإن الله لا یحب الدّواقین و لا الدّواقات؛ زنان را جز در نتیجه بدگمانی طلاق مدهید که خدا مردان بسیار زن گیر و زنان بسیار شوهر گیر را دوست ندارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۱۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تطعموا المساکین ممّا لا تأکلون؛ آنچه خودتان نمی خورید به مستمندان مخورانید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۱۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تضعوا الحکمه عند غیر أهلها فتظلموها و لا تمنعوها أهلها فتظلموهم؛ حکمت به نا اهل مسپارید که بدان ستم می کنید و از اهلش باز ندارید که به آنها ستم می کنید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۱۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تصحبنّ أحدا لا یری لک کمثل ما تری له؛ با کسی که تو را هم سنگ خود نداند، مصاحبت مکن. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۱۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تشغلوا قلوبکم بذكر الدّنيا؛ دلهای خویش را به ذکر دنیا مشغول مدارید. نهج

الفصاحه

حدیث ۱۲۱۹

لا تسبوا الأموات فتؤذوا الأحياء؛ مردگان را دشنام مدهید که زندگان آزرده شوند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۲۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تزال نفس الزجل معلقه بدینه حتی یقضی عنه؛ جان مرد (پس از مرگ) پیوسته به قرض وی آویخته است تا قرض وی ادا شود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۲۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تزال طائفه من أمتی علی الحقّ ظاهرین حتی یأتی أمر الله؛ پیوسته گروهی از امت من بر حق استوار باشند تا فرمان خدا بیاید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۲۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا ترعوا المسلم فإنّ روعه المسلم ظلم عظیم؛ مسلمان را مترسانید که ترسانیدن مسلمان ستمی بزرگ است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۲۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا ترضینّ أحدا بسخط الله و لا تحمدنّ أحدا علی فضل الله و لا تدمنّ أحدا علی ما لم یؤتک الله فإنّ رزق الله لا یسوقه إلیک حرص حریص و لا ترده عنک کراهه کاره؛ رضایت هیچ کس را با خشمگین کردن خدا مجوی و هیچ کس را به واسطه تفضلی که خدا کرده ستایش مگوی و هیچ کس را برای آنچه خدا به تو نداده مذمت مکن که روزی خدا را حرص حریص سوی تو نمی کشاند و نارضایت نارضائی آن را از تو دور نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۲۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تردّوا السائل و لو بشقّ تمره؛ چیزی به سائل بدهید و گر چه نصف خرما باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۲۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تستبثوا الرزق فإنه لم یکن عبد لیموت حتی یبلغه آخر رزق هو له، فاتّقوا الله و أجملوا فی الطلب: أخذ الحلال و ترک الحرام؛ مپندارید که روزی تان دیر می رسد که هیچ بنده ای نمیرد تا آخرین بهره روزی او برسد، از خدا بترسید و در طلب ملایمت کنید (ملایمت در طلب) گرفتن حلال و رها کردن حرام است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۲۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تسبوا الشیطان و تعوذوا بالله من شره. شیطان را دشنام مگوئید و از شر وی به خدا پناه برید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۲۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تحلف بالله کاذبا و لا صادقا من غیر ضروره و لا تجعل الله عرضه لیمینک فإن الله لا یرحم و لا یرعی من حلف باسمه کاذبا؛ بی جهت به خدا راست یا دروغ قسم مخور و خدا را وسیله قسم خویش مکن که خدا کسی را که به نام وی به دروغ قسم خورد رحمت و رعایت نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۲۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تجلسوا بین رجلین إلا یاذنهما؛ میان دو کس جز با اجازه آنها منشینید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۲۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تتمنوا الموت؛ آرزوی مرگ مکنید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۳۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تألوا علی الله فإنه من تألی علی الله أكذبه الله؛ به خدا سوگند نخورید که هر که به خدا سوگند خورد، خدا او را تکذیب کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۳۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا ایمان لمن لا أمانه له و لا دین لمن لا عهد له؛ هر که امانت ندارد، ایمان ندارد و هر که پیمان نگه ندارد، دین ندارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۳۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا أجر إلا عن حسبه و لا عمل إلا بتیته؛ پاداش در مقابل خلوص است و عمل به نیت وابسته است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۳۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیکن بلاغ أحدکم من الدنیا زاد الزاکب؛ بهره هر کدامتان از این دنیا چون توشه مسافر باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۳۴

لیغشینّ أمتی من بعدی فتن کقطع اللیل المظلم، یصبح الرّجل فیها مؤمنا و یمسی کافرا، یبیع أقوام دینهم بعرض من الدّنیا قلیل؛ پس از من اتمم را فتنه ها خواهد گرفت چون پاره های شب تاریک که در اثنای آن مرد به صبح مؤمن است و به شب کافر شود و کسانی دیشان را به مال ناچیز دنیا فروشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۳۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس منّی إلا عالم أو متعلّم؛ هیچ کس از من نیست به جز دانشمند یا دانش آموز. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۳۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس منّا من وسع الله علیه ثمّ قتر علی عیاله؛ هر کس خدا بدو گشایش دهد و باز بر عیال خود سخت گیرد، از ما نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۳۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس منّا من لم یوقّر الکبیر و یرحم الصّغیر و یأمر بالمعروف و ینه عن المنکر؛ هر که بزرگتر را محترم ندارد و به کوچکتر رحم نکند و به نیکی و اندارد و از بدی باز ندارد از ما نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۳۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس منّا من غشّ مسلما أو ضرّه أو ما کره؛ هر که با مسلمانی تقلب کند یا به او ضرر رساند یا با وی حيله کند از ما نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۳۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لبس لفاسق غیبه؛ غیبت فاسق ناروا نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۴۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس للمرأة أن تتهک شیئا من مالها إلا بإذن زوجها؛ زن حق ندارد چیزی از مال خود را بی اجازه شوهرش ببخشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۴۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس لأحد علی أحد فضل إلا بالدّین أو عمل صالح. هیچ کس بر دیگری برتری ندارد مگر به وسیله دین یا عمل شایسته. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۴۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس شیء من الجسد إلّا و هو یشکو ذرب اللسان؛ هیچ عضوی نیست مگر از آزار زبان شکایت دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۴۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس بکذاب من أصلح بین اثنين فقال خیرا أو نمی خیرا؛ هر که میان دو تن اصلاح دهد و خیری گوید یا خیری نسبت دهد، دروغگو نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۴۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس بعد الموت مستعتب؛ پس از مرگ عذر پذیری نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۴۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس بخیر کم من ترک دنیا لآخرته و لا آخرته للدنیا حتی یصیب منها جمیعا فإنّ الدنیا بلاغ إلى الآخرة و لا تكونوا کلا علی الناس؛ بهترین شما آن نیست که دنیای خویش را برای آخرت خود واگذارد و نه آخرت خویش را برای دنیا واگذارد تا از هر دو بهره گیرد که دنیا وسیله رسیدن به آخرت است و سربار مردم نباشید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۴۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس بمؤمن مستکمل الإیمان من لم یعد البلاء نعمه و الرّخاء مصیبه؛ هر که بلا را نعمت و فراوانی را مصیبت نداند، ایمان وی کامل نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۴۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس أحد منکم بأکسب من أحد قد کتب الله المصیبه و الأجل و قسم المعیسه و العمل؛ هیچ کس از دیگری به کسب تواناتر نیست که خدا مصیبت و مرگ را رقم زده و معیشت و کار را تقسیم کرده است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۴۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس الشّدید بالصّیرعه إنّما الشّدید الذی یملک نفسه عند الغضب؛ نیرومندی به کشتی گرفتن نیست نیرومند آن کس است که هنگام خشم خویشتن دار است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۴۹

لیس الجهاد أن یضرب الرّجل بسیفه فی سبیل الله تعالی، إنّما الجهاد من عال والديه و ولده فهو فی جهاد و من عال نفسه فكفّها عن النّاس فهو فی جهاد؛ جهاد آن نیست که مرد در راه خدای والا شمشیر زند، بلکه جهاد آن می کند که بار زندگی پدر و مادر و فرزند می برد، هر که بار زندگی خویش می برد که از مردم بی نیاز شود، جهاد می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۵۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: لیس البرّ فی حسن اللباس و الزّی و لکنّ البرّ السّیکینه و الوقار؛ نیکی به خوبی لباس و ظاهر نیست بلکه نیکی آرامش وقار است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۵۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: لیس الأعمی من یعمی بصره إنّما الأعمی من تعمی بصیرته؛ کور آن نیست که چشم او کور است بلکه کور آن است که بصیرتش کور است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۵۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: لیستحیی أحدکم من ملکیه الذین معه کما یتحیی من رجلین صالحین من جیرانه و هما معه باللیل و النهار؛ شخص باید از دو فرشته خویش که با او هستند شرم کند چنان که از دو مرد پارسا از همسایگان خود شرم می کند که فرشتگان شب و روز با او هستند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۵۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: لیردک عن النّاس ما تعرف من نفسک و اخزن لسانک إلّا من خیر فإنّک بذلک تغلب الشّیطان؛ آنچه از خویش می دانی تو را از (معایب) مردم باز دارد، زبان خویش را نگه دار مگر از خیر که بدین وسیله بر شیطان چیره می شوی. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۵۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: لیثق أحدکم وجهه عن النّار و لو بشقّ تمره؛ هر کس باید چهره خویش را از آتش جهنم مصون دارد و گر چه به یک نیمه خرما باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۵۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: لیأخذ العبد من نفسه لنفسه و من دنیاه لآخرته و من الشّیبه قبل الکبر و من الحیوه قبل الممات فما بعد الدّنيا من دار إلّا الجنّه و النّار؛ مرد باید از خویش برای خویش و از دنیای خویش برای آخرت خویش و از جوانی قبل از پیری و از زندگی قبل از مرگ بر گیرد که پس از دنیا خانه ای جز بهشت و جهنم نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۵۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: لو لا الأمل ما أَرْضعت أمّ ولدا و لا غرس غارس شجرا؛ اگر امید نبود مادری فرزندی نمیزاد و کسی درختی نمی نشاند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۵۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو كنت أمرا أحدا أن يسجد لأحد لأمرت النساء أن يسجدن لأزواجهن لما جعل الله لهن عليهن من الحق؛ اگر به کسی دستور می دادم کسی را سجده کند به زنان دستور میدادم شوهران خویش را سجده کنند از بس که خدا برای شوهران حق به گردن زنان نهاده است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۵۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو كان لي مثل أحد ذهباً لسرتني أن لا يمر عليّ ثلاث و عندي منه شيء إلا شيء أرصده لدين؛ اگر به اندازه کوه احد طلا داشتم دوست داشتم پس از سه روز چیزی از آن به نزد من نباشد مگر چیزی که برای قرضی ذخیره کرده باشم. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۵۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو كان العسر في جحر لدخل عليه اليسر حتى يخرج؛ اگر سختی به سوراخی باشد گشایش بر آن در آید و بیرونش کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۶۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو قيل لأهل النار إنكم ما كئون في النار عدد كل حصاه في الدنيا لفرحوا بها و لو قيل لأهل الجنة إنكم ما كئون عدد كل حصاه لحزنوا و لكن جعل لهم الأبد؛ اگر به جهنمیان گویند که شماره ریگهای دنیا در جهنم خواهید ماند خوش حال شوند و اگر به بهشتیان گویند که به شماره ریگها خواهید ماند غمگین شوند ولی آنها را جاودانی کرده اند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۶۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو خفتنم الله تعالى حق خيفته لعلمتم العلم الذي لا- جهل معه، و لو عرفتم الله تعالى حق معرفته لزالتم لدعائكم الجبال؛ اگر از خدا چنانچه شایسته ترسیدن از اوست، ترس داشتید علمی که به جهل آمیخته نیست نصیبتان می شد و اگر خدا را چنان که شایسته شناختن اوست، می شناختید به دعای شما کوهها جابجا می شد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۶۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو تعلمون ما لكم عند الله لأحببتم أن تزدادوا فاقه و حاجه؛ (ای فقیران) اگر بدانید پیش خدا چه ها دارید دوست خواهید داشت فقر و حاجت شما بیشتر شود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۶۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو تعلمون ما ادخر لكم ما حزنتم علی ما زوی عنكم؛ (ای فقیران) اگر بدانید چه چیزها برای شما ذخیره شده بر آنچه ندارید غم نخواهید خورد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۶۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو تعلمون قدر رحمه الله لا تتكلمن عليها؛ اگر از وسعت رحمت خدا خبر داشتید بر آن اعتماد می کردید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۶۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو أخطأتم حتى تبلغ خطاياكم السماء ثم تبتنم لتاب الله عليكم؛ اگر آن قدر خطا کنید که خطاهایتان به آسمان برسد و سپس توبه کنید خدا توبه شما را می پذیرد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۶۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو أنكم توكلون على الله تعالى حق توكله لرزقكم كما يرزق الطير، تغدو خماسا و تروح بطانا؛ اگر شما چنان که شایسته توکل کردن است به خدا توکل داشتید، روزی شما را نیز چون روزی مرغان می رساند که به صبح گرسنه اند و به شب سیر. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۶۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو أن ابن آدم هرب من رزقه كما يهرب من الموت لأدرکه رزقه كما يدركه الموت؛ اگر آدمیزاد از روزی خویش بگریزد چنان که از مرگ میگریزد روزیش بدو رسد چنان که مرگ میرسد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۶۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لن يهلك امرؤ بعد مشوره؛ هیچ کس از پس مشورت هلاک نشود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۶۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لن تزول قدم شاهد الزور حتى يوجب الله له النار؛ شاهد دروغ از جا نرود تا خداوند جهنم را بر او واجب کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۷۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لما صور الله تعالى آدم في الجنة تركه ما شاء الله أن يتركه، فجعل إبليس يطيف به ينظر إليه فلما راه أجوف عرف أنه خلق لا يتمالك؛ چون خدای والا- در بهشت آدم را آفرید وی را تا مدتی که خواست وا گذاشت و ابلیس بر او گشتن و نگریستن گرفت و چون دید که میان تهی است بدان است که این مخلوق خویشتن دار نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۷۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لم تؤتوا بعد كلمه الإخلاص مثل العافيه فاسألوا الله العافيه؛ شما را پس از کلمه

اخلاص چیزی مثل عافیت نداده اند از خدا عافیت طلبید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۷۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: للمسلم علی المسلم خمس: یسلم علیه إذا لقیه و یجیبه إذا دعاه و یعوده إذا مرض و یتبع جنازته إذا مات و یحب له ما یحب لنفسه؛ مسلمان بر مسلمان پنج حق دارد وقتی ببیندش به او سلام کند و وقتی بخواندش پذیرد و وقتی بیمار شد عیادتش کند و وقتی بمیرد جنازه اش را تشییع کند و هر چه برای خویش بخواهد برای او بخواهد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۷۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لكل شیء مفتاح و مفتاح الجنه حب المساکین و الفقراء؛ هر چیزی را کلیدی هست و کلید بهشت دوستی مستمندان و فقیران است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۷۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لكل شیء طریق و طریق الجنه العلم؛ هر چیزی راهی دارد و راه بهشت دانش است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۷۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لكل داء دواء و دواء الذنوب الاستغفار؛ هر دردی را دوائست و دوی گناهان آمرزش خواستن است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۷۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لعن الله من یسم فی الوجه؛ هر که بر چهره علامت نهد خدایش لعنت کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۷۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لعن الله من لعن والديه؛ هر که پدر و مادر خویش را لعن کند خدایش لعنت کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۷۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لعن الله ثلاثه: آكل زاده وحده، و راكب الفلاه وحده، و النائم فی بیت وحده؛ خدا سه کس را لعنت کند آن که توشه خویش تنها خورد و آنکه تنها بیابان سپرد و آنکه در خانه ای تنها خوابد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۷۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: لعن الله المتشبهات من النساء بالرجال و المتشبهین من الرجال بالنساء؛ خدا زنان مرد نما و مردان زن نما را لعنت کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۸۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: لعن الله الرجل یلبس لبسه المرأه و المرأه یلبس لبسه الرجل؛ خدا مردی را که چون زن لباس پوشد و زنی را که چون مرد لباس پوشد، لعنت کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۸۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: لعن الله من ضرب بسیف حولا كاملا؛ افتادنی در راه کسب حلال نزد خدا از یک سال شمشیر زدن بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۸۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: لسفره فی سبیل الله خیر من خمسين حجّه؛ سفری در راه خدا از پنجاه حج بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۸۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: لتأمرن بالمعروف و لتنهون عن المنکر أو یسلطن الله علیکم شرارکم فیدعو خيارکم فلا یستجاب لهم؛ به نیکی وادارید و از بدی باز دارید و گر نه خدا بدانتان را بر شما مسلط کند و نیکانتان دعا کنند و استجابشان نکنند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۸۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: لیردّ الحقوق إلى أهلها یوم القیامه حتی یقاد للشاه الجلحاء من الشاه القراء تنطحها؛ روز قیامت حقوق کسان را باز پس دهند تا آنجا که از بز شاخ دار که بز بی شاخ زده تقاص کنند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۸۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: لأن یهدی الله علی یدیک رجلا خیر لک ممّا طلعت علیه الشمس و غربت؛ این که خدا به دست تو مردی را هدایت کند برای تو از همه چیزهایی که خورشید بر آن تو طلوع و غروب می کند بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۸۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: لأن یلبس أحدکم ثوبا من رقاع شتی خیر له من أن یأخذ من غیره ما لیس عنده؛ این که یکی از شما جامه ای از وصله های مختلف پوشد، برای وی بهتر است که آنچه ندارد از دیگری بگیرد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۸۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لأن یطعن فی رأس أحدکم بمخیط من حدید خیر له من أن یمسّ امرأه لا تحلّ له؛ این که با سوزن آهنین به سر یکی از شما زنند برای وی بهتر است تا بزنی که بر وی حلال نیست، دست بزند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۸۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لأن یجعل أحدکم فی فیه ترابا خیر له من أن یجعل فی فیه ما حرّم الله؛ این که یکی از شما خاکی در دهان خویش نهد برای وی بهتر است تا چیزی را که خدا حرام کرده در دهان خود نهد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۸۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لأن یتصدّق المرء فی حیاته بدرهم خیر له من أن یتصدّق بمائه عند موته؛ این که مردی در زندگی خویش درهمی صدقه کند برای وی بهتر است تا صد درهم هنگام مرگش صدقه کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۹۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لأن یؤدّب رجل ولده خیر له من أن یتصدّق بصاع؛ این که مردی فرزند خویش را ادب کند برای وی بهتر است از پیمانای صدقه کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۹۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لأن یأخذ أحدکم حبله ثم یغدوا إلى الجبل فیحتطب فیبيع فیأکل و یتصدّق خیر له من أن یسأل الناس؛ این که یکی از شما ریسمان خویش بر گیرد و به کوه رود و هیزم فراهم آورد و بفروشد و بخورد و صدقه کند برای وی بهتر است که از مردم بخواهد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۹۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لأننا من فتنه السّراء أخوف علیکم من فتنه الصّراء، إنکم ابتلیتم بفتنه الصّراء فصبرتم و إن الدّنیاء حلوه خضره؛ من در باره شما از فتنه گشایش بیش از فتنه تنگ دستی بیم دارم شما به فتنه تنگدستی مبتلا شدید و صبر کردید حقا که دنیا شیرین و دلفریب است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۹۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لأننا أشدّ علیکم خوفا من النّعم منی من الدّنوب ألا أنّ النّعم التي لا تشکر هی الحنف القاضی؛ من در باره شما از نعمتها بیشتر از گناهان بیمناکم بدانید که نعمت هایی که شکر آن نگزارند هلاک قطعی است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۹۴

لله أقدر عليك منك عليه؛ قدرت خدا بر تو از قدرت تو بر او بیشتر است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۹۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لله أفرح بتوبه التائب من الظمان الوارد، و من العقيم الوالد، و من الضال الواجد فمن تاب إلى الله توبه نصوحا أنسى الله حافظيه و جوارحه و بقاع الأرض كلها خطاياها ذنوبه؛ خداوند از توبه توبه گذار بیشتر از تشنه ای که به آب در آید و عقیمی که بزاید و گم کرده ای که بیابد خوشحال می شود هر کس به خدا از روی خلوص توبه برد، خداوند خطاها و گناهان وی را از یاد دو فرشته نگهبان و اعضای وی و همه نقاط زمین ببرد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۹۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الكيس من دان نفسه و عمل لما بعد الموت و العاجز من اتبع نفسه هواها و تمنى على الله الأمانی؛ هوشیار آن است که بر خویش مسلط است و برای پس از مرگ عمل کند و ناتوان آن است که هوسهای خویش را تبعیت کند و از خدا آرزوهای بسیار دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۹۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الكلمة الطيبة صدقه؛ سخن نیکو صدقه است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۹۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الكلمة الحکمه ضالّه المؤمن فحيث وجدها فهو أحقّ بها؛ سخن حکمت آمیز گمشده مؤمن است و هر کجا بیابدش بدان شایسته تر است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۲۹۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الكاسب من یده خلیل الله؛ کسی که به دست خویش کسب کند، دوست خداست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۰۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: كيف یقدس الله أمه لا یؤخذ من شدیدهم لضعیفهم؟؛ خداوند مردمی را که حق ضعیفان را از نیرومندشان نگیرند، چگونه تقدیس کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۰۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کونوا فی الدنیا أضيافا، و اتّخذوا المساجد بیوتا، عودوا قلوبکم الرّقه و أكثروا التّفکر و البکاء و لا تختلفنّ بکم الأهواء تبنون ما لا تسکنون و تجمعون ما لا تأکلون و تأملون ما لا تدركون؛ در دنیا چون میهمانان باشید و مسجدها را خانه کنید دلها را به رقت عادت دهید و اندیشه و گریه بسیار کنید و هوسها شما را از راه نبرد بناها می سازید که در آن ساکن نمی شوید و چیزها فراهم می کنید که نمی خورید و امیدها دارید که بدان نمی رسید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۰۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کن ورعا تكن أعبد الناس و کن قنعا تكن أشکر الناس و أحب للناس ما تحب لنفسک تكن مؤمنا و أحسن مجاوره من جاورک تكن مسلما و أقل الضحك فإن كثرها لضحك تمیت القلب؛ پرهیزکار باش تا عابدتر از همه باشی، قانع باش تا شکرگزارتر از همه باشی، هر چه برای خویش خواهی برای مردم بخواه تا مؤمن باشی و با مجاوران خویش نیکو مجاورت کن تا مسلمان باشی و خنده کمتر کن که خنده بسیار دل را بمیراند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۰۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کن فی الدنيا كأنک غریب أو عابر سبیل وعد نفسک من أصحاب القبور؛ در دنیا چنان باش که گویی غریبی یا رهگذر و خویشتن را از اهل قبور شمار. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۰۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کم من عاقل و هو حقیر عند الناس ذمیم المنظر ینجو غدا و کم من ظریف اللسان جمیل المنظر عظیم الشأن هالک غدا فی القیامه؛ بسا عاقل که پیش مردم حقیر است و منظری زشت دارد و فردا نجات یابد و بسا خوش زبان زیبا منظر بزرگ شأن که فردا در قیامت هلاک شدنی است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۰۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کما تكونوا یولی علیکم؛ چنان که هستید بر شما حکومت کنند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۰۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلوا و اشربوا و تصدقوا و ألبسوا فی غیر إسراف و لا مخیله؛ بخورید و بنوشید و صدقه دهید و بیوشید بی اسراف و تکبر. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۰۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلوا جمیعا و لا تفرقوا فإن طعام الواحد یکفی الأثنین و طعام الأثنین یکفی الثلاثة و الأربعة کلوا جمیعا و لا تفرقوا فإن البرکه مع الجماعه؛ با هم غذا خورید و پراکنده مشوید که غذای یکی برای دو تن کافی است و غذای دو تن برای سه تن و چهار تن کافی است، با هم غذا خورید و پراکنده مشوید که برکت قرین جماعت است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۰۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کَلِّمًا طَالَ عَمْرُ الْمُسْلِمِ كَانْ لَهُ خَيْرٌ؛ عمر مسلمان هر چه دراز شود، خیر اوست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۰۹

كُلَّ نَفْسٍ مِنْ بَنِي آدَمَ سَيِّدٌ فَالرَّجُلُ سَيِّدُ أَهْلِهِ، وَ الْمَرْأهُ سَيِّدَةُ بَيْتِهَا؛ هِر يَكُ از فرزندان آدم فرمان‌روایی است: مرد فرمان‌روایی كسان خویش است و زن فرمان‌روایی خانه خویش است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۱۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرماید: کُلَّ نَفْسٍ تَحْشُرُ عَلٰی هَوَاهَا، فَمِنْ هَوٰی الْكُفْرَةِ فَهُوَ مَعَ الْكُفْرَةِ وَ لَا يَنْفَعُهُ عَمَلُهُ شَيْئًا؛ هِر کسی را با دل‌بستگی محسور کنند، هِر که به کافران دل‌بسته باشد با کافران است و عملش سودش ندهد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۱۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرماید: کُلَّ مَعْرُوفٍ صَدَقَهُ وَ مَا أَنْفَقَ الْمُسْلِمُ مِنْ نَفَقَةٍ عَلٰی نَفْسِهِ وَ أَهْلِهِ كَتَبَ لَهُ بِهَا صَدَقَةً وَ مَا وَقَى بِهِ الْمَرْءُ الْمُسْلِمَ عَرْضَهُ كَتَبَ لَهُ بِهِ صَدَقَةً؛ هِر کار نیکی صدقه است و هِر چه مسلمان بر خویش و كسان خویش خرج کند در قبال آن برای او صدقه ای نویسند و هِر چه مسلمان به وسیله آن آبروی خویش محفوظ دارد در قبال آن برایش صدقه ای نویسند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۱۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرماید: کُلَّ عِلْمٍ وَبَالَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ إِلَّا مَنْ عَمِلَ بِهِ؛ همه علم‌ها روز قیامت وبال است مگر علمی که بدان عمل کنند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۱۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرماید: کُلُّ أُمَّتِي مَعَاْفِي إِلَّا الْمَجَاهِرِينَ وَ إِنْ مِنْ الْجَهَارِ أَنْ يَعْمَلَ الرَّجُلُ بِاللَّيْلِ عَمَلًا ثُمَّ يَصْبِحُ وَ قَدْ سَتَرَهُ اللَّهُ تَعَالَى فَيَقُولُ عَمِلْتُ الْبَارِحَةَ كَذَا وَ كَذَا وَ قَدْ بَاتَ يَسْتَرُهُ رَبُّهُ وَ يَصْبِحُ يَكْشِفُ سِتْرَ اللَّهِ عَنْهُ؛ همه امت من بخشوده اند مگر تظاهر كنان (به فسق)، از جمله تظاهر این است که مرد به شب عملی کند و به صبح، با آن که خدا عمل او را مستور داشته گوید شب گذشته چنان و چنان کردم، پروردگارش به شب مستورش داشته و به روز پرده خدا را از خویش برمی‌دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۱۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرماید: کُلُّ الذَّنُوبِ يُؤَخَّرُ اللَّهُ تَعَالَى مَا شَاءَ مِنْهَا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ إِلَّا عَقُوقَ الْوَالِدِينَ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْجَلُهُ لِصَاحِبِهِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا قَبْلَ الْمَمَاتِ؛ خدای والا، از همه گناهان هر چه را خواهد تا روز رستاخیز مؤخر دارد مگر نارضایی پدر و مادر که خدا سزای آن را در زندگی دنیا پیش از مرگ دهد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۱۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرماید: کُلُّ امْرَأٍ حَسِبَ نَفْسَهُ؛ هِر کس حسابگر خویش‌تن است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۱۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کُلُّ شَيْءٍ يَنْقُصُ إِلَّا الشَّرَّ فَإِنَّهُ يَزِدُّ فِيهِ؛ هر چیزی کاسته شود به جز شر که فزونی گیرد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۱۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کُلُّ بَنِي آدَمَ خَطَاءٌ وَ خَيْرُ الْخَطَائِنِ التَّوَابِينَ؛ همه فرزندان آدم خطا کارند و بهترین خطا کاران توبه گراند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۱۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کُلُّ مَعْرُوفٍ صَدَقَهُ؛ هر کار نیکی صدقه است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۱۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کَلِمَةُ الْحِكْمَةِ ضَالَّةٌ كُلِّ حَكِيمٍ؛ گفتار حکمت آمیز گمشده هر خردمندی است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۲۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کَلَامُ ابْنِ آدَمَ كُلُّهُ عَلَيْهِ لَا لَهُ إِلَّا أَمْرًا بِمَعْرُوفٍ أَوْ نَهْيًا عَنِ مَنكَرٍ أَوْ ذِكْرَ اللَّهِ تَعَالَى؛ گفتار فرزند آدم به ضرر اوست نه به نفع او مگر امر به معروفی یا نهی از منکری یا ذکر خدای والا. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۲۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: كَفَّ شَرَّكَ عَنِ النَّاسِ فَإِنَّهَا صَدَقَهُ مِنْكَ عَلَى نَفْسِكَ؛ شر خویش را از مردم کوتاه کن که این صدقه ای است که به خویشتن می دهی. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۲۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: كَفَّارَةٌ مَنْ اغْتَبَتْ أَنْ تَسْتَغْفِرَ لَهُ؛ كفاره کسی که عیب وی کرده ای این است که برای او آمرزش بخواهی. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۲۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: كَفَّارَةُ الذَّنْبِ التَّدَامَةُ وَ لَوْ لَمْ تَذَنْبُوا لَأَتَى اللَّهُ بِقَوْمٍ يَذَنْبُونَ لِيَغْفِرَ لَهُمْ؛ كفاره گناه پشیمانی است اگر شما گناه نمی کردید خدا مردمی پدید می آورد که گناه کنند تا بیامرزدشان. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۲۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: كَفَى بِالْمَرْءِ إِثْمًا أَنْ يَشَارَ إِلَىٰ إِلِيهِ بِالْأَصْبَعِ إِنْ كَانَ خَيْرًا فَهِيَ مَزَلَةٌ إِلَّا مِنْ رَحِمِ اللَّهِ

تعالی و این کان شراً فهو شرّ؛ برای مرد همین گناه بس که انگشت نما باشد اگر بخیر باشد لغزش است مگر آن که خدایش رحم کند و اگر بشر باشد که شراست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۲۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالمرء نصراً أن ينظر إلى عدوّه فی معاصی الله؛ برای فیروزی مرد همین بس که دشمن خویش را در معاصی خدا ببیند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۲۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بک إثمًا أن لا تزال مخاصماً؛ همین گناه تو را بس که پیوسته در حال مخاصمه باشی. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۲۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالمرء سعادة أن یوثق به فی أمر دینه و دنیا؛ خوشبختی مرد همین بس که در کار دین و دنیایش بر او اعتماد کنند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۲۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالموت مژهداً فی الدنیا و مرغباً فی الآخرة؛ چه وسیله ای است مرگ برای بی رغبتی به دنیا و رغبت به آخرت. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۲۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالموت واعظاً و کفی بالیقین غنی؛ چه پند آموزیست مرگ و چه غنایی است ایمان. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۳۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالمرء من الکذب أن یحدّث بکلّ ما سمع و کفی بالمرء من الشّحّ أن یقول آخذ حقّی لا أترک منه شیئاً؛ دروغگویی مرد همین بس که هر چه بشنود بگوید و بخل مرد همین بس که گوید حق خویش را می گیرم و از چیزی نمی گذرم. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۳۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضلُ الناسِ عندَ الله منزلهً وأقربُهم من الله وسیلهً المحسنُ یُکفّرُ إحسانه؛ بهترین مردم در نزد خداوند و نزدیک ترین آنان به او، نیکوکاری است که از نیکی او قدردانی نمی شود. بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۴۴، ح ۱

حدیث ۱۳۳۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالمرء کذبا أن یحدّث لکل ما سمع؛ دروغگویی مرد همین بس که هر چه بشنود بگوید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۳۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالمرء فقها إذا عبد الله و کفی بالمرء جهلا إذا أعجب برأیه؛ دانش مرد همین بس که خدا را پرستد و نادانی مرد همین بس که دل بسته رأی خویش باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۳۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالمرء علما أن یخشی الله و کفی بالمرء جهلا أن یعجب بنفسه؛ در علم مرد همین بس که از خدا ترسد و در جهل مرد همین بس که مفتون خویش باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۳۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالمرء إثما أن یضیع من یقوت؛ گناهکاری مرد همین بس که عیال خویش را بی تکلیف گذارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۳۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالدّهر واعظا و بالموت مفرّقا؛ چه آموزگار است روزگار و چه جماعت پراکنی است مرگ. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۳۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کرم المرء دینه و مروّته عقله و حسبه خلقه؛ کرامت مرد به دین اوست و مروّت وی به عقل اوست و شرف وی به اخلاق اوست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۳۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کثره الضّحک تمیت القلب؛ خنده بسیار دل را بمیراند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۳۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کبرت خیانه أن تحدّث أخاک حدیثا هو لک به مصدّق و أنت له کاذب؛ خیانتی بزرگ است که به برادر خویش سخنی گویی که راستگویی شمارد و تو دروغگو باشی. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۴۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کبر مقتا عند الله الأکل من غیر جوع و التّوم من غیر سهر و الضّحک من غیر

عجب؛ خوردن بی گرسنگی و خواب بدون خستگی و خنده بی شگفت نزد خدا به سختی منفور است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۴۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کان علی الطریق غصن شجره یؤذی الناس فأماطها رجل فادخل الجنه؛ شاخه درختی در راه بود که مردم را آزار می داد مردی آن را دور کرد و به بهشتش بردند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۴۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کاد الحسد أن یغلب القدر؛ بیم آن است که چشم زخم بر تقدیر غالب شود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۴۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کاتم العلم یلعنه کل شیء حتی الحوت فی البحر و الطیر فی السماء؛ همه چیز حتی ماهی دریا و مرغ هوا نهان کننده علم را لعنت کنند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۴۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قیدها و توکل؛ شتر را ببند و توکل کن. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۴۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قوا بأموالکم عن أعراضکم؛ آبرویتان را به وسیله اموالتان حفظ کنید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۴۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قوام المرء عقله و لا دین لمن لا عقل له؛ اعتبار مرد به عقل اوست و هر که عقل ندارد، دین ندارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۴۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قولوا خیرا تغنموا و اسکتوا عن شرّ تسلّموا؛ خیر گوئید تا بهره برید و از شر خاموش مانند تا به سلامت روید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۴۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قل الحقّ و إن کان مرّاً؛ حق را بگو و گرچه تلخ باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۴۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قلیل تؤدی شکره خیر من کثیر لا تطیقه؛ اندکی که شکر آن توان گزاشت بهتر از بسیاری که تاب آن نتوانی داشت. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۵۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قلیل العمل ینفع مع العلم و کثیر العمل لا ینفع مع الجهل؛ عمل اندک با علم سودمند افتد و عمل بسیار با جهل سود ندهد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۵۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قد أفلح من رزق لئبا؛ هر که را خرد داده اند، رستگاری یافته است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۵۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قد أفلح من أخلص قلبه للإيمان و جعل قلبه سلیمًا و لسانه صادقًا و نفسه مطمئنًا و خلقته مستقیمه و أذنه مستمعه و عینه ناظره؛ هر که ایمان قلبش خالص باشد و قلب خویش سالم و زبان خویش راستگو و جان خویش آرام و خوی خویش مستقیم و گوش خویش شنوا و چشم خویش را نگران کند، رستگار شود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۵۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال الله تعالی یا ابن آدم تؤتی کلّ یوم برزقک و أنت تحزن و ینقص کلّ یوم من عمرک و أنت تفرح أنت فیما یکفیک و تطلب ما یطغیک لا بقلیل تقنع و لا من کثیر تشیع؛ خدای والا فرماید: ای پسر آدم هر روز روزی تو دهند و غمگین باشی و هر روز از عمر تو کاسته شود و شادمانی کنی، آنچه تو را کفایت کند داری و آنچه تو را به طغیان کشاند، می طلبی نه به کم قانع شوی و نه با بسیار سیر. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۵۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال الله تعالی من لا یدعونی أغضب علیه؛ خدای والا فرماید: هر که مرا نخواهد بر او خشمگین شوم. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۵۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال الله تعالی یا ابن آدم ثلاثه: واحده لی و واحده لک و واحده بینی و بینک فأما الّتی لی فتعبدنی لا تشرک بی شیئا، و أما الّتی لک فما عملت من عمل جزیتک به فإن أغفر فأنا الغفور الرحیم و أما الّتی بینی و بینک فعلیک الدعاء و المسأله و علی الاستجابه و العطاء؛ خدای والا فرماید: ای فرزند آدم سه چیز هست یکی خاص من، یکی خاص تو، و یکی میان من و تو. اما آن که خاص من است آن که مرا بپرستی و چیزی را با من انباز نکنی اما آنچه خاص تو است هر چه عمل کنی سزای تو دهم و اگر پیامرزم من آمرزگار رحیمم، اما آنچه میان من و تو است از تو دعا کردن و خواستن و از من اجابت و عطا کردن. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۵۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال الله تعالى أنا عند ظنّ عبدی بی إن ظنّ خیرا فله و إن ظنّ شرا فله؛ خدای والا فرماید: من با گمان بنده ام که به من دارد قرینم. اگر نیکو گمان کند، نیکی یابد و اگر بد گمان برد بد بیند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۵۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال الله تعالى: إذا وَّجَّهت إلى عبد من عبیدی مصیبه فی بدنه أو فی ولده أو فی ماله فاستقبله بصبر جمیل استحییت یوم القیامه أن أنصب له میزانا أو أنشر له دیوانا؛ خدای والا فرماید: وقتی مصیبت تن یا فرزند یا مال، متوجه یکی از بندگان خویش کنم و او با صبر نیکو مصیبت را استقبال کند، روز قیامت شرم دارم که میزانی برای او نصب کنم یا دفتری برای او پهن کنم. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۵۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال الله تعالى: أحب ما تعبدنی به عبدی التَّصح لی؛ خدای والا فرماید: محبوبترین عبادتی که بنده برای من تواند کرد، خلوص است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۵۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال الله تعالى: إذا تَقَرَّبَ إلى العبد شبرا تَقَرَّبَ إلىه ذراعا و إذا تَقَرَّبَ إلى ذراعا تَقَرَّبَ منه باعا و إذا أتانی مشیا أتیته هروله؛ خدای والا فرماید: وقتی بنده یک وجب به من نزدیک شود، ذراعی بدو نزدیک شوم و چون ذراعی به من نزدیک شود، بیش از دو ذراع به او نزدیک شوم و اگر ملائیم به سوی من آید، بشتاب بسوی او شوم. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۶۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال الله تعالى، یؤذینی ابن آدم یسب الدَّهر و أنا الدَّهر بیدی الأمر أقلب اللیل و النَّهار؛ خدای والا فرماید: فرزند آدم مرا آزار می کند که به روزگار ناسزا می گوید، روزگار منم و کارها به دست من است و شب و روز را تغییر می دهم. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۶۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال الله تعالى: إذا همَّ عبدی بحسنه و لم یعملها کتبتُها له حسنه فإن عملها کتبتُها له عشر حسنات إلى سبعمائه ضعف و إذا همَّ بسیئه و لم یعملها لم أکتبها علیه فإن عملها کتبتُها علیه سیئه واحده؛ خدای والا فرماید: وقتی بنده من کار نیکی اراده کند و نکند آن را یک کار نیک برای وی ثبت کنم و اگر بکند ده کار نیک تا هفتصد برابر ثبت کنم و وقتی کار بدی اراده کند و نکند بر عهده او ثبت نکنم و اگر بکند یک کار بد بر عهده او ثبت کنم. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۶۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال الله تعالى: من لم يرض بقضائي و لم يصبر على بلائي فليتمس ربًا سواي؛ خدای والا فرماید: هر که به قضای من رضا ندهد و بر بلائی من صبر نکند، خدایی جز من جوید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۶۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قاربوا و سدّدوا ففی کلّ ما یصاب به المسلم کفّاره حتّی النّکبه ینکبها و الشّوکه یشاکها؛ دوستی کنید و به صلاح آید، مسلمان هر چه بیند کفاره اوست حتی مصیبتی که بدو رسد و خاری که در پایش رود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۶۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الفاجر الزّاجی لرحمه الله تعالی أقرب منها من العابد المقنط؛ بد کاری که به رحمت خدای والا امید دارد از عابد مأیوس، به خدا نزدیک تر است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۶۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: فکره ساعه خیر من عباده ستین سنه؛ ساعتی اندیشیدن بهتر از شصت سال عبادت کردن است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۶۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: فضوح الدّنیاهون من فضوح الآخره؛ رسوایی دنیا آسانتر از رسوایی آخرت است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۶۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: فضل الشّابّ العابد الّذی یعبد فی صباه علی الشّیخ الّذی یعبد بعد ما کبرت سنّه کفضل المرسلین علی سایر النّاس؛ فضیلت جوان عابد که از آغاز جوانی عبادت کند بر پیری که وقتی سن بسیار یافت، عبادت کند چون فضیلت پیامبران بر سایر مردم است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۶۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: فاعل الخیر خیر منه و فاعل الشّرّ شرّ منه؛ عامل خیر از خیر بهتر و عامل شر از شر بدتر است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۶۹

غفر الله عزّ و جلّ لرجل أمارط غصن شوک عن الطّریق ما تقدّم من ذنبه و ما تأخّر؛ مردی که شاخه تیغی از راه بردارد خدا گناهان کهنه و تازه او را بیامرزد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۷۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العین حقّ و لو کان شیء سابق القدر سبقته العین؛ چشم بد حق است اگر چیزی از تقدیر پیشی می گرفت، چشم بد بود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۷۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العین حقّ يحضرها الشیطان و حسد ابن آدم؛ چشم بد حق است شیطان و حسد بنی آدم آن را پدید می آورد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۷۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العلم و المال یستران کلّ عیب و الجهل و الفقر یكشفان کلّ عیب؛ علم و مال هر عیبی را بپوشاند و جهل و فقر هر عیبی را نمایان کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۷۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العقل آلف مألوف؛ عقل الفت گیر است و الفت پذیر. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۷۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العقل فی أمر الدنیا مضرّه و العقل فی أمر الدین مسرّه؛ عقل در کار دنیا مایه ضرر است و در کار دین مایه سرور. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۷۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العرف ینقطع فیما بین الناس و لا ینقطع فیما بین الله و بین من فعله؛ نکوئی میان مردم فراموش می شود اما میان خدا و عامل نیکی فراموش نمی شود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۷۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العده دین، ویل لمن وعد ثمّ أخلف! ویل لمن وعد ثمّ أخلف! ویل لمن وعد ثمّ أخلف؛ وعده دادن چون دین به گردن گرفتن است، وای بر آن که وعده دهد و تخلف کند، وای بر آن که وعده دهد و تخلف کند، وای بر آن که وعده دهد و تخلف کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۷۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العبد المطیع لوالدیه و لرّبّه فی أعلى علیین؛ کسی که مطیع پدر و مادر و پروردگار خویش باشد، در اعلائی بهشت است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۷۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العبد مع من أحب؛ هر کسی هم سنگ چیزی است که دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۷۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عینان لا یمسهما النار أبدا: عین بکت من خشیه الله و عین باتت تحرس فی سبیل الله؛ دو چشم است که هرگز آتش بدان نرسد. چشمی که از ترس خدا گریسته و چشمی که شب را به حراست در راه خدا به سر برده. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۸۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عون العبد أخاه یوما خیر من اعتکافه شهرا؛ کمک یک روزه که کسی به برادر خود کند بهتر از اعتکاف یک ماهه است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۸۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عودوا قلوبکم الترقب و أكثروا التفکر؛ دل‌های خویش را به مراقبت عادت دهید و اندیشه بسیار کنید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۸۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عودوا المریض و اتبعوا الجنائز تذکرکم الآخره؛ بیمار را عیادت کنید و جنازه را مشایعت کنید که آخرت را بیاد شما آرد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۸۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عودوا المریضی، و مروهم فلیدعوا لکم فإن دعوه المریض مستجاب و ذنبه مغفور؛ بیماران را عیادت کنید و بگوئیدشان که برای شما دعا کنند که دعای بیمار مستجاب و گناه او آمرزیده است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۸۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عهد الله تعالی أحق ما أَدی؛ پیمان خدا شایسته و فاست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۸۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عمی القلب الضلاله بعد الهدی؛ کوری دل، گمراهی پس از هدایت است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۸۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: عليك بالرفق فإن الرفق لم يكن في شيء قط إلا زانه ولا نزع من شيء قط إلا شانه؛ مدارا کن که مدارا در هر چه باشد، آن را زینت دهد و در هر چه نباشد، آن را خوار کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۸۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: عليكم باصطناع المعروف فإنه يمنع مصارع السوء، و عليكم بصدق السر فإنها تطفى غضب الله عز وجل؛ اعمال نیک انجام دهید که از سقوط های بد جلوگیری می کند و صدقه نهان دهید که خشم خدا عز و جل را خاموش می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۸۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: عليكم بالقناعه فإن القناعه مال لا ينفد؛ به قناعت خو کنید زیرا قناعت مالی است که تمام شدنی نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۸۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: عليكم بالقرآن، فاتخذوه إماما وقائدا فإنه كلام رب العالمين الذي هو منه وإليه يعود، فآمنوا بمتشابهه واعتبروا بأمثاله؛ با قرآن مانوس شوید و آن را پیشوا و رهبر خویش گیرید که قرآن گفتار خدای جهانیان است که از اوست و بسوی او باز می رود به متشابه آن ایمان داشته باشید و از مثل های آن عبرت گیرید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۹۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: عليكم بالصدق فإنه باب من أبواب الجنه وإياكم والكذب فإنه باب من أبواب النار؛ راستی پیشه کنید که راستی دری از درهای بهشت است و از دروغگویی پرهیزید که دروغ از درهای جهنم است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۹۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: عليكم بالسواك فإنه مطيبه للضمير مرضاه للرب؛ مسواک کنید که مایه پاکیزگی دهان و رضای خداست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۹۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: عليكم بالتواضع فإن التواضع في القلب ولا يؤذین مسلم مسلما؛ تواضع کنید که تواضع در دل است و مسلمان نباید مسلمان را آزار کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۹۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: عليك بالرفق وإياك والعنف والفحش؛ ملایمت کن و از خشونت و ناسزا پرهیز. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۹۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیک بحسن الکلام و بذل الطّعام؛ سخن نیک گوی و غذا به کسان ده. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۹۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیک بحسن الخلق و طول الصّیّمت فو الّذی نفسی بیده ما تجمّل الخلاق بمتلهما؛ نیکخوئی کن و خموشی طولانی گزین، قسم به خدایی که جان من بدست اوست خلاق زینتی مانند آن ندارند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۹۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیک بحسن الخلق، فإنّ أحسن النّاس خلقا أحسنهم دینا؛ نیک خوئی کن که از مردم هر که نکوخوای تر دینش نکوتر. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۹۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیک بتقوی الله فإنّها جماع کلّ خیر؛ از ترس خدا غافل مباش که سر چشمه نیکی هاست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۹۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیک بالسّجود فإنّک لا تسجد لله سجده إلّا رفعک الله بها درجه و حطّ عنک بها خطیئه؛ از سجده غافل مشو که هر سجده ای برای خدا کنی خداوند یک درجه تو را بالا برد و گناهی از تو محو کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۳۹۹

علیک بالبرّ فإنّ صاحب البرّ یعجبه أن یكون النّاس بخیر و فی خصب؛ به نیکی کوش که نیکوکار دوست دارد مردم در خیر و فراوانی باشند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۰۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علّموا و لا تعنفوا فإنّ المعلم خیر من المعنف؛ تعلیم دهید و خشونت مکنید که آموزگار بهتر از خشونت گر است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۰۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عَلِّمُوا وَ يَسِّرُوا، وَ لَا تَعْسِرُوا وَ بَشِّرُوا وَ لَا تَنْفَرُوا وَ إِذَا غَضِبَ أَحَدُكُمْ فَلْيَسْكُتْ؛ تعلیم دهید و سهل گیرید و سخت مگیرید گشاده رویی کنید و خشونت مکنید و چون یکی از شما خشمگین شود، خاموش ماند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۰۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علامه حبّ الله تعالی حبّ ذکر الله و علامه بغض الله بغض ذکر الله عزّ و جلّ؛ نشان محبت خدا علاقه به ذکر خداست و نشان دشمنی خدا بی علاقه‌گی به ذکر خدای عز و جل است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۰۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عَفَّوْا تَعَفَّ نَسَاؤُكُمْ وَ بَرَّوْا آبَاءَكُمْ تَبَرَّكُمْ أَبْنَاءُكُمْ وَ مَنْ اعْتَدَرَ إِلَى أَخِيهِ الْمُسْلِمِ مِنْ شَيْءٍ بَلَغَهُ عَنْهُ فَلَمْ يَقْبَلْ عَذْرَةَ لَمْ يَرِدْ عَلَى الْحَوْضِ؛ عفت و ورزید تا زنانتان عقیف شوند و با پدرانتان نیکی کنید تا فرزندانتان با شما نیکی کنند و هر که از برادر مسلمان خویش در باره رنجشی که از او دارد، عذر بخواهد و عذرش را نپذیرد بر سر حوض به نزد من نیاید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۰۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عَفْوُ اللَّهِ أَكْبَرُ مِنْ ذُنُوبِكُمْ؛ عفو خدا از گناهان تو بزرگتر است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۰۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عَظُمَ الْأَجْرُ عِنْدَ الْمَصِيْبَةِ وَ إِذَا أَحَبَّ اللَّهُ قَوْمًا ابْتَلَاهُمْ؛ مصیبت را پاداش بزرگ دهند و چون خدا گروهی را دوست دارد، مبتلایشان کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۰۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عَشْ مَا شِئْتَ فَإِنَّكَ مَيِّتٌ وَ أَحَبُّ مَا أَحْبَبْتَ فَإِنَّكَ مَفَارِقَةٌ وَ أَعْمَلُ مَا شِئْتَ فَإِنَّكَ مَجْزِيٌّ بِهِ؛ هر چه خواهی بمان که خواهی مرد، هر که را خواهی دوست بدار که از او جدا خواهی شد و هر چه خواهی بکن که سزای آن را خواهی دید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۰۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عَدَمٌ مِنَ الْيَعُودِ كِ وَ أَهْدُ لِمَنْ لَا يَهْدِي لَكَ؛ از آن که تو را عیادت نمی کند، عیادت کن و به آن کس که هدیه به تو نمی دهد، هدیه بده. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۰۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عَجَبًا لِلْمُؤْمِنِ فَوَ اللَّهُ لَا يَقْضِي اللَّهُ لِلْمُؤْمِنِ قِضَاءَ إِلَّا كَانَ خَيْرًا لَهُ؛ کار مؤمن عجیب است به خدا که خدا قضائی برای مؤمن مقرر ندارد مگر مایه خیر او باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۰۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عجباً لأمر المؤمن، إن أمره كله له خير و ليس ذلك لأحد إلا للمؤمن إن أصابته سراء شكر و كان خيراً له و إن أصابته ضراء صبر فكان خيراً له؛ کار مؤمن عجیب است که کار او همه برایش نیک است و هیچ کس جز مؤمن چنین نیست اگر سختی بدو رسد، شکر کند و برای او نیک باشد و اگر مرضی بدو رسد، صبر کند و برای او نیک باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۱۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عجب لغافل و لا يغفل عنه عجب لمؤمل دنیا و الموت يطلبه و عجب لضاحك ملاً فمه و لا يدري أَرْضَى اللهُ عنه أم أسخطه؛ عجب دارم از غافلی که از او غافل نشوند و عجب دارم از آرزومند دنیا که مرگ در طلب اوست و عجب دارم از آن که از ته دل بخندد و نداند که آیا خدا از او خشنود است یا خشمگین. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۱۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عاقبوا أرقاءكم علی قدر عقولهم؛ بندگان خویش را به اندازه عقولشان عقوبت کنید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۱۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عاید المریض یمشی فی طریق الجنّه حتّی یرجع؛ کسی که بیماری را عیادت کند تا وقتی که باز گردد در راه بهشت قدم می زند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۱۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الطّیب اللّهُ و لعلّک ترفق بأشیاء تخرق بها غیرک؛ طیب حقیقی خداست شاید چیزهایی برای تو مناسب است که برای غیر تو نامناسب است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۱۴

الطّاعم الشّاکر بمنزله الصّائم الصّابر؛ غذا خور شکر گزار چون روزه دار صبور است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۱۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طوبی لمن ملک لسانه و بکی علی خطیئته؛ خوشا آن که اختیار زبان خویش دارد و بر گناه خویش بگرید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۱۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: طوبی لمن ذلّ فی نفسه و حسنت خلیقته و أنفق الفضل من ماله و أمسک الفضل من قوله و وسعته الشّیئّه و لم یعدّها إلی البدعه؛ خوشا آن که در پیش خویش خوار است و خوی او نیک است و فزونی مال خویش ببخشد و فزونی گفتار خویش نگه دارد و پیر و سست باشد و از سنت به بدعت نرود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۱۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: طوبی لمن هدی للإسلام و کان عیسه کفافاً و قنع؛ خوشا آن که به اسلام هدایت شود و معیشت او به حد کفاف باشد و قناعت کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۱۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: طوبی لمن رزقه الله الكفاف ثم صبر علیه؛ خوشا آن که خدا روزی او به حد کفاف داده باشد و بر آن صبر کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۱۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: طوبی لمن ترک الجهل و أتى الفضل و عمل بالعدل؛ خوشا آن که سبک سری نکند و فزونی را ببخشد و به عدالت عمل کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۲۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: طوبی لمن أسلم و کان عیسه کفافاً؛ خوشا آن که مسلمان است و معیشت کفاف دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۲۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: طوبی للسابقین إلی ظلّ الله الذّین إذا أعطوا الحقّ قبلوه و الذّین یحکمون للنّاس بحکمهم لأنفسهم؛ خوشا آنان که زودتر از همه به سایه خدا روند آنها که وقتی با حق روبرو شوند آن را بپذیرند کسانی که برای مردم همان حکم کنند که برای خویش کنند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۲۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: طوبی للمخلصین أولئک مصابیح الهدی تنجلی بهم کلّ فتنه ظلماء؛ خوشا مخلصان آنان چراغ های هدایتند و به پرتو آنها هر فتنه تاریک روشن شود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۲۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: طلب العلم فریضه علی کلّ مسلم و مسلمه؛ جستن علم بر هر مرد مسلمان و هر زن مسلمان واجب است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۲۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طعام السخیّ دواء و طعام الشحیح داء؛ غذای سخاوت مند دوا و غذای بخیل درد است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۲۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طالب العلم لله أفضل عند الله من المجاهد فی سبیل الله؛ هر که علم برای رضای خدا جوید نزد خدا از مجاهد فی سبیل الله بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۲۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طاعه الله طاعه الوالد و معصیه الله معصیه الوالد؛ اطاعت پدر اطاعت خداست و نافرمانی پدر نافرمانی خداست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۲۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الضیف یأتی برزقه و یرتحل بذنوب القوم، یمحص عنهم ذنوبهم؛ مهمان روزی خویش بیارد گناهان کسان ببرد و گناهان آنها را پاک کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۲۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الضیافه ثلاثه أيام فما زاد فهو صدقه و علی الضیف أن یتحول بعد ثلاثه أيام؛ مهمانی سه روز است و هر چه بیشتر شد صدقه است و مهمان باید پس از سه روز تغییر جا دهد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۲۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ضحک ربنا من قنوط عبادہ؛ پروردگار ما از نومیدی بندگان خویش عجب دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۳۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصلاه تسود وجه الشیطان و الصدقه تکسر ظهره و التحاب فی الله یقطع دابره فإذا فعلتم ذلك تباعد منكم كطلع الشمس من مغربها؛ نماز چهره شیطان را سیاه کند و صدقه دادن پشت او را بشکند و دوستی در راه خدا ریشه او را می کند و وقتی چنین کردید از شما به فاصله شرق و غرب دوری کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۳۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصلح جائز بین المسلمین إلا صلحا أحل حراما أو حرم حلالا؛ هر صلحی میان مسلمانان رواست مگر صلحی که حرامی را حلال یا حلالی را حرام کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۳۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصَّدَقَاتُ بِالْغَدَوَاتِ يَذْهَبْنَ بِالْعَاهَاتِ؛ صدقه صبحگاه مرض ها را می برد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۳۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصَّدَقَةُ عَلَىٰ وَجْهٍهَا وَاصْطِنَاعُ الْمَعْرُوفِ وَبِرِّ الْوَالِدِينَ وَصَلَةُ الرَّحِمِ تَحْوِلُ الشَّقَاءَ سَعَادَةً وَتَزِيدُ فِي الْعَمْرِ وَتَقِي مَصَارِعَ السُّوءِ؛ صدقه به موقع و نیکوکاری و نیکی با پدر و مادر و پیوستگی خویشاوند بدبختی را به خوشبختی مبدل کند و عمر را افزایش دهد و از مرگ های بد جلوگیری کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۳۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصَّدَقَةُ تَمْنَعُ مِيتَةَ السُّوءِ؛ صدقه مانع مرگ بد می شود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۳۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصَّيْدَةُ عَلَى الْقَرَابَةِ صَدَقَةٌ وَصَلَةٌ؛ صدقه به خویشاوندان هم صدقه است هم پیوستگی خویشاوندان. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۳۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصَّدَقَةُ تَطْفِيءُ الْخَطِيئَةَ كَمَا يَطْفِيءُ الْمَاءُ النَّارَ؛ صدقه گناه را خاموش می کند چنان که آب آتش را خاموش می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۳۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصَّدَقُ طَمَأْنِينَةٌ وَالْكَذِبُ رِيْبَةٌ؛ راستی مایه آرامش است و دروغ مایه تشویش. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۳۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصَّحَّةُ وَالْفِرَاقُ نِعْمَتَانِ مَكْفُورَتَانِ؛ صحت و فراغت دو نعمت است که کفران آن کنند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۳۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصَّبْحَةُ تَمْنَعُ الرِّزْقَ؛ خواب صبحگاهان مانع روزی است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۴۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: صنفان من الناس إذا صلحا صلح الناس و إذا فسدا فسد الناس العلماء و الامراء؛ دو گروه از مردمند که اگر صالح بودند مردم به صلاح آیند و اگر فاسد بودند به فساد گرایند، دانشوران و زمامداران. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۴۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: صلوا قرابتکم و لا- تجاوروهم فإن الجوار یورث بینکم الضغائن؛ با خویشان دوستی کنید و همسایه ایشان مشوید که همسایگی میان شما کینه ها پدید آرد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۴۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: صل من قطعک و أحسن إلى من أساء إليك و قل الحق و لو علی نفسك؛ با هر که از تو ببرد پیوند گیر و با آن که با تو بدی کرده نکوئی کن و حق را بگو و گر چه بر ضرر خودت باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۴۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: صله القرابه مراه فی المال محبه فی الأهل منسأه فی الأجل؛ پیوند خویشاوندی مایه فراوانی مال و محبت کسان و تأخیر اجل است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۴۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: صله الرّحم تزيد فی العمر و صدقه السّرّ تطفی ء غضب الرّب؛ پیوند خویشان عمر را فزونی دهد و صدقه نهان خشم پروردگار را خاموش کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۴۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: صل من قطعک و أعط من حرمک و اعف عن ظلمک؛ با آن که از تو بریده پیوند گیر و آن که تو را محروم کرده عطایش ده و از آن که با تو ستم کرده در گذر. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۴۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: صدقه السّرّ تطفی ء غضب الرّب؛ صدقه نهان خشم پروردگار را خاموش می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۴۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: صدقه المرء المسلم تزيد فی العمر و تمنع مینه السوء و ینهب الله تعالی بها الفخر و الکبر؛ صدقه مرد مسلمان عمر را فزونی دهد و از مرگ بد جلوگیری کند و خدای والا به وسیله آن تفاخر و تکبر را ببرد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۴۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صدق الله فصدقه؛ خدا راستگوست با او راست باش. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۴۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الشَّيْخُ يَضْعَفُ جِسْمَهُ وَ قَلْبَهُ شَابَّ عَلَى حَبِّ اثْنَتَيْنِ طَوْلِ الْحَيَاءِ وَ حَبِّ الْمَالِ؛ تن پیر ناتوان می شود و دل وی بر محبت دو چیز جوان است: عمر دراز و محبت مال. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۵۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: شَرَّ النَّاسِ مَنْزِلَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَنْ يَخَافُ لِسَانَهُ أَوْ يَخَافُ شَرَّهُ؛ روز قیامت موقعیت آن کس از همه مردم بدتر است که از زبانش ترسند یا از شرش بیم کنند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۵۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: شَرَّ النَّاسِ الْمُضِيقُ عَلَى أَهْلِهِ؛ بدترین مردم آن کس است که بر اهل خانه خود سخت گیرد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۵۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: شَرَّ النَّاسِ الَّذِي يَسْأَلُ بِاللَّهِ ثُمَّ لَا يُعْطَى؛ بدترین مردم آن کس است که بنام خدا از او بخواهند و ندهد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۵۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: شَرَّ أُمَّتِي الثَّرَاوُونَ الْمُتَشَدِّقُونَ الْمُتَفِيهِقُونَ وَ خِيَارُ أُمَّتِي أَحَاسِنُهُمْ أَخْلَاقًا؛ بدان امت من پر گویان پر چانه پر مدعایند و نیکان امت من آنهاییند که نیک خوترند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۵۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: شَرَّ النَّاسِ مَنْ أَكَلَ وَحْدَهُ وَ مَنَعَ رَفْدَهُ وَ جَلَدَ عَبْدَهُ وَ شَرَّ مَنْهُ مَنْ لَا يَقِيلُ عَثْرَهُ وَ لَا يَقْبَلُ مَعْذَرَهُ وَ شَرَّ مَنْهُ مَنْ لَا يَرْجِي خَيْرَهُ وَ لَا يُؤْمِنُ شَرَّهُ؛ بدترین مردم آن کس است که تنها غذا خورد و رسیده خویش را بی نصیب کند و بنده خویش را بزند و بدتر از او کسی است که خطائی را نبخشد و عذری نپذیرد و بدتر از او کسی است که به خیرش امید نیست و از شرش امان نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۵۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الشَّدِيدُ مِنَ غَلَبِ نَفْسِهِ؛ نیرومند آن است که بر خویشتن مسلط شود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۵۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: شتان ما بین عملین عمل تذهب لذته و تبقى تبعته و عمل تذهب مؤنته و تبقى أجره؛ میان دو عمل بسیار فرق است عملی که لذت آن برود و عواقب آن بماند و عملی که زحمت آن برود و پاداش آن بماند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۵۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: شاهد الزور لا تزول قدماه حتی یوجب الله له النار؛ شاهد دروغ قدم بر ندارد تا جهنم بر او واجب شود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۵۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: السّماح رباح و العسر شؤم؛ سهل انگاری مایه سودا است و سختگیری شوم است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۵۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: السّیلام قبل السّؤال فمن بدأکم بالسّؤال قبل السّیلام فلا تجیبوه؛ سلام مقدم بر سؤال است هر که پیش از سلام به سؤال آغاز کرد جوابش مدهید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۶۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سکوت اللسان سلامه الإنسان؛ خاموشی زبان مایه سلامت انسان است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۶۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: السّعادة کلّ السّعادة طول العمر فی طاعه الله؛ سعادت کامل عمر دراز در اطاعت خداست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۶۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: السّیخی الجهول أحبّ إلى الله من العالم البخیل؛ سخاوتمند نادان نزد خدا از دانشمند بخیل محبوبتر است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۶۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: السّیخی إنّما یجود بحسن الظّن بالله و البخیل إنّما یبخل بسوء الظّن بالله؛ سخاوتمند به سبب خوش گمانی به خدا سخاوت می کند و بخیل به علت بدگمانی به خدا بخل می ورزد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۶۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: السَّخِيُّ قَرِيبٌ مِنَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِنَ النَّاسِ قَرِيبٌ مِنَ الْجَنَّةِ بَعِيدٌ مِنَ النَّارِ، وَ الْبَخِيلُ بَعِيدٌ مِنَ اللَّهِ بَعِيدٌ مِنَ النَّاسِ بَعِيدٌ مِنَ الْجَنَّةِ قَرِيبٌ مِنَ النَّارِ، وَ الْجَاهِلُ السَّخِيُّ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنْ عَالَمٍ بَخِيلٍ؛ سخاوتمند به خدا نزدیک و به مردم نزدیک و به بهشت نزدیک و از جهنم دور است و بخیل از خدا دور و از مردم دور و از بهشت دور و به جهنم نزدیک است، نادان سخاوتمند نزد خدا از عالم بخیل محبوبتر است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۶۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: السَّاعَى عَلَى الْأَرْمَلَةِ وَ الْمَسْكِينِ كَالْمَجَاهِدِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ الْقَائِمِ اللَّيْلِ الصَّائِمِ النَّهَارِ؛ آنکه در کار بیوه و یتیم بکوشد چون مجاهد راه خدایا نماز گزار شب یا روزه دار روز است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۶۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سَلُوا أَهْلَ الشَّرَفِ عَنِ الْعِلْمِ فَإِنَّ كَانَ عِنْدَهُمْ عِلْمٌ فَارْتَبِعُوهُ فَإِنَّهُمْ لَا يَكْذِبُونَ؛ شریفان را از علم بپرسید اگر علمی نزد ایشان بود بنویسید که آنها دروغ نمی گویند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۶۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سَلُوا اللَّهَ عِلْمًا نَافِعًا وَ تَعَوَّذُوا بِاللَّهِ مِنْ عِلْمٍ لَا يَنْفَعُ؛ از خدا عملی سودمند بخواهید و از علمی که سود ندهد به خدا پناه برید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۶۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سَلُوا اللَّهَ الْعَفْوَ وَ الْعَافِيَةَ فَإِنَّ أَحَدًا لَمْ يَعْطِ بَعْدَ الْيَقِينِ خَيْرًا مِنَ الْعَافِيَةِ؛ از خدا بخشش و عافیت طلب کنید که پس از ایمان، هیچ کس را چیزی بهتر از عافیت نداده اند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۶۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سَلُوا اللَّهَ كُلَّ شَيْءٍ حَتَّى الشَّيْءِ فَإِنَّ اللَّهَ إِنْ لَمْ يَسِّرْهُ لَمْ يَتَسَّرْ؛ همه چیز حتی بند صندل را از خدا بخواهید که اگر خدا آن را میسر نکند، میسر نخواهد شد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۷۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ أَنْ يُسْأَلَ، وَ أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ أَنْتَظَارُ الْفَرْجِ؛ خدا را از فضل او طلب کنید که خدا دوست دارد که از او بخواهند، بهترین عبادتها انتظار گشایش است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۷۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سَخَّافَهُ بِالْمَرْءِ أَنْ يَسْتَعْمِدَ ضَيْفَهُ؛ سبک عقلی مرد آن است که مهمان خویش را به خدمت گیرد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۷۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ستّ خصال من الخیر: جهاد أعداء الله بالسیف، و الصّوم فی یوم الصّیف، و حسن الصّبر عند المصیبه، و ترک المراء، و الإنفاق فی الخفاء، و المحاباه فی الله؛ شش صفت نیکست پیکار با دشمنان خدا به وسیله شمشیر و روزه در روز تابستان و نیک صبری به هنگام مصیبت و ترک مجادله و انفاق در نهان و دوستی در راه خدا. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۷۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سبع یجرى للعبد أجرهنّ و هو فی قبره بعد موته: من علّم علما، أو أجرى نهرا، أو حفر بئرا، أو غرس نخلا، أو بنى مسجدا، أو ورث مصحفا، أو ترک ولدا یستغفر له بعد موته؛ هفت چیز است که پاداش آن برای بنده در قبر او و پس از مرگش دوام دارد کسی که علمی تعلیم دهد، یا نهری به جریان آورد یا چاهی حفر کند یا نخلی بکارد یا مسجدی بسازد یا مصحفی به ارث گذارد یا فرزندی به جا نهد که پس از مرگش برای او آمرزش خواهد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۷۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سباب المسلم فسوق و قتاله کفر و حرمة ماله کحرمة دمه؛ بدگوئی مسلمان گناه است و جنگ او کفر است و حرمت مال وی چون حرمت خون اوست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۷۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سافروا تصحّوا و ترزقوا؛ سفر کنید تا تندرست شوید و روزی یابید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۷۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ساعات الأذى فی الدّنيا یدهبین ساعات الأذى فی الآخرة؛ ساعتهای آزار این دنیا ساعت های آزار آخرت را نابود می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۷۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: زوّجوا الأكفاء و تزوّجوا الأكفاء، و اختاروا لنطفکم؛ به اشخاص هم شأن زن بدهید و از اشخاص هم شأن زن بگیرند و محل نطفه های خود را به دقت انتخاب کنید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۷۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: زر القبور تذکر بها الآخرة و اغسل الموتی فإنّ معالجه جسد خاو موعظه بلیغه و صلّ علی الجنائز لعلّ ذلک یحزنک فإنّ الحزین فی ظلّ الله یوم القیامه یتعرّض لکلّ خیر؛ به زیارت قبرها برو تا آخرت را بیاد آری و مردگان را غسل بده زیرا زیر و رو کردن جسد بی حرکت موعظه ای کامل است. بر مردگان نماز گزار شاید بدین وسیله غمگین شوی زیرا شخص غمگین روز رستاخیز در سایه خدا در معرض همه نیکیهاست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۷۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: الرمی خیر ما لهوتم به؛ تیر اندازی بهترین تفریحهای شماست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۸۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: الرزق یمن و الخرق شؤم و إذا أراد الله بأهل بیت خیرا أدخل علیهم باب الرزق فإن الرزق لم یکن فی شیء إلا زانه و إن الخرق لم یکن فی شیء إلا شانه؛ ملایمت مایه میمنت است و خشونت مایه شثامت و همین که خداوند برای اهل خانه ای نیکی خواهد آنها را با ملایمت قرین کند زیرا ملایمت در هر چه باشد آن را زینت دهد و خشونت در هر چه باشد آن را خوار کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۸۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: الرغبه فی الدنیا تکثر الهمم و الحزن و البطانه تقسی القلب؛ علاقه به دنیا غم و اندوه را زیاد می کند و شکم پرستی دل را سخت می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۸۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: الرزق أشد طلبا للعبد من أجله؛ روزی بیشتر از مرگ در جستجوی بنده است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۸۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: الرّحم معلّقه بالعرش یقول: من وصلنی وصله اللّٰه و من قطعنی قطعه اللّٰه؛ خویشاوندی به عرش آویخته است و گوید هر که مرا پیوند دهد خدا او را پیوند دهد و هر که مرا ببرد خدا او را ببرد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۸۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: الرّجال أربعة سخیّ و کریم و بخیل و لئیم، فالسّخیّ الّذی یأکل و یعطی و الکریم الّذی لا یأکل و یعطی و البخیل الّذی یأکل و لا یعطی و اللّئیم الّذی لا یأکل و لا یعطی؛ مردان چهار قسمند بخشنده و جوانمرد و بخیل و فرومایه، بخشنده آن است که بخورد و بخوراند، جوان مرد آن است که نخورد و بخوراند، بخیل آن است که بخورد و نخوراند و فرومایه آن است که نه بخورد و نه بخوراند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۸۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: الرّاحمون یرحمهم الرّحمن تبارک و تعالی. ارحموا من فی الأرض یرحمکم من فی السّماء؛ خداوند رحیمان را رحم میکند با آنها که در زمین اند رحم کنید تا آن که در آسمان است به شما رحم کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۸۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رفع العلم عن ثلاثه: عن المجنون المغلوب علی عقله حتی یبرء و عن النائم حتی یتقیظ و عن الصبی حتی یحتلم؛ قلم از سه کس برداشته اند مجنونی که اختیار عقل خود را ندارد تا شفا یابد و خفته تا بیدار شود و طفل تا بالغ شود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۸۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ردّوا السیلام و غصّوا البصر و أحسنوا الکلام؛ سلام را جواب بدهید و از محارم چشم بپوشید و سخن نیک گوئید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۸۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ردّ جواب الکتاب حقّ کردّ السیلام؛ جواب نامه نیز مانند جواب سلام لازمست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۸۹

رحم الله من حفظ لسانه و عرف زمانه و استقامت طریقه؛ خدا رحمت کند آن کس را که زبان خود را حفظ کند و روزگار خود را بشناسد و روش او راست باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۹۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رحم الله عینا بکت من خشیه الله و رحم الله عینا سهرت فی سبیل الله؛ خدا رحمت کند دیده ای را که از ترس خدا بگرید و رحمت کند دیده ای را که در راه خدا بیدار ماند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۹۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رحم الله عبدا قال خیرا فغنم أو سکت عن سوء فسلم؛ خدا رحمت کند بنده ای را که سخن نیک گوید و غنیمت برد یا از بد گوئی سکوت کند و سالم ماند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۹۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رحم الله عبدا سمحا إذا باع سمحا إذا اشتری سمحا إذا قضی سمحا إذا اقتضی؛ خدا رحمت کند کسی را که هنگام فروش سهل انگار باشد و هنگام خرید سهل انگار باشد و هنگام پرداخت سهل انگار باشد و هنگام طلب سهل انگار باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۹۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رحم الله امرءا سمع منا حدیثا فوعاه ثمّ بلّغه من هو أوعی منه؛ خدا رحمت کند کسی را که سخنی از ما بشنود و حفظ کند و به کسی که بهتر از او حفظ تواند کرد، برساند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۹۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رحم الله امرءا اكتسب طيبا و انفق قصدا و قدم فضلا ليوم فقره و حاجته؛ خدا رحمت کند کسی را که کسب حلال کند و به اعتدال خرج کند و ما زاد آن را برای روز تنگ دستی و حاجت از پیش فرستد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۹۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رحم الله امرءا أصلح من لسانه؛ خدا رحمت کند کسی را که زبان خود را اصلاح کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۹۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رحماء أمتی أوساطها؛ رحیمان امت من، متوسطانند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۹۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ربّ أشعث أغبر ذی طمرین تنبو عنه أعین الناس لو أقسم علی الله لأبره؛ چه بسا ژولیده گرد آلود که دو لباس کهنه دارد و چشم مردم از او بیزار است اگر از جانب خدا تعهدی کند، خداوند انجام دهد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۹۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رأس الحکمه معرفه الله؛ اساس حکمت، خداشناسی است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۴۹۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رأس الحکمه مخافه الله؛ اساس حکمت، ترس خداست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۰۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ذنب العالم ذنب واحد و ذنب الجاهل ذنبان؛ گناه دانا یک گناه است و گناه نادان دو گناه. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۰۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ذکر الله شفاء القلوب؛ یاد کردن خدا شفای دلهاست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۰۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ذبح الرجل أن تزکیه فی وجهه؛ سر بریدن مرد آن است که در حضورش تمجید

وی کنی. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۰۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الدّین دینان: فمن مات و هو ینوی قضاءه فأنا ولیه و من مات و لا ینوی قضاءه فذاک المذی یؤخذ من حسناته لیس یومئذ دینار و لا - درهم؛ دو جور قرض هست هر که بمیرد و در دل دارد که قرض خود را پردازد من ولی او هستم و هر که بمیرد و در دل دارد قرض خود را ندهد، در مقابل آن از اعمال نیک وی بردارند زیرا در آن روز دینار و درهمی نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۰۴

الدّواء من القدر و قد ینفع یاذن الله تعالی؛ دوا از وسائل تقدیر است و به فرمان خدا فایده می دهد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۰۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الدّینا سجن المؤمن و جنّه الکافر؛ دنیا زندان مؤمن است و بهشت کافر. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۰۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الدّینا دار من لا دار له و مال من لا مال له و لها یجمع من لا عقل له؛ دنیا خانه کسی است که خانه ندارد و مال کسی است که مال ندارد و کسی برای دنیا مال فراهم میکند که عقل ندارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۰۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الدّینا حلوه خضره فمن أخذها بحقّه بورک له فیها و ربّ متخوّض فیما اشتت نفسه لیس له یوم القیامه إلا النّار؛ دنیا شیرین و دوست داشتنی است هر که از آن مطابق حق بهره گیرد بر او مبارکباد و بسا کسان که در خواهشهای خود فرو روند و روز قیامت نصیبی جز آتش ندارند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۰۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الدّالّ علی الخیر کفاعله و الله یحبّ إغاثه اللّهبان؛ رهبر نیکی چون نکوکار است و خداوند فریادرسای بیچارگان را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۰۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الدّاعی و المؤمن فی الأجر شریکان و القاری و المستمع فی الأجر شریکان و العالم و المتعلّم فی الأجر شریکان؛ آنکه دعا میکند و آنکه آمین گوید در پاداش شریکند و قاری و مستمع در پاداش شریکند و دانشمند و دانش آموز در پاداش شریکند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۱۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: دورو مع کتاب الله حیثما دار. پیوسته پیرو کتاب خدا باشید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۱۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: دعوا الناس یصیب بعضهم من بعض فإن استنصح أحدکم أخاه فلینصحه؛ بگذارید مردم از یک دیگر فائده برند و وقتی یکی از شما از برادر خویش مشورت خواست رأی خوت را به او بگویند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۱۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: دعوا الناس یرزق الله بعضهم ببعض؛ بگذارید خداوند بعضی مردم را به وسیله بعضی دیگر روزی دهد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۱۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: دعوا الدنیا لأهلها، من أخذ من الدنیا فوق ما یکفیه أخذ حتفه و هو لا یشعر؛ دنیا را باهل آن واگذارید، هر که از دنیا بیش از حاجت خود فرا گیرد، هلاک خویش را گرفته و نمی داند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۱۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: دع ما یریبک إلی ما لا یریبک فإنک لن تجد فقد شیء ترکته لله؛ از آنچه شبهه ناک است در گذر و آنچه را شبهه ناک نیست برگیر زیرا فقدان چیزی را که برای خدا رها کرده ای احساس نخواهی کرد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۱۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: دع ما یریبک إلی ما لا یریبک فإن الصّدق ینجی؛ از آنچه شبهه ناک است بگذر و آنچه را شبهه ناک نیست برگیر که راستی مایه نجات است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۱۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: دع قیل و قال و کثره - السّؤال و إضاعه المال؛ از قیل و قال و کثرت سؤال و تلف کردن مال در گذر. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۱۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: درهم الرّجل ینفق فی صحّته خیر من عتق رقبه عند موته؛ درهمی که انسان در حال صحت در راه خدا خرج کند بهتر از بنده ای است که هنگام مرگ آزاد کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۱۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: داووا مرضاکم بالصدقه فإنها تدفع عنکم الأمراض و الأعراض؛ بیماران خود را به وسیله صدقه علاج کنید زیرا صدقه امراض و اعراض را از شما دفع می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۱۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: الخیر کثیر و من یعمل به قلیل؛ خوبی بسیار است و کسی که بدان عمل کند اندک. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۲۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: الخلق کلهم عیال الله فأحبهم إلی الله أنفعهم لعیاله؛ مردم همه عیال خدایند و محبوب ترین کسان پیش خدا کسی است که برای عیال وی سودمندتر باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۲۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: الخرق شؤم و الرّفق یمن؛ خشونت شامت است و مدارا میمنت. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۲۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: خیر سلیمان بین المال و الملک و العلم فاختر العلم فاعطی الملک و المال لاختره العلم؛ سلیمان پیغمبر را میان ملک و دانش مخیر کردند دانش را برگزید ملک را نیز بدو دادند برای آنکه دانش را برگزیده بود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۲۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: خیر نساءکم العفیفه الغلمه عفیفه فی فرجها غلمه علی زوجها؛ بهترین زنان شما زن عقیف راغب است که در ناموس خود عفت و به شوهر خود رغبت داشته باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۲۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: خیر نساء أمتی أصبحهنّ وجها و أقلهنّ مهرا؛ بهترین زنان امت من کسانی هستند که رویشان نکوتر و مهرشان کمتر است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۲۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: خیر ما یخلف الإنسان بعده ثلاث ولد صالح یدعو له و صدقه تجری یبلغه أجرها و علم ینتفع به من بعده؛ بهترین چیزی که انسان پس از خود وا می گذارد سه چیز است فرزند پارسا که برای او دعا کند و صدقه جاری که پاداش آن بدو رسد و دانشی که پس از وی از آن بهره مند شوند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۲۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر ما أعطی الرجل المؤمن خلق حسن و شرّ ما أعطی - الرجل قلب سوء فی صوره حسنه؛ بهترین چیزی که به مرد داده اند خوی نیک است و بدترین چیزی که به مرد داده اند سیرت بد است در صورت نیک. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۲۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیرکم من یرجی خیره و یؤمن شرّه و شرکم من لا یرجی خیره و لا یؤمن شرّه؛ بهترین شما کسی است که به خیرش امید توان داشت و از شرش امان توان یافت و بدترین شما کسی است که به خیرش امید و از شرش امان نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۲۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیرکم من لم یترک آخرته لدنیه و لا دنیه لآخرته و لم یکن کلاً علی الناس؛ بهترین شما کسی است که آخرت خود را برای دنیا از دست ندهد و دنیای خود را برای آخرت از دست ندهد و سربار مردم نباشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۲۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیرکم من أعانہ الله علی نفسه فملکها؛ بهترین شما کسی است که خداوند کمکش کرده و بر خویشتن تسلط یافته است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۳۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیرکم خیرکم لأهله و أنا خیرکم لأهلی ما أکرم النساء إلّا کریم و لا أهانهنّ إلّا لئیم؛ بهترین شما کسی است که برای کسان خود بهتر است، من از همه شما برای کسان خود بهترم، بزرگ مردان زنان را گرامی شمارند و فرومایگان زنان را خوار دارند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۳۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیرکم المدافع عن عشیرته ما لم یأثم؛ بهترین شما کسی است که از طایفه خود دفاع می کند به شرط آن که در این راه مرتکب گناه نشود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۳۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیرکم إسلاماً أحاسنکم أخلاقاً إذا فقهوا؛ از میان شما اسلام آن کس بهتر است که اخلاقش نیک تر است اگر در کار دین دانا باشند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۳۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیرکم ازهدکم فی الدنیا و أرغبکم فی الآخرة؛ بهترین شما کسی است که به دنیا بی رغبت تر و به آخرت راغب تر است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۳۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر شبابکم من تشبه بالكهول و شرّ کهلکم من تشبه بشبابکم؛ بهترین جوانان شما آن است که رفتار پیران پیش گیرد و بدترین پیران شما آن است که روش جوانان داشته باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۳۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر بیوتکم بیت فیہ یتیم مکرم؛ بهترین خانه های شما خانه ایست که در آن یتیمی محترم باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۳۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر بیت فی المسلمین بیت فیہ یتیم یحسن إلیه و شرّ بیت فی المسلمین بیت فیہ یتیم یساء إلیه أنا و کافل الیتیم فی الجنّه هكذا؛ بهترین خانه های مسلمانان خانه ایست که در آن یتیمی باشد و به او نیکی کنند و بدترین خانه های مسلمانان خانه ایست که در آن یتیمی باشد و به او بدی کنند من و کسی که کفالت یتیم را به عهده بگیرد در بهشت مانند دو انگشت همراهم. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۳۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر إخوانکم من أهدی إلیکم عیوبکم؛ بهترین برادران شما آن است که عیوبتان را به شما آشکارا بگوید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۳۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر أبواب البرّ الصدقه؛ بهترین راه های نیکی، صدقه دادن است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۳۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر النّکاح أیسره؛ بهترین ازدواجها آن است که آسان تر انجام گیرد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۴۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر النساء الّتی تسره إذا نظر و تطیعه إذا أمر و لا تخالفه فی نفسها و لا مالها بما یکره؛ بهترین زنان آن است که وقتی مرد بدو نگرد، مسرور شود و وقتی بدو فرمان دهد، اطاعت کند و با تن و مال خود بر خلاف

رضای شوهر کاری نکند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۴۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر النَّاس من طال عمره و حسن عمله و شرَّ النَّاس من طال عمره و ساء عمله؛ بهترین مردم کسی است که عمرش دراز و رفتارش نیک باشد و بدترین مردم کسی است که عمرش دراز و رفتارش بد باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۴۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر النَّاس من انتفع به النَّاس؛ بهترین مردم کسی است که مردم از او منتفع شوند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۴۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر النَّاس مؤمن فقیر يعطی جهده؛ بهترین مردم مؤمن فقیری است که به قدر توانائی خود انفاق کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۴۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر النَّاس أقرؤهم و أفقههم فی دین الله و أتقاهم لله و آمرهم بالمعروف و أنهائم عن المنکر و أوصلهم للرحم؛ بهترین مردم کسانی هستند که قرآن بهتر خوانند و در کار دین داناتر باشند و از خدا بیشتر ترسند و به نیکی بیشتر امر کنند و از بدی بیشتر جلوگیری کنند و با خویشاوندان بیشتر نزدیک شوند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۴۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر المسلمین من سلم - المسلمون من یده و لسانه؛ بهترین مسلمانان کسی است که مسلمانان از دست و زبانش در امان باشند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۴۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر المجالس أوسعها؛ بهترین مجالس آن است که وسیع تر باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۴۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر العمل ما نفع و خیر الهدی ما اتبع؛ بهترین اعمال آن است که سودمند باشد و بهترین هدایتها آن است که پیروی کنند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۴۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر العمل أن تفارق الدنیا و لسانک رطب من ذکر الله؛ بهترین کارها آن است که هنگام مفارقت از جهان زبانت به نام خدا گویا باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۴۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر العباده أخفیها؛ بهترین عبادت ها آن است که پنهان تر است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۵۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر الصدقه ما کان عن ظهر غنی؛ بهترین صدقه آن است که با فراخ دستی انجام دهند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۵۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر الصیّدقه ما أبقت غنی و الید العلیا خیر من الید السیفلی و ابداء بمن تعول؛ بهترین صدقه ها آن است که چیزی پس از آن بجای ماند، و دست دهنده بهتر از دست گیرنده است و صدقه را از نانخوران خود آغاز کن. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۵۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر الزّاد التّقوی و خیر ما ألقى فی القلب الیقین؛ بهترین توشه های سفر حیات تقوی است و بهترین صفات قلب ایمان است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۵۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر الرزق ما کان یوما بیوم کفافا؛ بهترین روزی آن است که روز به روز به حد کفایت برسد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۵۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر الدنیا و الآخره مع العلم و شرّ الدنیا و الآخره مع الجهل؛ نیکی دنیا و آخرت با دانش همراه است و بدی دنیا و آخرت با نادانی قرین است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۵۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر الأمور أوسطها؛ بهترین کارها آن است که به اعتدال نزدیک تر است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۵۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر الأصحاب عند الله خیرهم لصاحبه و خیر الجیران عند الله خیرهم لجاره؛ بهترین رفیقان پیش خدا کسی است که برای رفیق خود بهتر باشد و بهترین همسایگان کسی است که برای همسایه خود بهتر باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۵۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیارکم من ذکرکم بالله رؤیته و زاد فی علمکم منطقه و رغبتکم فی الآخرة عمله؛ بهترین شما آن کس است که دیدار او خدا را به یاد شما آرد و سخنانش دانش شما را بیفزاید و رفتارش شما را به آخرت راغب سازد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۵۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیارکم خیارکم لنسائهم؛ بهترین شما کسانی هستند که برای زنان خود بهتر باشند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۵۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیارکم أطولکم أعمارا و أحسنکم أعمالا؛ بهترین شما کسانی هستند که عمرهایشان درازتر و اعمالشان بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۶۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیارکم أطولکم أعمارا و أحسنکم أخلاقا؛ بهترین شما کسانی هستند که عمرشان درازتر و اخلاقشان نیک تر است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۶۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیارکم أحسنکم قضاء للدين؛ بهترین شما کسانی هستند که قرض خود را بهتر ادا کنند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۶۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیارکم أحسنکم أخلاقا الذین یألفون و یؤلفون؛ بهترین شما کسانی هستند که اخلاقشان بهتر است و با مردم سازگارند و کسان را با یکدیگر سازگاری دهند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۶۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیار أمتی من دعا إلى الله تعالى و حبب عباده إليه؛ بهترین امت من کسی است که مردم را به سوی خدا بخواند و بندگان خدا را دوستدار او سازد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۶۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خلقان یحبهما الله و خلقان یبغضهما الله فأمرًا اللذان یحبهما الله فالسِّخاء و السِّمّاحه و أمّا اللذان یبغضهما الله فسوء الخلق و البخل و إذا أراد الله بعبد خیرا استعمله علی قضاء حوائج الناس؛ دو صفت را خدا دوست دارد، و دو صفت را دشمن دارد، دو صفتی که خدا دوست دارد بخشش است و گذشت و دو صفتی که خدا دشمن دارد بد خوئی و بخل است و همین که خدا برای بنده ای نیکی خواهد وی را برای رفع حوائج مردم به کار می برد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۶۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خلق الله مائه رحمه فوضع رحمه واحده بین خلقه یتراحمون بها و خبا عنده مائه إلیا واحده؛ خداوند صد جزء رحمت آفرید و یکی را میان خلق نهاد که به وسیله آن بر یکدیگر رحم کنند و نود و نه جزء آن را پیش خود نگهداشت. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۶۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خلّفت فیکم شیئین لن تضلّوا بعدهما: کتاب الله و سنّتی و لن یتفرّقا حتّی یردا علیّ الحوض؛ دو چیز میان شما وا گذاشتم که بعد از آن گمراه نخواهید شد قرآن و روش من و این دو از هم جدا نشوند تا بر سر حوض به من برسند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۶۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خلّتان کثیر من الناس فیهما مفتون الصّحّه و الفراغ؛ دو صفت است که بیشتر مردم بدان دلباخته اند صحت و فراغت. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۶۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خذوا من العمل ما تطیقون فإنّ الله لا یملّ حتّی تملّوا؛ عمل به قدر طاقت کنید زیرا ملالت شما مایه ملالت خدا می شود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۶۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خذ الأمر بالتدبیر فإن رأیت فی عاقبتہ خیرا فأمض و إن خفت غیبا فأمسک؛ کار را به تدبیر بنگر اگر در سر انجام آن خیری هست قدم بگذار و اگر از عاقبت آن بیم داری دست نگهدار. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۷۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خدمتک زوجتک صدقه. خدمتی که به زن خود می کنی، صدقه است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۷۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خاب عبد و خسر لم يجعل الله تعالى في قلبه رحمه للبشر؛ بنده ای که خداوند رحم نسبت به کسان را در دل او قرار نداده، زیانکار است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۷۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحياء من الإيمان و الإيمان في الجته و البذاء من الجفاء و الجفاء في الثار؛ حیا از لوازم ایمان است و ایمان در بهشت است و بد زبانی از خشونت است و خشونت در جهنم است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۷۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحمى تحت الخطايا كما تحت الشجره ورقها؛ تب گناهان را می ریزد چنان که درخت برگهای خود را می ریزد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۷۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحمد على التعمه أمان لزوالها؛ سپاس بر نعمت مایه امنیت از زوال آن است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۷۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحكمة ضالّة المؤمن يأخذها مَن سمعها و لا تبالي في أيّ وعاء خرجت؛ حکمت گمشده مؤمن است از هر که بشنود فرا گیرد و اهمیت ندهد که از کجا آمده است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۷۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حوسب رجل مَمَّن كان قبلکم فلم يوجد له من الخير شیء إلا أنه كان رجلا موسرا و كان يخالط الناس و كان يأمر غلمانه أن يتجاوزوا عن المعسر فقال الله عزّ و جلّ لملائكته نحن أحقّ بذلك منه تجاوزوا عنه؛ یکی از پیشینیان را به حساب کشیدند و کار نیکی نداشت جز آن که مرد توانگری بود و با مردم داد و ستد داشت و به غلامان خود می گفت از مطالبه واماندگان در گذرید خداوند به فرشتگان گفت ما بگذشت از او سزاوارتریم، از او در گذرید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۷۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حلوه الدنیا مرّه الآخرة و مرّه الدنیا حلوه الآخرة؛ شیرینی دنیا تلخی آخرت و تلخی دنیا شیرینی آخرت است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۷۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حقیق بالمرء أن يكون له مجالس يخلو فيها و يذكر ذنوبه فيستغفر الله منها؛ چه خوب است که مرد گاهی خلوت کند و گناهان خود را بیاد آورد و از خدا آمرزش خواهد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۷۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حَقَّ کبیر الإیخوه علی صغیرهم کحَقِّ الوالد علی ولده؛ حق برادر بزرگ بر برادرهای کوچک مانند حق پدر بر فرزند است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۸۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حَقَّ علی الله عون من نکح التماس العفاف عمّا حرّم الله؛ هر که زن گیرد به این منظور که از محرمات بر کنار ماند، بر خدا لازم است که او را یاری کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۸۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حَقَّ الولد علی الوالد أن یعلمه کتابه و السباحه و الرّمايه و أن لا یرزقه إلّا طیباً و أن یزوجه إذا بلغ؛ حق پسر بر پدر آن است که نوشتن و شنا کردن و تیر انداختن به او بیاموزد و جز غذای خوب بدو نخوراند و همین که بالغ شد به او زن بدهد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۸۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حَقَّ المسلم علی المسلم ستّ: إذا لقیته فسلمّ علیه و إذا دعاک فأجبه و إذا استنصحك فانصح له و إذا عطس فحمد الله فشمّته و إذا مرض فعده و إذا مات فاتبعه؛ حق مسلمان بر مسلمان شش چیز است: وقتی او را دیدی، بر او سلام کن و وقتی تو را دعوت کرد، بپذیر و وقتی با تو مشورت کرد، رأی خود را به او بگو و همین که عطسه زد، عافیت باد بگو و همین که مریض شد، او را عیادت کن و همین که مرد، همراه جنازه اش برو. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۸۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حَقَّ العجار إن مرض عدته و إن مات شیعته و إن استقرضک أقرضته و إن أصابه خیر هنّأته و إن أصابته مصیبه عزّیته و لا ترفع بناءک فوق بناءه فتسدّ علیه الرّیح؛ حق همسایه آن است که اگر مریض شد، عیادتش کنی و اگر مرد همراه جنازه اش بروی و اگر از تو قرض خواست بدهی و اگر حادثه خوشی بر او رخ داد بدو تهنیت گویی و اگر مصیبتی رخ داد تعزیتش گویی و بنای خود را از بنای او فراتر نبری و جریان باد را بر او نبندی. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۸۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حَفَّت الجنّه بالمکاره و حَفَّت النار بالشّهوات؛ بهشت با ناملایمات قرین است و جهنم با خواستنی ها همراه است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۸۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حصّی نوا أموالکم بالزّکاه و داووا مرضاکم بالصّیّدقه و أعدّوا للبلاء الدّعاء؛ اموال خود را به وسیله زکات محفوظ دارید و مریضان خود را با صدقه علاج کنید و برای جلوگیری از بلا به دعا متوسل شوید. نهج

الفصاحه

حدیث ۱۵۸۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حسن الملكه یمن و سوء الخلق شؤم؛ نیک خوئی برکت است و بد خوئی شئامت. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۸۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حسن الملكه نماء و سوء الخلق شؤم و البرّ زیاده فی العمر و الصّیّدقه تمنع میته السوء؛ نیک خوئی، رشد است و بد خوئی، شئامت است و نیکی افزایش عمر است و صدقه از مرگ بد جلوگیری می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۸۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حسن الظّنّ من حسن العباده؛ خوش گمانی از نیکی عبادت است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۸۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حسبک من الکذب أن تحدّث بكلّ ما سمعت؛ در دروغگوئی تو همین قدر بس که هر چه شنیده ای نقل کنی. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۹۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حسبک من الجهل أن تظهر ما علمت؛ در نادانی تو همین قدر بس که هر چه دانی آشکار کنی. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۹۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حرّم لباس الحریر و الذّهب علی ذکور أمتی و أحلّ لائناهم؛ پوشیدن ابریشم و طلا بر مردان امت من حرام و بر زنانشان حلال است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۹۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حرّم علی عینین أن تنالهما النّار: عین بکت من خشیه الله و عین باتت تحرس الإسلام و أهله من الکفر؛ دو چشم بر آتش حرام است چشمی که از ترس خدا گریسته و چشمی که بیدار مانده و مسلمانان را در مقابل کافران نگهبانی کرده است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۹۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: حرمة مال المسلم كحرمة دمه؛ حرمت مال مسلمان مانند حرمت خون اوست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۹۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: حرمت النار علی عین بکت من خشیه الله و حرمت النار علی عین سهرت فی سبیل الله و حرمت النار علی عین غصت عن محارم الله أو عین فقئت فی سبیل الله؛ جهنم بر دیده ای که از بیم خدا گریسته و دیده ای که در راه خدا بیدار مانده و دیده ای که از محرمات خدا بسته شده یا در راه خدا بیرون آمده، حرام است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۹۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: حرمة الجار علی الجار كحرمة دمه؛ حرمت همسایه بر همسایه چون حرمت خون او است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۹۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: حرّم الله الخمر و کلّ مسکر حرام؛ خداوند شراب را حرام کرده و هر چه مستی آرد حرام است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۹۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: حرّم الله الجنّة علی کلّ فاحش بذیء لا یبالی ما قال و لا ما قیل له؛ خداوند بهشت را بر مردم بد زبان که هر چه بگویند و شنوند اهمیت نمی دهند، حرام کرده است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۹۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: حبّو الله إلی عباده یحبّکم الله؛ خدا را در پیش بندگانش محبوب سازید تا خداوند شما را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۵۹۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: حبّ الدنیا رأس کلّ خطیئه؛ دوست داشتن دنیا سر همه گناهان است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۰۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: حبّ الثناء من الناس یعمی و یصمّ؛ انتظار ستایش از مردم چشم را کور و گوش را کر می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۰۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجهاد أربع: الأمر بالمعروف و النهی عن المنکر و الصّیّدق فی مواطن الصّبر و شتآن الفاسق؛ جهاد چهار قسم است: امر به معروف و نهی از منکر و راستی در موقع صبر و تنفر از فاسق. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۰۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجنّه لكلّ تائب و الرّحمه لكلّ واقف؛ بهشت متعلق به توبه کاران است و رحمت متعلق به وقف گذاران است. نهج الفصاحه، ح؟؟؟

حدیث ۱۶۰۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجنّه أقرب إلى أحدکم من شراک نعله و الثّار مثل ذلك؛ بهشت به شما از بند کفشتان نزدیکتر است و جهنم نیز چنین است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۰۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجمال فی الرّجل اللّسان؛ جمال مرد، در زبان اوست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۰۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجمال صواب القول بالحقّ و الکمال حسن الفعّال بالصدّق؛ جمال درستی گفتار مطابق حق است و کمال نیکی رفتار مطابق راستی است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۰۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجلوس مع الفقراء من التّواضع؛ همنشینی با فقیران از لوازم تواضع است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۰۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجدل فی القرآن کفر؛ مجادله در باره قرآن کفر است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۰۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجاهل یظلم من خالطه و یعتدی علی من هو دونه و یتطاول علی من هو فوقه و یتکلم بغیر تمییز؛ نادان با معاشران ستم کند و بر زیر دستان تعدی کند و به بزرگان تکبر فروشد و بدون تمیز سخن گوید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۰۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجار قبل الدّار و الرّفق قبل الطّریق و الرّاد قبل الرّحیل؛ همسایه را پیش از خانه و

رفیق را پیش از راه و توشه را پیش از سفر باید جست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۱۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجار أحقّ بشفعه جاره ينتظر بها و إن كان غائبا إذا كان طريقيهما واحدا؛ در معامله سهم همسایه مقدم است اگر راه آنها یکی است باید منتظر او بماند اگر چه غایب باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۱۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: جهد البلاء قلّه الصبر؛ نهایت بلا، قلت صبر است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۱۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: جمال المرء فصاحه لسانه؛ جمال مرد به فصاحت اوست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۱۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: جلساء الله غدا أهل الورع و الزهد في الدنيا؛ فردا هم نشینان خدا صاحبان ورع و زهد در این جهانند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۱۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: جبلت القلوب على حبّ من أحسن إليها و بغض من أساء إليها؛ دلها به اقتضای فطرت، آن کس را که با آنها نیکی کند دوست دارند و آن کس را که با آنها بدی کند، دشمن دارند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۱۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: جاهدوا أهوائكم تملکوا أنفسکم؛ با هوسهای خود مبارزه کنید تا بر نفس خود تسلط یابید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۱۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: جالسوا الكبراء و سألوا العلماء و خالطوا الحكماء؛ با بزرگان مجالست کنید و از دانشمندان بپرسید و با حکیمان آمیزش کنید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۱۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: جالس الأبرار فإنّك إذا فعلت خيرا حمدوك و إن أخطأت لم يعنّفوك؛ با نیکان مجالست کن که اگر خوبی کردی تو را ستایش کنند و اگر خطا کردی با تو بسختی رفتار نکنند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۱۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: التُّلثُ وَ التُّلثُ کَثِیرٌ إِنَّکَ أَنْ تَذَرُ وَرَثَتَکَ أَغْنِیَاءَ خَیْرٌ مِنْ أَنْ تَذَرَهُمْ عَالَةً یَتَکَفَّفُونَ النَّاسَ وَ إِنَّکَ لَنْ تَنْفَقَ نَفَقَهُ تَبْتَغِیَ بِهَا وَجْهَ اللَّهِ إِلَّا أَجْرَتْ بِهَا حَتَّى مَا تَجْعَلُ فِی فِی أَمْرَاتِکَ؛ ضَمَنْ وَصِیتَ فِقْطُ ثَلْثَ مَالٍ خُودَ رَا بَه دِیْگَرَانِ دَه وَ ثَلْثَ بَسِیَارِ اسْتِ تُو اِگَرِ وَارْثَانِ خُودِ رَا بِی نِیَازِ وَ اِگْذَارِی بَهْتَرِ اَزِ آنِ اسْتِ کِه فَقِیرِ وَ مَحْتِیَاجِ مَرْدَمِ بَاشَنْدِ، تُو هِیْچِ خَرْجِی دَرِ رَا هِ خُدا نَمِی کُنِی مَگَرِ اَنکِه دَرِ مَقَابِلِ آنِ پاداشِ مِی یابی حَتِی غِذایِی کِه بَه زَنِ خُودِ مِی خُورانی. نَهْجِ الفِصَاحِه

حدیث ۱۶۱۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: ثَلَاثٌ یَصْفِیْنَ لَکَ وَ دَّ اُخِیْکَ تَسَلِّمٌ عَلَیْهِ إِذَا لَقِیْتَهُ وَ تَوَسَّعَ لَهُ فِی الْمَجْلِسِ وَ تَدَعُوهُ بِأَحَبِّ أَسْمَائِهِ إِلَیْهِ؛ سَه چِیزِ مَحَبَّتِ دُوسْتِ رَا خَالِصِ مِی کُنْد: سَلَامَشِ کُنِی وَ قَتِی اُو رَا دِیدِی دَرِ مَجْلِسِ جَایِ اُو رَا بَازِ کُنِی وَ اُو رَا بَه بَهْتَرِیْنِ نَامِهَایِشِ بَخُورانی. نَهْجِ الفِصَاحِه

حدیث ۱۶۲۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: ثَلَاثٌ یَدْرُکُ بَهَنَّ الْعَبْدَ رِغَابَ الدُّنْیَا وَ الْآخِرَةِ الصَّبْرُ عَلَی الْبَلَاءِ وَ الرِّضَا بِالْقَضَاءِ وَ الدَّعَاءُ فِی الرِّخَاءِ؛ سَه چِیزِ اسْتِ کِه بِنْدَه بَه وَ سِیْلَهِ آنِ خُواسْتَنِی هَایِ دُنْیا وَ آخِرْتِ رَا بَه دَسْتِ مِی آوَرْد: صَبْرِ بَرِ بِلَا وَ رِضَا بَه قِضَا وَ دَعَا دَرِ حَالِ فَرَاخِ دَسْتِی. نَهْجِ الفِصَاحِه

حدیث ۱۶۲۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: ثَلَاثٌ مِنْ لَمْ یَکُنْ فِیْهِ لَمْ یَتَمَّ عَمَلُهُ وَ رِعٌ یَحْجِزُهُ عَنِ مَعَاصِیِ اللَّهِ وَ خَلْقٌ یَدَارِی بَه النَّاسِ وَ حِلْمٌ یُرَدُّ بَه جَهْلِ الْجَهْلِیِّ؛ سَه چِیزِ اسْتِ کِه دَرِ هَرِ کِه نِیْسْتِ کَارَشِ سِرَانِجَامِ نَگِیرْد: تَقْوَایِی کِه وِی رَا اَزِ گَنَاهِ بَازِ دَارْدِ وَ اِخْلَاقِی کِه بَا مَرْدَمِ مَدَارَا کُنْدِ وَ حِلْمِی کِه بَا آنِ سَبْکِی سَبْکِ سِرَانِ رَا دَفْعِ کُنْد. نَهْجِ الفِصَاحِه

حدیث ۱۶۲۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: ثَلَاثٌ مِنْ کُنُوزِ الْبَرِّ: کِتْمَانُ الْأَوْجَاعِ وَ الْبُلُوْیِ وَ الْمَصِیْبَاتِ وَ مَنْ بَثَّ لَمْ یَصْبِرْ؛ سَه چِیزِ اَزِ گَنَجِیْنَه هَایِ نِیْکِی اسْت: نَهَانِ دَاشْتِنِ دَرْدَهَا وَ گِرْفْتَارِی هَا وَ مَصِیْبَتِهَا هَرِ کِه مَصِیْبِتِ خُودِ رَا آشْکَارِ سَازْدِ بَرِ آنِ صَبْرِ نَتُوانْدِ کَرْد. نَهْجِ الفِصَاحِه

حدیث ۱۶۲۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: ثَلَاثٌ مِنْ کَنْ فِیْهِ وَ قِی شَخَّ نَفْسُهُ: مَنْ أَدَّى الزَّكَاةَ وَ قَرَى الضَّعِيفَ وَ أَعْطَى فِی النَّائِبَةِ؛ سَه چِیزِ اسْتِ کِه دَرِ هَرِ کِه هَسْتِ اَزِ بَخْلِ بَرِ کِنَارِ اسْت: اَنِ کِه زَکَاتِ مِی دَهْدِ وَ مَهْمَانِ مِی بَرْدِ وَ دَرِ سَخْتِی بَخْشِشِ مِی کُنْد. نَهْجِ الفِصَاحِه

حدیث ۱۶۲۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: ثَلَاثَةٌ لَا یَرِیْحُونَ رَائِحَةَ الْجَنَّةِ: رَجُلٌ ادَّعَى إِلَى غَیْرِ أُبَیِّهِ وَ رَجُلٌ کَذَبَ عَلَیَّ وَ رَجُلٌ

کذب علی عینیه؛ سه کسند که بوی بهشت بدانها نمی رسد مردی که خود را به کسی جز پدرش نسبت دهد و مردی که بر من دروغ بندد و کسی که بر خلاف آنچه دیده است، سخن گوید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۲۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا یحجبون النار: المَنَّان و عاقّ و والديه و مدمن الخمر؛ سه کسند که میان آنها و جهنم حاجبی نیست: منت گذار و عاق پدر و مادر و شراب خوار. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۲۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا تحرم علیک أعراضهم المجاهر بالفسق و الإمام الجائر و المبتدع؛ سه کسند که آبرویشان محترم نیست: آن که به فسق تجاهر کند و پیشوای ستمگر و بدعت گذار. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۲۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه حقّ علی الله تعالی عونهم: المجاهد فی سبیل الله و المكاتب الّذی یریدا الأداء و التناکح الّذی یرید العفاف؛ سه کسند که یاری آنها بر خدا لازم است: آن که در راه خدا جهاد کند و بنده ای که برای آزادی خود قرارداد بسته و می خواهد قیمت آن را پردازد و کسی که به منظور عفت زن می گیرد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۲۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث أقسم علیهنّ: ما نقص مال قطّ من صدقه فتصدّقوا و لا عفا رجل عن مظلّمه ظلّمها إلّا زاده الله تعالی بها عزّا فاعفوا یزدکم الله عزّا و لا فتح رجل علی نفسه باب مسأله یسأل الناس إلّا فتح الله علیه باب فقر؛ سه چیز است که در باره آن قسم می خورم: هیچ وقت مال از صدقه کاهش نگیرد پس صدقه بدهید و هیچ کس ستمی را که بر او رفته است نبخشد مگر آنکه خداوند عزت او را بیافزاید پس ببخشید تا خداوند عزت شما را بیفزاید و هیچ کس در سؤال را بر خود نگشاید و تن به سؤال ندهد مگر آنکه خداوند در فقر را بر او بگشاید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۲۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّوبه من الذّنّب أن لا تعود إليه؛ توبه گناه این است که دیگر مرتکب آن نشوی. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۳۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّوده و الإقتصاد و السّمت الحسن جزء من أربعه و عشرين جزء من النّبوه؛ تانی و صرفه جوئی و نیکنامی یک جزء از بیست و چهار جزء پیامبری است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۳۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّوده فی کلّ شیء خیر إلّا فی عمل الآخره؛ تانی در همه چیز نیک است جز در

کار آخرت. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۳۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التذلل للحق أقرب إلى العز من التعزز بالباطل؛ کسی که در مقابل حق خوار شود عزیزتر از آن است که به باطل عزت جوید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۳۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التذیر نصف العیش و التودد نصف العقل و الهم نصف الهرم؛ تدبیر یک نیمه معیشت است و مردم داری یک نیمه عقل است و غم یک نیمه پیری. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۳۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التحدث بنعم الله شكر و تركه كفر و من لا يشكر القليل لا يشكر الكثير و من لا يشكر الناس لا يشكر الله و الجماعه خير و الفرقة عذاب؛ گفتگو از نعمتهای خداوند شکر است و ترک آن کفر است و هر که نعمت کم سپاس نگذارد، سپاس نعمت بسیار را نخواهد گذاشت و هر که مردم را سپاس ندارد سپاس خدا را نخواهد داشت اجتماع مایه نیکی است و تفرقه موجب رنج و عذاب است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۳۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التاجر ينتظر الزرق و المحتكر ينتظر اللعنه؛ تاجر در انتظار روزی است و محتکر در انتظار لعنت. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۳۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التاجر الصدوق لا يحجب من أبواب الجنه؛ برای تاجر راستگوی بر درهای بهشت حجابی نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۳۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التاجر الصدوق الأمين مع البئین و الصديقین و الشهداء؛ تاجر راستگوی درستکار با پیامبران و صدیقان و شهیدان است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۳۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التاجر الأمين الصدوق المسلم مع الشهداء يوم القيامة؛ تاجر درستکار راست گوی مسلمان روز رستاخیز با شهیدان است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۳۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فيه وجد حلاوه الإيمان: أن يكون الله ورسوله أحب إليه ممّا سواهما و أن يحبّ المرء لا يحبّه إلّا لله و أن يكره أن يعود في الكفر بعد إذ أنقذه الله منه كما يكره أن يلقى في النار؛ سه چیز است که در هر که هست شیرینی ایمان را چشیده است: آن که خدا و پیامبرش را از همه دوست تر دارد، دیگر آن که کسی را برای خدا دوست دارد و سوم آن که پس از آن که خدا او را از کفر نجات داد از باز گشت بدان بیزار است چنان که افتادن در آتش را دوست ندارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۴۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فيه فإنّ الله تعالى يغفر له ما سوى ذلك: من مات لا يشرك بالله شيئا و لم يكن ساحرا يتبع السّحرة و لم يحقد على أخيه؛ سه چیز است که در هر که باشد خداوند همه گناهان او را می بخشد: هر که بمیرد و شریکی برای خدا قرار ندهد و جادوگر نباشد و جادوگران را پیروی نکند و نسبت به برادر خویش کینه نرزد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۴۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث معلقات بالعرش: الرّحم تقول: اللّهمّ إنّي بك فلا أقطع و الأمانه تقول: اللّهمّ إنّي بك فلا أختان و التّعمه تقول: اللّهمّ إنّي بك فلا أكفر؛ سه چیز به عرش آویخته است، خویشاوندی گوید خدایا من به تو وابسته ام مرا نبرند و امانت گوید: خدایا من به تو وابسته ام در من خیانت نکنند و نعمت گوید: خدایا من به تو وابسته ام مرا کفران نکنند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۴۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث ليس لأحد النّاس فيه رخصه: برّ الوالدين مسلما كان أو كافرا و الوفاء بالعهد لمسلم أو كافر و الأمانه إلى مسلم كان أو كافر؛ سه چیز است که هیچ کس به ترک آن مجاز نیست: نیکی با پدر و مادر مسلمان باشند یا کافر، وفای به عهد برای مسلمان یا کافر و رد امانت مسلمان یا کافر. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۴۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث لا يجوز اللّعب فيهنّ: الطّلاق و النّكاح و العتق؛ سه چیز است که شوخی در آن روا نیست: طلاق و نکاح و آزاد کردن بنده. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۴۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث خلال من لم تكن فيه واحده منهّنّ كان الكلب خيرا منه: و رع يحجزه عن محارم الله عزّ و جلّ أو حلم یردّ به جهل جاهل أو حسن خلق يعیش به فی النّاس؛ سه صفت است که هر که یکی از آنها در او نیست سگ بر او شرف دارد، تقوایی که وی را از محرمات خدا مانع شود، یا علمی که به وسیله آن جهالت جاهلی را دفع نماید یا اخلاق نیکی که به وسیله آن با مردم زندگی کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۴۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث حقّ علی کلّ مسلم: الغسل یوم الجمعة و السّواک و الطّیب؛ سه چیز است که بر هر مسلمانی لازم است: غسل جمعه و مسواک زدن و استعمال بوی خوش. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۴۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث جدّهنّ جدّ و هزلهنّ جدّ: النّکاح و الطّلاق و الرّجعه؛ سه چیز است که جدی آن جدیست و شوخی آن نیز جدی است: نکاح و طلاق و رجوع. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۴۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه یحبّهم الله عزّ و جلّ: رجل قام من اللّیل یتلوا کتاب الله و رجل تصدّق صدقه بیمنه یخفیها من شماله و رجل کان فی سرّیه فانهزم أصحابه فاستقبل العدو؛ سه کسند که خدا آنها را دوست می دارد: کسی که شب برخیزد و کتاب خدا را بخواند و کسی که با دست راست خود صدقه دهد و آن را از دست چپ خود مخفی دارد و کسی که با گروهی به جنگ رود و یارانش بگریزند و او بسوی دشمن رود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۴۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه هم حدّاث الله یوم القیامه، رجل لم یمش بین اثین بمراء قطّ و رجل لم یحدّث نفسه بزنا قطّ و رجل لم یخلط کسبه بر با قطّ؛ سه کسند که روز قیامت هم صحبت خدایند: کسی که میان دو تن سخن چینی نکند و کسی که هیچ وقت به فکر زنا نیفتاده باشد و کسی که کسب خود را به ربا نیامیخته باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۴۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا ینظر الله إلیهم یوم القیامه العاقّ لوالدیه و المرأه المترّجله المتشبهه بالرّجال و الدّیوث؛ سه کسند که خدا روز رستاخیز به سوی آنها نمی نگرد عاق والدین و زنی که مرد نما باشد و دیوث. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۵۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا یتصفون من ثلاثه حرّ من عبد و عالم من جاهل و قویّ من ضعیف؛ سه کس از سه کس انتقام نگیرند: آزاد از بنده و دانا از نادان و توانا از ناتوان. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۵۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا یکلّمهم الله یوم القیامه و لهم عذاب ألیم: شیخ زان و ملک کذاب و عائل مستکبر؛ سه کسند که خداوند روز رستاخیز با آنها سخن نمی گوید و عذابی دردناک دارند: پیر زنا کار، پادشاه دروغ گو و فقیر متکبر. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۵۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: ثلاثه لا یقبل الله منهم یوم القیامه صرفا و لا عدلا: عاق و منان و مکذّب بالقدر؛ سه کسند که روز رستاخیز خداوند از آنها عوضی نمی پذیرد: عاق و منت گذار و کسی که تکذیب کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۵۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: ثلاثه لا یتخفّ بحقهم إلّا منافق ذو الشّیبه فی الإسلام و ذو العلم و إمام مقسط؛ سه کسند که هر که تحقیرشان کند منافق است آن که مویش در اسلام سپید شده باشد و دانشمند و پیشوای دادگستر. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۵۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: التّیائب من الذّنّب کمن لا- ذنب له و المستغفر من الذّنّب و هو مقیم علیه کالمستهزی برّیه و من آذی مسلما کان علیه من الذّنوب مثل منابت النّخل؛ کسی که از گناه توبه کند چنان است که گناه نکرده باشد و کسی که از گناه آمرزش طلبد و باز مرتکب آن شود چنان است که پروردگار خویش را مسخره کند و هر که مسلمانی را آزار رساند گناهش به اندازه نخلستانهاست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۵۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: تهادوا فإنّ الهدیه تضعف الحبّ و تذهب بغوائل الصّدر؛ به یکدیگر هدیه بدهید زیرا هدیه محبت را فزون می کند و دل گیری ها را از میان می برد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۵۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: تهادوا فإنّ الهدیه تذهب بالسّخیمه و لو دعیت إلى کراع لأجبت و لو أهدی إلى کراع لقبلت؛ به یکدیگر هدیه بدهید که هدیه دلگیری را از میان می برد اگر مرا به کت گوسفندی دعوت کنند میروم و اگر کت گوسفندی به من هدیه دهند می پذیرم. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۵۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: تهادوا إنّ الهدیه تذهب و خز الصّدر و لا تحقرنّ جاره لجارتها و لو شقّ فرسن شاه؛ هدیه به یکدیگر بدهید زیرا هدیه دلگیری را از میان می برد و هدیه را اگر چه یک قطعه پارچه بز باشد حقیر نشمارید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۵۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: تهادوا تحابّوا فإنّ الهدیه تضعف الحبّ و تذهب بغوائل الصّدر؛ هدیه به یکدیگر بدهید تا رشته محبتتان استوار شود زیرا هدیه محبت را بیافزاید و کینه و کدورت را از میان ببرد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۵۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: توبوا إلى ربکم من قبل أن تموتوا و بادروا بالأعمال الزاکیه قبل أن تشغلوا؛ پیش از آنکه مرگ فرا رسد توبه کنید و پیش از آن که گرفتار شوید کارهای نیک انجام دهید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۶۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تواضعوا و جالسوا المساکین تکتونوا من کبراء الله و تخرجوا من الکبر؛ فروتنی کنید و با فقیران بنشینید تا در پیش خدا بزرگ باشید و از تکبر برکنار مانید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۶۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تواضعوا لمن تعلمون منه و تواضعوا لمن تعلمونه و لا تکتونوا جابره العلماء؛ با استاد و با شاگرد خود تواضع کنید و دانشمندان سرکش مباشید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۶۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تنکح المرأه لأربع، لمالها، و لحسبها و لجمالها و لدينها فاطفر بذات الدین تربت یداک؛ زن را برای چهار چیز گیرند، مال و شرف و جمال و دین و تو زن دین دار بجوی. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۶۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تناکحوا تکثروا فإنی أباهی بکم الامم یوم القیامه؛ ازدواج کنید تا عده شما بسیار شود زیرا من در روز رستاخیز به فزونی شما بر امتهای دیگر افتخار می کنم. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۶۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تناصحوا فی العلم و لا یکتّم بعضکم بعضا فإنّ الخیانه فی العلم أشدّ من الخیانه فی المال؛ در کار دانش یار همدیگر باشید و دانش خود را از یکدیگر پوشیده مدارید که خیانت در علم بدتر از خیانت در مال است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۶۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تمسّحوا بالأرض فإنها بکم برّه؛ زمین را مسح کنید که نسبت به شما نیکست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۶۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تمام البرّ أن تعمل فی السّرّ عمل العلانیه؛ کمال نیکی آن است که در نهان همان کنی که آشکارا می کنی. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۶۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: تقرّبوا إلى الله ببغض أهل المعاصی و ألقوهم بوجوه مكفهّره و التمسوا رضا الله بسخطهم و تقرّبوا إلى الله بالتباعد منهم؛ به وسیله دشمنی گناهکاران به خدا نزدیک شوید و با آنها با چهره های عبوس دیدار کنید و خشنودی خدا را در ناخشنودی آنها بجوئید و به وسیله دوری از آنها به خدا تقرب جوئید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۶۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: تقبلوا لی بست أتقبل لكم بالجئه إذا حدّث أحدكم فلا یکذب و إذا وعد فلا یخلف و إذا ائتمن فلا یخن غصّوا أبصارکم و کفّوا أیدیکم و احفظوا فروجکم؛ شش چیز را برای من تعهد کنید تا بهشت را برای شما تعهد کنم، وقتی که یکی از شما سخن گوید دروغ نگویید و هنگامی که وعده دهد تخلف نکند و وقتی امانت به او سپارند خیانت نکند، دیده خود را ببندید و دست خود را نگه دارید و عورت خود را محفوظ دارید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۶۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: تفکروا فی کلّ شیء و لا تفکروا فی ذات الله؛ در همه چیز بیندیشید ولی در ذات خدا میندیشید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۷۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: تفکروا فی خلق الله و لا تفکروا فی الله فتهلکوا؛ در باره خلق تفکر کنید و در باره خدا تفکر مکنید که هلاک خواهید شد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۷۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: تفکروا فی الخلق و لا تفکروا فی الخالق فإنکم لا تقدرون قدره؛ در باره خلق بیندیشید و در باره خالق میندیشید که بکنه ذات او نتوانید رسید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۷۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: تفکروا فی آلاء الله و لا تفکروا فی الله؛ در نعمتهای خدا بیندیشید اما در باره ذات خدا میندیشید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۷۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: تفرّغوا من هموم الدنیا ما استطعتم فإنه من كانت الدنیا أكبر همّه أفسى الله ضیعتّه و جعل فقره بین عینیه و من كانت الآخره أكبر همّه جمع الله تعالی أمره و جعل غناه فی قلبه؛ هر چند نتوانید از غم دنیا فارغ مانید زیرا هر که غم جهان بیشتر خورد خداوند مالش را فراوان کند و فقر او را روبرویش نهد و هر که غم آخرت بیشتر خورد خداوند کارش را به نظام آرد و بی نیازی او را در دلش قرار دهد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۷۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعوذوا بالله من جهد البلاء و درک الشقاء و سوء القضاء و شماته الأعداء؛ از بلا و بدبختی و قضای بد و سرزنش دشمنان به خدا پناه ببرید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۷۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعوذوا بالله من ثلاث فواقر: جار سوء إن رأى خيرا كتمه و إن رأى شرا أذاعه و زوجه سوء إن دخلت عليها لستك و إن غبت عنها خانتك و إمام سوء إن أحسنت لم يقبل و إن أسأت لم يغفر؛ از سه چیز به خدا پناه ببرید که کمر شکن است: همسایه بد که اگر خیری ببیند مستور دارد و اگر بدی ببیند منتشر سازد و همسر بدی که اگر پیش وی باشی بد زبانی کند و اگر پیش وی نباشی به تو خیانت کند و پیشوای بدی که اگر نیکی کنی نپذیرد و اگر بدی کنی نبخشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۷۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعلّموا ما شئتم أن تعلموا فلن ينفعكم الله بالعلم حتى تعملوا بما تعلمون؛ هر چه خواهید بیاموزید زیرا خداوند شما را از علم منتفع نکند مگر آن که هر چه را می دانید بکار بندید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۷۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعلّموا العلم و تعلّموا للعلم السّکینه و الوقار و تواضعوا لمن تعلّمون منه؛ دانش بیاموزید و با دانش وقار و آرامش آموزید و نسبت به آموزگار خویش فروتن باشید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۷۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعرّف إلى الله في الرّخاء يعرفك في الشّدّه؛ در موقع آسایش خدا را بشناس تا در موقع سختی تو را بشناسد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۷۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعرض الأعمال على الله تعالى يوم الإثنين و الخميس فيغفر الله إلّا ما كان من متساحنين أو قاطع رحم؛ روز دوشنبه و پنجشنبه اعمال را بر خداوند عرضه می دارند و خداوند گناه کسان را می بخشد مگر گناه ستیزه جویان و کسی که از خویشاوندان بریده باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۸۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعافوا يسقط الصّغائر بینکم؛ همدیگر را ببخشید تا کینه هایتان از میان برخیزد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۸۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعافوا الحدود فیما بینکم فما بلغنی من حدّ فقد وجب؛ در میان خودتان از گناهانی که موجب مجازات است در گذرید زیرا وقتی گناهی به اطلاع من رسید مجازات آن واجب است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۸۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تصدّقوا و لو بتمره فإنّها تسدّ من الجائع و تطفی ۛ الخطیئہ کما یطفی ۛ الماء النّار؛ صدقه بدهید و گر چه یک خرما باشد زیرا رنج گرسنه ای را تخفیف می دهد و گناه را خاموش می کند چنان که آب آتش را خاموش می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۸۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تصدّقوا فسیأتی علیکم زمان یمشی الرّجل بصدقته فیقول الّذی یأتیه بها: لو جئت بها بالأمس لقبلتها فأما الآن فلا حاجه لی فیها فلا یجد من یقبلها؛ صدقه بدهید زیرا زمانی بیاید که انسان برای صدقه دادن برود و آن که صدقه را برای او برده اند گوید اگر دیروز آورده بودی قبول می کردم اما امروز بدان حاجت ندارم و کسی را نیابد که صدقه او را قبول کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۸۴

تصدّقوا فإنّ الصّدقه فکاککم من النّار؛ صدقه بدهید زیرا صدقه مایه آزادی شما از آتش جهنم است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۸۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تصافحوا یذهب الغلّ عن قلوبکم؛ با یکدیگر دست بدهید تا کینه از دل‌های شما برود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۸۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تسخّروا فإنّ فی السّحور برکه؛ سحر خیز باشید زیرا سحر خیزی مایه برکت است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۸۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تساقطوا الصّغائن؛ کینه ها را دور بیندازید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۸۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تزوّجوا و لا تطلّقوا فإنّ الله لا یحبّ الدّواقین و لا- الدّواقات؛ زن بگیرید و طلاق مدهید زیرا خداوند مردانی را که مکرر زن گیرند و زنانی را که مکرر شوهر کنند، دوست ندارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۸۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ترکت فیکم شیئین لن تضلّوا بعدهما: کتاب الله و سنتی و لن یتفرقا حتّی یردا علیّ الحوض؛ دو چیز در میان شما گذاشتم که با وجود آنها گمراه نخواهید شد، کتاب خدا و روش من و از هم جدا نمی شوند تا بر سر حوض به من برسند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۹۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ترک الوصیه عار فی الدنیا و نار و شنار فی الآخره؛ وصیت نکردن مایه ننگ این جهان و آتش آن جهان است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۹۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ترک الدنیا أمر من الصبر و أشدّ من حطم السیوف فی سبیل الله عزّ و جلّ؛ گذشتن از دنیا از صبر تلخ تر و از شکستن شمشیرها در راه خدا سخت تر است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۹۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تدرّون ما یقول الأسد فی زئیره؟ یقول: اللهم لا تسلطنی علی أحد من أهل المعروف؛ می دانید شیر در غرش خود چه می گوید؟ گوید خدایا مرا بر هیچ کس از نیکوکاران مسلط مکن. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۹۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تداووا فإنّ الذی أنزل الداء أنزل الدّواء؛ مداوا کنید زیرا آن که درد را فرستاد، دوا را نیز فرستاد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۹۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تداووا عباد الله فإنّ الله تعالی لم یضع داء إلّا وضع له دواء غیر داء واحد الهرم؛ بندگان خدا امراض خود را مداوا کنید زیرا خدا مرضی پدید نیاورده جز آن که دوائی برای آن قرار داده مگر یک درد که پیری است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۹۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تدارکوا الهموم و الغموم بالصدقات یکشف الله تعالی ضرکم و ینصرکم علی عدوکم؛ از رنج و غمها به وسیله صدقه جلوگیری کنید تا خدا رنجتان را بر طرف کند و شما را بر دشمنان فیروزی دهد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۹۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تخیروا لنطفکم فإنّ النساء یلدن أشباه إخوانهنّ و أخواتهنّ؛ برای نطفه های خود

جای مناسب انتخاب کنید زیرا زنان نظیر برادران و خواهران خود فرزند می آورند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۹۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تخیروا لنطفکم فأنکحوا الأكفاء و أنکحوا إلیهم؛ برای نطفه های خود محل مناسب انتخاب کنید و از اشخاص هم شأن خود زن بگیریید و به آنها زن بدهید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۹۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تحفظوا من الأرض فإنتها أمکم و إنه لیس من أحد عامل علیها خیرا أو شرًا إلاً و هی مخبره به؛ حرمت زمین را بدارید که به منزله مادر شماست و هر که روی زمین کار بد یا خوبی کند، از آن خبر می دهد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۶۹۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تحزوا الصّیّدق و إن رأیتم أن فیہ الهلکة فإنّ فیہ النّجاة و اجتنبوا الکذب و إن رأیتم أن فیہ النّجاة فإنّ فیہ الهلکة؛ راستی کنید اگر چه پندارید مایه هلاک است که راستی مایه نجات است و از دروغ پرهیزید اگر چه پندارید مایه نجات است که دروغ مایه هلاک است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۰۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تجدون من شرّ النّاس ذا- الوجهین الذی یأتی هؤلاء بوجه و هؤلاء بوجه؛ بدترین مردم شخص دوروست که با گروهی روئی و با گروهی دیگر روی دیگر دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۰۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تجد المؤمن مجتهدا فیما یطیق متلثفا علی ما لا یطیق؛ مؤمن چنان است که در کار خیر هر چه تواند کوشد و هر چه را نتواند به آرزو خواهد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۰۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تجاوزوا لذوی المروه عن عثراتهم فو الذی نفسی بیده إنّ أحدهم لیعثر و إنّ یده لفی ید الله؛ از لغزش جوانمردان بگذرید زیرا به خدائی که جان من بدست اوست جوانمرد می لغزد و دست او در دست خداست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۰۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تجافوا عن عقوبه ذوی المروه ما لم تکن حدّا من حدود الله؛ از عقوبت کردن جوانمردان در گذرید مگر آن که حد بر آنها لازم شده باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۰۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تجافوا عن ذنب السیخی فَإِنَّ اللَّهَ آخِذٌ بِدَعْوَتِكُمْ كَمَا عَثْرُ؛ گناه سخاوتمند را ندیده بگیرید که هر دم بلغزد خدایش دست بگیرد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۰۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تبنون ما لا تسكنون و تجمعون ما لا تأكلون و تأملون ما لا تدركون؛ خانه ها می سازید که در آن سکونت نمی گیرید و چیزها فراهم می کنید که نمی خورید و آرزوها دارید که بدان نمی رسید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۰۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تبسّمك في وجه أخيك لك صدقه، و أمرک بالمعروف و نهیك عن المنکر صدقه و إرشادك الرجل في أرض الضلال لك صدقه و إماطتك الحجر و الشوك و العظیم عن الطريق لك صدقه؛ لبخند تو بر روی برادرت صدقه است امر به معروف و نهی از منکر کردنت صدقه است و راهنمایی کسی که راه را گم کرده صدقه است و دور کردن سنگ و خار و استخوان از راه صدقه است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۰۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: البكاء من الزحمة و الصیراخ من الشیطان؛ گریه از رحمت است و فریاد از شیطانست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۰۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: البطانة تقسی القلب؛ پر خوری دل را سخت می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۰۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: البرکه فی أكابرنا فمن لم یرحم صغیرنا و یجلّ کبیرنا فلیس منّا؛ برکت در بزرگان ماست و هر کس بر کوچک ما رحم نکند و بزرگ ما را محترم نشمارد از ما نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۱۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: البرّ ما اطمأنّ إليه القلب و اطمأنت إليه النفس و الإثم ما حاک فی النفس و تردّد فی الصیدر و إن أفتاک المفتون؛ نیکی آن است که دل بدان آرام گیرد و روح از آن اطمینان یابد و بدی آن است که بر دل نشیند و دوست نداری مردم از آن خبر دار شوند دیگران هر چه می خواهند بگویند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۱۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بلّوا أرحامکم و لو بالسّلام؛ با خویشان نزدیکی جوئید اگر چه به وسیله سلام

باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۱۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بعثت بالحنیفیه السیّمحه و من خالف سنتی فلیس منی؛ من دینی ساده و آسان آورده ام و هر که با روش من مخالفت کند از من نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۱۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بَرّوا آباءکم تبرّکم أبناءکم و عفوّا تعفّ نساؤکم؛ با پدران خود نیکی کنید تا فرزندانتان با شما نیکی کنند و عقیف باشید تا زنان شما عقیف باشند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۱۴

بَرّ الوالدین یزید فی العمر و الکذب ینقص الرزق و الدّعاء یردّ القضاء؛ نیکی با پدر و مادر عمر را افزون کند و دروغ روزی را کاهش دهد و دعا قضا را دفع کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۱۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بَرّ الوالدین یجزئ عن الجهاد؛ نیکی با پدر و مادر جای جهاد را می گیرد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۱۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بریء من الشّحّ من أدّى الزّکاه و قرى الضّیف و أعطی فی الثّائبه؛ هر که زکات خود را بپردازد و مهمان به خانه ببرد و هنگام سختی بخشش کند از بخل بر کنار است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۱۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بثس القوم قوم لا ینزلون الضّیف؛ چه بدنند مردمی که مهمان به خانه نمی آورند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۱۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بثس الطّعام طعام العرس یطعمه الأغنیاء و یمنعه المساکین؛ چه بد است غذای عروسی که ثروتمندان از آن بخورند و فقیران محروم مانند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۱۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بثس العبد المحتکر: إن أرخص الله تعالی الأسعار حزن و إن أغلاها الله فرح؛ چه

بد است محترک اگر خدا قیمت ها را ارزان کند غمگین شود و اگر گران کند خوشحال گردد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۲۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: باکروا فی طلب الرزق و الحوائج فإن الغدو برکه و نجاح؛ صبح زود در طلب روزی و حاجتهای خود بروید، زیرا صبح خیزی مایه برکت و رستگاری است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۲۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: باکروا بالصیّدقه فإنّ البلاء لا یتخطی الصّدقه؛ بامداد خود را با صدقه آغاز کنید زیرا بلا از صدقه نمی گذرد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۲۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بادر بأربع قبل أربع: شبابک قبل هرمک و صحتک قبل سقمک و غناک قبل فقرک و حیاتک قبل موتک؛ چهار چیز را پیش از چهار چیز غنیمت شمار جوانی پیش از پیری صحت پیش از بیماری و توانگری پیش از فقر و زندگی پیش از مرگ. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۲۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بابان معجلان عقوبتهما فی الدنیا البغی و العقوق؛ دو چیز است که کیفر آن را در دنیا می دهند ظلم و بد رفتاری با پدر و مادر. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۲۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الإیمان و العمل قرینان لا یصلح کلّ واحد منهما إلّا مع صاحبه؛ ایمان و عمل قرین یکدیگرند و هیچ یک از آنها بدون دیگری درست نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۲۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الإیمان بالقدر یذهب الهمّ و الحزن؛ اعتقاد به تقدیر غم و اندوه را می برد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۲۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الأیدی ثلاثه فید الله العلیا و ید المعطی الّتی تلیها و ید السائل السیفلی فاعط الفضل و لا تعجز عن نفسک؛ دست خداوند بالا است و دست دهنده زیر آن است و دست سائل پائین است پس بخشش کن و دست بسته مباش. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۲۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الأناه من الله و العجله من الشیطان؛ تانی از یزدان است و شتاب از شیطان. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۲۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الأمان و العافیة نعمتان مغبون فیهما کثیر من الناس؛ امنیت و سلامت دو نعمت است که بسیاری از مردم در آن مغبونند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۲۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الأمانه تجلب الرزق و الخیانه تجلب الفقر؛ امانت موجب رزق است و خیانت باعث فقر. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۳۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الأكبر من الإخوه بمنزله الأب؛ برادر بزرگ به منزله پدر است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۳۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الإسلام یعلو و لا یعلی علیه؛ اسلام برتری می گیرد و چیزی بر آن برتری نگیرد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۳۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الإستغفار ممحاه للذنوب؛ استغفار وسیله محو گناهان است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۳۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الإحسان أن تعبد الله كأنك تراه فإن لم تكن تراه فإنه يراك؛ نیکی آن است که خدا را چنان پرستش کنی گوئی که او را می بینی اگر تو او را نمی بینی او تو را می بیند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۳۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الأمر بالمعروف كفاعله؛ آن که بکار نیک فرمان دهد مانند کسی است که آن را انجام می دهد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۳۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أيها الناس ما جاءكم عنی یوافق کتاب الله فأنا قلته و ما جاءكم یخالف کتاب الله فلم أقله؛ ای مردم هر چه از من برای شما نقل کردند و موافق قرآن است من گفته ام و هر چه برای شما نقل کردند و مخالف قرآن

است من نگفته ام. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۳۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أَيْهَا النَّاسُ لَا تَعْلَقُوا عَلَيَّ بِوَاحِدَةٍ، مَا أَحَلَّتْ إِلَّا مَا أَحَلَّ اللَّهُ تَعَالَى وَ مَا حَرَّمَ إِلَّا مَا حَرَّمَ اللَّهُ؛ ای مردم هیچ چیز را به من مربوط نکنید من حلال نکردم مگر آنچه را خداوند حلال کرده است و حرام نکردم مگر آنچه را خداوند حرام کرده است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۳۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أَيْهَا النَّاسُ إِنَّ رَبَّكُمْ وَاحِدٌ وَ إِنَّ أَبَاكُمْ وَاحِدٌ، كَلَّكُمْ لَادَمَ وَ آدَمَ مِنْ تَرَابِ إِنْ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتَقَاكُمْ لَا فَضْلَ لِعَرَبِيٍّ عَلَيَّ عَجْمِي إِلَّا بِالتَّقْوَى؛ ای مردم خدای شما یکی و پدر شما یکی است همه فرزندان آدمید و آدم از خاک است هر کس از شما پرهیزکارتر است پیش خدا بزرگوارتر است. عربی بر عجمی جز به پرهیزکاری امتیاز ندارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۳۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أَيْمًا وَآلٍ وَوَلِيٍّ شَيْئًا مِنْ أَمْرِ أُمَّتِي فَلَمْ يَنْصَحْ لَهُمْ وَ يَجْتَهِدْ لَهُمْ كَنْصِيحَتِهِ وَ جَهْدِهِ لِنَفْسِهِ كَبِهَ اللَّهُ تَعَالَى عَلَيَّ وَجْهَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِي النَّارِ؛ هر زمامداری چیزی از کار امت مرا به دست گیرد و در کار آنها مثل کارهای خصوصی خود دلسوزی و کوشش نکند، روز رستاخیز خداوند او را وارونه در آتش اندازد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۳۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أَيْمًا رَاعٍ اسْتَرَعى رَعِيَّتَهُ فَلَمْ يَحْطِهَا بِالْأَمَانَةِ وَ النَّصِيحَةِ ضَاقَتْ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى الَّتِي وَسَّعَتْ كُلَّ شَيْءٍ؛ هر کس سرپرستی گروهی را به عهده گیرد و در کار آنها به امانت و دلسوزی رفتار نکند، رحمت خدا که شامل همه چیز است به او نمی رسد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۴۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أَيْمًا مُسْلِمٌ كَسَا مُسْلِمًا ثَوْبًا عَلَيَّ عَرَى كَسَاهُ اللَّهُ تَعَالَى مِنْ خَضِرِ الْجَنَّةِ وَ أَيْمًا مُسْلِمٌ أَطْعَمَ مُسْلِمًا عَلَيَّ جَوْعَ أَطْعَمَهُ اللَّهُ تَعَالَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ ثَمَارِ الْجَنَّةِ وَ أَيْمًا مُسْلِمٌ سَقَى مُسْلِمًا عَلَيَّ ظَمَاءَ سَقَاهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ الرَّحِيقِ الْمُخْتَمِمْ؛ هر مسلمانی که مسلمان برهنه را بپوشاند خداوند از پارچه های سبز بهشت بدو بپوشاند و هر مسلمانی که مسلمان گرسنه را سیر کند خداوند روز رستاخیز از میوه های بهشت بدو بپوشاند و هر مسلمانی که مسلمان تشنه ای را سیراب کند خداوند روز قیامت از شربت سر به مهر به او بنوشاند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۴۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أَيْمًا شَابٌّ تَزَوَّجَ فِي حَدَاثِهِ سَنَّهُ عَجَّ شَيْطَانُهُ يَا وَيْلَهُ عَصَمَ مَنِّي دِينَهُ؛ هر جوانی در آغاز جوانی زن بگیرد شیطان وی بانگ برآرد وای بر او دین خود را از دستبرد من محفوظ داشت. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۴۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَیْمَا رَجُلٍ تَزَوَّجَ امْرَأَهُ فَنَوَى أَنْ لَا یُعْطِیْهَا مِنْ صَدَاقِهَا شَیْئًا مَاتَ یَوْمَ یَمُوتُ وَ هُوَ زَانٍ وَ اَیْمَا رَجُلٍ اشْتَرَى مِنْ رَجُلٍ بَیْعًا فَنَوَى أَنْ لَا یُعْطِیْهِ مِنْ ثَمَنِ شَیْئًا مَاتَ یَوْمَ یَمُوتُ وَ هُوَ خَائِنٌ وَ الخَائِنُ فِی النَّارِ؛ هر که زنی گیرد و در خاطر داشته باشد که مهر او را نپردازد هنگام مرگ چون زناکاران بمیرد و هر کس چیزی از مردی بخرد و در خاطر داشته باشد که قیمت آن را نپردازد هنگام مرگ چون خائنان بمیرد و خائن در آتش است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۴۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَیْمَا رَاعٍ غَشَّ رَعِیْتَهُ فَهُوَ فِی النَّارِ؛ هر که با زیر دستان خود به نیرنگ رفتار کند، اهل جهنم است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۴۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَیْمَا امْرَأَةٍ مَاتَتْ وَ زَوْجُهَا عَنْهَا رَاضٍ دَخَلَتْ الْجَنَّةَ؛ هر زنی که بمیرد و شوهرش از او خشنود باشد، به بهشت می رود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۴۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَیْمَا امْرَأَةٍ سَأَلَتْ زَوْجَهَا الطَّلَاقَ مِنْ غَیْرِ مَا بَأْسَ فَحْرَامٍ عَلَیْهَا رَائِحَةُ الْجَنَّةِ؛ هر زنی که بدون جهت از شوهر خود طلاق خواهد، بوی بهشت بر او حرام است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۴۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَیْمَا امْرَأَةٍ خَرَجَتْ مِنْ بَیْتِهَا بِغَیْرِ إِذْنِ زَوْجِهَا كَانَتْ فِی سَخَطِ اللَّهِ تَعَالَى حَتَّى یَرْجِعَ إِلَی بَیْتِهَا أَوْ یَرْضَى عَنْهَا زَوْجُهَا؛ هر زنی که بدون اجازه شوهر از خانه خود بیرون رود مورد خشم خداست تا به خانه بر گردد یا شوهرش از او راضی شود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۴۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِیَّاكَ وَ مَصَاحِبَهُ الْأَحْمَقَ فَإِنَّهُ یَرِیدُ أَنْ یَنْفَعَكَ فِیضْرُكَ؛ از مصاحبت احمق بگریز که می خواهد به تو نفع رساند ضرر می رساند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۴۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِیَّاكَ وَ مَصَاحِبَهُ الْكُذَّابَ فَإِنَّهُ كَسْرَابٌ یَقْرَبُ إِلَیْكَ الْبَعِیدَ وَ یَبْعَدُ إِلَیْكَ الْقَرِیبَ؛ از مصاحبت دروغگو پرهیز که دروغگو چون سراب است دور را نزدیک می نماید و نزدیک را دور. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۴۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِيَّاكَ و مُحَقَّرَاتِ الدَّنُوبِ فَإِنَّ لَهَا مِنَ اللَّهِ طَالِبًا؛ از گناهان کوچک پرهیز که خدا از آن باز خواست می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۵۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِيَّاكَ و قرین السوء فَإِنَّكَ به تعرف؛ از یار بد پرهیز که تو را بدو شناسند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۵۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِيَّاكَ و ما يسوء الاذن؛ از هر چه بگوش بد آید، پرهیز. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۵۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِيَّاكَ و كَلَّ أمر يعتذر منه؛ از هر کاری که عذر آن باید خواست پرهیز. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۵۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِيَّاكَ و خصلتين الضَّجْر و الكسل فَإِنَّكَ إن ضجرت لم تصبر على حقّ و إن كسلت لم تؤدِّ حقًّا؛ از دو صفت پرهیز: ملائت و تنبلی که اگر ملول باشی حق را تحمل نکنی و اگر تنبل باشی از ادای حق باز مانی. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۵۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِيَّاكَ و اللجاجه فَإِنَّ أَوْلَهَا جهل و آخرها ندامه؛ از لجاجت پرهیز که آغازش جهالت است و انجامش ندامت. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۵۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِيَّاكُمْ و مُحَقَّرَاتِ الدَّنُوبِ فَإِنَّمَا مثل مُحَقَّرَاتِ الدَّنُوبِ كمثل قوم نزلوا بطن واد فجاء ذا بعود و جاء ذا بعود حتّى حملوا ما أنضحوا به خبزهم و إنَّ مُحَقَّرَاتِ الدَّنُوبِ متى يؤخذ بها صاحبها تهلكه؛ از گناهان کوچک پرهیزید، مثال گناهان کوچک مانند گروهی است که در دره فرود آیند یکی چوبی آرد و دیگری چوبی آرد و آن قدر هیزم بیاورند که با مجموع آن نان خود را بپزند، گناهان حقیر نیز وقتی از مرتکب آن باز خواست کنند مایه هلاک او می شود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۵۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِيَّاكُمْ و دعوه المظلوم و إن كان من كافر فَإِنَّهُ ليس لها حجاب من دون الله عزّ و

جل؛ از نفرین مظلوم پرهیزید اگر چه کافر باشد زیرا میان آن و خدا حجابی نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۵۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِيَّاكُمْ وَ خَضْرَاءَ الدَّمَنِ قِيلَ وَ مَا خَضْرَاءُ الدَّمَنِ؟ قَالَ الْمَرْأَةُ الْحَسَنَاءُ فِي مَنْبِتِ سُوءٍ؛ از سبزه مزبله پرهیزید گفتند سبزه مزبله چیست؟ گفت زن زیبا در خانواده بد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۵۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِيَّاكُمْ وَ الْهُوَى فَإِنَّ الْهُوَى يِعْمَى وَ يَصْمَمُ؛ از هوس پرهیزید که هوس انسان را کور و کر می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۵۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِيَّاكُمْ وَ الْمَدْحَ فَإِنَّهُ الذَّبِيحُ؛ از مدح کردن پرهیزید که مانند سر بریدن است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۶۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِيَّاكُمْ وَ الْكُذْبَ فَإِنَّ الْكُذْبَ لَا يَصْلِحُ لَا بِالْجَدِّ وَ لَا بِالْهَزْلِ وَ لَا يَعْدُ الزَّجْلَ صَبِيَّهُ لَا يَفِي لَهُ وَ إِنَّ الْكُذْبَ يَهْدِي إِلَى الْفُجُورِ وَ إِنَّ الْفُجُورَ يَهْدِي إِلَى النَّارِ وَ إِنَّ الصَّدْقَ يَهْدِي إِلَى الْبِرِّ وَ إِنَّ الْبِرَّ يَهْدِي إِلَى الْجَنَّةِ؛ از دروغ پرهیزید زیرا دروغ نه جدی و نه شوخی روا نیست، انسان نباید به طفل خود وعده دهد و وفا نکند، دروغ کسان را به بدکاری می کشاند و بدکاری آنها را به جهنم می رساند، و راستی کسان را به نیکو کاری می کشاند و نیکو کاری آنها را به بهشت می رساند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۶۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِيَّاكُمْ وَ الْعُلُوفَ فِي الدِّينِ فَإِنَّمَا هَلَكُ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ بِالْعُلُوفِ فِي الدِّينِ؛ از افراط در کار دین پرهیزید که پیشینیان شما از افراط در کار دین هلاک شدند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۶۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِيَّاكُمْ وَ الدِّينَ فَإِنَّهُ هَمٌّ بِاللَّيْلِ وَ مَذَلَّةٌ بِالنَّهَارِ؛ از قرض پرهیزید که غم شب و ذلت روز است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۶۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِيَّاكُمْ وَ الْحَسَدَ فَإِنَّ الْحَسَدَ يَأْكُلُ الْحَسَنَاتَ كَمَا يَأْكُلُ النَّارُ الْحَطْبَ؛ از حسد پرهیزید زیرا حسد کارهای نیک را می خورد چنان که آتش هیزم را می خورد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۶۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إياكم و التّسویف و طول الأمل فإنّه كان سببا لهلاك الامم؛ از اهمال و طول امل پرهیزید که موجب هلاکت اقوام است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۶۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أول من يدعى إلى الجنّة الحمّادون الّذین یحمدون الله؛ نخستین کسانی که به بهشت دعوت می شوند، ستایشگراند که خدا را ستایش می کنند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۶۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أول ما یرفع من هذه الائمة الحیاء و الأمانة؛ نخستین چیزی که از میان این امت بر می خیزد حیا و امانت است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۶۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أولى الناس بالعفو أقدرهم على العقوبه؛ هر که را قدرت مجازات بیشتر است، عفو از او پسندیده تر است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۶۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أوصیکم بالجار؛ شما را در باره همسایه سفارش می کنم. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۶۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أهل الجور و أعوانهم فی النار؛ ستمگران و یارانشان در جهنمند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۷۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أنهاکم عن قلیل ما أسکر کثیره؛ هر چه زیادش مست می کند از کمش نیز اجتناب کنید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۷۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّی لا أخاف علیکم فیما لا تعلمون و لكن أنظروا کیف تعملون فیما تعلمون؛ من از آنچه نمی دانید نگرانی ندارم ولی باید دید آنچه را می دانید چگونه به کار می بندید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۷۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّی أخاف على أمتی بعدی أعمالا ثلثة: زلّه عالم و حکم جائر و هوی متّبعا؛ من

پس از خودم بر امتم از سه چیز بیم دارم لغزش دانا و فرمانروائی ستمگر و پیروی هوس. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۷۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إني أحزج عليكم حقّ الضّعیفین: الیتیم و المرأه؛ شما را از حق دو ضعیف به سختی بر حذر میکنم: یتیم و زن. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۷۴

إنّه يعرف الفضل لأهل الفضل أهل الفضل؛ فضیلت اهل فضیلت را صاحب فضیلت می شناسد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۷۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما یکفی أحدکم ما کان فی الدّنيا مثل زاد الرّاکب؛ برای شما در دنیا چیزی که به اندازه توشه مسافری باشد، کافی است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۷۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما یدرک الخیر کلّه بالعقل و لا دین لمن لا عقل له؛ همه خوبیها را به عقل می توان دریافت و هر که عقل ندارد، دین ندارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۷۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما یدخل الجنّه من یرجوها و إنّما یجنّب النّار من یخافها و إنّما یرحم الله من یرحم؛ کسی به بهشت می رود که امید آن دارد و کسی از جهنم دور می ماند که از آن بیمناک باشد، خداوند فقط به کسی رحم میکند که رحم کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۷۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما یتجالس المتجالسان بأمانه الله تعالی فلا یحلّ لأحدهما أن یفشی علی صاحبه ما یخاف؛ جلسان نگهدار امانت یکدیگرند و روا نیست یکی از آنها راز رفیق خود را آشکار سازد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۷۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما شفاه العیّ السّؤال؛ علاج نادانی سؤال است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۸۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما بقی من الدّنيا بلاء و فتنه؛ از دنیا جز بلاء و فتنه باقی نمانده است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۸۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **إِنَّمَا أَهْلَكَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ أَنَّهُمْ كَانُوا إِذَا سَرَقَ فِيهِمُ الشَّرِيفُ تَرَكَوهُ وَ إِذَا سَرَقَ فِيهِمُ الضَّعِيفُ أَقَامُوا عَلَيْهِ الْحَدَّ؛ هَلَاكُ پِشِينِيَانِ شَمَا از آنجا بود که دزد معتبر را رها می کردند و دزد ضعیف را مجازات می دادند.**
نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۸۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ إِذَا أَمَرْتُكُمْ بِشَيْءٍ مِنْ دِينِكُمْ فَخَذُوا بِهِ وَ إِذَا أَمَرْتُكُمْ بِشَيْءٍ مِنْ رَأْيِي فَإِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ؛ مِنْ انسانی مانند شما هستم وقتی شما را بچیزی در کار دین دستور دادم بدان رفتار کنید و وقتی از پیش خود شما را به چیزی فرمان دادم من انسان هستم.** نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۸۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **إِنَّمَا الْعِلْمُ بِالْتَّعَلُّمِ وَ إِنَّمَا الْحِلْمُ بِالْتَّحَلُّمِ وَ مَنْ يَتَحَرَّ الْخَيْرَ يُعْطَهُ وَ مَنْ يَتَّقِ الشَّرَّ يُوقَهُ؛ علم از تعلم و حلم از تظاهر به حلم حاصل می شود هر که جویای خیر باشد همانش دهند و هر که از شر بگریزد از آن بر کنار ماند.** نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۸۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ وَ الْخَوَاتِيمُ؛ ارزش اعمال به نیت و سرانجام آن است.** نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۸۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **إِنَّمَا الْأَمَلُ رَحْمَةٌ مِنَ اللَّهِ لِأُمَّتِي، لَوْلَا الْأَمَلُ مَا أَرْضَعَتْ أُمَّ وِلْدَا وَ لَا غَرَسَ غَارِسُ شَجْرًا؛ امید رحمت خدا برای امت من است اگر امید نبود مادری فرزند خود را شیر نمی داد و کسی درختی نمی کاشت.** نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۸۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **إِنَّ هَذِهِ الْقُلُوبَ أَوْعِيَهُ فَخَيْرُهَا أَوْعَاها؛ دلها مانند ظرف است و بهتر از همه دلی است که ظرفیت آن بیشتر است.** نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۸۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **إِنَّ هَذِهِ الْقُلُوبَ تَصْدَأُ كَمَا يَصْدَأُ الْحَدِيدُ قَبْلَ فَمَا جَلَاءُهَا قَالَ ذَكَرَ الْمَوْتَ وَ تَلَاوَهُ الْقُرْآنَ؛ دلها مانند آهن زنگ می زند گفتند صیقل آن چیست؟ گفت یاد مرگ و خواندن قرآن.** نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۸۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ هَذَا الدِّينَارَ وَ الدَّرْهَمَ أَهْلَكَمَا مِنْ قَبْلِكَم وَ هُمَا مَهْلِكَاكُمْ؛ این دینار و درهم پیشینیان شما را هلاک کرد و شما را نیز هلاک خواهد کرد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۸۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ هَذَا الدِّينَ مَتِينٌ فَأَوْغِلْ فِيهِ بَرَفَقْ وَ لَا تَبْغُضْ إِلَى نَفْسِكَ عِبَادَةَ اللَّهِ فَإِنَّ الْمُنْبِتَ لَا - أَرْضًا قَطَعَ وَ لَا ظَهْرًا أَبْقَى؛ این دین (اسلام) محکم است به ملایمت در آن پیش برو و عبادت خدا را منفور خود مکن زیرا رهرو عجول نه راهی سپرده و نه مرکوب خود را حفظ کرده است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۹۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ مِنْ يَمَنِ الْمَرْأَةَ تَيْسِيرَ خَطْبَتِهَا وَ تَيْسِيرَ صِدَاقِهَا؛ نشان میمنت زن این است که خواستگاریش آسان و مهرش سبک باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۹۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ مِنْ مَوْجِبَاتِ الْمَغْفِرَةِ بَدَلُ السَّلَامِ وَ حَسَنُ الْكَلَامِ؛ از جمله لوازم آموزش ادای سلام و نیکی کلام است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۹۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ مِنْ مَوْجِبَاتِ الْمَغْفِرَةِ إِدْخَالُ السَّرُورِ عَلَى أَخِيكَ الْمُؤْمِنِ؛ از جمله لوازم آموزش این است که برادر مؤمن خود را خرسند سازی. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۹۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ مِنْ مَعَادِنِ التَّقْوَى تَعَلُّمُكَ إِلَى مَا قَدْ عَلِمْتَ عِلْمَ مَا لَمْ تَعْلَمْ وَ النَّقْصَ فِيمَا قَدْ عَلِمْتَ قَلَّةَ الزِّيَادَةِ فِيهِ وَ إِنَّمَا يَزْهَدُ الرَّجُلُ فِي عِلْمٍ مَا لَمْ يَعْلَمْ قَلَّةَ الْإِتِّفَاعِ بِمَا قَدْ عِلْمَ؛ از جمله منابع پرهیزکاری این است که ندانسته ها را بیاموزی و به دانسته ها ضمیمه کنی، اگر افزایش دانش کم شود مایه نقصان آن می شود و کسی که از دانسته های خود کمتر سود برد، در آموختن ندانسته ها سستی می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۹۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ مِنْ لِمَ يَسْأَلُ اللَّهُ تَعَالَى يَغْضَبُ عَلَيْهِ؛ هر که از خدا چیزی نخواهد خدا بر او خشمگین می شود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۹۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ مِنْ حَقِّ الْوَلَدِ عَلَى وَالِدِهِ أَنْ يَعْلَمَهُ الْكِتَابَةَ وَ أَنْ يَحْسِنَ اسْمَهُ وَ أَنْ يَزُوجَهُ إِذَا

بلغ؛ از جمله حقوق فرزند بر پدر آن است که او را نوشتن آموزد و نام او را خوب انتخاب کند و هنگام بلوغ به او زن بدهد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۹۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ مِنَ الْيَقِينِ أَنْ لَا تَرْضَى أَحَدًا بِسَخَطِ اللَّهِ وَلَا تَحْمَدُ أَحَدًا عَلَى مَا آتَاكَ اللَّهُ وَلَا تَذُمَّ أَحَدًا عَلَى مَا لَمْ يُؤْتِكَ اللَّهُ، فَإِنَّ الزُّزُقَ لَا يَجْرَهُ حَرَصٌ حَرِيصٌ وَلَا يَصْرِفُهُ كَرَاهَةٌ كَارِهَةٌ؛ از لوازم ایمان این است که برای خشنودی کسان خدا را خشمگین نسازی و بر نعمتی که خدا داده کسی را سپاس نگزاری و برای آنچه خدا نداده کسی را مذمت نکنی که روزی به آز حریصان فزونی نگیرد و به تنفر کسان نقصان نپذیرد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۹۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ مِنَ النَّيَّاسِ نَاسًا مِفَاتِيحَ لِلْخَيْرِ مِغَالِيقَ لِلشَّرِّ وَإِنَّ مِنَ النَّاسِ نَاسًا مِفَاتِيحَ الشَّرِّ مِغَالِيقَ لِلْخَيْرِ فَطُوبَى لِمَنْ جَعَلَ اللَّهُ مِفَاتِيحَ الْخَيْرِ عَلَى يَدَيْهِ وَوَيْلٌ لِمَنْ جَعَلَ اللَّهُ مِفَاتِيحَ الشَّرِّ عَلَى يَدَيْهِ؛ بعضی مردم کلید خیرند و قفل شر و بعضی دیگر کلید شرند و قفل خیر خوشا به حال آن کسی که خداوند کلید خیر را در دست او قرار داده و بدا به حال آن کس که خدا کلید شر را به دست او سپرده است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۹۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ مِنَ السَّيِّئَةِ أَنْ يُخْرَجَ الرَّجُلُ مَعَ ضَيْفِهِ إِلَى بَابِ الدَّارِ؛ خوب است که مرد با مهمان خود تا در خانه برود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۷۹۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ مِنْ شَرِّ النَّاسِ مَنْزِلَهُ عِنْدَ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَبْدًا أَذْهَبَ آخِرَتَهُ بَدْنِيَا غَيْرَهُ؛ بدترین مردم در نظر خدا روز رستاخیز بنده ایست که آخرت خود را برای دنیای دیگری از دست داده باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۰۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ مِنْ سَعَادَةِ الْمَرْءِ أَنْ يَطُولَ عَمْرُهُ وَيَرْزُقَهُ اللَّهُ الْإِنَابَةَ؛ از لوازم سعادت مرد این است که زندگانی او دراز شود و خداوند توبه را نصیب وی کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۰۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ مِمَّا يَلْحَقُ الْمُؤْمِنَ مِنْ عَمَلِهِ وَحَسَنَاتِهِ بَعْدَ مَوْتِهِ عِلْمًا نَشَرَهُ وَوَلَدًا صَالِحًا تَرَكَهُ وَ مَصْحَفًا وَرَّثَهُ أَوْ مَسْجِدًا بَنَاهُ أَوْ بَيْتًا لَابِنِ السَّبِيلِ بَنَاهُ أَوْ نَهْرًا أَجْرَاهُ أَوْ صَدَقَةً أَخْرَجَهَا مِنْ مَالِهِ فِي صِحَّتِهِ وَحَيَاتِهِ تَلْحَقَهُ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهِ؛ از جمله اعمال و نیکی های مؤمن که بعد از مرگ بدو می رسد دانشی است که منتشر کرده باشد و فرزند پارسائی است که به جا گذاشته باشد و قرآنی است که به ارث گذاشته باشد یا مسجدی که بنا کرده باشد یا خانه ای که برای کاروانیان پیا کرده باشد یا نهری که به کمک او جریان یافته باشد یا مالی که در دوران صحت و حیات از مال خویش جدا کرده باشد همه اینها پس از مرگ

بدو می رسد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۰۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ مَغْيِرَ الْخَلْقِ كَمَغْيِرِ الْخَلْقِ إِنَّكَ لَا تَسْتَطِيعُ أَنْ تَغْيِرَ خَلْقَهُ حَتَّى تَغْيِرَ خَلْقَهُ؛ آن که می خواهد سیرت را تغییر دهد مانند کسی است که می خواهد صورت را تغییر دهد اگر توانستی صورت را تغییر دهی سیرت را نیز تغییر توانی داد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۰۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ مَعَاوَةَ اللَّهِ الْعَبْدُ فِي الدُّنْيَا أَنْ يَسْتَرْ عَلَيْهِ سَيِّئَاتِهِ؛ بخشش خداوند نسبت به بنده در این جهان این است که گناهان او را مستور دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۰۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ مَطْعَمَ ابْنِ آدَمَ قَدْ ضُرِبَ مِثْلًا لِلدُّنْيَا وَإِنْ قَزَحَهُ وَ مَلَحَهُ فَانظُرْ إِلَى مَا يَصِيرُ؛ غذای آدمیزاد را نمونه دنیا قرار داده اند هر قدر آن را ادویه و نمک بزند بنگر آخر چه می شود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۰۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ مَحْرَمَ الْحَلَالِ كَمَحْلَلِ الْحَرَامِ؛ آن که حلال را حرام می کند مانند کسی است که حرام را حلال می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۰۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ مِثْلَ الَّذِي يَعُودُ فِي عَطِيَّتِهِ كَمِثْلِ الْكَلْبِ أَكَلَ حَتَّى إِذَا شَبِعَ قَاءَ ثُمَّ عَادَ فِي قِيئِهِ ثُمَّ أَكَلَهُ؛ آن که بخشش خود را پس می گیرد مانند سگ است که بخورد و وقتی سیر شد قی کند و آنگاه به قی کرده خود باز گردد و آن را بخورد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۰۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ لَلَّهِ مَلَائِكَةً فِي الْأَرْضِ تَنْطِقُ عَلَى أَلْسِنَةِ بَنِي آدَمَ بِمَا فِي الْمَرْءِ مِنَ الْخَيْرِ وَالشَّرِّ؛ خداوند در زمین فرشتگانی دارد که به زبان آدمیزادگان سخن می گویند و از بد و نیک کسان خبر دهند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۰۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ لَلَّهِ عِنْدَ أَقْوَامٍ نِعْمًا يَقْرَأُهَا عِنْدَهُمْ مَا دَامُوا فِي حَوَائِجِ النَّاسِ مَا لَمْ يَمْلُوا فَإِذَا مَلُوا نَقَلَهَا اللَّهُ إِلَى غَيْرِهِمْ؛ خداوند پیش بعضی مردم نعمت هائی دارد که تا وقتی از انجام حوائج مردم باز نمی مانند نعمت خود را پیش آنها نگاه می دارد و همین که از این کار باز ماندند، نعمت را به اشخاص دیگر منتقل می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۰۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ لِلَّهِ عِبَادًا خَلَقَهُمْ لِحَوَائِجِ النَّاسِ. إِنَّ لِلَّهِ عِبَادًا يَعْرِفُونَ النَّاسَ بِالتَّوَسُّمِ؛ خداوند بندگانی دارد که آن‌ها را برای رفع حاجات مردم خلق کرده است. خداوند بندگانی دارد که مردم را به فراست شناسند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۱۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ لِلَّهِ تَعَالَى عِبَادًا اخْتَصَّاهُمْ بِحَوَائِجِ النَّاسِ، يَفْزَعُ النَّاسَ إِلَيْهِمْ فِي حَوَائِجِهِمْ أَوْلَيْكَ الْآمَنُونَ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ؛ خداوند را بندگانست که خاص حوائج مردمان کرده است و کسان در حوائج خویش به ایشان پناه برند آنها از عذاب خدا ایمنند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۱۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ لِلَّهِ تَعَالَى أَقْوَامًا يَخْتَصُّهُمْ بِالنِّعَمِ لِمَنَافِعِ الْعِبَادِ وَيَقْرُّهَا فِيهِمْ مَا بَدَلُوهَا إِذَا مَنَعُوهَا نَزَعَهَا مِنْهُمْ فَحَوَّلَهَا إِلَى غَيْرِهِمْ؛ خداوند را گروهی است که نعمتهای خویش خاص ایشان کند تا بندگان را منتفع کنند و مادام که دهش کنند نعمت را به نزد ایشان نگهدارد و چون امساک کنند از آنها بگیرد و به دیگران دهد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۱۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ لِكُلِّ شَيْءٍ مَعْدِنًا وَمَعْدِنُ التَّقْوَى قُلُوبُ الْعَارِفِينَ؛ هر چیزی معدنی دارد و معدن پرهیزکاری دل عارفان است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۱۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ لِكُلِّ شَجَرَةٍ ثَمْرَةً وَثَمْرَةُ الْقَلْبِ الْوَلَدُ؛ هر درختی میوه ای دارد و میوه دل فرزند است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۱۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ لِكُلِّ سَاعٍ غَايَةً وَغَايَةُ ابْنِ آدَمَ الْمَوْتُ فَعَلَيْكُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ فَإِنَّهُ يَسْهَلُكُمْ وَيَرْغَبُكُمْ فِي الْآخِرَةِ؛ هر رهسپاری مقصدی دارد و مقصد آدمیزاد مرگ است از یاد خدا غافل مشوید که یاد خدا کارها را آسان و شما را به آن جهان راغب می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۱۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ لِكُلِّ أُمَّةٍ فِتْنَةً وَإِنَّ فِتْنَةَ أُمَّتِي الْمَالُ؛ هر امتی را بلیه ای هست و بلیه امت من مال است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۱۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **إِنَّ لِلطَّاعِمِ الشَّاكِرِ مِنَ الْأَجْرِ مِثْلَ مَا لِلصَّائِمِ الصَّابِرِ؛** پاداش آن که غذا می خورد و شکر می گزارد مانند روزه دار صبور است. **نهج الفصاحه**

حدیث ۱۸۱۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **إِنَّ لِمَا حَقَّ مَقَالَا؛** آن که حق دارد گفتاری مؤثر دارد. **نهج الفصاحه**

حدیث ۱۸۱۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **إِنَّ لِلشَّيْطَانِ لِمَهَ بَابِنِ آدَمَ وَ لِلْمَلِكِ لِمَهَ فَأَمَّا لِمَهَ الشَّيْطَانِ فَيُعَادُ بِالشَّرِّ وَ تَكْذِيبِ بِالْحَقِّ وَ أَمَّا لِمَهَ الْمَلِكِ فَيُعَادُ بِالْخَيْرِ وَ تَصْدِيقِ بِالْحَقِّ فَمَنْ وَجَدَ ذَلِكَ فَلْيَعْلَمْ أَنَّهُ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى فَلْيُحْمَدِ اللَّهَ وَ مَنْ وَجَدَ الْآخِرَى فَلْيَتَعَوَّذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ؛** شیطان به آدمیزاد نزدیکی ای دارد و خداوند نزدیکی ای، نزدیکی شیطان وعده به بدی و تکذیب حق است و نزدیکی خداوند وعده به نیکی و تصدیق حق است هر که چنین حالی در خود یافت بداند که از جانب خداوند است و او را سپاس گزارد و هر که حال دیگر را در خود یافت از شیطان به خدا پناه ببرد. **نهج الفصاحه**

حدیث ۱۸۱۹

إِنَّ لِحُجُوبِ الْكِتَابِ حَقًّا كَرَدَّ السَّلَامِ؛ جواب نامه مانند جواب سلام لازم است. **نهج الفصاحه**

حدیث ۱۸۲۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **إِنَّ لِلتَّوْبَةِ بَابًا عَرَضَ مَا بَيْنَ مِصْرَاعِيهِ مَا بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَ الْمَغْرِبِ لَا يَغْلُقُ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ مِنْ مَغْرِبِهَا؛** توبه دری دارد که پهنای آن مانند وسعت مشرق و مغرب است و تا خورشید از مغرب طلوع نکند بسته نمی شود. **نهج الفصاحه**

حدیث ۱۸۲۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **إِنَّكُمْ لَنْ تَسْعُوا النَّاسَ بِأَمْوَالِكُمْ وَ لَكِنْ سَعَوْهُمْ بِأَخْلَاقِكُمْ؛** مال شما به همه مردم نمی رسد پس با اخلاق خود همه را خرسند کنید. **نهج الفصاحه**

حدیث ۱۸۲۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **إِنَّكَ لَا تَدْعُ شَيْئًا اتَّقَا اللَّهَ إِلَّا أَعْطَاكَ اللَّهُ خَيْرًا مِنْهُ؛** اگر از ترس خدا از چیزی درگذری خداوند بهتر از آن را به تو خواهد داد. **نهج الفصاحه**

حدیث ۱۸۲۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **إِنَّ كَذِبًا عَلَى لَيْسَ كَكْذِبِ عَلَى أَحَدٍ فَمَنْ كَذَبَ عَلَيَّ مُتَعَمِّدًا فَلْيَتَبَوَّءْ مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ؛** دروغ بستن بر من مثل دروغ بستن بر دیگری نیست هر که به عمد بر من دروغ بدهد در آتش جای گیرد. **نهج الفصاحه**

حدیث ۱۸۲۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ قَلِيلَ الْعَمَلِ مَعَ الْعِلْمِ كَثِيرٌ وَ كَثِيرَ الْعَمَلِ مَعَ الْجَهْلِ قَلِيلٌ؛ کار اندک که با بصیرت و دانش انجام گیرد بسیار است و کار بسیار که با نادانی صورت پذیرد اندک است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۲۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ فِي الْمَالِ حَقًّا سِوَى الزَّكَاةِ؛ در مال به جز زکات حقی هست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۲۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ فِي الْجَنَّةِ دَارًا يُقَالُ لَهَا دَارُ الْفَرَجِ لَا يَدْخُلُهَا إِلَّا مَنْ فَرَّحَ بِتَامِي الْمُؤْمِنِينَ؛ در بهشت خانه ای هست که آن را خانه خوشحالی نامند و جز کسانی که یتیمان مؤمنان را خوشحال کرده باشند، وارد آن نمی شوند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۲۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ فِي الْجَسَدِ مَضْغَةً إِذَا صَلَحَتْ صَلَحَ الْجَسَدُ كُلُّهُ وَ إِذَا فَسَدَتْ فَسَدَ الْجَسَدُ كُلُّهُ أَلَا وَ هِيَ الْقَلْبُ؛ در تن پاره گوشتی است که وقتی به صلاح گراید تمام تن به صلاح آید و وقتی فاسد شود همه تن فاسد شود و آن قلب است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۲۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ صَاحِبَ الدِّينِ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى صَاحِبِهِ حَتَّى يَقْضِيَهُ؛ طلبکار بر قرض دار تسلط دارد تا هنگامی که قرض خود را بپردازد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۲۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ شَرَّ النَّاسِ مَنْزِلُهُ عِنْدَ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ مَنْ يَخَافُ النَّاسَ مِنْ شَرِّهِ؛ بدتر از همه مردم پیش خدا روز قیامت کسی است که مردم از شر او بترسند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۳۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ رَبَّكَ يُحِبُّ الْمُحَامِدَ؛ خدای تو ستایش را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۳۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ خِيَارَ عِبَادِ اللَّهِ الْمُؤْمِنُونَ الْمُطِيبُونَ؛ بهترین بندگان خدا آن ها هستند که به وعده وفا کنند و بوی خوش بکار برند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۳۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ حَقًّا عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَنْ يَتَوَجَّعَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ كَمَا يَأْتُمُ الْجَسَدَ الرَّأْسُ؛ مؤمنان باید از رنج یک دیگر متألم شوند چنان که تن از رنج سر متأثر می شود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۳۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ حَقًّا عَلَى اللَّهِ أَنْ لَا يَرْفَعَ شَيْئًا مِنْ أَمْرِ الدُّنْيَا إِلَّا وَضَعَهُ؛ بر خدا لازم است که چیزی از دنیا را بالا نبرد جز این که آن را تنزل دهد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۳۴

إِنَّ حَسْنَ الْعَهْدِ مِنَ الْإِيمَانِ؛ رعایت پیمان از لوازم ایمان است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۳۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ حَسْنَ الظَّنِّ بِاللَّهِ مِنْ حَسَنِ عِبَادَةِ اللَّهِ؛ گمان خوب به خدا داشتن از خوب عبادت کردن اوست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۳۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ بَيْنَ يَدَيِ السَّاعَةِ كَذَابِينَ فَاحْذَرُوهُمْ؛ پیش از رستاخیز دروغگویان پدیدار می شوند از آن ها حذر کنید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۳۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ أَوْثَقَ عَرَى الْإِسْلَامِ أَنْ تَحَبَّ فِي اللَّهِ وَتَبْغُضَ فِي اللَّهِ؛ محکم ترین دستاویزهای اسلام این است که کسی را برای خدا دوست داری و کسی را برای خدا دشمن داری. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۳۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ أَهْلَ الشَّيْبِ فِي الدُّنْيَا هُمُ أَهْلُ الْجُوعِ غَدًا فِي الْآخِرَةِ؛ سیران این جهان گرسنگان آن جهانند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۳۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ أَهْلَ الْمَعْرُوفِ فِي الدُّنْيَا هُمُ أَهْلُ الْمَعْرُوفِ فِي الْآخِرَةِ وَ إِنَّ أَهْلَ الْمُنْكَرِ فِي الدُّنْيَا هُمُ أَهْلُ الْمُنْكَرِ فِي الْآخِرَةِ وَ إِنَّ أَوْلَّ أَهْلِ الْجَنَّةِ دُخُولًا- هُمُ أَهْلُ الْمَعْرُوفِ؛ نیکوکاران این جهان نیکوکاران آن جهانند و بدکاران این جهان بدکاران آن جهانند و نیکوکاران پیش از همه مردم به بهشت درمی آیند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۴۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ النَّاسَ لَمْ يَعْطُوا شَيْئًا خَيْرًا مِنْ خَلْقِ حَسَنٍ؛ به مردم چیزی بهتر از اخلاق نیک نداده اند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۴۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ النَّاسَ إِذَا رَأَوْا الظَّالِمَ فَلَمْ يَأْخُذُوا عَلَى يَدَيْهِ أَوْشَكَ أَنْ يَعْتَمَهُمُ اللَّهُ بِعِقَابٍ مِنْهُ؛ وقتی مردم ستمگر را دیدند و او را از ستم باز نداشتند بیم آن می رود که خدا همه را به عذاب خود مبتلا کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۴۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ الْمَظْلُومِينَ هُمُ الْمَفْلُحُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؛ ستم دیدگان در روز رستاخیز رستگارانند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۴۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِذَا الْمُسْلِمُ إِذَا عَادَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ لَمْ يَزَلْ فِي مَخْرَفَةِ الْجَنَّةِ حَتَّى يَرْجِعَ؛ مسلمان وقتی به عیادت برادر مسلمان خود می رود تا هنگامی که که باز گردد، در بهشت قدم می زند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۴۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ الْمَرْءَ بَيْنَ يَوْمَيْنِ يَوْمٌ قَدْ مَضَى أَحْصَى فِيهِ عَمَلَهُ فَخْتَمَ عَلَيْهِ وَ يَوْمٌ قَدْ بَقِيَ فَلَا يَدْرِي لَعَلَّهُ لَا يَصِلُ إِلَيْهِ؛ انسان میان دو روز است روزی که گذشته و اعمالش به حساب آمده و مختوم گشته و روزی که باقی مانده ولی چه می داند شاید به آن روز نرسد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۴۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ الْمُتَحَابِّينَ فِي اللَّهِ فِي ظِلِّ الْعَرْشِ؛ آن ها که در راه خدا دوستی می کنند در سایه عرش جای دارند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۴۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ الْأَذَى يَجْرُ الثُّوبَ خِيَلًا لَا يَنْظُرُ اللَّهُ إِلَيْهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ؛ کسی که از روی تکبر جامه خود را می کشد خدا روز رستاخیز بدو نمی نگرد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۴۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ الْأَذَى يَأْكُلُ أَوْ يَشْرَبُ فِي آتِيهِ الْفِضَّةُ وَالذَّهَبُ إِنَّمَا يَجْرُجُ فِي بَطْنِهِ نَارَ جَهَنَّمَ؛ کسی که در ظرف نقره و طلا می خورد و می آشامد آتش جهنم را در شکم خود فرو می برد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۴۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ يَنْهَيْكُمْ عَنْ قِيلٍ وَقِيلٍ؛ خداوند شما را از گفتگوهای بیهوده نهی کرده است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۴۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ يُعْطِي الدُّنْيَا عَلَى نَيْهِ الْآخِرَةِ وَأَبَى أَنْ يُعْطِيَ الْآخِرَةَ عَلَى نَيْهِ الدُّنْيَا؛ خداوند دنیا را به نیت آخرت می دهد ولی آخرت را به نیت دنیا نمی دهد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۵۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْقُلُوبَ الْمَيِّتَةَ بِنُورِ الْحِكْمَةِ كَمَا يُحْيِي الْأَرْضَ بِوَابِلِ السَّمَاءِ؛ خداوند دل‌های مرده را به نور حکمت حیات می بخشد چنان که زمین را به باران آسمان زنده می سازد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۵۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ مَعَالِيَ الْأُمُورِ وَأَشْرَافَهَا وَيُكْرَهُ سَفْسَافَهَا؛ خداوند چیزهای بلند و شریف را دوست دارد و از چیزهای پست بیزار است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۵۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ كُلَّ قَلْبٍ حَزِينٍ؛ خداوند دل غمگین را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۵۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الشَّابَّ الْمَلْدِيَّ يَفْنَى شَبَابَهُ فِي طَاعَةِ اللَّهِ؛ خداوند جوانی را که عمر خود را در عبادت خدا به سر می برد دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۵۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْبَصَرَ النَّاقِدَ النَّافِذَ عِنْدَ مَجِيءِ الشَّهَوَاتِ وَالْكَامِلَ عِنْدَ نَزُولِ الشَّبَهَاتِ يُحِبُّ السِّمَّاحَةَ وَ لَوْ عَلَى تَمْرِهِ وَيُحِبُّ الشَّجَاعَةَ وَ لَوْ عَلَى قَتْلِ حَيِّهِ؛ خداوند چشمی را که به هنگام شهوت باریک بین و پیش بین و به هنگام شبهه دقیق است دوست دارد و بخشش را اگر چه یک خرما باشد و شجاعت را اگر چه به کشتن ماری باشد، دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۵۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْأَبْرَارَ الْأَخْفِيَاءَ الْأَتْقِيَاءَ؛ خدا نیکوکاران گمنام پرهیز کار را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۵۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **إِنَّ اللَّهَ يَحِبُّ إِذَا أَنْعَمَ عَلَى عَبْدِهِ أَنْ يَرَى أَثَرَ نِعْمَتِهِ عَلَيْهِ وَ يَبْغِضُ الْبُؤْسَ وَ التَّبَاؤُسَ؛** خدا دوست دارد که وقتی به کسی نعمت داد اثر نعمتش بر او آشکار دیده شود و از فقر و اظهار فقر بیزار است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۵۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **إِنَّ اللَّهَ يَبْغِضُ كُلَّ عَالِمٍ بِالْدُّنْيَا جَاهِلٍ بِالْآخِرَةِ؛** خداوند هر کس را که به کار دنیا دانا و در کار آخرت نادان است، دشمن دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۵۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **إِنَّ اللَّهَ يَبْغِضُ السَّائِلَ الْمَلْحِفَ؛** خداوند گدای سمج را دشمن دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۵۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **إِنَّ اللَّهَ يَتَلَى عَبْدَهُ الْمُؤْمِنَ بِالسِّقَمِ حَتَّى يَكْفُرَ عَنْهُ كُلَّ ذَنْبٍ؛** خداوند بنده مؤمن خود را به مرض مبتلا می کند تا همه گناهان او بریزد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۶۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **إِنَّ اللَّهَ لِيرْضَى عَنِ الْعَبْدِ أَنْ يَأْكُلَ الْأَكْلَةَ فَيُحْمَدُ عَلَيْهَا أَوْ يَشْرِبَ الشَّرْبَةَ فَيُحْمَدُ عَلَيْهَا؛** خداوند از بنده خشنود می شود به اینکه غذا بخورد و خدا را سپاس گزارد، یا آب بیاشامد و خدا را سپاس گزارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۶۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **إِنَّ اللَّهَ لِيدْرءُ بِالصَّدَقَةِ سَبْعِينَ مِئَةً مِنَ السُّوءِ؛** خداوند به وسیله صدقه هفتاد قسم مرگ بد را دفع می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۶۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **إِنَّ اللَّهَ لَمْ يَنْزِلْ دَاءٌ إِلَّا أَنْزَلَ لَهُ شِفَاءً إِلَّا الْهَرَمَ؛** خداوند دردی پدید نیاورده جز آن که علاجی برای آن قرار داده به جز پیری. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۶۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **إِنَّ اللَّهَ لَا يَقْبَلُ عَمَلَ عَبْدٍ حَتَّى يَرْضَى قَوْلَهُ؛** خداوند عمل بنده را نمی پذیرد مگر آن که از گفتار وی خشنود باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۶۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ لَا يَرْحَمُ مَنْ عْبَادَهُ إِلَّا الرَّحْمَاءُ؛ خداوند فقط به بندگان رحیم خود رحم می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۶۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ لَا يُؤَاخِذُ الْمَرَّاحَ الصَّادِقَ فِي مَزَاحِهِ؛ خداوند شوخی را که در شوخی خود راستگو باشد مؤاخذه نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۶۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ عِنْدَ لِسَانِ كُلِّ قَائِلٍ، فَلْيَتَّقِ اللَّهَ عَبْدًا، وَ لِيَنْظُرْ مَا يَقُولُ؛ خداوند ناظر زبان هر گوینده ای است بنده باید از خدا بترسد و ببیند چه می گوید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۶۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ جَمِيلٌ يُحِبُّ الْجَمَالَ؛ خداوند زیباست و زیبایی را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۶۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَنْهَاكُمْ أَنْ تَحْلِفُوا بِأَبَائِكُمْ؛ خداوند نهی کرده که به پدران خود قسم بخورید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۶۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَنْزِلُ الْمَعُونَةَ عَلَى قَدْرِ الْمُتَوَكِّلِ وَ يَنْزِلُ الصَّبْرَ عَلَى قَدْرِ الْبَلَاءِ؛ خداوند کمک را به قدر احتیاج نازل می سازد و صبر را به اندازه بلا می دهد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۷۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ يَا ابْنَ آدَمَ تَفَرَّغْ لِعِبَادَتِي إِمْلَأْ صَدْرَكَ غِنًى وَ أَسَدِّ فَقْرَكَ وَ إِلَّا تَفْعَلْ مَلَأْتُ يَدَيْكَ شِغْلًا وَ لَمْ أَسَدِّ فَقْرَكَ؛ خداوند گوید آدمیزاد وقت خود را صرف عبادت من کن تا سینه تو را از بی نیازی پر کنم و فقر را از تو دور سازم و اگر چنین نکنی تو را سخت به دنیا مشغول سازم و فقر را از تو دور نکنم. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۷۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِي بِي إِذَا خَيْرًا فَخَيْرًا وَ إِذَا شَرًّا فَشَرًّا؛ خداوند گوید من ناظر گمان بنده خویشم اگر گمان خوب به من برد خوبی بیند و اگر گمان بد برد، بدی بیند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۷۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقْبَلُ تَوْبَةَ الْعَبْدِ مَا لَمْ يَغْرُغْ؛ خداوند تا دم واپسین، توبه بنده را می پذیرد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۷۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقْبَلُ الصَّيِّدَةَ وَ يَأْخُذُهَا بِيَمِينِهِ فَيُرِيهَا لِأَحَدِكُمْ كَمَا يُرِي أَحَدَكُمْ مَهْرَهُ، حَتَّىٰ إِنَّ اللَّقْمَةَ تَصِيرُ مِثْلَ أَحَدٍ؛ خداوند صدقه را می پذیرد و آن را به دست راست خود می گیرد و برای شما بزرگ می کند همچنان که کره اسب خود را بزرگ می کنید تا آنجا که یک لقمه به اندازه کوه احد شود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۷۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَعَذِّبُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ الَّذِينَ يَعَذِّبُونَ النَّاسَ فِي الدُّنْيَا؛ خداوند روز رستاخیز کسانی را که در دنیا مردم را عذاب کرده اند عذاب می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۷۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَسْأَلُ الْعَبْدَ عَنِ فَضْلِ عِلْمِهِ كَمَا يَسْأَلُهُ عَنِ فَضْلِ مَالِهِ؛ خداوند از بنده می پرسد که فزونی دانش خود را کجا صرف کرده همچنان که از فزونی مال می پرسد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۷۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَحِبُّ إِغَاثَةَ اللَّهْفَانِ؛ خداوند یاری کردن کسانی را که کمک می جویند، دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۷۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَزِيدُ فِي عَمْرِ الرَّجُلِ بَبْرَهُ وَالِدِيهِ؛ خداوند به وسیله نیکی با پدر و مادر، عمر انسان را فزون می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۷۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَحِبُّ أَنْ تَعْدَلُوا بَيْنَ أَوْلَادِكُمْ حَتَّىٰ فِي الْقَبْلِ؛ خداوند دوست دارد که میان فرزندان خود حتی در بوسیدن آنها به عدالت رفتار کنید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۷۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَحِبُّ الْمَدَاوِمَةَ عَلَى الْإِخَاءِ الْقَدِيمِ فِدَاوِمُوا؛ خداوند ادامه دوستی دیرینه را دوست دارد، بنا بر این دوستی دیرینه را ادامه دهید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۸۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَحِبُّ الشَّابَّ التَّائِبَ؛ خداوند جوان توبه کار را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۸۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِذَا عَمِلَ أَحَدُكُمْ عَمَلًا أَنْ يَتَّقَنَهُ؛ خداوند دوست دارد که وقتی یکی از شما کاری می کند، آن را کامل کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۸۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَبْغِضُ ابْنَ السَّبْعِينَ فِي أَهْلِهِ ابْنَ عَشْرِينَ فِي مَشِيَّتِهِ وَ مَنْظَرِهِ؛ خداوند پیر هفتاد ساله را که نیت و رفتار وی چون جوانان بیست ساله باشد، دشمن دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۸۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَبْغِضُ الْمُؤْمِنَ الْآذِي لَا زَبْرَ لَهُ؛ خداوند مؤمنی را که عقل ندارد، دشمن دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۸۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَبْغِضُ الْبَخِيلَ فِي حَيَاتِهِ السَّيِّئِ عِنْدَ مَوْتِهِ؛ خداوند کسی را که در زندگی بخیل باشد و هنگام مرگ مرگ بخشنده شود، دشمن دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۸۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَبْغِضُ الطَّلَاقَ؛ خداوند طلاق را دشمن دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۸۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى وَضَعَ عَنِ أُمَّتِي الْخَطَاءَ وَ النَّسِيَانَ وَ مَا - اسْتَكْرَهُوا عَلَيْهِ؛ خداوند خطا و فراموشی و اضطراب را بر امت من بخشیده است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۸۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى مَعَ الدَّائِنِ حَتَّى يَقْضَى دَيْنَهُ مَا لَمْ يَكُنْ دَيْنَهُ فِيمَا يَكْرَهُ اللَّهُ؛ خداوند یار قرض دار است تا قرض خود را بپردازد به شرط آن که قرض وی بر خلاف رضای خداوند نباشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۸۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى مَحْسَنٌ فَأَحْسِنُوا؛ خداوند نیکوکار است شما نیز نکوئی کنید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۸۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لِيَحْمِي عَبْدَهُ الْمُؤْمِنَ مِنَ الدُّنْيَا وَهُوَ يَحِبُّهُ كَمَا تَحْمُونَ مَرِيضَكُمْ الطَّعَامَ وَالشَّرَابَ تَخَافُونَ عَلَيْهِ. خداوند چون بنده مؤمن خود را دوست دارد او را از دنیا پرهیز می دهد چنان که شما مریض خود را از بیم مرض از خوردن و نوشیدن پرهیز می دهید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۹۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَمْ يَخْلُقْ خَلْقًا هُوَ أَبْغَضُ إِلَيْهِ مِنَ الدُّنْيَا وَ مَا نَظَرَ إِلَيْهَا مِنْذُ خَلْقِهَا بَغْضًا لَهَا. خداوند مخلوقی که در نظر او مبغوض تر از دنیا باشد نیافریده و از بس آن را دشمن دارد از هنگام آفرینش بر آن ننگریسته است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۹۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَمَّا خَلَقَ الدُّنْيَا أَعْرَضَ عَنْهَا فَلَمْ يَنْظُرْ إِلَيْهَا مِنْ هَوَانِهَا عَلَيْهِ. خداوند وقتی دنیا را آفرید روی از آن بگردانید و چنان در نظر خدا ناچیز بود که بر آن ننگریست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۹۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَا يَنْظُرُ إِلَى صُورِكُمْ وَ أَمْوَالِكُمْ وَ لَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى قُلُوبِكُمْ وَ أَعْمَالِكُمْ. خداوند به صورت ها و اموال شما نمی نگرد، بلکه به دلها و اعمال شما می نگرد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۹۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَا يَقْبَلُ مِنَ الْعَمَلِ إِلَّا مَا كَانَ لَهُ خَالِصًا وَ ابْتِغَى بِهِ وَجْهَهُ. خداوند از عبادت ها جز آنچه خاص او باشد و به خاطر او انجام گیرد، نمی پذیرد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۹۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَا يَعَذِّبُ مَنْ عْبَادَهُ إِلَّا الْمَارِدَ الْمُتَمَرِّدَ الَّذِي يَتَمَرَّدُ عَلَى اللَّهِ وَ أَبِي أَنْ يَقُولَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ. خداوند از بندگان خود جز سرکش مغروری را که از اطاعت خدا سرکشی کند و از گفتن لا اله الا الله امتناع دارد، عذاب نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۹۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَا يَحِبُّ الدَّوَّاقِينَ وَ لَا الدَّوَّاقَاتِ. خداوند مردانی را که مکرر زن بگیرند و زنانی را که مکرر شوهر کنند دوست ندارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۹۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى كَرِيمٌ يَحِبُّ الْكَرَمَ. خداوند بزرگواری است و بزرگواری را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۹۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى كَتَبَ عَلَيْكَ السَّيِّئَاتِ فَاسْعُوا. خداوند کوشش را بر شما مقرر داشته است پس بکوشید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۹۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى كَتَبَ الْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ ثُمَّ بَيْنَ ذَلِكَ فَمَنْ هَمَّ بِحَسَنَةٍ فَلَمْ يَعْمَلْهَا كَتَبَهَا اللَّهُ تَعَالَى عِنْدَهُ حَسَنَةً كَامِلَةً فَإِنْ هَمَّ بِهَا فَعَمَلَهَا كَتَبَهَا اللَّهُ عِنْدَهُ عَشْرَ حَسَنَاتٍ إِلَى سَبْعِمِائَةٍ ضَعْفَ إِلَى أَوْعَافٍ كَثِيرَةٍ، وَإِنْ هَمَّ بِسَيِّئَةٍ فَلَمْ يَعْمَلْهَا كَتَبَهَا اللَّهُ عِنْدَهُ حَسَنَةً كَامِلَةً فَإِنْ هَمَّ بِهَا فَعَمَلَهَا كَتَبَهَا اللَّهُ سَيِّئَةً وَاحِدَةً وَلَا يَهْلِكُ عَلَى اللَّهِ إِلَّا هَالِكٌ. خداوند نیکی ها و بدیها و چیزهایی را که میان آنهاست رقم زد هر کس انجام نیکی را در دل گیرد و انجام ندهد خداوند برای او یک نیکی کامل رقم زند و اگر در دل گیرد و انجام دهد خداوند ده نیکی تا هفتصد برابر و بیشتر رقم زند و اگر بدی ای را در دل گیرد و انجام ندهد خداوند آن را نیکی کامل رقم زند و اگر در دل گیرد و انجام دهد خداوند فقط یک بدی رقم می زند، بنا بر این هر که در پیشگاه خدا هلاک شود سزاوار هلاک است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۸۹۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى عِنْدَ لِسَانِ كُلِّ قَائِلٍ فَلْيَتَّقِ اللَّهَ عَبْدَهُ وَ لِيَنْظُرْ مَا يَقُولُ؛ خداوند مراقب زبان هر گوینده ای است بنده باید از خدا بترسد و بنگردد که چه می گوید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۰۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى طَيِّبٌ يَحِبُّ الطَّيِّبَ نَظِيفٌ يَحِبُّ النَّظَافَةَ، كَرِيمٌ يَحِبُّ الْكَرَمَ، جَوَادٌ يَحِبُّ الْجُودَ فَتَنَظَّفُوا أَفْنِيَتَكُمْ وَلَا تَشَبَّهُوا بِالْيَهُودِ. خداوند خوشبو است و بوی خوش را دوست دارد، پاکیزه است و پاکیزگی را دوست دارد، بزرگواری است و بزرگواری را دوست دارد، بخشنده است و بخشش را دوست دارد پس جلو خانه های خویش را پاکیزه سازید و مانند یهودان مباشید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۰۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى رَضِيَ لِهَذِهِ الْأُمَّةِ الْيَسْرَ وَ كَرِهَ لَهَا الْعُسْرَ؛ خداوند برای این امت آسانی را پسندیده و سختی را نپسندیده است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۰۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى خَلَقَ الْجَنَّةَ بِيضَاءَ وَأَحَبَّ شَيْءٍ إِلَى اللَّهِ الْبِيضُ؛ خداوند بهشت را سفید آفریده و سفیدی از همه رنگها پیش خدا محبوبتر است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۰۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى حَيْثُ خَلَقَ الدَّاءَ خَلَقَ الدَّوَاءَ فَتَدَاوُوا؛ خداوند که درد را آفریده درمان را نیز آفریده پس دردهای خویش را درمان کنید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۰۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى إِذَا أَنْعَمَ عَلَى عَبْدٍ نَعِمَهُ يَحِبُّ أَنْ يَرَى أَثَرَ النِّعْمَةِ عَلَيْهِ وَيَكْرَهُ الْبُؤْسَ وَ التَّبَاؤُسَ وَيَبْغِضُ السَّائِلَ؛ الملحف و يَحِبُّ الْحَيَّ الْعَفِيفَ الْمُتَعَفِّفَ؛ خداوند وقتی نعمتی به بنده ای دهد دوست دارد اثر نعمت بر او دیده شود و تظاهر به تنگدستی را دوست ندارد و گدای پر رو را دشمن دارد و شخص باحیای عقیف را که از محرمات دوری می گیرد دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۰۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ اللَّهَ بِحِكْمَتِهِ وَ فَضْلِهِ جَعَلَ الرِّوْحَ وَ الْفَرْحَ فِي الْيَقِينِ وَ الرِّضَا وَ جَعَلَ الْهَمَّ وَ الْحُزْنَ فِي الشُّكِّ وَ السَّيِّئِ خَطِّ؛ خداوند به حکمت و فضل خویش آسایش و شادی را در یقین و رضا قرار داده و غم و اندوه را در تردید و غضب و دینعه نهاده است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۰۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ اللَّهَ أَوْحَى إِلَيَّ أَنْ تَوَاضَعُوا حَتَّى لَا يَفْخِرَ أَحَدٌ عَلَى أَحَدٍ وَ لَا يَبْغِي أَحَدٌ عَلَى أَحَدٍ؛ خداوند به من وحی فرستاده که فروتنی کنید تا کسی بر کسی افتخار نکند و کسی بر کسی تعدی نکند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۰۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ اللَّهَ إِذَا أَنْعَمَ عَلَى عَبْدٍ نَعِمَهُ أَحَبَّ أَنْ تَرَى عَلَيْهِ؛ وقتی خداوند نعمتی به بنده ای بدهد دوست دارد که آن را بر او آشکار ببیند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۰۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ اللَّهَ إِذَا أَرَادَ بِقَوْمٍ خَيْرًا ابْتَلَاهُمْ؛ وقتی خداوند برای قومی نیکی خواهد، آنها را مبتلا سازد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۰۹

إِنَّ اللَّهَ إِذَا أَرَادَ أَنْ يَهْلِكَ عَبْدًا نَزَعَ مِنْهُ الْحَيَاءَ فَإِذَا نَزَعَ مِنْهُ الْحَيَاءَ لَمْ تَلْقَهُ إِلَّا مَقِيئًا مَمْقَاتًا، فَإِذَا لَمْ تَلْقَهُ إِلَّا مَقِيئًا مَمْقَاتًا نَزَعَتْ مِنْهُ الْأَمَانَةَ

فإذا نزعته منه الأمانة لم تلقه إلا خائنا مخونا نزعته منه الرّحمة فإذا نزعته منه الرّحمة لم تلقه إلا رجیما ملغنا نزعته منه ربقه الإسلام؛ خداوند وقتی بخواهد بنده ای را هلاک سازد حیا را از او بگیرد وقتی حیا از او گرفته شود متنفر و منفور شود. وقتی متنفر و منفور شد امانت از او گرفته شود و همین که امانت از او گرفته شد راه خیانت پیش گیرد و کسان نیز بدو خیانت کنند و وقتی چنین شد رحم از او بر خیزد وقتی رحم از او برخاست مطرود و ملعون شود و طوق اسلام را از گردن او بردارند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۱۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إن الفحش و التّفحش لیسا من الإسلام فی شیء و إنّ أحسن النّیاس إسلاماً أحسنهم خلقاً؛ بدگوئی و بدزبانی از صفات اسلام نیست و از همه مردم اسلام آن کس بهتر است که اخلاقش نیک تر است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۱۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ العبد لیذنب الذّنب فیدخل به الجنّه یكون نصب عینیه تائباً فارّاً حتّی یدخل به الجنّه؛ بنده گناهی می کند و به وسیله آن به بهشت می رود زیرا گناه پیوسته در خاطر اوست و وی توبه کنان و از گناه گریزان است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۱۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ العبد إذا کان همّه الآخره کفّ الله تعالی علیه ضیعتّه و جعل غناه فی قلبه فلا یصبح إلّا غتیا و إذا کان همّه الدّنیاء أفسى الله تعالی ضیعتّه و جعل فقره بین عینیه فلا یمسى إلّا فقیراً و لا یصبح إلّا فقیراً؛ بنده اگر در آخرت دل بسته باشد، خداوند دارائی او را به قدر کفاف کند و ثروتش را در قلبش قرار دهد و پیوسته بی نیاز باشد و اگر دنیا دل بسته باشد خداوند دارائی او را فراوان کند و فقر را رو برویش قرار دهد و پیوسته فقیر باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۱۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ العار لیلزم المرء یوم القیامه حتّی یقول یا ربّ لارسالک بی إلى النار أیسر علیّ ممّا ألقى و إنّ لیعلم ما فیها من شدّه العذاب؛ در قیامت آن قدر ننگ گریبان گیر انسان می شود که می گوید خدایا اگر مرا به جهنم بفرستی بهتر از این وضع است در صورتی که از سختی عذاب جهنم خبر دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۱۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الصّدقه لتطفی عن أهلها حرّ القبور و إنّما یستظلّ المؤمن یوم القیامه فی ظلّ صدقته؛ صدقه گرمای قبر صدقه دهندگان را تخفیف می دهد و مؤمن روز رستاخیز در سایه صدقه خویش قرار می گیرد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۱۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الصّدقه لتطفی غضب الرّبّ و تدفع میته السّوء؛ صدقه خشم خداوند را فرو می

نشاند و از مرگ بد جلوگیری می‌کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۱۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرمایند: إِنَّ الصَّدَقَةَ عَلَى ذِي قَرَابَةٍ يَضْعَفُ أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ؛ صدقه ای که به خویشاوند دهند، پاداش مکرر دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۱۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرمایند: إِنَّ الصَّبْحَةَ تَمْنَعُ بَعْضَ الرِّزْقِ؛ خواب صبحگاهی مانع قسمتی از روزی می‌شود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۱۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرمایند: إِنَّ الشَّيْطَانَ قَالَ وَعَزَّنَكَ يَا رَبِّ لَا أَبْرَحُ أُغْوِي عِبَادَكَ مَا دَامَتْ أُرْوَاهُمْ فِي أَجْسَادِهِمْ فَقَالَ الرَّبُّ وَعَزَّتِي وَجَلَالِي لَا أزالُ أَغْفِرُ لَهُمْ مَا اسْتَغْفَرُونِي؛ شیطان گفت پروردگارا به عزت تو سوگند که تا وقتی که روح بندگان تو در تنشان است پیوسته آنها را گمراه می‌کنم، خداوند گفت به عزت و جلالم سوگند که تا وقتی از من بخشش طلبند پیوسته آنها را می‌بخشم. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۱۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرمایند: إِنَّ الشَّيْطَانَ يَجْرِي مِنْ ابْنِ آدَمَ مَجْرَى الدَّمِّ؛ شیطان مانند خون در تن انسان جاری است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۲۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرمایند: إِنَّ الشَّيْطَانَ يَأْتِي أَحَدَكُمْ فَيَقُولُ مَنْ خَلَقَكَ؟ فَيَقُولُ اللَّهُ فَيَقُولُ فَمَنْ خَلَقَ اللَّهَ؟ فَإِذَا وَجَدَ أَحَدَكُمْ ذَلِكَ فليقل: آمَنْتُ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّ ذَلِكَ يذهب عنه؛ شیطان پیش یکی از شما آید و گوید کی تو را خلق کرد؟ جواب دهد خدا، گوید خدا را کی خلق کرد اگر یکی از شما چنین پنداری به خاطر یافت گوید به خدا و پیغمبر او ایمان دارم و این پندار از خاطر او برود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۲۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرمایند: إِنَّ السَّعِيدَ لَمَنْ جَنَّبَ الْفِتْنََ وَ لَمَنْ ابْتَلَى فَصَبَرَ؛ خوشبخت آن است که از فتنه‌ها کناره گیرد و آن که به زحمتی مبتلا شود و صبر کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۲۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرمایند: إِنَّ السَّعَادَةَ كُلَّ السَّعَادَةِ طَوَّلَ الْعَمْرَ فِي طَاعَةِ اللَّهِ؛ سعادت کامل آن است که عمر دراز را در عبادت خداوند به پایان برند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۲۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ الرِّزْقَ لِيُطَالِبُ الْعَبْدَ أَكْثَرَ مِمَّا يَطْلُبُهُ أَجَلُهُ؛ روزی بیشتر از اجل در جستجوی بنده است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۲۴

إِنَّ الرَّحْمَةَ لَا تَنْزِلُ عَلَى قَوْمٍ فِيهِمْ قَاطِعٌ رَحِمٍ؛ مردمی که در میان آنها کسی از خویشاوندان بریده باشد، رحمت خدا بر آنها فرود نمی آید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۲۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ الرَّجُلَ لِيَعْمَلَ - أَوْ الْمَرْأَةَ - بِطَاعَةِ اللَّهِ تَعَالَى سِتِّينَ سَنَةً ثُمَّ يَحْضُرُهَا الْمَوْتُ فَيُضَارَّانِ فِي الْوَصِيَّةِ فَتَجِبُ لِهَمَا النَّارُ؛ مرد یا زن شصت سال خدا را عبادت می کنند و هنگام مرگ در وصیت به حق رفتار نمی کنند و جهنم بر آنها واجب می شود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۲۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ الرَّجُلَ لِيَطْلُبُ الْحَاجَةَ فَيُزَوِّبُهَا لِلَّهِ تَعَالَى عَنْهُ لَمَّا هُوَ خَيْرٌ لَهُ فَيَتَّهَمُ النَّاسَ ظُلْمًا لَهُمْ فَيَقُولُ مَنْ سَبَعْنِي؛ انسان حاجتی می خواهد و خدا برای مصلحتی حاجت او را بر نمی آورد و او به ستم مردم را متهم می کند که کی حق مرا برد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۲۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ الرَّجُلَ لِيَحْرَمَ الرِّزْقَ بِالذَّنْبِ يَصِيبُهُ وَلَا يَرِدُ الْقَدْرَ إِلَّا الدَّعَاءُ وَلَا يَزِيدُ فِي الْعَمْرِ إِلَّا الْبُرْءُ؛ انسان به سبب گناه از روزی محروم ماند و تقدیر جز به دعا برنگردد و عمر جز به نیکوکاری دراز نشود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۲۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ الرَّجُلَ لِيَتَرَفَّعَ دَرَجَتَهُ فِي الْجَنَّةِ فَيَقُولُ أَنِّي لِي هَذَا؟ فَيُقَالُ بَاسْتِغْفَارٍ وَلِدَكَ لَكَ؛ مقام یکی را در بهشت بالا برند و گوید این مقام از کجا برای من حاصل شد؟ گویند فرزندان برای تو آمرزش طلبید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۲۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِذَا الرَّجُلُ إِذَا نَظَرَ إِلَى امْرَأَتِهِ وَنَظَرَتْ إِلَيْهِ نَظَرَ اللَّهِ تَعَالَى إِلَيْهِمَا نَظَرَ الرَّحْمَةِ؛ وقتی مرد به زن خود نگردد و زنش بدو نگردد خداوند به دیده رحمت بر آنها می نگردد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۳۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ الدُّنْيَا حُلُوهُ خَضْرَاهُ وَإِنَّ اللَّهَ مُسْتَخْلَفُكُمْ فِيهَا لِيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ؛ جهان شیرین و سبز است و خدا شما را در آن جای داده تا ببیند چه می کنید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۳۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ الْحَيَاءَ وَالْإِيمَانَ قَرْنَانِ جَمِيعًا فَإِذَا سَلِبَ أَحَدَهُمَا تَبِعَهُ الْآخَرُ؛ حیا و ایمان قرین یکدیگرند وقتی یکی را گرفتند دیگری همراه آن می رود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۳۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ التَّوَاضُعَ لَا يَزِيدُ الْعَبْدَ إِلَّا رَفَعَهُ فَتَوَاضَعُوا يَرْفَعَكُمْ اللَّهُ وَإِنَّ الْعَفْوَ لَا يَزِيدُ الْعَبْدَ إِلَّا عَزًّا فَاعْفُوا يَعْزِّكُمْ اللَّهُ وَإِنَّ الصَّدَقَةَ لَا يَزِيدُ الْمَالَ إِلَّا نَمَاءً فَتَصَدَّقُوا يَزِدْكُمْ اللَّهُ؛ تواضع مایه رفعت است تواضع کنید تا خدا شما را رفعت دهد. عفو مایه عزت است عفو کنید تا خدا شما را عزت بخشد. صدقه موجب فزونی مال است صدقه دهید تا خدا مالتان را زیاد کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۳۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ الْإِسْلَامَ نَظِيفٌ فَتَنْظَّفُوا فَإِنَّهُ لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ إِلَّا نَظِيفٌ؛ اسلام پاکیزه است، شما نیز پاکیزه باشید که هر کس پاکیزه نیست به بهشت نمی رود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۳۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ الْأَرْضَ لَتَنَادِي كُلَّ يَوْمٍ سَبْعِينَ مَرَّةً يَا بَنِي آدَمَ كُلُوا مَا شِئْتُمْ وَاشْتَهَيْتُمْ فَوَاللَّهِ لَا آكَلَنَّ لِحُومِكُمْ وَجُلُودَكُمْ؛ زمین هر روز هفتاد بار بانک می زند، آدمیزادگان هر چه می خواهید و دوست دارید بخورید به خدا که گوشت و پوست شما را خواهم خورد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۳۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ الْأَحْمَقَ يَصِيبُ بِحِمَقِهِ أَعْظَمَ مِنْ فَجْرِ الْفَاجِرِ؛ احمق به واسطه حماقت بیشتر از مردم بدکار گناه می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۳۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ شَبَعَا فِي الدُّنْيَا أَطْوَلَهُمْ جُوعًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ؛ آن که در دنیا از همه مردم سیرتر است روز رستاخیز بیشتر از همه گرسنه خواهد ماند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۳۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ أَعْجَلَ الطَّاعَةِ ثَوَابًا صَلَهِ الرَّحِمِ؛ ثواب نیکی با خویشاوندان را از همه کارهای

نیک زودتر می دهند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۳۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ أَعْظَمَ النَّاسِ خَطَايَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَكْثَرُهُمْ خَوْضًا فِي الْبَاطِلِ؛ به روز رستاخیز گناه آن کس از همه مردم بیشتر است که بیشتر از همه گفتگوی بیهوده کرده باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۳۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ أَعْظَمَ الذَّنُوبِ عِنْدَ اللَّهِ أَنْ يَلْقَاهُ بِهَا عَبْدٌ - بَعْدَ الْكِبَائِرِ الَّتِي نَهَى اللَّهُ عَنْهَا - أَنْ يَمُوتَ الرَّجُلُ وَ عَلَيْهِ دَيْنٌ لَا - يَدْعُ لَهُ قَضَاءٌ؛ بعد از گناهان بزرگ که خداوند از آن نهی کرده بزرگتر از همه گناهان آن است که مردی بمیرد و قرضی داشته باشد و محلی برای پرداخت آن نگذارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۴۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ أَطْيَبَ مَا أَكَلْتُمْ مِنْ كَسْبِكُمْ وَ إِنَّ أَوْلَادَكُمْ مِنْ كَسْبِكُمْ؛ بهترین روزی شما آن است که از کسب به دست آرید و فرزند شما جزو کسب شماست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۴۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ أَشْكَرَ النَّاسِ أَشْكَرَهُمُ لِلنَّاسِ؛ سپاسگزارتر از همه مردم کسی است که سپاس مردم را بیشتر می گذارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۴۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ أَشْقَى الْأَشْقِيَاءِ مَنْ اجْتَمَعَ عَلَيْهِ فَقْرُ الدُّنْيَا وَ عَذَابُ الْآخِرَةِ؛ بدبخت ترین بدبختان کسی است که فقر دنیا و عذاب آخرت را با هم دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۴۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ أَشَدَّ النَّاسِ تَصَدِيقًا لِلنَّاسِ أَصْدَقَهُمْ حَدِيثًا وَ إِنَّ أَشَدَّ النَّاسِ تَكْذِيبًا أَكْذِبَهُمْ حَدِيثًا؛ هر که راستگوتر است سخن مردم را زودتر باور می کند و هر که دروغگوتر است بیشتر مردم را دروغگو می شمارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۴۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ أَشَدَّ النَّاسِ نِدَامَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ رَجُلٌ بَاعَ آخِرَتَهُ بِدُنْيَا غَيْرِهِ؛ پشیمان تر از همه مردم در روز قیامت، مردی است که آخرت خود را به دنیای دیگری فروخته است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۴۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ أَحْسَنَ الْحَسَنِ الْخَلْقِ الْحَسَنُ؛ بهترین نیکی ها سیرت نیک است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۴۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ أَحْسَابَ أَهْلِ الدُّنْيَا الَّذِينَ يَذْهَبُونَ إِلَيْهِ هَذَا الْمَالُ؛ مایه افتخار مردم دنیا که به سوی آن می روند این مال است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۴۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ أَحَدَكُمْ مَرَّاهُ أَخِيهِ فَإِذَا رَأَى بِهِ أذَى فَلْيَمِطْهُ عَنْهُ؛ هر یک از شما آئینه برادر خویش است وقتی عیبی بر او دید، باید بزداید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۴۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ أَحَبَّ عِبَادِ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ مَنْ حَبَّبَ إِلَيْهِ الْمَعْرُوفَ وَ حَبَّبَ إِلَيْهِ فَعَالَه؛ محبوبترین بندگان خدا به نزد وی کسی است که کار نیک را محبوب او ساخته و میل انجام آن را در دلش انداخته است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۴۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ أَحَبَّ عِبَادِ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنْصَحَهُمْ لِعِبَادِهِ؛ محبوبترین بندگان خدا به نزد وی کسی است که با بندگان او مهربانتر باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۵۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ إِبْلِيسَ يَبْعَثُ أَشَدَّ أَصْحَابِهِ وَأَقْوَى أَصْحَابِهِ إِلَى مَنْ يَصْنَعُ الْمَعْرُوفَ فِي مَالِهِ؛ شیطان محکم ترین و نیرومند ترین یاران خود را برای گمراهی کسی فرستد که با دارائی خود کار نیک انجام می دهد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۵۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ أَبْرَّ الْبَرِّ أَنْ يَصِلَ الرَّجُلُ أَهْلَ وَدَّ أَبِيهِ بَعْدَ أَنْ يُوَلِّيَ الْأَبَ؛ بهترین نیکی آن است که مرد پس از مرگ پدر خویش با دوستان او دوستی کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۵۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ آدَمَ قَبْلَ أَنْ يَصِيبَ الذَّنْبَ كَانَ أَجَلُهُ بَيْنَ عَيْنَيْهِ وَأَمَلَهُ خَلْفَهُ فَلَمَّا أَصَابَ الذَّنْبَ جَعَلَ اللَّهُ تَعَالَى أَمَلَهُ بَيْنَ عَيْنَيْهِ وَأَجَلَهُ خَلْفَهُ فَلَا يَزَالُ يُؤْمَلُ حَتَّى يَمُوتَ؛ آدم پیش از آن که مرتکب گناه شود مرگش جلو چشمش و آرزویش پشت سرش بود و همین که مرتکب گناه شد خداوند آرزوی او را جلو چشمش و مرگش را پشت سرش قرار داد بدین جهت پیوسته آرزو می کند تا بمیرد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۵۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إن قامت السَّاعَة و فی ید أحدکم فسیله فإن استطاع أن لا یقوم حتّٰی یغرسها فلیغرسها؛ اگر رستاخیز باشد و نهالی در دست یکی از شماست اگر می تواند آن را بکارد، باید بکارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۵۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أنعم علی نفسک كما أنعم الله علیک؛ نعمتی را که خدا به تو داده از آن بهره برگیر. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۵۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أنظروا إلی من هو أسفل منکم و لا تنظروا إلی من هو فوقکم فإنّه أجدر أن لا تزدروا نعمه الله علیکم؛ به آن که از شما پائین تر است بنگرید و به آن که از شما بالاتر است منگرید زیرا بدین وسیله قدر نعمت خدا را بهتر می دانید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۵۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أنظر فإنک لست بخیر من أحمر و لا أسود إلاً أن تفضله بتقوی؛ بنگر که تو از سرخ پوست و سیاه پوست بهتر نیستی جز آن که در پرهیزکاری از او برتر باشی. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۵۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أنزلوا النَّاس منازلهم من الخیر و الشَّرّ؛ مردم را در مقام خودشان از بدی و نیکی بشناسید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۵۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أنتم علی بیّنه من ربکم ما لم تظهر منکم سکران سکره الجهل و سکره حبّ الدنیا؛ تا هنگامی که مستی نادانی و مستی دنیاپرستی از شما پدیدار نشود به خداوند خویش اطمینان دارید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۵۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: انتظر الفرج من الله عباده و من رضی بالقلیل من الرزق رضی الله تعالی منه بالقلیل من العمل؛ انتظار گشایش از جانب خداوند عبادت است و هر که به روزی اندک راضی باشد خداوند از او به عبادت اندک راضی می شود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۶۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إن أحببتم أن یحبکم الله و رسوله فادّوا إذا ائتمتم و اصدقوا إذا حدّثتم و أحسنوا

جوار من جاورکم؛ اگر می خواهید که خدا و پیغمبر شما را دوست بدارند وقتی امانتی به شما سپردند رد کنید و همین که سخن می گوئید راست گوئید و با همسایگان خود به نیکی رفتار کنید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۶۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أنا التذیر و الموت المغیر و السّاعه الموعده؛ من بیم دهنده ام و مرگ یغماگر است و رستاخیز وعده گاه. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۶۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أمنک من عتیک؛ هر که تو را سرزنش کرد از کینه خویش ایمن ساخت. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۶۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إملاء الخیر خیر من السّیکوت و السّیکوت خیر من إملاء الشّر؛ القای خیر از خاموشی بهتر و خاموشی از القای شر برتر است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۶۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أمّیک، أمّیک، ثمّ أمّک، ثمّ أباک، ثمّ الأقرب فالأقرب؛ مادر خود، مادر خود، مادر خود را رعایت کن، سپس پدر خود را و پس از آن کسانی را که به تو نزدیک ترند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۶۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أمط الأذى عن طریق المسلمین تكثر حسناتک؛ مانع از راه مسلمانان دور کن تا حسنات تو بسیار شود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۶۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: امرأه ولود أحبّ إلى الله تعالی من امرأه حسناء لا تلد إني مکاثر بکم الامم یوم القیامه؛ زنی که فرزند بسیار آرد در پیش خداوند از زن زیبایی که فرزند نمی آرد بهتر است من در روز قیامت به فزونی شما افتخار می کنم. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۶۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أما إن ربّک یحبّ المدح؛ پروردگار تو ستایش را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۶۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: الهوا و العبوا فإنی أکره أن یری فی دینکم غلظه؛ تفریح کنید و بازی کنید زیرا دوست ندارم که در دین شما خشونت دیده شود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۶۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: اللهم أحینی مسکینا و توفنی مسکینا و احشرنی فی زمره المساکین و إن أشقی الأشقیاء من اجتمع علیه فقر الدنیا و عذاب الآخرة؛ خدایا مرا در زندگی فقیر دار و فقیر بمیران و در صف فقیران محشور ساز، بدبخت تر از همه بدبختان کسی است که فقر دنیا و عذاب آخرت را با هم داشته باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۷۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: اللهم احفظنی بالإسلام قائما و احفظنی بالإسلام قاعدا و احفظنی بالإسلام راقدا و لا تشمت بی عدوا و لا حاسدا اللهم إنی أسألك من کلّ خیر خزائنه بیدک و أعوذ بک من کلّ شرّ خزائنه بیدک؛ خدایا مرا هنگام خفتن و ایستادن و نشستن به وسیله اسلام حفظ کن و مرا به سرزنش دشمن و حسود مبتلا مساز، خدایا همه نیکی هائی که گنجینه آن را بدست داری از تو می خواهم و از همه بدیهائی که گنجینه آن را بدست داری بتو پناه می برم. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۷۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: اللهم اجعلنی من الذین إذا أحسنوا استبشروا و إذا أسأوا استغفروا؛ خدایا مرا از جمله کسانی قرار ده که وقتی نیکی کنند، خوشحال می شوند و وقتی بد کنند، آمرزش می طلبند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۷۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: الله مع القاضی ما لم یجر فإذا جار تخلی الله عنه و لزمه الشیطان؛ خداوند یار قاضی است تا موقعی که ستم نکند، وقتی ستم کرد خدا او را رها می کند و شیطان قرین او می شود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۷۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: الله فی عون العبد ما کان العبد فی عون أخیه؛ تا هنگامی که شخص به یاری برادر خویش می پردازد، خداوند یاور اوست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۷۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: الله فیمن لیس له ناصر إلا الله؛ در باره کسی که جز خدا یاری ندارد خدا را در نظر داشته باشید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۷۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: التمسوا الرزق بالنکاح؛ به وسیله زناشویی روزی بجوئید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۷۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا لا یخلونّ رجل بامرأه إلاّ کان ثالثهما الشّیطان؛ بدانید که هیچ مردی با زن نامحرم خلوت نمی کند جز آن که سومی آنها شیطان است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۷۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا لا یمنعنّ رجلا مخافه النّاس أن یقول الحقّ إذا علمه؛ کسی که سخن حقی می داند نباید از بیم مردم از گفتن آن خودداری کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۷۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا یا ربّ نفس طاعمه ناعمه فی الدّنیا جائعه عاریه یوم القیامه. ألا یا ربّ نفس جائعه عاریه فی الدّنیا طاعمه ناعمه یوم القیامه؛ چه بسیار کسان که در این جهان سیر و خوشند و در روز رستاخیز گرسنه و برهنه اند و چه بسیار کسان که در این جهان گرسنه و برهنه اند و روز رستاخیز سیر و خوشند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۷۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا و إنّ فی الجسد مضغه إذا صلحت صلح الجسد کلّه و إذا فسدت فسدت الجسد کلّه ألا و هی القلب؛ بدانید که در تن قطعه گوشتی است که اگر صالح بود تمام تن به صلاح آید و اگر فاسد بود تمام تن به فساد گراید، بدانید که آن قلب است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۸۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا ربّ شهوه ساعه أورثت حزنا طویلا؛ چه بسا شهوت ساعتی که رنجی طولانی به جای گذارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۸۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا إنّ عمل أهل الجنّه حزن بربوه ألا إنّ عمل أهل النّار سهل بسهوه؛ بدانید که کار اهل بهشت مانند آن است که از راه سختی بر تپه مرتفعی بالا-روند و کار اهل جهنم مانند آن است که در سرایشیب زمین همواری راه سپرند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۸۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا إنّ خیر الرّجال من کان بطی ء الغضب سریع الرّضا و شرّ الرّجال من کان سریع الغضب بطی ء الرّضا، فإذا کان الرّجل بطی ء الغضب بطی ء الفی ء و سریع الغضب سریع الفی ء فإنّها بها؛ بدانید که بهترین مردان آن است که دیر به خشم آید و آسان خشنود شود و بدترین مردان آن است که زود به خشم آید و دیر خشنود شود، اگر مردی دیر به خشم آید و دیر خشنود شود یا زود به خشم آید و زود خشنود شود آن هم چیز است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۸۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: أَلَا إِنَّ النَّاسَ مِنْ آدَمَ وَ آدَمَ مِنْ تَرَابٍ وَ أَكْرَمَهُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاهُمْ؛ بدانید که مردم از آدم پدید آمده اند و آدم از خاک و بزرگوارترین مردم در نظر خدا پرهیزکارترین آنهاست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۸۴

أَلَا- أَعْلَمُكَ خِصَالَاتٍ يَنْفَعُكَ اللَّهُ تَعَالَى بِهِنَّ؟ عَلَيْكَ بِالْعِلْمِ فَإِنَّ الْعِلْمَ خَلِيلُ الْمُؤْمِنِ وَ الْحِلْمُ وَزِيرُهُ وَ الْعَقْلُ دَلِيلُهُ وَ الْعَمَلُ قِيَمُهُ وَ الرَّفْقُ أَبُوهُ وَ اللَّيْنُ أَخُوهُ وَ الصَّبْرُ أَمِيرُ جُنُودِهِ؛ می خواهی صفاتی به تو بیاموزم که خداوند تو را به آنها منتفع سازد؟ دانش آموز که دانش دوست مؤمن است و بردباری پشتیبان او و عقل رهبر و عمل قیوم و مدارا پدر و ملایمت برادر اوست و صبر امیر سپاه وی به شمار می رود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۸۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: أَلَا أُنَبِّئُكَ بِشَرِّ النَّاسِ؟ مَنْ أَكَلَ وَحْدَهُ وَ مَنَعَ رَفْدَهُ وَ سَافَرَ وَحْدَهُ وَ ضَرَبَ عَبْدَهُ، أَلَا أُنَبِّئُكَ بِشَرِّ مَنْ هَذَا؟ مَنْ يَخْشَى شَرَّهُ وَ لَا يَرْجِي خَيْرَهُ أَلَا أُنَبِّئُكَ بِشَرِّ مَنْ هَذَا؟ مَنْ هَذَا؟ مَنْ أَكَلَ الدُّنْيَا بِالْدُّنْيَانِ؛ می خواهی تو را از کسی که از همه مردم بدتر است خبر دهم؟، آن کس که تنها غذا خورد و به کسی چیزی ندهد و تنها سفر کند و بنده خویش را بزند، می خواهی تو را از کسی که بدتر از اوست خبر دهم؟، آنکه از شر او بترسند و بخیرش امید نداشته باشند، می خواهی تو را از کسی که بدتر از اوست خبر دهم؟، آن که آخرت خویش را به دنیای دیگری فروشد، می خواهی تو را از کسی که بدتر از اوست خبر دهم؟، آن که بوسیله دین از دنیا بهره مند شود. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۸۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: أَلَا أَدُلُّكُمْ عَلَى أَشَدِّكُمْ؟ أَمْلِكُمْ عِنْدَ الْغَضَبِ؛ می خواهید شما را به آن کس که از همه زورمندتر است رهبری کنم؟ آن که هنگام خشم بهتر خود را نگاه می دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۸۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: أَلَا أَخْبِرُكُمْ بِخَيْرِكُمْ مِنْ شَرِّكُمْ؟ خَيْرِكُمْ مَنْ يَرْجِي خَيْرَهُ وَ يُؤْمِنُ شَرَّهُ وَ شَرِّكُمْ مَنْ لَا- يَرْجِي خَيْرَهُ وَ لَا- يُؤْمِنُ شَرَّهُ؛ می خواهید شما را از بدان و نیکان تان خبر دهم؟ بهترین شما کسی است که بخیرش امید توان داشت و از شرش امان توان یافت و بدترین شما کسی است که بخیرش امید و از شرش امان نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۸۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: أَلَا- أَخْبِرُكُمْ بِنِسَائِكُمْ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ؟ الْوُدُودُ الْوُلُودُ الْعَثُودُ الَّتِي إِذَا ظَلَمْتَ قَالَتْ هَذِهِ يَدِي فِي يَدِكَ لَا أَذُوقُ غَمَضًا حَتَّى تَرْضَى؛ می خواهید شما را از زنانی که اهل بهشتند خبر دهم؟ زن وفاداری که فرزند زیاد آورد و زود آشتی کند و همین که بدی کرد گوید این دست من در دست توست چشم بر هم نمی گذارم تا از من راضی شوی. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۸۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا أخبرکم بأفضل من درجه الصّیام و الصّیلوه و الصّدقه اصلاح ذات البین فإنّ فساد ذات البین هی الحالقه؛ میخواهید شما را از چیزی که بهتر از روزه و نماز و صدقه است خبر دهم؟ اصلاح میان کسان، زیرا فساد میان کسان مایه هلاک است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۹۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا أخبرک عن ملوک الجنّه؟ رجل ضعیف مستضعف ذو طمرین لا یؤبه له لو أقسم علی الله لأبّره؛ می خواهی تو را از پادشاهان بهشت خبر دهم؟ مرد ضعیف و ناتوان و ژنده پوش که هیچ کس بدو اعتنا نکند و اگر قسم خورد که چیزی واقع می شود خداوند قسم او را راست کند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۹۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا أخبرک بخیر ما یکنز المرء؟.. المرأه الصّالحه إذا نظر إليها سرّته و إذا أمرها أطاعته و إذا غاب عنها حفظته؛ می خواهی تو را از بهترین گنجینه مرد خبر دهم؟ زن پارسا که وقتی بدو نگرند مسرور شود و همین که بدو فرمان دهد اطاعت کند و هنگام غیبت امانت او را محفوظ دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۹۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أكمل المؤمنین إیماناً أحسنهم خلقاً و خیارکم خیارکم لنسائهم؛ کامل ترین مؤمنان آن است که خلقش نیک تر است و از همه شما نیک تر کسانی هستند که برای زنان خود نیک ترند. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۹۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اكلفوا من العمل ما تطيقون فإنّ الله لا یملّ حتی تمّلوا و إنّ أحبّ العمل إلى الله تعالی أدومه و إنّ قلّ؛ به قدر توانائی خود عبادت کنید زیرا وقتی شما ملول شدید خدا نیز ملول می شود، در نظر خدا بهترین کارها آن است که بادوامتر است اگر چه اندک باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۹۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أكرموا الخبز فإنّ الله أنزله من برکات السماء و أخرج من برکات الأرض؛ نان را گرامی شمارید زیرا خداوند آن را از برکات آسمان فرو فرستاده و از برکات زمین بیرون آورده است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۹۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أكرموا أولادکم و أحسنوا آدابهم؛ فرزندان خود را گرامی شمارید و نیکو تربیت شان کنید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۹۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أكرموا العلماء فإنهم ورثة الأنبياء فمن أكرمهم فقد أكرم الله و رسوله؛ دانشمندان را گرامی دارید که آنها وارثان پیغمبرانند و هر که آنها را عزیز دارد خدا و پیغمبر را عزیز داشته است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۹۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أكرم الناس أتقاهم؛ بزرگوارتر از همه مردم کسی است که پرهیزکارتر است. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۹۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أكرموا الشهود فإن الله يستخرج بهم الحقوق و يدفع بهم الظلم؛ شاهدان را گرامی شمارید زیرا خدا حقوق کسان را به وسیله آنان احقاق می کند و ستم را به وسیله آنها دفع می نماید. نهج الفصاحه

حدیث ۱۹۹۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أكثروا من ذكر هادم اللذات فإنه لا يكون في كثير إلا قلة و لا في قليل إلا أجزله؛ مرگ را بسیار بیاد آرید زیرا یاد مرگ بسیار را کم و کم را کافی جلوه می دهد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۰۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أكثروا من الإخوان فإن ربكم حيي كريم يستحي أن يعذب عبده بين إخوانه يوم القيمة؛ دوست بسیار گیرید زیرا خدای شما با حیا و بخشنده است و شرم دارد که روز رستاخیز بنده خود را میان برادرانش عذاب کند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۰۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أكثروا ذكر الموت فإنه يمحص الذنوب و يزهّد في الدنيا فإن ذكرتموه عند الغنى هدمه و إن ذكرتموه عند الفقر أرضاكم بعيشكم؛ مرگ را بسیار به یاد آرید زیرا یاد مرگ گناهان را پاک می کند و حرص دنیا را کم می کند، اگر مرگ را به هنگام توانگری به یاد آرید اهمیت آن را کم می کند و اگر به هنگام تنگدستی یاد کنید، شما را از زندگی تان خشنود می سازد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۰۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أكثر ذكر الموت فإن ذكره يسليكم ممّا سواه؛ مرگ را بسیار به خاطر بیاور زیرا یاد مرگ تو را از رنج های دیگر تسلیت می دهد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۰۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أكثر الناس قيمة أكثرهم علما؛ هر که به دانش از دیگران پیش تر است، قیمتش

از دیگران بیشتر است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۰۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أكثر النَّاسِ ذُنُوبًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَكْثَرُهُمْ كَلَامًا فِيمَا لَا يَعْنِيهِ؛ در روز رستاخیز از همه مردم گناه آن کس بیشتر است که بیشتر از همه در چیزهایی که بدو مربوط نیست، سخن گوید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۰۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أكثر خطايا ابن آدم في لسانه؛ بیشتر گناهان فرزند آدم از زبان اوست. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۰۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أكبر أمتي المذنبين لم يعطوا فيبطروا و لم يقتر عليهم فيسألوا؛ بزرگترین افراد امت من آنها هستند که نه چندان توانگرند که خود را گم کنند و نه چندان فقیرند که دست به سؤال گشایند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۰۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أقيموا حدود الله تعالى في البعيد و القريب و لا- تأخذكم في الله لومة لائم؛ مقررات خدا را در باره بیگانه و خویش اجرا کنید و در کار خدا به سخن کسان گوش مدهید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۰۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أقللوا الدخول على الأغنياء فإنه أحرى أن لا- تزدروا نعم الله عز و جل؛ پیش توانگران کمتر روید زیرا در این صورت نعمتهای خدا را خوار نخواهید شمرد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۰۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أقل من الذنوب يهن عليك الموت؛ گناه کمتر کن تا مرگ بر تو آسان شود. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۱۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أقل من الدين تعش حراً؛ قرض کمتر گیر تا آزاد باشی. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۱۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اقتربت الساعه و لا- يزداد الناس على الدنيا إلا حرصا و لا ترداد منهم إلا بعدا؛ رستاخیز نزدیک شده است و آز مردم به دنیا دائما بیشتر و دنیا از آن ها دورتر می شود. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۱۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اقبل الحقّ ممّن أتاک به من صغیر أو کبیر و إن کان بغیضا بعیدا و اردد الباطل علی من جاءک به من صغیر أو کبیر و إن کان حبیبا قریبا؛ سخن حق را از هر که شنیدی بپذیر اگر چه دشمن و بیگانه باشد و ناحق را از هر که شنیدی نپذیر اگر چه دوست و نزدیک باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۱۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أقرب العمل إلى الله الجهاد فی سبیل الله و لا یقاربه شیء؛ نزدیکترین کارها به خدا جهاد در راه خداست و چیزی مانند آن نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۱۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اقرءوا القرآن فإنّ الله تعالی لا یعدّب قلبا وعی القرآن؛ قرآن را بخوانید زیرا خداوند دلی را که قرآن را دریافته معذب نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۱۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اقرءوا القرآن و اعملوا به و لا تجفوا عنه و لا تغلوا فیهِ و لا تأکلوا به و لا تستکثروا به؛ قرآن را بخوانید و بدان عمل کنید و از آن دور نشوید و در آن غلو نکنید به وسیله قرآن نان نخورید و به کمک آن فزونی مجوئید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۱۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اقرأ القرآن ما نهاک فإذا لم ینهک فلیست تقرؤه؛ اگر خواندن قرآن تو را از کار بد منع می کند آن را بخوان ولی اگر تو را از کار بد وانمی دارد به حقیقت قرآن نمی خوانی. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۱۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضلکم إیمانا أحسنکم أخلاقا؛ هر کس از شما اخلاقش نیک تر باشد، ایمانش بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۱۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفلح من رزق لئبا؛ آن که خرد دارد، رستگار می شود. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۱۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الناس رجل یعطی جهده؛ بهترین مردم آن است که همه کوشش خود را به کار می برد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۲۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل المؤمنین إيماننا الذي إذا سئل أعطى و إذا لم يعط استغنى؛ از همه مؤمنان ایمان آن کس بهتر است که وقتی از او چیزی بخواهند بدهد و اگر چیزی به او ندهند راه بی نیازی سپرد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۲۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الكسب بيع مبرور و عمل الرجل بیده؛ بهترین کسب ها معامله ای است که نادرستی در آن نباشد و کاری است که مرد با دست خود انجام دهد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۲۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل العباده اجرا سرعه القيام من عند المريض؛ از همه عبادت ها بهتر و پر اجرت تر آن است که زودتر از پیش مریض برخیزی. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۲۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل العمل التيه الصادقه؛ بهترین کارها نیت پاک است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۲۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل العمل أدومه و إن قل؛ بهترین کارها آن است که دوامش بیشتر است اگر چه اندک باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۲۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الصدقه الصدقه على ذی الرحم الكاشح؛ بهترین صدقه ها آن است که به خویشاوندی که دشمن توست چیزی بدهی. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۲۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الصدقه إصلاح ذات البین؛ بهترین اقسام صدقه آن است که میان دو کس را اصلاح دهی. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۲۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الصدقه أن تصدق و أنت صحيح شحيح تأمل الغنى و تخشى الفقر و لا تمهل حتى إذا بلغت الحلقوم قلت لفلان كذا و لفلان كذا، ألا و قد كان لفلان؛ بهترین صدقه ها آن است که هنگامی که سالم و تنگدستی و امید ثروت و بیم فقر داری صدقه بدهی نه آن که بگذاری تا وقتی جان به گلو رسید گوئی؛ این مال فلانی و این مال فلانی، زیرا آنها متعلق به فلانی شده است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۲۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الصدقه حفظ اللسان؛ بهترین صدقه ها، نگهداری زبان است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۲۹

أفضل الأعمال أن تشبع كبدًا جائعًا؛ بهترین کارها آن است که گرسنه را سیر کنی. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۳۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل صدقه اللسان الشفاعة تفكك بها الأسير و تحقن بها الدّم و تجرّ بها المعروف و الإحسان إلى أخيك و تدفع عنه الكريهه؛ بهترین صدقه زبان، شفاعتی است که به وسیله آن اسیر را آزاد سازی و از ریختن خون جلوگیری کنی و نیکی و احسان را به سوی برادر خویش بکشانی و بدی را از او دفع کنی. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۳۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الصدقه أن يتعلم المرء المسلم علما ثم يعلمه أخاه المسلم؛ بهترین صدقه ها آن است که مرد مسلمان دانشی بیاموزد و به برادر مسلمان خود تعلیم دهد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۳۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الصدقه ما كان عن ظهر غنى و اليد العليا خير من اليد السفلى و ابدأ بمن تعول؛ بهترین صدقه ها این است که در حال بی نیازی صورت گیرد و دست دهنده بهتر از دست گیرنده است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۳۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الدنانير دينار ينفقه الرجل على عياله؛ بهترین پولها پولی است که انسان برای نان خوران خود خرج می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۳۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الجهاد أن يجاهد الرجل نفسه و هواه؛ بهترین جهاد آن است که انسان با نفس و هوس خود پیکار کند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۳۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الجهاد من أصبح و لم يهّم بظلم أحد؛ بهترین اقسام جهاد آن است که کسی روز آغاز کند و در اندیشه ظلم کسی نباشد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۳۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الإیمان أن تحب لله و تبغض لله و تعمل لسانک فی ذکر الله و أن تحب للناس ما تحب لنفسک و تکره لهم ما تکره لنفسک و أن تقول خیرا أو تصمت؛ بهترین اقسام ایمان این است که برای خدا دوست بداری و برای خدا دشمن بداری و آنچه برای خود می خواهی برای مردم بخواهی و آنچه برای خود نمی خواهی برای دیگران نخواهی و سخن نیک بگوئی یا خاموش مانی. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۳۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الإیمان أن تعلم أن الله معک حیثما کنت؛ بهترین اقسام ایمان آن است که بدانی هر جا هستی خدا با تو است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۳۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الأعمال الحب فی الله و البغض فی الله؛ بهترین کارها دوستی و دشمنی در راه خداست. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۳۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الأعمال العلم بالله إن العلم ینفعک معه قلیل العمل و کثیره و إن الجهل لا ینفعک معه قلیل العمل و لا کثیره؛ بهترین کارها خدانشناسی است کاری که با دانش قرین است اندک و بسیار آن سودمند است و کاری که با نادانی قرین است نه اندک آن سود می دهد و نه بسیار. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۴۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الأعمال الکسب من الحلال؛ بهترین کارها کسب حلال است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۴۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الأعمال بعد الإیمان بالله التوّدّد إلى الناس؛ بهترین کارها پس از ایمان به خدا دوستی با مردم است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۴۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الأعمال أن تدخل علی أخیک المؤمن سرورا أو تقضی عنه دینا؛ بهترین کارها آن است که برادر مؤمن خویش را خوشحال سازی یا قرض او را بپردازی. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۴۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفشوا السیلام و أطعموا الطّعام و صلّوا الأرحام و صلّوا باللیل و الناس نیام تدخلوا الجنّه بسلام؛ سلام را فاش کنید و طعام بخورانید، با خویشاوندان الفت گیرید و هنگام شب که مردم در خوابند نماز بخوانید تا وارد

بهشت شوید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۴۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفسوا السَّلام تسلموا؛ سلام را آشکار سازید تا سلامت مانید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۴۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفسوا السَّلام بینکم تحابوا؛ سلام را آشکار کنید تا رشته دوستی شما استوار شود. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۴۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أغفل النَّاس من لم یتعظ بتغیر الدنیا من حال إلى حال؛ غافل تر از همه مردم کسی است که از تغییر احوال جهان پند نگیرد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۴۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اغفر، فإن عاقبت فعاقب بقدر الذنب و اتق الوجه؛ گناه کسان را ببخش و اگر مجازات می کنی به قدر گناه مجازات کن و صورت را میازار. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۴۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اغسلوا ثيابکم و خذوا من شعورکم و استاکوا و تزینوا و تنظفوا فإن بنی اسرائیل لم یکنوا یفعلون ذلك فزنت نساؤهم؛ لباسهای خود را تمیز کنید و موهای خود را کم کنید، مسواک بزنید و آراسته و پاکیزه باشید زیرا یهودان چنین نکردند و زنانشان زناکار شدند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۴۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أغد عالما أو متعلما أو مستمعا أو محبا و لا تکن الخامسة فتهلک؛ دانشمند باش یا دانش آموز یا مستمع یا دوستدار علم و پنجمی مباش که هلاک خواهی شد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۵۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اغتتموا دعوه المؤمن المبتلی؛ دعای مؤمن مبتلا را غنیمت شمارید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۵۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اغتتموا الدعاء عند الرقة فإنها رحمه؛ به هنگام رقت دعا را غنیمت شمارید که رقت مایه رحمت است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۵۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اغتنم خمسا قبل خمس شبابک قبل هرمک و صحتک قبل سقمک و غناک قبل فقرک و فراغک قبل شغلک و حیاتک قبل موتک؛ پنج چیز را پیش از پنج چیز غنیمت شمار جوانی پیش از پیری، صحت پیش از بیماری و ثروت پیش از نیازمندی و فراغت پیش از اشتغال و زندگی پیش از مرگ. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۵۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أغبط النَّاسَ عِنْدِي مُؤْمِنٌ خَفِيفُ الْحَادِّ ذُو حَظٍّ مِنْ صَلَاةٍ وَ كَانِ رِزْقُهُ كِفَافًا فَصَبِرَ عَلَيْهِ حَتَّى يَلْقَى اللَّهَ وَ أَحْسَنَ عِبَادَةَ رَبِّهِ وَ كَانِ غَامِضًا فِي النَّاسِ عَجَلتَ مَتَيْتَهُ وَ قَلَّ تَرَاتُهُ وَ قَلَّتْ بَوَاقِيهِ؛ خوشبخت ترین مردم در نظر من مؤمنی است که متعلقاتش کم و از نماز بهره ور باشد، روزی او به حد کفاف باشد و با آن بسازد تا به خدای خویش برسد، خدای را به خوبی پرستش کند و در میان مردم گمنام باشد، وقتی مرگش برسد ارثش کم باشد و گریندگانش انگشت شمار باشند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۵۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعینوا أولادکم علی البرّ من شاء إستخرج العقوق من ولده؛ فرزندان خود را در خوب شدن کمک کنید زیرا هر که بخواهد می تواند نافرمانی را از فرزند خود بیرون آورد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۵۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الأعمال بالّتیة؛ کارها وابسته به نیت است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۵۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اعملوا فکلّ میسر لما خلق له؛ کار کنید زیرا هر کسی آنچه را برای آن ساخته شده به دست می آورد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۵۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اعمل عمل امرئ یظنّ أنّه لن یموت أبدا و احذر حذر امرئ یخشی أن یموت غدا؛ چنان کار کن که گویی هیچ وقت نخواهی مرد و چنان بیمناک باش که گویی فردا خواهی مرد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۵۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعمار أمتی ما بین السّتين إلى السّبعین؛ عمرهای امت من میان شصت و هفتاد سال است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۵۹

اعلم أنه ليس منكم من أحد إلا مال وارثه أحب إليه من ماله. مالك ما قدمت و مال وارثك ما أخرت؛ بدانید که همه شما مال وارث خویش را از مال خویش بیشتر دوست دارید. مال تو آن است که از پیش می فرستی و مال وارث آن است که بجا میگذاری. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۶۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: اعلم أن النَّصر مع الصَّبر و أنَّ الفرج مع الكرب و أنَّ مع العسر يسرا؛ بدان که ظفر قرین صبر است و گشایش قرین رنج و بدنبال سختی سستی ای هست. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۶۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: اعلم أنَّ الخلائق لو اجتمعوا علی أن يعطوك شيئاً و لم یرد الله أن يعطیک لم یقدروا علیه أو یصرفوا عنک شيئاً أراد الله أن یصیبک به لم یقدروا علی ذلك فإذا سئلت فاسأل الله و إذا استعنت فاستعن بالله؛ بدان که اگر جهانیان بخواهند چیزی به تو بدهند و خداوند نخواهد نمی توانند و اگر جهانیان بخواهند چیزی را که خداوند برای تو خواسته از تو منع کنند، نمی توانند بنا بر این وقتی چیزی می خواهی از خدا بخواه و وقتی کمک می جوئی از خدا بجوی. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۶۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: أعلم النَّاس من جمع علم النَّاس إلی علمه؛ دانشمندتر از همه مردم کسی است که دانش دیگران را به دانش خود بیفزاید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۶۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: اعقلها و توکَّل؛ زانوی شتر را ببند و توکل کن. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۶۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: أعظم النَّساء برکه أفلهن مؤنه؛ از همه زنان پربرکت تر آن است که خرجش کمتر باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۶۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: أعظم النَّساء أحسنهنَّ وجوها و أرخصهنَّ مهورا؛ بهترین زنان آن است که رویش خوبتر و مهرش کمتر است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۶۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: أعظم النَّاس قدرا من ترک ما لا یعنیه؛ عالی قدر از همه مردم کسی است که در آنچه بدو مربوط نیست مداخله نکند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۶۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعظم النَّاسِ فِي الدُّنْيَا خَطْرًا مَنْ لَمْ يَجْعَلِ لِلدُّنْيَا عِنْدَهُ خَطْرًا؛ در دنیا قدر کسی بیشتر است که دنیا در نظرش قدر ندارد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۶۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعظم النَّاسِ حَقًّا عَلَى الْمَرْأَةِ زَوْجَهَا وَأَعْظَمُ النَّاسِ حَقًّا عَلَى الرَّجُلِ أُمُّهُ؛ شوهر از همه کس بیشتر بر زن حق دارد و مادر از همه کس بیشتر بر مرد حق دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۶۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعظم النَّاسِ هَمًّا الْمُؤْمِنُ يَهْتَمُّ بِأَمْرِ دُنْيَا وَ أَمْرِ آخِرَتِهِ؛ مؤمن از همه مردم گرفتارتر است زیرا باید به کار دنیا و آخرت هر دو برسد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۷۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعظمُ العبادَةِ أَجْرًا أَخْفِيهَا؛ پراجرتین عبادت ها آن است که نهان تر باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۷۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعطِ السَّائِلَ وَ لَوْ جَاءَكَ عَلَى فَرْسٍ وَ أعطِ الأَجِيرَ حَقَّهُ قَبْلَ أَنْ يَجِفَّ عَرَقُهُ؛ به گدا چیزی بده و گر چه بر اسب به نزد تو آمد و مزد اجیر را پیش از آن که عرقش خشک شود پرداز. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۷۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعطی و لا توکئی فیوکأ علیک؛ ببخش و تنگ مگیر که بر تو تنگ گیرند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۷۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعزل الأذی عن طریق المسلمین؛ مانع از راه مسلمانان دور کن. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۷۴

أعزَّ أمرُ اللهِ یعزِّك اللهُ؛ کار خدا را عزیز دار تا خدایت عزیز کند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۷۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أَعذرَ اللهُ إلى امرئٍ آخرٍ أجله حتى بلغ ستين سنة؛ هر کس را خداوند تا شصت سال زنده نگاه دارد در عذر را به روی او بسته است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۷۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اعدلوا بین اولادکم بالتَّحَلِّ كما تحبُّون أن يعدلوا بینکم فی البرِّ و اللطف؛ شما که می خواهید فرزندانتان در نیکی و محبت با شما به عدالت رفتار کنند در کار بخشش با آنها به عدالت رفتار کنید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۷۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعدل النَّاس من رضی للنَّاس ما یرضی لنفسه و کره لهم ما کره لنفسه؛ عادل تر از همه مردم کسی است که آنچه برای خود پسندد برای مردم نیز پسندد و آنچه بر خود روا ندارد بر مردم روا ندارد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۷۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعدی عدوَّك نفسک الّتی بین جنییک؛ خطرناک ترین دشمن تو نفس تو است که میان دو پهلوی تو است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۷۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعجز النَّاس من عجز عن الدّنيا و أبخل النَّاس من بخل بالسیّلام؛ عاجزترین مردم آن کس است که از کار دنیا عاجز ماند و بخیل ترین مردم آن کس است که در ادای سلام بخل ورزد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۸۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعبد الله كأنّك تراه فإن كنت لا تراه فإنّه يراك؛ خدای را چنان پرستش کن که گوئی او را می بینی اگر تو او را نمی بینی او تو را میبیند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۸۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أطيب الطيب المسك؛ بهترین بوهای خوش، مشک است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۸۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اطلع فی القبور و اعتبر بالتشور؛ در قبرها بنگر و از رستاخیز پند آموز. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۸۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اطلبوا الفضل عند الرّحماء من أمتی تعیشوا فی أکنافهم و لا تطلبوه من القاسیه

قلوبهم؛ بزرگواری را در پیش رحیمان امت من بجوئید و در پناه آنها زندگی کنید و آن را از سنگ دلان مجوئید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۸۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أطمعوا طعامکم الأتقیاء و أولوا معروفکم المؤمنین؛ غذای خود را به پرهیزکاران بخورانید و نیکی های خود را در باره مؤمنان انجام دهید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۸۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اطلبوا العلم من المهد إلى اللحد؛ از گهواره تا گور دانش بجوئید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۸۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أطلب العافیة لغيرک ترزقها فی نفسک؛ عافیت را برای دیگران بخواه تا نصیب تو شود. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۸۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اطلبوا الحوائج بعزّه الأنفس فإنّ الامور تجری بالمقادیر؛ حوائج خویش را با عزت نفس بجوئید زیرا کارها جریان مقدر دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۸۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اطلبوا العلم و لو بالصّیین فإنّ طلب العلم فریضه علی کلّ مسلم إنّ الملائکة تضع أجنحتها لطالب العلم رضا بما یطلب؛ دانش را بجوئید اگر چه در چین باشد زیرا طلب دانش بر هر مسلمانی واجب است و فرشتگان بال خویش را برای طالب علم پهن می کنند زیرا از آنچه وی در طلب آن است خشنود هستند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۸۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اضمنوا لی ستّ خصال أضمن لکم الجنّه لا تظالموا عند قسمه موارثکم و أنصفوا النّاس من أنفسکم و لا تجبنوا عند قتال عدوّکم و لا تغلوا غنائمکم و امنعوا ظالمکم من مظلومکم؛ شش صفت را برای من تعهد کنید تا بهشت را برای شما تعهد کنم، هنگام تقسیم ارث به یکدیگر ستم نکنید؛ با مردم به انصاف رفتار کنید و هنگام جنگ با دشمن ترسان مباشید و در غنائم خیانت نکنید و ظالم را از مظلوم دفع کنید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۹۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اضمنوا لی ستّا من أنفسکم أضمن لکم الجنّه أصدقوا إذا حدّثتم و أوفوا إذا وعدتم و أدوا إذا ائتمتم و احفظوا فروجکم و غضّوا أبصارکم و کفّوا أیدیکم؛ شش چیز را از طرف خود برای من تعهد کنید تا من بهشت را برای شما تعهد کنم وقتی سخنی می گوئید راست گوئید و وقتی وعده مدهید وفا کنید. وقتی امانت به شما سپردند رد کنید، خویشان را از آمیزشهای ناپاک حفظ کنید، چشمهای خود را از نگاههای ناروا ببندید و دست خویش را از اعمال ناپسند

نگهدارید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۹۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اصنع المعروف إلى من هو أهله و إلى غیر أهله فإن أصبت أهله أصبت أهله و إن لم تصب أهله كنت أنت أهله؛ با آن کس که سزاوار نیکی است و آن کس که سزاوار آن نیست نیکی کن، اگر نیکی تو به اهل آن رسید چه بهتر و گر نه تو خود اهل آن هستی. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۹۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أصلحوا دنیاکم و اعملوا لآخرتکم کأنکم تموتون غدا؛ دنیای خویش را اصلاح کنید و برای آخرت خویش بکوشید چنان که گوئی فردا خواهید مرد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۹۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أصلح بین الناس و لو تعنی الکذب؛ میان مردم را به اصلاح آرا گر چه با دروغ باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۹۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أصلح الناس أصلحهم للناس؛ بهترین مردم کسی است که برای مردم سودمندتر است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۹۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أصدق الرؤیا بالأسحار؛ راست ترین خوابها را در سحرگاه توان دید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۹۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشیدوا النکاح و أعلنوه؛ عقد نکاح را محکم کنید و آن را علنی سازید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۹۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشکر الناس أشکرهم للناس؛ از همه مردم سپاسگزارتر آن کس است که بهتر سپاس مردم را می گزارد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۹۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اشفقوا تحمدوا و توجروا؛ مهربان باشید تا شما را ستایش کنند و پاداش یابید.
نهج الفصاحه

حدیث ۲۰۹۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشرف الزهد أن يسكن قلبك على ما رزقت و إن أشرف ما تسأل من الله عزّ و جلّ العافیه فی الدین و الدنیا؛ بهترین زهدها آن است که از آنچه داری خوشنود باشی و بهترین چیزی که از خدا توان خواست عافیت دین و دنیا است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۰۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشرف الإیمان أن یأمنک الناس و أشرف الإسلام أن یسلم الناس من لسانک و یدک؛ بهترین ایمان آن است که مردم از تو در امان باشند و بهترین اسلام آن است که مردم از دست و زبان تو به سلامت مانند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۰۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشدّ الناس حسره یوم القیامه رجل أمکنه طلب العلم فی الدنیا فلم یطلبه و رجل علّم علما فانتفع به من سمعه منه دونه؛ دو کس روز رستاخیز از همه مردم بیشتر حسرت می خورند یکی مردی که در دنیا برای طلب دانش فرصت داشته ولی به جستجوی آن برنخاسته است یکی دیگر مردی که دانشی به دیگری آموخته و شاگرد وی از آن بهره مند شده ولی او بی بهره مانده است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۰۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشدّ الناس عذابا یوم القیامه من یری الناس أن فیهِ خیرا و لا خیر فیهِ؛ در روز رستاخیز از همه مردم عذاب آن کس سخت تر است که مردم گمان می کنند خیری در او هست ولی خیری در او نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۰۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشدّ الناس عذابا للناس فی الدنیا أشدّ الناس عذابا عند الله یوم القیامه؛ آنکه در دنیا مردم را بیشتر آزار کند در روز رستاخیز پیش خدا از همه مردم عذاب وی سخت تر است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۰۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشجع الناس من غلب هواه؛ شجاع ترین مردم آن کس است که بر هوس خویش تسلط یابد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۰۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اشتد غضب الله علی امرأه أدخلت علی قوم ولدا لیس منهم یطلع علی عوراتهم و یشرکهم فی أموالهم؛ زنی که فرزندی به خطا پدید آورد و بر خانواده ای در آورد که بناحق محارم آنها را ببیند و در اموالشان شرکت کند خشم خدا نسبت به وی بسیار سخت است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۰۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اشتدی أزمه تنفرجی؛ وقتی کار به نهایت سختی رسید راه چاره پیدا می شود. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۰۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اشتد غضب الله علی من زعم أنه ملک الأملاک لا ملک إلا الله؛ خشم خدا بر آن که گمان می کند ملک ملکان است بسیار سخت است ملکی جز خدا نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۰۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اسمح یسمح لک؛ با کسان سهل انگاری کن تا با تو سهل انگاری کنند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۰۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أسرع الدعاء إجابه دعاء غائب لغائب؛ دعائی که غائبی برای غائبی دیگر کند از همه دعاها زودتر مستجاب می شود. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۱۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أسرع الخیر ثوابا البرّ و صلّه الرّحم و أسرع الشّرّ عقوبه البغی و قطیعه الرّحم؛ پاداش نیکوکاری و پیوند خویشاوندان از نیکی های دیگر زودتر می رسد و کیفر ستمکاری و بریدن از خویشاوندان از بدی های دیگر سریع تر می رسد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۱۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أسدّ الأعمال ثلاثه ذکر الله علی کلّ حال و الإنصاف من نفسک و مواساه الأخ فی المال؛ استوارترین کارها سه چیز است یاد خداوند در همه حال و رعایت انصاف بر ضرر خویش و تقسیم مال با برادر دینی. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۱۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: استووا و لا تختلفوا فتختلف قلوبکم؛ با یکدیگر برابر شوید و مختلف مشوید تا

دل‌هایتان مختلف نشود. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۱۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: استقم و لیحسن خلقک للناس؛ استوار باش و رفتار خویش را در باره مردم نیک ساز. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۱۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: استفت نفسک و إن أفتاک المفتون؛ نیکی و بدی چیزها را از دل خویش بپرس، دیگران هر چه می‌خواهند بگویند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۱۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: استغنوا عن الناس و لو بشوص السواک؛ از مردم بی نیاز باشید و یک قطعه چوب مسواک هم از آن‌ها نخواهید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۱۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: استعینوا علی أمورکم بالکتمان فإنّ کلّ ذی نعمه محسود؛ به وسیله پرده پوشی بر انجام کارهای خود یاری جوئید زیرا هر که نعمتی دارد، محسود کسان است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۱۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: استعدّ للموت قبل نزول الموت؛ پیش از آنکه مرگ درآید، برای آن آماده باش. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۱۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: استرشدوا العاقل ترشدوا و لا تعصوه فتندموا؛ از خردمند رهبری جوئید تا به راه راست برسید و وی را نافرمانی نکنید که پشیمانی برید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۱۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: استحيوا من الله حقّ الحياء من استحيى من الله حقّ الحياء فليحفظ الرأس و ما وعى و ليحفظ البطن و ما حوى و ليدكر الموت و البلاء و من أراد الآخرة ترك زينته الدنيا فمن فعل ذلك فقد استحيا من الله حقّ الحياء؛ از خداوند چنان که شایسته است شرم کنید، هر که از خدا چنان که شاید شرم کند سر و اعضای آن را از گناه نگهدارد و شکم متعلقات آن را از ناروا حفظ کند و مرگ و بلا را به خاطر داشته باشد و هر که نعیم آن جهان را خواهد زینت این جهان را ترک کند و هر که چنین کند از خدا چنان که باید شرم کرده است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۲۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أزهّد النَّاسِ من لم ینس القبر و البلاء و ترک أفضل زینه الدّنیاء و أثر ما ینیقی علی ما ینیقی و لم یعدّ غدا من آیامه و عدّ نفسه فی الموتی؛ زاهدترین مردم آن کس است که قبر و بلا را فراموش نکند و از بهترین زینت دنیا چشم پوشد و نعمت باقی را بر نعمت فانی ترجیح دهد و فردا را از عمر خویش حساب نکند و خود را در ردیف مردگان شمارد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۲۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ازهد فی الدّنیاء یحبّک الله و ازهد فیما فی أیدی النَّاسِ یحبّک النَّاس؛ از دنیا چشم پوش تا خدا تو را دوست دارد. و از آنچه در دست مردم است چشم پوش تا مردم تو را دوست دارند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۲۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ارفعوا ألسنتکم عن المسلمین و إذا مات أحد منهم فقولوا فیہ خیرا؛ زبان خود را از بد گوئی مسلمانان باز دارید، اگر کسی مرد در باره او بنیکی سخن گوئید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۲۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ارحموا ترحموا و اغفروا یغفر لکم؛ کسان را رحم کنید تا به شما رحم کنند دیگران را ببخشید تا بخشیده شوید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۲۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ارحموا عزیزا ذلّ و غتیّا افتقر و عالما ضاع بین جهّال؛ بر سه کس رحم کنید، عزیزی که خوار شده و ثروتمندی که فقیر گشته و دانشمندی که میان جاهلان گمنام مانده. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۲۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ارحم من فی الأرض یرحمک من فی السّماء؛ به آنها که در زمینند رحم کن تا آنکه در آسمان است بر تو رحم کند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۲۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أربع خصال من الشّقاء: جمود العین و قساوه القلب و بعد الأمل و حبّ البقاء؛ چهار چیز نشان بدبختی است خشکی چشم و سختی دل و آرزوی دراز و حب بقا (بیش از حد لزوم) نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۲۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أذلّ النَّاسِ من أهان النَّاس؛ خوارترین مردم کسی است که مردم را خوار شمارد.

نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۲۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اذکروا محاسن موتاکم و کفوا عن مساویهم؛ نیکی های مردگان خود را یاد کنید و از بدیهایشان چشم بپوشید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۲۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اذکر الله فإِنَّه عون لک علی ما تطلب؛ خداوند را یاد کن زیرا او در کارها یاور تو است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۳۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا وَقَّعَ فی الرَّجُلِ و أنت فی ملاء فکن للرَّجُلِ ناصرا و للقوم زاجرا و قم عنهم؛ وقتی در انجمنی که تو هستی در باره مردی بد میگویند آن مرد را یاری کن و آن گروه را از بد گوئی باز دار و از آنجا برخیز. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۳۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا وجد أحدکم لأخیه نصحا فی نفسه فلیذکره له؛ اگر کسی نصیحتی برای برادر خود در خاطر می باید به او یاد آوری کند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۳۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا مات صاحبکم فدعوه لا تقعوا فیه؛ وقتی کسی بمیرد وی را بگذارید و از او بد نگوئید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۳۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا مات الإنسان انقطع عمله إلاً من ثلاث صدقه جاریه أو علم ینتفع به أو ولد صالح یدعو له؛ وقتی انسان بمیرد دنباله کارهای نیک او بریده شود جز سه چیز صدقه جاری و دانشی که کسان از آن بهره ور شوند و فرزند درست کاری که برای او دعا کند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۳۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا كثرت ذنوب العبد فلم یکن له من العمل ما تکفّر بها ابتلاه الله بالحزن لیکفّر بها عنه؛ وقتی گناهان بنده فزونی گیرد و کار نیک آن قدر نداشته باشد که گناهان را جبران کند خداوند او را به غم مبتلا سازد تا گناهانش را جبران کند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۳۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا كانوا ثلاثة فلا يتناجى اثنان دون الثالث؛ وقتی سه تن باهمند دوتاشان آهسته با هم سخن نگویند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۳۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا كان يوم القيامة نادى مناد من عمل عملاً لغير الله فليطلب ثوابه ممن عمله له؛ وقتی روز رستاخیز در آید بانگ زنی بانگ می زند که هر کس کاری برای غیر خدا انجام داده پاداش خود را از آن کس که برای او کار کرده بگیرد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۳۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا كان عندك ما يكفيك فلا تطلب ما يطغيك؛ اگر چیزی که مایه کفایت باشد در دسترس داری در جستجوی آنچه تو را به طغیان و امیدارد مباح. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۳۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا كان اثنان يتناجيان فلا تدخل بينهما؛ وقتی دو تن آهسته سخن می گویند میان آنها داخل مشو. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۳۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا قصير العبد في العمل ابتلاه الله تعالى بالهم؛ وقتی بنده ای در عمل کوتاهی کند، خداوند او را به غم مبتلا سازد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۴۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا قدم أحدكم من سفر فليقدم معه بهديته ولو يلقى في مخلاته حجراً؛ وقتی کسی از سفری می آید، ارمغانی با خود بیاورد اگر چه سنگی در توبره خود بیندازد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۴۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا غضبت فاسكت؛ وقتی خشمگین شدی، خاموش باش. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۴۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا عملت سيئته فأحدث عندها توبه، السرّ بالسرّ و العلانيه بالعلانيه؛ وقتی کار بدی از تو سر زد از آن توبه کن برای گناه نهانی توبه نهانی و برای گناه آشکار توبه آشکار. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۴۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا عمل أحدكم عملاً فليتقنه؛ هر کس کاری می کند باید آن را خوب انجام دهد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۴۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا علم العالم فلم يعمل كان كالمصباح يضيء للناس و يحرق نفسه؛ دانشمندی که بداند و بکار نبندد، مانند چراغ است که مردم را روشن کند و خود را بسوزد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۴۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا طلب أحدكم من أخيه حاجة فلا يبدأه بالمدح فيقطع ظهره؛ اگر کسی از برادر خویش حاجتی میخواهد، گفتار خود را با مدح آغاز نکند و پشت او را گران بار نکند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۴۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا سرتك حسنتك و ساءتك سيئتك فأنت مؤمن؛ اگر از کار نیک خود خوشحال و از کار بد خود دلگیر می شوی مؤمن هستی. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۴۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا سبك رجل بما يعلم منك فلا تسبه بما تعلم منه فيكون أجر ذلك لك و وبالہ عليه؛ اگر کسی تو را بدان چه از تو می داند دشنام گوید تو بدان چه از او میدانی وی را دشنام مگوی تا اجر این کار نصیب تو شود و وبال آن بدو باز گردد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۴۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا رأيتم العبد ألم الله به الفقر و المرض فإن الله يريد أن يصفاه؛ وقتی دیدید خداوند فقر و مرض را بر بنده ای فرود آورد، می خواهد او را تصفیه کند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۴۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا رأيتم أهل البلاء فاسألوا الله العافية؛ وقتی اهل بلا را دیدید از خداوند طلب عافیت کنید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۵۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا رأيتم أهل الجوع و التفكر فادنوا منهم فإن الحكمة تجري على ألسنتهم؛ وقتی اهل گرسنگی و تفکر را دیدید به آنها نزدیک شوید زیرا حکمت بر زبان آنها جاری می شود. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۵۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا رأیتم الأمر لا تستطيعون تغییره فاصبروا حتّی یكون الله هو الذی یغیره؛ وقتی دیدید نمی توانید چیزی را تغییر دهید، صبر کنید تا خدا آن را تغییر دهد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۵۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا رأى أحدكم من نفسه أو ماله أو من أخيه ما يعجبه فليدع له بالبركة فإن العين حق؛ وقتی یکی از شما از خود یا مال خود یا برادر خود چیز جالب توجهی دید برای وی بدعا برکت خواهد زیرا چشم حق است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۵۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا دخل الضّيف على القوم دخل برزقه و إذا خرج خرج بمغفره ذنوبهم؛ وقتی میهمانی بر کسان در آید، روزی خود را همراه می آورد و وقتی برون رود با آمرزش گناهان آنها برون رود. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۵۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا خفيت الخطيئة لا يضرّ إلّا صاحبها و إذا ظهرت فلم تغیر ضرّت العامه؛ وقتی گناهی مخفی بماند به جز گنهکار کسی را ضرر نمی رساند و اگر آشکار شود و از آن جلوگیری نکنند برای همه مردم زیان دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۵۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا خطب أحدكم المرأة و هو يخضب بالسواد فليعلمها أنه يخضب؛ اگر کسی زنی را خواستگاری کرد و موی خود را رنگ می بندد باید بدو خبر دهد که موی خود را رنگ می بندد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۵۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا خاف الله العبد أخاف الله منه كلّ شيء و إذا لم يخف العبد الله أخافه الله من كلّ شيء؛ وقتی بنده از خدای بترسد، خداوند همه چیز را از او بترساند و اگر بنده از خدای نترسد، خداوند او را از همه چیز بترساند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۵۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا حکمتم فاعدلوا و إذا قلتم فأحسنوا فإنّ الله محسن يحبّ المحسنين؛ وقتی حکم می کنید به عدل رفتار کنید و وقتی سخن میگوئید نیک گوئید زیرا خدا نیک است و نیکوکاران را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۵۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِذَا حَجَّ الرَّجُلُ بِمَالٍ مِنْ غَيْرِ حَلَّةٍ فَقَالَ لَيْبِكَ اللَّهُمَّ لَيْبِكَ قَالَ اللَّهُ لَا لَيْبِكَ وَلَا سَعْدِيكَ هَذَا مَرْدُودٌ عَلَيْكَ؛ وقتی کسی با مالی که حلال نیست به حج رود هنگامی که گوید لیبیک خدا یا لیبیک، خدا گوید نه لیبیک و نه سعدیک این ها به تو باز می گردد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۵۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِذَا حَدَّثَ الرَّجُلُ بِحَدِيثٍ ثُمَّ التَفَتَ فَهِيَ أَمَانَةٌ؛ وقتی مردی سخنی گفت و به اطراف خود نگرست آن سخن در پیش شما امانت است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۶۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِذَا حَاكَ فِي نَفْسِكَ شَيْءً فِدَعِهِ؛ وقتی دل تو از کاری چرکین است از آن چشم بپوش. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۶۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِذَا جَاءَ كُمْ الْأَكْفَاءُ فَأَنْكَحُوهُمْ وَلَا تَرَبَّصُوا بِهِنَّ الْحَدَثَانِ؛ وقتی اشخاص هم شأن به خواستگاری پیش شما آمدند، دختران خود را شوهر بدهید و در کار آنها منتظر حوادث مباشید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۶۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِذَا جَاءَ كُمْ الزَّائِرُ فَأَكْرَمُوهُ؛ وقتی کسی به ملاقات شما آمد وی را گرامی دارید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۶۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِذَا تَمَنَّى أَحَدُكُمْ فَلْيَنْظُرْ مَا تَمَنَّى فَإِنَّهُ لَا يَدْرِي مَا كَتَبَ لَهُ مِنْ أُمَّتَيْهِ؛ وقتی کسی آرزویی می کند مراقب باشد که چه آرزو می کند زیرا نمی داند که از آرزوی وی در نامه اعمال چه می نویسند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۶۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِذَا تَقَارَبَ الزَّمَانُ أَنْقَى الْمَوْتَ خِيَارَ أُمَّتِي كَمَا يَنْتَقِي أَحَدُكُمْ خِيَارَ الرُّطْبِ مِنَ الطُّبِّ؛ وقتی آخر زمان فرا رسد مرگ نیکان امت مرا گلچین می کند چنان که شما خرماهای خوب را از طبق انتخاب می کنید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۶۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِذَا بَاتَ الْمَرْأَةُ هَاجِرَةً فَرَأَتْ زَوْجَهَا لَعْنَتَهَا الْمَلَائِكَةُ حَتَّى تَصْبِحَ؛ وقتی زنی دور از بستر شوهر خود شب را به روز آورد، فرشتگان تا صبح او را لعنت کنند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۶۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أم أحدكم الناس فليخفف فإن فيهم الضعيف و المريض و ذا الحاجه و إذا صلى لنفسه فليطول ما يشاء؛ وقتی کسی در نماز پیشوای مردم شد نماز را سبک گیرد که در میان کسان کوچک و بزرگ و بیمار و ناتوان و حاجتمند هست و هر وقت برای خود نماز گذارد هر چه خواهد طول دهد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۶۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا ألقى الله في قلب امرء خطبه امرأه فلا بأس أن ينظر إليها؛ وقتی خداوند خواستگاری زنی را به دل کسی انداخته باشد، مانعی نیست که او را بنگرد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۶۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أعطى الله أحدكم خيرا فليبدأ بنفسه و أهل بيته؛ وقتی خدا به یکی از شما چیزی داد در صرف آن از خود و کسان خود آغاز کند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۶۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أصبح ابن آدم فإن الأعضاء كلها تكفر اللسان فتقول اتق الله فينا فإنما نحن بك فإن استقمت استقمنا و إن اعوججت اعوججنا؛ وقتی صبح فرا رسد همه اعضای تن در مقابل زبان تعظیم کنند و گویند در باره ما از خدا بترس زیرا صلاح کار ما بتو وابسته است، اگر به استقامت گرائیدی ما نیز به استقامت گرائیم و اگر به کجی متمایل شدی ما نیز کج شویم. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۷۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أسأت فأحسن فإن الحسنات يذهبن السيئات؛ وقتی بدی کردی به دنبال آن نیکی کن که نیکی ها بدیها را محو می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۷۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا استشار أحدكم أخاه فليشر عليه؛ وقتی یکی از شما با برادر خود مشورت می کند، وی باید رأی خود را صریح بگوید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۷۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أسأت فأحسن؛ وقتی بدی کردی، بدی را به نیکی محو کن. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۷۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أردت أن تذكر عيوب غيرك فاذكر عيوب نفسك؛ وقتی می خواهی عیوب

دیگران را یاد کنی، عیوب خویش را بیاد آر. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۷۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أردت أن تفعل أمرا فتدبر عاقبته فإن كان خيرا فأَمْضه و إن كان شرا فانتبه؛ وقتی در کاری تصمیم می گیری در نتیجه آن بیندیش اگر نتیجه نیک است آن کار را انجام بده و اگر بد است از آن در گذر. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۷۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أردت أن يحبك الله فابغض الدنيا و إذا أردت أن يحبك الناس فما كان عندك من فضولها فانبذه إليهم؛ اگر می خواهی خدا ترا دوست دارد دنیا را دشمن دار و اگر می خواهی مردم ترا دوست دارند آنچه از زواید دنیا داری پیش آن ها بریز. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۷۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أردت أمرا فعليك بالتؤده حتى يريك الله منه المخرج؛ وقتی خواستی کاری را انجام دهی تأمل کن تا خدا راه آن را به تو نشان دهد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۷۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد أحدكم أن يبيع عقاره فليعرضه على جاره؛ وقتی کسی بخواهد خانه یا ملک خویش را بفروشد باید نخست به همسایه خویش پیشنهاد کند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۷۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد الله أن يوقع عبدا أعمى عليه الحيل؛ وقتی خداوند خواهد بنده ای را از پا درآورد راه های چاره را بر او ببندد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۷۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد الله ب قوم خيرا كثر فقهاءهم و أقل جهالهم فإذا تكلم الفقيه وجد أعوانا و إذا تكلم الجاهل قهر و إذا أراد الله ب قوم شرا كثر جهالهم و أقل فقهاءهم فإذا تكلم الجاهل وجد أعوانا و إذا تكلم الفقيه قهر؛ وقتی خدا برای قومی نیکی خواهد دانایان آنها را زیاد و نادانهایشان را کم کند تا هنگامی که دانا سخن گوید یاریش کنند و موقعی که نادان لب گشاید مغلوب گردد و وقتی برای قومی بد خواهد نادانهایشان را زیاد و دانایان آنها را کم کند تا هنگامی که نادان لب گشاید یاریش کنند و وقتی دانا سخن گوید مغلوب گردد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۸۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد الله بعبدا خيرا جعل غناه في نفسه و تقاه في قلبه و إذا أراد بعبدا شرا جعل

فقره بین عینیه؛ وقتی خدا برای کسی نیکی خواهد ثروتش را در روحش و تقوایش را در قلبش قرار می‌دهد و وقتی برای کسی بدی خواهد فقر را پیش چشم او جای می‌دهد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۸۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرمایند: إذا أراد الله بعبد خيرا جعل صنائعه و معروفه في أهل الحفظ و إذا أراد الله بعبد شرا جعل صنائعه و معروفه في غير أهل الحفظ؛ وقتی خدا برای کسی نیکی خواهد سر و کار او با مردم حق شناس می‌افتد و موقعی که برای کسی بدی خواهد سر و کار او با مردم حق ناشناس می‌افتد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۸۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرمایند: إذا أراد الله بعبد خيرا عاتبه في منامه؛ وقتی خداوند برای بنده ای نیکی خواهد او را در خواب عتاب کند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۸۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرمایند: إذا أراد الله بعبد خيرا طهره قبل موته قالوا و ما طهور العبد قال عمل صالح يلهمه إياه حتى يقبضه عليه؛ وقتی خدا برای بنده ای نیکی خواهد او را پیش از مرگش پاک می‌کند گفتند پاکي بنده چگونه است گفت کار نیکی بدو الهام می‌کند تا جان وی را در اثنای انجام آن بگیرد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۸۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرمایند: إذا أراد الله بعبد خيرا جعل له واعظا من نفسه يأمره و ينهاه؛ وقتی خدا برای بنده ای نیکی خواهد واعظی از نفس وی بر او گمارد که او را به کار نیک وادارد و از کار بد باز دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۸۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرمایند: إذا أراد الله بقوم سوء جعل أمرهم إلى مترفيهم؛ وقتی خداوند برای مردمی بدی خواهد کارشان را به دست تجمل پرستان آنها می‌سپارد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۸۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرمایند: إذا أراد الله بقوم خيرا ولى عليهم حلماهم و قضى بينهم علمائهم و جعل المال فى سمحائهم و إذا أراد بقوم شرا ولى عليهم سفهائهم و قضى بينهم جهّالهم و جعل المال فى بخلائهم؛ وقتی خداوند برای قومی نیکی خواهد خردمندانشان را بر آنها فرمانروا سازد و دانشمندانشان میان آنها قضاوت کند و مال را به دست بخشنده‌گان دهد و وقتی برای قومی بدی خواهد سفیهان‌شان را بر آنها فرمانروا سازد و نادانان میان آنها قضاوت کنند و مال را به دست بخیلان‌شان دهد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۸۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد الله بقوم نماء رزقهم السّماحة و العفاف و إذا أراد بقوم انقطاعا فتح عليهم باب الخيانة؛ وقتی خدا بخواهد قومی را بزرگ کند آنها را صاحب عفت و گذشت می کند و وقتی بخواهد قومی را منقرض سازد در خیانت را به رویشان می گشاید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۸۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد الله بعبد خيرا فتح له قفل قلبه و جعل فيه اليقين و الصّدق و جعل قلبه واعيا لما سلک فيه و جعل قلبه سليما و لسانه صادقا و خلیفته مستقیمه و جعل أذنه سمیعه و عینه بصیره؛ وقتی خداوند برای بنده ای خوبی خواهد قفل دل وی را می گشاید و در آن ایمان و راستی قرار می دهد و قلب وی را نسبت برفتار او هوشیار می سازد دل وی را سلیم و زبانش را راستگو و اخلاقش را مستقیم و گوش وی را شنوا و چشمش را بینا می سازد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۸۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد الله بعبد الخیر عَجَل له العقوبه فی الدنیا و إذا أراد الله بعبد الشرّ أمسک عنه بذنبه حتّی یوفی به یوم القیامه؛ وقتی خداوند برای بنده خویش نیکی خواهد کفر او را در دنیا می دهد و وقتی برای او بد خواهد گناه وی را می گذارد که در روز رستاخیز کفر دهد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۹۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد الله بعبد خیرا صیر حوایج النّاس إلیه؛ وقتی خداوند برای بنده ای نیکی خواهد حاجت های مردم را در دست او قرار می دهد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۹۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد الله بعبد خیرا فقّهه فی الدین و زهّده فی الدنیا و بصّره عیوبه؛ وقتی خداوند برای بنده ای نیکی خواهد وی را در کار دین دانا و به دنیا بی اعتنا سازد و عیوب وی را بدو بنمایاند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۹۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أحببتّ أن تعلموا ما للعبد عند ربّه فانظروا ما یتبعه من الثناء؛ وقتی بخواهید مقام بنده را در نظر خدا بدانید بنگرید که پشت سر او چه می گویند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۹۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أحببت رجلا فلا تماره و لا تجاره و لا تشاره و لا تسئل عنه أحدا فعسی أن توفی له عدواً فیخبرک بما لیس فیهِ فیفرّق ما بینک و بینة؛ وقتی با کسی دوست شدی با او مجادله و رقابت مکن و بر او برتری مگو و از هیچ کس در باره او چیزی مپرس چون ممکن است به یکی از دشمنان او بر خوری و درباره وی سخن به خطا گوید و میان شما را تفرقه اندازد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۹۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إذا أحبَّ أحدكم أخاه فليعلمه فإنه أبقى في الالفه و أثبت في الموده؛ وقتی کسی آشنای خود را دوست دارد بدو خبر دهد که این کار موجب بقای الفت و دوام مودت است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۹۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إذا أحبَّ الله عبدا قذف حبه في قلوب الملائكه و إذا أبغض الله عبدا قذف بغضه في قلوب الملائكه؛ وقتی خداوند بنده ای را دوست دارد دوستی وی را در دل فرشتگان جای می دهد و وقتی بنده ای را دشمن دارد دشمنی او را در دل فرشتگان اندازد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۹۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إذا أحبَّ الله عبدا ابتلاه لیسع تضرعه؛ وقتی خداوند بنده ای را دوست دارد وی را مبتلا سازد تا تضرع او را بشنود. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۹۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إذا أحبَّ الله عبدا حماه الدنیا كما یظل أحدكم یحمی سقیمه الماء؛ وقتی خداوند بنده ای را دوست دارد دنیا را از او منع می کند چنان که شما مریض خویش را از نوشیدن آب منع می کنید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۹۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إذا اجتمع الداعیان فأجب أقربهما بابا فإنَّ أقربهما بابا أقربهما جوارا و إن سبق أحدهما فأجب الذی سبق؛ وقتی دو کس تو را با هم دعوت کردند دعوت کسی را که خانه اش نزدیکتر است بپذیر زیرا آن که خانه اش نزدیکتر است در همسایگی مقدم است و اگر یکی زودتر دعوت کرده است دعوت او را بپذیر. نهج الفصاحه

حدیث ۲۱۹۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إذا أثنی علیک جیرانک أنك محسن فأنت محسن و إذا أثنی علیک جیرانک أنك مسیء فأنت مسیء؛ اگر همسایگانت تو را نیکوکار دانستند، نیکوکاری و اگر همسایه گانت تو را بدکار شمردند، بدکاری. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۰۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إذا أتاکم من ترضون خلقه و دینه فرّوجوه إن لا- تفعلوا تکن فتنه فی الأرض و فساد عریض؛ وقتی کسی که خلق و دین وی مایه رضایت است به خواستگاری می آید به وی زن بدهید و اگر چنین نکنید فتنه و فساد در زمین فراوان خواهد شد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۰۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا آتاک الله مالا فلیر أثر نعمه الله علیک و کرامته؛ اگر خداوند چیزی بتو داد باید نشان نعمت و کرم وی در تو پدیدار شود. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۰۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أتى أحدكم خادمه بطعامه قد كفاه علاجه و دخانه فليجلسه معه فإن لم يجلسه معه فليناوله أكله أو أكلتين؛ وقتی خادم شما غذایی می آورد که آن را تهیه کرده و دود آن را خورده باید وی را با خویشتن بنشانند و اگر او را نشانند یک یا دو لقمه به او بدهد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۰۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا ابتلی أحدكم بالقضاء بين المسلمين فلا يقض و هو غضبان و ليسو بينهم فی النظر و المجلس و الإشارة؛ اگر یکی از شما بکار قضاوت میان مسلمانان دچار شود باید به هنگام غضب از قضاوت خودداری کند و میان ارباب دعوی در نگاه و نشیمن گاه و اشاره تفاوتی نگذارد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۰۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إدروا الحدود بالشبهات و أقبلوا الكرام عثراتهم إلاً فی حد من حدود الله؛ وقتی تردید پیش آمد مجازاتها را باز دارید و لغزشهای بزرگان را ببخشید مگر در حد و مجازاتی از حدود الهی. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۰۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إدروا الحدود عن المسلمين ما استطعتم فإن الإمام لأن یخطی فی العفو خیر من أن یخطی فی العقوبه؛ تا آنجا که می توانید مجازات ها را از مسلمانان باز دارید زیرا اگر پیشوائی در بخشش خطا کند بهتر از آن است که در مجازات خطا کند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۰۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أد الأمانه إلى من ائتمنک و لا تخن من خانک؛ با کسی که تو را امین می داند به امانت رفتار کن و با کسی که به تو خیانت کرده است خیانت مکن. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۰۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أدعوا الله و أنتم مؤمنون بالإجابه و اعلموا أن الله لا یتجیب دعاء؛ خدا را بخوانید و به اجابت دعای خود یقین داشته باشید و بدانید که خداوند دعا را از قلب غافل بی خبر نمی پذیرد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۰۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أد ما افترض الله تعالی علیک تکن من أعبد الناس و اجتنب ما حرم الله علیک

تکن من أروع النَّاس و ارض بما قسمه الله لك تكن من أغنى النَّاس؛ واجبات خدا را بجای آر تا عابدترین مردم باشی، و از محرمات خدا بپرهیز تا پارساترین مردم باشی به قسمتی که خدا برای تو تعیین کرده راضی باش تا بی نیازترین مردم باشی. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۰۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أخوف ما أخاف على أمتي الهوى و طول الأمل؛ بر امت خویش بیش از هر چیز از هوس و آرزوی دراز بیم دارم. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۱۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إخوانكم خولكم جعلهم الله فنيه تحت أيديكم فمن كان أخوه تحت يده فليطعمه من طعامه و ليلبس من لباسه و لا يكلفه ما يغبه فإن كلفه ما يغلبه فليعنه؛ بندگان شما برادران شما هستند که خداوند آنها را زیر دست شما قرار داده هر کسی برادر وی زیر دستش باشد باید از غذای خود بدو بخوراند و از لباس خویش بر او بپوشاند و کاری که بیش از طاقت وی باشد بدو رجوع نکند و اگر کار سختی بدو رجوع کرد، یاریش کند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۱۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أخلصوا أعمالكم لله فإنَّ الله لا يقبل إلما ما خلص له؛ اعمال خویش را برای خداوند از روی اخلاص انجام دهید، زیرا خدا فقط کارهایی را می پذیرد که از روی اخلاص برای او انجام گرفته باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۱۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أخلص دينك يكفك القليل من العمل؛ ایمان خویش را خالص کن که اندکی عبادت تو را کفایت کند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۱۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أخسر النَّاس صفة رجل أخلق يديه في آماله و لم يساعده الأيام على أمتيته فخرج من الدنیا بغير زاد و قدم على الله تعالى بغير حجة؛ زیان کارترین مردم آن کس است که عمری به آرزو گذارند و روزگار وی را به منظور نرساند و از دنیا بی توشه برون رود و در پیشگاه خداوند دلیلی نداشته باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۱۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أخذ الأمير الهدية سحت و قبول القاضي الرشوة كفر؛ هدیه گرفتن امیر نارواست و رشوه گرفتن قاضی کفر است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۱۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اختبروا النَّاسَ بأُخْدَانِهِمْ فَإِنَّ الرَّجُلَ يَخَادِنُ مَنْ يَعْبَهُ؛ مردم را از معاشرانشان بشناسید زیرا کند هم جنس با هم جنس پرواز. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۱۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أَحَلَّ الذَّهَبَ وَ الْحَرِيرَ لِأَنَّا أُمَّتِي وَ حَرَّمَ عَلَيَّ ذُكُورَهَا؛ طلا و ابریشم بر زنان امت من حلال است و بر مردانشان حرام است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۱۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: احفظ و دّ أبيضك لا تقطعه فيطفي الله نورك. دوستی پدر خویش را حفظ کن و رشته آن را مبر که خداوند نور تو را خاموش می کند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۱۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: احفظ ما بين لحييك و ما بين رجليك؛ دهان و فرج خویش را نگهدار. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۱۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: احفظ لسانك؛ زبان خویش را نگهدار. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۲۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: احفظ الله تجده أمامك؛ جانب خدا را نگهدار تا همیشه وی را روبرو بینی. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۲۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحسنوا جوار نعم الله لا تنفروها فقلما زالت عن قوم فعادت إليهم؛ قدر نعمتهای خدا را بدانید و آن را از خود مرانید زیرا کمتر ممکن است نعمتی از قومی زایل شود و پس آنان باز گردد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۲۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحذروا زلّة العالم فإنّ زلّته تكبكه في النار؛ از لغزش عالم بپرهیزید که لغزش او در آتش نگون سارش خواهد کرد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۲۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحزم النَّاسُ أَكْظَمُهُمُ لِلغَيْظِ؛ آن که در فرو بردن خشم از دیگران بیشتر است از

همه کس دوران‌دیش تر است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۲۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحذروا البغی فیأنه لیس من عقوبه هی أحضر من عقوبه البغی؛ از ستمگری پرهیزید زیرا کیفری از کیفر ستمکاری آماده تر نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۲۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: احذروا الشَّهوه الخفیة: العالم یحب أن یجلس إلیه؛ از شهوت مخفی پرهیزید شهوت مخفی آن است که دانشمند دوست دارد کسان در محضر وی بنشینند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۲۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: احذر أن یری علیک آثار المحسنین و أنت تخلو من ذلک فتحشر مع المرأین؛ مبدا آثار نیکان در تو نمودار باشد و نیک نباشی که در این صورت با ریاکاران محشور خواهی شد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۲۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحب بیوتکم إلی الله بیت فیہ یتیم مکرم؛ محبوبترین خانه های شما در نظر خدا خانه ایست که در آن یتیمی محترم باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۲۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحب للناس ما تحب لنفسک؛ آنچه برای خود می خواهی برای مردم بخواه. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۲۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحب اللّهُ إلی الله تعالی إجراء الخیل و الرّمی؛ بهترین بازی ها در پیش خدا اسب دوانی و تیر اندازی است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۳۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحب الطّعام إلی الله ما کثرت علیه الأیدی؛ بهترین غذاها در پیش خدا آن است که گروهی بسیار بر آن بنشینند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۳۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبّ الحدیث إلی أصدقه؛ در نظر من بهترین سخنان آن است که راست تر

باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۳۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ الْحَبُّ فِي اللَّهِ وَ الْبَغْضُ فِي اللَّهِ؛ بهترین کارها در پیش خدا دوستی و دشمنی در راه خداست. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۳۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ حِفْظُ اللِّسَانِ؛ بهترین کارها در پیش خدا نگه داری زبان است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۳۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ بَعْدَ الْفَرَاغِ إِدْخَالَ السَّرُورِ عَلَى الْمُسْلِمِ؛ بهترین کارها در پیش خدا بعد از ادای واجبات خوشحال کردن مرد مسلمان است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۳۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ مَنْ أَطْعَمَ مِنْ جُوعٍ أَوْ دَفَعَ عَنْهُ مَغْرَمًا أَوْ كَشَفَ عَنْهُ كَرْبًا؛ بهترین کارها در پیش خدا آنست که بینوائی را سیر کنند، یا قرض او را پردازند یا زحمتی را از او دفع نمایند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۳۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أَحَبُّ لِلنَّاسِ مَا تَحَبَّ لِنَفْسِكَ تَكُنْ مُؤْمِنًا وَ أَحْسَنَ مَجَاوِرَةً مِنْ جَاوِرِكَ تَكُنْ مُسْلِمًا؛ آنچه برای خود می خواهی برای مردم بخواه تا مؤمن باشی و با همسایگان نیکی کن تا مسلمان باشی. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۳۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أَحَبُّ حَبِيبِكَ هَوْنَا مَا عَسَى أَنْ يَكُونَ بَغِيضَكَ يَوْمًا مَا وَ أَبْغَضَ بَغِيضَكَ هَوْنَا مَا عَسَى أَنْ يَكُونَ حَبِيبَكَ يَوْمًا مَا؛ در دوستی میانه نگهدار که شاید دوست روزی دشمن تو شود و در دشمنی راه افراط مسپار که شاید دشمن روزی دوست گردد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۳۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ أَدْوَمُهَا وَ إِنْ قَلَّ؛ محبوبترین کارها در پیش خدا کاریست که دوام آن بیشتر است اگر چه اندک باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۳۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: أَحَبُّ الْعِبَادِ إِلَى اللَّهِ الْأَتْقِيَاءُ الْأَخْفِيَاءُ؛ محبوبترین بندگان در پیش خدا پرهیزکاران گمنامند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۴۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: أَحَبُّ الْبِلَادِ إِلَى اللَّهِ مَسَاجِدُهَا وَأَبْغَضُ الْبِلَادِ إِلَى اللَّهِ أَسْوَاقُهَا؛ محبوبترین جای شهرها در پیش خدا مسجدهاست و منفورترین جای شهرها در پیش خدا بازارهاست. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۴۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ الصِّيَالَةُ لَوْقَتِهَا ثُمَّ بَرُّ الْوَالِدَيْنِ ثُمَّ الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ؛ بهترین کارها در نزد خدا نماز به وقت است آنگاه نیکی با پدر و مادر آنگاه جنگ در راه خدا. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۴۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: أُجِيبُوا الدَّاعِيَ وَلَا تَرُدُّوا الْهَدْيَةَ وَلَا تَضْرِبُوا الْمُسْلِمِينَ؛ دعوت را بپذیرید، هدیه را رد مکنید و مسلمانان را نزنید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۴۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: أَجْمَلُوا فِي طَلَبِ الدُّنْيَا فَإِنَّ كُلَّ مَيْسِرٍ لَمَّا كُتِبَ لَهُ مِنْهَا؛ در طلب دنیا معتدل باشید زیرا به هر کس هر چه قسمت اوست می رسد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۴۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: أَجْلُوا اللَّهَ يَغْفِرْ لَكُمْ؛ خدا را ستایش کنید تا شما را بیامرزد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۴۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِنَّ لِكُلِّ مَلِكٍ حِمَىٰ وَإِنَّ حِمَى اللَّهِ فِي الْأَرْضِ مَحَارِمُهُ؛ هر پادشاهی قرقی دارد و قرق خدا در زمین محرمات اوست. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۴۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: أَجْرُكُمْ عَلَى الْقِسْمِ الْجَدِّ أَجْرُكُمْ عَلَى النَّارِ؛ هر کس از شما در خوردن قسم جدی جری تر است به جهنم نزدیکتر است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۴۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: اجْتَنِبُوا دَعْوَاتِ الْمَظْلُومِ مَا بَيْنَهَا وَبَيْنَ اللَّهِ حِجَابٌ؛ از نفرین های مظلوم بترسید که

میان آن و خدا حجابی نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۴۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اجتنب الغضب؛ از خشم بپرهیز. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۴۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اثنان یعجلهما الله فی الدنیا البغی و عقوق الوالدین؛ دو چیز را خداوند در این جهان کیفر می دهد تعدی و ناسپاسی پدر و مادر. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۵۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اثنان یکرهما ابن آدم الموت و الموت خیر له من الفتنة و یکره قلّه المال و قلّه المال أقلّ للحساب؛ فرزند آدم از دو چیز بیزار است یکی مرگ در صورتی که مرگ برای او از فتنه بهتر است و کمی مال در صورتی که هر چه مال کمتر باشد حساب آن آسانتر است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۵۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اثنان لا ینظر الله إلیهم یوم القیامه قاطع الزحم و جار السوء؛ دو کس را خداوند روز قیامت به نظر رحمت نمی نگرد، آنکه با خویشان برود و آنکه با همسایه بدی کند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۵۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اثنان لا تجاوز صلاتهما رءوسهما عبد أبی من موالیه حتی یرجع و امرأه عصت زوجها حتی ترجع؛ دو کسند که نمازشان از سرشان بالاتر نمیرود بنده ای که از آقایان خود گریخته باشد تا هنگامی که باز گردد و زنی که شوهر خود را نافرمانی کرده باشد تا باز گردد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۵۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اتقوا الظلم فإنّ الظلم ظلمات یوم القیامه؛ از ستمگری بپرهیزید که ستمگری مایه تاریکی روز رستاخیز است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۵۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اتّقوا دَعْوَةَ الْمَظْلُومِ وَإِنْ كَانَ كَافِرًا فَإِنَّهَا لَيْسَ دُونَهَا حِجَابٌ؛ از نفرین مظلوم بترسید اگر چه کافر باشد، زیرا در برابر نفرین مظلوم پرده و مانعی نیست. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۵۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: اتَّقُوا دَعْوَةَ الْمَظْلُومِ فَإِنَّهَا تَصْعَدُ إِلَى السَّمَاءِ كَأَنَّهَا شَرَارَةٌ؛ از نفرین مظلوم بترسید که چون شعله آتش بر آسمان می رود. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۵۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: اتَّقِ اللَّهَ حَيْثُمَا كُنْتَ وَ اتَّبِعِ السَّبِيَّةَ الْحَسِيَّةَ تَمَحُّهَا وَ خَالِقِ النَّاسَ بِخُلُقٍ حَسَنٍ؛ هر کجا هستی از خدا بترس؛ به دنبال گناه کار نیک انجام بده تا آن را محو کند و با مردم خوش اخلاق و نیکو رفتار باش. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۵۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: اتَّقُوا اللَّهَ فِي النِّسَاءِ فَإِنَّهُنَّ عِنْدَكُمْ عَوَانٌ؛ در باره زنان از خدا بترسید که آنها پیش شما اسیرند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۵۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: اتَّقَى النَّاسِ مَنْ قَالَ الْحَقَّ فِيمَا لَهُ وَ عَلَيْهِ؛ از همه مردم پرهیزگارت آن کس است که حق را بر نفع و ضرر خویش بگوید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۵۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: اتَّقِ الْمَحَارِمَ تَكُنْ أَعْيَدَ النَّاسِ وَ أَرْضِ بِمَا قَسَمَ اللَّهُ لَكَ تَكُنْ أَعْنَى النَّاسِ؛ از چیزهای حرام پرهیز تا از همه کس عابدتر باشی و به قسمت خویش راضی باش تا از همه کس ثروتمندتر باشی. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۶۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: اتَّقُوا اللَّهَ وَاعِدُوا بَيْنَ أَوْلَادِكُمْ كَمَا تُحِبُّونَ أَنْ يُبْرِّوْكُمْ؛ از خدا بترسید و میان فرزندان خود به عدالت رفتار کنید همان طور که می خواهید با شما به نیکی رفتار کنند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۶۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: اتَّقُوا فِرَاسَةَ الْمُؤْمِنِ فَإِنَّهُ يَنْظُرُ بِنُورِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ؛ از فراست مؤمن بترسید که چیزها را با نور خدا می نگرد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۶۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: تَقُوا الْحَجَرَ الْحَرَامَ فِي الْبُنْيَانِ فَإِنَّهُ أَسَاسُ الْخَرَابِ؛ از استعمال سنگ حرام در ساختمان پرهیزید که مایه ویرانی است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۶۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اتَّقُوا دَعْوَةَ الْمَظْلُومِ فَإِنَّهَا تَحْمِلُ عَلَى الْعَمَامِ يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى وَ عِزَّتِي وَ جَلَالِي لَأَنْصُرَنَّكَ وَ لَوْ بَعْدَ حِينٍ؛ از نفرین مظلوم بترسید زیرا نفرین وی بر ابرها می رود و خداوند می گوید به عزت و جلال من سوگند که تو را یاری می کنم اگر چه پس از مدتی باشد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۶۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اتَّقِ دَعْوَةَ الْمَظْلُومِ فَإِنَّمَا يَسْأَلُ اللَّهُ تَعَالَى حَقَّهُ وَ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَا يَمْنَعُ ذَا حَقٍّ حَقَّهُ؛ از دعای مظلوم بپرهیز زیرا وی به دعا حق خویش را از خدا می خواهد و خدا حق را از حق دار دریغ نمی دارد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۶۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اتَّقِ اللَّهَ فِي عُسْرِكَ وَ يَسْرِكَ؛ در سختی و سستی از خدا بترس. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۶۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَتْرُكُوا الدُّنْيَا لِأَهْلِهَا فَإِنَّهُ مَنْ أَخَذَ مِنْهُ فَوْقَ مَا يَكْفِيهِ أَخَذَ مِنْ حَتْفِهِ وَ هُوَ لَا يَشْعُرُ؛ دنیا را به مردم دنیا واگذارید زیرا هر کس از دنیا بیش از حد کفایت بر گیرد در هلاک خویش می کوشد اما نمی داند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۶۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَتْرُكْ فُضُولَ الْكَلَامِ وَ حَسْبُكَ مِنَ الْكَلَامِ مَا تَبْلُغُ بِهِ حَاجَتَكَ؛ از سخنان بیهوده چشم پوش سخنی که رفع حاجت کند تو را کفایت کند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۶۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اتَّخِذُوا عِنْدَ الْفُقَرَاءِ أَيَادِي فَإِنَّ لَهُمْ دَوْلَةَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؛ با فقرا دوستی کنید زیرا در روز رستاخیز دولتی بزرگ دارند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۶۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَتَحْسَبُونَ الشِّدَّةَ فِي حَمْلِ الْحِجَارَةِ إِنَّمَا الشِّدَّةُ أَنْ يَمْتَلِي أَحَدُكُمْ غَيْظًا ثُمَّ يَغْلِبُهُ؛ آیا گمان می کنید نیرومندی در بردن سنگ است، نیرومند حقیقی آنست که خشمگین شود و بر خشم خود غالب گردد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۷۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَتُحِبُّ أَنْ يَلِينَ قَلْبِكَ وَ تُدْرِكَ حَاجَتَكَ؟ اِرْحَمِ الْيَتِيمَ وَ امْسَحْ رَأْسَهُ وَ اطْعِمَهُ مِنْ طَعَامِكَ يَلِينَ قَلْبِكَ وَ تُدْرِكَ حَاجَتِكَ؛ آیا دوست داری دلت نرم شود و حاجت خود بیابی بر یتیم رحمت آور وی را بنواز و از

غذای خویش بدو بخوران تا دلت نرم شود و حاجت خود بیایی. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۷۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **إِبْنُ آدَمَ عِنْدَكَ مَا يَكْفِيكَ وَ تَطْلُبُ مَا يَطْغِيكَ إِبْنُ آدَمَ لَا بِقَلِيلٍ تَقْنَعُ وَلَا بِكَثِيرٍ تَشْبَعُ؛** فرزند آدم، آنچه حاجت تو را رفع کند در دسترس خود داری و در پی آنچه تو را به طغیان وامیدارد روز می گذاری، به اندک قناعت نمی کنی و از بسیار سیر نمی شوی. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۷۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **إِبْنُ آدَمَ أَطْعَ رَبَّكَ تُسَمِّيَ عَاقِلًا وَلَا تَعَصِيهِ فَتُسَمِّيَ جَاهِلًا؛** فرزند آدم! پروردگار خویش را فرمانبردار باش تا تو را خردمند خوانند و از فرمان وی بیرون مباش که تو را نادان شمارند. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۷۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **يَلْغُوا حَاجَةَ مَنْ لَا يَسْتَطِيعُ إِبْلَاحَ حَاجَتِهِ. فَمَنْ أْبْلَغَ شَيْطَانًا حَاجَةَ مَنْ لَا يَسْتَطِيعُ إِبْلَاعَهَا تَبَّتْ اللَّهُ قَدَمَيْهِ عَلَى الصِّرَاطِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؛** حاجت کسی را که از ابلاغ آن ناتوانست به بزرگان برسانید زیرا هر کس حاجت درمانده ای را به بزرگی برساند روز رستخیز خداوند پاهای وی را بر صراط استوار می سازد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۷۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **أَبْغُونِي الضُّعْفَاءَ فَإِنَّمَا تَرْزُقُونَ وَ تَنْصُرُونَ بِضَعْفَائِكُمْ؛** ناتوان را پیش من آرید زیرا شما به برکت ناتوانان خود روزی می خورید و یاری می شوید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۷۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **أَبْغِضُ الْخَلْقِ إِلَى اللَّهِ مَنْ آمَنَ ثُمَّ كَفَرَ؛** منفورترین مردم پیش خدا آن کس است که ایمان آورد و سپس کافر شود. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۷۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **أَبْغِضُ الْحَلَالِ إِلَى اللَّهِ الطَّلَاقُ؛** منفورترین چیزهای حلال در پیش خدا طلاق است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۷۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **أَبِثِّرُوا وَ بَشِّرُوا مِنْ وَرَائِكُمْ أَنَّهُ مَنْ شَهِدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ صَادِقًا لَهَا دَخَلَ الْجَنَّةَ؛** شما را مژده می دهم و شما به دیگران مژده دهید که هر کس شهادت دهد که خدای یگانه نیست و بدان معتقد باشد وارد بهشت می شود. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۷۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَبَدُ الْمَوَدَّةِ لِمَنْ وَاذَكَ فَإِنَّهَا أُثْبِتُ؛ آن که با تو در دوستی می زند با وی ره دوستی گیر که این گونه دوستی پایدارتر است. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۷۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أَبَى اللَّهُ أَنْ يَقْبَلَ عَمَلَ صَاحِبٍ بَدَعَهُ حَتَّى يَدْعُ بِدَعْتِهِ؛ خداوند عمل بدعت گذار را نمی پذیرد تا از بدعت خویش دست بردارد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۸۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أَبَى اللَّهُ أَنْ يَجْعَلَ لِقَاتِلِ الْمُؤْمِنِ تَوْبَةً؛ خداوند از گناه قاتل مؤمن نمی گذرد و توبه او را نمی پذیرد. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۸۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: آمُرُوا النِّسَاءَ فِي بَنَاتِهِنَّ؛ با زنان در باره دخترانشان شور کنید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۸۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: آفَةُ الْعِلْمِ النِّسْيَانُ وَإِضَاعَتُهُ أَنْ تُحَدِّثَ بِهِ غَيْرَ أَهْلِهِ؛ آفت دانش فراموشی است و دانشی که به نا اهل سپاری، تلف می شود. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۸۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِثْمُ الْمَعْرُوفِ وَاجْتِنَابُ الْمُنْكَرِ وَانْظُرْ مَا يُعْجِبُ أذُنَكَ أَنْ يَقُولَ لَكَ الْقَوْمُ إِذَا قُتِلَ مِنْ عِنْدِهِمْ فَهَاتِهِ وَانْظُرِ الَّذِي تَكْرَهُ أَنْ يَقُولَ لَكَ الْقَوْمُ إِذَا قُتِلَ مِنْ عِنْدِهِمْ فَاجْتَنِبْهُ؛ نیک کردار باش و از کار بد بپرهیز بین میل داری دیگران در باره تو چه بگویند همان طور رفتار کن و از آنچه نمی خواهی در باره تو بگویند برکنار باش. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۸۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِثْتُوا الدَّعْوَةَ إِذَا دُعِيتُمْ؛ وقتی شما را دعوت کردند، بپذیرید. نهج الفصاحه

حدیث ۲۲۸۵

امام مهدی (علیه السلام) می فرمایند: اما ظهور فرج مربوط به خداست و وقت تعیین کنندگان دروغ گفته اند. (بحار الانوار/۱۸۱/۵۳)

حدیث ۲۲۸۶

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: شادمانی کردن در نزد غم دیده، دور از ادب است. (تحف العقول/۵۲۰)

حدیث ۲۲۸۷

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: رسیدن به خداوند متعال، سیر و سفری است که جز با شب زنده داری حاصل نگردد.
(مسند الامام العسکری/ ۲۹۰)

حدیث ۲۲۸۸

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: عبادت، زیاد روزه گرفتن و زیاد نماز خواندن نیست. عبادت، زیاد اندیشه کردن در امر خداست. (تحف العقول/ ۵۱۸)

حدیث ۲۲۸۹

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: از خدا بترسید و مایه‌ی زینت باشید نه زشتی. (تحف العقول/ ۴۸۸)

حدیث ۲۲۹۰

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: بپرهیز از شهرت طلبی و ریاست خواهی، که این دو انسان را به هلاکت و نابودی فرا می‌خواند. (بحار الانوار/ ۷۵/۳۷۲)

حدیث ۲۲۹۱

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: هر که را خیری نصیب شد خداوند نصیبت کرده است و هر که از شری محافظت شد، خدایش حفظ نموده است. (بحار الانوار/ ۷۵/۳۷۴)

حدیث ۲۲۹۲

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: اندیشه‌ی نادان، سرزبانست هست و سخن حکیم در قلبش. (بحار الانوار/ ۷۸/۳۷۹)

حدیث ۲۲۹۳

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: همنشین نادان، گرفتار است. (بحار الانوار/ ۷۸/۳۷۴)

حدیث ۲۲۹۴

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: هیچ بلائی نیست مگر اینکه در پیرامونش از طرف خدا نعمتی است. (بحار الانوار/ ۷۸/۳۷۴)

حدیث ۲۲۹۵

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: مجادله نکن که ارجمندی‌ات از میان می‌رود و از شوخی بر حذر باش که بر تو جسور می‌شوند. (تحف العقول/ ۴۸۶)

حدیث ۲۲۹۶

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: صورت نیکو، زیبایی ظاهر است و عقل نیکو زیبایی باطن. (بحار الانوار/۷۸/۳۷۹)

حدیث ۲۲۹۷

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: هر آنچه در باره‌ی ما اهل بیت از نیکی‌ها گفته می‌شود ما سزاوار آنیم و هر آنچه بدی درباره‌ی ما گفته می‌شود ما آن گونه نیستیم. (بحار الانوار/۷۵/۳۷۳)

حدیث ۲۲۹۸

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: آن که بر پشت باطل سوار شود، پشیمانی بر او فرود آید. (بحار الانوار/۷۸/۳۷۹)

حدیث ۲۲۹۹

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: حق نعمت را نمی‌شناسد مگر انسان شاکر، و شکرگذار نعمت نیست مگر عارف. (بحار الانوار/۷۸/۳۷۸)

حدیث ۲۳۰۰

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: هر کس انسان ناشایستی را مدح نماید خود را در جایگاه تهمت قرار داده است. (بحار الانوار/۷۸/۳۷۸)

حدیث ۲۳۰۱

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: همه‌ی محبت‌ها را به سوی ما جلب کنید و همه‌ی زشتی‌ها را از ما دور سازید. (بحار الانوار/۷۵/۳۷۳)

حدیث ۲۳۰۲

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: ناتوان‌ترین دشمنان کسی است که دشمنی‌اش را آشکار نماید. (بحار الانوار/۷۸/۳۷۹)

حدیث ۲۳۰۳

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: بهترین برادر تو کسی است که خطای تو نسبت به خود را فراموش کند. (بحار الانوار/۷۸/۳۷۷)

حدیث ۲۳۰۴

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: همانا شجاعت، اندازه دارد که اگر از آن فراتر رود گستاخی است. (بحار الانوار/۷۸/۳۷۷)

حدیث ۲۳۰۵

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: میانه روی اندازه دارد، که اگر از آن فراتر رود بخل است. (بحارالانوار/۳۷۷/۷۸)

حدیث ۲۳۰۶

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: دور اندیشی را حد و اندازه‌ای است که اگر بیشتر شود ترس است. (بحارالانوار/۳۷۷/۷۸)

حدیث ۲۳۰۷

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: بخشندگی، اندازه‌ای دارد که اگر از آن فراتر رود اسراف است. (بحارالانوار/۳۷۷/۷۸)

حدیث ۲۳۰۸

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: هیچ کس را به گونه‌ای احترام نکن که او به زحمت افتد. (بحارالانوار/۳۷۴/۷۸)

حدیث ۲۳۰۹

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: پرورش دادن نادان و ترک دادن معتاد از عادتش، معجزه آمیز است. (تحف العقول/۵۲۰)

حدیث ۲۳۱۰

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: زاهدترین مردم کسی است که کارهای حرام را ترک کند. (تحف العقول/۴۸۹)

حدیث ۲۳۱۱

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: پارساترین مردم کسی است که در کار شبهه ناک، توقف کند. (تحف العقول/۴۸۹)

حدیث ۲۳۱۲

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: کوشاترین مردم کسی است که گناهان را واگذارد. (تحف العقول/۴۸۹)

حدیث ۲۳۱۳

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: لا تمار فیذهب بهاؤک ، و لا تمازح فیجتراً علیک؛ جدال مکن تا احترامت برود ، و شوخی مکن تا بر تو گستاخ شوند . تحف العقول ، ص ۵۱۶

حدیث ۲۳۱۴

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: من رضی بدون الشرف من المجلس لم یزل الله و ملائکته یصلون علیه حتی یقوم؛ هر که به نشستن در جاهای معمولی مجلس بسنده کند ، خدا و فرشتگان بر او رحمت می فرستند تا برخیزد . تحف العقول ، ص ۵۱۶

حدیث ۲۳۱۵

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: من الذنوب التي لا تغفر: ليتنى لا أؤاخذ الا بهذا؛ از گناهایی که آمرزیده نشود این است که گفته شود: کاش بجز بر این گناه مؤاخذه نشوم. تحف العقول، ص ۵۱۷

حدیث ۲۳۱۶

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: بسم الله الرحمن الرحيم أقرب الى اسم الله الأعظم من سواد العين الى بياضها؛ نسبت بسم الله الرحمن الرحيم به اسم اعظم خدا، از سیاهی چشم به سفیدیش نزدیکتر است. تحف العقول، ص ۵۱۷

حدیث ۲۳۱۷

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: حب الأبرار للأبرار ثواب للأبرار، و حب الفجار للأبرار فضيلة للأبرار، و بغض الفجار للأبرار زين للأبرار، و بغض الأبرار للفجار خزي على الفجار؛ دوستی نیکان به نیکان ثواب است برای نیکان، و دوستی بدان به نیکان بزرگواری است برای نیکان، و دشمنی بدان با نیکان زینتی است برای نیکان، و دشمنی خوبان با بدان رسوایی است برای بدان. تحف العقول، ص ۵۱۷

حدیث ۲۳۱۸

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: من الجهل الضحك من غير عجب؛ خنده بیجا نشانه نادانی است. تحف العقول، ص ۵۱۷

حدیث ۲۳۱۹

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: كفاك أدبا تجنبك ما تكره من غيرك؛ از ادب همان بس که آنچه برای خود نمی پسندی، برای دیگران نیز می پسندی. مسند الامام العسکری، ص ۲۸۸

حدیث ۲۳۲۰

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: قلب الأحمق في فمه و فم الحكيم في قلبه؛ دل نابخرد در دهان اوست و دهان خردمند فرزانه در دل او. تحف العقول، ص ۵۱۹

حدیث ۲۳۲۱

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: من تعدى في طهوره كان كناقضه؛ کسی که در طهارت شرعی خود از حد تجاوز کند، همچون کسی است که آن را باطل کرده است. تحف العقول، ص ۵۲۰

حدیث ۲۳۲۲

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: ما ترك الحق عزيز الا ذل، و لا أخذ به ذليل الا عز؛ هیچ عزیزی حق را وانهد جز این

که خوار شود و هیچ خواری به حق نرود جز این که عزیز شود . تحف العقول ، ص ۵۲۰

حدیث ۲۳۲۳

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: من أنس بالله استوحش من الناس؛ کسی که با خدا مأنوس باشد ، از مردم گریزان گردد . مسند الامام العسکری ، ص ۲۸۷

حدیث ۲۳۲۴

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: جرأه الولد علی والده فی صغره تدعو الی العقوق فی کبره؛ فرزند خردسالی که به پدر گستاخی کند، چون بزرگ شد عاق و ناسپاس او گردد . تحف العقول ، ص ۵۲۰

حدیث ۲۳۲۵

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: خیر من الحیاء ما اذا فقدته بغضت الحیاء ، و شر من الموت ما اذا نزل بک أحببت الموت؛ بهتر از زندگی آن چیزی است که چون از دست دهی از زندگی بدت آید و بدتر از مرگ آن چیزی است که چون بر سرت آید مرگ را دوست بداری . تحف العقول ، ص ۵۲۰

حدیث ۲۳۲۶

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: من وعظ أخاه سرا فقد زانه ، و من وعظه علانیة فقد شانه؛ هر که نهانی برادر خود را پند دهد او را آراسته و زیور بسته ، و هر که در برابر دیگرانش پند دهد زشتش کرده . تحف العقول ، ص ۵۲۰

حدیث ۲۳۲۷

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: ما أقیح بالمؤمن أن تكون له رغبة تذله؛ چه زشت است برای مؤمن دلبستگی به چیزی که او را خوار می کند . تحف العقول ، ص ۵۲۰

حدیث ۲۳۲۸

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: أروع الناس من وقف عند الشبهة ، أعبد الناس من أقام علی الفرائض ، أزهد الناس من ترك الحرام ، أشد الناس اجتهادا من ترك الذنوب؛ پارساترین مردم کسی است که در هنگام شبهه توقف کند ، عابدترین مردم کسی است که واجبات را انجام دهد ، زاهدترین مردم کسی است که حرام را ترک نماید ، کوشنده ترین مردم کسی است که گناهان را رها سازد تحف العقول ، ص ۵۱۹

حدیث ۲۳۲۹

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که خود را سبک می شمارد، از شرّ او در امان نباش. (تحف العقول/۵۱۲)

حدیث ۲۳۳۰

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: کسی که از آفریدگار اطاعت کند، از خشم آفریده‌ها باکی ندارد. (تحف العقول/۴۸۲)

حدیث ۲۳۳۱

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: هر کس بیش از اندازه و حق خودش بخواهد، او به محرومیت شایسته تر است. (حیاه الامام علی الهادی (ع)/۱۵۷)

حدیث ۲۳۳۲

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: سوار بر مرکب چموش و خیره‌سر، اسیر جان خود و فرد نادان، اسیر زبان خود است. (بحار الانوار/۷۵/۳۶۹)

حدیث ۲۳۳۳

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: بی‌نیازی، کاستن از آرزوها و خشنودی به مقدار کفایت است. (بحار الانوار/۷۵/۳۶۶)

حدیث ۲۳۳۴

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: متواضع‌ترین مردم، بردبارترین و گشاده‌روترین و پناه‌ده‌ترین آنهاست. (بحار الانوار/۷۵/۳۶۶)

حدیث ۲۳۳۵

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: آفریدگارم! در برابرت خاکساریم و سرافکننده و فروتن. (بحار الانوار/۷۵/۳۶۸)

حدیث ۲۳۳۶

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: مصیبت برای بردبار یکی و برای نابردبار دو تاست. (بحار الانوار/۷۵/۳۷۰)

حدیث ۲۳۳۷

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: نادان، در بند زبان خویش است. (بحار الانوار/۷۵/۳۷۰)

حدیث ۲۳۳۸

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: هر که از خدا پروا کند، از او پروا کنند. و هر که از خدا اطاعت کند، اطاعتش کنند. (بحار الانوار/۷۸/۳۶۶)

حدیث ۲۳۳۹

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: دنیا بازاری است که مردمانی در آن سود می‌برند و گروهی زیان می‌بینند. (بحار الانوار/۷۵/۳۶۶)

حدیث ۲۳۴۰

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: اگر کسی برای تو دوستی و نظرش را به تمامه گذاشت (دوستانه تو را راهنمایی کرد) تو نیز با اطاعت، او را یاری نما. (بحارالانوار/۷۵/۳۶۵)

حدیث ۲۳۴۱

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: شاید ستمگر بردبار، روزی به خاطر بردباری‌اش بخشیده شود و چه بسا صاحب حق نادان، نور حق خود را به نادانی خاموش کند. (بحارالانوار/۷۵/۳۶۵)

حدیث ۲۳۴۲

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: شب‌زنده‌داری، خواب را لذیذتر می‌کند و گرسنگی بر حلاوت طعام می‌افزاید. (بحارالانوار/۷۵/۳۶۹)

حدیث ۲۳۴۳

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: از حسد بپرهیز، زیرا حسد بدترین و زشت‌ترین خلق است. (مستدرک الوسائل/۱۲/۲۳)

حدیث ۲۳۴۴

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: از حسد بپرهیز زیرا در تو اثر بد می‌گذارد و در دشمنیت هم تاثیری ندارد. (مستدرک الوسائل/۱۲/۲۰)

حدیث ۲۳۴۵

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: همانا استاد و شاگرد هر دو در رشد و ترقی شریک‌اند. (بحارالانوار/۷۵/۳۶۶)

حدیث ۲۳۴۶

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: تقدیرها، آنچه را که به ذهنت خطور نمی‌کرده به تو نشان می‌دهد. (بحارالانوار/۷۵/۳۶۹)

حدیث ۲۳۴۷

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: به یاد آور هنگامی را که در برابر خانواده‌ات در بستر مرگ افتاده‌ای در حالی که نه طیبی مرگ را می‌تواند از تو بازدارد و نه دوستی می‌تواند برایت سودمند باشد. (بحارالانوار/۷۵/۳۷۰)

حدیث ۲۳۴۸

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: کلام حکیمانه در خوی فاسد اثر نمی‌گذارد. (بحارالانوار/۷۵/۳۷۰)

حدیث ۲۳۴۹

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: هر گاه خداوند خیر بنده‌ای را بخواهد هنگامی که به او تذکر داده می‌شود، می‌پذیرد.
(مستدرک الوسائل ۸/۳۲۹)

حدیث ۲۳۵۰

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: بیهوده گویی، سخنان خنده‌آور کم‌خردان و کار نادانان است. (بحار الانوار/۷۵/۳۶۹)

حدیث ۲۳۵۱

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: کسی که از خویشان راضی باشد، خشم گیرندگان بر او بسیار گردند. (بحار الانوار/۶۹/۳۱۶)

حدیث ۲۳۵۲

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: افسوس کوتاهی کارهای گذشته را با تلاش در آینده جبران کنید. (مسند الامام الهادی (ع)/۳۰۴)

حدیث ۲۳۵۳

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: برای نعمت‌ها، همسایه‌ی خوبی باشید و با شکرگزاری، خواستار افزایش آن باشید. (مسند الامام الهادی (ع)/۳۰۵)

حدیث ۲۳۵۴

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: مردم در دنیا با اموالشان هستند و در آخرت با اعمالشان. (مسند الامام الهادی (ع)/۳۰۴)

حدیث ۲۳۵۵

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: نارضایتی پدر و مادر، باعث ضعف و ذلت آدمی می‌شود. (مسند الامام الهادی (ع)/۳۰۳)

حدیث ۲۳۵۶

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: خداوند دنیا را سرای امتحان و آزمایش ساخته و آخرت را سرای رسیدگی قرار داده است، و بلای دنیا را وسیله‌ی ثواب آخرت و ثواب آخرت را عوض بلای دنیا قرار داده است. (تحف العقول/۵۱۲)

حدیث ۲۳۵۷

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: شخص شکرگزار به سبب شکر، سعادتمندتر است تا به سبب نعمتی که باعث شکر شده است، زیرا نعمت، کالای دنیاست و شکر گذاری، نعمت دنیا و آخرت است. (تحف العقول/۵۱۲)

حدیث ۲۳۵۸

امام هادی (علیه السلام) می‌فرماید: هر که بر طریق خداپرستی محکم و استوار باشد، مصائب دنیا بر وی سبک آید، گرچه تکه تکه

شود. (تحف العقول/۵۱۱)

حدیث ۲۳۵۹

امام هادی (علیه السلام) می‌فرمایند: فروتنی در آن است که با مردم چنان باشی که دوست داری با تو چنان باشند. (المحججه البیضاء/۵/۲۲۵)

حدیث ۲۳۶۰

امام هادی (علیه السلام) می‌فرمایند: من التقی الله یتقی ، و من أطاع الله یطاع ، و من أطاع الخالق لم یبال سخط المخلوقین . و من أسخط الخالق فلیقن أن یحل به سخط المخلوقین؛ هر کس از خدا بترسد، مردم از او بترسند، و هر که خدا را اطاعت کند، از او اطاعت کنند، و هر که مطیع آفریدگار باشد، باکی از خشم آفریدگان ندارد و هر که خالق را به خشم آورد باید یقین کند که به خشم مخلوق دچار می‌گردد. تحف العقول، ص ۵۱۰

حدیث ۲۳۶۱

امام هادی (علیه السلام) می‌فرمایند: إن الله جعل الدنيا دار بلوی و الآخرة دار عقبی ، و جعل بلوی الدنيا لثواب الآخرة سببا ، و ثواب الآخرة من بلوی الدنيا عوضا، خداوند دنیا را سرای امتحان و آزمایش ساخته و آخرت را سرای رسیدگی قرار داده است، و بلای دنیا را وسیله ثواب آخرت، و ثواب آخرت را عوض بلای دنیا قرار داده است. تحف العقول، ص ۵۱۲

حدیث ۲۳۶۲

امام هادی (علیه السلام) می‌فرمایند: إن الظالم الحالم یکاد أن یعفی علی ظلمه بحلمه و إن المحق السفيه یکاد أن یطفئ نور حقه بسفهه؛ ستمکار بردبار، بسا که بوسیله حلم و بردباری خود از ستمش گذشت شود و حق دار نابخرد، بسا که به سفاهت خود، نور حق خویش را خاموش کند. تحف العقول، ص ۵۱۲

حدیث ۲۳۶۳

امام هادی (علیه السلام) می‌فرمایند: لو سلک الناس وادیا شعبا لسلکت وادی رجل عبد الله وحده خالصا؛ اگر همه مردم مسیری را انتخاب کنند و در آن گام نهند، من به راه کسی که تنها خدا را خالصانه می‌پرستد خواهم رفت. بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۲۴۵

حدیث ۲۳۶۴

امام هادی (علیه السلام) می‌فرمایند: خیر من الخیر فاعله ، و أجمل من الجمیل قائله ، و أرجح من العلم حامله ، و شر من الشر جالبه ، و أهول من الهول راکبه؛ بهتر از نیکی نیکوکار است، و زیباتر از زیبایی، گوینده آن است، و برتر از علم حامل آن است، و بدتر از بدی، عامل به آن است، و وحشتناکتر از وحشت، آورنده آن است. مسند الامام الهادی، ص ۳۰۴

حدیث ۲۳۶۵

امام هادی (علیه السلام) می‌فرمایند: لا تطلب الصفا ممن کدرت علیه ، و لا الوفاء لمن غدرت به ، و لا النصیح ممن صرفت سوء

ظنک الیه ، فإنما قلب غیرک کقلبک له؛ از کسی که بر او خشم گرفته ای ، صفا و صمیمیت نخواه و از کسی که به وی خیانت کرده ای ، وفا مطلب ، و از کسی که به او بدبین شده ای ، انتظار خیرخواهی نداشته باش ، که دل دیگران برای تو همچون دل تو برای آنهاست . مسند الامام الهادی ، ص ۳۰۵

حدیث ۲۳۶۶

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: أذکر مصرعک بین یدی أهلک ، و لاطیب یمنعک و لاحبیب ینفعک؛ وقت جان دادنت نزد خانواده ات را به یاد آر که در آن هنگام طبیعی جلوگیر مرگت و دوستی نفع رسانت نباشد . مسند الامام الهادی ، ص ۳۰۴

حدیث ۲۳۶۷

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: الحکمة لا تنجع فی الطباع الفاسدة؛ حکمت ، اثری در دل‌های فاسد نمی گذارد . مسند الامام الهادی ، ص ۳۰۴

حدیث ۲۳۶۸

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: العتاب مفتاح الثقال ، و العتاب خیر من الحقد؛ گلایه کلید گرانباری است ، ولی گلایه بهتر از کینه توزی است . مسند الامام الهادی ، ص ۳۰۴

حدیث ۲۳۶۹

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: هر که پدر و مادر را اندوهگین کند آنان را ناسپاسی کرده . تحف العقول

حدیث ۲۳۷۰

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: برای هر چیزی زکاتی است ، و زکات تن روزه های مستحبی است . تحف العقول

حدیث ۲۳۷۱

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: سختی ناحق را آن کس شناسد که بدان محکوم گردد . تحف العقول

حدیث ۲۳۷۲

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: کمک به ناتوان از بهترین صدقه است . تحف العقول

حدیث ۲۳۷۳

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: نماز نافله راه نزدیک شدن هر مؤمنی به خداوند است . تحف العقول

حدیث ۲۳۷۴

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: برای هر چیزی دلیلی باید ، و دلیل خردمند تفکر است ، و دلیل تفکر خاموشی . تحف العقول

حدیث ۲۳۷۵

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: مصیبت برای شکایا یکی است و برای بی تابى کننده دوتاست . تحف العقول

حدیث ۲۳۷۶

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: سخن نیک را از هر کسی ، هر چند به آن عمل نکنند، فرا گیرید . بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۰

حدیث ۲۳۷۷

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: هر که خوش نیت باشد ، روزی اش افزایش می یابد . بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۵

حدیث ۲۳۷۸

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: بهترین چیزی را که دوست دارید درباره شما بگویند ، درباره مردم بگویند . بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۶۵ ، ص ۱۵۲

حدیث ۲۳۷۹

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: دعای انسان پشت سر برادر دینی اش ، نزدیکترین و سریعترین دعا به اجابت است . کافی ، ج ۲ ، ص ۵۰۷

حدیث ۲۳۸۰

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: چون مؤمن با مؤمنی دست دهد ، پاک و بی گناه از یکدیگر جدا می شوند . بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۷۳ ، ص ۲۰

حدیث ۲۳۸۱

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: از دشمنی پرهیزید ، زیرا فکر را مشغول کرده و مایه نفاق می گردد . بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۲ ، ص ۳۰۱

حدیث ۲۳۸۲

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: هیچ کس از گناهان سالم نمی ماند ، مگر اینکه زبانش را نگه دارد . بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۸

حدیث ۲۳۸۳

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: امروز، غنیمت است، در حالی که نمی دانی فردا، از آن کیست. بحارالانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۷۵، ص ۱۷۹

حدیث ۲۳۸۴

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: دوستی قلبی برادرت را از اندازه دوستی قلبی خودت نسبت به او بفهم. تحف العقول، ص ۳۰۴

حدیث ۲۳۸۵

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: ایمان، دوستی (با دوستان خدا) و دشمنی (با دشمنان خدا) است. تحف العقول، ص ۳۰۴

حدیث ۲۳۸۶

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: در طلب آموزش از خدا اصرار کنید، که موجب محو گناهان می گردد. تحف العقول، ص ۳۰۸

حدیث ۲۳۸۷

امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: بیندیشید و برای آنچه آفریده شده‌اید کار کنید، زیرا خداوند شما را بیهوده نیافریده است. (بحارالانوار/۱۲۸/۷۵)

حدیث ۲۳۸۸

امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: نزد خداوند چیزی محبوب تر از درخواست کردن از او نیست. (بحارالانوار/۱۴۱/۷۵)

حدیث ۲۳۸۹

امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: خداوند دل‌های حزین را دوست دارد. (الکافی/۹۹/۲)

حدیث ۲۳۹۰

امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: امر خدا و اطاعت او و اطاعت هر کسی که او واجب کرده است را بر همه چیز مقدم بدارید. (بحارالانوار/۱۴۸/۷۵)

حدیث ۲۳۹۱

امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: از ترک کردن زشتی، هر چند به آن معروف شده باشی، امتناع مکن. (بحارالانوار/۱۶۱/۷۵)

حدیث ۲۳۹۲

امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: شگفتا! شگفتا! از کسی که برای دنیای فانی کار می کند و سرای جاودانی را ترک می کند.

(بحارالانوار/۱۲۷/۷۰)

حدیث ۲۳۹۳

امام سجاده (علیه السلام) می فرماید: اگر کسی در سمت راست تو ایستاد و به تو ناسزا گفت آن گاه به سمت چپ تو آمد و عذرخواهی نمود عذرخواهی او را بپذیر. (تحف العقول/۲۷۹)

حدیث ۲۳۹۴

امام سجاده (علیه السلام) می فرماید: چه بسیار کسانی که با تعریف دیگران فریب خورده اند و چه بسیار افرادی که از پرده پوشی نیک خدا، مغرور شده اند و چه بسیار افرادی که لطف خدا آن‌ها را سرگرم کرده است. (بحارالانوار/۱۶۱/۷۵)

حدیث ۲۳۹۵

امام سجاده (علیه السلام) می فرماید: هر که به روزی که خدا به او داده بسنده کند از ثروتمندترین مردم است. (تحف العقول/۲۸۲)

حدیث ۲۳۹۶

امام سجاده (علیه السلام) می فرماید: همنشینی با دانشمندان موجب فزونی خرد است. (بحارالانوار/۱۴۱/۷۵)

حدیث ۲۳۹۷

امام سجاده (علیه السلام) می فرماید: از معاشرت با دروغگو پرهیز، زیرا او مانند سراب است که دور را به تو نزدیک و نزدیک را به تو دور می نمایاند. (بحارالانوار/۱۳۷/۷۵)

حدیث ۲۳۹۸

امام سجاده (علیه السلام) می فرماید: از معاشرت با بخیل پرهیز، زیرا او در نهایت نیازت به وی، تو را از کمکش محروم می کند. (بحارالانوار/۱۳۷/۷۵)

حدیث ۲۳۹۹

امام سجاده (علیه السلام) می فرماید: از معاشرت با فاسق پرهیز، زیرا او تو را به لقمه‌ای یا کمتر از آن می فروشد. (بحارالانوار/۱۳۷/۷۵)

حدیث ۲۴۰۰

امام سجاده (علیه السلام) می فرماید: از دروغ کوچک و بزرگ، جدی و شوخی پرهیز کن، که بی شک انسان وقتی در امور کوچک دروغ می گوید بر دروغگویی در امور بزرگ نیز جرأت پیدا می کند. (بحارالانوار/۱۶۱/۷۵)

حدیث ۲۴۰۱

امام سجاده (علیه السلام) می فرمایند: هر کس بزرگی خود را دریابد دنیا در پیش او کوچک می شود. (تحف العقول/۲۷۸)

حدیث ۲۴۰۲

امام سجاده (علیه السلام) می فرمایند: همدمی با درستکاران انسان را به درستی سوق می دهد. (الکافی/۱/۲۰)

حدیث ۲۴۰۳

امام سجاده (علیه السلام) می فرمایند: آن که از دنیا دل بریده است مصیبت های آن برایش آسان شده و دل نگران نمی شود. (بحار الانوار/۷۸/۱۴۰)

حدیث ۲۴۰۴

هر که مومن گرسنه ای را غذا دهد خداوند او را از میوه های بهشت اطعام نماید. (بحار الانوار/۷۱/۳۸۴)

حدیث ۲۴۰۵

امام سجاده (علیه السلام) می فرمایند: از خدای تعالی به خاطر قدرتش بر تو بترس و از او به خاطر نزدیکی اش به تو شرم کن. (بحار الانوار/۷۵/۱۶۰)

حدیث ۲۴۰۶

امام سجاده (علیه السلام) می فرمایند: هر که دلداری خدا در او اثر نگذارد از حسرت های دنیا جانش به لب آید. (بحار الانوار/۷۰/۸۹)

حدیث ۲۴۰۷

امام سجاده (علیه السلام) می فرمایند: هر کس راهنمای حکیمی را نداشته باشد تا او راهنمایی کند هلاک می شود. (بحار الانوار/۷۵/۱۵۹)

حدیث ۲۴۰۸

امام سجاده (علیه السلام) می فرمایند: هر که را خدا بی نیاز کند مردم محتاج او می شوند. (بحار الانوار/۷۸/۱۴۲۶)

حدیث ۲۴۰۹

امام سجاده (علیه السلام) می فرمایند: بزرگوار به بخشش خویش خوشود است و پست به ثروتش افتخار می کند. (بحار الانوار/۷/۱۶۱)

حدیث ۲۴۱۰

امام سجاده (علیه السلام) می فرمایند: تمام نیکی در خویشنداری انسان است. (بحار الانوار/۷۵/۱۳۶)

حدیث ۲۴۱۱

امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: هر که مومن تشنه‌ای را آب دهد خداوند او را از شراب خالص و صاف بهشتی سیراب گرداند.
(بحار الانوار/ ۷۱/۳۸۴)

حدیث ۲۴۱۲

امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: برای هر چیز بهره‌ای است و بهره‌ی گوش سخن نیکوست. (بحار الانوار / ۷۵/۱۶۰)

حدیث ۲۴۱۳

امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: آزار نرساندن نشانه‌ی کمال خرد و مایه‌ی آسایش دو گیتی است. (میزان الحکمه/ ۱/۱۱۹)

حدیث ۲۴۱۴

قالَ الْأَمَامُ الْحُسَيْنِ - عَلَيْهِ السَّلَام - : مَنْ عَرَفَ حَقَّ أَبُوَيْهِ الْأَفْضَلَيْنِ مُحَمَّدٍ وَعَلِيٍّ، وَ أَطَاعَهُمَا، قِيلَ لَهُ: تَبْحِجُ فِي أَيِّ الْجَنَانِ شِئْتُ ؛ امام حسين - عليه السلام - فرمودند: هر شخصی که حق والدینش حضرت محمد - صلی الله علیه وآله وسلم - و حضرت علی - علیه السلام - را که با شرافت و با فضیلت ترین انسانها هستند، بشناسد و - در تمام امور زندگی - از ایشان تبعیت و اطاعت کند؛ در قیامت به او خطاب می شود: هر قسمتی از بهشت را که خواستار باشی، می توانی انتخاب و در آن وارد شوی. نهج الشهادة، ص ۲۹۳

حدیث ۲۴۱۵

قالَ الْأَمَامُ الْحُسَيْنِ - عَلَيْهِ السَّلَام - : أَهْلَكَ النَّاسَ إِثْنَانِ: خَوْفُ الْفَقْرِ، وَ طَلْبُ الْفَخْرِ ؛ امام حسين - عليه السلام - فرمودند: دو چیز مردم را هلاک و بیچاره گردانده است: یکی ترس از این که مبادا در آینده فقیر و نیازمند دیگران گردند. و دیگری فخر کردن - در مسائل مختلف - و مباحات بر دیگران است. بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۵۴، ح ۹۶

حدیث ۲۴۱۶

قالَ الْأَمَامُ الْحُسَيْنِ - عَلَيْهِ السَّلَام - : لَا يَكْمِلُ الْعُقْلُ إِلَّا بِاتِّبَاعِ الْحَقِّ ؛ امام حسين - عليه السلام - فرمودند: بینش و عقل و درک انسان تکمیل نمی گردد مگر آن که - اهل حق و صداقت باشد و - از حقایق، تبعیت و پیروی کند. بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۱۲۷، ح

۱۱

حدیث ۲۴۱۷

قالَ الْأَمَامُ الْحُسَيْنِ - عَلَيْهِ السَّلَام - : الْبُكَاءُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ نَجَاتٌ مِنَ النَّارِ وَقَالَ: بُكَاءُ الْعُمُونَ، وَ خَشْيَةُ الْقُلُوبِ مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ ؛ امام حسين - عليه السلام - فرمودند: گریان بودن به جهت ترس از - عذاب - خداوند، سبب نجات از آتش دوزخ خواهد بود و فرمودند: گریان بودن چشم و خشیت داشتن دل ها یکی از نشانه های رحمت الهی - برای بنده - است. مستدرک الوسائل، ج ۱۱، ص ۲۴۵،

ح ۱۲۸۱

حدیث ۲۴۱۸

قالَ الْأَمَامُ الْحُسَيْنِ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - : مَنْ حَاوَلَ أَمْرًا بِمَعْصِيَةِ اللَّهِ كَانَ أَفْوَتْ لِمَا يَرْجُو وَ أَسْرِعَ لِمَجِيئِهِ مَا يَحْدَرُ ؛ امام حسين - عليه السلام - فرمودند: هر کس از روی نافرمانی و معصیتِ خداوند، کاری را انجام دهد، آنچه را آرزو دارد سریع تر از دست می دهد و به آنچه هراسناک و بیمناک می باشد مبتلا می گردد. وسائل الشیعه، ج ۱۶، ص ۱۵۳، ح ۳

حدیث ۲۴۱۹

قالَ الْأَمَامُ الْحُسَيْنِ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - : يَا ابْنَ آدَمَ، إِنَّمَا أَنْتَ أَيَّامٌ، كُلَّمَا مَضَى يَوْمٌ ذَهَبَ بَعْضُكَ ؛ امام حسين - عليه السلام - فرمودند: ای فرزند آدم، بدرستی که تو مجموعه ای از زمان ها و روزگار هستی، هر آنچه از آن بگذرد، زمانی از توفانی و سپری گشته است - بنابراین لحظات عمرت را غنیمت شمار که جبران ناپذیر است - نهج الشهادة، ص ۳۴۶

حدیث ۲۴۲۰

قالَ الْأَمَامُ الْحُسَيْنِ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - : مَنْ نَفَسَ كُرْبِيَّةَ مُؤْمِنٍ، فَرَجَّ اللَّهُ عَنْهُ كَرْبَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ؛ امام حسين - عليه السلام - فرمودند: هر کس گره ای از مشکلات مؤمنی باز کند و مشککش را برطرف نماید، خداوند متعال مشکلات دنیا و آخرت او را اصلاح می نماید. مستدرک الوسائل، ج ۱۲، ص ۴۱۶، ح ۱۳

حدیث ۲۴۲۱

قالَ الْأَمَامُ الْحُسَيْنِ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - : إِنَّ أَعْمَالَ هَذِهِ الْأُمَّةِ مَا مِنْ صَبَاحٍ إِلَّا وَ تُعْرَضُ عَلَى اللَّهِ تَعَالَى ؛ امام حسين - عليه السلام - فرمودند: همانا - نامه کردار و - اعمال این امت، در هر صبحگاه بر خداوند متعال عرضه می گردد. بحار الأنوار، ج ۷۰، ص ۳۵۳، ح ۵۴

حدیث ۲۴۲۲

قالَ الْأَمَامُ الْحُسَيْنِ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - : لِكُلِّ دَاءٍ دَوَاءٌ، وَ دَوَاءُ الذُّنُوبِ الْإِسْتِغْفَارُ ؛ امام حسين - عليه السلام - فرمودند: برای هر غم و دردی درمان و دوائی است و جبران و درمان گناه، طلب مغفرت و آمرزش از درگاه خداوند می باشد. لکافی، ج ۲، ص ۴۳۹، ح ۸

حدیث ۲۴۲۳

قالَ الْأَمَامُ الْحُسَيْنِ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - : لَا يَأْمَنُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا مَنْ قَدَّ خَافَ اللَّهَ فِي الدُّنْيَا ؛ امام حسين - عليه السلام - فرمودند: کسی در روز قیامت از شدائد و احوال آن در امان نمی باشد، مگر آن که در دنیا از خداوند متعال ترس داشته باشد - و اهل گناه و معصیت نگرند - بحار الأنوار، ج ۴۴، ص ۱۹۲، ح ۵

حدیث ۲۴۲۴

قالَ الْأَمَامُ الْحُسَيْنِ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - : إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ الدُّنْيَا لِلْبَلَاءِ، وَ خَلَقَ أَهْلَهَا لِلْفَنَاءِ ؛ امام حسين - عليه السلام - فرمودند: به درستی که خداوند متعال دنیا - و اموال آن - را برای آزمایش افراد آفریده است. و همچنین موجودات دنیا را جهت فناء - و انتقال از این دنیا به جهانی دیگر - آفریده است. نهج الشهادة، ص ۱۹۶

حدیث ۲۴۲۵

قالَ الأمامُ الحُسينَ - عليه السلام - : مُجالَسَةُ أَهْلِ الدُّنْءَةِ شَرٌّ، وَ مُجالَسَةُ أَهْلِ الفِئْسِقِ رِييَةٌ ؛ امام حسين - عليه السلام - فرمودند: همنشینی با اشخاص پست و رذل سبب شرّ و بد یختی خواهد گشت و همنشینی و مجالست با معصیت کاران موجب شكّ و بدبینی خواهد شد. بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۱۲۲، ح ۵

حدیث ۲۴۲۶

قالَ الأمامُ الحُسينَ - عليه السلام - : وَ اَعْلَمُوا إِنَّ حَوائِجَ النَّاسِ إِلَيْكُمْ مِنْ نِعَمِ اللَّهِ عَلَيْكُمْ، فَلا تَمِيلُوا النَّعَمَ فَتَحَوَّلَ نِقَمًا ؛ امام حسين - عليه السلام - فرمودند: توجه داشته باشید که احتیاج و مراجعه مردم به شما از نعمت های الهی است، پس نسبت به نعمت ها روی بر نگردانید؛ و گرنه به نقت و بلا گرفتار خواهد شد. هج الشّهاده، ص ۳۸

حدیث ۲۴۲۷

قالَ الأمامُ الحُسينَ - عليه السلام - : مَنْ عَبَدَ اللَّهَ حَقَّ عِبادَتِهِ، آتاهُ اللَّهُ فَوْقَ أمانِيهِ وَ كِفايَتِهِ ؛ امام حسين - عليه السلام - فرمودند: هر کس خداوند متعال را با صداقت و خلوص، عبادت و پرستش نماید، خدای متعال او را به بهترین آرزوهایش می رساند و امور زندگی را تأمین می نماید. بحار الأنوار، ج ۶۸، ص ۱۸۳، ح ۴۴

حدیث ۲۴۲۸

قِيلَ لِلْحُسينِ بنِ عَلِيٍّ - عليه السلام - : مَنْ أَعْظَمَ النَّاسِ قَدْرًا؟ قالَ: مَنْ لَمْ يُبَالِ الدُّنْيا فِي يَدِي مَنْ كَانَتْ ؛ از امام حسين - عليه السلام - سؤال شد: با شخصیت ترین افراد چه کسی است؟ حضرت در جواب فرمودند: آن کسی است که اهمیت ندهد که دنیا در دست چه کسی می باشد. تنبيه الخواطر، ص ۳۴۸

حدیث ۲۴۲۹

قالَ الأمامُ الحُسينَ - عليه السلام - : مَنْ لَبِسَ ثَوْبًا يُشْهَرُهُ كَساهُ اللَّهُ يَوْمَ القِيامَةِ ثَوْبًا مِنَ النَّارِ ؛ امام حسين - عليه السلام - فرمودند: هر کس لباس شهرت - و انگشت نما از هر جهت - بپوشد، خداوند او را در روز قیامت لباسی از آتش می پوشاند. الکافی، ج ۶، ص ۴۴۵، ح ۴

حدیث ۲۴۳۰

قالَ الأمامُ الحُسينَ - عليه السلام - : عِبادِ اللَّهِ! لا تَشْتَعِلُوا بِالدُّنْيا، فَإِنَّ القَبْرَ بَيْتُ العَمَلِ، فَاعْمَلُوا وَ لا تَعْمَلُوا ؛ امام حسين - عليه السلام - فرمودند: ای بندگان خدا، خود را مشغول و سرگرم دنیا - و تجملات آن - قرار ندهید که همانا قبر، خانه ای است که تنها عمل - صالح - در آن مفید و نجات بخش می باشد، پس مواظب باشید که غفلت نکنید. نهج الشّهاده، ص ۴۷

حدیث ۲۴۳۱

قالَ الأمامُ الحُسينَ - عليه السلام - : إِنَّ قَوْمًا عَبَدُوا اللَّهَ رَغْبَةً فَتِلْكَ عِبادَةُ التُّجارِ، وَ إِنَّ قَوْمًا عَبَدُوا اللَّهَ رَهْبَةً فَتِلْكَ عِبادَةُ العَبِيدِ، وَ إِنَّ

قَوْمًا عَبَدُوا اللَّهَ شُكْرًا فَتِلْكَ عِبَادَةُ الْأَخْرَارِ، وَ هِيَ أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ؛ امام حسین - علیه السلام - فرمودند: همانا عده ای خداوند متعال را به جهت طمع و آرزوی بهشت عبادت می کنند که آن یک معامله و تجارت خواهد بود و عده ای دیگر از روی ترس خداوند را عبادت و ستایش می کنند که همانند عبادت و اطاعت نوکر از ارباب باشد و طائفه ای هم به عنوان شکر و سپاس از روی معرفت، خداوند متعال را عبادت و ستایش می نمایند و این نوع، عبادت آزادگان است که بهترین عبادات می باشد. بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۱۱۷، ح ۵

حدیث ۲۴۳۲

قَالَ الْأَمَامُ الْحُسَيْنِ - عَلَيْهِ السَّلَام - : إِنَّ أَجْوَدَ النَّاسِ مَنْ أُعْطِيَ مَنْ لَا يَزُجُوهُ، وَإِنَّ أَعْفَى النَّاسِ مَنْ عَفَى عَنْ قُدْرَتِهِ، وَإِنَّ أَوْصَلَ النَّاسِ مَنْ وَصَلَ مَنْ قَطَعَهُ؛ امام حسین - علیه السلام - فرمودند: همانا سخاوتمندترین مردم آن کسی است که کمک نماید به کسی که امیدی به وی نداشته است. و بخشنده ترین افراد آن شخصی است که - نسبت به ظلم دیگری با آن که توان انتقام دارد - گذشت نماید. صله رحم کننده ترین مردم و دید و بازدید کننده نسبت به خویشان، آن کسی است که صله رحم نماید با کسی که با او قطع رابطه کرده است. بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۱۲۱، ح ۴

حدیث ۲۴۳۳

قَالَ الْأَمَامُ الْحُسَيْنِ - عَلَيْهِ السَّلَام - : النَّاسُ عَيْبُ الدُّنْيَا، وَ الدِّينُ لَعِبٌ عَلَى أَلْسِنَتِهِمْ، يَحُوطُونَهُ مَا دَارَتْ بِهِ مَعَائِشُهُمْ، فَإِذَا مُحِصُوا بِالْبَلَاءِ قَلَّ الدِّيَانُونَ؛ امام حسین - علیه السلام - فرمودند: افراد جامعه بنده و تابع دنیا هستند و مذهب، بازیچه زبانشان گردیده است و برای امرار معاش خود، دین را محور قرار داده اند - و سنگ اسلام را به سینه می زنند - پس اگر بلائی همانند خطر - مقام و ریاست، جان، مال، فرزند و موقعیت، ... - انسان را تهدید کند، خواهی دید که دین داران واقعی کمیاب خواهند شد. محبته البيضاء، ج ۴، ص ۲۲۸

حدیث ۲۴۳۴

قَالَ الْأَمَامُ الْحُسَيْنِ - عَلَيْهِ السَّلَام - : إِعْمَلْ عَمَلِ رَجُلٍ يَعْلَمُ أَنَّهُ مَأْخُودٌ بِالْأَجْرَامِ، مُجْزَى بِالْإِحْسَانِ؛ امام حسین - علیه السلام - فرمودند: کارها و امور خود را همانند کسی تنظیم کن و انجام ده که می داند و مطمئن است که در صورت خلاف تحت تعقیب قرار می گیرد و مجازات خواهد شد. و در صورتی که کارهایش صحیح باشد پاداش خواهد گرفت. بحار الأنوار، ج ۲، ص ۱۳۰، ح ۱۵

حدیث ۲۴۳۵

قَالَ الْأَمَامُ الْحُسَيْنِ - عَلَيْهِ السَّلَام - : لَا تَقُولَنَّ فِي أَخِيكَ الْمُؤْمِنِ إِذَا تَوَارَى عَنْكَ إِلَّا مِثْلَ مَا تُحِبُّ أَنْ يَقُولَ فِيكَ إِذَا تَوَارَيْتَ عَنْهُ؛ امام حسین - علیه السلام - فرمودند: سخنی - که ناراحت کننده باشد - پشت سر دوست و برادر خود مگو، مگر آن که دوست داشته باشی که همان سخن پشت سر خودت گفته شود. بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۱۲۷، ح ۱۰

حدیث ۲۴۳۶

قَالَ الْأَمَامُ الْحُسَيْنِ - عَلَيْهِ السَّلَام - : أَيُّمَا إِثْنَيْنِ جَرَى بَيْنَهُمَا كَلَامٌ، فَطَلَبَ أَحَدُهُمَا رِضَى الْآخَرِ، كَانَ سَابِقَهُ إِلَى الْجَنَّةِ؛ امام حسین -

علیه السلام - فرمودند: چنانچه دو نفر با یکدیگر نزاع و اختلاف نمایند و یکی از آن دو نفر، در صلح و آشتی پیشقدم شود، همان شخص سبقت گیرنده، جلوتر از دیگری به بهشت وارد می شود. محجّه البیضاء، ج ۴، ص ۲۲۸

حدیث ۲۴۳۷

قالَ الأمامُ الحُسنَین - علیهِ السلام - : یَا ابنَ آدم! اذْکُرْ مَصْرِعَکَ وَ مَضْجِعَکَ بَیْنَ یَدَی اللّهِ، تَشْهَدُ جَوَارِحُکَ عَلَیْکَ یَوْمَ تَزَلُّ فِیهِ الأَقْدَامُ؛ امام حسین - علیه السلام - فرمودند: ای فرزند آدم، بیاد آور لحظات مرگ و خواب گاه خود را در قبر، همچنین بیاد آور که در پیشگاه خداوند قرار خواهی گرفت و اعضاء و جوارحت بر علیه تو شهادت خواهند داد، در آن روزی که قدم ها لرزان و لغزان می باشد. نهج الشّهادة، ص ۵۹

حدیث ۲۴۳۸

قالَ الأمامُ الحُسنَین - علیهِ السلام - : مَنْ طَلَبَ رِضَی اللّهِ بِسَخِطِ النَّاسِ کَفَاءَ اللّهِ أُمُورَ النَّاسِ، وَ مَنْ طَلَبَ رِضَی النَّاسِ بِسَخِطِ اللّهِ وَ کَلَّهُ اللّهُ إلی النَّاسِ؛ امام حسین - علیه السلام - فرمودند: هر کس رضایت و خوشنودی خداوند را - در امور زندگی - طلب نماید گرچه همه افراد از او رنجیده شوند، خداوند مهمّات و مشکلات او را کفایت خواهد نمود. و کسی که رضایت و خوشنودی مردم را طالب گردد گرچه مورد خشم و غضب پروردگار باشد، خداوند امور این شخص را به مردم واگذار می کند. أمالی شیخ صدوق، ص ۱۶۷

حدیث ۲۴۳۹

قالَ الأمامُ الحُسنَین - علیهِ السلام - : یَا ابنَ آدم! اذْکُرْ مَصْرِعَ آبائِکَ وَ أبنائِکَ، کَیْفَ کَانُوا، وَ حَیْثُ حَلُّوا، وَ کَانَکَ عَن قَلیل قَدْ حَلَلْتَ مَحَلَّهُمْ؛ امام حسین - علیه السلام - فرمودند: ای فرزند آدم، بیاد آور آن لحظاتی را که پدران و فرزندان - و دوستان - تو چگونه در چنگال مرگ قرار گرفتند، آن ها در چه وضعیتی و موقعیتی بودند و سرانجام به کجا منتهی شدند و کجا رفتند. و بیندیش که تو نیز همانند آن ها به ایشان خواهی پیوست - پس مواظب اعمال و رفتار خود باش - نهج الشّهادة، ص ۶۰

حدیث ۲۴۴۰

قالَ الأمامُ الحُسنَین - علیهِ السلام - : لَوْ شِئْتَنی رَجُلٌ فِی هَذِهِ الأُذُنِ، وَ أومی إلی الیْمَنِی، وَ اغْتَدَرَ لی فِی الأُخْری لَقَبِلْتُ ذَکَ مِنْهُ، وَ ذَکَ أَنْ أَمیرَ الْمُؤْمِنِینَ - علیهِ السلام - حَدَّثَنِی أَنَّهُ سَمِعَ جَدّی رَسولَ اللّهِ (صلی الله علیه وآله) یَقُولُ: لا یَرُدُّ الحَوْضَ مَنْ لَمْ یَقْبَلِ العُذْرَ مِنْ مُحِقٍّ أَوْ مُبْطِلٍ؛ امام حسین - علیه السلام - فرمودند: چنانچه با گوش خود بشنوم که شخصی مرا دشنام می دهد و سپس معذرت خواهی او را بفهمم، از او می پذیرم و گذشت می نمایم، چون که پدرم امیرالمؤمنین علی - علیه السلام - از جدّم رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) روایت نمود: کسی که پوزش و عذرخواهی دیگران را نپذیرد، بر حوض کوثر وارد نخواهد شد. إحقاق الحقّ، ج ۱۱، ص ۴۳۱

حدیث ۲۴۴۱

امام حسین - علیه السلام - فرمودند: خود را از قسم و سوگند برهانید که همانا انسان به جهت یکی از چهار علت سوگند یاد می کند: در خود احساس سستی و کمبود دارد، به طوری که مردم به او بی اعتماد شده اند، پس برای جلب توجه مردم که او را تصدیق

و تأیید کنند، سوگند می خورد. و یا آن که گفتارش معیوب و به دور از حقیقت است، و می خواهد با سوگند، سخن خود را تقویت و جبران کند. و یا در بین مردم متهم است - به دروغ و بی اعتمادی - پس می خواهد با سوگند و قسم خوردن جبران ضعف نماید. و یا آن که سخنان و گفتارش متزلزل است - هر زمان به نوعی سخن می گوید - و زبانش به سوگند عادت کرده است. تنبیه الخواطر، ص ۴۲۹

حدیث ۲۴۴۲

قال الإمام الحسن المجتبی - علیه السلام - : أکیس الکیس التقی، و أحمق الحمق الفجور، الکریم هو التبرع قبل السؤال؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: زیرک ترین و هوشیارترین افراد، شخص باتقوا و پرهیزکار می باشد؛ احمق و نادان ترین افراد، کسی است که تبه کار و اهل معصیت باشد؛ گرامی ترین و باشخصیت ترین افراد، آن کسی است که به نیازمندان پیش از اظهار نیازشان، کمک نماید. إحقاق الحق، ج ۱۱، ص ۲۰

حدیث ۲۴۴۳

قال الإمام الحسن المجتبی - علیه السلام - : و أعمل لدنیاک کأنک تعيش أیداً، و أعمل لإخرتک کأنک تموت غداً؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: در دنیا - از نظر اقتصاد و صرفه جوئی و ... - چنان برنامه ریزی کن مثل آن که می خواهی همیشه دوام داشته باشی، و نسبت به آخرت به نوعی حرکت و کار کن مثل این که فردا خواهی مُرد. کلمه الإمام الحسن - علیه السلام - ص ۳۷

حدیث ۲۴۴۴

قال الإمام الحسن المجتبی - علیه السلام - : إن الدنیا فی حلالها حساب، و فی حرامها عقاب، و فی الشبهات عتاب، فأنزل الدنیا بمنزلة المیتة، خدمنها ما یکفیک؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: چیزهای دنیا اگر حلال باشد حساب و بررسی می شود و اگر از حرام به دست آید عذاب و عقاب دارد و اگر حلال و حرام آن معلوم نباشد سختی و ناراحتی خواهد داشت. پس باید دنیا (و موجوداتش) را همچون میته و مرداری بشناسی که به مقدار نیاز و اضطرار از آن استفاده کنی. کلمه الإمام الحسن - علیه السلام -، ص ۳۶

حدیث ۲۴۴۵

قال الإمام الحسن المجتبی - علیه السلام - : لَقضاء حاجیه أخ لی فی الله أحب من إعتکاف شهر؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: هر آینه بر آوردن حاجت و رفع مشکل دوست و برادرم، از یک ماه اعتکاف، در مسجد - و عبادت مستحبی، نزد من - بهتر و محبوب تر است. کلمه الإمام الحسن - علیه السلام -، ص ۱۳۹

حدیث ۲۴۴۶

قال الإمام الحسن المجتبی - علیه السلام - : اللوم أن لا تشکر النعمه؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: از علائم پستی شخص، شکر نکردن از ولی نعمت است. کلمه الإمام الحسن - علیه السلام -، ص ۱۳۹

حدیث ۲۴۴۷

قال الإمام الحسن المجتبی - علیه السلام - : ألمزاح يأكل الهيبة، وقد أكثر من الهيبة الصامت؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: مزاح و شوخی - های زیاد و بیجا - شخصیت و وقار انسان را از بین می برد، و چه بسا افراد ساکت دارای شخصیت و وقار عظیمی می باشند. کلمه الإمام الحسن - علیه السلام -، ص ۱۳۹

حدیث ۲۴۴۸

امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: همانا در قرآن چراغ های روشنائی بخش و شفا بخش دردها و گرفتاری های درونی وجود دارد، پس کسی که (خود را) با قرآن جلی دهد چشمانش قوی و روشن می گردد و قلب و درون خویش را صفا خواهد داد، چون که تفکر و اندیشه (در قرآن سبب) حیات قلب آگاه می باشد، همچنان که شخص روشن دل در تاریکی ها به وسیله نور چراغ حرکت می نماید و راه می رود. بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۱۱۲

حدیث ۲۴۴۹

من استخف بإخوانه فسدت مروته؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: کسی که دوستان و برادرانش را سبک شمارد و نسبت به آن ها بی اعتناء باشد، مروّت و جوانمردیش فاسد گشته است. کلمه الإمام الحسن - علیه السلام -، ص ۲۰۹

حدیث ۲۴۵۰

قال الإمام الحسن المجتبی - علیه السلام - : إن الحلم زينة، والوفاء مروّة، والعجلة سفة؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: صبر و شکیبائی زینت شخص، وفای به عهد علامت جوانمردی، و عجله و شتابزدگی (در کارها بدون اندیشه) دلیل بی خردی می باشد. کلمه الإمام الحسن - علیه السلام -، ص ۱۹۸

حدیث ۲۴۵۱

قال الإمام الحسن المجتبی - علیه السلام - : غسل اليدين قبل الطعام ينفى الفقر، وبعده ينفى الهم؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: شستن دست ها قبل از طعام فقر و تنگدستی را می زداید و بعد از آن ناراحتی ها و آفات را از بین می برد. کلمه الإمام الحسن - علیه السلام -، ص ۴۶

حدیث ۲۴۵۲

قال الإمام الحسن المجتبی - علیه السلام - : عجب لمن يفكر في ما كوله كيف لا يفكر في معقوله، فيجنب بطنه ما يؤذيه، ويودع صدره ما يؤذيه؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: تعجب می کنم از کسی که در فکر خوراک و تغذیه جسم و بدن هست ولی درباره تغذیه معنوی روحی خود نمی اندیشد، پس از غذاهای فاسد شده و خراب دوری می کند. و عقل و قلب و روح خود را کاری ندارد - هر چه و هر مطلب و برنامه ای به هر شکل و نوعی باشد استفاده می کند - بحار الأنوار، ج ۱، ص ۲۱۸، ح ۴۳

حدیث ۲۴۵۳

قال الإمام الحسنُ المُجتبى - عَلَيْهِ السَّلَام - : القَرِيبُ مَنْ قَرَّبْتَهُ المَوَدَّةُ وَإِنْ بُعِدَ نَسَبُهُ، وَالْبَعِيدُ مَنْ بَاعَدَتْهُ المَوَدَّةُ وَإِنْ قُرِبَ نَسَبُهُ؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: بهترین دوست نزدیک به انسان، آن کسی است که در تمام حالات دلسوز و با محبت باشد گرچه خویشاوندی نزدیکی هم نداشته باشد. و بیگانه ترین افراد کسی است که از محبت و دلسوزی بیگانه باشد گرچه از نزدیک ترین خویشاوندان باشد. بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۱۰۶، ح ۴

حدیث ۲۴۵۴

قال الإمام الحسنُ المُجتبى - عَلَيْهِ السَّلَام - : إِنَّ مَنْ خَوَّفَكَ حَتَّى تَبْلُغَ الأَمْنَ، خَيْرٌ مِمَّنْ يُؤْمِنُكَ حَتَّى تَلْتَقِيَ الخَوْفَ؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: همانا کسی تو را - در برابر عیب ها و کم بودها - هشدار دهد تا آگاه و بیدار شوی، بهتر است از آن کسی که فقط تو را تعریف و تمجید کند تا بر عیب هایت افزوده گردد. إحقاق الحق، ج ۱۱، ص ۲۴۲

حدیث ۲۴۵۵

قال الإمام الحسنُ المُجتبى - عَلَيْهِ السَّلَام - : الخَيْرُ الَّذِي لا شَرَفِيهِ: الشُّكْرُ مَعَ النِّعْمَةِ، وَالصَّبْرُ عَلَى النَّازِلَةِ؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: آن خوبی که شرّ و آفتی در آن نباشد شکر در مقابل نعمت ها و صبر و شکیبائی در برابر سختی ها است. بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۱۰۵، ح ۴

حدیث ۲۴۵۶

قال الإمام الحسنُ المُجتبى - عَلَيْهِ السَّلَام - : ما تَشَاوَرَ قَوْمٌ إِلا هُدُوا إِلَى رُشْدِهِمْ؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: هیچ گروهی در کارهای - اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و ... - با یکدیگر مشورت نکرده اند مگر آن که به رشد فکری و عملی و ... رسیده اند. بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۱۰۵، ح ۴

حدیث ۲۴۵۷

قال الإمام الحسنُ المُجتبى - عَلَيْهِ السَّلَام - : السِّيَاسَةُ أَنْ تَرعى حُقُوقَ اللّهِ، وَحُقُوقَ الأَحْيَاءِ، وَحُقُوقَ الأمواتِ؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: مفهوم و معنای - سیاست آن است که حقوق خداوند و حقوق موجودات زنده و حقوق مردگان را رعایت کنی. بحار الأنوار، ج ۷۳، ص ۳۱۸، ح ۶

حدیث ۲۴۵۸

قال الإمام الحسنُ المُجتبى - عَلَيْهِ السَّلَام - : تَزُكُّ الزَّنا، وَكُنْسُ الفِنا، وَعَسَلُ الأنا مَجَلِبَةٌ لِلغنا؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: انجام ندادن زنا، جاروب و نظافت کردن راهرو و درب منزل، و شستن ظروف سبب رفاه و بی نیازی می گردد. کلمه الإمام حسن - علیه السلام -، ص ۲۱۲

حدیث ۲۴۵۹

قال الإمام الحسنُ المُجتبى - عَلَيْهِ السَّلَام - : إِنَّ اللّهُ لَمْ يَخْلُقْكُمْ عَبَثاً، وَلَيْسَ بِتَارِكِكُمْ سِدى، كَتَبَ آجالَكُمْ، وَقَسَمَ بَيْنَكُمْ مَعاشَكُمْ، لِيَعْرِفَ كُلُّ ذى لُبٍّ مَنزِلَتَهُ، وَأَنَّ ما قَدَرَ لَهُ أَصابَهُ، وَمَا صَدِرَ عَنْهُ فَلَنْ يُصِيبَهُ؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: خداوند شما

انسان‌ها را بیهوده و بدون غرض نیافریده و شما را آزاد، رها نکرده است. لحظات آخر عمر هر یک معین و ثبت می‌باشد، نیازمندی‌ها و روزی هر کس سهمیه بندی و تقسیم شده است تا آن که موقعیت و منزلت شعور و درک اشخاص شناخته گردد. بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۱۱۰، ح ۵

حدیث ۲۴۶۰

قال الإمام الحسن المجتبی - علیه السلام - : إذا لقی أحدکم أخواه فلیقبل مؤضع الثور من جهته؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: وقتی انسان برادر مؤمن - و دوست - خود را ملاقات نمود، باید پیشانی و سجده گاه او را ببوسد. بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۱۰۵، ح ۴

حدیث ۲۴۶۱

قال الإمام الحسن المجتبی - علیه السلام - : ألعارُ أهونُ من النار؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: سرزنش و ننگ شمردن مردم انسان را، آسان تر است از معصیت و گناهی که موجب آتش جهنم شود. بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۱۰۵، ح ۴

حدیث ۲۴۶۲

قال الإمام الحسن المجتبی - علیه السلام - : بین الحقِّ والباطلِ أربعُ أصابع، ما رأیت بعینک فهو الحقُّ وقد تسمع بأذنیك باطلاً كثيراً؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: بین حق و باطل چهار انگشت فاصله است، آنچه که را با چشم خود بینی حق است و آنچه را شنیدی یا آن که برایت نقل کنند چه بسا باطل باشد. بحار الأنوار، ج ۱۰، ص ۱۳۰، ح ۱

حدیث ۲۴۶۳

قال الإمام الحسن المجتبی - علیه السلام - : من عرف الله أحبه، و من عرف الدنيا زهد فيها؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: هر کس خدا را بشناسد، (در عمل و گفتار) او را دوست دارد و کسی که دنیا را بشناسد آن را رها خواهد کرد. کلمه الإمام الحسن - علیه السلام -، ص ۱۴۰

حدیث ۲۴۶۴

قال الإمام الحسن المجتبی - علیه السلام - : من أكثر مجالسة العلماء أطلق عقال لسانه، و فتق مراتق ذهنه، و سر ما وجد من الزيادة في نفسه، و كانت له ولاية لما يعلم، و إفادة لما تعلم؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: هر که با علماء بسیار مجالست نماید، سخنش و بیانش در بیان حقایق آزاد و روشن خواهد شد، و ذهن و اندیشه اش باز و توسعه می یابد و بر معلوماتش افزوده می گردد و به سادگی می تواند دیگران را هدایت نماید. احقاق الحق، ج ۱۱، ص ۲۳۸

حدیث ۲۴۶۵

قال الإمام الحسن المجتبی - علیه السلام - : من أدام الاختلاف إلى المسجد أصاب إحدى ثمان آية محكمة، أخواً مُستفاداً، و عِلماً مُستظرفاً، و رحمةً مُنتظرةً، و كلمةً تدلُّه على الهدى، أو تردُّه عن الردى، و تزكك الذنوب حياءً أو خشيةً؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: هر کس جایگاه - عبادات - خود را در مسجد قرار دهد یکی از هشت فایده شاملش می گردد: برهان و نشانه ای - برای -

معرفت - دوست و برادری سودمند، دانش و اطلاعاتی جامع، رحمت و محبت عمومی، سخن و مطلبی که او را هدایت گر باشد، - توفیق اجباری - در ترک گناه به جهت شرم از مردم و یا به جهت ترس از عقاب. حف العقول، ص ۲۳۵

حدیث ۲۴۶۶

قال الإمام الحسن المجتبی - علیه السلام - : إِنَّ اللَّهَ جَعَلَ شَهْرَ رَمَضَانَ مَضْمَانًا مَلْحَمًا لِخَلْقِهِ، فَيَسْتَتَبِقُونَ فِيهِ بِطَاعَتِهِ إِلَى مَرْضَاتِهِ، فَسَبَقَ قَوْمٌ فَفَارَزُوا، وَقَصَرَ آخَرُونَ فَخَابُوا؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: خ داوند متعال ماه رمضان را برای بندگان خود میدان مسابقه قرار داد. پس عده ای در آن ماه با اطاعت و عبادت به سعادت و خوشنودی الهی از یکدیگر سبقت خواهند گرفت و گروهی از روی بی توجهی و سهل انگاری خسارت و ضرر می نمایند. من لا يحضره الفقيه، ج ۱، ص ۵۱۱، ح ۱۴۷۹

حدیث ۲۴۶۷

قال الإمام الحسن المجتبی - علیه السلام - : وَإِنَّ حُبَّنَا لَيَسَاقِطُ الدُّنُوبَ مِنْ بَنِي آدَمَ، كَمَا يُسَاقِطُ الرِّيحُ الْوَرَقَ مِنَ الشَّجَرِ؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: همانا محبت و دوستی با ما (اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله) سبب ریزش گناهان - از نامه اعمال - می شود، همان طوری که وزش باد، برگ درختان را می ریزد. بحار الأنوار، ج ۴۴، ص ۲۳، ح ۷

حدیث ۲۴۶۸

قال الإمام الحسن المجتبی - علیه السلام - : يَا ابْنَ آدَمَ! عَفَّ عَنِ مَحَارِمِ اللَّهِ تَكُنْ عَابِدًا، وَارْضَ بِمَا قَسَمَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ لَكَ تَكُنْ غَنِيًّا، وَأَحْسِنْ جَوَارَ مَنْ جَاوَرَكَ تَكُنْ مُسْلِمًا، وَصَاحِبِ النَّاسِ بِمِثْلِ مَا تُحِبُّ أَنْ يُصَاحِبُوكَ بِهِ تَكُنْ عَيْدَلًا؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: ای فرزند آدم! نسبت به محرّمات الهی عقیف و پاکدامن باش تا عابد و بنده خدا باشی. راضی باش بر آنچه که خداوند سبحان برایت تقسیم و مقدر نموده است، تا همیشه غنی و بی نیاز باشی. نسبت به همسایگان، دوستان و همنشینان خود نیکی و احسان نما تا مسلمان محسوب شوی. با افراد (مختلف) آنچنان بر خورد کن که انتظار داری دیگران همانگونه با تو بر خورد نمایند. بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۱۱۲

حدیث ۲۴۶۹

قَالَتْ فَاطِمَةُ الزَّهْرَاءُ - سلام الله عليها - : يَا أَيْتَهُ، ذَكَرْتُ الْمَحْشَرَ وَوُقُوفَ النَّاسِ عُرَاءَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ، وَاسْأَلْتَهُ يَوْمَئِذٍ مِنَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ؛ حضرت فاطمه زهرا - سلام الله عليها - اظهار داشتند: ای پدر، من به یاد روز قیامت افتادم که مردم چگونه در پیشگاه خداوند با حالت برهنه خواهند ایستاد - و فریاد رسی ندارد، جز اعمال و علاقه نسبت به اهل بیت (علیهم السلام) - کشف الغمّة، ج ۲، ص ۵۷

حدیث ۲۴۷۰

قَالَتْ فَاطِمَةُ الزَّهْرَاءُ - سلام الله عليها - : الْبُشْرَى فِي وَجْهِ الْمُؤْمِنِ يُوجِبُ لِصَاحِبِهِ الْجَنَّةَ، وَبُشْرَى فِي وَجْهِ الْمُعَانِدِ يَقِي صَاحِبَهُ عَذَابَ النَّارِ؛ حضرت فاطمه زهرا - سلام الله عليها - فرمودند: تبسم و شادمانی در برابر مؤمن موجب دخول در بهشت خواهد گشت، و نتیجه تبسم در مقابل دشمنان و مخالفان سبب ایمنی از عذاب خواهد بود. مستدرک الوسائل، ج ۱۲، ص ۲۶۲

حدیث ۲۴۷۱

قَالَتْ فَاطِمَةُ الزَّهْرَاءُ - سلام الله عليها - : مَا يَصْنَعُ الصَّائِمُ بِصِيَامِهِ إِذَا لَمْ يَصُنْ لِسَانَهُ وَ سَمْعَهُ وَ بَصَرَهُ وَ جَوَارِحَهُ ؛ حضرت فاطمه زهرا - سلام الله عليها - فرمودند: روزه داری که زبان و گوش و چشم و دیگر اعضاء و جوارح خود را کنترل نماید هیچ سودی از روزه خود نمی برد. مستدرک الوسائل، ج ۷، ص ۳۳۶، ح ۲

حدیث ۲۴۷۲

قَالَتْ فَاطِمَةُ الزَّهْرَاءُ - سلام الله عليها - : الزَّمِ رَجُلَهَا، فَإِنَّ الْجَنَّةَ تَحْتَ أَقْدَامِهَا، وَ الزَّمِ رَجُلَهَا فَتَمَّ الْجَنَّةَ ؛ حضرت فاطمه زهرا - سلام الله عليها - فرمودند: همیشه در خدمت مادر و پای بند او باش، چون بهشت زیر پای مادران است و نتیجه آن نعمت های بهشتی خواهد بود. کنز العمال، ج ۱۶، ص ۴۶۲، ح ۴۵۴۴۳

حدیث ۲۴۷۳

قَالَتْ فَاطِمَةُ الزَّهْرَاءُ - سلام الله عليها - : إِنْ كُنْتَ تَعْمَلُ بِمَا أَمَرْنَاكَ وَ تَنْتَهِي عَمَّا زَجَرْنَاكَ عَنْهُ، فَأَنْتَ مِنْ شِيعَتِنَا، وَ إِلَّا فَلَا ؛ حضرت فاطمه زهرا - سلام الله عليها - فرمودند: اگر آنچه را که ما - اهل بیت عصمت و طهارت - دستور داده ایم عمل کنی و از آنچه نهی کرده ایم خودداری نمائی، تو از شیعیان ما هستی و گرنه، خیر. تفسیر الإمام العسکری - علیه السلام -، ص ۳۲۰، ح ۱۹۱

حدیث ۲۴۷۴

قَالَتْ فَاطِمَةُ الزَّهْرَاءُ - سلام الله عليها - : إِنِّي قَدِ اسْتَقْبَحْتُ مَا يُصْنَعُ بِالنِّسَاءِ، إِنَّهُ يُطْرَحُ عَلَى الْمَرْئَةِ الثُّوبَ فَيَصْفُهَا لِمَنْ رَأَى، فَلَا تَحْمِلِينِي عَلَى سِرِّيرِ ظَاهِرٍ، أُشْتَرِنِي، سَتَرَكَ اللَّهُ مِنَ النَّارِ ؛ حضرت فاطمه زهرا - سلام الله عليها - در آخرین روزهای عمر پر برکشان ضمن وصیتی به اسماء فرمودند: من بسیار زشت و زننده می دانم که جنازه زنان را پس از مرگ با انداختن پارچه ای روی بدنش تشییع می کنند. و افرادی اندام و حجم بدن او را مشاهده کرده و برای دیگران تعریف می نمایند. مرا بر تختی که اطرافش پوشیده نیست و مانع مشاهده دیگران نباشد قرار مده - بلکه مرا با پوشش کامل تشییع کن - خداوند تو را از آتش جهنم مستور و محفوظ نماید. تهذیب الأحکام، ج ۱، ص ۴۲۹

حدیث ۲۴۷۵

قَالَتْ فَاطِمَةُ الزَّهْرَاءُ - سلام الله عليها - : خَيْرٌ لِلنِّسَاءِ أَنْ لَا يَزِينَ الرَّجَالُ وَ لَا يَرَاهُنَّ الرَّجَالُ ؛ حضرت فاطمه زهرا - سلام الله عليها - فرمودند: بهترین چیز برای حفظ شخصیت زن آن است که مردی را نبیند و نیز مورد مشاهده مردان قرار نگیرد. بحار الأنوار، ج ۴۳، ص ۵۴، ح ۴۸

حدیث ۲۴۷۶

قَالَتْ فَاطِمَةُ الزَّهْرَاءُ - سلام الله عليها - : مَنْ سَلَّمَ عَلَيْهِ أَوْ عَلَيَّ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ أَوْجَبَ اللَّهُ لَهُ الْجَنَّةَ، قُلْتُ لَهَا: فِي حَيَاتِهِ وَ حَيَاتِكَ؟ قَالَتْ: نَعَمْ وَ بَعْدَ مَوْتِنَا ؛ حضرت فاطمه زهرا - سلام الله عليها - فرمودند: هر که بر پدرم - رسول خدا - و بر من به مدت سه روز سلام کند خداوند بهشت را برای او واجب می گرداند. راوی گوید: عرضه داشتم: آیا در زمان حیات و زنده بودن؟ فرمودند: چه در زمان حیات ما باشد و یا پس از مرگ. بحار الأنوار، ج ۴۳، ص ۱۸۵، ح ۱۷

حدیث ۲۴۷۷

قَالَتْ فَاطِمَةُ الزَّهْرَاءُ - سلام الله عليها - : مَنْ أَصْعَدَ إِلَى اللَّهِ خَالِصَ عِبَادَتِهِ، أَهْبَطَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ لَهُ أَفْضَلَ مَصْلَحَتِهِ ؛ حضرت فاطمه زهرا - سلام الله عليها - فرمودند: هر کس عبادات و کارهای خود را خالصانه برای خدا انجام دهد، خداوند بهترین مصلحت ها و برکات خود را برای او تقدیر می نماید. تنبیه الخواطر، ص ۱۰۸

حدیث ۲۴۷۸

قَالَتْ فَاطِمَةُ الزَّهْرَاءُ - سلام الله عليها - : أَبَوَا هَذِهِ الْأُمَّةِ مُحَمَّدٌ وَعَلِيٌّ، يُقِيمَانِ أَوْدَهُمْ، وَيُنْقِذَانِ مِنَ الْعَذَابِ الدَّائِمِ إِنْ أَطَاعُوهُمَا، وَ يُبِيحَانِهِمُ النَّعِيمَ الدَّائِمَ إِنْ أَقْفَوْهُمَا ؛ حضرت فاطمه زهرا - سلام الله عليها - فرمودند: حضرت محمد (صلی الله علیه وآله) و علی - علیه السلام -، والدین این امت هستند، چنانچه از آن دو پیروی کنند آن ها را از انحرافات دنیوی و عذاب همیشگی آخرت نجات می دهند و از نعمت های متنوع و وافر بهشتی بهره مندشان می سازند. بحار الأنوار، ج ۲۳، ص ۲۵۹، ح ۸

حدیث ۲۴۷۹

إِتَّقُوا مَعَاصِيَ اللَّهِ فِي الْخَلَوَاتِ فَإِنَّ الشَّاهِدَ هُوَ الْحَاكِمُ ؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: دوری و اجتناب کنید از معصیت های الهی، حتی در پنهانی، پس به درستی که خداوند شاهد اعمال و نیات است؛ و نیز او حاکم و قاضی خواهد بود. شرح نهج البلاغه ابن عبده، ج ۳، ص ۳۲۴

حدیث ۲۴۸۰

قَالَ الْأَمَامُ عَلِيُّ - علیه السلام - : إِنَّ الْيَوْمَ عَمَلٌ وَلَا حِسَابَ، وَعَدَاً حِسَابٌ وَلَا عَمَلَ ؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: امروزه - در دنیا - زحمت و فعالیت، بدون حساب است و فردای قیامت، حساب و بررسی اعمال و دریافت پاداش است. شرح نهج البلاغه ابن عبده، ج ۱

حدیث ۲۴۸۱

قَالَ الْأَمَامُ عَلِيُّ - علیه السلام - : فِي تَقَلُّبِ الْأَحْوَالِ عُلِمَ جَوَاهِرُ الرِّجَالِ ؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: در تغییر و دگرگونی حالات و حوادث، فطرت و حقیقت اشخاص شناخته می شود. شرح نهج البلاغه فیض الإسلام، ص ۱۱۸۳

حدیث ۲۴۸۲

قَالَ الْأَمَامُ عَلِيُّ - علیه السلام - : كَتَبَ اللَّهُ الْجِهَادَ عَلَى الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ، فَجِهَادُ الرَّجُلِ بَدْلُ مَالِهِ وَنَفْسِهِ حَتَّى يُقْتَلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَجِهَادُ الْمَرْأَةِ أَنْ تَصْبِرَ عَلَى مَا تَرَى مِنْ أَدَى زَوْجِهَا وَغَيْرَتِهِ ؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: خداوند جهاد را بر مردان و زنان لازم دانسته است. پس جهاد مرد، آن است که از مال و جاننش بگذرد تا جایی که در راه خدا کشته و شهید شود. و جهاد زن آن است که در مقابل زحمات و صدمات شوهر و بر غیرت و جوانمردی او صبر نماید. وسائل الشیعه، ج ۱۵، ص ۲۳، ح ۱۹۹۳۴

حدیث ۲۴۸۳

قَالَ الْأَمَامُ عَلِيٌّ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - : يَوْمَ الْمَظْلُومِ عَلَى الظَّالِمِ أَشَدُّ مِنْ يَوْمِ الظَّالِمِ عَلَى الْمَظْلُومِ ؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: روز داد خواهی مظلوم بر علیه ظالم سخت تر است از روزی که ظالم ستم بر مظلوم می کند. شرح نهج البلاغه فیض الاسلام، ص ۱۱۹۳

حدیث ۲۴۸۴

قَالَ الْأَمَامُ عَلِيٌّ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - : أَلْسَانُ سَبَّحَ إِنْ خُلِيَ عَنْهُ عَقَرَ ؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: زبان، همچون درنده ای است که اگر آزاد باشد زخم و جراحت (سختی به جسم و ایمان) خواهد زد. شرح نهج البلاغه ابن عبده، ج ۳، ص ۱۶۵

حدیث ۲۴۸۵

قَالَ الْأَمَامُ عَلِيٌّ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - : أَيُّهَا النَّاسُ، إِيَّاكُمْ وَحُبَّ الدُّنْيَا، فَإِنَّهَا رَأْسُ كُلِّ خَطِيئَةٍ، وَبَابُ كُلِّ بَلِيَّةٍ، وَدَاعِي كُلِّ رَزِيئَةٍ ؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: ای گروه مردم، نسبت به محبت و علاقه به دنیا مواظب باشید، چون که علاقه و محبت به دنیا اساس هر خطا و انحرافی است، و دروازه هر بلا- و گرفتاری است، و نزدیک کننده هر فتنه و آشوب؛ و نیز آورنده هر مصیبت و مشکلی است. تحف العقول، ص ۱۵۲

حدیث ۲۴۸۶

قَالَ الْأَمَامُ عَلِيٌّ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - : فِي وَصِيَّتِهِ لِلْحَسَنِ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - : سَلِّ عَنِ الرَّفِيقِ قَبْلَ الطَّرِيقِ، وَعَنِ الْجَارِ قَبْلَ الدَّارِ ؛ امام علی - علیه السلام - ضمن سفارشی به فرزندش امام حسن - علیه السلام - فرمودند: پیش از آن که بخواهی مسافرت بروی، رفیق مناسب راه را جویا باش، و پیش از آن که منزلی را تهیه کنی همسایگان را بررسی کن که چگونه هستند. بحار الأنوار، ج ۷۶، ص ۱۵۵، ح ۳۶

حدیث ۲۴۸۷

قَالَ الْأَمَامُ عَلِيٌّ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - : يَا كَمِيلُ، قُلِ الْحَقَّ عَلَى كُلِّ حَالٍ، وَوَادِدِ الْمُتَّقِينَ، وَاهْجُرِ الْفَاسِقِينَ، وَجَانِبِ الْمُنَافِقِينَ، وَلَا تُصَاحِبِ الْخَائِنِينَ ؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: در هر حالتی حق را بگو و مدافع آن باش، دوستی و معاشرت با پرهیزگاران را ادامه ده، و از فاسقین و معصیت کاران کناره گیری کن، و از منافقان دوری و فرار کن، و با خیانتکاران همراهی و هم نشینی منما. بحار الأنوار، ج ۷۷، ص ۲۷۱، ح ۱

حدیث ۲۴۸۸

قَالَ الْأَمَامُ عَلِيٌّ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - : عَجِبْتُ لِابْنِ آدَمَ، أَوَّلُهُ نُطْفَةٌ، وَ آخِرُهُ جِيفَةٌ، وَ هُوَ قَائِمٌ بَيْنَهُمَا وَعَاءٌ لِلْغَائِطِ، ثُمَّ يَتَكَبَّرُ ؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: تعجب می کنم از کسی که اولش قطره ای آب ترش شده و عاقبتش لاشه ای متعفن - بد بو - خواهد بود و خود را ظرف فضولات قرار داده است، با این حال تکبر و بزرگی منشی هم می نماید. وسائل الشیعه، ج ۱، ص ۳۳۴، ح ۸۸۰

حدیث ۲۴۸۹

قَالَ الْأَمَامُ عَلِيٌّ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - : لَا خَيْرَ فِي الدُّنْيَا إِلَّا لِلرَّجُلَيْنِ: رَجُلٌ يَزِدَادُ فِي كُلِّ يَوْمٍ إِحْسَانًا، وَ رَجُلٌ يَبْدَأُكَ ذَنْبَهُ بِالتَّوْبَةِ، وَ آتَى لَهٗ بِالتَّوْبَةِ، وَ اللَّهُ لَوْ سَجَدَ حَتَّى يَنْقَطِعَ عُنُقُهُ مَا قَبِلَ اللَّهُ مِنْهُ إِلَّا بِوَلَايَتِنَا أَهْلِ الْبَيْتِ ؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: خیر و خوبی در دنیا

وجود ندارد مگر برای دو دسته: دسته اول آنان که سعی نمایند در هر روز، نسبت به گذشته کار بهتری انجام دهند. دسته دوم آنان که نسبت به خطاها و گناهان گذشته خود پشیمان و سرافکنده گردند و توبه نمایند، و توبه کسی پذیرفته نیست مگر آن که با اعتقاد بر ولایت ما اهل بیت عصمت و طهارت باشد. وسائل الشیعه، ج ۱۶، ص ۷۶، ح ۵

حدیث ۲۴۹۰

قال الإمام علی - علیه السلام - : قَدَرُ الرَّجُلِ عَلَى قَدْرِ هِمَّتِهِ، وَ شُجَاعَتُهُ عَلَى قَدْرِ نَفَقَتِهِ، وَ صِدَاقَتُهُ عَلَى قَدْرِ مُرُوتِهِ، وَ عَقَّتُهُ عَلَى قَدْرِ غَيْرَتِهِ ؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: ارزش هر انسانی به قدر همت اوست، و شجاعت و توان هر شخصی به مقدار گذشت و احسان اوست، و درستکاری و صداقت او به قدر جوانمردی اوست، و پاکدامنی و عفت هر فرد به اندازه غیرت او خواهد بود. نزهة الناظر و تنبیه الخاطر، ص ۴۶، ح ۱۲

حدیث ۲۴۹۱

قال الإمام علی - علیه السلام - : يَا ابْنَ آدَمَ، لَا تَحْمِلْ هَمَّ يَوْمِكَ الَّذِي لَمْ يَأْتِكَ عَلَى يَوْمِكَ الَّذِي أَنْتَ فِيهِ، فَإِنْ يَكُنْ بَقِي مِنْ أَجْلِكَ، فَإِنَّ اللَّهَ فِيهِ يَزُوقُكَ ؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: ای فرزند آدم، غصه رزق و آذوقه آن روزی که در پیش داری و هنوز نیامده است نخور، زیرا چنانچه زنده بمانی و عمرت باقی باشد خداوند متعال روزی آن روز را هم می رساند. نزهة الناظر و تنبیه الخاطر، ص ۵۲، ح ۲۶

حدیث ۲۴۹۲

امام علی - علیه السلام - فرمودند: یک ساعت در محضر علماء نشستن - که انسان را به مبدأ و معاد آشنا سازند - از هزار سال عبادت نزد خداوند محبوب تر خواهد بود. توجه و نگاه به عالم از إعتکاف و یک سال عبادت - مستحبی - در خانه خدا بهتر است. زیارت و دیدار علماء، نزد خداوند از هفتاد مرتبه طواف اطراف کعبه محبوب تر خواهد بود، و نیز افضل از هفتاد حج و عمره قبول شده می باشد. همچنین خداوند او را هفتاد مرحله ترفیع درجه می دهد و رحمت و برکت خود را بر او نازل می گرداند، و ملائکه شهادت می دهند به این که او اهل بهشت است. بحار الأنوار، ج ۱، ص ۲۰۵، ح ۳۳

حدیث ۲۴۹۳

قال الإمام علی - علیه السلام - : أَعَزُّ الْعِزِّ الْعِلْمُ، لِإِنَّ بِهِ مَعْرِفَةَ الْمَعَادِ وَالْمَعِاشِ، وَ أَدْلُ الدُّلِّ الْجَهْلُ، لِإِنَّ صَاحِبَهُ أَصَمُّ، أَبْكَمُّ، أَعْمَى، خَيْرَانُ ؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: عزیزترین عزت ها علم و کمال است، برای این که شناخت معاد و تأمین معاش انسان، به وسیله آن انجام می پذیرد. و پست ترین ذلت ها جهل و نادانی است، زیرا که صاحبش همیشه در کوری و لالی و کوری می باشد و در تمام امور سرگردان خواهد بود. نزهة الناظر و تنبیه الخاطر، ص ۷۰، ح ۶۵

حدیث ۲۴۹۴

قال الإمام علی - علیه السلام - : تَفْضَلُ عَلَى مَنْ شِئْتَ فَأَنْتَ أَمِيرُهُ، وَ اسْتَعْنِ عَمَّنْ شِئْتَ فَأَنْتَ نَظِيرُهُ، وَ افْتَقِرْ إِلَى مَنْ شِئْتَ فَأَنْتَ أَسِيرُهُ ؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: بر هر که خواهی نیکی و احسان نما، تا رئیس و سرور او گردی؛ و از هر که خواهی بی نیازی جوی تا همانند او باشی. و خود را نیازمند هر که خواهی بدان - و از او تقاضای کمک نما - تا اسیر او گردی. بحار الأنوار، ج ۷۰،

حدیث ۲۴۹۵

قال الإمام علي - عليه السلام - : الْعُقُولُ أئِمَّةُ الْأَفْكَارِ، وَالْأَفْكَارُ أئِمَّةُ الْقُلُوبِ، وَالْقُلُوبُ أئِمَّةُ الْحَوَاسِّ، وَالْحَوَاسُّ أئِمَّةُ الْأَعْضَاءِ ؛ امام علي - عليه السلام - فرمودند: عقل هر انسانی پیشوای فکر و اندیشه اوست؛ و فکر پیشوای قلب و درون او خواهد بود؛ و قلب پیشوای حواس پنج گانه می باشد، و حواس پیشوای تمامی اعضاء و جوارح است. بحار الأنوار، ج ۱، ص ۹۶، ح ۴۰

حدیث ۲۴۹۶

قال الإمام علي - عليه السلام - : أَوْحَى اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى إِلَى نَبِيِّ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ: قُلْ لِقَوْمِكَ لَا يَلْبَسُوا لِبَاسَ أَعْدَائِي، وَلَا يَطْعَمُوا مَطَاعِمَ أَعْدَائِي، وَلَا يَتَشَكَّلُوا بِمَشَاكِلِ أَعْدَائِي، فَيَكُونُوا أَعْدَائِي ؛ امام علي - عليه السلام - فرمودند: خداوند تبارک و تعالی بر یکی از پیامبرانش وحی فرستاد: به امت خود بگو: لباس دشمنان مرا نپوشند و غذای دشمنان مرا میل نکنند و هم شکل دشمنان من نگردند، و گرنه ایشان هم دشمن من خواهند بود. مستدرک الوسائل، ج ۳، ص ۲۱۰، ح ۳۳۸۶

حدیث ۲۴۹۷

قال الإمام علي - عليه السلام - : لَا يَنْبَغِي لِلْعَبْدِ أَنْ يَتَّقِيَ بَخَصَلَتَيْنِ: الْعَافِيَةَ وَالْغَنَى، بَيْنَا تَرَاهُ مُعَافَاً إِذْ سَقُمَ، وَبَيْنَا تَرَاهُ غَنِيًّا إِذْ أَفْتَقَرَ ؛ امام علي - عليه السلام - فرمودند: سزاوار نیست که بنده خدا، در دوران زندگی به دو خصوصیت اعتماد کند و به آن دل بسته باشد: یکی عافیت و تندرستی و دیگری ثروت و بی نیازی است. زیرا چه بسا در حال صحت و سلامتی می باشد ولی ناگهان انواع مرضی ها بر او عارض می گردد و یا آن که در موقعیت و امکانات خوبی است، ناگهان فقیر و بیچاره می شود، - پس بدانیم که دنیا و تمام امکانات آن بی ارزش و بی وفا خواهد بود و تنها عمل صالح مفید و سودبخش می باشد - بحار الأنوار، ج ۶۹، ص ۶۸

حدیث ۲۴۹۸

قال الإمام علي - عليه السلام - : كُلُوا مَا يَسْقُطُ مِنَ الْخُوانِ فَإِنَّهُ شِفَاءٌ مِنْ كُلِّ دَاءٍ يَأْذِنُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ، لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يَسْتَشْفِيَ بِهِ ؛ امام علي - عليه السلام - فرمودند: آنچه اطراف ظرف غذا و سفره می ریزد جمع کنید و بخورید، که همانا هر کس آن ها را به قصد شفا میل نماید، به اذن حق تعالی شفای تمام دردهای او خواهد شد. مستدرک الوسائل، ج ۱۶، ص ۲۹۱، ح ۱۹۹۲۰

حدیث ۲۴۹۹

قال الإمام علي - عليه السلام - : أَطْرِقُوا أَهَالِيكُمْ فِي كُلِّ لَيْلَةٍ جُمُعَةٍ بِشَيْءٍ مِنَ الْفَاكِهَةِ، كَيْ يَفْرَحُوا بِالْجُمُعَةِ ؛ امام علي - عليه السلام - فرمودند: در هر شب جمعه همراه با مقداری میوه بر اهل منزل و خانواده خود وارد شوید تا موجب شادمانی آن ها در جمعه گردد. بحار الأنوار، ج ۱۰۱، ص ۷۳، ح ۲۴

حدیث ۲۵۰۰

قال الإمام علي - عليه السلام - : مَا مِنْ يَوْمٍ يَمُرُّ عَلَى ابْنِ آدَمَ إِلَّا قَالَ لَهُ ذَلِكَ الْيَوْمَ: يَا بَنَ آدَمَ أَنَا يَوْمٌ جَدِيدٌ وَأَنَا عَلَيْكَ شَهِيدٌ. فَقُلْ فِي خَيْرٍ، وَاعْمَلْ فِي خَيْرٍ، أَشْهَدُ لَكَ بِهِ فِي الْقِيَامَةِ، فَإِنَّكَ لَنْ تَرَانِي بَعِيدَةً أَيْدَاءً ؛ امام علي - عليه السلام - فرمودند: هر روزی که بر

انسان وارد شود، گوید: من روز جدیدی هستم، من بر اعمال و گفتار تو شاهد می باشم. سعی کن سخن خوب و مفید بگوئی، کار خوب و نیک انجام دهی. من در روز قیامت شاهد اعمال و گفتار تو خواهم بود. و بدان امروز که پایان یابد دیگر مرا نخواهی دید و قابل جبران نیست. امالی صدوق، ص ۹۵

حدیث ۲۵۰۱

قال الإمام علی - علیه السلام - : الْمُلُوكُ حُكَّامٌ عَلَى النَّاسِ، وَالْعِلْمُ حَاكِمٌ عَلَيْهِمْ، وَحَسْبُكَ مِنَ الْعِلْمِ أَنْ تَخْشَى اللَّهَ، وَحَسْبُكَ مِنَ الْجَهْلِ أَنْ تَعْجِبَ بِعِلْمِكَ ؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: ملوک بر مردم حاکم هستند و علم بر تمامی ایشان حاکم خواهد بود، تو را در علم کافی است که از خداوند ترسناک باشی؛ و به دانش و علم خود بالیدن، بهترین نشانه نادانی است. امالی طوسی، ج ۱، ص ۵۵

حدیث ۲۵۰۲

قال الإمام علی - علیه السلام - : الدُّنْيَا تُطَلَّبُ لِثَلَاثَةِ أَشْيَاءَ: الْغِنَى، وَالْعِزُّ، وَالرَّاحَةُ، فَمَنْ زَهَدَ فِيهَا عَزَّ، وَمَنْ قَنَعَ إِشْتَغَى، وَمَنْ قَلَّ سَعِيُّهُ إِشْتَرَاخٌ ؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: دنیا و اموال آن، برای سه هدف دنبال می شود: بی نیازی، عزت و شوکت، آسایش و آسوده بودن. هر که زاهد باشد؛ عزیز و با شخصیت است، هر که قانع باشد؛ بی نیاز و غنی گردد، هر که کمتر خود را در تلاش و زحمت قرار دهد؛ همیشه آسوده و در آسایش است. وافی، ج ۴، ص ۴۰۲

حدیث ۲۵۰۳

قال الإمام علی - علیه السلام - : الْحَقُّ جَدِيدٌ وَإِنْ طَالَتِ الْأَيَّامُ، وَالْبَاطِلُ مَخْدُولٌ وَإِنْ نَصِرَهُ أَقْوَامٌ ؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: حق و حقیقت در تمام حالات جدید و تازه است گر چه مدتی بر آن گذشته باشد و باطل همیشه پست و بی اساس است گر چه افراد بسیاری از آن حمایت کنند. وسائل الشیعه، ج ۲۵، ص ۴۳۴، ح ۳۲۲۹۲

حدیث ۲۵۰۴

قال رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : وَعَظَنِي جِبْرِيلُ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - : يَا مُحَمَّدُ، أَحَبُّ مَنْ شِئْتَ فَإِنَّكَ مُفَارِقُهُ، وَاعْمَلْ مَا شِئْتَ فَإِنَّكَ مُلَاقِيهِ ؛ رسول خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: جبرئیل مرا موعظه و نصیحت کرد: با هر کس که خواهی دوست باش، بالأخره بین تو و او جدائی خواهد افتاد. هر چه خواهی انجام ده، ولی بدان نتیجه و پاداش آن را خواهی گرفت. امالی طوسی، ج ۲، ص ۲۰۳

حدیث ۲۵۰۵

قال رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : سَادَةُ النَّاسِ فِي الدُّنْيَا الْأَشْخِيَاءُ، سَادَةُ النَّاسِ فِي الْآخِرَةِ الْأَتْقِيَاءُ ؛ رسول خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: سرور و سید مردم در دنیا افراد سخاوتمند خواهند بود، و سید و سرور انسان ها در قیامت پرهیزکاران می باشند. اعیان الشیعه، ج ۱، ص ۳۰۲

حدیث ۲۵۰۶

قال رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : كُلُّ عَيْنٍ بَأْكِيَّةٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا ثَلَاثَ أَعْيُنٍ : عَيْنُ بَكْتٍ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ، وَ عَيْنُ غُضَّتٍ عَنْ مَحَارِمِ اللَّهِ، وَ عَيْنُ بَاتَتْ سَاهِرَةً فِي سَبِيلِ اللَّهِ ؛ رَسُولُ خُدا - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: تمامی چشم‌ها در روز قیامت گریانند، مگر سه دسته: ۱- آن چشمی که به جهت خوف و ترس از عذاب خداوند گریه کرده باشد. ۲- چشمی که از گناهان و موارد خلاف بسته و نگاه نکرده باشد. ۳- چشمی که شبها در عبادت و بندگی خداوند متعال بیدار بوده باشد. ثواب الأعمال، ص ۲۱۱، ح ۱

حدیث ۲۵۰۷

قال رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : مَنْ وَقَّرَ ذَا شَيْبَةٍ فِي الْأَسْلَامِ أَمَّنَهُ اللَّهُ مِنْ فِرَاعِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ؛ رَسُولُ خُدا - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: هر کس بزرگ سال مسلمانی را گرامی دارد و احترام نماید، خداوند او را در قیامت از سختی‌ها و مشکلات در امان می‌دارد. الکافی، ج ۲، ص ۶۵۸، ح ۳

حدیث ۲۵۰۸

قال رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : الصَّدَقَةُ بِعَشْرٍ، وَ الْقَرْضُ بِثَمَانِيَةَ عَشْرٍ، وَ صِلَةُ الرَّحِمِ بِأَرْبَعَةٍ وَ عَشْرِينَ ؛ رَسُولُ خُدا - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: پاداش و ثواب دادن صدقه ده برابر درجه، و دادن قرض الحسنة هیجده درجه، و انجام صله رحم بیست و چهار درجه افزایش خواهد داشت. مستدرک الوسائل، ج ۷، ص ۱۹۴، ح ۸۰۱۰

حدیث ۲۵۰۹

قال رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : الْمَرْءُ عَلَى دِينِ خَلِيلِهِ، فَلْيَنْظُرْ أَحَدُكُمْ مَنْ يُخَالَطُ؛ رَسُولُ خُدا - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: انسان بر روش و اخلاق دوستش پرورش می‌یابد و شناخته می‌شود، پس متوجه باشید با چه کسی دوست و همنشین می‌باشید. بحار الأنوار، ج ۷۱، ص ۱۹۲، ح ۱۲

حدیث ۲۵۱۰

قال رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : حَسِّنُوا أَخْلَاقَكُمْ، وَ الطُّفُوا جِيرَانَكُمْ، وَ أَكْرِمُوا نِسَائِكُمْ، تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ بِغَيْرِ حِسَابٍ؛ رَسُولُ خُدا - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: رفتار و اخلاق خود را نیکو سازید، نسبت به همسایگان با ملاحظت و محبت برخورد نمایید، زنان و همسران خود را گرامی دارید تا بدون حساب وارد بهشت گردید. اعیان الشیعة، ج ۱، ص ۳۰۱

حدیث ۲۵۱۱

قال رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : حُبُّ الْجَاهِ وَ الْمَالِ يُنْبِتُ النَّفَاقَ فِي الْقَلْبِ، كَمَا يُنْبِتُ الْمَاءُ الْبَقْلَ؛ رَسُولُ خُدا - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: علاقه نسبت به ریاست و ثروت سبب روئیدن نفاق در قلب و درون خواهد شد، همان طوری که آب و باران سبب روئیدن سبزیجات می‌باشند. تنبیه الخواطر، ص ۲۶۴

حدیث ۲۵۱۲

قال رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : عَجِبْتُ لِمَنْ يَحْتَمِي مِنَ الطَّعَامِ مَخَافَةَ الدَّاءِ، كَيْفَ لَا يَحْتَمِي مِنَ الذُّنُوبِ، مَخَافَةَ النَّارِ؛ رَسُولُ خُدا - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: تعجب دارم از کسانی که نسبت به خوردن و خوراک خود اهمیتی می‌دهند تا مبادا مریض

شوند ولیکن اهمیتی نسبت به گناهان نمی دهند و باکی از آتش سوزان جهنم ندارند. بحارالأنوار، ج ۷۰، ص ۳۴۷، ح ۳۴

حدیث ۲۵۱۳

قال رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : صَدَقَةُ السَّرِّ تُطْفِئُ الْخَطِيئَةَ، كَمَا تُطْفِئُ الْمَاءُ النَّارَ، وَتَدْفَعُ سَبْعِينَ بَاباً مِنَ الْبَلَاءِ؛ رَسُولُ خُدا - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: صدقه ای که محرمانه و پنهانی داده شود سبب پاکی گناهان می باشد، همان طوری که آب، آتش را خاموش می کند، همچنین صدقه هفتاد نوع بلا و آفت را بر طرف می نماید. مستدرک الوسائل، ج ۷، ص ۱۸۴، ح ۷۹۸۴

حدیث ۲۵۱۴

قال رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : مَنْ تَوَلَّى عَمَلًا وَهُوَ يَعْلَمُ أَنَّهُ لَيْسَ لَهُ بِأَهْلٍ، فَلْيَتَّبِعْهُ مَقْعَدُهُ مِنَ النَّارِ؛ رَسُولُ خُدا - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: هر که ریاست و مسئولیتی را بپذیرد و بداند که اهلیت آن را ندارد، - در قبر و قیامت - جایگاه او پر از آتش خواهد شد. تاریخ اسلام، ج ۱۰۱-۱۲۰، ص ۲۸۵

حدیث ۲۵۱۵

قال رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : لَا تُشْبِعُوا، فَيُطْفَأُ نُورُ الْمَعْرِفَةِ مِنْ قُلُوبِكُمْ؛ رَسُولُ خُدا - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: شکم خود را از خوراک سیر و پر مگردانید، چون که سبب خاموشی نور عرفان و معرفت - در افکار و - قلب هایتان می گردد. مستدرک الوسائل، ج ۱۶، ص ۲۱۸، ح ۱۹۶۴۶

حدیث ۲۵۱۶

قال رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : مَنْ تَزَوَّجَ إِمْرَأَةً لِمَالِهَا وَكَلَّهَ اللَّهُ إِلَيْهِ، وَ مَنْ تَزَوَّجَهَا لِجَمَالِهَا رَأَى فِيهَا مَا يَكْرَهُ، وَ مَنْ تَزَوَّجَهَا لِدِينِهَا جَمَعَ اللَّهُ لَهُ ذَلِكَ؛ رَسُولُ خُدا - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: هر کس زنی را به جهت ثروتش ازدواج کند خداوند او را به همان واگذار می نماید، و هر که با زنی به جهت زیبایی و جمالش ازدواج کند خوشی نخواهد دید، و کسی که با زنی به جهت دین و ایمانش تزویج نماید خداوند خواسته های او را تأمین می گرداند. تهذیب الأحکام، ج ۷، ص ۳۹۹، ح ۵

حدیث ۲۵۱۷

قال رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : مَنْ زَارَ عَالِمًا فَكَأَنَّما زَارَنِي، وَ مَنْ صَافَحَ عَالِمًا فَكَأَنَّما صَافَحَنِي، وَ مَنْ جالَسَ عَالِمًا فَكَأَنَّما جالَسَنِي، وَ مَنْ جالَسَنِي فِي الدُّنْيَا أَجْلَسَنِي مَعِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ؛ رَسُولُ خُدا - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: هر کس به دیدار و زیارت عالم و دانشمندی برود مثل آن است که مرا زیارت کرده، هر که با دانشمندی دست دهد و مصافحه کند مثل آن که با من مصافحه نموده، هر شخصی همنشین دانشمندی گردد مثل آن است که با من مجالست کرده، و هر که در دنیا با من همنشین شود، در آخرت همنشین من خواهد گشت. مستدرک الوسائل، ج ۱۷، ص ۳۰۰، ح ۲۱۴۰۶

حدیث ۲۵۱۸

قال رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : مَنْ أَنْظَرَ مُعْسِرًا، كَانَ لَهُ بِكُلِّ يَوْمٍ صَدَقَةٌ؛ رَسُولُ خُدا - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فرمودند: هر کس بدهکار ناتوانی را مهلت دهد برای هر روزش ثواب صدقه در راه خدا می باشد. بحارالأنوار، ج ۱۰۰، ص ۱۵۱، ح ۱۷

حدیث ۲۵۱۹

قال رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : مَنْ وَجَدَ كَسْرَةً أَوْ تَمْرَةً فَأَكَلَهَا لَمْ يُفَارِقْ جَوْفَهُ حَتَّى يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُ؛ رسول خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: هر کس تکه ای نان یا دانه ای خرما در جایی ببیند، و آن را بردارد و میل کند، مورد رحمت و مغفرت خداوند قرار می گیرد. بحار الأنوار، ج ۶۳، ص ۴۳۰، ح ۱۲

حدیث ۲۵۲۰

قال رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : بَكْرُوا بِالصَّدَقَةِ، فَإِنَّ الْبَلَاءَ لَا يَنْخَطُّهَا؛ رسول خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: صبحگاهان حرکت و کار خود را با دادن صدقه شروع نمائید چون که بلاها و آفت ها را بر طرف می گرداند. بحار الأنوار، ج ۹۳، ص ۱۷۷، ح ۸

حدیث ۲۵۲۱

قال رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : إِذَا تَلَقَيْتُمْ فِتْلَاقُوا بِالتَّسْلِيمِ وَالتَّصَافِحِ، وَإِذَا تَفَرَّقْتُمْ فَتَفَرَّقُوا بِالِاسْتِغْفَارِ؛ رسول خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: هنگام بر خورد و ملاقات با یکدیگر سلام و مصافحه نمائید و موقع جدا شدن برای همدیگر طلب آمرزش کنید. بحار الأنوار، ج ۷۳، ص ۴، ح ۱۳

حدیث ۲۵۲۲

قال رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : إِنَّ أَعْجَزَ النَّاسِ مَنْ عَجَزَ عَنِ الدُّعَاءِ، وَإِنَّ أْبْخَلَ النَّاسِ مَنْ بَخِلَ بِالسَّلَامِ؛ رسول خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: عاجز و ناتوان ترین افراد کسی است که از دعا و مناجات با خداوند ناتوان و محروم باشد، و بخیل ترین اشخاص کسی خواهد بود که از سلام کردن خودداری نماید. بحار الأنوار، ج ۹۰، ص ۲۹۱، ح ۱۱

حدیث ۲۵۲۳

قال رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - : ثَلَاثَةٌ مِنَ الذُّنُوبِ تُعَجِّلُ عُقُوبَتَهَا وَلَا تُؤَخِّرُ إِلَى الْآخِرَةِ: عُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ، وَالبَغْيُ عَلَى النَّاسِ، وَكَفْرُ الْأَحْسَانِ؛ رسول خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: عقاب و مجازات سه دسته از گناهان زودرس می باشد و به قیامت کشانده نمی شود: ایجاد ناراحتی برای پدر و مادر، ظلم در حق مردم، ناسپاسی در مقابل کارهای نیک دیگران. بحار الأنوار، ج ۷۰، ص ۳۷۳، ح ۷

حدیث ۲۵۲۴

امام علی (علیه السلام) می فرماید: لا یقرأ العبد القرآن اذا كان علی غیر طهور حتی یتطهر؛ هنگامی که وضو ندارید، قرآن نخوانید، تا این که وضو گرفته شود. (خصال، ج ۲، ص ۱۶۴)

حدیث ۲۵۲۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: یا علی! ان الوضوء قبل الطعام و بعده شفاء فی الجسد و یمن فی الرزق؛ یا علی

! قبل از غذا و بعد از غذا، وضو گرفتن، شفای بدن و برکت در روزی است. (بحار الانوار، ج ۶۶، ص ۳۵۶)

حدیث ۲۵۲۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: کسی که وضوی خود را شاداب و کامل به جای آورد، و نماز خویش را نیکو بخواند، زکات مالش را پردازد، و خشم خود را فرو نشاند و زبانش را از گناهان مربوطه زبان ببندد، و برای گناه خود با توبه طلب آموزش کند، و نسبت به اهل بیت پیامبر خویش خیر خواه باشد، البته تمام حقایق ایمان در او کامل شده و درهای بهشت به روی او باز است. (ثواب الاعمال، ص ۶۴)

حدیث ۲۵۲۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: من ترك الصلوة متعمدا من غير علة فقد براء من ذمة الله و ذمة رسوله؛ کسی که نماز را عمدا و بدون علت ترک کند از امان خدا و رسولش دور خواهد بود. (جامع احادیث الشیعه، ج ۴، ص ۷۵)

حدیث ۲۵۲۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: من ترك صلاته حتی تفوته من غير عذر فقد حبط عمله؛ کسی که نمازش را بدون عذر ترک کند (نخواند) تا وقت آن بگذرد، عمل او نابود شده است. (بحار الانوار، ج ۸۲، ص ۲۰۳)

حدیث ۲۵۲۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: نماز خودتان را ضایع نکنید، به حقیقت هر کس نماز خویش را ضایع کند، خداوند عز و جل او را با قارون و فرعون و هامان محشور می کند، خداوند به آنان لعنت کند و آنها را رسوا سازد، و بر خدا لازم است آنها را با منافقها به آتش داخل کند، پس وای بر کسی که به نمازش مواظب نباشد. (بحار الانوار، ج ۸۲، ص ۲۰۲)

حدیث ۲۵۳۰

امام صادق (علیه السلام) می فرماید: ان العبد اذا عجل فقام لحاجته يقول الله تبارک و تعالی: اما يعلم عبدی انی انا قاضی الحوائج؛ زمانی که بنده برای رفع حاجت خود نمازش را با عجله بخواند، خداوند می فرماید: آیا بنده من نمی داند که حاجت او را من بر آورده می کنم. (وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۲۴)

حدیث ۲۵۳۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: اسرق الناس فالذی یسرق من صلاته فصلاته تلف كما یلف الثوب الخلق فیضرب بها وجهه؛ دزدترین مردم کسی است که به خاطر سرعت و شتابزدگی از نماز خود کم کند، نماز چنین انسانی همچون جامه مندرسی در هم پیچیده شده، به صورت او پرتاب می گردد. (میزان الحکمه، ج ۵، ص ۴۰۶)

حدیث ۲۵۳۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ان اسرق الناس من سرق من صلاته؛ دزدترین مردم کسی است که از نمازش کم بگذارد. (بحار الانوار، ج ۸۲، ص ۲۲۲)

حدیث ۲۵۳۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا- یقبل الله صلاة خمسة نفر. الا بق من سیده و امرأة لا یرضی عنها زوجها و مدمن الخمر و العاق و اکل الربا؛ خداوند نماز پنج گروه را نمی پذیرد: ۱- بنده ای که از نزد مولای خود فرار کرده است. ۲- زنی که شوهرش از وی راضی نیست. ۳- شرابخوار و دائم الخمر. ۴- کسی که عاق والدین شده است. ۵- رباخوار. (مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۳۳۲)

حدیث ۲۵۳۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کسی که همسر خود را بیازارد، نماز و اعمال نیک او مورد پذیرش الهی قرار نمی گیرد، مگر آن که به کمک او پردازد و رضایتش را جلب کند، گر چه همیشه روزه دار باشد و البته شوهر نیز دارای همین نوع از عقاب است، در صورتی که همسر خویش را بیازارد و به او ظلم روا دارد. (وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۱۶)

حدیث ۲۵۳۵

جاء رجل الی امیر المؤمنین - علیه السلام - فقال: یا امیر المؤمنین انی قد حرمت الصلاة باللیل، فقال امیر المؤمنین - علیه السلام -: انت رجل قد قیدتک ذنوبک؛ مردی نزد امیر المؤمنین (علیه السلام) آمد و گفت: ای امیر مؤمنان! من از نماز شب محروم شدم. امام علی (علیه السلام) فرمودند: تو مردی هستی که گناهانت تو را زندانی (اسیر) کرده است. (میزان الحکمه، ج ۵، ص ۴۲۲)

حدیث ۲۵۳۶

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: من صلی و لم یزک لم تقبل صلواته؛ هر کس نماز بخواند، ولی زکات و مالیات اسلامی پردازد، نمازش قبول نمی شود. (بحار الانوار، ج ۹۶، ص ۱۲)

حدیث ۲۵۳۷

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: من نظر الی ابویه نظرمات، و هما ظالمان لم یقبل الله له صلاة؛ هر که به پدر و مادر نگاه تند و خشم آلود کند، اگر چه به وی ستم کرده باشند، خداوند نمازش را نمی پذیرد. (جامع السعادات، ج ۲، ص ۳۵۱)

حدیث ۲۵۳۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو صلیتم حتی تکنوا کاللاتار و صتمتم حتی تکنوا کالحنایا لم یقبل الله منکم الا بورع؛ اگر آن قدر نماز بخوانید تا همچون زه کمان شوید، و آن قدر روزه بگیرید تا همچون کمان خم شوید، خدا از شما قبول نمی کند، مگر این که انسان با ورع باشید. (بحار الانوار، ج ۸۴، ص ۲۵۸)

حدیث ۲۵۳۹

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: خداوند متعال فرمود: نماز کسی را می پذیرم که: ۱- در مقابل عظمت من خاضع باشد. ۲- از خواسته های نفسانی به خاطر من خود را دور کند. ۳- روزش را با یاد من به پایان برد. ۴- بر بندگانم بزرگی نفروشد. ۵- به گرسنه غذا دهد. ۶- برهنه را بپوشاند. ۷- به مصیبت دیده مهربانی کند. ۸- غریب را پناه دهد. بحار الانوار ج ۸۴ ص ۲۴۲

حدیث ۲۵۴۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیارکم الینکم مناکب فی الصلوٰه؛ بهترین شما کسی است که شانه هایش در نماز افتاده تر باشد. (بحار، ج ۸۴ ص ۲۶۲)

حدیث ۲۵۴۱

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: هر کس وضوی خوب بگیرد و دو رکعت نماز با رکوع و سجود کامل به جای آورد و با خدای خود خلوت کند و بر رسول خدا (ص) درود فرستد، سپس حاجت خود را از خدا درخواست نماید، به تحقیق که در زمان مناسبش درخواست کرده و هر کس چنین نماید، هرگز ناامید و ناموفق نخواهد بود. (بحار الانوار، ج ۸۵، ص ۳۲۴)

حدیث ۲۵۴۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ان العبد لیصلی الصلوة لا یکتب له سدسها و لاعشرها، و انما یکتب للعبد من صلاته ما عقل منها؛ به درستی بنده نماز می خواند برای او، نه یک ششم آن و نه یک دهم آن نوشته نمی شود، جز این نیست که برای بنده از نمازش آن مقدار نوشته می شود که به آن توجه کرده است. بحار الانوار ج ۸۴ ص ۲۳۷

حدیث ۲۵۴۳

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ان العبد لترفع له من صلاته نصفها او ثلثها او ربعها او خمسها و ما یرفع له الا ما قبل علیه بقلبه...؛ همانا از نماز بنده نصفش یا یک سوم، یا یک چهارم، یا یک پنجم برای او بالا می رود، و آن مقداری که از نماز حضور قلب داشته باشد، بالا می رود... (بحار الانوار، ج ۸۴ ص ۲۳۸)

حدیث ۲۵۴۴

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: اذا قام العبد الی الصلوة اقبل الله - عز و جل - علیه بوجهه فلا یزال مقبلا علیه حتی یلتفت ثلاث مرات فاذا التفت ثلاث مرات اعرض عنه؛ وقتی بنده به نماز ایستاد خداوند متعال به او توجه می کند و توجهش را از او قطع نمی کند تا موقعی که سه مرتبه از یاد خدا غافل گردد، در این هنگام خداوند سبحان نیز از او اعراض خواهد کرد. (بحار الانوار، ج ۸۴ ص ۲۴۱)

حدیث ۲۵۴۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من صلی صلوٰه لا یدکر فیها شیئا من امر الدنیا، لا یسئل الله شیئا، الا اعطاه؛ کسی که نماز می خواند، در حال نماز هیچ چیز از امور دنیایی به یادش نیاید (فقط خداوند در نظرش باشد)، در این صورت هر چیزی از خداوند بخواهد، به او عطا می کند. (مستدرک الوسائل، ج ۱، ص ۲۶۵)

حدیث ۲۵۴۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رکعه من عالم بالله خیر من الف رکعه من متجاهل؛ یک رکعت نماز کسی که متوجه خدا باشد، بهتر از هزار رکعت کسی است که از خدا غافل باشد. (نهج الفصاحه، ص ۳۵۰)

حدیث ۲۵۴۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من صلی رکعتین و لم یحدث فیهمانفسه بشیء من امور الدنیا غفر الله له ذنوبه؛ کسی که دو رکعت نماز بخواند و در آن دو رکعت، قلب خود را به چیزی از امور دنیا مشغول نکند، خداوند گناهانش را می آمرزد. (بحار الانوار، ج ۸۴، ص ۲۴۹)

حدیث ۲۵۴۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اذا قام العبد الی الصلوٰة فکان هواه و قلبه الی الله تعالی انصرف کیوم ولدته امه؛ هنگامی که انسان برای نماز می ایستد، اگر همه توجه اش و قلبش به سوی خدا باشد، در حالی نمازش تمام می شود، که مثل روزی است که پاک به دنیا آمده. (محجة البیضاء، ج ۱، ص ۳۸۲)

حدیث ۲۵۴۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس لك من صلاتك الا ما احضرت فيه قلبك؛ نیست برای تو از نماز، مگر قلب تو در حال نماز باشد. (بحار الانوار، ج ۸۴، ص ۲۵۹)

حدیث ۲۵۵۰

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: اذا كنت فی صلاتك فعليك بالخشوع و الاقبال علی صلاتك فان الله تعالی یقول: الذین هم فی صلاتهم خاشعون؛ هرگاه در حال نماز بودی، بر تو باد به خشوع و توجه کامل به نماز، چون خداوند در قرآن می فرماید: اهل ایمان کسانی هستند که در نماز خشوع می ورزند. فروع کافی، ج ۳، ص ۳۰۰

حدیث ۲۵۵۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: و اذا اردت ان یحشرک الله معی فاطل السجود بین یدی الله الواحد القهار؛ و اگر خواستی خداوند تو را با من محشور سازد، سجده در پیشگاه خدای یکتای قهار را طولانی کن. (بحار الانوار، ج ۸۵، ص ۱۶۴)

حدیث ۲۵۵۲

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: لا تنظروا الی طوع رکوع الرجل و سجوده، فان ذلک شیء اعتاده فلو ترکه استوحش لذلك و لکن انظروا الی صدق حدیثه و اداء امانته؛ به رکوع و سجده های طولانی افراد نگاه نکنید، زیرا ممکن است به آن عادت کرده

باشند و برای او یک امر عادی شده باشد، و اگر آن را ترک کنند وحشت کنند، بلکه راستگویی و امانتداری او را بنگر. (اصول کافی، ج ۲، ص ۱۰۵)

حدیث ۲۵۵۳

امام صادق (علیه السلام) می فرماید: اذا استقبلت القبلة فانس من الدنيا و ما فيها والخلق و ما هم فيه و استفرغ قلبك عن كل شاغل يشغلك عن الله؛ هنگامی که برای نماز به جانب قبله ایستادی، دنیا و آنچه در آن است را فراموش کن و قلب خود را از هر گونه سرگرم کننده ای که تو را از خدا بازدارد، فارغ ساز. (میزان الحکمه، ج ۵، ص ۳۹۶)

حدیث ۲۵۵۴

هنگامی که داخل مسجد شدی و زمانی که مردم مشغول نماز هستند، بر آنها سلام نکن، بلکه بر رسول خدا (ص) سلام کن و مشغول نمازشو، ولی وقتی وارد بر گروهی شدی که مشغول صحبت هستند، بر آنها سلام کن. (بحار الانوار، ج ۷۶، ص ۸)

حدیث ۲۵۵۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: اطولکم قنوتا فی دار الدنیا اطولکم راحة یوم القيامة فی الموقف؛ هر کسی از شما قنوتش در این دنیا طولانی تر باشد، در آخرت در موقف محشر راحتی او بیشتر خواهد بود. (ثواب الاعمال، ص ۵۹)

حدیث ۲۵۵۶

امام حسن (علیه السلام) می فرماید: ان من طلب العبادۃ تزکی لها و اذا اضرت النوافل بالفریضة فارضوها؛ هر کس طلب عبادت دارد، دل را برای آن پاک می کند، و هرگاه نمازهای مستحبی به نمازهای واجب ضرر رسانید (باعث آسیب رسانی به یکی از صفات و ابعاد نمازهای واجب شد) نمازهای مستحبی را ترک کنید. (تحف العقول، ص ۲۶۷)

حدیث ۲۵۵۷

امام علی (علیه السلام) می فرماید: حق نماز را مؤمنین شناخته اند که نه زینت های دنیا، نه نور چشمی هاز فرزند و نه مال، آنان را از عبادت پروردگارشان باز نمی دارد، زیرا که خداوند سبحان می گوید: مردانی هستند که تجارت و داد و ستد آنان را از یاد خدا و برپاداشتن نماز و پرداخت زکات باز نمی دارد. (نهج البلاغه، خطبه ۱۹۹)

حدیث ۲۵۵۸

امام صادق (علیه السلام) می فرماید: ما یمنع احدکم اذا دخل علیه غم من غموم الدنيا ان يتوضأ ثم یدخل المسجد فیرکع رکعتین یدعو الله فیهما، اما سمعت الله تعالی یقول: واستعینوا بالصبر والصلوة؛ چه مانعی دارد که چون یکی از شما غم و اندوهی از غمهای دنیا بر او در آمد، وضو بگیرد و به مسجد برود و دو رکعت نماز بخواند و برای رفع اندوه خود خدا را بخواند. مگر نشنیده ای که خدا می فرماید: واستعینوا بالصبر والصلوة. (وسائل الشیعه، ج ۵، ص ۲۶۳)

حدیث ۲۵۵۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: تعاهدوا امر الصلاة و حافظوا علیها، واستکثروا منه، و تقربوا بها فانها كانت علی المؤمنین کتابا موقوتا؛ امر نماز را مراعات کنید و آن را محافظت نمایید و بسیار به جا آورید و با آن به خدا تقرب جوید، زیرا نماز فریضه ای است که بر مومنین نوشته شده و وقت آن تعیین گردیده است. (نهج البلاغه، خطبه ۱۹۹)

حدیث ۲۵۶۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصلوة تنظر و لا تنظر بها؛ برای نماز باید انتظار کشید ولی نماز را معطل کار دیگر نباید کرد. (مستدرک الوسائل، ج ۱، ص ۱۸۳)

حدیث ۲۵۶۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: نوروا منازلکم بالصلاة و قرائة القرآن؛ به خانه هایتان با خواندن نماز، و قرائت قرآن، نورانیت ببخشید. (کنز العمال، ج ۱۵، ص ۳۹۲ حدیث ۴۱۵۱۸)

حدیث ۲۵۶۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قم فصل فان فی الصلوة شفاء؛ بر خیز نماز به جا آور! پس همانا در نماز شفا است. (جامع احادیث الشیعه، ج ۴، ص ۲۸)

حدیث ۲۵۶۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: و اعلم ان کل شیء من عملک تبع لصلاتک؛ بدان که تمام اعمال تابع نمازت خواهند بود. (نهج البلاغه، نامه ۲۷)

حدیث ۲۵۶۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یزال الشیطان یرعب من بنی ادم حافظ علی الصلوات الخمس فاذا ضیعهن تجرء علیه و اوقعه فی العظام؛ شیطان پیوسته از فرزندان آدم در وحشت و هراس است تا آنگاه که نمازهایش را به دقت و با شرایط و آداب می خواند. پس اگر نماز را ضایع نموده (و در وقت مقرر آن به جا نیاورد)، شیطان بر او چیره می شود و او را در گناهان کبیره می اندازد و وی را گرفتار می کند. (بحار الانوار، ج ۸۲، ص ۲۰۲)

حدیث ۲۵۶۵

امام جواد - علیه السلام - می فرمایند: أفضل العبادۃ الاخلاص؛ برترین عبادت، اخلاص است. تنبیه الخواطر: ۲ / ۱۰۹.

حدیث ۲۵۶۶

امام علی - علیه السلام - می فرمایند: أفضل العبادۃ غلبۃ العادة؛ برترین عبادت، چیره آمدن بر عادت است. غرر الحکم: ۲۸۷۳.

حدیث ۲۵۶۷

امام علی - علیه السلام - می فرمایند: أفضل العبادۃ الزَّهَادَة؛ برترین عبادت، دل بر کندن از دنیا است. غرر الحکم: ۲۸۷۲

حدیث ۲۵۶۸

امام علی - علیه السلام - می فرمایند: أفضل العبادۃ الفکر؛ برترین عبادت، اندیشیدن است. غرر الحکم: ۲۹۰۷

حدیث ۲۵۶۹

امام صادق - علیه السلام - می فرمایند: و الله ما عبد الله بشيء افضل من أداء حق المؤمن؛ به خدا سوگند که خداوند به چیزی برتر از ادا نمودن حق مؤمن، عبادت نشده است. الاختصاص: ۲۸.

حدیث ۲۵۷۰

امام علی - علیه السلام - می فرمایند: غَضُّ الطَّرْفِ عن محارم الله سبحانه أفضل عبادۃ؛ چشم بستن از حرام‌های خداوند سبحان، برترین عبادت است. غرر الحکم: ۶۴۲۷.

حدیث ۲۵۷۱

پیامبر خدا - صلی الله علیه و آله و سلم - می فرمایند: أعظم العبادۃ أجراً أخفاها؛ بزرگترین ثواب را آن عبادتی دارد که پنهانی تر انجام گیرد. قرب الاسناد: ۱۳۵ / ۴۷۵.

حدیث ۲۵۷۲

امام صادق - علیه السلام - می فرمایند: أفضل العبادۃ العلم بالله و التواضع له؛ برترین عبادت، شناخت خدا و فروتنی برای اوست. تحف العقول: ۳۶۴.

حدیث ۲۵۷۳

امام علی - علیه السلام - می فرمایند: تدبروا أحوال الماضین من المؤمنین قبلکم. کیف كانوا فی حال التَّمحیصِ و البلاء... اتَّخَذَتْهُمُ الفراعنة عبیداً فساموهم سوء العذاب، وَجَرَّعُوهم المِرار؛ در احوال مؤمنانی که پیش از شما بوده‌اند، بیندیشید که در حال آزمایش و بلا چگونه بودند؟!... فرعونیان آنان را به بندگی گرفتند و بدترین شکنجه‌ها را به آنها چشانند و انواع تلخی‌ها را جرعه جرعه در کامشان ریختند. نهج البلاغه، الخطبة ۱۹۲

حدیث ۲۵۷۴

امام صادق - علیه السلام - می فرمایند: من أطاع رجلاً فی معصیة فقد عبده؛ هر که از مردی در معصیت خدا فرمان برد، هر آینه او را بندگی کرده است. الکافی: ۲ / ۳۹۸ / ۸.

حدیث ۲۵۷۵

پیامبر خدا - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ - می فرمایند: ملعون ملعون من عبد الدینار و الدرهم؛ از رحمت خدا به دور است، کسی که بندگی دینار و درهم کند. الخصال: ۱۲۹

حدیث ۲۵۷۶

امام علی - عَلَيْهِ السَّلَام - می فرمایند: من عبد الدنیا و آثرها علی الآخرة استوخم العاقبة؛ هر که بندگی دنیا کند و آن را بر آخرت برگزیند، فرجامش ناگوار باشد. الخصال: ۶۳۲

حدیث ۲۵۷۷

امام باقر - عَلَيْهِ السَّلَام - می فرمایند: من أصغی الی ناطق فقد عبده، فان كان الناطق یؤدی عن الله عزوجل فقد عبده الله، و ان كان الناطق یؤدی عن الشیطان فقد عبده الشیطان؛ هر که به گوینده‌ای گوش سپارد، او را بندگی کرده است؛ اگر آن گوینده از طرف خدای عزوجل بگوید، شنونده خدا را عبادت کرده و اگر از طرف شیطان بگوید، شیطان را عبادت کرده است. الکافی: ۶ / ۴۳۴ / ۲۴.

حدیث ۲۵۷۸

امام صادق - عَلَيْهِ السَّلَام - می فرمایند: لیس العبادة هی السجود و لا الركوع، أما هی طاعة الرجال، من أطاع المخلوق فی معصیة الخالق فقد عبده؛ عبادت به سجود و رکوع نیست بلکه فرمانبری از رجال است؛ هر که فرمان آفریده‌ای را که مخالف فرمان آفریدگار است اطاعت کند بی گمان او را عبادت کرده است. البحار: ۷۲ / ۹۴ / ۶.

حدیث ۲۵۷۹

قال رسول الله - صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ -: النَّظَرُ إِلَى الْعَالَمِ عِبَادَةٌ، وَ النَّظَرُ إِلَى الْإِمَامِ الْمَقْسُطِ عِبَادَةٌ، وَ النَّظَرُ إِلَى الْوَالِدَيْنِ بِرَأْفَةٍ وَ رَحْمَةٍ عِبَادَةٌ، وَ النَّظَرُ إِلَى أَخٍ تَوَدُّهُ فِي اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ عِبَادَةٌ؛ نگرستن به دانشمند عبادت است، نگرستن به پیشوای دادگر عبادت است، نگاه دلسوزانه و مهرآمیز به پدر و مادر عبادت است و نگرستن به برادری که برای خدای عزوجل دوستش داری عبادت است. أمالی الطوسی: ۴۵۴ / ۱۰۱۵.

حدیث ۲۵۸۰

قال الامام الصادق - عَلَيْهِ السَّلَام -: اِنَّ فَوْقَ كُلِّ عِبَادَةٍ عِبَادَةٌ، وَ حَبْنَا أَهْلَ الْبَيْتِ أَفْضَلُ عِبَادَةٍ؛ برتر از هر عبادت، عبادتی است و دوست داشتن ما اهلیت برترین عبادت می باشد. المحاسن: ۱ / ۲۴۷ / ۴۶۲.

حدیث ۲۵۸۱

قال الامام علی - عَلَيْهِ السَّلَام -: التَّفَكُّرُ فِي آلَاءِ اللَّهِ نَعْمُ الْعِبَادَةِ؛ اندیشیدن در نعمت‌های خداوند، نیکو عبادتی است. غرر الحکم: ۱۱۴۷

حدیث ۲۵۸۲

قال الامام علی - علیه السّلام - : التّفکر فی ملکوت السّماوات و الأرض عبادة المخلصین؛ امام علی - علیه السّلام - : اندیشیدن در ملکوت آسمان‌ها و زمین، عبادت مخلصان است. غرر الحکم: ۱۷۹۲

حدیث ۲۵۸۳

قال رسول الله - صلّی الله علیه و آله و سلّم - : أُعْبَدُ اللهُ و لا تُشْرِكُ به شیئا، و اَعْمَلُ اللهُ کَأَنَّكَ تراه؛ خدا را بندگی کن و هیچ چیزی را شریک او مگردان و برای خدا چنان کار کن که گویی او را می‌بینی. کنز العمال

حدیث ۲۵۸۴

سَكَنُوا فِي أَنْفُسِكُمْ مَعْرِفَةَ مَا تَعْبُدُونَ حَتَّى يَنْفَعَكُم مَّا تَحْرُكُونَ مِنَ الْجَوَارِحِ بِعِبَادَةِ مَنْ تَعْرِفُونَ؛ امام علی - علیه السّلام - : شناخت خدایی را که می‌پرستید در جان‌های خود جای دهید تا خم و راست شدن هایتان برای عبادت کسی که می‌شناسیدش، شما را سود دهد. تحف العقول: ۲۲۳ و ۲۰۴.

حدیث ۲۵۸۵

قال رسول الله - صلّی الله علیه و آله - : من اعان تارك الصلوة بلقمة او كسوة فكانما قتل سبعین نبیا اولهم ادم و اخرهم محمد؛ کسی که ترک کننده نماز را به دادن طعامی یا لباسی یاری کند، مثل این است که هفتاد پیغمبر را کشته، که اول آنها آدم، و آخر آن‌ها محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) است. (لثالی الاخبار، ص ۳۹۵)

حدیث ۲۵۸۶

قال رسول الله - صلّی الله علیه و آله - : ان العبد اذا اشتغل بالصلاة و جاءه الشيطان و قال له : اذكر كذا اذكر كذا حتى يضل الرجل ان يدري كم صلى ؛ نماز گزار وقتی مشغول نماز است ، شیطان به سراغش می آید و به او می گوید: این را به یاد بیاور، آن را یاد بیاور تا این که انسان را گمراه کند و فراموش کند که چند رکعت نماز خوانده است . (بحار الانوار، ج ۸۴، ص ۲۵۹)

حدیث ۲۵۸۷

قال الصادق - علیه السلام - : ایاکم ان یستخف احدکم بصلاته ؛ پرهیزید از این که یکی از شما نماز را سبک بشمارید. (بحار الانوار، ج ۸۴، ص ۲۳۶)

حدیث ۲۵۸۸

امام صادق (علیه السلام) می فرماید: ان ملك الموت يدفع الشيطان عن المحافظ على الصلاة و يلقنه شهادة ان لا اله الا الله و ان محمدا رسول الله في تلك الحالة العظيمة؛ همانا ملك الموت شیطان را در دم مرگ از کسی که حافظ نماز است ، دور می کند و شهادت بر وحدانیت خدا و رسالت رسول خدا (ص) را در هنگام هولناک مرگ به او تلقین می کند (توفیق شهادتین پیدا می کند). (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۹)

حدیث ۲۵۸۹

امام علی (علیه السلام) می فرماید: الصلوة قربان کل تقی؛ نمازخواندن وسیله نزدیکی به خدا است برای هر شخص پرهیزکار. بحار الانوار، ج ۱۰ ص ۹۹

حدیث ۲۵۹۰

امام صادق (علیه السلام) می فرماید: المنجیات : اطعام الطعام و افشاء السلام و الصلاة باللیل و الناس نیام؛ عوامل رستگاری : اطعام کردن ، آشکارا سلام کردن ، نماز شب خواندن درحالی که مردم آرمیده اند. (محاسن البرقی ، ص ۳۸۷)

حدیث ۲۵۹۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید : بالصلاة يبلغ العبد الى الدرجة العلیاء لان الصلاة تسبیح و تهلیل و تحمید و تکبیر و تمجید و تقدیس و قول و دعوة؛ (انسان) به وسیله نماز بنده به درجه عالی و مقام والا می رسد، زیرا نماز تسبیح و تهلیل و تحمید و تکبیر و تمجید و تقدیس الهی است، نماز قول حق و دعوت به سوی حق می باشد. بحار الانوار، ج ۸۲، ص ۲۳۲

حدیث ۲۵۹۲

امام صادق (علیه السلام) می فرماید: علیک بالصلاة! فان اخر ما وصى به رسول الله و حث علیه الصلاة؛ بر تو باد به نماز! زیرا آخرین چیزی که رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) به آن سفارش نمود (و انسان) را بر انجام آن تاکید نمود، نماز بود. بحار الانور، ج ۸۴، ص ۲۳۶

حدیث ۲۵۹۳

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : قال الله تعالی : لا ینجوا منی عبدی الا بآداء ما افترضت علیه؛ خداوند فرموده است : بنده ام از من نجات نمی یابد، مگر با ادای آن چه که بر او واجب کرده ام. (محنة البیضاء، ج ۱، ص ۳۹۸)

حدیث ۲۵۹۴

قال امیرالمؤمنین علیه السلام: اوصیکم بالصلاة و حفظها، فانها خیر العمل و هی عمود دینکم. امیرالمؤمنین علیه السلام فرمود: شما را به نماز و مراقبت از آن سفارش می کنم چونکه نماز برترین عمل و ستون دین شماست . بحار، ج ۸۲، ص ۲۰۹

حدیث ۲۵۹۵

قال الباقر علیه السلام: انا نأمر صبیاننا بالصلاة اذا كانوا بنی خمس سنین، فمروا صبیانکم بالصلاة اذا كانوا بنی سبع سنین. امام باقر علیه السلام فرمود: هنگامی که فرزندان ما پنج ساله شدند دستور می دهیم نماز بخوانند، پس شما هم وقتی فرزندانتان به هفت سالگی رسیدند آنها را به نماز دستور دهید. وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۱۲

حدیث ۲۵۹۶

قال رسول الله صلی الله علیه و آله: علم الاسلام الصلاة، فمن فرغ لها قلبه و حافظ علیها بحدھا و وقتھا و سننها فهو مؤمن . رسول خدا

صلی الله علیه و آله فرمود: نماز، پرچم اسلام است، مؤمن واقعی، کسی است که دل به آن دهد و مراقب حدود و آداب و وقت آن باشد. کنز العمال، ج ۷، حدیث ۱۸۸۷۰

حدیث ۲۵۹۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: المؤمن القوی خیر و احب من المؤمن الضعیف؛ شخص با ایمان قوی و نیرومند از شخص با ایمان ضعیف بهتر و دوست داشتنی تر است. الاسلام والطب: ص ۲۶۳

حدیث ۲۵۹۸

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند: لاتکن قویاً علی ضعیف؛ برای افراد ضعیف، قوی مباش (و به آنها زور گویی و ستم مکن). غرر الحکم: ۴۳۶ / ۶

حدیث ۲۵۹۹

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند: ولیکن احب الامور الیک اوسطها فی الحق و اعلمها فی العدل؛ کاری که باید بیش از هر کار دوست داشته باشی، میانه روی در حق است و همگانی کردن آن در برابری و دادگری. نهج البلاغه فیض الاسلام: نامه ۵۳ / ۹۹۶

حدیث ۲۶۰۰

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند: کل قوی غیر الله سبحانه ضعیف؛ هر نیرومندی جز خداوند سبحان، ضعیف و ناتوان است (پس به زور بازو و سایر توانایی هایتان مغرور نشده و از آن سوء استفاده نکنید). غرر الحکم: ۴ / ۵۳۶

حدیث ۲۶۰۱

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: علموا ابنائکم السباحة الرماية؛ به پسرانتان شنا و تیراندازی را آموزش دهید. نهج الفصاحه: ح ۱۹۵۵

حدیث ۲۶۰۲

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: علیکم بالرمی فانه من خیر لهوکم؛ به تیراندازی روی آورید، زیرا یکی از بهترین سرگرمی های شما است. میزان الحکمه: ۴ / ۱۸۳

حدیث ۲۶۰۳

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند: شجاعة الرجل علی قدر همته؛ شجاعت انسان متناسب با همت او است. غرر الحکم: ۴ / ۱۸۱

حدیث ۲۶۰۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: حق الولد علی والده ان یعلمه الكتابة والسباحة والرماية وان لا یرزقه الا طیباً وان

یزوجه اذا بلغ؛ حق فرزند (پسر) بر عهده پدرش این است که به او نوشتن، شنا کردن و تیراندازی را آموزش دهد و روزی او را تنها از راه حلال و پاکیزه تهیه نماید. نهج الفصاحه : ح ۱۳۹۴

حدیث ۲۶۰۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: طوبی لمن اسلم وکان عیسه کفافاً وقواه شداداً؛ خوشبخت کسی است که اسلام را پذیرفته و به قدر معاش خود در آمد دارد و قوای بدنش نیرومند است. بحار الانوار : ۶۷ / ۷۲

حدیث ۲۶۰۶

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ان الله يحب الرجل القوی؛ خداوند متعال انسان قوی و نیرومند را دوست دارد. بحار الانوار : ۱۸۴ / ۶۴

حدیث ۲۶۰۷

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند: اقوی الناس ، اعظمهم سلطاناً علی نفسه؛ در بین مردم آن کس از همه قوی تر است که تسلطش بر هوای نفس خویش، بیشتر باشد. غرر الحکم : ۲ / ۴۳۶

حدیث ۲۶۰۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: خیر لهو المؤمن السباحة؛ بهترین سرگرمی برای مرد با ایمان، شنا است. نهج الفصاحه : ح ۱۵۲۷

حدیث ۲۶۰۹

امام جعفر صادق (علیه السلام): مثل الدنيا كمثل ماء البحر كلما شرب منه العطشان ازداد عطشا حتی یقتله ؛ دنیا مانند آب دریاست که هر چه شخص تشنه از آن بیشتر آشامد، تشنگیش بیشتر شود تا او را بکشد. اصول کافی، ج ۳، ص ۲۰۵

حدیث ۲۶۱۰

امام جعفر صادق (علیه السلام): من رضى من الله باليسير من المعاش رضى الله منه باليسير من العمل ؛ هر که به یک زندگی ساده از خدا راضی باشد خدا هم به عمل اندک او راضی شود. اصول کافی، ج ۳، ص ۲۰۷

حدیث ۲۶۱۱

امام جعفر صادق (علیه السلام): لا تستقل ما يتقرب به إلى الله عز وجل و لو شق تمره ؛ چیزی که مایه تقرب به خدای متعال است کوچک مشمار اگر چه پاره خرمايي باشد. اصول کافی، ج ۳، ص ۲۱۲

حدیث ۲۶۱۲

امام جعفر صادق (علیه السلام): از پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) پرسیدند: کفار غیبت چیست؟ فرمودند: برای آن کس که غیبتش کردی هر زمان به یادش افتادی از خدا طلب آمرزش کنی. اصول کافی، ج ۴، ص ۶۱

حدیث ۲۶۱۳

امام جعفر صادق (علیه السلام): من أحب الاعمال الى الله عز و جل إدخال السرور على المؤمن: اشباع جوعته أو تنفیس کربته أو قضاء دینه؛ از جمله دوست داشتنی ترین اعمال نزد خدای متعال شادی رسانیدن به مؤمن است و سیر کردن او از گرسنگی، یا رفع گرفتاری او یا پرداخت بدهیش. اصول کافی، ج ۳، ص ۲۷۶

حدیث ۲۶۱۴

امام جعفر صادق (علیه السلام): شیعتنا الرحماء بینهم، الذین اذا خلوا ذکرُوا الله؛ شیعیان ما با یکدیگر مهربانند، چون تنها باشند خدا را یاد کنند. اصول کافی، ج ۳، ص ۲۶۸

حدیث ۲۶۱۵

امام جعفر صادق (علیه السلام): تصافحوا فإنها تذهب بالسخیمه؛ با یکدیگر مصافحه کنید، زیرا مصافحه کینه را می برد. اصول کافی، ج ۳، ص ۲۶۴

حدیث ۲۶۱۶

امام جعفر صادق (علیه السلام): من زار أخاه فی الله قال الله عز و جل: إیای زرت و ثوابک علی و لست أَرْضی لک ثواباً دون الجنة؛ هر کسی که برای خدا از برادرش دیدن کند، خدای متعال فرماید: مرا دیدن کردی و ثوابت بر من است و به ثوابی جز بهشت برایت خرسند نیستم. اصول کافی، ج ۳، ص ۲۵۵

حدیث ۲۶۱۷

امام جعفر صادق (علیه السلام): طلب العلم فریضة؛ کسب دانش واجب است. اصول کافی، ج ۱، ص ۳۵

حدیث ۲۶۱۸

امام جعفر صادق (علیه السلام): اذا أَرَادَ اللهُ بَعْدَ خَيْرٍ فَفَقِّهْهُ فِي الدِّينِ؛ چون خدا خیر بنده ای خواهد، او را در دین دانشمند کند. اصول کافی، ج ۱، ص ۳۹

حدیث ۲۶۱۹

امام جعفر صادق (علیه السلام): میان ایمان و کفر فاصله ای جز کم عقلی نیست. عرض شد: چگونه ای پسر پیامبر؟ فرمودند: بنده خدا در حاجت خود متوجه مخلوق می شود، در صورتی که اگر با خلوص نیت متوجه خدا شود آنچه خواهد در نزدیکتر از آن وقت به او رسد. اصول کافی، ج ۱، ص ۳۲

حدیث ۲۶۲۰

امام جعفر صادق (علیه السلام): پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرموده است: ای علی هیچ تهیدستی سخت تر از نادانی و هیچ مالی سودمندتر از عقل نیست. اصول کافی، ج ۱، ص ۳۰

حدیث ۲۶۲۱

امام جعفر صادق (علیه السلام): أكمل الناس عقلا أحسنهم خلقا؛ عاقل ترین مردم خوش خلق ترین آنهاست. اصول کافی، ج ۱، ص ۲۷

حدیث ۲۶۲۲

امام جعفر صادق (علیه السلام): من ابتلی من المؤمنین ببلاء فصبر علیه، كان له مثل أجر الف شهید؛ هر مؤمنی به بلائی گرفتار شود و صبر کند، اجر هزار شهید برای اوست. اصول کافی، ج ۳، ص ۱۴۶

حدیث ۲۶۲۳

امام جعفر صادق (علیه السلام): ان الله عز و جل إذا أحب عبدا فعلم قليلا جزاه بالقليل الكثير؛ چون خدای تعالی بنده ای را دوست دارد و او عمل کوچکی انجام دهد، خدا او را پاداش بزرگ دهد. اصول کافی، ج ۳، ص ۱۳۷

حدیث ۲۶۲۴

امام جعفر صادق (علیه السلام): لا تکرهوا إلى أنفسکم العبادة؛ عبادت را به خود مکروه و ناپسند ندارید. اصول کافی، ج ۳، ص ۱۳۷

حدیث ۲۶۲۵

امام جعفر صادق (علیه السلام): قال الله تبارک و تعالی: ما تحبب إلى عبدی بأحب مما افترضت علیه؛ خداوند متعال فرموده است: بنده من با چیزی محبوبتر از انجام واجبات به من دوستی نکند. اصول کافی، ج ۳، ص ۱۲۹

حدیث ۲۶۲۶

امام جعفر صادق (علیه السلام): قال رسول الله: من ترک معصیة لله مخافة الله تبارک و تعالی أرضاه الله يوم القيامة؛ پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: هر که گناهی را برای خدا و ترس از او ترک کند خدا او را در روز قیامت بخشنود گرداند. اصول کافی، ج ۳، ص ۱۲۸

حدیث ۲۶۲۷

امام جعفر صادق (علیه السلام): خف الله كأنک تراه و إن كنت لا تراه فإنه یراک؛ چنان از خدا بترس که گویا او را می بینی و اگر تو او را نمی بینی او تو را می بیند. اصول کافی، ج ۳، ص ۱۱۰

حدیث ۲۶۲۸

امام جعفر صادق (علیه السلام): جعل الخیر کله فی بیت و جعل مفتاحه الزهد فی الدنیا؛ همه خیردرخانه ای نهاده شده و کلیدش را زهد و بی رغبتی به دنیا قرار داده اند. اصول کافی، ج ۳، ص ۱۹۴

حدیث ۲۶۲۹

امام جعفر صادق (علیه السلام): ان المسلمین یلتقیان، فافضلهما أشدهما حبا لصاحبه؛ از دو مسلمان که به هم برخورد می کند آن که دیگری را بیشتر دوست دارد، بهتر است. اصول کافی، ج ۳، ص ۱۹۳

حدیث ۲۶۳۰

امام جعفر صادق (علیه السلام): من أحب لله و أبغض لله و أعطی الله فهو ممن کمل إیمانه؛ هر که برای خدا دوست دارد و برای خدا دشمن دارد و برای خدا عطاء کند، از کسانی است که ایمانش کامل است. اصول کافی، ج ۳، ص ۱۸۹

حدیث ۲۶۳۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ما اختلف أمة بعد نبیها الا ظهر أهل باطلها علی أهل حقها؛ هیچ امتی پس از پیامبرشان، اختلاف نکردند مگر آنکه گروه باطل بر حق گرایان چیره شدند. کنز العمال، حدیث ۹۲۹

حدیث ۲۶۳۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لو سکت الجاهل ما اختلف الناس؛ اگر جاهل سکوت می کرد، مردم اختلاف نمی کردند [سبب بسیاری از اختلافات، سخنها ناآگاهانه است]. بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۸۱

حدیث ۲۶۳۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: .. فإن ید الله علی الجماعة و ایاکم و الفرقة فإن الشاذ من الناس للشیطان، كما أن الشاذ من الغنم للذئب؛ دست خدا بر سر جماعت است، از تفرقه پرهیزید، زیرا شخص تکرو، شکار شیطان است همان گونه که گوسفند تک رو، طعمه گرگ است. شرح نهج البلاغه، جلد ۸، ص ۱۱۲

حدیث ۲۶۳۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: من فارق الجماعة مات میتة جاهلیة؛ هر کس از گروه مسلمانان جدا شود بر مرگ جاهلیت بمیرد. نهج الفصاحة، ۲۸۵۵

حدیث ۲۶۳۵

قال الإمام السجاد (علیه السلام): .. یا زهری، اما علیک أن تجعل المسلمین منک به منزلة أهل بیتک، فتجعل کبیرهم بمنزلة والدک، و تجعل صغیرهم بمنزلة ولدک، و تجعل تربک منهم بمنزلة أخیک؛ امام سجاد (علیه السلام) به زهری فرمودند: ای زهری،

چه می شود که مسلمانان را مانند اهل خانه خود بدانی، بزرگ آنان را به منزله پدر خود و کوچکشان را به منزله فرزند و همسال خود را به منزله برادرت قرار دهی. بحار الانوار، جلد ۶۸، ص ۲۳۰

حدیث ۲۶۳۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لا تختلفوا، فإن من كان قبلکم اختلفوا فهلكوا. اختلاف نکنید، آنان که قبل از شما بودند اختلاف کردند و هلاک شدند. کنز العمال، حدیث ۸۹۴

حدیث ۲۶۳۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أَلْجَمَاعَةُ رَحْمَةٌ وَ الْفَرْقَةُ عَذَابٌ؛ جماعت؛ وحدت مایه رحمت و تفرقه موجب عذاب است. نهج الفصاحه، حدیث ۱۳۲۳

حدیث ۲۶۳۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: خیر المؤمنین من كان مألُفَةً للمؤمنين و لا خیر فیمن لا یألف و لا یؤلف. بهترین مؤمنان، کسی است که محور الفت مؤمنان باشد، کسی که انس نگیرد و با دیگران مانوس نشود خیری ندارد. بحار الانوار، جلد ۷۱، ص ۳۹۳

حدیث ۲۶۳۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أَلْمُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ كَالْبَنِيَانِ الْمَرْصُوصِ یُشَدُّ بَعْضُهُ بِبَعْضٍ. مؤمن نسبت به مؤمن مانند بنای استواری است که اجزای آن، یکدیگر را استحکام می بخشند. نهج الفصاحه، حدیث ۳۱۰۳

حدیث ۲۶۴۰

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: أَلْمُؤْمِنُونَ فِی تَبَارِهِمْ وَ تَرَاحِمِهِمْ وَ تَعَاطِفِهِمْ كَمَثَلِ الْجَسَدِ، إِذَا اشْتَكَى تَدَاعَى لَهُ سَائِرُهُ بِالسَّهْرِ وَ الْحَمَى؛ مؤمنان در نیکی و شفقت و مهربانی به یکدیگر مانند یک پیکرند که اگر به عضوی از آن آسیبی برسد تمام اعضاء در تب و بیخوابی گرفتار آیند. بحار الانوار، جلد ۷۱، ص ۲۳۴

حدیث ۲۶۴۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: تَوَاصَلُوا وَ تَبَارَوْا وَ تَرَاحَمُوا وَ كُونُوا إِخْوَةً أَبْرَارًا كَمَا أَمَرَکُمُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ؛ همان گونه که خدای عزوجل به شما دستور داده، با هم پیوند داشته باشید، به یکدیگر نیکی کنید، و برادرانی نیکوکار باشید. وسایل الشیعه، جلد ۸، ص ۵۵۲

حدیث ۲۶۴۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ بَنُو أَبٍ وَ أُمٍّ وَ إِذَا ضَرَبَ عَلَى رَجُلٍ مِنْهُمْ عَرَقٌ سَهَرَ لَهُ الْآخِرُونَ. مؤمنان، با یکدیگر برادرند، و همگی فرزندان یک پدر و مادر و چون رگ یکی از آنان زده شود؛ مصیبتی بر او وارد شود؛ دیگران در غم او

خوابشان نبرد. الکافی، جلد ۲، ص ۱۶۵

حدیث ۲۶۴۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: المسلمون إخوة لأفضل لأحد علی أحد إلا بالتقوی. مسلمانان با هم برادرند و هیچ کس بر دیگری برتری ندارد، جز به تقوی. کنز العمال، جلد ۱، ص ۱۴۹

حدیث ۲۶۴۴

نبی اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: المؤمنون إخوة تتكافؤ دماءهم و هم ید علی من سواهم؛ مؤمنان با هم برادرند و خونشان برابر است و در برابر دشمن متحد و یک پارچه اند. کافی، جلد ۱، ص ۴۰۴

حدیث ۲۶۴۵

حضرت فاطمه زهرا (علیها السلام) فرمودند: .. و طاعتنا نظاما للملئ و امامتنا لما للفرقة و الجهاد عز الاسلام. پیروی از ما اهل بیت نظام امت، و رهبری ما عامل وحدت، و جهاد مایه عزت و سربلندی اسلام است. کشف الغمّة، جلد ۲، ص ۱۰۹

حدیث ۲۶۴۶

قال الامام علی (علیه السلام): صلاح ذات البین أفضل من عامّة الصلاة و الصیام. امام علی (علیه السلام) فرمودند: اصلاح اختلافها، از تمامی نمازها و روزه ها برتر است. نهج البلاغه

حدیث ۲۶۴۷

قال الباقر (علیه السلام): .. یا معشر المؤمنین تألفوا و تعاطفوا. امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: هان ای گروه مؤمنان، مانوس و متحد باشید و به هم مهربانی کنید. الکافی، جلد ۲، ص ۳۴۵

حدیث ۲۶۴۸

قال الامام علی (علیه السلام): .. و علیکم بالتواصل و التبادل و ایاکم و التدابر و التقاطع. امام علی (علیه السلام) در وصیت به حسنین (علیهما السلام) می فرماید: .. و بر شما باد به ارتباط و بذل و بخشش و دوری گزیدن از جدائی و پشت کردن به یکدیگر. نهج البلاغه، نامه ۴۷

حدیث ۲۶۴۹

قال النبی (صلی الله علیه و آله و سلم): إسمعوا و أطيعوا لمن و لاه الله الأمر، فإنه نظام الإسلام. پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: از حاکمان الهی اطاعت کنید و گوش بفرمان باشید زیرا اطاعت از رهبری مایه وحدت امت اسلام است. امالی مفید، جلد ۱ ص ۱۴ مجلس ۲ حدیث ۲

حدیث ۲۶۵۰

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: مَنْ كَانَتْ هِمَّتُهُ مَا يَدْخُلُ بَطْنَهُ ، كَانَتْ قِيمَتُهُ مَا يَخْرُجُ مِنْهُ؛ هر که هم و غمّش چیزی باشد که وارد شکمش می‌شود ، ارزشش به اندازه همان چیزی است که از شکمش خارج می‌شود . غرر الحکم : ۸۳۰

حدیث ۲۶۵۱

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: أَفْضَلُ الصَّدَقَةِ إِبْرَادُ الْكَبِدِ الْحَرَى ، وَمَنْ سَقَى كَبِدًا حَرَى مِنْ بَهِيمَةٍ أَوْ غَيْرِهَا أَظْلَهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ؛ بهترین صدقه خنک کردن جگر تفتیده است . هر که جگر تفتیده حیوانی یا جز آن را سیراب کند خداوند عز و جل او را ، در آن روزی که هیچ سایه‌ای جز سایه او نیست ، سایه دهد . بحار الأنوار : ۸ / ۱۷۲ / ۹۶

حدیث ۲۶۵۲

امام باقر علیه‌السلام می‌فرماید: إِنَّ أَوَّلَ مَا يُبْدَأُ بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ صَدَقَةُ الْمَاءِ؛ نخستین چیزی که در روز قیامت به آن رسیدگی می‌شود (ثواب) صدقه آب (دادن به تشنه) است . بحار الأنوار : ۱۳ / ۱۷۳ / ۹۶

حدیث ۲۶۵۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرماید: إِذَا كَثُرَتْ ذُنُوبُكَ فَاسْقِ الْمَاءَ عَلَى الْمَاءِ . هر گاه گناهانت زیاد شد پشت سر هم آب (به تشنگان) بنوشان . کنز العمال : ۱۶۳۷۷

حدیث ۲۶۵۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم : إِنَّ أَهْلَ الْبَيْتِ لَيَقِلُّ طَعْمُهُمْ ؛ فَتَسْتَنْبِرُ بِيُوتُهُمْ . ساکنان یک خانه ، در اثر کم خوردن غذا ، خانه‌شان نورانی می‌گردد . کنز العمال ، جلد ۳ ، صفحه ۳۹۱

حدیث ۲۶۵۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرماید : خوشا به سعادت سبقت جوینان به سایه عرش . گفتند: ای رسول خدا! آنان کیانند؟ فرمودند: آنان که چون حق را بشنوند، بپذیرند و هر گاه حق از آنان خواسته شود، دریغ نکنند و برای مردم همان گونه قضاوت کنند که برای خود می‌کنند . بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۲۹، ح ۱۹ .

حدیث ۲۶۵۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرماید : وَمَنْ شَهِدَ شَهَادَةً حَقًّا لِيُحْيِيَ بِهَا حَقَّ امْرِئٍ مُسْلِمٍ أَتَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَوْجِهَهُ نُورٌ مَدَّ الْبَصِيرَ تَعْرِفُهُ الْخَلَائِقُ بِإِسْمِهِ وَنَسَبِهِ ؛ کسی که برای زنده کردن حق یک مسلمان، شهادت حق بدهد، روز قیامت در حالی آورده می‌شود که پرتو نور چهره‌اش، تا چشم کار می‌کند دیده می‌شود و خلائق او را به نام و نسب می‌شناسند . کافی، ج ۷، ص ۳۸۱، ح ۱ .

حدیث ۲۶۵۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: عَلَيكُمْ بِالصِّدْقِ فَإِنَّهُ مَعَ الْبِرِّ وَهُمَا فِي الْجَنَّةِ وَإِيَّاكُمْ وَالْكَذِبَ فَإِنَّهُ مَعَ الْفُجُورِ وَهُمَا فِي النَّارِ؛ شما را سفارش می کنم به راستگویی، که راستگویی با نیکوکاری همراه است و هر دو در بهشت اند و از دروغگویی پرهیزید که دروغگویی همراه با بدکاری است و هر دو در جهنم اند. نهج الفصاحه، ح ۱۹۷۶.

حدیث ۲۶۵۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: مَنْ كَشَفَ عَوْرَةَ أَخِيهِ الْمُسْلِمِ كَشَفَ اللَّهُ عَوْرَتَهُ حَتَّى يَفْضَحَهُ بِهَا فِي بَيْتِهِ؛ هر کس عیب و زشتی برادر مسلمان خود را فاش کند، خداوند زشتی او را آشکار سازد، تاجایی که او را در درون خانه اش رسوا سازد. الترغیب والترهیب، ج ۲، ص ۲۳۹، ح ۹.

حدیث ۲۶۵۹

امام علی علیه السلام می فرماید: لَا تَكُنْ مِمَّنْ يَرْجُو الْآخِرَةَ بِغَيْرِ الْعَمَلِ... يَنْهَى وَلَا يَنْتَهَى وَيَأْمُرُ بِمَا لَا يَأْتِي...؛ از کسانی مباش که بی عمل، به آخرت امید دارند... از گناه باز می دارند، اما خود باز نمی ایستند، به کارهایی فرمان می دهند که خود انجام نمی دهند. نهج البلاغه، از حکمت ۱۵۰.

حدیث ۲۶۶۰

امام علی علیه السلام می فرماید: الثَّنَاءُ بِأَكْثَرِ مِنَ الْأَشْيَةِ تَحْقَاقِ مَلَقٌ وَالتَّقْصِيرُ عَنِ الْأَشْيَةِ تَحْقَاقِ عِيٌّ أَوْ حَسَدٌ؛ تعریف بیش از استحقاق، چاپلوسی و کمتر از استحقاق، از ناتوانی در سخن و یا حسد است. نهج البلاغه، حکمت ۳۴۷.

حدیث ۲۶۶۱

امام صادق علیه السلام می فرماید: إِنَّ لِلْمُؤْمِنِ عَلَى الْمُؤْمِنِ سَبْعَةَ حُقُوقٍ، فَأَوْجِبُهَا أَنْ يَقُولَ الرَّجُلُ حَقًّا وَإِنْ كَانَ عَلَى نَفْسِهِ أَوْ عَلَى وَالِدَيْهِ، فَلَا يَمِيلُ لَهُمْ عَنِ الْحَقِّ؛ مؤمن را بر مؤمن، هفت حق است. واجب ترین آنها این است که آدمی تنها حق را بگوید، هر چند بر ضد خود یا پدر و مادرش باشد و به خاطر آنها از حق منحرف نشود. بحار الأنوار، ج ۷۴، ص ۲۲۳، ح ۸.

حدیث ۲۶۶۲

امام علی علیه السلام می فرماید: لِيَجْتَمِعَ فِي قَلْبِكَ الْاِفْتِقَارُ إِلَى النَّاسِ وَالِاسْتِغْنَاءُ عَنْهُمْ فَيَكُونَ اِفْتِقَارُكَ إِلَيْهِمْ فِي لَيْنِ كَلَامِكَ وَحُسْنِ بَشْرِكَ وَيَكُونَ اِسْتِغْنَاءُكَ عَنْهُمْ فِي نَزَاهَةِ عِرْضِكَ وَبَقَاءِ عِرْكَ؛ باید نیاز به مردم و بی نیازی از آنان، در دلت گرد آیند، تا نیازت به آنان، سبب نرمی در گفتار و خوش رویی ات شود و بی نیازی ات، سبب آبروداری و عزت باشد. کافی، ج ۲، ص ۱۴۹، ح ۷.

حدیث ۲۶۶۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: خَيْرُ الْكَلَامِ مَا دَلَّ وَحِيلَ وَقَلَّ وَلَمْ يُمَلِّ؛ بهترین سخن، آن است که قابل فهم و روشن و کوتاه باشد و خستگی نیاورد. انوار العلوویه، ص ۴۸۹.

حدیث ۲۶۶۴

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: کونوا دُعَاءَ لِلنَّاسِ بِغَيْرِ أَلْسِنَتِكُمْ، لِيُرُوا مِنْكُمْ الْوَرَعَ وَالْإِجْتِهَادَ وَالصَّلَاةَ وَالْخَيْرَ، فَإِنَّ ذَلِكَ دَاعِيَةٌ؛ مردم را به غیر از زبان خود، دعوت کنید، تا پرهیزکاری و کوشش در عبادت و نماز و خوبی را از شما ببینند، زیرا اینها خود دعوت کننده است. کافی، ج ۲، ص ۷۸، ح ۱۴.

حدیث ۲۶۶۵

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می‌فرماید: هر کسی، به هدایتی راهنمایی کند، پاداشی را که برای پیروان هدایت وجود دارد، برای او نیز خواهد بود؛ بی آن که از پاداش پیروان کاسته شود، و هر کس به گمراهی‌ای راهنمایی کند گناهی که برای پیروان آن وجود دارد، برای او نیز خواهد بود؛ بی آن که از گناه آنها کاسته شود. منیة المرید، ص ۱۰۲.

حدیث ۲۶۶۶

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: کسانی که به کشمکش و دشمنی با یکدیگر پردازند، دچار سستی می‌شوند و سرانجام بد کارشان را می‌چشند و در نزدشان خوبی، بدی و بدی، خوبی جلوه می‌کند، در نتیجه راهشان را درست نمی‌بینند، کارشان دشوار و گریز گاهشان تنگ می‌شود، چنین کسان در معرض خروج از دین و پیروی از راه غیر مؤمنان هستند. خصال، ص ۲۳۳.

حدیث ۲۶۶۷

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می‌فرماید: خداوند! زبان را عذابی دهد که هیچ یک از اعضای دیگر را چنان عذابی ندهد. زبان گوید: ای پروردگار! مرا عذابی دادی که هیچ چیز را چنان عذاب ندادی! در پاسخش گفته شود: سخنی از تو بیرون آمد و به شرق و غرب زمین رسید و به واسطه آن خونی بناحق ریخته شد و مالی به غارت رفت و ناموسی هتک شد. کافی، ج ۲، ص ۱۱۵، ح ۱۶.

حدیث ۲۶۶۸

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می‌فرماید: تا زمانی که مردم، امر به معروف و نهی از منکر نمایند و در کارهای نیک و تقوا به یاری یکدیگر بشتابند، در خیر و سعادت خواهند بود، اما اگر چنین نکنند، برکت‌ها از آنان گرفته شود و گروهی بر گروه دیگر سلطه پیدا کنند. نه در زمین یاوری دارند و نه در آسمان. تهذیب الاحکام، ج ۶، ص ۱۸۱، ح ۲۲.

حدیث ۲۶۶۹

امام سجاد علیه‌السلام می‌فرماید: حق کسی که به تو نیکی کرده، این است که از او تشکر کنی و نیکی‌اش را به زبان آوری و از او به خوبی یاد کنی و میان خود و خدای عزوجلّ برایش خالصانه دعا کنی، هرگاه چنین کردی بی‌گمان در پنهان و آشکار از او تشکر کرده‌ای. سپس اگر روزی توانستی نیکی او را جبران کنی، جبران کن خصال، ص ۵۶۸.

حدیث ۲۶۷۰

امام علی علیه‌السلام در توصیف کسانی که خداوند متعال دوستشان دارد، می‌فرماید: اگر در روز آنها را ببینی، خواهی دید که در زمین آرام گام برمی‌دارند و با مردم به نیکی سخن می‌گویند و هرگاه نادان‌ها آنان را صدا می‌کنند، می‌گویند سلام و هرگاه به لغو برخورد می‌کنند، بزرگوارانه از آن می‌گذرند. قدم‌هایشان از رفتن به جاهای تهمت خیز بسته‌اند و زبانشان را از این که درباره ناموس مردم سخن بگویند خاموش کرده‌اند. صفات الشیعه، ص ۴۱ - ۴۲.

حدیث ۲۶۷۱

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می‌فرماید: **أَيُّمَا مُسْلِمَيْنِ تَهَاَجَرَا فَمَكَثْنَا ثَلَاثًا لَا يَصْطَلِحَانِ إِلَّا كَانَا خَارِجَيْنِ مِنَ الْإِسْلَامِ، وَلَمْ يَكُنْ بَيْنَهُمَا وَلَايَةٌ فَأَيُّهُمَا سَبَقَ إِلَى كَلَامِ أَخِيهِ كَانَ السَّابِقَ إِلَى الْجَنَّةِ يَوْمَ الْحِسَابِ؛** دو مسلمانی که سه روز با هم قهر کنند و آشتی ننمایند، هر دو از اسلام بیرون می‌روند و میان آنان هیچ پیوند دینی نیست و هر کدام از آنها پیش از دیگری با برادرش حرف بزند، در روز قیامت زودتر به بهشت می‌رود. کافی، ج ۲، ص ۳۴۵، ح ۵.

حدیث ۲۶۷۲

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می‌فرماید: **أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِأَفْضَلِ مَنْ دَرَجَةِ الصَّيَامِ وَالصَّلَاةِ وَالصَّدَقَةِ؟ صَلَاحِ ذَاتِ الْبَيْنِ، فَإِنَّ فُسَادَ ذَاتِ الْبَيْنِ هِيَ الْحَالِقَةُ؛** آیا به چیزی با فضیلت‌تر از نماز و روزه و صدقه (زکات) آگاهتان نکنم؟ و آن اصلاح میان مردم است، زیرا تیره شدن رابطه بین مردم ریشه‌کن کننده دین است. نهج الفصاحه، ح ۴۵۸.

حدیث ۲۶۷۳

امام حسن عسکری علیه‌السلام می‌فرماید: **مَنْ وَعَظَ أَخَاهُ سِتْرًا فَقَدْ زَانَهُ وَمَنْ وَعَظَهُ عَلَانِيَةً فَقَدْ شَانَهُ؛** هر کس برادر (دینی‌اش) را پنهانی نصیحت کند، او را آراسته و اگر آشکارا نصیحتش نماید، ارزش او را کاسته است. تحف العقول، ص ۴۸۹.

حدیث ۲۶۷۴

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: ای مردم! بیاید یکدیگر را بر اطاعت خدا یاری کنید و عدالتش را بپادارید و به عهدش (در عبودیت او و ترک طاعت شیطان) وفا کنید و در تمامی حقوق الهی منصفانه رفتار کنید، زیرا که بندگان خدا به چیزی نیازمندتر از این نیستند که در این امور یکدیگر را نصیحت و خوب یاری کنند. کافی، ج ۸، ص ۳۵۴، ح ۵۵۰.

حدیث ۲۶۷۵

امام سجاد علیه‌السلام می‌فرماید: **حَقُّ اللِّسَانِ إِكْرَامُهُ عَنِ الْخَنَى وَتَعْوِيدُهُ الْخَيْرَ وَتَرْكُ الْفُضُولِ الَّتِي لَافَائِدَةٌ لَهَا وَالْبِرُّ بِالنَّاسِ وَحُسْنُ الْقَوْلِ فِيهِمْ؛** حق زبان، احترام گذاشتن به آن با ترک زشت‌گویی، عادت دادنش به خوبی، ترک گفتار بی‌فایده و نیکی به مردم و خوشگویی درباره آنان است. بحار الأنوار، ج ۷۱، ص ۲۸۶، ح ۴۱.

حدیث ۲۶۷۶

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می‌فرماید: **مَنْ عَامَلَ النَّاسَ فَلَمْ يَظْلِمْهُمْ وَحَدَّثْتَهُمْ فَلَمْ يَكْذِبْهُمْ وَوَعَدَهُمْ فَلَمْ يَخْلِفْهُمْ فَهُوَ مِمَّنْ كَمَلَتْ مَرْوَةٌ وَظَهَرَتْ عَدَلَتُهُ وَوَجِبَتْ أُخُوَّتُهُ وَحُرِّمَتْ غَيْبَتُهُ؛** هر کس در معاشرت با مردم به آنان ظلم نکند، دروغ نگوید و خلف

و عده نماید، جوانمردیش کامل، عدالتش آشکار، برادری با او واجب و غیبتش حرام است. خصال، ص ۲۰۸، ح ۲۸.

حدیث ۲۶۷۷

امام باقر علیه السلام درباره این گفته خداوند که «با مردم به زبان خوش سخن بگویید» فرمودند: بهترین سخنی که دوست دارید مردم به شما بگویند، به آنها بگویید، چرا که خداوند، لعنت کننده، دشنام دهند، زخم زبان زن بر مؤمنان، زشت گفتار، بدزبان و گدای سمج را دشمن می‌دارد و با حیا و بردبار و عقیف پارسا را دوست دارد. امالی صدوق، ص ۳۲۶.

حدیث ۲۶۷۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می‌فرمایند: به خدایی که جانم در اختیار اوست، وارد بهشت نمی‌شوید مگر مؤمن شوید و مؤمن نمی‌شوید، مگر این که یکدیگر را دوست بدارید. آیا می‌خواهید شما را به چیزی راهنمایی کنم که با انجام آن، یکدیگر را دوست بدارید؟ سلام کردن بین یکدیگر را رواج دهید. مشکاه الانوار، ص ۱۵۷.

حدیث ۲۶۷۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می‌فرمایند: من برای کسی که بگومگو را رها کند، هر چند حق با او باشد و برای کسی که دروغ گفتن را اگر چه به شوخی باشد، ترک گوید و برای کسی که اخلاقش را نیکو گرداند، خانه‌ای در حومه بهشت و خانه‌ای در مرکز بهشت و خانه‌ای در بالای بهشت ضمانت می‌کنم. خصال، ص ۱۴۴، ح ۱۷۰.

حدیث ۲۶۸۰

امام سجاد علیه السلام می‌فرمایند: إِنَّ لِسَانَ ابْنِ آدَمَ يُشْرِفُ كُلَّ يَوْمٍ عَلَى جَوَارِحِهِ فَيَقُولُ: كَيْفَ أَصْرِيحْتُمْ؟ فَيَقُولُونَ: بِخَيْرٍ إِنْ تَرَكَتْنَا! وَيَقُولُونَ: اللَّهُ اللَّهُ فِينَا! وَيُنَاشِدُونَهُ وَيَقُولُونَ: إِنَّمَا نُنَابِ بِحِكِّكَ وَنُعَاقِبُ بِحِكِّكَ؛ زبَانِ آدَمِيزَاد، هر روز به اعضای او نزدیک می‌شود و می‌گوید: چگونه‌اید؟ آنها می‌گویند: اگر تو ما را به خودمان واگذاری، خوب هستیم! و می‌گویند: از خدا بترس و کاری به ما نداشته باش. و او را سوگند می‌دهند و می‌گویند: ما فقط به واسطه تو پاداش می‌یابیم و به واسطه تو، مجازات می‌شویم. خصال، ص ۱۵، ح ۶.

حدیث ۲۶۸۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می‌فرمایند: خَيْرُكُمْ خَيْرُكُمْ لِنِسَائِهِ وَاَنَا خَيْرُكُمْ لِنِسَائِي؛ بهترین شما کسی است که برای زنان خود بهتر باشد و من بهترین شما برای زن خود هستم. من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۴۴۳.

حدیث ۲۶۸۲

امام صادق علیه السلام می‌فرمایند: الْأَكْلُ عِنْدَ أَهْلِ الْمُصِيبَةِ مَنَ عَمَلِ الْجَاهِلِيَّةِ وَالسُّنَّةُ الْبَغِيثُ إِلَيْهِمْ بِالطَّعَامِ؛ غذا خوردن نزد مصیبت‌زدگان و با خرج آنان، از رفتارهای جاهلیت است و سنت پیامبر صلی الله علیه و آله فرستادن غذا برای مصیبت‌زدگان است. من لایحضره الفقیه، ج ۱، ص ۱۸۲.

حدیث ۲۶۸۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: **إِنْ قَدَرْتَ أَنْ تُصَبِّحَ وَ تُمَسِّيَ وَ لَيْسَ فِي قَلْبِكَ غَشٌّ لِأَحَدٍ فَافْعَلْ وَ ذَلِكَ مِنْ سُنَّتِي وَ مَنْ أَحْيَى سُنَّتِي فَقَدْ أَحْيَانِي وَ مَنْ أَحْيَانِي كَانَ مَعِيَ فِي الْجَنَّةِ؛** تا می توانی بکوش که صبح و شب در قلبت (حتی) قصد فریب و نیرنگ کسی نباشد؛ چرا که این از سنت های من است و کسی که سنتم را زنده کند، مرا زنده کرده است و کسی که مرا زنده کند، در بهشت با من خواهد بود. سنن ترمذی، ج ۴، ص ۱۵۱.

حدیث ۲۶۸۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: **پرورد گارم مرا به هفت خصلت امر نموده است: دوست داشتن بینوایان و نزدیک شدن به آنها، ذکر لا حول و لا قوة الا بالله را بسیار گفتن، با خویشاوندان رابطه برقرار کردن؛ هر چند آنان قطع رابطه کنند، [و در مسائل مادی]، به پایین تر از خود نگاه کنم نه به بالاتر، در راه خدا سرزنش ملامتگران را به خود نگیرم، حق را بگویم اگر چه تلخ باشد و از کسی چیزی نخواهم. الاصول الستة عشر، ص ۷۵.**

حدیث ۲۶۸۵

امام علی علیه السلام می فرماید: **كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ إِذَا سُئِلَ شَيْئًا فَإِذَا أَرَادَ أَنْ يَفْعَلَهُ قَالَ: نَعَمْ وَ إِذَا أَرَادَ أَنْ لَا يَفْعَلَ سَكَتَ وَ كَانَ لَا يَقُولُ لِشَيْءٍ لَّا...؛** هر گاه از رسول اکرم صلی الله علیه و آله چیزی تقاضا می شد، اگر ایشان آن را می خواستند انجام دهند، می فرمودند: بله و اگر نمی خواستند انجام دهند، سکوت می نمودند و هیچ گاه ایشان برای چیزی نه نمی گفتند. بحار الأنوار، ج ۹۳، ص ۳۲۷.

حدیث ۲۶۸۶

امام کاظم علیه السلام می فرماید: **إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ كَانَ إِذَا آتَاهُ الضَّيْفُ أَكَلَ مَعَهُ وَ لَمْ يَزْفَعْ يَدَهُ مِنَ الْخِوَانِ حَتَّى يَزْفَعَ الضَّيْفُ يَدَهُ؛** رسول خدا صلی الله علیه و آله هر گاه میهمان داشتند، با او غذا می خوردند و دست از سفره و غذا نمی کشیدند، تا آن که میهمان دست از غذا خوردن بکشد. کافی، ج ۶، ص ۲۸۶.

حدیث ۲۶۸۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: **أَكْرَمُ أَخْلَاقِ النَّبِيِّينَ وَ الصَّادِقِينَ وَ الشُّهَدَاءِ وَ الصَّالِحِينَ التَّزَاوُرُ فِي اللَّهِ؛** بزرگوارانه ترین اخلاق پیامبران، صدیقین (انسان های راستین) شهدا و صالحین، دیدار یکدیگر برای خداست. دعائم الاسلام، ج ۲، ص ۱۰۶.

حدیث ۲۶۸۸

امام علی علیه السلام می فرماید: **كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ لَيْسَ يُرَى الرَّجُلَ مِنْ أَصْحَابِهِ إِذَا رَأَهُ مَعْمُومًا بِالْمُدَاعِيَةِ وَ كَانَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ يَقُولُ: إِنَّ اللَّهَ يُبْغِضُ الْمُعْبَسَ فِي وَجْهِ إِخْوَانِهِ؛** هر گاه رسول اکرم صلی الله علیه و آله یکی از اصحاب خود را غمگین می دیدند، با شوخی او را خوشحال می کردند و می فرمودند: خداوند، کسی را که با برادران (دینی) اش با ترش رویی و چهره عبوس روبرو شود، دشمن می دارد. رسائل شهید ثانی، ص ۳۲۶.

حدیث ۲۶۸۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: مَنْ يَضْمَنُ لِي بِرَّ الْوَالِدَيْنِ وَصَلَّةَ الرَّحِمِ أَضْمَنُ لَهُ كَثْرَةَ الْمَالِ وَزِيَادَةَ الْعُمُرِ وَالْمَحَبَّةَ فِي الْعَشِيرَةِ؛ هر کس نیکی به پدر و مادر و صله رحم را برایم ضمانت کند، من نیز زیادی ثروت، طول عمر و محبت او را در دل خویشاوندان ضمانت می نمایم. مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۱۷۶، ح ۱۲.

حدیث ۲۶۹۰

امام صادق علیه السلام می فرمایند: مَنْ حَسَنَ بُرِّهُ فِي أَهْلِ بَيْتِهِ زَيْدٌ فِي رِزْقِهِ؛ هر کس به شایستگی در حق خانواده اش نیکی کند، روزیش زیاد می شود. الدعوات الراوندی، ص ۱۲۷.

حدیث ۲۶۹۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: طَلَبُ الْحَلَالِ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ وَ مُسْلِمَةٍ؛ کسب درآمد حلال، بر هر مرد و زن مسلمانی واجب است. جامع الأخبار، ص ۳۸۹، ح ۱۰۷۹.

حدیث ۲۶۹۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: مَنْ أَكَلَ مِنْ كَدِّ يَدِهِ حَلَالًا فَتَحَ لَهُ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ يَدْخُلُ مِنْ أَيِّهَا شَاءَ؛ هر کس از دسترنج حلال خود روزی بخورد، درهای بهشت به روی او باز می شود تا از هر کدام که بخواهد، وارد شود. جامع الأخبار، ص ۳۹۰، ح ۱۰۸۶.

حدیث ۲۶۹۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: اسْتَنْزِلُوا الرِّزْقَ بِالصَّدَقَةِ وَ الْبُكُورِ مُبَارَكٌ يَزِيدُ فِي جَمِيعِ النَّعْمِ خُصُوصًا فِي الرِّزْقِ وَ حُسْنُ الْخَطِّ مِنْ مَفَاتِيحِ الرِّزْقِ وَ طِيبُ الْكَلَامِ يَزِيدُ فِي الرِّزْقِ؛ با صدقه دادن روزی را فرود آورید، سحرخیزی با برکت است و همه نعمت‌ها، مخصوصاً روزی را زیاد می کند، خط زیبا از درهای رزق است و خوش‌زبانی [هم] روزی را زیاد می کند. بحار الأنوار، ج ۷۶، ص ۳۱۸.

حدیث ۲۶۹۴

امام باقر علیه السلام می فرمایند: خداوند برای هر کسی روزی حلالی مقرر داشته که به سلامت به او خواهد رسید. از طرف دیگر روزی حرام نیز در دسترس او قرار داده است که اگر انسان روزی خود را از آن حرام به دست آورد، خداوند در عوض، روزی حلالی را که برای او مقدر کرده است، از او باز خواهد داشت و غیر از این دو روزی (حلال و حرام)، روزی‌های فراوان دیگری نیز نزد خداوند هست. بحار الأنوار، ج ۵، ص ۱۴۷، ح ۶.

حدیث ۲۶۹۵

امام باقر علیه السلام می فرمایند: عَلَيْكَ بِالِدَعَاءِ لِأَخْوَانِكَ بِظَهْرِ الْغَيْبِ فَإِنَّهُ يَهِيلُ الرِّزْقَ؛ پشت سر برادران (دینی) خود دعا کن، که

این کار روزی را به طرف تو سرازیر می‌کند. بحارالأنوار، ج ۷۶، ص ۶۰، ح ۱۴.

حدیث ۲۶۹۶

ابو عبیده به امام صادق علیه السلام عرض کرد: دعا کنید که خداوند روزی مرا دست بندگانش قرار ندهد، امام فرمودند: خداوند چنین کاری نمی‌کند. او روزی بندگانش را در دست یکدیگر قرار داده است؛ امّا از خدا بخواه که روزیت را در دست بندگان خوبش قرار دهد، که این از خوش‌بختی است. تحف العقول، ص ۳۶۱.

حدیث ۲۶۹۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله وسلم می‌فرمایند: **الضَّيْفُ يَنْزِلُ بِرِزْقِهِ وَيَزْتَجِلُ بِذُنُوبِ أَهْلِ الْبَيْتِ**؛ میهمان، روزی خود را می‌آورد و گناهان اهل خانه را می‌برد. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۴۶۱، ح ۱۴.

حدیث ۲۶۹۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله وسلم می‌فرمایند: **لَا تَشَاغَلْ عَمَّا فُرِضَ عَلَيْكَ بِمَا قَدْ ضَمِنَ لَكَ فَإِنَّهُ لَيْسَ بِفَائِتِكَ مَا قَدْ قُسِمَ لَكَ وَ لَسَتْ بِإِلَاحٍ مَا قَدْ زُوِيَ عَنْكَ**؛ مبادا با پرداختن به کسب روزی تضمین شده، از آنچه بر تو واجب شده است، با زمانی؛ زیرا قسمت تو از روزی می‌رسد و آنچه قسمت تو نباشد، به آن دست نمی‌یابی. بحارالأنوار، ج ۷۷، ص ۱۸۷.

حدیث ۲۶۹۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله وسلم می‌فرمایند: **إِنَّ اللَّهَ لَيَبْتَلِي الْعَبْدَ بِالرِّزْقِ لِيَنْظُرَ كَيْفَ يَعْمَلُ فَإِنْ رَضِيَ بِوَرِكَ لَهُ وَإِنْ لَمْ يَرْضَ لَمْ يُبَارِكْ لَهُ**؛ خداوند انسان را با روزی آزمایش می‌کند، تا ببیند چگونه عمل می‌کند؛ اگر راضی شود، برکت داده می‌شود و اگر راضی نشود، برکت داده نمی‌شود. کنز العمال، ح ۷۱۲۱.

حدیث ۲۷۰۰

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله وسلم می‌فرمایند: **لَمَّا قِيلَ لَهُ: أَحِبُّ أَنْ يُوسَعَ عَلَيَّ فِي الرِّزْقِ؟ - دُمْ عَلَى الطَّهَارَةِ يُوسَعَ عَلَيْكَ فِي الرِّزْقِ**؛ به رسول خدا صلی الله علیه وآله عرض شد: دوست دارم روزیم زیاد شود. فرمودند: پیوسته با وضو باش تا روزیت فراوان شود. کنز العمال، ح ۴۴۱۵۴.

حدیث ۲۷۰۱

امام صادق علیه السلام می‌فرمایند: **مَا أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَى عَبْدٍ مِنْ نِعْمَةٍ فَعَرَفَهَا بِقَلْبِهِ وَحَمَدَ اللَّهَ ظَاهِرًا بِلِسَانِهِ فَتَمَّ كَلَامُهُ حَتَّى يُؤْمَرَ لَهُ بِالْمَزِيدِ**؛ چون خداوند به بنده‌ای نعمت بدهد و او آن را قلباً قدر بشناسد و به زبان سپاس بگوید، سخنش تمام نشده، فرمان افزایش نعمت برای وی صادر می‌شود. کافی، ج ۲، ص ۹۵، ح ۹.

حدیث ۲۷۰۲

امام علی علیه السلام می‌فرمایند: **الْعَشِيرُ يُفْسِدُ الْأَخْلَاقَ، أَلَسَّ هُلُ يُدِرُّ الْأَزْوَاقَ**؛ سخت‌گیری، اخلاق را فاسد، آسان‌گیری روزی‌ها را

فراوان می‌کند. غررالحکم، ح ۸۰۲ و ۸۰۳.

حدیث ۲۷۰۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله وسلم می‌فرماید: مَنْ حَبَسَ عَنِ أَخِيهِ الْمُسْلِمِ شَيْئًا مِنْ حَقِّ حَرَمِ اللَّهِ عَلَيْهِ بَرَكَهَ الرِّزْقِ إِلَّا أَنْ يَتُوبَ؛ هر کس حقی از حقوق برادر مسلمان خود را پایمان کند، خداوند برکت روزی را بر او حرام گرداند، مگر آن که توبه (جبران) کند. امالی صدوق، ص ۳۵۰، ح ۱.

حدیث ۲۷۰۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله وسلم می‌فرماید: أَكثَرُوا مِنَ الصَّدَقَةِ تُرْزِقُوا؛ صدقه زیاد بدهید، تا خداوند به شما روزی بدهد. بحار الأنوار، ج ۷۷، ص ۱۷۶، ح ۱۰.

حدیث ۲۷۰۵

امام باقر علیه السلام می‌فرماید: إِنَّ الْعَيْدَ لَيُذْنِبُ الذَّنْبَ فَيُزَوِّى عَنْهُ الرِّزْقُ؛ بنده گناه می‌کند و به سبب آن، روزی از او گرفته می‌شود. کافی، ج ۲، ص ۲۷۰، ح ۸.

حدیث ۲۷۰۶

امام حسن علیه السلام می‌فرماید: لَيْسَتْ الْعِفَّةُ بِدَافِعَةٍ رِزْقًا وَلَا الْجِرْصُ بِجَالِبٍ فَضْلًا فَإِنَّ الرِّزْقَ مَقْسُومٌ وَاسْتِعْمَالُ الْجِرْصِ اسْتِعْمَالُ الْمَأْتَمِ؛ نه پاکدامنی، روزی را از انسان دور می‌کند و نه حرص، روزی زیاد می‌آورد؛ چون روزی قسمت شده است و حرص زدن باعث مبتلا شدن به گناهان می‌شود. تحف العقول، ص ۲۳۴.

حدیث ۲۷۰۷

امام صادق علیه السلام می‌فرماید: إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ جَعَلَ أَرْزَاقَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُونَ وَذَلِكَ أَنَّ الْعَيْدَ إِذَا لَمْ يَعْرِفْ وَجْهَ رِزْقِهِ كَثُرَ دُعَاؤُهُ؛ خدای عزیز و ارجمند، روزی مؤمنان را از جایی می‌رساند که فکرش را هم نمی‌کنند. علتش این است که وقتی مؤمن نداند روزیش از کجا خواهد رسید، زیاد دعا می‌کند. توحید صدوق، ص ۴۰۲.

حدیث ۲۷۰۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله وسلم می‌فرماید: يَا أَبَا ذَرٍّ إِنِّي قَدْ دَعَوْتُ اللَّهَ جَلَّ ثَنَاؤُهُ أَنْ يَجْعَلَ رِزْقَ مَنْ يُحِبُّنِي كَفَافًا وَأَنْ يُعْطَى مَنْ يُبْغِضُنِي كَثْرَةَ الْمَالِ وَالْوَلَدِ؛ ای اباذر! من دعا کردم که خداوند ارجمند ستوده، روزی دوستدار مرا به قدر کفاف عطا کند و به دشمن من، مال و فرزند زیاد دهد. مکارم الأخلاق، ص ۴۶۳.

حدیث ۲۷۰۹

امام علی علیه السلام می‌فرماید: إِذَا أَبْطَأَتِ الْأَرْزَاقُ عَلَيْكَ فَاسْتَغْفِرِ اللَّهَ يُوسِّعْ عَلَيْكَ فِيهَا؛ هر گاه در روزی تو تأخیر و تنگی پدید

آمد، از خداوند آمرزش بخواه تا روزی را بر تو فراوان گرداند. تحف العقول، ص ۱۷۴.

حدیث ۲۷۱۰

امام صادق علیه السلام می فرمایند: مَنْ اهْتَمَّ لِرِزْقِهِ كَتَبَ عَلَيْهِ حَطِيبَةٌ؛ هر کس غم روزی خود را بخورد، برایش یک گناه نوشته می شود. امالی طوسی، ص ۳۰۰، ح ۵۹۳.

حدیث ۲۷۱۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله: إِنَّ رَبَّكُمْ وَاحِدٌ وَإِنَّ آبَاءَكُمْ وَاحِدٌ وَدِينُكُمْ وَاحِدٌ وَنَبِيِّكُمْ وَاحِدٌ وَلَا فَضْلَ لِعَرَبِيٍّ عَلَى عَجَمِيٍّ وَلَا عَجَمِيٍّ عَلَى عَرَبِيٍّ وَلَا أَحْمَرَ عَلَى أَسْوَدَ وَلَا أَسْوَدَ عَلَى أَحْمَرَ إِلَّا بِالتَّقْوَى؛ پروردگار، پدر، دین و پیامبر شما یکی است، هیچ عربی بر غیر عرب و هیچ غیر عربی بر عرب و هیچ سرخ پوستی بر سیاه پوست و هیچ سیاه پوستی بر سرخ پوست برتری ندارد، جز به تقوا. کنز العمال، ح ۵۶۵۵.

حدیث ۲۷۱۲

امام صادق علیه السلام: سِئِلَ الْأَمَامُ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ. قَالَ: يُطَاعُ فَلَا يُعْصَى، وَيُذَكَّرُ فَلَا يُنْسَى، وَيُشْكَرُ فَلَا يُكْفَرُ؛ از امام صادق علیه السلام درباره آیه «تقوای الهی پیشه کنید چنان که حق اوست» پرسیده شد. فرمودند: از خداوند، اطاعت شود و نافرمانی نشود، یاد شود و فراموش نشود و شکرگزاری گردد و کفران نگردد. معانی الأخبار، ص ۲۴۰.

حدیث ۲۷۱۳

پیامبر صلی الله علیه وآله: اِعْمَلْ بِفَرَائِضِ اللَّهِ تَكُنْ أَتَقَى النَّاسِ؛ به واجبات خدا عمل کن، تا با تقواترین مردم باشی. کافی، ج ۲، ص ۸۲، ح ۴.

حدیث ۲۷۱۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله: جَمَاعُ التَّقْوَى فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ؛ عصاره تقوا در این گفته خداوند آمده است: خداوند به عدالت و نیکی فرمان می دهد. مشکاة الأنوار، ص ۹۵.

حدیث ۲۷۱۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله: تَمَامُ التَّقْوَى أَنْ تَتَعَلَّمَ مَا جَهَلْتَ وَتَعْمَلَ بِمَا عَلِمْتَ؛ تمام تقوا این است که آنچه را نمی دانی بیاموزی و بدانچه می دانی عمل کنی. تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۱۲۰.

حدیث ۲۷۱۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله: أَتَقَى النَّاسَ مَنْ قَالَ الْحَقَّ فِيمَا لَهُ وَعَلَيْهِ؛ با تقواترین مردم، کسی است که حق را بگوید؛ به سودش باشد یا به ضررش. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۳۹۵، ح ۵۸۴۰.

حدیث ۲۷۱۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله: سِئِلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: مَنْ اتَّقَى النَّاسَ؟ قَالَ: أَمَرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَأَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأَوْصِيَهُمْ لِلرَّحِمِ؛ از رسول خدا صلی الله علیه و آله سؤال شد: با تقواترین مردم کیست؟ فرمودند: کسی که بیشتر امر به معروف و نهی از منکر و صلّه رحم نماید. کنز العمال، ح ۸۴۷۴.

حدیث ۲۷۱۸

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَكُونَ اتَّقَى النَّاسِ فَلْيَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ؛ هر کس دوست دارد با تقواترین مردم باشد، باید به خدا توکل کند. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۴۰۰، ح ۵۸۵۸.

حدیث ۲۷۱۹

پیامبر صلی الله علیه و آله: لَا يَكُونُ الرَّجُلُ مِنَ الْمُتَّقِينَ حَتَّى يُحَاسِبَ نَفْسَهُ أَشَدَّ مِنْ مُحَاسَبَةِ الشَّرِيكِ شَرِيكُهُ فَيَعْلَمُ مِنْ أَيْنَ مَطْعَمُهُ وَمِنْ أَيْنَ مَشْرَبُهُ وَمِنْ أَيْنَ مَلْبَسُهُ أَمِنْ حِلِّ أَمٍ مِنْ حَرَامٍ؛ از تقوا پیشگان نیست مگر کسی که از خود سخت‌تر از حسابرسی شریک از شریک، حساب کشی کند و بداند که خوراک، آشامیدنی و لباسش از کجا آمده، آیا از حلال است یا حرام؟ مکارم الاخلاق، ص ۴۶۸.

حدیث ۲۷۲۰

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ أَرَادَ أَنْ يَكُونَ أَعَزَّ النَّاسِ فَلْيَتَّقِ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ؛ هر کس می‌خواهد عزیزترین مردم باشد، باید تقوای الهی پیشه کند. کنز الفوائد، ص ۱۶۴.

حدیث ۲۷۲۱

امام علی علیه السلام: وَاللَّهِ مَا أَرَى عَبْدًا يَتَّقِي تَقْوَى تَنْفَعُهُ حَتَّى يَخْزِنَ لِسَانَهُ؛ به خدا سوگند، بنده با تقوایی را نمی‌شناسم که تقوایش او را سود دهد مگر آن که زبانش را نگه دارد. نهج البلاغه، خطبه ۱۷۶.

حدیث ۲۷۲۲

امام علی علیه السلام: إِنَّ التَّقْوَى مُنْتَهَى رِضَى اللَّهِ مِنْ عِبَادِهِ وَحَاجَتُهُ مِنْ خَلْقِهِ فَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْ أَسِرَرْتُمْ عِلْمَهُ وَإِنْ أَعْلَنْتُمْ كَتَبَهُ؛ نهایت خشنودی خداوند از بندگانش و خواسته او از آفریدگانش، تقواست، پس نسبت به خداوندی که اگر پنهان کنید می‌داند و اگر آشکار سازید می‌نویسد تقوا داشته باشید. غررالحکم، ح ۳۶۲۰.

حدیث ۲۷۲۳

امام علی علیه السلام: خُلُوْ الْقَلْبِ مِنَ التَّقْوَى يَمْلَأُهُ مِنْ فِتَنِ الدُّنْيَا؛ دلی که از تقوا خالی باشد، فتنه‌های دنیا آن را پر کند. غررالحکم، ح ۵۰۷۸.

حدیث ۲۷۲۴

امام علی علیه السلام: **الْمُتَّقُونَ أَنْفُسَهُمْ عَفِيفَةٌ وَ حَاجَاتُهُمْ خَفِيفَةٌ وَ خَيْرَاتُهُمْ مَأْمُولَةٌ وَ شُرُورُهُمْ مَأْمُونَةٌ؛** تقوا پیشگان، پاکدامن و کم خرج و زحمت‌اند و مردم به خیرشان امید دارند و از شرشان در امانند. غررالحکم، ح ۱۹۳۱.

حدیث ۲۷۲۵

امام علی علیه السلام: **الَّتَقَى سَابِقٌ إِلَى كُلِّ خَيْرٍ؛** تقوا پیشه، برای انجام هر کار خیری سبقت می‌گیرد. کنزالفوائد، ص ۱۲۸.

حدیث ۲۷۲۶

امام علی علیه السلام: **لَوْ أَنَّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا عَلَى عَبْدٍ رَثِقًا ثُمَّ اتَّقَى اللَّهَ لَجَعَلَ اللَّهُ لَهُ مِنْهُمَا مَخْرَجًا وَ رَزَقَهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ؛** اگر آسمان‌ها و زمین بر بنده‌ای بسته شوند و او تقوای الهی پیشه کند، خداوند حتماً راهی برای او می‌گشاید و از جایی که گمان ندارد، روزی‌اش می‌دهد. غررالحکم، ح ۷۵۹۹.

حدیث ۲۷۲۷

امام علی علیه السلام: **لِلْمُتَّقَى ثَلَاثٌ عَلَامَاتٍ: إِخْلَاصُ الْعَمَلِ وَ قِصْرُ الْأَمَلِ وَ اغْتِنَامُ الْمَهْلِ؛** تقوای پیشه، سه نشانه دارد: اخلاص در عمل، کوتاهی آرزو، و غنیمت شمردن فرصت‌ها. غررالحکم، ح ۷۳۷۰.

حدیث ۲۷۲۸

امام علی علیه السلام: **الْمُتَّقَى مَيِّتُهُ شَهْوَتُهُ مَكْظُومٌ غَيْظُهُ فِي الرَّخَاءِ شَكُورٌ وَ فِي الْمَكَارِهِ صَبُورٌ؛** تقوای پیشه، هوا و هوسش مرده، خشمش فرو خورده، در آسایش شکرگزار و در سختی‌ها صبور است. غررالحکم، ح ۱۹۹۸.

حدیث ۲۷۲۹

امام علی علیه السلام: **سَادَةُ أَهْلِ الْجَنَّةِ الْأَتْقِيَاءُ الْأَبْرَارُ؛** سروران اهل بهشت، تقوا پیشگان نیکوکارند. غررالحکم، ح ۵۵۹۹.

حدیث ۲۷۳۰

امام حسن مجتبی علیه السلام: **زَوْجُهَا مِنْ رَجُلٍ تَقَى فَإِنَّهُ إِنْ أَحَبَّهَا أَكْرَمَهَا وَ إِنْ أَبْغَضَهَا لَمْ يَطْلُمَهَا؛** دخترت را به ازدواج مردی با تقوا درآور؛ زیرا اگر دخترت را دوست داشته باشد، گرامی‌اش می‌دارد و اگر دوستش نداشته باشد به او ظلم نمی‌کند. مکارم الاخلاق، ص ۲۰۴.

حدیث ۲۷۳۱

امام باقر علیه السلام: **إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقَى بِالَّتَقْوَى عَنِ الْعَبِيدِ مَا عَزَبَ عَنْهُ عَقْلُهُ وَ يُجَلِّي بِالَّتَقْوَى عَنْهُ عَمَاءُ وَ جَهْلُهُ؛** خداوند عزوجل به وسیله تقوا، انسان را از آنچه عقلش به آن نمی‌رسد حفظ می‌کند و کور دلی و نادانی او را بر طرف می‌سازد. کافی، ج ۸، ص ۵۲، ح ۱۶.

حدیث ۲۷۳۲

امام باقر علیه السلام: إِنَّ أَهْلَ التَّقْوَى هُمُ الْأَغْنِيَاءُ أَغْنَاهُمُ الْقَلِيلُ مِنَ الدُّنْيَا، فَمَوُوتَتْهُمْ يَسِيرَةً إِنَّ نَسِيَتِ الْخَيْرَ ذَكَرُوكَ وَإِنْ عَمِلَتْ بِهِ أَعَانُوكَ؛ ثروتمندان واقعی همان تقواییشانگانند که اندک دنیا آنان را بی‌نیاز کرده و کم خرجند. اگر خیر و خوبی را فراموش کنی، به یادت می‌آورند و اگر به آن عمل نمایی یاریات می‌رسانند. تحف العقول، ص ۲۸۷.

حدیث ۲۷۳۳

امام صادق علیه السلام: اتَّقِ اللَّهَ حَيْثُ كُنْتَ فَإِنَّكَ لَا تَسْتَوْحِشُ؛ در هر حال که هستی تقوای الهی پیشه کن تا هرگز احساس هراس و وحشت نکنی. تفسیر علی بن ابراهیم، ج ۲، ص ۱۴۷.

حدیث ۲۷۳۴

اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا زَيْنًا وَلَا تَكُونُوا شَيْنًا؛ تقوای الهی پیشه کنید و مایه افتخار و آبرو باشید نه مایه ننگ و شرمندگی. تحف العقول، ص ۴۸۸.

حدیث ۲۷۳۵

امام علی علیه السلام: ای بندگان خدا، شما را به تقوای الهی سفارش می‌کنم، که تقوا مهار است و مایه دوام، پس به ریسمان‌های استوار آن در آویزید و به حقایق آن چنگ زنید. که شما را به نهانگاه‌های خوشی و سرزمین‌های گشایش و پناهگاه‌های امن و منزلگاه‌های عزت، رهنمون خواهد شد. نهج البلاغه، خطبه ۱۸۶.

حدیث ۲۷۳۶

امام علی علیه السلام: إِنَّ مَنْ صَيَّرَ حَتَّ لُهُ الْعَبْرُ عَمَّا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْمُثَلَّاتِ حَجَزَتْهُ التَّقْوَى عَنِ تَقَعْمِ الشُّبُهَاتِ؛ آن کس که حوادث عبرت‌آموز روزگار را به چشم ببیند و از آن پند پذیرد، تقوا او را از آلوده شدن به کارهای شبهه‌ناک باز می‌دارد. نهج البلاغه، از خطبه ۱۶.

حدیث ۲۷۳۷

امام علی علیه السلام: اعْلَمُوا عِبَادَ اللَّهِ أَنَّ التَّقْوَى دَارٌ حِصْنٌ عَزِيزٌ، وَالْفُجُورَ دَارٌ حِصْنٌ ذَلِيلٌ لَا يَمْنَعُ أَهْلَهُ وَلَا يُحْرِزُ مَنْ لَجَأَ إِلَيْهِ إِلَّا وَبِالتَّقْوَى تُقَطَّعُ حُمَةُ الْخَطَايَا؛ ای بندگان خدا، بدانید که تقوا پناهگاهی نفوذناپذیر و استوار است و بدکاری و گناه، پناهگاهی سست، که هر کس به آن پناه ببرد از آسیب در امان نمی‌ماند. آگاه باشید که با تقوا می‌توان تب‌گناهان را قطع کرد. نهج البلاغه، از خطبه ۱۵۷.

حدیث ۲۷۳۸

امام علی علیه السلام: (الْمُتَّقُونَ) لَا يَزُضُونَ مِنْ أَعْمَالِهِمُ الْقَلِيلَ، وَلَا يَسْتَكْتِرُونَ الْكَثِيرَ، فَهُمْ لِأَنْفُسِهِمْ مُتَّهَمُونَ وَمِنْ أَعْمَالِهِمْ مُشْفِقُونَ؛ تقواییشانگان، از کار کم خود راضی نیستند و کارهای زیاد خود را، بسیار نمی‌شمارند، در نتیجه خودشان را زیر سؤال برده و محاکمه می‌کنند و از کردار خود بیمناک‌اند. نهج البلاغه، از خطبه ۱۸۴.

حدیث ۲۷۳۹

امام علی علیه السلام: اتَّقُوا اللَّهَ فِي عِبَادِهِ وَبِلَادِهِ فَإِنَّكُمْ مَسْئُولُونَ حَتَّىٰ عَنِ الْبِقَاعِ وَالْبُهَائِمِ؛ تقوای الهی را درباره بندگان خدا و شهرهای او رعایت کنید؛ زیرا حتی از اماکن و حیوانات از شما سؤال خواهد شد. نهج البلاغه، از خطبه ۱۶۶.

حدیث ۲۷۴۰

امام علی علیه السلام: مَنْ اتَّقَى اللَّهَ أَحَبَّهُ النَّاسُ؛ هر کس تقوای الهی پیشه کند، مردم او را دوست خواهند داشت. کشف الغمه، ج ۳، ص ۱۳۹.

حدیث ۲۷۴۱

امام علی علیه السلام: الْمَتَّقُونَ أَنْفُسِهِمْ قَانِعَةٌ وَشَهَوَاتُهُمْ مَيِّتَةٌ وَوُجُوهُهُمْ مُسْتَبْشِرَةٌ وَقُلُوبُهُمْ مَحْزُونَةٌ؛ تقوای پیشگان، نفسی قانع، هوا و هوس فروخته، رویی گشاده و دلی اندوهگین دارند. غررالحکم، ح ۱۹۳۲.

حدیث ۲۷۴۲

امام علی علیه السلام: خَيْرُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فِي خَصِيْمَتَيْنِ الْغِنَى وَالتَّقَى وَشَرُّ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فِي خَصِيْمَتَيْنِ الْفَقْرُ وَالْفُجُورُ؛ خیر دنیا و آخرت در دو خصلت بی نیازی و تقواست و شر دنیا و آخرت در دو خصلت نیازمندی و گناه است. نهج البلاغه ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص ۳۰۱، ح ۴۴۶.

حدیث ۲۷۴۳

امام باقر علیه السلام: وَاللَّهِ مَا شِيعْتُنَا إِلَّا مَنْ اتَّقَى اللَّهَ وَأَطَاعَهُ؛ به خدا سوگند، شیعه ما فقط کسی است که تقوای الهی دارد و خدا را اطاعت می کند. کافی، ج ۲، ص ۷۴، ح ۳.

حدیث ۲۷۴۴

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ قَلَّ طَعْمُهُ صَحَّ بَدَنُهُ وَمَنْ كَثُرَ طَعْمُهُ سَقُمَ بَدَنُهُ وَقَسَا قَلْبُهُ؛ هر کس کم بخورد، سالم می ماند و هر کس زیاد بخورد تنش بیمار می شود و قساوت قلب پیدا می کند. نهج الفصاحه، ح ۲۷۷۹.

حدیث ۲۷۴۵

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ أَرَادَ أَنْ تُسْتَجَابَ دَعْوَتُهُ وَأَنْ تُكْشَفَ كَرْبَتُهُ فَلْيَفْرَجْ عَنِ مُعْسِرٍ؛ هر کس می خواهد دعایش مستجاب شود و غمش از بین برود، باید گره از کار تنگدستی باز کند. نهج الفصاحه، ح ۲۹۶۱.

حدیث ۲۷۴۶

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ ضَارَّ ضَارَّ اللَّهُ بِهِ وَمَنْ شَاقَّ شَاقَّ اللَّهُ عَلَيْهِ؛ هر کس به دیگران ضرر برساند، خداوند به او ضرر می زند و هر کس سخت گیری کند، خداوند به او سخت می گیرد. نهج الفصاحه، ح ۳۰۳۰.

حدیث ۲۷۴۷

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: قِيمَةُ كُلِّ امْرِئٍ مَا يُحْسِنُهُ؛ ارزش هر کس به اندازه خوبی‌های اوست. نهج البلاغه، حکمت ۸۱.

حدیث ۲۷۴۸

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله: آیا شما را از چیزی خبر ندهم که اگر به آن عمل کنید، شیطان از شما دور شود، چندان که مشرق از مغرب دور است؟ عرض کردند: چرا. فرمودند: روزه روی شیطان را سیاه می‌کند، صدقه پشت او را می‌شکند، دوست داشتن برای خدا و هم یاری در کار نیک، ریشه او را می‌کند و استغفار شاهرگش را می‌زند. امالی صدوق، ص ۱۱۷.

حدیث ۲۷۴۹

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله: يَا عَلِيُّ إِذَا حَضَرَ وَقْتُ صَلَاتِكَ فَتَهَيَّأْ لَهَا وَإِلَّا شَغَلَكَ الشَّيْطَانُ وَإِذَا نَوَيْتَ خَيْرًا فَعَجِّلْ وَإِلَّا مَنَعَكَ الشَّيْطَانُ عَنْ ذَلِكَ؛ ای علی! هرگاه وقت نمازت رسید، آماده آن شو وگرنه شیطان تو را سرگرم می‌کند و هرگاه قصد [کار] خیری کردی شتاب کن وگرنه شیطان تو را از آن باز می‌دارد. میراث حدیث شیعه، ج ۲، ص ۲۰، ح ۱۸.

حدیث ۲۷۵۰

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله و سلم می‌فرماید: هیچ نیکوکار و بدکاری نیست، مگر این که در روز قیامت، خودش را سرزنش می‌کند. اگر خیری انجام داده باشد، می‌گوید: چرا به آن نیفزودم و اگر شرّی مرتکب شده باشد، می‌گوید: ای کاش مرتکب نمی‌شدم، همچون آدم علیه‌السلام که خود را همواره به خاطر کاری که باعث بیرون شدنش از بهشت شد، سرزنش می‌کند. بحار الأنوار، ج ۷، ص ۲۹.

حدیث ۲۷۵۱

امام باقر علیه‌السلام می‌فرماید: وَ مَا مِنْ عَبْدٍ يَبْخُلُ بِنَفَقَةٍ يُنْفِقُهَا فِيمَا يُرِضِي اللَّهَ إِلَّا ابْتُلِيَ بِأَنْ يُنْفِقَ أَضْعَافَهَا فِيمَا أَسْخَطَ اللَّهَ؛ هر کس از خرج کردن مالی در راه خداپسندانه بخل ورزد، چند برابر آن را در راه غیر خداپسندانه هزینه خواهد کرد. بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۱۷۳، ح ۱۲.

حدیث ۲۷۵۲

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله: قَلْبٌ لَيْسَ فِيهِ شَيْءٌ مِنَ الْحِكْمَةِ كَبَيْتٍ خَرِبَ فَنَعَلَمُوا وَعَلِمُوا وَتَفَقَّهُوا وَلَا تَمُوتُوا جُهَالًا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَعْدِرُ عَلَى الْجُهَيْلِ؛ دلی که در آن حکمتی نیست، مانند خانه ویران است، پس بیاموزید و آموزش دهید، بفهمید و نادان نمیرید. براستی که خداوند، بهانه‌ای را برای نادانی نمی‌پذیرد. کنز العمال، ح ۲۸۷۵۰.

حدیث ۲۷۵۳

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله: مَنْ اقْتَصَدَ اغْنَاهُ اللَّهُ وَمَنْ بَدَّرَ أَفْقَرَهُ اللَّهُ وَمَنْ تَوَاضَعَ رَفَعَهُ اللَّهُ وَمَنْ تَجَبَّرَ قَصَمَهُ اللَّهُ؛ هر کس میانه‌روی کند، خداوند بی‌نیازش سازد و هر کس ریخت و پاش نماید، خداوند نادارش کند، هر کس فروتنی پیشه کند، خداوند بلندش نماید و هر

کس بزرگی کند، خداوند خردش نماید. نهج الفصاحه، ح ۲۹۳۹.

حدیث ۲۷۵۴

امام علی علیه السلام می فرماید: مَنْ كَانَ فِيهِ ثَلَاثٌ سَلِمَتْ لَهُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةُ: يَأْمُرُ بِالْمَعْرُوفِ وَيَأْتِمِرُ بِهِ وَيَنْهَى عَنِ الْمُنْكَرِ وَيَنْتَهِي عَنْهُ وَيَحَافِظُ عَلَى حُدُودِ اللَّهِ جَلَّ وَعَلَا؛ هر کس سه خصلت داشته باشد، دنیا و آخرتش سالم می ماند: به خوبی فرمان دهد و خود به آن عمل کند، از زشتی باز دارد و خود از آن باز ایستد و از حدود الهی پاسداری کند. غررالحکم، ح ۹۰۷۶.

حدیث ۲۷۵۵

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ التَّمَسَ رِضَى اللَّهِ بِسَخِطِ النَّاسِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَأَرْضَى عَنْهُ النَّاسَ وَمَنِ التَّمَسَ رِضَى النَّاسِ بِسَخِطِ اللَّهِ سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَسِخَطَ عَلَيْهِ النَّاسَ؛ پیامبر صلی الله علیه و آله: هر کس رضای خدا به خشم مردم جوید، خداوند از او خشنود شود و مردم را از او خشنود کند و هر کس رضای مردم را به خشم خدا جوید، خداوند بر او خشم گیرد و مردم را از او خشمگین کند. نهج الفصاحه، ح ۲۷۸۳.

حدیث ۲۷۵۶

امام صادق علیه السلام می فرماید: أَوْحَى اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ إِلَى مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ يَا مُوسَى لَا تَفْرَحَ بِكَثْرَةِ الْمَالِ وَلَا تَدْعُ ذِكْرِي عَلَى كُلِّ حَالٍ فَإِنَّ كَثْرَةَ الْمَالِ تُنْسِي الذُّنُوبَ وَإِنَّ تَزْكَ ذِكْرِي يُقْسِي الْقُلُوبَ؛ خدای عزوجل به موسی علیه السلام وحی کرد: ای موسی! به زیادی ثروت شاد مشو و در هیچ حالی مرا فراموش مکن، زیرا با زیادی ثروت گناهان فراموش می شود و از یاد بردن من قساوت قلب می آورد. کافی، ج ۴، ص ۴۹۷، ح ۷.

حدیث ۲۷۵۷

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ اشْتَقَ إِلَى الْجَنَّةِ سَارَعَ إِلَى الْخَيْرَاتِ وَمَنْ اشْفَقَ مِنَ النَّارِ لَهِيَ عَنِ الشَّهَوَاتِ؛ هر کس مشتاق بهشت است، به سوی نیکی‌ها می شتابد و هر کس از جهنم بترسد، از هوا و هوس روی می گرداند. نهج الفصاحه، ح ۲۷۶۸.

حدیث ۲۷۵۸

امام صادق علیه السلام می فرماید: خداوند تبارک و تعالی آفریدگانش را بیهوده نیافریده و آنها را رها نکرده است. بلکه آنها را برای آشکار ساختن توانایش آفریده و به فرمانبریش مکلفشان نموده است تا با آن، خشنودی خود را نصیب آنان کند. نیز آنها را نیافریده تا از آنها سودی ببرد و نه ضرری را برطرف سازد، بلکه آنها را آفریده تا سودی به آنان برساند و به نعمت برساندشان. نورالثقلین، ج ۳، ص ۵۶۶، ح ۱۶۶.

حدیث ۲۷۵۹

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ يَعْفِرُ اللَّهُ لَهُ وَمَنْ يَعْفُ اللَّهُ عَنْهُ؛ هر کس از خطاها درگذرد، خدایش از او درگذرد و هر کس گذشت کند خدا نیز از او گذشت کند. نهج الفصاحه، ح ۲۸۰۹.

حدیث ۲۷۶۰

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ حُرِمَ الرَّفْقَ فَقَدْ حُرِمَ الْخَيْرَ كُلَّهُ ؛ هر کس از مدارا بی بهره باشد، از همه خوبی‌ها بی بهره مانده است. نهج الفصاحه، ح ۳۰۵۷.

حدیث ۲۷۶۱

امام سجاد علیه السلام می فرماید : فَأَمَّا حَقُّ اللَّهِ الْأَكْبَرُ فَإِنَّكَ تَعْبُدُهُ لَا تُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا فَإِذَا فَعَلْتَ ذَلِكَ بِإِخْلَاصٍ جَعَلَ لَكَ عَلَى نَفْسِهِ أَنْ يَكْفِيكَ أَمْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَيَحْفَظَ لَكَ مَا تُحِبُّ مِنْهَا ؛ حق بزرگ‌تر خداوند این است که او را پرستی و چیزی را با او شریک نسازی، که اگر خالصانه چنین کنی، خداوند کار دنیا و آخرت را کفایت می کند و آنچه را دوست داری برایت نگه می دارد. تحف العقول، ص ۲۵۶.

حدیث ۲۷۶۲

امام حسین علیه السلام می فرماید : اتَّخِذُوا عِنْدَ الْفُقَرَاءِ آيَادِي فَإِنَّ لَهُمْ دَوْلَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ؛ [با نیکی و کمک به نیازمندان] نزد آنان جایگاهی برای خود بیابید، که آنان روز قیامت مقام و منزلتی دارند. کنز العمال، ح ۱۶۵۸۲.

حدیث ۲۷۶۳

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّمَا مَثَلُ أَهْلِ بَيْتِي فِيكُمْ كَمَثَلِ سَيْفِيَّةِ نُوْحٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ مَنْ دَخَلَهَا نَجَا وَمَنْ تَخَلَّفَ عَنْهَا غَرِقَ ؛ مَثَلِ أَهْلِ بَيْت من، همانند کشتی نوح است که هر کس سوار آن شد، نجات یافت و هر کس رهایش کرد، غرق گردید. امالی طوسی، ص ۳۴۹، ح ۷۲۱.

حدیث ۲۷۶۴

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ دَفَعَ غَضَبَهُ دَفَعَ اللَّهُ عَنْهُ عَذَابَهُ وَمَنْ حَفِظَ لِسَانَهُ سَتَرَ اللَّهُ عَوْرَتَهُ ؛ هر کس خشمش را برطرف سازد، خداوند کيفرش را از او بردارد و هر کس زبانش را نگه دارد، خداوند عیبش را پوشاند. نهج الفصاحه، ح ۳۰۰۴.

حدیث ۲۷۶۵

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ انْقَطَعَ إِلَى اللَّهِ كَفَاهُ اللَّهُ كُلَّ مُؤْنَةٍ وَرَزَقَهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ انْقَطَعَ إِلَى الدُّنْيَا وَكَلَهُ اللَّهُ إِلَيْهَا ؛ هر کس از غیر خدا ببرد، خداوند، هزینه زندگی او را تأمین می کند و از جایی که انتظار ندارد، روزی اش می دهد؛ اما هر کس چشم امیدش به دنیا باشد، خداوند، او را به دنیا وا می گذارد. نهج الفصاحه، ح ۲۷۹۶.

حدیث ۲۷۶۶

پیامبر صلی الله علیه و آله : فِي تَفْسِيرِ آيَةِ «مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ» الْقَنَاعَةُ وَالرِّضَا بِمَا قَسَمَ اللَّهُ ؛ پیامبر صلی الله علیه و آله در تفسیر آیه «هر مؤمنی مرد یا زن کار نیکی انجام دهد، قطعا او را با زندگی پاکیزه‌ای، حیات می بخشیم و مسلما به آنان بهتر از آنچه انجام داده‌اند پاداش خواهیم داد» می فرماید: زندگی پاک،

یعنی قناعت و رضایت به آنچه خداوند مقدر نموده است. مجمع البیان، ج ۶، ص ۱۹۸.

حدیث ۲۷۶۷

امام علی علیه السلام می فرماید: مِنْ كَفَّارَاتِ الذُّنُوبِ الْعِظَامِ: إِغَاثَةُ الْمَلْهُوفِ وَالتَّنْفِيسُ عَنِ الْمَكْرُوبِ؛ یاری رساندن به ستم‌دیده فریاد خواه و شاد کردن غمناک، از کفاره‌های گناهان بزرگ است. نهج البلاغه، حکمت ۲۴.

حدیث ۲۷۶۸

پیامبر صلی الله علیه و آله: يَا عَلِيُّ أَصِدُّقٌ وَإِنْ ضَرَّكَ فِي الْعَاجِلِ فَإِنَّهُ يَنْفَعُكَ فِي الْأَجَلِ وَلَا تَكْذِبْ وَإِنْ يَنْفَعُكَ فِي الْعَاجِلِ فَإِنَّهُ يَضُرُّكَ فِي الْأَجَلِ؛ ای علی! راست بگو اگر چه اکنون به ضررت باشد، ولی در آینده به نفع توست و دروغ نگو، اگر چه در حال حاضر به نفعت باشد ولی در آینده به ضررت توست. میراث حدیث شیعه، ج ۲، ص ۲۷، ح ۶۵.

حدیث ۲۷۶۹

امام باقر علیه السلام می فرماید: فَإِنِّي لَمْ أَرْ شَيْئًا قَطُّ أَشَدَّ طَلَبًا وَلَا أَسِيرَعَ دَرْكًا مِنْ حَسَنَةٍ مُحَدَّثَةٍ لِذَنْبٍ قَدِيمٍ؛ هرگز جوینده‌ای یابنده‌تر از کار نیک امروز که گناه قدیم را می‌یابد [و پاک می‌کند] ندیده‌ام. علل الشرایع، ج ۲، ص ۵۹۹، ح ۴۹.

حدیث ۲۷۷۰

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ نَفَسَ مِنْ مُسْلِمٍ كُزِبَهُ مِنْ كُرْبِ الدُّنْيَا نَفَسَ اللَّهُ عَنْهُ كُزْبَهُ مِنْ كُرْبِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَمَنْ يَسَّرَ عَلَى مُعْسِرٍ يَسَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَنْ سَتَرَ عَلَى مُسْلِمٍ سَتَرَ اللَّهُ عَلَيْهِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ؛ هر کس غمی از غم‌های دنیا را از مسلمانی برطرف نماید، خداوند غمی از غم‌های روز قیامت را از او برطرف کند و هر کس بر شخص تنگدستی آسان بگیرد، خداوند در دنیا و آخرت بر او آسان گیرد و هر کس راز مسلمانی را بپوشاند، خداوند در دنیا و آخرت راز پوش وی شود. نهج الفصاحه، ح ۲۷۵۶.

حدیث ۲۷۷۱

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ عَيَّرَ أَخَاهُ بِذَنْبٍ لَمْ يَمُتْ حَتَّى يَعْمَلَهُ؛ هر کس برادر [دینی] خود را به گناهی سرزنش کند، نمیرد، مگر آن که مرتکب آن شود. نهج الفصاحه، ح ۲۹۲۰.

حدیث ۲۷۷۲

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنِ اطْعِمَ مُسْلِمًا جَائِعًا اطْعَمَهُ اللَّهُ مِنْ ثَمَارِ الْجَنَّةِ؛ هر کس مسلمان گرسنه‌ای را غذا بدهد، خداوند از میوه‌های بهشت به او بخوراند. نهج الفصاحه، ح ۲۹۵۱.

حدیث ۲۷۷۳

حضرت رسوا اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: إِذَا تَلَاقَيْتُمْ فَتَلَّاقُوا بِالتَّسْلِيمِ وَالتَّصَافِحِ، وَإِذَا تَفَرَّقْتُمْ فَتَفَرَّقُوا بِالِاسْتِغْفَارِ؛ هنگام برخورد و ملاقات با یکدیگر، سلام و مصافحه نمائید و موقع جدا شدن، برای همدیگر طلب آمرزش کنید. اُمالی طوسی: ج

حدیث ۲۷۷۴

حضرت رسوا اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ أَعْجَزَ النَّاسِ مَنْ عَجَزَ عَنِ الدُّعَاءِ، وَإِنَّ أُبْخَلَ النَّاسِ مَنْ بَخِلَ بِالسَّلَامِ؛ عاجز و ناتوان‌ترین افراد کسی است که از دعا و مناجات با خداوند ناتوان و محروم باشد، و بخیل‌ترین اشخاص کسی خواهد بود که از سلام کردن خودداری کند. بحارالأنوار: ج ۹۰، ص ۲۹۱، ح ۱۱

حدیث ۲۷۷۵

حضرت رسوا اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثَلَاثَةٌ أَخَافُهُنَّ عَلَى أُمَّتِي: الضَّلَالَةُ بَعْدَ الْمَعْرِفَةِ، وَ مُضِلَّاتُ الْفِتَنِ، وَ شَهْوَةُ الْبَطْنِ وَ الْفَرْجِ؛ در سه چیز برای ائمت خود احساس خطر می‌کنم: گمراهی، بعد از آن که هدایت و معرفت پیدا کرده باشند. گمراهی‌ها و لغزش‌های به وجود آمده از فتنه‌ها. مشتبهات شکم، و آرزوهای نفسانی و شهوت پرستی. بحارالأنوار: ج ۱۰، ص ۳۶۸، ح ۱۵

حدیث ۲۷۷۶

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: هر که از بلایی که به او می رسد بترسد و درباره آن به دعا پیشی بگیرد، خداوند عزوجل هرگز آن بلا را بدو نشان ندهد. (ثواب الأعمال: ص ۱۵۳)

حدیث ۲۷۷۷

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: بر شما باد دعا کردن؛ چرا که دعا برای خدا و درخواست از خدا بلا را برگرداند [حتی] در حالی که تقدیر و قضا شده باشد و جز امضای آن باقی نمانده بشد. پس هرگاه از خداوند عزوجل دعا و درخواست شد، بی درنگ بلا را برگرداند. (الکافی: ج ۲ ص ۴۷۲ ح ۳)

حدیث ۲۷۷۸

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بلا همانند قندیل‌ها بین آسمان و زمین آویزان است، هرگاه بنده عافیت را از پروردگارش بخواهد، خدای متعال بلا را از او برگرداند، [حتی] در حالی که برای او قطعی شده باشد. (کنز العمال: ج ۷ ص ۸۲۵ ح ۲۱۵۶۰)

حدیث ۲۷۷۹

هر آینه بلا به بنده نزدیک می‌گردد، آن‌گاه بنده از خدا عافیت می‌خواهد و خدا را یاد می‌کند و عافیت را حفظ می‌کند. و دعا و بلا تا روز رستاخیز با هم توافق دارند. (کنز العمال: ج ۲ ص ۷۶ ح ۳۲۰۸)

حدیث ۲۷۸۰

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: هر کس از بلایی که به او می رسد بترسد و درباره [دفع] آن به دعا برخیزد خداوند هرگز آن

بلا را بدو نشان ندهد. (الدعوات : ص ۲۱ ح ۲۲)

حدیث ۲۷۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: طوفان های بلا را با دعا دفع کنید؛ [زیرا] کسی که به بلای سخت گرفتار شده از [فرد] تندرستی که از بلا در امان نمی باشد به دعا نیازمند تر نیست. (الدعوات : ص ۲۱ ح ۲۱)

حدیث ۲۷۸۲

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: از قرائت [سوره] زلزال ملول نشوید؛ زیرا کسی که در مستحباتش آن را قرائت نماید ، خداوند عزوجل هرگز زلزله ای بدو نرساند و با آن و [نیز] با صاعقه و آفتی از آفات دنیا نمیرد تا این که [به طور عادی] بمیرد. (بحار الانوار : ج ۵۶ ص ۳۵۶)

حدیث ۲۷۸۳

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هرگاه مردم منکر را ببینند ولی آن را تغییر ندهند، نزدیک است که خداوند کیفرش را فراگیرشان کند. (کنز العمال: ج ۳ ص ۷۰ ح ۵۵۳۵)

حدیث ۲۷۸۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ای مردم! همانا خداوند عزوجل عوام را به سبب گناه خواص کیفر نکند [البته] اگر خواص بدون این که عوام بدانند در پنهانی کار منکر انجام دهند. [اما] اگر خواص آشکارا مرتکب منکر شوند و عوام آن را تغییر ندهند ، هر دو گروه از ناحیه ی خداوند عزوجل سزاوار کیفر می گردند. (میزان الحکمه : ج ۱ ص ۷۶۳)

حدیث ۲۷۸۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر گاه بنده پنهانی گناه کند ، جز گناه کار را آسیب نرساند. و هرگاه آشکارا آن را انجام دهد و مورد نکوهش قرار نگیرد ، همه را آسیب رساند. (وسائل الشیعه ج ۹ ص ۳۱ ح ۱۱۴۴۸)

حدیث ۲۷۸۶

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ای مفضل! بیندیش ... اگر کسی گفت : چرا این زمین می لرزد؟ (در پاسخ) به او گفته شود : زلزله و مانند آن ، پند و هشدارهایی است که مردم را تهدید می کند تا رعایت کنند و از گناهان دست بردارند. (میزان الحکمه : ج ۱ ص ۵۹)

حدیث ۲۷۸۷

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: در امت من زلزله ای رخ می دهد که در آن ده هزار ، بیست هزار ، سی هزار نفر نابود می شوند. (خداوند) آن را برای پرهیز کاران پند ، برای مومنان رحمت ، و برای کافران عذاب قرار می دهد. (کنز العمال : ج ۴۱ ص ۵۶۷ ح ۳۹۶۱۵)

حدیث ۲۷۸۸

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هرگاه دعا اندک شود، بلا نازل گردد. (مستدرک الوسائل: ج ۵ ص ۱۷۹ ح ۵۶۱۶)

حدیث ۲۷۸۹

حضرت رسوا اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بَكُرُوا بِالصَّدَقَةِ، فَإِنَّ الْبَلَاءَ لَا يَتَخَطَّاهَا؛ صبحگاهان حرکت و کار خود را با دادن صدقه شروع کنید، چون بلاها و آفت‌ها را بر طرف می کند. بحارالانوار: ج ۹۳، ص ۱۷۷، ح ۸

حدیث ۲۷۹۰

حضرت رسوا اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: يَأْتِي عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ، الصَّيَابُ مِنْهُمْ عَلَى دِينِهِ كَالْقَابِضِ عَلَى الْجَمْرِ؛ زمانی بر مردم خواهد آمد که صبر کردن در برابر مسائل دین - و عمل به دستورات آن - همانند در دست گرفتن آتش گداخته است. بحارالانوار: ج ۲۸، ص ۴۷، ح ۹

حدیث ۲۷۹۱

حضرت رسوا اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: زمانی بر امت من خواهد آمد که مردم از علماء گریزان شوند، همان طوری که گوسفند از گرگ گریزان است، خداوند چنین جامعه‌ای را به سه نوع عذاب مبتلا می گرداند: ۱ - برکت و رحمت خود را از اموال ایشان برمی دارد. ۲ - حکمفرمائی ظالم و بی مروّت را بر آن‌ها مسلط می گرداند. ۳ - هنگام مرگ و جان دادن، بی‌ایمان از این دنیا خواهند رفت. مستدرک الوسائل: ج ۱۱، ص ۳۷۶، ح ۱۳۳۰۱

حدیث ۲۷۹۲

حضرت رسوا اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صَدَقَهُ السَّرُّ تُطْفِئُ الْخَطِيئَةَ، كَمَا تُطْفِئُ الْمَاءُ النَّارَ، وَ تَدْفَعُ سَبْعِينَ بَاباً مِنَ الْبَلَاءِ؛ صدقه‌ای که محرمانه و پنهانی داده شود، سبب پاکی گناهان است، همان طوری که آب، آتش را خاموش می کند، همچنین صدقه هفتاد نوع بلا و آفت را بر طرف می نماید. مستدرک الوسائل: ج ۷، ص ۱۸۴، ح ۷۹۸۴

حدیث ۲۷۹۳

امام علی علیه السلام می فرمایند: مَنْ ظَلَمَ ظَلِمَ * مَنْ أَنْصَفَ أَنْصِفَ؛ هر کس ستم کند، ستم می بیند. هر کس با انصاف باشد انصاف می بیند. غررالحکم، احادیث ۷۶۸۸ و ۷۶۹۲.

حدیث ۲۷۹۴

مَا أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَى عَبْدٍ مِنْ نِعْمَةٍ فَعَرَفَهَا بِقَلْبِهِ وَ حَمَدَ اللَّهَ ظَاهِرًا بِلِسَانِهِ فَتَمَّ كَلَامُهُ حَتَّى يُؤْمَرَ لَهُ بِالْمَزِيدِ؛ چون خداوند به بنده‌ای نعمت بدهد و او آن را قلباً قدر بشناسد و به زبان سپاس بگوید، هنوز سخنش به پایان نرسیده، فرمان افزایش نعمت برای وی صادر

می‌شود. کافی، ج ۲، ص ۹۵، ح ۹.

حدیث ۲۷۹۵

امام حسین علیه‌السلام می‌فرماید: أَيُّهَا النَّاسُ نَافِسُوا فِي الْمَكَارِمِ وَ سَارِعُوا فِي الْمَغَانِمِ وَلَا تَحْتَسِبُوا بِمَعْرُوفٍ لَمْ تَجْعَلُوا...؛ ای مردم در خوبی‌ها با یکدیگر رقابت کنید و در کسب غنائم (بهره گرفتن از فرصت‌ها) شتاب نمایید و کار نیکی را که در انجامش شتاب نکرده‌اید، به حساب نیاورید. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۱۲۱، ح ۴.

حدیث ۲۷۹۶

امام رضا علیه‌السلام می‌فرماید: عَجِبْتُ لِمَنْ يَشْتَرِي الْعَبِيدَ بِمَالِهِ فَيُعْتِقُهُمْ كَيْفَ لَا يَشْتَرِي الْأَحْرَارَ بِحُسْنِ خُلُقِهِ؛ در شکفتم از کسی که بندگان را با ثروت خویش می‌خرد تا رهایشان کند، چگونه با خوش اخلاقی خویش آزادگان را نمی‌خرد. فقه الرضا، ص ۳۵۴.

حدیث ۲۷۹۷

امام حسن مجتبی علیه‌السلام می‌فرماید: مردم چهار دسته‌اند: دسته‌ای از آنها اخلاق دارند، اما بهره‌ای (از دنیا) ندارند. دسته‌ای بهره‌مندند، اما اخلاق ندارند. دسته‌ای نه بهره‌ای (از دنیا) و نه اخلاق دارند که اینها بدترین مردم‌اند. و دسته‌ای که هم اخلاق دارند و هم (از دنیا) بهره‌مندند که اینان، بهترین مردم‌اند. بحارالأنوار، ج ۷۰، ص ۱۰، ح ۸.

حدیث ۲۷۹۸

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: مردم سه گروهند: دانشمند خداشناس، دانش جوی در راه رستگاری و فرومایگانی بی اراده و سرگردان که هر دعوتی را اجابت می‌کنند و به هر طرف که باد بیاید به همان طرف می‌روند، از نور دانش روشنایی نمی‌گیرند و به پایگاه محکمی پناه نمی‌برند. نهج البلاغه، قصار ۱۴۷.

حدیث ۲۷۹۹

امام کاظم علیه‌السلام می‌فرماید: إِنَّ لِلَّهِ عِبَادًا فِي الْأَرْضِ يَشْعُونَ فِي حَوَائِجِ النَّاسِ هُمْ الْأَمِنُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؛ خدا را در زمین بندگان است که برای رفع نیازهای مردم می‌کوشند. اینان در روز قیامت در امان هستند. کافی، ج ۲، ص ۱۹۷، ح ۲.

حدیث ۲۸۰۰

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: عبادت کنندگان خداوند سه گروهند: گروهی او را برای پاداش عبادت می‌کنند، که طمعکارانه است و اینان حریصند. گروهی او را از ترس جهنم عبادت می‌کنند که این عبادت بردگان و از روی ترس است. ولی من خداوند را از روی محبت عبادت می‌کنم که چنین عبادتی مایه امنیت و آرامش و عبادت کریمان است. خصال، ص ۱۸۸، ح ۲۵۹.

حدیث ۲۸۰۱

امام حسین علیه‌السلام می‌فرماید: إِنَّ النَّاسَ عَبِيدُ الدُّنْيَا وَ الدِّينُ لَعَقُّ عَلَى أَلْسِنَتِهِمْ يَحُوطُونَهُ مَا دَرَّتْ مَعَائِشُهُمْ فَإِذَا مُحْصُوا بِالْبَلَاءِ قَلَّ الدِّيَانُونَ؛ به راستی که مردم بنده دنیا هستند و دین لقلقه زبان آنهاست، تا جایی که دین وسیله زندگی آنهاست، دین دارند و چون

در معرض امتحان قرار گیرند، دینداران کم می‌شوند. تحف العقول، ص ۲۴۵.

حدیث ۲۸۰۲

امام باقر علیه‌السلام می‌فرماید: النَّاسُ رَجُلَانِ: مُؤْمِنٌ وَ جَاهِلٌ، فَلَا تُؤْذِي الْمُؤْمِنَ وَلَا تَجْهَلُ الْجَاهِلَ فَتَكُونَ مِثْلَهُ؛ مردم دو گروه‌اند: مؤمن و جاهل، مؤمن را آزار ندهید و با جاهل، رفتار جاهلانه نکنید؛ زیرا همانند او خواهید بود. خصال، ص ۴۹.

حدیث ۲۸۰۳

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: النَّاسُ بِزَمَانِهِمْ أَشْبَهُ مِنْهُمْ بِآبَائِهِمْ؛ مردم به زمان خود شبیه‌ترند تا به پدران خود. خصائص الانمه، ص ۱۱۵.

حدیث ۲۸۰۴

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: النَّاسُ اثْنَانِ، بَرٌّ تَقِيٌّ وَ آخَرُ شَقِيٌّ؛ مردم دو دسته‌اند: نیکوکارِ پرهیزکار و سنگ دل بدبخت. بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۲۳، ح ۸۶.

حدیث ۲۸۰۵

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: النَّاسُ رَجُلَانِ: مُبْتَلَىٍّ وَ مُعَافَىٍّ، فَارْحَمُوا الْمُبْتَلَىَّ وَ احْسَبُوا اللَّهُ عَلَى الْعَافِيَةِ؛ مردم دو دسته‌اند: گرفتار و سلامت؛ پس به گرفتاران ترحم نمایید و خدا را بر سلامتی سپاس گوید. تحف العقول، ص ۳۰۵.

حدیث ۲۸۰۶

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: النَّاسُ أَبْنَاءُ مَا يُحْسِنُونَ؛ مردم فرزند نیکی‌های خویش‌اند (بنگرید عملشان چیست نه پدرشان کیست). کافی، ج ۱، ص ۵۱، ح ۱۴.

حدیث ۲۸۰۷

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: النَّاسُ إِذَا صَلَحُوا، كَفُّوا عَنِ تَشِيعِ عُيُوبِهِمْ؛ مردم، هنگامی که درستکار شوند، از عیب‌جویی یکدیگر دست می‌کشند. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۴۰۱، ح ۵۸۶۲.

حدیث ۲۸۰۸

امام باقر علیه‌السلام می‌فرماید: النَّاسُ رَجُلَانِ: مَشْتَرِيخٌ بِالْمَوْتِ وَ مُشْتَرَاخٌ بِهِ مِنْهُ؛ مردم بر دو دسته‌اند: آن که با مرگ آسوده شود و آن که با مرگش دیگران آسوده شوند. معانی الأخبار، ص ۲۹۰.

حدیث ۲۸۰۹

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: النَّاسُ نِيَامٌ فَإِذَا مَاتُوا انْتَبَهَوْا؛ مردم در خوابند، چون بیدار می‌شوند. بحار الأنوار، ج ۴، ص

۴۳، ح ۱۸ .

حدیث ۲۸۱۰

امام علی علیه السلام می فرماید: *الْأَنَاسُ إِلَى أَشْكَالِهِمْ أَمْثِلُ*؛ مردم، به همانند خود بیشتر تمایل دارند. بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۹۲، ح ۱۰۰.

حدیث ۲۸۱۱

امام علی علیه السلام می فرماید: *الْأَنَاسُ بِأَمْزَانِهِمْ أَشْبَهُ مِنْهُمْ بِأَبَائِهِمْ*؛ مردم، به دولت مردان خود شبیه ترند تا به پدرانشان. تحف العقول، ص ۲۰۸.

حدیث ۲۸۱۲

امام علی علیه السلام می فرماید: *الْأَنَاسُ كُلُّهُمْ أَحْرَارٌ وَلَكِنَّ اللَّهَ خَوَّلَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا*؛ مردم همگی آزادند، ولی خداوند بعضی را سرپرست بعضی دیگر قرار داده است. کافی، ج ۸، ص ۶۹، ح ۲۶.

حدیث ۲۸۱۳

امام علی علیه السلام می فرماید: *الْأَنَاسُ مَنْقُوصُونَ مَدْخُولُونَ إِلَّا مَنْ عَصَمَ اللَّهُ*؛ مردم، دارای عیب و نقص اند، مگر کسی که خداوند او را حفظ کند. نهج البلاغه، حکمت ۳۴۳.

حدیث ۲۸۱۴

امام علی علیه السلام می فرماید: *الْأَنَاسُ أَعْدَاءُ مَا جَهِلُوا*؛ مردم با آنچه آشنا نیستند دشمنی می ورزند. نهج البلاغه، حکمت ۱۷۲.

حدیث ۲۸۱۵

امام علی علیه السلام می فرماید: *الْأَنَاسُ كَالشَّجَرِ شَرَابُهُ وَاحِدٌ وَثَمَرُهُ مُخْتَلِفٌ*؛ مردم، همانند درختانند که آبشان یکی و میوه هایشان گوناگون است. غرر الحکم، ح ۲۰۹۷.

حدیث ۲۸۱۶

امام علی علیه السلام می فرماید: *الْأَنَاسُ أَبْنَاءُ الدُّنْيَا وَلَا يَلَامُ الرَّجُلَ عَلَى حُبِّ أُمَّه*؛ مردم، فرزندان دنیایند و کسی برای دوست داشتن مادرش سرزنش نمی شود. نهج البلاغه، حکمت ۳۰۳.

حدیث ۲۸۱۷

امام علی علیه السلام می فرماید: *الْأَنَاسُ إِخْوَانٌ فَمَنْ كَانَتْ أُخُوَّتُهُ فِي غَيْرِ ذَاتِ اللَّهِ فَهِيَ عِدَاوَةٌ*؛ مردم برادرند، اما آن که برادری اش برای خدا نباشد، برادری وی، دشمنی است. بحار الأنوار، ج ۷۴، ص ۱۶۵، ح ۲۹.

حدیث ۲۸۱۸

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: **الْأَنَاسُ سِوَاءَ كَاسِيِنَانِ الْمُسْطِ وَالْمَرْءُ كَثِيرٌ بِأَخِيهِ**؛ مردم، همانند دندان‌های شانه با هم برابرند و انسان با برادرش پر تعداد (و پر توان) می‌گردد. تحف العقول، ص ۳۶۸.

حدیث ۲۸۱۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرماید: **أَبْغَوْنِي الضُّعْفَاءَ فَإِنَّمَا تُرْزَقُونَ وَتُنْصَرُونَ بِضَعْفَائِكُمْ**؛ ناتوانان را برای من بیابید؛ زیرا شما به برکت ناتوانان خود روزی داده و یاری می‌شوید. نهج الفصاحه، ح ۲۰.

حدیث ۲۸۲۰

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: همانا خشنودی مردم را نتوان به دست آورد و جلو زبان‌هایشان را نتوان گرفت، چگونه در امان مانید از چیزی (زبان مردم) که پیامبران و فرستادگان و حجت‌های خدا علیهم‌السلام از آن در امان نماندند...؟ بحار الأنوار، ج ۷۰، ص ۲، ح ۴.

حدیث ۲۸۲۱

امام صادق علیه‌السلام: **الْأَنَاسُ مَأْمُورُونَ وَمَنْهِيُونَ وَمَنْ كَانَ لَهُ عُذْرٌ، عَذَرَهُ اللَّهُ**؛ مردم به اموری امر و نهی شده‌اند، ولی هر کس (در انجام دادن آنها) عذری داشته باشد، خداوند عذرش را می‌پذیرد. محاسن، ج ۱، ص ۲۴۵، ح ۲۴۲.

حدیث ۲۸۲۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرماید: برخی از مردم کلید خیر و قفل شرند و برخی کلید شر و قفل خیرند، پس خوشا به سعادت کسی که خداوند کلیدهای خیر را در دست او قرار داده و بدا به حال کسی که خداوند کلیدهای شر را به دست او سپرده است. نهج الفصاحه، ح ۹۲۰.

حدیث ۲۸۲۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرماید: **إِنَّ ابْنَ آدَمَ لَحَرِيصٌ عَلَى مَا مَنَعَهُ**؛ آدمی زاده به آنچه که از آن منع می‌شود، حریص است. کنز العمال، ح ۴۴۰۹۵.

حدیث ۲۸۲۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرماید: **الْأَنَاسُ مَعَادِنٌ وَالْعِرْقُ دَسَائِسٌ وَادَبُ السُّوءِ كَعِرْقِ السُّوءِ**؛ همانند معدن‌ها مختلف‌اند و اصل و نسب در انسان بسیار مؤثر است و تربیت بد، همانند اصل و نسب بد است. نهج الفصاحه، ح ۳۱۴۶.

حدیث ۲۸۲۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرماید: **الْأَنَاسُ يَعْمَلُونَ بِالْخَيْرِ وَإِنَّمَا يُعْطَوْنَ أَجْرَهُمْ عَلَى قَدْرِ عُقُولِهِمْ**؛ مردم، کارهای خیر

می‌کنند، ولی پاداش آنان تنها به اندازه عقلشان عطا می‌شود. کنز العمال، ح ۷۰۵۲.

حدیث ۲۸۲۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرمایند: *إِخْتَبِرُوا النَّاسَ بِأَخْدَانِهِمْ فَإِنَّ الرَّجُلَ يُخَادِنُ مَنْ يُعْجِبُهُ*؛ مردم را از دوستانشان بشناسید، زیرا انسان با کسی رفاقت می‌کند که او را می‌پسندد. نهج الفصاحه، ح ۱۰۶.

حدیث ۲۸۲۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: هر کس در بر آوردن نیاز بیماری بکوشد، خواه موفق بشود یا نشود گناهانش پاک می‌شود، به سان آن روز که از مادر متولد شده است. مردی از انصار گفت: ای پیامبر خدا، پدر و مادرم به فدایت! اگر بیمار از خانواده شخص باشد، این کار پاداش بیشتری ندارد؟ فرمودند: چرا. من لا يحضره الفقيه، ج ۴، ص ۱۶، ح ۴۹۶۸.

حدیث ۲۸۲۸

امام علی علیه السلام می‌فرمایند: *مَنْ تَطَبَّبَ فَلْيَتَّقِ اللَّهَ وَ لْيُنْصَحْ وَ لْيُجْتَهِدْ*؛ هر کس طبابت می‌کند، باید تقوای الهی پیشه کند، خیرخواه باشد و سعی خود را به کار برد. دعائم الاسلام، ج ۲، ص ۱۴۴، ح ۵۰۳.

حدیث ۲۸۲۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرمایند: هر غذایی که بر آن نام خدا برده نشود، درد است و هیچ برکتی در آن نیست و کفار نبردن نام خدا این است که چنانچه سفره پهن است، نام خدا را ببری و به خوردن غذا ادامه دهی. تاریخ دمشق، ج ۶۰، ص ۳۲۵.

حدیث ۲۸۳۰

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرمایند: *مَنْ تَدَاوَى بِحَرَامٍ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ فِيهِ شِفَاءً*؛ هر کس با حرام به مداوا بپردازد خداوند در آن شفا قرار نمی‌دهد. کنز العمال، ح ۲۸۳۱۸.

حدیث ۲۸۳۱

امام صادق علیه السلام می‌فرمایند: *إِنَّ نَبِيًّا مِنَ الْأَنْبِيَاءِ مَرِضٌ، فَقَالَ: لَا أَتَدَاوَى حَتَّى يَكُونَ الَّذِي أَمْرَضَنِي هُوَ الَّذِي يَشْفِينِي. فَأَوْحَى اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ لَا أَشْفِيكَ حَتَّى تَتَدَاوَى، فَإِنَّ الشُّفَاءَ مِنِّي*؛ پیامبری از پیامبران بیمار شد. گفت درمان نمی‌کنم تا همان کسی که بیمارم کرده است، خود درمانم کند. خداوند عزوجل به او وحی فرستاد: شفایت نمی‌دهم، مگر آن که درمان کنی، که شفا از من است. مکارم الاخلاق، ص ۳۶۲.

حدیث ۲۸۳۲

امام رضا علیه السلام می‌فرمایند: خداوند تبارک و تعالی هیچ خوردنی و نوشیدنی را حلال نکرده است مگر آن که در آن سود و صلاحی بوده و هیچ خوردنی و نوشیدنی را حرام ننموده، مگر آن که در آن زیان و نابودی و فساد بوده است، پس هر چیز

سودمندی نیرو بخش جسم، که باعث تقویت بدن است حلال شده است و هر چیزی که قوای جسمانی را از بین ببرد و یا موجب مرگ شود حرام است. مستدرک الوسائل، ج ۱۶، ص ۳۳۳، ح ۲.

حدیث ۲۸۳۳

امام علی علیه السلام می فرماید: *الصَّحَّةُ أَفْضَلُ النَّعْمِ*؛ سلامتی بهترین نعمت است. غررالحکم، ح ۱۰۵۰.

حدیث ۲۸۳۴

امام حسن مجتبی علیه السلام می فرماید: ای بندگان خدا! پروا پیشه باشید و برای رسیدن به خواسته‌ها تلاش کنید و از کارهای ناروا بگریزید و قبل از آنکه ناگواریها به شما روی آورند و نابود کننده لذات [یعنی مرگ] فرا رسد، به کار [های نیک] مبادرت ورزید. بحار الانوار، ج ۱، ص ۲۱۸.

حدیث ۲۸۳۵

امام حسن مجتبی علیه السلام می فرماید: *وَاعْمَلْ لِدُنْيَاكَ كَأَنَّكَ تَعِيشُ أَبَدًا وَاعْمَلْ لِآخِرَتِكَ كَأَنَّكَ تَمُوتُ غَدًا*؛ برای دنیایت چنان کار کن که گویا برای همیشه [در این دنیا] خواهی بود. و برای آخرت [نیز چنان] سعی و تلاش کن که گویا فردا از دنیا خواهی رفت بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۱۰۹.

حدیث ۲۸۳۶

امام رضا علیه السلام می فرماید: *وَقَرُّوا كِبَارَكُمْ وَارْحَمُوا صِبْغَانَكُمْ وَصَلُّوا أَرْحَامَكُمْ*؛ به بزرگترهائیتان احترام بگذارید و با کوچکترها مهربان باشید و صله رحم نمایید. عیون اخبار الرضا، ج ۲، ص ۲۶۵.

حدیث ۲۸۳۷

امام صادق علیه السلام می فرماید: *صِلْهُ الرَّحِمِ تَعْمُرُ الدِّيَارَ وَتَزِيدُ فِي الْأَعْمَارِ وَإِنْ كَانَ أَهْلُهَا غَيْرِ آخِيَارٍ*؛ صله رحم، خانه‌ها را آباد و عمرها را طولانی می کند، هر چند صله رحم کنندگان مردمان خوبی نباشند. امالی طوسی، ص ۴۸۱، ح ۱۸.

حدیث ۲۸۳۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله و سلم می فرماید: *مَنْ أَحَبَّ أَنْ يُحِبَّهُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ فَلْيَأْكُلْ مَعَ ضَيْفِهِ*؛ هر کس دوست دارد که خدا و رسولش او را دوست داشته باشند، با میهمان خود غذا بخورد. تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۱۱۶.

حدیث ۲۸۳۹

امام صادق علیه السلام می فرماید: *صَلُّوا أَرْحَامَكُمْ وَبَرُّوا بِإِخْوَانِكُمْ وَلَوْ بِحُسْنِ السَّلَامِ وَرَدَّ الْجَوَابِ*؛ صله رحم نمایید و به برادران (دینی) خود نیکی کنید، هر چند با سلام کردن خوب و یا جواب سلام خوب باشد. کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۱.

حدیث ۲۸۴۰

امام صادق علیه السلام می فرماید: إِذَا أَتَاكَ أَخُوكَ فَأْتِهِ بِمَا عِنْدَكَ وَإِذَا دَعَوْتَهُ فَتَكَلَّفْ لَهُ؛ هر گاه برادرت ناخوانده بر تو وارد شد، همان غذایی که در خانه داری برایش بیاور و هر گاه او را دعوت کردی در پذیرایی از او خودت را به زحمت بینداز. محاسن، ج ۲، ص ۴۱۰، ح ۱۳۸.

حدیث ۲۸۴۱

امام صادق علیه السلام می فرماید: أَفْضَلُ مَا يُوَصِّلُ بِهِ الرَّحِمُ كَفُّ الْأَذَى عَنْهَا؛ بهترین صله رحم، خودداری از آزار و اذیت خویشاوندان است. بحار الأنوار، ج ۷۴، ص ۸۸، ح ۱.

حدیث ۲۸۴۲

امام علی علیه السلام می فرماید: إِذَا قَطَّعُوا الْأَرْحَامَ جُعِلَتْ الْأَمْوَالُ فِي أَيْدِي الْأَشْرَارِ؛ هر گاه مردم قطع رحم کنند، ثروت‌ها در دست افراد شرور قرار می گیرد. کافی، ج ۲، ص ۳۴۸، ح ۸.

حدیث ۲۸۴۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله و سلم می فرماید: الْوَلِيمَةُ أَوَّلُ يَوْمٍ حَقٌّ وَالثَّانِي مَعْرُوفٌ وَمَازَادَ رِيَاءٌ وَسَمْعَةٌ؛ ولیمه (سور) دادن، روز اول حق است و روز دوم احسان، از دو روز که گذشت، خودنمایی و شهرت‌طلبی است. کافی، ج ۵، ص ۳۶۸، ح ۴.

حدیث ۲۸۴۴

امام علی علیه السلام می فرماید: حِرَاسَةُ النَّعْمِ فِي صَلَةِ الرَّحِمِ؛ حفظ نعمت‌ها در صله رحم است. غرر الحکم، ح ۴۹۲۹.

حدیث ۲۸۴۵

امام علی علیه السلام می فرماید: رَأَى أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ حَزِينًا فَقِيلَ لَهُ: مِمَّ حُزْنُكَ قَالَ: لَسَبِّحَ أَتَتْ لَمْ يَضِفْ إِلَيْنَا ضَيْفٌ؛ [روزی] امام علی علیه السلام غمگین دیده شد علت را از ایشان جویا شدند. فرمودند: چون هفت روز است که میهمانی بر ما وارد نشده است. مناقب آل ابی طالب، ج ۱، ص ۳۴۷.

حدیث ۲۸۴۶

امام علی علیه السلام می فرماید: به راستی که صله رحم از واجبات اسلام است و خدای سبحان، امر فرموده که آن را گرامی بدارند و خداوند متعال با هر کس که صله رحم کند، رابطه برقرار می کند و با هر کس که قطع رحم کند، قطع رابطه می کند و هر کس که صله رحم را گرامی بدارد، گرامی‌اش می دارد. غرر الحکم، ح ۳۶۵۱.

حدیث ۲۸۴۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله و سلم می فرماید: طَعَامُ السَّخِيِّ دَوَاءٌ وَطَعَامُ السَّحِيحِ دَاءٌ؛ غذای سخاوتمند، داروست و غذای بخیل، درد. بحار الأنوار، ج ۷۱، ص ۳۵۷، ح ۲۲.

حدیث ۲۸۴۸

امام رضا علیه السلام می فرماید: *السَّخِيُّ يَأْكُلُ مِنْ طَعَامِ النَّاسِ لِيَأْكُلُوا مِنْ طَعَامِهِ* ، وَ *الْبَخِيلُ لَا يَأْكُلُ مِنْ طَعَامِ النَّاسِ لِيَأْكُلُوا مِنْ طَعَامِهِ*؛ سخاوتمند، از غذای مردم می خورد، تا مردم از غذای او بخورند، اما بخیل از غذای مردم نمی خورد تا آنها نیز از غذای او نخورند. عیون اخبار الرضا، ج ۱، ص ۱۵، ح ۲۶.

حدیث ۲۸۴۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرماید: *كَفَى بِالْمَرْءِ إِثْمًا أَنْ يَسْتَقِيلَ مَا يُقَرَّبُ إِلَى إِخْوَانِهِ وَ كَفَى بِالْقَوْمِ إِثْمًا أَنْ يَسْتَقِيلُوا مَا يُقَرَّبُ بِهِ إِلَيْهِمْ أَخْوَاهُمْ*؛ انسان را همین گناه بس، که آنچه را که تقدیم برادران میهمان خود می کند کم شمارد و میهمان را همین گناه بس، که آنچه را که میزبانان برای آنها فراهم می کند کم شمارد. محاسن، ج ۲، ص ۴۱۴، ح ۱۶۵.

حدیث ۲۸۵۰

امام صادق علیه السلام می فرماید: ابن ابی یعفور: در خانه امام صادق علیه السلام میهمانی را دیدم که روزی برای انجام کاری برخاست. حضرت او را از آن کار منع کردند و شخصاً آن کار را انجام دادند و فرمودند: رسول خدا صلی الله علیه و آله از به کار گرفتن میهمان، نهی فرموده است. کافی، ج ۶، ص ۲۸۳، ح ۱.

حدیث ۲۸۵۱

امام علی علیه السلام می فرماید: *زَكَوَةُ الْإِسَارِ بِرُّ الْجِيرَانِ وَ صِلَةُ الْأَرْحَامِ*؛ زکات رفاه، نیکی با همسایگان و صله رحم است. غررالحکم، ح ۵۴۵۳.

حدیث ۲۸۵۲

امام رضا علیه السلام می فرماید: مردی، امیر المؤمنین علیه السلام را به میهمانی دعوت کرد. حضرت فرمودند: می پذیرم به شرط این که سه قول به من بدهی. عرض کرد: چه قولی ای امیر المؤمنین؟ فرمودند: از بیرون چیزی برای من تهیه نکنی، حاضری خانهات را از من دریغ نمایی و به زن و فرزندت زور نگیری. عرض کرد: قبول می کنم ای امیر المؤمنین. پس علی بن ابی طالب علیه السلام دعوت را پذیرفتند. عیون اخبار الرضا، ج ۱، ص ۴۵، ح ۱۳۸.

حدیث ۲۸۵۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرماید: *لَا يَتَكَلَّفَنَّ أَحَدٌ لِصِّفِهِ مَا لَا يَقْدِرُ*؛ هیچ کس نباید بیش از توانش خود را برای میهمان به زحمت اندازد. کنز العمال، ح ۲۵۸۷۶.

حدیث ۲۸۵۴

امام علی علیه السلام: *كَفَرُوا ذُنُوبَكُمْ وَ تَحَبَّبُوا إِلَى رَبِّكُمْ بِالصَّدَقَةِ وَ صِلَةِ الرَّحِمِ*؛ با صدقه و صله رحم، گناهان خود را پاک کنید و خود را محبوب پروردگارتان گردانید. غررالحکم، ح ۷۲۵۸.

حدیث ۲۸۵۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: **كُلُّ بَيْتٍ لَا يَدْخُلُ فِيهِ الضَّيْفُ لَا تَدْخُلُهُ الْمَلَائِكَةُ**؛ هر خانه‌ای که میهمان بر آن وارد نشود، فرشتگان واردش نمی‌شوند. جامع الأخبار، ص ۳۷۸.

حدیث ۲۸۵۶

امام علی علیه السلام: **صَلِّ لِمَا رَجِمَ تَوَجُّبُ الْمَحَبَّةِ وَتَكْبِتُ الْعَدُوِّ**؛ صلّه رحم، محبت آور است و دشمنی را از بین می‌برد. غررالحکم، ح ۵۸۵۲.

حدیث ۲۸۵۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: **الضَّيْفُ يَنْزِلُ بِرِزْقِهِ وَيَزْتَجِلُ بِذُنُوبِ أَهْلِ الْبَيْتِ**؛ میهمان، روزی خود را می‌آورد و گناهان اهل خانه را می‌برد. بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۴۶۱، ح ۱۴.

حدیث ۲۸۵۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: **مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ**؛ هر کس به خدا و روز قیامت ایمان دارد، باید میهمانش را گرامی دارد. کافی، ج ۶، ص ۲۸۵، ح ۱.

حدیث ۲۸۵۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: **الضَّدَقَةُ عَلَى وَجْهِهَا وَاصْطِنَاعُ الْمَعْرُوفِ وَبُرُّ الْوَالِدَيْنِ وَصَلَاةُ الرَّجْمِ تُحَوِّلُ الشَّقَاءَ سَعَادَةً وَتَزِيدُ فِي الْعُمُرِ وَتَقِي مَصَارِعَ السُّوءِ**؛ صدقه بجا، نیکوکاری، نیکی به پدر و مادر و صلّه رحم، بدبختی را به خوش‌بختی تبدیل و عمر را زیاد و از پیشامدهای بد جلوگیری می‌کند. نهج الفصاحه، ح ۱۸۶۹.

حدیث ۲۸۶۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: پدرم میفرمودند: چون اراده کار خیری کردی بشتاب، زیرا نمیدانی چه پیش می‌آید. اصول کافی ج ۳ ص ۲۱۲

حدیث ۲۸۶۱

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: همانا خدا کارهای خیر، زود انجام شده را دوست دارد. اصول کافی ج ۳ ص ۲۱۲

حدیث ۲۸۶۲

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: گرچه خداوند در نظام حکیمانه آفرینش، روزی مردم را تضمین کرده است، ولی مبادا اندیشه ضمانت خداوند روزی دهنده، مغرورتان سازد و شما را از انجام فریضه کار و کوشش بازدارد. الحدیث، ص ۱.

حدیث ۲۸۶۳

امام صادق (علیه السلام) می فرماید: پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) دوبار فرمودند: لعن خداوند بر کسی باد که بار زندگی خویش را بر دوش دیگران افکنده است. الحدیث، ص ۲۸.

حدیث ۲۸۶۴

امام باقر (علیه السلام) می فرماید: عبادت، هفتاد جزء است و از همه بهتر، کسب روزی حلال است. الحدیث، ص ۱۰.

حدیث ۲۸۶۵

امام علی (علیه السلام) می فرماید: اگر تن دادن به شغل، مایه زحمت و رنج است، بیکاری نیز سبب نادرستی و فساد خواهد بود. الحدیث، ص ۲۸.

حدیث ۲۸۶۶

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: اجر کسی که برای زندگی خود و خانواده‌اش زحمت می کشد، مانند اجر سرباز مجاهد است. الحدیث، ص ۸.

حدیث ۲۸۶۷

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: کسی که از دست رنج مشروع خود زندگی کند، در قیامت با پیامبران محشور می شود و پاداش می گیرد. الحدیث، ص ۸.

حدیث ۲۸۶۸

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: حق فرزند بر پدرش این است که برای او اسم خوب انتخاب کند، خوب تربیتش نماید و در کار شایسته‌ای مستقرش سازد. الحدیث، ص ۲.

حدیث ۲۸۶۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: مَا اتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا إِلَّا لِإِطْعَامِهِ الطَّعَامِ وَصِيَلَاتِهِ بِاللَّيْلِ وَالنَّاسِ نِيَامًا؛ خداوند متعال، حضرت ابراهیم را جز به خاطر غذا دادن (به مردم) و نماز شب خواندنش هنگامی که مردم در خواب بودند، خلیل و دوست خود انتخاب نکرد. علل الشرایع، ج ۱، ص ۳۵، ح ۴.

حدیث ۲۸۷۰

امام صادق علیه السلام می فرماید: يُعْرِفُ مَنْ يَصِفُ الْحَقَّ بِثَلَاثِ خِصَالٍ: يُنْظَرُ إِلَى أَصْحَابِهِ مَنْ هُمْ؟ وَإِلَى صِيَلَاتِهِ كَيْفَ هِيَ؟ وَفِي أَيِّ وَقْتٍ يُصَيِّلِيهَا؛ کسی که از حق دم می زند با سه ویژگی شناخته می شود: دوستانش دیده شوند که چه کسانی هستند؟ نمازش چگونه است؟ و در چه وقت آن را می خواند؟ محاسن، ج ۱، ص ۲۵۴، ح ۲۸۱.

حدیث ۲۸۷۱

امام علی علیه السلام می فرماید: أَنْظِرْ فِيمَا تُصَلِّي وَ عَلِي مَا تُصَلِّي، اِنْ لَمْ يَكُنْ مِنْ وَجْهِهِ وَ حِلِّهِ فَلَا قَبُولَ؛ بنگرید در چه [لباسی] و بر چه [چیزی] نماز می گزاری، که اگر از راه صحیح و حلالش نباشد، قبول نخواهد شد تحف العقول، ص ۱۷۴ .

حدیث ۲۸۷۲

امام صادق علیه السلام می فرماید: أَحَبُّ الْعِبَادِ إِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ رَجُلٌ صَدُوقٌ فِي حَدِيثِهِ مُحَافِظٌ عَلَى صِدَائِهِ؛ محبوب‌ترین بنده نزد خدای عزوجل کسی است که راستگو و مراقب نمازش باشد. امالی صدوق، ص ۳۷۱، ح ۴۶۷ .

حدیث ۲۸۷۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: لا- تَرَالِ أُمَّتِي بِخَيْرٍ مَا تَحَابُّوا وَ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَ آتَوْا الزَّكَاةَ وَ أَقْرَأُوا الضَّيْفَ، فَإِنْ لَمْ يَفْعَلُوا ابْتُلُوا بِالسَّنِينِ وَ الْحَيْدِ؛ امتم همواره در خیر و خوبی‌اند تا وقتی که یکدیگر را دوست بدارند، نماز برپا دارند، زکات بدهند و میهمان را گرامی بدارند، پس اگر چنین نکنند به قحطی و خشکسالی گرفتار می‌شوند. امالی طوسی، ص ۶۴۷، ح ۱۳۴۰ .

حدیث ۲۸۷۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: الصَّلَاةُ الْخَمْسُ وَ الْجُمُعَةُ كَفَّارَاتٌ لِمَا بَيْنَهُنَّ مَا لَمْ تَغْشَ الْكَبَائِرُ؛ نمازهای پنجگانه و نماز جمعه تا نماز جمعه بعد، کفاره گناهان میان آنهاست، تا وقتی که گناهان کبیره‌ای در میان نیاید. سنن الترمذی، ج ۱، ص ۱۳۸، ح ۲۱۴ .

حدیث ۲۸۷۵

امام صادق علیه السلام می فرماید: إِذَا قُمْتَ بِاللَّيْلِ فَاسْتَيْتِكَ فَإِنَّ الْمَلَكَ يَأْتِيكَ فَيَضَعُ فَاهُ عَلَى فَيْكٍ فَلَيْسَ مِنْ حَرْفٍ تَتْلُوهُ وَ تَنْطِقُ بِهِ إِلَّا صَدَعَدَ بِهِ إِلَى السَّمَاءِ فَلْيُكُنْ فَوْكَ طَيْبَ الرِّيحِ؛ شبانگاه که (برای نماز) برخاستی، مسواک بزن چرا که فرشته‌ای نزد تو می‌آید و دهانش را بر دهانت می‌گذارد و آنگاه هیچ حرفی از قرآن و نماز و دعا نمی‌خوانی مگر آن که آن را به آسمان بالا می‌برد، پس باید که دهانت خوشبو باشد. وسائل الشیعه، ج ۱، ص ۳۵۷ .

حدیث ۲۸۷۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: طَهَّرُوا أَفْوَاهَكُمْ فَإِنَّهَا مَسَالِكُ الشَّيْبِ؛ دهان‌های خود را پاکیزه کنید که راه‌های تسیح خداوند است. مکارم الاخلاق، ص ۵۱ .

حدیث ۲۸۷۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: هر کس هر روز دو بار مسواک بزند: سنت پیامبران را ادامه داده است و برای هر نمازی که بخواند خداوند پاداش صد رکعت برایش می‌نویسد و از فقر نجات می‌یابد و دهانش خوشبو، حافظه‌اش تقویت، فهمش زیاد، غذایش گوارا و درد دندان و بیماری‌اش برطرف می‌شود و فرشتگان به خاطر نوری که در او مشاهده می‌کنند، با او دست می‌دهند

و دندان‌هایش تمیز می‌شود. جامع الأخبار، ص ۱۵۱، ح ۳۴۰.

حدیث ۲۸۷۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می‌فرماید: ثَلَاثُ حَقٍّ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ: الْغُسْلُ يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَالسَّوَاكُ وَالطَّيْبُ؛ سه چیز بر هر مسلمانی لازم است: غسل جمعه، مسواک زدن و عطر. نهج الفصاحه، ح ۱۲۵۶.

حدیث ۲۸۷۹

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: أَعْقَلُ النَّاسِ مَنْ كَانَ بَعِيْبِهِ بَصِيْرًا وَعَنْ عَيْبِ غَيْرِهِ ضَرِيْرًا؛ عاقل‌ترین مردم کسی است که به عیب‌های خویش بینا و از عیوب دیگران، نابینا باشد. (غررالحکم، ح ۳۲۳۳).

حدیث ۲۸۸۰

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: عاقل، عاقل نیست مگر آن که سه صفت را در خود به کمال رساند: حق را در هنگام خشنودی و خشم ادا کند، آنچه را برای خود می‌پسندد، برای دیگران هم بپسندد و هنگام خطای دیگران، بردبار باشد. (تحف العقول، ص ۳۱۸).

حدیث ۲۸۸۱

امام کاظم علیه‌السلام می‌فرماید: كَمَا لَا يَقَوْمُ الْجَسَدُ إِلَّا بِالنَّفْسِ الْحَيَّةِ فَكَذَلِكَ لَا يَقَوْمُ الدِّينُ إِلَّا بِالنَّبِيِّ الصَّادِقِ وَلَا تَثْبُتُ النَّبِيُّ الصَّادِقُ إِلَّا بِالْعَقْلِ؛ همان گونه که قوام جسم، تنها به جان زنده است، قوام دینداری هم تنها به نیت پاک است و نیت پاک، جز با عقل حاصل نمی‌شود. (تحف العقول، ص ۳۹۶).

حدیث ۲۸۸۲

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: أَعْقَلُ النَّاسِ مَنْ غَلَبَ جِدُّهُ هَزْلَهُ وَاسْتِظْهَرَ عَلَى هَيَوَاءِ بَعْقَلِهِ؛ عاقل کسی است که جدی‌اش از شوخی‌اش بیشتر باشد و با کمک عقلش بر هوا و هوسش پیروز گردد. (غررالحکم، ح ۳۳۵۵).

حدیث ۲۸۸۳

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: اِحْتِمَلْ مَا يَمُرُّ عَلَيْكَ فَإِنَّ الْاِحْتِمَالَ سِتْرُ الْعُيُوبِ وَإِنَّ الْعَاقِلَ نَصِيْفُهُ اِحْتِمَالٌ وَنَصِيْفُهُ تَغَافُلٌ؛ در برابر آنچه بر تو می‌گذرد، بردبار باش، زیرا بردباری، عیب‌ها را می‌پوشاند. به راستی که نیمی از عقل، بردباری و نیمه دیگرش خود را به غفلت زدن است. (غررالحکم، ح ۲۳۷۸).

حدیث ۲۸۸۴

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: الْعَاقِلُ مَنْ صَانَ لِسَانَهُ عَنِ الْغَيْبِ؛ عاقل کسی است که زبانش را از بدگویی پشت سر دیگران، نگه دارد. (غررالحکم، ح ۱۹۵۵).

حدیث ۲۸۸۵

امام علی علیه السلام می فرماید: **إِتِّهَمُوا عُقُولَكُمْ فَإِنَّهُ مِنَ الثَّقَةِ بِهَا يَكُونُ الْخَطَاءُ؛** عقل خویش را زیر سؤال ببرید؛ زیرا از اعتماد به آن، خطاها سرچشمه می گیرد. (غررالحکم، ح ۲۵۷۰).

حدیث ۲۸۸۶

امام علی علیه السلام می فرماید: **الْعَاقِلُ إِذَا تَكَلَّمَ بِكَلِمَةٍ أَتْبَعَهَا حِكْمَةً وَ مَثَلًا وَ الْأَحْمَقُ إِذَا تَكَلَّمَ بِكَلِمَةٍ أَتْبَعَهَا حِلْفًا؛** عاقل، هر گاه سخن بگوید، آن را با سخنی حکیمانه و ضرب المثل همراه سازد و نادان هرگاه سخن بگوید، آن را با سوگند همراه کند. (شرح نهج البلاغه، ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص ۲۸۹، ح ۳۰۶).

حدیث ۲۸۸۷

امام علی علیه السلام می فرماید: **الظُّنُّ الصَّوَابُ مِنْ شَيْمِ أَوْلَى الْأَبَابِ؛** خوش گمانی، از اخلاق عاقلان است. (غررالحکم، ح ۱۳۸۶).

حدیث ۲۸۸۸

امام علی علیه السلام می فرماید: **لَيْسَ الْعَاقِلُ مَنْ يَعْرِفُ الْخَيْرَ مِنَ الشَّرِّ وَ لَكِنَّ الْعَاقِلَ مَنْ يَعْرِفُ خَيْرَ الشَّرِّينِ؛** عاقل، آن نیست که خوب را از بد تشخیص دهد. عاقل، کسی است که از میان دو بد، آن را که ضررش کمتر است، بشناسد. (مطالب السئول، ص ۲۵۰).

حدیث ۲۸۸۹

امام علی علیه السلام می فرماید: **الْعَاقِلُ مَنْ أَحْسَنَ صِنَائِعَهُ وَ وَضَعَ سَعْيَهُ فِي مَوَاضِعِهِ؛** عاقل کسی است که کارهایش را خوب انجام دهد و تلاشی که می کند، به جا باشد. (غررالحکم، ح ۱۷۹۸).

حدیث ۲۸۹۰

امام حسین علیه السلام می فرماید: **لَا يَكْمُلُ الْعَقْلُ إِلَّا بِاتِّبَاعِ الْحَقِّ؛** عقل، جز با پیروی از حق، کامل نمی شود. (اعلام الدین، ص ۲۹۸).

حدیث ۲۸۹۱

امام علی علیه السلام می فرماید: **جَاهِدْ شَهْوَتَكَ وَ غَالِبْ غَضَبَكَ وَ خَالِفْ سَوْءَ عَادَتِكَ، تَزَكُّ نَفْسُكَ وَ يَكْمُلُ عَقْلُكَ وَ تَسْتَكْمِلُ ثَوَابَ رَبِّكَ؛** با هوا و هوس مبارزه کن، بر خشم مسلط شو و با عادت‌های بدت مخالفت کن، تا روح پاک و عقلت کامل گردد و پاداش پروردگارت را به تمامی دریافت نمایی. (غررالحکم، ح ۴۷۶۰).

حدیث ۲۸۹۲

امام علی علیه السلام می فرماید: مَنْ شَاوَرَ ذَوِي الْعُقُولِ اسْتِضَاءَ بِأَنْوَارِ الْعُقُولِ؛ هر کس با عقلا مشورت کند، از نور عقل‌ها بهره می‌برد. غررالحکم، ح ۸۶۳۴

حدیث ۲۸۹۳

امام کاظم علیه السلام می فرماید: إِنَّ لُقْمَانَ قَالَ لِابْنِهِ: يَا بَنِيَّ إِنَّ الدُّنْيَا بَحْرٌ عَمِيقٌ قَدْ غَرِقَ فِيهَا عَالَمٌ كَثِيرٌ فَلْتَكُنْ سَيْفِيَّتَكَ فِيهَا تَقْوَى اللَّهِ وَحَشْوَهَا الْإِيمَانَ وَشِرَاعُهَا التَّوَكُّلَ وَقَيْمُهَا الْعَقْلَ وَدَلِيلُهَا الْعِلْمَ وَسِكَانُهَا الصَّبْرَ؛ لقمان به فرزندش فرمود: فرزندم! دنیا دریایی عمیق است که بسیاری در آن غرق شدند. پس باید در این دریا، کشتی ات تقوای الهی، بار آن ایمان، بادبانش توکل بر خدا، ناخدایش عقل، راهنمایش علم و سکانش (فرمانش) صبر باشد. (کافی، ج ۱، ص ۱۶، ح ۱۲).

حدیث ۲۸۹۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: إِنَّ مِنْ حَقِّ الضَّيْفِ أَنْ يُكْرَمَ وَأَنْ يُعَدَّ لَهُ الْخِلَالُ؛ از حقوق میهمان است که میزبان او را احترام کند و برایش خلال دندان فراهم نماید. کافی، ج ۶، ص ۲۸۵، ح ۳.

حدیث ۲۸۹۵

امام صادق علیه السلام می فرماید: إِغْلِقُوا أَبْوَابَ الْمَعْصِيَةِ بِالْإِسْتِعَاذَةِ وَافْتَحُوا أَبْوَابَ الطَّاعَةِ بِالتَّسْمِيَةِ؛ درهای گناهان را با استعاذه (پناه بردن به خدا) ببندید و درهای طاعت را با بسم الله گفتن بگشایید. الدعوات، ص ۵۲.

حدیث ۲۸۹۶

امام علی علیه السلام می فرماید: هنگام آغاز هر کار کوچک و بزرگی بسم الله الرحمن الرحيم بگوئید. یعنی برای این کار، از خدا مدد می‌جویم. خدایی که جز او کسی سزاوار پرستش نیست. پناهگاه پناهجو و فریادرس فریاد خواه است. خداوند بخشنده‌ای که با گسترش روزی بر ما رحم می‌کند، مهربان به ما، در آیین و دنیا و آخرتمان. دین را بر ما آسان و سبک و سهل گرفت. و به ما رحم می‌کند با جدا کردن از دشمنانش. التوحید، ص ۲۳۲.

حدیث ۲۸۹۷

امام رضا علیه السلام می فرماید: إِنَّ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَقْرَبُ إِلَى اسْمِ اللَّهِ الْأَعْظَمِ مِنْ سَوَادِ الْعَيْنِ إِلَى بَيَاضِهَا؛ بسم الله الرحمن الرحيم، به اسم اعظم نزدیک‌تر است از سیاهی چشم به سفیدی‌اش. عیون أخبار الرضا، ج ۱، ص ۸.

حدیث ۲۸۹۸

امام کاظم علیه السلام می فرماید: مَا مِنْ أَحَدٍ دَهَمَهُ أَمْرٌ يَغُمُّهُ أَوْ كَرَبْتُهُ كَرِيَةً فَرَفَعَ رَأْسَهُ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ قَالَ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ: بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِلَّا- فَرَجَ اللَّهُ كُرْبَتَهُ وَأَذْهَبَ غَمَّهُ؛ هر کس گرفتار چیزی است که غمگینش می‌سازد یا ناخوشایندی که ناراحتش می‌کند، اگر سر به آسمان بلند کند و سه بار بسم الله الرحمن الرحيم بگوید، بی‌تردید، خداوند، گره از کارش خواهد گشود و غمش را برطرف خواهد کرد. مکارم الأخلاق، ص ۳۴۷.

حدیث ۲۸۹۹

رُبَّمَا تَرَكَ بَعْضُ شِيعَتِنَا فِي افْتِتَاحِ أَمْرِهِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ فَيَمْتَحِنُهُ اللَّهُ بِمَكْرُوهِ لِيُنَبِّهَهُ عَلَى شُكْرِ اللَّهِ وَالثَّنَاءِ عَلَيْهِ وَ يَمَحَقُ وَ صَمَهُ تَقْصِيرِهِ عِنْدَ تَرْكِهِ قَوْلَ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ؛ بسا که یکی از شیعیان ما در آغاز کاری، بسم الله الرحمن الرحيم نمی گوید و به همین خاطر، خداوند، او را گرفتار چیزی ناخوشایند می سازد تا به شکر و ثنای الهی متوجه گردد و کوتاهی اش را در گفتن بسم الله، جبران کند. التوحید، ص ۲۳۱.

حدیث ۲۹۰۰

امام صادق علیه السلام می فرماید: إِذَا تَوَضَّأَ أَحَدُكُمْ وَ لَمْ يُسَمِّ كَانَ لِلشَّيْطَانِ فِي وُضُوئِهِ شِرْكٌ وَ إِنْ أَكَلَ أَوْ شَرِبَ أَوْ لَبَسَ وَ كُلُّ شَيْءٍ صَيَّرَهُ يَتَّبِعِي أَنْ يُسَمِّيَ عَلَيْهِ فَإِنْ لَمْ يَفْعَلْ كَانَ لِلشَّيْطَانِ فِيهِ شِرْكٌ؛ هر گاه یکی از شما وضو بگیرد و بسم الله الرحمن الرحيم نگوید. شیطان در آن شریک است و اگر غذا بخورد و آب بنوشد یا لباس بپوشد و هر کاری که باید نام خدا را بر آن جاری سازد، انجام دهد و چنین نکند، شیطان در آن شریک است. محاسن، ج ۲، ص ۴۳۳.

حدیث ۲۹۰۱

امام صادق علیه السلام می فرماید: لَا تَدْعُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَ إِنْ كَانَ بَعْدَهُ شَيْءٌ؛ بسم الله الرحمن الرحيم را رها مکن حتی اگر بعدش شعر باشد. کافی، ج ۲، ص ۶۷۲.

حدیث ۲۹۰۲

امام صادق علیه السلام می فرماید: اِحْتَجِزْ مِنَ النَّاسِ كُلِّهِمْ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَقُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ اِقْرَأْهَا عَن يَمِينِكَ وَ عَن شِمَالِكَ وَ مِنْ بَيْنِ يَدَيْكَ وَ مِنْ خَلْفِكَ وَ مِنْ فَوْقِكَ وَ مِنْ تَحْتِكَ؛ خود را از تمامی مردم با بسم الله الرحمن الرحيم و قل هو الله احد حفظ کن. آن را از سمت راست و چپ و جلو و عقب و بالا و پایین بخوان. کافی، ج ۲، ص ۶۲۴.

حدیث ۲۹۰۳

امام باقر علیه السلام می فرماید: ابتدای هر کتابی که از آسمان نازل شده، بسم الله الرحمن الرحيم است. هر گاه بسم الله الرحمن الرحيم را قرائت کردی اشکالی ندارد که استعاذه نکنی (نگویی که پناه می برم به خدا) و هر گاه بسم الله الرحمن الرحيم را تلاوت کردی، تو را از آنچه میان آسمان و زمین است محفوظ می دارد. کافی، ج ۳، ص ۳۱۳.

حدیث ۲۹۰۴

امام علی علیه السلام می فرماید: هر که بسم الله الرحمن الرحيم را با اعتقاد و دوستی محمد و آل پاکش و با تسلیم در برابر دستوراتشان و با ایمان به ظاهر و باطنش بخواند خداوند عزیز و جلیل در مقابل هر حرف آن، چیزی برتر از دنیا و آنچه در آن است، از ثروت و خوبی ها را به او می بخشد. عیون أخبار الرضا علیه السلام، ج ۱، ص ۲۷۰.

حدیث ۲۹۰۵

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا أَرَادَ أَنْ يَقْرَأَ أَوْ يَعْمَلَ عَمَلًا وَيَقُولُ... بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ فَإِنَّهُ يُبَارَكُ لَهُ فِيهِ؛ هر بنده‌ای بخواهد چیزی بخواند یا کاری انجام دهد و بسم الله الرحمن الرحيم بگوید، در کارش برکت داده می‌شود. تفسیر الإمام العسکری علیه‌السلام، ص ۲۵.

حدیث ۲۹۰۶

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می‌فرماید: بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ مِفْتَاحُ كُلِّ كِتَابٍ؛ بسم الله الرحمن الرحيم، کلید هر نوشته‌ای است. الجامع الصغير، ج ۱، ص ۴۸۱.

حدیث ۲۹۰۷

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می‌فرماید: إِذَا قَالَ الْعَبْدُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قَالَ اللَّهُ جَلَّ جَلَالُهُ: يَدَأُ عَبْدِي بِاسْمِي وَحَقَّ عَلَيَّ أَنْ أُتَمَّمَ لَهُ أُمُورَهُ وَأُبَارِكَ لَهُ فِي أَحْوَالِهِ؛ هر گاه بنده‌ای بسم الله الرحمن الرحيم بگوید خداوند می‌فرماید: بنده‌ام کارش را با نام من آغاز کرد، بر من است تا کارش را به پایان برسانم و برای او در کارهایش برکت قرار دهم. عیون أخبار الرضا علیه‌السلام، ج ۲، ص ۲۶۹.

حدیث ۲۹۰۸

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می‌فرماید: لَوْ قَرَأْتَ بِسْمِ اللَّهِ تَحْفَظُكَ الْمَلَائِكَةُ إِلَى الْجَنَّةِ وَهُوَ شِفَاءٌ مِنْ كُلِّ دَاءٍ؛ اگر بسم الله را قرائت کنی، فرشتگان، تا بهشت تو را حفظ می‌کنند و آن شفای هر دردی است. فقه الرضا علیه‌السلام، ص ۳۴۲.

حدیث ۲۹۰۹

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می‌فرماید: مَنْ أَرَادَ أَنْ يُنَجِّيهُ اللَّهُ مِنَ الزَّبَانِيَةِ التَّسْعَةَ عَشَرَ فَلْيَقْرَأْ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ فَإِنَّهَا تِسْعَةُ عَشَرَ حَرْفًا لِيَجْعَلَ اللَّهُ كُلَّ حَرْفٍ مِنْهَا جُزْءًا مِنْ وَاحِدٍ مِنْهُمْ؛ هر کس می‌خواهد خداوند او را از زبانیه (فرشتگان عذاب) نوزده گانه برهاند، بسم الله الرحمن الرحيم را قرائت کند زیرا آن نوزده حرف است. تا خداوند هر حرف آن را سپری در مقابل یکی از آن فرشتگان قرار دهد. بحار الأنوار، ج ۸۹، ص ۲۵۸.

حدیث ۲۹۱۰

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می‌فرماید: هر کس کاری او را اندوهگین و به خود مشغول کند و او با اخلاص برای خدا بسم الله الرحمن الرحيم بگوید و با قلبش به سوی او رو کند، یکی از این دو برای او خواهد بود: یا در دنیا به حاجتش می‌رسد و یا حاجتش نزد پروردگار بوده و برای او ذخیره می‌شود و آن برای مؤمنان ماندگارتر است. التوحید، ص ۲۳۲.

حدیث ۲۹۱۱

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می‌فرماید: عَيْنَ اللَّهِ حَيْلٌ وَعَزٌّ أَنَّهُ قَالَ: كُلُّ أَمْرٍ ذِي بَالٍ لَمْ يُذَكَّرْ فِيهِ بِسْمِ اللَّهِ فَهُوَ أْبَيْرٌ؛ پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله از خداوند عزیز و جلیل نقل کرده است که فرمود: هر کار ارزشمندی که در آن بسم الله ذکر نشود ناقص است. بحار الأنوار، ج ۷۶، ص ۳۰۵.

حدیث ۲۹۱۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: مَنْ كَتَبَ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ فَجَوَّدَهُ تَعْظِيمًا لِلَّهِ غَفَرَ اللَّهُ لَهُ؛ هر کس بسم الله الرحمن الرحيم را برای بزرگداشت خداوند زیبا بنویسد، خداوند او را می بخشد. بحار الأنوار، ج ۹۲، ص ۳۵.

حدیث ۲۹۱۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: أَنَّهُ إِذَا قَالَ الْمُعَلِّمُ لِلصَّبِيِّ قُلْ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ فَقَالَ الصَّبِيُّ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ كَتَبَ اللَّهُ بَرَاءَةً لِلصَّبِيِّ وَ بَرَاءَةً لِأَبَوَيْهِ وَ بَرَاءَةً لِلْمُعَلِّمِ؛ وقتی معلم به کودک بگوید: بگو بسم الله الرحمن الرحيم و کودک آن را تکرار کند خداوند برای کودک و پدر و مادرش و معلم، برائت از آتش در نظر خواهد گرفت. مجمع البیان، ج ۱، ص ۵۰.

حدیث ۲۹۱۴

مَنْ قَرَأَ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ بِكُلِّ حَرْفٍ أَرْبَعَةَ آلَافٍ حَسَنَةً وَ مَحَا عَنْهُ أَرْبَعَةَ آلَافٍ سَيِّئَةً وَ رَفَعَ لَهُ أَرْبَعَةَ آلَافٍ دَرَجَةً؛ هر کس بسم الله الرحمن الرحيم را قرائت کند خداوند به ازای هر حرف آن چهار هزار حسنه برایش می نویسد و چهار هزار گناه از او پاک می کند و چهار هزار درجه او را بالا می برد. بحار الأنوار، ج ۹۲، ص ۲۵۸.

حدیث ۲۹۱۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: زَيْنُوا مَوَائِدَكُمْ بِالْبُقُلِ؛ فَإِنَّهَا مَطْرَدَةٌ لِلشَّيَاطِينِ مَعَ التَّسْمِيَةِ؛ سفره هایتان را با سبزی، زینت دهید؛ زیرا سبزی با بسم الله الرحمن الرحيم، شیطان را طرد می کند. مکارم الأخلاق، ص ۱۷۶.

حدیث ۲۹۱۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: الْعَبْدُ... إِنْ قَالَ فِي أَوَّلِ وُضُوئِهِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ طَهَّرَتْ أَعْضَاؤُهُ كُلَّهَا مِنَ الذُّنُوبِ؛ اگر بنده‌ای... در ابتدای وضویش، بسم الله الرحمن الرحيم بگوید همه اعضایش از گناهان پاک می شود. تفسیر الإمام العسکری علیه السلام، ص ۵۲۱.

حدیث ۲۹۱۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: إِذَا قَالَ الْعَبْدُ عِنْدَ مَنَامِهِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَقُولُ اللَّهُ: مَلَائِكَتِي! اُكْتُبُوا بِالْحَسَنَاتِ نَفْسَهُ إِلَى الصَّبَاحِ؛ هر گاه بنده‌ای هنگام خوابش، بسم الله الرحمن الرحيم بگوید، خداوند به فرشتگان می گوید: به تعداد نفس هایش تا صبح برایش حسنه بنویسد. جامع الأخبار، ص ۴۲.

حدیث ۲۹۱۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: مَنْ رَفَعَ قِرطَاسًا مِنَ الْأَرْضِ مَكْتُوبًا عَلَيْهِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِجْلَالًا لِلَّهِ وَ لِأَسْمِهِ عَنِ أَنْ يُدَاسَّ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ مِنَ الصَّادِقِينَ وَ خُفِّفَ عَنِ الْوَالِدِيهِ وَ إِنْ كَانَ مُشْرِكِينَ؛ هر کس کاغذی را که روی آن بسم الله الرحمن الرحيم نوشته شده است از روی زمین بردارد و این کار برای بزرگداشت خداوند و جلوگیری از اهانت به نام او باشد، نزد خداوند از

صدیقین به‌شمار می‌رود و از بار گناه پدر و مادرش برداشته خواهد شد، حتی اگر مشرک باشند. تنبیه الخواطر و نزهة النواظر، ج ۱، ص ۳۲.

حدیث ۲۹۱۹

امام کاظم علیه‌السلام می‌فرماید: طوبی لِلْمُضَيِّلِينَ بَيْنَ النَّاسِ، أُولَئِكَ هُمُ الْمُقَرَّبُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؛ خوشا به حال اصلاح‌کنندگان بین مردم، که آنان همان مقربان روز قیامت‌اند. تحف العقول، ص ۳۹۳.

حدیث ۲۹۲۰

امام حسین علیه‌السلام می‌فرماید: إِنَّ شَيْعَتَنَا مَنْ سَلِمَتْ قُلُوبُهُمْ مِنْ كُلِّ غِشٍّ وَغِثَلٍّ وَدَغَلٍ؛ بی‌گمان شیعیان ما، دل‌هایشان از هر خیانت، کینه، و فریبکاری پاک است. بحارالانوار، ج ۶۸، ص ۱۵۶.

حدیث ۲۹۲۱

امام باقر علیه‌السلام می‌فرماید: وَاعْلَمْ أَنَّ الْأَلْفَ مِنَ اللَّهِ وَالْفَرْكَ مِنَ الشَّيْطَانِ؛ بدان که، انس و الفت گرفتن [با دیگران] از خداوند و دشمنی از شیطان است. کافی، ج ۵، ص ۵۰۰، ح ۱.

حدیث ۲۹۲۲

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: به خدا سوگند، هرگز ملتی در زندگی مرفه و پر نعمتی نبوده‌اند و نعمت و رفاه از آنان زائل نشده است، مگر به سبب گناهای که مرتکب شده‌اند، چرا که خداوند به بندگان ظلم نمی‌کند. اگر مردم به هنگامی که بلاها و سختی‌ها بر آنان فرود می‌آید و نعمت‌ها از دستشان می‌رفت، با نیت‌های خوب و دلی مشتاق به پروردگارشان پناه می‌بردند، بی‌گمان هر از دست رفته‌ای به آنان باز می‌گشت و هر فاسدی اصلاح می‌شد. نهج البلاغه، از خطبه ۱۷۸.

حدیث ۲۹۲۳

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: وَلَيْسَ يُحِبُّ لِلْمُلُوكِ أَنْ يُفَرِّطُوا فِي ثَلَاثٍ: فِي حِفْظِ الثُّغُورِ وَتَفْقُدِ الْمَظَالِمِ وَاخْتِيَارِ الصَّالِحِينَ لِأَعْمَالِهِمْ؛ حاکم سزاوار نیست که در سه کار کوتاهی کند: حفظ مرزها، رسیدگی به حقوق پایمال شده و انتخاب افراد شایسته برای کارهایشان. تحف العقول، ص ۳۱۹.

حدیث ۲۹۲۴

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می‌فرماید: از حرص بپرهیزید، زیرا که پیشینیان شما در نتیجه حرص نابود شدند، حرص آنها را به بخل وادار کرد پس بخل ورزیدند. به قطع رحم وادار کرد پس با خویشاوندان قطع رابطه کردند. به بدی وادارشان کرد پس بدکار شدند. نهج الفصاحه، ح ۹۹۲.

حدیث ۲۹۲۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: لَا تَخْتَلِفُوا، فَإِنَّ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ اخْتَلَفُوا فَهَلَكُوا؛ باهم اختلاف نکنید، که پیشینیان شما دچار اختلاف شدند و نابود گشتند. کنز العمال، ح ۸۹۴.

حدیث ۲۹۲۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: با مردم منصفانه رفتار کن و خیرخواه و مهربان آنان باش؛ زیرا اگر چنین بودی و خداوند بر مردم آبادی که تو در آن به سر می بری خشم گرفت و خواست بر آنان عذاب فرو فرستد، به تو نگاه می کند و به خاطر تو به آنان رحم می کند. خدای متعال می فرماید: و پروردگار تو هرگز بر آن نبوده که شهرهایی را که مردمش درستکارند، به ستمی هلاک کند. مکارم الاخلاق، ص ۴۵۷.

حدیث ۲۹۲۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: ثَلَاثٌ لَيْسَ لِأَحَدٍ مِنَ النَّاسِ فِيهِنَّ رُحْمَةٌ: بَرُّ الْوَالِدَيْنِ مُسْلِمًا كَانَ أَوْ كَافِرًا وَالْوَفَاءُ بِالْعَهْدِ لِمُسْلِمٍ كَانَ أَوْ كَافِرٍ وَأَدَاءُ الْأَمَانَةِ إِلَى مُسْلِمٍ كَانَ أَوْ كَافِرٍ؛ سه چیز است که ترک آن برای هیچ کس جایز نیست: نیکی به پدر و مادر؛ مسلمان باشند یا کافر، وفای به عهد؛ با مسلمان یا کافر و ادای امانت؛ به مسلمان یا کافر. جامع الصغیر، ج ۲، ص ۷۱۶، ح ۳۴۶۹.

حدیث ۲۹۲۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى إِذَا أَرَادَ بِقَوْمٍ بَقَاءً أَوْ نَمَاءً رَزَقَهُمُ الْقُضْدَ وَالْعَفَافَ وَإِذَا أَرَادَ بِقَوْمٍ إِقْطَاعًا فَتِيحَ لَهُمْ أَوْ فَتِيحَ عَلَيْهِمْ بَابَ خِيَانَةٍ؛ هرگاه خداوند تبارک و تعالی ماندگاری، یا رشد ملتی را بخواهد، میانه روی و پاکدامنی را روزیشان می کند و هرگاه نابودی آنان را بخواهد، در خیانتکاری را به سود و یا به ضررشان، به رویشان می گشاید. الدرر المنتور، ج ۳، ص ۱۲۰.

حدیث ۲۹۲۹

كُونَا لِلظَّالِمِ حَصْمًا وَ لِلْمَظْلُومِ عَوْنًا؛ پیوسته دشمن ظالم و یاور مظلوم باشید. نهج البلاغه، از نامه ۴۷.

حدیث ۲۹۳۰

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: يَا عَلِيُّ وَ لِلصَّالِحِ ثَلَاثٌ عِلَامَاتٍ: يُصْلِحُ مَا بَيْنَهُ وَ بَيْنَ اللَّهِ تَعَالَى بِالْعَمَلِ الصَّالِحِ وَ يُصْلِحُ دِينَهُ بِالْعِلْمِ وَ يَرْضَى لِلنَّاسِ مَا يَرْضَى لِنَفْسِهِ؛ ای علی! انسان صالح سه نشانه دارد: با عمل صالح، میان خود و خداوند را اصلاح می کند، با علم، دینش را اصلاح می نماید و برای مردم، همانی را می پسندد که برای خود می پسندد. میراث حدیث شیعه، ج ۲، ص ۳۵، ح ۱۲۲.

حدیث ۲۹۳۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: أْتَرَعَوُونَ عَنْ ذِكْرِ الْفَاجِرِ حَتَّى يَعْرِفَهُ النَّاسُ؟! فَادْكُرُوا الْفَاجِرَ بِمَا فِيهِ يَحْذَرُهُ النَّاسُ؛ آیا از بردن نام بدکار، برای این که مردم او را بشناسند، خودداری می کنید؟ بدکار را با اعمال و کردارش معرفی کنید، تا مردم از او

برحذر باشند. کنز العمال، ح ۸۰۷۰.

حدیث ۲۹۳۲

امام سجاد علیه السلام می فرمایند: گناہانی که باعث تغییر نعمت‌ها می شوند، عبارت‌اند از: تجاوز به مردم، ترک نمودن عادت‌های کار خیر و خوب و کفران نعمت و ترک شکر، زیرا خداوند عزوجل می فرماید: خداوند سرنوشت هیچ ملتی را تغییر نمی دهد، مگر این که خودشان تغییر روش دهند... معانی الاخبار، ص ۲۷۰.

حدیث ۲۹۳۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: اِقْبَلِ الْحَقَّ مِمَّنْ آتَاكَ بِهِ صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا وَإِنْ كَانَ بَغِيضًا وَارْتُدِدِ الْبَاطِلَ عَلَى مَنْ جَاءَ بِهِ مِنْ صَغِيرٍ أَوْ كَبِيرٍ وَإِنْ كَانَ حَبِيصًا؛ حق را از هر کس که برایت آورد، کوچک باشد یا بزرگ، بپذیر، هر چند دشمنت باشد و باطل را، کوچک یا بزرگ، هر کس گوید به خودش برگردان، هر چند دوست باشد. کنز العمال، ح ۴۳۱۵۲.

حدیث ۲۹۳۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: لَنْ تُقَدَّسَ أُمَّهُ لَا يُؤْخَذُ لِلضَّعِيفِ فِيهَا حَقُّهُ مِنَ الْقَوِيِّ غَيْرِ مُتَعْتِعٍ؛ ملتی که نتوان در میان آنان بدون دلهره، حق ضعیف را از قوی گرفت، هرگز قابل ستایش نیست. تحف العقول، ص ۱۴۲.

حدیث ۲۹۳۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: مَنْ أَصْبَحَ لَا يَهْتَمُّ بِأُمُورِ الْمُسْلِمِينَ فَلَيْسَ مِنْهُمْ وَمَنْ سَمِعَ رَجُلًا يُنَادِي يَا لِلْمُسْلِمِينَ فَلَمْ يُجِبْهُ فَلَيْسَ بِمُسْلِمٍ؛ هر کس صبح کند و به امور مسلمانان همت نرزد، از آنان نیست و هر کس فریاد کمک خواهی کسی را بشنود و به کمکش نشتابد، مسلمان نیست. کافی، ج ۲، ص ۱۶۴، ح ۵.

حدیث ۲۹۳۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: عَمِيَ الْكُمُ أَعْمَالُكُمْ، كَمَا تَكُونُونَ، يُؤَلَّى عَلَيْكُمْ؛ کار گزاران شما [نتیجه] اعمال شما هستند، همان گونه که هستید، بر شما حکومت می شود. شرح شهاب الاخبار، ص ۲۶۰.

حدیث ۲۹۳۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: صِتْفَانٍ مِنْ أُمَّتِي إِذَا صِلِحَا صَلَحَتْ أُمَّتِي وَإِذَا فَسَدَا، فَسَدَتْ أُمَّتِي، قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَ مَنْ هُمَا؟ قَالَ: أَلْفُقَهَاءُ وَ الْأُمَرَاءُ؛ دو گروه از امت من اگر صالح شوند، امتم صالح می شوند و اگر فاسد شوند، امتم فاسد می شوند. عرض شد ای رسول خدا آن دو گروه کدامند؟ فرمودند: عالمان و حاکمان. خصال، ص ۳۷.

حدیث ۲۹۳۸

امام علی علیه السلام می فرمایند: مِنْ كَمَالِ السَّعَادَةِ السَّعْيُ فِي صِيْلَاحِ الْجُمْهُورِ؛ کوشش در راه اصلاح توده مردم، از کمال خوشبختی است. غرر الحکم، ح ۹۳۶۱.

حدیث ۲۹۳۹

امام علی علیه السلام می فرماید: **إِنَّ بَدْوِي الْعُقُولِ مِنَ الْحَاجَةِ إِلَى الْأَدَبِ كَمَا يَظْمَأُ الرَّزْخُ إِلَى الْمَطَرِ**؛ نیاز عاقلان به ادب، همانند نیاز کشتزار به باران است. (غررالحکم، ح ۳۴۷۵).

حدیث ۲۹۴۰

امام علی علیه السلام می فرماید: **الْعَقْلُ حِفْظُ التَّجَارِبِ وَخَيْرُ مَا جَرَّبْتَ مَا وَعَظَكَ**؛ عقل، اندوختن تجربه‌ها (و عمل به آن) است و بهترین تجربه، آن است که پندت داده. (نهج البلاغه، نامه ۳۱).

حدیث ۲۹۴۱

امام علی علیه السلام می فرماید: **فَسَادُ الْأَخْلَاقِ بِمُعَاشَرَةِ السُّفَهَاءِ وَصِيْلَ الْأَخْلَاقِ بِمُنَافَسَةِ الْعُقَلَاءِ وَالْخَلْقُ أَشْكَالٌ فَكُلُّ يَعْْمَلُ عَلَى شَاكِلَتِهِ**؛ معاشرت با نابخردان، اخلاق را فاسد و رقابت با عقلا اخلاق را اصلاح می نماید و مردم متفاوتند، و هر کس بر حسب طینت خود رفتار می کند. (بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۸۲، ح ۷۸).

حدیث ۲۹۴۲

امام علی علیه السلام می فرماید: **يَتَّبَعِي لِلْعَاقِلِ أَنْ يُخَاطَبَ الْجَاهِلَ مُخَاطَبَةَ الطَّيِّبِ الْمَرِيضِ**؛ شایسته است که برخورد عاقل با نادان، مانند برخورد طیب با بیمار باشد. (غررالحکم، ح ۱۰۹۴۴).

حدیث ۲۹۴۳

امام علی علیه السلام می فرماید: **الْعَقْلُ حَيْثُ كَانَ آلِفٌ مَأْلُوفٌ**؛ عقل هر کجا باشد، انس گیرنده و الفت پذیر است. (غررالحکم، ح ۱۲۵۱).

حدیث ۲۹۴۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: **أَلَا وَإِنَّ أَعْقَلَ النَّاسِ عَبْدٌ عَرَفَ رَبَّهُ فَطَاعَهُ وَعَرَفَ عَدُوَّهُ فَعَصَاهُ وَعَرَفَ دَارَ إِقَامَتِهِ فَاصْلَحَهَا وَعَرَفَ سِيْرَةَ رَحِيلِهِ فَتَزَوَّدَ لَهَا**؛ بدانید که عاقل ترین مردم کسی است که پروردگارش را بشناسد و از او پیروی کند، دشمنان خدا را بشناسد و از آنان نافرمانی کند، جایگاه ابدی خود را بشناسد و آن را آباد کند و بداند به زودی به آنجا سفر خواهد کرد و برای آن، توشه بردارد. (اعلام الدین، ص ۳۳۷، ح ۱۵).

حدیث ۲۹۴۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: **إِنَّمَا يُدْرِكُ الْخَيْرُ كُلَّهُ بِالْعَقْلِ، وَلَا دِينَ لِمَنْ لَا عَقْلَ لَهُ**؛ همه خوبی‌ها با عقل شناخته می شوند و کسی که عقل ندارد، دین ندارد. (تحف العقول، ص ۵۴).

حدیث ۲۹۴۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: رَأْسُ الْعَقْلِ بَعِيدُ الْإِيمَانِ بِاللَّهِ مُدَارَاةُ النَّاسِ فِي غَيْرِ تَرْكِ حَقٍّ؛ کمال عقل پس از ایمان به خدا، مدارا کردن با مردم است به شرط آن که حق، ترک نشود. تحف العقول، ص ۴۲

حدیث ۲۹۴۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: چهار چیز بر هر عاقل و خردمندی از امت من واجب است. گفته شد: ای پیامبر خدا! آن چهار چیز کدامند؟ فرمودند: گوش فرادادن به دانش، نگهداری، نشر و عمل به آن. تحف العقول، ص ۵۷.

حدیث ۲۹۴۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: مَثَلُ الْعَقْلِ فِي الْقَلْبِ كَمَثَلِ السَّرَاحِ فِي وَسْطِ الْبَيْتِ؛ عقل در دل، همانند چراغ در میان خانه است. (علل الشرایع، ص ۹۸، ح ۱).

حدیث ۲۹۴۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: يَا عَلِيُّ الْعَقْلُ مَا اكْتَسَبَتْ بِهِ الْجَنَّةُ وَطَلَبَ بِهِ رِضَى الرَّحْمَنِ؛ ای علی! عقل چیزی است که با آن، بهشت و خشنودی خداوند مهربان به دست می آید. (من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۳۶۹، ح ۵۷۶۲).

حدیث ۲۹۵۰

امام صادق علیه السلام می فرماید: لَا يَسْتَيْقِنُ الْقَلْبُ أَنَّ الْحَقَّ بَاطِلٌ أَبَدًا وَلَا يَسْتَيْقِنُ أَنَّ الْبَاطِلَ حَقٌّ أَبَدًا؛ هرگز دل به باطل بودن حق و به حق بودن باطل یقین نمی کند. (تفسیر العیاشی، ج ۲، ص ۵۳، ح ۳۹).

حدیث ۲۹۵۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: أَمَّا عَلَامَةُ التَّائِبِ فَارْبَعَةٌ: النَّصِيحَةُ لِلَّهِ فِي عَمَلِهِ وَتَرْكُ الْبَاطِلِ وَزُومُ الْحَقِّ وَالْجِرْصُ عَلَى الْخَيْرِ؛ نشانه توبه کننده چهار است: عمل خالصانه برای خدا، رها کردن باطل، پایبندی به حق و حریص بودن بر کار خیر. (تحف العقول، ص ۲۰).

حدیث ۲۹۵۲

امام علی علیه السلام می فرماید: إِضْبِرْ عَلَى مَرَارَةِ الْحَقِّ وَآيَاكَ أَنْ تَنْخَدِعَ لِخَلَاوَةِ الْبَاطِلِ؛ تلخی حق را تحمل کن، و مبادا که فریب شیرینی باطل را بخوری. (غررالحکم، ح ۲۴۷۲).

حدیث ۲۹۵۳

امام کاظم علیه السلام می فرماید: قُلِ الْحَقُّ وَإِنْ كَانَ فِيهِ هَلَاكُكَ فَإِنَّ فِيهِ نَجَاتَكَ... اتَّقِ اللَّهَ وَدَعْ الْبَاطِلَ وَإِنْ كَانَ فِيهِ نَجَاتُكَ فَإِنَّ فِيهِ هَلَاكُكَ؛ حق را بگو اگر چه نابودی تو در آن باشد، زیرا که نجات تو در آن است... تقوای الهی پیشه کن و باطل را فرو گذار هر چند [به ظاهر] نجات تو در آن باشد، زیرا که نابودی تو در آن است. تحف العقول، ص ۴۰۸

حدیث ۲۹۵۴

امام علی علیه السلام می فرماید: إِنَّ مَنْ لَا يَنْفَعُهُ الْحَقُّ يَضُرُّهُ الْبَاطِلُ وَمَنْ لَا يَسْتَقِيمُ بِهِ الْهُدَى تَضُرُّهُ الضَّلَالَةُ وَمَنْ لَا يَنْفَعُهُ الْيَقِينُ يَضُرُّهُ الشَّكُّ؛ به راستی که هر کس را حق سود ندهد، باطل زیانش رساند و هر کس به راه هدایت نرود، به کجراهه گمراهی افتد و هر کس یقین، او را سود نبخشد، شک زیانش رساند. تحف العقول، ص ۱۵۲

حدیث ۲۹۵۵

امام علی علیه السلام می فرماید: إِنَّ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ لَا يُعْرِفَانِ بِالنَّاسِ، وَلَكِنْ اعْرِفِ الْحَقَّ بِاتِّبَاعِ مَنْ اتَّبَعَهُ وَالْبَاطِلَ بِاجْتِنَابِ مَنْ اجْتَنَبَهُ؛ حق و باطل به مردم (و شخصیت افراد) شناخته نمی شوند بلکه حق را به پیروی کسی که از آن پیروی می کند بشناس و باطل را به دوری کسی که از آن دوری می کند. امالی طوسی، ص ۱۳۴، ح ۲۱۶.

حدیث ۲۹۵۶

امام علی علیه السلام می فرماید: لَا تُقَاتِلُوا (تَقَاتِلُوا) الْخَوَارِجَ بَعْدِي، فَلَيْسَ مَنْ طَلَبَ الْحَقَّ فَأَخْطَأَهُ كَمَنْ طَلَبَ الْبَاطِلَ فَأَذْرَكَهُ؛ بعد از من با خوارج نجنگید (آنان را نکشید)؛ زیرا کسی که طالب حق باشد و به آن نرسد، با کسی که جوایب باطل باشد و به آن دست یابد، یکسان نیست. (نهج البلاغه، از خطبه ۶۱).

حدیث ۲۹۵۷

امام باقر علیه السلام می فرماید: میان حق و باطل جز کم عقلی فاصله نیست. عرض شد: چگونه، ای فرزند رسول خدا؟ فرمودند: انسان کاری را که موجب رضای خداست برای غیر خدا انجام می دهد، در صورتی که اگر آن را خالص برای رضای خدا انجام می داد، زودتر به هدف خود می رسید تا برای غیر خدا. محاسن، ج ۱، ص ۲۵۴، ح ۲۸۰

حدیث ۲۹۵۸

امام علی علیه السلام می فرماید: الْكَائِسُ صِدِّيقُهُ الْحَقُّ وَ عَدُوُّهُ الْبَاطِلُ؛ انسان زیرک، دوستش حق است و دشمنش باطل. (غررالحکم، ح ۱۵۲۴).

حدیث ۲۹۵۹

امام علی علیه السلام می فرماید: ثَلَاثٌ فِيهِنَّ النَّجَاةُ: لُزُومُ الْحَقِّ وَ تَجَنُّبُ الْبَاطِلِ وَ رُكُوبُ الْجِدِّ؛ نجات و رستگاری در سه چیز است: پایبندی به حق، دوری از باطل و سوار شدن بر مرکب جدیت. (غررالحکم، ح ۴۶۶۱).

حدیث ۲۹۶۰

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: سه ویژگی است که در هر کس یافت شود، ویژگی های ایمان کامل می گردد: آن که وقتی خشنود گردد، خشنودی اش او را به باطل نکشاند و خشمش او را به هنگام خشم، از حق برون نبرد و هر گاه توان یافت، به آنچه از او نیست، دست درازی نکند. الاصول الستة عشر، ص ۳۵

حدیث ۲۹۶۱

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: إِنَّ مِنْ حَقِيقَةِ الْإِيْمَانِ أَنْ تُؤْثِرَ الْحَقَّ وَ أَنْ ضَمَرَكَ عَلَى الْبَاطِلِ وَ أَنْ نَفَعَكَ وَ أَنْ لَا يَجُوزَ مُنْطَقُكَ عِلْمَكَ؛ از حقیقت ایمان این است که حق را بر باطل مقدم داری، هر چند حق به ضرر تو و باطل به نفع تو باشد و نیز از حقیقت ایمان آن است که گفتار تو از دانشت بیشتر نباشد. محاسن، ج ۱، ص ۲۰۵

حدیث ۲۹۶۲

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: إِنَّ لِلْحَقِّ دَوْلَةً وَ لِلْبَاطِلِ دَوْلَةً وَ كُلُّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا فِي دَوْلَةِ صَاحِبِهِ ذَلِيلٌ؛ براستی که حق را دولتی است و باطل را دولتی، و هر یک از این دو، در دولت دیگری ذلیل است. (کافی، ج ۲، ص ۴۴۷، ح ۱۲).

حدیث ۲۹۶۳

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: لَنْ تَبْقَى الْأَرْضُ إِلَّا وَ فِيهَا عَالِمٌ يَعْرِفُ الْحَقَّ مِنَ الْبَاطِلِ؛ هرگز زمین باقی نمی‌ماند مگر آن که در آن دانشمندی وجود دارد که حق را از باطل می‌شناسد. محاسن، ج ۱، ص ۲۳۴

حدیث ۲۹۶۴

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: كَلَامٌ فِي حَقِّ خَيْرٍ مِنْ سِيْكَوْتٍ عَلَى بَاطِلٍ؛ سخن گفتن درباره حق، از سکوتی بر باطل بهتر است. (من لا يحضره الفقيه، ج ۴، ص ۳۹۶).

حدیث ۲۹۶۵

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: از خدعه و حيله آرزوها پرهیزید. چه بسیار آرزومند روزی که به آن روز نمی‌رسد و چه بسیار سازنده‌ای که در ساخته‌اش ساکن نمی‌شود و چه بسیار جمع‌کننده مالی که از آن استفاده نمی‌کند و شاید آن مال را از باطل به دست آورده و یا از حق کسی جلوگیری کرده، تا به آن مال رسیده است و باید بار همه آن گناهان را به دوش کشد. غررالحکم، ح ۲۵۶۳

حدیث ۲۹۶۶

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: مَنْ رَكِبَ الْبَاطِلَ أَذَلَّهُ مَرْكَبُهُ. مَنْ تَعَدَّى الْحَقَّ ضَاقَ مَذْهَبُهُ؛ کسی که بر باطل سوار شود، مرکبش او را ذلیل خواهد کرد. کسی که از راه حق منحرف شود راه بر او تنگ خواهد شد. (عیون الحکم والمواعظ، ص ۴۴۴)

حدیث ۲۹۶۷

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می‌فرماید: الْحَقُّ ثَقِيلٌ مُرٌّ وَ الْبَاطِلُ خَفِيفٌ حُلُوٌّ وَ رَبُّ شَهْوَةٍ سَاعَةٍ تَوْرَثُ حُرْنَا طَوِيلًا؛ حق، سنگین و تلخ است و باطل، سبک و شیرین و بسا خواهش و هوا و هوس که لحظه‌ای بیش نمی‌ماند، اما غم و اندوهی طولانی به دنبال می‌آورد. مکارم الاخلاق، ص ۴۶۵.

حدیث ۲۹۶۸

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: لَيْسَ مِنْ بَاطِلٍ يَقُومُ بِإِزَاءِ الْحَقِّ إِلَّا غَلَبَ الْحَقُّ الْبَاطِلَ وَذَلِكَ قَوْلُهُ: بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ...؛ هیچ باطلی نیست که در برابر حق بایستد مگر آن که حق بر باطل چیره می‌شود و این سخن خداوند است: بلکه حق را بر سر باطل می‌زنیم که آن را در هم می‌کوبد... کافی، ج ۸، ص ۲۴۲)

حدیث ۲۹۶۹

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: قَلِيلُ الْحَقِّ يَدْفَعُ كَثِيرَ الْبَاطِلِ كَمَا أَنَّ الْقَلِيلَ مِنَ النَّارِ يُحْرِقُ كَثِيرَ الْحَطَبِ؛ اندکی حق، بسیاری باطل را نابود می‌کند، همچنان که اندکی آتش، هیزم‌های فراوانی را می‌سوزاند. (غررالحکم، ح ۶۷۳۵).

حدیث ۲۹۷۰

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: الْحَقُّ سَدِيفٌ قَاطِعٌ عَلَى أَهْلِ الْبَاطِلِ؛ حق، شمشیر بُرنده‌ای است بر ضد اهل باطل. (عیون الحکم والمواعظ، ص ۲۸).

حدیث ۲۹۷۱

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: أَلَا - وَمَنْ أَكَلَهُ الْحَقُّ فَالِي الْجَنَّةِ وَمَنْ أَكَلَهُ الْبَاطِلُ فَالِي النَّارِ؛ بدانید که هر کس در راه حق از دنیا برود، به بهشت و هر کس در راه باطل از دنیا برود، به جهنم می‌رود. (نهج البلاغه، از نامه ۱۷).

حدیث ۲۹۷۲

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: - وَقَدْ سُئِلَ عَنِ تَفْسِيرِ السُّنَّةِ وَالدِّعْوَةِ وَالْجَمَاعَةِ وَالْفُرْقَةِ -: السُّنَّةُ - وَاللَّهِ - سُنَّةُ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَالدِّعْوَةُ مَا فَارَقَهَا وَالْجَمَاعَةُ - وَاللَّهِ - مُجَامَعَةُ أَهْلِ الْحَقِّ وَانْقِلَابُهَا وَالْفُرْقَةُ مُجَامَعَةُ أَهْلِ الْبَاطِلِ وَانْقِلَابُهَا؛ در پاسخ به پرسش از معنای سنت، بدعت، جماعت و تفرقه فرمودند: به خدا سوگند، سنت، همان سنت محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله است و بدعت آنچه خلاف آن باشد و به خدا قسم، جماعت، همدست شدن با اهل حق است هر چند اندک باشند و تفرقه، همدستی با اهل باطل است هر چند بسیار باشند. (کنز العمال، ح ۱۶۴۴).

حدیث ۲۹۷۳

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: أَبِي اللَّهِ أَنْ يَعْرِفَ بَاطِلًا حَقًّا أَبِي اللَّهِ أَنْ يَجْعَلَ الْحَقَّ فِي قَلْبِ الْمُؤْمِنِ بَاطِلًا لَا شَكَّ فِيهِ وَأَبَى اللَّهِ أَنْ يَجْعَلَ الْبَاطِلَ فِي قَلْبِ الْكَافِرِ الْمُخَالَفِ حَقًّا لَا شَكَّ فِيهِ وَ لَوْ لَمْ يَجْعَلْ هَذَا هَكَذَا مَا عُرِفَ حَقٌّ مِنْ بَاطِلٍ؛ خداوند ابا دارد از این که باطلی را حق معرفی نماید، خداوند ابا دارد از این که باطل را در دل کافر حق ستیز به صورت حقی تردیدناپذیر جلوه دهد، اگر چنین نمی‌کرد، حق از باطل شناخته نمی‌شد. (محاسن، ج ۱، ص ۲۷۷).

حدیث ۲۹۷۴

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: فَلَوْ أَنَّ الْبَاطِلَ خَلَصَ مِنْ مِزَاجِ الْحَقِّ لَمْ يَخْفَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَ لَوْ أَنَّ الْحَقَّ خَلَصَ مِنْ لَبْسِ الْبَاطِلِ

انْقَطَعَتْ عَنْهُ أَلْسُنُ الْمُعَاذِدِينَ وَلَكِنْ يُؤَخِّدُ مِنْ هَذَا ضِعْفُتُ وَمِنْ هَذَا ضِعْفُتُ؛ اگر باطل با حق درنیامزد، بر حقیقت جویان پوشیده نمی‌ماند و اگر حق با باطل آمیخته نشود، زبان دشمنان آن بریده می‌شود، لیکن مستی از آن برداشته می‌شود و مستی از این. (و بدین ترتیب حق و باطل درهم آمیخته می‌شود و شبهه پیش می‌آید). (نهج البلاغه، خطبه ۵۰).

حدیث ۲۹۷۵

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: أَمَا إِنَّهُ لَيْسَ بَيْنَ الْحَقِّ وَالْبَاطِلِ إِلَّا أَرْبَعُ أَصَابِعٍ - فَسَيُرَى عَن مَعْنَى قَوْلِهِ هَذَا، فَجَمَعَ أَصَابِعُهُ وَوَضَعَهَا بَيْنَ أُذُنِهِ وَعَيْنِهِ - ثُمَّ قَالَ: أَلْبَاطِلُ أَنْ تَقُولَ: سَيَمَعْتُ وَالْحَقُّ أَنْ تَقُولَ: رَأَيْتُ؛ هان! میان حق و باطل جز چهار انگشت فاصله نیست. از آن حضرت درباره معنای این فرمایش سؤال شد. امام انگشتان خود را به هم چسباند و آنها را میان گوش و چشم خود گذاشت و آن‌گاه فرمودند: باطل این است که بگویی: شنیدم و حق آن است که بگویی: دیدم. (نهج البلاغه، از خطبه ۱۴۱).

حدیث ۲۹۷۶

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: لا- يُؤْنِسُ نَفْسَكَ إِلَّا الْحَقُّ وَ لا يُوْحِشُنَّكَ إِلَّا الْبَاطِلُ؛ مبادا جز حق، با تو اُنس بگیرد و جز باطل، از تو بهراسد. (نهج البلاغه، از خطبه ۱۳۰).

حدیث ۲۹۷۷

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: ظَلَمَ الْحَقُّ مَنْ نَصَرَ الْبَاطِلَ؛ هر کس باطل را یاری کند، به حق ستم کرده است. (غررالحکم، ح ۶۰۴۱).

حدیث ۲۹۷۸

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: الْحَقُّ طَرِيقُ الْجَنَّةِ وَالْبَاطِلُ طَرِيقُ النَّارِ وَ عَلَى كُلِّ طَرِيقٍ دَاعٍ؛ حق، راه بهشت است و باطل، راه جهنم و بر سر هر راهی دعوت کننده‌ای است. (نهج السعاده، ج ۳، ص ۲۹۱).

حدیث ۲۹۷۹

امام کاظم علیه‌السلام: الْمُؤْمِنُ قَلِيلُ الْكَلَامِ كَثِيرُ الْعَمَلِ، وَ الْمُتَنَفِقُ كَثِيرُ الْكَلَامِ قَلِيلُ الْعَمَلِ؛ مؤمن کم حرف و پر کار است و منافق پر حرف و کم کار. تحف العقول، ص ۳۹۷.

حدیث ۲۹۸۰

امام علی علیه‌السلام: مَنِ بَاعَ نَفْسَهُ بِغَيْرِ نَعِيمِ الْجَنَّةِ فَقَدْ ظَلَمَهَا؛ هر کس خودش را جز به نعمت بهشت بفروشد، برآستی که به خویشتن ظلم کرده است. غررالحکم، ج ۵، ص ۴۵۸، ح ۹۱۶۴.

حدیث ۲۹۸۱

رسول اکرم صلی الله علیه و آله: لَيْسَ شَيْءٌ أَطِيعَ اللَّهَ فِيهِ أَعْجَلَ ثَوَابًا مِنْ صِلَةِ الرَّحِمِ وَ لَيْسَ شَيْءٌ أَعْجَلَ عِقَابًا مِنَ الْبُغْيِ وَ قَطِيعَةُ الرَّحِمِ؛ هیچ طاعتی نیست که پاداشش زودتر از صلہ رحم برسد و مجازاتی سریع‌تر از مجازات ظلم و قطع رحم نیست. نهج الفصاحه،

ح ۲۳۹۸ .

حدیث ۲۹۸۲

امام باقر علیه السلام: لَيْسَ مِنَّا وَلَا مِنكُمْ مَنْ ظَلَمَ النَّاسَ؛ از ما نیست و از شما (شیعیان هم) نیست کسی که به مردم ظلم کند. شرح الأخبار، ج ۳، ص ۴۸۸، ح ۱۴۱۴.

حدیث ۲۹۸۳

امام علی علیه السلام: مَنْ أَشَقَّ عَلَى نَفْسِهِ لَمْ يَظْلَمْ غَيْرَهُ؛ هر کس دلسوز خود باشد به دیگران ظلم نمی کند. غررالحکم، ج ۵، ص ۲۳۱، ح ۸۱۱۹.

حدیث ۲۹۸۴

امام علی علیه السلام: اَوْصِيكُمْ بِتَقْوَى اللَّهِ... وَ كَوْنَا لِلظَّالِمِ خَصْمًا وَ لِلْمَظْلُومِ عَوْنًا؛ شما را سفارش می کنم به تقوای الهی... و دشمن ظالم و یاور مظلوم باشید. نهج البلاغه، از نامه ۴۷.

حدیث ۲۹۸۵

امام علی علیه السلام: خَيْرُ النَّاسِ مَنْ اِنْ اُغْضِبَ حَلِمَ وَ اِنْ ظَلِمَ عَفَرَ وَ اِنْ اُسِيَءَ اِلَيْهِ اَحْسَنَ؛ بهترین مردم کسی است که اگر او را به خشم آورند، بردباری نماید و چنانچه به او ظلم شود، ببخشايد و چون به او بدی شود، خوبی کند. غررالحکم، ج ۳، ص ۴۳۰، ح ۵۰۰۰.

حدیث ۲۹۸۶

رسول اکرم صلی الله علیه و آله: اِسْتَعِيدُوا بِاللَّهِ... مِنْ اَنْ تَظْلَمُوا اَوْ تُظْلَمُوا؛ به خدا پناه ببرید از این که ظلم کنید و یا زیر بار ظلم بروید. نهج الفصاحه، ح ۲۷۸.

حدیث ۲۹۸۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: خدا رحمت کند بنده‌ای را که حلالیت بطلبد از برادری که به آبرو یا مال او تجاوز کرده، قبل از آن که (در قیامت) از او بازخواست کنند، آنجایی که دینار و درهمی نباشد، در نتیجه اگر شخص کار نیکی داشته باشد از آن بردارند و اگر نداشته باشد، از گناهان مظلوم برداشته بر گناهان او بیفزایند. نهج الفصاحه، ح ۱۶۵۷.

حدیث ۲۹۸۸

امام علی علیه السلام: مَنْ طَلَبَ عِزًّا بِظُلْمٍ وَ بَاطِلٍ اَوْ رَزَقَهُ اللَّهُ ذُلًّا بِاِنصَافٍ وَ حَقًّا؛ هر کس عزت را با ظلم و باطل طلب کند، خداوند به انصاف و حق ذلت نصیبش می نماید. شرح نهج البلاغه، ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص ۳۰۹، ح ۵۳۶.

حدیث ۲۹۸۹

امام باقر علیه السلام: مَا انْتَصَرَ اللَّهُ مِنْ ظَالِمٍ إِلَّا بِظَالِمٍ وَذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّوَجَلَّ (وَكَذَلِكَ نُؤَلَّى بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضًا)؛ خداوند هیچگاه از ظالم انتقام نگرفت مگر به وسیله ظالمی دیگر و این سخن خدای عزوجل است که: و بدین سان ظالمان را به سزای اعمالی که می‌کنند بر یکدیگر مسلط می‌کنیم. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۳۱۳، ح ۲۸.

حدیث ۲۹۹۰

رسول اکرم صلی الله علیه و آله: يَقُولُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ: وَعِزَّتِي وَجَلَالِي لِأَنْتَقِمَنَّ مِنَ الظَّالِمِ فِي عَاجِلِهِ وَآجِلِهِ وَلَا تَقِمَنَّ مِمَّنْ رَأَى مَظْلُومًا فَقَدَرُ أَنْ يَنْصُرَهُ فَلَمْ يَنْصُرْهُ؛ خدای عزوجل می‌فرماید: به عزت و جلالم سوگند که از ظالم در دنیا و آخرت انتقام می‌گیرم و از کسی هم که مظلومی را ببیند و بتواند یاریش کند و نکند بی‌گمان انتقام می‌گیرم. کنز العمال، ج ۳، ص ۵۰۵، ح ۷۶۴۱.

حدیث ۲۹۹۱

رسول اکرم صلی الله علیه و آله: لِيَنْصُرِ الرَّجُلُ أَخَاهُ ظَالِمًا أَوْ مَظْلُومًا إِنْ كَانَ ظَالِمًا فَيَنْهَاهُ فَإِنَّهُ لَهُ نُصْرَةٌ وَإِنْ كَانَ مَظْلُومًا فَيَنْصُرُهُ؛ انسان باید برادر (دینی) خویش را یاری کند چه ظالم باشد چه مظلوم اگر ظالم باشد او را باز دارد که این به منزله یاری کردن اوست و اگر مظلوم باشد یاریش کند. نهج الفصاحه، ح ۲۴۲۲.

حدیث ۲۹۹۲

رسول اکرم صلی الله علیه و آله: إِنْ النَّيَّاسُ إِذَا رَأَى الظَّالِمَ فَلَمْ يَأْخُذْهُ عَلَى يَدَيْهِ أَوْشَكَ أَنْ يَعْمَهُمُ اللَّهُ بِعِقَابٍ مِنْهُ؛ مردم آنگاه که ظالم را ببینند و او را باز ندارند، انتظار می‌رود که خداوند همه را به عذاب خود گرفتار سازد. نهج الفصاحه، ح ۸۳۳.

حدیث ۲۹۹۳

رسول اکرم صلی الله علیه و آله: مَنْ أَخَذَ لِلْمَظْلُومِ مِنَ الظَّالِمِ كَانَ مَعِيَ فِي الْجَنَّةِ تَصَاحِبًا؛ هر کس داد مظلوم را از ظالم بگیرد، در بهشت با من یار و هم‌نشین باشد. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۳۵۹، ح ۷۴.

حدیث ۲۹۹۴

رسول اکرم صلی الله علیه و آله: اتَّقُوا دَعْوَةَ الْمَظْلُومِ وَإِنْ كَانَ كَافِرًا فَإِنَّهَا لَيْسَ دُونَهَا حِجَابٌ؛ از نفرین مظلوم بترسید اگر چه کافر باشد، زیرا در برابر نفرین مظلوم پرده و مانعی نیست. نهج الفصاحه، ح ۴۸.

حدیث ۲۹۹۵

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می‌فرمایند: ظلم سه قسم است: ظلمی که خدا نمی‌آمرزد، ظلمی که می‌آمرزد و ظلمی که از آن نمی‌گذرد، اما ظلمی که خدا نمی‌آمرزد شرک است. خداوند می‌فرماید: حقا که شرک ظلمی بزرگ است و اما ظلمی که خدا می‌آمرزد، ظلم بندگان به خودشان میان خود و پروردگارشان است اما ظلمی که خدا از آن نمی‌گذرد ظلم بندگان به یکدیگر است. نهج الفصاحه، ح ۱۹۲۴.

حدیث ۲۹۹۶

حضرت فاطمه زهرا علیها السلام می فرمایند: **فَرَضَ اللَّهُ... الْعَدْلَ تَسْكِينًا لِلْقُلُوبِ؛** خداوند عدالت را برای آرامش دل‌ها، واجب کرد. **علل الشرایع، ج ۱، ص ۲۴۸، ح ۲.**

حدیث ۲۹۹۷

امام علی علیه السلام: **مَنْ عَمِلَ بِالْعَدْلِ حَصَّنَ اللَّهُ مُلْكَهُ؛** هر کس به عدالت رفتار کند، خداوند حکومتش را حفظ خواهد کرد. **غررالحکم، ج ۵، ص ۳۵۵، ح ۸۷۲۲.**

حدیث ۲۹۹۸

رسول اکرم صلی الله علیه و آله: **ما مِنْ أَحَدٍ يَكُونُ عَلَى شَيْءٍ مِنْ أُمُورِ هَذِهِ الْأُمَّةِ قَلَّتْ أَمْ كَثُرَتْ فَلَا يَعْدِلُ فِيهِمْ إِلَّا كَتَبَهُ اللَّهُ فِي النَّارِ؛** هر کس کاری از کارهای کوچک و یا بزرگ این امت را در دست بگیرد و در میانشان عدالت را اجرا نکند خداوند او را به رو، در آتش خواهد افکند. **مستدرک علی الصحیحین، ج ۴، ص ۹۰.**

حدیث ۲۹۹۹

امام علی علیه السلام: **إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ فَرَضَ عَلَى أُمَّةِ الْعَدْلِ أَنْ يُقَدِّرُوا أَنْفُسَهُمْ بِضَعْفِهِ النَّاسِ كَيْلًا يَتَّبِعَ بِالْفَقِيرِ فَقْرَهُ؛** خداوند عزوجل بر پیشوایان عادل واجب کرده که سطح زندگی خود را با مردم ناتوان برابر کنند تا فقیر را، فقرش برآشفته نکند. **نهج البلاغه، خطبه ۲۰۹.**

حدیث ۳۰۰۰

امام علی علیه السلام: **أَحْسَنُ الْعَدْلِ نُصْرَةُ الْمَظْلُومِ؛** بهترین عدالت یاری مظلوم است. **غررالحکم، ج ۲، ص ۳۹۴، ح ۲۹۷۷.**

حدیث ۳۰۰۱

امام علی علیه السلام: **إِشْتِعْمِلِ الْعَدْلَ وَاحْتَدِرِ الْعُسْفَ وَالْحَيْفَ فَإِنَّ الْعُسْفَ يَعُودُ بِالْجَلَاءِ وَالْحَيْفَ يَدْعُوا إِلَى السَّيْفِ؛** عدالت را اجرا کن و از زورگویی و ستمگری پرهیز زیرا زورگویی مردم را به ترک از وطن وامی‌دارد، و ستم آنان را به قیام مسلحانه می‌کشاند. **نهج البلاغه، حکمت ۴۷۶.**

حدیث ۳۰۰۲

امام علی علیه السلام: **قُلُوبُ الرَّعِيَّةِ خَزَائِنُ رَاعِيهَا فَمَا أَوْدَعَهَا مِنْ عَدْلٍ أَوْ جَوْرِ وَحِدَةٍ؛** دل‌های مردم صندوقچه‌های حاکم است، پس آنچه از عدالت و یا ظلم در آنها بگذارد، همان را خواهد دید. **غررالحکم، ج ۴، ص ۵۲۱، ح ۶۸۲۵.**

حدیث ۳۰۰۳

امام علی علیه السلام: **إِنَّ الْعَدْلَ مِيزَانُ اللَّهِ سُبْحَانَهُ الَّذِي وَضَعَهُ فِي الْخَلْقِ وَنَصَبَهُ لِإِقَامَةِ الْحَقِّ فَلَا تُخَالِفُهُ فِي مِيزَانِهِ وَلَا تُعَارِضُهُ فِي سُلْطَانِهِ؛** به راستی که عدالت ترازوی (معیار) خدای سبحان است که در میان خلق نهاده است و برای برپاداشتن حق نصب فرموده،

پس در ترازوی خداوند با او مخالفت نکن و با حکومتش مقابله ننما. غررالْحکَم، ج ۲، ص ۵۰۸، ح ۳۴۶۴.

حدیث ۳۰۰۴

امام علی علیه السلام: اِجْعَلِ الدِّينَ كَهْفَكَ وَالْعَدْلَ سَيْفَكَ تَنْجُ مِنْ كُلِّ سَوْءٍ وَتَنْظُرُ عَلَى كُلِّ عَدُوٍّ؛ دین را پناهگاه و عدالت را اسلحه خود قرار ده تا از هر بدی نجات پیدا کنی و بر هر دشمنی پیروز گردی. غررالْحکَم، ج ۲، ص ۲۲۱، ح ۲۴۳۳.

حدیث ۳۰۰۵

رسول اکرم صلی الله علیه و آله: اِذَا حَكَمُوا بِغَيْرِ عَدْلِ اِزْتَفَعَتِ الْبَرَكَاتُ؛ هنگامی که به غیر عدالت حکم کنند، برکت‌ها از بین می‌روند. معدن الجواهر، ص ۷۳.

حدیث ۳۰۰۶

رسول اکرم صلی الله علیه و آله: اَعْدَلُ النَّاسِ مَنْ رَضِيَ لِلنَّاسِ مَا يَرْضَى لِنَفْسِهِ وَكَرِهَ لَهُمْ مَا يَكْرَهُ لِنَفْسِهِ؛ عادل‌ترین مردم کسی است که برای مردم همان را بپسندد که برای خود می‌پسندد و برای آنان نپسندد آنچه را برای خود نمی‌پسندد. نهج الفصاحه، ح ۳۴۰.

حدیث ۳۰۰۷

امام علی علیه السلام می‌فرمایند: شَرُّ النَّاسِ مَنْ لَا يَتَّقُ بِأَحَدٍ لِسَوْءِ ظَنِّهِ وَلَا يَتَّقُ بِهِ أَحَدًا لِسَوْءِ فِعْلِهِ؛ بدترین مردم کسی است که به خاطر بدگمانیش به کسی اعتماد نمی‌کند و به خاطر کردار بدش کسی به او اعتماد نمی‌نماید. غررالْحکَم، ج ۴، ص ۱۷۸، ح ۵۷۴۸.

حدیث ۳۰۰۸

امام علی علیه السلام می‌فرمایند: شَرُّ النَّاسِ مَنْ يَظْلِمُ النَّاسَ؛ بدترین مردم کسی است که به مردم ظلم می‌کند. غررالْحکَم، ج ۴، ص ۱۶۴، ح ۵۶۷۶.

حدیث ۳۰۰۹

امام علی علیه السلام می‌فرمایند: شَرُّ النَّاسِ مَنْ لَا يَشْكُرُ النُّعْمَةَ وَلَا يَزْعُمُ الْحُرْمَةَ؛ بدترین مردم کسی است که نعمت را شکر نمی‌کند و حرمت را نگه نمی‌دارد. غررالْحکَم، ج ۴، ص ۱۷۰، ح ۵۷۰۵.

حدیث ۳۰۱۰

امام علی علیه السلام می‌فرمایند: شَرُّ النَّاسِ مَنِ يَرَى أَنَّهُ خَيْرُهُمْ؛ بدترین مردم کسی است که خود را بهتر از دیگران بداند. غررالْحکَم، ج ۴، ص ۱۶۸، ح ۵۷۰۱.

حدیث ۳۰۱۱

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرمایند: شَرُّكُمْ مَنْ لَا يُرْجَى خَيْرُهُ وَلَا يُؤْمَنُ شَرُّهُ؛ بدترین شما کسی است که به خیرش

امیدی نیست و از شرش امانی نباشد. نهج الفصاحه، ح ۱۵۲۶.

حدیث ۳۰۱۲

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: شَرُّ النَّاسِ الضَّيِّقُ عَلَى أَهْلِهِ، قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَكَيْفَ يَكُونُ ضَيِّقًا عَلَى أَهْلِهِ قَالَ: الرَّجُلُ إِذَا دَخَلَ بَيْتَهُ خَشَعَتِ امْرَأَتُهُ وَهَرَبَ وَلَدُهُ وَفَرَّ فَإِذَا خَرَجَ ضَحِكَتْ امْرَأَتُهُ وَاسْتَأْنَسَ أَهْلُ بَيْتِهِ؛ بدترین مردم کسی است که بر خانواده اش سخت گیر باشد. گفتند ای رسول خدا! سخت گیری بر خانواده چگونه است؟ فرمودند: مرد وقتی وارد خانه شود، همسرش از او هراسان و فرزندان از او گریزان شده، فرار کنند و چون بیرون رود همسرش شاد گردد و خانواده اش با یکدیگر انس گیرند. مجمع الزوائد و منبع الفوائد، ج ۸، ص ۲۵.

حدیث ۳۰۱۳

امام صادق علیه السلام می فرمایند: خَيْرُ النَّاسِ قُضَاءُ الْحَقِّ؛ بهترین مردم کسانی هستند که به حق قضاوت کنند. بحار الانوار، ج ۱۰۴، ص ۲۶۶، ح ۲۰.

حدیث ۳۰۱۴

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: خَيْرُ النَّاسِ مَنْ نَفَعَ وَوَصَلَ وَأَعَانَ؛ بهترین مردم کسی است که مفید باشد، رابطه برقرار کند و یاری دهد. مستدرک الوسائل، ج ۱۲، ص ۳۹۰، ح ۱۴۳۷۶.

حدیث ۳۰۱۵

امام علی علیه السلام می فرمایند: خَيْرُ النَّاسِ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ أَقْوَمُهُمْ لِلَّهِ بِالطَّاعَةِ فِيمَا لَهُ وَعَلَيْهِ وَأَقْوَلُهُمْ بِالْحَقِّ وَلَوْ كَانَ مُرًا فَإِنَّ الْحَقَّ بِهِ قَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ؛ بهترین مردم نزد خدای متعال کسانی هستند که در اطاعت از خدا استوارترند چه به سودشان باشد چه به ضررشان و حق گو باشند، هر چند تلخ باشد، زیرا که آسمانها و زمین براساس حق استوار است. بحار الانوار، ج ۳۲، ص ۴۰۱.

حدیث ۳۰۱۶

امام علی علیه السلام می فرمایند: خَيْرُ إِخْوَانِكَ مَنْ دَعَاكَ إِلَى صِدْقِ الْمَقَالِ بِصِدْقِ مَقَالِهِ وَنَدَبَكَ إِلَى أَفْضَلِ الْأَعْمَالِ بِحُسْنِ أَعْمَالِهِ؛ بهترین برادران (دینی) تو کسی است که با راستگویی اش تو را به راستگویی و با کردار نیکش تو را به بهترین کارها دعوت کند. غررالحکم، ج ۳، ص ۴۳۴، ح ۵۰۲۲.

حدیث ۳۰۱۷

امام علی علیه السلام می فرمایند: خَيْرُ الْعِبَادِ مَنْ إِذَا أَحْسَنَ اسْتَبَشَرَ وَإِذَا أَسَاءَ اسْتِغْفَرَ؛ بهترین بندگان خدا کسی است که اگر کار نیک انجام دهد شاد شود و اگر بدی نماید، آمرزش طلبد. غررالحکم، ج ۳، ص ۴۳۳، ح ۵۰۱۹.

حدیث ۳۰۱۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله: أَلْبِيْعَانِ بِالْخِيَارِ مَا لَمْ يَتَفَرَّقَا - او قال: حَتَّى يَتَفَرَّقَا - فَإِنْ صَدَقَا وَبَيْنَا بَوْرِكَ لَهُمَا فِي بَيْعِهِمَا وَإِنْ كَتَمَا وَ

كَذِبًا مُّحِقَّتْ بَرَكَهُ بَيِّعَهُمَا؛ خریدار و فروشنده، تا از یکدیگر جدا نشده‌اند، اختیار [فسخ معامله را] دارند. اگر راست بگویند و [عیب را] آشکار بگویند، داد و ستد برای هر دو، برکت خواهد داشت، و اگر [عیب را] بپوشانند و دروغ بگویند برکت دادوستدشان خواهد رفت. صحیح بخاری، ج ۳، ص ۱۰.

حدیث ۳۰۱۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله: مَا مِنْ مَائِدَةٍ أَعْظَمَ بَرَكَهَ مِنْ مَائِدَةٍ جَلَسَ عَلَيْهَا يَتِيمٌ؛ هیچ سفره‌ای با برکت تر از سفره‌ای نیست که یتیم بر سر آن بنشیند. کنز العمال، ح ۶۰۴۰

حدیث ۳۰۲۰

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله: عَائِدُ الْمَرِيضِ يَخْوُضُ فِي الْبَرَكَهَ فَإِذَا جَلَسَ انْعَمَسَ فِيهَا؛ عیادت کننده بیمار، در برکت فرو می‌رود و چون نزد بیمار بنشیند، در آن غوطه‌ور می‌شود. (کنز الفوائد، ج ۱، ص ۱۷۸).

حدیث ۳۰۲۱

امام حسن علیه السلام: لَوْ أَنَّ النَّاسَ سَمِعُوا قَوْلَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ وَرَسُولِهِ لَأَعْطَتْهُمُ السَّمَاءُ قَطْرَهَا وَالْأَرْضُ بَرَكَتَهَا وَلَمَا اخْتَلَفَ فِي هَذِهِ الْأُمَّةِ سَيِّفَانٍ وَلَا كَلَّوْهَا خَضِرَاءَ خَضِرَةً إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ؛ اگر مردم سخن خدا و پیامبرش را می‌شنیدند، آسمان بارانش را و زمین برکتش را به آنان می‌بخشید و هرگز در این امت، اختلاف و زدو خورد پیش نمی‌آمد و همه از نعمت سر سبز دنیا تا روز قیامت، برخوردار می‌شدند. (امالی طوسی، ص ۵۶۶، ح ۱۱۷۴).

حدیث ۳۰۲۲

امام کاظم علیه السلام: مُشَاوَرَةُ الْعَاقِلِ النَّاصِحِ يُمْنٌ وَبَرَكَهٌ وَرُشْدٌ وَتَوْفِيقٌ مِنَ اللَّهِ؛ مشورت با عاقل خیرخواه، خجستگی، برکت، رشد و توفیقی از سوی خداست. (تحف العقول، ص ۳۹۸).

حدیث ۳۰۲۳

امام هادی علیه السلام: إِنَّ الْحَرَامَ لَا يَنْمِي وَإِنْ نَمِيَ لَا يُبَارِكُ لَهُ فِيهِ وَمَا أَنْفَقَهُ لَمْ يُؤْجَرْ عَلَيْهِ وَمَا خَلَفَهُ كَانَ زَادَهُ إِلَى النَّارِ؛ به راستی که حرام، افزایش نمی‌یابد و اگر افزایش یابد، برکتی ندارد و اگر انفاق شود، پاداشی ندارد و اگر بماند، توشه‌ای به سوی آتش خواهد بود. کافی، ج ۵، ص ۱۲۵، ح ۷.

حدیث ۳۰۲۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله: إِعْلَمَنَّ أَنَّ الصَّدَقَ مُبَارَكٌ وَالْكَذِبَ مَشْوُومٌ؛ بدان که راستگویی، پر برکت است و دروغگویی، شوم. تحف العقول، ص ۱۴

حدیث ۳۰۲۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله : مَنْ تَسَمَّى بِاسْمِي يَرْجُو بَرَكَتِي وَيُؤْمِنِي، غَدَتْ عَلَيْهِ الْبَرَكَهُ وَ رَاحَتْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ؛ هر کس به نام من نامگذاری کند و برکت و خجستگی مرا امید داشته باشد، برکت به سوی او خواهد آمد و تا قیامت (باقی) خواهد بود. کنز العمال، ح ۴۵۲۲۱.

حدیث ۳۰۲۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله : إِذَا وَضَعْتَ الْمَائِدَةَ حَفَّتْهَا أَرْبَعَةُ آلَافِ مَلَكَ، فَإِذَا قَالَ الْعَبْدُ: بِسْمِ اللَّهِ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ: بَارَكَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فِي طَعَامِكُمْ ثُمَّ يَقُولُونَ لِلشَّيْطَانِ أُخْرِجْ يَا فَاسِقُ، لَا سُلْطَانَ لَكَ عَلَيْهِمْ؛ هر گاه سفره پهن می شود، چهار هزار فرشته در اطراف آن گرد می آیند. چون بنده بگوید: بسم الله فرشتگان می گویند: خداوند، به غذایتان برکت دهد! سپس به شیطان می گویند: ای فاسق! بیرون شو. تو بر آنان، راه تسلط نداری. کافی، ج ۶، ص ۲۹۲.

حدیث ۳۰۲۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله : إِنَّ لِكُلِّ امْرِئٍ رِزْقًا هُوَ يَأْتِيهِ لَا مَحَالَةَ فَمَنْ رَضِيَ بِهِ بَوْرِكَ لَهُ فِيهِ وَ وَسِعَهُ وَ مَنْ لَمْ يَرْضَ بِهِ لَمْ يُبَارَكْ لَهُ فِيهِ وَ لَمْ يَسْعَهُ إِنَّ الرِّزْقَ لَيَطْلُبُ الرَّجُلَ كَمَا يَطْلُبُهُ أَجَلُهُ؛ هر کس روزی ای دارد که حتما به او خواهد رسید. پس هر کس به آن راضی شود، برایش پُر برکت خواهد شد و او را بس خواهد بود و هر کس به آن راضی نباشد، نه برکت خواهد یافت و نه او را بس خواهد بود. روزی در پی انسان است، آن گونه که اجلش در پی اوست. اعلام الدین، ص ۳۴۲.

حدیث ۳۰۲۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله : بَاكِرُوا طَلَبَ الرِّزْقِ وَ الْخَوَائِجِ فَإِنَّ الْعُدُوَّ بَرَكَهٌ وَ نَجَاحٌ؛ در پی روزی و نیازها، سحر خیز باشید؛ چرا که حرکت در آغاز روز، [مایه] برکت و پیروزی است. المعجم الاوسط، ج ۷، ص ۱۹۴، ح ۷۲۵۰.

حدیث ۳۰۲۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله : إِذَا دَخَلَ أَحَدُكُمْ بَيْتَهُ فَلْيَسَلِّمْ، فَإِنَّهُ يُنْزِلُ الْبَرَكَهَ وَ تُوْنِسُهُ الْمَلَائِكَةُ؛ هر گاه یکی از شما به خانه خود وارد می شود، سلام کند، چرا که سلام برکت می آورد و فرشتگان با سلام دهنده انس می گیرند. علل الشرایع، ج ۲، ص ۵۸۳، ح ۲۳.

حدیث ۳۰۳۰

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله : أَحَبُّ الْمَعْرُوفِ وَ أَهْلُهُ فَوَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ إِنَّ الْبَرَكَهَ وَ الْعَافِيَةَ مَعَهُمَا؛ نیکی و نیکوکاران را دوست بدارید. سوگند به آن که جانم به دست اوست، برکت و تندرستی، با نیکی و نیکوکاران است. کنز العمال، ح ۱۵۹۷۴.

حدیث ۳۰۳۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله : قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ... إِذَا قَالَ الْعَبْدُ: بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قَالَ اللَّهُ - جَلَّ جَلَالُهُ -: يَدَا عَبْدِي بِاسْمِي، وَ حَقٌّ عَلَيَّ أَنْ أُتَمِّمَ لَهُ أُمُورَهُ وَ أُبَارِكَ لَهُ فِي أَحْوَالِهِ؛ خداوند فرمود: ... هر گاه بنده بگوید: بسم الله الرحمن الرحيم، خدای متعال می گوید: بنده من با نام من آغاز کرد. بر من است که کارهایش را به انجام رسانم و او را در همه حال، برکت دهم. عیون اخبار الرضا، ج ۲، ص ۲۶۹، ح ۵۹.

حدیث ۳۰۳۲

امام صادق علیه السلام: الْمُؤْمِنُ إِذَا غَضِبَ لَمْ يُخْرِجْهُ غَضَبُهُ مِنْ حَقِّ وَإِذَا رَضِيَ لَمْ يَدْخُلْهُ رِضَاؤُهُ فِي بَاطِلٍ وَالَّذِي إِذَا قَدَرَ لَمْ يَأْخُذْ أَكْثَرَ مِمَّا لَهُ؛ چون خشمگین شود، خشمش او را از حق بیرون نبرد و چون خشنود شود، خشنودیش او را به باطل نکشاند و چون قدرت یابد بیش از حق خود نگیرد. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۲۰۹، ح ۸۵.

حدیث ۳۰۳۳

امام صادق علیه السلام: مَنْ غَضِبَ عَلَيْكَ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ وَلَمْ يَقُلْ فِيكَ سَوْءًا فَاتَّخَذَهُ لِنَفْسِكَ خَلِيلًا؛ هر کس سه بار بر تو خشم گرفت ولی به تو بد نگفت، او را برای خود به دوستی انتخاب کن. معدن الجواهر، ص ۳۴.

حدیث ۳۰۳۴

امام صادق علیه السلام: لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يَمْلِكْ نَفْسَهُ عِنْدَ غَضَبِهِ؛ کسی که هنگام خشم خوددار نباشد، از ما نیست. کافی، ج ۲، ص ۶۳۷، ح ۲.

حدیث ۳۰۳۵

امام باقر علیه السلام: أَيُّمَا رَجُلٍ غَضِبَ وَهُوَ قَائِمٌ فَلْيَجْلِسْ فَإِنَّهُ سَيَذْهَبُ عَنْهُ رِجْزُ الشَّيْطَانِ وَإِنْ كَانَ جَالِسًا فَلْيَقُمْ...؛ هر کس در حال ایستادن خشمگین شود، بنشیند که این کار به سرعت وسوسه شیطان را از او دور می‌کند و اگر نشسته است، برخیزد. بحارالأنوار، ج ۷۳، ص ۲۶۴، ح ۹.

حدیث ۳۰۳۶

امام باقر علیه السلام: إِنْ كُذِّبَتْ فَلَا تَغْضَبْ؛ اگر به تو نسبت دروغ دادند، خشمگین مشو. تحف العقول، ص ۲۸۴.

حدیث ۳۰۳۷

امام علی علیه السلام: أَخْضَرُ النَّاسِ جَوَابًا مَنْ لَمْ يَغْضِبْ؛ حاضر جواب‌ترین مردم کسی است که خشمگین نشود. غررالحکم، ج ۲، ص ۳۹۰، ح ۲۹۵۰.

حدیث ۳۰۳۸

امام علی علیه السلام: أَعْرِدِي عَدُوَّ لَلْمَرْءِ غَضَبُهُ وَشَهْوَتُهُ فَمَنْ مَلَكَهُمَا عَلَتْ دَرَجَتُهُ وَبَلَغَ غَايَتَهُ؛ بدترین دشمن آدمی خشم و شهوت اوست، پس هر کس آن دو را در اختیار بگیرد، مقامش بالا می‌رود و به هدفش می‌رسد. غررالحکم، ح ۳۲۶۹.

حدیث ۳۰۳۹

امام علی علیه السلام: أَقْدَرُ النَّاسِ عَلَى الصَّوَابِ مَنْ لَمْ يَغْضَبْ؛ تواناترین مردم در تشخیص درست کسی است که خشمگین نشود.

غررالحکم، ج ۲، ص ۴۰۸، ح ۳۰۴۷.

حدیث ۳۰۴۰

امام علی علیه السلام: كُنْ بَطِيءَ الْغَضَبِ سَرِيْعَ الْفَيْءِ مُجِبًا لِقَبُولِ الْعُذْرِ؛ دیر خشم و زود گذشت باش و قبولِ عذر را دوست بدار.
غررالحکم، ج ۴، ص ۶۰۷، ح ۷۱۶۵.

حدیث ۳۰۴۱

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: إِنَّ الْغَضَبَ مِنَ الشَّيْطَانِ وَإِنَّ الشَّيْطَانَ خُلِقَ مِنَ النَّارِ وَإِنَّمَا تُطْفَأُ النَّارُ بِالْمَاءِ فَإِذَا غَضِبَ أَحَدُكُمْ فَلْيَتَوَضَّأْ؛ خشم از شیطان و شیطان از آتش آفریده شده است و آتش با آب خاموش می شود، پس هر گاه یکی از شما به خشم آمد، وضو بگیرد. نهج الفصاحه، ح ۶۶۰.

حدیث ۳۰۴۲

امام علی علیه السلام می فرماید: إِنَّكَ مُقَوِّمٌ بِأَدْبِجِكَ، فَرَبِّنُهُ بِالْحِلْمِ؛ ارزش تو به ادب توست، پس آن را با بردباری آراسته کن.
غررالحکم، ج ۳، ص ۵۷، ح ۳۸۱۳.

حدیث ۳۰۴۳

امام علی علیه السلام می فرماید: اِحْتَجِبْ عَنِ الْغَضَبِ بِالْحِلْمِ، وَغَضَّ عَنِ الْوَهْمِ بِالْفَهْمِ؛ با بردباری خود را از خشم پنهان کن و با فهم و دانایی از وهم و خیال چشم ببوش. غررالحکم، ج ۲، ص ۱۹۹، ح ۲۳۶۵.

حدیث ۳۰۴۴

امام علی علیه السلام می فرماید: لَيْسَ الْخَيْرُ أَنْ يَكْثُرَ مَالُكَ وَوَلَدُكَ، وَلَكِنَّ الْخَيْرَ أَنْ يَكْثُرَ عِلْمُكَ وَ يَعْظَمَ حِلْمُكَ؛ خیر آن نیست که ثروت و فرزندان زیاد شود، بلکه خیر آن است که دانش بسیار و بردباریت افزون گردد. نهج البلاغه، حکمت ۹۴.

حدیث ۳۰۴۵

امام علی علیه السلام می فرماید: مَنْ غَاظَكَ بِقُبْحِ السَّفَةِ عَلَيْكَ، فَغِظْهُ بِحُسْنِ الْحِلْمِ عَنْهُ؛ هر کس با زشتی سبکسری تو را خشمگین کرد تو با زیبایی بردباری او را به خشم آور. غررالحکم، ج ۵، ص ۳۳۳، ح ۸۶۲۰.

حدیث ۳۰۴۶

امام علی علیه السلام می فرماید: مَنْ حَلَمَ عَنِ عِدُوِّهِ ظَفَرَ بِهِ؛ هر کس در مقابل دشمن بردبار باشد بر او پیروز می شود. کنزالفوائد، ص ۱۴۷.

حدیث ۳۰۴۷

امام علی علیه السلام می فرماید: لَيْسَ الْحَلِيمُ مَنْ عَجَزَ فَهَجِمَ وَإِذَا قَدَرَ انْتَقَمَ، إِنَّمَا الْحَلِيمُ مَنْ إِذَا قَدَرَ عَفَا وَكَانَ الْحِلْمُ غَالِبًا عَلَى كُلِّ أَمْرِهِ؛ کسی که چون ناتوان شود هجوم برد و چون قدرت یابد انتقام گیرد بردبار نیست، بلکه بردبار کسی است که قدرت داشته باشد اما گذشت کند و بردباری بر تمامی امور او غالب باشد. غررالحکم، ج ۵، ص ۹۱، ح ۷۵۲۹.

حدیث ۳۰۴۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله : يَا عَلِيُّ إِذَا أَرَدْتَ أَمْرًا فَاسْتَخِرْ رَبَّكَ ثُمَّ ارْضَ بِمَا يَخِيرُ لَكَ تَسِعِدُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ؛ ای علی! هرگاه خواستی کاری را انجام دهی از پروردگارت خیر بخواه و آنگاه به آنچه او خواست خشنود باش تا در دنیا و آخرت سعادتمند گردی. میراث حدیث شیعه، ج ۲، ص ۳۳، ح ۱۱۳.

حدیث ۳۰۴۹

امام صادق علیه السلام : عَلَيْكُمْ بِالذُّعَاءِ ، فَإِنَّكُمْ لَا تَقْرَبُونَ إِلَيَّ بِمِثْلِهِ ، وَلَا تَتْرَكُوا صَغِيرَةً لِصَغَرِهَا أَنْ تَدْعُوا بِهَا ، إِنَّ صَاحِبَ الصُّغَارِ هُوَ صَاحِبُ الْكِبَارِ؛ شما را سفارش می کنم به دعا کردن، زیرا با هیچ چیز به مانند دعا به خدا نزدیک نمی شوید. و دعا کردن برای هیچ امر کوچکی را، به خاطر کوچک بودنش رها نکنید، زیرا حاجت‌های کوچک نیز به دست همان کسی است که حاجت‌های بزرگ به دست اوست. کافی، ج ۲، ص ۴۶۷، ح ۶.

حدیث ۳۰۵۰

امام علی علیه السلام : مَنْ تَرَكَ لِلَّهِ سُبْحَانَهُ شَيْئًا عَوَّضَهُ اللَّهُ خَيْرًا مِمَّا تَرَكَ؛ هر کس به خاطر خدای سبحان از چیزی بگذرد، خداوند بهتر از آن را به او عوض خواهد داد. غررالحکم، ح ۸۹۰۹.

حدیث ۳۰۵۱

امام صادق علیه السلام : مَنْ اسْتَيْخَرَ اللَّهَ رَاضِيًا بِمَا صَنَعَ اللَّهُ لَهُ خَارَ اللَّهُ لَهُ حَتْمًا؛ هر کس از خدا خیر بخواهد و به آنچه خدا خواسته راضی باشد، خداوند حتما برای او خیر خواهد خواست. کافی، ج ۸، ص ۲۴۱، ح ۳۳۰.

حدیث ۳۰۵۲

امام علی علیه السلام : الذُّكْرُ يُونِسُ اللَّبِّ وَبُنَيْرُ الْقَلْبِ وَيَسْتَنْزِلُ الرَّحْمَةُ؛ یاد خدا عقل را آرامش می دهد، دل را روشن می کند و رحمت او را فرود می آورد. غررالحکم، ح ۱۸۵۸.

حدیث ۳۰۵۳

امام علی علیه السلام : إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا أَرَادَ أَنْ يَقْرَأَ أَوْ يَعْمَلَ عَمَلًا فَيَقُولُ: بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ فَإِنَّهُ يُبَارِكُ لَهُ فِيهِ؛ هرگاه بنده‌ای بخواهد چیزی بخواند و یا کاری انجام دهد و بسم الله الرحمن الرحيم بگوید در کارش برکت داده می شود. بحار الأنوار، ج ۹۲، ص ۴۴۲، ح ۴۸.

حدیث ۳۰۵۴

حضرت مهدی (علیه السلام) می فرمایند: اگر طلب مغفرت و آمرزش برخی از شما برای یکدیگر نبود، هر کس روی زمین بود، هلاک می شد مگر آن شیعیان خاص که گفتارشان با کردارشان یکی است. مستدرک الوسائل، ج ۵، ص ۲۴۷، ح ۵۷۹۵.

حدیث ۳۰۵۵

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: به سبب غیبت مهدی (علیه السلام) سردرگمی به وجود می آید که گروهی گمراه می شوند و گروهی دیگر بر هدایت می مانند. بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۱۱۸.

حدیث ۳۰۵۶

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: امام و پیشوای خود را بشناس که اگر امام را شناختی، ظهور، زودتر روی دهد یا دیرتر، تو را زیانی نمی رسد. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۴۱.

حدیث ۳۰۵۷

امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: عجبت لمن عمل لدار الفناء و ترک دار البقاء؛ تعجب می کنم از کسی که برای خانه ناپایدار (دنیا) کار می کند، ولی خانه پایدار (آخرت) را ترک می کند. سیره پیشوایان، مهدی پیشوایی، صص ۴۲۷ و ۴۲۸.

حدیث ۳۰۵۸

شخصی در محضر امام سجاد (علیه السلام) گفت: خدایا! مرا از مردم بی نیاز کن! امام سجاد (علیه السلام) فرمودند: چنین دعا نکن؛ زیرا انسان ها به همدیگر نیازمندند، بلکه بگو: اللهم اغثنی عن شرار خلقک؛ خدایا! مرا از انسان های بد کار بی نیاز کن! سیره پیشوایان، مهدی پیشوایی، صص ۴۲۷ و ۴۲۸.

حدیث ۳۰۵۹

امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: کفی بنصر الله لک ان تری عدوک يعمل بمعاصی الله فیک؛ همین نصرت خدا بر تو بس که می بینی دشمن تو برای ضربه زدن به تو، به نافرمانی خدا روی آورده است. تحف العقول، ص ۴۴۸.

حدیث ۳۰۶۰

امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: من کرمت علیه نفسه هانت علیه الدنيا؛ هر که به کرامت نفس خود پی برد، دنیا در دیده اش خوار شد. تحف العقول، ص ۴۴۸.

حدیث ۳۰۶۱

امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: ان لسان ابن آدم یشرف علی جمیع جوارحه کل صباح فبقول کیف اصبحتم؟ فبقولون بخیر ان ترکتنا؛ زبان انسان هر روز صبح بر تمام اعضا و جوارحش وارد می شود و می گوید: چگونه صبح کردید؟ [اندام] می گویند: اگر تو ما را رها کنی، خوب و آسوده ایم؛ زیرا با تو ثواب و عذاب به ما می رسد. وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۱۸۹، ح ۱.

حدیث ۳۰۶۲

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اکرما اولادی و حسنوا آدابی؛ اولاد مرا اکرما کنید و آداب مرا نیکو انجام دهید. ینابیع الحکمه، ج ۳، ص ۲۱۸

حدیث ۳۰۶۳

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من اکرما اولادی فقد اکرمتنی ومن اهانتهم فقد اهانتنی؛ کسی که اولاد مرا اکرما و احترام کند، به من احترام کرده و کسی که به آنها اهانت کند، به من اهانت کرده است. ینابیع الحکمه، ج ۳، ص ۲۲۰

حدیث ۳۰۶۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله: إِنَّ الْمُسْلِمَ إِذَا غَلَبَهُ ضَعْفُ الْكَبِيرِ أَمَرَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ الْمَلِكَ أَنْ يَكْتُبَ لَهُ فِي حَالِهِ تِلْكَ مِثْلَ مَا كَانَ يَعْمَلُ وَهُوَ شَابٌ نَشِيطٌ صَحِيحٌ؛ مسلمان هنگامی که ضعف پیری بر او غلبه کند خداوند به فرشته‌ای دستور می دهد که در این حال اعمال (نیکی) را که او در جوانی و شادابی و سلامت انجام می داد، برایش بنویسد. کافی، ج ۳، ص ۱۱۳.

حدیث ۳۰۶۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله: مَنْ أَخْلَصَ لِلَّهِ أَرْبَعِينَ صَبَاحًا ظَهَرَتْ يَنَابِيعُ الْحِكْمَةِ مِنْ قَلْبِهِ عَلَى لِسَانِهِ؛ هر کس چهل روز خود را برای خدا خالص کند چشمه‌های حکمت از قلب وی بر زبانش جاری می شود. نهج الفصاحه، ح ۲۸۳۶.

حدیث ۳۰۶۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله: مَنْ سِرَّهُ أَنْ يَسْتَجِيبَ اللَّهُ لَهُ عِنْدَ الشَّدَائِدِ وَالْكَرْبِ فَلْيَكْثِرِ الدُّعَاءَ فِي الرَّخَاءِ؛ هر کس دوست دارد خداوند هنگام سختی‌ها و گرفتاری‌ها دعای او را اجابت کند، در هنگام آسایش، دعا بسیار کند. نهج الفصاحه، ح ۳۰۲۳.

حدیث ۳۰۶۷

امام سجاد علیه السلام: مَنْ لَمْ يَرْجُ النَّاسَ فِي شَيْءٍ وَرَدَّ أَمْرَهُ إِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ فِي جَمِيعِ أُمُورِهِ اسْتَجَابَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ لَهُ فِي كُلِّ شَيْءٍ؛ هر کس در هیچ کاری به مردم امید نبندد و همه کارهای خود را به خدای عزوجل واگذارد، خداوند هر خواسته‌ای که او داشته باشد اجابت کند. کافی، ج ۲، ص ۱۴۸، ح ۳.

حدیث ۳۰۶۸

امام علی علیه السلام: زَيْمًا سَأَلَتِ الشَّيْءَ فَلَا تُؤْتَاهُ وَأُوتِيَتْ خَيْرًا مِنْهُ عَاجِلًا أَوْ آجِلًا أَوْ صَيْرَفَ عَنكَ لِمَا هُوَ خَيْرٌ لَكَ، فَلَرُبَّ أَمْرٍ قَدْ طَلَبْتَهُ فِيهِ هَلَاكُكَ دِينَكَ لَوْ أُوتِيَتْهُ، فَلْتَكُنْ مَسْأَلَتَكَ فِيمَا يَبْقَى لَكَ جَمَالُهُ وَيُنْفِي عَنكَ وَبَالَهُ؛ گاه چیزی را (از خدا) می خواهی اما به تو داده نمی شود و دیر یا زود بهتر از آن به تو داده می شود، یا به خاطر آنچه خیر و مصلحت تو در آن است از برآورده شدن خواسته‌ات دریغ می شود، زیرا بسا خواسته‌ای که اگر برآورده شود به نابودی و تباهی دین تو می انجامد، پس، چیزی بخواه که زیبایی و نیکیش برایت می ماند و پیامد سوئی ندارد. نهج البلاغه، نامه ۳۱.

حدیث ۳۰۶۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله : يَا عَلِيُّ مَنْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ فَشَكَرَ وَإِذَا ابْتُلِيَ فَصَبَرَ وَإِذَا أَسَاءَ اسْتِغْفَرَ دَخَلَ الْجَنَّةَ مِنْ أَيِّ بَابٍ شَاءَ؛ ای علی هر کس شکر گزار نعمت خدا باشد و چون گرفتار شد صبر نماید و اگر مرتکب گناهی شد توبه کند، از هر دری که بخواهد وارد بهشت می‌شود. میراث حدیث شیعه، ج ۲، ص ۳۱، ح ۹۹.

حدیث ۳۰۷۰

امام علی علیه السلام : مَنْ جَعَلَ الْحَمْدَ خِتَامَ النُّعْمَةِ جَعَلَهُ اللَّهُ سُبْحَانَهُ مِفْتَاحَ الْمَزِيدِ؛ هر کس شکر خدا را پایان نعمت قرار دهد، خداوند سبحان آن شکر را کلید افزایش نعمت‌ها قرار خواهد داد. غررالحکم، ح ۸۸۹۸.

حدیث ۳۰۷۱

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنِ أَحَبَّ أَنْ يَكُونَ أَعْنَى النَّاسِ فَلْيَكُنْ بِمَا فِي يَدِ اللَّهِ أَوْتَقَى مِنْهُ بِمَا فِي يَدِهِ؛ هر کس دوست دارد بی‌نیازترین مردم باشد، باید به آنچه در دست خداست مطمئن‌تر باشد تا آنچه به دست خودش دارد. نهج الفصاحه، ح ۲۷۹۸.

حدیث ۳۰۷۲

امام رضا علیه السلام : مَنْ اتَّقَى اللَّهَ يُتَّقَى وَ مَنْ أَطَاعَ اللَّهَ يُطَاعُ؛ هر کس حریم خدا را حفظ کند، حرمتش حفظ می‌شود و هر کس خدا را اطاعت کند، اطاعت می‌شود. کافی، ج ۱، ص ۱۳۷، ح ۳.

حدیث ۳۰۷۳

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أَصْلَحَ سِرِّيرَتَهُ أَصْلَحَ اللَّهُ عِلَانِيَتَهُ؛ هر کس باطن خود را اصلاح نماید، خداوند ظاهر او را اصلاح می‌کند. نهج الفصاحه، ح ۲۹۷۶.

حدیث ۳۰۷۴

امام علی علیه السلام : مَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يَكُنْ سَبِيلُ الرَّشَادِ سَبِيلَهُ وَنُورُ التَّقْوَى دَلِيلَهُ وَ مَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُخْطِئُ السَّدَادَ كُلَّهُ وَ لَنْ يَضُرَّ إِلَّا نَفْسَهُ؛ هر کس از خدا و رسولش پیروی کند راهش راه هدایت و راهنمایش نور تقوا خواهد بود و هر کس خدا و رسولش را نافرمانی کند همه درستی‌ها را از دست می‌دهد و جز به خودش زیان نمی‌رساند. کافی، ج ۵، ص ۳۷۱.

حدیث ۳۰۷۵

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أَكْثَرَ مِنَ الْإِسْتِغْفَارِ جَعَلَ اللَّهُ لَهُ مِنْ كُلِّ هَمٍّ فَرَجًا وَمِنْ كُلِّ ضَيْقٍ مَخْرَجًا وَرَزَقَهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ؛ هر کس بسیار استغفار کند خدا برای او از هر غمی گشایش، از هر تنگنایی رهایی و از جایی که انتظار ندارد روزی می‌دهد. نهج الفصاحه، ح ۲۹۴۱.

حدیث ۳۰۷۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله : مَنْ حَاوَلَ أَمْرًا بِمَعْصِيَةِ اللَّهِ كَانَ أَبْعَدَ لَهُ مِنْ رَجَا وَأَقْرَبَ مِمَّا اتَّقَى؛ کسی که با معصیت و نافرمانی خدا به دنبال کاری باشد به آنچه امید دارد، زودتر از دستش می‌رود و از آنچه می‌ترسد، زودتر به سرش می‌آید. بحار الأنوار، ج ۷۷، ص ۱۷۸، ح ۱۰.

حدیث ۳۰۷۷

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ كُلَّ يَوْمٍ: أَنَا رَبُّكُمْ الْعَزِيزُ، فَمَنْ أَرَادَ عِزَّ الدَّارَيْنِ فَلْيُطِيعِ الْعَزِيزَ؛ خدای تعالی هر روز می‌فرماید: من پروردگار عزیز شما هستم، پس هر کس خواهان عزت دو جهان است باید که از خدای عزیز اطاعت کند. کنز العمال، ح ۴۳۱۰۱.

حدیث ۳۰۷۸

امام علی علیه السلام: وَلَوْ أَنَّ النَّاسَ حِينَ تَنْزِلُ بِهِمُ النَّقْمَ وَتَرَوُلُ عَنْهُمْ النَّعْمَ، فَزِعُوا إِلَى رَبِّهِمْ بِصِدْقٍ مِنْ نِيَّتِهِمْ وَوَلَّهِ مِنْ قُلُوبِهِمْ، لَرَدَّ عَلَيْهِمْ كُلَّ شَارِدٍ، وَأَصْلَحَ لَهُمْ كُلُّ فَاسِدٍ؛ اگر مردم به هنگامی که بلاها بر آنان فرود می‌آید و نعمت‌ها از دستشان می‌رفت، با نیت‌های خوب و دلی مشتاق به پروردگارشان پناه می‌بردند، بی‌گمان هر از دست رفته‌ای به آنان باز می‌گشت و هر فاسدی اصلاح می‌شد. نهج البلاغه، خطبه ۱۷۸.

حدیث ۳۰۷۹

امام علی (علیه السلام) می‌فرمایند: برتر از درخواستِ توبه، ترکِ گناه است. (غررالحکم، باب توبه)

حدیث ۳۰۸۰

امام علی (علیه السلام) می‌فرمایند: دین ندارد آن کس که توبه را به تأخیر اندازد. (غررالحکم، باب توبه)

حدیث ۳۰۸۱

امام علی (علیه السلام) می‌فرمایند: کسی که توبه خود را به تأخیر اندازد (و امروز و فردا کند باید بداند که) در معرض بزرگترین خطر، یعنی یورش و هجوم مرگ، قرار دارد. (غررالحکم، باب توبه)

حدیث ۳۰۸۲

امام علی (علیه السلام) می‌فرمایند: توبه عبارت است از پشیمانی در دل و آمرزش خواهی با زبان و ترکِ گناه به وسیله اعضا و تصمیم قلبی که دیگر به گناه باز نگردد. (غررالحکم، باب توبه)

حدیث ۳۰۸۳

امام علی (علیه السلام) می‌فرمایند: توبه پاک کننده (گناه) است. (غررالحکم، باب توبه)

حدیث ۳۰۸۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: در رأی و اندیشه خود، آدم ترسو را شریک مساز (و با او در کارها مشورت نکن) که تصمیم تو را در کارها سست گرداند و برای تو چیزی را که بزرگ نیست بزرگ جلوه دهد. (غررالحکم، باب ترس)

حدیث ۳۰۸۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ترس بسیار از ناتوانی نفس و سستی یقین خواهد بود. (غررالحکم، باب ترس)

حدیث ۳۰۸۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از بزدلی و ترس پرهیزید که ننگ و نقصان است. (غررالحکم، باب ترس)

حدیث ۳۰۸۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ترس آفتی است (در جنگ و یا در هر کار) و عجز نشان دادن از خود، از سبک عقلی است. (غررالحکم، باب ترس)

حدیث ۳۰۸۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نگهداری و حفظ تجربه (و به کار بردن آن) از دور اندیشی است. (غررالحکم، باب تجربه)

حدیث ۳۰۸۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که تجربه ها را نگاه دارد (و به کار بندد) کارهایش به درستی و صواب انجامد. (غررالحکم، باب تجربه)

حدیث ۳۰۹۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که خود را از تجربه ها بی نیاز بداند سرانجام کارها را نبیند. (غررالحکم، باب تجربه)

حدیث ۳۰۹۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که تجربه آموزد بر دور اندیشی خود بیفزاید. (غررالحکم، باب تجربه)

حدیث ۳۰۹۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که تجربه را استوار سازد (و به کار بندد) از هلاکت و نابودی سالم ماند. (غررالحکم، باب تجربه)

حدیث ۳۰۹۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که تجربه اش بسیار باشد کمتر گول می خورد. (غررالحکم، باب تجربه)

حدیث ۳۰۹۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که تجربه اش کم باشد فریب می خورد. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث ۳۰۹۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برای ادب انسان تجربه ها کافی است. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث ۳۰۹۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برای اندرز خردمندان همان تجربه هایی که آموخته اند کافی است. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث ۳۰۹۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: در هر تجربه ای پندی (نهفته) است. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث ۳۰۹۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اندیشه و رأی مرد به مقدار تجربه او است. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث ۳۰۹۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بهترین چیزی که تجربه کنی آن است که تو را پند دهد. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث ۳۱۰۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حفظ و نگهداشتن تجربه ها سر عقل و خرد (و قوام و اساس آن) است. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث ۳۱۰۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: میوه و ثمره تجربه (در کارها) انتخاب نیک است. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث ۳۱۰۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی خردمند کسی است که تجربه ها اندرزش داده باشند. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث ۳۱۰۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دارترین مردم در درستی رأی و اندیشه ، مردمان با تجربه هستند. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث ۳۱۰۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش کسی است که تجربه ها او را کار کشته کرده و سختی های روزگار او را پاک

نموده است. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث ۳۱۰۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: تجربه ها پایان نپذیرد و شخص عاقل از آنها بر دانش خود بیفزاید. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث ۳۱۰۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: تجربه آزموده (یا تجربه کننده) از طیب (نا آزموده) داناتر است. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث ۳۱۰۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: عاقل و خردمند کسی است که تجربه ها او را اندرز دهد. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث ۳۱۰۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: تجربه ، پند و عبرت به بار آورد. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث ۳۱۰۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: تجربه ها هر کدام دانشی بهره مند است. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث ۳۱۱۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیشی در نگهداری و یاد داشت تجربه است. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث ۳۱۱۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: روز ها (و روزگار ها) تجربه ها را سود دهد. (و هر حادثه ای بر تجربه آدمی بیفزاید) (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث ۳۱۱۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: تجربه ها پایان نپذیرد. (و پیوسته انسان باید در حال تجربه آموزی باشد) (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث ۳۱۱۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کارها (و وقایع روزگار) شبیه یکدیگرند. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث ۳۱۱۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پیروزی به دور اندیشی است و دور اندیشی به استفاده از تجربه هاست. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث ۳۱۱۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آن کس که بدون آگاهی (از احکام شرعی تجارت و) داد و ستد کند ، در ربا غوطه ور شود. (غررالحکم ، باب تجارت)

حدیث ۳۱۱۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: تأنی و پر حوصلگی و سر صبر انجام دادن هر کاری پسندیده است جز در فرصتهایی که برای کارهای خیر پیش آمده (که باید عجله کرد) (غررالحکم ، باب تأنی)

حدیث ۳۱۱۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر کس با تأنی و آرامش کار کند از لغزشها ایمن باشد. (غررالحکم ، باب تأنی)

حدیث ۳۱۱۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که با تأنی کار می کند موفق است اگر چه در این راه به هلاکت رسد. (غررالحکم ، باب تأنی)

حدیث ۳۱۱۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پیوند ده شتاب را به تأنی، و سطوت و وقار خود را به نرمی، و شرّ خود را به خیر و نیکی، و عقل و خرد را در برابر هوا و هوس یاری ده تا خردمند شوی. (غررالحکم ، باب تأنی)

حدیث ۳۱۲۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بر تو باد به تأنی که به راستی کسی که تأنی به خرج دهد به موفقیت در کار شایسته است. (غررالحکم ، باب تأنی)

حدیث ۳۱۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پشت گرمی کار در تأنی و حوصله کردن در آن است. (غررالحکم ، باب تأنی)

حدیث ۳۱۲۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حوصله و تأنی در کار موجب رسیدن به درستی در آن کار است. (غررالحکم ، باب تأنی)

حدیث ۳۱۲۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به درستی نرسد کار کسی که حوصله و تأتی در کار ندارد. (غررالحکم ، باب تأتی)

حدیث ۳۱۲۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: وقار و تأتی نیکو است. (غررالحکم ، باب تأتی)

حدیث ۳۱۲۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: عطا کردن به نیازمند را به فردا مینداز و همین امروز انجام ده چون نمی دانی فردا بر سر تو و او چه خواهد آمد و چه بسا موفق به این کار نشوی. (غررالحکم ، باب تأخیر)

حدیث ۳۱۲۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: رسم بزرگان نیست که انعام و بخشش را به تأخیر اندازند. (غررالحکم ، باب تأخیر)

حدیث ۳۱۲۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشبخت کسی است که از دیگران موعظه بپذیرد و بدبخت کسی است که فریفته هوس و نخوت خویش گردد. نهج البلاغه، خ ۸۵

حدیث ۳۱۲۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آگاه باشید آن کس که به خویش کمک نکند و واعظ و مانعی از درون جانش برای او فراهم نگردد از دیگران واعظ و مانعی نخواهد یافت. (نهج البلاغه ، خطبه ۸۹)

حدیث ۳۱۲۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برای برادر خود پند را خالص گردان خواه برایش خوش آیند باشد یا ناخوش آیند. (نهج البلاغه ، ن ۳۱)

حدیث ۳۱۳۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بزرگ ترین توفیق برای انسان ، پذیرش نصیحت است. (شرح غررالحکم ، ج ۶، ص ۲۰)

حدیث ۳۱۳۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دلت را با موعظه زنده بدار. (نهج البلاغه ، ن ۳۱)

حدیث ۳۱۳۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پند و اندرز چه هدیه خوبی است. نهج البلاغه

حدیث ۳۱۳۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: چه دور است خیر و خوبی از کسی که اندوهش شکم و عورت او است. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث ۳۱۳۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پر خوری که انسان را به رنج اندازد از زیرکی و دریافت نیز او را باز دارد. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث ۳۱۳۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: چگونه پاک و صاف گردد فکر و اندیشه کسی که سیری و پرخوری را ادامه می دهد. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث ۳۱۳۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هنگامی که شکم از مال مباح پر شد، دل از رسیدن به صلاح کور گردد. (وای به حال مال حرام) (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث ۳۱۳۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شکم آدمی، دشمن او است. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث ۳۱۳۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برای پارسایی ، سیری بد قرین و همراهی است. (غررالحکم، باب پرخوری)

حدیث ۳۱۳۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مبعوض ترین بندگان در پیشگاه خدای سبحان کسی است که اندوهش شکم و عورت او است. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث ۳۱۴۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که چهار پایان اندوهشان شکمشان می باشد. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث ۳۱۴۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بپرهیز از پرخوری که هر کس بدان دچار شد در دهانش بسیار و خواب هایش آشفته و پریشان گردد. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث ۳۱۴۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شکم و عورت خود را نگه دار که بلا- و گرفتاری تو در آن دو است. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث ۳۱۴۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سیر غذا خوردن، گردن فرازی و تبختر به بار آرد و پارسایی را تباه سازد. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث ۳۱۴۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پر خوری ، پرده و حجاب زیر کی گردد. (غررالحکم ، باب پر خوری)

حدیث ۳۱۴۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پر خوری حکمت و فرزاندگی را تباه سازد. (غررالحکم ، باب پر خوری)

حدیث ۳۱۴۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بهترین مردم کسی است که در تنگدستی ایثارگر و پر شکیب باشد. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۳۱۴۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نهایت بزرگواری ها ایثار است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۳۱۴۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به وسیله ایثار و برگزیدن دیگران بر خود آنان را فرمانبر خویش گردان. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۳۱۴۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به وسیله ایثار آدمی شایسته نام بزرگواری است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۳۱۵۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سخت بپرهیز از این که آنچه را مردم در آن یکسان بهره دارند برای خود برگزینی، و این که خود را از آنچه برای هر بیننده آشکار گردیده به غفلت واداری و به خود اختصاص دهی، که آن از تو گرفته و به دیگری داده خواهد شد. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث ۳۱۵۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آن که نهان خود را اصلاح نماید، خدا آشکار او را نیکو گرداند، و آن که به کار دینش همت گمارد، خداوند کار دنیای او را سامان دهد، و آن که رابطه خود و خدا را نیکو گرداند، خداوند رابطه او و مردمان را نیکو دارد. نهج البلاغه

حدیث ۳۱۵۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بی شک دوست حضرت محمد (ص) کسی است که خدا را فرمان برد اگر چه خویشاوندی او با آن حضرت دور باشد. (نهج البلاغه، خ ۹۲)

حدیث ۳۱۵۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ... و (رسول خدا (ص)) پرچم حق را در میان ما بر جای نهاد، کسی که از آن پیش افتد از دین بیرون است، و آن که پس بماند تباہ و سرنگون و آن که همراهی کند رستگار خواهد شد. (نهج البلاغه، خ ۹۹)

حدیث ۳۱۵۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که ریشه اش ناپاک باشد حضور او (و مصاحبش) بد باشد. (غررالحکم، باب اصل)

حدیث ۳۱۵۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بر شما باد که برای خواستن حاجت نزد مردمان شریف النفس که دارای ریشه و اصلی پاک هستند بروید، که حاجت نزد آنها زودتر بر آورده گردد آنها نزد شما پاکیزه تر از دیگران هستند. (غررالحکم، باب اصل)

حدیث ۳۱۵۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کار بد، دلیل پستی اصل و نسب است. (غررالحکم، باب اصل)

حدیث ۳۱۵۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کار زیبا، خیر از پاکی ریشه و نژاد می دهد. (غررالحکم، باب اصل)

حدیث ۳۱۵۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هنگامی که اصل و ریشه مرد گرامی باشد، حضور و غیاب او نیز گرامی است. (غررالحکم، باب اصل)

حدیث ۳۱۵۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوری کردن از تبذیر و به کار بردن تدبیر نیکو از نشانه‌های عقل است. (غررالحکم، باب تبذیر و اسراف)

حدیث ۳۱۶۰

امام علی (علیه السلام) می فرماید: کسی که به تبتذیر افتخار کند به افلاس و ننداری دچار شده و حقیر گردد. (غررالحکم ، باب تبتذیر و اسراف)

حدیث ۳۱۶۱

امام علی (علیه السلام) می فرماید: بر تو باد که تبتذیر و اسراف را واگذارده و به عدل و انصاف خو بگیری. (غررالحکم ، باب تبتذیر و اسراف)

حدیث ۳۱۶۲

حضرت محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: هر که میانه روی کند خدا بی نیازش کند و هر که اسراف کند خدا فقیرش کند و هر که فروتنی کند خدایش بردارد و هر که بزرگی فروشد خدایش در هم شکنند. (نهج الفصاحه ، ح ۲۹۳۹)

حدیث ۳۱۶۳

حضرت محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: هر که اندازه نگهدارد خدایش روزی دهد و هر که اسراف کند خدایش محروم دارد. (نهج الفصاحه ، ح ۲۷۵۴)

حدیث ۳۱۶۴

حضرت محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: استوار باش و رفتار خویش را درباره مردم نیک ساز. (نهج الفصاحه ، ح ۲۸۵)

حدیث ۳۱۶۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: نشانه میمنت زن این است که خواستگاریش آسان و مهرش سبک باشد. (نهج الفصاحه ، ح ۹۲۹)

حدیث ۳۱۶۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: هر جوانی در آغاز جوانی زن بگیرد ، شیطان وی بانگ بر آورد ، وای بر او ، دین خود را از دستبرد من محفوظ داشت. (به شرط رعایت آداب همسررداری) (نهج الفصاحه ، ح ۱۰۳۴)

حدیث ۳۱۶۷

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: خدا چیزی را حلال نکرده که نزد وی از طلاق دشمن تر باشد. (نهج الفصاحه ، ح ۲۶۰۹)

حدیث ۳۱۶۸

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: وقتی کسی که خلق و دین وی مایه رضایت است به خواستگاری می آید، به او زن دهید و اگر چنین نکنید فتنه و فساد در زمین فراوان خواهد شد. (نهج الفصاحه، ح ۱۳۰)

حدیث ۳۱۶۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به آقایی نرسد کسی که از ادب تهی است. غررالحکم و دررالکلم، باب ادب

حدیث ۳۱۷۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که شیفته ادب گردد خود را آراسته است. غررالحکم و دررالکلم، باب ادب

حدیث ۳۱۷۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که بر ادب خدای تعالی اصلاح نشود (و به دستورات الهی عمل نکند) بر ادب خود (که آن را ادب پندارد) اصلاح نگردد. غررالحکم و دررالکلم، باب ادب

حدیث ۳۱۷۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که شیدا و شیفته ادب باشد بدیهایش اندک شود. غررالحکم و دررالکلم، باب ادب

حدیث ۳۱۷۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که پستی ادبش او را بر زمین اندازد، شرافت حسبش او را بلند نگرداند. غررالحکم و دررالکلم، باب ادب

حدیث ۳۱۷۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که حسبش او را بر زمین نشاند (و سبب کمال و فضیلت او نگردد) ادبش او را بر خیزاند (و به جایگاه عالی رساند) غررالحکم و دررالکلم، باب ادب

حدیث ۳۱۷۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برای ادب کردن خویشتن، همان پرهیز کردن از آنچه را برای دیگران خوش نداری تو را کافی است. غررالحکم و دررالکلم، باب ادب

حدیث ۳۱۷۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ادب اندک، بهتر است از نسب بسیار. غررالحکم و دررالکلم، باب ادب

حدیث ۳۱۷۷

امام علی (علیه السلام) می فرماید: هر حسب و افتخاری پایان پذیرد مگر عقل و ادب. غررالحکم و دررالکلم، باب ادب

حدیث ۳۱۷۸

امام علی (علیه السلام) می فرماید: هر چیزی ادب (خاص) خود را دارد. غررالحکم و دررالکلم، باب ادب

حدیث ۳۱۷۹

امام علی (علیه السلام) می فرماید: طلب کردن ادب، زیبایی حسب است. غررالحکم و دررالکلم، باب ادب

حدیث ۳۱۸۰

امام علی (علیه السلام) می فرماید: جوینده ادب، دور اندیش تر از جوینده طلا است. غررالحکم و دررالکلم، باب ادب

حدیث ۳۱۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرماید: صلاح عقل، ادب است. غررالحکم و دررالکلم، باب ادب

حدیث ۳۱۸۲

امام علی (علیه السلام) می فرماید: وسیله تزکیه و پاکسازی اخلاق، ادب نیکو است. غررالحکم و دررالکلم، باب ادب

حدیث ۳۱۸۳

امام علی (علیه السلام) می فرماید: عقل خود را با ادب بیفروز همان گونه که آتش با هیزم افروخته گردد. غررالحکم و دررالکلم، باب ادب

حدیث ۳۱۸۴

امام علی (علیه السلام) می فرماید: حسب و افتخار داشتن ادب، شریف تر از حسب و افتخار کردن به نسب (و پدران گذشته) است. غررالحکم و دررالکلم، باب ادب

حدیث ۳۱۸۵

امام علی (علیه السلام) می فرماید: ادب کردن نفس خود را خود به عهده گیرید و از شیفتگی و کشش عادتها (ی ناپسند) آن را باز گردانید و باز دارید. غررالحکم و دررالکلم، باب ادب

حدیث ۳۱۸۶

امام علی (علیه السلام) می فرماید: شرافت آدمی به عقل و ادب است نه به مال و حسب. غررالحکم و دررالکلم، باب ادب

حدیث ۳۱۸۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بهترین ادبها آن است که انسان حدّ و اندازه خود را بداند و در همان حدّ بماند و از اندازه خود تجاوز نکند. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث ۳۱۸۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که مردمان به ادب شایسته، نیازمندترند از نیاز به طلا و نقره. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث ۳۱۸۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که نیاز خردمندان به ادب همانند نیاز کشت و زراعت است به باران. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث ۳۱۹۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ادب در انسان همچون درختی است که ریشه اش عقل و خرد است. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث ۳۱۹۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ادب (هر کس) صورتی (و نمودی) از عقل او است. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث ۳۱۹۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: میراثی ماندگارتر و سودمندتر از ادب نیست. نهج البلاغه

حدیث ۳۱۹۳

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بیماری تازیانه خدا در زمین است ، که به وسیله آن بندگان خویش را ادب می کند. (نهج الفصاحه ، ح ۳۱۰۱)

حدیث ۳۱۹۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که ادب ندارد عقل ندارد. (نهج الفصاحه ، ح ۳۰۶۱)

حدیث ۳۱۹۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هیچ پدری مالی بهتر از ادب نیک، به فرزند خود نداده است. (نهج الفصاحه ، ح ۲۶۱۳)

حدیث ۳۱۹۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خدا بنده ای را پست نمی شمارد مگر آن که علم و ادب را از او فرو گذارد.
(نهج الفصاحه ، ح ۲۵۶۸)

حدیث ۳۱۹۷

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: از همه مومنان اسلام آن کس بهتر است که مسلمانان از دست و زبانش در امان باشند و از همه مومنان ایمان آن کس بهتر است که اخلاق وی نیکتر است. (نهج الفصاحه ، ح ۴۱۵)

حدیث ۳۱۹۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خصومت کردن با مردم ، مبداء هلاکت است . (شرح غررالحکم ، ج ۱ ، ص ۲۰۲)

حدیث ۳۱۹۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با ریشه کن کردن بدی از سینه خود، بدی را از سینه دیگران ، بیرون کن! نهج البلاغه

حدیث ۳۲۰۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که اخلاقش را اصلاح نکند گرفتاری هایش زیاد شود. (تحف العقول ، ص ۲۳۷)

حدیث ۳۲۰۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اگر قرار است تعصّبی در کار باشد باید به خاطر اخلاق پسندیده ، کردار نیک و کارهای خوب باشد. نهج البلاغه

حدیث ۳۲۰۲

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر کجا هستی از خدا بترس ؛ به دنبال گناه ، کار نیک انجام بده تا آن را محو کند و با مردم خوش اخلاق و نیکو رفتار باش. (نهج الفصاحه ، ح ۴۶)

حدیث ۳۲۰۳

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بهترین چیزی که به مرد داده اند ، خوی نیک است و بدترین چیزی که به مرد داده اند سیرت بد است در صورت نیک. (نهج الفصاحه ، ح ۱۵۲۹)

حدیث ۳۲۰۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خداوند برای هر عملی، پاداشی و برای هر چیز، حسابی و برای هر اجلی و مرگی نوشته ای قرار داده است. غررالحکم ، باب اجل

حدیث ۳۲۰۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که مرگش نزدیک شود، چاره و حيله هایش او را یاری نکند (و به کارش نیاید) غررالحکم، باب اجل

حدیث ۳۲۰۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پیشی گیرید بر مرگ که به راستی نزدیک است که امید از مردم بریده شود، و مرگ ایشان را دریابد. غررالحکم، باب اجل

حدیث ۳۲۰۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خدا رحمت کند کسی را که پیشی گیرد بر اجل، و نیکو کند عمل خود را برای سرای جاویدان و جایگاه کرامت خویش. غررالحکم، باب اجل

حدیث ۳۲۰۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نفسهای آدمی گامهایی است که به سوی مرگ بر می دارد. غررالحکم، باب اجل

حدیث ۳۲۰۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: چه امیدی به ماندن دارد کسی که بالاخره روزی را در پیش دارد که از آن نگذرد، و مرگش در آن روز فرا رسد، و خواهان شتابانی از اجل خود را از پی دارد که او را دنبال کند. غررالحکم، باب اجل

حدیث ۳۲۱۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: در جایگاه خود فرود نیاورده مرگ را کسی که فردا را از عمر خود به شمار آورد. غررالحکم، باب اجل

حدیث ۳۲۱۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گذشتن ساعتها از فرا رسیدن زمان مرگ خبر دهد. غررالحکم، باب اجل

حدیث ۳۲۱۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اگر سر رسید مرگ و مسیرش را ببینید آرزو و فریبکاری آن را دشمن و مبعوض می دارید. غررالحکم، باب اجل

حدیث ۳۲۱۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اگر در نزدیکی مرگ و فرا رسیدن آن اندیشه می کردید قطعا شیرینی زندگی و خوشی آن در کام شما تلخ می شد. غررالحکم، باب اجل

حدیث ۳۲۱۴

امام علی (علیه السلام) می فرماید: اگر مرگ‌ها آشکار گردد آرزوها رسوا شود. غررالحکم، باب اجل

حدیث ۳۲۱۵

امام علی (علیه السلام) می فرماید: اجل و مرگ هر یک از انسانها راننده ای است که او را به سوی مرگ می راند و به جلو می برد. غررالحکم، باب اجل

حدیث ۳۲۱۶

امام علی (علیه السلام) می فرماید: کسی که نگران مرگش باشد آرزویش را کوتاه گرداند. غررالحکم، باب اجل

حدیث ۳۲۱۷

امام علی (علیه السلام) می فرماید: چه بسیار انسانی که برای انجام عمل امروز و فردا کند تا ناگهان مرگ بر او شبیخون زند. غررالحکم، باب اجل

حدیث ۳۲۱۸

امام علی (علیه السلام) می فرماید: اهل دنیا هر چیز مدّت داری را به امروز و فردا کردن بهانه جویی کنند و به تأخیر اندازند. غررالحکم، باب اجل

حدیث ۳۲۱۹

امام علی (علیه السلام) می فرماید: یاد مرگ از دلها تان رخت بر بسته، و آرزوهای دروغین نزد شما جای گرفته. غررالحکم، باب اجل

حدیث ۳۲۲۰

امام علی (علیه السلام) می فرماید: در هر لحظه ای اجلی است (که ممکن است در همان لحظه اجل فرا رسد) غررالحکم، باب اجل

حدیث ۳۲۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرماید: هنگام شبیخون مرگ‌ها، آرزوها رسوا شود. غررالحکم، باب اجل

حدیث ۳۲۲۲

امام علی (علیه السلام) می فرماید: راستی و درستی مرگ و قطعی بودن آن دروغ بودن آرزو را آشکار سازد. غررالحکم، باب اجل

حدیث ۳۲۲۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خداوند برای هر چیزی اندازه ای و برای هر اندازه ای نیز زمانی را مقرر فرموده. غرالحکم، باب اجل

حدیث ۳۲۲۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که دوستان خدای تعالی آنهایی هستند که مرگ خود را نزدیک و آرزوی خود را دروغ بدانند، آنکه کار و عملش بسیار و لغزشش اندک باشد. غرالحکم، باب اجل

حدیث ۳۲۲۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: درست‌ترین و راست‌ترین چیزها مرگ است (که هیچ تردیدی در آمدن آن نیست) غرالحکم، باب اجل

حدیث ۳۲۲۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نزدیک‌ترین چیزها مرگ است. غرالحکم، باب اجل

حدیث ۳۲۲۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مدت مقرر عمر، سپری است که انسان را نگه می دارد. غرالحکم، باب اجل

حدیث ۳۲۲۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کوچ از دنیا نزدیک و شتابان است. غرالحکم، باب اجل

حدیث ۳۲۲۹

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اگر اجل و رفتار آن را بینی امید و مسرت آن را دشمن خواهی داشت. (نهج الفصاحه، ح ۲۳۳۱)

حدیث ۳۲۳۰

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: چه نیکو عطایست سخن حقی که بشنوی و به برادر مومن خویش برسانی. (نهج الفصاحه، حدیث ۳۱۲۷)

حدیث ۳۲۳۱

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خدا مردی را که چیزی از ما بشنود و همان طور که شنیده به دیگران برساند

یاری کند. (نهج الفصاحه ، حدیث ۳۱۲۴)

حدیث ۳۲۳۲

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حاجت کسی را که از ابلاغ آن ناتوان است به بزرگان برسانید زیرا هر کس حاجت در مانده ایی را به بزرگی برساند روز رستاخیز خداوند پاهای وی را بر صراط استوار می سازد. (نهج الفصاحه ، حدیث ۲۱)

حدیث ۳۲۳۳

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر یک از شما آینه برادر خویش است، وقتی عیبی در او دید باید بزیدید. (نهج الفصاحه ، حدیث ۵۸۰)

حدیث ۳۲۳۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مومن آینه مومن است ، مومن برادر مومن است از پشت سر مراقب اوست. (نهج الفصاحه ، حدیث ۳۱۰۲)

حدیث ۳۲۳۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کسی را که علم از او می آموزید محترم دارید و کسی را که علم بدو می آموزید محترم دارید. (نهج الفصاحه ، حدیث ۳۱۸۴)

حدیث ۳۲۳۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: من شما را دستور می دهم به آمادگی نیکو و تهیه توشه بسیار برای روزی که در آید بر آنچه از پیش فرستید، و پشیمان گردید بر آنچه بر جای نهید و کیفر و پاداش بینید بر آنچه عمل کرده اید. غررالحکم ، باب آماده شدن

حدیث ۳۲۳۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آمادگی خوبی است عمل برای روز جزا و بازگشت. غررالحکم ، باب آماده شدن

حدیث ۳۲۳۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که بشناسد روزگار را، از آماده شدن غافل نماند. غررالحکم ، باب آماده شدن

حدیث ۳۲۳۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بترس از کمی توشه و آمادگی خود را برای کوچ کردن خود بسیار کن. غررالحکم ، باب آماده شدن

حدیث ۳۲۴۰

امام علی (علیه السلام) می فرماید: بر حذر باش از مرگ و آمادگی خود را برای آن نیکو کن تا در بازگشتگاه خویش نیکبخت باشی. غررالحکم ، باب آماده شدن

حدیث ۳۲۴۱

امام علی (علیه السلام) می فرماید: آماده شوید برای روزی که خیره شود در آن دیده ها، و مدهوش گردد از دهشت آن عقلها، و کند شود در آن بینایی ها. غررالحکم ، باب آماده شدن

حدیث ۳۲۴۲

امام علی (علیه السلام) می فرماید: مهیا و آماده شوید برای مرگ که بر شما سایه افکنده است. غررالحکم ، باب آماده شدن

حدیث ۳۲۴۳

امام علی (علیه السلام) می فرماید: کسی که یقین به جابجایی دارد آماده کوچ کردن شود. غررالحکم ، باب آماده شدن

حدیث ۳۲۴۴

آمادگی و مهیا شدن در کارها از دور اندیشی است. غررالحکم ، باب آماده شدن

حدیث ۳۲۴۵

امام علی (علیه السلام) می فرماید: برای کسی که شتاب کوچ کردن خود را می داند، شایسته است که آمادگی خود را برای جابجا شدنش بخوبی فراهم سازد. غررالحکم ، باب آماده شدن

حدیث ۳۲۴۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: خداوند مخلوق خود را در تاریکی بیافرید و از نور خود بر آنها انداخت ، هر کس در آن روز از آن نور بدو رسید هدایت یافت و هر کس از آن دور ماند گمراه شد. (نهج الفصاحه ، حدیث ۶۹۹)

حدیث ۳۲۴۷

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: در مالی که آفت بدان نرسد و تنی که مصیبت نبیند خیری نیست. (نهج الفصاحه ، ح ۲۴۹۴)

حدیث ۳۲۴۸

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: هر روز دوشنبه و پنجشنبه درهای آسمان گشوده می شود و در آنروز گناهان هر کس را که برای خدا شریک قائل نباشد بیخشند مگر آنکس که با برادر خود دشمنی داشته باشد. (نهج الفصاحه ، حدیث

حدیث ۳۲۴۹

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: این که در سختی باشم و از پی آن امید و آسایش داشته باشم پیش من محبوب تر است تا در آسایشی باشم که از پی آن منتظر سختی باشم. (نهج الفصاحه ، حدیث ۲۲۰۶)

حدیث ۳۲۵۰

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که پرهیزگاری کند اگر ثروتمند باشد باک نیست و برای پرهیزگار صحت از ثروت بهتر است و آسایش ضمیر از جمله نعمت هاست. (نهج الفصاحه ، حدیث ۲۴۳۰)

حدیث ۳۲۵۱

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: در موقع آسایش خدا را بشناس تا در موقع سختی تو را بشناسد. (نهج الفصاحه ، حدیث ۱۱۵۸)

حدیث ۳۲۵۲

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که غمی از غم های دنیا را از مومنی بردارد ، خدا غمی از غم های روز قیامت را از او بردارد و هر که بر تنگدستی آسان گیرد خدا در دنیا و آخرت بر او آسان گیرد ، و هر که راز پوش مسلمانی شود ، خدا در دنیا و آخرت راز پوش وی شود. (نهج الفصاحه ، حدیث ۲۷۵۶)

حدیث ۳۲۵۳

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعلیم دهید و سهل گیرید و سخت مگیرید ، گشاده روئی کنید و خشونت نکنید و چون یکی از شما خشمگین شود خاموش ماند. (نهج الفصاحه ، حدیث ۱۹۵۷)

حدیث ۳۲۵۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بسا کسان که نکو حالیشان دام بلا است ، خطاپوشی شان موجب غرور ، و حُسن شهرت و خوشنامی شان سبب غلتیدن به گرداب فتنه. در میان آزمون های الهی هیچ آزمونی همانند مهلت دادن به چنین کسانی نیست. نهج البلاغه

حدیث ۳۲۵۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خداوند بندگانش را به انواع شداید می آزماید و با انواع مشکلات دعوت به عبادت می کند و به اقسام گرفتاریها مبتلا می نماید تا تکبر را از قلبهایشان خارج سازد و خضوع و آرامش را در آنها جایگزین نماید. نهج البلاغه ،

خ ۲۳۴

حدیث ۳۲۵۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر قدر امتحان و آزمایش بزرگ تر و مشکل تر باشد، ثواب و پاداش، گرانقدرتر و بیشتر خواهد بود. نهج البلاغه، خ ۲۳۴

حدیث ۳۲۵۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اعتماد کردن به هر کس پیش از آزمودن و ارزیابی، نشان ناتوانی است. نهج البلاغه

حدیث ۳۲۵۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ارزش آدمی به هنگام مواجهه با مشکلات آشکار می شود. (شرح غررالحکم، ج ۴، ص ۳۲۰)

حدیث ۳۲۵۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خداوند هرگز جباران دنیا را در هم نشکسته مگر پس از آنکه به آنان نعمت فراوان بخشید. و هرگز استخوان شکسته زندگی ملتی را ترمیم نکرده مگر پس از آزمایش و تحمل مشکلات فراوان. (نهج البلاغه، خ ۸۷، ص ۲۱۹)

حدیث ۳۲۶۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر گاه دیدی خداوند با وجود گناهان، پیوسته به تو نعمت می دهد، به هوش باش که آنها برای تو نوعی غافلگیری و مرگ ناگهانی است. (شرح غررالحکم، ج ۳، ص ۱۳۲)

حدیث ۳۲۶۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به خود بیش از حد آزادی مدهید که این شما را به ستمگری می کشاند، و آن قدر هم مداهنه و سستی نوزید که سستی شما را به معصیت می کشاند. نهج البلاغه، خ ۸۵

حدیث ۳۲۶۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بنده دیگران مباش، در حالی که خداوند تو را آزاد آفریده است. نهج البلاغه، نامه ۳۱

حدیث ۳۲۶۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: جلوگیری کردن تو از آزار دیگران، دل‌های دشمنان را برای تو اصلاح و شایسته کند. (و در نتیجه دشمنی‌ها تبدیل به دوستی گردد) غررالحکم، باب آزار

حدیث ۳۲۶۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آرزوها دیده‌های بصیرت و بینائی را کور می کند. غررالحکم، باب آرزو

حدیث ۳۲۶۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از آرزوهای خود پیروی کند تعب و رنجش فراوان شود. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۶۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که آرزوهایش بسیار شد خوشنودیش (از زندگی و از خدای خود) کم شود. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۶۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که تکیه بر آرزوها کند پیش از رسیدن آرزو مرگش فرا رسد. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۶۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که امیدها فریبش دهد، اجلها (و مرگها) دروغش را آشکار کنند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۶۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دروغ گوید کسی که ادعای ایمان کند در حالی که به آرزوهای فریبنده و بازی های دروغ دنیا دل بسته است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۷۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشا به حال کسی که آرزوهای خود را دروغ شمارد، و دنیای خویش را به خاطر آبادی آخرتش ویران کند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۷۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدترین نیازمندیها آرزوها است (زیرا پایان ندارد و پیوسته انسان آرزویی دیگر دارد) غررالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۷۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حاصل آرزوها تأسف است و میوه آن تلف شدن جان است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۷۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حاصل آرزوها، دریغ و افسوس است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۷۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بپرهیزید از آرزوها، زیرا آنها خرمی و طراوت نعمتهای خدا را از نظر شما می برد، و کوچک شمردن آنها و کمی شکر و سپاسگزاری آنها را بر شما لازم می دارد. غررالْحکْم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۷۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سودمندترین دارو ترک آرزو است. غررالْحکْم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۷۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شریف ترین توانگری و بی نیازی ترک آرزو هاست. غررالْحکْم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۷۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آرزو ها تو را فریب دهد، و در نزد حقایق این عالم تو را واگذارد و رها کند. غررالْحکْم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۷۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آرزو ها سرمایه های افراد کم عقل است (و اساس سودای آنها است) غررالْحکْم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۷۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که عملش نیکو باشد به آرمان خود رسیده. غررالْحکْم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۸۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آرزو فریب دهد و ظلم و تجاوز بر زمین زند. غررالْحکْم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دنیا بر پایه آرزو است (و نباید بدان دل بست) غررالْحکْم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۸۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آرزو ها وسیله فریب بی خردان است. غررالْحکْم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۸۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آرزو مرگ را به فراموشی سپارد. غررالْحکْم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۸۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آرزو پرده مرگ است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۸۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آرزو نهایت ندارد. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۸۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آرزو ، خدعه گر و فریبکار و زیانبار است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۸۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آرزو وسیله تسلط شیطانها بر دلهای غافلان و بی خبران است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۸۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که تو هرگز به آرزویت نخواهی رسید، و از مدت عمر مقرر نخواهی گذشت، در این صورت از خدا بترس و در خواسته ها اعتدال را مراعات کن. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۸۹

به راستی شما اگر فریب آرزوها را بخورید اجل های شتابان در وقتی که عمل ها از دستتان رفته است شما را نابود کند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۹۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با عمل، بهشت به دست آید، نه با آرزو. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۹۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: چه بد خصلتی است آرزو که عمر را فانی کند و عمل را از دست بدهد. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۹۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: میوه و ثمره آرزو، تباهی عمل است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۹۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: چه بسا امیدی که به خاطر آرزویی دروغ (که منشأ آن امید بوده) انجام نشود. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۹۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خواری مردان در نومید شدن از آرزوها است (که بدانها دل بسته بودند) غرالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۹۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از آرزوی دراز خود به کوتاهی اجل و مرگت بیفزای، و تندرستی و سلامت دیروزت تو را مغرور نسازد که به راستی مدت عمر اندک است و تندرستی محال است. غرالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۹۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نهایت آرزو مرگ است (و با آمدن مرگ آرزوها بریده شود) غرالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۹۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشا به حال کسی که آرزویش را کوتاه کند، و فرصت و مهلت خود را غنیمت داند. غرالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۹۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: در شگفتم از کسی که اجل خود را در اختیار ندارد چگونه آرزویش را دراز گرداند. غرالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۲۹۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: در فریب آرزو، مهلت ها سر آید و اجل نزدیک شود. غرالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۳۰۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آرزوها را کم کن، تا عمل های تو خالص و پاک گردد. غرالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۳۰۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: راست بودن مرگ از دل های شما بیرون رفته، و به جای آن فریب آرزو بر شما چیره گشته است. غرالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۳۰۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آرزو را کوتاه کن که عمر کوتاه است، و کار خیر را بسیار کن که کم آن نیز بسیار است. غرالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۳۰۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آرزو را کوتاه کنید و به عمل پیشی گیرید، و از رسیدن ناگهانی مرگ بترسید که به راستی هرگز آن امیدی که انسان به بازگشتن روزی دارد آن امید را به بازگشت عمر ندارد، آنچه امروز از روزی انسان از دست برود امید آن هست که فردا افزون گردد، ولی آنچه دیروز از عمر انسانی از دست رفته امیدی به بازگشت آن نیست. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۳۰۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پرهیزید از آرزوی باطل، چه بسا مردمی که به استقبال روزی رفته اند که آن را به پایان نبرده اند، و چه بسا کسی که در آغاز شب مورد غبطه دیگران بوده ولی در پایان شب (از دنیا رفته و) سوگوارانش بر او گریسته اند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۳۰۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پرهیز کنید از آرزوی شکست خورده و مغلوب، و نعمت ربوده شده. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۳۰۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آرزو را دروغ بدان و بدان تکیه مکن، که به راستی آرزو فریب است و آرزومند بدان، فریب خورده است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۳۰۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پرهیز از تکیه کردن بر آرزوها که این کار، شیوه بی خردان است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۳۰۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پرهیز از آرزوی دور و دراز که چه بسا فریب خورده ای که به آرزوی دراز خویش مفتون گشته و کار خود را تباه کرده و مرگش سر رسیده، که نه به آرزویش رسیده و نه آنچه را از دست داده تدارک کرده است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۳۰۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دورترین چیزها آرزو است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۳۱۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دروغ ترین چیزها آرزو است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۳۱۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: طولانی ترین مردم در آرزو بدترین آنها در عمل هستند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۳۱۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که خدای سبحان مبعوض دارد آنها را که آرزویشان طولانی و بد عمل هستند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۳۱۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که زیانکارترین مردمان در معامله و نومیدترین شان در تلاش و کوشش، کسی است که تن خویش را در راه به دست آوردن آرزوهای خود فرسوده کرده، ولی مقدرات در رسیدن به خواسته اش او را یاری نکرده، از دنیا با حسرت های خود بیرون رفته و در خانه آخرت با وبال های آن گام نهاده است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۳۱۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برترین (مرتبه) دین کوتاه کردن آرزو است، و برترین عبادت اخلاص عمل. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۳۱۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ای مردم ، بیشتر از همه ، از دو چیز بر شما می ترسم ، پیروی از هوس ، و آرزوی دراز. نهج البلاغه ، خ ۴۲

حدیث ۳۳۱۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدانید که شما در روزهایی به سر می برید که فرصت جمع آوری توشه است و از پس آن ، مرگ است . نهج البلاغه، خ ۲۸

حدیث ۳۳۱۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مبدا آرزوها بر شما در دنیا چیره شود، در صورتی که دوران عمر و مهلت شما طولانی نیست. نهج البلاغه ، خ ۵۲

حدیث ۳۳۱۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آن که با زمام آرزویش حرکت کند ناگهان با فرا رسیدن مرگش به زمین می خورد. نهج البلاغه

حدیث ۳۳۱۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که به آرزوی دراز دل سپارد عملش به بدی می گراید. (نهج البلاغه)

حدیث ۳۳۲۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آرزوهای نفسانی، خرد را به غفلت وادارد و یاد خدا را به فراموشی سپارد. (نهج البلاغه، خ ۸۶ ص ۲۰۸)

حدیث ۳۳۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آرزو را راست مپندارید که فریبنده است و آرزومند فریب خورده. (نهج البلاغه، خ ۸۵ ص ۲۰۸)

حدیث ۳۳۲۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر که عنان مرکب آرزو را رها کند و در پی آن بشتابد، مرگش بلغزاند و بر زمین زند. (نهج البلاغه، حکمت ۱۸)

حدیث ۳۳۲۳

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: وقتی کسی آرزویی می کند مراقب باشد که چه آرزو می کند، زیرا نمی داند که از آرزوی وی در نامه اعمال چه می نویسند. (نهج الفصاحه، ح ۱۹۰)

حدیث ۳۳۲۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: چهار چیز نشان بدبختی است: خشکی چشم، سختی دل؛ آرزوی دراز و حب بقا (بیش از حد لزوم) (نهج الفصاحه، ح ۲۵۵)

حدیث ۳۳۲۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هوشیار آن است که بر خویش مسلط است و برای پس از مرگ عمل کند و ناتوان است که هوسهای خویش را تبعیت کند و از خدا آرزوی بسیار دارد. (نهج الفصاحه، ح ۲۱۹۷)

حدیث ۳۳۲۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که صبوری کند به امید و آرزوی خویش برسد. (نهج الفصاحه، ح ۲۷۷۳)

حدیث ۳۳۲۷

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که سلامت خواهد مراقب گفتار خویش باشد و از آنچه در دل دارد چیزی بر زبان نیارد، عمل نیک کند و آرزو کوتاه دارد. (نهج الفصاحه، ح ۳۰۵۳)

حدیث ۳۳۲۸

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هیچ کس نباید از مشقتی که به او رسیده آرزوی مرگ کند. (نهج الفصاحه ، ح ۲۵۲۲)

حدیث ۳۳۲۹

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هیچ یک از شما آرزوی مرگ نکند اگر نکوکار است شاید نیکی فزون کند و اگر بدکار است شاید راه رضا سپرد. (نهج الفصاحه ، ح ۲۵۲۱)

حدیث ۳۳۳۰

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: زیانکارترین مردم آن کس است که عمری به آرزو گذراند و روزگار ، وی را به منظور نرساند و از دنیا بدون توشه برون رود و در پیشگاه خداوند دلیلی نداشته باشد. (نهج الفصاحه ، ح ۱۰۸)

حدیث ۳۳۳۱

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لباس های خود را تمیز کنید و موهای خود را کم کنید ، مسواک بزنید و آراسته و پاکیزه باشید ؛ زیرا یهودیان چنین نکردند و زنانشان زناکار شدند. (نهج الفصاحه ، حدیث ۳۷۷)

حدیث ۳۳۳۲

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: پیش از رستاخیز دروغگویان پدیدار می شوند از آنها حذر کنید. (نهج الفصاحه ، حدیث ۸۴۴)

حدیث ۳۳۳۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که برای رسیدن به آخرت حرص ورزد مالک آن گردد (و بدان برسد) غرالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۳۳۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آرزو را کوتاه کنید و از در رسیدن ناگهانی مرگ بترسید، و به عمل شایسته مبادرت کنید. غرالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۳۳۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برای فریب دادن انسان، همان آرزو بس است. غرالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۳۳۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که فریفته آرزو شود، آرزو گولش زند. غرالحکم ، باب آرزو

حدیث ۳۳۳۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که امید سیراب شدن از سراب داشته باشد، نومید گردد و تشنه بمیرد. غررالحکم، باب آرزو

حدیث ۳۳۳۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خرد ورزی نکرده کسی که آرزویش را طولانی کند. غررالحکم، باب آرزو

حدیث ۳۳۳۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: چه شده است شما را که آرزو دارید چیزی را که نیابید، و گرد آورید آنچه را نمی خورید، و بنا کنید آنچه را در آن سکنی نگیرید. غررالحکم، باب آرزو

حدیث ۳۳۴۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هیچ کس نیست که آرزویش را دراز گرداند جز آنکه مرگ را فراموش کرده و کارش را بد انجام دهد. غررالحکم، باب آرزو

حدیث ۳۳۴۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کوتاهی آرزو برای انجام عمل یاور خوبی است. غررالحکم، باب آرزو

حدیث ۳۳۴۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هیچ فریبنده ای فریبنده تر از آرزو نیست. غررالحکم، باب آرزو

حدیث ۳۳۴۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نفس انسانی از آرزو تهی نیست تا آن گاه که در کام مرگ در آید. غررالحکم، باب آرزو

حدیث ۳۳۴۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آرزوی اندک موجب تباهی عمل گردد. غررالحکم، باب آرزو

حدیث ۳۳۴۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آرزو همچون سرابی است که هر که آن را ببیند فریبش دهد، و هر کس بدان امید بندد نومیدش کند. غررالحکم، باب آرزو

حدیث ۳۳۴۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آرزو پیوسته در حال تکذیب و دروغ پردازی است، و درازی زندگانی برای آدمی آزار دهنده است. غررالحکم، باب آرزو

حدیث ۳۳۴۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم ناتوان بر آرزوی خود تکیه کند، و در عمل کوتاهی کند. غررالحکم، باب آرزو

حدیث ۳۳۴۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پرهیزد از فریب آرزوها که بسا آرزومند روزی که آن روز را در نیابد، و سازنده ساختمان‌هایی که در آن سکونت نکند، و گرد آورنده مالی که آن را نخورد، و شاید آن مال را از راه باطلی گرد آورده، و (یا) از طریق حقی که آن را نداده، و به صورت حرام به آن مال رسیده و گناه و وبال آن را به دوش کشیده است. غررالحکم، باب آرزو

حدیث ۳۳۴۹

به راستی که قیامت پرده از چهره برگرفته، و نشانه آن برای آن کس که فراست دارد آشکار گردیده. غررالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۳۵۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که رفعت مقام دنیا و آخرت را خواهد، باید بلندی و رفعت دنیا را دشمن دارد. غررالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۳۵۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: رغبت نکن در هر چه فانی می شود و از بین می رود، که همین برای زیان آدمی کافی است. غررالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۳۵۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: چه بزرگ است ماتم و عزای دنیا با وجود بزرگی نیاز و احتیاج در فردای قیامت. غررالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۳۵۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آن کسی که در سرای جاویدان به آرمان خویش رسیده و مورد غبطه و آرزوی دیگران است، همانند آن مغبونی نیست که در اثر انتخاب بد و بدبختی خود نعمتهای ابدی را از دست داده است. غررالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۳۵۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آنچه را امروز از پیش فرستی فردای قیامت بر آن درخواهی آمد، پس جایی را برای جای پای

خویش آماده کن، و (چیزی را) برای روز (وا نفسای) خود از پیش فرست. غرالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۳۵۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: چه کسی مغبون تر و فریب خورده تر است از آنکه سرای باقی را به خانه فانی فروخته است. غرالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۳۵۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: رسیدن به رستگاری در این است که برای سرای ماندنی آخرت کار کنند. غرالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۳۵۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: در شگفتم از کسی که می داند از دنیا نقل مکان می کند، چگونه برای آخرت خویش توشه نیکو بر نگیرد. غرالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۳۵۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: در شگفتم از کسی که پروردگار خود را شناخته چگونه برای سرای ماندنی کوشش نمی کند. غرالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۳۵۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: در شگفتم از بی خبری خردمندان از این که برای روز رستاخیز طلب نیکو کنند و خود را آماده نمایند. غرالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۳۶۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشا به حال کسی که از عقاب الهی بترسد و برای حساب و باز پرسى کار کند، و با پاکدامنی همراه شود و به کفاف زندگی قناعت کند و از خدای سبحان راضی باشد. غرالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۳۶۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشا به حال کسی که به یاد معاد و رستاخیز افتاده و توشه خود را برای آن روز بسیار کرده است. غرالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۳۶۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: واگذار اندک را برای بسیار و این جهان تنگ را برای آخرت وسیع و پهناور. غرالحکم ، باب

آخرت

حدیث ۳۳۶۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: توشه بگیرید از دنیا به چیزی که فردای قیامت خود را بدان حفظ کنید و از سرای فانی برای سرای باقی ساز و برگی تهیه کنید. غررالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۳۶۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آسان شو برای سفر خود و دیده خود را به جرقه برق نجات و رستگاری بدوز و بار و بنه سفر را محکم بر پشت مرکب خود ببند. غررالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۳۶۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: توشه بگیرید از روزهای فانی برای سرای پایدار که به راستی شما راهنمایی شده اید بر توشه، و فرمان کوچ کردن در باره شما صادر شده، و به رفتن از این جهان برانگیخته شده اید. غررالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۳۶۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بفروشید آنچه را فانی شود به چیزی که به جای می ماند و عوض بگیرید نعمتهای آخرت را از سختی و بیچارگی دنیا. غررالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۳۶۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شتاب کن به بهره گرفتن از توانگری خود پیش از فقر و نداری و از زندگی خود پیش از رسیدن مرگ. غررالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۳۶۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پیشی گیرید به انجام اعمال خود و سبقت گیرید بر مرگ‌های خود که به راستی شما کیفر داده می شوید به آنچه از پیش انجام داده اید، و پاداش داده خواهید شد به آنچه فرستاده اید، و باز خواست شوید از آنچه به جای گذارده اید. غررالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۳۶۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پیشی گیرید با عمرهای خویش به عمل هاتان، و بخرید آنچه را از عمرتان باقی مانده به وسیله آنچه از دست شما می رود. غررالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۳۷۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پیشی گیرید در حالی که بدن‌ها سالم و زبان‌ها باز، و توبه قابل پذیرش، و عمل‌ها مورد قبول است. غررالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۳۷۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پیشی گیرید در مهلت باقیمانده و زمان تصمیم‌گیری و انتظار توبه و بازگشت از گناه. غررالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۳۷۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پیشی گیرید قبل آمدن پنهان از نظری که چشم به راهش هستید (یعنی مرگ) غررالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۳۷۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر گاه از خانه فانی دنیا روی بگردانی و به خانه ماندنی آخرت شایسته گردی، بدانکه در این مسابقه برنده شده‌ای و درهای رستگاری بر تو گشوده شده و به فلاح دست یافته‌ای. غررالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۳۷۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: جز این نیست که دنیا خانه گذر است و آخرت خانه پا برجا، از این خانه گذرا برای آن خانه پا برجا توشه برگیرید و پرده‌های خود را نزد کسی که اسرار درونی شما را می‌داند، ندرید. غررالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۳۷۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سبکبار شوید که سرانجام کار پیش روی شما است و قیامت از پشت سر، شما را به پیش می‌راند. غررالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۳۷۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: جز این نیست که بهره هر یک از شما از زمین با این طول و عرض جز به اندازه قامت او نیست که در روی خاک بر گونه اش غلطیده باشد. غررالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۳۷۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: جز این نیست که شما برای ماندن آفریده شده‌اید نه برای فانی شدن و شما در خانه عاریت و منزلگاهی هستید که باید توشه از آن برگیرید و از آن کوچ کنید. غررالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۳۷۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که شما اگر به سوی خدا راغب شدید غنیمت برده و نجات یافته اید و اگر به دنیا رغبت کردید زیان کرده و هلاک گشته اید. غررالْحکَم ، باب آخرت

حدیث ۳۳۷۹

به راستی که شما برای آخرت آفریده شده اید نه برای دنیا و برای ماندن خلق شده اید نه برای فانی شدن. غررالْحکَم ، باب آخرت

حدیث ۳۳۸۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که شما به همت گماردن بدانچه باید در آخرت همراه شما باشد ، از همه آنچه در دنیا همراه شما است نیازمندتر هستید. غررالْحکَم ، باب آخرت

حدیث ۳۳۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آگاه باشید که به راستی فرمان کوچ کردن شما صادر شده و به زاد و توشه راهنمایی شده اید، از این دنیا توشه ای برگیرید که فردای قیامت خود را بدان حفظ کنید. غررالْحکَم ، باب آخرت

حدیث ۳۳۸۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: عمل کنید اکنون که در دوران زندگی در دنیا هستید، و نامه های اعمال گشوده و توبه گسترده، آنکه پشت کرده دعوتش به بازگشت کنند و آنکه گنه کرده امیدوارش کنند، پیش از آنکه عمل خاموش شود و مهلت بریده شود و دوران سر آید و باب توبه بسته شود. غررالْحکَم ، باب آخرت

حدیث ۳۳۸۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: تلاش و کوشش خود را در راه آماده کردن پاسخ برای روز باز پرسى و حساب قرار ده. غررالْحکَم ، باب آخرت

حدیث ۳۳۸۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی شما پاداش داده خواهید شد بدانچه از پیش فرستاده اید و در گرو کارهایی هستید که جلوتر انجام داده اید. غررالْحکَم ، باب آخرت

حدیث ۳۳۸۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که فساد و تباهی او را شاد گرداند ، معاد و روز واپسین او را بدحال کند. غررالْحکَم ، باب آخرت

حدیث ۳۳۸۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که یقین به معاد دارد توشه بسیار برگیرد. غررالْحکْم ، باب آخرت

حدیث ۳۳۸۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که موفق به پیدا کردن راه راست خود گردد ، برای معاد خویش توشه برگیرد. غررالْحکْم ، باب آخرت

حدیث ۳۳۸۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هدف مؤمن اصلاح معاد و روز واپسین است. غررالْحکْم ، باب آخرت

حدیث ۳۳۸۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بر تو باد به آخرت (و عمل برای آنجا) زیرا دنیا زبونانه نزد تو خواهد آمد. غررالْحکْم ، باب آخرت

حدیث ۳۳۹۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که سرانجام کار پیش روی شما است و به راستی که قیامت پشت سر شما است که شما را به جلو می راند. غررالْحکْم ، باب آخرت

حدیث ۳۳۹۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مردمان چیزی از دنیای خود را بخاطر اصلاح آخرتشان وا نگذارند جز آنکه خدای سبحان بهتر از آن را برای آنها جایگزین کند. غررالْحکْم ، باب آخرت

حدیث ۳۳۹۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شایسته انسان عاقل و خردمند است که برای آخرت خود چیزی از پیش فرستد، و سرای ماندنی خود را آباد نماید. غررالْحکْم ، باب آخرت

حدیث ۳۳۹۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هیچ کس به خواسته و آرمان خود از آخرت نرسد، مگر به این که خواسته خود را از دنیا واگذارد. غررالْحکْم ، باب آخرت

حدیث ۳۳۹۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با انجام کارهای آخرت (و عبادات) در جستجوی دنیا مباش و دنیای حاضر زود گذر را جایگزین آخرت پایدار مکن، که این کار شیوه منافقان و خلق و خوی مارقان (و خارج شدگان از دین) است. غررالْحکْم ، باب

آخرت

حدیث ۳۳۹۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مبادا سرگرم کننده ای تو را از کار و عمل برای آخرت سرگرم سازد که زمان کوتاه است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۳۹۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آخرت را به دنیا نفروشید و خانه فانی شدنی را به سرای جاویدان مبادله نکنید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۳۹۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: انسان با ایمان اندوهش درباره آخرت خویش و همه تلاش و کوشش در راه بازگشتگاه او است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۳۹۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به آرمان خویش رسیده آن کس که برای سرای پایدار کار کرده است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۳۹۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: یکسان نیست آن فریب خورده ای که از دنیا به پست ترین بهره خود رسیده، با آن (شخص سعادت‌مند) دیگری که از آخرت به والاترین همت (و آرمان) خود دست یافته است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۴۰۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: چه زیانکار است کسی که در آخرت بهره و نصیبی ندارد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۴۰۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر چه در دنیا افزون گردد در آخرت کاسته شود. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۴۰۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: تلخی دنیا ، شیرینی آخرت را به دنبال دارد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۴۰۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که برای آخرت کار نکند به آرمان و آرزوی خود نخواهد رسید. غررالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۴۰۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که همت و اراده اش آخرت باشد (نه دنیا) به انتهای خواسته خویش از خیر و خوبی رسیده است. غررالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۴۰۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که کار آخرت خود را اصلاح کند خداوند کار دنیای او را رو به راه و اصلاح کند. غررالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۴۰۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوست دلسوز تو کسی است که تو را به سرای جاویدان دعوت کرده و درباره عمل برای آنجا تو را کمک کند. غررالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۴۰۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که زیاد به یاد آخرت باشد نافرمانی و گناهش اندک شود. غررالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۴۰۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که یقین به آخرت دارد از دنیا جدا و کنده شود. غررالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۴۰۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که تلاش و کوشش خود را برای سرای پایدار خود به کار گیرد عمل او پاک و خالص و ترس و وا همه اش بسیار گردد. غررالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۴۱۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که همه اندوه (و فکر) خود را در باره آخرت خویش بکار بندد به خواسته خویش دست یابد. غررالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۴۱۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: چه کسی زیانبارتر از آن کسی است که آخرت را به دنیا جایگزین کرده. غررالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۴۱۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از نعمتهای آخرت روی بگرداند به دنیای اندک قانع شود. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۴۱۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مؤمن نیست کسی که در باره اصلاح معاد خود اهتمام نرزد. (و تلاش ننماید) غررالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۴۱۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آخرت را جایگزینی نیست و دنیا بهای جان نیست. (که آدمی خود را به دنیا بفروشد) غررالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۴۱۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که یقین به روز جزا دارد بر دنیا حرص نرزد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۴۱۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که معاد خود را اصلاح کند به راه درست دست یافته است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۴۱۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که یقین به آخرت دارد از دنیا روی بگرداند. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۴۱۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که سرای پایدار خود را آباد کند به راستی خردمند و عاقل است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۴۱۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که بفروشد آخرتش را به دنیای خود، از هر دو زیان کرده است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۴۲۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که برای معاد و روز جزا کار کند به راه درست و پایدار دست یافته است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۴۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با بدن و جسم خود در دنیا باش ولی با دل و عمل در آخرت باش (یعنی با این که در دنیا هستی

همه توجه و کار تو برای آخرت باشد) غررالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۴۲۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از پسران و فرزندان آخرت باشید و از پسران دنیا نباشید که به راستی هر فرزندی در روز قیامت به مادرش پیوندد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۴۲۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برخی (از اموال خود) را از پیش فرستید که به سود شما باشد (و به کارتان آید) و همه را به جای نگذارید که به زیان شما است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۴۲۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: در آخرت حسابرسی است و عملی در کار نیست. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۴۲۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سرانجام آخرت، پایندگی است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۴۲۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: انسان زیرک ، عزم و تصمیم خود را در راه اصلاح معاد و تهیة توشه بسیار برای آن روز بکار می بندد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۴۲۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بر تو باد به تلاش و کوشش در راه اصلاح و رو به راه کردن معاد و روز واپسین. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۴۲۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که در طلب آخرت باشد به خواسته خویش می رسد و از دنیا نیز آنچه برایش مقدر گشته به او خواهد رسید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۴۲۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آرمان جمع کردن میان دنیا و آخرت از فریبهها و نیرنگهای نفس است. (و جمع میان دنیا و آخرت ممکن نیست) غررالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۴۳۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شیوه برگزیدگان و خردمندان رو آوردن به سرای ماندنی و رو گرداندن از دنیای فانی، و شیفگی و شیدایی به بهشت جاویدان است. غرالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۴۳۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: یاد آخرت دارو و درمان است. غرالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۴۳۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آخرت را با ترک دنیا به چنگ آورید و دنیا را با ترک دین به دست نیاورید. غرالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۴۳۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سرای جاویدان جایگاه راستگویان و میهن نیکان و شایستگان است. غرالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۴۳۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شیرینی آخرت، درد بدبختی دنیا را از بین می برد. غرالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۴۳۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بهترین آمادگی ها آن است که انسان به وسیله آن، معاد خود را اصلاح کند. غرالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۴۳۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که شما به سوی آخرت خواهید رفت و در پیشگاه خداوند قرار خواهید گرفت. غرالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۴۳۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی تو اگر برای آخرت کار کنی تیرت به نشانه خورده (و در کار خود توفیق یافته ای). غرالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۴۳۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که تو در راهی هستی که پیشینیان بوده اند، پس تلاش خود را در راه آخرت خود قرار ده و به کار دنیا اهمیتی مده. غرالحکم، باب آخرت

حدیث ۳۴۳۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: اگر به رستگاری و بزرگواری آخرت میل و رغبت دارید، در این سرای فانی توشه ای برای سرای جاویدان بگیرید. غررالْحکَم، باب آخرت

حدیث ۳۴۴۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که دنیا و آخرت دو دشمن متفاوت و دو راه جداگانه اند، کسی که دنیا را دوست دارد و بدان عشق ورزد، آخرت را دشمن می دارد و بدان عداوت می ورزد و این دو همچون مشرق و مغربند و آدمی همچون کسی که میان آن دو راه می رود که هر زمان به یکی نزدیک شود از دیگری دور گردد و از اینها گذشته این دو همچو دو هوو هستند. (که به طور معمول با یکدیگر در یک جا جمع نشوند) غررالْحکَم، باب آخرت

حدیث ۳۴۴۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که سرانجام قیامت است و آن برای خردورزان پند دهنده و برای نادانان وسیله عبرت خوبی است و پس از آن فرا رسد آنچه را که بدان آگاهی دارید از ترس از قیامت و دهشت های بیم آور و کر شدن گوشها و در هم فرو رفتن استخوانها و تنگی قبرها و شدت غم و اندوه. غررالْحکَم، باب آخرت

حدیث ۳۴۴۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که در پیش رویت گردنه‌ای است سخت و صعب العبور که سبکبار در آنجا خوشحال تر است از گرانبار و کند رو در آنجا وضعیت رقت بارتر است از تندرو، و به راستی که به ناچار (در پایان) بر بهشت فرود آیی یا بر دوزخ. غررالْحکَم، باب آخرت

حدیث ۳۴۴۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که در پیش روی تو راهی بس دور و دراز و پر مشقت است، و چاره ای نداری از این که نیک در طلب بکوشی و به اندازه ای توشه بگیری که تو را به منزل برساند. غررالْحکَم، باب آخرت

حدیث ۳۴۴۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که هر کار خیری را از پیش فرستی اندوخته آن برای تو خواهد بود. و آنچه را پس انداز کنی خیر آن برای دیگری خواهد بود. غررالْحکَم، باب آخرت

حدیث ۳۴۴۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که امروز روز عمل و کار است و باز پرسى و حسابى نیست ولی فردای قیامت روز باز پرسى است و عملی در کار نیست. غررالْحکَم، باب آخرت

حدیث ۳۴۴۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آیا توشه گیرنده ای برای آخرت خود نیست پیش از آنکه کوچ کردنش نزدیک شده باشد. غررالْحکَم ، باب آخرت

حدیث ۳۴۴۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: رو بگردانید از هر کاری که بی نیاز از آنید (مانند بسیاری از کارهای دنیا) و سرگرم کنید خود را به کار آخرت یعنی بدانچه چاره ای از آن کار ندارید و در آخرت بدان نیازمندید. غررالْحکَم ، باب آخرت

حدیث ۳۴۴۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اندوه خود را برای آخرت و دلتنگی را برای نفس خود قرار ده که چه بسا غمگینی که دلتنگی اش او را به شادمانی جاویدان در آورد و چه بسا اندوهگینی که امید خود را دریابد. غررالْحکَم ، باب آخرت

حدیث ۳۴۴۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: تلاش خود را برای روز واپسین خود فارغ و مخصوص گردان تا جایگاهت اصلاح شود، و آخرت خود را به دنیا مفروش. غررالْحکَم ، باب آخرت

حدیث ۳۴۵۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: همه اندوه و تلاش خود را برای آخرت خود قرار ده. غررالْحکَم ، باب آخرت

حدیث ۳۴۵۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سرای آخرت خانه ماندنی شماست پس آنچه را برایتان ماندنی است برای آنجا تهیه کنید. غررالْحکَم ، باب آخرت

حدیث ۳۴۵۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش کسی است که دنیا از عمل برای آخرت او سرگرمش نکند. غررالْحکَم ، باب آخرت

حدیث ۳۴۵۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دگرگونی های دنیا بر حسب اتفاق است و از روی شایستگی و استحقاق نیست ولی احوال آخرت به شایستگی افراد و انسانها بستگی دارد. غررالْحکَم ، باب آخرت

حدیث ۳۴۵۴

دارایی و پسران، زیور زندگی دنیا است و کار شایسته نیز کشت و زراعت آخرت می باشد. غررالْحکَم ، باب آخرت

حدیث ۳۴۵۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سرگرمی تو به اصلاح روز واپسین خود، تو را از عذاب دوزخ رهایی بخشد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث ۳۴۵۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گور خویش را به یاد آور، چرا که باید از آن بگذری. نهج البلاغه

حدیث ۳۴۵۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشا به حال آنان که نسبت به دنیا زهد می ورزند و به آخرت گرایش دارند. نهج البلاغه

حدیث ۳۴۵۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر کس دوری سفر (قیامت) را یاد کند آماده راه گردد. نهج البلاغه

حدیث ۳۴۵۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بندگان خدا! از روزی بترسید که عمل ها واری می شود و اضطراب در آن زیاد و کودکان پیر می شوند! نهج البلاغه، خ ۱۵۶

حدیث ۳۴۶۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: امروز روز کار است و روز حساب نیست و فردا روز حساب است و روز کار نیست. نهج البلاغه ، خ ۴۲

حدیث ۳۴۶۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدان! حسابرسی خداوند از حسابرسی مردم سخت تر است. نهج البلاغه ، ن ۴۰

حدیث ۳۴۶۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مردم! در روزهای فناپذیر ، برای روزگار جاودان ، توشه بگیرید. نهج البلاغه ، خ ۱۵۷، ص ۴۶۲

حدیث ۳۴۶۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کوشش شما در دنیا این باشد که از این چند روزه کوتاه برای روزهای بلند آخرت توشه بگیرید. نهج السعاده ، ج ۳، ص ۱۵۰

حدیث ۳۴۶۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: بهترین شما کسی است که به دنیا بی رغبت تر و به آخرت راغب تر است. نهج الفصاحه، ح ۱۵۱۷

حدیث ۳۴۶۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: نیکی دنیا و آخرت با دانش همراه است و بدی دنیا و آخرت با نادانی قرین است. نهج الفصاحه، ح ۱۴۸۲

حدیث ۳۴۶۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: خداوند هر کس را که به کار دنیا دانا و در کار آخرت نادان است را دشمن دارد. نهج الفصاحه، ح ۷۹۶

حدیث ۳۴۶۷

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: دنیای خویش را اصلاح کنید و برای آخرت خویش بکوشید چنانکه گویی فردا خواهید مرد. نهج الفصاحه، ح ۳۱۹

حدیث ۳۴۶۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آبرویت را آماج تیرهای گفتار قرار مده. نهج البلاغه، ن ۶۹، ص ۱۰۶۷

حدیث ۳۴۶۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از آتش دوزخ بترسد از محرّمات اجتناب ورزد. غرر الحکم، باب حرام

حدیث ۳۴۷۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از کسب خود حرامی به دست آورد، برای خود گناہانی را ذخیره کرده است. غرر الحکم، باب حرام

حدیث ۳۴۷۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اگر (فرضا) خدای سبحان از کارهای حرام نهی نمی فرمود (باز هم) بر شخص عاقل و خردمند لازم بود از آنها اجتناب ورزد (چون عقل حکم بر زشتی آنها می کند). غرر الحکم، باب حرام

حدیث ۳۴۷۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر گاه خواستی به جامه تقوا آراسته گردی از محرمات الهی پرهیز کن. غرر الحکم، باب حرام

حدیث ۳۴۷۳

امام علی (علیه السلام) می فرماید: هر گاه به مکارم اخلاق (و صفات نیکوی انسانی) مایل گشتی (و خواستی آنها را تحصیل کنی) از محرّمات الهی اجتناب و دوری کنی. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث ۳۴۷۴

امام علی (علیه السلام) می فرماید: بهترین ادب ها آن است که تو را از ارتکاب محرّمات الهی باز دارد. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث ۳۴۷۵

امام علی (علیه السلام) می فرماید: بپرهیز از دریدن پرده حرام ها که این کار خوی فاسقان و گنهکاران و گمراهان است. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث ۳۴۷۶

امام علی (علیه السلام) می فرماید: حرمت ها را نیکو رعایت کن و بر جوانمردان روی آور ، که رعایت حرمت ها نشانه خوی بزرگوارانه است ، و روی آوردن بر جوانمردان همت بلند را آشکار کند. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث ۳۴۷۷

امام علی (علیه السلام) می فرماید: خود داری از محرّمات الهی از اخلاق خردمندان و خوی مردمان گرامی است. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث ۳۴۷۸

امام علی (علیه السلام) می فرماید: به راستی که تو قسمت خود را دریابی و روزی تو مورد ضمانت (خدا) است ، و آنچه را برای تو مقدر شده بی کم و کاست دریافت خواهی کرد ، در این صورت نفس خویش را از بدبختی حرص و خواری طلب آسوده کن ، و به خدا اعتماد کن ، و در کسب مال آسان بگیر (و سخت نگیر). غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۳۴۷۹

امام علی (علیه السلام) می فرماید: از آز و حرص بپرهیز که اساس هر پستی و ریشه هر فرومایگی است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۳۴۸۰

امام علی (علیه السلام) می فرماید: از حرص بپرهیزید که انسان حریص اسیر خواری و رنج است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث ۳۴۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از راه روشن و آشکار، روی بگرداند در دریای گمراهی غرق شود. غررالْحکْم ، باب حق

حدیث ۳۴۸۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بر شما باد به راه روشن و سلوک در آن ، و گرنه خداوند دیگران را به جای شما بر آن وادارد. غررالْحکْم ، باب حق

حدیث ۳۴۸۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی را به گرفتن حق خود عیب نکنند ، بلکه به گرفتن چیزی که حق او نیست عیب کنند. غررالْحکْم ، باب حق

حدیث ۳۴۸۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : سه کسند که آبرویشان محترم نیست آنکه به فسق تجاهر کند و پیشوای ستمگر و بدعت گزار. نهج الفصاحه ، حدیث ۱۲۲۳

حدیث ۳۴۸۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : سختگیری مرد دارا، آبروی وی را بازیچه و عقوبت وی را آسان می کند. نهج الفصاحه ، حدیث ۲۴۲۵

حدیث ۳۴۸۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : خدا رحمت کند بنده ای را که به آبرو یا مال برادر خود تجاوزی کرده باشد و از وی حلالیت طلبد ، پیش از آنکه از او بازخواست کنند و نیاز و درهمی نباشد ، اگر کارهای نیکی داشته باشد از آن بر گیرند و اگر نداشته باشد از گناهان ستم دیده بر گناهان او بیفزایند. نهج الفصاحه ، حدیث ۱۶۵۷

حدیث ۳۴۸۷

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : هر کار نیکی صدقه است و هر چه مسلمان بر خویش و کسان خویش خرج کند در قبال آن برای او صدقه ای نویسند ؛ و هر چه مسلمان به وسیله آن آبروی خویش محفوظ دارد در قبال آن برایش صدقه ای نویسند. نهج الفصاحه ، حدیث ۲۱۷۳

حدیث ۳۴۸۸

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : هر که زبان خویش از آبروی مردم نگاه دارد ، روز قیامت خدا گناهان وی ببخشد. نهج الفصاحه ، حدیث ۲۸۵۸

حدیث ۳۴۸۹

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: همه چیز مسلمان خون و آبرو و مال او بر مسلمان حرام است. نهج الفصاحه ، حدیث ۲۱۶۱

حدیث ۳۴۹۰

حضرت امام صادق علیه السلام فرمودند: دین را خوب بفهمید زیرا هر که دین را خوب نفهمد مانند صحراگرد است. خداوند در کتابش می فرماید (سوره ۹) تا در امر دین دانش اندوزند و چون بازگشتند قوم خود را بیم دهند شاید آنها بترسند. اصول کافی جلد ۱ صفحه ۳۶

حدیث ۳۴۹۱

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: دانش جوئی بر هر مسلمانی واجب است ، همانا خدا دانش جویان را دوست دارد. اصول کافی ج ۱ ص ۳۵ روایه

حدیث ۳۴۹۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: عقل و خرد ندارد کسی که از حدّ و مرز و اندازه خود تجاوز کند. غررالحکم ، باب حد

حدیث ۳۴۹۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از حدّ خود تجاوز کند مردم خوارش کنند. غررالحکم ، باب حد

حدیث ۳۴۹۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خرد را دریافت نکرده کسی که از حدّ و مرز خود تجاوز کند. غررالحکم ، باب حد

حدیث ۳۴۹۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی به بهشت نائل گردد که از محارم الهی بپرهیزد. غررالحکم ، باب حرام

حدیث ۳۴۹۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از شرایط جوانمردی دوری کردن از حرام است. غررالحکم ، باب حرام

حدیث ۳۴۹۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ملاک و اساس ورع و پارسایی خویشان داری از محرمات است. غررالحکم ، باب حرام

حدیث ۳۴۹۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ذخیره کردن چیز حرام از بدبختی است. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث ۳۴۹۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بر تلخی حق بردباری و صبر نکنند جز آن کس که به شیرینی و حلاوت عاقبت و سرانجامش یقین دارد. غرر الحکم ، باب حق

حدیث ۳۵۰۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خیری در خموشی از بیان حق نیست ، چنانچه خیری در سخن گفتن به باطل نیست. غرر الحکم ، باب حق

حدیث ۳۵۰۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: در راه حق ، بردباری و صبر نکنند جز کسی که فضیلت آن را بشناسد. غرر الحکم ، باب حق

حدیث ۳۵۰۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مصاحب و همراهی ، عزیزتر از حق نیست. غرر الحکم ، باب حق

حدیث ۳۵۰۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوار نشود کسی که به واسطه حق عزیز گشته است. غرر الحکم ، باب حق

حدیث ۳۵۰۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خیر خواهی خیر خواه تر از حق نیست. غرر الحکم ، باب حق

حدیث ۳۵۰۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خودداری نکن از آشکار کردن و بیان کردن حق ، هنگامی که اهلی برای آن یافتی. غرر الحکم ، باب حق

حدیث ۳۵۰۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: چه بسیارند کسانی که به حق اعتراف کنند ولی پیرویش نکنند. غرر الحکم ، باب حق

حدیث ۳۵۰۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که به نزاع با حق برخیزد شکست خورده است. غرر الحکم ، باب حق

حدیث ۳۵۰۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: استوار باشید و پایدار تا حق برای شما آشکار و پدیدار شود و خدا با شماست و از پاداش کردارتان نخواهد کاست. غررالحکم ، باب حق

حدیث ۳۵۰۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که مقصدش حق باشد بدان می رسد اگر چه در پوشش های بسیار باشد. غررالحکم ، باب حق

حدیث ۳۵۱۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر کس حق را هدف خود قرار دهد سختی ها برای او نرم و دور برایش نزدیک گردد. غررالحکم ، باب حق

حدیث ۳۵۱۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که در برابر حق تسلیم شود و از حق دار پیروی کند از نیکوکاران است. غررالحکم ، باب حق

حدیث ۳۵۱۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که در راه بر پا داشتن حق جهاد (مبارزه یا تلاش) کند موفق گردد. غررالحکم ، باب حق

حدیث ۳۵۱۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که به حق عمل کند مردم به سوی او میل کنند. غررالحکم ، باب حق

حدیث ۳۵۱۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از راه نا حق عزت یابد خداوند او را به وسیله حق خوار گرداند. غررالحکم ، باب حق

حدیث ۳۵۱۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که حق او را نجات ندهد باطل نابودش سازد. غررالحکم ، باب حق

حدیث ۳۵۱۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از حق بگذرد راهش تنگ (و سخت) باشد. غررالحکم ، باب حق

حدیث ۳۵۱۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که با حق بجنگد هر چه دارد از او گرفته شود. غررالحکم ، باب حق

حدیث ۳۵۱۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که با حق دشمنی کند حق بر زمینش زند. غررالْحکَم ، باب حق

حدیث ۳۵۱۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نسبت به حق سخاوتمند و در مورد باطل بخیل باش. غررالْحکَم ، باب حق

حدیث ۳۵۲۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آشنا و دانا به حق باش و بدان عمل کن تا خدای سبحان نجات و رستگاری ات دهد. غررالْحکَم ، باب حق

حدیث ۳۵۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: چگونه شیرینی ایمان را دریابد کسی که حق را دشمن می دارد. غررالْحکَم ، باب حق

حدیث ۳۵۲۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اندکی از حق ، باطل بسیار را دفع کند ، همان گونه که کمی از آتش ، هیزم بسیار را بسوزاند. غررالْحکَم ، باب حق

حدیث ۳۵۲۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق را بگوئید تا غنیمت یابید ، و از باطل خموش باشید تا سالم بمانید. غررالْحکَم ، باب حق

حدیث ۳۵۲۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: جدا شو از کسی که از حق جدا شده و به راه دیگری رفته است و او را با آنچه برای خود انتخاب کرده و بدان راضی گشته است واگذار. غررالْحکَم ، باب حق

حدیث ۳۵۲۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نیکبختی در ملازمت با حق است. غررالْحکَم ، باب حق

حدیث ۳۵۲۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: غرض و هدف کسی که بر حق است رفتن به راه راست است. غررالْحکَم ، باب حق

حدیث ۳۵۲۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بازگشت تو به سوی حق اگر چه موجب رنج و تعب تو گردد، بهتر از آسایش تو با

ملازمت باطل است. غررالْحکْم ، باب حق

حدیث ۳۵۲۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بازگشت تو به حق بهتر از ادامه دادن راه باطل است. غررالْحکْم ، باب حق

حدیث ۳۵۲۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ملازم حق باش تا تو را در منزلگاه های طرفداران حق فرود آورد در آن روزی که جز به حق حکم نشود. غررالْحکْم ، باب حق

حدیث ۳۵۳۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بر مرکب حق سوار شو اگر چه با خواسته ات مخالف باشد و آخرت را به دنیا بفروش. غررالْحکْم ، باب حق

حدیث ۳۵۳۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ملازم حق باشید تا رستگاری ملازم شما گردد. غررالْحکْم ، باب حق

حدیث ۳۵۳۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بشناسید حق کسی که حق شما را می شناسد، کوچک باشد یا بزرگ ، از نظر رتبه پست باشد یا بلند. غررالْحکْم ، باب حق

حدیث ۳۵۳۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق، آشکار و روشن است و از نیاز داشتن به یاری دادن و انکار و جدال دور و منزّه است. غررالْحکْم ، باب حق

حدیث ۳۵۳۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق، وسیله نجاتی است برای کسی که بدان عمل کند. غررالْحکْم ، باب حق

حدیث ۳۵۳۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق، شمشیری است در برابر اهل باطل. غررالْحکْم ، باب حق

حدیث ۳۵۳۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: یاری دادن و همیاری برای اقامه حق و بر پا داشتن آن ، ادای امانت و دینداری است. غررالْحکْم

، باب حق

حدیث ۳۵۳۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق، برای پیروی شایسته تر است. غررالحکم ، باب حق

حدیث ۳۵۳۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که به جنگ حق برود شکست خورده است. غررالحکم ، باب حق

حدیث ۳۵۳۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که به خاطر حق مغلوب شده (در حقیقت) غالب است. غررالحکم ، باب حق

حدیث ۳۵۴۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق آشکارترین راه هاست. غررالحکم ، باب حق

حدیث ۳۵۴۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق، نیرومندترین پشتیبان است. (یعنی همان حقانیت صاحب حق نیرومندترین پشتیبان او است)
غررالحکم ، باب حق

حدیث ۳۵۴۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق، بهترین راه هاست. غررالحکم ، باب حق

حدیث ۳۵۴۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق، شمشیری است برنده. غررالحکم ، باب حقوق

حدیث ۳۵۴۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مؤمن نیست مگر بردبار و مهربان. غررالحکم ، باب حلم

حدیث ۳۵۴۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که حلم ندارد علم ندارد. غررالحکم ، باب حلم

حدیث ۳۵۴۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: در عقلی که مقرون به حلم نباشد خیر و خوبی نیست. غررالحکم ، باب حلم

حدیث ۳۵۴۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از سر چشمه و آشامیدنگاه علم و دانش سیراب شده باشد، جامه حلم و بردباری به تن کند. غررالْحکَم ، باب حلم

حدیث ۳۵۴۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردبار کسی نیست که به خاطر عجز و ناتوانی خاموش شده و سر به زیر گردد و هر گاه قدرت و توان یافت انتقام بگیرد، بلکه حلیم واقعی کسی است که هر گاه توانا باشد در گذرد و بردباری بر همه کارهای او غالب و چیره باشد. غررالْحکَم ، باب حلم

حدیث ۳۵۴۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بر تو باد به بردباری که آن خلق و خوئی پسندیده است. غررالْحکَم ، باب حلم

حدیث ۳۵۵۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خشم و تندی را با بردباری پاسخ دهید تا سرانجامتان را در هر کاری پسندیده گردانید. غررالْحکَم ، باب حلم

حدیث ۳۵۵۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر گاه خشم بر تو مسلط شد، با بردباری و وقار خود بر آن غلبه کن. (و آن را تحت فرمان خود گیر) غررالْحکَم ، باب حلم

حدیث ۳۵۵۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هنگامی که از مقابله با نادان حلم ورزی و بردباری کنی میدان پاسخ او را باز گذارده‌ای. غررالْحکَم ، باب حلم

حدیث ۳۵۵۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اگر بردبار نیستی، خود را همچون بردباران و به صورت آنان در آور، زیرا کم است که کسی خود را به مردمی شبیه سازد جز آنکه نزدیک شود که در زمره آنان در آید. غررالْحکَم ، باب حلم

حدیث ۳۵۵۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سزاوار خواری است کسی که دوستی احمقان را غنیمت داند. غررالْحکَم ، باب حماقت

حدیث ۳۵۵۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هیچ دردی دردناک تر از حماقت نیست. غررالْحکْم ، باب حماقت

حدیث ۳۵۵۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: احمق را تعظیم نکن اگر چه (در نظر مردمان) بزرگ باشد. غررالْحکْم ، باب حماقت

حدیث ۳۵۵۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوستی با مردمان احمق از بین می رود همان گونه که سراب از بین می رود و بر طرف شود همان گونه که مه (و ابرهای نازک روی زمین) بر طرف گردد. غررالْحکْم ، باب حماقت

حدیث ۳۵۵۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوستی کردن با احمق همچون درخت آتشی است که هر قسمتی از آن قسمت دیگر را می خورد. غررالْحکْم ، باب حماقت

حدیث ۳۵۵۹

بر شما باد به ملازمت انگیزه های حق و حقیقت و پرهیزید از باطل های محال. غررالْحکْم ، باب حق

حدیث ۳۵۶۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شافع مردمان (در روز جزا) عمل کردن به حق و ملازمت با صداقت و راستی است. غررالْحکْم ، باب حق

حدیث ۳۵۶۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اساس حکمت ملازم بودن با حق و فرمانبرداری از حق دارنده است. غررالْحکْم ، باب حق

حدیث ۳۵۶۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خدا رحمت کند هر کس که حق را زنده کند و باطل را بمیراند ، ستم را سرکوب و عدل و داد را بر پا دارد. غررالْحکْم ، باب حق

حدیث ۳۵۶۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حقی که زیان به بار آورد بهتر است از باطلی که شادمانی آورد. غررالْحکْم ، باب حق

حدیث ۳۵۶۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مخالفت کن با کسی که با رفتن به سوی نا حق ، با حق مخالفت کرده و او را با آنچه برای خود

پسندیده واگذار. غررالْحکْم ، باب حق

حدیث ۳۵۶۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با روی گردندان از حق گمراهی آید. غررالْحکْم ، باب حق

حدیث ۳۵۶۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که حجت و دلیل آورد به وسیله حق پشت خود محکم و قوی کند (و اگر دلیل او حق نباشد قوی پشت نباشد) غررالْحکْم ، باب حق

حدیث ۳۵۶۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر گاه خداوند بنده ای را گرامی بدارد او را در راه بر پا داشتن حق کمک دهد. غررالْحکْم ، باب حق

حدیث ۳۵۶۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نزدیکترین بندگان به خدای تعالی کسی است که به حق گویاتر باشد اگر چه به زیان او باشد و عمل او به حق از همه بهتر باشد اگر چه آن را خوش ندارد. غررالْحکْم ، باب حق

حدیث ۳۵۶۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شبیه ترین مردم به پیامبران کسی است که به حق گویاتر و در عمل به آن بردبارتر باشد. غررالْحکْم ، باب حق

حدیث ۳۵۷۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برترین عملها ملازم بودن با حق است. غررالْحکْم ، باب حق

حدیث ۳۵۷۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خردمندترین مردم کسی است که در برابر حق تسلیم گردد، و از مقاومت خویش در برابر آن بگذرد، و به وسیله حق (و تسلیم شدن در برابر آن) عزیز گردد و اقامه حق و بر پا داشتن آن و نیکو انجام دادن آن را سبک نشمارد. غررالْحکْم ، باب حق

حدیث ۳۵۷۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: راست ترین گفتارها آن است که با حق مطابق باشد. غررالْحکْم ، باب حق

حدیث ۳۵۷۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آگاه باشید که به راستی هر کس که حق سودش ندهد باطل زیانش رساند، و کسی که هدایت او را به راه راست در نیابد، گمراهی او را به سوی هلاکت و نابودی کشاند. غررالْحکْم، باب حق

حدیث ۳۵۷۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مدارا کردن با احمق از سخت ترین رنج ها است. غررالْحکْم، باب حماقت

حدیث ۳۵۷۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از نشانه های احمق تلون زیاد او در کارها است. غررالْحکْم، باب حماقت

حدیث ۳۵۷۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بریدن و فاصله گرفتن از احمق دور اندیشی است. غررالْحکْم، باب حماقت

حدیث ۳۵۷۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر بیچارگی و هر فقری را می شود بست و برطرف کرد، جز بیچارگی و فقر حماقت و نادانی را. غررالْحکْم، باب حماقت

حدیث ۳۵۷۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوست احمق (پیوسته) در رنج است. غررالْحکْم، باب حماقت

حدیث ۳۵۷۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حماقت مرد در سه چیز شناخته شود: در سخن گفتنش در جایی که به کار او نیاید (و به او مربوط نیست) و پاسخ دادنش از چیزی که از او نپرسیده اند و بی باکی و تهوّر او در کارها. غررالْحکْم، باب حماقت

حدیث ۳۵۸۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوری احمق بهتر از نزدیکی او است و سکوتش بهتر از سخن گفتن است. غررالْحکْم، باب حماقت

حدیث ۳۵۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: زیانبارترین چیز است. غررالْحکْم، باب حماقت

حدیث ۳۵۸۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم احمق به خوار شدن نیز نیکو نگردد، و از نقصان و زیان نیز جدا نشود. غررالْحکْم، باب

حماقت

حدیث ۳۵۸۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حماقت ، دردی است بی درمان و بیماری است درمان نشدنی. غررالْحکْم ، باب حماقت

حدیث ۳۵۸۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پرهیز از دوستی با احمق که به نظر خودش می خواهد به تو سودی برساند ولی زیان می زند و تو را ناراحت می کند و خودش می پندارد که خوشحال و شادمانت کرده است. غررالْحکْم ، باب حماقت

حدیث ۳۵۸۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از آدم احمق بپرهیز که مدارا کردن تو را به رنج اندازد و موافقت و همراهی با او تو را به هلاکت دچار سازد ، مخالفت با او تو را بیازارد ، همراهی و مصاحبتش برای تو وبال و عذابی به بار آورد. غررالْحکْم ، باب حماقت

حدیث ۳۵۸۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم احمق در شهر خود نیز غریب و میان عزیزان نیز خوار است. غررالْحکْم ، باب حماقت

حدیث ۳۵۸۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم احمق به خوار شدن نیز نیکو نگردد. غررالْحکْم ، باب حماقت

حدیث ۳۵۸۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حماقت (و آدم احمق) در وطن نیز در غربت است. (زیرا رفتار احمق چنان است که همه از او تنفر دارند) غررالْحکْم ، باب حماقت

حدیث ۳۵۸۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حماقت، فضولی (دخالت های بیجا در کار دیگران و سخنان نابجا) به بار آرد. غررالْحکْم ، باب حماقت

حدیث ۳۵۹۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برای مؤمن شایسته است که از خدا شرم کند هر گاه اندیشه ای مستمّر در غیر فرمانبرداری خدا او را فرا گیرد. غررالْحکْم ، باب حیا

حدیث ۳۵۹۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هیچ یک از شما نباید شرم کند از این که هر گاه از او چیزی را بپرسند که نمی داند ، از این که بگوید : نمی دانم. غررالحکم ، باب حیا

حدیث ۳۵۹۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سه چیز است که نباید از آنها شرم کرد : خدمت کردن به میهمان ، برخاستن انسان از جایگاه خود برای پدر و آموزگار ، و طلب حق اگر چه اندک باشد. غررالحکم ، باب حیا

حدیث ۳۵۹۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از روی مردم پروا و پرهیز نداشته باشد از خدای سبحان پروایی ندارد. غررالحکم ، باب حیا

حدیث ۳۵۹۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که حیا و شرمش سبب انصاف او با تو نگردد ، دین و آیینش نتواند او را به انصاف با تو وادار کند. غررالحکم ، باب حیا

حدیث ۳۵۹۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از گفتن سخن حق شرم کند چنین کسی احمق و نادان است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث ۳۵۹۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که شرمش کم باشد پارسایی اش کم است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث ۳۵۹۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نهایت شرم آن است که انسان از خود شرم کند. غررالحکم ، باب حیا

حدیث ۳۵۹۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بر تو باد به حیا و شرم که سر آغاز نجابت و بزرگواری است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث ۳۵۹۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پر رویی و بی شرمی سر آغاز بدی و شرّ است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث ۳۶۰۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بر شما باد به میانه روی در خوراک‌ها که این کار از اسراف دورتر، و برای تندرستی بهتر و

برای انجام عبادت کمک کار بهتری است. غررالْحکَم ، باب خوردن

حدیث ۳۶۰۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که در خوردن به اندک اکتفا کند تندرستی او بسیار و اندیشه اش شایسته باشد.
غررالْحکَم ، باب خوردن

حدیث ۳۶۰۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: همچون زنبور عسل باش که چون می خورد (گل و گیاه) را پاکیزه می خورد، و چون او می گذارد (عسل) پاک به جا می نهد، و چون بر چوبی (و شاخه ای) بنشیند آن را نشکند. غررالْحکَم ، باب خوردن

حدیث ۳۶۰۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کم خوردن غذا برای نفس انسانی گرامی تر، و برای تندرستی پایدارتر است. غررالْحکَم ، باب خوردن

حدیث ۳۶۰۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوراکی را کم کن تا بیماری را کم کنی. غررالْحکَم ، باب خوردن

حدیث ۳۶۰۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سماجت و پافشاری کردن (در سؤال) خوشرویی به جای نگذارد. غررالْحکَم ، باب خوش رویی

حدیث ۳۶۰۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: روی شکفته بهتر است از ترش روی بخشنده. غررالْحکَم ، باب خوش رویی

حدیث ۳۶۰۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از بذل روی خوشش به تو بخل ورزد ، بخششی به تو نخواهد کرد. غررالْحکَم ، باب خوش رویی

حدیث ۳۶۰۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بر تو باد به گشاده رویی که آن کمند محبت است. غررالْحکَم ، باب خوش رویی

حدیث ۳۶۰۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش هیچگاه از نظر شخصی که صاحب رأیی محکم و صائب است بی نیاز نخواهد بود.

(و همیشه در کارها از نظر چنین افرادی استفاده می کند). غرالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۱۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شخص دور اندیش در هنگام نزول بلا و گرفتاری حیرت زده و سر در گم نمی شود. غرالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۱۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شکیبایی بر حق نکند جز دور اندیش خردمند. غرالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۱۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: عزم و تصمیمی که دور اندیشی در آن نباشد خیری در آن نیست. غرالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۱۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از دور اندیشی است توقف در برابر (عمل یا هر چیز) شبهه ناک. غرالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۱۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از برترین جوانمردی است نگه‌داری کردن و حفاظت از دور اندیشی. غرالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۱۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم دور اندیش در هر کاری برتری خاصی دارد. غرالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۱۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که دور اندیشی او را مقدم ندارد (و به آقایی نرساند) عجز و ناتوانی او را به عقب اندازد. غرالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۱۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که دور اندیشی او اندک باشد تصمیم و عزمش سست و ضعیف خواهد بود. غرالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۱۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که تصمیم خود را اظهار کند دور اندیشی خود را باطل کرده و از بین برده است.

غررالْحکْم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۱۹

کسی که دور اندیشی را از دست دهد بی باک و متهور شود (و تهور او را به هلاکت اندازد). غررالْحکْم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۲۰

امام علی (علیه السلام) می فرماید: کسی که با دور اندیشی مخالفت کند نابود شود. غررالْحکْم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرماید: کمال دور اندیشی به اصلاح در آوردن مخالفان و مدارا کردن با دشمنان است. غررالْحکْم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۲۲

امام علی (علیه السلام) می فرماید: اسلحه دور اندیش پشت گرم کردن (و پشت قوی کردن) است. غررالْحکْم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۲۳

امام علی (علیه السلام) می فرماید: میوه دور اندیشی سلامت (و تندرستی) است. غررالْحکْم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۲۴

امام علی (علیه السلام) می فرماید: آفت انسان شجاع و دلیر آن است که دور اندیشی را ضایع کند (و در نظر نگیرد). غررالْحکْم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۲۵

امام علی (علیه السلام) می فرماید: هنگامی که عزم و اراده ، با دور اندیشی همراه شد سعادت و نیکیختی کامل گردد. غررالْحکْم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۲۶

امام علی (علیه السلام) می فرماید: به راستی دور اندیش کسی است که همه سرگرمی اش به خودش باشد (و به دیگران نپردازد) و همه اندوهش برای دین و آیینش باشد، و همه تلاش و کوشش را برای آخرتش به کار برد. غررالْحکْم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۲۷

امام علی (علیه السلام) می فرماید: به راستی که دور اندیشی همانا پیروی و اطاعت خدا و نافرمانی نفس (سرکش است) غررالْحکْم

، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۲۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش ترین مردم کسی است که بردباری و عاقبت نگری در کارها، جامه زیرین و روئین او (یعنی ملازم او) باشد. غررالْحکْم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۲۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش ترین مردم کسی است که با داشتن پشتیبان و مدد کار بسیار، باز هم احتمال و توهم ناتوانی را مدّ نظر داشته باشد. غررالْحکْم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۳۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش ترین مردم کسی است که کار دنیای خود را آسان بگیرد. غررالْحکْم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۳۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش ترین مردم کسی است که به وعده خود عمل کند، و کار امروز را به فردا نیندازد. غررالْحکْم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۳۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش کسی است که در مورد عقوبت و کیفر دادن به هنگام تسلط خشم آن را به تأخیر اندازد، ولی در مورد پاداش احسان و نیکی، شتاب کند به خاطر آنکه فرصت توانایی را غنیمت بشمارد. غررالْحکْم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۳۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش کسی است که چون نعمت رو آورد، شکر آن را به جای آرد، و چون برگردد و پشت کند صبر کند و آن را فراموش کند (و فکر خود را بیهوده به نعمت از دست رفته مشغول نکند). غررالْحکْم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۳۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش کسی است که برای دوستی خود، انتخاب کند (و بدون تأمل و دقت کسی را به دوستی نگیرد) زیرا انسان به دوست خود سنجیده شود. غررالْحکْم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۳۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش کسی است که بخشش کند بدانچه در دست او است ، و کار امروز را به فردا نیندازد. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۳۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیشی نظر افکندن به عاقبت و سرانجام کارها ، و مشاوره (و رایزنی) با خردمندان است. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۳۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش کسی است که نعمت خداوند او را از عمل برای آخرت سرگرم نسازد. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۳۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش کسی است که از ولخرجی و تبذیر بپرهیزد ، و اسرافکاری را خوش ندارد. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۳۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش کسی است که دنیا را به خاطر آخرت واگذارد. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۴۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیشی و فضیلت انسان ، در صبر و بردباری است. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۴۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیشی ، در کارها پشت خود را به سختی محکم کردن (و به شدت احتیاط نمودن) است. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۴۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیشی سرمایه است. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث ۳۶۴۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با کافر دوستی نکنید و با نادان مصاحبت و همراهی ننمایید. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث ۳۶۴۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گوهر دوستی خود را به کسی که وفا ندارد نبخش. (و با او دوستی مکن). غرالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث ۳۶۴۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوستی کن با دوست خود تا تو را دوست بدارد ، و به او اکرام کن تا تو را اکرام کند ، و او را بر خویش مقدم دار تا او نیز تو را بر خود و خاندانش مقدم دارد. غرالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث ۳۶۴۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که ما را دوست می دارد باید جامه بلاء و گرفتاری را آماده و مهیا سازد. غرالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث ۳۶۴۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که مبنای دوستی اش در راه خدا نباشد از او پرهیز کن که دوستی او پستی است و مصاحبت با او شوم است. غرالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث ۳۶۴۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که به خاطر کاری با تو دوستی کند ؛ با انجام شدن آن کار ، از تو روی بگرداند. غرالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث ۳۶۴۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که تو را دوست دارد (از کارهای نا پسند) بازت دارد. غرالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث ۳۶۵۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر دوستی و محبتی که پایه اش بر چیزی غیر از ذات مبارک خدای متعال پی ریزی شده باشد گمراهی است و تکیه بر آن محال است. غرالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث ۳۶۵۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: در تنگی و سختی ، درستی و نیکویی دوستی آشکار گردد. غرالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث ۳۶۵۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: درستی دوستی از گرامی داشتن عهد و پیمان است (چون دوستی نیز پیمانی است و باید آن را گرامی داشت). غرالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث ۳۶۵۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اساس عقل و خرد دوستی کردن با مردم است. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث ۳۶۵۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با دوستی کردن محبت (قلبی) خواهد بود. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث ۳۶۵۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: وقتی دوستی ثابت و پا بر جا شد تعاون و کمک دادن به یکدیگر لازم شود. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث ۳۶۵۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با دوستی کردن و احسان رشته های محبت محکم و استوار شود. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث ۳۶۵۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: وقتی کسی (یا چیزی) را دوست داشته زیاده روی نکن (که هر چیزی را حدی و اندازه ای است). غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث ۳۶۵۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اگر نسبت به دوست خود قرار و آرامش پیدا کردی (همه اسرار و احوال خود را در اختیار او مگذار) و جنبه احتیاط را در کار او نگه دار ، و از اسرار خود نگه دار آنچه را که ممکن است هنگامی از فاش کردن آن پشیمان شوی. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث ۳۶۵۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوستی مردمان بدکار از هر دوستی دیگری زودتر بریده و منقطع گردد. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث ۳۶۶۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که دوستی را زبان اظهار کند ، ولی محبت را چشمان. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث ۳۶۶۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شایسته ترین کس برای دوست داشتن تو کسی است که تو را دشمن نداشته باشد. غررالحکم ،

باب حب و دوستی

حدیث ۳۶۶۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سودمندترین گنج ها محبت و دوستی دلهاست. غررالْحکَم ، باب حب و دوستی

حدیث ۳۶۶۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پرهیز از این که دشمنان خدا را دوست بداری یا دوستی خود را برای کسانی جز اولیای خدا خالص گردانی ، که به راستی هر کس مردمی را دوست بدارد با آنها محشور گردد. غررالْحکَم ، باب حب و دوستی

حدیث ۳۶۶۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوست بدار در راه خدا آن کس را که در راه اصلاح دین با تو می ستیزد ، و برای تو یقین نیکو کسب کند. غررالْحکَم ، باب حب و دوستی

حدیث ۳۶۶۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوستی خود را گرامی دار و پیمان خود را حفظ کن. غررالْحکَم ، باب حب و دوستی

حدیث ۳۶۶۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوستی در راه خدا نزدیک ترین خویشی است. غررالْحکَم ، باب حب و دوستی

حدیث ۳۶۶۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: صبح زود برخیزید (و سحر خیز) باشید که برکت در آن است و مشاوره و مشورت کنید که پیروزی و رستگاری در مشورت است. غررالْحکَم ، باب سحرخیزی

حدیث ۳۶۶۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سر مستی ، نعمت را برآید و عقوبت و عذاب به بار آورد. غررالْحکَم ، باب سرمستی

حدیث ۳۶۶۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از کینه توزی دل ها و دشمنی داشتن در سینه ها و پشت کردن به یکدیگر و یاری ندادن و دستگیری نکردن از همدیگر ، دوری و اجتناب کنید، تا زمام امور خود را به دست گیرید. غررالْحکَم ، باب کینه

حدیث ۳۶۷۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی عاقل و خردمند کسی است که کینه ها (ی مردم) را از دل بیرون کرده باشد.

غررالحکم ، باب کینه

حدیث ۳۶۷۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خود را نگهدارید از تندی بخل و کینه و خشم و حسد و برای مبارزه با هر یک از آنها ابزار و سلاح لازم را تهیه کنید که به وسیله آن ابزار با آنها بجنگید و از آن جمله است: اندیشه کردن در سر انجام کار ، جلوگیری از پستی و رذالت ، طلب فضیلت ، صلاح آخرت ، و ملازم بودن با حلم و بردباری. غررالحکم ، باب کینه

حدیث ۳۶۷۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دنیا کوچکتر و حقیرتر و کمتر از آن است که از کینه ها پیروی شود. (و آدمی به دنبال کینه توزی برود) غررالحکم ، باب کینه

حدیث ۳۶۷۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برای ورع و پارسایی گرسنه ماندن کمک کار خوبی است. غررالحکم ، باب گرسنگی

حدیث ۳۶۷۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گرسنه ماندن کمک کار خوبی برای مبارزه با سرمست شدن و شکستن عاداتهای ناپسند است. غررالحکم ، باب گرسنگی

حدیث ۳۶۷۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گرسنگی را نان خورش خود قرار ده ، و خود را به قناعت مؤدب. غررالحکم ، باب گرسنگی

حدیث ۳۶۷۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گرسنگی بهتر از فروتنی (در برابر ثروتمندان و مال اندوزان برای لقمه نانی) است. غررالحکم ، باب گرسنگی

حدیث ۳۶۷۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گریه بنده از ترس خدا، گناهان را پاک کند. غررالحکم ، باب گریه

حدیث ۳۶۷۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گریه از ترس خدا کلید رحمت (حق تعالی) است. غررالحکم ، باب گریه

حدیث ۳۶۷۹

امام علی (علیه السلام) می فرماید: گریه از ترس خدا دل را نورانی کند، و از بازگشت به گناه نگهداری کند. غررالحکم ، باب گریه

حدیث ۳۶۸۰

امام علی (علیه السلام) می فرماید: گریه از ترس خدا - به خاطر کاری که سبب دور شدن از خدا است عبادت عارفان است. غررالحکم ، باب گریه

حدیث ۳۶۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرماید: گریستن خوی مشفقان (دلسوزان اصلاح خویش) است. غررالحکم ، باب گریه

حدیث ۳۶۸۲

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: چهار کس را خداوند دشمن می دارد ، فروشنده قسم خور ، فقیر متکبر ، پیر زناکار و پیشوای ستمگر. نهج الفصاحه ، حدیث ۲۵۳

حدیث ۳۶۸۳

امام علی (علیه السلام) می فرماید: قُرْنَتِ الْهَيْبَةُ بِالْخَيْرِ وَالْحَيَاءُ بِالْجُرْمَانِ وَالْفُرْصَةُ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ فَأَنْتَهَزُوا فُرْصَ الْخَيْرِ؛ ترس با ناامیدی ، و شرم با محرومیت همراه است ، و فرصت ها چون ابرها می گذرند ، پس فرصت های نیک را غنیمت شمارید. نهج البلاغه، حکمت ۲۱

حدیث ۳۶۸۴

امام علی (علیه السلام) می فرماید: مَنْ ضَيَّعَهُ الْأَقْرَبُ أُتِيحَ لَهُ الْأَبْعَدُ؛ کسی را که نزدیکانش واگذارند ، بیگانه او را پذیرا می گردد. نهج البلاغه، حکمت ۱۴

حدیث ۳۶۸۵

امام علی (علیه السلام) می فرماید: إِذَا وَصَلَتْ إِلَيْكُمْ أَطْرَافُ النِّعَمِ فَلَمَّا تَنَفَّرُوا أَقْصَاهَا بِقَلْبِ الشُّكْرِ؛ چون نشانه های نعمت پروردگار آشکار شد، با ناسپاسی نعمت ها را از خود دور نسازید. نهج البلاغه، حکمت ۱۳

حدیث ۳۶۸۶

امام علی (علیه السلام) می فرماید: إِذَا قَدَّرْتَ عَلَى عَدُوِّكَ فَاجْعَلِ الْعَفْوَ عَنْهُ شُكْرًا لِلْقُدْرَةِ عَلَيْهِ؛ اگر بر دشمنت دست یافتی ، بخشیدن او را شکرانه پیروزی قرار ده. نهج البلاغه، حکمت ۱۱

حدیث ۳۶۸۷

امام علی (علیه السلام) می فرماید: خَالِطُوا النَّاسَ مُخَالَطَةً إِنْ مُتُّمْ مَعَهَا بَكُوا عَلَيْكُمْ وَإِنْ عَشْتُمْ حُنُوا إِلَيْكُمْ؛ با مردم آن گونه معاشرت کنید، که اگر مُردید بر شما اشک ریزند، و اگر زنده ماندید، با اشتیاق سوی شما آیند. نهج البلاغه، حکمت ۱۰

حدیث ۳۶۸۸

امام علی (علیه السلام) می فرماید: إِذَا أَقْبَلَتِ الدُّنْيَا عَلَى أَحَدٍ أَعَارَتْهُ مَحَاسِنَ غَيْرِهِ وَإِذَا أَدْبَرَتْ عَنْهُ سَلَبَتْهُ مَحَاسِنَ نَفْسِهِ؛ چون دنیا به کسی روی آورد، نیکی های دیگران را به او عاریت دهد، و چون از او روی برگرداند خوبی های او را نیز برآیند. نهج البلاغه، حکمت ۹

حدیث ۳۶۸۹

امام علی (علیه السلام) می فرماید: سینه خردمند صندوق راز اوست و خوشرویی وسیله دوست یابی، و شکیبایی، گورستان پوشاننده عیب هاست. و یا فرمود: پرسش کردن وسیله پوشاندن عیب هاست، و انسان از خود راضی، دشمنان او فراوانند. نهج البلاغه، حکمت ۶

حدیث ۳۶۹۰

امام علی (علیه السلام) می فرماید: الْعِلْمُ وَرَأْيُهُ كَرِيمَةٌ وَالْأَدَابُ حُلٌّ مُجَدَّدَةٌ وَالْفِكْرُ مِرْآةٌ صَافِيَةٌ؛ دانش، میراثی گرانبها، و آداب، زیورهای همیشه تازه، و اندیشه، آینه ای شفاف است. نهج البلاغه، حکمت ۵

حدیث ۳۶۹۱

امام علی (علیه السلام) می فرماید: الْعَجْزُ آفَةٌ وَالصَّبْرُ شَجَاعَةٌ وَالزُّهْدُ ثُرُوءٌ وَالْوَرَعُ جُنَّةٌ وَنِعْمَ الْقَرِينُ الرُّضَى؛ ناتوانی، آفت و شکیبایی، شجاعت و زهد، ثروت و پرهیزکاری، سپر نگه دارنده است: و چه همنشین خوبی است راضی بودن و خرسندی. نهج البلاغه، حکمت ۴

حدیث ۳۶۹۲

امام علی (علیه السلام) می فرماید: أُرْزَى بِنَفْسِهِ مَنْ اسْتَشْعَرَ الطَّمَعِ وَرَضِيَ بِالذُّلِّ مَنْ كَشَفَ عَنْ ضُرِّهِ وَهَانَتْ عَلَيْهِ نَفْسُهُ مَنْ أَمَرَ عَلَيْهَا لِسَانَهُ. آن که جان را با طمع ورزی ببوشاند خود را پُست کرده، و آن که راز سختی های خود را آشکار سازد خود را خوار کرده، و آن که زبان را بر خود حاکم کند خود را بی ارزش کرده است. نهج البلاغه، حکمت ۲

حدیث ۳۶۹۳

امام علی (علیه السلام) می فرماید: كُنْ فِي الْفِتْنَةِ كَابِنِ اللَّبُونِ لَا ظَهْرَ فَيُزَكَبُ وَلَا ضَرْعَ فَيَحْلَبُ؛ در فتنه ها چونان شتر دو ساله باش، نه پشتی دارد که سواری دهد و نه پستانی تا او را بدوشند. نهج البلاغه، حکمت ۱

حدیث ۳۶۹۴

امام علی (علیه السلام) می فرماید: چون بر دشمن ظفر یافتی، عفو و گذشت را شکرانه پیروزی قرار ده. نهج البلاغه، حکمت ۱۰

حدیث ۳۶۹۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که دوستان خدا بیشتر از مردم دیگر به یاد او هستند و شکر و سپاسشان از دیگران پا بر جا تر و صبر و شکیباییشان بر بلائی او بزرگتر است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۶۹۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که علم خدای سبحان باطن ها و نهان ها را فرا گرفته و برون ها را شماره کرده است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۶۹۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی در راه شناخت خداوند بر رأی خود و قیاس اعتماد و تکیه کند گمراه شود و کارها بر او پراکنده شود. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۶۹۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که به خدا ایمان داشته باشد به او پناه برد. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۶۹۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خدای سبحان را محترم شمارید و از محرمات الهی پرهیز کنید و دوستانش را دوست بدارید. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۷۰۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هیچ گاه خود را در مقام نبرد با خدا قرار مده زیرا تو تاب کیفر او را نداری، و از عفو و رحمت او بی نیاز نیستی. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۷۰۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که به خاطر خدای سبحان چیزی را واگذارد خداوند به جای آن، بهتر از آنچه را واگذارده به او بدهد. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۷۰۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که آرزومند خدا باشد نهایت امید و آرزوی خود را دریابد. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۷۰۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که با خدا کار خود را تباه کرده باشد با هیچ کس اصلاح نتواند کرد. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۷۰۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که با خدای سبحان به صلاح و درستی رفتار کرده باشد با هیچ کس تباهی و فساد ندارد (و همگان او را گرامی دارند) غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۷۰۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که دیدار خدای سبحان را دوست می دارد از دنیا کنده شده و جدا گردد. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۷۰۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خدای سبحان آفریدگان را به خاطر تنهایی خود نیافرید، و برای سود و نفعی آنها را وادار به کار نکرد. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۷۰۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خدای سبحان شما را بیهوده نیافریده و مهمل و ناگذارده، و سرگردان در گمراهی و نابینایی رها نکرده است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۷۰۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که به خدا اعتماد و تکیه کند بی نیاز گردد. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۷۰۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: چگونه تباه شود کسی که خداوند کفیل و پابندان او است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۷۱۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: فرار کنید به سوی خدا (و از هر چیز به سوی او بگریزید) و از او (به سوی چیز دیگری) فرار نکنید که به راستی او شما را دریابد و هرگز نمی توانید او را درمانده کنید. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۷۱۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بر تو باد که در همه کارها به خدا چنگ زنی که خداوند از هر چیز نگهدارنده است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۷۱۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشا به حال کسی که مراقب پروردگار خویش است و از گناه خود بیمناک است. غرالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۷۱۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: چگونه نجات و رهایی یابد کسی که از خدا بگریزد (زیرا هر جا برود از آن خدا است) غرالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۷۱۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آن کس که هدف و مقصودی جز خدا دارد تباہ گشته. غرالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۷۱۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از دشمنان خدا جدایی شوید (و از آنها فاصله بگیرید) و با دوستان خدا پیوند کنید. غرالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۷۱۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که در پناه خداست در امان و آسوده خاطر است، ولی دشمن او ترسان و بیمناک است. غرالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۷۱۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر گاه دیدی خداوند تو را با خلق خود مأنوس و سرگرم ساخته و از ذکر خود رمانده است، آن وقت است که به راستی تو را مبعوض داشته است. غرالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۷۱۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر گاه خداوند بنده ای را دوست بدارد او را به محبت خود سرگرم سازد. غرالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۷۱۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که شما اگر رو آورید به خدا به خوبی و رستگاری رو آورده اید و اگر روی بگردانید هم از او رو گردانده اید. غرالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۷۲۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: در همه کارها خویشتن را به معبود خود بسپار، که در این صورت به راستی آن را به دژ محکمی سپرده‌ای. غررالْحکَم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۷۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دستور نداده خداوند سبحان شما را مگر به چیز نیکو، و نهی نکرده است شما را مگر از چیز زشت. غررالْحکَم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۷۲۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: در شگفتم از کسی که در قدرت خدا تردید کند با این که آفریده او را می بیند. غررالْحکَم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۷۲۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر درونی در پیشگاه خدایی که نعمتهایش والاست، آشکار و ظاهر است. غررالْحکَم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۷۲۴

هر نیرومندی جز خدای سبحان ناتوان است. غررالْحکَم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۷۲۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر مالک و دارنده ای جز خدای سبحان مملوک است. غررالْحکَم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۷۲۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر غالی جز خداوند مغلوب است. غررالْحکَم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۷۲۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر پنهانی، نزد خدا آشکار است. غررالْحکَم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۷۲۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خدای سبحان عقل ها را بر چگونگی صفات خویش آگاه نساخته، اما از مقدار لازم نیز در باره شناخت خود آنها را باز نداشته. غررالْحکَم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۷۲۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که خدای سبحان را به یکتایی و یگانگی بشناسد، هیچ گاه او را به خلق تشبیه نکند. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۷۳۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: چهره ها در برابر عظمت خداوند متعال فروتن و خاضع، و دلها از هیبتش ترسان، و جان ها در راه رسیدن به خشنودی اش خود را فانی سازند. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث ۳۷۳۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اجر و ثواب ، حاصل گفتار به زبان است و کردار به دست و پای. خداوند به سبب صدق نیت و باطن پاک ، هر کس را که خواهد ، به بهشت می برد. نهج البلاغه ، حکمت ، ۴۰

حدیث ۳۷۳۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بترسید ، بترسید ، به خدا سوگند، که گاه چنان گناه را می پوشاند که پنداری آن را بخشیده است. نهج البلاغه ، حکمت ۲۹

حدیث ۳۷۳۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از کفاره های گناهان بزرگ ، به فریاد رسیدن ستمدیدگان است و شاد کردن غمگینان. نهج البلاغه ، حکمت ۲۳

حدیث ۳۷۳۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پا فشاری مکن بر چیزی که گناه را به دنبال دارد. غررالحکم و دررالکلم ، باب گناه

حدیث ۳۷۳۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به دست آوردن بهشت با پاکدامنی از گناهان است. غررالحکم و دررالکلم ، باب گناه

حدیث ۳۷۳۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اگر حدود خدای سبحان را نگهداری (و مراعات) کنید خداوند در فضل موجود خود برای شما شتاب کند. غررالحکم ، باب حدود

حدیث ۳۷۳۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هیچ کس به سعادت و نیکبختی نرسد جز به وسیله بر پا داشتن حدود الهی و کسی بدبخت نگردد جز به خاطر تباه کردن آنها. غررالحکم ، باب حدود

حدیث ۳۷۳۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با خردمندان مصاحبت کن و با دانشمندان هم نشین شو و بر هوای نفس پیروز شو، تا با ساکنان ملاً اعلی (جایگاه والا) رفیق و همراه گردی. غررالْحکْم ، باب همنشینی

حدیث ۳۷۳۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کیفر بدی را جز کسی که آن را انجام داده نبیند. غررالْحکْم ، باب جزا

حدیث ۳۷۴۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که کیفر و مجازات را باور دارد جز کار نیک انجام ندهد. غررالْحکْم ، باب جزا

حدیث ۳۷۴۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر عملی را پاداشی است ، پس عمل خود را در راهی انجام دهید که می ماند و آنچه را فانی شود واگذارید. غررالْحکْم ، باب جزا

حدیث ۳۷۴۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر گونه پاداش دهی ، همان گونه پاداش دهند. غررالْحکْم ، باب جزا

حدیث ۳۷۴۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر انسانی دیدار کند آنچه را انجام داده و پاداش و کیفر بیند بدانچه کرده است. غررالْحکْم ، باب جزا

حدیث ۳۷۴۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر کسی بر آنچه از پیش فرستاده در آید ، و بدانچه کرده کیفر شود. غررالْحکْم ، باب جزا

حدیث ۳۷۴۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بد کیفر دادن، از زشتی پیروزی است. غررالْحکْم ، باب جزا

حدیث ۳۷۴۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اعزامیان به دوزخ برای همیشه در عذاب و شکنجه اند. غررالْحکْم ، باب دوزخ

حدیث ۳۷۴۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که به دوزخ در آید بدبختی او همیشگی است. غررالْحکْم ، باب دوزخ

حدیث ۳۷۴۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: این پوست نازک را شکیبایی بر آتش دوزخ نیست. غررالحکم ، باب دوزخ

حدیث ۳۷۴۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از دوزخ رهایی نیابد مگر آن کس که عمل آن را واگذارد. غررالحکم ، باب دوزخ

حدیث ۳۷۵۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سرانجام کافر ، دوزخ است. غررالحکم ، باب دوزخ

حدیث ۳۷۵۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: همان دوزخ برای کیفر کافی است. غررالحکم ، باب دوزخ

حدیث ۳۷۵۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پرهیزید از آتشی که خروشش آماده ، زبانه اش سخت و عذابش همیشه تازه است. غررالحکم ،
باب دوزخ

حدیث ۳۷۵۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پرهیزید از آتشی که گرمی آن سخت و گودی آن دور و زیورهای آن آهن است. غررالحکم ،
باب دوزخ

حدیث ۳۷۵۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوزخ سرانجام افراط کنندگان (و از حد گذرندگان) است. غررالحکم ، باب دوزخ

حدیث ۳۷۵۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: زکات شجاعت ، جهاد در راه خداست. غررالحکم ، باب جهاد

حدیث ۳۷۵۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: زکات بدن ، جهاد و روزه است. غررالحکم ، باب جهاد

حدیث ۳۷۵۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نادان هیچگاه دیده نشود جز آن که از حد بگذراند (و هیچ گاه اعتدال ندارد). غررالحکم ، باب
جهل

حدیث ۳۷۵۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نیاز و فقر، سخت تر از نادانی نیست. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۷۵۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: جاهل و نادان ، توانگری ندارد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۷۶۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هیچ طریقه و مذهبی با نادانی ، پاکیزه و پاک نشود. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۷۶۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: فقر و نیازی همچون جهل و نادانی نیست. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۷۶۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دشمنی نکنید با آنچه نمی دانید که بیشترین دانش در همان است که شما نمی دانید. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۷۶۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: وای بر کسی که در نادانی خود فرو رفته و خوشا به حال کسی که خرد ورزی کرده و به راه راست در آمده است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۷۶۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ای مردم به نادان های خود تکیه نکنید و اسیر هواهای خویش نشوید که هر کسی در چنین جایگاهی در آید بر لب پرتگاه قرار گیرد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۷۶۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نعمتهای نادانان همانند بوستانی در کنار مزبله است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۷۶۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: چه بی شرم است انسان نادان. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۷۶۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از سخت ترین مصیبت ها چیره شدن نادانی است. غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۳۷۶۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که جای پای خود را نداند بلغزد. غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۳۷۶۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که نادانی کند وا گذاشته شود (و مردم او را وا گذارند). غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۳۷۷۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که نادانی او را به بلند پروازی وا داشته است ، نافرمانی عقل کرده است. غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۳۷۷۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که نادان شد ، لغزشش بسیار شود. غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۳۷۷۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که به شخص نادانی احسان و کمک کند نمایان گر جهل بسیار خود او است. غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۳۷۷۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که در مورد وضع مردم نادان باشد و آنها را نشناسد بدانها اعتماد کند. غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۳۷۷۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شخص نادان هر حالتی و هر وضعی که دارد در زیان و خسران است. غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۳۷۷۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: در برق درخشنده بهره ای نیست برای کسی که فرو می رود در تاریکی. غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۳۷۷۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خطا و لغزش بسیار ، از نادانی های بسیار خبر می دهد. غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۳۷۷۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: چه بسا عزیزی که نادانی اش او را خوار گردانیده است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۷۷۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: در آنچه شخص بسیار نادان رغبت دارد تو زاهد و پارسا باش. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۷۷۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به هر اندازه که نعمت بر جاهل نیکو شود بر زشتی آن بیفزاید. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۷۸۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: در نادانی انسان همین بس است که بد شمارد از مردم آنچه را خود مانند آن را انجام دهد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۷۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: فریب جاهل به مکر و حيله های باطل است (که شیطان و یا دیگران برای او ترتیب دهند). غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۷۸۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نهایت نادانی این است که آدمی به نادانی خود شادمان باشد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۷۸۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر نادانی فریفته است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۷۸۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بریدن از نادان برابر است با پیوند با دانا و خردمند. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۷۸۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: زجر و منع نادانان (از کار زشت) به گفتن آشکار است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۷۸۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: فکر و اندیشه نادان گمراهی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۷۸۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بی نیازی و توانگری نادان به مال اوست. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۷۸۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سرانجام جهل و نادانی زیانبار است ، و برای حسود هیچ مسرت و خوشی پایدار نماند.
غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۷۸۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کار جاهل (کم عقل) وبال (عذاب و سختی) و دانش او گمراهی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۷۹۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کوری که بر تاریکی های زیاد سوار گشته ، نادانی است که بر نادانی های بسیار دیگر سوار شده ، بر خویش ستم کند ، و برای نفس خود پیمودن محالات (ناشدنی ها) و سخنان باطل بی فایده را آراسته است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۷۹۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: در شگفتم از کسی که در باره خویش نادان است چگونه پروردگار خود را شناخته است.
غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۷۹۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: طلب مرتبه ها و درجه های والا بدون عمل و کار ، از نادانی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۷۹۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: فرمانبرداری نادان خود پسند ، دلیل بر نادانی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۷۹۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گمشده جاهل و نادان ، یافت شدنی نیست. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۷۹۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوست شخص نادان در معرض هلاکت است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۷۹۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوست آدم نادان ، دچار رنج و سرشکستگی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۷۹۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کار درست نادان ، همچون لغزش عاقل است. غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۳۷۹۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدترین مصاحبان برای انسان ، افراد نادان هستند. غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۳۷۹۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدترین کسی که با او مصاحبت می کنی شخص نادان و جاهل است. غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۳۸۰۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدترین مصیبتها نادانی است. غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۳۸۰۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: فزونی جهل، آدمی را به نابودی کشاند. غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۳۸۰۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: لغزش جاهل بخشوده است. غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۳۸۰۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: رأی و اندیشه نادان ، به هلاکت اندازد. غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۳۸۰۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: رغبت تو در کار محال و نشدنی ، نادانی است (یعنی منشأ آن نادانی تو است). غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۳۸۰۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بسا جهل و نادانی که سودمندتر از علم و دانش باشد. (جایی که به آن علم عمل نشود). غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۳۸۰۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دولت شخص نادان مانند بیگانه ای است که به سوی انتقال حرکت می کند. (دوام ندارد) غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۳۸۰۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بسا نادانی که نجاتش به خاطر نادانی اش باشد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۸۰۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نادانی شخص ثروتمند ، او را پست گرداند ، و علم و دانش فقیر و نیازمند ، او را برافرازد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۸۰۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دارایی نادان در مال و آرزوی او است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۸۱۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به وسیله نادانی است که هر شری بر پا شود. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۸۱۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی شما از نادانی به نیازی نرسید ، و از کار خیر در نادانی به سبب و وسیله ای دست نیابید ، و از آخرت با نادانی مطلبی را درک نکنید. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۸۱۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی جاهل و نادان کسی است که مطالب (دنیوی) او را برده خویش ساخته است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۸۱۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دشمن ترین بندگان در پیشگاه خدای تعالی انسان نادان است ، زیرا خداوند او را محروم ساخته از آنچه بر خلق خویش منت نهاده و آن عقل است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۸۱۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بزرگترین نادانی دشمنی کردن با توانا و دوستی کردن با گنهکار و فاجر و اعتماد کردن بر آدم بی وفاست. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۸۱۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که شخص جاهل از روی نادانی خود در صدد گمراه کردن دیگران است و به خاطر هوا و هوس خود در حال فریفتن مردم است ، سخنش بیماری آورد و کارش نکوهیده است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۸۱۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آسان‌ترین (و هموارترین) چیز بر انسان سرزنش جاهلان است. غررالحکم، باب جهل

حدیث ۳۸۱۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدبخت‌ترین مردم شخص نادان است. غررالحکم، باب جهل

حدیث ۳۸۱۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدترین بیماری‌ها نادانی است. غررالحکم، باب جهل

حدیث ۳۸۱۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بزرگترین نادانی‌ها آن است که انسان نسبت به وضع خویش نادان باشد. غررالحکم، باب جهل

حدیث ۳۸۲۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بزرگترین مصیبت‌ها نادانی است. غررالحکم، باب جهل

حدیث ۳۸۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نادانی گام را بلغزاند و پشیمانی به بار آورد. غررالحکم، باب جهل

حدیث ۳۸۲۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نادانی زندگان را بمیراند و بدبختی ابدی آورد. غررالحکم، باب جهل

حدیث ۳۸۲۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از روی جهل و نادانی کار کند همچون کسی است که به بیراهه می رود هر چه در رفتن بیشتر تلاش کند از هدف دورتر شود. غررالحکم، باب جهل

حدیث ۳۸۲۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از نادان نافرمانی کن تا سالم بمانی. غررالحکم، باب جهل

حدیث ۳۸۲۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نادان مرده‌ای در میان زندگان است. غررالحکم، باب جهل

حدیث ۳۸۲۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نادان، صخره و سنگ سختی است که آبی از آن نجوشد و درختی است که چوب آن سبز نشود و شوره زاری است که گیاهی در آن نروید. غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۳۸۲۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نادانی، مرکب چموشی است که هر کس سوار آن شود بلغزد ، و هر کس همراهش رود گمراه شود. غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۳۸۲۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نادان ، تقصیر و خطای خود را نشناسد و نصیحت خیر خواه خود را نپذیرد. غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۳۸۲۹

جاهل ، عالم را نمی شناسد زیرا او پیش از آن عالم نبوده (و این دوره را نگذرانده ولی عالم به عکس او است) غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۳۸۳۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نادان ، وحشت کند از آنچه حکیم و فرزانه بدان انس گیرد. غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۳۸۳۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نادان ، دیدار نشود (یا دیده نشود) مگر این که یا کار را از حدّ بگذراند، و یا به حدّ خود نرساند. غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۳۸۳۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شخص نادان ، هنگامی که کم خیر باشد و بخل ورزد مال و ثروت بیابد ، و چون بیابد سر از الحاد و بی دینی در آورد. غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۳۸۳۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نادان ، کسی است که فریفته هوا و هوس و فریب های آن گشته است. غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۳۸۳۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نادان ، کسی است که در کار خود نادان (و سرگردان) است. غررالْحکْم ، باب جهل

حدیث ۳۸۳۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نادان، کسی است که مطالب (دنیا) فرییش داده است. غررالْحکَم، باب جهل

حدیث ۳۸۳۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: جاهل، درستی نظر و اندیشه اش همانند لغزش عالم و داناست. غررالْحکَم، باب جهل

حدیث ۳۸۳۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نادان، مرده است اگر چه به صورت زنده باشد. غررالْحکَم، باب جهل

حدیث ۳۸۳۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نادان، کسی است که قدر خود را نداند. غررالْحکَم، باب جهل

حدیث ۳۸۳۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نادان (از روی جهالتی که دارد) خود را بلند گرداند و (همین سبب شود که) پست گردد. غررالْحکَم، باب جهل

حدیث ۳۸۴۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نادان، از راه رفته باز نگردد. غررالْحکَم، باب جهل

حدیث ۳۸۴۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نادان، از راهی که می رود باز نایستد. غررالْحکَم، باب جهل

حدیث ۳۸۴۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نادان، به شخص نادانی همانند خود متمایل باشد. غررالْحکَم، باب جهل

حدیث ۳۸۴۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نادان، سرگردان است. غررالْحکَم، باب جهل

حدیث ۳۸۴۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نادانی، موجب فساد هر کاری است. غررالْحکَم، باب جهل

حدیث ۳۸۴۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نادانی، بدترین بیماریهاست. غررالْحکَم، باب جهل

حدیث ۳۸۴۶

امام علی (علیه السلام) می فرماید: نادانی ، نابودی به دنبال دارد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۸۴۷

امام علی (علیه السلام) می فرماید: نادانی ، بیماری و درماندگی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۸۴۸

امام علی (علیه السلام) می فرماید: نادانی ، گام ها را بلغزاند. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۸۴۹

امام علی (علیه السلام) می فرماید: نادانی ، نابود کننده ترین دشمن است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۸۵۰

امام علی (علیه السلام) می فرماید: آدمی دشمن چیزی است که آن را نمی داند. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۸۵۱

امام علی (علیه السلام) می فرماید: مردم آنچه را نمی دانند با آن دشمنند. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۸۵۲

امام علی (علیه السلام) می فرماید: نادانی ، وبال و گرفتاری است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۸۵۳

امام علی (علیه السلام) می فرماید: نادانی ، مرگ است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث ۳۸۵۴

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرماید: خَيْرُ الرَّجَالِ مِنْ أُمَّتِي الَّذِينَ لَا يَتَطَاوَلُونَ عَلَىٰ أَهْلِيهِمْ وَيَحْتَوْنَ عَلَيْهِمْ وَلَا يَظْلِمُونَ نَهْمًا؛ بهترین مردان امت من کسانی هستند که نسبت به خانواده خود خوش نباشند، اهانت نکنند، دلسوزشان باشند و به آنان ظلم نکنند. مکارم الاخلاق، ص ۲۱۶.

حدیث ۳۸۵۵

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرماید: خَيْرُ أُمَّتِي مَنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ تَعَالَى وَحَبَّبَ عِبَادَةَ إِلَهِهِ؛ بهترین امت من کسانی هستند که مردم را به سوی خدا دعوت و بندگانش را محبوب او کنند (با اطاعت از امر و نهی خداوند محبت او بدست می آید). نهج

الفصاحه، ح ۱۴۷۱.

حدیث ۳۸۵۶

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرماید: خَيْرُكُمْ مَنْ لَمْ يَتْرُكْ آخِرَتَهُ لِدُنْيَاهُ وَلَا دُنْيَاهُ لِآخِرَتِهِ وَ لَمْ يَكُنْ كَلًّا عَلَى النَّاسِ؛ بهترین شما کسی است که آخرت خود را برای دنیا و دنیای خود را برای آخرت رها نکند و سربار مردم نباشد. نهج الفصاحه، ح ۱۵۲۵.

حدیث ۳۸۵۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرماید: خَيْرُكُمْ خَيْرُكُمْ لِأَهْلِهِ وَأَنَا خَيْرُكُمْ لِأَهْلِي مَا أَكْرَمَ النِّسَاءَ إِلَّا كَرِيمٌ وَلَا أَهَانَهُنَّ إِلَّا لَيْئِمٌ؛ بهترین شما کسی است که برای خانواده خود بهتر باشد و من از همه شما برای خانواده‌ام بهترم، زنان را گرامی نمی‌دارد، مگر انسان بزرگوار و به آنان اهانت نمی‌کند، مگر شخص پست و بی‌مقدار. نهج الفصاحه، ح ۱۵۲۰.

حدیث ۳۸۵۸

امام رضا علیه السلام می فرماید: أَحْسِنِ الظَّنَّ بِاللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ يَقُولُ: أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِي الْمُؤْمِنِ بِي، اِنْ خَيْرًا فَخَيْرًا وَإِنْ شَرًّا فَشَرًّا؛ به خداوند خوش گمان باش، زیرا خدای عزوجل می‌فرماید: من نزد گمان بنده مؤمن خویش هستم، اگر به من خوش گمان باشد، به خوبی با او رفتار می‌کنم و اگر به من بدگمان باشد، به بدی با او رفتار می‌کنم. کافی، ج ۲، ص ۷۲، ح ۳.

حدیث ۳۸۵۹

امام علی علیه السلام می فرماید: اِنْ لَمْ تَكُنْ حَلِيمًا فَتَحَلَّمْ فَإِنَّهُ قَلَّ مَنْ تَشَبَهَ بِقَوْمٍ إِلَّا أَوْشَكَ أَنْ يَكُونَ مِنْهُمْ؛ اگر بردبار نیستی خود را بردبار جلوه ده، زیرا کمتر کسی است که خود را شبیه گروهی کند و بزودی یکی از آنان نشود. نهج البلاغه، حکمت ۲۰۷.

حدیث ۳۸۶۰

امام علی علیه السلام می فرماید: اَلْحِلْمُ غِطَاءٌ سَاتِرٌ وَالْعُقْلُ حِسَامٌ قَاطِعٌ، فَاسْتُرْ خَلَلَ خَلْقِكَ بِحِلْمِكَ وَقَاتِلْ هَوَاكَ بِعَقْلِكَ؛ بردباری پرده‌ای پوشاننده و عقل شمشیری برنده است، پس عیبهای اخلاقی خود را با بردباری بپوشان و با عقلت به جنگ هوا و هوست برخیز. نهج البلاغه، حکمت ۴۲۴.

حدیث ۳۸۶۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرماید: مَنْ عَالَ يَتِيمًا حَتَّى يَسْتَعْنِيَ عَنْهُ أَوْجَبَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ لَهُ بِذَلِكَ الْجَنَّةَ كَمَا أَوْجَبَ اللَّهُ لِأَكْلِ مَالِ الْيَتِيمِ النَّارَ؛ هر کس یتیمی را سرپرستی کند تا آن که بی‌نیاز گردد، خداوند به سبب این کار بهشت را بر او واجب سازد، همچنان که آتش دوزخ را بر خورنده مال یتیم واجب ساخته است. بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۴، ح ۸.

حدیث ۳۸۶۲

امام علی علیه السلام می فرماید: اِنَّ اللَّهَ سُبْحَانَهُ فَرَضَ فِيْ اَمْوَالِ الْاَغْنِيَاءِ اَقْوَاتَ الْفُقَرَاءِ فَمَا جَاعَ فَقِيْرٌ اِلَّا بِمَا مُتَّعَ بِهِ غَنِيٌّ، وَ اَللَّهُ تَعَالَى

سَائِلُهُمْ عَنْ ذَلِكَ؛ خداوند سبحان غذای فقرا را در اموال ثروتمندان قرار داده است، پس هیچ فقیری در دنیا گرسنگی نمی‌کشد مگر این که ثروتمندی حق او را نداده باشد و خداوند از اغنیا در این باره خواهد پرسید. نهج البلاغه صبحی صالح، حکمت ۳۲۸.

حدیث ۳۸۶۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می‌فرماید: أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ مَنْ أَطْعَمَ مِنْ جُوعٍ أَوْ دَفَعَ عَنْهُ مَغْرَمًا أَوْ كَشَفَ عَنْهُ كَرْبًا؛ محبوب‌ترین کارها نزد خدا، سیر کردن گرسنه یا پرداختن بدهی یا برطرف کردن گرفتاری اوست. نهج الفصاحه، ح ۷۶.

حدیث ۳۸۶۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می‌فرماید: إِذَا حَكَمْتُمْ فَأَعِيدُوا وَإِذَا قُلْتُمْ فَأَحْسِنُوا فَإِنَّ اللَّهَ مُحْسِنٌ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ؛ هرگاه قضاوت می‌کنید، عادلانه قضاوت کنید و هرگاه سخن می‌گویید، نیکو بگویید، زیرا خداوند نیکوکار است و نیکوکاران را دوست دارد. نهج الفصاحه، ح ۲۰۰.

حدیث ۳۸۶۵

امام علی علیه السلام می‌فرماید: مَنْ كَثُرَتْ نِعَمُ اللَّهِ عَلَيْهِ كَثُرَتْ حَوَائِجُ النَّاسِ إِلَيْهِ، فَإِنْ قَامَ فِيهَا بِمَا أَوْجَبَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ عَلَيْهِ فَقَدْ عَرَّضَهَا لِلدَّوَامِ وَإِنْ مَنَعَ مَا أَوْجَبَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ فِيهَا فَقَدْ عَرَّضَهَا لِلزَّوَالِ؛ هر کس نعمت‌های خدا بر او زیاد شود، نیازهای مردم به او زیاد می‌شود، حال اگر به آنچه خداوند در این باره بر او واجب کرده عمل کند، زمینه دوام آن نعمت‌ها را فراهم کرده، و اگر نکند آنها را در معرض نابودی قرار داده است. غررالحکم، ح ۸۷۵۲.

حدیث ۳۸۶۶

امام صادق علیه السلام می‌فرماید: مَنْ شَتَمَكَ فَقُلْ لَهُ: إِنْ كُنْتَ صَادِقًا فِيمَا تَقُولُ فَاسْأَلِ اللَّهَ أَنْ يَغْفِرَ لِي، وَإِنْ كُنْتَ كَاذِبًا فِيمَا تَقُولُ فَاللَّهُ أَسْأَلُ أَنْ يَغْفِرَ لَكَ. وَمَنْ وَعَدَكَ بِالْخَنِي فَعِدُّهُ بِالنَّصِيحَةِ وَالرَّعَاءِ؛ اگر کسی به تو ناسزا گفت به او بگو: اگر راست می‌گویی، از خدا می‌خواهم که مرا بیامرزد و اگر دروغ می‌گویی، از خدا می‌خواهم که تو را بیامرزد و اگر کسی تهدیدت کرد، تو او را به خیر خواهی و مراقبت وعده ده. بحار الأنوار، ج ۱، ص ۲۴۴، ح ۱۷.

حدیث ۳۸۶۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می‌فرماید: مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَنْظُرُ امْرَأَةً أَوْ رَمَقَةً ثُمَّ يُغْضُ بَصَرَهُ إِلَّا أَخَذَتْ اللَّهُ تَعَالَى لَهُ عِبَادَةً يَجِدُ حَلَاوَتَهَا فِي قَلْبِهِ؛ هیچ مرد مسلمانی نیست که نگاهش به زنی بیفتد و چشم خود را پایین بیندازد مگر این که خدای متعال به او توفیق عبادتی دهد که شیرینی آن را در دل خویش بیابد. کنز العمال، ح ۱۳۰۵۹.

حدیث ۳۸۶۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می‌فرماید: تَفَرَّغُوا مِنْ هُمومِ الدُّنْيَا مَا شِطَّطْتُمْ فَإِنَّهُ مَنْ أَقْبَلَ عَلَى اللَّهِ تَعَالَى بِقَلْبِهِ جَعَلَ اللَّهُ قُلُوبَ الْعِبَادِ مُنْقَادَةً إِلَيْهِ بِالْوُدِّ وَالرَّحْمَةِ وَكَانَ اللَّهُ إِلَيْهِ بِكُلِّ خَيْرٍ أَسْرِعَ؛ تا می‌توانید خود را از هم و غم دنیا فارغ سازید؛ زیرا هر کس با دل خویش به جانب خدا روی آورد، خداوند دل‌های بندگان را از سر مهر و محبت مطیع او می‌کند و هر خیری را به او زودتر

می‌رساند. بحارالأنوار، ج ۷۷، ص ۱۶۶، ح ۳.

حدیث ۳۸۶۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می‌فرماید: لا وُكِلَ ابْنُ آدَمَ إِلَّا إِلَىٰ مَنْ رَجَاهُ وَلَوْ أَنَّ ابْنَ آدَمَ لَمْ يَرْجُ إِلَّا اللَّهَ مَا وُكِلَ إِلَىٰ غَيْرِهِ؛ انسان به همان کسی واگذار می‌شود که به او امید بسته است و اگر انسان جز به خدا امید نبندد به غیر خدا واگذار نمی‌شود. کنز العمال، ح ۵۹۰۹.

حدیث ۳۸۷۰

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می‌فرماید: رَأَىٰ مُوسَىٰ عَلَيْهِ السَّلَامُ رَجُلًا عِنْدَ الْعَرْشِ فَعَبَّطَهُ بِمَكَانِهِ فَسَأَلَ عَنْهُ فَقَالَ: كَانَ لَا يَحْسُدُ النَّاسَ عَلَىٰ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ؛ حضرت موسی علیه السلام مردی را نزد عرش دید و به جایگاه او غبطه خورد و در مورد او سؤال کرد. به او گفته شد که او به آنچه خداوند از فضل خود به مردم داده است حسد نمی‌برد. روضه الواعظین، ص ۴۲۴.

حدیث ۳۸۷۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می‌فرماید: إِنَّ أَعْظَمَ النَّاسِ مَنْزِلَةً عِنْدَ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَشْهَابُهُمْ فِي أَرْضِهِ بِالنَّصِيحَةِ لِخَلْقِهِ؛ بلند مرتبه‌ترین مردم نزد خداوند در روز قیامت کسی است که در روی زمین بیشتر در خیرخواهی و ارشاد مردم قدم بردارد. کافی، ج ۲، ص ۲۰۸، ح ۵.

حدیث ۳۸۷۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می‌فرماید: مُشَاوَرَةُ الْعَاقِلِ النَّاصِحِ رُشْدٌ وَيُمْنٌ وَتَوْفِيقٌ مِنَ اللَّهِ فَإِذَا أَشَارَ عَلَيْكَ النَّاصِحُ الْعَاقِلُ فَإِيَّاكَ وَالْخِلَافَ فَإِنَّ فِي ذَلِكَ الْعَطَبَ؛ مشورت کردن با عاقل خیرخواه مایه هدایت و میمنت است و توفیقی است از جانب خداوند، پس هرگاه خیرخواه عاقل تو را راهنمایی کرد، مبدا مخالفت کنی که موجب نابودی می‌شود. محاسن، ج ۲، ص ۶۰۲، ح ۲۵.

حدیث ۳۸۷۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می‌فرماید: أَنْصِفِ النَّاسَ مِنْ نَفْسِكَ وَأَنْصِحِ الْأُمَّةَ وَارْحَمَهُمْ فَإِذَا كُنْتَ كَذَلِكَ وَعَظَبَ اللَّهُ عَلَىٰ أَهْلِ بَلَدِهِ أَنْتَ فِيهَا وَأَرَادَ أَنْ يُنْزَلَ عَلَيْهِمُ الْعَذَابَ نَظَرَ إِلَيْكَ فَرَحِمَهُمْ بِكَ، يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: (وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهِلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا مُصْرِحُونَ)؛ با مردم منصفانه رفتار کن و نسبت به آنان خیرخواه و مهربان باش، زیرا اگر چنین بودی و خداوند بر مردم آبادی که تو در آن به سر می‌بری خشم گرفت و خواست بر آنان عذاب فرو فرستد، به تو نگاه می‌کند و به خاطر تو به آن مردم رحم می‌کند. خدای متعال می‌فرماید: و پروردگار تو (هرگز) بر آن نبوده است که شهرهایی را که مردمش درستکارند، به ستمی هلاک کند. مکارم الاخلاق، ص ۴۵۷. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می‌فرماید: خَيْرُ بَيْتٍ فِي الْمُسْلِمِينَ بَيْتٌ فِيهِ يَتِيمٌ يُحْسَنُ إِلَيْهِ وَشَرُّ بَيْتٍ فِي الْمُسْلِمِينَ بَيْتٌ فِيهِ يَتِيمٌ يُسَاءُ إِلَيْهِ أَنَا وَكَافِلُ الْيَتِيمِ فِي الْجَنَّةِ هَكَذَا؛ بهترین خانه‌های مسلمانان، خانه‌ای است که در آن یتیمی باشد که به او نیکی می‌شود و بدترین خانه‌های مسلمانان خانه‌ای است که در آن یتیمی باشد که با او بدی می‌شود، من و سرپرست یتیم در بهشت مانند دو انگشت همراهم. نهج الفصاحه، ص ۱۵۱۰.

حدیث ۳۸۷۴

امام علی علیه السلام: **الْخَيْرُ أَسهَلُ مِنْ فِعْلِ الشَّرِّ؛** کار خوب آسان‌تر از کار بد است. غررالحکم، ح ۱۱۹۹.

حدیث ۳۸۷۵

امام علی علیه السلام می‌فرماید: **مَنْ لَبَسَ الْخَيْرَ تَعَرَّى مِنَ الشَّرِّ؛** هر کس جامه خوبی به تن کند از بدی برهنه می‌گردد. غررالحکم، ح ۸۰۸۵.

حدیث ۳۸۷۶

امام علی علیه السلام می‌فرماید: **ما خَيْرٌ بِخَيْرِ بَعْدَهُ النَّارُ و ما شَرٌّ بِشَرِّ بَعْدَهُ الْجَنَّةُ و كُلُّ نَعِيمٍ دُونَ الْجَنَّةِ فَهُوَ مَحْقُورٌ و كُلُّ بَلَاءٍ دُونَ النَّارِ عَاقِبَةٌ؛** خیری که به دنبال آن آتش باشد، خیر نیست و شری که به دنبال آن بهشت باشد، شر نیست. هر نعمتی جز بهشت ناچیز است و هر بلائی جز آتش، سلامتی. نهج البلاغه، حکمت ۳۸۷.

حدیث ۳۸۷۷

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می‌فرماید: **دَعُ مَا يُرِيْبُكَ اِلَى مَا لَا يُرِيْبُكَ، فَاِنَّ الْخَيْرَ طُمَأْنِيْنَةٌ و الشَّرُّ رِيْبَةٌ؛** آنچه تو را به شک و تردید می‌اندازد رها کن و به سراغ آنچه تو را به شک و تردید نمی‌اندازد برو؛ زیرا خوبی مایه آرامش و بدی مایه تشویش و دودلی است. کنز العمال، ح ۷۳۰۸.

حدیث ۳۸۷۸

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می‌فرماید: **ما اَسْرَّ عَبْدٌ سَرِيْرَةً اِلَّا اَلْبَسَهُ اللهُ رِدَاءَهَا اِنْ خَيْرًا فَخَيْرٌ و اِنْ شَرًّا فَشَرٌّ؛** هیچ کس نیتی را در دل پنهان نمی‌کند، مگر اینکه خداوند آن نیت را (در رفتار و کردار او) همانند لباس ظاهر می‌کند، با نیت خوب ظاهر خوب و با نیت بد ظاهر بد خواهد داشت. کنز العمال، ح ۵۲۷۵.

حدیث ۳۸۷۹

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می‌فرماید: **اَلَا اِنَّ خَيْرَ عِبَادِ اللهِ التَّقِيُّ النَّقِيُّ الْخَفِيُّ و اِنَّ شَرَّ عِبَادِ اللهِ الْمُشَارُ اِلَيْهِ بِالْاَصَابِعِ؛** آگاه باشید، بدرستی که بهترین بندگان خدا کسی است که با تقوا، پاک و گمنام باشد و بدترین بندگان خدا کسی است که انگشت نما باشد. بحار الأنوار، ج ۷۰، ص ۱۱۱، ح ۱۲.

حدیث ۳۸۸۰

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می‌فرماید: بهترین قلب‌ها، قلبی است که ظرفیت بیشتری برای خوبی دارد و بدترین قلب‌ها، قلبی است که ظرفیت بیشتری برای بدی دارد، پس عالی‌ترین قلب، قلبی است که خوبی را در خود دارد و لبریز از خوبی است. اگر سخن بگویند، سخنش در خور پاداش است و اگر سکوت کند، سکوتش در خور پاداش است. جعفریات، ص ۱۶۸.

حدیث ۳۸۸۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: اِذَا مَاتَ أَحَدُكُمْ فَقَدْ قَامَتْ قِيَامَتُهُ، يَرَى مَا لَهُ مِنْ خَيْرٍ وَ شَرٍّ؛ هر گاه یکی از شما بمیرد، قیامتش برپا می شود و خوبی‌ها و بدی‌های خود را می بیند. کنز العمال، ح ۴۲۱۲۳.

حدیث ۳۸۸۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: إِنَّ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ وَ خَيْرُ الْهُدَى هُدَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ شَرُّ الْأُمُورِ مُخِيدَاتُهَا؛ بهترین سخن، کتاب خدا و بهترین روش، روش پیامبر صلی الله علیه و آله و بدترین امور بدعت‌هاست (پدیده‌های مخالف دین). بحار الأنوار، ج ۷۷، ص ۱۲۲، ح ۲۳.

حدیث ۳۸۸۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: الْأَخَيْرُ عَادَةٌ وَ الشَّرُّ لَجَاجَةٌ؛ خوبی عادت است و بدی لجاجت. سنن ابن ماجه، ج ۱، ص ۸۰، ح ۲۲۱.

حدیث ۳۸۸۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: إِذَا بَلَغَ الرَّجُلُ أَرْبَعِينَ سَنَةً وَ لَمْ يَغْلِبْ خَيْرُهُ شَرَّهُ قَبِلَ الشَّيْطَانُ بَيْنَ عَيْنَيْهِ وَ قَالَ: هَذَا وَجْهُ لَا يُفْلَحُ؛ هر گاه انسان چهل ساله شود و خوبیش بیشتر از بدیش نشود، شیطان بر پیشانی او بوسه می زند و می گوید: این چهره‌ای است که روی رستگاری را نمی بیند. مشکاه الأنوار، ص ۲۹۵.

حدیث ۳۸۸۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: لَا ضَرَرَ وَ لَا إِضْرَارَ فِي الْإِسْلَامِ، فَالْإِسْلَامُ يَزِيدُ الْمُسْلِمَ خَيْرًا وَ لَا يَزِيدُهُ شَرًّا؛ در اسلام هیچ ضرری نیست و ضرر زدن به دیگران نیز ممنوع است، پس اسلام به مسلمان خیر می رساند و شر نمی رساند. الفقیه، ج ۴، ص ۵۷۱۸، ح ۳۳۴.

حدیث ۳۸۸۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: تَكَلَّفُوا فِعْلَ الْخَيْرِ وَ جَاهِدُوا نَفْسَكُمْ عَلَيْهِنَّ، فَإِنَّ الشَّرَّ مُطْبُوعٌ عَلَيْهِ الْإِنْسَانُ؛ در کار خیر، خود را به زحمت اندازید و در این راه با هوا و هوس خود مبارزه کنید، زیرا طبیعت انسان به بدی تمایل دارد. تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۱۲۰.

حدیث ۳۸۸۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: لَيْسَ بِحَلِيمٍ مَنْ لَمْ يُعَاشِرْ بِالْمَعْرُوفِ مَنْ لَا بُدَّ لَهُ مِنْ مُعَاشَرَتِهِ حَتَّى يَجْعَلَ اللَّهُ مِنْ ذَلِكَ مَخْرَجًا؛ بردبار نیست آن که با کسی که چاره‌ای جز معاشرت با او ندارد به نیکی معاشرت نکند تا این که خداوند برای او راه نجاتی از معاشرت با وی فراهم آورد. کنز العمال، ج ۳، ص ۱۳۰، ح ۵۸۱۵.

حدیث ۳۸۸۸

امام علی علیه السلام می فرماید: وَإِيَّاكَ ... أَنْ تَعِدَّهُمْ فَتَتَّبِعَ مَوْعِدَكَ بِخُلْفِكَ... فَإِنَّ الْخُلْفَ يوجبُ الْمَقْتَّ عِنْدَ اللَّهِ وَالنَّاسِ؛ بپرهیز از خلف وعده که آن موجب نفرت خدا و مردم از تو می شود. نهج البلاغه، از نامه ۵۳.

حدیث ۳۸۸۹

امام صادق علیه السلام می فرماید: إِذَا أَرَادَ أَحَدُكُمْ أَنْ يُسْتَجَابَ لَهُ فَلْيَطِيبْ كَسْبَهُ وَلْيُخْرِجْ مِنْ مَظَالِمِ النَّاسِ ، وَإِنَّ اللَّهَ لَا يَرْفَعُ إِلَيْهِ دُعَاءَ عَبْدٍ وَفِي بَطْنِهِ حَرَامٌ أَوْ عِنْدَهُ مَظْلَمَةٌ لِأَحَدٍ مِنْ خَلْقِهِ؛ هر کس بخواهد دعایش مستجاب شود، باید کسب خود را حلال کند و حق مردم را بپردازد. دعای هیچ بنده‌ای که مال حرام در شکمش باشد یا حق کسی بر گردنش باشد، به درگاه خدا بالا نمی رود. بحار الأنوار، ج ۹۳، ص ۳۲۱، ح ۳۱.

حدیث ۳۸۹۰

امام علی علیه السلام می فرماید: مَنْ أَصْلَحَ فِيمَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ اللَّهِ أَصْلَحَ اللَّهُ فِيمَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ النَّاسِ؛ هر کس رابطه اش را با خدا اصلاح کند، خداوند رابطه او را با مردم اصلاح خواهد نمود. بحار الأنوار، ج ۷۱، ص ۳۶۶، ح ۱۲.

حدیث ۳۸۹۱

امام علی علیه السلام می فرماید: لَا يَسْعَدُ أَحَدٌ إِلَّا بِإِقَامَةِ حُدُودِ اللَّهِ وَلَا يَشْقَى أَحَدٌ إِلَّا بِإِضَاعَتِهَا؛ هیچ کس جز با اجرای حدود و احکام خدا خوشبخت نمی شود و جز با ضایع کردن آن بدبخت نمی گردد. غررالحکم، ح ۱۰۸۵۳.

حدیث ۳۸۹۲

امام علی علیه السلام می فرماید: أَلْتَوْفِيقُ مِنَ السَّعَادَةِ وَالْخِذْلَانُ مِنَ الشَّقَاوَةِ؛ توفیق [انجام کار نیک] از خوشبختی و بی توفیقی از بدبختی است. بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۱۲، ح ۷۰.

حدیث ۳۸۹۳

امام علی علیه السلام می فرماید: إِنَّ حَقِيقَةَ السَّعَادَةِ أَنْ يُخْتَمَ لِلْمَرْءِ عَمَلُهُ بِالسَّعَادَةِ وَإِنَّ حَقِيقَةَ الشَّقَاوَةِ أَنْ يُخْتَمَ لِلْمَرْءِ عَمَلُهُ بِالشَّقَاوَةِ؛ برآستی که حقیقت خوشبختی آن است که پایان کار انسان خوشبختی باشد و حقیقت بدبختی آن است که کار انسان به بدبختی خاتمه یابد. معانی الأخبار، ص ۳۴۵، ح ۱.

حدیث ۳۸۹۴

امام علی علیه السلام می فرماید: لَا يَسْعَدُ امْرُؤٌ إِلَّا بِطَاعَةِ اللَّهِ سُبْحَانَهُ وَلَا يَشْقَى امْرُؤٌ إِلَّا بِمَعْصِيَةِ اللَّهِ؛ هیچ کس جز با اطاعت خدا خوشبخت نمی شود و جز با معصیت خدا بدبخت نمی گردد. غررالحکم، ح ۱۰۸۴۸.

حدیث ۳۸۹۵

امام علی علیه السلام می فرماید: مَنْ أَجْهَدَ نَفْسَهُ فِي إِصْلَاحِهَا سَعِدَ، مَنْ أَهْمَلَ نَفْسَهُ فِي لَذَائِهَا شَقِيَ وَبُعْدَ؛ هر کس برای اصلاح خود، خویشتن را به زحمت بیندازد، خوشبخت می شود هر کس خود را در لذت‌ها رها کند، بدبخت می گردد و بی بهره می ماند. غررالحکم، ح ۸۲۴۶ و ح ۸۲۴۷.

حدیث ۳۸۹۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: الدُّنْيَا دَارُ بَلَاءٍ وَمَنْزِلُ بُلْغَةٍ وَعَنَاةٍ قَدْ نَزَعَتْ عَنْهَا نُفُوسُ السُّعْدَاءِ وَانْتَزَعَتْ بِالْكَرِهِ مِنْ أَيْدِي الْأَشْقِيَاءِ فَاسْعُدِ النَّاسَ بِهَا أَرْغَبُهُمْ عَنْهَا وَأَشْقَاهُمْ بِهَا أَرْغَبُهُمْ فِيهَا؛ دنیا سرای بلا و گرفتاری و محل گذران زندگی و زحمت است خوشبختان از آن دل کنده‌اند و از دست بدبختان به زور گرفته می شود پس خوشبخت‌ترین مردم، بی میل‌ترین آنان به دنیا و بدبخت‌ترین مردم، مایل‌ترین آنان به دنیا است. اعلام الدین، ص ۳۴۲.

حدیث ۳۸۹۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: بِي أَنْذِرْتُمْ وَبِعَلَى بْنِ أَبِي طَالِبٍ اهْتَدَيْتُمْ... وَبِالْحَسَنِ أُعْطِيتُمْ الْإِحْسَانَ وَبِالْحُسَيْنِ تَسْعَدُونَ وَبِهِ تَشْقَوْنَ أَلَا وَإِنَّ الْحُسَيْنَ بَابٌ مِنْ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ مَنْ عَادَاهُ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ رِيحَ الْجَنَّةِ؛ به وسیله من هشدار داده شدید و به وسیله علی علیه السلام هدایت می یابید و به وسیله حسن احسان می شوید و به وسیله حسین خوشبخت می گردید و بدون او بدبخت. بدانید که حسین دری از درهای بهشت است، هر کس با او دشمنی کند، خداوند بوی بهشت را بر او حرام می کند. مأه منقبه، ص ۲۲.

حدیث ۳۸۹۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَعْزِضُ عَلَيَّ عَبْدِهِ فِي كُلِّ يَوْمٍ نَصِيحَةً فَإِنْ هُوَ قَبِلَهَا سَعِدَ وَإِنْ تَرَكَهَا شَقِيَ؛ خداوند متعال، به بنده‌اش در هر روز نصیحتی عرضه می کند، که اگر بپذیرد، خوشبخت و اگر نپذیرد، بدبخت می شود. کنز العمال، ح ۱۰۲۵۰.

حدیث ۳۸۹۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: أَلْسَعِيدُ مَنْ اخْتَارَ بَاقِيَةَ يَدَوْمٍ نَعِيمَهَا عَلَيَّ فَانِيَّةٌ لَا يَنْفَعُ عَذَابُهَا وَقَدَّمَ لِمَا يَقْدِمُ عَلَيْهِ مِمَّا هُوَ فِي يَدَيْهِ قَبْلَ أَنْ يُخَلِّفَهُ لِمَنْ يَسْعَدُ بِإِنْفَاقِهِ وَقَدْ شَقِيَ هُوَ بِجَمْعِهِ؛ خوشبخت کسی است که سرای باقی را که نعمتش پایدار است بر سرای فانی که عذابش بی پایان است برگزیند و از آنچه در اختیار دارد برای سرایی که به آنجا می رود پیش فرستد قبل از آن که آنها را برای کسی بگذارد که او با انفاق آن خوشبخت می شود ولی خودش با گردآوری آن (دارایی‌ها) بدبخت شده است. اعلام الدین، ص ۳۴۵.

حدیث ۳۹۰۰

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: أَشَقَى النَّاسِ الْمُلُوكُ... وَأَسْعَدُ النَّاسِ مَنْ خَالَطَ كِرَامَ النَّاسِ؛ بدبخت‌ترین مردم پادشاهانند و خوشبخت‌ترین مردم کسی است که با مردم بزرگوار معاشرت کند. الامالی، صدوق، ص ۷۳، ح ۴۱.

حدیث ۳۹۰۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: **مِنْ سَعَادَةِ ابْنِ آدَمَ حُسْنُ الْخُلُقِ وَ مِنْ شَقَاوَةِ ابْنِ آدَمَ سُوءُ الْخُلُقِ**؛ از خوشبختی انسان خوش اخلاقی و از بدبختی انسان بد اخلاقی است. کنز العمال، ح ۵۲۴۳.

حدیث ۳۹۰۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: **إِذَا اسْتَحَقَّتْ وَلَايَةُ اللَّهِ وَالسَّعَادَةُ جَاءَ الْأَجَلَ بَيْنَ الْعَيْنَيْنِ وَ ذَهَبَ الْأَمَلُ وَرَاءَ الظَّهِرِ وَ إِذَا اسْتَحَقَّتْ وَلَايَةُ الشَّيْطَانِ وَالشَّقَاوَةُ جَاءَ الْأَمَلُ بَيْنَ الْعَيْنَيْنِ وَ ذَهَبَ الْأَجَلَ وَرَاءَ الظَّهِرِ**؛ هر گاه کسی مستحق دوستی خداوند و خوشبختی باشد، مرگ در برابر چشمان او می آید و آرزو پشت سرش می رود و هر گاه مستحق دوستی شیطان و بدبختی باشد، آرزو پیش چشم او، و مرگ پشت سرش قرار می گیرد. الکافی، ج ۳، ص ۲۵۸، ح ۲۷.

حدیث ۳۹۰۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: **أَرْبَعٌ مِنَ السَّعَادَةِ وَ أَرْبَعٌ مِنَ الشَّقَاوَةِ، فَالأَرْبَعُ الَّتِي مِنَ السَّعَادَةِ: الْمَرْأَةُ الصَّالِحَةُ وَ الْمَسْكَنُ الوَاسِعُ وَ الْجَارُ الصَّالِحُ وَ الْمَرْكَبُ الْبَهِيُّ وَ الأَرْبَعُ الَّتِي مِنَ الشَّقَاوَةِ: الْجَارُ السُّوءُ وَ الْمَرْأَةُ السُّوءُ وَ الْمَسْكَنُ الضَّيِّقُ وَ الْمَرْكَبُ السُّوءُ**؛ چهار چیز از خوشبختی و چهار چیز از بدبختی است: چهار چیز خوشبختی: همسر خوب، خانه بزرگ، همسایه خوب و سواری نیکو است و چهار چیز بدبختی: همسایه بد، همسر بد، خانه کوچک و سواری بد است. مکارم الأخلاق، ص ۱۲۶.

حدیث ۳۹۰۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: **إِنَّ السَّعِيدَ كُلَّ السَّعِيدِ حَقَّ السَّعِيدِ مَنْ أَحَبَّ عَلَيَا فِي حَيَاتِهِ وَ بَعَدَ مَوْتِهِ وَ إِنَّ الشَّقِيَّ كُلَّ الشَّقِيَّ حَقَّ الشَّقِيَّ مَنْ أَبْغَضَ عَلَيَا فِي حَيَاتِهِ وَ بَعَدَ وَفَاتِهِ**؛ خوشبخت کامل و واقعی کسی است که علی را در زندگی و بعد از مرگش دوست بدارد و بدبخت کامل و واقعی کسی است که دشمن علی در زندگی و بعد از مرگش باشد. الأمالی، صدوق، ص ۲۴۹، ح ۸.

حدیث ۳۹۰۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: **مِنْ سَعَادَةِ ابْنِ آدَمَ اسْتِخَارَةُ اللَّهِ وَ رِضَاءُهُ بِمَا قَضَى اللَّهُ وَ مِنْ شَقَاوَةِ ابْنِ آدَمَ تَرْكُهُ اسْتِخَارَةَ اللَّهِ وَ سَخَطُهُ بِمَا قَضَى اللَّهُ**؛ از خوشبختی انسان درخواست خیر از خداوند و خشنودی به خواست اوست و از بدبختی انسان است که از خدا درخواست خیر نکند و به خواست او ناخشنود باشد. تحف العقول، ص ۵۵.

حدیث ۳۹۰۶

امام سجاد علیه السلام می فرمایند: **أَمَّا حَقُّ ذِي الْمَعْرُوفِ عَلَيْكَ فَأَنْ تَشْكُرَهُ وَ تَذْكُرَ مَعْرُوفَهُ، وَ تُكْسِبُهُ الْمَقَالَةَ الْحَسَنَةَ وَ تُخْلِصَ لَهُ الدُّعَاءَ فِيمَا بَيْنَكَ وَ بَيْنَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ، فَإِذَا فَعَلْتَ ذَلِكَ كُنْتَ قَدْ شَكَرْتَهُ سِتْرًا وَ عَلَانِيَةً، ثُمَّ إِنْ قَدَّرْتَ عَلَيَّ مُكَافَأَتِي يَوْمًا كَافَيْتَهُ؛ حق کسی که به تو نیکی کرده، این است که از او تشکر کنی و نیکیش را به زبان آوری و از وی به خوبی یاد کنی و میان خود و خدای عزوجل برایش خالصانه دعا کنی، هر گاه چنین کردی بی گمان پنهانی و آشکارا از او تشکر کرده‌ای. سپس اگر روزی**

توانستی نیکی او را جبران کنی، جبران کن. خصال، ص ۵۶۸.

حدیث ۳۹۰۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: **إِنْ أَحْبَبْتُمْ أَنْ يُحِبَّكُمْ اللَّهُ وَرَسُولُهُ فَأَدُوا إِذَا اتَّيَمَّنْتُمْ وَأَصِدُّوا إِذَا حَادَّثْتُمْ وَأَحْسِنُوا جِوَارَ مَنْ جَاوَزَكُمْ؛** اگر می خواهید که خدا و پیغمبر شما را دوست بدانند وقتی امانتی به شما سپردند به سلامت برگردانید و چون سخن گویند راست گویند و با همسایگان خود به نیکی رفتار نمایید. نهج الفصاحه، ح ۵۵۴.

حدیث ۳۹۰۸

امام صادق علیه السلام می فرمایند: **صَدَقَهُ يُحِبُّهَا اللَّهُ؛ إِصْلَاحُ بَيْنِ النَّاسِ إِذَا تَفَاسَدُوا، وَتَقَارُبٌ بَيْنَهُمْ إِذَا تَبَاعَدُوا؛** صدقه‌ای که خداوند آن را دوست دارد عبارت است از: اصلاح میان مردم هرگاه رابطه‌شان تیره شد و نزدیک کردن آنها به یکدیگر هرگاه از هم دور شدند. کافی، ج ۲، ص ۲۰۹، ح ۱.

حدیث ۳۹۰۹

امام علی علیه السلام می فرمایند: **أَبْلَغُ مَا تَشْتَدُّ بِهِ الرَّحْمَةَ أَنْ تُضْمَرَ لِجَمِيعِ النَّاسِ الرَّحْمَةَ؛** مؤثرترین وسیله جلب رحمت خدا این است که خیرخواه همه مردم باشی. غررالحکم، ح ۳۳۵۳.

حدیث ۳۹۱۰

امام صادق علیه السلام می فرمایند: **إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بَعْدَ خَيْرٍ زَهْدَهُ فِي الدُّنْيَا وَفَقَّهُهُ فِي الدِّينِ وَبَصَّرَهُ عُيُوبَهَا وَمَنْ أُوْتِيَهُنَّ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ؛** هرگاه خداوند خیر بنده‌ای را بخواهد، او را بی‌رغبت به دنیا، آگاه در دین و دانای به عیوبش می گرداند؛ به چنین کسی خیر دنیا و آخرت داده شده است. کافی، ج ۲، ص ۱۳۰.

حدیث ۳۹۱۱

امام صادق علیه السلام می فرمایند: **لَا يَتَّبِعِي لِمَنْ لَا يَتَّقِي مَلَامَةَ الْعُلَمَاءِ وَدَمَّهِمْ أَنْ يُرْجَى لَهُ خَيْرُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ؛** کسی که از سرزنش و نکوهش علما پروا نمی‌کند، نمی‌توان به خیر دنیا و آخرت او امید داشت. تحف العقول، ص ۳۶۴.

حدیث ۳۹۱۲

امام علی علیه السلام می فرمایند: **جَمْعُ خَيْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فِي كِتْمَانِ السِّرِّ وَمُصَادَقَةِ الْأَخْيَارِ، وَجَمْعُ الشَّرِّ فِي الْإِذَاعَةِ وَمُؤَاخَاةِ الْأَشْرَارِ؛** همه خیر دنیا و آخرت در رازداری و هم‌نشینی با نیکان است و همه شر در افشای اسرار و دوستی با اشرار است. بحار الأنوار، ج ۷۴، ص ۱۷۸، ح ۱۷.

حدیث ۳۹۱۳

امام علی علیه السلام می فرمایند: **بِتَقْوَى اللَّهِ فَإِنَّهَا تَجْمَعُ الْخَيْرَ وَلَا خَيْرَ غَيْرِهَا وَ يُدْرِكُ بِهَا مِنَ الْخَيْرِ مَا لَا يُدْرِكُ بِغَيْرِهَا مِنْ خَيْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ؛** شما را سفارش می‌کنم به تقوای الهی، که گردآورنده خیر است و هیچ خیری جز آن نیست، به وسیله تقوا

خیرهایی از دنیا و آخرت نصیب انسان می‌شود که با غیر آن نمی‌شود. بحارالأنوار، ج ۷۰، ص ۶۶، ح ۱۱.

حدیث ۳۹۱۴

امام رضا علیه السلام می‌فرماید: إِنَّ رَجُلًا سَأَلَ الْعَالِمَ أَنْ يُعَلِّمَهُ مَا يَنَالُ بِهِ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَلَا يُطْوَلُ عَلَيْهِ فَقَالَ لَا تَغْضَبْ؛ شخصی از امام کاظم صلی الله علیه و آله درخواست نمود که در کلامی کوتاه، چیزی به او بیاموزد که با آن خیر دنیا و آخرت را به دست آورد. حضرت فرمودند: خشمگین مشو. بحارالأنوار، ج ۷۳، ص ۲۶۵، ح ۱۳.

حدیث ۳۹۱۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرماید: أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِخَيْرِ أَخْلَاقِ أَهْلِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ؟ قَالُوا: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ. فَقَالَ إِفْشَاءَ السَّلَامِ فِي الْعَالَمِ؛ آیا شما را از بهترین اخلاق اهل دنیا و آخرت خبر ندهم؟ عرض کردند: چرا؟ ای رسول خدا! حضرت فرمودند: آشکارا سلام کردن به همگان. بحارالأنوار، ج ۷۶، ص ۱۲، ح ۵۰.

حدیث ۳۹۱۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرماید: يَا عَلِيُّ لَا يَخْدُمُ الْعِيَالِ إِلَّا صَدِّيقٌ أَوْ شَهِيدٌ أَوْ رَجُلٌ يُرِيدُ اللَّهُ بِهِ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ؛ ای علی! به خانواده خود خدمت نمی‌کند، مگر مرد بسیار راستگو یا شهید یا مردی که خداوند خیر دنیا و آخرت را برای او می‌خواهد. مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۴۹.

حدیث ۳۹۱۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرماید: أَطِيعِي زَوْجَكَ يَكْفِكَ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَبِرِّي وَالِإِدْيَاكَ يَكْتُرُ خَيْرَ بَيْتِكَ؛ شوهرت را اطاعت کن تا خیر دنیا و آخرت تو را کفایت کند و به پدر و مادرت نیکی کن تا خیر خانهات زیاد شود. کنز العمال، ح ۴۳۳۸۸.

حدیث ۳۹۱۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرماید: أَكْثَرُوا مِنْ قَوْلِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ فَإِنَّهَا مَلِكُ الْجَنَّةِ وَمَنْ أَكْثَرَ مِنْهَا نَظَرَ اللَّهُ إِلَيْهِ وَمَنْ نَظَرَ إِلَيْهِ فَقَدْ أَصَابَ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ؛ ذکر «لا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ» را بسیار بگویند: زیرا که آن، دارایی بهشت است و هر کس آن را بسیار بگوید خداوند به او می‌نگرد و هر کس خدا به او بنگرد به خیر دنیا و آخرت دست یافته است. بحارالأنوار، ج ۳۸، ص ۱۶۱، ح ۸۳.

حدیث ۳۹۱۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرماید: مَنْ فَتَحَ بَابَ مَسْأَلَتِهِ فَتَحَ اللَّهُ لَهُ بَابَ فَقْرٍ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَنْ فَتَحَ بَابَ عَطِيَّةٍ ابْتِغَاءً لَوْجِهِ اللَّهُ أَعْطَاهُ اللَّهُ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ؛ هر کس در درخواستی از مردم را به روی خود باز کند، خداوند برای او در فقری را در دنیا و آخرت باز می‌کند و هر کس در بخششی را برای مردم به خاطر خدا باز کند، خداوند او را خیر دنیا و آخرت عطا می‌فرماید. کنز العمال، ح ۱۶۷۴۵.

حدیث ۳۹۲۰

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: مَنْ أَوَى إِلَى فِرَاشِهِ طَاهِرًا يَذْكُرُ اللَّهَ تَعَالَى حَتَّى يُدْرِكَهُ النَّعَاسُ لَمْ يَتَّقَلَبْ سَاعَةً مِنْ اللَّيْلِ يَسْأَلُ اللَّهَ شَيْئًا مِنْ خَيْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ إِلَّا أَعْطَاهُ اللَّهُ آيَةً؛ هر کس با وضو و با یاد خدا به رخت خواب برود و خوابش ببرد، در هر ساعتی از شب که بیدار گردد و از خدا چیزی از خیر دنیا و آخرت بخواهد، خداوند آن را به او عطا فرماید. کنز العمال، ح ۴۱۲۷۴.

حدیث ۳۹۲۱

امام صادق علیه السلام می فرماید: مَنْ أَرَادَ الْحَدِيثَ لِمَنْفَعَةِ الدُّنْيَا لَمْ يَكُنْ لَهُ فِي الْآخِرَةِ نَصِيبٌ، وَمَنْ أَرَادَ بِهِ خَيْرَ الْآخِرَةِ أَعْطَاهُ اللَّهُ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ؛ هر کس حدیث را برای بهره دنیا بخواهد، در آخرت بهره‌ای نخواهد داشت و هر کس برای خیر آخرت بخواهد، خداوند به او خیر دنیا و آخرت عطا فرماید. کافی، ج ۱، ص ۴۶.

حدیث ۳۹۲۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: مَا مِنْ عَبْدٍ يَخَافُ زَوَالَ نِعْمَةٍ أَوْ فَجَاءَهُ نِقْمَةٌ أَوْ تَعَيَّرَ عَافِيَهُ وَيَقُولُ: يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ يَا وَاحِدٌ يَا مَجِيدٌ يَا بَرُّ يَا كَرِيمٌ يَا رَحِيمٌ يَا عَنِّي تَمَّمْ عَلَيْنَا نِعْمَتَكَ وَهَبْ لَنَا كَرَامَتَكَ وَالْبِسِينَا عَافِيَتَكَ إِلَّا أَعْطَاهُ اللَّهُ تَعَالَى خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ؛ قطعا هر کس به خاطر ترس از دست دادن نعمتی یا گرفتار شدن به بلایی ناگهانی و یا از دست دادن سلامتی بگوید: «ای زنده، ای پابرجا، ای یکتا، ای بزرگ، ای نیکوکار، ای بزرگوار، ای مهربان، ای بی نیاز! نعمت را بر ما کامل کن و بخششت را ارزانی ما کن و لباس عافیت را بر تن ما بپوشان» خداوند، خیر دنیا و آخرت به او عطا می فرماید. بحار الأنوار، ج ۹۵، ص ۱۹۴، ح ۲۷.

حدیث ۳۹۲۳

امام صادق علیه السلام می فرماید: فَإِنْ أَرَدْتَ أَنْ تَقْرَعَيْتَكَ وَتَنَالَ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فَاقْطَعْ الطَّمَعِ مِمَّا فِي أَيْدِي النَّاسِ وَعَدَّ نَفْسَكَ فِي الْمَوْتَى وَلَا تُحَدِّثْ لِنَفْسِكَ أَنَّكَ فَوْقَ أَحَدٍ مِنَ النَّاسِ وَأَخْزَنْ لِسَانَكَ كَمَا تَخْزُنُ مَالَكَ؛ اگر می خواهی دیدگان تو روشن شود و به خیر دنیا و آخرت دست یابی، طمع خود را از آنچه در دست مردم است قطع کن و خود را از میرندگان بشمار و گمان نکن که از کسی بهتری و زبان خود را نگه دار همان گونه که مال خود را نگه می داری. بحار الأنوار، ج ۱۳، ص ۴۱۶، ح ۸.

حدیث ۳۹۲۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: مَنْ رَزَقَهُ اللَّهُ حُبَّ الْأَيْمَةِ مِنْ أَهْلِ بَيْتِي فَقَدْ أَصَابَ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، فَلَا يَشُكَّنْ أَحَدٌ أَنَّهُ فِي الْجَنَّةِ فَإِنَّ فِي حُبِّ أَهْلِ بَيْتِي عَشْرِينَ خَصْمَةً مِنْهَا فِي الدُّنْيَا وَعَشْرَةٌ مِنْهَا فِي الْآخِرَةِ؛ هر کس که خداوند محبت امامان از اهل بیت مرا نصیب او کرده بی گمان به خیر دنیا و آخرت دست یافته و بدون شک در بهشت خواهد بود، پس هیچ یک (از شیعیان) نباید در این که اهل بهشت است شک کند؛ زیرا در دوستی اهل بیت من بیست ویژگی است که ده مورد آن در دنیا و ده مورد آن در آخرت است. بحار الأنوار، ج ۲۷، ص ۷۸، ح ۱۲.

حدیث ۳۹۲۵

امام علی علیه السلام می فرماید: خَيْرُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فِي خَصِيْمَتَيْنِ الْغِنَى وَالتَّقَى، وَشَرُّ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فِي خَصِيْمَتَيْنِ الْفَقْرُ وَالْفُجُورُ؛ خیر دنیا و آخرت در دو خصلت است: بی‌نیازی و تقوا و شر دنیا و آخرت در دو خصلت است: نیازمندی و گناه. شرح نهج البلاغه، ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص ۳۰۱.

حدیث ۳۹۲۶

امام رضا علیه السلام می فرماید: أَنْ رَجُلًا أَتَى سَيِّدَنَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ عَلَّمَنِي خُلُقًا يَجْمَعُ لِي خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ لَا تَكْذِبْ؛ مردی نزد سرور ما رسول خدا صلی الله علیه و آله آمد و عرض کرد: به من اخلاقی بیاموزید که خیر دنیا و آخرت در آن جمع باشد، حضرت فرمودند: دروغ نگو. فقه الرضا علیه السلام، ص ۳۵۴.

حدیث ۳۹۲۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: يَا عَلِيُّ... لِاتِّصَادِقِ آكِلِ الرِّبَا فَإِنَّهُ يُبَارِزُ اللَّهَ لِأَنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَالَ: (فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ)؛ ای علی: با رباخوار رفاقت نکن، زیرا او با خداوند به مبارزه برخاسته، چون خداوند متعال می فرماید: اگر دست از رباخواری برنداشتید پس به خدا و رسولش اعلان جنگ دهید. میراث حدیث شیعه، ج ۲، ص ۴۶، ح ۱۸۹.

حدیث ۳۹۲۸

امام علی علیه السلام می فرماید: مَعَاشِرَ النَّاسِ، أَلْفِقَهُ ثُمَّ الْمَتَجَرِّ، وَاللَّهُ لِلرِّبَا فِي هَذِهِ الْأُمَّةِ أَخْفَى مِنْ دَيْبِ النَّمْلِ عَلَى الصَّفَا؛ ای مردم! ابتدا احکام را یاد بگیرید، سپس تجارت کنید! به خدا قسم که ربا در میان این امت ناپیداتر از حرکت مورچه بر روی تخته سنگ است. بحار الانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۱۷، ح ۱۶.

حدیث ۳۹۲۹

امام علی علیه السلام می فرماید: الدَّيْنُ رِقٌّ فَلَا تَبْذُلْ رِقَّكَ لِمَنْ لَا يَعْرِفُ حَقَّكَ؛ بدهی (نوعی) بندگی است، پس زمام اختیار خود را به کسی که حق تو را نمی شناسد مسپار (کنایه از این است که از هر کس قرض نگیر). ۱ شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص ۳۰۶، ح ۵۰۳.

حدیث ۳۹۳۰

امام علی علیه السلام می فرماید: إِيَّاكُمْ وَالدَّيْنَ فَإِنَّهُ مِذْلَةٌ بِالنَّهَارِ، وَمَهْمَةٌ بِاللَّيْلِ وَفَضَاءٌ فِي الدُّنْيَا وَفَضَاءٌ فِي الْآخِرَةِ؛ زیرا بار بدهی نروید زیرا بدهکاری خواری روز و اندوه شب است و در دنیا و آخرت باز پرداختی دارد. کافی، ج ۵، ص ۹۵، ح ۱۱.

حدیث ۳۹۳۱

امام علی علیه السلام می فرماید: بِنَسِّ الْقِلَادَةِ لِلْخَيْرِ الْعَفِيفِ قِلَادَةُ الدَّيْنِ؛ چه بد گردنبندی است گردنبند بدهکاری بر گردن نیکوکار خویشتندار. دستور معالم الحکم، ص ۲۱.

حدیث ۳۹۳۲

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: **الْدَّيْنُ دَيْنَانِ: فَمِنْ مَاتَ وَهُوَ يَتَوَى قَضَاءَهُ فَأَنَا وَوَلِيُّهُ وَمَنْ مَاتَ وَلَا يَتَوَى قَضَاءَهُ فَذَاكَ الَّذِي يُؤْخَذُ مِنْ حَسَنَاتِهِ لَيْسَ يَوْمَئِذٍ دِينَارٌ وَلَا دِرْهَمٌ؛** قرض بر دو نوع است: هر کس از دنیا برود و قصد داشته باشد که قرض خود را بپردازد من سرپرست او خواهم بود و هر کس از دنیا برود و قصد داشته باشد که قرض خود را نپردازد، در مقابل آن از اعمال نیک او بر می دارند، زیرا در آن روز دینار و درهمی نیست. نهج الفصاحه، ح ۱۶۰۹.

حدیث ۳۹۳۳

اتَّقُوا دَعْوَةَ الْمُعْسِرِ؛ بترسید، از نفرین تنگدست. کنز العمال، ج ۶، ص ۲۲۰، ح ۱۵۴۲۴.

حدیث ۳۹۳۴

امام علی علیه السلام می فرماید: **وَاعْتَنِمَ مَنْ اسْتَتَقَرَّضَكَ فِي حَالِ غِنَاكَ لِيَجْعَلَ قَضَاءَهُ لَكَ فِي يَوْمِ عُسْرَتِكَ؛** غنیمت بدان کسی را که در زمان توانگری از تو قرض بخواهد تا در روز تنگدستی ات (قیامت) بپردازد. نهج البلاغه، از نامه ۳۱.

حدیث ۳۹۳۵

امام صادق علیه السلام می فرماید: **... فَإِنْ أَعْطَاهُ أَكْثَرَ مِمَّا أَخَذَهُ مِنْ شَرْطٍ بَيْنَهُمَا فَهُوَ مُبَاحٌ لَهُ،** و لَيْسَ لَهُ عِنْدَ اللَّهِ ثَوَابٌ فِيمَا أَقْرَضَهُ؛ اگر قرض گیرنده بدون قرار قبلی، سودی به قرض دهنده بدهد مباح است، ولی آن قرض دهنده پاداشی از خدا نخواهد گرفت. بحار الانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۵۷، ح ۱.

حدیث ۳۹۳۶

امام صادق علیه السلام می فرماید: **لَإِنْ أَقْرَضَ قَرْضًا أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ أَنْ أَصِلَ بِمِثْلِهِ؛** مالی را قرض بدهم، بیشتر دوست دارم تا آن را ببخشم. بحار الانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۳۹، ح ۵.

حدیث ۳۹۳۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: **مَنْ أَرَادَ تَسْتَجَابُ دَعْوَتَهُ وَأَنْ تُكْشَفَ كَرْبَتُهُ فَلْيَفْرَجْ عَنِ مُعْسِرٍ؛** هر کس می خواهد دعایش مستجاب و اندوهش برطرف شود، به تنگدست مهلت دهد. کنز العمال، ج ۶، ص ۲۱۵، ح ۱۵۳۹۸.

حدیث ۳۹۳۸

امام رضا علیه السلام می فرماید: **إِعْلَمْ أَنَّ مَنْ اسْتَدَانَ دَيْنًا وَتَوَى قَضَاءَهُ، فَهُوَ فِي أَمَانِ اللَّهِ حَتَّى يَقْضِيَهُ،** فَإِنْ لَمْ يَتَوَى قَضَاءَهُ فَهُوَ سَارِقٌ؛ کسی که قرض بگیرد در صورتی که تصمیم داشته باشد آن را پس دهد در امان خداست تا آن را اداء کند ولی اگر تصمیم نداشته باشد آن را به صاحبش برگرداند، دزد محسوب می شود. فقه الرضا، ص ۲۶۸.

حدیث ۳۹۳۹

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: کَمَا لَا يَحِلُّ لَغَرِيمِكَ أَنْ يَمْطُلَكَ وَهُوَ مُؤَسِّرٌ فَكَذَلِكَ لَا يَحِلُّ لَكَ أَنْ تَعْسِرَهُ إِذَا عَلِمْتَ أَنَّهُ مُعْسِرٌ؛ همان طور که برای آن کسی که از تو قرض گرفته جایز نیست که اداء آن را به تأخیر بیندازد، پس برای تو هم جایز نخواهد بود که با این که می دانی او تنگدست است از او مطالبه کنی. ثواب الاعمال، ص ۱۳۸.

حدیث ۳۹۴۰

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: مَنْ أَقْرَضَ مَلْهُوْفًا فَحَسَنَ طَلَبَتَهُ اسْتَأْنَفَ الْعَمَلَ وَأَعْطَاهُ اللَّهُ بِكُلِّ دِرْهَمٍ أَلْفَ قَنْطَارٍ مِنَ الْجَنَّةِ؛ هر کس به گرفتار و درمانده‌ای قرض بدهد و در پس گرفتن آن خوشرفتاری کند [گناهایش پاک شده] اعمالش را دوباره شروع می کند و خداوند در برابر هر درهم، هزار قنطار (ثروتی فراوان) در بهشت به او عطا کند. ثواب الاعمال، ص ۲۸۹.

حدیث ۳۹۴۱

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى مَعَ الدَّائِنِ حَتَّى يَقْضَى دَيْنُهُ مَا لَمْ يَكُنْ دَيْنُهُ فِيمَا يَكْرَهُ اللَّهُ؛ خداوند یار قرض دار است تا قرض خود را بپردازد به شرط آن که قرض وی بر خلاف رضای خدا نباشد. نهج الفصاحه، ح ۷۳۳.

حدیث ۳۹۴۲

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: مَنْ أَخَذَ أَمْوَالَ النَّاسِ يُرِيدُ أَدَاءَهَا أَدَّى اللَّهُ عَنْهُ وَمَنْ أَخَذَهَا يُرِيدُ إِتْلَافَهَا أَتْلَفَهُ اللَّهُ؛ هر کس اموال مردم را بگیرد و قصد پرداخت آن را داشته باشد خداوند آن را بپردازد (او را یاری می کند) و هر کس اموال مردم را بگیرد و قصد تلف کردن داشته باشد خداوند آن را تلف کند. نهج الفصاحه، ح ۲۹۷۹.

حدیث ۳۹۴۳

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: دَخَلْتُ الْجَنَّةَ فَرَأَيْتُ عَلَى بَابِهَا: الصَّدَقَةَ بِعَشْرَةِ وَعَشْرِينَ عَشْرًا فَقُلْتُ يَا جِبْرَيْلُ كَيْفَ صَارَتْ الصَّدَقَةُ بِعَشْرَةِ وَعَشْرِينَ عَشْرًا؟ قَالَ: لِأَنَّ الصَّدَقَةَ تَفْعُ عَلَى يَدِ الْغَنِيِّ وَالْفَقِيرِ وَالْقَرْضُ لَا يَقَعُ إِلَّا فِي يَدِ مَنْ يَحْتَاجُ إِلَيْهِ؛ وارد بهشت شدم، دیدم بر در آن نوشته است (ثواب) صدقه ده برابر است و قرض هجده برابر. گفتم: ای جبرئیل چرا صدقه ده برابر و قرض هجده برابر است؟ گفت: زیرا صدقه به دست نیازمند و بی نیاز می رسد اما قرض جز به دست کسی که به آن نیاز دارد، نمی رسد. کنز العمال، ج ۶، ص ۲۱۰، ح ۱۵۳۷۳.

حدیث ۳۹۴۴

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: إِنَّ أَشَدَّ النَّاسِ تَصَدِيقًا لِلنَّاسِ أَصْدَقُهُمْ حَدِيثًا وَإِنَّ أَشَدَّ النَّاسِ تَكْذِيبًا أَكْذَبُهُمْ حَدِيثًا؛ هر کس راستگوتر است سخن مردم را بیشتر باور می کند و هر کس دروغگوتر است مردم را بیشتر دروغگو می داند. نهج الفصاحه، ح ۵۹۱.

حدیث ۳۹۴۵

امام علی علیه السلام می فرمایند: لَا تُحَدِّثِ النَّاسَ بِكُلِّ مَا سَمِعْتَ بِهِ، فَكَفَى بِذَلِكَ كَذِبًا؛ هر چه را شنیدی برای مردم بازگو مکن، که همین برای دروغگویی (تو) کافی است. نهج البلاغه، از نامه ۶۹.

حدیث ۳۹۴۶

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ أَحَبُّ الْكَذِبِ فِي الصَّلَاحِ وَأَبْغَضُ الصِّدْقِ فِي الْفَسَادِ؛ خداوند عزوجل، دروغی را که باعث صلح و آشتی شود دوست دارد و از راستی که باعث فتنه شود بیزار است. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۳۵۳، ح ۵۷۶۲.

حدیث ۳۹۴۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: عَلَيْكُمْ بِالصِّدْقِ فَإِنَّهُ مَعَ الْبِرِّ وَهُمَا فِي الْجَنَّةِ وَإِيَّاكُمْ وَالْكَذِبَ فَإِنَّهُ مَعَ الْفُجُورِ وَهُمَا فِي النَّارِ؛ شما را سفارش می کنم به راستگویی، که راستگویی با نیکی همراه است و هر دو در بهشت اند و از دروغگویی بپرهیزید که دروغگویی همراه با بدکاری است و هر دو در جهنم اند. نهج الفصاحه، ح ۱۹۷۶.

حدیث ۳۹۴۸

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: ثَلَاثٌ يَفْتَحُ فِيهِنَّ الصِّدْقُ: النَّمِيمَةُ، وَإِخْبَارُكَ الرَّجُلَ عَنْ أَهْلِهِ بِمَا يَكْرَهُهُ، وَتَكْذِيبُكَ الرَّجُلَ عَنِ الْخَبْرِ؛ در سه چیز راستگویی زشت است: سخن چینی، خبر ناخوشایند دادن به مردی درباره زن و فرزندش و تکذیب کردن خبر کسی. خصال، ص ۸۷، ح ۲۰.

حدیث ۳۹۴۹

امام علی علیه السلام می فرماید: أَقْبَحُ الصِّدْقِ ثَنَاءُ الرَّجُلِ عَلَى نَفْسِهِ؛ زشت ترین راستگویی، تعریف انسان از خودش می باشد. غررالحکم، ج ۲، ص ۳۸۸، ح ۲۹۴۲.

حدیث ۳۹۵۰

امام موسی کاظم علیه السلام می فرماید: آدَاءُ الْأَمَانَةِ وَالصِّدْقُ يَجْلِبَانِ الرِّزْقَ، وَالْخِيَانَةُ وَالْكَذِبُ يَجْلِبَانِ الْفَقْرَ وَالنِّفَاقَ؛ ادای امانت و راستگویی روزی را زیاد می کند و خیانت و دروغگویی باعث فقر و نفاق می شود. بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۳۲۷.

حدیث ۳۹۵۱

امام صادق علیه السلام می فرماید: لَا تَغْتَرَّوْا بِصِدْقِ لَدَيْكُمْ وَلَا بِصِيَامِهِمْ، فَإِنَّ الرَّجُلَ رُبَّمَا لَهَجَ بِالصَّلَاةِ وَالصَّوْمِ حَتَّى لَوْ تَرَكَهُ اسْتَوْحَشَ، وَلَكِنْ اخْتَبِرْهُمْ عِنْدَ صِدْقِ الْحَدِيثِ وَأَدَاءِ الْأَمَانَةِ؛ فریب نماز و روزه مردم را نخورید، زیرا آدمی گاه چنان به نماز و روزه خو می کند که اگر آنها را ترک گوید، احساس ترس می کند، بلکه آنها را به راستگویی و امانتداری بیازمایید. کافی، ج ۲، ص ۱۰۴، ح ۲.

حدیث ۳۹۵۲

امام علی علیه السلام می فرماید: الصَّادِقُ عَلَى شَفَا مَنجَاهٍ وَكَرَامِيَةٍ وَالْكَاذِبُ عَلَى شُرْفِ مَهْوَاهُ وَمَهَانَةٍ؛ راستگو در آستانه نجات و بزرگواری است و دروغگو در لبه پرتگاه و خواری. نهج البلاغه، خطبه ۸۶.

حدیث ۳۹۵۳

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: یا عَلِيُّ اَصْدُقْ وَاِنْ ضَرَّكَ فِي الْعَاجِلِ فَاِنَّهُ يَنْفَعُكَ فِي الْآجِلِ وَلَا تَكْذِبْ وَاِنْ يَنْفَعُكَ فِي الْعَاجِلِ فَاِنَّهُ يَضُرُّكَ فِي الْآجِلِ؛ ای علی راست بگو اگر چه در حال حاضر به ضرر تو باشد ولی در آینده به نفع توست و دروغ نگو اگر چه در حال حاضر به نفع تو باشد ولی در آینده به ضرر توست. میراث حدیث شیعه، ج ۲، ص ۲۷.

حدیث ۳۹۵۴

امام صادق علیه السلام: اِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْجَمَالَ وَالتَّجَمُّلَ وَيُبْغِضُ الْبُؤْسَ وَالتَّبَاؤُسَ؛ خداوند زیبایی و آراستگی را دوست دارد و با فقر و تظاهر به فقر دشمن است. کافی، ج ۶، ص ۴۴۰، ح ۱۴.

حدیث ۳۹۵۵

امام صادق علیه السلام: اِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْبَيْتَ الَّذِي فِيهِ الْعُرْسُ وَيُبْغِضُ الْبَيْتَ الَّذِي فِيهِ الطَّلَاقُ؛ خداوند خانه‌ای را که در آن عروسی برپا شود دوست دارد و با خانه‌ای که در آن طلاق صورت گیرد، دشمن است. کافی، ج ۶، ص ۵۴، ح ۳.

حدیث ۳۹۵۶

امام صادق علیه السلام: اِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْعَبْدَ الْمُفْتَنَ التَّوَّابَ وَمَنْ لَمْ يَكُنْ ذَلِكَ مِنْهُ كَانَ اَفْضَلَ؛ خداوند بنده به گناه افتاده توبه‌کار را دوست دارد ولی کسی که گناه نکند، از او برتر است. کافی، ج ۲، ص ۴۳۵، ح ۹.

حدیث ۳۹۵۷

امام صادق علیه السلام: اِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ يُحِبُّ اَنْ يُسْأَلَ وَيُطَلَّبَ مَا عِنْدَهُ؛ خداوند عزوجل دوست دارد آنچه نزد اوست درخواست گردد و طلب شود. کافی، ج ۲، ص ۴۷۵، ح ۴.

حدیث ۳۹۵۸

امام صادق علیه السلام: اِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ اَنْ يُعْبَدَ فِي السِّرِّ كَمَا يُحِبُّ اَنْ يُعْبَدَ فِي الْعَلَانِيَةِ؛ خداوند دوست دارد که در پنهان عبادت شود، چنانکه دوست دارد آشکارا عبادت شود. ۱ کافی، ج ۲، ص ۲۲۳، ح ۸.

حدیث ۳۹۵۹

امام باقر علیه السلام: اِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ اِبْرَادَ الْكَبِدِ الْحَرِيّ؛ خداوند خنک کردن جگر تشنه را دوست دارد. کافی، ج ۴، ص ۵۸، ح ۶.

حدیث ۳۹۶۰

امام سجاد علیه السلام: اِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ كُلَّ قَلْبٍ حَزِينٍ وَيُحِبُّ كُلَّ عَبْدٍ شَكُورٍ؛ خداوند هر قلب محزون و هر بنده شکرگزار را دوست دارد. کافی، ج ۲، ص ۹۹، ح ۳۰.

حدیث ۳۹۶۱

امام علی علیه السلام: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ أَنْ تَكُونَ بَيْنَهُ الْإِنْسَانِ لِلنَّاسِ جَمِيلَةً، كَمَا يُحِبُّ أَنْ تَكُونَ بَيْنَهُ فِي طَاعَتِهِ قَوِيَّةً غَيْرَ مَدْخُولَةٍ؛ خداوند دوست دارد که انسان نسبت به دیگران خوش نیت باشد، چنانکه دوست دارد نیتش در اطاعت از او محکم و خالص باشد. غررالحکم، ح ۳۷۰۳.

حدیث ۳۹۶۲

امام علی علیه السلام: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْعَقْلَ الْقَوِيمَ وَالْعَمَلَ الْمُسْتَقِيمَ؛ خداوند عقل استوار و کردار معتدل را دوست دارد. غررالحکم، ح ۳۴۱۰.

حدیث ۳۹۶۳

امام علی علیه السلام: إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ يُحِبُّ الْمُحْتَرِفَ الْأَمِينِ؛ خداوند انسان شاغل امین را دوست دارد. کافی، ج ۵، ص ۱۱۳، ح ۱.

حدیث ۳۹۶۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ أَنْ يُؤْخَذَ بِرُخَصِهِ كَمَا يُحِبُّ أَنْ يُؤْخَذَ بِعَزَائِمِهِ؛ خداوند دوست دارد از امور مجاز نیز استفاده شود چنانکه دوست دارد به تکالیف عمل شود. وسائل الشیعه، ج ۱، ص ۸۱، ح ۱.

حدیث ۳۹۶۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ فِي الصَّلَاةِ مَا يُحِبُّ فِي الْقِتَالِ: صِفًّا كَأَنَّهُمْ بُنِيَانٌ مَرْصُوصٌ؛ خداوند آنچه را که در جنگ دوست دارد، در نماز هم دوست دارد و آن صفی (متحد و منظم) همچون بنیانی پولادین و محکم است. الدر المنثور، ج ۶، ص ۲۱۳.

حدیث ۳۹۶۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْعَبْدَ أَنْ يَكُونَ سَهْلَ الْبَيْعِ وَ سَهْلَ الشَّرَاءِ وَ سَهْلَ الْقَضَاءِ وَ سَهْلَ الْإِقْتِضَاءِ؛ خداوند بنده‌ای را که در خرید و فروش و قضاوت و پذیرش قضاوت آسان گیر باشد دوست دارد. دعائم الاسلام، ج ۱، ص ۱۷.

حدیث ۳۹۶۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ مَعَالِيَ الْأَخْلَاقِ وَ يَكْرَهُ سَفْسَافَهَا؛ خداوند خصلت‌های والای اخلاقی را دوست دارد و از خصلت‌های پست بیزار است. کنز العمال، ح ۵۱۸۰.

حدیث ۳۹۶۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ الْمُدَاوِمَةَ عَلَى الْإِحْءَاءِ الْقَدِيمِ فَدَاوِمُوا؛ خداوند تداوم دوستی دیرینه را دوست دارد، پس در دوستی مداومت ورزید. نهج الفصاحه، ح ۷۵۱.

حدیث ۳۹۶۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْبَصِيرَ النَّافِذَ عِنْدَ مَجِيئِ الشَّهَوَاتِ، وَالْعَقْلَ الْكَامِلَ عِنْدَ نُزُولِ الشُّبُهَاتِ وَيُحِبُّ السَّمَاخَةَ وَ لَوْ عَلَى تَمْرَاتٍ وَيُحِبُّ الشَّجَاعَةَ وَ لَوْ عَلَى قَتْلِ حَيَّةٍ؛ خداوند چشم تیز بین هنگام روی آوردن هوا و هوس‌ها، و عقل کامل هنگام آمدن شبهه‌ها را دوست دارد و بخشنندگی را هر چند به دانه‌های خرما، دوست دارد و شجاعت را اگر چه به کشتن یک مار دوست دارد. مسند الشهاب، ج ۲، ص ۱۵۲، ح ۱۰۸۰.

حدیث ۳۹۷۰

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ الْأَتْقِيَاءَ الْأَبْرَارَ الْأَخْفِيَاءَ الَّذِينَ إِذَا حَضَرُوا لَمْ يُعْرَفُوا وَإِذَا غَابُوا لَمْ يُفْتَقَدُوا، قُلُوبُهُمْ مَصَابِيحُ الْهُدَى يَنْجُونَ مِنْ كُلِّ غَبْرَاءٍ مُظْلِمَةٍ؛ خداوند تعالی بندگان پرهیزگار نیکوکار گمنام را دوست دارد، کسانی که چون حاضرند، شناخته نمی‌شوند و آنگاه که غایب‌اند سراغشان را نمی‌گیرند، قلب هایشان چراغ‌های هدایت است و از هر تیرگی تاریکی نجات می‌یابند. نثر الدر، ج ۱، ص ۱۵۶.

حدیث ۳۹۷۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الرَّجُلَ الْقَوِيَّ الْمُبْدِيَّ الْمُعِيدَ عَلَى الْفَرَسِ الْمُبْدِيَّ الْمُعِيدَ؛ خداوند مرد نیرومندی را که همیشه برای جهاد پا به رکاب است دوست دارد. بحار الأنوار، ج ۶۴، ص ۱۸۴، ح ۴۰.

حدیث ۳۹۷۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْإِنْفَاقَ وَيُبْغِضُ الْإِفْتَارَ، فَانْفِقْ وَأَطْعَمْ وَلَا تُصْرِصِرْ فَيَعْسِرَ عَلَيْكَ الْطَلَبُ؛ خداوند خرج کردن را دوست دارد و با سخت خرج کردن دشمن است پس انفاق و اطعام کن و به ثروت اندوزی مپرداز که کسب ثروت تو را به سختی می‌اندازد. بحار الأنوار، ج ۶۴، ص ۲۸۲، ح ۴۳.

حدیث ۳۹۷۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الشَّابَّ الَّذِي يُفْنِي سَبَابَهُ فِي طَاعَةِ اللَّهِ؛ خداوند جوانی که جوانیش را در اطاعت از او بگذراند دوست دارد. نهج الفصاحه، ح ۸۰۰.

حدیث ۳۹۷۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم: كُنْ بَشَاشًا فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْبَشَّاشِينَ وَيُبْغِضُ الْعَبُوسَ كَرِيهَ الْوَجْهِ؛ گشاده‌رو باش که خداوند انسان‌های گشاده‌رو را دوست دارد و با اخموی ترش‌رو دشمن است. الشهاب فی الحکم والآداب، ص ۳۸.

حدیث ۳۹۷۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ مَعَالِيَ الْأُمُورِ وَأَشْرَافَهَا وَيَكْرَهُ سِفْسَافَهَا؛ خداوند کارهای والا و شرافتمند را دوست دارد و از کارهای پست و ناچیز بیزار است. نهج الفصاحه، ح ۸۰۴.

حدیث ۳۹۷۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ مِنَ الْخَيْرِ مَا يُعَجَّلُ؛ خداوند کار خیری را که به آن شتاب شود دوست دارد. کافی، ج ۲، ص ۱۴۲، ح ۴.

حدیث ۳۹۷۷

امام علی (علیه السلام): مَا أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقًا مِنْ أَهْلِ الْجَهْلِ بِطَلَبِ تَبْيَانِ الْعِلْمِ حَتَّى أَخَذَ مِيثَاقًا مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ بَيَانِ الْعِلْمِ لِلْجَهَالِ؛ لِأَنَّ الْعِلْمَ كَانَ قَبْلَ الْجَهْلِ؛ خداوند، از مردم نادان پیمانی برای جستجوی دانش نگرفت، مگر این که پیمان بیان کردن دانش برای نادانان را از اهل دانش گرفت، چرا که دانش، پیش از نادانی بود. امالی، مفید، ص ۶۶، ح ۱۲.

حدیث ۳۹۷۸

امام علی (علیه السلام): زَلَّ الْعَالِمُ كَانِكِسَارِ السَّفِينَةِ تَغْرُقُ وَ تُغْرَقُ مَعَهَا غَيْرَهَا؛ لغزش عالم، مانند شکستن کشتی است. خود، غرق می‌شود و دیگران را هم با خود غرق می‌کند. غرر الحکم، ح ۵۴۷۴.

حدیث ۳۹۷۹

پیامبر اکرم (صلی الله و علیه و آله): لَوْ خِفْتُمْ اللَّهَ حَقَّ حَيْفَتِهِ لَعَلِمْتُمْ الْعِلْمَ الَّذِي لَا جَهْلَ مَعَهُ، وَ لَوْ عَرَفْتُمْ اللَّهَ حَقَّ مَعْرِفَتِهِ لَزَالَتْ بِدُعَائِكُمُ الْجِبَالُ؛ اگر از خدا چنانکه باید می‌ترسیدید، به دانشی ناب دست می‌یافتند و اگر خدا را چنانکه باید می‌شناختید، با دعایتان کوه‌ها از میان می‌رفتند. کنز العمال، ح ۵۸۸۱.

حدیث ۳۹۸۰

پیامبر اکرم (صلی الله و علیه و آله): إِذَا التَّبَسَّتْ عَلَيْكُمُ الْفِتْنُ كَقَطْعِ اللَّيْلِ الْمُظْلِمِ فَعَلَيْكُمْ بِالْقُرْآنِ ... وَ لَهُ ظَهْرٌ وَ بَطْنٌ فَظَاهِرُهُ حُكْمٌ وَ بَاطِنُهُ عِلْمٌ ... فِيهِ مَصَابِيحُ الْهُدَى وَ مَنَارُ الْحِكْمَةِ وَ دَلِيلٌ عَلَى الْمَعْرِفَةِ لِمَنْ عَرَفَ الصِّفَةَ؛ هنگامی که فتنه‌ها چون پاره‌های شب تاریک بر شما مشتبه شود، به قرآن روی بیاورید ... برای قرآن ظاهری و باطنی است. ظاهر آن حکمت و باطن آن دانش است ... در قرآن چراغ‌های هدایت و نشانه‌های حکمت و راهنمای معرفت هست، برای کسی که ویژگی‌اش را شناخت. کافی، ج ۲، ص ۵۹۹، ح ۲.

حدیث ۳۹۸۱

پیامبر اکرم (صلی الله و علیه و آله): مَا مِنْ عَالِمٍ أَوْ مُتَعَلِّمٍ يَمُرُّ بِقَرْيَةٍ مِنْ قُرَى الْمُسْلِمِينَ أَوْ بِلَدَةٍ مِنْ بِلَادِ الْمُسْلِمِينَ وَ لَمْ يَأْكُلْ مِنْ طَعَامِهِمْ وَ لَمْ يَشْرَبْ مِنْ شَرَابِهِمْ وَ دَخَلَ مِنْ جَانِبٍ وَ خَرَجَ مِنْ جَانِبٍ إِلَّا رَفَعَ اللَّهُ تَعَالَى عَذَابَ قُبُورِهِمْ أَرْبَعِينَ يَوْمًا؛ هیچ دانشمند و یا دانش‌اندوزی از روستایی از روستاها و یا شهری از شهرهای مسلمانان نمی‌گذرد و از خوراک آنان نمی‌خورد و از نوشیدنی آنان نمی‌نوشد و از یک طرف وارد نمی‌شود و از طرف دیگر خارج نمی‌گردد، جز آنکه خدای متعال عذاب قبرهایشان را تا چهل روز بر می‌دارد. جامع الأخبار، ص ۵۰۷، ح ۱۴۰۵.

حدیث ۳۹۸۲

امام علی (علیه السلام): خَيْرٌ مَنْ شَاوَرْتَ ذُووُ النَّهْيِ وَالْعِلْمِ ، وَأَوْلُو التَّجَارِبِ وَالْحَزْمِ؛ بهترین مشاوران، دارندگان عقل، علم، تجربه و دوران‌دیشی‌اند. غرر الحکم ، ح ۴۹۹۰.

حدیث ۳۹۸۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله): لَا تَجْلِسُوا مَعَ كُلِّ عَالِمٍ، إِلَّا عَالِمًا يَدْعُوكُمْ مِنَ الْخَمْسِ إِلَى الْخَمْسِ: مِنَ الشُّكِّ إِلَى الْيَقِينِ، وَمِنَ الْعِدَاوَةِ إِلَى النَّصِيحَةِ وَمِنَ الْكِبْرِ إِلَى التَّوَاضُعِ وَمِنَ الرِّيَاءِ إِلَى الْإِخْلَاصِ وَمِنَ الرُّعْبَةِ إِلَى الرُّهْدِ؛ با هر عالمی نشینید، مگر عالمی که شما را از پنج چیز به پنج چیز دعوت کند: از شک به یقین، از دشمنی به خیرخواهی، از تکبر به تواضع، از ریا به اخلاص و از علاقه به دنیا به بی‌اعتنایی به آن. تاریخ بغداد ، ج ۵، ص ۷۰، ح ۲۴۲۱.

حدیث ۳۹۸۴

امام علی (علیه السلام): جَالِسِ الْعُلَمَاءَ يَزِدُّدْ عِلْمِيكَ وَيَحْسُنْ أَدْبِيكَ وَتَرَكَ نَفْسِيكَ؛ با علما هم‌نشین باش، تا علمت زیاد و ادبت نیکو و جانت پاک گردد. غرر الحکم ، ح ۴۷۸۶.

حدیث ۳۹۸۵

امام باقر (علیه السلام): مَنْ عَلَّمَ بَابَ هُدًى فَلَهُ مِثْلُ أَجْرِ مَنْ عَمِلَ بِهِ وَ لَا يُنْقَضُ أَوْلِيكَ مِنْ أَجْرِهِمْ شَيْئاً وَمَنْ عَلَّمَ بَابَ ضَلَالٍ كَانَ عَلَيْهِ مِثْلُ أَوْزَارٍ مَنْ عَمِلَ بِهِ وَ لَا يُنْقَضُ أَوْلِيكَ مِنْ أَوْزَارِهِمْ شَيْئاً؛ هر کس باب هدایتی را به کسی آموزش دهد، پاداش همه کسانی را که به آن عمل کنند، دارد، بی آنکه چیزی از پاداش آنان کم شود و هر کس باب گمراهی را یاد دهد، گناهان همه کسانی که بدان عمل کنند، بر او نیز بار می‌شود، بی آن که چیزی از گناهان آنان کم شود. کافی ، ج ۱، ص ۳۵، ح ۴.

حدیث ۳۹۸۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله): تَنَاصَى حَوَا فِي الْعِلْمِ ، فَإِنَّ خِيَانَةَ أَحَدِكُمْ فِي عِلْمِهِ أَشَدُّ مِنْ خِيَانَتِهِ فِي مَالِهِ وَإِنَّ اللَّهَ سَائِلُكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؛ در دانش، خیرخواه یکدیگر باشید که خیانت هر یک از شما در دانشش، سخت‌تر از خیانت او در مالش می‌باشد و خداوند روز قیامت از شما بازخواست می‌کند. امالی طوسی، ص ۱۲۶، ح ۱۹۸.

حدیث ۳۹۸۷

امام باقر (علیه السلام): الْعُلَمَاءُ فِي أَنْفُسِهِمْ خَائِفَةٌ إِنْ كَتَمُوا النَّصِيحَةَ إِنْ رَأَوْا تَائِبًا ضَالًّا لَا يَهْدُونَهُ أَوْ مَيِّتًا لَا يُحْيُونَهُ فَيُنْسَ مَا يَصْنَعُونَ لِأَنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى أَخَذَ عَلَيْهِمُ الْمِيثَاقَ فِي الْكِتَابِ أَنْ يَأْمُرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَ بِمَا أُمِرُوا بِهِ وَ أَنْ يَنْهَوْا عَمَّا نُهِيَ عَنْهُ وَ أَنْ يَتَعَاضُوا عَلَى الْبِرِّ وَ التَّقْوَى وَ لَا يَتَعَاضُوا عَلَى الْإِثْمِ وَ الْعُدْوَانِ؛ اگر دانشمندان نصیحت را پنهان دارند، خیانت کرده‌اند. اگر سرگشته گمراهی را دیدند و او رازهنمایی نکردند و یا (دل) مرده‌ای را زنده نمودند، وه که چه کار زشتی کرده‌اند! چون خداوند تبارک و تعالی در کتاب از ایشان پیمان گرفته که به معروف و آنچه فرمان یافته‌اند فرمان دهند و از آنچه نهی شده‌اند نهی کنند و بر نیکوکاری و پرهیزکاری، یکدیگر را یاری کنند و در گناه و ستم یکدیگر را یاری نکنند. کافی ، ج ۸، ص ۵۴، ح ۱۶.

حدیث ۳۹۸۸

امام علی (علیه السلام): خُذُوا مِنْ كُلِّ عِلْمٍ أَحْسَنَهُ فَإِنَّ النَّحْلَ يَأْكُلُ مِنْ كُلِّ زَهْرٍ أَزْيَنَهُ فَيَتَوَلَّدُ مِنْهُ جَوْهَرَانِ نَفِيسَانِ: أَحَدُهُمَا فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ وَالْآخَرُ يُشْرِتُ بِهٖ؛ از هر دانشی بهترینش را انتخاب کنید، زنبورِ عسل از هر گلی زیباترینش را می‌خورد. در نتیجه دو جواهر گران‌بها از آن تولید می‌شود: یکی (عسل) برای مردم شفاست و دیگری (موم) که از آن روشنایی می‌گیرند. غرر الحکم، ح ۵۰۸۲.

حدیث ۳۹۸۹

امام رضا (علیه السلام): رَحِمَ اللَّهُ عَبْدًا أَحْيَا أَمْرَنَا ... يَتَعَلَّمُ عُلُومَنَا وَيُعَلِّمُهَا النَّاسَ ، فَإِنَّ النَّاسَ لَوْ عَلِمُوا مَحَاسِنَ كَلَامِنَا لَاتَّبَعُونَا؛ رحمت خدا بر بنده‌ای را که امر ما را زنده کند... دانش‌های ما را فرا گیرد و به مردم بیاموزد. اگر مردم زیبایی‌های سخنان ما را می‌دانستند، از ما پیروی می‌کردند. معانی الأخبار، ص ۱۸۰، ح ۱.

حدیث ۳۹۹۰

امام صادق (علیه السلام): وَالْمُتَعَلِّمُ يَخْتِاجُ إِلَى رَغْبَةٍ وَارَادَةٍ وَفِرَاقٍ وَنُسُكٍ وَخَشْيَةٍ وَحِفْظٍ وَحَزْمٍ؛ دانش‌اندوز به شوق، اراده، فراغت، عبادت، ترس از خدا، مراقبت و آینده‌نگری نیاز دارد. مصباح الشریعه، ص ۱۵.

حدیث ۳۹۹۱

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله): مَنْ جَاءَهُ الْمَوْتُ وَهُوَ يَطْلُبُ الْعِلْمَ لِيُحْيِيَ بِهِ الْإِسْلَامَ كَانَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْأَنْبِيَاءِ دَرَجَةٌ وَاحِدَةٌ فِي الْجَنَّةِ؛ هر کس در جستجوی دانش باشد تا با آن اسلام را زنده کند و مرگ او فرا رسد، در بهشت میان او و پیامبران تنها یک درجه فاصله است. منیه المرید، ص ۱۰۰.

حدیث ۳۹۹۲

امام سجاد (علیه السلام): لَوْ يَعْلَمُ النَّاسُ مَا فِي طَلَبِ الْعِلْمِ لَطَلَبُوهُ وَ لَوْ سِيقَ الْمُهَاجِرُ وَ خَوْضِ اللَّجَجِ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى أَوْحَى إِلَى دَانِيَالٍ : إِنَّ أَمَقَّتْ عَيْدِي إِلَى الْجَاهِلِ الْمُسْتَخَفِّ بِحَقِّ أَهْلِ الْعِلْمِ ، التَّارِكِ لِلْإِقْتِدَاءِ بِهِمْ وَ إِنَّ أَحَبَّ عَيْدِي إِلَى التَّقِيِّ الطَّالِبِ لِلثَّوَابِ الْجَزِيلِ الْأَلَزِمِ لِلْعُلَمَاءِ التَّابِعِ لِلْحُلَمَاءِ الْقَابِلِ عَنِ الْحُكَمَاءِ؛ اگر مردم می‌دانستند که در جستجوی دانش چه چیزی [نهفته] است، بی‌گمان در پی آن می‌رفتند، حتی اگر با ریخته شدن خون و فرو رفتن در اعماق دریا باشد. خدای تبارک و تعالی به دانیال وحی کرد: منفورترین بندگانم نزد من، نادانی است که حق اهل علم را سبک بشمارد و پیروی از ایشان را رها کند و محبوب‌ترین بندگانم نزد من، تقوا پیشه‌ای است که جویای پاداش فراوان، همراه دانشمندان، پیرو بردباران و پذیرای حکیمان باشد. کافی، ج ۱، ص ۳۵، ح ۵.

حدیث ۳۹۹۳

امام علی (علیه السلام): كُذِّلَ وَعَاءٌ يَضِيقُ بِمَا جُعِلَ فِيهِ إِلَّا وَعَاءُ الْعِلْمِ فَإِنَّهُ يَتَّسِعُ بِهِ؛ هر ظرفی که در آن چیزی ریخته شود پر می‌شود، مگر ظرف دانش که هر چه در آن ریخته شود جا باز می‌کند. نهج البلاغه، حکمت ۲۰۵.

حدیث ۳۹۹۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله): إِنَّ لُقْمَانَ قَالَ لِابْنِهِ : يَا بُنَيَّ عَلَيْكَ بِمَجَالِسِ الْعُلَمَاءِ وَ اسْتِمْعِ كَلَامَ الْحُكَمَاءِ فَإِنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْقُلُوبَ

الْمَيِّتِ نُبُورِ الْحِكْمَةِ كَمَا يُحْيِي الْأَرْضَ الْمَيِّتَةَ بِوَابِلِ الْمَطَرِ؛ لِقَمَانِ بِهِ پسرش گفت: فرزندم! همواره در مجلس دانشمندان باش و سخنان حکیمان را بشنو، که خداوند، دل مرده را به نور حکمت زنده می‌کند؛ همان گونه که زمین مرده را با باران سیل آسا، زنده می‌گرداند. معجم الکبیر، ج ۸، ص ۱۹۹

حدیث ۳۹۹۵

امام صادق (علیه السلام): الْعِلْمُ مَقْرُونٌ إِلَى الْعَمَلِ، فَمَنْ عَمِلَ عَمَلًا، وَمَنْ عَمِلَ عَمَلًا، وَالْعِلْمُ يَهْتَفُ بِالْعَمَلِ فَإِنْ أَجَابَهُ وَإِلَّا اِزْتَحَلَ عَنْهُ؛ دانش، با عمل همراه است، پس هر که دانست، عمل کرد و هر که عمل کرد، دانست و دانش، به عمل فرا می‌خواند. پس اگر او را اجابت کرد، چه بهتر و گرنه از او جدا می‌گردد. کافی، ج ۱، ص ۴۴، ح ۲.

حدیث ۳۹۹۶

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله): طَلَبُ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ، فَاطْلُبُوا الْعِلْمَ مِنْ مَظَانِّهِ، وَأَقْتَبِسُوهُ مِنْ أَهْلِهِ؛ در پی دانش بودن، بر هر مسلمانی واجب است، پس دانش را از جایی که احتمال بودنش هست، بجوید و آن را از اهلش فراگیرید. امالی طوسی، ص ۵۶۹، ح ۱۱۷۶.

حدیث ۳۹۹۷

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله): قَلْبٌ لَيْسَ فِيهِ شَيْءٌ مِنَ الْحِكْمَةِ كَبَيْتِ خَرِبٍ، فَتَعَلَّمُوا وَعَلَّمُوا، وَتَفَقَّهُوا وَلَا تَمُوتُوا جُهَالًا؛ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَعْزِرُ عَلَى الْجَهْلِ؛ دلی که در آن حکمت نیست، همچون خانه‌ای ویران است. پس بیاموزید و آموزش دهید، بفهمید و نادان نمیرید که خدای عز و جل، بهانه‌ای را برای نادانی نمی‌پذیرد. الفردوس، ح ۴۵۹۰.

حدیث ۳۹۹۸

امام علی (علیه السلام): يَا مُؤْمِنُ إِنَّ هَذَا الْعِلْمَ وَالْأَدَبَ تَمَنُّ نَفْسِكَ فَاجْتَهِدْ فِي تَعَلُّمِهَا فَمَا يَزِيدُ مِنْ عِلْمِكَ وَأَدَبِكَ يَزِيدُ فِي تَمَنِكَ وَ قَدْرِكَ، فَإِنَّ بِالْعِلْمِ تَهْتَدِي إِلَى رَبِّكَ؛ ای انسان با ایمان، در حقیقت این دانش و ادب، بهای توست، پس در آموختن آن بکوش، زیرا هرچه بر دانش و ادب افزوده شود، بر ارج و بهای تو افزوده می‌شود، چرا که با دانش به سوی پروردگارت هدایت می‌شوی. روضه الواعظین، ص ۱۱.

حدیث ۳۹۹۹

امام علی علیه السلام می‌فرماید: إِذَا كَانَ فِي رَجُلٍ خَلَّةٌ رَائِقَةٌ فَانْتَظِرُوا أَخَوَاتِهَا؛ اگر در وجود کسی خصلتی پسندیده باشد، انتظار خصلت‌های پسندیده دیگری را نیز در او داشته باشید. نهج البلاغه، حکمت ۴۴۵

حدیث ۴۰۰۰

امام علی علیه السلام می‌فرماید: الْكُرِيمُ يَرَى مَكَارِمَ أَعْمَالِهِ دَيْنًا عَلَيْهِ يَفْضِيهِ، اللَّئِيمُ يَرَى سَوَالِفَ إِحْسَانِهِ دَيْنًا لَهُ يَفْتَضِيهِ؛ بزرگوار، نیکوکاری‌های خود را بدهی به گردن خود می‌داند که باید بپردازد و فرومایه، احسان‌های گذشته خود را بدهی به گردن دیگران می‌داند که باید پس بگیرد. غررالحکم، ح ۲۰۳۱ و ۲۰۳۲

حدیث ۴۰۰۱

امام علی علیه السلام می فرماید: تَشِعُّهُ أَشْيَاءٌ قَبِيحَةٌ وَ هِيَ مِنْ تَشِعِّهِ أَنْفُسٌ أَقْبَحُ مِنْهَا مِنْ غَيْرِهِمْ: ضَيْقُ الدَّرْعِ مِنَ الْمُلُوكِ وَ الْبُخْلُ مِنَ الْأَغْنِيَاءِ وَ سُرْعَةُ الْغَضَبِ مِنَ الْعُلَمَاءِ وَ الصَّبَا مِنَ الْكُهُولِ وَ الْقَطِيعَةُ مِنَ الرُّؤُوسِ وَ الْكِذْبُ مِنَ الْقُضَاةِ وَ الزَّمَانَةُ مِنَ الْأَطْبَاءِ وَ الْبَدَاءُ مِنَ النِّسَاءِ وَ الطَّيْشُ مِنَ ذَوِي السُّلْطَانِ؛ نه چیز زشت است، اما از نه گروه زشت تر: درماندگی و ناتوانی از دولتمردان؛ بخل از ثروتمندان؛ زود خشمی از دانشمندان؛ حرکات بچگانه از میانسالان؛ جدایی حاکمان از مردم؛ دروغ از قاضیان؛ بیماری کهنه از پزشکان؛ بدزبانی از زنان و سختگیری و ستمگری از سلاطین. دعائم الإسلام، ج ۱، ص ۸۳

حدیث ۴۰۰۲

امام علی علیه السلام می فرماید: عَوِّذُ لِسَانِكَ لِيْنَ الْكَلَامِ وَ بَدَلُ السَّلَامِ، يَكْتُرُ مُحِبُّوكَ وَ يَقِلُّ مُبْغِضُوكَ؛ زبان خود را به نرم‌گویی و سلام کردن عادت ده، تا دوستانت زیاد و دشمنانت کم شوند. غررالحکم، ح ۶۲۳۱

حدیث ۴۰۰۳

امام صادق علیه السلام می فرماید: قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ: يَا بَنِيَّ أَيَّاكَ وَ الصَّجَرَ وَ سَوْءَ الْخُلُقِ وَ قَلَّةَ الصَّبْرِ فَلَا يَسْتَقِيمُ عَلَى هَذِهِ الْخِصَالِ صَاحِبٌ وَ أَلْزَمَ نَفْسِكَ التُّؤَدَةَ فِي أُمُورِكَ وَ صَبْرٌ عَلَى مَوْنَاتِ الْأَخْوَانِ نَفْسَكَ وَ حَسَنٌ مَعَ جَمِيعِ النَّاسِ خُلُقَكَ؛ لقمان به فرزندش فرمود: فرزندم! از بی‌حوصلگی و بد اخلاقی و بی‌تابی دوری کن که هیچ دوستی تحمل این خصلت‌ها را ندارد. در کارهایت آرام و بردبار، در تحمل زحمات برادران صبور و با همه مردم خوش اخلاق باش. قصص الأنبياء، ص ۱۹۸، ح ۲۴۵

حدیث ۴۰۰۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: لَا تَكُنْ غَيْبًا وَ لَا مِدَّاحًا وَ لَا طَعَانًا وَ لَا مُمَارِيًا؛ نه عیب‌جو باش و نه ثناگو، نه زخم‌زبان زن و نه مجادله‌گر. مکارم الاخلاق، ص ۴۶۷

حدیث ۴۰۰۵

امام حسین علیه السلام می فرماید: لَا تَقُولَنَّ فِي آخِيكَ الْمُؤْمِنِ إِذَا تَوَارَى عَنْكَ إِلَّا مَا تُحِبُّ أَنْ يَقُولَ فِيكَ إِذَا تَوَارَيْتَ عَنْهُ؛ وقتی که برادر دینی‌ات از تو جدا شد، سخنی پشت سر او نگو، مگر این که دوست داری او در پشت سر تو آن را بگوید. بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۱۲۷.

حدیث ۴۰۰۶

امام علی علیه السلام می فرماید: رَأْسُ الْعِلْمِ التَّمْيِيزُ بَيْنَ الْأَخْلَاقِ وَ إِظْهَارُ مَخْمُودِهَا وَ قَمْعُ مَذْمُومِهَا؛ بالاترین درجه دانایی، تشخیص اخلاق از یکدیگر و آشکار کردن اخلاق پسندیده و سرکوب اخلاق ناپسند است. غررالحکم، ح ۵۲۶۷.

حدیث ۴۰۰۷

امام علی علیه السلام می فرماید: عَوِّذُ نَفْسِكَ الْجَمِيلِ فَبِاعْتِيَادِكَ إِيَّاهُ يَعُودُ لَذِيذًا؛ خودت را به کارهای زیبا عادت بده که اگر به آنها

عادت کنی، برایت لذت بخش می‌شوند. شرح نهج البلاغه، ابن ابی‌الحدید، ج ۲۰، ص ۲۶۶.

حدیث ۴۰۰۸

تَوَقَّعُ الْفَرْجِ إِحْدَى الرَّاحَتَيْنِ؛ انتظار گشایش، یکی از دو آسایش است. غررالحکم، ح ۴۵۷۸

حدیث ۴۰۰۹

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: مَنْ وَجِدَ هَمًّا وَلَا يَدْرِي مَا هُوَ فَلْيَغْسِلْ رَأْسَهُ؛ هر کس غمگین شد و علت آن را ندانست، سر خود را بشوید. الدعوات للراوندی، ص ۱۲۰.

حدیث ۴۰۱۰

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: حُسْنُ الظَّنِّ رَاحَةُ الْقَلْبِ وَ سَيِّئَةُ الدِّينِ؛ خوش‌گمانی، مایه آسایش قلب و سلامت دین است. غررالحکم، ح ۴۸۱۶

حدیث ۴۰۱۱

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: النَّوْمُ رَاحَةٌ لِلْجَسَدِ وَ النَّطْقُ رَاحَةٌ لِلرُّوحِ وَ السُّكُوتُ رَاحَةٌ لِلْعَقْلِ؛ خواب مایه آسایش جسم، سخن مایه آسایش جان و سکوت مایه آسایش عقل است. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۴۰۲.

حدیث ۴۰۱۲

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: أَصْلُ الْعَقْلِ الْقُدْرَةُ وَ تَمَرُّهَا الشُّرُورُ؛ ریشه عقل، قدرت است و میوه آن شادی. بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۷.

حدیث ۴۰۱۳

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: الشُّرُورُ فِي ثَلَاثٍ خِلَالٍ: فِي الْوَفَاءِ وَ رِعَايَةِ الْحُقُوقِ وَ النَّهْوِ فِي النَّوَائِبِ؛ شادی در سه چیز است: وفاداری، رعایت حقوق و ایستادگی در برابر سختی‌ها. تحف العقول، ص ۳۲۳.

حدیث ۴۰۱۴

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می‌فرماید: إِنَّ الزَّاهِدَ فِي الدُّنْيَا يَرْجُو قَلْبَهُ وَ بَدَنَهُ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةَ وَ الرَّاعِبَ فِيهَا يُتَعَبُ قَلْبُهُ وَ يَدْنُهُ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةَ؛ هر کس به دنیا بی‌رغبت است، امیدوار است و تن و جان را در دنیا و آخرت آسوده می‌گذارد و هر کس دل به دنیا ببندد، تن و جان خود را در دو دنیا به زحمت می‌اندازد. اعلام الدین، ص ۳۴۳.

حدیث ۴۰۱۵

امام صادق علیه‌السلام: لَمَّا سُئِلَ عَنْ طَرِيقِ الرَّاحَةِ -: فِي خِلَافِ الْهُوَى. قِيلَ: فَمَتَى يَجِدُ عَبْدُ الرَّاحَةِ؟ فَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ عِنْدَ أَوَّلِ يَوْمٍ

يَصِيرُ فِي الْجَنَّةِ؛ در پاسخ به این سؤال که راه رسیدن به آسایش چیست؟ فرمودند: مخالفت با هوا و هوس. عرض شد: پس، چه وقت انسان به آسایش می‌رسد؟ فرمودند: در نخستین روز ورودش به بهشت. تحف العقول، ص ۳۷۰.

حدیث ۴۰۱۶

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: مَنْ قَالَ فِي كُلِّ يَوْمٍ مِائَةَ مَرَّةٍ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ دَفَعَ اللَّهُ بِهَا عَنْهُ سَبْعِينَ نَوْعًا مِنَ الْبَلَاءِ أَيْسَرُهَا الْهَمُّ؛ هر کس در هر روز صد مرتبه لا حول ولا قوة الا بالله بگوید، خداوند هفتاد نوع بلا را از او دفع می‌کند، که کوچکترین آن غم و اندوه است. ثواب الأعمال، ص ۱۶۲.

حدیث ۴۰۱۷

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: مَنْ تَصَدَّقَ فِي يَوْمٍ أَوْ لَيْلَةٍ إِنْ كَانَ يَوْمَ فَيَوْمٍ وَإِنْ كَانَ لَيْلَةً فَلَيْلٍ دَفَعَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ عَنْهُ الْهَمَّ وَالسُّبْحَ وَمِيتَةَ السُّوءِ؛ هر کس در روز و یا شب صدقه بدهد - اگر روز است روز و اگر شب است، شب - خداوند از او غم و اندوه، درنده و مرگ بد را دور می‌کند. ثواب الأعمال، ص ۱۴۰.

حدیث ۴۰۱۸

امام سجاد علیه‌السلام می‌فرماید: وَأَمَّا حَقُّ الزَّوْجِيَّةِ فَإِنَّ تَعَلَّمَ أَنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ جَعَلَهَا لَكَ سَكَنًا وَأُنْسًا فَتَعَلَّمَ أَنَّ ذَلِكَ نِعْمَةٌ مِنَ اللَّهِ عَلَيْكَ فَتُكْرِمُهَا وَتَرْفُقُ بِهَا وَإِنْ كَانَ حَقُّكَ أَوْجَبَ فَإِنَّ لَهَا عَلَيْكَ أَنْ تَرْحَمَهَا؛ حق زن این است که بدانی خداوند عزوجل او را مایه آرامش و انس تو قرار داده و این نعمتی از جانب اوست، پس احترامش کن و با او مدارا نما، هر چند حق تو بر او واجب‌تر است اما این حق اوست که با او مهربان باشی. من لایحضره الفقیه، ج ۲، ص ۶۲۱.

حدیث ۴۰۱۹

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: إِنَّ الْقَلْبَ لَيَتَجَلَّجَلُ فِي الْجَوْفِ يَطْلُبُ الْحَقَّ فَإِذَا أَصَابَهُ أَطْمَآنٌ وَقَرٌّ؛ به راستی که دل در درون سینه بی قرار است و به دنبال حق می‌گردد و چون به آن رسید، آرام و قرار می‌گیرد. کافی، ج ۲، ص ۴۲۱.

حدیث ۴۰۲۰

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: خَمْسُ خِصَالٍ مَنْ فَقَدَ وَاحِدَةً مِنْهُنَّ لَمْ يَزَلْ نَاقِصَ الْعَيْشِ زَائِلَ الْعَقْلِ مَشْغُولَ الْقَلْبِ، فَأَوْلَاهَا: صِحَّةُ الْبَدَنِ وَالثَّانِيَةُ: الْأَمْنُ وَالثَّلَاثَةُ: السَّعْيُ فِي الرِّزْقِ، وَالرَّابِعَةُ: الْأَنْبِيَسُ الْمُوَافِقُ (قال الراوي): قُلْتُ: وَمَا الْأَنْبِيَسُ الْمُوَافِقُ؟ قَالَ: الزَّوْجَةُ الصَّالِحَةُ، وَالْوَلَدُ الصَّالِحُ، وَالْخَلِيطُ الصَّالِحُ وَالْخَامِسَةُ: وَهِيَ تَجْمَعُ هَذِهِ الْخِصَالَ: الدَّعَةُ؛ پنج چیز است که هر کس یکی از آنها را نداشته باشد، همواره در زندگی اش کمبود دارد و کم خرد و دل نگران است: اول، تندرستی، دوم امنیت، سوم روزی فراوان، چهارم همراهی همراهِ. راوی پرسید: همراهی همراهِ کیست؟ امام فرمودند: همسر و فرزند و همنشین خوب و پنجم که در برگیرنده همه اینهاست، رفاه و آسایش است. خصال، ص ۲۸۴.

حدیث ۴۰۲۱

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می‌فرماید: الْبُرُّ مَا سَكَتَ إِلَيْهِ النَّفْسُ وَاطْمَأَنَّ إِلَيْهِ الْقَلْبُ، وَالْإِثْمُ مَا لَمْ تَسْكُنْ إِلَيْهِ النَّفْسُ وَ لَمْ

يَطْمَئِنُّ إِلَيْهِ الْقَلْبُ وَ إِنَّ أَفْتَاكَ الْمُفْتُونَ ؛ نیکی آن است که جان و دل انسان با آن آرامش پیدا کند و گناه آن است که جان و دل انسان با آن آرام نگیرد، هر چند فتوا دهندگان (خلاف آن را) به تو فتوا دهند. کنز العمال، ح ۷۲۷۸.

حدیث ۴۰۲۲

امام علی علیه السلام می فرماید: كُلُّ شَيْءٍ يَحْتَاجُ إِلَى الْعَقْلِ وَالْعَقْلُ يَحْتَاجُ إِلَى الْأَدَبِ؛ هر چیزی به عقل نیاز دارد و عقل به ادب نیازمند است. فقه الرضا، ص ۳۶۴.

حدیث ۴۰۲۳

امام علی علیه السلام می فرماید: مَنْ نَصَبَ نَفْسَهُ لِلنَّاسِ إِمَامًا فَلْيَبْدَأْ بِتَعْلِيمِ نَفْسِهِ قَبْلَ تَعْلِيمِ غَيْرِهِ وَلْيَكُنْ تَأْدِيبُهُ بِسِيرَتِهِ قَبْلَ تَأْدِيبِهِ بِلسَانِهِ وَ مُعَلِّمٌ نَفْسِهِ وَ مُؤَدِّبُهَا أَحَقُّ بِالْإِجْلَالِ مِنْ مُعَلِّمِ النَّاسِ وَ مُؤَدِّبِهِمْ؛ کسی که خود را پیشوای مردم قرار داده، باید پیش از آموزش دیگران، خود را آموزش دهد و پیش از آن که دیگران را با زبان، ادب بیاموزد، با کردارش ادب آموزد و البته آموزش دهنده و ادب آموز خود پیش از آموزگار و ادب آموز مردم، شایسته تجلیل است. غرر الحکم، ح ۷۰۱۶.

حدیث ۴۰۲۴

امام علی علیه السلام می فرماید: عَلَى الْعَاقِلِ أَنْ يُحْصِيَ عَلَى نَفْسِهِ مَسَاوِيَهَا فِي الدِّينِ وَالرَّأْيِ وَالْأَخْلَاقِ وَالْأَدَبِ ، فَيَجْمَعُ ذَلِكَ فِي صِدْرِهِ أَوْ فِي كِتَابٍ وَ يَعْمَلُ فِي إِزَالَتِهَا ؛ بر عاقل است که بدی هایش را در دین، اندیشه، اخلاق و ادب یادداشت کند و به خاطرش بسپارد و برای از بین بردن آنها بکوشد. تحف العقول، ص ۳۷۶.

حدیث ۴۰۲۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید : إِيَّاكَ أَنْ تَضْحَكَ مِنْ غَيْرِ عَجَبٍ ، أَوْ تَمْشَى وَ تَتَكَلَّمَ فِي غَيْرِ أَدَبٍ؛ از خندیدن بی تعجب [و بی جا] یا راه رفتن و سخن گفتن بی ادبانه پرهیز. بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۸

حدیث ۴۰۲۶

أَنْسُ : حَيْثُ جَارِيَةٌ لِلْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِطَاقَةِ رِيحَانٍ ، فَقَالَ لَهَا : أَنْتِ حُرَّةٌ لَوْ جِهَ اللَّهُ ، فَقُلْتُ لَهُ فِي ذَلِكَ ، فَقَالَ : أَدَبْنَا اللَّهُ تَعَالَى فَقَالَ : «و إِذَا حُيِّتُمْ بِتَحِيَّهِ فَحَيُّوا بِأَحْسَنِ مِنْهَا» الْآيَةَ ، وَ كَانَ أَحْسَنُ مِنْهَا إِعْتَاقُهَا ؛ آنس : یکی از کنیزان امام حسن علیه السلام دسته گلی به ایشان تقدیم کرد. امام به او فرمودند: تو در راه خدا آزادی! دلیل این کارشان را پرسیدم. فرمودند: خداوند، ما را [این گونه] ادب آموخته است ، آن جا که [در قرآن کریم] می گوید: و چون احترام شدید، به بهتر از آن، پاسخ گوید: و بهتر از هدیه او، آزادی او بود! نهج السعادة، ج ۷، ص ۳۸۶.

حدیث ۴۰۲۷

امام علی علیه السلام می فرماید: عَلَيْكُمْ بِالْأَدَبِ ، فَإِنْ كُنْتُمْ مُلُوكًا بَرَزْتُمْ وَ إِنْ كُنْتُمْ وَسَطًا فُقُتُمْ ، وَ إِنْ أَعْوَزَتْكُمْ الْمَعِيشَةُ عَشْتُمْ بِأَدَبِكُمْ؛ ادب بیاموزید، زیرا که [در این صورت] اگر پادشاه باشید، برجسته می شوید، اگر میانه باشید، سرآمد می شوید، و اگر تنگ دست باشید، با ادبتان گذران زندگی می کنید. غرر الحکم، ح ۷۰۷۷.

حدیث ۴۰۲۸

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: **الْأَنْفُسُ مَجْبُولَةٌ عَلَى سَوْءِ الْأَدَبِ وَالْعَبِيدُ مَأْمُورٌ بِمُلازِمَةِ حُسْنِ الْأَدَبِ وَالنَّفْسُ تَجْرِي [بِطَبْعِهَا] فِي مَيْدَانِ الْمُخَالَفَةِ وَالْعَبِيدُ يَجْهَدُ بِرَدِّهَا عَنْ سَوْءِ الْمُطَالَبَةِ فَمَتَى أَطْلَقَ عِنَانَهَا فَهُوَ شَرِيكٌ فِي فَسَادِهَا وَمَنْ أَعَانَ نَفْسَهُ فِي هَوَى نَفْسِهِ فَقَدْ أَشْرَكَ نَفْسَهُ فِي قَتْلِ نَفْسِهِ؛** نفس آدمی بر بی‌ادبی سرشته شده است و بنده فرمان دارد که پایبند ادب نیکو باشد. نفس آدمی با طینت خود در میدان مخالفت می‌تازد و بنده می‌کوشد آن را از خواسته ناروایش برگرداند، پس هرگاه عنان نفس را رها سازد، شریک تبه‌کاری اوست و هر کس نفس خود را در خواهش‌هایش یاری رساند، در قتل خود همدستِ نفس شده است. شرح نهج‌البلاغه ابن‌ابی‌الحدید، ج ۲۰، ص ۳۰۴.

حدیث ۴۰۲۹

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: **إِنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ أَبْصَرَ رَجُلًا لَهُ وَلَدَانِ فَقَبَلَ أَحَدَهُمَا وَتَرَكَ الْآخَرَ . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ : فَهَلَّا وَاسَيْتَ بَيْنَهُمَا ؛** پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله کسی را دیدند که دو فرزند داشت . یکی را بوسید و دیگری را رها کرد . پیامبر خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله به او فرمودند : چرا میان آنان یکسان عمل نکردی؟ . جعفریات ، ص ۵۵ .

حدیث ۴۰۳۰

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می‌فرماید : **مَنْ قَبَلَ وَلَدَهُ كَتَبَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ لَهُ حَسَنَةً وَمَنْ فَرَّخَهُ فَرَّخَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، وَمَنْ عَلَّمَهُ الْقُرْآنَ دُعِيَ بِالْأَبْوَيْنِ فَيُكْسِيَانِ حُلَّتَيْنِ يُضِيءُ مِنْ نَوْرِهِمَا وَجُوهَ أَهْلِ الْجَنَّةِ ؛** هر کس فرزندش را بوسد ، خداوند عزوجل برای او ثواب می‌نویسد و هر کسی که او را شاد کند ، خداوند روز قیامت او را شاد خواهد کرد و هر کس قرآن به او بیاموزد ، پدر و مادرش دعوت می‌شوند و دو لباس بر آنان پوشیده می‌شود که از نور آنها ، چهره‌های بهشتیان نورانی می‌گردد . کافی ، ج ۶، ص ۴۹، ح ۱.

حدیث ۴۰۳۱

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می‌فرماید : **أَحَبُّ الصَّبِيَّانِ لِخَمْسٍ : الْأَوَّلُ : أَنَّهُمْ هُمُ الْبُكَاءُونَ ، وَالثَّانِي : يَتَمَرَّغُونَ بِالْتُّرَابِ وَالثَّلَاثُ : يَخْتَصِمُونَ مِنْ غَيْرِ حَقْدٍ وَالرَّابِعُ : لَا يَدَّخِرُونَ لِعَدِّ شَيْئًا وَالْخَامِسُ : يُعَمَّرُونَ ثُمَّ يُخَرَّبُونَ ؛** پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می‌فرماید : کودکان را به خاطر پنج چیز دوست می‌دارم : اول آن که بسیار می‌گریند ، دوم آن که با خاک بازی می‌کنند، سوم آن که دعوا کردن آنان همراه با کینه نیست؛ چهارم آن که چیزی برای فردا ذخیره نمی‌کنند، پنجم آن که می‌سازند و سپس، خراب می‌کنند (دل‌بستگی ندارند). مواظب‌العددیة ، ص ۲۵۹.

حدیث ۴۰۳۲

امام کاظم علیه‌السلام می‌فرماید : **تُسْتَحَبُّ عِرَامَةُ الصَّبِيِّ فِي صِغَرِهِ لِيَكُونَ حَلِيمًا فِي كِبَرِهِ ، مَا يُتَّبَعِي أَنْ يَكُونَ إِلَّا هَكَذَا ؛** خوب است بچه در کودکی بازی گوش باشد تا در بزرگسالی بردبار گردد و شایسته نیست که جز این باشد . کافی ، ج ۶، ص ۵۱.

حدیث ۴۰۳۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: مَنْ بَكَى صَبِيًّا لَهُ فَارْضَاهُ حَتَّى يُسْكِنَهُ، أَعْطَاهُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ مِنْ الْجَنَّةِ حَتَّى يَرْضَى؛ هر کس کودک گریان خود را راضی کند تا آرام شود، خداوند از بهشت آن قدر به او می دهد تا راضی شود. الفردوس، ج ۳، ص ۵۴۹.

حدیث ۴۰۳۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: حَقُّ الْوَالِدِ عَلَى الْوَالِدِ... أَنْ يَسْتَفْرِهَ أُمَّهُ؛ حق فرزند بر پدر این است که مادر او را گرامی بدارد. کافی، ج ۶، ص ۴۸.

حدیث ۴۰۳۵

امام صادق علیه السلام می فرماید: إِنَّ اللَّهَ لَيَرْحَمُ الْعَبْدَ لَشِدَّةِ حُبِّهِ لَوْلَا ذَلِكَ لَمَاتَ الْوَالِدُ بِرَبِّهِ؛ خداوند بر بنده خود به خاطر شدت محبت به فرزندش، رحم می کند. کافی، ج ۶، ص ۵۰، ح ۵.

حدیث ۴۰۳۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: مَنْ كَانَ عِنْدَهُ صَبِيٌّ فَلْيَتَّصَبْ لَهُ؛ هر کس با کودک سروکار دارد، با او کودکانه رفتار کند. من لا يحضره الفقيه، ج ۳، ص ۴۸۳.

حدیث ۴۰۳۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: طَهَّرُوا أَوْلَادَكُمْ يَوْمَ السَّابِعِ فَإِنَّهُ أَطْيَبُ وَأَطْهَرُ وَأَسْرِعُ لِنَبَاتِ اللَّحْمِ، وَإِنَّ الْأَرْضَ تَنْجَسُ مِنْ بَوْلِ الْأَغْلَفِ أَرْبَعِينَ صَبَاحًا؛ روز هفتم [تولد]، فرزندان را [با ختنه] پاک کنید، چرا که مایه تمیزی و پاکیزگی بیشتر و رویش شتابنده تر گوشت است و زمین، چهل روز از بول شخص ختنه نشده، آلوده می ماند. کافی، ج ۶، ص ۳۵، ح ۲.

حدیث ۴۰۳۸

أَجْبُوا الصَّبِيَّانَ وَارْحَمُوهُمُ، وَإِذَا وَعَدْتُمُوهُمُ شَيْئًا فَفُوا لَهُمْ، فَإِنَّهُمْ لَا يَدْرُونَ إِلَّا أَنَّكُمْ تَوَزُّقُونَهُمْ؛ کودکان را دوست بدارید و با آنان مهربان باشید و هر گاه به آنان وعده دادید، به آن وفا کنید، زیرا آنان، روزی دهنده خود را کسی غیر از شما نمی دانند. کافی، ج ۶، ص ۴۹، ح ۳.

حدیث ۴۰۳۹

امام علی علیه السلام می فرماید: الْأَفْرَاطُ فِي الْمَلَامَةِ يَشُبُّ نِيرَانَ اللَّجَاجِ؛ زیاده روی در سرزنش کردن، آتش لجاجت را شعله ور می سازد. تحف العقول، ص ۸۴.

حدیث ۴۰۴۰

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: إِذَا بَلَغَ أَوْلَادُكُمْ سَبْعَ سِنِينَ فَفَرَّقُوا بَيْنَ فُرْشَتِهِمْ؛ هر گاه کودکان به هفت سالگی رسیدند، رخت خواب هایشان را جدا کنید. مستدرک علی الصحیحین، ج ۱، ص ۳۱۷.

حدیث ۴۰۴۱

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: إِذَا بَلَغَتِ الْجَارِيَةُ سِتَّ سِنِينَ فَلَا تُقْبَلُهَا وَالْغُلَامُ لَا يُقْبَلُ الْمَرْأَةَ إِذَا جَاوَزَ سِتِّ سِنِينَ؛ چون دختر [نامحرم] شش ساله شد، او را مبوس و پسر نیز چون از هفت سالگی گذشت، زن [نامحرم] را نبوسد. مکارم الأخلاق، ج ۱، ص ۴۷۹، ح ۱۶۵۹.

حدیث ۴۰۴۲

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: الرَّضَاعُ وَاحِدٌ وَعِشْرُونَ شَهْرًا، فَمَا نَقَصَ فَهُوَ جَوْرٌ عَلَى الصَّبِيِّ؛ شیرخواری، ۲۱ ماه است. پس هر چه کم شود، ظلم بر کودک است. کافی، ج ۶، ص ۴۰، ح ۳.

حدیث ۴۰۴۳

امام رضا علیه‌السلام می‌فرماید: لَا تَقْرَبِ النِّسَاءَ فِي أَوَّلِ اللَّيْلِ لَا شِتَاءً وَلَا صَيْفًا وَذَلِكَ أَنَّ الْمَعِدَةَ وَالْعُرْوَقَ تَكُونُ مُمْتَلِئَةً وَهُوَ غَيْرُ مَحْمُودٍ، يَتَخَوَّفُ مِنْهُ الْقَوْلَنُجُ وَالْفَالِجُ، وَاللَّقْوَةُ وَالنَّقْرَسُ، وَالْحَصَاةُ وَالتَّقْطِيرُ، وَالْفَتْقُ وَضَعْفُ الْبَصِيرِ وَالِدِمَاغِ. فَإِذَا أُرِيدَ ذَلِكَ فَلْيَكُنْ فِي آخِرِ اللَّيْلِ؛ فَإِنَّهُ أَصْحَحُ لِلْبَدَنِ، وَأَرْجَى لِلْوَلَدِ، وَأَذْكَى لِلْعَقْلِ فِي الْوَلَدِ الَّذِي يُقْضَى بَيْنَهُمَا؛ آغاز شب، چه در زمستان و چه در تابستان، با زنان آمیزش مکن، این بدان جهت است که معده و رگ‌ها پُرند و این وضعیت مناسبی [برای آمیزش] نیست و بیم قولنج و فلج و لقوه چانه و نقرس و سنگ [کلیه] و تقطیر (چکایش) بول و فتق و ضعف در بینایی و ذهن می‌رود. پس اگر قصد آمیزش دارد، باید در پایان شب انجام دهد، که برای بدن، صحت‌افزاتر و برای فرزنددار شدن امیدبخش‌تر و برای باهوش شدن فرزندی که در این میان پدید می‌آید، بهتر است. طب الامام الرضا علیه‌السلام، ص ۶۴.

حدیث ۴۰۴۴

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: إِذَا كَانَ وَطُولُ الْأَمِيلِ فَكَمِّ مِنْ مَغْرُورٍ إِفْتَنَّ بِطُولِ أَمَلِهِ فَأَفْسَدَ عَمَلَهُ وَقَطَعَ أَجَلَهُ فَلَا أَمَلَهُ أَدْرَكَ وَلَا مَفَاتَهُ اشْتَدَّ رُكَّ؛ از آرزوی دور و دراز بپرهیز، چه بسا فریب خورده‌ای که به آرزوی دراز خویش، فریب خورد و کارش را تباه و مرگش را قطعی کرد و در نتیجه، نه به آرزویش رسید و نه آنچه را که از دست داده بود، جبران کرد. عیون الحکم والمواعظ، ص ۹۹.

حدیث ۴۰۴۵

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: وَيُحِجُّ النَّائِمُ مَا أَحْسِرَهُ! قَصِيرَ عُمُرِهِ وَقَلَّ أَجْرُهُ؛ وای بر آن که در خواب (غفلت) است! چه زیانکار است! عمر او کوتاه شده است و پاداش او کم. عیون الحکم والمواعظ، ص ۵۰۴.

حدیث ۴۰۴۶

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می‌فرماید: مَنْ سَيَّرَهُ أَنْ يُنْسَأَ لَهُ فِي عُمُرِهِ وَيُوسَعَ لَهُ فِي رِزْقِهِ فَلْيَتَّقِ اللَّهَ وَيَصِلْ رَحِمَهُ؛ هر کس دوست دارد که عمرش طولانی و روزی‌اش زیاد شود، تقوای الهی پیشه کند و صله رحم نماید. بحار الأنوار، ج ۷۴، ص ۱۰۲، ح ۵۶.

حدیث ۴۰۴۷

امام صادق علیه السلام می فرماید: ثَلَاثَةٌ أَنْ يَعْلَمَهُنَّ الْمُؤْمِنُ كَانَتْ زِيَادَةً فِي عُمْرِهِ وَ بَقَاءَ النِّعْمَةِ عَلَيْهِ: تَطْوِيلُهُ فِي رُكُوعِهِ وَ سَجُودِهِ فِي صَلَاتِهِ وَ تَطْوِيلُهُ لِجُلُوسِهِ عَلَى طَعَامِهِ إِذَا أَطْعَمَ عَلَى مَا يَدْتِيهِ وَ اضْطِنَاعُهُ الْمَعْرُوفَ إِلَى أَهْلِهِ؛ سه چیز است که اگر مؤمن از آنها مطلع شود، باعث طول عمر و دوام بهره‌مندی او از نعمت‌ها می‌شود: طول دادن رکوع و سجده، زیاد نشستن بر سر سفره‌ای که در آن دیگران را اطعام می‌کند و خوش رفتاری‌اش با خانواده. کافی، ج ۴، ص ۴۹، ح ۱۵.

حدیث ۴۰۴۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرماید: إِذَا غَضِبَ اللَّهُ تَعَالَى عَلَى أُمَّةٍ ثُمَّ لَمْ يُنْزِلْ بِهَا الْعَذَابَ غَلَّتْ أَسْعَارُهَا وَ قَصُرَتْ أَعْمَارُهَا وَ لَمْ يَرَبِّحْ تُجَارُهَا وَ لَمْ تَزُكْ ثِمَارُهَا وَ لَمْ تَغْزُرْ أَنْهَارُهَا وَ حُبِسَ عَنْهَا أَمْطَارُهَا وَ سَلِّطَ عَلَيْهَا أَشْرَارُهَا؛ هرگاه خداوند متعال بر مردمی خشم بگیرد و بر ایشان عذاب نفرستد، اجناس آنها گران و عمرشان کوتاه می‌شود، بازرگانان آنها سود نمی‌برند، میوه‌هایشان سالم نمی‌ماند، رودخانه‌های آنها پر آب نمی‌گردد، باران از آنها دریغ می‌شود و دیدان آنان بر ایشان مسلط می‌گردند. من لایحضره الفقیه، ج ۱، ص ۵۲۴، ح ۱۴۸۹.

حدیث ۴۰۴۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرماید: طُوبَى لِمَنْ طَالَ عُمُرُهُ وَ حَسُنَ عَمَلُهُ فَحَسَنَ مُنْقَلَبُهُ إِذْ رَضِيَ عَنْهُ رَبُّهُ وَ وَيْلٌ لِمَنْ طَالَ عُمُرُهُ وَ سَاءَ عَمَلُهُ وَ سَاءَ مُنْقَلَبُهُ إِذْ سَخِطَ عَلَيْهِ رَبُّهُ؛ خوشا به سعادت کسی که عمرش طولانی و کردارش خوب باشد. چنین کسی عاقبتش خوب است؛ زیرا پروردگارش از او راضی است. و وای بر کسی که عمرش طولانی و کردارش بد باشد. چنین کسی عاقبتش بد است؛ چرا که پروردگارش از او ناراضی است. بحار الأنوار، ج ۶۹، ص ۴۰۰، ح ۹۵.

حدیث ۴۰۵۰

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرماید: كَانَ فِي مَا أَعْطَى اللَّهُ تَعَالَى مُوسَى فِي الْأَلْوَابِ... أَشْكُرُ لِي وَ لِوَالِدَيْكَ أَفَكَ الْمَتَالِفَ وَ أَنْسَيْتِي لَكَ فِي عُمْرِكَ وَ أُحْيَيْكَ حَيَاةً طَيِّبَةً وَ أَقْلَبَكَ إِلَى خَيْرٍ مِنْهَا؛ در آنچه خدای متعال در الواح به موسی علیه السلام داد، از جمله چنین بود:... مرا و پدر و مادرت را سپاسگزاری کن، تا از نابود شدن‌ها حفظ کنم و اجلت را به تأخیر بیندازم و به تو زندگی‌ای پاک ببخشم و تو را از این زندگی به سوی بهتر از آن، ببرم. تاریخ دمشق، ج ۶۱، ص ۱۲۸.

حدیث ۴۰۵۱

امام صادق علیه السلام می فرماید: مَرِنُ حَسَنَ بَرَّةٍ بِأَهْلِهِ زَادَ اللَّهُ فِي عُمْرِهِ؛ هر کس به شایستگی در حق خانواده‌اش نیکی کند، خداوند بر عمرش می‌افزاید. کافی، ج ۸، ص ۲۱۹، ح ۲۶۹.

حدیث ۴۰۵۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرماید: يَا بَنَ آدَمَ! ابْرُرْ وَالِدَيْكَ وَ صَلِّ رَحِمَكَ، يُسِّرْ لَكَ يُسْرَكَ وَ يَمُدَّ لَكَ فِي عُمْرِكَ وَ أَطْعِ رَبَّكَ تُسْمَى عَاقِلًا. وَ لَا تَعْصُهُ تُسَمَّى جَاهِلًا؛ ای فرزند آدم! به پدر و مادرت نیکی کن و صلّه رحمت داشته باش تا خداوند،

کارت را آسان و عمرت را طولانی بگرداند. پروردگارت را فرمان ببر تا خردمند به شمار آیی و از او نافرمانی نکن که نادان شمرده می‌شوی. الفردوس، ج ۵، ص ۲۸۲، ح ۸۱۹۰.

حدیث ۴۰۵۳

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می‌فرماید: لَا تَزُولُ قَدَمَا عِنْدَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ حَتَّى يُشَالَ عَنْ أَرْبَعٍ عَنْ عُمْرِهِ فِيمَا أَفْنَاهُ وَعَنْ شَبَابِهِ فِيمَا أَبْلَاهُ وَعَنْ مَالِهِ مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبَهُ وَفِيمَا أَنْفَقَهُ وَعَنْ حُبِّنَا أَهْلَ الْبَيْتِ؛ انسان، در روز قیامت، قدم از قدم بر نمی‌دارد، مگر آن که از چهار چیز پرسیده می‌شود: از عمرش که چگونه گذرانده است، از جوانی‌اش که چگونه سپری کرده، از ثروتش که از کجا به دست آورده و چگونه خرج کرده است و از دوستی ما اهل بیت. خصال، ص ۲۵۳، ح ۱۲۵.

حدیث ۴۰۵۴

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می‌فرماید: لِيَتَزَوَّدَ الْعَبْدُ مِنْ دُنْيَاهُ لِآخِرَتِهِ، وَمِنْ حَيَاتِهِ لِمَوْتِهِ وَمِنْ شَبَابِهِ لِهَرَمِهِ، فَإِنَّ الدُّنْيَا خُلِقَتْ لَكُمْ وَأَنْتُمْ خُلِقْتُمْ لِلْآخِرَةِ؛ انسان باید برای آخرتش از دنیا، برای مرگش از زندگی و برای پیری‌اش از جوانی، توشه بگیرد، چرا که دنیا برای شما آفریده شده و شما برای آخرت آفریده شده‌اید. تنبیه الخواطر، ج ۱، ص ۱۳۱.

حدیث ۴۰۵۵

امام علی علیه‌السلام می‌فرماید: أَرْبَعَةُ أَشْيَاءَ لَا يَعْرِفُ قَدْرَهَا إِلَّا أَرْبَعَةٌ: الشَّبَابُ لَا يَعْرِفُ قَدْرَهُ إِلَّا الشُّيُوخُ وَالْعَاقِبَةُ لَا يَعْرِفُ قَدْرَهَا إِلَّا أَهْلُ الْبَلَاءِ وَالصَّحَّةُ لَا يَعْرِفُ قَدْرَهَا إِلَّا الْمَرْضَى وَالْحَيَاةُ لَا يَعْرِفُ قَدْرَهَا إِلَّا الْمَوْتَى؛ ارزش چهار چیز را جز چهار گروه نمی‌شناسند: جوانی را جز پیران، آسایش را جز گرفتاران، سلامتی را جز بیماران و زندگی را جز مردگان. مواظب العددیه، ص ۲۷۵.

حدیث ۴۰۵۶

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ وَهُوَ شَابٌّ مُؤْمِنٌ اخْتَلَطَ الْقُرْآنُ بِلَحْمِهِ وَدَمِهِ وَجَعَلَهُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ مَعَ السَّفَرَةِ الْكِرَامِ الْبَرَّةِ، وَكَانَ الْقُرْآنُ حَجِيزًا عَنْهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؛ هر جوان مؤمنی که در جوانی قرآن تلاوت کند، قرآن با گوشت و خونس می‌آمیزد و خداوند عزوجل او را با فرشتگان بزرگوار و نیک قرار می‌دهد و قرآن نگهبان او در روز قیامت، خواهد بود. کافی، ج ۲، ص ۶۰۳، ح ۴.

حدیث ۴۰۵۷

امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: لَسْتُ أُحِبُّ أَنْ أَرَى الشَّبَابَ مِنْكُمْ إِلَّا غَادِيًا فِي حَالَيْنِ: إِمَّا عَالِمًا أَوْ مُتَعَلِّمًا، فَإِنْ لَمْ يَفْعَلْ فَرَطًا، فَإِنْ فَرَطَ ضَيِّعٌ، وَإِنْ ضَيِّعٌ أَثِمٌ، وَإِنْ أَثِمٌ سَيَكُنُ النَّارَ وَالَّذِي بَعَثَ مُحَمَّدًا بِالْحَقِّ؛ دوست ندارم جوانان شما را جز در دو حالت بینم: دانشمند یا دانش‌اندوز. اگر جوانی چنین نکند، کوتاهی کرده و اگر کوتاهی کرد، تباه ساخته و اگر تباه ساخت، گناه کرده است و اگر گناه کند، سوگند به آن کس که محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله را به حق برانگیخت، دوزخ‌نشین خواهد شد. امالی طوسی، ص ۳۰۳، ح ۶۰۴.

حدیث ۴۰۵۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: یا مَعْشَرَ الشَّبَابِ عَلَيْكُمْ بِالْبَاهِ فَإِنْ لَمْ تَسْتَطِعُوهُ فَعَلَيْكُمْ بِالصَّيَامِ فَإِنَّهُ وَجَاؤُهُ؛ ای گروه جوانان! ازدواج کنید. اگر نمی‌توانید، روزه بگیرید، که روزه مهار شهوت است. کافی، ج ۴، ص ۱۸۰، ح ۲.

حدیث ۴۰۵۹

امام علی علیه السلام می فرماید: أَوْلَى الْأَشْيَاءِ أَنْ يَتَعَلَّمَهَا الْأَحْدَاثُ، الْأَشْيَاءُ الَّتِي إِذَا صَارُوا رِجَالًا إِحْتَجَّاجُوا إِلَيْهَا؛ شایسته‌ترین چیزهایی که جوانان باید آنها را بیاموزند، چیزهایی هستند که در بزرگسالی به آنها نیاز دارند. شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص ۳۳۳، ح ۸۱۷.

حدیث ۴۰۶۰

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: یا عَلِيُّ بِإِدْرٍ بَارِزٍ قَبْلَ أَرْبَعٍ: شَبَابِكَ قَبْلَ هَرَمِكَ وَصِحَّتِكَ قَبْلَ سُقْمِكَ وَغِنَاكَ قَبْلَ فَقْرِكَ، وَحَيَاتِكَ قَبْلَ مَوْتِكَ؛ ای علی! چهار چیز را پیش از چهار چیز دریاب: جوانی‌ات را پیش از پیری؛ و سلامتی‌ات را پیش از بیماری؛ و ثروت را پیش از فقر و زندگی‌ات را پیش از مرگ. من لا یحضره الفقیه، ج ۴، ص ۳۵۷، ح ۵۷۶۲.

حدیث ۴۰۶۱

پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: اَوْصِيكُمْ بِالشُّبَّانِ خَيْرًا فَإِنَّهُمْ أَرْقُ أَفْتَدَهُ إِنْ اللَّهُ بَعَثَنِي بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَخَالَفَنِي الشُّبَّانُ وَخَالَفَنِي الشُّبُوحُ؛ شما را به نیکی با جوانان سفارش می‌کنم، چرا که آنان، دل‌های رقیق‌تری دارند، به راستی که خداوند، مرا بشارت دهنده و هشدار دهنده برانگیخت، جوانان با من هم پیمان شدند و پیران با من به مخالفت برخاستند. سفینه البحار، ج ۲، ص ۱۷۶.

حدیث ۴۰۶۲

امام علی علیه السلام می فرماید: فِي وَصِيَّتِي لِإِيْتِيهِ الْحَسَنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا قَلْبُ الْحَدِيثِ كَالْأَرْضِ الْخَالِيَةِ مَا لُقِيَ فِيهَا مِنْ شَيْءٍ قَبِلَتْهُ فَبَادَرْتُكَ بِالْأَدَبِ قَبْلَ أَنْ يَقْسُو قَلْبُكَ وَيَشْتَغِلَ لُبُّكَ؛ امام علی علیه السلام: در وصیت به فرزندش امام حسن علیه السلام: دل جوان، مانند زمین کشت‌ناشده است. آنچه در آن افکنده شود، می‌پذیرد. از این رو، پیش از آن که دلت سخت گردد و خردت سرگرم شود، به تربیت تو همت گماشتم. نهج البلاغه، از نامه ۳۱.

حدیث ۴۰۶۳

امام رضا (علیه السلام) می فرماید: هر کس به راهنمایی تو اعتنایی نکرد، نگران مباش حوادث روزگار او را ادب خواهد کرد. (بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۳۵۳)

حدیث ۴۰۶۴

امام رضا (علیه السلام) می فرماید: خود را با کار مداوم خسته نکنید و برای خود تفریح و تنوع قرار دهید ولی از کاری که در آن اسراف باشد یا شما را در اجتماع سبک کند پرهیز کنید. (بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۳۴۶)

حدیث ۴۰۶۵

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: هر هدفی را از راه آن تعقیب کنید . هر کس اهدافش را از راه طبیعی تعقیب کند به لغزش دچار نمی شود و بر فرض که بلغزد چاره جویی برایش ممکن است . (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۶)

حدیث ۴۰۶۶

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: عاقل، احسان به مردم را غنیمت می شمارد، و شخص توانا باید فرصت را غنیمت شمارد و الا موقعیت از دست می رود. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۷)

حدیث ۴۰۶۷

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: مرگ، آفت آمل و آرزوهاست و لطف و احسان به مردم تا ابد برای انسان باقی می ماند. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۷)

حدیث ۴۰۶۸

فقط دو گروه راه قناعت پیش می گیرند: عبادت کنندگانی که در پی پاداش آخرتند یا بزرگ منشانی که تحمل درخواست از مردمان پست را ندارند. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۷)

حدیث ۴۰۶۹

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: مسلمان اگر شاد یا خشمگین شود از مسیر حق منحرف نمی شود ، و اگر بر دشمن مسلط شود بیشتر از حقش مطالبه نمی کند. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۲)

حدیث ۴۰۷۰

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: حریصانه به دنبال قضای حاجت حاجتمندان باشید ، هیچ عملی بعد از واجبات بالاتر از شاد کردن مسلمان نیست. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۴۷)

حدیث ۴۰۷۱

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: وقتی آشکارا حرف حق می شنوید، خشمگین نشوید. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۴۷)

حدیث ۴۰۷۲

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: هر کس به مؤمنی گشایشی دهد، خدا روز قیامت دلش را گشایش دهد . (اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۸۶)

حدیث ۴۰۷۳

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: بهترین تعقل خودشناسی است . (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۲)

حدیث ۴۰۷۴

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: بهترین مال آن است که صرف حفظ آبرو شود. (بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۳۵۲)

حدیث ۴۰۷۵

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: صدقه بده هر چند کم باشد زیرا هر کار کوچکی که صادقانه برای خدا انجام شود، بزرگ است. (وسائل الشیعه، ج ۱، ص ۸۷)

حدیث ۴۰۷۶

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: با مشروب خوار همنشینی و سلام و علیک نکن. (بحار الانوار، ج ۶۶، ص ۴۹۱)

حدیث ۴۰۷۷

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: خداوند سه چیز را به سه چیز دیگر مربوط کرده است و به طور جداگانه نمی پذیرد. نماز را با زکات ذکر کرده است، هر کس نماز بخواند و زکات ندهد نمازش پذیرفته نیست. نیز شکر خود و شکر از والدین را با هم ذکر کرده است. از این رو هر کس از والدین خود قدردانی نکند از خدا قدردانی نکرده است. نیز در قرآن سفارش به تقوا و سفارش به ارحام در کنار هم آمده است. بنابراین اگر کسی به خویشاوندانش رسیدگی و احسان ننماید، با تقوا محسوب نمی شود. (عیون اخبار الرضا، ج ۱، ص ۲۵۸)

حدیث ۴۰۷۸

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: هر کس از خود حساب بکشد سود می برد و هر کس از خود غافل شود زیان می بیند، و هر کس (از آینده اش) بیم داشته باشد به ایمنی دست می یابد، و هر کس از حوادث دنیا عبرت بگیرد بینش پیدا می کند، و هر کس بینش پیدا کند مسائل را می فهمد و هر کس مسائل را بفهمد عالم است. (بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۳۵۲)

حدیث ۴۰۷۹

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: ایمان انجام واجبات و دوری از محرمات است، ایمان عقیده به دل و اقرار به زبان و کردار با اعضاء تن است. (تحف العقول، ص ۴۴۴)

حدیث ۴۰۸۰

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: با نعمتها خوش همسایه باشید، که گریز پایند، و از مردمی دور نشوند که باز آیند. (تحف العقول، ص ۴۷۲)

حدیث ۴۰۸۱

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: کسی که نعمت دارد باید که بر عیالش در هزینه وسعت بخشد. (تحف العقول، ص ۴۶۶)

حدیث ۴۰۸۲

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: عقل ، عطیه و بخششی است از جانب خدا و ادب داشتن، تحمل یک مشقت است و هر کس با زحمت ادب را نگهدارد، قادر بر آن می شود، اما هر که به زحمت بخواهد عقل را به دست آورد جز بر جهل او افزوده نمی شود. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۴۲)

حدیث ۴۰۸۳

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: با سلطان و زمامدار با ترس و احتیاط همراهی کن و با دوست با تواضع ، و با دشمن با احتیاط ، و با مردم با روی خوش. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۶)

حدیث ۴۰۸۴

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: آدمی نمی تواند از گردابهای گرفتاری با پیمان شکنی رهایی یابد و از چنگال عقوبت رهایی ندارد کسی که با حيله به ستمگری می پردازد. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۴۹)

حدیث ۴۰۸۵

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: بر شما باد به میانه روی در فقر و ثروت ، و نیکی کردن چه کم و چه زیاد ، زیرا خداوند متعال در روز قیامت یک نصفه خرما را چنان بزرگ نماید که مانند کوه احد باشد. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۴۶)

حدیث ۴۰۸۶

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: کسی که فقیر مسلمانی را ملاقات نماید و بر خلاف سلام کردنش بر اغنیا بر او سلام کند ، در روز قیامت در حالی خدا را ملاقات نماید که بر او خشمگین باشد . (عیون اخبار الرضا ، ج ۲ ، ص ۵۲)

حدیث ۴۰۸۷

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: به خداوند خوشبین باش ، زیرا هر که به خدا خوشبین باشد ، خدا با گمان خوش او همراه است. (تحف العقول ، ص ۴۷۲)

حدیث ۴۰۸۸

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که بدترین مردم کسی است که یاری اش را (از مردم) باز دارد و تنها بخورد و زیر دستش را بزند. (تحف العقول ، ص ۴۷۲)

حدیث ۴۰۸۹

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: پیوند خویشاوندی را برقرار کنید گرچه با جرعه آبی باشد ، و بهترین پیوند خویشاوندی ، خودداری از آزار خویشاوندان است . (تحف العقول ، ص ۴۶۹)

حدیث ۴۰۹۰

امام رضا(علیه السلام) می فرماید: اطعام و میهمانی کردن برای ازدواج از سنت است. (تحف العقول، ص ۴۶۹)

حدیث ۴۰۹۱

امام رضا(علیه السلام) می فرماید: دوست هر کس عقل او، و دشمنش جهل اوست. (تحف العقول، ص ۴۶۷)

حدیث ۴۰۹۲

امام رضا(علیه السلام) می فرماید: پنهان کننده کار نیک (پاداشش) برابر هفتاد حسنه است و آشکار کننده کار بد سرافکننده است، و پنهان کننده کار بد آمرزیده است. (اصول کافی، ج ۴، ص ۱۶۰)

حدیث ۴۰۹۳

امام علی (علیه السلام) می فرماید: مَنْ اِفْتَصِرَ عَلَى بُلْعِهِ الْكُفَافِ فَقَدِ انْتَضَمَ الرَّاحِيَةُ وَ تَبَوَّأَ خَفْضَ الدَّعِيَةِ؛ هر کس به مقدار کفایت، قناعت کند، آسایش می یابد و برای خویش زمینه گشایش فراهم می کند. نهج البلاغه، حکمت ۳۷۷.

حدیث ۴۰۹۴

امام صادق (علیه السلام) می فرماید: اَرْوَحُ الرُّوحِ الْيَاسُ مِنَ النَّاسِ؛ بهترین راحتی و آسودگی، بی توقعی از مردم است. کافی، ج ۸، ص ۲۴۳، ح ۳۳۷.

حدیث ۴۰۹۵

امام علی (علیه السلام) می فرماید: اَعْجَبُ مَا فِي الْإِنْسَانِ قَلْبُهُ وَ لَهُ مَوَارِدُ مِنَ الْحِكْمَةِ وَ اَضْدَادُ مِنْ خِلَافِهَا فَإِنْ سَدَّ لَهُ الرَّجَاءُ اَذَلَّهُ الطَّمَعُ وَ اِنْ هَاجَ بِهِ الطَّمَعُ اَهْلَكَهُ الْجِرْصُ وَ اِنْ مَلَكَهُ الْيَأْسُ قَتَلَهُ الْاَسْفُ... فَكُلُّ تَقْصِيرٍ بِهِ مُضِرٌّ وَ كُلُّ اِفْرَاطٍ بِهِ مُفْسِدٌ؛ شگفت‌ترین عضو انسان قلب اوست و قلب مایه‌هایی از حکمت و ضد حکمت دارد. اگر آرزو به آن دست دهد، طمع خوارش می گرداند و اگر طمع در آن سر برکشد، حرص نابودش می کند و اگر ناامیدی بر آن مسلط شود، اندوه، او را می‌کشد... هر کوتاهی برایش زیانبار است و هر زیاده‌روی برایش تباهی آفرین. علل الشرایع، ص ۱۰۹، ح ۷.

حدیث ۴۰۹۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) می فرماید: اِذَا رَأَى أَحَدُكُمْ مِنْ نَفْسِهِ أَوْ مَالِهِ أَوْ مِنْ أَحِيهِ مَا يُعْجِبُهُ فَلْيَدْعُ لَهُ بِالْبَرَكَهَةِ فَإِنَّ الْعَيْنَ حَقٌّ؛ هر گاه یکی از شما در خودش، یا مالش، یا برادرش، چیز جالب توجهی دید، برای برکت یافتن آن دعا کند؛ زیرا چشم زخم، واقعیت دارد. نهج الفصاحه، ح ۲۰۶.

حدیث ۴۰۹۷

امام صادق (علیه السلام) می فرماید: اَيَّاكَ وَ الْمِرَاءَ، فَإِنَّهُ يُحِبُّ عَمَلَكَ وَ اَيَّاكَ وَ الْجِدَالَ، فَإِنَّهُ يُؤَبِّقُكَ وَ اَيَّاكَ وَ كَثْرَةَ الْخُصُومَاتِ

فَإِنَّهَا تُبْعِدُكَ مِنَ اللَّهِ؛ از بگو مگو خودداری کن، زیرا که این کار، عملت را نابود می‌کند. از جدل و ستیز هم خودداری کن؛ زیرا که تو را هلاک می‌سازد و از دشمنی زیاد کناره بگیر؛ چه این که چنین کاری تو را از خدا دور می‌کند. تحف العقول، ص ۳۰۹.

حدیث ۴۰۹۸

مَا ضَعُفَ يَدُنْ عَمَّا قَوِيَتْ عَلَيْهِ النَّيَّةُ؛ اگر اراده قوی باشد، هیچ بدنی برای انجام دادن کار، ناتوان نیست. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۴۰۰، ح ۵۸۵۹.

حدیث ۴۰۹۹

امام علی (علیه السلام) می‌فرماید: مَنْ لَمْ يَتَدَارَكَ نَفْسَهُ بِإِصْلَاحِهَا أَعْضَلَ دَاوُودَ وَأَعْيَى شِفَاءَهُ وَعَدِمَ الطَّيِّبَ؛ هر کس به اصلاح خود نپردازد، بیماری‌اش سخت می‌شود و در درمانش به رنج می‌افتد و طیبی نخواهد یافت. غررالحکم، ح ۹۰۲۵.

حدیث ۴۱۰۰

امام علی (علیه السلام) می‌فرماید: إِذَا فَتِنَتِ النَّيَّةُ وَقَعَتِ الْبَلِيَّةُ؛ هر گاه نیت فاسد شود، بلا و گرفتاری پیش می‌آید. غررالحکم، ح ۴۰۲۱.

حدیث ۴۱۰۱

امام صادق (علیه السلام) می‌فرماید: الْعَمَلُ الْخَالِصُ الَّذِي لَا تُرِيدُ أَنْ يَحْمَدَكَ عَلَيْهِ أَحَدٌ إِلَّا اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ؛ عمل خالص، آن است که نخواهی کسی جز خداوند تو را بر انجام آن بستاید. بحار الأنوار، ج ۷۴، ص ۲۲۳، ح ۸.

حدیث ۴۱۰۲

امام علی (علیه السلام) می‌فرماید: أَلْتَنَاءُ بِأَكْثَرِ مِنَ الْأَسْتِحْقَاقِ مَلَقٌ وَالتَّقْصِيرُ عَنِ الْأَسْتِحْقَاقِ عِيٌّ أَوْ حَسَدٌ؛ تعریف بیش از استحقاق، چاپلوسی و کمتر از استحقاق، از ناتوانی در سخن و یا حسد است. نهج البلاغه، حکمت ۳۴۷.

حدیث ۴۱۰۳

امام علی (علیه السلام) می‌فرماید: لَا تَكُنْ مِمَّنْ يَرْجُو الْآخِرَةَ بِغَيْرِ الْعَمَلِ... يَنْهَى وَلَا يَنْتَهَى وَيَأْمُرُ بِمَا لَا يَأْتِي؛ از کسانی مباش که بی‌عمل، به آخرت امید دارند... از گناه باز می‌دارند، اما خود باز نمی‌ایستند، به کارهایی فرمان می‌دهند که خود انجام نمی‌دهند. نهج البلاغه، از حکمت ۱۵۰.

حدیث ۴۱۰۴

امام صادق علیه السلام می‌فرماید: إِنَّ الْعَالِمَ إِذَا لَمْ يَعْمَلْ بِعِلْمِهِ زَلَّتْ مَوْعِظَتُهُ عَنِ الْقُلُوبِ كَمَا يَزِلُّ الْمَطَرُ عَنِ الصِّفَا؛ هر گاه عالم به علمش عمل نکند. [اثر] موعظه‌اش از دل‌ها زایل می‌شود؛ آن چنان که باران از روی سنگ صاف می‌لغزد. الکافی: ج ۱، ص ۴۴.

حدیث ۴۱۰۵

امیرالمؤمنان علی علیه السلام می فرمایند: صَوْمُ النَّفْسِ عَنِ لَذَاتِ الدُّنْيَا أَنْفَعُ الصَّيَامِ؛ روزه نفس از لذت‌های دنیوی سودمندترین روزه‌هاست. غرر الحکم، ج ۱ ص ۴۱۶ ح ۶۴

حدیث ۴۱۰۶

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصَّدَقَةُ بِعَشْرَةٍ وَالْقَرْضُ بِثَمَانِيَةَ عَشْرَ وَصَلَةُ الْأَخْوَانِ بِعِشْرِينَ وَصَلَةُ الرَّحِمِ بِأَرْبَعَةٍ وَعِشْرِينَ؛ صدقه دادن، ده حسنه، قرض دادن، هجده حسنه، رابطه با برادران [دینی]، بیست حسنه و صله رحم، بیست و چهار حسنه دارد. کافی، ج ۴، ص ۱۰، ح ۳

حدیث ۴۱۰۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شُكْرُكَ لِنِعْمَةٍ سَالَفَةٍ يَفْتَضِي نِعْمَةَ آتِفَةٍ؛ شکر تو بر نعمت گذشته، زمینه‌ساز نعمت آینده است. نزهه الناظر و تنبيه الخاطر، ص ۸۰

حدیث ۴۱۰۸

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: عَلَيْكُمْ بِالصَّلَاةِ فِي الْمَسَاجِدِ؛ بر شما باد نماز خواندن در مسجدها. الکافی: ج ۲، ص ۶۳۵، ح ۱

حدیث ۴۱۰۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: إِذَا عَاتَبْتَ الْحَيْدَ فَأَتْرَكَ لَهُ مَوْضِعًا مِنْ ذَنْبِهِ لِيَأْتِيَ بِالْإِخْرَاجِ عَلَى الْمُكَابَرَةِ؛ هرگاه جوان را توبیخ کردی، برخی خطاهای او را نادیده بگیر، تا توبیخ تو، او را به مقابله وادار نسازد. شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص ۳۳۳، ح ۸۱۹

حدیث ۴۱۱۰

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: عَلَيْكَ بِالْأَحْدَاثِ فَإِنَّهُمْ أَسْرَعُ إِلَى كُلِّ خَيْرٍ؛ جوانان را دریاب، زیرا که آنان سریع‌تر به کارهای خیر روی می آورند. کافی، ج ۸، ص ۹۳، ح ۶۶

حدیث ۴۱۱۱

امام حسین علیه السلام می فرمایند: مِنْ دَلَائِلِ عِلْمَاتِ الْقَبُولِ: الْجُلُوسُ إِلَى أَهْلِ الْعُقُولِ؛ از نشانه‌های خوش‌نامی و نیک‌بختی، همنشینی با خردمندان است. بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۱۱۹

حدیث ۴۱۱۲

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِذَا ظَهَرَتِ الْبِدْعُ فِي أُمَّتِي فَلْيُظْهِرِ الْعَالِمُ عِلْمَهُ، فَمَنْ لَمْ يَفْعَلْ فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللَّهِ؛ هرگاه بدعت‌ها در میان امت من آشکار شد، بر عالم است که علمش را آشکار کند و هر کس نکند، لعنت خدا بر او. الکافی: ج

۱، ص ۵۴، ح ۲

حدیث ۴۱۱۳

امام باقر (علیه السلام) می فرماید: مَنْ تَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ لَا يُغْلَبُ وَمَنْ اعْتَصَمَ بِاللَّهِ لَا يَهْزَمُ؛ هر کس به خدا توکل کند، مغلوب نشود و هر کس به خدا توسل جوید، شکست نخورد. جامع الأخبار ص ۳۲۲

حدیث ۴۱۱۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: لَوْ خِفْتُمْ اللَّهَ حَقَّ حَيْفَتِهِ لَعَلِمْتُمْ الْعِلْمَ الَّذِي لَا جَهْلَ مَعَهُ، وَ لَوْ عَرَفْتُمْ اللَّهَ حَقَّ مَعْرِفَتِهِ لَزَالَتْ بِدُعَائِكُمُ الْجِبَالُ؛ اگر از خدا چنانکه باید می ترسیدید، به دانشی ناب دست می یافتند و اگر خدا را چنانکه باید می شناختید، با دعایتان کوه‌ها از میان می رفتند. کنز العمال، ح ۵۸۸۱

حدیث ۴۱۱۵

امام کاظم (علیه السلام) می فرماید: مُشَاوَرَةُ الْعَاقِلِ النَّاصِحِ يُمْنٌ وَ بَرَكَاتٌ وَ رُشْدٌ وَ تَوْفِيقٌ مِنَ اللَّهِ؛ مشورت با عاقل خیرخواه، خجستگی، برکت، رشد و توفیقی از سوی خداست. تحف العقول، ص ۳۹۸

حدیث ۴۱۱۶

امام موسی کاظم (علیه السلام) می فرماید: إِنَّ اللَّهَ جَلٌّ وَعَزٌّ يُبْغِضُ الْعَبْدَ النَّوَامِ الْفَارِعَ؛ خداوند عزوجل، بنده خواب آلوده بی کار را دشمن دارد. الکافی: ج ۵، ص ۸۴، ح ۲

حدیث ۴۱۱۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: مَنْ تَسَمَّى بِاسْمِي يَرْجُو بَرَكَتِي وَيُؤْمِنِي، غَدَتَ عَلَيْهِ الْبَرَكَاتُ وَ رَاحَتَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ؛ هر کس به نام من نامگذاری کند و برکت و خجستگی مرا امید داشته باشد، برکت به سوی او خواهد آمد و تا قیامت (باقی) خواهد بود. کنز العمال، ح ۴۵۲۲۱

حدیث ۴۱۱۸

امام علی (علیه السلام) می فرماید: اتَّقُوا اللَّهَ وَ صُونُوا دِينَكُمْ بِالْوَرَعِ؛ از خدا پروا کنید و با پارسایی از دینتان پاسداری نمایید. الکافی: ج ۲، ص ۷۶، ح ۲

حدیث ۴۱۱۹

امام صادق (علیه السلام) می فرماید: أَوَّلُ النَّظَرَةِ لَكَ وَ الثَّانِيَةُ عَلَيْكَ وَ لَا لَكَ وَ الثَّلَاثَةُ فِيهَا الْهَلَاكُ؛ نگاه اول [ناخود آگاه به نامحرم] برای تو [حلال] است و نگاه دوم ممنوع است و حرام و نگاه سوم، هلاکت بار است. من لا يحضره الفقيه، ج ۳، ص ۴۷۴

حدیث ۴۱۲۰

حضرت محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **الْصُّدُقُ طُمَأْنِينَةٌ وَ الْكَذِبُ رِيئَةٌ**؛ راستگویی [مایه] آرامش و دروغگویی [مایه] تشویش است. نهج الفصاحه، ح ۱۸۶۴

حدیث ۴۱۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: **قَدْ خَاطَرَ بِنَفْسِهِ مَنْ اسْتَغْنَى بِرَأْيِهِ**؛ هر کس خود را، از رأی و نظر دیگران بی نیاز بداند، خودش را به خطر انداخته است. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۳۸۸

حدیث ۴۱۲۲

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: **أَرْوَحُ الرُّوحِ الْيَأْسُ مِنَ النَّاسِ**؛ بهترین راحتی و آسودگی، بی توقعی از مردم است. کافی، ج ۸، ص ۲۴۳، ح ۳۳۷

حدیث ۴۱۲۳

حضرت محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **إِنَّمَا أَهْلَكَ النَّاسَ الْعَجَلَةَ وَ لَوْ أَنَّ النَّاسَ تَثَبَّتُوا لَمْ يَهْلِكْ أَحَدٌ**؛ مردم را، در حقیقت، شتابزدگی به هلاکت انداخته است، اگر مردم، از شتابزدگی به دور بودند، هیچ کس هلاک نمی شد. محاسن، ج ۱، ص ۶۹۷، ح ۳۴۰

حدیث ۴۱۲۴

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: **أَلْعَاقِلُ مَنْ صَانَ لِسَانَهُ عَنِ الْغِيْبَةِ**؛ عاقل کسی است که زبانش را از بدگویی پشت سر دیگران، نگه دارد. غررالحکم، ح ۱۹۵۵

حدیث ۴۱۲۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: **وُصُولُ الْمَرْءِ إِلَى كُلِّ مَا يَبْتَغِيهِ مِنْ طَيْبِ عَيْشِهِ وَ أَمْنِ سِرِّهِ وَ سَعَةِ رِزْقِهِ بِحُسْنِ نَيْتِهِ وَ سَعَةِ خُلُطِهِ**؛ انسان، با نیت خوب و اخلاق خوب، به تمام آنچه در جستجوی آن است، از زندگی خوش و امنیت محیط و روزی زیاد، دست می یابد. غررالحکم، ح ۱۰۱۴۱

حدیث ۴۱۲۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: **أَلْعَاقِلُ مَنْ أَحْسَنَ صَنَائِعُهُ وَ وَضَعَ سَعْيُهُ فِي مَوَاضِعِهِ**؛ عاقل کسی است که کارهایش را خوب انجام دهد و تلاشی که می کند، به جا باشد. غررالحکم، ح ۱۷۹۸

حدیث ۴۱۲۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **بَاكِرُوا طَلَبَ الرِّزْقِ وَ الْحَوَائِجِ فَإِنَّ الْغُدُوَّ بَرَكَهٌ وَ نَجَاحٌ**؛ در پی روزی، سحر خیز باشید؛ چرا که حرکت در آغاز روز، [مایه] برکت و پیروزی است. المعجم الاوسط، ج ۷، ص ۱۹۴

حدیث ۴۱۲۸

امام حسین (علیه السلام) می فرماید: لَا يَكْمُلُ الْعَقْلُ إِلَّا بِاتِّبَاعِ الْحَقِّ؛ عقل، جز با پیروی از حق، کامل نمی شود. اعلام الدین، ص ۲۹۸

حدیث ۴۱۲۹

امام علی (علیه السلام) می فرماید: جَاهِدْ شَهْوَتَكَ وَغَالِبْ غَضَبَكَ وَخَالِفْ سَوْءَ عَادَتِكَ، تَزَكُ نَفْسِكَ وَيَكْمُلُ عَقْلُكَ وَتَسْتَكْمِلُ ثَوَابَ رَبِّكَ؛ با هوا و هوس مبارزه کن، بر خشم مسلط شو و با عادت‌های بدت مخالفت کن، تا روح پاک و عقلت کامل گردد و پاداش پروردگارت را به تمامی دریافت نمایی. غررالحکم، ح ۴۷۶۰

حدیث ۴۱۳۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: يَا عَلِيُّ الْعَقْلُ مَا اكْتَسَبْتَ بِهِ الْجَنَّةَ وَطَلَبَ بِهِ رِضَى الرَّحْمَنِ؛ ای علی! عقل چیزی است که با آن، بهشت و خشنودی خداوند مهربان به دست می آید. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۳۶۹

حدیث ۴۱۳۱

حضرت علی (علیه السلام) می فرماید: قُوَّةُ الْأَجْسَادِ الطَّعَامُ وَقُوَّةُ الْأَرْوَاحِ الْإِطْعَامُ؛ غذای جسم، خوردن و غذای روح، خوراندن است. مشکاة الأنوار، ص ۵۶۱

حدیث ۴۱۳۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: ادَّبُوا أَوْلَادَكُمْ عَلَى ثَلَاثِ خِصَالٍ: حُبِّ نَبِيِّكُمْ وَحُبِّ أَهْلِ بَيْتِهِ وَعَلَى قِرَاءَةِ الْقُرْآنِ؛ فرزندان‌تان را به سه چیز ادب کنید: عشق به پیامبرتان، عشق به خاندان او، و قرآن خواندن. غرر الحکم، ح ۴۴۸۸

حدیث ۴۱۳۳

امام علی (علیه السلام) می فرماید: كُلُّ عَزِيزٍ دَاخِلٌ تَحْتَ الْقُدْرَةِ فَذَلِيلٌ هَرَّ عَزِيزِي كَمَا تَحْتَ قُدْرَتِ وَ سُلْطَةِ اِي بَاشِد، ذَلِيلٌ اِسْت. تحف العقول ص ۲۱۵

حدیث ۴۱۳۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: يَا مَعْشَرَ الشَّبَابِ عَلَيَكُمْ بِالْبَاهِ فَإِنَّ لَمْ تَسْتَطِعُوهُ فَعَلَيْكُمْ بِالصِّيَامِ فَإِنَّهُ وَجَاؤُهُ؛ ای گروه جوانان! ازدواج کنید. اگر نمی توانید، روزه بگیرید که روزه مهار شهوت است. کافی، ج ۴، ص ۱۸۰، ح ۲

حدیث ۴۱۳۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ مِنَ الْخَيْرِ مَا يُعَجَّلُ؛ خداوند شتاب در کار نیک را دوست دارد. الکافی، ج ۲، ص ۱۴۲

حدیث ۴۱۳۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اتَّقُوا مَعَاصِيَّ اللَّهِ فِي الْخَلَوَاتِ فَإِنَّ الشَّاهِدَ هُوَ الْحَاكِمُ؛ از نافرمانی خدا در خلوت‌ها بپرهیزید، زیرا همان کسی که شاهد اعمال است، حکم و داوری می‌کند. نهج البلاغه، حکمت ۳۲۴

حدیث ۴۱۳۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لَنْ يَفُوزَ بِالْجَنَّةِ إِلَّا السَّاعِي لَهَا؛ به بهشت نخواهد رسید، جز کسی که برای آن بکوشد. میزان الحکمه، ح ۲۵۷۰

حدیث ۴۱۳۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اتَّمِسُوا الْجَارَ قَبْلَ شِرَاءِ الدَّارِ وَالرَّفِيقَ قَبْلَ الطَّرِيقِ؛ پیش از خرید خانه، از همسایه، و پیش از راهی شدن، از همراه پرس و جو کنید مستدرک الوسائل، ج ۸، ص ۴۳۱

حدیث ۴۱۳۹

امام سجاد (علیه السلام) فرمودند: خَفِيَ اللَّهُ لِقَدْرَتِهِ عَلَيْكَ وَاسْتَحْيَى مِنْهُ لِقُرْبِهِ مِنْكَ؛ از قدرت خداوند بر خویش بترس و از نزدیکی‌اش به خود شرمگین باش. بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۱۶۰

حدیث ۴۱۴۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: الْإِخْوَانُ فِي اللَّهِ تَعَالَى تَدُومُ مَيُودَتُهُمْ لِتَدْوَامِ سَبَبِهَا؛ کسانی که برای خدا برادری می‌ورزند، دوستی‌شان می‌پاید؛ زیرا عامل آن دوستی پایدار است. غرر الحکم و درر الکلم، ح ۱۷۹۵

حدیث ۴۱۴۱

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: تَبَسُّمُ الرَّجُلِ فِي وَجْهِ أَخِيهِ الْمُؤْمِنِ حَسَنَةٌ؛ لبخند آدمی به روی برادر دینی‌اش حسنه است. مشکاة الأنوار، ص ۳۱۶

حدیث ۴۱۴۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنْ حَسَنَتِ خَلِيقَتَهُ طَابَتِ عِشْرَتُهُ؛ هر کس خوش اخلاق باشد، زندگی‌اش پاکیزه و گوارا می‌گردد. (غرر الحکم، ح ۸۱۵۳)

حدیث ۴۱۴۳

امام کاظم (علیه السلام) می‌فرمایند: مَنْ اقْتَصَدَ وَفَنَعَ بَقِيَّتِ عَلَيْهِ النُّعْمَةُ وَمَنْ يَذَّرَ وَأَسْرَفَ زَالَتْ عَنْهُ النُّعْمَةُ؛ هر که میانه‌روی کند و قناعت ورزد، نعمت بر او بیاید و هر که بی‌جا مصرف نماید و زیاده‌روی کند، نعمتش زوال یابد. تحف العقول، ص ۴۰۳

حدیث ۴۱۴۴

امام علی (علیه السلام) می فرماید: **الْكَمَالُ فِي ثَلَاثٍ: الصَّبْرُ عَلَى النَّوَابِ وَالتَّوَرُّعُ فِي الْمَطَالِبِ وَإِسْعَافُ الطَّالِبِ**؛ کمال آدمی در سه چیز است: شکیبایی بر ناگواری‌ها، پارسایی در خواسته‌ها و برآوردن خواهش درخواست کنند. غررالحکم و دررالکلم، ح ۱۷۷۷

حدیث ۴۱۴۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: **الْبِطَالَةُ تُقْسِي الْقَلْبَ**؛ بیکاری، دل را سخت می کند. مسند الشهاب، ج ۱، ص ۱۸۸

حدیث ۴۱۴۶

امام علی (علیه السلام) می فرماید: **الطَّمَأْنِينَةُ قَبْلَ الْخُبْرَةِ خِلَافُ الْحَزْمِ**؛ اعتماد کردن پیش از آزمودن، خلاف دوراندیشی است. غررالحکم و دررالکلم، ح ۱۵۱۴

حدیث ۴۱۴۷

امام صادق (علیه السلام) می فرماید: **قِفْ عِنْدَ كُلِّ أَمْرٍ حَتَّى تَعْرِفَ مَدْخَلَهُ مِنْ مَخْرَجِهِ قَبْلَ أَنْ تَقَعَ فِيهِ فَتَنْدَمَ**؛ در برابر هر کاری درنگ کن تا [راه] درون شدن و برون آمدن از آن را، پیش از آن که در آن و مانی و پشیمان شوی، نیک بشناسی. تحف العقول، ص ۳۰۴

حدیث ۴۱۴۸

امام صادق (علیه السلام) می فرماید: **مَنْ يَتَّقِ بِاللَّهِ يَكْفِيهِ مَا أَمَّهُهُ مِنْ أَمْرِ دُنْيَاةٍ وَآخِرَتِهِ**؛ هر که به خدا اعتماد کند، خداوند کارهای دنیا و آخرتش را، که او را بی قرار کرده‌اند، کفایت می کند. تحف العقول، ص ۳۰۴

حدیث ۴۱۴۹

امام صادق (علیه السلام) می فرماید: **الْأُنْسُ فِي ثَلَاثٍ: فِي الزَّوْجَةِ الْمُؤَافَقَةِ وَالْوَالِدِ الْبَارِّ وَالصَّدِيقِ الْمُصَافِي**؛ انس (و آرامش) در سه چیز است: در زن سازگار، فرزند خوش رفتار و دوست باصفای وفادار. تحف العقول، ص ۳۱۸

حدیث ۴۱۵۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: **الْأَرْبَبُ شَهْوَةٌ سَاعَةٌ أَوْرَثَتْ حُزْنَ طَوِيلًا**؛ بسا لحظه‌ای هوس که اندوهی دراز در پی دارد. الامالی، طوسی، ص ۵۳۳

حدیث ۴۱۵۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: **الَّتَّحِدُّ بِالنَّعْمِ شُكْرٌ**؛ بازگویی نعمت‌ها، سپاسگزاری [از آنها] است. مسند

الشهاب، ج ۱، ص ۶۱

حدیث ۴۱۵۲

امام علی (علیه السلام) می فرماید: **إِيَّاكُمْ وَالْأَخْلَاقَ الدِّينِيَّةَ فَإِنَّهَا تَصْعُقُ الشَّرِيفَ وَتَهْدِمُ الْمَجْدَ؛** از اخلاق پست بپرهیزید، که والا را پست می سازد و بزرگواری را نابود می کند. تحف العقول، ص ۲۱۵

حدیث ۴۱۵۳

امام حسن عسگری (علیه السلام) می فرماید: **مَا تَرَكَ الْحَقَّ عَزِيزٌ إِلَّا ذَلَّ وَلَا أَخَذَ بِهِ ذَلِيلٌ إِلَّا عَزَّ؛** هیچ عزتمندی حق را ترک نکند، مگر آن که خوار شود، و هیچ خواری به حق نگراید، مگر آن که عزت یابد. تحف العقول، ص ۴۸۴

حدیث ۴۱۵۴

امام عسگری (علیه السلام) می فرماید: **إِيَّاكَ وَالْإِذَاعَةَ وَطَلَبَ الرِّئَاسَةِ فَإِنَّهُمَا يَدْعُوَانِ إِلَى الْهَلَكَةِ؛** از افشای اسرار و ریاست جویی بپرهیز؛ زیرا این دو به هلاکت کشانند. الخرائج و الجرائح، ج ۱، ص ۴۵۰

حدیث ۴۱۵۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: **أَكْرِمُوا أَوْلَادَكُمْ وَأَحْسِنُوا آدَابَهُمْ؛** فرزندانان را گرامی بدارید و نکو تربیت شان کنید. عوالی اللآلی، ج ۱، ص ۲۵۴

حدیث ۴۱۵۶

امام علی (علیه السلام) می فرماید: **خَيْرٌ مَنْ شَاوَرَتْ ذَوُو النَّهْيِ وَالْعِلْمِ وَأُولُو التَّجَارِبِ وَالْحَزْمِ؛** بهترین کسان برای مشورت، صاحبان خرد و دانش و افراد با تجربه و دوراندیش اند. غررالحکم و دررالکلم، ح ۴۹۹۰

حدیث ۴۱۵۷

امام علی (علیه السلام) می فرماید: **الْمُعِينُ عَلَى الطَّاعَةِ خَيْرُ الْأَصْحَابِ؛** بهترین یاران، کسی است که در راه طاعت خدا یاری کند. غررالحکم و دررالکلم، ح ۱۱۴۲

حدیث ۴۱۵۸

امام هادی (علیه السلام) می فرماید: **مَنْ يَزْرَعُ خَيْرًا يَحْصِدُ غَبَطَةً وَمَنْ يَزْرَعُ شَرًّا يَحْصِدُ نَدَامَةً؛** هر که بذر خوبی بکارد، شادمانی بدرود و هر که تخم بدی بیفشاند، پشیمانی می درود. بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۳۷۳

حدیث ۴۱۵۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: **إِنَّ أَخِي عِيسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ كَانَ يَقُولُ: يَأْتِي كُلُّ يَوْمٍ بَرِزْقِهِ؛** برادرم عیسی می

گفت: هر روزی، روزی خود را می آورد منتخب میزان الحکمه، ح ۶۰۱۷

حدیث ۴۱۶۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مَنْ وَافَقَ هَوَاهُ خَالَفَ رُشْدَهُ؛ هر کس با هوس خود موافقت کند، با بالندگی خود مخالفت کرده است. غررالحکم و دررالکلم، ح ۷۹۵۷

حدیث ۴۱۶۱

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: اذْكَرَ حَسْرَاتِ التَّفْرِيطِ بِأَخَذِ تَقْدِيمِ الْحَزْمِ؛ حسرت کوتاهی کردن را با پیشه کردن دور اندیشی، یاد کن. بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۳۷۰

حدیث ۴۱۶۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اتَّقَرَّبُ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى بِمَسْأَلَتِهِ وَإِلَى النَّاسِ بِتَرْكِهَا؛ تقرب به خداوند، به خواهش از اوست و تقرب به مردم، به ترک خواهش. غررالحکم و دررالکلم، ح ۱۸۰۱

حدیث ۴۱۶۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: الفِکْرُ فِي الْخَيْرِ يَدْعُو إِلَى الْعَمَلِ بِهِ؛ اندیشیدن به خوبی ها آدمی را به انجام دادن آنها بر می انگیزد. میزان الحکمه، ح ۱۶۱۷۹

حدیث ۴۱۶۴

امام جواد (علیه السلام) می فرمایند: التَّوَقُّعُ بِاللَّهِ تَمَنُّ لِكُلِّ غَالٍ وَ سُدْمٌ إِلَى كُلِّ عَالٍ؛ اعتماد به خدا بهای هر چیز گران بها است، و نردبانی به سوی هر بلندایی. بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۳۶۴

حدیث ۴۱۶۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اِكْتَسَبُوا الْعِلْمَ يَكْسِبْ بِكُمْ الْحَيَاةَ؛ دانش کسب کنید تا به شما زندگی (و بالندگی) بخشد. غررالحکم و دررالکلم، ح ۲۴۸۶

حدیث ۴۱۶۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: عَجِبْتُ لِمَنْ يَرَى أَنَّهُ يَنْقُصُ كُلَّ يَوْمٍ فِي نَفْسِهِ وَ عُمْرِهِ وَ هُوَ لَا يَتَأَهَّبُ لِلْمَوْتِ؛ در شگفتم از کسی که می بیند هر روز از جان و عمر او کاسته می شود، اما برای مرگ آماده نمی شود. غررالحکم و دررالکلم، ح ۶۲۵۳

حدیث ۴۱۶۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: قَدَرُ الرَّجُلِ عَلَى قَدْرِ هِمَّتِهِ، وَ عَمَلُهُ عَلَى قَدْرِ نِيَّتِهِ؛ ارزش آدمی به اندازه همت او، و عملش به

اندازه نیت اوست. غررالحکم و دررالکلم، ح ۶۷۴۳

حدیث ۴۱۶۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تَمَامُ التَّقْوَى أَنْ تَتَعَلَّمَ مَا جَهِلْتَ وَ تَعْمَلَ بِمَا عَلِمْتَ؛ تمام تقوا این است که آنچه را نمی دانی بیاموزی و بدانچه می دانی عمل کنی. تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۱۲۰

حدیث ۴۱۶۹

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: صدیق کل امرء عقله و عدوه جهله؛ دوست هر کس عقل او و دشمنش جهل اوست. همان، ص ۴۴۳

حدیث ۴۱۷۰

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: مَنْ جَمَعَ لَكَ وُدَّهُ وَرَأْيَهُ فَاجْمَعْ لَهُ طَاعَتَكَ؛ هر که تمامت دوستی خود را برای تو فراهم آورد، تو نیز تمامت طاعت خود را برایش فراهم آور. تحف العقول، ص ۴۸۳

حدیث ۴۱۷۱

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: أَنْفَعُ الْأَشْيَاءِ لِلْمَرْءِ لِمَنْ سَبَقَهُ النَّاسُ إِلَى عَيْبِ نَفْسِهِ؛ سودمندترین چیز برای مرد، آن است که در جستن عیب خویش بر دیگر مردم، پیشی گیرد. الکافی، ج ۸، ص ۲۴۳

حدیث ۴۱۷۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مَنْ تَطَبَّبَ فَلْيَتَّقِ اللَّهَ وَ لِيَنْصَحْ وَلِيَجْتَهِدْ؛ هر که طبابت می کند باید از خدا بترسد و خیرخواه باشد و سعی خود را به کاربرد. دعائم الاسلام، ج ۲، ص ۱۴۴

حدیث ۴۱۷۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: لَا يَرَأْسُ مَنْ خَلَا عَنِ الْأَدَبِ وَ صَبَا إِلَى اللَّعِبِ؛ کسی که از ادب بی بهره باشد و شیفته بازی شود، به ریاست نمی رسد. غررالحکم، ح ۴۷۸۶

حدیث ۴۱۷۴

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: أَيَّاكَ وَ الْمِرَاءَ، فَإِنَّهُ يُحِبُّ عَمَلَكَ وَ أَيَّاكَ وَ الْجِدَالَ، فَإِنَّهُ يُؤْبِقُكَ وَ أَيَّاكَ وَ كَثْرَةَ الْخُصُومَاتِ فَإِنَّهَا تُبْعِدُكَ مِنَ اللَّهِ از بگو مگو خودداری کن، زیرا که این کار، عملت را نابود می کند. از جدل و ستیز هم خودداری کن؛ زیرا که تو را هلاک می سازد و از دشمنی زیاد کناره بگیر؛ چه این که چنین کاری تو را از خدا دور می کند. تحف العقول، ص ۳۰۹

حدیث ۴۱۷۵

امام حسن (علیه السلام) می فرماید: **الْإِخَاءُ الْوَفَاءُ فِي الشَّدَّةِ وَالرَّخَاءِ؛** نشانه برادری، وفاداری در سختی و آسایش است. بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۱۱۴

حدیث ۴۱۷۶

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: **يَقْنَعُ بِمَا أُوتِيَتْهُ يَخْفَ عَلَيْكَ الْحِسَابُ؛** به آنچه به تو داده شده، قناعت کن، تا کار حسابرسی بر تو آسان شود. الأعلام الدین، ص ۳۴۴

حدیث ۴۱۷۷

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: **يَا أَبَا ذَرٍّ! إِنَّ اللَّهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى صَوْرَتِكَ وَلَا إِلَى أَمْوَالِكَمْ وَلَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى قُلُوبِكُمْ وَأَعْمَالِكُمْ؛** ای اباذر! خداوند به ظاهر و دارایی شما نمی‌نگرد، بلکه به دلها و کردارتان می‌نگرد. الأمالی، طوسی، ص ۵۳۶

حدیث ۴۱۷۸

امام عسکری (علیه السلام) می فرماید: **إِيَّاكَ وَالْإِذَاعَةَ وَطَلَبَ الرِّئَاسَةَ فَإِنَّهُمَا يَدْعُونَ إِلَى الْهَلَكَةِ؛** از افشای اسرار و ریاست طلبی پرهیز که این دو آدمی را به هلاکت می‌کشاند. تحف العقول، ص ۴۸۷

حدیث ۴۱۷۹

حضرت صادق (علیه السلام) می فرماید: **مَا ضَعُفَ بَدَنٌ عَمَّا قَوِيَتْ عَلَيْهِ النَّيَّةُ** اگر اراده قوی باشد، هیچ بدنی برای انجام دادن کار، ناتوان نیست. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۴۰۰، ح ۵۸۵۹

حدیث ۴۱۸۰

حضرت علی (علیه السلام) می فرماید: **إِنَّكَ مُقَوِّمٌ بِأَدْبِكَ فَرِيئَةٌ بِالْحِلْمِ** تو با ادب ارزش گذاری می شوی، پس آن را با بردباری زینت بخش. مشکاة الأنوار، ص ۲۳۹

حدیث ۴۱۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرماید: **يَتَّبِعِي لِلْعَاقِلِ أَنْ يُخَاطَبَ الْجَاهِلَ مُخَاطَبَةَ الطَّبِيبِ الْمَرِيضِ؛** شایسته است که برخورد عاقل با نادان، مانند برخورد طیب با بیمار باشد. غرر الحکم، ح ۱۰۹۴۴

حدیث ۴۱۸۲

امام علی (علیه السلام) می فرماید: **إِذَا أَبْطَأَتِ الْأَرْزَاقُ عَلَيْكَ فَاسْتَغْفِرِ اللَّهَ يُوسِّعْ عَلَيْكَ** فیها هرگاه در روزی تو تأخیر و تنگی پدید آمد، از خداوند آمرزش بخواه تا روزی را بر تو فراوان گرداند. تحف العقول، ص ۱۷۴

حدیث ۴۱۸۳

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: مَثَلُ الْعَقْلِ فِي الْقَلْبِ كَمَثَلِ السَّرَاجِ فِي وَسْطِ الْبَيْتِ؛ عقل در دل، همانند چراغ در میان خانه است. علل الشرایع، ص ۹۸

حدیث ۴۱۸۴

امام علی (علیه السلام) می فرماید: أَلِفٌ مَالُوفٌ؛ عقل هر کجا باشد، انس گیرنده و الفت پذیر است. غررالحکم، ح ۱۲۵۱

حدیث ۴۱۸۵

امام صادق (علیه السلام) می فرماید: الرِّوْحُ وَالرَّاحَةُ فِي الرِّضَا وَالْيَقِينِ وَالْهَمُّ وَالْحَزَنُ فِي الشَّكِّ وَالسَّخَطِ؛ خوشی و آسایش، در رضایت و یقین است و غم و اندوه در شک و نارضایتی. مشکاة الأنوار، ص ۳۴

حدیث ۴۱۸۶

امام علی (علیه السلام) می فرماید: أَلْزُهُدُ فِي الدُّنْيَا الرَّاحَةُ الْعُظْمَى بِرِغْبَتِي بِه دُنْيَا، بزرگ‌ترین آسایش است. غررالحکم، ح ۱۳۱۶

حدیث ۴۱۸۷

امام علی (علیه السلام) می فرماید: حُبُّ الدُّنْيَا يُفْسِدُ الْعَقْلَ وَيَصِمْ الْقَلْبَ عَنْ سَمَاعِ الْحِكْمَةِ وَيُوجِبُ أَلِيمَ الْعِقَابِ؛ علاقه به دنیا، عقل را فاسد می کند، قلب را از شنیدن حکمت ناتوان می سازد و باعث عذاب دردناک می شود. غررالحکم، ح ۴۸۷۸

حدیث ۴۱۸۸

امام علی (علیه السلام) می فرماید: يَا مَعْشَرَ الْفِتْيَانِ، حَصَّنُوا أَعْرَاضَكُمْ بِالْأَدَبِ وَدِينَكُمْ بِالْعِلْمِ؛ ای جوانان! آبرویتان را با ادب و دینتان را با دانش حفظ کنید. تاریخ یعقوبی، ج ۲، ص ۲۱۰

حدیث ۴۱۸۹

امام علی (علیه السلام) می فرماید: جَالِسِ الْعُلَمَاءَ يَزِدُّدَ عِلْمَكَ وَيَحْسُنُ أَدَبَكَ وَتَرَكَ نَفْسِكَ؛ با علما معاشرت کن تا علمت زیاد، ادبت نیکو و جانت پاک شود. اعلام الدین، ص ۹۶

حدیث ۴۱۹۰

امام کاظم (علیه السلام) می فرماید: طُوبَى لِلْمُصْلِحِينَ بَيْنَ النَّاسِ، أَوْلَيْكَ هُمْ الْمُقَرَّبُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؛ خوشا به حال اصلاح کنندگان بین مردم، که آنان همان مقربان روز قیامت‌اند. بحار الأنوار، ج ۶۸، ص ۱۵۶، ح ۱۱

حدیث ۴۱۹۱

امام رضا (علیه السلام) می فرماید: إِنَّ النَّاسَ لَوْ عَلِمُوا مَحَاسِنَ كَلَامِنَا لَاتَّبَعُونَا؛ اگر مردم زیبایی‌های سخنان ما را می شناختند، بی شک

از ما پیروی می‌کردند. معانی الأخبار، ص ۱۸۰

حدیث ۴۱۹۲

امام علی (علیه السلام) می‌فرمایند: لا تَقْسِرُوا أَوْلَادَكُمْ عَلَى آدَابِكُمْ ، فَإِنَّهُمْ مَخْلُوقُونَ لِزَمَانٍ غَيْرِ زَمَانِكُمْ آداب و رسوم خود را به فرزندانان تحمیل نکنید، زیرا آنان برای زمانی غیر از زمان شما آفریده شده‌اند. شرح ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ح ۱۰۲.

حدیث ۴۱۹۳

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می‌فرمایند: الْعِلْمُ حَيَاةُ الْإِسْلَامِ وَعِمَادُ الْإِيمَانِ وَمَنْ عَلِمَ عِلْمًا آتَمَّ اللَّهُ لَهُ أَجْرَهُ وَمَنْ تَعَلَّمَ فَعَمِلَ عَلَّمَهُ اللَّهُ مَا لَمْ يَعْلَمْ ؛ علم، حیات اسلام و تکیه گاه ایمان است و هر کس علمی بیاموزد، خداوند پاداش او را تمام گرداند و هر کس بیاموزد و عمل کند، خداوند، تعلیم دهد به او آنچه را که نمی‌داند. نهج الفصاحه، ح ۲۰۱۹

حدیث ۴۱۹۴

امام علی علیه السلام می‌فرمایند: إِذَا رَغِبْتَ فِي الْمَكَارِمِ فَاجْتَنِبِ الْمَحَارِمَ اگر خواهان مکارم و بزرگواری ها هستی از حرام‌ها دوری کن. غرر الحکم، ح ۴۰۶۹

حدیث ۴۱۹۵

امام علی علیه السلام می‌فرمایند: لَا أَدَبَ مَعَ غَضَبٍ با خشم، تربیت ممکن نیست. غرر الحکم، ح ۱۰۵۲۹

حدیث ۴۱۹۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و اله و سلم می‌فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَدْ تَكَفَّلَ لِطَالِبِ الْعِلْمِ بِرِزْقِهِ خَاصَّةً عَمَّا ضَمِنَهُ لِغَيْرِهِ بِي كَمَانِ خَدَاوَنْدِ مَتَعَالِ رُوزِي جُويَايِ دَانَش رَا بَه طُورِ وِيْثَرِه، افزون بر آنچه برای دیگران تضمین کرده، به عهده گرفته است. منیه المرید، ص ۱۶۰

حدیث ۴۱۹۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و اله و سلم می‌فرمایند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ كُلَّ يَوْمٍ: أَنَا رَبُّكُمْ الْعَزِيزُ، فَمَنْ أَرَادَ عِزَّ الدَّارَيْنِ فَلْيُطِيعِ الْعَزِيزَ خدای تعالی هر روز می‌فرماید: من پروردگار عزیز شما هستم، پس هر کس خواهان عزت دو جهان است باید که از خدای عزیز اطاعت کند. کنز العمال، ح ۴۳۱۰۱

حدیث ۴۱۹۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و اله و سلم می‌فرمایند: الصَّدَقَةُ تَدْفَعُ الْبَلَاءَ وَ هِيَ أَنْجِيحُ دَوَاءٍ وَ تَدْفَعُ الْفَضَاءَ وَ قَدْ أُبْرِمَ إِبْرَامَا وَ لَا يَذْهَبُ بِالْأَدْوَاءِ إِلَّا- الدُّعَاءُ وَ الصَّدَقَةُ صَدَقَهُ بَلَا- را برطرف می‌کند و مؤثرترین داروست. همچنین، قضای حتمی را برمی‌گرداند و درد و بیماری‌ها را چیزی جز دعا و صدقه از بین نمی‌برد. بحار الأنوار، ج ۹۳، ص ۱۳۷، ح ۷۱

حدیث ۴۱۹۹

امام حسین علیه السلام می فرماید: لا- يُكْمِلُ الْعَقْلُ إِلَّا بِاتِّبَاعِ الْحَقِّ الْآتِرُونَ أَنَّ الْحَقَّ لَا يُعْمَلُ بِهِ وَالْبَاطِلُ لَا يُتَنَاهَى عَنْهُ عَقْلٌ جَزْءٌ بِه
پیروی از حق کمال نمی یابد آیا نمی بینید که به حق عمل نمی شود و از باطل نهی نمی شود؟ بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۲۷

حدیث ۴۲۰۰

امام حسین علیه السلام می فرماید: مَنْ حَاوَلَ أَمْرًا بِمَعْصِيَةِ اللَّهِ كَانَ أَفْوَتْ لِمَا يَرْجُو وَأَسْرَعَ لِمَجِيئِ مَا يَحْذَرُ كَسِي كَه بِخَوَاهِدِ از راه
گناه به مقصدی برسد، دیرتر به آروزیش می رسد و زودتر به آنچه می ترسد گرفتار می شود. بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۲۰

حدیث ۴۲۰۱

امام علی علیه السلام می فرماید: عَوَّدَ نَفْسِيكَ حُسْنَ النَّيِّهِ وَجَمِيلَ الْمُقْصِدِ، تُدْرِكُ فِي مَبَاغِيكَ النَّجَاحَ خُودَتِ رَا بِه دَاشْتَنِ نَيْتِ
خوب و مقصد زیبا عادت ده، تا در خواسته هایت موفق شوی. غرر الحکم، ج ۶۲۳۶

حدیث ۴۲۰۲

امام صادق (علیه السلام) می فرماید: الْمَصَائِبُ مِخَّحٌ مِنَ اللَّهِ، وَالْفَقْرُ مَخْرُونٌ عِنْدَ اللَّهِ مِصِيبَتِهَا، بِخَشْشِي از سُوِي خَدَايِنْدِ و دَرُوِيَشِي
در پیشگاه خداوند ذخیره می شود. الکافی: ج ۲، ص ۲۶۰، ح ۲

حدیث ۴۲۰۳

امام حسین (علیه السلام) می فرماید: أَلَا سَتَدْرَأُجُ مِنَ اللَّهِ سُبْحَانَهُ لِعِبْدِهِ أَنْ يُسْبَغَ عَلَيْهِ النَّعْمُ وَيَسْلُبَهُ الشُّكْرُ غَافِلًا كَرْدَنِ بِنْدَه از جَانِبِ
خداوند به این شکل است که به او نعمت فراوان دهد و توفیق شکرگزاری را از او بگیرد. تحف العقول، ص ۲۵۰

حدیث ۴۲۰۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: مَنْ تَابَ قَبْلَ أَنْ يُعَايَنَ قَبْلَ اللَّهِ تَوْبَتَهُ هَر كَسِ پِيشِ از آن كَه (فَرَشْتَه مَرگِ رَا)
مشاهده کند، توبه نماید، خداوند توبه‌اش را بپذیرد. الکافی: ج ۲، ص ۴۴۰، ح ۲

حدیث ۴۲۰۵

امام حسین (علیه السلام) می فرماید: أَيُّهَا النَّاسُ نَافِسُوا فِي الْمَكَارِمِ وَ سَارِعُوا فِي الْمَغَانِمِ وَلَا تَحْتَسِبُوا بِمَعْرُوفٍ لَمْ تَجْعَلُوا؛ اِي مَرْدَمِ
در خوبی‌ها با یکدیگر رقابت کنید و در بهره گرفتن از فرصت‌ها شتاب نمایید و کار نیکی را که در انجامش شتاب نکرده‌اید، به
حساب نیاورید. ارشاد القلوب دیلمی، ص ۷۳

حدیث ۴۲۰۶

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: خَيْرُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ مَعَ الْعِلْمِ وَشَرُّ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ مَعَ الْجَهْلِ خَيْرِ دُنْيَا وَ آخِرَتِ بَا
دانش است و شرّ دنیا و آخرت با نادانی. الحیاء، ج ۱، ص ۳۵

حدیث ۴۲۰۷

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: **الطَّيْرَةُ شِرْكٌ وَمَا مِنَّا إِلَّا وَلَكِنَّ اللَّهَ يُدْهِبُهُ بِالتَّوَكُّلِ** فال بد زدن شرک است و هیچ کس از ما نیست مگر این که به نحوی دستخوش فال بد زدن می شود، اما خداوند با توکل به او آن را از بین می برد. کنز العمال، ح ۵۶۹۶

حدیث ۴۲۰۸

امیرالمؤمنین (علیه السلام) می فرماید: **إِذَا فَسَدَتِ النَّيَّةُ وَقَعَتِ الْبَلِيَّةُ** هر گاه نیت فاسد شود، بلا و گرفتاری پیش می آید. غررالحکم، ح ۴۰۲۱

حدیث ۴۲۰۹

امیرالمؤمنین (علیه السلام) می فرماید: **أَبْلَغُ مَا تَسْتَدِرُّ بِهِ الرَّحْمَةَ أَنْ تُضْمِرَ لِجَمِيعِ النَّاسِ الرَّحْمَةَ** مؤثرترین وسیله جلب رحمت خدا این است که خیرخواه همه مردم باشی. غررالحکم، ص ۲۱۲

حدیث ۴۲۱۰

امام صادق (علیه السلام) می فرماید: **العالم بزمانه لا تهجم عليه اللوابس** کسی که زمان خود را بشناسد، آماج اشتباهات قرار نگیرد. الکافی: ج ۱، ص ۲۷، ح ۲۹

حدیث ۴۲۱۱

امام علی (علیه السلام) می فرماید: **مَنْ عَمَلَ بِالْعَدْلِ حَصَّنَ اللَّهُ مُلْكُهُ** هر کس به عدالت رفتار کند، خداوند حکومتش را حفظ خواهد کرد. غررالحکم، ج ۵، ح ۸۷۲۲

حدیث ۴۲۱۲

امام باقر (علیه السلام) می فرماید: **لا تذهب بكم المذاهب، فوالله ما شيعتنا إلا من أطاع الله عز وجل** مذاهب گوناگون شما را از راه به در نبرد، به خدا سوگند، شیعه ما نیست مگر کسی که از خداوند عزوجل اطاعت کند. الکافی: ج ۲، ص ۷۳، ح ۱

حدیث ۴۲۱۳

امام علی (علیه السلام) می فرماید: **يَبْلُغُ الصَّادِقَ بِصِدْقِهِ مَا يَبْلُغُهُ الْكَاذِبَ بِاِحْتِيَالِهِ**؛ راستگو، با راستگویی خود به همان می رسد که دروغگو با حيله گری خود. غررالحکم، ج ۶، ص ۴۷۱، ح ۱۱۰۰۶.

حدیث ۴۲۱۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: **زِينُوا اعيادكم بالتكبير، زِينُوا العيدين بالتهليل و التكبير و التحميد و التقديس؛ عيدهايتان را به تكبير گفتن بياراييد و عيد فطر و قربان را با گفتن ذكر لا اله الا الله، الله اكبر، الحمد لله و سبحان الله، زينت بخشيد.** کنز العمال / ح ۲۴۰۹۴ و ح ۲۴۰۹۵

حدیث ۴۲۱۵

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند: كُلُّ يَوْمٍ لَّا يُعْصَى اللَّهُ فِيهِ فَهُوَ يَوْمٌ عِيدٌ؛ هر روزی که در آن گناه نشود همان روز، روز عید است. مستدرک / حدیث ۶۶۷۹

حدیث ۴۲۱۶

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من احیی لیلۃ العید لم یمت قلبه یوم یموت القلوب؛ هر که شب عید را شب زنده‌داری کند روزی که دلها می‌میرند او دل نمی‌میرد. وسائل / ۵ / ۱۳۹

حدیث ۴۲۱۷

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: بادِرُوا أَوْلَادَكُمْ بِالْحَدِيثِ قَبْلَ أَنْ يَسْبِقَكُمْ إِلَيْهِمُ الْمُرْجَةُ؛ در آموزش حدیث به فرزندانان شتاب کنید پیش از آنکه مرجه (منحرفان) زودتر از شما به سراغ آنها بروند. کافی، ج ۶، ص ۴۷

حدیث ۴۲۱۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: نِعْمَتَانِ مَكْفُورَتَانِ الْأَمْنُ وَالْعَافِيَةُ؛ دو نعمت است که شکر آنها گزارده نمی‌شود: امنیت و سلامتی. الخصال، ص ۳۴

حدیث ۴۲۱۹

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اسْتَعِينُوا عَلٰی أُمُورِكُمْ بِالْكِتْمَانِ فَإِنَّ كُلَّ ذِي نِعْمَةٍ مَحْسُورٌ؛ در کارهای خود از نهان‌داری مدد بگیرید چون هر صاحبِ نعمتی مورد حسد است. تحف العقول، ص ۴۸

حدیث ۴۲۲۰

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إِنَّ أَخَوْفَ مَا أَخَافُ عَلٰی أُمَّتِي مِنْ بَعْدِي هَذِهِ الْمَكَاسِبُ الْمُحَرَّمَةُ وَالشَّهْوَةُ الْخَفِيَّةُ وَالرِّبَا؛ آنچه بیش از هر چیز بر امتم بعد از خود می‌ترسم، درآمدهای حرام، هواپرستی پنهان و رباست. بحار الانوار، ج ۱۰۳، ص ۵۴، ح ۲۶

حدیث ۴۲۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: إِذَا ظَهَرَتِ الْجِنَايَاتُ ارْتَفَعَتِ الْبَرَكَاتُ؛ هرگاه گناهان آشکار شوند، برکت‌ها از میان می‌رود. غرر الحکم، ح ۴۰۳۰

حدیث ۴۲۲۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أَوْلَى النَّاسِ بِالتُّهْمَةِ مَنْ جَالَسَ أَهْلَ التُّهْمَةِ؛ سزاوارترین مردم به تهمت کسی است که با اهل تهمت هم‌نشینی کند. الأمالی، صدوق، ص ۷۳

حدیث ۴۲۲۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: **الْعِبَادَةُ مَعَ أَكْلِ الْحَرَامِ كَالْبِنَاءِ عَلَى الرَّمْلِ**؛ عبادت همراه با لقمه؟ حرام، همچون ساختمانی است که بر ماسه بنا شده باشد. بحار الأنوار، ج ۸۴، ص ۲۵۸

حدیث ۴۲۲۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: **إِبْنُ آدَمَ أَشْبَهُ شَيْءٍ بِالْمِعْيَارِ، إِمَّا نَقِصٌ بِجَهْلٍ أَوْ رَاجِحٌ بِعِلْمٍ**؛ آدمیزاد، شبیه‌ترین چیز به ترازوست: یا با نادانی سبک شود و یا به دانش، سنگین گردد. تحف العقول، ص ۲۱۲

حدیث ۴۲۲۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: **إِنَّ أَهْنَ النَّاسِ عَيْشًا مَنْ كَانَ بِمَا قَسَمَ اللَّهُ لَهُ رَاضِيًا**؛ گواراترین زندگی برای کسی است که به آنچه خداوند قسمت او کرده، خرسند و راضی باشد. غررالحکم و دررالکلم، ح ۳۳۹۷

حدیث ۴۲۲۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **إِقْبِلْ عُذْرَ أَخِيكَ وَ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ عُذْرٌ، فَالْتَمِسْ لَهُ عُذْرًا**؛ عذر برادرت را بپذیر و اگر عذری نداشت، عذری برایش بتراش. بحار الأنوار، ج ۷۴، ص ۱۶۵

حدیث ۴۲۲۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **إِيَّاكُمْ وَ الْحَلْفَ فَإِنَّهُ يَنْفِقُ السُّلْعَةَ وَ يَمْحَقُ الْبَرَكَهَ**؛ از قسم خوردن پرهیزید، چرا که کالا را تلف می کند و برکت را از بین می برد. کافی، ج ۵، ص ۱۶۲، ح ۴

حدیث ۴۲۲۸

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند: **إِحْذَرُ كُفْلَ عَمَلٍ يَرْضَاهُ عَامِلُهُ لِنَفْسِهِ وَ يَكْرَهُهُ لِعَامَّةِ الْمُسْلِمِينَ**؛ بپرهیز از هر کاری که انجام دهنده‌اش آن را برای خود می پسندد، اما برای عموم مسلمانان نمی پسندد. غررالحکم و دررالکلم، ح ۲۵۹۶

حدیث ۴۲۲۹

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: **تَعَلَّمُوا الْعِلْمَ فَإِنَّ تَعَلُّمَهُ حَسَنَةٌ، وَ طَلَبُهُ عِبَادَةٌ**؛ دانش بیاموزید که آموختن آن، پاداش دارد و جستوجوی آن عبادت است. بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۱۸۹

حدیث ۴۲۳۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: **أَدَّبُوا أَوْلَادَكُمْ عَلَى ثَلَاثٍ: حُبِّ نَبِيِّكُمْ، وَ حُبِّ أَهْلِ بَيْتِهِ، وَ عَلَى قِرَاءَةِ الْقُرْآنِ**؛ فرزندانان را با سه خصلت تربیت کنید: دوستی پیامبر اکرم (ص)، دوستی اهل بیت ایشان (ع) و تلاوت قرآن. لجامع الصغیر، ج ۱،

حدیث ۴۲۳۱

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند: فَازَ مَنْ أَصْلَحَ عَمَلِ يَوْمِهِ وَاسْتَدْرَكَ فَوَارِطَ أُمْسِهِ؛ رستگار شد آن که کار امروزش را سامان داد و کوتاهی های دیروزش را جبران کرد. مستدرک الوسائل، ج ۱۲، ص ۱۵۱

حدیث ۴۲۳۲

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند: اِغْتَنِمَ مَنْ اسْتَقْرَضَكَ فِي حَالِ غِنَاكَ لِيَجْعَلَ قِضَاءَهُ فِي يَوْمِ عُسْرَتِكَ؛ کسی را که در حال بی نیازی از تو قرض می خواهد، غنیمت شمار تا در وقت نیازت جبرانش کند. غررالحکم و دررالکلم، ح ۲۳۷۰

حدیث ۴۲۳۳

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند: نِعَمَ الْعَوْنُ عَلَى أَسْرِ النَّفْسِ وَ كَسْرَ عَادَتِهَا التَّجُوعُ؛ گرسنگی، چه خوب یآوری برای اسیر کردن نفس (تربیت نفس) و شکستن عادت آن است! غررالحکم: ح ۹۹۴۴

حدیث ۴۲۳۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: الرَّكْعَتَانِ فِي جَوْفِ اللَّيْلِ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا؛ دو رکعت نماز در دل شب، نزد خدا از دنیا و آنچه در آن است، محبوب تر است. بحارالأنوار، ج ۸۷، ح ۲۳

حدیث ۴۲۳۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَنْ يَشْتَهِي كَرَامَةَ الْآخِرَةِ يَدَعُ زِينَةَ الدُّنْيَا؛ هر که کرامت آخرت را می خواهد، زینت دنیا را وا می نهد. مسند الشهاب، ج ۱، ص ۲۵۱

حدیث ۴۲۳۶

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند: صَوْمُ الْقَلْبِ خَيْرٌ مِنْ صِيَامِ اللِّسَانِ وَ صَوْمُ اللِّسَانِ خَيْرٌ مِنْ صِيَامِ الْبَطْنِ؛ روزه قلب بهتر از روزه زبان است و روزه زبان بهتر از روزه شکم است. غررالحکم، ج ۱، ص ۴۱۷، ح ۸۰

حدیث ۴۲۳۷

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: فَأَنْزَلَ نَفْسِيكَ مِنَ الدُّنْيَا كَمَا نَزَلَ نَفْسِيكَ مِنَ الدُّنْيَا سَاعَةً ثُمَّ ارْتَحَلَتْ عَنْهُ؛ خود را در دنیا چنان منزل ده که گویی ساعتی در آن منزل داری و سپس از آن کوچ می کنی. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۶۵

حدیث ۴۲۳۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إِنَّ الشَّقِيَّ حَقَّ الشَّقِيَّ مَنْ خَرَجَ مِنْهُ هَذَا الشَّهْرُ وَ لَمْ يَغْفِرْ ذُنُوبَهُ؛ بدبخت واقعی کسی است که این ماه (رمضان) را پشت سر گذارد و گناهانش آمرزیده نشود. میزان الحکمه، ح ۷۴۵۸

حدیث ۴۲۳۹

امام حسن (علیه السلام) فرمودند: إِنَّ اللَّهَ جَعَلَ شَهْرَ رَمَضَانَ مِزْمَارًا لِيَخْلُقَ فِيهِ بِطَاعَتِهِ إِلَى مَرْضَاتِهِ؛ خداوند ماه رمضان را میدان مسابقه‌ای برای آفریدگان خود قرار داده تا با طاعتش برای خشنودی او از یکدیگر پیشی گیرند. بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۱۱۰

حدیث ۴۲۴۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: صِيَامُ الْقَلْبِ عَنِ الْفِكْرِ فِي الْأَثَامِ أَفْضَلُ مِنْ صِيَامِ الْبُطْنِ عَنِ الطَّعَامِ رَوْزَه دَل، اندیشیدن به گناهان، برتر است از روزه شکم؛ یعنی غذا خوردن؛ میزان الحکمه، ح ۱۰۹۴۸

حدیث ۴۲۴۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: لِكُلِّ شَيْءٍ أَسَاسٌ وَأَسَاسُ الْإِسْلَامِ حُبُّنَا أَهْلَ الْبَيْتِ؛ هر چیزی را شالوده‌ای است و شالوده اسلام، دوستداری ما اهل بیت است. المحاسن، ج ۱، ص ۱۵۰

حدیث ۴۲۴۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اِتَّهَمُوا عُقُولَكُمْ فَإِنَّهُ مِنَ التَّقْصَةِ بِهَا يَكُونُ الْخَطَاءُ؛ خردهای خود را خطاپذیر بدانید، که بسا اعتماد کردن به آن، خطا باشد میزان الحکمه، ح ۶۸۴۲

حدیث ۴۲۴۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اِكْتَسَبُوا الْعِلْمَ يَكْسِبُكُمُ الْحَيَاةَ؛ دانش کسب کنید تا به شما زندگی (و بالندگی) بخشد. غرر الحکم و درر الکلم، ح ۲۴۸۶

حدیث ۴۲۴۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اِعْمَلْ بِفَرَائِضِ اللَّهِ تَكُنْ أَتَقَى النَّاسَ؛ به واجبات خدا عمل کن، تا با تقواترین مردم باشی. معانی الأخبار، ص ۲۴۰

حدیث ۴۲۴۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إِنْ شِئْتَ أَنْ تُكْرَمَ فَلِنْ وَإِنْ شِئْتَ أَنْ تُهَانَ فَاخْشُئْ؛ اگر می خواهی گرامی ات دارند، نرم خو باش، و اگر می خواهی خوارت شمارند، درشتی کن. تحف العقول، ص ۵۵

حدیث ۴۲۴۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: جَالِسِ الْعُلَمَاءَ يَزِدُّدَ عِلْمِيكَ وَ يَحْسُنُ أَدَبِيكَ وَ تَزَكُّ نَفْسُكَ؛ با علما معاشرت کن تا علمت زیاد، ادبت نیکو و جانت پاک شود. مطالب السؤل، ص ۴۹

حدیث ۴۲۴۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إِيَّاكَ وَاللَّجَاجِيَّةَ؛ فَإِنَّ أَوْلَهَا جَهْلٌ وَأَخْرَهَا نَدَامَةٌ؛ از لجبازی پرهیز، که آغازش نادانی و انجامش پشیمانی است. تحف العقول، ص ۱۴

حدیث ۴۲۴۸

عَلَيْكَ بِالْأَحْدَاثِ فَإِنَّهُمْ اسْرَعُوا إِلَى كُلِّ خَيْرٍ؛ نوجوانان را در یاب، که این گروه در پذیرش هر خوبی، بیشتر شتاب می‌کنند. (الکافی، ج ۸، ص ۹۳)

حدیث ۴۲۴۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم): هیچ مرد مسلمانی نیست که نگاهش به زیبایی‌های زنی بیفتد و چشم خود را فرواندازد، مگر این که خداوند برای او عبادتی پیش آورد که شیرینی آن را در دل خویش بیابد. (الترغیب و التذہیب ۲/۳۴/۳)

حدیث ۴۲۵۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم): نگاه کردن یکی از تیره‌های زهرآلود ابلیس است، پس، هر که از ترس خدا چشم خود را (از نامحرم) فرو بندد خداوند به او ایمانی عطا فرماید که حلاوت آن را در دلش بیابد. (البحار ۳۴/۳۸/۱۰۴)

حدیث ۴۲۵۱

امام علی (سلام الله علیه): هر که چشم خود را پائین اندازد، تأسف کمتر خورد و از نابودی در امان ماند. (غررالحکم ۹۱۲۵)

حدیث ۴۲۵۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم): چشمان خود را از حرام فروبندید تا شگفتی‌ها ببینید. (البحار ۵۲/۴۱/۱۰۴)

حدیث ۴۲۵۳

امام علی (سلام الله علیه): هرگاه چشم شهوت بین باشد، دیده‌ی عاقبت بینی دل کور شود. (غررالحکم ۴۰۶۳)

حدیث ۴۲۵۴

امام علی (سلام الله علیه): چشم‌ها دام‌های شیطانند. (غررالحکم ۹۵۰)

حدیث ۴۲۵۵

امام حسین علیه السلام فرمودند: إِنَّ حَوَائِجَ النَّاسِ إِلَيْكُمْ مِنْ نِعَمِ اللَّهِ عَلَيْكُمْ فَلَا تَمَلُّوا النَّعَمَ؛ نیاز مردم به شما از نعمتهای خدا بر شما است، از این نعمت افسرده و بیزار نباشید. بحار الأنوار، ج ۷۴، ص ۲۰۵

حدیث ۴۲۵۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: طُوبَى لِمَنْ تَرَكَ شَهْوَةً حَاضِرَةً لِمَوْعِدٍ لَمْ يَرَهُ؛ خوشا آن که شهوتِ آماده‌ای را به خاطر پاداش وعده داده شده‌ای که آن را ندیده است، رها کند. (الخصال، ص ۳)

حدیث ۴۲۵۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إِذَا فَسَدَتِ النَّيَّةُ وَقَعَتِ الْبَلِيَّةُ؛ هر گاه نیت فاسد شود، بلا و گرفتاری پیش می‌آید. (غررالحکم، ح ۴۰۲۱)

حدیث ۴۲۵۸

امام سجاد (علیه السلام) فرمودند: مَنْ قَنَعَ بِمَا قَسَمَ اللَّهُ لَهُ فَهُوَ مِنْ أَعْنَى النَّاسِ؛ هر که به قسمتی که خدایش داده قانع باشد، همو، بی‌نیازترین مردم است. (الأمالی، مفید، ص ۱۸۴)

حدیث ۴۲۵۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ثُبَاتُ الدُّوَلِ بِإِقَامَةِ سُنَنِ الْعَدْلِ؛ پایداری دولتها به برپا داشتن راه و رسم دادگری است. (غررالحکم و دررالکلم، ح ۴۷۱۵)

حدیث ۴۲۶۰

امام مهدی (عجل الله تعالی فرجه) فرمودند: أَفْلِعْمَلِ كُلِّ امْرِئٍ مِنْكُمْ مَا يَقْرُبُ بِهِ مِنْ مَحَبَّتِنَا؛ هر یک از شما باید کاری کند که به سبب آن به محبت ما نزدیک شود. (بحار الأنوار، ج ۵۳، ص ۱۷۶)

حدیث ۴۲۶۱

امام صادق علیه السلام فرمودند: شیعیان ما را در سه چیز بیازمایید: در مواظبت بر اوقات نمازها، در نگهداری اسرارشان از دشمنان ما و در همدردی و کمک مالی به برادرانشان. میزان الحکمه، باب صفات شیعه

حدیث ۴۲۶۲

امام علی علیه السلام فرمودند: خَلَيْكَ بِالْآخِرَةِ تَأْتِيكَ الدُّنْيَا صَاغِرَةً؛ در کار آخرت باش تا دنیا ذلیلانه به تو رو آورد (غررالحکم و دررالکلم، ح ۶۰۸۰)

حدیث ۴۲۶۳

إِنَّ الْجَاهِلَ مَنْ عَصَى اللَّهَ وَإِنْ كَانَ جَمِيلَ الْمَنْظَرِ عَظِيمِ الْخَطَرِ؛ نادان کسی است که خدا را نافرمانی کند هر چند خوش‌سینما و بلندپایه باشد. (بحار الأنوار، ج ۱، ص ۱۶۰)

حدیث ۴۲۶۴

پیامبر صلی الله علیه وآله فرمودند: أَفْضَلُ الْهَجْرَةِ أَنْ تَهْجَرَ مَا كَرِهَ اللَّهُ؛ برترین هجرت، هجرت از چیزی است که خدا آن را خوش ندارد. میزان الحکمة، ح ۲۱۰۶۰

حدیث ۴۲۶۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: فِي تَقَلُّبِ الْأَحْوَالِ عُلِمَ جَوَاهِرُ الرَّجَالِ؛ در فراز و نشیبهای روزگار، گوهر مردان شناخته می شود. نهج البلاغه، حکمت ۲۰۸

حدیث ۴۲۶۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: خَيْرُ إِخْوَانِكَ مَنْ دَعَاكَ إِلَى صِدْقِ الْمَقَالِ بِصِدْقِ مَقَالِهِ وَنَدَبَكَ إِلَى أَفْضَلِ الْأَعْمَالِ بِحُسْنِ أَعْمَالِهِ؛ بهترین دوستانت، کسی است که با راستگویی اش تو را به راستگویی دعوت کند و با اعمال نیک خود، تو را به انجام اعمال خوب برانگیزد. غررالحکم، ح ۵۰۲۲

حدیث ۴۲۶۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إِعْلَمِي أَنَّ الشَّابَّ الْحَسَنَ الْخُلُقِ مِفْتَاحٌ لِلْخَيْرِ، مِغْلَاقٌ لِلشَّرِّ وَإِنَّ الشَّابَّ الشَّحِيحَ الْخُلُقِ مِغْلَاقٌ لِلْخَيْرِ مِفْتَاحٌ لِلشَّرِّ؛ بدان که جوان خوش اخلاق، کلید خوبی ها و قفل بدی هاست و جوان بد اخلاق، قفل خوبی ها و کلید بدی هاست. امالی طوسی، ص ۳۰۲، ح ۵۹۸

حدیث ۴۲۶۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه وآله): فرمودند: مَنْ اشْتَقَ إِلَى الْجَنَّةِ سَارَعَ إِلَى الْخَيْرَاتِ؛ هر که مشتاق بهشت است به سوی نیکی ها می شتابد. مکارم الأخلاق، ص ۴۴۷

حدیث ۴۲۶۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إِنَّ الْحَقَّ لَا يَعْرِفُ بِالرَّجَالِ؛ اِعْرِفِ الْحَقَّ، تَعْرِفْ أَهْلَهُ؛ حق با شخصیتها شناخته نمیشود؛ حق را بشناس تا اهل آن را بشناسی. روضة الواعظین، ص ۳۱

حدیث ۴۲۷۰

امام جواد (علیه السلام) فرمودند: اِعْلَمِ أَنَّكَ لَنْ تَخْلُوَ مِنْ عَيْنِ اللَّهِ، فَانظُرْ كَيْفَ تَكُونُ؛ بدان که از دید خداوند پنهان نیستی، پس بنگر چگونه ای. تحف العقول، ص ۴۵۵

حدیث ۴۲۷۱

امام جواد (علیه السلام) فرمودند: الْأَيَّامُ تَهْتِكُ لَكَ الْأَمْرَ عَنِ الْأَسْرَارِ الْكَامِنَةِ؛ روزگار رازهای نهان را بر تو آشکار می کند. بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۳۶۵

حدیث ۴۲۷۲

امام جواد (علیه السلام) فرمودند: **إِظْهَارُ الشَّيْءِ قَبْلَ أَنْ يُسْتَحْكَمَ مَفْسَدَةٌ لَهُ؛** آشکار کردن چیزی پیش از استوار شدن، مای؟ تباهی آن است. تحف العقول، ص ۴۵۷

حدیث ۴۲۷۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **الزُّهْدُ فِي الدُّنْيَا الرَّاحَةُ الْعُظْمَى؛** بی رغبتی به دنیا، بزرگ‌ترین آسایش است. غررالحکم و دررالکلم، ح ۱۳۱۶

حدیث ۴۲۷۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **إِنَّمَا يُحِبُّكَ مَنْ لَا يَتَمَلَّقُكَ، وَيُتِنِّي عَلَيْكَ مَنْ لَا يُسْمِعُكَ؛** دوستدار حقیقی تو کسی است که از تو چاپلوسی نمی‌کند و ستایشگر واقعی تو آنکه تو را از [ستایشهایش دربار؟ تو] باخبر نمی‌کند. غررالحکم و دررالکلم، ح ۷۱۱۹

حدیث ۴۲۷۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: **بَادِرُوا أَحْدَاثَكُمْ بِالْحَدِيثِ قَبْلَ أَنْ تَسْبِقَكُمْ الْمُرَجَّةُ؛** به آموختن حدیث (معارف دینی) به جوانانتان، پیش از آن که منحرفین آنان را گمراه سازند، اقدام نمایید. تهذیب الأحکام، ج ۸، ص ۱۱۱، ح ۳۸۱

حدیث ۴۲۷۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **الْجَهْلُ مُمِيتُ الْأَحْيَاءِ وَ الْمُخْلَدُ الشَّقَاءِ؛** نادانی، مایه مرگ زندگان و دوام بدبختی است. (غررالحکم، ح ۱۴۶۴)

حدیث ۴۲۷۷

امام هادی (علیه السلام) فرمودند: **أَذْكَرُ حَسْرَاتِ التَّفْرِيطِ بِأَخْذِ تَقْدِيمِ الْحَزْمِ؛** با مقدم داشتن دوران‌دیشی، حسرت کوتاهیها را به یاد آور. (بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۳۷۰)

حدیث ۴۲۷۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **إِنَّمَا الْعَاقِلُ مَنْ وَعَظَتْهُ التَّجَارِبُ؛** خردمند، کسی است که تجربه‌ها پندش دهد. کنزالفوائد، ص ۸۷

حدیث ۴۲۷۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **سُوِّسُوا إِيمَانَكُمْ بِالصَّدَقَةِ وَ حَصَّنُوا أَمْوَالَكُمْ بِالزَّكَاةِ وَ ادْفَعُوا أَمْوَاجَ الْبَلَاءِ بِالِدُّعَاءِ؛** ایمان خود را با صدقه دادن و اموالتان را با زکات دادن نگاه دارید، و امواج بلا را با دعا از خود برانید. (نهج البلاغه، حکمت ۱۴۶)

حدیث ۴۲۸۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إِنَّ بَشَرَ الْمُؤْمِنِ فِي وَجْهِهِ ، وَقُوَّتَهُ فِي دِينِهِ وَحُزْنَهُ فِي قَلْبِهِ شَادِي مُؤْمِنٍ فِي چهره اوست ، قدرت وی در دینش، و اندوه او در دلش است. (میزان الحکمه، ح ۱۷۲۱)

حدیث ۴۲۸۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: كُلُّكُمْ رَاعٍ وَكُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ؛ همه شما سرپرست و مسئول هستید و درباره زیردستانتان باز خواست می شوید. (جامع الاخبار، ص ۱۱۹)

حدیث ۴۲۸۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لَا يُونِسَ نَكَ الْإِلَاحُ وَالْحَقُّ وَلَا يُوْحَشَنَّكَ إِلَّا الْبَاطِلُ؛ مبادا جز حق، با تو انس بگیرد و جز باطل، از تو بهراسد. (نهج البلاغه، از خطبه ۱۳۰)

حدیث ۴۲۸۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَطْيَبُ الْعَيْشِ الْقَنَاعَةُ؛ خوش ترین زندگی، زندگی با قناعت است. (غررالحکم، ح ۲۹۱۸)

حدیث ۴۲۸۴

حضرت رسول (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أَوْسَعُوا لِلشَّبَابِ فِي الْمَجْلِسِ وَ أَفْهَمُوهُمْ الْحَدِيثَ فَإِنَّهُمْ الْخُلُوفُ وَ أَهْلُ الْحَدِيثِ؛ برای جوانان در مجالس جای باز کنید، و امور نو و جدید را به آنان تفهیم کنید، چرا که این گروه جایگزین شما و درگیر مسائل جدید خواهند شد. (الفردوس، ج ۱، ص ۹۸، ح ۳۲۰)

حدیث ۴۲۸۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لَا تَسْتَبُوا النَّاسَ فَتَكْتَسِبُوا الْعِدَاوَةَ بَيْنَهُمْ؛ به مردم ناسزا نگوئید، که با این کار در میان آنها دشمن پیدا می کنید. (کافی، ج ۲، ص ۳۶۰ ح ۳)

حدیث ۴۲۸۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن كَمَالِ السَّعَادَةِ السَّعِيُّ فِي صِلَاحِ الْجُمْهُورِ؛ کوشش در راه اصلاح توده مردم، از کمال خوشبختی است. (غررالحکم، ح ۹۳۶۱)

حدیث ۴۲۸۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لَيْسَ مَنَّا مَنْ عَشَّ مُسْلِمًا أَوْ ضَرَّهُ أَوْ مَآكَرَهُ؛ از ما نیست کسی که با مسلمانی تقلب کند، یا به او ضرر رساند و یا با وی حيله نماید. (نهج الفصاحه، ح ۲۴۱۴)

حدیث ۴۲۸۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لَا تَصْفُو الْخِلَّةَ مَعَ غَيْرِ أَدِيبٍ؛ دوستی با شخص بی ادب، صمیمانه نخواهد شد. (بحار الأنوار، ج ۶۷، ص ۴۰۰، ح ۷۳)

حدیث ۴۲۸۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَنْ رَضِيَ بِمَا رَزَقَهُ اللَّهُ قَرَّتْ عَيْنُهُ؛ هر که به آنچه خداوند روزیش کرده راضی باشد، خوش و خرم بماند. (امالی طوسی، ص ۲۲۵، ح ۳۹۳)

حدیث ۴۲۹۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ عَبْدٌ لَا يَأْمَنُ جَارُهُ بِوَأَيْقَهُ؛ بنده ای که همسایه اش از شر او در امان نباشد، وارد بهشت نمی شود. (مستدرک الوسائل، ج ۸، ص ۴۲۵)

حدیث ۴۲۹۱

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند: اللِّسَانُ سَبْعٌ إِنْ حُلِّيَ عَنْهُ عَقَرَ؛ زبان تربیت نشده، درنده ای است که اگر رهایش کنی می گزد. (نهج البلاغه، حکمت ۶۰)

حدیث ۴۲۹۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَنْ كَشَفَ عَوْرَةَ أَخِيهِ الْمُسْلِمِ كَشَفَ اللَّهُ عَوْرَتَهُ حَتَّى يَفْضَحَهُ بِهَا فِي بَيْتِهِ؛ هر کس عیب و زشتی برادر مسلمان خود را فاش کند، خداوند زشتی او را آشکار سازد، تاجایی که او را در درون خانه اش رسوا سازد. (الترغیب والترهیب، ج ۲، ص ۲۳۹، ح ۹)

حدیث ۴۲۹۳

الصَّدَقَةُ دَوَاءٌ مُنْجِحٌ وَأَعْمَالُ الْعِبَادِ فِي عَاجِلِهِمْ نُصَبُ أَعْيُنِهِمْ فِي آجَالِهِمْ؛ صدقه دادن دارویی ثمر بخش است، و کردار بندگان در دنیا، فردا در پیش روی آنان جلوه گر است. (کافی، ج ۵، ص ۱۲۵، ح ۷)

حدیث ۴۲۹۴

امام هادی (علیه السلام) فرمودند: إِنَّ الْحَرَامَ لَا يَنْمِي وَانْ نَمِيَ لَا يَبَارِكُ لَهُ فِيهِ وَ مَا أَنْفَقَهُ لَمْ يُؤْجَرْ عَلَيْهِ وَ مَا خَلَّفَهُ كَانَ زَادَهُ إِلَى النَّارِ؛ به راستی که حرام، افزایش نمی یابد و اگر افزایش یابد، برکتی ندارد و اگر انفاق شود، پاداشی ندارد و اگر بماند، توشه ای به سوی آتش خواهد بود. (کافی، ج ۵، ص ۱۲۵، ح ۷)

حدیث ۴۲۹۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ يُبْغِضُ الْظَلُومَ؛ به راستی که خداوند عزوجل ثروتمند ستمگر را دشمن می دارد. (جهاد با نفس، ح ۷۳۸)

حدیث ۴۲۹۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنْ لَمْ يَصْلِحْ نَفْسَهُ لَمْ يَصْلِحْ غَيْرَهُ؛ هر کس خودش را اصلاح نکند، نمی‌تواند دیگران را اصلاح نماید. (غرر الحکم، ح ۸۹۹۰)

حدیث ۴۲۹۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: خَمْسٌ مِنْ سُنَنِ الْمُرْسَلِينَ: الْحَيَاءُ وَالْحِلْمُ وَالْحِجَامَةُ وَالسُّوَاكُ وَالتَّعَطُّرُ؛ پنج چیز از سنت پیامبران است: حیا، بردباری، حجامت کردن، و مسواک و عطر زدن. (نهج الفصاحه، ح ۱۴۶۳)

حدیث ۴۲۹۸

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: مَا مِنْ عِبَادَةٍ أَفْضَلَ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ عِفَّةِ بَطْنٍ وَفَرَجٍ؛ هیچ عبادتی در نزد خدا برتر از ترک شهوات شکم و فرج نیست. (جهاد با نفس، ح ۲۰۵)

حدیث ۴۲۹۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: النَّاسُ إِخْوَانٌ فَمَنْ كَانَتْ أَخْوَاتُهُ فِي غَيْرِ ذَاتِ اللَّهِ فَهِيَ عِدَاؤُهُ؛ مردم برادرند، اما آن که برادری اش برای خدا نباشد، برادری وی، دشمنی است. (بحار الأنوار، ج ۷۴، ص ۱۶۵، ح ۲۹)

حدیث ۴۳۰۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: خَيْرُ الْكَلَامِ مَا دَلَّ وَجَلَّ وَقَلَّ وَلَمْ يَمَلْ؛ بهترین سخن، آن است که قابل فهم و روشن و کوتاه باشد و خستگی نیاورد. (انوار العلویه، ص ۴۸۹)

حدیث ۴۳۰۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إِنَّ الرَّجُلَ لَيَحْرَمُ الرِّزْقَ بِالذَّنْبِ يَصِيئُهُ؛ آدمی، با گناهی که می‌کند، از روزی محروم می‌شود. (الأمالی، طوسی، ص ۵۲۸)

حدیث ۴۳۰۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: كَثْرَةُ الْمِزَاحِ تُذْهِبُ الْبِهَاءَ وَتُوجِبُ الشَّحْنَاءَ؛ شوخی زیاد، ارج و احترام را می‌برد و موجب دشمنی می‌شود. (غرر الحکم، ح ۷۱۲۶)

حدیث ۴۳۰۳

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: إِنَّ شِيعَتَنَا مَنْ سَلِمَتْ قُلُوبُهُمْ مِنْ كُلِّ غِشٍّ وَغِلٍّ وَدَغَلٍ؛ بی‌گمان شیعیان ما، دل‌هایشان از هر خیانت، کینه، و فریبکاری پاک است. (بحار الأنوار، ج ۶۸، ص ۱۵۶)

حدیث ۴۳۰۴

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند: الْبِرْكَهُ فِي مَالٍ مَنْ آتَى الزَّكَاةَ وَوَأَسَى الْمُؤْمِنِينَ وَوَصَلَ الْأَقْرَبِينَ؛ برکت در مال کسی است که زکات بپردازد، به مؤمنان مدد و یاری رساند و به خویشاوندان کمک نماید. (تحف العقول، ص ۱۷۲)

حدیث ۴۳۰۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: قَلِيلُ الْحَقِّ يَدْفَعُ كَثِيرَ الْبَاطِلِ كَمَا أَنَّ الْقَلِيلَ مِنَ النَّارِ يَحْرِقُ كَثِيرَ الْحَطَبِ؛ اندکی حق، بسیاری باطل را نابود می کند، همچنان که اندکی آتش، هیزم‌های فراوانی را می سوزاند. (غررالحکم، ح ۶۷۳۵)

حدیث ۴۳۰۶

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لَا تَخْتَلِفُوا، فَإِنَّ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ اخْتَلَفُوا فَهَلَكُوا؛ باهم اختلاف نکنید، که پیشینیان شما دچار اختلاف شدند و نابود گشتند. (کنز العمال، ح ۸۹۴)

حدیث ۴۳۰۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: فَازَ مَنْ أَصْلَحَ عَمَلَ يَوْمِهِ وَاسْتَدْرَكَ فَوَارِطَ أَمْسِهِ؛ رستگار شد آن که کار امروزش را سامان داد و کوتاهی‌های دیروزش را جبران کرد. (مستدرک الوسائل، ج ۱۲، ص ۱۵۱)

حدیث ۴۳۰۸

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إِنَّ الْإِخْتِلَافَ وَالتَّنَازُعَ وَالتَّشْبُطَ مِنْ أَمْرِ الْعِجْزِ وَالضَّعْفِ وَهُوَ مِمَّا لَا يَجِبُهُ اللَّهُ وَلَا يُعْطَى عَلَيْهِ النَّصْرَ وَالظَّفَرَ؛ اختلاف و کشمکش و توقف و فروماندن از کاری، از ناتوانی و سستی است و خداوند نه آن را دوست دارد و نه با آن یاری و پیروزی می دهد. (بحار الانوار، ج ۲۰، ص ۱۲۶، ح ۵۰)

حدیث ۴۳۰۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اللَّهُ فِي عَوْنِ الْمُؤْمِنِ، مَا دَامَ الْمُؤْمِنُ فِي عَوْنِ أَخِيهِ؛ خداوند در پی یاری مومن است، تا وقتی که مومن در پی یاری برادر خویش است. (بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۳۲۲)

حدیث ۴۳۱۰

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: اسْتَشِيرَ فِي أَمْرِكَ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ اللَّهَ؛ در کار خود، [فقط] با کسانی مشورت کن که از خدا می ترسند. (تحف العقول، ص ۲۹۳)

حدیث ۴۳۱۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: بُكَاءُ الْعَبْدِ مِنَ خَشْيَةِ اللَّهِ يَمْحُصُ ذُنُوبَهُ؛ گریستن بنده از خوف خدا، گناهانش را از میان می برد. (غررالحکم و دررالکلم، ح ۴۴۳۲)

حدیث ۴۳۱۲

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: **الْصَّدَقَةُ عَلَى الْقَرَابَةِ صَدَقَةٌ وَصِلَةٌ؛** صدقه دادن به خویشاوندان، هم صدقه است و هم صله رحم. (مسند احمد، ج ۴، ص ۱۷)

حدیث ۴۳۱۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: **أَلْعَالِمُ بِزَمَانِهِ لَا تَهْجُمُ عَلَيْهِ اللَّوَابِسُ؛** کسی که به اوضاع زمان خود آگاه باشد، گرفتار هجوم اشتباهات نمی شود. (تحف العقول، ص ۳۵۶)

حدیث ۴۳۱۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **مَنْ لَمْ يَصْلِحْ نَفْسَهُ لَمْ يَصْلِحْ غَيْرَهُ؛** هر کس خودش را اصلاح نکند، نمی تواند دیگران را اصلاح نماید. (غررالحکم، ح ۱۸۹۰)

حدیث ۴۳۱۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: **مَنْ عَيَّرَ أَخَاهُ بِذَنْبٍ لَمْ يَمُتْ حَتَّى يَعْمَلَهُ؛** هر کس برادر [دینی] خود را به گناهی سرزنش کند، نمیرد، مگر آن که مرتکب آن شود. (نهج الفصاحه، ح ۲۹۲۰)

حدیث ۴۳۱۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: **رَأْسُ الْحِكْمَةِ مَخَافَةُ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ؛** ترس از خدای عزوجل سر حکمت و دانایی است. (جهاد با نفس، ح ۱۱۹)

حدیث ۴۳۱۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **عَضُّ الطَّرْفِ مِّنْ أَفْضَلِ الْوَرَعِ؛** پرهیز از نگاه ناروا، برترین پرهیزگاری است. (عیون الحکم والمواعظ، ح ۵۸۸۲)

حدیث ۴۳۱۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **كَثْرَةُ الدِّينِ تُصَيِّرُ الصَّادِقَ كَاذِبًا وَ الْمُنْجِزَ مُخْلِفاً؛** بدهی بسیار، راستگو را دروغگو و خوش قول را بدقول می گرداند. (غررالحکم، ج ۴، ص ۵۹۲، ح ۷۱۰۵)

حدیث ۴۳۱۹

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: **الْبَطَالَةُ تُقْسِي الْقَلْبَ؛** بیکاری، دل را سخت می کند. (مسند الشهاب، ج ۱، ص ۱۸۸)

حدیث ۴۳۲۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **إِيَّاكَ وَالْهَيْدَرَ فَمَنْ كَثُرَ كَلَامُهُ كَثُرَتْ آثَامُهُ؛** زنه‌ار از پُرگویی ؛ زیرا هر که پُرگو باشد ، گناهانش بسیار شود. (غررالحکم و دررالکلم، ح ۲۶۳۷)

حدیث ۴۳۲۱

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: **تَزِينُ لِلَّهِ بِالصَّدَقِ فِي الْأَعْمَالِ؛** با راست کرداری، خود را برای خدا بیارای. (تحف العقول، ص ۲۸۵)

حدیث ۴۳۲۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **إِنَّ حَيْدِئَنَا يُحْيِي الْقُلُوبَ؛** به راستی که حدیث ما (اهل بیت) دلها را زنده می‌کند. (بحار الأنوار، ج ۲، ص ۱۴۴)

حدیث ۴۳۲۳

لَا تَصْفُو الْخِلَّةَ مَعَ غَيْرِ أَدِيبٍ؛ دوستی با شخص بی ادب ، صمیمانه نخواهد شد. (بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۸، ح ۶۳).

حدیث ۴۳۲۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **مَنْ اتَّقَى اللَّهَ أَحَبَّهُ النَّاسُ؛** هر کس تقوای الهی پیشه کند، مردم او را دوست خواهند داشت. (کشف الغمه، ج ۳، ص ۱۳۹)

حدیث ۴۳۲۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **إِنَّ النَّاسَ إِلَى صَالِحِ الْأَدَبِ أَحْوَجُ مِنْهُمْ إِلَى الْفِضَّةِ وَالذَّهَبِ؛** مردم، به ادب (فرهنگ و تربیت) درست ، نیازمندترند، تا به طلا و نقره. (مکارم الأخلاق، ص ۱۷)

حدیث ۴۳۲۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: **إِنَّ الْبَلَاءَ لِلظَّالِمِ أَدَبٌ وَ لِلْمُؤْمِنِ إِمْتِحَانٌ وَ لِلنَّبِيِّاءِ دَرَجَةٌ وَ لِلأَوْلِيَاءِ كَرَامَةٌ؛** بلا برای ظالم مایه ادب، برای مؤمن آزمایش و برای اولیا بزرگواری است. (بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۱۲۷، ح ۹)

حدیث ۴۳۲۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **الْكَيْسُ صَدِيقُ الْحَقِّ وَ عَدُوُّهُ الْبَاطِلُ؛** انسان زیرک، دوستش حق است و دشمنش باطل. (غررالحکم، ح ۱۵۲۴)

حدیث ۴۳۲۸

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: جَمَاعُ التَّقْوَى فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ؛ عصاره تقوا در این گفته خداوند آمده است: خداوند به عدالت و نیکی فرمان می‌دهد. (کافی، ج ۲، ص ۸۲، ح ۴)

حدیث ۴۳۲۹

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إِنَّا أَمَرْنَا مَعَاشِرَ الْأَنْبِيَاءِ بِمُيَادَارَةِ النَّاسِ، كَمَا أَمَرْنَا بِإِقَامَةِ الْفَرَائِضِ؛ ما پیامبران، همان گونه که به برپا داشتن واجبات مأمور شده‌ایم، به مدارا کردن با مردم نیز مأمور شده‌ایم. (ارشاد القلوب، ج ۱، ص ۱۱۵)

حدیث ۴۳۳۰

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: الْمَوْمِنُ بِيَدًا بِالسَّلَامِ وَالْمُنَافِقُ يَقُولُ: حَتَّى يَبْدَأَ بِي؛ مؤمن ابتدا سلام می‌کند و منافق منتظر سلام دیگران است (کنز العمال، ح ۷۷۸)

حدیث ۴۳۳۱

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: رَأْسُ الْعَقْلِ بَعْدَ الْإِيمَانِ بِاللَّهِ مُيَادَارَةُ النَّاسِ فِي غَيْرِ تَرْكِ حَقٍّ؛ کمال عقل پس از ایمان به خدا، مدارا کردن با مردم است به شرط آن که حق، ترک نشود. (تحف العقول، ص ۴۲)

حدیث ۴۳۳۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: جَمْعُ خَيْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فِي كِتْمَانِ السَّرِّ وَمُصَادَقَةِ الْأَخْيَارِ، وَجَمْعُ الشَّرِّ فِي الْإِذَاعَةِ وَمُؤَاخَاةِ الْأَشْرَارِ؛ همه خیر دنیا و آخرت در رازداری و هم‌نشینی با نیکان است و همه شر در افشای اسرار و دوستی با اشرار است. (بحار الأنوار، ج ۷۴، ص ۱۷۸، ح ۱۷)

حدیث ۴۳۳۳

حضرت محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إِنَّ اللَّهَ يَحِبُّ الْمُلْحِينَ فِي الدُّعَاءِ؛ خداوند اصرار کنندگان در دعا را دوست دارد. (بحار الأنوار، ج ۹۳، ص ۳۷۸)

حدیث ۴۳۳۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَفْضَلُ النَّاسِ عَقْلًا أَحْسَنُهُمْ تَقْدِيرًا لِمَعَاشِهِ وَأَشَدَّهُمْ اهْتِمَامًا بِاصْلَاحِ مَعَادِهِ؛ عاقل ترین مردم کسی است که بهتر بتواند امور زندگی اش را برنامه ریزی کند و برای اصلاح آخرتش بیشتر همت نماید. (غررالحکم، ح ۳۳۴۰)

حدیث ۴۳۳۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَنْ لَمْ يَمْلِكْ غَضَبَهُ لَمْ يَمْلِكْ عَقْلَهُ؛ هر آن که بر غضب خود چیره نشود، بر عقل خود اختیاری ندارد. (کافی، ج ۲، ص ۳۰۳)

حدیث ۴۳۳۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: **مَعْلَمُ أَنَّ الصُّدُقَ مُبَارَكٌ وَ الْكُذْبَ مَشْوُومٌ**؛ بدان که راستگویی، پر برکت است و دروغگویی، شوم. (تحف العقول، ص ۱۴).

حدیث ۴۳۳۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **فِي سَعَةِ الْأَخْلَاقِ كُنُوزُ الْأَرْزَاقِ**؛ گنج‌های روزی در وسعت اخلاق نهفته است. (کافی، ج ۸، ص ۲۳)

حدیث ۴۳۳۸

شَرُّ النَّاسِ مَنْ لَا يَعْفُو عَنِ الزَّلَّةِ وَلَا يَسْتُرُ الْعَوْرَةَ؛ بدترین مردم کسی است که خطا را نمی بخشد و عیب (دیگران) را نمی پوشاند. (غررالحکم، ج ۴، ص ۱۷۵، ح ۵۷۳۴)

حدیث ۴۳۳۹

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: **أَمَّا عَلَامَةُ التَّيَّابِ فَأَرْبَعَةٌ: النَّصِيحَةُ لِلَّهِ فِي عَمَلِهِ وَ تَرْكُ الْبَاطِلِ وَ لُزُومُ الْحَقِّ وَ الْحِرْصُ عَلَى الْخَيْرِ**؛ نشانه توبه کننده چهار است: عمل خالصانه برای خدا، رها کردن باطل، پایبندی به حق و حریص بودن بر کار خیر. (تحف العقول، ص ۲۰).

حدیث ۴۳۴۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: **حُسْنُ الظَّنِّ بِاللَّهِ أَنْ لَا تَرْجُو إِلَّا اللَّهَ وَ لَا تَخَافُ إِلَّا ذَنْبَكَ**؛ گمان نیکو به خدا داشتن این است که امید به هیچکس جز او نداشته باشی و از هیچ چیز جز گناهت نترسی. (جهاد با نفس، ح ۱۴۳)

حدیث ۴۳۴۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **مَنْ رُزِقَ الدِّينَ فَقَدْ رُزِقَ خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ**؛ هر کس دین روزی او شود، براستی خیر دنیا و آخرت روزی او شده است. (غررالحکم، ح ۸۵۲۳)

حدیث ۴۳۴۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **النَّاسُ كُلُّهُمْ أَحْرَاؤُ وَ لَكِنَّ اللَّهَ خَوَّلَ بَعْضَكُمْ بَعْضًا**؛ مردم همگی آزادند، ولی خداوند بعضی را سرپرست بعضی دیگر قرار داده است. (امالی شیخ صدوق، ص ۵۳۱، ح ۷۱۸)

حدیث ۴۳۴۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: **لَا يَسْتَيْقِنُ الْقَلْبُ أَنَّ الْحَقَّ بَاطِلٌ أَبَدًا وَ لَا يَسْتَيْقِنُ أَنَّ الْبَاطِلَ حَقٌّ أَبَدًا**؛ هرگز دل به باطل بودن حق و به حق بودن باطل یقین نمی کند. (تفسیر العیاشی، ج ۲، ص ۵۳، ح ۳۹)

حدیث ۴۳۴۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: رَأْسُ الْعِلْمِ التَّمْيِيزُ بَيْنَ الْأَخْلَاقِ وَإِظْهَارُ مَحْمُودِهَا وَقَمْعُ مَذْمُومِهَا؛ بالاترین درجه دانایی، تشخیص اخلاق (خوب و بد) از یکدیگر و آشکار کردن اخلاق پسندیده و سرکوب اخلاق ناپسند است. (غررالحکم، ح ۵۲۶۷)

حدیث ۴۳۴۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أَحِبُّو الْمَعْرُوفَ وَ أَهْلَهُ فَوَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ إِنَّ الْبَرَكَهَ وَالْعَافِيَةَ مَعَهُمَا نِيكِي وَ نِيكُوكَارَانَ رَا دُوسْت بَدَارِيد. سوگند به آن که جانم به دست اوست، برکت و تندرستی، با نیکی و نیکوکاران است. (کنز العمال، ح ۱۵۹۷۴)

حدیث ۴۳۴۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إِخْتَبِرُوا النَّاسَ بِأَخْدَانِهِمْ فَإِنَّ الرَّجُلَ يَخَادِنُ مَنْ يَعِجُّهُ مَرْدَمٌ رَا از دوستانشان بشناسید، زیرا انسان با کسی رفاقت می کند که او را می پسندد. (تحف العقول، ص ۲۱۴)

حدیث ۴۳۴۷

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: كَلُوا جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا فَإِنَّ الْبَرَكَهَ مَعَ الْجَمَاعَةِ بِأَمَّا غَدَا بَخُورِيد وَ پراکنده نباشید، که برکت با جماعت است. (بحار الأنوار، ج ۶۶، ص ۳۴۹)

حدیث ۴۳۴۸

امام هادی (علیه السلام) فرمودند: أَلْتَبَسُ فِي الدُّنْيَا بِالْأَمْوَالِ وَ فِي الْآخِرَةِ بِالْأَعْمَالِ اِعْتَبَارِ مَرْدَمٌ دَر دُنْيَا بَه مَالِ اسْت وَ دَر آخِرْت بَه عَمَل. (بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۳۶۸، ح ۳)

حدیث ۴۳۴۹

حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها) فرمودند: فَفَرَضَ اللَّهُ الْإِيمَانَ تَطْهِيرًا مِنَ الشَّرْكِ... وَ الْعَدْلَ تَسْكِينًا لِلْقُلُوبِ خَدَاوَنَد اِیْمَانِ رَا بَرای پاکی از شرک... و عدل و داد را برای آرامش دل‌ها واجب نمود. (من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۵۶۸)

حدیث ۴۳۵۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: عَوَّدَ نَفْسَكَ الْجَمِيلَ فَبَاعْتِيادِكَ إِيَّاهُ يَعُودُ لَذِيذًا خُودْت رَا بَه كَارِهَائِ زِيْبَا عَادَت بَدَه كَه اِگَر بَه أَنَهَا عَادَت كُنِي، بَرَايْت لَذْت بَخْش مِي شُونَد. (شرح نهج البلاغه، ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص ۲۶۶، ح ۹۲)

حدیث ۴۳۵۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: رَأْسُ الْعِلْمِ التَّمْيِيزُ بَيْنَ الْأَخْلَاقِ وَإِظْهَارُ مَحْمُودِهَا وَقَمْعُ مَذْمُومِهَا بِالْأَتْرِينِ دَرَجَه دَانَائِي، تَشْخِیصِ اِخْلَاقِ از یکدیگر و آشکار کردن اخلاق پسندیده و سرکوب اخلاق ناپسند است. (غررالحکم، ح ۵۲۶۷)

حدیث ۴۳۵۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: حَسَنُ خُلُقِكَ يَخَفِّفُ اللَّهُ حِسَابَكَ اخلاقت را خوب کن تا خداوند حسابت را آسان گرداند. (امالی صدوق، ص ۲۷۸)

حدیث ۴۳۵۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: بِسْمِ اللَّهِ شِفَاءٌ مِنْ كُلِّ دَاءٍ وَعَوْنٌ لِكُلِّ دَوَاءٍ بِسْمِ اللَّهِ، شفای هر دردی و یاری کننده هر دارویی است. (عیون أخبار الرضا علیه السلام، ج ۲)

حدیث ۴۳۵۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: عِنْدَ فَسَادِ النَّبِيِّ تَرْتَفِعُ الْبِرْكَةُ هر گاه نیت‌ها فاسد باشد، برکت از میان می رود. (غررالحکم، ح ۶۲۲۸)

حدیث ۴۳۵۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنْ اِقْتَصَرَ عَلَى بُلْعَةِ الْكُفَّافِ فَقَدِ انْتَضَمَ الرَّاحِيَةُ وَتَبَوَّأَ خَفْضَ الدَّعِيَةِ هر کس به اندازه‌ای که او را کفایت می کند، قناعت کند، به آسایش و نظم می رسد و در آسودگی و رفاه منزل می گیرد. (نهج البلاغه، حکمت ۳۷۱)

حدیث ۴۳۵۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَصْلُ الْعَقْلِ الْقُدْرَةُ وَتَمَرَتُهَا الشُّرُورُ. ریشه عقل، قدرت است و میوه آن شادی. (بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۷، ح ۵۹)

حدیث ۴۳۵۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَهْنَى الْعَيْشِ اطْرَاحُ الْكَلْفِ گوارترین زندگی، رها کردن تکلف‌ها (تجملات) است. (غررالحکم، ح ۲۴۷۲)

حدیث ۴۳۵۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إِصْبِرْ عَلَى مَرَارَةِ الْحَقِّ وَآيَاكَ أَنْ تَنْخَدِعَ لِحَلَاوَةِ الْبَاطِلِ تلخی حق را تحمل کن، و مبادا که فریب شیرینی باطل را بخوری. (غررالحکم، ح ۲۴۷۲)

حدیث ۴۳۵۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: الْكَرِيمُ يَرَى مَكَارِمَ أَعْمَالِهِ دَيْنًا عَلَيْهِ يَقْضِيهِ، اللَّئِيمُ يَرَى سَوَالِفَ إِحْسَانِهِ دَيْنًا لَهُ يَقْتَضِيهِ ؛ بزرگوار، نیکوکاری‌های خود را بدهی به گردن خود می‌داند که باید پردازد و فرومایه، احسان‌های گذشته خود را بدهی به گردن دیگران می‌داند که باید پس بگیرد. (غررالحکم، ح ۲۰۳۱ و ۲۰۳۲)

حدیث ۴۳۶۰

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: **بَاكُرُوا طَلَبَ الرِّزْقِ وَ الْحَوَائِجِ فَإِنَّ الْغُدُوَّ بَرَكَةٌ وَ نَجَاحٌ** در پی روزی و نیازها، سحر خیز باشید؛ چرا که حرکت در آغاز روز، [مایه] برکت و پیروزی است. (المعجم الاوسط، ج ۷، ص ۱۹۴، ح ۷۲۵۰)

حدیث ۴۳۶۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: **مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَكُونَ أَعْنَى النَّاسِ فَلْيَكُنْ بِمَا فِي يَدِ اللَّهِ أَوْثَقَ مِنْهُ** بما فی یدِهِ هر کس دوست دارد بی نیازترین مردم باشد، باید به آنچه در دست خداست مطمئن تر باشد تا آنچه به دست خودش دارد. (نهج الفصاحه، ح ۲۷۹۸)

حدیث ۴۳۶۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: **إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ إِذَا عَمِلَ أَحَدُكُمْ عَمَلًا أَنْ يَتَقَنَّهُ** خداوند دوست دارد که وقتی یکی از شما کاری انجام می دهد در آن محکم کاری کند. (نهج الفصاحه، ح ۷۲۶)

حدیث ۴۳۶۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **قُلُوبُ الرَّعِيَةِ خَزَائِنُ رَاعِيهَا** فَمَا أودَعَهَا مِنْ عَدْلِ أَوْ جَوْرِ وَجِدَهُ دلهای مردم صندوقچه های حاکم است، پس آنچه از عدالت و یا ظلم در آنها بگذارد، همان را خواهد دید. (غررالحکم، ج ۴، ص ۵۲۱، ح ۶۸۲۵)

حدیث ۴۳۶۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: **إِذَا ظَهَرَتِ الْجِنَايَاتُ ارْتَفَعَتِ الْبَرَكَاتُ** هر گاه گناهان آشکار شوند، برکت ها از میان می رود. (غررالحکم، ح ۴۰۳۰)

حدیث ۴۳۶۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: **لَا يَتَّبِعِي لِمَنْ لَا يَتَّقِي مَلَامَةَ الْعُلَمَاءِ وَ دَمَّهُمْ أَنْ يَرْجِي لَهُ خَيْرُ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ** کسی که از سرزنش و نکوهش علما پروا نمی کند، نمی توان به خیر دنیا و آخرت او امید داشت. (تحف العقول، ص ۳۶۴)

حدیث ۴۳۶۶

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: **أَسْعَدُ النَّاسِ مَنْ خَالَطَ كِرَامَ النَّاسِ** خوشبخت ترین مردم کسی است که با مردم بزرگوار معاشرت کند. (الأمالی صدوق، ص ۷۳، ح ۴۱)

حدیث ۴۳۶۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: **صَدَقَهُ يَحِبُّهَا اللَّهُ: إِصْلَاحُ بَيْنِ النَّاسِ إِذَا تَفَاسَدُوا، وَ تَقَارُبٌ بَيْنَهُمْ إِذَا تَبَاعَدُوا** صدقه ای که خداوند آن را دوست دارد عبارت است از: اصلاح میان مردم هر گاه رابطه شان تیره شد و نزدیک کردن آنها به یکدیگر هر گاه از هم دور شدند. (کافی، ج ۲، ص ۲۰۹، ح ۱)

حدیث ۴۳۶۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنْ حَسِنَتْ خَلِيقَتُهُ طَابَتْ عِشْرَتُهُ هِر كَسْ خُوشِ اخْلَاقِ بَاشِدْ، زَنْدَگِیِ اش پاكِيزَه وَ گُوارا مِی گُردد. (غررالحكم، ح ۸۱۵۳)

حدیث ۴۳۶۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَنْ عَرَفَ اللَّهَ خَافَ اللَّهَ وَ مَنْ خَافَ اللَّهَ سَخَتْ نَفْسُهُ عَنِ الدُّنْيَا. هِر كَه خُدا رَا بَشِناسد تَرس او در دلش مِی افتد وَ هِر كَه از خُدا تَرسان بَاشد نَفَسش از دُنیا طَلَبِی باز مِی ماند. (جهاد با نفس، ح ۱۱۷)

حدیث ۴۳۷۰

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَسْتَجِيبَ اللَّهُ لَهُ عِنْدَ الشَّدَائِدِ وَالْكَرْبِ فَلْيَكْثِرِ الدُّعَاءَ فِي الرَّخَاءِ هِر كَسْ دُوست دارد خُداوند هِنگام سَخْتِی هَا وَ گُرفتاری هَا دَعایِ او رَا اجابَت كَند، در هِنگام آسایش، دَعا بسیار كَند. (نهج الفصاحه، ح ۳۰۲۳)

حدیث ۴۳۷۱

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إِذَا قَالَ الْعَبْدُ عِنْدَ مَنْامِهِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَقُولُ اللَّهُ: مَلَائِكَتِي! أَكْثِرُوا بِالْحَسَنَاتِ نَفْسَهُ إِلَى الصُّبْحِ؛ هِر گاه بِندهای هِنگام خُوابش، بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ بگوید، خُداوند به فرشتگان مِی گوید: به تعداد نَفَس هایش تا صَبح بَرایش حَسَنه بَنویسید. (جامع الأخبار، ص ۴۲)

حدیث ۴۳۷۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لَا يَسْعُدُ امْرُؤٌ إِلَّا بِطَاعَةِ اللَّهِ سُبْحَانَهُ وَ لَا يَشْقَى امْرُؤٌ إِلَّا بِمَعْصِيَةِ اللَّهِ. هِرچ كَسْ جَز با اطاعت خُدا خُوشبخت نَمِی شود وَ جَز با مَعْصیت خُدا بَدبخت نَمِی گُردد. (غررالحكم، ح ۱۰۸۴۸)

حدیث ۴۳۷۳

امام کاظم (علیه السلام) فرمودند: وَاللَّهِ مَا أُعْطِيَ مُؤْمِنٌ قَطُّ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، إِلَّا بِحُسْنِ ظَنِّهِ بِاللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَ رَجَائِهِ لَهُ وَ حُسْنِ خُلُقِهِ وَ الْكَفِّ عَنِ اغْتِيَابِ الْمُؤْمِنِينَ بِه خُدا قَسم خَیر دُنیا وَ آخِرَت را به مُؤمِنِی نَدهند مَگر به سَبب حَسَن ظن و امیدواری او به خُدا وَ خُوش اخلاقی اش وَ خُودداری از غِیبت مُؤمنان. (بحار الأنوار، ج ۶، ص ۲۸، ح ۲۹)

حدیث ۴۳۷۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إِنَّ أَهْنَ النَّاسِ عِيشًا مَنْ كَانَتْ بِمَا قَسَمَ اللَّهُ لَهُ رَاضِيًا هِر كَسْ به آنچَه خُداوند به او داده است راضی بَاشد، راحت تَرسین زَنْدَگِی را دارد. (غررالحكم، ح ۳۳۹۷)

حدیث ۴۳۷۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنْ أَصْلَحَ فِيمَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ اللَّهِ أَصْلَحَ اللَّهُ فِيمَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ النَّاسِ. هر کس رابطه اش را با خدا اصلاح کند، خداوند رابطه او را با مردم اصلاح خواهد نمود. (بحار الأنوار، ج ۷۱، ص ۳۶۶، ح ۱۲)

حدیث ۴۳۷۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَيَّا أَحَبَّ اللَّهُ مَنْ عَصَاهُ كَسَى كَهِ نَافِرْمَانِي خِدا رَا كِنْد، خِداوَنْد رَا دُوسْت نَمِي دَارْد. (جهاد با نفس، ح ۳۸۶)

حدیث ۴۳۷۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنْ غَاظَكَ بِقُبْحِ السَّفَةِ عَلَيْكَ، فَغِظْهُ بِحُسْنِ الْجِلْمِ عَنْهُ هَر كَس بَا زَشْتِي سَبْكَسْرِي تُو رَا خَشْمَكِين كَرْد تُو بَا زِيَايِي بَرْدْبَارِي اُو رَا بَه خَشْم اُور. (غررالحکم، ج ۵، ص ۳۳۳، ح ۸۶۲۰)

حدیث ۴۳۷۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اِحْتَجِبْ عَنِ الْعَصَبِ بِالْجِلْمِ، وَغُضِّ عَنِ الْوَهْمِ بِالْفَهْمِ بَا بَرْدْبَارِي خُود رَا اَز خَشْم پَنهَان كَن و بَا فَهْم و دَانَايِي اَز وَهْم و خِيَال چَشْم پِيُوش. (غررالحکم، ج ۲، ص ۱۹۹، ح ۲۳۶۵)

حدیث ۴۳۷۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنْ حَلَمَ عَنِ عِدُوِّهِ ظَفَرَ بِهِ هَر كَس دَر مَقَابِلِ دَشْمَن بَرْدْبَار بَاشْد بَر اُو پِيُورُز مِي شُود. (کنزالفوائد، ص ۱۴۷)

حدیث ۴۳۸۰

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: مَا مِنْ قَطْرَةٍ أَحَبَّ اِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ مِنْ قَطْرَةٍ دُمُوعٍ فِي سَوَادِ اللَّيْلِ مَخَافَةً مِنَ اللَّهِ لَا يُرَادُ بِهَا غَيْرُهُ هِيچ قَطْرَه اِي دَر نَزْد خِداوَنْد عَزُوجَل دُوسْت دَاشْتَنِي تَر و مَحْبُوب تَر اَز قَطْرَه ي اشْكَهَائِي كِه دَر تَارِيكِي شَب و اَز خُوف خِدا بَا اِخْلَاص كَامِل رِيخْتَه مِي شُود نِيَسْت. (جهاد با نفس، ح ۱۳۷)

حدیث ۴۳۸۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: النَّاسُ رَجُلَانِ: عَالِمٌ وَ مُتَعَلِّمٌ وَلَا خَيْرَ فِيمَا سِوَاهُمَا مَرْدَم، دُو گُروَهَنْد: دَانَشْمَنْد و دَانَش اَنْدُوز و دَر غَيْر اَيْن دُو، خَيْرِي نِيَسْت. (نهج الفصاحه، ح ۳۱۴۵)

حدیث ۴۳۸۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اِنَّ اللَّهَ يَحِبُّ بُغَاةَ الْعِلْمِ خِداوَنْد جُويَنْد گَان دَانَش رَا دُوسْت دَارْد. (کافی، ج ۱، ص ۳۰، ح ۱)

حدیث ۴۳۸۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ان أشقى الاشقياء من اجتمع عليه فقر الدنيا وعذاب الآخرة بدبختين بدبختان کسی است که فقر دنیا و عذاب آخرت را با هم دارد. (کنز العمال، ج ۶، ص ۴۷۰، ح ۱۶۵۹۳)

حدیث ۴۳۸۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: من لم تنهه صلاته عن الفحشاء و المنکر لم تزده من الله الا- بعدا هر کس که نمازش او را از فحشاء و منکر باز ندارد، هیچ بهره ای از نماز جز دوری از خدا حاصل نکرده است. (بحار الانوار، ج ۸۲، ص ۱۹۸. شهاب الاخبار، ص ۲۱۵)

حدیث ۴۳۸۵

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَنْ أَرَادَ تَسْتَجَابُ دَعْوَتَهُ وَأَنْ تُكْشَفَ كَرْبَتُهُ فَلْيَفْرَجْ عَنْ مُعْسِرٍ هَر كَس مِي خَوَاهِد دعایش مستجاب و اندوهش برطرف شود، به تنگدست مهلت دهد. (کنز العمال، ج ۶، ص ۲۱۵، ح ۱۵۳۹۸)

حدیث ۴۳۸۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إِذَا أَرَدْتَ أَنْ يُثْرِيَ اللَّهُ مَا لَكَ فَزَكِّهِ. هر گاه خواستی که خداوند دارایی تو را زیاد کند، زکات آن را بپرداز. (بحار الانوار، ج ۹۶، ص ۲۳)

حدیث ۴۳۸۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: جَلِيسُ الْخَيْرِ نَعْمَةٌ، جَلِيسُ الشَّرِّ نَقْمَةٌ هَمَنْشِينُ خُوبِ نَعْمَتٍ وَ هَمَنْشِينُ بَدِّ، بَلَا- وَ مَصِيبَتٍ اسْت. (غررالحکم، ح ۴۷۱۹ و ۴۷۲۰)

حدیث ۴۳۸۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَحْسَنُ الْعَدْلِ نُصْرَةُ الْمَظْلُومِ بِهَيْرِ عِدَالَتِ يَارِي مَظْلُومٍ اسْت. (غررالحکم، ج ۲، ح ۲۹۷۷)

حدیث ۴۳۸۹

حضرت فاطمه (سلام الله علیها) فرمودند: مَنْ أَسْعَدَ إِلَى اللَّهِ خَالِصَ عِبَادَتِهِ، أَهْبَطَ اللَّهُ عَزُوجِلْ إِلَيْهِ أَفْضَلَ مَصْلِحَتِهِ كَسِي كَه عِبَادَتِهَائِي خَالِصَانَهُ خُودِ رَا بَه سُوِي خُودَا فَرَسْتَد، پُرُورْدْ گَار بَزْرُگْ بَهْتَرِين مَصْلِحْتِ او رَا بَه سُوِيْش فُرُو خَوَاهِد فَرَسْتَاد. (بحار الانوار، ج ۷۰، ص ۲۴۹)

حدیث ۴۳۹۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إِنَّ الْقَلْبَ لَيَسْتَجَلِبُ فِي الْجُوفِ يَطْلُبُ الْحَقَّ فَإِذَا أَصَابَهُ اطمَآنَّ وَ قَرَّ بَه رَاسْتِي كَه دَل دَرُونِ سِينِه بِي قَرَارِ اسْتِ وَ بَه دَنْبَالِ حَقِّ مِي گَرُودِ وَ چُون بَه آن رَسِيد، آرَامِ وَ قَرَارِ مِي گِيرِد. (کافی، ج ۲، ص ۴۲۱)

حدیث ۴۳۹۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنْ أَجْهَدَ نَفْسَهُ فِي إِصْلَاحِهَا سَعِدَ، مَنْ أَهْمَلَ نَفْسَهُ فِي لَمَذَاتِهَا شَقِيَ وَبُعَدَ هَر كَس بَرَى إِصْلَاحِ خُودِ، خُوشِشْتَن رَا بَه زَحْمَت بِنْدَاذِد، خُوشِبِخْت مِي شُود هَر كَس خُود رَا دَر لَذت هَا رِهَا كَنَد، بَدْبِخْت مِي گَرَدَد و بِي بَهْرَه مِي مَانَد. (غررالحکم، ح ۸۲۴۶ و ح ۸۲۴۷)

حدیث ۴۳۹۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إِنَّكَ مُقَوِّمٌ بِأَدَبِكَ، فَزَيِّنْهُ بِالْحِلْمِ ارْزُش تُو بَه اَدَبِ تُوَسْت، پَس آن رَا بَا بَرْدَبَارِي آرَاَسْتَه كَن. (غررالحکم، ج ۳، ص ۵۷، ح ۳۸۱۳)

حدیث ۴۳۹۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إِنَّ أَسْرَعَ الْخَيْرِ ثَوَابًا الْبِرُّ وَإِنَّ أَسْرَعَ الشَّرِّ عِقَابًا الْبَغْيُ پاداش نیکوکاری زودتر از هر کار خوب دیگری می رسد و کیفر ستم و تجاوز زودتر از هر کار بد دیگری گریبان می گیرد. (خصال، ص ۱۱۰، ح ۸۱)

حدیث ۴۳۹۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَنْ اعَانَ ظَالِمًا عَلَى مَظْلُومٍ لَمْ يَزَلِ اللهُ عَلَيْهِ سَاحِطًا حَتَّى يَنْزِعَ عَنْهُ مَعُونَتَهُ. كَسِي كَه ظَالِمِي رَا بَر عَلِيَه مَظْلُومِي يَارِي كَنَد پِيُوسْتَه خُداوند از او خُشْمِگِين است تا اينكه دست از ياري او بردارد. (جهاد با نفس، ح ۷۵۲)

حدیث ۴۳۹۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إِنَّ أَعْظَمَ النَّاسِ مَنَزِلَةً عِنْدَ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَمْشَاهُمْ فِي أَرْضِهِ بِالنَّصِيحَةِ لِخَلْقِهِ بَلَنْد مرتبه ترين مردم نزد خداوند در روز قيامت كسي است كه در روي زمين بيشتر در خيرخواهي و ارشاد مردم قدم بردارد. (كافي، جلد ۲، ص ۲۰۸ صفحه ۵)

حدیث ۴۳۹۶

امام موسی کاظم (علیه السلام) فرمودند: ما من شیء تراہ عیناک الا وفيه موعظه؛ چیزی نیست که چشمانت آن را بنگرد، مگر آن که در آن پند و اندرزی است. (بحالانوار، ج ۷۸، ص ۳۱۹)

حدیث ۴۳۹۷

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: من وعظ أخاه سرا فقد زانه، و من وعظه علانیة فقد شانه؛ هر که نهانی برادر خود را پند دهد او را آراسته و زیور بسته، و هر که در برابر دیگرانش پند دهد زشتش کرده. (تحف العقول، ص ۵۲۰)

حدیث ۴۳۹۸

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْعَبْدَ الْمُفْتَنَ التَّوَّابَ وَمَنْ لَا يَكُونُ ذَلِكَ مِنْهُ كَانَ أَفْضَلَ بِه رَاَسْتِي كَه خُداوند بَنْدِه ای كه بوسيله گناه آزموده شده و آزمایش شده، سپس توبه نموده است را دوست می دارد و بَنْدِه ای كه اصلاً بَه گَرْد گناه نكشته از

بنده ای که گناه کرده و توبه نموده برتر است. (جهاد با نفس، ح ۸۱۷)

حدیث ۴۳۹۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اِنَّ الْعَمَلَ الْقَلِيلَ عَلَى الْيَقِينِ اَفْضَلُ عِنْدَ اللَّهِ مِنَ الْعَمَلِ الْكَثِيرِ عَلَى غَيْرِ يَقِينٍ؛ عمل اندک و بادوام که بر پایه ی یقین باشد در نزد خداوند از عمل زیاد که بدون یقین باشد برتر است. (جهاد با نفس، ح ۷۴)

حدیث ۴۴۰۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ان أشقى الاشقياء من اجتمع عليه فقر الدنيا وعذاب الآخرة؛ بدبخت ترین بدبختان کسی است که فقر دنیا و عذاب آخرت را با هم دارد. (کنز العمال، ج ۶، ص ۴۷۰، ح ۱۶۵۹۳)

حدیث ۴۴۰۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: خَيْرٌ مَا أُعْطِيَ الرَّجُلُ الْمُؤْمِنُ خُلُقٌ حَسَنٌ وَ شَرٌّ مَا أُعْطِيَ الرَّجُلُ قَلْبٌ سَوْءٌ فِي صَوْرَةِ حَسَنَةٍ؛ بهترین چیزی که به مؤمن داده شده خوش اخلاقی و بدترین چیزی که به انسان داده شده دلی بد در چهره‌ای زیباست. (کنز العمال، ح ۵۱۷۰)

حدیث ۴۴۰۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: من لم تنهه صلاته عن الفحشاء و المنکر لم تزده من الله الا- بعدا؛ هر کس که نمازش او را از فحشاء و منکر باز ندارد، هیچ بهره ای از نماز جز دوری از خدا حاصل نکرده است. (بحار الانوار، ج ۸۲، ص ۱۹۸، شهاب الاخبار، ص ۲۱۵)

حدیث ۴۴۰۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: شَرُّ النَّاسِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ الَّذِينَ يُكْرَمُونَ اتِّقَاءَ شَرِّهِمْ؛ بدترین مردم در روز قیامت کسانی هستند که (در این دنیا) از ترس شَرِّشان مورد اکرام و احترام واقع می شوند. (جهاد با نفس، ح ۶۷۳)

حدیث ۴۴۰۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَنْ ارَادَ تَسْتَجَابَ دَعْوَتُهُ وَّ اَنْ تُكْشَفَ كَرْبَتُهُ فَلْيَفْرَجْ عَنِ مُعْسِرٍ؛ هر کس می خواهد دعایش مستجاب و اندوهش برطرف شود، به تنگدست مهلت دهد. (کنز العمال، ج ۶، ص ۲۱۵، ح ۱۵۳۹۸)

حدیث ۴۴۰۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: وَايَاكَ ... اَنْ تَعْدَهُمْ فَتَتَّبِعَ مَوْعِدَكَ بِخُلْفِكَ ... فَاِنَّ الْخُلْفَ يُوْجِبُ الْمَقْتَّ عِنْدَ اللَّهِ وَاَلْيَسَ بِبِرْهِيْزٍ از خلف وعده که آن موجب نفرت خدا و مردم از تو می شود. (نهج البلاغه، نامه ۵۳)

حدیث ۴۴۰۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إِذَا أَرَادَ أَحَدُكُمْ أَنْ يَسْتَجَابَ لَهُ فَلْيَطِيبْ كَسْبَهُ وَلِيخْرُجْ مِنْ مَظَالِمِ النَّاسِ ، وَإِنَّ اللَّهَ لَا يَرْفَعُ إِلَيْهِ دُعَاءَ عَبْدٍ وَفِي بَطْنِهِ حَرَامٌ أَوْ عِنْدَهُ مَظْلَمَةٌ لِأَحَدٍ مِنْ خَلْقِهِ؛ هر کس بخواهد دعایش مستجاب شود، باید کسب خود را حلال کند و حق مردم را بپردازد. دعای هیچ بنده‌ای که مال حرام در شکمش باشد یا حق کسی بر گردنش باشد، به درگاه خدا بالا نمی‌رود. (بحار الأنوار، ج ۹۳، ص ۳۲۱، ح ۳۱)

حدیث ۴۴۰۷

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: ایما مؤمن حافظ علی الصلوات المفروضة فصلاها لوقتها فليس هذا من الغافل؛ آن هر مؤمنی محافظت بر نمازش نماید، و او را در وقتش به جا آورد، از انسانهای غافل شمرده نمی‌شود. (وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۷۹)

حدیث ۴۴۰۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اتقوا معاصی الله فی الخلوات فانَّ الشَّاهدَ هُوَ الحَاكِمُ؛ از ارتکاب معصیت‌های الهی (حتی) در نهان خودداری کنید زیرا آن خدایی که شاهد است خود نیز حاکم است. (جهاد با نفس، ح ۱۷۰)

حدیث ۴۴۰۹

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَعْزُضُ عَلَى عَبْدِهِ فِي كُلِّ يَوْمٍ نَصِيحَةً فَإِنْ هُوَ قَبْلَهَا سَعِدَ وَإِنْ تَرَكَهَا شَقِيَ. خداوند متعال، به بنده‌اش در هر روز نصیحتی عرضه می‌کند، که اگر بپذیرد، خوشبخت و اگر نپذیرد، بدبخت می‌شود. (کنز العمال، ح ۱۰۲۵۰)

حدیث ۴۴۱۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَلْجَلْمُ غَطَاءٌ سَاتِرٌ وَالْعَقْلُ حِسَامٌ قَاطِعٌ، فَاسْتُرْ خَلْلَ خَلْقِكَ بِجِلْمِكَ وَقَاتِلْ هَوَاكَ بِعَقْلِكَ . بردباری پرده‌ای پوشاننده و عقل شمشیری برنده است، پس عیبهای اخلاقی خود را با بردباری ببوشان و با عقلت به جنگ هوا و هوست برخیز. (نهج البلاغه، حکمت ۴۲۴)

حدیث ۴۴۱۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَبْلَغُ مَا اسْتَدْرَبَ بِهِ الرَّحْمَةُ أَنْ تُضْمِرَ لِجَمِيعِ النَّاسِ الرَّحْمَةَ؛ مؤثرترین وسیله جلب رحمت خدا این است که خیرخواه همه مردم باشی. (غرر الحکم، ح ۳۳۵۳)

حدیث ۴۴۱۲

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ يَقِي بِالتَّقْوَى عَنِ الْعَبْدِ مَا عَزَبَ عَنْهُ عَقْلُهُ وَيَجْلِي بِالتَّقْوَى عَنْهُ عَمَاءٌ وَجَهْلَةٌ؛ خداوند به وسیله تقوا بنده را حفظ می‌کند از آنچه که عقلش به آن نمی‌رسد و کور دلی و نادانی او را بر طرف می‌سازد. (کافی، ج ۸، ص ۵۲، ح ۱۶)

حدیث ۴۴۱۳

امام هادی (علیه السلام) فرمودند: لو سلک الناس وادیا شعبا لسلکت وادی رجل عبد الله وحده خالصا؛ اگر همه مردم مسیری را انتخاب کنند و در آن گام نهند، من به راه کسی که تنها خدا را خالصانه می پرستد خواهم رفت. (بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۲۴۵)

حدیث ۴۴۱۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: الْحِلْمُ يَطْفِي نَارَ الْغَضَبِ وَالْحِدَّةُ تُوَجِّحُ إِحْرَاقَهُ؛ بردباری آتش خشم را فرو می نشاند و تندی، آن را شعله ور می کند. (غررالحکم، ج ۲۰۶۳)

حدیث ۴۴۱۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَنْ كَثُرَ اشْتِبَاكُهُ فِي الدُّنْيَا كَانَ أَشَدَّ لِحَسْرَتِهِ عِنْدَ فِرَاقِهَا؛ کسی که زیاد با دنیا گره خورده باشد حسرت و اندوهش هنگام جدایی از آن زیادتر خواهد بود. (جهاد با نفس، ج ۶۳۹)

حدیث ۴۴۱۶

قال علی - علیه السلام أعجزُ النَّاسِ مَنْ عَجَزَ عَنِ اكْتِسَابِ الْإِخْوَانِ، وَأَعَجَزُ مِنْهُ مَنْ ضَيَّعَ مَنْ ظَفَرَ بِهِ مِنْهُمْ حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: عاجز ترین مردم کسی است که از بدست آوردن دوست عاجز بماند و از او عاجز تر کسی است که دوستان بدست آورده را از دست بدهد. (الامالی ص ۱۱۰)

حدیث ۴۴۱۷

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى جَمِيلٌ يُحِبُّ الْجَمَالَ خدای متعال زیباست و زیبایی را دوست دارد. (کنز العمال، ج ۱۷۱۶۶)

حدیث ۴۴۱۸

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ابن آدم اذا اصبحت معافی فی بدنك آمنة فی سربك عندك قوت يومك فعلى الدنيا العفاء فرزند آدم وقتی تن تو سالم است و خاطرت آسوده است و قوت یک روز خویش راداری، جهانگر مباش. (کنز العمال، ج ۳، ص ۷۸۲)

حدیث ۴۴۱۹

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لِكُلِّ دَاءٍ دَوَاءٌ وَ دَوَاءُ الذُّنُوبِ الْإِسْتِغْفَارُ هر دردی دوايي دارد و دواي گناهان استغفار کردن است. (جهاد با نفس، ج ۷۸۴)

حدیث ۴۴۲۰

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لَيْسَ مِمَّا مِنْ يَحْقِرُ الْأَمَانَةَ حَتَّى يَسْتَهْلِكَهَا إِذَا اسْتَوْدَعَهَا مِنْهُ أَحَدٌ أَمَانَةً بِي الْأَمَانَةِ شَمْرَدٌ كِه هِرْگَاه اَمَانَتِي بِه اَوْ بَسْپَرَنْد، اَن رَا ضَايِعْ گَرْدَانْد. (بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۱۷۲)

حدیث ۴۴۲۱

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: تَمَامُ الْبِرِّ أَنْ تَعْمَلَ فِي السَّيْرِ عَمَلَ الْعَلَانِيَةِ؛ کمال نیکوکاری آن است که در نهان همان گونه رفتار کنی، که در آشکارا. (کنز العمال، ۵۲۶۵)

حدیث ۴۴۲۲

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَنْ أَحَبَّ دُنْيَاهُ أَضُرَّ بِإِخْرَتِهِ؛ هر کس دنیایش را دوست داشته باشد به آخرت خود زیان می رساند. (جهاد با نفس، ح ۶۰۹)

حدیث ۴۴۲۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لَا تَخُنْ مَنْ ائْتَمَنَكَ وَإِنْ خَانَكَ، وَلَا تُدْعِ سِرَّهُ وَإِنْ أَدَاعَ سِرِّكَ؛ به کسی که تو را امین شمرده خیانت مکن، هر چند او به تو خیانت کرده باشد و راز او را فاش مساز، اگر چه او راز تو را فاش ساخته باشد. (بحار الأنوار، ج ۷۷، ص ۲۰۸)

حدیث ۴۴۲۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: كِفَاكَ أَدْبًا لِنَفْسِكَ اجْتِنَابُ مَا تَكَرَّهُهُ مِنْ غَيْرِكَ؛ برای تربیت کردن خود همین بس که از آنچه در دیگران نمی پسندی، دوری کنی. (بحار الأنوار، ج ۷۰، ص ۷۳)

حدیث ۴۴۲۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَا أَعَزَّ اللَّهُ بِجَهْلٍ قَطُّ وَلَا أَدَلَّ بِجِلْمٍ قَطُّ؛ هرگز خداوند کسی را به خاطر نادانی اش عزیز نگردانده و کسی را خاطر بردباری اش ذلیل و خوار نکرده است. (جهاد با نفس، ح ۲۶۰)

حدیث ۴۴۲۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مُجَالَسَةُ الصَّالِحِينَ دَاعِيَةٌ إِلَى الصَّالِحِ؛ همنشینی با صالحان، (انسان را) به سوی صلاح رهنمون می شود. (بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۳۰۴)

حدیث ۴۴۲۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: فَرَكَاهُ الْعَيْنِ أَنْظَرُ بِالْعَبْرِ وَالْغَضُّ عَنِ الشَّهَوَاتِ وَمَا يَضَاهِيهَا؛ زکات چشم به دیده عبرت نگریستن و چشم پوشی از شهوات و مانند آن است. (مصباح الشریعه، باب ۲۱)

حدیث ۴۴۲۸

الْكَرِيمُ مَنْ صَانَ عِرْضَهُ بِمَالِهِ وَاللَّيْمُ مَنْ صَانَ مَالَهُ بِعِرْضِهِ؛ بزرگوار کسی است که آبرویش را با مالش حفظ کند و فرومایه کسی است که مالش را با آبرویش حفظ کند. (غرر الحکم و درر الکلم: ح ۲۱۵۹)

حدیث ۴۴۲۹

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: تراور واتحابوا و تصافحوا ولا تحاشموا؛ به دیدن یکدیگر روید تا یکدیگر را دوست داشته باشید و دست یکدیگر را بفشارید و به هم خشم نگیرید. بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۳۴۷

حدیث ۴۴۳۰

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: جَاهِدْ هَوَاكَ كَمَا تُجَاهِدُ عَدُوَّكَ؛ با هوای نفسانی خود مبارزه کن همان گونه که با دشمنت مبارزه می کنی. (جهاد با نفس، ح ۳۰۴)

حدیث ۴۴۳۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اتَّقُوا اللَّهَ وَلَا يَحْسُدْ بَعْضُكُمْ بَعْضًا؛ از خدا بترسید و کسی از شما بر دیگری حسد نرزد. (جهاد با نفس، ح ۵۴۳)

حدیث ۴۴۳۲

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: مَا أَقْبَحَ بِالْمُؤْمِنِ أَنْ تَكُونَ لَهُ رَغْبَةٌ تَذَلِّهِیْ چِه زشت است برای مؤمن دل بستگی به چیزی که او را خوار می کند. (تحف العقول، ص ۵۲۰)

حدیث ۴۴۳۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إِنَّ التَّيْمَ عَلَى الشَّرِّ يَدْعُو إِلَى تَرْكِهِ؛ همانا پشیمانی از بدی آدمی را به سوی ترک بدی فرا می خواند. (جهاد با نفس، ح ۷۶۷)

حدیث ۴۴۳۴

امام موسی کاظم (علیه السلام) فرمودند: مَنْ أَحْزَنَ وَالِدِيهِ فَقَدْ عَقَّبَهُمَا؛ هر که پدر و مادر را اندوهگین کند آنان را ناسپاسی کرده است. (تحف العقول، ص ۴۲۵)

حدیث ۴۴۳۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اِنَّ جَارَ اللَّهِ اَمَّنْ مَحْفُوظٍ وَعَدُوهُ خَائِفٌ مَّخْدُودٌ پناهنده به خدا آسوده و محفوظ است، و دشمنش ترسان و بی یاور. (تحف العقول، ص ۲۲۹)

حدیث ۴۴۳۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَنْ لَمْ يَمْلِكْ غَضَبَهُ لَمْ يَمْلِكْ عَقْلَهُ؛ کسی که مالک خشم خود نباشد مالک عقل خود نیست. (جهاد با نفس، ح ۵۳۰)

حدیث ۴۴۳۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: يَقُولُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ إِذَا عَصَانِي مَنْ يَعْرِفُنِي سَلَطْتُ عَلَيْهِ مَنْ لَا يَعْرِفُنِي؛ خداوند عزوجل فرمود هرگاه کسی که مرا می شناسد نافرمانی ام کند کسی را که مرا نمی شناسد بر او مسلط می گردانم. (جهاد با نفس، ح ۳۸۲)

حدیث ۴۴۳۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: قَلْبُ الْأَحْمَقِ فِي لِسَانِهِ وَ لِسَانُ الْعَاقِلِ فِي قَلْبِهِ؛ قلب شخص نادان در زبان اوست و زبان شخص خردمند در قلب اوست. (جهاد با نفس، ح ۳۱۰)

حدیث ۴۴۳۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله وسلم): مَنْ تَرَكَ مَعْصِيَةَ اللَّهِ مَخَافَةَ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى أَرْضَاهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ رسول خدا (صلى الله عليه وآله وسلم) فرمودند: کسی که معصیت الهی را از خوف خدای تبارک و تعالی ترک کند خداوند او را در روز قیامت خوشنود می سازد. (جهاد با نفس، ح ۲۲۲)

حدیث ۴۴۴۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَا زُوِيَ الزُّفْقُ عَنْ أَهْلِ بَيْتِ إِلَّا زُوِيَ عَنْهُمْ الْخَيْرُ؛ سازگاری و مدارا از اهل هیچ خانه ای باز داشته نشده جز این که آنان از خیر و خوبی محروم و بی بهره گشته است. (جهاد با نفس، ح ۲۷۹)

حدیث ۴۴۴۱

حضرت رسول اکرم (صلى الله عليه وآله وسلم) فرمودند: إِنَّ الدِّينَارَ وَ الدِّرْهَمَ أَهْلَكَا مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ وَ هُمَا مُهْلِكَاكُمْ؛ همانا دینار و درهم پیشینیان شما را به هلاکت رساند و همین دو نیز هلاک کننده شماست. (جهاد با نفس، ح ۶۴۳)

حدیث ۴۴۴۲

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: مُجَالَسَةُ أَهْلِ الدِّنَاءَةِ شَرٌّ، وَ مُجَالَسَةُ أَهْلِ الْفُسُوقِ رِيْبَةٌ؛ همنشینی با سفلگان و افراد پست ناپسند است و همدمی گناهکاران موجب بدبینی مردم و از دست دادن اعتماد و اعتبار است. (بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۲۲)

حدیث ۴۴۴۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: كَفَى بِالْأَجَلِ حَارِسًا؛ اجل به عنوان نگهبان برای آدمی کافی است. (جهاد با نفس، ح ۷۸)

حدیث ۴۴۴۴

پیامبر اکرم (صلى الله عليه وآله وسلم) فرمودند: إِنَّهُ لَا يُدْرِكُ مَا عِنْدَ اللَّهِ إِلَّا بِطَاعَتِهِ حَقِيقَةً آنچه (از نعمتها و رضوان) که در نزد خداوند است جز با طاعت و فرمانبرداری از او بدست نمی آید. (جهاد با نفس، ح ۱۵۳)

حدیث ۴۴۴۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَنْ طَلَبَ الرَّئِاسَةَ هَلَكَى كَسَى كَهِ طَالِبِ رِیَاسَتِ بَاشِدْ، هَلَكَ كَ مِى شُود. (جهاد با نفس، ح ۴۹۸)

حدیث ۴۴۴۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنْ أَخْلَصَ النِّيَّةَ تَنْزَهُ عَنِ الدُّنْيَا هَر كَه نِیْتِ خُودِ رَا خَالِصَ كَرْدَانِدْ، اَز پِستِی دُور مَانِدْ. (غرر الحکم و درر الکلم، ح ۲۶۷۸)

حدیث ۴۴۴۷

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أَلْتَا جِرُّ الْأَمِينُ الصَّدُوقُ الْمُسْلِمِ مَعَ الشُّهَدَاءِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؛ تَا جِر دَر سِتْكَارِ رَاسْتِگُویِ مُسْلِمَانِ، رُوزِ رِستَاخِیزِ بَا شَهِیدَانِ اسْتِ. (کنز العمال، ج ۴، ص ۷، ح ۹۲۱۶)

حدیث ۴۴۴۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أَسَدُّ الْأَعْمَالِ ثَلَاثَةٌ ذِكْرُ اللَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ وَالْإِنصَافُ مِنْ نَفْسِكَ وَمُؤَاسَاةُ الْأَخِ فِي الْمَالِ؛ اسْتِوَارْتَرِینِ كَارِهَا سَه چِیزِ اسْتِ: یَا دِ خُداوِنْدِ دَر هَمِه حَالِ، وَ رِعیَا تِ انصَافِ بَه ضَررِ خُویِشِ وَ تَقْسِیمِ مَالِ بَا بَرادَرِ دِینِی. (نهج الفصاحه، ص ۵۷، ح ۲۹۰)

حدیث ۴۴۴۹

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: أَفْضَلُ الْمَالِ مَا وَقِيَ بِهِ الْعِرْضُی بَهِتَرِینِ مَالِ آن اسْتِ كَه آبرُو بَا آن مَحْفُوظِ مَانِدْ. (بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۳۵۲)

حدیث ۴۴۵۰

امام جواد (علیه السلام) فرمودند: عَنِ إِسْمَاعِيلِ بْنِ سَهْلٍ قَالَ: كَتَبْتُ إِلَى أَبِي جَعْفَرِ الثَّانِي (عَلَيْهِ السَّلَام) عَلَّمَنِي شَيْئًا إِذَا قُلْتَهُ كُنْتُ مَعَكُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فَقَا: فَكَتَبَ بِخَطِّهِ أَعْرَفُهُ: أَكْثَرُ مِنْ تِلَاوَةِ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ وَ رَطَّبَ شَفْتَيْكَ بِالْإِسْتِغْفَارِ؛ اسْمَاعِیلِ بْنِ سَهْلٍ گُویِدْ: بَه خُدمتِ امامِ جوادِ نِوشْتَم: بَه مِنْ چِیزِیِ بَیامُوزِ كَه هَر گَاهِ آنِ رَا بَگُویِمِ دَر دُنْیا وَ آخِرْتِ بَا شِما بَاشِم. حُضرتِ بَا خُطِّ شَرِیفِ خُودِ كَه آنِ رَا مِی شِناخْتَمِ نِوشْتَم: سُورِه مِبارِكِه انا انزلناه را زیاد تلاوت کن و دو لب خود را با گفتن استغفار تر کن (نیروی تازه بخش). (جهاد با نفس، ح ۷۸۶)

حدیث ۴۴۵۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَا أَقْبَحَ بِالْمُؤْمِنِ أَنْ تَكُونَ لَهُ رَغْبَةٌ تُدَلِّهُی بَرایِ مُؤْمِنِ چِقْدَرِ زِشتِ اسْتِ كَه مِیلِ وَ رِغْبَتِیِ دَاشْتِه بَاشِدْ كَه او رَا بَه ذَلْتِ وَ خُوارِیِ بَکِشَانِدْ. (جهاد با نفس، ح ۶۴۸)

حدیث ۴۴۵۲

امام سجاد (علیه السلام) فرمودند: كَثْرَةُ النَّصْحِ يَدْعُو إِلَى التَّهْمَةِ؛ نَصِيحَتِ زِیادِ، مَوْجِبِ بَدِینِیِ مِی شُود. (بحار الأنوار، ج ۷۲، ص ۶۶)

حدیث ۴۴۵۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: رَأْسُ كُلِّ خَطِيئَةٍ حُبُّ الدُّنْيَا؛ سر هر گناهی دوستی دنیاست. (جهاد با نفس، ح ۶۰۵)

حدیث ۴۴۵۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ وَ هُوَ شَابٌّ مُؤْمِنٌ ، اخْتَلَطَ الْقُرْآنُ بِلَحْمِهِ وَ دَمِهِ؛ هر جوان مؤمنی که قرآن بخواند، قرآن با گوشت و خون او را در می آمیزد. الامام صادق (علیه السلام) - الوسائل ۱۴/۲

حدیث ۴۴۵۵

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إِنَّكَ لَنْ تُدْعَى شَيْئاً اتَّقَاءَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ إِلَّا أَعْطَاكَ اللَّهُ خَيْراً مِنْهُ؛ اگر از ترس خدا از چیزی در گذری، خداوند بهتر از آن را به تو خواهد داد. (مسند احمد، مسند البصریین، ح ۱۹۸۱۳)

حدیث ۴۴۵۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اتَّقِ اللَّهَ بَعْضَ التَّقَى وَ انِ قَلَّ وَ اجْعَلْ بَيْنَكَ وَ بَيْنَ اللَّهِ سِتْراً وَ انِ رَقَّ؛ تقوای خدا را پیشه کن تقوایی اگر چه کم و بین خود و خدایت پرده ای قرار ده اگر چه نازک. (جهاد با نفس، ح ۱۸۳)

حدیث ۴۴۵۷

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: خَيْرُ مَالِ الْمَرْءِ ذَخَائِرُ الصَّدَقَةِ؛ بهترین مال انسان، اندوخته‌های صدقه است. (تنبيه الخواطر، ج ۲، ص ۱۸۲) حدیث (۳۰۷)

حدیث ۴۴۵۸

إِنْ أَعْجَلَ الشَّرَّ عُقُوبَهُ الْبَغْيِيُّ رَاسْتِي كَهْ عُقُوبَتِ وَ كَيْفَرِ سَتْمِ از عقوبت هر بدی دیگر زودتر و با شتاب تر فرا می رسد. (جهاد با نفس، ح ۶۶۹)

حدیث ۴۴۵۹

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إِنْ هَرِيذَةُ الْقُلُوبِ تَصْدَأُ كَمَا يَصْدَأُ الْحَدِيدُ إِذَا أَصَابَهُ الْمَاءُ قِيلَ: وَمَا جَلَاؤُهَا؟ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صلی الله علیه و آله و سلم): كَثْرَةُ ذِكْرِ الْمَوْتِ وَ تِلَاوَةُ الْقُرْآنِ؛ دل‌ها مانند آهن هنگام رسیدن آب به آن زنگ می زند، گفتند: صیقل آن چیست؟ آن حضرت فرمود: زیادی یاد مرگ و خواندن قرآنی. (کنز العمال، ج ۱۵، ص ۵۴۹، ح ۴۲۱۳۰)

حدیث ۴۴۶۰

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إِيَّاكَ وَ اللَّجَاجِيَّةَ فَإِنَّ أَوْلَهَا جَهْلٌ وَ آخِرَهَا نَدَامَةٌ؛ از لجاجت پرهیز که آغاز آن نادانی و فرجامش پشیمانی است. (تحف العقول، ص ۱۴)

حدیث ۴۴۶۱

امام رضا (علیه السلام): عَنْ أَبَائِهِ عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ أَنَّهُ قَالَ: تَعَطَّرُوا بِالِاسْتِغْفَارِ لِاتْفَاضِحِكُمْ رَوَائِحِ الذُّنُوبِ. از پدر بزرگوارشان روایت فرمودند که: امیرالمؤمنین فرموده اند: بوسیله ی استغفار خود را خوشبو کنید، مبادا بوی بد گناهان شما را رسوا کند. (جهاد با نفس، ح ۷۹۰)

حدیث ۴۴۶۲

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: أَحْسِنِ الظَّنَّ بِاللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ: أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِ بِي فَلَا يُظَنَّ بِي إِلَّا خَيْرًا. گمان نیکو به خداوند داشته باش زیرا خداوند عز و جل می فرماید: من در نزد گمان بنده ام حاضریم پس بنده ام جز گمان خیر به من نداشته باش. (جهاد با نفس، ح ۱۴۷)

حدیث ۴۴۶۳

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أَلَا لَا يَمْنَعُنْ أَحَدُكُمْ مَخَافَةُ النَّاسِ أَنْ يَقُولَ الْحَقَّ إِذَا رَأَاهُ. کسی که سخن حقی می داند نباید از بیم مردم از گفتن آن خودداری کند. (مسند احمد، باقی مسند المکثرین، ح ۱۱۴۰۴)

حدیث ۴۴۶۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إِنَّ الْمَسْكِينَ رَسُولُ اللَّهِ، فَمَنْ مَنَعَهُ فَقَدْ مَنَعَ اللَّهَ، وَ مَنْ أَعْطَاهُ فَقَدْ أَعْطَى اللَّهَ؛ مستمند فرستاده خدا است. کسی که از او دریغ دارد از خدا دریغ داشته و کسیکه به او عطا و بخشش کند بخدا عطا کرده. (نهج البلاغه)

حدیث ۴۴۶۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: الْبُذَاءُ مِنَ الْجَفَاءِ وَالْجَفَاءُ فِي النَّارِ؛ زشت گفتاری ناشی از ستمکاری و ستمکاری در آتش است. (جهاد النفس، ح ۶۸۹)

حدیث ۴۴۶۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إِنَّ فِي السَّمَاءِ مَلَائِكِينَ مُوَكَّلِينَ بِالْعِبَادِ فَمَنْ تَوَاضَعَ لِلَّهِ رَفَعَهُ وَ مَنْ تَكَبَّرَ وَضَعَهُ؛ همانا در آسمان دو فرشته اند که بر بندگان گمارده شده اند پس هر که برای خدا فروتنی کند بالایش می برند و هر که تکبر ورزد فرودش آورند. (جهاد النفس، ح ۲۸۵)

حدیث ۴۴۶۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: الظَّفَرُ بِالْحَزْمِ، وَ الْحَزْمُ بِإِجَالَةِ الرَّأْيِ، وَ الرَّأْيُ بِتَحْصِينِ الْأَسْرَارِ؛ پیروزی در پرتو تدبیر و احتیاط است و تدبیر و احتیاط به تفکر است و تفکر صحیح به نگهداری اسرار است. (نهج البلاغه)

حدیث ۴۴۶۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: **أَجْرُكُمْ عَلَى قَسَمِ الْجِدِّ أَجْرُكُمْ عَلَى النَّارِ**. هر کس از شما در خوردن قسم جدی تر است به جهنم نزدیکتر است. (کنز العمال، ج ۱۱، ص ۷، ح ۳۰۳۹۰)

حدیث ۴۴۶۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: **الرَّفْقُ يُمْنٌ وَالْحُرْقُ شُوْمٌ**. مدارا نمودن مایه ی برکت و درشتی کردن مایه ی شومی است. (جهاد النفس، ح ۲۶۹)

حدیث ۴۴۷۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: **لَا يَتَّبِعِي لِلْمُؤْمِنِ أَنْ يَجْلِسَ مَجْلِسًا يَعْصِي فِيهِ وَ لَا يَقْدِرُ عَلَيَّ تَغْيِيرِهِ؛ سِزَاوَارِ نَيْسْتِ مُؤْمِنِ دَرِ مَجْلِسِي بِنَشِينِدْ كِهْ دَرِ آنْ مَعْصِيَتِ خِدا مِي شُودْ وَ او نَمِي تِواندِ آنْ وَضْعْ رَا تَغْيِيرِ دِهْدْ**. (بحار الأنوار، ج ۷۱، ص ۱۹۹)

حدیث ۴۴۷۱

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: **إِذَا أَرَادَتْ أَمْرًا فَعَلَيْكَ بِالتَّوَدُّةِ حَتَّى يَرِيكَ اللَّهُ مِنْهُ الْمَخْرَجَ؛ وَ قِتِي خِوِاسْتِي كَارِي رَا اِنْجَامِ دِهِي، تَأْمَلِ كُنْ تَا خِدا رَاهْ آنْ رَا بَهْ تُو نِشَانِ دِهْدْ**. (کنز العمال، ج ۳، ص ۹۹، ح ۵۶۷۷)

حدیث ۴۴۷۲

مام علی (علیه السلام) فرمودند: **لَا شَفِيعَ أَنْجَحُ مِنَ التَّوْبَةِ هِيچْ شِفاَعْتِ كِنْنِدِهْ اِي پِيروزمندتر از توبه نيست**. (جهاد النفس، ح ۴۶۰)

حدیث ۴۴۷۳

ليس من العدل القضاء على الثقة بالظن داوری در حق افراد مورد اطمینان با تکیه بر گمان از عدالت دور است. (نهج البلاغه)

حدیث ۴۴۷۴

حضرت مهدی (علیه السلام) فرمودند: **ان استرشدت أرشدت، و ان طلبت وجدت؛ اگر خواستار رشد و کمال معنوی باشی هدایت می شوی، و اگر طلب کنی می یابی**. (بحار الأنوار، ج ۵۱، ص ۳۳۹)

حدیث ۴۴۷۵

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: **من حسنت نيته، زيد في رزقه هر که خوش نیت باشد، روزی اش افزایش می یابد**. (بحار الانوار، دار احیاء التراث العربی، ج ۷۵، ص ۱۷۵)

حدیث ۴۴۷۶

حضرت زهرا (سلام الله علیها) فرمودند: **جعل الله ... اجتناب القذف حجابا عن اللعنة، و ترك السرقة إيجابا للعهدة خدای تعالی پرهیز از افترا و دشنام را برای دور شدن از لعنت واجب فرمود و دزدی را منع کرد تا راه عفت پویند**. (احتجاج طبرسی، ایران، انتشارات

اسوه، ج ۱)

حدیث ۴۴۷۷

حضرت زهرا (سلام الله علیها) فرمودند: ما یصنع الصائم بصیامه اذا لم یصن لسانه و سمعه و بصره و جوارحه؛ روزه داری که زبان و گوش و چشم و جوارح خود را حفظ نکرده، روزه اش به چه کارش خواهد آمد. (بحار الانوار، ج ۹۳ ص ۲۹۵)

حدیث ۴۴۷۸

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: یا ک و ما تعتذر منه ، فإن المؤمن لا یسیء و لا یعتذر، و المناق کل یوم یسیء و یعتذر حذر کن از مواردی که باید عذرخواهی کنی ، زیرا مؤمن نه کار زشتی انجام می دهد و نه به عذرخواهی می پردازد، اما منافق همه روزه بدی می کند، و به عذرخواهی می پردازد. (بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۲۰)

حدیث ۴۴۷۹

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: احب الاعمال الی الله اذومها وان قل. محبوبترین کارها در پیش خدا کاریست که دوام آن بیشتر است ، اگر چه اندک باشد . (صحیح مسلم ، کتاب صلاة المسافرین و قصرها ، ح ۱۳۰۵)

حدیث ۴۴۸۰

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند: الحِذْر الحَذْر فوالله لقد ستر ، حَتَّى كَأَنَّهُ قَدْ غَفَر بترس [از خدا] بترس، به خدا سوگند آن قدر پرده پوشی کرده که گوئی آمرزیده است. (نهج البلاغه)

حدیث ۴۴۸۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: طوبی لمن ذکر المعاد ، و عمل للحساب ، و وقع بالكفاف ، و رضی عن الله؛ خوشا به حال کسی که به یاد معاد باشد . و برای روز حساب عمل کند و به مقدار کفایت قناعت نماید . و از خدا راضی باشد. (نهج البلاغه)

حدیث ۴۴۸۲

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: ان الله عزوجل یحب المداعب فی الجماعه بلا رفت خداوند عزوجل کسی را که در میان جمع ، بدون ناسزاگویی شوخی کند ، دوست دارد . (کافی ، ج ۲ ، ص ۶۶۳)

حدیث ۴۴۸۳

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ان اعجل الطاعة ثوابا صلة الرحم؛ ثواب نیکی با خویشاوندان را از همه کارهای نیک زودتر می دهند. (الکافی، ج ۴ ص ۶۸، ح ۲)

حدیث ۴۴۸۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ان احب عباد الله الی الله أنصحهم لعباده؛ محبوبترین بندگان خدا نزد وی کسی است که با بندگان او دلسوزتر و مهربانتر باشد. (نهج الفصاحه، ص ۱۱۵)

حدیث ۴۴۸۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: عبد مؤمن آلا و فی قلبه نوران نور خیفه و نور رجاء؛ هیچ بنده مومنی نیست جز این که در قلب او دو نور وجود دارد: نور بیم و نور امید. (جهاد النفس، ح ۱۰۴)

حدیث ۴۴۸۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: الغنی الاکبر الیأس عما فی ایدی الناس؛ بی اعتنائی و امید نداشتن بدانچه در دست مردم است بزرگترین توانگری است. (نهج البلاغه)

حدیث ۴۴۸۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اذا رأیتم الرجل لا یتالی ما قال و لا ما قیل له فهو شریک الشیطان؛ هرگاه دیدید که مردی باکی ندارد که چه می گوید و چه درباره اش گفته می شود، چنین کسی شریک شیطان است. (جهاد النفس، ح ۶۸۷)

حدیث ۴۴۸۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: علیکم بالدرایات لا بالزوایات؛ بر شما باد به فهمیدن، نه نقل کردن. (میزان الحکمه، ح ????)

حدیث ۴۴۸۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: کونوا دعاة للناس بغير السببکم لیروا منکم الورع و الاجتهاد و الصلاه و الخیر فان ذلك داعیه؛ مردم را با غیر زبانتان بخوانید تا از شما پارسایی و کوشش و نماز و خوبی را ببینند زیرا این امور آنان را به سوی حق فرا می خواند. (جهاد النفس، ح ۱۹۵)

حدیث ۴۴۹۰

امام موسی کاظم (علیه السلام) فرمودند: من استوی یوماه فهو مغبون هر کسی که دو روزش مساوی باشد (و روز بعد بهتر از روز قبل نباشد) مغبون است. (بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۳۲۶، ح ۵)

حدیث ۴۴۹۱

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: جاهد هواک كما تجاهد عدوک؛ با هوای نفسانی خود مبارزه کن همان گونه که با دشمنت مبارزه می کنی. (عیون اخبار الرضا، ص ۲، ح ۵۱)

حدیث ۴۴۹۲

امام جواد (علیه السلام) فرمودند: مَنْ لَمْ يَعْرِفِ الْمَوَارِدَ أَعْيَتْهُ الْمَصَادِرُ؛ کسی که راه ورود به کاری را نشناسد، راه برون شدن از آن درمانده اش می کند. (بحارالانوار، ج ۳، ص ۳۳۳)???

حدیث ۴۴۹۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اَيَّاكُمْ وَالنَّظْرَةَ فَانْهَافَهَا تَزْرَعُ فِي الْقَلْبِ الشَّهْوَةَ وَكَفَى بِهَا لِصَاحِبِهَا فِتْنَةً؛ از نگاه [ناپاک] بپرهیزید که چنین نگاهی تخم شهوت را در دل می کارد و همین برای فتنه‌ی صاحب آن دل بس است. (تحف العقول صفحه ۳۰۵)

حدیث ۴۴۹۴

حضرت فاطمه (سلام الله علیها) فرمودند: أَرْهَدُ النَّاسَ مَنْ تَرَكَ الْحَرَامَ، أَشَدُّ النَّاسِ إِجْتِهَادًا مَنْ تَرَكَ الذُّنُوبَ؛ زاهدترین مردم کسی است که حرام را وانهد، کوشاترین مردم تارک گناهان است. (تحف العقول، ص ۵۱۹)

حدیث ۴۴۹۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنْ لَمْ يُنَجِّهِ الصَّبْرُ أَهْلَكُهُ الْجَزَعُ؛ کسی که صبر وی را نجات نبخشد، جزع و بی تابی وی را از پای در می آورد. (جهادالنفس، ح ۲۵۲)

حدیث ۴۴۹۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنْ حَاسَبَ نَفْسَهُ وَقَفَّ عَلَى عُيُوبِهِ؛ هر کس به حساب نفس خود رسیدگی کند به عیبهایش آگاه شود. (شرح غررالحکم، ج ۵، ص ۲۹۹)

حدیث ۴۴۹۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مِنَ الْخُرْقِ الْمَعَاجِلَةُ قَبْلَ الْإِمْكَانِ وَالْإِنَاءُ بَعْدَ الْفُرْصَةِ؛ شتاب کردن در کاری پیش از بدست آوردن توانایی و سستی کردن بعد از به دست آوردن فرصت از نادانی است. (جهادالنفس، ح ۸۲۹)

حدیث ۴۴۹۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اعظم الناس قدرا من ترك مالا يعنيه؛ ارجمندترین مردم کسی است که آن چه را که برایش سودی ندارد رها کند. (الامالی، صدوق، ص ۳۳)??

حدیث ۴۴۹۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لَا تَصْحَبِ الْمَائِقَ فَإِنَّهُ يُزَيِّنُ لَكَ فِعْلَهُ وَ يَوَدُّ أَنْ تَكُونَ مِثْلَهُ؛ همنشین بی خرد مباش که او کار (نابخردانه) خود را برای تو آراید و دوست دارد تو را چون خود نماید. (قصارالحکم، ۲۹۳)

حدیث ۴۵۰۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: لا یصیر العبد عبداً خالصاً لله حتی یصیر المدح و الذم عنده سواء؛ آدمی بنده خالص خدا نمی شود تا آنگاه که ستایش و نکوهش نزد او یکسان شود. (بحار الانوار، ج ۲، ص ۲۲۲)

حدیث ۴۵۰۱

امام موسی کاظم (علیه السلام) فرمودند: من ولهه الفقر ابطره الغنی؛ آن که نَداری حیرانش کند، توانگری سرمستش می سازد. (بحار الانوار، ج ۲، ص ۲۲۲)

حدیث ۴۵۰۲

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: لا- تقولوا بالستتکم ما ینقُص عن قدرکم؛ چیزی را بر زبان نیاورید که از ارزش شما بکاهد. (جلاء العیون، ج ۲، ص ۲۲۲)

حدیث ۴۵۰۳

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: من صاحب الناس بالذی یحب ان یصاحبوه کان عدلا هر که با مردم چنان رفتار کند که دوست دارد آنها با او آن گونه رفتار کنند، عادل است. (کنز الفوائد، ج ۲، ص ۲۲۲)

حدیث ۴۵۰۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: تزاوروا و تلاقوا و تذاکروا و احووا امرنا به زیارت و دیدار یکدیگر بروید، با هم به سخن و مذاکره بنشینید و امر ما را (کنایه از حکومت و رهبری) زنده کنید. (بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۳۵۲)

حدیث ۴۵۰۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: خُذِ الْحِکْمَةَ اَنِّی کَانَتْ؛ فَإِنَّ الْحِکْمَةَ ضَالَّةٌ کَلِّ مُمِینٍ حِکْمَتٌ رَا هِر کَجَا کِه یَا فِتی فِرَا کِیر، زیرا حکمت گمشده هر مومن است. (غرر الحکم، ح ۳۴۴۰)

حدیث ۴۵۰۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: فِکْرَةُ سَاعَةٍ خَیْرٌ مِنْ عِبَادَةِ اَلْفِ سَیْنَةٍ یَکُ سَاعَتِ اِنْدِیشِیدِن دِر خَیر و صِلَاحِ اَز هِزَارِ سَالِ عِبَادَتِ بَهِتَرِ اسْت. (بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۳۲۶)

حدیث ۴۵۰۷

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَجُودُ کُمْ مِنْ بَعْدِی رَجُلٌ عَلِمَ عِلْمًا فَنَشَرَ عِلْمَهُ؛ بَخَشَنده تَرِینِ شَمَا پَسِ اَز مِنْ کَسِیِ اسْت کِه دَانِشِی بِیَا موزِدِ اَنگَاهِ دَانِشِ خُودِ رَا بِپِرَا کِنْد. (میزان الحکمه، ح ۱۳۸۲۵)

حدیث ۴۵۰۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنْ يَطْلُبُ الْعِزَّ بِغَيْرِ حَقٍّ يَدِلُّ وَمَنْ عَانَدَ الْحَقَّ لَزِمَهُ الْوَهْنُ؛ هر کس به جز حق جویای عزت شود به ذلت در افتد و هر کس با حق عناد ورزد خوار گردد. (تحف العقول، ص ۹۵)

حدیث ۴۵۰۹

امام سجاد (علیه السلام) فرمودند: حق الکبیر توقیرهُ لِسَنِّهِ و اجلالُهُ لِتَقَدُّمِهِ فِي الْاِسْلَامِ؛ حق آنکه بزرگتر است این است که او را به خاطر سنش احترام کنی و او را به خاطر اینکه بر تو در مسلمانی پیشی داشته است، بزرگ شماری. (جهاد النفس، ح ۱۹)

حدیث ۴۵۱۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: واعلم ان العمل الدائم القليل على اليقين افضل عند الله من العمل الكثير على غير يقين بدان به درستی که عمل دایمی اندک، که همراه با یقین باشد، نزد خداوند متعال، افضل از عمل بسیاری است که با یقین همراه نباشد. (بحار الانوار، ج ۶۹ ح ۹۳)

حدیث ۴۵۱۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: أَرَجَ اللَّهُ رَجَاءً لَا يَجْرُؤُكَ عَلَى مَعْصِيَتِهِ وَخَفَّ اللَّهُ خَوْفًا لَا يُؤْيِسُكَ مِنْ رَحْمَتِهِ؛ به خداوند امیدوار باش، امیدی که تو را بر انجام معصیتش جرات نبخشد و از خداوند بیم داشته باش بیمی که تو را از رحمتش ناامید نگرداند. (جهاد النفس، ح ۱۰۹)

حدیث ۴۵۱۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: كَمْ مِنْ شَهْوَةٍ سَاعَةٍ أَوْرَثَتْ حُزْنَ طَوِيلًا؛ چه بسیار خواهش های نفسانی لحظه ای ، که اندوه طولانی و درازی را در پی دارد. (جهاد النفس، ح ۹۳)

حدیث ۴۵۱۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: خَيْرُ النَّاسِ مَنْ نَفَعَ النَّاسَ؛ بهترین مردم کسی است که نفع رساننده مردم باشد. (غرر الحکم)

حدیث ۴۵۱۴

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: پارساترین مردم کسی است که در هنگام شبهه توقف کند . عابدترین مردم کسی است که واجبات را انجام دهد . زاهدترین مردم کسی است که حرام را ترک نماید . کوشنده ترین مردم کسی است که گناهان را رها سازد . تحف العقول ، ص (۵۱۹)

حدیث ۴۵۱۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إِعْمَلْ بِفَرَايِضِ اللَّهِ تَشْكُنْ أَتَقَى النَّاسَ؛ به واجبات الهی عمل کن تا پرهیزکارترین مردمان باشی. (جهاد النفس، ح ۲۴۲)

حدیث ۴۵۱۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: لایتم المعروف الا بثلاث خصال: تعجیله و تقلیل کثیره و ترک الامتنان به. احسان و نیکی کامل نباشد، مگر با سه خصلت: شتاب در آن، کم شمردن بسیار آن و منت نهادن بر آن. تحف العقول، ص ۳۲۳

حدیث ۴۵۱۷

از امام رضا (علیه السلام) پرسیدند: ما حد التَّوَكُّلِ؟ فقال لی: أَنْ لَا تَخَافَ مَعَ اللَّهِ أَحَدًا؛ حد توکل چیست؟ حضرت فرمودند: اینکه با وجود خدا از هیچ کس نترسی. (جهاد النفس، ح ۲۹۲)

حدیث ۴۵۱۸

امام حسن عسگری علیه السلام فرمودند: أَشَدُّ النَّاسِ اجْتِهَادًا مَنْ تَرَكَ الذُّنُوبَ. کوشنده ترین مردم کسی است که گناهان را رها سازد. (تحف العقول، ص ۴۸۹)

حدیث ۴۵۱۹

امام علی علیه السلام فرمودند: لَا غِنَى كَالْعَقْلِ، وَ لَا فَقْرٌ كَالْجَهْلِ، وَ لَا مِيرَاثٌ كَالْأَدَبِ وَ لَا ظَهِيرٌ كَالْمُشَاوَرَةِ هَيْچ ثروتی چون عقل و هېچ فقری چون جهل و هېچ میراثی چون ادب و هېچ پشتیبانی چون مشورت نخواهد بود. (تحف العقول ص ۸۹)

حدیث ۴۵۲۰

امام حسن مجتبی علیه السلام فرمودند: لَا تُجَاهِدِ الطَّلَبَ جِهَادَ الْغَالِبِ وَ لَا تَتَّكِلْ عَلَى الْقَدْرِ إِتْكَالَ الْمُسْتَسَلِّمِ؛ چون شخص پیروز در طلب مکوش، و چون انسان تسلیم شده به قدر اعتماد مکن [بلکه با تلاش پیگیر و اعتماد و توکل به خداوند، کار کن].

حدیث ۴۵۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرماید: دو نعمت است که ارزش آنها را نمی دانند مگر کسی که آنها را از دست داده باشد: جوانی و تندرستی. غررالحکم حدیث ۵۷۶۴

حدیث ۴۵۲۲

امام علی علیه السلام فرمودند: صوم النفس عن لذات الدنيا انفع الصيام روزه نفس از لذتهای دنیوی سودمندترین روزه هاست. (غرر الحکم، ج ۱ ص ۴۱۶)

حدیث ۴۵۲۳

امام علی علیه السلام فرمودند: لَا يِعَابُ الْمَرْءُ بِتَاخِيرِ حَقِّهِ إِنَّمَا يِعَابُ مَنْ أَخَذَ مَا لَيْسَ لَهُ؛ برای انسان عیب نیست که حقش تاخیر افتد، عیب آن است که چیزی را که حقش نیست بگیرد. (الامالی ج ۱ ص ۷۶)

حدیث ۴۵۲۴

امام علی علیه السلام فرمودند: يَابْنَ آدَمَ مَا كَسَبْتَ فَوْقَ قَوَّتِكَ ، فَأَنْتَ فِيهِ خَازِنٌ لِّغَيْرِكَ. ای فرزند آدم! هر چه بیشتر از مقدار خوراکی به دست آوری خزانه دار دیگران خواهی بود. (مروج الذهب ج ۲ ص ۲۴۶)

حدیث ۴۵۲۵

امام حسن عسکری علیه السلام فرمودند: لَا تُمَارَ فَيَذْهَبَ بِهَاؤُكَ وَ لَا تَمَارِخَ فَيَجْتَرَأُ عَلَيْكَ؛ جدال مکن که ارزشت می رود و شوخی مکن که بر تو دلیر شوند. (تحف العقول ص ۴۸۶)

حدیث ۴۵۲۶

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند: مَا عَرَفَ اللَّهُ مِنْ عَصَاةٍ؛ خدا را نشناخته آن که نافرمانی اش کند. (تحف العقول ص ۲۹۴)

حدیث ۴۵۲۷

امام علی علیه السلام فرمودند: ثَمْرَةُ التَّفْرِيطِ النَّدَامَةُ، وَ ثَمْرَةُ الْخَزْمِ السَّلَامَةُ ثَمْرُهُ تَفْرِيطُ وَ كَوْتَاهِي پَشِيمَانِي است و ثمره دور اندیشی سلامت. (محاضرات ج ۲ ص ۳۱۳)

حدیث ۴۵۲۸

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند: قُولُوا لِلنَّاسِ أَحْسَنَ مَا تُحِبُّونَ أَنْ يَقَالَ لَكُمْ. به مردم بگویید بهتر از آن چیزی که می خواهید به شما بگویند. (محاضرات ج ۱ ص ۲۵۱)

حدیث ۴۵۲۹

امام علی علیه السلام فرمودند: أَكْثَرُ مَصَارِعِ الْعُقُولِ تَحْتَ بُرُوقِ الْمَطَامِعِ. قربانگاه عقلها غالباً در پرتو طمعها است. (محاضرات ج ۱ ص ۲۵۱)

حدیث ۴۵۳۰

امام علی علیه السلام فرمودند: قِيمَةُ كُلِّ امْرِئٍ مَا يَحْسِبُهُ قِيمَتُهُ وَ ارْزُشُ هَرِّ كَسٍ بِهٖ اَنْدَاذَةُ كَارِي اِسْتِ كِهٖ بِهٖ خَوْبِي مِي تَوَاَنْدِ اَنْجَامِ دِهْدِ. (بیان و التین ص ۱۷۹)

حدیث ۴۵۳۱

امام علی علیه السلام فرمودند: الْعَفَافُ زِينَةُ الْفَقْرِ، وَ الشُّكْرُ زِينَةُ الْغِنَى. خویشتن داری، زینت فقر است و سپاس گزاری زینت غنا و توانگری. (تحف العقول ص ۷۵)

حدیث ۴۵۳۲

امام علی علیه السلام فرمودند: مَنْ ظَنَّ بِكَ خَيْرًا فَصَدِّقْ ظَنَّهُ. کسی که به تو گمان نیکی برد، گمانش را (عملاً) تصدیق کن. (نهج

البلاغه نامه (۳۱)

حدیث ۴۵۳۳

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند: قولوا للناس احسن ما تحبون ان یقال لکم بهترین چیزی را که دوست دارید درباره شما بگویند ، درباره مردم بگویید. (بحار الانوار، ج ۶۵، ص ۱۵۲)

حدیث ۴۵۳۴

امام جواد علیه السلام فرمودند: ایاک و مصاحبه الشریع ، فانه کالسيف المسلول یحسن منظره و یقبیح اثره از همراهی و رفاقت با آدم شرور بپرهیز ، زیرا که او مانند شمشیر برهنه است که ظاهرش نیکو و اثرش زشت است. (مسند الامام الجواد، ص ۲۴۳)

حدیث ۴۵۳۵

امام حسین علیه السلام فرمودند: من أحبک نهایک و من أبغضک أغراک؛ کسی که تو را دوست دارد، از تو انتقاد می کند و کسی که با تو دشمنی دارد، از تو تعریف و تمجید می کند. (بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۱۲۸)

حدیث ۴۵۳۶

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: لا فقر أشد من الجهل ، لا مال أعود من العقل . هیچ تهیدستی سخت تر از نادانی و هیچ مالی سودمندتر از عقل نیست . (اصول کافی، ج ۱، ص ۳۰)

حدیث ۴۵۳۷

امام حسین علیه السلام فرمودند: من طلب رضی الناس بسخط الله و کله الله إلی الناس . کسی که برای جلب رضایت و خوشنودی مردم ، موجب خشم و غضب خداوند شود، خداوند او را به مردم وا می گذارد. (بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۲۶)

حدیث ۴۵۳۸

امام حسین علیه السلام فرمودند: من حاول أمرا بمعصية الله کان أفوت لما یرجو و أسرع لما یحذر. کسی که بخواهد از راه گناه به مقصدی برسد ، دیرتر به آروزیش می رسد و زودتر به آنچه می ترسد گرفتار می شود. (بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۲۰)

حدیث ۴۵۳۹

امام علی علیه السلام فرمودند: خالطوا الناس مخالطه ان متم معها بکوا علیکم ، و ان عشتم حنوا الیکم؛ با مردم آن چنان معاشرت کنید که اگر بمیرید بر مرگ شما اشک ریزند و اگر زنده بمانید به شما عشق ورزند. (نهج البلاغه)

حدیث ۴۵۴۰

امام حسن علیه السلام فرمودند: المسؤول حر حتی یعد ، و مسترق المسؤول حتی ینجز. انسان تا وعده نداده ، آزاد است . اما وقتی

وعده می دهد زیر بار مسؤولیت می رود و تا به وعده‌هاش عمل نکند رها نخواهد شد. (بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۱۳)

حدیث ۴۵۴۱

امام حسین علیه السلام فرمودند: لا أفلح قوم إشتروا مرضاة المخلوق بسخط الخالق. کسانی که رضایت مخلوق را به بهای غضب خالق بخرند، رستگار نخواهند شد. (مقتل خوارزمی، ج ۱، ص ۲۳۹)

حدیث ۴۵۴۲

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: ان الدینار و الدرهم اهلکا من کان قبلکم و هما مهلکاکم. همانا دینار و درهم پیشینیان شما را به هلاکت رساند و همین دو نیز هلاک کننده شماست. (جهاد النفس، ص ۲۴۷)

حدیث ۴۵۴۳

امام صادق علیه السلام فرمودند: من عرف الله خاف الله و من خاف الله سخت نفسه عن الدنيا. هر که خدا را بشناسد ترس او در دلش می افتد و هر از خدا ترسان باشد نفسش از دنیا باز می ماند. (جهاد النفس، ص ۸۳)

حدیث ۴۵۴۴

امام صادق علیه السلام فرمودند: الرغبة فی الدنيا تورث الغم و الحزن و الزهد فی الدنيا راحة القلب و البدن. رغبت و تمایل به دنیا مایه غم و اندوه و زهد و بی میلی به دنیا سبب راحتی قلب و بدن است. (تحف العقول، ص ۳۵۸)

حدیث ۴۵۴۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: خوشا بر آن کس که افزونی دارایی اش را انفاق کند و از افزون گویی زبانش جلوگیری کند! تحف العقول ص ۳۰

حدیث ۴۵۴۶

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: اثنان یعلمهما الله فی الدنيا البغی و عقوب الوالدین. دو چیز را خداوند در دنیا کیفر می دهد: تعدی و ناسپاسی پدر و مادر. (کنز العمال، ج ۱۶، ص ۴۶۲، ح ۴۵۴۵۸)

حدیث ۴۵۴۷

امام موسی کاظم علیه السلام فرمودند: إیاک و المزاح فأنه ینهب بئور ایمانک از شوخی (بی مورد) بپرهیز، زیرا که شوخی نور ایمان تو را می برد. (بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۳۲۱)

حدیث ۴۵۴۸

امام حسن عسگری علیه السلام فرمودند: أشد الناس اجتهاداً من ترک الذنوب. کوشنده ترین مردم کسی است که گناهان را رها

سازد. (تحف العقول، ص ۴۸۹)

حدیث ۴۵۴۹

امام علی علیه السلام فرمودند: لا غِنَى كَالْعَقْلِ، و لا فَقْرٌ كَالْجَهْلِ، و لا مِیراثٌ كَالْأَدَبِ و لا ظَهیرٌ كَالْمُشاورَةِ هیچ ثروتی چون عقل و هیچ فقری چون جهل و هیچ میراثی چون ادب و هیچ پشتیبانی چون مشورت نخواهد بود. (تحف العقول ص ۸۹)

حدیث ۴۵۵۰

امام حسن مجتبی علیه السلام فرمودند: لا تُجَاهِدِ الطَّلَبَ جِهَادَ الغَالِبِ و لا تَتَكَلَّمْ عَلَى القَدْرِ إِتْكَالَ المُسْتَسَلِمِ؛ چون شخص پیروز در طلب مکوش، و چون انسان تسلیم شده به قدر اعتماد مکن [بلکه با تلاش پیگیر و اعتماد و توکل به خداوند، کار کن].

حدیث ۴۵۵۱

امام علی (علیه السلام) می فرماید: دو نعمت است که ارزش آنها را نمی دانند مگر کسی که آنها را از دست داده باشد: جوانی و تندرستی. غررالحکم حدیث ۵۷۶۴

حدیث ۴۵۵۲

امام علی علیه السلام فرمودند: صوم النفس عن لذات الدنيا انفع الصيام روزه نفس از لذتهای دنیوی سودمندترین روزه هاست. (غرر الحکم، ج ۱ ص ۴۱۶)

حدیث ۴۵۵۳

امام علی علیه السلام فرمودند: لا یعابُ المَرْءُ بِتأخیرِ حَقِّهِ أَنَّمَا یَعابُ مَنْ أَخَذَ ما لیسَ لَهُ؛ برای انسان عیب نیست که حقش تاخیر افتد، عیب آن است که چیزی را که حقش نیست بگیرد. (الامالی ج ۱ ص ۷۶)

حدیث ۴۵۵۴

امام علی علیه السلام فرمودند: یابنَ آدَمَ ما کَسَبَتْ فَوْقَ قُوَّتِكَ، فَانْتَ فِیهِ خازِنٌ لِغَیْرِکَ. ای فرزند آدم! هرچه بیشتر از مقدار خوراکی به دست آوری خزانه دار دیگران خواهی بود. (مروج الذهب ج ۲ ص ۲۴۶)

حدیث ۴۵۵۵

امام حسن عسکری علیه السلام فرمودند: لا تُمارَ فِیذَهَبَ بِهاؤُکَ و لا تَمارِخَ فِیجَتْرَأُ عَلَیکَ؛ جدال مکن که ارزشت می رود و شوخی مکن که بر تو دلیر شوند. (تحف العقول ص ۴۸۶)

حدیث ۴۵۵۶

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند: ما عَرَفَ اللهُ مَنْ عَصاهُ؛ خدا را نشناخته آن که نافرمانی اش کند. (تحف العقول ص ۲۹۴)

حدیث ۴۵۵۷

امام علی علیه السلام فرمودند: ثَمَرَةُ التَّفْرِيطِ النَّدَامَةُ، وَ ثَمَرَةُ الْحَزْمِ السَّلَامَةُ ثَمَره تفریط و کوتاهی پشیمانی است و ثمره دور اندیشی سلامت. (محاضرات ج ۲ ص ۳۱۳)

حدیث ۴۵۵۸

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند: قُولُوا لِلنَّاسِ أَحْسَنَ مَا تُحِبُّونَ أَنْ يُقَالَ لَكُمْ. به مردم بگویید بهتر از آن چیزی که می خواهید به شما بگویند. (محاضرات ج ۱ ص ۲۵۱)

حدیث ۴۵۵۹

امام علی علیه السلام فرمودند: أَكْثَرُ مَصَارِعِ الْعُقُولِ تَحْتَ بُرُوقِ الْمَطَامِعِ. قربانگاه عقلا غالباً در پرتو طمعها است. (محاضرات ج ۱ ص ۲۵۱)

حدیث ۴۵۶۰

امام علی علیه السلام فرمودند: قِيمَةُ كُلِّ امْرِئٍ بِمَا يَحْسِبُهُ قِيمَتُهُ وَ ارْزُشُ هَرِّ كَسٍ بِهٖ اَنْدَاذَةُ كَارِي اَسْتِ كِهٖ بِهٖ خُوبِي مِي تُوَاَنْدِ اَنْجَام دِهْد. (بیان و التبین ص ۱۷۹)

حدیث ۴۵۶۱

امام علی علیه السلام فرمودند: اَلْعَفَافُ زَيْنَةُ الْفَقْرِ، وَ الشُّكْرُ زَيْنَةُ الْغِنَى. خویشتن داری، زینت فقر است و سپاس گزاری زینت غنا و توانگری. (تحف العقول ص ۷۵)

حدیث ۴۵۶۲

امام علی علیه السلام فرمودند: مَنْ ظَنَّ بِكَ خَيْرًا فَصَدِّقْ ظَنَّهُ. کسی که به تو گمان نیکی برد، گمانش را (عملاً) تصدیق کن. (نهج البلاغه نامه ۳۱)

حدیث ۴۵۶۳

امام موسی کاظم علیه السلام فرمودند: مَنْ أَرَادَ أَنْ يَكُنَّ أَقْوَى النَّاسِ فَلْيَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ هَرِّ كِهٖ مِي خُوَاَهْدِ كِهٖ قُوَيْتَرِيْنِ مَرْدَمِ بَاشْدِ بَرِ خُدَا تُوَكَّلِ نَمَايْد. (بحار الانوار، ۷، ص ۱۴۳)

حدیث ۴۵۶۴

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند: خُذُوا الْكَلِمَةَ أَطْيَبَ مِمَّنْ قَالَهَا وَ إِنْ لَمْ يَعْْمَلْ بِهَا سَخِنَ طَيْبٌ وَ پَاكِيْزَهٗ رَا اَزْ هَرِّ كِهٖ كَفْتِ بَغِيْرِيْدِ، اْگَرِّ چِهٖ اَوْ خُودِ، بَدَاَنْ عَمَلِ نَكُنْد. (تحف العقول، ص ۳۹۱)

حدیث ۴۵۶۵

امام موسی کاظم علیه السلام فرمودند: مَنْ لَمْ يَجِدْ لِبِلْسَاءٍ مَضْضًا لَمْ يَكُنْ عِنْدَهُ لِإِحْسَانٍ مَوْقِعٌ. کسی که مزه رنج و سختی را نچشیده، نیکی و احسان در نزد او جایگاهی ندارد. (بحار الانوار، جلد ۷۸، ص ۳۳۳)

حدیث ۴۵۶۶

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: لَيْسَ مِنَ الْأَدَبِ إِظْهَارُ الْفَرْحِ عِنْدَ الْمَحْزُونِ إِظْهَارُ شَادِي نَزْدَ غَمْدِيدِهِ، از بی ادبی است. (تحف العقول، ص ۴۸۹)

حدیث ۴۵۶۷

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: كَفَاكَ ادْبًا تَجَنُّبُكَ مَا تَكْرَهُ مِنْ غَيْرِكَ؛ در مقام ادب همین بس که آنچه برای دیگران نمی پسندی، خود از آن دوری کنی. (مسند الامام العسکری، ص ۲۸۸)

حدیث ۴۵۶۸

امام علی علیه السلام فرمودند: أَلْسَانُ سَعِيٍّ، إِنْ خُلِيَ عَنْهُ عَقَرَ زَبَانٍ، حیوان درنده است، اگر رها شود می گزد. (نهج البلاغه)

حدیث ۴۵۶۹

امام حسن عسکری علیه السلام فرمودند: مَنْ آتَسَ بِاللَّهِ إِسْتَوْحَشَ مِنَ النَّاسِ؛ کسی که با خدا مانوس باشد، از مردم گریزان گردد. (مسند الامام العسکری، ص ۲۸۷)

حدیث ۴۵۷۰

امام باقر علیه السلام فرمودند: إِصْبِرُوا عَلَىٰ آدَاءِ الْفَرَائِضِ، وَ صَابِرُوا وَعْدُوكُمْ، وَ رَابِطُوا أَمَامَكُمْ الْمُتَتَّظِرِ صَبْرًا كُنْتُمْ بِرِغْزَارِدِنِ أَحْكَامِ شَرْعٍ وَ شَكِيَابِي وَرَزِيدٍ دَرِ بَرَابَرِ دَشْمَنَتَانِ وَ آمَادَةٍ وَ حَاضِرِ يَرِاقٍ بَاشِيدٍ بَرَىٰ أَمَامَتَانِ كَهْ دَرِ اِنْتِظَارِ أَوْ هَسْتِيدِ. (غیبه النعمانی، ینابیع الموده)

حدیث ۴۵۷۱

امام حسین علیه السلام فرمودند: إِنْ أَعْفَى النَّاسَ مَنْ عَفَا عِنْدَ قُدْرَتِهِ بَخْشَنده تَرِينِ مَرْدَمِ كَسَىٰ اسْتِ كَهْ دَرِ هَنْگَامِ قُدْرَتِ مِی بَخْشَدِ. (الدره الباهره، ص ۲۴)

حدیث ۴۵۷۲

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: الْعِبَادَةُ سَبْعُونَ جُزْءًا، أَفْضَلُهَا جُزْءٌ طَلَبُ الْحَلَالِ عِبَادَتِ هَفْتَادِ جُزْءِ اسْتِ وَ بَالَا-تَرِينِ وَ بَزْرَگَتَرِينِ جُزْءِ آن كَسْبِ حَلَالِ اسْتِ. (ثواب الاعمال و عقاب الاعمال)

حدیث ۴۵۷۳

امام علی علیه السلام فرمودند: أَلْمُؤْمِنُ مِنْ بَشْرُهُ فِي وَجْهِهِ وَ حُزْنُهُ فِي قَلْبِهِ شَادِي مَوْمِنِ دَرِ رِخْسَارِ أَوْ وَ اِنْدَوْهَشِ دَرِ دَلِ اسْتِ. (نهج)

البلاغه، کلمات قصار، شماره ۳۲۵)

حدیث ۴۵۷۴

امام حسین علیه السلام فرمودند: مَنْ حَاوَلَ أَمْرًا بِمَعْصِيَةِ اللَّهِ كَانَ أَفْوَتْ لِمَا يَرْجُو وَأَسْرَعَ لِمَجْعَى مَا يَحْذَرُ؛ آن که در کاری که نافرمانی خداست بکوشد امیدش را از دست می دهد و نگرانیها به او رو می آورد. (بحار الانوار، ج ۳، ص ۳۹۷)

حدیث ۴۵۷۵

امام صادق علیه السلام فرمودند: إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ يَرْحَمُ الرَّجُلَ لَشِدَّةِ حُبِّ لَوْلَدِهِ. براستی که خداوند عزوجل رحم می نماید مرد را، به سبب شدت محبت او به فرزندش. (ثواب الاعمال و عقاب الاعمال)

حدیث ۴۵۷۶

رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: مَنْ رَدَّ عَنِ عَرَضِ أَخِيهِ الْمُسْلِمِ وَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ الْبَيْتَةُ هَرَكْسِ آبْرُوى مؤمنی را حفظ کند، بدون تردید بهشت بر او واجب شود. (ثواب الاعمال و عقاب الاعمال)

حدیث ۴۵۷۷

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: إِنَّ الصَّدَقَةَ لَتُطْفِئُ غَضَبَ الرَّبِّ صَدَقَهُ، خشم پروردگار را فرو می نشاند. (کنز العمال، ح ۱۶۱۱۴۳)

حدیث ۴۵۷۸

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: تنها کسی باید در صدر مجلس بنشیند که سه ویژگی داشته باشد: ۱- هر گاه از او پرسش کنند پاسخ دهد. ۲- هر گاه دیگران از سخن گفتن درماندند، او سخن بگوید. ۳- نظری بدهد که خیر و صلاح اهل آن مجلس در آن باشد. هر کس این ویژگیها را نداشته باشد و در صدر مجلس بنشیند، احمق است. بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۳۰۴.

حدیث ۴۵۷۹

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر چیزی شرافتی و حرمتی دارد؛ شریفترین مجالس آن است که رو به قبله باشد. بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۴۶۹.

حدیث ۴۵۸۰

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: به پدران خود نیکی کنید، تا فرزندانان به شما نیکی کنند. تحف العقول، ص ۳۵۹.

حدیث ۴۵۸۱

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: انسان بخیل، آسایش ندارد. بحار الانوار، ج ۷۳، ص ۳۰۳.

حدیث ۴۵۸۲

حضرت امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: همنشینی با اهل دین شرف دنیا و آخرت است و مشاورت با خردمند خیر خواه، محنت و برکت و هدایت است و توفیقی است از خداوند. پس چنانچه شخص عاقل و خردمند تو را راهنمایی کرد، مبادا سرپیچی کنی که هلاک خواهی شد. بحارالانوار، ج ۷۸، ص ۳۱۳.

حدیث ۴۵۸۳

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: در کارت با کسانی مشورت کن که از خدا می ترسند. بحارالانوار، ج ۷۵، ص ۵۸.

حدیث ۴۵۸۴

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر کس که پای بند رأی خود شد، به هلاکت رسید و هر که با دیگران مشورت کرد، شریک عقل آنان شد. نهج البلاغه حکمت، ۱۶۱.

حدیث ۴۵۸۵

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ای علی! کسی از خدا طلب خیر کند، سرگردان نشود و کسی که مشورت کرد، پشیمان نگشت. امالی شیخ طوسی، ص ۱۳۶.

حدیث ۴۵۸۶

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: خوشبخت کسی است که در نفس خود فراغتی یابد و به کار اصلاح آن پردازد. بحارالانوار، ج ۷۸، ص ۲۰۳.

حدیث ۴۵۸۷

حضرت امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: آزار نرساندن، نشانه ی کمال خرد و مایه ی آسایش دو گیتی است. تحف العقول، ص ۲۸۳.

حدیث ۴۵۸۸

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ادب نیکو، زیور خرد است. بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۱۳۱.

حدیث ۴۵۸۹

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: بهترین میراث پدران برای فرزندان، ادب است نه مال و ثروت؛ زیرا ثروت از بین می رود و ادب می ماند. اصول کافی، ج ۸، ص ۱۵۰.

حدیث ۴۵۹۰

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ادب نیکو، سبب تزکیه اخلاق است. غررالحکم، ح ۵۵۲۰.

حدیث ۴۵۹۱

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خوشبخت ترین مردم، کسی است که با مردم به بزرگواری رفتار کند. بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۱۸۵.

حدیث ۴۵۹۲

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: بر شما باد به حسن خلق زیرا که صاحبش را به درجه ی روزه داران و نماز گزاران واقعی می رساند. وسایل الشیعه، ج ۱۵، ص ۱۹۹.

حدیث ۴۵۹۳

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: برادران در میان خود به سه چیز نیازمندند که اگر به کار بندند، دوستی بیاید و گرنه از یکدیگر جدا شوند و دشمن هم گردند، آن سه چیز این هاست: انصاف با یکدیگر، مهربانی با یکدیگر و حسد نبردن نسبت به هم. تحف العقول، ح ۳۲۲.

حدیث ۴۵۹۴

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برادری کردن به خاطر خدا، محبت را خالص می گرداند. غررالحکم، ح ۹۸۲۸.

حدیث ۴۵۹۵

حضرت امام حسن (علیه السلام) می فرمایند: با هیچ کس رفت و آمد مکن تا بدانی کجاها رفت و آمد می کند، چون از حالش به خوبی آگاه شدی و معاشرتش را پسندیدی، بر پایه ی گذشت از لغزشها و کمک و همیاری در سختی ها با او برادری کن. تحف العقول، ح ۲۳۳.

حدیث ۴۵۹۶

حضرت امام حسین (علیه السلام) می فرمایند: قویترین فرد در ایجاد ارتباط کسی است که با کسی که از او بریده، رابطه برقرار کند. بحارالانوار، ج ۷۸، ص ۱۲۱.

حدیث ۴۵۹۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برای خدا به دین اهل طاعت او برو و هدایت را از اهل ولایت او بگیر. بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۳۴۷.

حدیث ۴۵۹۸

امام سجاد (سلام الله علیها) می فرمایند: حق استاد تو این است که بزرگش داری و محضرش را محترم شماری و با دقت به سخنانش گوش سپاری. من لا یحضر الفقیه، ج ۲، ص ۶۲۰.

حدیث ۴۵۹۹

امام صادق (سلام الله علیها) می فرمایند: در پیشگاه کسی که از او دانش می آموزید، فروتن باشید. اصول کافی، ج ۱، ص ۳۶.

حدیث ۴۶۰۰

حضرت امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: هیچ جرعه ای سرنکشیدم که نزد من خوشتر از جرعه ی خشمی باشد که با آن طرف مقابل را کیفر ندهم. اصول کافی، ج ۲، ص ۱۰۹.

حدیث ۴۶۰۱

حضرت امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از بدی دیدن به خشم نیاید، از خوبی سپاسگذار نیست. بحار الانوار، ج ۷۳، ص ۲۶۴.

حدیث ۴۶۰۲

امام صادق (سلام الله علیه) می فرمایند: اف بر مسلمانی که برای کار دین خویش و پرس و جو درباره ی آن، (دست کم) روز جمعه ی هر هفته خود را، از کارهای دیگر فارغ نمی سازد. خصال شیخ صدوق، ص ۳۹۳.

حدیث ۴۶۰۳

امام علی (سلام الله علیه) می فرمایند: چقدر شایسته است که انسان در ساعتی از زندگی خود از مشغولیت های زندگی چشم ببوشد و به حساب نفس خود برسد و در آنچه که در روز و شب خود به دست آورده و یا از کف داده، اندیشه نماید. غرر الحکم، ح ۴۷۴۹.

حدیث ۴۶۰۴

حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها) می فرمایند: بهترین شما کسی است که در برخورد با مردم نرم تر و مهربان تر است و ارزشمندترین مردم کسانی هستند که با همسرانشان مهربان و بخشنده اند. کنز العمال، ج ۷، ص ۲۲۵.

حدیث ۴۶۰۵

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: خداوند از پر خوری و بیکاری زیاد نفرت دارد. بحار الانوار، ج ۷۶، ص ۱۸۰.

حدیث ۴۶۰۶

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: منفورترین خلق خدا، بنده ای است که مردم از زبان او بترسند. اصول کافی، ج ۲، ص ۳۲۳.

حدیث ۴۶۰۷

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: خداوند سبحان، از آدم و قیح گستاخ در گناهان نفرت دارد. غرالحکم، ح ۳۴۳۷.

حدیث ۴۶۰۸

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) می فرمایند: سه کس نزد خدا از همه منفورترند: کسی که روز زیاد می خوابد در حالی که شب اصلا نمازی نخوانده است و کسی که زیاد می خورد و هنگام غذا خوردن نام و حمد خدا نمی گوید و کسی که بی دلیل می خندد. کنز العمال، ص ۲۱۴۳.

حدیث ۴۶۰۹

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بنده ایمان را به کمال نمی رساند مگر سه خصلت در او باشد: انفاق در هنگام تنگ دستی، انصاف دادن و سلام کردن. کنز العمال، ح ۱۰۷.

حدیث ۴۶۱۰

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: هر مؤمنی که گرفتاری مومن تنگدستی را رفع کند، خداوند حوائج او را در دنیا و آخرت آسان و برآورده می سازد. اصول کافی، ج ۲، ص ۲۰۰.

حدیث ۴۶۱۱

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: پیش از آن که مورد حسابرسی قرار گیرید، خود به حساب نفستان برسید و پیش از آن که سنجیده شوید، خود نفستان را در ترازوی سنجش بگذارید و برای آن حسابرسی بزرگ آماده شوید. بحار الانوار، ج ۷۰، ص ۷۳.

حدیث ۴۶۱۲

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: نفسی های خود را با حسابرسی به پند کشید و با مخالفت کردن با آن زمامش را در اختیار گیرید. غرالحکم، ح ۶۷۹۴.

حدیث ۴۶۱۳

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: از ما نیست هر کس هر روز محاسبه ی نفس نکند (و از خود برای کارهایی که در آن روز کرده است، حساب نکشد) تا اگر کار نیکی کرده است بر آن بیفزاید و اگر کار بدی کرده است به درگاه خدا توبه کند. تحف العقول، حدیث ۲۹۲.

حدیث ۴۶۱۴

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: زمانی که قدرت داری با گذشت باش و در زمان تنگدستی بخشنده و در عین نیازمندی

ایثارگر، تا فضل تو به کمال رسد. غررالحکم، ح ۷۱۷۹.

حدیث ۴۶۱۵

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: سزاوار نیست مؤمن در مجلسی بنشیند که در آن معصیت خداوند می شود و او نمی تواند آن وضع را تغییر دهد. اصول کافی، ج ۲، ص ۳۷۴.

حدیث ۴۶۱۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کم خوری نشانه ی پاکدامنی است و پر خوری نشانه ی اسراف و زیاده روی. مستدرک الوسایل، ج ۱۶، ص ۲۱۳.

حدیث ۴۶۱۷

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: با خوردن و آشامیدن زیاد دلها را نمیرانید؛ زیرا همان گونه که زراعت بر اثر آب زیاد از بین می رود، دلها نیز بر اثر پر خوری می میرد. تنبیه الخواطر، ج ۱، ص ۴۶.

حدیث ۴۶۱۸

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: تنها کسی باید در صدر مجلس بنشیند که سه ویژگی داشته باشد: ۱- هر گاه از او پرسش کنند پاسخ دهد. ۲- هر گاه دیگران از سخن گفتن در ماندند، او سخن بگوید. ۳- نظری بدهد که خیر و صلاح اهل آن مجلس در آن باشد. هر کس این ویژگیها را نداشته باشد و در صدر مجلس بنشیند، احمق است. بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۳۰۴.

حدیث ۴۶۱۹

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر چیزی شرافتی و حرمتی دارد؛ شریفترین مجالس آن است که رو به قبله باشد. بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۴۶۹.

حدیث ۴۶۲۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اخلاقت را نیکو گردان تا خداوند حسابت را آسان گرداند. امالی شیخ طوسی، ص ۱۷۴.

حدیث ۴۶۲۱

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: بر شما باد به حسن خلق زیرا که صاحبش را به درجه ی روزه داران و نماز گزاران واقعی می رساند. وسایل الشیعه، ج ۱۵، ص ۱۹۹.

حدیث ۴۶۲۲

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: به ناتوانتر از خودت بنگر، و به توانگرت از خویش منگر، زیرا که این کار، تو را به آنچه

قسمت تو شده است، قانع تر می سازد. اصول کافی، ج ۸، ص ۲۴۴.

حدیث ۴۶۲۳

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: به آنچه به تو داده شده، قانع باش تا حسابت سبک گردد. بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۱۸۷.

حدیث ۴۶۲۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نفسی های خود را با حسابرسی به پند کشید و با مخالفت کردن با آن زمامش را در اختیار گیرید. غرالحکم، ح ۶۷۹۴.

حدیث ۴۶۲۵

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بخل ورزیدن به آنچه در دست داری، بد گمانی به معبود است. غرالحکم، ح ۱۲۵۸.

حدیث ۴۶۲۶

حضرت امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: همنشینی با اهل دین شرف دنیا و آخرت است و مشاورت با خردمند خیر خواه، محنت و برکت و هدایت است و توفیقی است از خداوند. پس چنانچه شخص عاقل و خردمند تو را راهنمایی کرد، مبادا سرپیچی کنی که هلاک خواهی شد. بحارالانوار، ج ۷۸، ص ۳۱۳.

حدیث ۴۶۲۷

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: در کارت با کسانی مشورت کن که از خدا می ترسند. بحارالانوار، ج ۷۵، ص ۵۸.

حدیث ۴۶۲۸

حضرت امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: راهنمایی کردن مشورت کننده، گزاردن حق نعمت است. تحف العقول، ص ۲۸۳.

حدیث ۴۶۲۹

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر کس که پای بند رأی خود شد، به هلاکت رسید و هر که با دیگران مشورت کرد، شریک عقل آنان شد. نهج البلاغه حکمت، ۱۶۱.

حدیث ۴۶۳۰

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کسی از خدا طلب خیر کند، سرگردان نشود و کسی که مشورت کرد، پشیمان نگشت. امالی شیخ طوسی، ص ۱۳۶.

حدیث ۴۶۳۱

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کوشش در راه اصلاح توده ی مردم، از کمال خوشبختی است. غررالحکم، ح ۹۳۶۱.

حدیث ۴۶۳۲

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: خوشبخت کسی است که در نفس خود فراغتی یابد و به کار اصلاح آن پردازد. بحارالانوار، ج ۷۸، ص ۲۰۳.

حدیث ۴۶۳۳

حضرت امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: از سعادت آدمی است که محل کسب و کارش در شهر خودش باشد و همنشینانش مردان صالح باشند و فرزندی داشته باشد که کمک او باشد. الحضال، ص ۱۵۹.

حدیث ۴۶۳۴

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشبخت ترین مردم کسی است که نفس او متقاضی طاعت خدا باشد. غررالحکم، ح ۳۳۹۶.

حدیث ۴۶۳۵

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ادب نیکو، زیور خرد است. بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۱۳۱.

حدیث ۴۶۳۶

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: هر که دست از آزار مردم بردارد، یک دست از آنها نگه داشته و مردم دستهای بسیار از (آزار) او نگه می دارند. الحضان، ص ۱۷.

حدیث ۴۶۳۷

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: خداوند بزرگ فرموده است هر که بنده ی مرا بیازارد، با من اعلان جنگ دهد. اصول کافی، ج ۲، ص ۱۷.

حدیث ۴۶۳۸

حضرت امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: آزار نرساندن، نشانه ی کمال خرد و مایه ی آسایش دو گیتی است. تحف العقول، ص ۲۸۳.

حدیث ۴۶۳۹

حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها) می فرمایند: الزم رجلها فان الجنة تحت اقدامها؛ در خدمت مادر باش، زیرا بهشت زیر پای مادران است. کنز العمال، ج ۱۶، ص ۴۲۶.

حدیث ۴۶۴۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لتکن لک فی کل شیء نیه صالحه حتی النوم و الأکل؛ در هر چیز باید نیتی نیک داشته باشی، حتی در خوردن و خواب. مکارم الاخلاق، ج ۲، ص ۳۷۰.

حدیث ۴۶۴۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تعمل شیئا من الخیر ریاء و لاتدعه حیاء؛ هیچ کار خیری را ریاکارانه انجام نده و آن را از روی حیا ترک مکن. بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۱۶۳.

حدیث ۴۶۴۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من عرض لأخیه المسلم المتکلم فی حدیثه فکانما خدش وجهه؛ هر که در میان سخن برادر مسلمانش بدود، چنان است که چهره ی او را بخراشد. اصول کافی، ج ۲، ص ۶۶۰.

حدیث ۴۶۴۳

قال الامام علی (علیه السلام): ان هذه القلوب تمل كما تمل الابدان فاتبعوا لها طرائف الحكم؛ همانا این دلها همانند بدن ها افسرده می شوند، پس برای شادابی دلها سخنان زیبای حکمت آمیز بجوئید. نهج البلاغه، حکمت ۹۱.

حدیث ۴۶۴۴

قال الامام الکاظم (علیه السلام): لیس شیء أنکی لإبلیس و جنوده من زیارة الإخوان فی الله بعضهم لبعض؛ هیچ چیز به اندازه ی دیدار برادران از یکدیگر به خاطر خدا، ابلیس و سپاه او را درهم نمی کوبد. اصول کافی، ج ۲، ص ۱۸۸.

حدیث ۴۶۴۵

حضرت امام حسین (علیه السلام) می فرمایند: قویترین فرد در ایجاد ارتباط کسی است که با کسی که از او بریده، رابطه برقرار کند. بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۲۱.

حدیث ۴۶۴۶

حضرت امام حسن (علیه السلام) می فرمایند: با هیچ کس رفت و آمد مکن تا بدانی کجاها رفت و آمد می کند، چون از حالش به خوبی آگاه شدی و معاشرتت را پسندیدی، بر پایه ی گذشت از لغزشها و کمک و همیاری در سختی ها با او برادری کن. تحف العقول، ح ۲۳۳.

حدیث ۴۶۴۷

قال الامام علی (علیه السلام): ینبغی للمسلم أن یتجنب مواخاة: الماجن الفاجر، والأحق، و الکذاب؛ مسلمان باید از برادری کردن با سه گروه دوری کنند: شوخ بی حیا، احمق و دروغگو. اصول کافی، ج ۲، ص ۶۳۹.

حدیث ۴۶۴۸

قال الامام الباقر (عليه السلام): لا تقارن و لا تواخ اربعة: الاحق و البخيل و الجبان و الكذاب؛ با چهار کس هم نشینی و برادری مکن: احمق، بخیل، ترسو و دروغگو. خصال شیخ صدوق ص ۲۴۴.

حدیث ۴۶۴۹

امام کاظم (عليه السلام) می فرماید: من قصد الیه رجل من إخوانه مستجیرا به فی بعض أحواله فلم یجره، بعد أن یقدر علیه فقد قطع ولایة الله تبارک و تعالی؛ کسی که برادرش برای رفع گرفتاری یا حاجتی به او پناه ببرد و او بتواند پناهش دهد (مشکل او را حل نماید) اما ندهد، بی گمان پیوند ولایت خدای تبارک و تعالی را بریده است. بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۳۱۴.

حدیث ۴۶۵۰

امام باقر (عليه السلام) می فرماید: من استفاد أخا فی الله علی ایمان بالله و وفأ یاخائه، طلبا لمرضاة الله فقد استفاد شعاعا من نور الله؛ هر کس برای جلب رضای خدا، بر پایه ی ایمان به او و وفاداری به برادری، برادری خدایی و دینی به دست آورد پرتوی از نور خدا را به دست آورده است. تحف العقول، ح ۲۹۵.

حدیث ۴۶۵۱

قال الامام علی (عليه السلام): من لم تکن مودته فی الله فاحذره، فإن مودته لثیمة و صحبته مشومة؛ از کسی که دوستیش برای خدا نباشد پرهیز؛ زیرا دوستی او پستی است و همنشینی با او شوم و بی برکت. غرر الحکم، ح ۸۹۷۸.

حدیث ۴۶۵۲

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): إذا أحب احدکم اخاه فلیعلمه؛ هر گاه یکی از شما، برادر خود را دوست داشته باشد، آن را به او اظهار کند. میزان الحکم، ج ۱، ص ۷۲.

حدیث ۴۶۵۳

حضرت امام سجاد (عليه السلام) می فرماید: زبانت را نگهدار تا برادرت را صاحب شوی. بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۱۵۶.

حدیث ۴۶۵۴

امام سجاد (عليه السلام) می فرماید: مبعوض ترین مردم نزد خداوند عزوجل کسی است که ادعای پیروی از امامی را دارد ولی در عمل به او اقتدا نمی کند. بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۱۷۸.

حدیث ۴۶۵۵

امام علی (عليه السلام) می فرماید: راکتب الظلم یکبو به مرکبه؛ کسی که بر مرکب ظلم سوار شود، مرکبش او را سرنگون می کند. غرر الحکم، ح ۳۴۴۸.

حدیث ۴۶۵۶

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم): می فرمایند: از دعای ستم‌دیده بترسید: زیرا چنین دعایی بر ابرها سوار است؛ خداوند می فرماید: به عزت و جلالم سوگند که تو را یاری می رسانم، گرچه بعد از مدتی. کنز العمال، ح ۷۶۰۰.

حدیث ۴۶۵۷

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: تواضعوا لمن طلبتم منه العلم؛ در پیشگاه کسی که از او دانش می آموزید، فروتن باشید. اصول کافی، ج ۱، ص ۳۶.

حدیث ۴۶۵۸

امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: حق استاد تو این است که بزرگش داری و محضرش را محترم شماری و با دقت به سخنانش گوش سپاری. من لا یحضر الفقیه، ج ۲، ص ۶۲۰.

حدیث ۴۶۵۹

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَحَبُّوا الصَّبِيَانَ وَارْحَمُوهُمْ، وَ إِذَا وَعَدْتُمُوهُمْ شَيْئًا فَفُوا لَهُمْ، فَإِنَّهُمْ لَا يَدْرُونَ إِلَّا أَنَّكُمْ تَزُوقُونَهُمْ؛ کودکان را دوست بدارید و با آنان مهربان باشید و هرگاه به آنان وعده دادید، به آن وفا کنید، زیرا آنان، روزی دهنده خود را کسی غیر از شما نمی دانند. کافی، ج ۶، ص ۴۹، ح ۳.

حدیث ۴۶۶۰

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ بَكَى صَبِيًّا لَهُ فَارْضَاهُ حَتَّى يُسَبِّحَهُ، أَعْطَاهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ مِنَ الْجَنَّةِ حَتَّى يَرْضَى؛ هر کس کودک گریان خود را راضی کند تا آرام شود، خداوند از بهشت آن قدر به او می دهد تا راضی شود. الفردوس، ج ۳، ص ۵۴۹، ح ۵۷۱۵.

حدیث ۴۶۶۱

امام علی (علیه السلام): چقدر شایسته است که انسان در ساعتی از زندگی خود از مشغولیت های زندگی چشم بپوشد و به حساب نفس خود برسد و در آنچه که در روز و شب خود به دست آورده و یا از کف داده، اندیشه نماید. غرر الحکم، ح ۴۷۴۹.

حدیث ۴۶۶۲

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: خداوند از پر خوری و بیکاری زیاد نفرت دارد. بحار الانوار، ج ۷۶، ص ۱۸۰.

حدیث ۴۶۶۳

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: منفورترین خلق خدا، بنده ای است که مردم از زبان او بترسند. اصول کافی، ج ۲، ص ۳۲۳.

حدیث ۴۶۶۴

حضرت امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: منفورترین فرد نزد خدا کسی است که گفتار امامی را می گوید، اما به کردار او رفتار نمی کند. اصول کافی، ج ۸، ص ۲۳۴.

حدیث ۴۶۶۵

پیامبر صلی الله علیه و آله: وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَوْ أَنَّ رَجُلًا عَشِيَ امْرَأَتَهُ وَفِي الْبَيْتِ صَبِيٌّ مُسْتَيَقِظٌ يَرَاهُمَا وَيَسْمَعُ كَلَامَهُمَا وَنَفْسُهُمَا مَا أَفْلَحَ أَبَدًا؛ إِذَا كَانَ غُلَامًا كَانَ زَانِيًا أَوْ جَارِيَةً كَانَتْ زَانِيَةً؛ سوگند به کسی که جانم به دست اوست، اگر کسی با همسرش در آمیزد و در اتاق، کودکی بیدار باشد که آنان را ببیند و سخن گفتن و صدای نفس آنان را بشنود، هرگز رستگار نمی شود. اگر پسر باشد، مردی زناکار و اگر دختر باشد، زنی زناکار می گردد. کافی، ج ۵، ص ۵۰۰، ح ۲.

حدیث ۴۶۶۶

امام علی (علیه السلام): خَيْرٌ مَنْ شَاوَرْتَ ذُوَّ النَّهْيِ وَالْعِلْمِ، وَأَوْلُو التَّجَارِبِ وَالْحَزْمِ؛ بهترین مشاوران، دارندگان عقل، علم، تجربه و دوران‌دیشی‌اند. غرر الحکم، ح ۴۹۹۰.

حدیث ۴۶۶۷

امام علی (علیه السلام): جَالِسِ الْعُلَمَاءِ يَزِدُّدْ عِلْمَكَ وَيَحْسُنْ أَدْبُوكَ وَتَرْكُ نَفْسِكَ؛ با علما هم‌نشین باش، تا علمت زیاد و ادبت نیکو و جانت پاک گردد. غرر الحکم، ح ۴۷۸۶.

حدیث ۴۶۶۸

امام باقر (علیه السلام): مَنْ عَلَّمَ بَابَ هُدًى فَلَهُ مِثْلُ أَجْرِ مَنْ عَمِلَ بِهِ وَلَا يُنْقَصُ أَوْلِيكَ مِنْ أَجورِهِمْ شَيْئًا وَمَنْ عَلَّمَ بَابَ ضَلَالٍ كَانَ عَلَيْهِ مِثْلُ أَوْزَارٍ مَنْ عَمِلَ بِهِ وَلَا يُنْقَصُ أَوْلِيكَ مِنْ أَوْزَارِهِمْ شَيْئًا؛ هرکس باب هدایتی را به کسی آموزش دهد، پاداش همه کسانی را که به آن عمل کنند، دارد، بی آنکه چیزی از پاداش آنان کم شود و هرکس باب گمراهی را یاد دهد، گناهان همه کسانی که بدان عمل کنند، بر او نیز بار می شود، بی آن که چیزی از گناهان آنان کم شود. کافی، ج ۱، ص ۳۵، ح ۴.

حدیث ۴۶۶۹

امام صادق (علیه السلام): وَالْمُتَعَلِّمُ يَحْتَاجُ إِلَى رَغْبَةٍ وَإِرَادَةٍ وَفِرَاقٍ وَنُسُكٍ وَخَشْيَةٍ وَحِفْظٍ وَحَزْمٍ؛ دانش‌اندوز به شوق، اراده، فراغت، عبادت، ترس از خدا، مراقبت و آینده‌نگری نیاز دارد. مصباح الشریعه، ص ۱۵.

حدیث ۴۶۷۰

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله): إِنَّ لُقْمَانَ قَالَ لِابْنِهِ: يَا بُنَيَّ عَلَيْنِكَ بِمَجَالِسِ الْعُلَمَاءِ وَاسْتِمَاعِ كَلَامِ الْحُكَمَاءِ فَإِنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْقُلُوبَ الْمَيِّتَةَ بِنُورِ الْحِكْمَةِ كَمَا يُحْيِي الْأَرْضَ الْمَيِّتَةَ بِوَابِلِ الْمَطَرِ؛ لقمان به پسرش گفت: فرزندم! همواره در مجلس دانشمندان باش و سخنان حکیمان را بشنو، که خداوند، دل مرده را به نور حکمت زنده می کند؛ همان گونه که زمین مرده را با باران سیل آسا، زنده

می‌گرداند. معجم الکبیر، ج ۸، ص ۱۹۹، ح ۷۸۱۰.

حدیث ۴۶۷۱

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله): قَلْبٌ لَيْسَ فِيهِ شَيْءٌ مِنَ الْحِكْمَةِ كَبَيْتِ خَرِبٍ، فَتَعَلَّمُوا وَعَلِّمُوا، وَتَفَقَّهُوا وَلَا تَمُوتُوا جُهَالًا؛ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَعْذِرُ عَلَى الْجَهْلِ؛ دلی که در آن حکمت نیست، همچون خانه‌ای ویران است. پس بیاموزید و آموزش دهید، بفهمید و نادان نمیرید که خدای عز و جل، بهانه‌ای را برای نادانی نمی‌پذیرد. الفردوس، ح ۴۵۹۰.

حدیث ۴۶۷۲

امام علی (علیه السلام): يَا مُؤْمِنُ إِنَّ هَذَا الْعِلْمَ وَالْأَدَبَ تَمَنُّ نَفْسِكَ فَاجْتَهِدْ فِي تَعَلُّمِهَا فَمَا يَزِيدُ مِنْ عِلْمِكَ وَأَدَبِكَ يَزِيدُ فِي تَمَنِكَ وَ قَدْرِكَ، فَإِنَّ بِالْعِلْمِ تَهْتَدِي إِلَى رَيْكَ؛ ای انسان با ایمان، در حقیقت این دانش و ادب، بهای توست، پس در آموختن آن بکوش، زیرا هرچه بر دانش و ادب افزوده شود، بر ارج و بهای تو افزوده می‌شود، چرا که با دانش به سوی پروردگارت هدایت می‌شوی. روضه الواعظین، ص ۱۱.

حدیث ۴۶۷۳

امام علی علیه‌السلام: أَيَاكَ وَ طَوْلَ الْأَمَلِ فَكَمْ مِنْ مَغْرُورٍ افْتَنَّ بِطَوْلِ أَمَلِهِ فَأَفْسَدَ عَمَلَهُ وَقَطَعَ أَجَلَهُ فَلَا أَمَلَهُ أَدْرَكَ وَلَا مَافَاتَهُ اسْتَدْرَكَ؛ از آرزوی دور و دراز بپرهیز، چه بسا فریب خورده‌ای که به آرزوی دراز خویش، فریب خورد و کارش را تباه و مرگش را قطعی کرد و در نتیجه، نه به آرزویش رسید و نه آنچه را که از دست داده بود، جبران کرد. عیون الحکم والمواعظ، ص ۹۹، ح ۲۲۷۸.

حدیث ۴۶۷۴

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله: مَوْتُ الْإِنْسَانِ بِالذُّنُوبِ أَكْثَرُ مِنْ مَوْتِهِ بِالْأَجَلِ وَ حَيَاتُهُ بِالْبِرِّ أَكْثَرُ مِنْ حَيَاتِهِ بِالْعُمْرِ؛ مرگ انسان‌ها در نتیجه گناهان، بیشتر از مرگ آنها در نتیجه فرا رسیدن اجل است و زنده ماندن انسان‌ها در نتیجه نیکی‌هایشان، بیشتر از زندگی کردنشان به خاطر باقی بودن عمر است. مکارم الاخلاق، ص ۳۶۲.

حدیث ۴۶۷۵

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله: طُوبَى لِمَنْ طَالَ عُمُرُهُ وَ حَسُنَ عَمَلُهُ فَحَسُنَ مُنْقَلَبُهُ إِذْ رَضِيَ عَنْهُ رَبُّهُ وَ وَيْلٌ لِمَنْ طَالَ عُمُرُهُ وَ سَاءَ عَمَلُهُ وَ سَاءَ مُنْقَلَبُهُ إِذْ سَخَطَ عَلَيْهِ رَبُّهُ؛ خوشا به سعادت کسی که عمرش طولانی و کردارش خوب باشد. چنین کسی عاقبتش خوب است؛ زیرا پروردگارش از او راضی است. و وای بر کسی که عمرش طولانی و کردارش بد باشد. چنین کسی عاقبتش بد است؛ چرا که پروردگارش از او ناراضی است. بحار الأنوار، ج ۶۹، ص ۴۰۰، ح ۹۵.

حدیث ۴۶۷۶

امام صادق علیه‌السلام: تَجَنَّبُوا الْبَوَائِقَ يُمِدَّ لَكُمْ فِي الْأَعْمَارِ؛ از فتنه‌ها و بدی‌ها کناره بگیرید، تا عمرتان طولانی شود. عیون أخبار الرضا علیه‌السلام، ج ۲، ص ۴۰، ح ۹۰.

حدیث ۴۶۷۷

امام علی علیه السلام: بَرَكَةُ الْعُمْرِ فِي حُسْنِ الْعَمَلِ؛ برکت عمر در خوب انجام دادن کارهاست. غررالحکم، ح ۴۴۳۴.

حدیث ۴۶۷۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم: يَا بَنَ آدَمَ! إِبْرِزْ وَالِدَيْكَ وَصِلْ رَحِمَكَ، يُسِّرْ لَكَ يُسِّرُكَ وَيَمُدِّ لَكَ فِي عُمْرِكَ وَأَطِعْ رَبَّكَ تُسَمِّي عَاقِلًا وَلَا تَعْصُهُ تُسَمِّي جَاهِلًا؛ ای فرزند آدم! به پدر و مادرت نیکی کن و صله داشته باش تا خداوند، کارت را آسان و عمرت را طولانی بگرداند. پروردگارت را فرمان ببر تا خردمند به شمار آیی و از او نافرمانی نکن که نادان شمرده می‌شوی. الفردوس، ج ۵، ص ۲۸۲، ح ۸۱۹۰.

حدیث ۴۶۷۹

امام جواد (علیه السلام) می‌فرماید: لَنْ يَسْتَكْمَلَ الْعَبْدُ حَقِيقَةَ الْإِيمَانِ حَتَّى يُوَثِّرَ دِينَهُ عَلَى شَهْوَتِهِ؛ بنده هرگز حقیقت ایمان را به کمال نرساند مگر آنگاه که دینش را بر هوس خود ترجیح دهد. میزان الحکمه، ج ۱، ص ۳۷۲.

حدیث ۴۶۸۰

امام باقر (علیه السلام) می‌فرماید: الْكَمَالُ وَكُلُّ الْكَمَالِ التَّفَقُّهُ فِي الدِّينِ وَالصَّبْرُ عَلَى انْتَابَةِ وَتَقْدِيرِ الْمَعِيشَةِ؛ کمال و بلکه همه ی کمال انسانی در سه چیز است: دانا بودن در دین و احکام آن، شکیبا بودن در ناراحتی‌ها و مصائب و برنامه ریزی درست در اقتصاد زندگی. اصول کافی، ج ۱، ص ۳۲.

حدیث ۴۶۸۱

حضرت علی (علیه السلام) می‌فرماید: أَقْرَبُ الْأَرْءِ مِنَ النَّهْيِ أبعدها مِنَ الْهُوَى؛ خردمندانه ترین رأی آن است که از هوای نفس دورتر باشد. غررالحکم، ح ۵۹۰۲.

حدیث ۴۶۸۲

حضرت علی (علیه السلام) می‌فرماید: شَرُّ الْأَرْءِ مَا خَالَفَ الشَّرِيعَةَ؛ بدترین رأی آن است که مخالف شریعت باشد. نهج البلاغه، حکمت ۱۷۹.

حدیث ۴۶۸۳

حضرت علی (علیه السلام) می‌فرماید: الرَّأْيُ كَثِيرٌ وَالْحَزْمُ قَلِيلٌ؛ رأی بسیار است و دوراندیشی کم. غررالحکم، ح ۱۲۱۳.

حدیث ۴۶۸۴

حضرت علی (علیه السلام) می‌فرماید: أَفْضَلُ النَّاسِ رَأْيًا مَنْ لَا يَسْتَعْنِي عَنْ رَأْيِ مَشِيرٍ؛ رأی آن کس برتر است که خود را از رأی مشاور بی‌نیاز نداند. غررالحکم، ح ۳۱۵۲.

حدیث ۴۶۸۵

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: من استبد برأیه هلك و من شاور الرجال شاركها فی عقولها. هر که خود را بی کند، نابود شود و هر که با بزرگان مشورت کند، در خردهایشان شریک گردد. نهج البلاغه، حکمت ۱۶۱

حدیث ۴۶۸۶

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: ضلّة الراى تفسد المقاصده؛ نادرستی رأی، اهداف را تباه می کند. غررالحکم، ح ۵۹۰۲.

حدیث ۴۶۸۷

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: وقتی پندی برای برادران در ذهن خویش می یابید، به او ارزانی اش کنید. نهج الفصاحه/ح ۲۴۵.

حدیث ۴۶۸۸

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من عمل علی غیر علم کان ما یفسد اکثر مما یصلح؛ هر کس که بدون علم و آگاهی کار کند، بیش از آن که اصلاح کند، خراب می کند! بحارالانوار/ج ۷۴/ص ۱۵۰.

حدیث ۴۶۸۹

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجلیس الصالح خیر من الوحده و الوحده خیر من جلیس السوء؛ همنشین خوب بهتر از تنهایی است و تنهایی بهتر از همنشین بد. بحارالانوار/ج ۷۴/ص ۸۴.

حدیث ۴۶۹۰

رسول اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر کس از وادی ذلت بار گناه و معصیت، به عزت اطاعت خدا روی آورد، خدای بلند مرتبه بدون این که او مونس داشته باشد، با او انس می گردد و بدون داشتن مال او را یاری می نماید. بحارالانوار/ج ۷۲/ص ۳۵۹.

حدیث ۴۶۹۱

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من ستر علی اخیه ستره الله فی الدنيا و الاخره. هر که پرده پوش برادر خویش در دنیا باشد، خدا در دنیا و آخرت پرده پوش او می شود. نهج الفصاحه/ح ۲۷۶۴.

حدیث ۴۶۹۲

رسول اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر الناس من انتفع به الناس. بهترین مردم کسی است که مردم از او بهره مند شوند. بحارالانوار/ج ۷۵/ص ۲۳.

حدیث ۴۶۹۳

امام صادق (علیه السلام) می فرماید: افضل العبادۃ ادمان التفکر فی الله و فی قدرته. برترین عبادت، اندیشیدن مداوم درباره ی خدا و قدرت اوست. اصول کافی/ج ۲/ص ۵۵.

حدیث ۴۶۹۴

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرماید: اجعل نفسک عدوا نجاهده و عاریه تردها. نفس خود را چون دشمنی دان که با او مبارزه می کنی و امانتی است که باید برگردانی. تحف العقول/ج ۳۰۴.

حدیث ۴۶۹۵

حضرت امام باقر (علیه السلام) می فرماید: لا فضیله کالجهد و لاجهد کمجاهده الهوی. هیچ فضیلتی چون جهاد نیست و هیچ جهادی مانند مبارزه با هوای نفس نیست. تحف العقول/ج ۲۸۶.

حدیث ۴۶۹۶

حضرت علی (علیه السلام) می فرماید: ان المجاهد نفسه علی طاعة الله و عن معاصیه عندالله سبحانه بمنزله بر شهید. کسی که در راه فرمانبرداری از خدا و دوری از نافرمانی او با نفس خویش مبارزه کند، نزد خدای سبحان منزلت نیکوکار شهید را دارد. غررالحکم/ج ۳۵۴۶.

حدیث ۴۶۹۷

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید: أفضل الجهاد من اصبح لایهم بظلم أحد. بهترین جهاد آن است که انسان روز خود را آغاز کند در حالی که در اندیشه ی ستم کردن به احدی نباشد. المحاسن/ج ۱/ص ۴۵۶.

حدیث ۴۶۹۸

امام حسین علیه السلام فرمودند: ان اَعْفَى النَّاسِ مَنْ عَفَا عِنْدَ قَدْرَتِهِ بِخَشْنَةٍ تَرِيْنُ مَرْدَمِ كَسِي اسْتِ كِه دَر هِنْكَامِ قَدْرَتِ مِي بَخْشِد. (الدره الباهره ، ص ۲۴)

حدیث ۴۶۹۹

حضرت امام رضا (علیه السلام) می فرماید: لَتَأْمُرَنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلَتَنْهَنَنَّ عَنِ الْمُنْكَرِ أَوْ لَيَسْتَعْمِلَنَّ عَلَيْكُمْ شِرَارُكُمْ فَيَدْعُو خِيَارَكُمْ فَلَا يُسْتَجَابُ لَهُمْ . حتماً امر به معروف و نهی از منکر کنید، و گرنه اشرار تان بر شما مسلط و حاکم می شوند آنگاه خوبان تان هم دعا می کنند، اما دعایشان مستجاب نمی شود. وسایل الشیعه، ج ۱۱، ص ۳۹۴

حدیث ۴۷۰۰

حضرت امام رضا (علیه السلام) می فرماید: بَرِّ الْوَالِدَيْنِ وَاجِبٌ وَإِنْ كَانَا مُشْرِكِينَ وَلَا طَاعِيَةً لَهُمَا فِي مَعْصِيَةِ الْخَالِقِ؛ نیکی به پدر

ومادر واجب است ، هر چند مشرک باشند ، ولی در راه معصیتِ آفریدگار، اطاعت از آن دوجایز نیست. بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۷۲

حدیث ۴۷۰۱

حضرت امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: عَلَيْكَ بِطَاعِيَةِ الْأَبِّ وَبِرِّهِ وَالتَّوَّاضِعِ وَالْحُضُوعِ وَالْإِعْظَامِ وَالْإِكْرَامِ لَهُ وَحَفْضِ الصَّوْتِ بِحَضْرَتِهِ؛ بر تو باد که از پدر فرمانبرداری کنی ، به او نیکی کنی ، در برابرش فروتنی و کرنش و بزرگداشت و احترام داشته باشی و صدایت را در حضور او پایین بیاوری. فقه الرضاعیه السلام، ص ۳۳۴

حدیث ۴۷۰۲

حضرت امام کاظم(علیه السلام) می فرمایند: لیس منا من لم يحاسب نفسه في كل يوم. فإن عمل حسنا إستزاد الله منه و إن عمل سيئا استغفر الله و تاب إليه. از ما نیست هر کس هر روز محاسبه ی نفس نکند (و از خود برای کارهایی که در آن روز کرده است، حساب نکشد) تا اگر کار نیکی کرده است بر آن بیفزاید و اگر کار بدی کرده است به درگاه خدا توبه کند. تحف العقول، حدیث ۲۹۲.

حدیث ۴۷۰۳

حضرت علی(علیه السلام) می فرمایند: حسن خلقك، يخفف الله حسابك. اخلاقت را نیکو گردان تا خداوند حسابت را آسان گرداند. امالی شیخ طوسی، ص ۱۷۴.

حدیث ۴۷۰۴

حضرت امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: مَنْ فَرَّجَ عَنِّي مِنْ فَرَجِ اللَّهِ وَعَن قَلْبِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ. کسی که گره از کارمونی بگشاید و شادش کند، خداوند هم در روز قیامت ، کاربسته‌ی او را می گشاید. اصول کافی، ج ۲، ص ۲۰۰

حدیث ۴۷۰۵

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: من حسن بره أهل بيته زيد في رزقه. هر که با خانواده ی خود نیکو کار باشد، روزیش زیاد می شود. بحارالانوار، ج ۷۶، ص ۶۰.

حدیث ۴۷۰۶

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مَنْ سَعَى عَلَى عِيَالِهِ فِي طَلَبِ الْحَلَالِ فَهُوَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ؛ هر کس در جست و جوی حلال، برای گذران زندگی خانواده اش بکوشد، [تلاش] او در راه خدا است. کنز العمال : ۴ / ۱۲ / ۹۲۵۲.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم جاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱) با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که

امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹ بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهلیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند. مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است. اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید. از جمله فعالیت های گسترده مرکز: الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ... د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای و) راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۰۲۴۰۵۲۴) ز) طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ... ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ... ط) برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه ی) برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضور و مجازی) در طول سال دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه و فائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت: ۲۳۷۳ شناسه ملی: ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶ وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی: www.eslamshop.com تلفن ۰۲۵-۲۳۵۷۰۲۳-۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) فکس ۰۲۲-۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور کاربران ۰۳۳۳۰۴۵ (۰۳۱۱) نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایند انشاءالله. شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳، شماره کارت: ۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳ و شماره حساب شبا: ۵۳-۰۶۰۹-۰۶۲۱-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۱۸۰-۰۱-۹۰ IR به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان - خیابان مسجد سید ارزش کار فکری و عقیدتی الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام :-

هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنتِ غیبت ما، او را از ما جدا کرده است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می‌فرماید: «ای بنده بزرگوار شریک کننده برادرش! من در کرم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید». التفسیر المنسوب إلى الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست تر می‌داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می‌رهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، امّا تو دریچه‌ای [از علم] را بر او می‌گشایی که آن بینوا، خود را بدان، نگاه می‌دارد و با حجّت‌های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می‌سازد و او را می‌شکند؟». [سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی‌گمان، خدای متعال می‌فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد». مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».

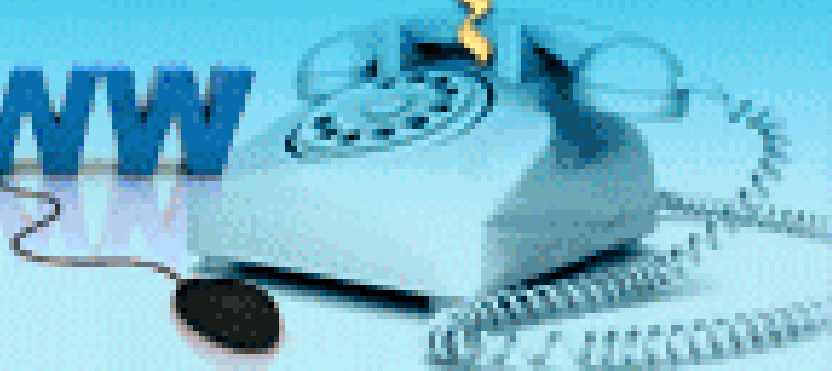

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گام‌ها

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

